

*image
not
available*

M

8.33.4.12

in libechur - prof. dom. de. libechur. ratio.

cas.

Tabula generalis sco

lice subtilitatis octo Sectionib? uni
uersam Doctoris Subtilis Doct
ritia cõplectēs : ab excellētiss
mo doctore Antonio de Fā
tis taruisino edita: nup
rime reuisa et q̃ plus
rimis impressorū
mendis purga
ta nouiterq
impress.

diogo de sancta cruce

Antonius de Francis Tarvisin Liberaliū disciplinaz doctor Reuerēdissimo atq; Sapiētissimo dño Dñico Grimano Epō Cardiali sc̃i Marci Aquilegiēsi patriarche ⁊ Seraphice religionis protectori. Atq; Sacratissimo Venerarū patriarche Dalmaticeq; Primati Antonio cōtāreno. ⁊ Celeberrimo Cocyēsi Archiepō Chrysophoro Marcello Integerrimoq; Athenarū Archiepō Urbiniq; p̃efuli Magistro Antonio Trōpere. percelebuz Induensi Epō Magro hieronimo Magnano. ac Venerādis sacre Theologie professoribus Magro Bernardino de Cherlo ordinis Minorum: nec nō Magistro Angelo Bretino Seruorum Generalibus benemeritis humilem Commen.

Spenūero meū ip̃e cogitās patres optimi celebē illā Chuspi sniaz. Oēs hoies q̃ sese studēt p̃stare ceteris am̃ matib⁹ summa ope niti decet: ne vitā silētiō trāscāt veluti pecora: q̃ nā p̃na ⁊ vētri obediētia finit: fecerim ne satis lōge ambigo: q̃hqdē p̃ter dialecticas ⁊ phicas nec nō metaphysicales atq; Theologicas Lectiōes in patauino Gymnasio plurib⁹ annis cultorib⁹ expositas: his libellice calamitatis tēporib⁹ in tātoq; Gymnasiorū ⁊ virtutū oīm naufragio scribēdi oculi nact⁹: solus ip̃e pua phasello fretum insolitū Scotice Carybdīs ⁊ intētātā pfundissime Subtilitatis abyssuz nauigare cōtēderiz. quā nemo sane vel p̃isce vel n̄e tēpestatis quātociq; igenio ⁊ eruditio ne p̃dit⁹ hec ad vsq; tpa tētas̃e aul⁹ ē: q̃ I re Pythagouico admonit⁹ instituto. ne te pui⁹ molli somno tradideris q̃ diurna opa ter mēte reuolueris. Vos q̃ clarissimo virtutū vestrarū splēdore morūq; oīm integritate nostrā tēpestatē illustratis cōsulturos percēsi: q̃ hac in grauissima scotice Subtilitatis enodāde p̃ouincia vniuersa nō solū toti⁹ Theologie volumina sup Sētētias ab innumeris errorib⁹ nuprime absolucriz: verū p cōi studiosoz oīm fruge litteralia generalē indicē octo Sectionib⁹ distributū toti⁹ peritīe Scotice flosculos p̃plectētē fueriz: deo fauore p̃molit⁹. q̃ digniora cognitu doctrinali ordine digesta facile cōprehēdunt: ex his p̃sertim Sētētiarum voluminib⁹ anglicanis: in quib⁹ approbatio: ⁊ locupletio: doctoris intētio Scoticeq; Subtilitatis apex ⁊ secretiora Deitatis mysteria cōtinet. admirabili adeo Speculatione supra mortaliū ingenia elucubrata: vt in difficilimarū questionū decisiōe: abditissimarūq; subtilitatū p̃scrutatiōe: necnō diligētiori diuini vigoris ampliā di cura tā circa secretiores diuinarū personarū Origines q̃ totius vniuersi mirificā efficiētā: cui cōferendus sit: facile sit nemo: nā q̃s in dialecticis argumētationib⁹ acutior: quis in Peripatetica philosophia pfundior: quis in sacris enodādis mysterijs vigilātor: cuius rei singulare indicis ē irrefragabilis vbiq; ipsius adeo vētilata Subtilitas ⁊ celebrata Sapiētia: vt quom plurima excellētū viorum volumina in publicis cōcilijs dearticulata fuerint: eorūq; articuli sub exōcātiois nota fuerint p̃mulgati: cādidissima doctoris volumina absq; vlla erroris caligine hūc vsq; in diē inuolata p̃mā serūt verū ne Solē facib⁹ illustrare contēdā. vñ digressa est oratio

reuerſar: Necerim ne iſt ſatis patres integerrimi: vt ad rem ipſam
 ppius accedat vniuerſas in oib⁹ doctoris ſubtilis voluminibus diſ
 putatas materias pſa in ſectiōe indicis ſitaria ſerie annotaſſe? In
 ſcōdo vero ordine decillas a doctore ſubtili cōcluſiones circa petra
 ctatas materias diſpoſuiſſe: quibus plectis ampliffimā nō ſolū q̄ſtio
 nū diſputatarū copīa ſtudioſi percipient: verū ſenſus abditiſſimos
 in Scotiſis p̄cluſionib⁹ pleroſq⁹ latētib⁹ maxima cū dexteritate cō
 tēplabunt: In tercio vero indicis ordine p̄cipuas entīū diſſinitiones
 et in Quarto ſubtiliſſimas doctoris diuiſiones ex oib⁹ voluminib⁹
 cōgeſſiſſe: quarū cognitio facilē ſtudioſis aditū p̄ſtabit ad oēs cas
 peſcēdas eruditōes. In quinta deinde ſeſione Operis admirabi
 les in explicādīs rerū oim p̄prietatib⁹ regulas et inſallibiles in ſex
 ta, doctoris p̄poſitiones collocaſſe: tāq⁹ certiffima theorematata p̄o
 decidēdis cōcluſionib⁹ ex p̄hie penetratib⁹ dep̄opta: quoz irrefra
 gabili robore adeo muniet diſputātis ingeniū: vt pumis fere p̄greſ
 ſibus Scotice diſcipline Aduerſarij ſtupeāt et penitus obmutēſcāt.
 ac ſi viſu goigoneo verterent in lapīdas. In ſeptima vero ſeſione
 innumeras ſanctorū interpretū p̄poſitiōes ancipites: ſereq⁹ cōtra
 dicētes adinuicē enſuciationes Auguſtini videlz Anſelmi: Damasce
 ni: h̄ylarij: Gregorij: Ambroſij: ſingulari doctoris expoſitiōe diſluci
 datas inſeruiſſe: nā vt Pauli vtar adagio: iſta ſept⁹ interficit: ſpiri
 tus autem expoſitiōe ſe viuificat. Verū ne ſolis ſanctorū auctoſita
 tibus expoſitis frugē cultorib⁹ attuliſſe viderer. Difficiliores p̄t tri
 plicis peripatetice philop̄hie Ariſtotelis: et Auerrois lucidē aduer
 ſantes ab ipſo doctore ſubtili miro ingenio expoſitas adīſiſſe: ne
 vltior dubitādi locus aut errādi occaſio philoſophie nauantib⁹
 occurreret: eaq⁹ ſcribēdi ratione duct⁹ vt quātū in oī diſciplinarij
 genere doctor ſiſuerit: quātūq⁹ peripateticis Auctoſitatibus et
 philoſophie penetratilibus abūdauerit: cū propriū intētum eis ap
 probādo: tū p̄mo aspectu nōnullas in verbis propoſitiōes aduer
 ſantes ſubtiliſſime exponēdo ipſi Titanes nedū ſtudioſi cognoſce
 rent: q̄ auſu quopīa ſere temerario angulariter perſtrepētes in tñ
 virū ſepiſſime obloquunt. In octaua demū ſeſione indicis. q̄ vber
 rimū noſtri labours fructus ſtudioſi reportarēt omnigenāq⁹ Scoti
 ce contēplationis frugē p̄terea q̄ in ſuperioribus digeſta ſunt p̄
 cipuas Doctoris ſententias et ſubtiliſſima omnib⁹ in diſciplinis p
 loquia tāq⁹ p̄cioſa Speculationum fragmenta collegiſſe: ne vlla
 Doctoris opinio quātūcūq⁹ probabilis deeſſe lectori videretur: vt
 ipſius animum redderet ancipitem. hunc itaq⁹ partes optimi ge
 neralis Indicem octo Sectionibus clariore in doctoris intelligen
 tiam completent maximis ſane Laboribus edidim⁹: ſecundis mo
 do veſtris Auſpicijs in lucem proditum: qui quom fulgētiffimo
 Virtutum veſtrarum ſplendore fuerit approbatus et irrefragabil
 veſtra omnium auctoſitate protectus: ad immortalitatis auras ef
 feretur nullis harpyarum liuorib⁹ inſiciēdus. Valete Patres inte
 gerrimi: neq⁹ oibus in Votis et inſiſſis v̄ſis obſequētiffimū habete.

Dominicus Brimani Episcopus Cardinalis Scti Marci Seraphice religionis pectori excellēti doctori Antonio d. fratris tarulino. S.

Ratissimas Petitiōis tue Lras Alacri Animo lectissimum. opusq; tuū diligēti Cura inēsoq; labore elaboratū perlegim. Indicē sane litteratis oib' appūme lectitādū omnīgēna Scoticaq; subtilitatū copia adeo refertū. vt exhortatiōe poti' q̃ p̃silio dign' sis. q̃ tā elegās tā p̃spicuū tāq; Studiosis oib' frugifera Op' in Lucē p̃deat nemine antea excogitatū. Idēq; p̃fecto Scotica subtilitas p̃fundaq; tātarū Speculationū copia ita resolutū summope videbat expostulare. Tātōq; grat' oib' p̃legen dū: quātō p̃p̃rijs in Sectiōib' vniuersam Doctoris Subtilis Peritiā fueris p̃plex. ea laudabili rōne duct' vt ne dū tibi p̃si verū Patrie & amicis more platonico nat' eē videreris: quā sane laudam: approbamusq; laboriosaz abste susceptā. pulciā dep̃auata nō solū totis theologie volumina Doctoris p̃stine integritati restituisse verū ēt tāto artificioso Indice Subtilissimā Joānis Scoti facultates ol ex pte dilucidasse: vbi nō solū p̃spicacis Ingenij tui solertiā eruditōisq; exuberantiā ostētaſti: verū Litteratos oēs p̃fertiz Seraphice Religiois p̃fessores p̃petuo gratitudinis vinculo & memorabili munere vniuxisti. quom nihil hūano generi iucūdis nihilq; p̃stati' mellis: fluis Virtutū fructib' offerri possit: nullusq; suauior Animo cib' est q̃ cognitio veritatis: omnisq; mortalium Labor inanis sit ac stēssāda puincia. qñ quidē nobiliorē ale portione extorquētes abiecto saluberrimo Sapiētie suffragio tāq; cādidiſſimo deoz munere adip̃sa sensibilla sese adeo p̃uerterint. vt qd ipsimet agāt. q̃due appetāt qd & Beluis ēt cōe nō sit haud facile diiudicēt. Alia nāq; quom mīro dei opificio ad ipam creatoris imaginez. condita sit tāq; nature vtriusq; sup̃ioris & inferioris nex' ipaz sane imitari: in ipm̃q; diuinitatis exēplar sese trāssoumare dū q̃ tenebrosa corpous aliqñ seclusa caligine munuscula b̃titudinis ī puriori seculo adipiscat. vbi nullis humanorū sensus illecebris nullisq; arridētis fortune suffragijs: verū solo felicitatis Vſie Intuitu operep̃cū ē & cōsmata illi' summi Boni Fructiōe tāq; sup̃rema laudabilis Actū huius seculi mercede. rātorū vnusquisq; maiorē sibi gloriā cōparabit: quātō magis ipse nō solū p̃claris virtutib' operā dederit: verū etiā capeſcēde Sapientie occasionē multiplici Disciplinarū Expositiōe Studiosis attulerit. quorū sane laudabili numero haud immerito adscribēdas es. quom nō solū assiduīs Studiorum tuorum Laboribus in capeſcēdas virtutibus mirū immodū profeceris: verū etiā eas affluētissime in lucē exposueris. easq; p̃cipue subtiliores animi Theorias a Subtilissimo doctore lucubratas. Qua de re te plurimū admone ri veliz: nec proſus ab Iſtituto nō esto alien'. vt susceptos huiusce modi labores p̃ cōi litteratorū vtilitate in dies p̃sequaris. nā & studiosos oēs incredibili Beniuolētia deuindes: & immortalē tibi gloriam com̃parabis. Vale. Rome. 6. Iulij. Junias. 1515.

Id est summū bonū (inquit Boetius) quo quis ade-
pto nil ulterius desiderare queat. hoc oēs quidē (s; di-
uersis studiis) appetit. Et tñ vna rō discernēdi: vn⁹
intellectus intelligēdi. vna tādē (que illo fruatur bo-
no). Alia nobis idcirco celit⁹ infusa videt⁹: vt eodē per
se; frequētē diuinorū meditationē identidē cōtenda-
mus. Et ad illō mentē ipaz toto virū nixu velisq; et
eas (vt alit⁹) propiciam⁹. Desi enim olim rex principē eē ac bonū: cōis
alorū cōceptio pbat. proinde quibet mortaliū summū (q̄ sua ē natu-
ra) bonū pquirere dz nec a natura discedere. Beatitudo est (ait idēz
beati⁹) premis hūanorū actus cui⁹ ē ipse anim⁹ capax ois mortalit-
tatis exers: quia nōnulli crediderint pñ inīmine sui cōpotes hāc
(de qua loquimur) beatitudinē hūanis in appetitib⁹ versari. potis-
simū gustu qua in re nimis suā pdiderūt intēperatiā nescientes se
voluptatib⁹ deditos viuēdi causas quotidie finire eisdemq; perfum-
ctos nihil beatitudini loci reliquū fecisse quā (si qram⁹ ipi) nō in de-
licis quidē aut epicureorū voluptatib⁹: s; in celestis diuinorūq; as-
sua cōtemplatione vna cū sanctissimo eodēq; precellētissimo docto-
re nostro Joāne Scoto (credo) nō difficulter inueniem⁹ quē vnū in
ter sacre theologie pfectores (vt inter euāgelistas de beato Joāne
in cōfesso est) aquilā aut alterū mūdi phoenice iure nuncupauerim
illius si quidē opera si paulo accurat⁹ introspectiam⁹ eadē cū aliorū
operibus theologorū cōferētes nō humano quidē ab ingenio sed
vel angelico planeq; diuino vel potius a celesti quodā numine pro-
fecta ⁊ excogitata fuisse intelligem⁹. Diuini namq; yberratē ingenij
subtilitatē super eminetē deniq; in differendis dijudicādis aliorū
tum opinionib⁹: tum sentētijs rōnem: si propius rimari velim⁹ alte-
rum nos Aristotē audire disputātes veraciter credemus a deo vt
qđ ille vel dixerit vel dictū probauerit ratum apud omnes sancte
theologie doctores sit futurū ceterū quid sibi voluit subtilissimus
ille ⁊ pene diuin⁹ doctor: cum hoc opus sententiarum inscriptione
nuncupauit. Nempe vt exquisitis tersis ⁊ selectis vndiq; sentētijs
flosculis plenū hunc libū (tanq̄ redolentissimū quoddam omnib⁹
violarum genere refertissimū viridarū nostrarū in animarū lena-
men ac refrigerium nobis a deo datum hilariter suscipiamus. quē
etiā aque viuētis putem dirisse nequaq; pigebit: cui vim eā inesse
(quam fonti illi in epīro dodoneo Ioui sacro cosmographi miracu-
lose esse tradiderunt.) Non absurde crediderim qui cuz sit sicut ce-
teri frigidus vbi sine igne faces admonentur accēdit. Ita quoq; cas-
tholicus vir ipsa glacie gelidiori penitusq; sape corde si huc acces-
serit ⁊ mente oculos explicuerit ac patefecerit nunq̄ non accenso
inde ⁊ ad diuina peragenda inflammiato discedet animo quēq; an-
tea duro rebelliozem adamante gestasset: eundem fluido imbrie li-

quidiores referet ipsos tanq̃ sessori)rationi obtemperantem. Qua
re non parum ipsi tanto debemus authori & laudis & glorie impri-
misq̃ diuini verbi proclamatores & celi precones: quibus cum per
varia Theologorum volumina: perq̃ implicitos scilicet multorum
et impertinentes sensus diutius vagandum foret ad solidam sue
predicationes rectitudinem ac veritatem perdocendam: vnius ope-
ra Scoti effectū est vt iam longioris inquisitionis labor absit. Pro
pterea q̃ solo habendus legēdus pertractādus ac penitissimis ani-
morum cellulis recondendus. Si enim in Ciceronis Fabij Quin-
tilij Plinij aliorūq̃ (quos eloquentie Authores appellant preclara
volumina nocturna manu versare diurna iubemur. propter scilicet
latinitatis & eloquentie vires etiam medulitus sugendas: quanto
maiore cura & labore diuini opera Scoti nobis sunt peruoluenda
ac syllabatim nouo (vt ita loquar) stigmate prenotanda eorū diligē-
tius quo huius diuina subtilitas illorum fucatis ac phaleratis (vt
dicunt) verbis Christiano homini videretur commodior fructuosior
inq̃ sui nominis excellentiam decentior et semper magis neces-
saria. Sed quid multis? Aliter enim catuli longe olent. aliter sues. et
(vt breuiter quod sentio enunciem) sic habeto vt cum hoc compos-
tos reliquos theologos ranas serpyphas dixeris quod vt adipisci
arduum. Ita enim cum Plinio finire libet. sic etiam sperare nimū
est quod dari non nisi a dijs potest.

Vale.

Antonius Cōtarenus dei Gr̃a venetiarius Patriarcha dalmaticus
pumas Eximio Antonio de Sanctis Tarulino. S.

Cum magnas Gr̃as illis habēdas cēseam. q̃ artib⁹ ⁊ di-
sciplinis excogitatis atq; repts humano ita generi cō-
suluerūt: vt recte cōmodeq; viueret: iōge maximas illis
habēdas semp duxi: q̃ illas ptulere sciētias: q̃b⁹ hoies
veluti q̃busdā alis suffulti nō in terrā depressi Buitoz
more vitā agerēt: s; in celis suspiciētes Originē suā inde eē cognos-
cerent: vbi summo bono q̃ dei cōtēplatio vī verissime fruunt hī. q̃
Decore atq; integerrime hoc presentis vite spaciū decurre. hos in
q̃ omni laude ⁊ p̃econio dignos arbitror: his em̃ tāq; ducib⁹ ad
cognitionē de ipsius euecti cū deo cōiungimur. S; cū pauci quos
equus amauit Iuppiter: vt ait Poeta admodū sine: qui per se abdū-
tam Authoum sciētā noscere valeāt: quinimmo peritissimo ⁊ si-
do interp̃e sit op⁹: qm̃ naturalis ⁊ diuinarū rerū sciētia in oculto
latet: ⁊ Doctores ipsi res suas tāq; in tēplī quodā penetrālī ocu-
lētēs nō nisi his patere voluerint. q̃ anq̃ multijuga ⁊ varia fuerit
cura ⁊ studio agitat: nōne his plurimū deberi fatēdū ē: q̃ p̃ptera et
inuoluta eorū loca dissoluentes: aperta ⁊ manifesta vnicuiq; eē fas-
ciūt: p̃culdubio nos tāto his magis debere existimo: quāto aperta
Rō ⁊ dilucida inuolute p̃stat ⁊ obscure. Ex quo ingeniū tuū ⁊ indu-
striā Vir cōsumatissime nō possum nō pbare: pbandoq; admirari:
cū videā his oibus p̃ermisiss q̃ vt p se nota vel aliorū lucubratio-
ne enodata: alijs nouis Editionib⁹ interpretāda assumūt: te Joan-
nis Scoti oīn Philosophorū ⁊ Theologorū Acutissimi Metaphi-
sicen enucleare aggressus: ac iam te ea edidisse Cōmētaria: q̃b⁹ re-
cōditissimos ipsi⁹ Scoti sensus ⁊ altissima diuinitatis archana vas-
leāt p se. studiosi addiscere. pu⁹ th̃ p̃fessi q̃ legāt Scoti metaphi-
sicen. q̃ intelligāt q̃ delectēt q̃ gaudeāt id totū tibi ⁊ ingenio tuo
debere. Nā subtilissima doctoris volumina: ⁊ ingenue fatear: tāq;
senio quodā ⁊ situ obsita in tenebris hucusq; latuere: ⁊ a nullis se-
re legebant: qm̃ q̃ operā ⁊ oleū (vt vī) in. nō intellectis vellēt p̃dere.
vix reperiēbant. Trāfactis vero tēporib⁹ si q̃ excellentes interp̃tes
fuere q̃ plurimi certe fuere occultissimi ⁊ implicatissimi Būctousle-
ctioe seu Sphyngis Enigmatē p̃terrefacti desperātes exitū negle-
xere. S; tu oīn studiosorū verūsim⁹ cōsultor affuisti q̃ oibus opem
ferres: ⁊ ipsum authorē ex tenebris veluti ex morte in lucē vēdicā
Ex quo intelligi pōt quātū sciētia ceteris antecellat: cū sol: q̃ nulli
alijs: tu facere potueris. Verito igit te quasi parentē quēdā Scien-
tiarum debeo appellare: quem tñ laudo ⁊ admiro: vt qd̃ Appolo-
nius uolo teste Plutarcho de Cicerone dixit Latinos. s. ⁊ Grecos
eloquētia superasse: oēs artū ⁊ philosophie scrutatores: luidia
verbo absit: superare cōtēdā. perge igit ⁊ qd̃ sapienter facis om-
nibus cōsule: quandoquidē nūtur ingenio: ⁊ eas Sciētias seque-
ris: quibus celestis Aule porta legentibus verissime aperit. Vale.

Christophorus Marcellus Archiepiscopus Corcyensis Antonio de Sanctis Doctore peritissimo Bene agere.

Audatissimū ac extra oīs edparatiōis Aleā positi Joā nis Scoti ingeniu nō op^o ē mō: vt laudib^{us} extollam^{ur} do cto: eximie: s; doctrine illi^{us} cultores assiduos p^{er}mēdem^{ur} t p^{er}sertim eos q^{ui} diuinarū rerū abdita t p^{ro}fundissima: eo duce: nitunt^{ur} explicare misteria. Qualis es tu. Qui ab in cunabulis Scotice familie adscript^{us}: i ea vscq^{ue} adeo p^{er}fecisti: vt q^{ui}cq^{ue} tuo ex ore deciderat: id quisq^{ue} ex illi^{us} minerua dep^{ro}p^{ro}ptū intelligat: neq^{ue} vlla in re vnt^{us} magis tui valeas animū occupare. Quo factū ē: vt quum tot annos q^{ui} tā sublimis doctoi ediderim^{us} edis vbiq^{ue} op^{er}aua ta ac idigesta iacuerit: ita tu emēdaueris mō: atq^{ue} digesseris: vt tibi i laborz tuoz p^{ro}misū veluti obsidiōe maxia liberata coronā gramineā debeāt q^{ui} ap^{ud} p^{ro}ficos illos romanos obsidionū liberatores donari solebāt. Idz igr tibi ei^{us} op^{er}is authoi: nō tenebricos ampl^{ius} s; lucidi^{us} t ap^{er}tis. Debēt hui^{us} familie p^{ro}fessores: q^{ui} dū indicē tui diligēter in: spexerint. Scoti ipz ahiq^{ue} videāt totū sese iustrasse p^{ro}ciēt. tā piguis tāq^{ue} p^{ro}ctina ē tua hec editio: t Scoticaz olm^{is} ambagū t resolutoria. Emerūt incredibili p^{ro}clor plato philolai p^{ro}ythagouci libros t pseu sippi maxim^{us} Aristoteles: vt in suis florent^{ur} Achademys. Quanto magis p^{ro}uo Ere tā bene castigat^{us}: tāq^{ue} optile tua opa effigiat^{ur} emen dus ē Scotus: Qui gratis cuiq^{ue} nō dat^{ur}: s; poti^{us} deduc^{ur} tāq^{ue} p^{ro}clor: sissimus thesaurus habendus est: ac in postremo totus (si fieri pos sit) mentis sacrario collocandus. Vale

Antoni^{us} t^{ro}peta archieps Bithenarū: t eps vrbinas Antonio de Sanctis Tarusino liberaliū artiu^{us} doctoi viro eruditissimo. S. p.

Idi t plegi op^{er}o tui: q^{ui} nuprime i doctrinā doctois sub: tilis dilucidādā edidisti: nō tā oib^{us} vtilissimū sequentib^{us} viā doctois: q^{ui} gratū t iuchdū eruditioē t singulari do: ctrina tua refertissimū: quo nō solū alios q^{ui} difficultates in doctore subtili tū in theologicis: tum in alijs enodare tentarūt: t qui multa in eodē doctore scripta exararūt superasti ex celuistiq^{ue}: versuetiā teipsum oi ex pte clariorem t doctiorē luminatū sumā quadā doctrina ostentasti: vt nomē tui in hoc opusculo t i di lucidatione eiusdē doctois semp posteritas immortalitasq^{ue} tuebit^{ur} ac cōsonebit. S; hoc nō possuz nō vehemēter admirari opera do: ctoris per manus tantorū doctissimorū viroū perualisse: t tā diu deprauiata t mēdosa latuisse. Illū in primis attēdēdū ē non tā anti quioribus exēplaribus cōfidēdū q^{ui} veritati t cōsonātie ad p^{ro}icipia doctrine scotice oculos t acie mētis cōiūciēdā fore: nō minus hec tē poia nostra viris p^{ro}clariorib^{us} in oi ghe doctrine floruerūt: q^{ui} p^{ro}icis tēpo^{re}ib^{us} legim^{us} floruisse: t te in hac mea snla teste vtoi: t aduoco: q^{ui}cq^{ue} sit laudo t approbo labores t lucubrationes tuas circa docto rē nostrū: p^{ro} q^{ui} tibi agēde sunt g^{ra}te plurime: q^{ui} sicut i doctrinis alijs te gēdo publice t disputādo frequētissime cū oib^{us} Admiratiōe t tui ho no^{re} in studijs plurimis Literarijs p^{ro}fecisti: t de libamēta subtilita

5
tis ingenij tui perfudisti: sic zelo doctrine nostre ipsam doctrinā re-
fecatis sentib⁹: floridaz dilucidaz redideris. et quodāmo e Sepul-
chro latebioso in Verā et clarissimā Lucem excitaueris. Vale.

Thieronym⁹ magnanus del et aplice sedis gra Eps Buduē. sacre
Theologie et decretorū doctor: eximio diuine philosophie interpre-
ti phisicorū professori Antonio de Fantis Tarusino. S. D.

Cicilis a me eruditissime doctor: vt de incubitiōib⁹ tuis
sententiā ferā. Verū alijs curis distractus et si singulis in-
sistere minime valeā. proferā tamē citra omnium assen-
tationē quid ingenue sentiā. Nō enī mihi videt tibi theo-
sophie studiosissimus debere q̄ Decijs Scipionib⁹ siue
Camillis roma: vel duces Cesari Anibali aut Alexandro debuerit
Debent proculdubio bonarū artium cultores pisciano: nec min⁹
Ciceroni (vt a primis erudimētis exordiar) qui apte ac pcine verba
facere docuerunt. Debent Aristoteli qui absolutius logicem et phi-
losophiā enucleauit. Debēt principi Auicēne. Debēt plinio q̄ stu-
diosis indicibiles labores ademerūt. Debēt Euclidi q̄ mēsuris et nu-
meris opportuna mentē. Debēt ptolomeis q̄ miro ingenio terras
mariaq; necnon et sydera et orbēs celicos breui tabella posteris lu-
strāda subleccere. Debēt herodoto et Liuiso nostro ceterisq; q̄ res ge-
stas veluti p̄sentis ostēdūt. Debēt homero ac Virgilio ob poeticā
iucunditatē et mirā eruditionē. Debēt Justiniano Augusto necnō et
Gratiano Monacho vtriq; Ius felicius cōplectētib⁹. Debēt her-
meti ac Platoni q̄ diuina ex p̄his studiosius rimati sunt. Sz he ho-
minū ptes fuere. Verū enīuero hebreis ac xpianis theologis lon-
ge magis tenent veluti q̄ ob morū p̄bitatē diuinitus afflati inferus
tabilia summe deitatis archana: q̄ ad bene beate semper viuēdum
optime cōducūt: mortalibus ppalarūt: quatenus diuinitatis rōso-
res felicissimi euaderēt. At eorū dē fidos interpretes iuxta eos aut
im merito locādos cēsemus: inter quos Joānes Duns Scotus nū
cupatus nequa q̄ postremas obtinet partes: si Aquilinū intuitū: si
digestū studiū obseruem⁹. Cui⁹ profecto acutissima dogmata An-
toni suauissime tu adeo culte adeo studiose splendideq; illustras:
vt nil oportun⁹: nil exacti⁹: nil postremo absoluti⁹ optari q̄at Caue
iḡ caue mi Antoni ne thesaurū ipsuz inuide abdas: syti d̄m̄erit⁹
de re litteraria potissimū diuina ad pluriū cōmodū prompti⁹ edas
Vos itaq; Scotice theosophie Emulatores studiosissimi inter quo-
rum acies aliq̄ Tyriculus acrius militauit: lz ad onus p̄tificiū as-
sumptus factionū immemor didicerim nulli addict⁹ iurare in ver-
ba magistri. p̄ter q̄ a. S. R. O. Ecclesia p̄robati⁹ habetis iā in hac se-
lici editiōe q̄ tota mēte petebatis: vt paruo ere: breui recto facilis-
q; calle scotica eminētia potiremini. Agnosceite iḡ quātū Antonio
duci vestro debeatis. Valere iā optime et p̄ficite. Et tu mi Antoni
diutissime sospes valeas: vt in dies potiora feliciter cudent. Rome
ex p̄tificijs edib⁹. iij. Id⁹ octobris. Anno salutis xpiane. 1515.

Bernardin⁹ & cherio sacre theologie p̄fessor seraphice religiōis
dei gr̄a ḡnalis eximio doctōi antonio de fr̄atis tarulino. S.

Esi varia suffragiorū ope moralis plerōq; Natura cō
cilauerit. nulla tñ maiori arbitror q̄ eos: q̄ nitidissimo
sapientie splēdore supremā hōis portionē illustrauerint
bonisq; Litteris alim instituerit: charitate deuinxit. Nā
quom̄ suprema rationaliū perfectio nullis sensu illu-
rebus: nullis Fortune diuitis: Imperādī magnificatib⁹ v̄
dicet: veluti summū bonū naturalī rōnis dictamine expectendum:
sed solis virtutū auspicijs ad increate Lucis intuitū deducimur tā
q̄ gratissima laborū nostrorū fruge perfruentes eo tēdēdū ē ibiq; to-
tiū Ingenij viribus entēdū: vt solis Ale rōnalis potētis abiectis
caducis corporis oblectamētis archana deitatis misteria inuestige-
m⁹ Aristotele auctore p̄io diuine philosophie. nā si oēs homines na-
tura scire desiderāt: & maiore rerū notitiā magis appetere: maximā
verō nō solū exoptare. verū toto animi conatu sibi cōparare tenent
quā. sane ethicozū. decimo solā eternozū sapientia ēē. p̄sentit: actūq;
Sapiētiāli humanā eē collocatā felicitatē. tātoq; mortalīū vnusq;
q; maiori laude dignus existimat quāto veriorū scibiliū. speculatio-
ne superiorē ale portionē ad ipsam lucē increatā cōducit: & veraz sas-
cratissime Trinitatis imaginē cōplectit q̄ quom̄ equo alo mecū ip̄e
repero & si clarissimi in ol virtutū genere viri hūc vsq; in diē florue-
rint: q̄ vnūserua ferme naturā multiplici speculationū genere sue-
rint p̄serutati: nōnulli Mathematicis indulgētes oīgenas Numes-
rozū magnitudinūq; p̄io aspectu admirabiles pp̄ietates: nōnulli
solā virtutū moralū energiā: nōnulli naturalū rerū motib⁹ & sensū
bilib⁹ mitētes p̄ncipijs inferiorē naturā scrutari voluere: nōnulli
vero fortiori fidei suffragio q̄ obili sensu adiuuētō in veriorē am-
pliorēq; sapientie calē deducti sunt. qualē inter ceteros Veritatis ex-
quisitores Joānē Scotū (pace olm̄ dixerim) subtilissimū nostre reli-
gionis dec⁹ eximū ducim⁹ extollēdū: q̄ difficilimas rerū oīm q̄stio-
nes & latētes intelligibiliū pp̄ietates mirabili adeo speculationū
subtilitate indagauit. vt q̄s in dialecticis acutior aut phisicis v̄or
thodoe fidei Dogmatib⁹ enodādis vigilātor fuerit: pauci admo-
dū vel nemo sit: q̄ tātā intelligētie frugē mortalib⁹ attulerint. Verū
q̄ subtiliora ipsi⁹ theologie Volumina supra sententias hunc vsq;
in diē innumeris scriptorū & calchographorū scatebāt errorib⁹. plu-
rimū Sane gratulor te nō solū vnūserua doctous. volumina p̄stine
integritati restituisse: verū lōge maiori gaudio afficior imo tibi ob eo
plurimū: q̄ difficillimas doctoris nri speculationē in clarā nitidāq;
intelligētā p̄ cōi studiosorū vtilitate miro ordine reducere artificio
so indice excogitato adeo studiosis oībus periucundo: vt pre cete-
ris nostrā seraphicā religionem tibi summo peniuolente vinculo
scias deuinxisse: quum tu semper eā innumeris virtutū tuarū p̄co-
nijs nō solū tutaueris: verū singulari hoc doctrine munere tibi p̄-
p̄uis temporib⁹ obnoxiam deditamq; reddideris. Vale.

Angelus Aretinus Sacre Theologie professor Ordinis Ser-
uorum Dei Gratia generalis Clarissimo Doctori Antonio de ffa-
tis Tarusino. S.

Aregili Indicē tuū artificiosissime elaboratū silectita-
nimus in quo mirificū Scotice Sapientie Munus
Studioſis oibus obrulisti summisq; Studioſū tuo-
rum Laboribus vniuersarū adeo cōplexus es Docto-
ris Subtilis Intelligētiā vt qd vltro expetendū sit nō
facile iudicetur. qđ cū mecū ipse cogito quāta hunc
vsq; in diem Errorū Caligine Scotica Volumina
scatuerint rabsq; Lege & Ordine Studioſorum Ingenia subtilioris
Peritie cupida in quoddā Chaos abditissimū. Inextricabilenq; La-
byrinthū deducū videbant tū q; Scotice Sapientie splendor Er-
rorum opacitate obtundebatur tū q; solertissimo quopiā Duce tan-
teq; subtilitatis Illustratore opere precū erat q; pfundissimū Sco-
tice intelligētie Pelagus multiplici Speculationū difficultate tur-
bidū in clarā nitidāq; spēm cōuerteret. Vtrūq; sane solertissimo in-
genio tuo pro cōi studioſorum olim vtilitate exactū fore clarissime
percepī. quom vniuersa doctoris Subtilis Theologica Volumina
pūstine integritati restitueris ab oibus equo animo lectitanda. ge-
neralīq; indice subtilissimā Doctoris peritiā octo sectionibus fue-
ris cōplexus. neq; calamo explicare l3. quātam studioſis omnibus
frugem attuleris. eosq; ab innumeris mentis Anfractibus labo-
ribus eripueris. quandoquid ē immēsum Scotice Sapientie The-
saurum Indice tuo generalī pplexū liberalissime fueris adeo elar-
gitus: vt omnigena Litteratorum copia tibi debeat plurimū. Nam
Scotice discipline professores quanta Laborum tuorum gratitudi-
ne deuinxeris quantaq; Scotice speculationis aduersarij te Beni-
uolentiā prosequi debent Nemo ambigit: quom in plerisq; mate-
rijs difficilibus contra ipsum Doctorem ab re sepiſſime dubitauerit
ob subtilissimā opinionis ipsius Latentiā. Nunc vero Scotti-
ce Discipline cupidi summa cū Ingenij dexteritate necnon Intell-
gentie claritate proficiet: Euidētioremq; ab hoc Dogmate alie-
niū disputandi occasionem habebūt. vt Siliſiphi More immēsum pō-
dus eis imminens ammouere pertinent. Vale

Ad lectorem.

Flucidaturus abditissima Joānis Scoti volumina
Lector cādidissime pro cōmuni litteratorū omnium
ruge. hac in generali tabula ⁊ mari magno Scoti
ce Subtilitatis equū putavi singulares procedendi
seriem circa digniora cognita scibilia obseruari. Ve
teri nāq; adagio dici solitū ē: maximum intelligētie
robur cognitorū ordine cōparari: ⁊ instituto diligen
ti Scibilibū nexu cōualescere ⁊ augeri memoriā. Quāobrem hoc
in profundissimo Scotice discipline enodāde pelago versatus: octo
sectionibus opus hoc partiri cōstitui. quo facili⁹ eruditionis adis
tus philosophie cultoribus prestare. In cuius primaria partitiōe
quascunq; disputatas iab ipso doctore subtili vel pertractas ma
terias ex omnibus Theologie voluminibus anglicanis disposui. q̄
in pūmo indicis ingressu clarius elucesceret de quibus habendus
sermo sit. vt pergrādes rerum difficultates inquisitoris quide quo
in loco pertractetur vnaqueq; materia clarius occurreret. Cuius
rei causa facile cōiicitur. Nā quis diligenti cura nonnullas dubio
rum cōclusiones inuestigabit: quandoquidē propius materie dis
serende locus eū latuerit: vel ipsamet materia nec ne alicubi ab au
ctore discutiantur: veluti longe deſidendus accederet qui peripate
ticas de diuinis personarū originibus conclusiones ab Aristotele
decisas queritaret quandoquidē sacratissima personarum trini
tas. in vnus Vſſe indiuiſione: admirandaq; ipsarum adinuſcē Ori
go philosophis omnibus nedum Aristoteli occulta penitus eſſite
rit. Quare non immerito amplissimam disputatarū materierū an
notationē prima in Sectione alphabetica Serie collocaui⁹ qua
vniuerſas a Doctore subtili pertractas materias in quo sententia
rum volumine qua operis distinctione ⁊ questione Studiosi facile
percipiēt. Nouerintq; licet hoc in ordine solā doctoris indaginem
dubitatorum. precipuā tamē eiusdē intentionem decisasq; conclu
siones in sequēti sectione speculabuntur. Eaſq; rōne factū duxim⁹
ne ſpeculantis ingenii plures in partes diſtractum tāta preſertim
Viri huius difficultate cōfunderemr. veteri nāq; prouerbio pecto
ra nostra duas nequeunt admittre curas: verum hac in prima ſe
ctione dubitatorum omnium cōgeries ſeriatim occurret. In ſequē
ti vero parte ſuxta veriorē doctoris intentionē decise conclusiones
Lectoribus patebunt. Eaſq; de causa magis elaborandum cēſui⁹
vt clari⁹ operis huius diuiſione ⁊ ordine Scotica ſubtilitas elu
ceſceret: abhōrentes inuolutum Chaos plurimorū: qui ſuis in ta
bularum editionibus rudem indigeſtamq; ſcibilibū molē abortiū
tur ſat feciſſe putantes nōnulla auctōrū dicta cōgeſſiſſe. que vero
extiterit materierū inquisitio ſuis in voluminib⁹ diſcuſſarū: queue
decise conclusiones: quibuſq; diſciplinarum Methodis comproba

te fuerint ab ipsis Auctoribus penitus (vt videre 13) ignoret. Quas
obrem magnis sane laboribus distinctioni procedendi serie pro viri-
bus vniuersam doctoris Subtilis peritis proprijs in partib⁹ pro
communi studiosorum fruge digestimus: vt quid vnaquaq³ in Se-
ctione agatur clarius haberetur. breuissimaq³ tēporis intercapedi-
ne modicoq³ perfecto volumine subtilissimā doctoris intentiones
studiosi preciperēt. hac itaq³ primaria operis nostri portione de q³-
bus agatur: queue subtilissime difficultum Rerum cognitu Questio-
nes decidende sint omnibus in sententiarum voluminibus & quo-
libetis Clarissime intelligent. quibus inquisitis facillimus erit eo-
rum aditus ad sequentem sectionem decissarum conclusionum ea
inuestigandi serie inferius exponenda. Neq³ admirari quempiam
velim me hac in parte pertractatarum materierum nullam fecisse
mentionem vel allegationem Doctoris in Metaphisicis aut diale-
cticis operibus suis vel repositatis Questionibus: quandoquidem
vniuersa Scotice Doctrine resolutio in voluminibus anglicanis
contenta sit a certioribusq³ a incensiora: a determinatis ad proble-
matica sese Lector conuerteret: quare lectitantis ingenium hac spe-
culandi serie in certam claramq³ rerum cognitionem facilius pro-
mouebitur. Eaq³ sane rōne etiā pretermisimus: quum hūc vsq³ in
diem depauperata sint adeo illa doctoris volumina: vt studiosorum
ingenua nedum subtilitate Speculationis: verumetiam littere cor-
ruptione terreantur. Idq³ demum pretermisimus nā quū nobis oc-
curreret illa doctoris volumina (vt in 13° denuo excudantur) in pristina
nam integritatem reducere consimili indicis huius ordine quecun-
q³ in illis cognitu digniora elucescent. clarioq³ & facilio³ erit stu-
diosorum Lectio & cognitionis affectio. Interim vero Lector can-
didissime amplissimum Limpidissimūq³ Scotice Doctrine pelā-
gus equo animo navigare contendat: qui quum hac nostra specu-
laudi serie profeceris: imortales rerum omnium opifici gratias
habeto. Vale.

Abstractio

multipler rez vt pce
ptuuz qd sit ⁊ qualr
fiat ⁊ a qb⁹ ptractat
5. dist. pmi. q. 1. A.

Abstractio alicui⁹ pcept⁹ cōis q
liter fieri possit ab vltimis pti
tutis psonaz incōicabilib⁹. p
tractat. 2. 6. dist. pmi. q. vni. Bb.
Accidēs aliqd nūqd in eucha
ristia sit sine subiecto disputat
12. dist. quarti. q. 1.

Accūs qbcūq remanēs i eucha
ristia nūqd existat sine subie
cto. disputatur ibidē. q. 2.

Accidens qualiter sit ens ⁊ qūo
possit eē subiectū accidētis. p
tractatur ibidem. q. 2. 1.

Accītia in eucharistia nūqd ha
bere pnt quācūq actionē: quā
poterāt hīe in subiecto. disputa
tatur ibidem. q. 3.

Actio imānēs q inest xpo natu
rali exīti nūqd inest eidē sacra
mētali exīti in eucharistia. dis
putat. 10. dist. quarti. q. 5.

Actionis pīdicamētū qd sit ⁊ qū
ter. ⁊ in quo fundetur. disputa
tur. 13. dist. quarti. q. 1. B.

Actus voluntatis ⁊ ipsorum o
do pertractantur. 6. dist. secūdi.
q. 2. A. ⁊ 16. q. quol.

Actus volendi in voluntatē nū
quid causetur ab alio effectiue
q a voluntate. disputatur. 25.
dist. secūdi. q. vnica i pīo. q.

Act⁹ cognoscēdi ⁊ appetēdi nū
qd sint eēntialr absoluti vī eēn
tialr relatiui. disputat. 13. q. q.
infra. A.

Actus quilibet nunquid sit bo
nus ex fine. disputatur. 40. dist.
secūdi. q. vnica.

Actus aliquis nunquid possit esse
indifferens. disputatur ibidē

41. dist. secūdi. q. vnica.
Actus diligēdi deū qualr sit re
ctus ⁊ sit virt⁹ ad ipm requis
ta: ⁊ q rō sit obiecti: ⁊ qualr na
tura sine habitu infuso possit
actū elicere. pertractatur sub
liter. 27. dist. tertij. q. vnica. A.

Act⁹ exterior nūqd addat aliqd
bonitatis vel malitie ad actū i
teriorē. disputat. 18. q. q. in pī.
Act⁹ fidei antiquorū nūqd fue
rit de eodē credibili de q ē act⁹
noster ⁊ hoc loquendo d actus
credēdi in redēptorē ptractat
25. dist. in. tertij. q. 1. 1.

Actus naturalis dilectionis et
act⁹ dilectiōis meritorie nūqd
sint actus eiusdē speciei. disputa
tatur. 17. q. q. in pīn.

Act⁹ penitēdi requisit⁹ ad dele
tionē peccati mortalis vtrū sit
act⁹ alicui⁹ virtutis. disputat
14. dist. quarti. q. 2.

Adult⁹ nō cōsentēs nūqd pos
sit recipere effectū baptismi dis
putat. 4. dist. quarti. q. 4.

Adultus fictus nūqd recipiat
effectum baptismi. disputatur
ibidem. q. 5.

Agēs naturale qualr agit p ac
cidēs cōrīspēdo formā pēristē
tē. ptractat. 1. dist. secūdi. q. 3. 2.

Alteratio nūqd fiat subito vel
in instāti vel in tpe: ⁊ qualr dī
cat fieri subito. ptractat. 2. dist.
secūdi. q. 9. Q.

Angel⁹ ⁊ aīa rōnalis nūqd spē
differāt. disputat. 1. dist. se. q. 6.

Angelus vtrū sit i loco disputa
tur. 2. dist. secūdi. q. 5.

Angelus vtrū requirat determi
natū locū ita q neq in maiori
neq in minori possit eē. s3 pē
se in tanto loco ⁊ nūqd possit
esse in loco punctali. disputa
tur ibidem. q. 6. in pīn. q.

Materierū

Angel⁹ nūqd possit ēē sū in plu-
rib⁹ locis. disputat ibidē. q. 7.
Angeli duo nūqd possint esse sū
in eodem loco. disputatur. ibi-
dem. q. 8.
Angel⁹ utrū possit moueri s⁹ lo-
co ad locū motu p⁹tinuo. dispu-
tatur ibidem. q. 9.
Angelus utrū possit mouere se.
disputatur ibidem. q. 10.
Angel⁹ nūquid possit in instāti
moueri. disputat ibidē. q. 11.
Angelus nunquid possit pertrā-
sire de extremo ad extremum
non trāseundo per mediū. dis-
putatur ibidem. q. 12.
Angeli nunqd possint esse plu-
res in eadem specie. disputat⁹
3. di. secundi. q. 7.
Angelus nunqd seipsum possit
cognoscere p⁹ essentia suā. dis-
putatur ibidem. q. 8.
Angelus nunqd habeat notitiaz
naturalē distinctā eēntie diuis-
ne. disputatur ibidem. q. 9.
Angel⁹ ad hoc q⁹ cognoscat q⁹-
ditates creatas alias a se nun-
quid nēcio req⁹rat pp⁹ias et di-
stinctas rōnes cognoscendi eas
disputatur. ibidem. q. 10.
Angel⁹ nūqd p⁹ficere possit acci-
piēdo nonā cognitionē a reb⁹
disputatur ibidem. q. 11.
Angelus nunquid habuerit ali-
quā morā iter creationē et bea-
titudinē suā. disputatur. 4. di.
secundi. q. vnica.
Angelus virū p⁹ius mēnerit
beatitudinez. q⁹ acceperit eam
disputat. 5. di. secundi. q. 1.
Angeli boni utrū fuerint beati i
primo. instanti sue creationis et
angeli mali miseri. disputatur
ibidem. q. 2.
Angelus mal⁹ nūqd appetere
potuerit equalitatē dei dispu-

Disputatarū

tatur. 6. di. secundi. q. 1.
Angelus malus nunquid neces-
sario velit male. disputatur. 7.
di. secundi. q. vnica.
Angel⁹ utrū possit assumere cor-
pus in quo exerceat opera vi-
te disputat. 8. di. scōi. q. vnica.
Angelus superior nūqd possit
illuminare inferiorē disputat⁹
9. di. secundi. q. 1.
Angelus vn⁹ nūqd possit loqui
alteri. disputatur ibidē. q. 2.
Angeli nunquid mittantur. dis-
putat. 10. di. secundi. q. vnica.
Angelus hōiez custodiēs nūqd
possit aliqd effectiue cāre litel-
lectu hōis custoditi. disputa-
tur. 11. di. scōi. q. vnica.
Anima qd cognoscat naturalr:
et q⁹ quas potētiās: et qual⁹ fun-
det imaginē trinitatis: et q⁹ per-
tineāt ad memoriā: et nūqd sol⁹
intellectus agēs vel ēt possibi-
lis sit actiū intellectiōnis: et cu-
lus obiecti naturalr et q⁹re non
cognoscit seipsam p⁹ eēntiā suā.
pertractatur. 3. di. secundi. q. 8.
et 14. et 15. q. q.
Anima Ade nunqd creata fue-
rit in corpore disputatur. 17.
di. secundi. q. 1.
Anima nunquid contrahat pec-
catum originale a carne infe-
cta concupiscibiliter seminata.
disputat. 31. di. scōi. q. vnica.
Alia rōnalis nūqd sit immortalis
et q⁹l⁹ p⁹bari possit naturali rōe
eius immortalitas. practat sub
titl⁹. 43. di. quarti. q. 2. et 1.
Anime xpī nunquid collata fue-
rit de facto summa gratia pos-
sibilis cōferri creature. dispu-
tatur. 13. di. tertij. q. 2.
Anima xpī nūqd potuerit sum-
me frui deo sine grā. disputat.
13. di. tertij. q. 4.

Alia christi nunqd fm portiones
superiore huerit versu dolore. di-
sputatur. 15. di. tertij. q. vnica.
Alia sepata nūqd possit intellige
re quiditates ante separationes
sibi habitualiter notas. dispu-
tatur. 45. dist. quarti. q. 1.
Alia sepata nūqd possit acq̃rere
cognitionē alicui⁹ prius igno-
ti disputatur ibidem. q. 2.
Alia sepata nūqd possit recoz-
dari p̃teritorū q̃ ipsa nouit cō-
iuncta. disputatur ibidē. q. 3.
Alia rōnalis relicta sue naturali
p̃fectioni nūqd possit cognosce-
re trinitatē p̃sonarū in diuinis
disputatur. 14. q. q. in princ. q.
Aqua sola naturalis nūqd sit
materia cōueniens baptismo.
disputatur. 3. di. quarti. q. 3.
Argumētū Aug. cōtra Maximi-
nū lib. 3. cap. 13. qualr p̃cludat
de oīpotētia p̃ris respectu filiū
p̃tractat. 20. di. pri. q. vni. j. ff.
Articuli fidei quot sint et qualr
distinguant. p̃tractat subtili-
ter. 25. dist. tertij. q. 1. C.
Argumenta p̃hi ⁊ Auerrois. 8.
physi. q̃bus p̃bat mūdi eterni-
tas qualr soluūtur. ⁊ nullius
sint efficacie cōtra theologos.
p̃tractat. 1. dist. scōi. q. 2.
Attributa ⁊ attributorū, plurali-
tas p̃tractat. 8. di. p̃mi. q. 4. Q.
Attributa qualr hēant magnitu-
dinē ⁊ nūqd infinitas sit at-
tributū ⁊ qualr sit equalitas i
illis ⁊ fm illa p̃tractatur. 31. di.
sin. p̃mi. q. vnica. E.
Ann⁹ magn⁹ platonis rerū redi-
tus vtrū sit p̃p̃os motū celozū
p̃tractat. 43. dist. quarti. q. 3.
Baptizatus baptis-
mo 30
annis vtrū tenebat baptizari
baptismo xp̃i. disputatur. 2. di.

quarti. q. 2.
Baptismi diffinitio nūqd sit bo-
na. disputat. 3. dist. quarti. q. 1.
Baptizati nūqd oēs recipiant
equalr effectū baptismi dispu-
tat. 4. dist. quarti. q. 7.
Baptismū suscipiēs a malo mini-
stro scienter nūqd peccat mor-
talr. disputat. 5. di. quarti. q. 2.
Baptism⁹ nūqd sit ministrād⁹ qñ
p̃sumit baptismationē h̃gere in
p̃culū vite corp̃alis ei⁹ q̃ susci-
pit. disputat. 5. di. quarti. q. 3.
Baptizare nūqd possit sol⁹ sacer-
dos. disputat. 6. di. quarti. q. 1.
Baptismi vnitas vtrū necessario
req̃rat q̃ ab vno ministro p̃se-
rat. disputat ibidē. q. 2.
Baptism⁹ nūqd simul req̃rat ab-
lutionē h̃bor. disputat. ibi. q. 3.
Baptism⁹ nūqd req̃rat baptizātē
esse distinctū p̃sonalr a bap-
tizo. disputat ibidē. q. 4.
Baptism⁹ monstri qualr fieri de-
beat. p̃tractat ibidē. K.
Baptizādi intētio nūqd req̃rat
i baptizātē. disputat ibidē. q. 5.
Baptizādi intētio actualiē nūqd
in baptizante requiratur. dis-
putat ibidem. q. 6.
Baptismus nūqd possit iterari
disputat ibidem. q. 7.
Baptismi iteratio quā penā infe-
rat iteratib⁹. p̃tractat ibidē. q. 8.
Baptism⁹ nūqd hēat characteris
imp̃ssionē. disputat ibidē. q. 9.
Baptismi character nunquid sit
aliqua forma absoluta. dispu-
tatur ibidem. q. 10.
Baptismi character nūqd sit in-
eēntia a se vel i potētia ⁊ i qua
potētia. disputat ibidē. q. 11.
Beata virgo nūqd fuerit p̃cepta
in originali peccato. disputat.
3. dist. tertij. q. 1.
Beata virgo nūqd fuerit vere
mater

Materierū

mater dei et hominis. disputat. 4. dist. tertij. q. vnica.
 Beati nunqd cognoscāt ofones quas offerim. disputatur. 45. dist. quartj. q. 4.
 Beati quid cognoscāt. et q̄liter. et nunqd naturālī. vel supernaturālī pertractatur ibidem. A.
 Beati nūqd videāt penas dāna toꝝ. disputat. 50. dist. q̄rti. q. 3.
 Beati qualr cognoscant penas dānatoꝝ. in gñe p̄p̄io vel in h̄bo. et vtrū pena habeat ideam in deo. pertractatur ibidem.
 Beatitudo nunqd consistat per se in operatione. disputat. 49. dist. quartj. q. 1.
 Beatitudo nūquid imediatius perficiat essentiā vel potentiaz ipsi⁹ beati. disputat ibidē. q. 2.
 Beatitudo qd sit et qualiter accipiat et in quo consistat pertractatur ibidem. γ.
 Beatitudo nunquid consistat in pluribus operationibus simul. disputatur ibidem. q. 3.
 Beatitudo nunquid consistat in actu voluntatis vel intellectus. disputatur ibidem. q. 4.
 Beatitudo nunquid simplr consistat in actu qui est fructio. disputatur ibidem. q. 5.
 Beatitudo nūqd ad sui eēntiaz req̄rat securitatē. disputat. ibidē. q. 6.
 Beatitudo qualr req̄rat p̄petuitatez et securitatē et qualr se habeat ad ipsaz. pertractat ibidē.
 Beatitudo nunqd req̄rat ad sui essentiā gaudiū de obiecto beatifico. disputatur ibidem. q. 7.
 Beatitudo nūquid sit de necessitate et summe volenda ab omni hōle inimo de facto appetatur disputatur ibidem. q. 9.
 Beatitudo nūquid sit causa appetendi. omnia q̄ appetuntur.

Disputatarū

disputatur ibidem. q. 10.
 Beatitudo nunqd haberi possit ab hōle ex puris naturalibus. disputatur ibidem. q. 11.
 Beatitudo nunqd h̄fi possit in hac vita mortali. disputat. ibidē. q. 12.
 Beatitudo nūquid fm p̄m haberi possit in hoc statu equalr. pertractatur ibidem.
 Beatitudo oīm beatoꝝ nunqd sit eqlis. disputat. 50. dist. q̄rti. q. 5.
 Beatitudo corporū nūquid erit equalis. disputat ibidem. q. 6.
 Beatitudo equalr possit esse in eaq̄lis et a qua cā et in quo sublecto. pertractat subnlr ibidem.
 Bigamia nūquid fuerit licita in lege nature vel mosaica. disputatur. 33. dist. quartj. q. 1.
 Bigamus an baptisimū nūquid possit post baptismū ad sacros ordines promoueri. disputatur 33. dist. quartj. q. 2.
 Bonitas actus naturalis et act⁹ moralis qd sit et qualr accipiat et a qua cā et qualiter sit merito riu⁹ et qbus circūstantiis requiritis moderentur. subtiliter pertractatur. 18. q. q. j. A.
Caro xp̄i nūqd deat ad oīes rari⁹ et xp̄o nūqd deat beat latia solū s̄z nām diuinā disputat. 9. dist. tertij. q. vnica.
 Celus aliqd mobile aliud a celo stellato nūquid sit ponendum. disputatur. 14. dist. secūdi. q. 2.
 Creatio ā geli nunqd sit eadē an gelo. disputat. 1. dist. scōi. q. 4.
 Creatura aliq̄ nunqd sit simplex disputat. 18. di. p̄imi. q. vnica.
 Creatura in q̄tū ē fundamentū rehois eterne ad deū vt cognoscētē nunqd h̄eat v̄z eē essentialis. disputat. 36. di. p̄imi. q. vnica.
 Creatura nūqd possit h̄re aliquā actionē respectu termini crea-

tiōis. disputat. 1. dist. quarti. q. 1.
 Creatio quatr: 2a q̄ fiat: ad quē
 terminū terminet: ⁊ nunqd sit
 aliqd possit dici creati: ⁊ confer
 uari: ⁊ nunqd aliqd creati possit
 ⁊ non pseruari post instās crea
 tionis. ptractatur ibidem ⁊. 12.
 q. q. 2. 1. dist. secundi. q. 2.
 Creatura nunqd possit esse eter
 na. ⁊ q̄liter oē aliō adeo sit p̄tin
 gēz nouū. dispu. 1. di. scōi. q. 3.
 Character baptismi qd sit ⁊ qua
 liter et a quo fiat. pertractatur
 6. dist. quarti. q. 9. A.
 Clauū potestas vtrū se extēdat
 t̄mmodo ad penā tpalez. dispu
 tatur. 18. dist. quarti. q. 1.
 Clauē regni celozū nunqd con
 ferant cūlibet sacerdoti in sus
 ceptione ordinis sacerdotij. dis
 putatur. 19. dist. quarti. q. 1.
 Charitas creata format̄ inhe
 rēs nature beatificabili nunqd
 sit necessario ponenda. disputa
 tur. 17. dist. primi. q. 1.
 Charitas noua qñ inducit. nun
 quid peritēs charitas corrūpa
 tur. disputatur ibidem. q. 3.
 Charitas vtrum augeat p̄ extra
 ctionē partis noue de potentia
 ad actuz. disputat ibidem. q. 6.
 Charitas nunqd maneat in pa
 tria ita q̄ nō euacuet̄. disputat
 31. dist. tertij. q. vnica.
 Cause essentiaī ⁊ accētaī ordi
 nate ptractant̄. 2. di. p̄mi. q. 2. 3.
 Cause q̄ sint principales ⁊ instru
 mentales ⁊ qualiter agāt. per
 tractatur. 1. dist. quarti. q. 1. ⁊. 6.
 distin. quarti. q. 5. D.
 Causa prima qualiter pōt aliqd
 nouum effectū producere absq̄
 nouitate ⁊ mutatione sui. ptra
 ctatur. 1. dist. scōi. q. 2. D.
 Certitudo cognitiōis cognoscibi
 lium a nobis quatr fiat. pertra-

ctatur. 3. dist. primi. q. 4. C.
 Circūincesso psonaz nunqd sit
 ponēda ita q̄ q̄libet psona diut
 na sit i alia. disp. 19. di. p̄mi. q. 2
 Christus nunquid sit subiectum
 Theologie. ptractat. 3. q. pl. Q
 Christus nunqd sit aliq̄ duo. dis
 putat. 6. dist. tertij. q. 2. ⁊ quoz
 opinio sit tenenda. q. 3. ibidem:
 Christus nunqd sit p̄destinatus
 esse filius dei. disputatur. 7. di
 stin. tertij. q. 3.
 Christi nunqd sit fili⁹ dei adopti
 uus. dispu. 10. di. tertij. q. vnica.
 Christus vtrū sit creatura disput
 tatur. 11. dist. tertij. q. 1.
 Christus fm q̄ homo nūquid sit
 creatura. disputat ibidem. q. 2.
 Christus nunquid inceperit esse
 disputatur ibidem. q. 3.
 Christi nunqd potuerit peccare.
 disputat. 12. dist. tertij. q. vnica.
 Christo nunqd potuerit conferri
 summa ḡa q̄ potuit pferri crea
 ture. disputat. 13. dist. tertij. q. 1.
 Christus nunqd habnerit neces
 sitatem moriendi. disputat. 16.
 distin. tertij. q. 1.
 Christus nunqd meruerit in p̄
 mo instāti sue p̄ceptiōis. dispu
 tatur. 18. dist. tertij. q. vnica.
 Christus nunqd oib⁹ nobis me
 ruerit ḡam ⁊ gloriam ⁊ remis
 sionē culpe ⁊ pene. disputatur
 19. dist. tertij. q. vnica.
 Christi nunqd fuerit hō in tri
 duo. dispu. 22. di. tertij. q. vnica.
 Christus in eucharistia existens
 nunqd possit p̄ aliquā virtutez
 actiūā naturalem transmutare
 aliquid aliud a se. disputatur
 10. dist. quarti. q. 7.
 Christus nunqd in humana for
 ma iudicabit. disputatur. 48.
 distin. quarti. q. 1.
 Cogitatio nunqd sit i p̄tate volū

Materierū

tatis et quō et qualiter sit esse ma-
la. disputat. 42. di. scōi. q. 4. C
Cognitio supernaturalis neces-
saria viatorū nunquid sit in sa-
cra scriptura sufficienter tradi-
ta. disputat. 2. q. p. 101.
Cognitio profunda et distincta per-
tractatur. 3. dist. primi. q. 2. f. 2.
Cognitio actualis et habitualis
qualiter sit in anima: et qualiter intellē-
s precedat de cognito ad cognitū
subtiliter pertractat ibidem.
Cognitio intuitiva et abstractiva
qualiter ponenda sit in anima. pertra-
ctatur. 3. dist. secundi. q. 9. B. et
13. q. quod. 2.
Cognitio intellē- sine intuitiva
sive abstractiva quā entitates
habeat absolutā vel respectivā
et qualiter obiectū requirant: et
quā habeat ad ipsarū rekonē. et
qualiter mēsuret ab obo. subtilis
sime disputat. 13. q. q. p. totū. q.
Confiteri oia pētā suo sacerdo-
ti. nunquid sit necessariū pōtōi
ad salutē. disputat. 17. di. qrti. q. 1
Cōfessio sub quo pcepto ptimea-
tur: quid requiratur: quid p pce-
ptū ecclesie sit explicatū. pertra-
ctat ibidem. A.
Confessor: nunquid teneatur cēla-
re pceptū in pessione detectum
in quocunq; casu. disputat. 21
di. fin. quarti. q. 2.
Consciētia nunquid sit in volun-
tate disputat. 39. dist. scōi. q. 2.
Contradictio qualiter sit inter ime-
diata. s. esse et nō esse et qualiter in-
telligat fieri pertractat. 2. dist.
secundi. q. 9. R.
Contingentia rerū in existentia
non quid possit stare cum certū
tudine et determinatiōe diuine
scientie voluntatis. disputat.
39. dist. primi. q. 5. in prin.
Contingentia qualiter sit in en-

Disputatarū

tibus pertractat ibidez. C
Conuersio accidentiū precipue
quantitatis in eucharistia quid
sit: qualiter fieri possit in aliqd
pexistēs: et q. et nūquid sit anni-
hilatio. disputat. 10. q. q. 1. p. 1. q.
Collectio ptiū materialū cor-
poris qualiter fieri debeat ifutu-
ra hoim resurrectione. et a quib⁹
et in quo loco pertractat. 43. dist.
quarti. q. 5. A
Cōmutatiōes negociatiua qua-
liter fiat pertractat. 15. dist. fin.
quarti. q. 2. S.
Corpus celeste nūquid sit eētia
simplex. disputat. 14. di. scōi. q. 1.
Corpa hoim nūquid in statu in-
nocentie fuissent immortalia. dis-
putat. 19. dist. scōi. q. vni. ca.
Corpus xpī qualiter fuerit scilicet
et non ptraerit originale pceptū
disputatur. 3. dist. tertij. q. 2.
Corpus xpī nūquid fuisset putrefa-
ctū si resurrectio nō fuisset acce-
lerata. disputat. 21. di. tertij. q. vni.
Corpus xpī nūquid possit realiter
pstineri sub spē panis et vini. dis-
putat. 10. dist. qrti. q. 1.
Corpus xpī nunquid simul possit
esse in celo et alibi localiter. dis-
putat. ibidem. q. 2.
Corpus xpī nūquid possit simul eē-
in celo localiter et in altari sacra-
mentaliter. disputat. ibidez. q. 3.
Corpus xpī qualiter possit esse in
plurib⁹ locis per diuinā poten-
tiam sine contradictione: pertractat
ibidez. q. 3. f. 2. 11. q. q.
Corpi xpī naturaliter existenti: et ei-
dem sacraliter existenti. nūquid
in sint eedem pprietates: pres-
disputat. 10. dist. quarti. q. 4.
Corpi xpī ut in eucharistia xpī
nūquid possit in eē aliquis mo-
tus corporalis. disputatur ibi-
dem. q. 6.

Tabula

Prima

Corpus xpi nunqd possit confici
sola actione diuina disputatur
13. dist. quarti. q. 1.

Corpus hols beati nūqd erit im-
passibile post resurrectionē dis-
putatur. 49. dist. quarti. q. 13.

Corpus btorū nūqd erit agilia.
disputat ibidem. q. 14.

Corpus gloriosuz nunqd erit cla-
rum. disputat ibidem. q. 15.

Corpus bti nunqd p do tē subri-
tatis possit simul esse cū alio cor-
pore. disputatur ibidē. q. 16.

Corpora plura nunqd possint si-
mul esse in eodem loco. disputa-
tur ibidem.

Corp⁹ q̄liter se habeat ad locū si-
ue in cōi siue in particulari inū-
qd possit esse sine loco qualiter
cunq; sumant corpus et locus di-
sputatur. 11. q. q. in pun. q.

Cōsensus exp̄ssus p verba: nūqd
sit cā sufficiens matrimonij dispu-
tatur. 27. dist. quarti. q. 2.

Cōsensus solus exp̄ssus x̄bis de
p̄senti nūqd causet m̄rimoniu
disputatur. 28. dist. quarti. q. 1

Cōsensus coactus nunqd suffi-
ciat ad p̄rahēdū versū matrimo-
nium disputatur. 29. dist. quar-
ti. q. vnica.

Consensus sequēs rōnē nō erro-
neam siue apprehensione3 nun-
quid requirat ad contractū verū
matrimonij disputatur. 30. dist.
quarti. q. 1.

Culpa nunqd deleatur per sacra-
mentum penitentie disputatur
14. dist. quarti. q. 4.

Damnati nūqd appe-
tāt nō esse p
pter fugiendā miserā disputa-
tur. 50. dist. quarti. q. 2.

Dānificās aliū in bonis p̄sone. s.
corp̄is vel ale nunqd teneat re-
stituere ad hoc q̄ possit vere pe-

nitere disputat. 15. dist. q̄rti. q. 3.
Dānificās aliquē in bono fame
nunqd teneat ad restitutionem
ita q̄ vere penitere nō possit nisi
famam restituat disputatur ibi-
dem. q. 4.

De potentia ordīata dei nunqd
possibile fuerit aliā grām equa-
lem gratie xpi fieri. pertractat
13. dist. tertij. q. 1. circa finem.

De creditibus reuelatiōis vtrum
necesse sit ponere fidē infusam
disputat. 24. dist. tertij. q. vnica
Difinitio q̄bus entibus assignā-
da sit et qualiter fiat ptractatur
1. dist. quarti. q. 2. A.

Distinctio p̄fectionū essentialiū
in diuinis p̄cedēs oēm actum
intellectus nunqd possit stare
cum simplicitate dei. disputat
8. dist. p̄mi. q. 4.

Distinctio capitaliū peccatorū q̄li-
ter fiat pertractatur. 42. dist. se-
cundi. q. 5. T.

Demōstratio q̄r̄p q̄d quid sit: et
qualiter fiat r̄de q̄bus ptracta-
tur resolute. 7. q. q. A.

Deus vtrū sit vnus et siue nunqd
possint esse plures dī. disputat
2. dist. p̄mi. q. 3.

Deus vtrū sit naturalr cognosci-
bilis ab intellectu viatoris dispu-
tatur. 3. dist. p̄mi. q. 1.

Deus vtrū sit p̄mū cognitū a ho-
minibus naturaliter p statu isto dis-
putatur ibidem. q. 2.

Deus nunqd sit p̄mū obiectū
naturale radequatum respectu
intellectus viatoris disputatur
ibidem. q. 3.

Deus genuit aliū deū nunqd sit
vera ppositio disputat. 4. dist.
p̄mi. q. 1.

Deus est pater filii et spirit⁹ san-
ctus vtrū sit ppositio vera dispu-
tatur. 4. dist. p̄mi. q. 2.

Materierum

Deus pater utrū genuerit deū si-
lum volūtatē disputatur. 6. di.
primi. q. 1.
Deus utrū sit summe simplex dis-
putatur. 8. di. primi. q. 1.
Deus quous sit simplex nunquid sit
in genere vel aliquod predicatum
formale per dictū de deo disputa-
tur ibidem. q. 3.
Deus utrū sit immutabilis et so-
lum ipse disputat ibidem. q. 5.
Deus utrū sit nominabilis a via
tore aliquo nomine significāte
essentiā diuinā ut est hec: dispu-
tatur. 22. di. primi. q. unica. et
in additione.
Dei ad creaturam nunquid sit ali-
qua relatio realis disputatur
30. di. primi. q. 2.
Deū esse plentē vbiq; fm poten-
tiā utrū inferat deū esse vbiq; f3
essentiā. i. utrū omnipotētia in-
ferat immensitatē disputat. 37.
di. primi. q. unica.
Deus utrū habeat determinatā
notitiā oīm rerū q̄tū ad oēs cō-
ditiones existētie disputat. 39. di. in.
primi. q. 1.
Deū utrū hēat certā notitiā et isal-
libilē oīz quātū ad oēs cōditio-
nes existētie disputat ibidē. q. 2.
Deus nunquid hēat imutabilē no-
titiā quātū ad oēm cōditionēz
existētie disputatur ibidem. q. 3.
Deus nunquid sciat necessario oēs
cōditiones existētie oīm rerū ibi-
dem disputatur. q. 4.
Deū esse oīpotētē nunquid natura-
li rōne possit pbari et necessaria
dispu. 42. di. primi. q. unica. et
7. q. quol.
Deū utrū possit facere res aliter
q̄ ab ipso sit ordinatū fieri dispu-
tatur. 44. di. primi. q. unica.
Deus nunquid voluerit alia a se dis-
putat. 45. di. primi. q. unica.

Disputatarum

Deus utrū possit aliqd creare. di-
sputatur. 1. di. secundi. q. 2.
Deus nunquid possit aliqd alitō a
se pducere sine principioratio-
nis disputatur. 1. di. scđi. q. 3.
Deus nunquid posset facere volun-
tatē rōnalis creature impeccabi-
lem p naturam disputat. 23. di.
secundi. q. unica.
Deus est hō. nunquid sit ppositio
cōcedēda tanq̄ vera disputatur
7. di. tertij. q. 1.
Deus factus est hō nunquid sit p-
positio vera ptractat ibidē. q. 2.
Deus utrum et charitate diligit
oīa equaliter disputat. 32. di.
tertij. q. unica.
Deū nunquid de potētia absoluta
possit delere culpā originalem
sine infusione gratie et nunquid ēt
de potētia ordinata possit idē fa-
cere disputat. 1. di. quartij. q. 6.
Deus nunquid de potētia abso-
luta possit dimittere pctm origi-
nale absq; collatiōe cuiuscūq;
positiui repugnātiā illi pctō p-
tractatur ibidem. 5.
Deus nunquid sit infinitivigoris f3
ēt p̄m ptractat. 2. di. primi. q.
1. et 8. di. q. 5. et 7. q. quol.
Deus nunquid possit facere ange-
lum informare materiaz dispu-
tatur. 9. q. q.
Deus nunquid possit spēs i eucha-
ristia pnertere in aliqd pexistēs
disputatur. 10. q. q. in prin.
Deus nunquid posset facere q̄ ma-
nentē co: pore et loco: corpus nō
habeat ibi in loco disputat. 11.
q. q. in prin.
Deū qualivēlit alia a se antiqua
volūtatē ab eterno sed nō pto
eterno absq; mutat iōe sui non
expectando aliquā pfectionē a
volito ptractat contra p̄hos.
8. primi. q. 5. 3.

Tabula

Prima

Diffinitio cuius sit et ex quibus principijs
pertractatur. 8. distinctio. primi.
q. 3. S.

Diffinitio in simonij. nunquid sit co
ueniens disputatur. 27. distin.
quarti. q. 1.

Distinctio per intellectus operatione
ipsius veritatis a persona pertractat
2. dist. primi. q. 7. ff.

Donum nunquid dicat proprietate p
sonale spiritus sancti disputatur. 18.
dist. primi. q. unica.

Dolor et tristitia quid sint et quater
fiat et quater fuerint in ala christi p
tractatur. 15. dist. tertij. q. unica.

Domina rerum quater sint et fiant
atque permutes in contractibus ptra
ctatur. 15. dist. quarti. q. 2. A.

Due filiationes vestre sunt in christo.
disputatur. 8. distinctione. tertij
q. unica.

Elemēta nunquid in cor
pore alialiove
gstant in quocumque mixto formaliter
remaneant et quibus substantia disputa
tur. 15. dist. secundi. q. unica.

Ens aliquod actu existens infinitum nu
quid sit ponendum in natura dispu
tatur. 2. dist. primi. q. 1.

Ens infinitum esse siue deum esse nunquid
sit per se notum disputatur ibidem. q. 2.

Ens si secundum rationem suam coissimam est p
mum obiectum intelligimus quare
non possit quodlibet prout sub ente
naturaliter mouere intellectum sub
tiliter pertractatur. 3. distin. pri
mi. q. 3. ff.

Ens cōe deo et creature nunquid sit
vniuocum et vniu simpliciter conceptum
importet naturaliter auiatore co
gnoscibile sub quo concipiat qui
ditatiue deus. disputatur. 3. distin.
primi. q. 1. A. et q. 3. J. W. et 8. di.
eiusdem. q. 3.

Ens quodlibet nunquid possit in quibus
libet congrui disputatur. 11. dist.

quarti. q. 2.

Equalitas quater sit in entibus et in
quo fundamēto pertractatur. 19. di.
primi. q. 1. A. et 6. q. quod.

Equalitas in diuinis nunquid sit
relatio realis disputatur. 6. q. q.

Entitas aliqua positiua distincta
a forma nunquid sit in substantia ge
nerabili et corruptibili disputatur.
12. dist. secundi. li. q. 1.

Essentia diuina nunquid stare possit
in alio et ipsum esse productum dispu
tatur. 2. dist. primi. q. 6.

Essentia diuina quater pcedat re
lationes: quater determinet sibi
illas pertractatur. 18. di. primi. q. 3.

Essentia diuina nunquid generet
vel genere disputatur. 5. dist. pri
mi. q. 1.

Essentia et relatio quater constituant
personam pertractatur. 5. distinc.
primi. q. 2. J.

Essentia diuina nunquid moueat in
intellectu diuini et qualiter et que
motio sit per naturalis aut libe
ra et ad quem terminum et cuius obie
cti primarij siue secundarij subit
liter pertractatur. 14. q. q. Q.

Essentialia in diuinis nunquid sint
immediatiora essentie diuine et
notioalia disputatur. 1. q. q. in pn.

Essentiale quid sit et notioale et qua
liter sint in entis et quot modis
accipiant pertractatur ibidem.

Etas puerilis nunquid impediat
matrimonium disputatur. 36. di.
quarti. q. 2.

Esse verbi nunquid sit aliud in christo
ab esse creato disputatur. 6. di
stin. tertij. q. 1.

Eucharistia nunquid sit sacramentum
noue legis disputatur. 8. distin
ctione quarti. q. 1.

Eucharistia nunquid possit recipi
a non ieiunio disputatur. 8. di.
quarti. q. 3.

Materierum

Eucharistia nunqd a quocūq; sacerdote pferēte verba consecrationis cū intētiōe determinata circa materiam convenientē cōficiatur disputatur. 13. dist. quart. q. 2.

Eucharistia qbus 2 ditiōibus cōficiatur requisitis tā ex pte ministri q loci. et q sint impedimēta occurrentia pertractat ibidem. E. Euz nunqd sit vñs respectu omnium eternorū disputatur. 2. dist. secund. q. 3.

Extrema unctio nunqd sit sacm noue legis disputatur. 23. dist. quart. q. vnica.

Existētia angeli nunqd hēat aliquā successiōē formati disputatur. 2. dist. secund. q. 1.

Existētia angeli vel duratio existētie eius nūquid habeat aliquid mensurans realiter distinctum ab ipsius existētia disputatur. 2. dist. secund. q. 2.

Existēs in peccato mortali nūquid peccat mortaliter suscipiendo eucharistia disputatur. 9. dist. quart. q. vnica.

Excōicatio qd sit equalit fiat. et a quo et ppter quā cām ptractat 19. dist. quart. q. 1. k.

Fides infusa rācōsita qd sunt et qualiter distincti. 24. dist. tertij. q. vnica. et 4. dist. quart. q. 2. A.

Fides de his q mō credim⁹ nunquid fuerit necessaria ante xpi aduentu disputatur. 25. dist. tertij. q. 1.

Fides a quo habeat suā vnitatem pertractatur ibidem. q. 2.

Fides ad hoc q sit in intellectu nunquid sit necessariū ponere aliquē habitū infusum esse in voluntate disputatur ibidem. q. 2.

Disputatarum

Filius in diuinis vtrū genere de substantia p̄ris disputatur. 5. dist. prim. q. 2.

Filius pcreati in statu innocentie nunquid statim fuissent cōfirmati in iustitia disputatur. 20. dist. secund. q. 1.

Filius in statu innocentie nūquid creuissent in corpore in sciētia sicut mō disputatur ibidem. q. 3.

Finis vltimus nunquid sit obiectū per se fructiōis disputatur. 1. dist. prim. q. 1.

Finis vltimus nunquid habeat tñm vñā rōnē fruibilitatis an in ipso sint aliqua distincta quoz voluntas possit vno frui tñō alio disputatur ibidem. q. 2.

Forma baptismi nunquid sit hec. s. baptizo te In no. pa. et fi. et p̄missi. cri. amē. disputat. 3. di. qrti. q. 2. **Forma sacri eucharistie** nunquid sit illa q ponit in canone missę. disputat. 8. dist. quart. q. 2.

Formarū substantiāliū pluralitas nunquid sit possibilis in vno cōposito disputatur. 11. dist. quart. q. 3. p.

Forma accidētalis qualiter possit habere actiuitates ptractat. 12. dist. quart. q. 3. B.

Fortuna quid sit et vtrū et qd sit et quoz et in quibus et qualiter aliquid quis sit bene fortunatus et quā rōne subtiliter pertractatur fm phos theologos. 21. q. q.

Fluxus et refluxus maris qualiter et quā rōne fiat ptractatur. 14. di. secund. q. 3.

Fruitio ordinata et cōiectō obiecto eius ptractat. 1. dist. prim. q. 1.

Fruitio essentie sine psonis et vni⁹ psonis sine alia vel cū alia ptractatur ibidem. q. 2. A.

Fruitio nunquid sit aliqd actus voluntatis elicit⁹ vel delectatio di-

disputatur. ibidem. q. 3.
 Frui nūquid ipsi deo conueniat
 disputatur ibidem. q. 5.
 Frui nūquid viatori cōpetat. ibi
 dē disputat questione pmissa.
 Frui nūquid peccatori puenire pos
 sit. disputat ibidē qōne s annexa
 Frui nūquid brutis cōpetat. dis
 putatur ibidem qōne s annexa.
 Frui nunquid omnibus conue
 niat. disputatur ibidem questio
 ne s annexa.

Bradus bonitatis mor
 ralis et malitie
 pettractantur. 7. distinc. secundi
 q. vnica. E.

Gra nūquid sint i essentia anime
 vel in potentia. disputat. 26. di.
 secundi. q. vnica.

Gratia nūquid sit virtus. disputat
 27. dist. secundi. q. vnica.

Gratia nunquid in circumcisio
 ne conferebatur ex vi circumci
 sionis. disputatur. 1. distinctio.
 quarti. q. 6.

Graua et leuia nunquid moue
 antur ab alio vel ab intrinseco.
 disputat. 2. dist. scōi. q. 10. A.

Graue idē qualiter pōt seipsum
 mouere et esse in actu et in potē
 tia respectu eiusdem. pettracta
 tur ibidem.

Ghata p propagationem et putre
 factionem nunquid sint eiisdē
 spēs. disputatur ptra Buerroim
 2. dist. primi. q. 7. R.

Generatio filij vtrum sit eterna.
 disputat. 9. dist. primi. q. vnica.

Ghatio filij i diuinis et spiratio
 spiritus sancti: nunquid sit vnipo
 ca. pettractat. 7. di. pmi. q. vnica

Generatio permanentium et suc
 cessiuorum qualiter habeat per
 fectiones et imperfectiones. per
 tractatur. 9. dist. primi. B.

Gen^o humanū. nunquid necesse

fuerit reparari per possessionē xpi
 disputat. 20. dist. tertij. q. vnica

Habitus moralis quā
 tū virt^o nun
 quid sit aliquo mō pncipiū acti
 uū respectu bonitatis in actu.
 disputatur. 17. dist. primi. q. 2.
 Habitus qualiter diuidatur i spe
 cies de genere qualitatis. per
 tractatur subtiliter. 34. distinc.
 tertij. q. vnica. D.

Habitus intellectuales generat^o
 sine virtute morali nunquid sit
 prudentia. pettractatur. 36. di.
 tertij. q. vnica.

Habitus qhat^o appetitu sine illo
 in intellectu nunquid sit habit^o
 moralis. pettractatur ibidem.

Habitus aliquis supernaturalis
 gratificans naturam beatifica
 bilem: nunquid sit ponendus.
 disputat. 17. di. primi. q. 2. ff.

Homo iam iustificatus nūquid tes
 neat ad susceptionem batismi.
 disputat. 4. dist. quarti. q. 6.

Hō nūquid s3 rectam rōnē possit
 appetere n eē pp fugiendā mise
 rias. disputat. 50. di. quarti. q. 1.

In statu Innocētie nū
 quid fuissent illi
 ioli geniti qui nūc sunt electi.
 disputatur. 20. dist. secūdi. q. 2.

Idea qualr i mēte diuina sit pū
 cipiū pducendi ad extra. ptra
 ctatur. 35. di. primi. q. vnica. J.

Idēitas similitudo et cōlitas nū
 quid sint in deo relatiōes reales.
 disputat. 31. di. primi. q. vnica.

Ignis infernalis cruciare nūquid
 possit malignos spiritus. dispu
 tatur. 44. dist. quarti. q. 2.

Ignis infernalis nūquid crucias
 bit post iudiciū homines dā
 natos. pettractatur ibidem.

Inscibibile et pscibibile quid sint
 et quē ipotent act^o vel potētias

Materierū

tractat. 34. di. tertij. q. vii. d.
Inherētia accidentis nūquid sit
 de essentia accidentis. disputat.
 12. dist. quarti. q. 1. A
Imago trinitatis nūquid sit in mē
 te siue in ala rōnali. disputat. 3.
 dist. pmi. q. 9. r. 16. dist. scbi. q.
 vnica. r. 15. q. quol.
Indiuisibile nūquid possit mo-
 ueri. tractat. 2. di. scbi. q. 9. T.
Indiuisibilia nūquid habeāt en-
 titatē extra aiaz. disputat. 2. di.
 scbi. q. 9. 2
Ingenitū vtrū sit pprietas ipsi-
 ois disputat. 28. di. pumi. q. 1.
Innascibilitas nūquid sit pprie-
 tas pstitutiua pte pfone in di-
 uinis pertractat. ibidem. q. 2.
Instās nūquid sit idē toto tpe. p-
 tractat. 2. di. scbi. q. 2. C
Intelēs viatoris nūquid possit
 naturaliter cognoscere aliqua
 ritatē certāz sincerā absq spā
 li lucis increate illustratiōe. di-
 spatat. 3. dist. pmi. q. 4
In intellectu nūquid sit causa p-
 p-
 palis notitiae genite vel ipsum
 obiectū in se vel in specie p-
 disputatur. 3. di. pumi. q. 8.
In intellectu aīe xpi nūquid fuerit
 pote p-
 ilo tmediate pficiuīōe
 hbi pfectissima possibili creatu-
 re. disputatur. 14. di. tertij. q. 1.
In intellectu aīe xpi nūquid possi-
 bile fuerit videre oīa in verbo
 que verbum videt. disputatur
 ibidem. q. 2.
In intellectu aīe xpi nūquid omnia
 nouerit in genere. p-
 p-
 tio. disputatur ibidem. q. 3.
In intellectu aīe xpi nūquid oīa p-
 fectissime cognouerit in ghe p-
 puo. disputatur ibidē. q. 4.
In intellectus creati nūquid possit
 naturaliter videre existētiā cor-
 poris xpi in eucharistia. dispu-

Disputatarū

tatur. 10. dist. qrti. q. 8.
In intellectus possibilis nūquid se
 habeat pure passiuē respēctū hbi
 creature. disputat. 15. q. quol.
In intellectu qualiter distinguatur
 a natura. r. qualiter a volunta-
 te distinguatur fm philosophū
 in rōne principij. pertractatur.
 2. dist. pmi. q. 7. E.
In intellectio r volitio q-
 s. habeāt
 entitates. r. q-
 lter fiant p mura-
 tionē vel pductionē aliquā. p-
 tractatur. 3. di. pmi. q. 6. U
In intelligentiaz pductio: pertra-
 ctatur. 8. di. pmi. q. 5. W. r. 1. di.
 qrti. q. 1. J. 2. r. 7. q. qrti. ff
In intelligentiaz cognitio q sit ac-
 cidens: r. qualiter r quorū sit. p-
 tractatur. 1. dist. quarti. q. 1. T.
Intentio nūquid sit actus solus
 voluntatis. disputatur. 38. dist.
 scbi. q. vnica.
Inimicus nūquid ex charitate b
 necessitate sit diligēdus: dispu-
 tatur. 30. di. tertij. q. vnica.
Institutiō baptismi nūquid eua-
 cuet circūcisionē: r. qualr fuerit
 necessaria r a quo fuerit. p-
 mul-
 gara. dispu. 3. dist. qrti. q. 4.
In potētia ad actū carnalez nū-
 quid impediāt matrimonij
 simp-
 ltr. disputatur. 34. distinet.
 qrti. q. vnica.
Iudiciū vniuersale nūquid sit fu-
 turū. dispu. 47. dist. qrti. q. 1.
Iustitia originalē in Adā. nū-
 quid necesse sit ponere aliq-
 donum supnaturalē. disputat.
 29. dist. scbi. q. vnica.
Iustitia pmutatiua nūquid req-
 ratur in p-
 scu mifimionali. p-
 tra-
 ctatur. 33. di. qrti. q. 1. A.
Iustitia nūquid sit in deo ponē-
 da. disputatur. 46. distinet. quar-
 ti. q. 1.
Iustitia qd sit r qualr fiat quos

modis accipiat. pertractat ibi. A.
Iustitia et misericordia nunquid
in deo distinguantur. disputa-
tur ibidem. q. 3.

Iustitia et misericordia nusquid
in deo cōcurrant in punitione
malorū. disputatur. ibide. q. 4.

Patria quid sit et cui des-
beatur. et quotus-
plex est adoratio pertractatur.
9. dist. tertij. q. vnica. A.

Lex noua nusquid sit grauior vete-
ri. disputat. 40. di. frj. q. vnica.

Libertas qualiter sit et voluntatenra
pertractatur. 39. dist. primi. E.

Libertas voluntatis et naturalis
necessitas: nusquid in eodē sint
possibilia et respectu eiusdē ac-
t⁹ et obiecti. disputat. 16. q. q.

Libertas diuina qualiter sit et ad q̄
extēdat. pertractatur ibide. 2.

Liberum arbitriū hominis sine
gratia vtrum possit cauere oē
peccatum mortale. disputatur
28. di. scbi. q. vnica.

Linea infinita qualiter sit in gene-
re pertractat. 8. dist. pumi. q. 3. R.

Linea sanguinitatis quid sit et
quot modis accipiat: et qua-
liter cōtrahatur. pertractatur.
40. di. quarti. q. vnica.

Locus corporū qualiter assig-
netur corporibus et sit immobi-
lis. pertractat. 2. di. scbi. q. 6. C.

Lux vtrū signat lumen tanq̄
ppiam speciez sensibiles sui.
disputatur. 13. di. scbi. q. vnica.

Magnitudo nun-
quid sit in deo ex natura rei et simili
eternitas et p̄as. et cui⁹ et i quo
sit et ad quē terminū et rōne cui⁹
in diuis cōperiat personis.
pertractatur subtilissime. 6. q. q.
Maltitia ministri nusquid impe-
diat cōferri verum baptisum

disputatur. 5. di. quarti. q. 1.
Mater in generatiōe plis quā
habeat causalitatem et nunquid
actiue pcurat cu⁹ patre. dispu-
tatur. 4. di. tertij. q. vnica. A.

Materia quā habeat entitatē et
qliter a forma distinguat. ptra-
ctatur. 12. dist. secundi. q. 1.

Materia a forma separari nusquid
sit possibile per aliquā poten-
tiam et sine forma existere. di-
sputatur ibidem. q. 2.

Materia nunquid ingrediatur
diffinitionem et sit de q̄ditate
specificā. disputatur. 12. dist. ter-
tij. q. vnica. D.

Matrimoniu⁹ nunquid immediatē
te fuerit a deo institutū. dispu-
tatur. 26. dist. quarti. q. vnica.

Matrimoniu⁹ qd sit et qualiter fiat
et ad quē sine ordinē. pertractat
ibi. 2. 27. di. 1. 28. eiusdē.

Matrimoniu⁹ verū nunquid fue-
rit inter Marlam et Joseph. di-
sputatur. 30. dist. quarti. q. 2.

Matrimoniu⁹ bona nusquid sint
tria scz fides ples et sacramētū
disputat. 31. di. quarti. q. vnica.

Matrimoniu⁹ nusquid impediatur
per sacramētum ordinis. dispu-
tatur. 37. dist. quarti. q. vnica.

Matrimoniu⁹ vtrum impediatur
per vtrum cōtinentie. disputat
38. dist. quarti. q. vnica.

Matrimoniu⁹ nunquid impe-
diatur per imparē cultū. dispu-
tatur. 39. dist. quarti. q. vnica.

Matrimoniu⁹ qualiter possit ptra-
hi ab infidelib⁹ et qliter fidel⁹ cū
infideli possit ptrahere matrimo-
niū. pertractatur. ibidem. A.

Matrimoniu⁹ nusquid impediatur
per carnalē cognationē. dispu-
tatur. 40. dist. quarti. q. vnica.

Matrimoniu⁹ nusquid impedia-
tur per affinitatē. disputatur.

Materierū

41. dist. quart. q. unica.
 Matrimoniu nūquid impediat
 per cognitionē spiritualem. di
 sputat. 42. dist. quart. q. unica
 Vendaciu3 qualiter fiat ⁊ quot
 modis ⁊ circa que. pertractatur
 38. dist. tert. q. unica.
 Memoria pprie dicta nunquid
 sit in parte intellectus. que qdez
 memoria proprie sit intellectus
 habēs species intelligibiles na
 turaliter potē in actu intelligēdi
 disputatur. 3. dist. primi. q. 6.
 Memoria intellectiva nunquid
 sit cōservatiua speciel intelligi
 bilis cessante actu intelligēdi. di
 sputat. 3. di. primi. q. 6. in. addi
 tiōe. ⁊. 45. dist. quart. q. 3. A.
 Mensura in genere substantie
 nunquid sit ipsum vnum. per
 tractatur contra Auerroem. 8.
 di. primi. q. 3. E.
 Metaphisicus nunquid possit
 probare substantias abstractas
 esse. pertractatur contra Auer
 roem. 3. q. pro. i. T.
 Minimu quid sit ⁊ qualiter def
 in entibus naturalib⁹ homoge
 neis vel etherogeneis. pertrac
 tatur. 2. dist. secund. q. 9.
 Missa qualiter ⁊ quantū valeat
 ⁊ pro qbz ⁊ qualiter soluiatur de
 bist celebrantis cum ipse quā
 tum possit sacerdos applicare
 personis bona ecclesie. subtili
 ter pertractatur. 20. q. q.
 Mla nūquid in deo sit ponenda.
 disputatur. 46. di. quart. q. 2.
 Missio visibilis nūquid pueniat spūi
 scō. disputa. 16. di. pmi. q. unica
 More angelorum que ⁊ quot
 sint. pertractantur. 5. di. secun
 di. in solutione. 4. dist.
 Mot⁹ nūquid possit esse ad re
 lationē. pertractat. 1. di. se. q. 5. A.
 Mot⁹ animalium quo mō fiat ⁊

Disputatarū

- quot modis ⁊ a quo pncipio p
 tractatur. 49. di. quart. q. 14.
 Mot⁹ corporū celestiu3 nūquid
 cessabit post gñale iudiciu3. di
 sputatur. 48. dist. quart. q. 2.
 Mot⁹ celoz nou⁹ vel perperu⁹
 nunqd sit ponēd⁹ aut terminā
 dus tam fm philosophos q̄
 theologos. disputatur ibidem.
 Nūquid nūquid sit purgād⁹ p ignē
 disputat. 47. di. quart. q. 2.
 Nundi purgatio nunqd sit pos
 sibilis p ignē ⁊ per quē. s. nouu3
 vel antiquu ⁊ a qua causa. per
 tractatur ibidem.
Naturā hūanā vniri hū
 bo lvnitate sup
 positi nunquid fuerit possibile.
 disputatur. 1. dist. tert. q. 1.
 Natura nunqd eodē pncipio sit
 indiuiduata ⁊ psonata. pertra
 ctatur ibidē. i. d. ⁊. 19. q. q. T.
 Naturā humanā vniri deo ⁊ nō
 fructo nunqd includat cōtradi
 ctionē. disputat. 2. di. tert. q. 1.
 Natura diuina nunqd assumere
 potuerit naturā humanā. dis
 putatur. 5. dist. tert. q. 1.
 Natura hūana nunqd sit natu
 ra infima capax beatitudinis.
 disputat. 49. dist. quart. q. 8.
 Natura hūana qualiter sit beati
 ficabilis et nulla inferior ipsa.
 pertractatur ibidem.
 Notitia actualis nunquid sit in
 intellectu nostro genita vel pro
 ducta. disputatur. 3. dist. tione
 pmi. q. 6. i. T.
 Notitia practica quid sit ⁊ quā
 liter ⁊ a quo causetur. ⁊ quid sit
 praxis ⁊ qualiter intelligatur
 diffinitio praxis. pertractatur
 4. q. pro. A.
 Numerus nunquid proprie sit
 ponendus in diuinis. disputa
 tur. 24. dist. in. pmi. q. unica.

Prima

Tabula

Nunquid fuerit in potestate ale
xpi nō mox ex violentia passio
nis. disputat. 16. di. tertij. q. 2.
Nunquid per rationes naturalē
possit cognosci verbum nō esse
essentiale in diuinis. subtiliter
pro et contra arguitur. 27. di. pri.
mi. in fine in additione.

Obiectum

primū in
tellectu qd
sit et quātr. intellectui simplr sum
pro assignet aut coniuncto. et
hoc vel ex natura potentie pas
sive vel actiue pertractatur. 3.
di. scōi. q. 8. et 3. et 14. q. quol. O
bligatō ad dicendū missam p
vno obligatō et ad dicendum
missas p alio nūquid sufficien
ter soluat debitū dicēdo vnam
missas p abob. disput. 20. q. 48.
Omnia precepta decalogi nun
qd sint de legē nature. disputa
tur. 37. dist. tertij. q. vnica.
Omne mendaciū nūqd sit pccm.
disputat. 38. dist. tertij. q. vnica.
Impotentia qd sit et quot modis
accipiat et ad que se extendat
terminatiue et in quo sit tam f3
phos ptheologos. subtilissime
disputatur et pertractatur. 42.
di. primi. q. vnica. et 7. q. 9.
Oratio angeli nūqd mēsurē
eius. disputatur. 2. di. scōi. q. 4.
Oratio vocalis quātr fiat et qtr
habeat significatiōē et verita
tem significatiōis. pertractat.
8. dist. quart. q. 2. et 6.
Ordo cognitiōis f3 pmitatē gha
tiōis pfectiōis et adectiōis p
tractat. 3. di. pmi. q. 2. et 3. q. 2.
Ordo formatiōis humani corpo
ris et organizatio in vtero ma
tris qualiter fiat. pertractatur
4. dist. tertij. q. vnica. B.
Ordines ecclesie nunquid sint
septem eo modo quo ordo vel

ordinatio ponitur sac3z dispu
tatur. 24. di. quart. q. vnica.

Ordo ecclesie qd sit et quot modis
dicat et vtruz epas sit ordo de
stinctus a sacerdotio. pertract. ibidē
Organizatio corporis nūqd pre
cesserit incarnationē verbi. dis
putatur. 2. dist. tertij. q. 3.

Panis

nūqd pueratur
in corpus xpi in
eucharistia dispu. 11. di. qrti. q. 3.
Panis in cōuersione sua nūqd
annihilat. disputat ibidem. q. 4.
Panis solus triticus nūqd sit mā
conueniēs cōuersionis in cor
pus xpi. disputat ibidem. q. 6.
Paradisus nūqd sit locus cōue
niēs humane habitationi. dispu
tatur. 17. dist. secundi. q. 2.
Pars intellectiua proprie sum
pta vel aliquid eius nunquid sit
causa totalis gignens notiam
actualem vel sit ratio gignēdi.
disputat. 3. dist. primi. q. 7.
Partes hōgenee et etherogenee
qd sint sūt partes f3 formaz par
tes f3 materiaz. et qualiter fiat
nutritio aialis f3 illas q3 quas
et qualis generatio fiat subtili
ter disputat. 44. dist. qrti. q. 1.
Paruuli nūqd sint baptizadi. di
sputatur. 4. dist. quart. q. 1.
Paruuli baptizati nunquid recls
plant effectum baptismi. dispu
tatur ibidem. q. 2.
Paruulus existens in vtero ma
tris nunquid possit baptizari.
disputatur ibidem. q. 3.
Paruulus expositus nūquid sit
baptizandus. disputatur. 4. di.
quart. q. 8.
Paruuli iudeorū nūqd sint in
uitis parentib3 baptizandi. di
sputat. 4. dist. quart. q. 9.
Pater et filius nūqd spirēt spiri
tū sanctū iquātruz oīno vnū vel

Materierū

inquātū aliquo mō distincti. di
sputat. 12. dist. primi. q. 1.
Paterz filiis vtrū dicant vñ^o spi
rator vel duo spiratores ptra:
ctatur ibidem.
Pater et filius vtrū vniformiter
spirent spirītū sanctum. dispu:
tatur ibidem. q. 2.
Pater et filius vtrum dīligant se
spirītū sancto. disputat. 32. dist.
primi. q. 1.
Pater vtrū sit sapiēs sapiētia ge
nita. disputat. 32. di. primi. q. 2.
Peccatū nūquid sit pena pcti. di
putat. 36. dist. scđi. q. vnica.
Pctm nūqd possit eē ab ipō deo
dispu. 37. dist. scđi. q. vnica.
Pctm quā habeat causaz efficiē
tem vel deficientē et entitatem
pertractat ibidem.
Pctm nūqd possit eē in cogita
tiōe. disputat. 42. dist. scđi. q. 1.
Pctm nūqd sit in sermone. di
sputatur. ibidē. q. 2.
Pctm nūqd in opere p̄sistat. di
sputat. ibidem. q. 3.
Peccatū diuisio ēz m̄ero. nūqd
sit sufficiēs. disputat ibidē. q. 4.
Pctm aliqđ nūquid possit post
hanc vitam dimitti. disputat.
21. dist. quarti. q. 1.
Pctōi qualiter denominet a pec
cato transeunte pertractat. 14.
dist. quarti. q. 1. A.
Pctā per penitētiā dimissa nun
qd in recidiuāte redeāt eadez
nūero. disputat. 22. di. qrti. q. 1.
Pctm nūquid possit idē nūero
redire de potētia dei absoluta
vel ordinata ptractat ibidē. A.
Pctm primuz hominis in statu
innocētie nūqd potuerit fuisse
veniale. disputat. 21. distinc.
secundi. q. 1.
Pctm Ade nūqd fuerit grauif
simū. disputat ibidem. q. 2.

Disputatarū

Pctm primi hominis nūquid
fuerit ex ignorantia. disputat.
22. dist. scđi. q. vnica.
Pctm originale vtrum sit caren
tia iustitie originalis. disputat
30. dist. secđi. q. 2.
Pctm originale nūquid in baptis
mo remittat. disputat. 32. dist.
secundi. q. vnica.
Pctō origiali nūquid debeat so
la carētia diuine visionis p pe
na. disputat. 33. di. scđi. q. vnica
Pctm nūquid sit a bono sicut
a causa. disputat. 34. dist. scđi.
di. q. vnica.
Peccatum nūquid sit p se cor
ruptio boni. disputat. 35. di. se
cundi. q. vnica.
Pena canonica nūquid īpediat
aliqūē a susceptiōe et collatiōe
ordinū. dispu. 25. dist. qrti. q. 1.
Pena canonica quid sit et quot
modis dicat et qualr fiat vel ī
iungat excludat ab ordine. per
tractatur ibidem.
Pena olm dānatoz nūquid sit
ēqlis. disputat. 50. di. qrti. q. 4.
Pnia nūquid necessario requi
rat ad deletiōē peccati mor
talis post baptisimū cōmissi. di
sputat. 14. di. qrti. q. 1.
Penitētia viri^o nūquid sit tan
tū vnus pene īsufficiētia. dispu:
tat ibidem. q. 3.
Penitētia quid sit et qualr fiat. p
tractat. ibidē. q. 4.
Penitētie ptes nūquid sint ista
tria p̄ritio p̄fessio et satisfactio
disputat. 16. di. qrti. q. 1.
Penitētia in extremis nūquid
valeat ad salutē. disputat. 20.
dist. quarti. q. vnica.
Persone diuine nūquid sint tñ
tres. disputat. 2. dist. primi. q. 5.
Personaz pluralitas nūqd stare
possit cū vnitate eēntie diuine.

disputatur ibidem. q. 4.
 persona diuina qualiter sit vna
 et vni cōstitutū. pertractat sub:
 tiliter. 5. dist. primi. q. 2. 3.
 persona quelibet diuina vtrum
 mittat quālibet. disputatur. 14.
 distin. primi. q. vnica.
 persone diuine vtrum sint equa
 les fm magnitudinem. disputa
 tur. 19. dist. primi. q. 1.
 persone diuine vtrum sint equa
 les in potentia. disputatur. 20.
 dist. primi. q. vnica.
 persona fm qd dicit aliqd cōmu
 ne tribus vtrum dicat aliquid
 precise secunde intentionis. di.
 sputat. 23. di. primi. q. vnica.
 persona in diuinis vtrum dicat
 substantiam vel relationem. di.
 sputat. 25. dist. primi. q. vnica.
 persone diuine nunquid consti
 tuantur in esse psonali per rela
 tiones originis. disputatur. 26.
 distin. primi. q. vnica.
 persona prima nunquid consti
 tuatur in esse psonali aliqua re
 latioe positiua ad secundam per
 sonā. disputatur. 28. di. pmi. q. 3.
 persona nunquid sit eadez cum
 essentia querit sine argumētis.
 34. distinctio. primi.
 persona creata nunquid potue
 rit assumi in vnitare suppositi.
 disputatur. 5. dist. tertij. q. 2.
 permissio diuina nūquid sit ali
 quis actus voluntatis. disputa
 tur. 47. dist. primi. q. vnica.
 permissio diuina qualiter fiat a
 deo et qualiter sit cōpossibilis
 certitudinali cognitioni pertrac
 tatur ibidem. et 41. dist. pmi. C.
 perisuriū nūquid sit peccatum. di
 sputat. 39. di. tertij. q. vnica.
 predestinatus vtrū possit dāna
 ri. disputat. 40. di. pmi. q. vnica
 predestinatio qualr fiat et nunq

quid transeat in pteritum. per
 tractatur ibidem.
 predestinationis nunqd sit ali
 quod meriti vel reprobatiōis.
 disputat. 41. dist. pmi. q. vnica.
 predicata qualr Ari. in topicis
 ptra ctauerit et quot assignauit
 rit. et de quibus. pertractatur. 8.
 distin. primi. q. 3. S.
 pncipiū vtrū vno mō dicat de
 pncipio sumpto psonalr notio
 natr. disputat. 29. di. pmi. q. vni.
 prima causalitas respectu olin
 causabiliū in quocūq; esse nun
 qd sit in tribus personis de neces
 sitate. disputat. 1. di. secūdi. q. 1.
 prima ratio impossibilitatis rei
 fiende nunquid sit ex parte dei
 vel ex parte rei factibilis. dispu
 tatur. 43. di. primi. q. vnica.
 pumum in motu nunquid sit po
 nendum. pertractatur. 2. distin
 secūdi. q. 6. infra. R.
 ponens muudi eternitatem fm
 pbiū nunquid sustinere possit
 aliquem esse vltter bene fortu
 natum. disputatur. 21. q. quot.
 potētia generādī in pfe nūqd sit
 aliq; absolutū vel proprietat.
 prius. disputat. 7. di. pmi. q. vnica
 potentia quid sit: et quot modis
 dicat: et in quo sit: et ad que enū
 quid potentie sint oppositorū.
 pertractatur ibidem. A.
 potentia absoluta et potentia or
 dinata qualr ponant i deo crea
 tura. ptra. 44. di. pmi. q. vnica
 potentie anime nunquid realitr
 distinguantur ab anima. dispu
 tatur. 16. dist. secūdi. q. vnica.
 potētia peccādī nūquid sit a deo
 disputat. 44. di. scdi. q. vnica.
 positiuū charitatis pexistētis
 qd manet in augmento nunqd
 sit tota essentia charitatis intēs
 sc. disputatur. 17. di. primi. q. 5.

Materierū

Portio superior nunquid sit potentia distincta a portione inferiori. disputatur. 24. distinct. secundū. q. vnica.

Productiones in diuinis psonis vtrū sint due tantum intrinsece disputatur. 2. dist. primi. q. 7.

Productiones in diuinis nunquid possint esse plures eiusdem rationis. disputatur. 2. q. quorū.

Productiones in diuinis qualiter et per quid distinguant. pertractatur. 13. di. primi. Q. 2. q. 2. q. quorū.

Productio filij necessaria in diuinis fm theologos qualiter differat a productione creature necessaria s3 pphos. pertractatur. 2. distinctione primi. q. 7. 3.

Productio qualiter sit ad intra in diuinis et ad extra: et s3 quē ordinē et i quo eē et a qb. pertractatur. 1. dist. scđi. q. 1. 14. q. quorū.

Productio quā aliter ponatur vni uoca in entibus. pertractatur. 13. dist. primi. infra. Q.

Proprietates vtrum sit idem cum persona et nunquid sit eadem cū essentia. queritur sine arguementis. 33. distin. primi.

Propositio qualiter sit per se nota et qua ratione. pertractatur. 2. distin. primi. q. 2. A.

Proxim⁹ nunquid eodez habitu sit diligēdus quo diligitur deus. disputatur. 28. dist. tertij. q. vni.

Punire quomodo sit actus alicuius virtutis et cuius. pertractatur. 14. dist. quartij. q. 2. A.

Punitio malorum ab ipso deo quid sit: et qualiter fiat et quot modis. pertractatur. 46. distinct. quartij. q. 4. A.

Qualitas qualiter sit terminata et nunquid sit diuisibilis in infinita. pertractatur. 1. di. scđi. q. 9. J. C.

Disputatarū

Quantitas a q̄litate separata nūquid sit actiua in sensum. pertractatur. 12. dist. quartij. q. 3. Cc.

Quantū qualiter sit diuisibile vtrū inquantū quantū vel naturale. pertractatur. 2. dist. secundij. q. 9. E.

Quicūq; iniuste absulit rem alienā vel detinet illaz. nunquid teneat illaz restituere: ita q non possit vere penitere absq tali restitutione. disputatur. 15. di. q̄rti. q. 2.

Quilibet fm legem cōmunez pagatus ab Adam nunquid cōtra hat originale peccatuz disputatur. 30. dist. scđi. q. 1.

Quilibet nunquid teneatur maxime diligere se post deum disputatur. 29. di. tertij. q. vnica.

Ratio principij actiui nūquid sit ponenda in habitu respectu actus disputatur. 17. distinctione primi. q. 2.

Ratio philosophi qualiter vacat q nihil mouetur a se primo. pertractatur. 2. di secundij. q. 10. 3.

Ratio seminalis nunquid sit in materia ponēda ad formam naturaliter educendam de ipsa. disputatur. 18. di. scđi. q. vnica.

Ratio formalis terminādi vnios nem nature assumpte nunquid sit proprietates relatiua. disputatur. 1. di. tertij. q. 5.

Reddere debitū potēti nūquid sit simpliciter necessariū i iuramento disputatur. 32. di. quartij. q. vnica.

Rō diuina vtrū pparata ad oppositū nūquid sit res: et comparata ad eēntiā diuinā sit rō dispu. 3. q. q.

Rō originis nunquid sit res et que res. pertractatur ibidem.

Rōne originis abstracta vel separata a prima psona: nunquid prima persona remaneret: cōstitutaz distincta. disputatur 4. q. quorū.

Reſo quali poſſit cōſtituere ali-
quā pſonā diuinā ⁊ pſertiz pti-
mā: ⁊ qualiter ſe habeant re-
lationes perſonarū adinuicem
in pluribus perſonis et plures
in vna pſona ⁊ cuꝝ qua abſtrac-
tione illarū. pertractat ibidem.
Reſo originis nunqd ſit formalis
ter infinita diſputat. 5. q. quoli-
Relatio creationis ⁊ pſeruatōis
rei create nunquid ſit vna ⁊ ea
dē reſo ad deū createm ⁊ cō-
ſervantem. diſpu. 12. q. quol.
Reſones fundate ſup actionē ⁊
paſſioneꝝ quali ſint reales ⁊ q̄li-
ter modi relationoꝝ diſtinguan-
tur. pertractat. 30. di. primi. q. 2.
p. 7. 35. di. eluſdeꝝ. q. vnica. O
Reſo quali poſſit realiter identi-
ficari fundamēto nō aſit forma-
liter. pertractatur. 1. di. ſcōl. q. O.
Reſo ex tēpore nūquid dicat ſ de
deo diſputat. 30. di. primi. q. 1.
Reſones eterne nūqd ſint in deo
ad oīa ſcibilia vt q̄ditatiue cog-
nita diſputat. 3. di. 5. pmi. q. vni.
Reſo creature ad deum nunquid
ſit eadeꝝ fundamēto. diſputa-
tur. 1. di. ſecundi. q. 5.
Remiſſio vſ expulſio culpe ⁊ infu-
ſio gratie nunqd ſint vna ſim-
pſr muta. diſputat. 16. di. ſe. q. 2
Repudiare vxoreꝝ nunqd in lege
moſayca fuerit licitum. diſputa-
tur. 33. di. di. quarti. q. 3.
Reſtituto quid ſit ⁊ qualiter fiat
⁊ pp quā ſāz: ⁊ cui fieri debeat.
pertractat. 15. di. di. quarti. q. 2. Ba
Reſurrectio generalis hoīūz nū-
qd ſit futura. diſp. 43. di. q̄r. q. 1.
Reſurrectio corporum nunquid
ſit poſſibilis per naturam vel
per potentiam diuinā. diſpu-
tatur. ididem. 2. q. 2. B. 2. q. 3.
Reſurrectionē eſſe futurā nūqd
poſſit eſſe notū per rōnez naty-

ralem. diſputat ibideꝝ. q. 2.
Reſurrectio nunqd habere poſſit
cāz actiua nālē. diſpu. ibideꝝ. q. 3
Reſurrectio nunqd ſit naturalis
diſputatur ibidem. q. 4.
Reſurrectio nunquid ſit in inſtā
ti. diſputatur ibidem. q. 5.
Reſurrectio nūquid fieri debeat
ſm totū qd fuit de veritate hu-
mane nature in hoīe reſurgēte
diſputat. 44. di. quarti. q. 1.
Reuelatio ſupnaturalis alicui
doctrine ſpecialis ad quā non
pōt hō attingere lumie natura-
li intellect⁹ nūquid ſit viatorū
neceſſaria. diſputat. 2. q. prolo.
Sacramēta noue legis
nunqd habeant efficacīa a pſi
paſſioe. diſputat. 2. di. q̄rti. q. 1.
Sacramentūz cōfirmationis qd
ſit ⁊ qualiter fiat: ⁊ a quo. per-
tractatur. 7. di. di. quarti. q. 1.
Sacramentum confirmationis
nunquid ſit neceſſarium ad ſal-
lutem. diſputatur ibidem. q. 2.
Sacꝝ pſfirmatiōis nūqd ſit diſ-
n⁹ baptiſmo. diſpu. ibideꝝ. q. 3.
Sacꝝ pſfirmatiōis nunqd poſſit
iterari. diſputat ibidem. q. 4.
Sacramēti huius iteratio quā
penam inferat iteranti. pertra-
ctatur ibidem. q. 5.
Sacramenti diſſinitio nunqd ſit
bene aſſignata. ſ. ſacꝝ eſt inul-
ſibilis gratie viſibilis forma. diſ-
putatur. 1. di. di. di. quarti. q. 2.
Scꝝ nunqd p tpe cuiuſcūqꝝ le-
gis a deo date debuerit inſtitui
diſputatur. 1. di. di. quarti. q. 3.
Sacramentum aliquod quantū
cūqꝝ perfectum nunquid poſ-
ſit habere actiuam cauſalitateꝝ
reſpectu gſe cōferende. diſpu-
tatur. 1. di. di. quarti. q. 4.
Sacꝝ aliqꝝ cōſiſtētiꝝ circūſtā-

Materierū

Noni nuqd fuerit institutuz in
tpe legis nature. disputatur. 1.
dist. quarti. q. 7.
Sapientia q̄ est in nobis vtrū sit
indiuuū sapiētie transcēden-
tis aut qualitatis. pertractatur
8. dist. pumi. q. 3. Ec.
Satisfactio pp̄ia nunqd corrh-
deat cuilibz pctō mortali actua-
li. disputat. 15. dist. quarti. q. 1.
Satisfactio qd sit qualr fiat q̄t
modis accipiat. p̄rac. ibidē. A.
Sensus nūquid possit naturalr
corpus xpi sentire in eucharis-
tia. disputat. 10. di. quarti. q. 9.
Sermo nunqd sit in p̄ate volū-
tatis et qualr est in eo malitia.
pertractat. 42. dist. scōl. q. 4. 32.
Seruitus nunqd ipediat infimo
niū. disputat. 36. di. quarti. q. 1.
Seruitus qualr fiat et nunqd iu-
sta sit. pertractatur ibidem.
Sensu muliebri vel etas pueril
nunqd ipediat suscep̄ionē ordi-
num. disputat. 25. di. q̄rti. q. 2.
Species specialissima nunqd sit
primū cognitū cognitione cōsu-
sa vel magis vniuersale. dispu-
tatur. 3. dist. primi. q. 2. 21.
Species intelligibilis nunqd sit
ponenda in intellectu possibili
subiectiue. disputat. 3. dist. p̄mi
q. 6. A. 2. 45. dist. quarti. q. 1. A.
Spes nunqd sit virtus distincta
a fide et charitate. disputat. 26.
dist. tertij. q. vnica.
Stelle nunqd agant in hec infe-
riora. disputat. 14. dist. scōl. q. 3.
Scientia nunqd sit p se practica
ex ordine ad p̄xim vt ad finē.
disputatur. 5. q. prol.
Scientia dei respectu facibilij
nunqd sit practica. disputatur
38. dist. primi. q. vnica.
Scientia qualr habeat vnitatē:
p̄racat. 25. dist. tertij. q. 2. C.

Disputatarū

Sciētia: sapiētia: intellē et p̄silij
nunqd sint habitus intellectua-
les. dispu. 25. di. tertij. q. vnica.
Sindereis nunqd sit in volūta-
te. disputatur. 39. dist. scōl. q. 1.
Spūs sanctus nunqd producat
per modū voluntatis. disputat
10. dist. pumi. q. vnica.
Spūs sanctus vtrū pcedat a p̄e
et filio. disputat. 11. dist. p̄mi. q. 1.
Spūs sanctus si non pcederet a
filio vtrū realr ab ipso distigue-
ret. disputat. 11. dist. p̄mi. q. 2.
Spiritus sanctus vtrū sit genit⁹
vel vtrū generatio distiguet
a pductione eius. disputat. 13.
dist. p̄mi. q. vnica.
Solus pater est deus: vtrum sit
p̄positio vera. disputatur. 21.
dist. primi. q. vnica.
Substātia materialis vtrū ex se
sive ex natura sua sit indiuidua
vel singularis. disputat. 3. dist.
secundi. q. 1.
Substātia materialis nunquid
per aliqd positūū intrinsecum
sit per se indiuiduata. disputa-
tur ibidem. q. 2.
Substātia materialis nunqd sit
indiuiduata p actualē existens-
tiam. disputatur ibidem. q. 3.
Substātia materialis vtrū p q̄-
titatē sit indiuiduata et singula-
ris. disputatur ibidem. q. 4.
Substātia materialis nunqd sit
per materiā singularis. disputa-
tur. ibidem. q. 5.
Substātia materialis nunqd sit
indiuiduata per aliquā entitas-
tem positūā per se determinā-
tem naturā ad singularitatem.
disputatur ibidem. q. 6.
Superbia nunqd fuerit primū
peccatū angeli formāl. dispu-
tatur. 6. dist. scōl. q. 2.
Suppositū creatū nūquid possit

Reſo qualr poſſit cōſtituere ali-
quā pſonā diuinā ⁊ pſertiz pū-
mā: ⁊ qualiter ſe habeant re-
lationes perſonarū adinuicem
in pluribus perſonis et plures
in vna pſona ⁊ cuꝝ qua abſtrac-
tione illarū. pertractat ibidem.
Reſo originis nunqd ſit formal-
ter infinita diſputat. 5. q. quol-
Relatio creationis ⁊ pſeruatiōis
rei create nunquid ſit vna ⁊ ea-
dē reſo ad deūz createm ⁊ cō-
ſeruantem. diſpu. 12. q. quol.
Relones fundate ſup actionēz ⁊
paſſionez qualr ſint reales ⁊ qū-
ter modi relatiuoz diſtinguan-
tur. pertractat. 30. di. primi. q. 2.
p. 1. 35. di. eiusdeꝝ. q. vnica. O
Reſo qualr poſſit realiter identi-
ficari fundamēto nō aſit forma-
liter. pertractatur. 1. di. ſcōi. q. O.
Reſo ex tēpotenſūquit dicat ſ de
deo diſputat. 30. di. primi. q. 1.
Relones eterne nūqd ſint in deo
ad oīa ſcibilia ⁊ qditiue cog-
nita diſputat. 3. di. 5. pmi. q. vni.
Reſo creature ad deum nunquid
ſit eadeꝝ fundamēto. diſputa-
tur. 1. di. ſecundi. q. 5.
Remiſſio vī expulſio culpe ⁊ inſu-
ſio gratie nunqd ſint vna ſim-
pſr muta. diſputat. 16. di. ſe. q. 2
Repudiare vxoreꝝ nunqd in lege
moſayca fuerit licitū. diſputa-
tur. 33. diſt. quarti. q. 3.
Reſtituto quid ſit ⁊ qualiter fiat
⁊ pp quā ſāz: ⁊ cui fieri debeat.
pertractat. 15. diſt. quarti. q. 2. Ba
Reſurrexio generalis hoīuz nū-
qd ſit futura. diſp. 43. di. q. q. 1.
Reſurrexio coꝝporum nunquid
ſit poſſibilis per naturam vel
per potentiam diuinam. diſpu-
tatur. ididem. 1. q. 2. A. 1. q. 3.
Reſurrexione eſſe futurā nūqd
poſſit eſſe notū per rōnez naty

ralem. diſputat. ibideꝝ. q. 2.
Reſurrexio nunqd habere poſſit
cāz actiūā nālē. diſpu. ibideꝝ. q. 3
Reſurrexio nunqd ſit naturalis
diſputatur. ibidem. q. 4.
Reſurrexio nunquid ſit in inſtā-
ti. diſputatur. ibidem. q. 5.
Reſurrexio nūquid fieri debeat
ſm torū qd fuit de veritate hu-
mane nature in hoīe reſurgēte
diſputat. 44. di. quarti. q. 1.
Reuelatio ſupnaturalis aīcuī
doctrine ſpecialis ad quā non
pōt hō attingere lumie natura-
li intellect⁹ nūquid ſit viatori
neceſſaria. diſputat. 2. q. prolo.

Sacramēta noue
nunqd habeant efficacīā a xpi
paſſiōe. diſputat. 2. di. q. q. 1.
Sacramentūz cōfirmationis qd
ſit ⁊ qualiter fiat: ⁊ a quo. per-
tractatur. 7. diſt. quarti. q. 1.
Sacramentum cōfirmationis
nunquid ſit neceſſarium ad ſal-
utem. diſputatur. ibidem. q. 2.
Sacꝝ pfirmatiōis nūqd ſit dig-
n⁹ baptiſmo. diſpu. ibideꝝ. q. 3.
Sacꝝ pfirmatiōis nunqd poſſit
iterari. diſputat. ibidem. q. 4.
Sacramēti huius iteratio quā
penam inferat iteranti. pertrac-
tatur. ibidem. q. 5.
Sacramenti diſſinitio nunqd ſit
bene aſſignata. ſ. ſacꝝ eſt inui-
ſibilis gratie viſibilis forma. diſ-
putatur. 1. diſt. quarti. q. 2.
Scꝝ nunqd p tpe cuiuſcūqꝝ le-
gis a deo date debuerit inſtitui
diſputatur. 1. diſt. quarti. q. 3.
Sacramentum aliquod quantū
cūqꝝ perfectum nunquid poſ-
ſit habere actiuam cauſalitateꝝ
reſpectu grē cōferende. diſpu-
tatur. 1. diſt. quarti. q. 4.
Sacꝝ aliqd cōſiderens circūci-

Materierū

Noni nunqd fuerit institutus in
tpe legis nature. disputatur. 1.
dist. quart. q. 7.
Sapientia q̄ est in nobis vtrū sit
indiuuū sapiētie transcendē-
tis aut qualitatis. pertractatur
8. dist. pūm. q. 3. &c.
Satisfactio p̄p̄ia nunqd cor-
deat cuilibz pctō mortali actua-
li. disputat. 15. dist. quart. q. 1.
Satisfactio qd sit qualr fiat qd
modis accipiat. p̄trac. ibidē. A.
Sensus nūquid possit naturalr
corpus xpi sentire in eucharis-
tia. disputat. 10. di. quart. q. 9.
Sermo nunqd sit in p̄ate volū-
tatis et qualr est in eo malitia.
pertractat. 4. 2. dist. scōl. q. 4. B.
Seruitus nunqd lpediat infimo
nū. disputat. 36. di. quart. q. 1.
Seruitus qualr fiat et nunqd iu-
sta sit. pertractatur ibidem.
Sertus mulieris vel etas pueril
nunqd lpediat susceptionē ordi-
num. disputat. 25. di. q̄rti. q. 2.
Species specialissima nunqd sit
p̄mū cognitū cognitione cōsu-
sa vel magis vniuersale. dispu-
tatur. 3. dist. p̄imi. q. 2. 21.
Species intelligibilis nunqd sit
ponenda in intellectu possibili
subiectiue. disputat. 3. dist. p̄mi
q. 6. A. et 45. dist. quart. q. 1. A.
Spes nunqd sit virtus distincta
a fide et charitate. disputat. 16.
dist. tertij. q. vnica.
Stelle nunqd agant in hęc infe-
riora. disputat. 14. dist. scōl. q. 3.
Scientia nunqd sit p se practica
ex ordine ad p̄xim vt ad finē.
disputatur. 5. q. p̄ol.
Scientia dei respectu factibilis
nunqd sit practica. disputatur
38. dist. p̄imi. q. vnica.
Scientia qualr habeat vnitatē:
p̄traciat. 25. dist. tertij. q. 2. C.

Disputatarū

Sciētia: sapiētia: intellē et p̄siliū
nunqd sint habitus intellectua-
les. dispu. 25. di. tertij. q. vnica.
Sindereis nunqd sit in volūta-
te. disputatur. 39. dist. scōl. q. 1.
Spūs sanctus nunqd producat
per modū voluntatis. disputat
10. dist. pūm. q. vnica.
Spūs sanctus vtrū pcedat a p̄e
et filio. disputat. 11. dist. p̄mi. q. 1.
Spūs sanctus si non pcederet a
filio vtrū realr ab ipso distigue-
ret. disputat. 11. dist. p̄imi. q. 2.
Spiritus sanctus vtrū sit genit⁹
vel vtrū generatio distinguat
a pductione eius. disputat. 13.
dist. p̄imi. q. vnica.
Solus pater est deus: vtrum sit
p̄positio vera. disputatur. 21.
dist. p̄imi. q. vnica.
Substātia materialis vtrū ex se
siue ex natura sua sit indiuidua
vel singularis. disputat. 3. dist.
secund. q. 1.
Substātia materialis nunquid
per aliqd posituū intrinsecum
sit per se indiuiduata. disputat-
tur ibidem. q. 2.
Substātia materialis nunqd sit
indiuiduata p actualē existen-
tiam. disputatur ibidem. q. 3.
Substātia materialis vtrū p q̄-
ritatē sit indiuiduata et singula-
ris. disputatur ibidem. q. 4.
Substātia materialis nunqd sit
per materiā singularis. disputa-
tur. ibidem. q. 5.
Substātia materialis nunqd sit
indiuiduata per aliquā entitas-
tem posituā per se determinā-
tem naturā ad singularitatem.
disputatur ibidem. q. 6.
Superbia nunqd fuerit p̄mū
peccatū angeli format⁹. disputa-
tur. 6. dist. scōl. q. 2.
Suppositū creatū nūquid possit

Tabula

suslenticare hy postatice alias
naturam creatā. disputatur. 1.
dist. tertij. q. 4.

Transcendens

aliqđ preter ens equalis tñ cōi
tatiā cuz ipso puta verū: nunqđ
posset poni primū oīm intellē
nostri. disputat. 3. dist. primi. q. 3.

Trāsubstātiatio nunqđ sit possi
bills. dispu. 11. dist. quarti. q. 1.

Trāsubstātiatio vel puerio pa
nis qbus xbis exprimat et ppo
sitionib⁹. ptractat ibidem. q. 5.

Trāsubstātiatio panis in corp⁹
xpi pexistēs qualr fiat. ptractat
10. dist. quarti. q. 1. et 11. dist. q. 3.
et 13. dist. q. 1. et 2. 10. q. q.

Trāsmutatio q pōc fieri ab agē
te creato circa accētia i eucha
ristia manēte nunqđ necessario
redrat eandē quantitātē manē
re. disputat. 12. dist. quarti. q. 4.

Trāsmutatio corruptiua nunqđ
fieri possit accidentis i eucha
ristia existentis. dispu. ibidē. q. 5.

Trāsmutatioē facta circa eucha
ristiā nunqđ sit necessariuz ali
quam substantiā redire actioē
diuinā. ptractat ibidem. q. 6.

Tēpus discretū nunqđ sit ponē
dum. disputat: et ptractat. 2.
dist. scōi. q. 4. cōtra Henricum.

Theologia nūqđ sit de deo tāq̃
de pio subiecto: dispu. 3. q. pl.

Theologia nunquid sit de deo
sub aliqua speciali rōne. dispu
tatur ibidem. 1. q. laterali.

Theologia nūquid sit de oibus
per attributionē ipsoz ad pi
muz eius subiectuz. disputatur
ibidem. 2. q. laterali.

Theologia nunqđ in se sit scien
tia. disputat ibidē. 5. q. laterali.

Theologia nunquid sit notitia
practica. disputat. 4. q. prol.

Prima

Theologia cōingentiū nunqđ
sit cognitio practica. ptractat
ibidem. 5.

Tres psone diuine nunqđ simul
eandē naturā nūero possint as
sumere. disputat. 1. di. tertij. q. 2

Totum nūquid dicat tertiā enti
tatem distinctā a ptribus. dispu
tatur. 2. dist. tertij. q. 2. C.

Verbū creatū nūquid sit
intellectio actus.

Verbū i diuinis nunqđ dicat ali
quid qđ est pprium psone geni
te. disputatur ibidem. q. 2.

Verbū diuinū nunqđ dicat respe
ctū ad creaturā. dispu. ibidē. q. 3.

Verbū diuinū nunqđ pmo et ime
diate assumpserit totā naturā
hūanā. disputat. 2. di. tertij. q. 2

Verbū diuinū nunqđ habeat ali
quā ppriā causalitatē respectu
creature. disputatur. 8. q. quor.

Verbū diuinū vel filius nūquid
habeat causare fm aliquā pro
prium rōnez vel ordinē: et viruz
aliqđ respectus ad creaturā in
cludatur in pprietate eius. pti
tutiva. ptractatur ibidem.

Verba qualr possint esse forma
baptismi et a quo instituant. p
tractatur. 3. dist. quarti. q. 2.

Vestigis trinitatis nunqđ sit in
omni creatura. disputat. 3. dist.
primi. q. 5.

Vinum solū expssum de vna nū
quid sit pueniens materia con
uersionis in sanguinez xpi. dis
putatur. 11. dist. quarti. q. 6.

Virtus aliq̃ theologica nunquid
ponēda sit inclinās ad diligen
dum deuz super oīa. disputatur
27. dist. tertij. q. vnica.

Virtutes morales nunqđ sint in
voluntate tanq̃ in subiecto. dis
putatur. 33. dist. tertij. q. vnica.

Materierū

Virtutes: dona: beatitudines et
 fructus nunqd sint idem habi-
 tus inter se. disputatur. 34. dist.
 tertij. q. vnica.
 Virtutes morales vtrū sint p-
 ne. disput. 36. dist. tertij. q. vnica.
 Virtus aliqua supnaturalis nū
 quid possit esse in aliquo facto.
 disputatur. 1. dist. quart. q. 5.
 Una psona diuina nunqd possit
 assumere plures naturas. dis-
 putatur. 1. dist. tertij. q. 3.
 Vno qd sit ipsius nature assum-
 pte. 1. qualiter sit. pertractatur
 1. dist. tertij. q. 1. B.
 Unitas nature humane ad xbu
 in xpo nunqd sit sola dependen-
 tia nature assumpte ad psonaz
 verbi. disputatur. 19. q. quot.
 Vniuocatio entis quat se exten-
 dat ad entia: 1. qbus est vniuoc-
 cum pdicatur solū. 1. de quibus
 etia3 vniuoce predicat. pertra-
 ctatur. 3. dist. primi. q. 3. ff.
 Volūtas nunquid de necessitate
 fruaf sine apprehenso p intelle-
 ctum. disputat. 1. di. primi. q. 4.
 Volūtas bene placiti ipsius dei
 nunqd semp impleat. disputat
 46. dist. primi. q. vnica.
 Volūtas creata vtrū sit bona mo-
 raliter qncunq confounat di-
 uine voluntati. disputatur. 48.
 dist. primi. q. vnica.
 Voluntas nunqd in deo vel i no-
 bis sit principium eliciendi ver-
 bum. pertractatur. 6. dist. primi

Disputatarū

2. 1. 27. dist. eiusdem.
 Volūtas vtrum sit cā totalis sui
 act⁹. dispu. 37. di. scbi. q. vnica.
 Volūtas vtruz peccare possit in
 spirituz sanctū. disputatur. 43.
 dist. secundi. q. 1.
 Volūtas creata nunquid possit
 peccare ex malitia volendo ali-
 quid nō ostensum sibi sub rōne
 boni veri. i. boni simpliciter vel
 boni apparētis: 1. fm quid. dis-
 putatur ibidem. q. 2.
 Voluntatē anime xpi nunqd pos-
 sibile fuerit habere summā frui-
 tionem possibile nature create.
 disputatur. 13. dist. tertij. q. 3.
 Voluntas sine gfa nunqd possit
 tñ agere quantum est ex parte
 sui quantū cum gratia. pertra-
 ctatur ibidem. q. 4. p.
 Voluntates in christo nunqd tñ
 due fuerint. disputat. 17. dist.
 1. tertij. q. vnica.
 Volūtas nunqd sit nobilior potē-
 tia q̄ intellectus. disputat. 49.
 dist. quart. q. 4. 3.
 Voluntas in deo nunqd sit prin-
 cipiuz cōmunicandi naturam 1
 necessario. disputatur. 10. dist.
 primi. q. vnica.

¶ Explicit Tabula prima
 Materierū Disputatarū
 a Subtilissimo Do-
 ctore Joan. Sco-
 to ordinis mi-
 norum.

under the 2nd Table

Tabula diffinitionum
Tertia in ordine.
et diuisionum
Quarta.

Hieronymi de bonis Augurijs Tiburtini ad le-
crozem Epigramma,

Qui cupis oimodas Rerum dignoscere metas:

Hunc lege: preclaras nam docet Arte vias.

Que nobis Scotus perplero Dogmate solers

Edidit. hec Fantis clarius edocuit.

Diffinit primum: variaq; Indagine formas

Diuidit. hac serie Dogmata aperta leges.

Hac Iouis eterni Reliq; archana recludes.

Hac demum vnigeni Numina iura Dei.

Nec minus Anfractus hoium Lallesq; Sophiste

Sentibus amotis omne patebit Iter.

Adde q; hic Calami vitio mendosa legebas

Plurima: restituit Dextera Fantis opus.

Impositis in prior Sectione cōclusionibus q̄ ad q̄onum decidendarū
materias attinere videbant: dicēdū mō arbitramur Lector Solertissi-
me q̄bus Disciplinarū methodis (quas Auerroes doctrine vias & ma-
neries appellat) Subtilissimus Scotus altissimarū q̄onum decisio-
nem fuenit adeptus: ne quicq̄ absq̄ magno Ingenio & artificiosa inda-
gine Doctorē sensisse quispiā recēset. Nam quum rōnalis Anima triplici cogno-
scēdi serie ad intelligēda p̄uertat: primū vtz Diffinitioe deinde diuisione: demūq̄
argumētatione a notiorib⁹ ad ignotiora p̄ficiscente: quo Verbu ipm omni ex pte
perfectū a cognoscēte & cognito Auctore Augustino p̄cetur: quis in abditissima
rum rerū Perscrutatione Doctorē Subtilē hos Disciplinarū calles neglexisse pu-
tabit: q̄nquidē in inuestigādis rerū Penetralibus capescēdas: tam ad omnia Ortho-
les Enrium Diffinitiones eorūq̄ Diuisiones suis in Voluminib⁹ explicuerit: tāq̄
p̄optissima Doctrinarū primordia ad ipsas potiores Demōstrationes ex illis de-
ducēdas. Quāobrem quom omne cognitiōis erodis a Diffinitione p̄ficat. hac
scircō tertia Portione quasq̄q̄ Scibiliū Diffinitioes a Subtilissimo Doctore p̄-
tractatas annotauimus: tantā studiosis olbus frugē allaturas: vt facilissimū eaz
adminiculo pateat aditus ad oēs Disciplinas capescēdas: tam ad omnia Ortho-
dore fidei scrutāda mysteria q̄ ad peripateticas Philosophorū cōtēplatiōes Ari-
stotelis p̄ferum & sui Cōmentatoris Auerrois. Neq̄ a rōne alienū esse: existimes
q̄ sepiissime Scotus ipse Philosophi & Auerrois opiniōē detestet: q̄n quidē mini-
mus Christiane religionis Igniculus & Scintilla maioris eē debeat Certitudinis
& Auctoritates veterū Philosophorū penita solo Sensu opificio elucubrata.
Amicus namq̄ (veteri puerio) Socrates amicus Plato maior amica Veritas:
Neq̄ putāda est maior hominis demētia q̄ hoc in seculo p̄p̄is Ingeniū viribus
adipiscendā sperare. Felicitatē absq̄ supernaturali diuini Luminis illustratione
veluti vana existit. Auempace credulitas: posse archana deitatis mysteria spiritali
Entiū a sensibilib⁹ abstractione ptingere: nec minus possibilis Intellectu exco-
gitata Copulatio more Wedali Auerroē fefellit. Nosr em̄ sub hac nature lege crea-
tor eē voluit: vt sensu op̄a mūdanoz Latitudinē Rō penetraret: admirabili vero
fidei suffragio patrie sup̄celestis archana p̄sequeret: quoz sane olm exquisitior
Indago p̄cipuas Entiū Diffinitioes expostulat: amplissimā quaz Copiā hac i ter-
tia Sectioe collocauim⁹: illis annectēs in q̄rta p̄nti pticula Subtilissimas rerū
Diuisiones ab ipso Doctore digestas p̄ diluēdis Opponētū Cauillis: ipsa nāq̄ dē
stringēdi Solertia rhēdis ē Clipeus munitissim⁹ ad euitādas Oppositorū fugas
& sophisticas eoz impo: tunitates: neq̄ imerito Scotus agnōnē Subtilitatis vē
dicauit. q̄nquidē plurimi Scotice opiniōi aduersantes nōnullis (vt aūt) Achillis
Funiculis Doctorē captiuare putāt: ipm q̄ in superabili Distinctionū suaz vigo-
re vincula subterlabeurē p̄spiciūt & deludunt. Neq̄ in me quēpiā succēdere velim:
ipsas rez Diffinitioes ac Distinctiones ad Cōclusionū decisionē pertinētes his in
posteriorib⁹ Tabule p̄tib⁹ disposuisse. q̄nquidē diuersa sit Discipline tradite p̄ces-
sus Ostēsiō ab ipsa peritē cōparatione: nō em̄ Scoticas veritates his in Sectio-
nibus p̄bare nitimur: s; q̄bus Doctrinarū methodis ac p̄ncipijs Doctor abunda-
uerit ad Cōclusiones decidas oñdimus: q̄ quom pensitātī aio lectitaueris: infallis-
biles ipsius p̄positiones & certissima Theoremata clarius assequens. Vale.

Tabula Tertia Diffinitionū

Abstractō

Abstractio est quando ratio formalis alicuius consideratur sine se preter quodlibet quod non includitur per se in illa. 5. dist. primi. q. 1. infra. A

Abiectio propter peccata transseuntia est reprobatio vel repulsio involuntate diuina: et in peccatore est relatio rationis ut abiecti vel reprobati ad tale vel talem penam ordinati. 14. dist. quarti. q. 1. G.

Acceptatio propter merita transseuntia nihil est realiter nisi actus diuine voluntatis. et in isto est tamen relatio rationis sicut in obiecto voluto. ibidem.

Actus ultimus est cui non aduenit alius actus dans esse simpliciter. q. quod. j. 2.

Adoptare est aliquid ad hereditatem optare per nouum uelle. 10. dist. tertium. q. unica. D.

Affectio iustitie est qua voluntas per actum amicitie tendit in deum immediate ut est bonum in se. 26. dist. tertium. j. A.

Affectio comodi est qua voluntas per actum cupiditatis tendit in deum ut bonum huic. ibidem.

Affinitas est vinculum quoddam per se ad personam aliquam ex carnali copula cum persona alteri consanguinea contractu. 41. dist. quarti. q. j. A.

Agilitas est habilitas in aliquo toto ad prompte mouendum se secundum locum ex perfectione virtutis motus anime congrua dispositione corporis. 49. dist. quarti. q. 14. j. B.

Amicitia est virtus qua quis dat seipsum primo quantum per se ip-

sum dare et in quantum potest perimus cum habere. 34. dist. tertium. 2.

Ans est habitus cum refectione facti. 38. dist. primi. q. unica. F.

Aureola virginittatis est gaudium accidentale de sua innocentia id est de nunquam cecidisse in illis peccatis: ad quod contra natura prona est maxime in adulescentia. 1. dist. quarti. q. 6. C.

Auersio est inordinatio voluntatis circa aliquod ordinatum ad finem ex precepto diuino circa quod deberet ordinari. 37. dist. secundi. q. unica. E.

Auersio actualis a fine ultimo est actualis nolitio illius finis. 18. q. quod. C.

Auersio virtualis est acceptatio aliqua voluntatis incompensabilis volitionis finis saltem efficacis vel securi finis ibidem.

Baptismus

ablutio corporis exterior facta sub forma verborum: prescripta. 3. dist. quarti. q. 1. in exordialiter sic.

Baptismus est ablutio hominis aliquantulum consentientis facta ab alio in aqua simul verba certa cum intentione debita proferente significans efficaciter ex institutione diuina ablutionem anime a peccato: ibidem. E. et aliter.

Baptismus est sacramentum ablutionis anime a peccato consistens in ablutione hominis aliquantulum consentientis facta in aqua ab alio ablutente et in verbis certis simul ab eodem ablutente cum debita intentione prolatis. ibidem. et 6. dist. quarti. q. 11. D. et infra. E.

Tabula Tertia Diffinitionū

Beatitudo est bonū sufficiens excludēs defectū vel idigentia: et est bonū pfectū excludēs imperfectionē seu diminutionem et est bonum vltimatum excludēs tēdētiā ordinabilitatē ad aliū completius bonum et est bonū quo habito bene est habēti. 49. dif. quarti. q. 2. y.

Beatitudo simplr est pfectio secundā immediate coniungens obiecto siue extrinseco perfectiūo nobilissimo ibidem. A.

Beatitudo fm qd est pfectio secundā coniūgens obiecto minus nobili perfectiūo ibidem.

Bonitas moralis ē act⁹ integritas oīz additionū in actu circumstantiarū hoc p̄cipue vt ille p̄ditio nes dictant a recta rōne debere inesse actui. 17. distin. prima q. 2. 3. aliter sic.

Bonitas moralis act⁹ ē integritas oīum corū q̄ recta rō opantis iudicat debere ipsi actui puenire vel ipsi agenti in suo actu conuenire. 18. q. quol. C.

Causa p se est q̄ fm naturā p̄p̄iā et nō fm aliqō sibi accidēs causat. Cāvero p accidēs est econuerso. 2. di. primi. q. 2. 3.

Charitas est h̄ns eā h̄z deū charum. 27. dif. scōi. q. vnica. A. et 28. di. tertij. q. vnica. A.

Charitas est virtus effectiua p̄ficiēs voluntatem in quantum h̄z affectionem iustitiē. 27. dif. tertij. q. vnica. J. A.

Charitas est amicitia dei vt in se bonū. 31. di. tertij. q. vnica. E.

Clavis regni celoz est p̄tās illa q̄ est in sententiāte q̄ est imediata p̄ncipiū vel istrumētū sententiandi: que qdē snia dī apertio 19. dif. quarti. A.

Cōcupiscibile est illō qd est natū ex se eē pueniēs vt discōueniēs ita q̄ nullo alioposito circa ip̄s nisi sola apprehēsiōe facta natū est sequi actus delectandi vel trīstandi siue p̄osequendi vel fugiendi q̄tuz est ex parte eius. 34. dif. tertij. ff.

Cognatio spūalis legalis est qd dāyicūlū p̄tractū ex dispēatio ne sacramētoz speciatr baptis mi et confirmationis. 42. distin. quarti. q. 1. A.

Cognitio pfecta obiecti est illa qua obiectū attingit sub pfecta rōne sue cognoscibilitatis et dīstincta. 14. q. quol. C.

Cognitio imperfecta est illa q̄ obiectum p accidēs attingit vel trīst in aliquo p̄ceptu communiz cōfuso: ibidem.

Cognitio distincta immediata est qua obiectū non mediante alio obiecto intelligit per quod vel in quo itelligatur ita q̄ hic excludit medium cognitum non autem medium cognoscendi. ibidem.

Cognitio obiecti in se ē illa q̄ nata est h̄fi de obiecto s̄z q̄ ē natuz manifestare se intellectu p̄portionato. 3. q. p̄ol. A.

Cognitio obiecti in nobis est illa q̄ nata est haberi in intellectu nostro de illo obiecto intellecto. ibidem.

Cognitio intuitiua est obiecti vt obiectum est p̄sens in existētia actuali hoc in se vel in alio eminenter p̄tinēte totā entitatem ipsius. 2. distin. primi. q. 7. J. ff. 2. 3. dist. sec. unā. q. 9. C. 2. 10. di. quarti. q. 8. B.

Cognitio fm sp̄s est notitia illi rei que cognoscitur in se. 50. di. sin. quarti. q. 3. B.

Tabula Tertia Diffinitionū

Cognitio abstractiua est notitia ipsius q̄ditatis fm q̄ abstrahit ab actuali existentia ⁊ non existentia. *ibidem.*

Cōmutatio iconomica est q̄ cōmutans tendit rem accipe p qua commutat: vt non merces tur ea sed vt ea vtatur. 15. dist. quarti. q. 2. R.

Contractus est trāslatio nō mere liberalis alicui⁹ trāsferentis expectantis sibi reddi aliquid eq̄ ualens ei q̄ transfertur. 15. dist. quarti. q. 2. f. R.

Commutare quale qd in hoc aliquid ē nihil ali⁹ q̄ ex vi illationis interpretari illud h̄re rationem huius alicuius quod habet rationem qualis cuius. 2. dist. primi. q. 7. J. Ji.

Cōceptus simplr simplex est qui nō est resolubilisin aliquos cōceptus simplices quoz q̄libet possit p̄cipi ab alio. 3. dist. primi. q. 2. f. k.

Creare est aliqd de nihilo p̄duce re in effectum. 1. dist. scđi. q. 2. A.

Creatio est actio nō p̄currēte alia cā alicui⁹ generis nisi t̄m p̄tmo efficienter p̄mo sine. 2. dist. secundi. q. 2. W.

Creatura est res ab alio creata possibilis ⁊ finita. 1. q. q. A. actu simplici disticte cognoscā. 2. dist. primi. q. 2. W. *idem.* 3. dist. primi. q. 1. f. k.

Conceptus vniuocus est ille q̄ ita est vnus q̄ ei⁹ vnitas sufficit ad contradictionem affirmando ⁊ negando ipsum de eodem. 3. dist. primi. q. 2. B.

Conceptus simplex sed non simpliciter simplex est potest concipi ab intellectu actu simplicis intelligentie lz possit resolui in plures conceptus seorsum con-

ceptibiles. *ibidem.*

Cōfirmatio seu sacm p̄firmatio nis est vñctio hōis viatoris aliquid qualiter p̄sentientis vel libero arbitrio nunq̄ p̄sī facta in fronte in figura crucis cū crismate sc̄tificato ⁊ hoc a ministro idoneo simul cū it̄tione debita in ungentē ⁊ verba certa proferēte significās efficaciter ex istitutioe diuinavñctionem ale. p gratiam roborantem ad cōfitemdum cuz cōstantia fidē ch̄risti. 7. dist. quarti. q. 1. A.

Cōsanguinitas est viculū p̄sonarum ab eadez p̄sona carnali p̄pagatione descendentiū. 4. dist. quarti. q. 1. A.

Cōpositio mediū ex extremis ē cōuenientia q̄dā naturalis mediū cū extremisq̄ nō est extremi ad extremū nō ita q̄ media qualitas habeat extrema partes sui 15. dist. secundi. q. vnica. B.

Cōtinere p̄mo p̄tuali est ab alijs nou dependere in continendo sed alia ab illo. 3. q. prol. J. B.

Cōtingētercātum nō est q̄dcunq̄ nō sempiternū vel nō necessariū sed cuius oppositum potest fieri quando illud fit. 2. dist. primi. q. 2. infra. R.

Cōtinuū est ill⁹ cuius motus est vnus fm se. 2. q. quor. f.

Cōueniēs aptitudinaliter est q̄ conuenit alicui ex se p̄tū est ex natura rei. 1. dist. primi. q. 4. circa finem. q.

Corruptibile potētia remota est q̄d h̄z in se vñ possit dici corruptibile nō t̄m pōt exire in actū nisi p̄us fiat in potentia p̄p̄inqua. 22. dist. tertij. q. vnica. B.

Corruptibile potentia propinqua est q̄d h̄z materiam contractā pro esse existentie. *ibidem.*

Tabula Tertia Diffinitionū

Depēdētia

aptitudi-
nalis est
illa q̄ quātū est de se semp̄ esset
in actu nisi esset impedita quo
mō graue aptu3 natū est esse in
centro vbi semper esse quātū
est de se nisi impeditur. 1. di-
stin. tertij. q. 1. E.

Depēdētia potērialis est illa in
qua nulla est impossibilitas ex re
pugnātiāvel impossibilitate
terminorum ibidem.

Depēdētia nature ad hūmānū est de
pēdētia nature vt cōscabillis ad
personam p̄p̄iā alteri⁹ nature
vt terminantem eius dependē-
tiam. 19. q. quol. Cc.

Dispensatio est iuris reuocatio
vel iuris declaratio. 33. distinc.
quarti. q. 1. C.

Distinctio realis actualis est dis-
ferētia reru3 1 in actu existētū
2. dist. primi. q. 7. f. 8g.

Dolor carnis est tātūmodo of-
fensio anime ex carne 1 quedā
ab eius passione dissensio ter-
tia di. tertij. q. vnica. f. A. 2. 44
dist. quarti. q. 2. A.

Dolor animi: qui tristitia dicitur: est
animi dissensio ab hīs rebus q̄
nobis nolētibus accidūt ibidē
1. 14. dist. quarti. q. 1. f. O.

Dosclaritatis in btis est refulgē-
tia lucis 1 non tñ coloris vltra
perfectionem sue completiōis
49. dist. quarti. q. 15. A.

Ducere est dominari sue actioni
duci vero est non dominari: et
ideo buta ducuntur. 17. dist.
primi. q. 2. f. T.

Effectus in maiori pte
est ille qui h3
causam determinatam ad suū
euentum quē in pluribus p-
ducit effectum. 2. dist. primi.
q. 7. S.

Effectus raro eueniēs est q̄ nō h3
certā cām determinatā ad suū
euentū: sed tātū prouenit ab
aliqua causa ordinata ad aliū
effectum impedita tñ ab illo ef-
fectu ad quem ordinatur: et a-
men ex tali impeditiōe proue-
nit istud raro. ibidem.

Electio p̄p̄ie dicta est volitio ef-
ficax obiecti q̄ est ad inq̄rēndū
medium: p qd obiectum possit
attingi. 6. dist. scđi. q. 1. f. D.

Ens reale qd distinguit p̄tra ens
rationis est illud qd h3 esse cir-
cumscripto omni opere intelle-
ctus vt intellectus est. 8. dist. in.
primi. q. 4. f. f.

Ens infinitum est: qd excedit qd
cunq3 ens finitū nō fm aliquā
determinatam proportionem
sed vltra omnem proportionē
determinatam vel determinabi-
lem. 5. q. quol. B.

Ens in potentia obiectiua est il-
lud quod ab agente post eius
non esse extrahitur ad actū. 12.
dist. secundi. q. 1. S.

Ens in potētia subiectiua est illd
quod extrahitur de potentia
materie preexistētis ab agen-
te. ibidem.

Epiciclus est puus orbis indeter-
minata pte orbis circundātium
terrā situatus: non aut circun-
dans terram. 14. dist. scđi. q. 2.

Esse ante omnem actū intellectus
est quādo aliquid est: si nullus
intellectus consideraret. 2. di-
stin. primi. q. 7. ff.

Eternitas est intermediabilis vi-
te tota simul 1 perfecta posses-
sio. 6. q. quol. R.

Eucharistia est sacm̄ corpis xpi
stiz sanguinis veraciter p̄tenti
sub speciebus panis 1 vini post
consecrationē factā a sacerdote

Tabula Tertia Diffinitionū

te subverbis certis cum debita intentione prolatis ex institutione diuina veraciter significans corpus christi sanguine sub eis realiter contineri. 8. dist. quart. q. 1. A.

Excoicatio simpliciter quod sola est maior est alicuius exclusio a cōione fidelium non quod exclusio corporalis quod fit in incarceratione vel exclusionē ab alijs: sed excludēdo per prohibitionē nec cōicet cum alijs: neque alij cum ipso. 19. dist. quart. q. 1. j. 2.

Fama est status illese dignitatis quātū ad vitam: mores. 25. dist. quart. q. 1. C.

Fides est substantia rerū speranda rum argumētum non apparentium. 31. dist. tertij. q. vnica. B.

Fictus est ille quod aliud p̄tendit exterius: aliud interius habet. 4. dist. quart. q. 5. A.

Filiatio proprie dicta est h̄itudo per ducit naturaliter similis producenti in natura intellectuali. 8. dist. tertij. q. vnica. C.

Filiatio cōter dicta est habitu: do producti naturaliter similis producendi in natura intellectuali vel sensitiua. ibidem.

Filius adoptiuus est quod non est naturaliter genitus ab aliquo: nec h̄is ex naturali ḡnatione ius succedendi in hereditate: sed ex gratia preordinatur ut habeat ius succedendi. 10. dist. tertij. q. vnica. A.

Formaliter includere est includere aliqd in rōne sua essentiali ita quod si diffinitio includentis assignaret inclusum esset diffinitio vel pars diffinitionis. 8. dist. primi. q. 4. 21.

Forma nālis est illa quod ex natura sua necessario inclinat ad materiam ut sit actus eius siue sit

substantialis siue sit accidentalis. 1. dist. quart. q. 1. B. h̄.

Fortuna est cā per accidens eorum que eueniunt in minori parte actione agentis a proposito. 21. q. quol. B.

Fors in ecclesia secretissim⁹ est ille in quo idem est accusator et reus. 19. dist. quart. q. 1. R.

Fruitio ordinata est illa que nata est esse recta: quod. 1. ordinatur secundum circūstācias debitas. 1. dist. primi. q. 1. A.

Fruitio in comuni est que habet illas circūstācias: siue non habeat ibidem.

Fruitio est actus p̄fectus voluntis volentis bonum propter se ibidem. q. 3. j. A.

Gratus cōsanguinitas est determiata p̄pinqtas p̄one ad personam secundum sanguinē: atē. 40. dist. quart. q. 1. j. A.

Gratia est propter quā deus accipiat h̄is ut dignū beatitudinis dignitate que est in correspondētia meritis ad premiū. 27. dist. secundi. q. vnica. A.

Genitum proprie est illud quod per generationē productur ut primus terminus: sed extendendo: genitum ad quodcumque per generationem communicatū tanquā terminus formalis generationis. 28. dist. primi. q. 1. B.

Habitus est quo quod p̄t uti circūlue: rit. 42. dist. secundi. q. 1. p̄pe. D. **Habere simpliciter esse** est entis cui primo quēnit esse sic quod non sit alicui alteri ratio essendi illo esse. 9. q. quol. j. 2.

Idea ē rō eterna in mēte diuina secundum quā aliqd ē formabile. extra: ut f̄z p̄p̄iam

Tabula Tertia Diffinitionū

rōne ei⁹. 35. di. pmi. q. vnica. 3.
 Identitas formalis est qñ illud
 qđ sic est idē includit illud cui
 sic est idē in primo modo dicē-
 di p se. 2. di. pmi. q. 7. J. h. h.
 Illuminatio in angelo est quedā
 locutio de vero pfectina intel-
 lectus in actu secundo. 9. di. se-
 cundi. q. 2. R.
 Intellectio absoluta est cognitio
 alicuius obiecti simplicis con-
 tenti sub obiecto intellect⁹. 6.
 di. scđi. q. 1. E.
 Intellectio cōparatiua est cog-
 nitio alicuius obiecti qualitercū
 qđ cōparati siue ad possibile si-
 ue ad impossibile. ibidem.
 Infamia est status lese dignita-
 tis q̄tum ad vitā et mores. 25.
 dist. quarti. q. 1. C.
 Infinitū est cuiusq̄tatem acci-
 piētibus. 1. di. pmi. q. accipiēti-
 bus semp restat aliqd accipe.
 5. q. quoli. A.
 Infinitū in entitate est illud cui
 nihil entitatis deest: eo modo
 quo pole est illō haberi in ali-
 quoyno. 5. q. quoli. B.
 Infinitū est illud qđ aliqd finitū
 datū fm nullā habitudinē fini-
 tā precise excedit s; vltra oēm
 assignabilē habitudinē illō ex-
 cedit. 2. di. pmi. q. 2. J. B.
 Imputabile est illud qđ est in li-
 bera ptate agētis. 18. q. q̄l. 20.
 Intēdere est in aliud tēdere. 38.
 dist. secūdi. A.
 Intendere actualr est qñ qđ hz
 actū elicitū respectu ei⁹ qđ in-
 tēdit. 6. di. quarti. q. 6. A.
 Intēdere habitualr est qñ qđ hz
 habitum inclinātem ipm ad
 talem actum. ibidem.
 Intēdere virtualr est qñ qđ vtr-
 tute alicuius intētionis prius
 habite actualr facit oia que fa-

cit ex illa tāq̄ ex radice: ita qđ
 illa intētio actualis fuit pun-
 cipiū ordinatum ad oēs istos
 actus. et hz in se virtualr inten-
 tionē ppriam cuiuslibet istorum
 actuum. ibidem.

Intētio est illud in qđ nō solum
 tēdit sensus s; est rō tendendū
 in alterū cuiusest ppria situ-
 do. 13. di. scđi. q. 1. C.

Interdictum est arctatio a qui-
 busdā actib⁹ ecclesiasticis exers-
 cēdis vlt ab assistēdo q̄busdam
 talibus. 25. dist. quarti. q. 1. B.

Inuoluntariū simplr est illud qđ
 qđ voluntas simplr remurmū-
 rat. 14. di. quarti. q. 1. O.

Irasci est appetere vindictā fm
 rōnem apparentem ppter ap-
 parentem parui pensionē. 34.
 di. tertij. f.

Iudiciū pprie sumptū est cōple-
 ta tantērica determinatio red-
 dēdi alicui fm merita sua. 47
 di. quarti. q. 1. C. et 48. di. eius-
 dem. q. 1. J. A.

Iudiciū cōiter sumptū est certa
 apprehensio de aliquo p aliud
 ibidem. J. A. Aliter sic.

Iudiciū est cōpleta determina-
 tio qđ reddendū est alicui pro
 meritis: que quidē determina-
 tio includit pfectum dictamē
 rōnis de hoc et pfectum velle
 volūtatis nō qualecūq; s; effi-
 cay. 48. di. quarti. q. 1. D.

Iuramētum est assertio dicti hu-
 mant qđ ipm sit vcr et hoc vlti-
 mate. 39. di. tertij. q. vnica. A.

Iuramentum assertorium est qñ
 obligat iurans ad dicendū ve-
 rum ex quo talem testem indu-
 cit ad assertionem dicti sui iudi-
 dem. J. J.

Iuramētum pmissorium est qñ
 qđ obligatur et illud verū esse

Tabula Tertia Diffinitionū

faciat. ibidem.

Iuramentum incautum est aliqui qñ. s. trāsit sup aliquā materiā que de se esset licita. s. non est materia iuramenti licita sicut abiurando opa perfectionis. ibidem. 20.

Iustitia est rectitudo voluntatis ppter se seruata. 46. dist. quarti. q. 1. A.

Linea sanguinitatis est ordo personarū cō sanguinitate coniunctarum. 40. dist. quarti. q. 1. A.

Linea sanguinitatis descēdens est a psona propagante ad ppagatas. ibidem.

Linea ascēdens est que a ppagato ad ppagantes procedit a qbus descēdit. ibidem.

Linea trāsuersalis est qñ ambe psonae descēdunt ad eadē psonā et neutra ab altera. ibidem.

Locus est vltimū corporis continentis immobile primum. 2. dist. scđi. q. 6. D.

Matrimoniu

est vinculu indissolubile inter marē et feminā ex mutua translatione p̄tatis corporis suorum in se inuicem facta ad pcreandam plem et debite educandā. 26. dist. quarti. q. 1. P.

Mendaciu perniciosu est illud qđ ex se est nociuum vel nocet cui mētor: vel de quo mētor. 38. dist. tertij. q. vnica. B.

Mēdacium officiosum est quod nulli nocet alicui est vtile. ibidem. f. C.

Mendaciu iocosum est qñ aliqđ iocando intendit decipere ita qđ deceptus vere decipit nō tñ in aliquo in quo sibi magnū nocuementū inserat. ibidē.

Mēsurare est q̄titatē ignotā p q̄titatē magis notā certificare. 2. dist. scđi. q. 2. B. et 13. q. q̄li. B.

Mēsurari actuali est actuali ab aliquo depēdere in cognoscendo. 13. q. quol. f. B.

Meritum est aliqd acceptatum vel acceptādum in alio p quo ab acceptatē est aliqd retribuēdum illi in quo est quasi debitu illi pro illo merito: vel alteri pro quo meruit. 18. dist. tertij. q. vnica. A.

Miraculum est quicqd arduum aut insolitum: supra sp̄vel facultatem mirantis apparet. 2. q. prolog. C.

Misericordia in nobis est habitus vel qualitercunqđ dicatur forma qua nolumus miseria alterius. 46. dist. quarti. q. 2. A.

Miseria completa est indigētia firmata: et carētia pfectionis se cūde et exclusio boni qđ ppter se amaret: si haberet: et eadē misero complete male est. 49. dist. quarti. q. 2. P.

Modestus est ille qđ modū debitu tñ agendo. 34. dist. tertij. q. vnica. f. P.

Mūdicia cordis est immunitas voluntatis ab omni inordinata affectione vel delectatione tā rōne sui q̄ rōne appetituū sensitiuorū qbus pūgitur. 34. dist. tertij. q. vnica. f. D.

Natura est principiu motus et quietis ei⁹ in qđ est p se et nō fm accēs. 2. dist. scđi. q. 10. f. F.

Necessarium simpliciter est illud cuius oppositu simpliciter includit contradictionē. 12. dist. quarti. q. 1. C.

Nihil ppterit dicitur illud qđ includit contradictionem. 3. q. quol. A.

Nolle est actus positivus volū-

Tabulo tertia Diffinitionū

tatis quo fugit discōueniens
seu resistit ab obiecto discōue-
niēte. 6. di. scōi. q. 2. A.

Nolitio efficax est illa qua non
tñ nollēs ipedit aliqd eē. s3 si
possit oīno destruit illud .46.
di. pūm. q. vnica. B.

Nolitio remissa ē qua ita displicet
nolitum: q nō phibet illud
esse s3 possit. ibidem:

Notitia habitualis est qñ obiectū
sic est pñs intellectui in rō
ne intelligibilis actu vt intell's
statim possit habere actū elici-
tū circū illud obiectū. 3. di. pū-
m. q. 2. Q.

Notitiavirtualis est qñ aliqd in-
telligit in aliquot pars itelle-
cti pūm: nō aut vt pūmū intel-
lectū siue vt totale terminans
intellectionē. ibidem.

Notum habitualiter est illud cu-
ius est actus pūmū sufficiēter
ostēsiuus. 14. di. tertij. q. 2. Q.

Obiectū pūmū pūmū
tate adequa-
tionis est illud qđ potentiam
nō excedit neq a potētia ex-
cedit. 5. q. quoli. R.

Obiectum primum pūmū tate vir-
tutis est illud virtute cuius oē
aliud intelligit vel cognoscit a
tali potētia. ibidem.

Obiectū pūmū pūmū tate perfe-
ctionis est illud qđ in se pūmū
tanq in summo pfectionē om-
niū obiectoꝝ ⁊ virtutē pñficiē-
di potentiam. ibidem.

Obiectū beatificū est illud i quo
summe pñfici⁹ ⁊ quietat⁹ ⁊ satiat⁹
intell's ⁊ volūtas. ibidem.

Obiectū pūmū actus est illud to-
tū ad qđ terminat actus: ⁊ ob-
iectū p se est qđ includit per se
vnitiue in obiecto pmo termi-
nante. 1. di. pūm. q. 2. J. B.

Omnipotētia est actiua potētia
creatoris respectu cuiuscunq
creabilis. 7. q. quoli. J. B.

Ordinatio est institutio alicui⁹
in gradu ecclē pēminente cui
puenit aliqd ministeriū circa
eucharistiā et pibēdam facta a
ministro idoneo certa xba pfe-
renter simul cū intētiōne debi-
ta ministeriū gradus illius ali-
quo signo visibili repñtans ex
instōne diuina efficaciter signi-
ficans grām pēminentē qua or-
dinat⁹ digne aliqd ministeriū
exequat. 24. di. qrti. q. vnica. B.

Ordō est parū dispariūq rerū
vnicuiq sua loca tribuēs con-
grua dispō. 24. di. qrti. q. 1. A.

Ordō sacer est grad⁹ emūēs in
ecclā disponens de pgruo ad
actū aliquē ad psecrationē vel
eucharistie dispēsationē pūmē
tē. ibidē. J. B. alr ⁊ cōius sic.

Ordō est grad⁹ emūēs in ecclā
disponēs ad aliquē actū sacra-
lem exequendum. ibidem.

Par est securitas habendi
oīm sine repugnātia.
34. di. tertij. q. vnica. Q.

Pena canonica est aliqua phibi-
tio actus exercēdi vel gradus
recipiēdi q alias cōpeteret nō
phibito. 13. distin. quarti. q. 2.
E. aliter sic.

Pena canonica est pena inflicta
p canones phibens vel arcēs
punitū ab aliquo gradu ecclā-
stico: q alias sibi liceret. 25. di.
quarti. q. 1. A.

Pena formalr ē carētia boni cō-
ueniētis volūtati ⁊ volenti. 37.
di. scōi. q. vnica. Cc.

Peccatū mortale est vordinatio
opposita ordinationi sine q fi-
nis nō pōt seq aliquo mō. 21.
di. scōi. q. vnica. B. ⁊ 37. distin.

Tabula Tertia Diffinitionū

eiusdē. q. vnica. B. 7. idēz alr. j.
 B. 7. alr. 43. di. eiusdē. q. 1. A.
 Peccatū originale est formati-
 cā iustitie originalis debite
 tñs qualruncqz debite: s3 debite
 q: accepte in p̄lo parēte 7 in
 ipso amisse. 32. dist. secundū.
 q. vnica. j. B.
 Perfectio formalis ē illa q̄n q̄li
 bet ente meli⁹ est eē q̄ nō esse
 1. di. p̄mi. q. 2. R. 7. alr. sic.
 Perfectio simplr est meli⁹ quo-
 cūqz sibi incōpossibili in quoli
 bet supposito absolute p̄side-
 rato. 2. di. p̄mi. q. 7. j. Dd.
 Permissio pprie dicta in nobis ē
 nolitio remissa alicui⁹ mali qd
 scatur esse malum. 47. dist. p̄-
 mi. q. vnica. B.
 Periuriū dolosū ē q̄ iurās ali
 qd se eē facturū in ipso actu iu-
 rādi intēdit oppositū 7 nō in-
 tēdit se obligare ad illū qd iu-
 rat. 39. di. tertij. q. vnica. R.
 Persona est intellectualis natu-
 re incōcābilis existētia. 23. dis-
 p̄mi. j. B.
 Praxis ad quā cognitio practi-
 ca extendit est actus alterius
 potētie q̄ intellectus naturalr po-
 sterior intellectiōe natus elici
 p̄formiter rōni recte ad hoc q̄
 sit rectus. 4. q. pl. A.
 Predestinatio pprie sumpta est
 actus diuine volūtatis eligētis
 7 ordinātis rōnalē creaturam
 ad gratiā 7 gloriā. 40. di. p̄-
 mi. A. 7. dist. tertij. q. 3. A.
 Possibile logicū est moduscōpo-
 sitionis formate ab intellectu
 illius qdem cuius termini nō
 includunt p̄dictionē. 2. di. p̄-
 mi. q. 7. j. 7. 20. di. eiusdē. q.
 vnica. B. 7. 39. di. eiusdē. B.
 Possibile reale est qd accipit ab
 aliq potētia in re sicut a poten-

tia inherēte alicui vel termina-
 ta ad illū sic ad terminū. ibidē
 Possibile est illud cuius s3 uiz
 non est de necessitate verū. 7.
 di. p̄mi. q. vnica. 2.
 Potētia ordiata ē illa q̄ ē p̄ncipiū
 exequēdi aliqua p̄formiter le-
 gi recte s̄m ordinē p̄fixū ab il-
 la lege s3 potētia absoluta est
 q̄n est p̄ncipiū exequēdi aliq
 supra illā legem vel p̄ illā. 44.
 dist. p̄mi. q. vnica. A. 7. 7. dist.
 scōi. q. vnica. j. k.
 Potētia essentialis est q̄n ad hoc
 q̄ exeat in actū necessario pre-
 exigat aliq forma p̄ quā exeat
 in actū. 3. di. p̄mi. q. 6. Q.
 Proles p̄fecta memorie ē actua-
 lis notitia tāta illi⁹ obiecti q̄
 tā p̄p̄etere tali intellectui respe-
 ctu talis obi 7 tūc illa notitia
 ē adequata intellectui respcū
 talis obiecti. 2. di. p̄mi. q. 7. C.
 Proportio geometrica ē qua cō-
 tinēs excedit p̄tentū in aliquo
 certo gradu finito. 49. dist. in.
 quartū. q. 11. C.
 Propositio p se nota ē que ex ter-
 minis p̄p̄iis q̄ sunt aliqd eius
 vt sunt ei⁹ h3 veritatē euiden-
 tē: tñs p̄pter aliqd aliud extra
 terminos p̄p̄ios h3 euidētiā
 scōa. di. p̄mi. q. 2. A.
 Proprietarius ē ille qui in ha-
 bēdo rē nullo mō depēdet ab
 alio. s3 suarius est ille q̄ invtē
 do rē depēdet ab alio. 12. dis-
 p̄mi. q. 2. j. B.
 Proximus est ille cui⁹ amicitia
 est grata dilectio vt. s. ab eo di-
 ligat. 28. di. tertij. q. vnica. ff.
 Pulueres mortuoz dicunt quē
 cūqz corpa in qd⁹ est vltimate
 scā resolo. 43. di. q̄rti. q. 5. M.
 Punio ē p̄cepibilis carētia bo-
 ni. p̄uenientis in natura intelle-

Tabula Tertia Diffinitionū.

actualivel pceptibilis presentia
mali discouenientis in eadem.

46. dist. quarti. q. 4. A.

penitere est vindicare pctm a se
cōmissuz. 14. di. quarti. q. 1. S.

penitere est detestari vel odire
pctm a se cōmissum. ibidē. j. S.

penitere est penā inflictam pro
peccato suo cōmisso gratanter
acceptare. ibidem. j. T.

penitere est penā inflictā p pctō
suo patienter sufferre. ibidem.

penitētia ē absolutio hois peni
tētis facta certis xbis cū debi
ta intētiōe. platis a sacerdo
te iurisdictionē hñte ex institu
tiōe diuina efficaciter significā
tibus absolutionē aie a peccatō.
14. dist. quarti. q. 4. A.

Radius rectus est qui
diffundit a cor
pore luminoso in medio eius
dem diaphaneitatis quantum
durat xtus corporis luminosi
13. dist. secundi. D.

Radius reflexus est q̄ occurrēte
opaco anteq̄ terminef virtus
actiua luminosi diffunditur in
partē oppositā nō ex electione
sed q̄ naturale agēs cuius vir
tus actiua non totaliter est ex
hausta in directū agit quantū
potest et qd non pōt in directū
agit in obliquū. ibidem.

Radius fractus ē q̄ occurrēte me
dio alteri⁹ diaphaneitatis non
tñ oīno opaco multiplicat i il
lo medio s; nō fm lineā rectā
s; incidit ibi angelus ibidem.

Ratio obiecti est forma fm quā
obiectum est motiū illius po
tentie. 3. dist. primi. q. 3. E.

Ratio seminalis ē forma substā
tialis seminis in xptū semē est:
vel qualitas necessario pñs for
mam substantiale seminis. 18:

dist. secundi. q. vnica. S.

Ratio in se falsa est q̄ h3 partes
cōtradictionis repugnantia in
cludentes. 14. q. quol. j. E.

Recedere primo a nō esse est ha
bere aliquā entitatē extra in
tellectum et extra potentia sue
cause. 9. q. quol. 2.

Recordatio est cognitio seu co
gitatio actus alicuius pterit
ipius recordantis. 45. dist. in.
quarti. q. 3. C.

Repugnātia formalis est opposi
tio illoz q̄ fm suos effectus re
pugnāt et opponunt: vt albū et
nir. 49. dist. quarti. q. 16. A.

Resurrectio ē scōa eius qd cecid
it et dissolutū ē resurrectio. 43.
dist. quarti. q. 3. A.

Respectus intrinsec⁹ adueniēs ē
ille q̄ necessario psequit ambo
extrema in actu posita. 13. dist.
quarti. q. 1. D. et 11. q. quol. 2.

Respectus extrinsec⁹ adueniēs ē
qui nō necessario sequit extre
ma simul actu posita. ibidem.

Sacramentum

est signum sensibile gratiā dei
vel effectū dei gratuitū ex insti
tutiōe diuina efficaciter signifi
cās ordinatū ad salutem hois
viatoris. 1. di. quarti. q. 2. D.

Sacramentū matrimoni est ex
pressio certoz verboz maris et
femine ad se inuicē signantiz
traditionez mutue pñtis cor
porū ad plem debite pcedā
ex institutiōe diuina efficaciter
significās gratiaz cōferendam
mutuo pñentibus ad pñctio
nez mutuā animozū gratiosaz
26. dist. quarti. q. 1. P.

Sacramentū noue legis ē signū
gratie collate in eo qui recipit
sacrm. 8. dist. quarti. q. 1. E.

Tabula Tertia Diffinitionū.

Satisfactio est volūtaria redditio equivalētis alias indebiti.

15. di. quarti. q. 1. j. A.

Satisfactio ē opatio exterior la boriosa vel penalis voluntarie assumpta ad puniēdū p̄ctm̄ cōmissum a se: 2 hoc ad placādū diuinā offensam. ibidem. 2.

Semen est corpus imperfectum cuius forma nō est intenta p̄ se: 3 p̄ aliud. f. v̄t ex illo aliqd̄ generet simile generātī. 18. di. secundi. q. vnica. f.

Species intelligibilis est forma impressa intellectui rēp̄sentās obiectū p̄cedens in potētia intellectiua actus intelligendī. 3. dist. primi. q. 6. j. A.

Sensibile in potētia remota est illud q̄ h̄z formā sufficiētē nō tñ sub mō conueniēti sub quo op̄z eam haberi ad hoc vt sentiatur. 12. dist. quarti. q. 2. B.

Sensibile in potētia p̄p̄inqua ē illud q̄ h̄z formā sub mō p̄ueniēti vt statim cessanti impedi mēto possit sequi actus. ibidē.

Status est stabilis p̄manētia le gibus diuine sapientiē firmata. 3. dist. primi. q. 3. B.

Stipes in cōsanguinitate est p̄sona a qua plures carnali pro pagatione descendūt. 40. dist. quarti. q. 1. A.

Suspēso est phibitio ab aliquo alias cōueniente & hoc ad t̄ps̄ 25. dist. quarti. q. 1. B.

Sciētia est cognitio certa de co gnito necessario causata a cau sa euidēte intellectui applicata ad cognitū p̄ discursuz syllogisticū. 4. q. laterali. pl. A.

Subiectū primū sciētiē est illud q̄ est primo virtualr p̄tinens oē veritates illius habit̄ cuius est subm. 1. q. laterali. pl. B.

Subiectū primū p̄me v̄tutis cōtingētis ē illud q̄b̄ visuz vt ta lem: natū est p̄mo videri p̄iun gi cū illo p̄dicato. 3. q. pl. j. A.

Trāsubstantia

tio ē trāsitiō totalis substantiē i substantiā. 11. di. quarti. q. 1. A.

Trāslatio rei fm̄ actū mere libe ralem est qñ trāsferens nullaz expectat redditiōem. 15. dist. quarti. q. 2. 3.

Trāslatio rei fm̄ actū liberalē fm̄ quid est qñ trāsferens p̄ eo q̄b̄ transfert expectat aliqd̄ sibi reddi. ibidem.

Theologia in se ē talis cognitio qualē natū ē facere oīm theolo gicū in intellectu sibi p̄p̄o tionato. 2. q. laterali. pl. j. A.

Theologia in nobis est talis co gnitio quales intellectū n̄f natus est h̄re de illo obiecto. ibidem.

Velle est actus voluntatis acceptat̄is aliquod obiectum/ conueniēs. 9. dist. se cundi. q. 2. A.

Velle efficax est illud quo nō tñ cōplacet esse voliti volūtati: 3 si posset statim ponere volutuz in esse statim poneret. 47. di. primi. q. vnica. A.

Velle remissuz est qñ plz volitū: nō tñ volūtās: illud ponit in eē lz posset illud ponere. ibidem.

Velle volūtate b̄h̄placiti dei ē v̄tima determinatio q̄ pōt poni ex p̄volūtatis ipsius oīpotē tis volētis ponere effectum in esse. 46. di. primi. q. vnica. A.

Verbu3 est actus intelligētiē p̄ ductus a memoria p̄fecta non habēs esse sine actuali intellectione rep̄h̄tans verbū diuinū. 27. dist. primi. q. 3. E.

Vermis peccatoris ē remissus

Tabula Tertia diffinitionū.

de peccato cōmisso. 7. Dis. scōi
q. vnica. j. p.
Vestigiu est similitudo illius par
tis naturalis a qua imprimif
in aliquid sibi cedens. 3. Dis.
primi. q. 5. A.
Violentus est illud cuius pūci
pium est ab extra nō conferēte
vim passo. 29. Dis. quarti. q. 1.
B. 2. 43. Dis. quarti. q. 5. E.
Uniuocatio cōpleta est qñ simi
litudo in fo: ma ⁊ in mō essendi
forme: s3 uniuocatio diminuta
est qñ est similitudo in forma:
l3 habeat alium modū essendi:
veluti domus extra ē a domo
in mente. 5. q. p̄ol. j. Bg.
Uniuocu est cuius rō est in se vna
siue illa rō sit ratio subiecti si
ue denominet subiectuz siue p
accidēs dicatur de subiecto. 8.
Dis. primi. q. 2. p.
Uniuocu p̄dicatum est illud cui
cōceptus est in se vnus. 7. Dis.
tertij. q. 1. C.
Uniuoce p̄dicari est quādo rō
predicati p se includit in rōne
subiecti. ibidem.
Uniuersalius p̄fectione est illud
cuius p̄fectio est maior in se et
est perfectionū pluris cōtentis
uum. 1. Dis. quarti. q. 1. C.
Verum p se notuz est illud qd ex
rationibus terminoruz est per
se notum. 7. q. quol. D.
Vinctio extrema est vinctio hōis
infirmi penitētis facta in deter
minatis partibus corporis cu3
oleo p̄secrato ab epō ministra
ta a sacerdote simul verba cer
ta cum intētiōe debita p̄ferē
te: ex institutione diuina effica
citer significans curationē fina
lem peccatorū venialiu. 24. Dis.
quarti. q. vnica. B.
Virtus est habilitas ex actibus

frequenter elicitis generata in
clinās ad similes actus. 33. Dis.
tertij. q. vnica. B.
Virtus est habitus elicitius in
mediate existens quo ad nos
determinata rōne ⁊ vt vtiq3 sa
piens determinabit. 36. Dis. in
tertij. j. A.
Volendum ppter se est illud cui
repugnat ex natura eius q sit
ppter aliud volendū. 49. Dis.
quarti. q. 2. R.
Volitio absoluta est illa q est ali
culus obiecti simplicis cōtenti
sub obiecto p̄mo volibili. 6.
Dis. secundi. q. 1. j. E.
Volitio cōparatiua est illa q est
respectu cuiuscūq3 comparati
siue possibilis siue impossibi
lis. ibidem.
Votum solēne est illud qd fit in
terueniente aliqua solēnitate:
v3 p̄ suspensionē sacri ordinis.
38. Dis. quarti. q. 1. A.
Votum p̄sumptū est qñ quis reci
pit habitū p̄fessorū vbi ē distin
ctio inter habitū p̄fessorū ⁊ no
ultiorū ⁊ etiā qñ vltra annū mo
ra3 in monasterio absq3 p̄testa
tione de nō p̄stitēdo. ibidē. B.
Volitio simplex est quedā com
placētia obiecti volūtatis. 33.
Dis. terrij. L.
Volitio efficax est qua volēs p̄se
quitur ad habendū volituz. si
nō impediatur. ibidem.
Vtus ē actus imperfectus volūta
ris volentis bonuz pp aliud. 1.
Dis. primi. q. 3. j. A.
Vti est obiectum volituz ordina
re ad aliud vt ad finem. 17. q.
quoll. j. B.
¶ Explicit Tabula Tertia diffi
nitionum de mente Doctoris
Subtilis.

Tabula Quarta Diuisionū.

Blatiunf

pōt duobꝫ modis
cōstrui in rōne pñ-
cipij vel pñmi vel
remoti. 13. dist. quarti. q. 1. f. p.
Ab hoc pōt intelligi duobus mo-
dis. 13. dist. quarti. q. 1. 2.
Accidēs pōt accipi duplꝫ. s. p. si-
gnificato et p. denominato et p.
denominato adhuc duplꝫ. scz
absoluto vel respectiuo. 12. dist.
quarti. q. 1. A.
Accidētis ad subiectū ē duplex
habitus. altera ē informātis
ad informātū. altera hō ē po-
sterioris naturalis ad pñ-
naturā. 1. dist. tertij. q. 1. A.
Actio duplꝫ sumit. 3. di. pñmi. q.
6. Aa. 2. 6. dist. pñmi. D.
Actio pōt intelligi cōuenire acci-
dētī tribus modis. 12. dist. qñ-
ti. q. 3. B.
Actio multiplꝫ accipitur. 13. dist.
quarti. q. 1. B. et f. R.
Actio pprie sumpta tres hz pro-
prietates. 3. dist. pñmi. q. 6. 3.
Actus pōt in diuinis triplꝫ consi-
derari. 12. dist. pñmi. q. 2. A.
Actus pōt duplꝫ sumi. 26. dist. pñ-
mi. f. A. et 11. dist. quarti. q. 3. D.
Actus intellectus respectu obiecto-
rum q̄ nō sunt pñtia in se q̄ mō
naturalitꝫ cognoscimus est du-
plex. 3. dist. pñmi. q. 8. D.
Actus volūtatis pōt triplꝫ consi-
derari. 17. dist. pñmi. q. 2. 3i.
Accidentale duplꝫ sumit. 2. dist.
pñmi. q. 7. 21.
Actus volūtatis in nobis in cōi-
tū ē duplex. s. velle et nolle. 4. 7. di.
pñmi. A. et 6. dist. scōl. q. 2. A. et
21. dist. eiusdem. q. 2. A.
Actus volendi est duplex. 6. dist.
secundū. q. 1. B.
Actus volūtatis est duplex. s. cō-

placencia et cōcupiscentia. 42.
dist. secundū. q. 4. R.
Actus assentiēdi alicui vero cō-
plexo duplex ē in intellectu. 1.
dist. pñmi. q. 3. A.
Actus sup quem sit reflexio pōt
significare duplꝫ nominalitꝫ. et
verbalitꝫ. 28. dist. tertij. f. B.
Actus ex charitate pōt in finem
vltimū referri tribꝫ modis. 41.
dist. secundū. A.
Actus nō referri in finem vltimū
potest etiā tripliciter intelligi.
ibidem. B.
Actus in peccato scurrēs est du-
plex materialis. s. et formalis. 37.
dist. secundū. Q.
Actum humanū requiri ad dele-
tionē peccati pōt intelligi du-
plꝫ. s. vel vt pñciā dispositio-
nem vel vt concomitante. 14.
dist. quarti. q. 2. 2D.
Actus recordādi hz duplex obie-
ctum. s. pñmū et remotum. 45.
dist. quarti. q. 3. B.
Actus intellectus in prima operatio-
ne eius est duplex. quidā ē rei
existētis vt existētī. et quidā ē
rei indifferēter se habentis ad
existentiā et nō existentiā. 6. q.
quoli. f. et 13. q. quol. 3.
Actus dilectiōis naturalis pōt
intelligi duplꝫ. vno mō q̄ sit eli-
ctus a volūtate fm naturalez
inclinationē. alio mō q̄ nō est
actus supnaturalis q̄ volūtas
actu nālī pōt hēre. 13. non sit fm
nālez inclinationē. 17. q. qñ. A.
Adequatio est duplex. 1. dist. pñ-
mi. q. 1. B.
Adultus pōt tribus modis cōsi-
derari: et etiā nō volēs. 4. dist.
quarti. q. 4. A.
Adultus non cōsentiens pōt du-
plꝫ intelligi: scz positue et ne-
gatiue ibidem. C.

Tabula Tertia Diffinitionū

Agere p̄ essentia dupl̄r intelligi
tur. 16. di. scōi. E.

Agens fm̄ sp̄ale iudiciū est duo
bus modis. 18. q. quol. E.

Affectio volūtatis est duplex. s.
affectio iustitie ⁊ affectio com
modi. 26. di. tertij. J. N.

Albedo potest p̄siderari tripl̄r
fm̄ cōcretionē ⁊ abstractionē
22. di. tertij. Q.

Aliqd̄ agere p̄ncipal̄r pōt intel
ligi dupl̄r. 1. di. quarti. q. 1. Dd.

Aliqd̄ habere q̄ditatem pōt intel
ligi tribus modis. 22. di. tertij. J.

Aliqd̄ accidere nature speciei po
test intelligi duobus modis.
17. di. primi. q. 6. J. p̄ p̄.

Aliqd̄ agere in virtute alterius
pōt intelligi dupl̄r. 9. di. scōi. se
cundi. q. 2. S.

Aliqd̄ cōuenit alicui dupliciter.
1. di. primi. q. 4.

Alqua distingui equāl̄r pōt in
telligi duobus modis. 3. di. scōi. q. 6. J.

Aliqd̄ est in potētia dupl̄r. 12.
di. scōi. q. 1. B.

Alqua magis distingui pōt du
pliciter itelligi. 7. di. primi. Q.

Alqua eē de lege nature pōt in
telligi dupl̄r. 37. di. tertij. C. et
33. di. quarti. q. 1. B.

Aliquid se habere ad esse pōt in
telligi tripliciter. 8. di. primi.
q. 5. B.

Aliquid in esse deo pōt dupl̄r p̄si
derari. 39. di. primi. q. 4. E.

Alqua possunt esse de substan
tia fidei multipliciter. 5. di. quar
ti. q. 1. C.

Aliqd̄ p̄duci de nihilo pōt intel
ligi duobus modis. 1. di. scōi.
q. 2. J. A.

Aliqs pōt in iustitia dici confir
mari dupliciter. vel q̄ nō po
test peccare vel q̄ non peccat

neq̄ peccabit. 20. di. scōi. secundi
q. 1. A.

Aliquis pōt intelligi esse in pec
cato tripl̄r. 9. di. quarti. B.

Aliquid esse cōe tribus pōt esse
dupl̄r vel cōitate reali vel cōi
tate rōnis. 10. q. quol. p.

Aliqs pōt iuste nō reddere debitū
p̄ngi dupl̄r. 32. di. quarti. B.

Alqua pōt esse repugnātia du
pliciter vno modo formaliter
alio modo virtual̄r. 49. di. scōi.
quarti. q. 16. A.

Aliquid pōt dici rō duobus mo
dis. 3. q. quol. R.

Aliqd̄ potest esse rō dependēte
dupl̄r. 19. q. quol. J. E.

Angelus pōt a rebus accipere
notitiā tribus modis. 3. di. se
cundi. q. 11. E.

Angelus pōt intelligere. A p̄ter
visionē ipsius in verbo quadru
pliciter. 9. di. scōi. q. 2. ff.

Animā habere per se esse potest
dupliciter itelligi. 43. di. quar
ti. q. 2. J. P.

Animaz posse cognoscere: aliqs
obiectū pōt intelligi duobus
modis vno mō in recipiendo

notitiā alio modo in attingen
do illud. 14. q. quol. A.

Appetibile ē duobus modis.
34. di. tertij. J. E.

Appetitus volūtatis est duplex
q̄dam est liber ⁊ q̄dam est na
turalis. 49. di. quarti. q. 10. A.

Articuli fidei duobus modis disti
guuntur: vel fm̄ credita. v̄l fm̄
eos distinguentes. 25. di. tertij.
q. 1. C.

Auersio volūtatis a fine ultimo
pōt intelligi dupliciter. 37. di.
secundi. D.

Auersio a fine est triplex: quedā
est actualis nolitio finis: que
dā est nō formalis s̄ virtualis
quedam

Tabula Quarta Diuisionū

quedā sō ē largiori mō q̄cūq;
malitia separās a fine efficacit̄
volēdo vel p̄sequēdo. 18. q. 4. Cc
Auctoritas iudiciaria sentētiādi
celū huic aperiendū vel ap̄ruz
esse pōt intelligi tripliat̄. 19.
dist. quart. q. 1. A

Beatitudo ē duplex
q̄daz sim
pl̄r 7 quedā scōm q̄d. 44. dist.
quart. q. 2. Ba. 7 aliter sic.

Beatitudo dupl̄r accipitur vno
mō p̄ coniunctiōe ad perfecti-
uum extrinsecum: alio mō pro
fundamētō proximo illius cō-
functionis. ibidem.

Beatū orare pro aliquo pōt duo
bus modis intelligi vel orōne
actuali vel oratione habituali
45. dist. quart. q. 4. E

Beatus q̄ non habeat potentiā
peccandi potest intelligi dupl̄r
49. dist. quart. q. 6. G

Bene fortunatus vtr̄ p̄t intelligi
duobus modis. 20. q. quol. B

Bona fortuna pōt accipi dupl̄r
20. q. q. J. D. 7 aliter. J. ibidē. p̄.

Bona fortuna fm̄ effectum pōt
dupl̄r intelligi vel p̄ se vel per
accidens. ibidem

Bonitas moralis ē triplex. 7. dī.
secund. E

Bonum dupl̄citer cap̄t̄. 1. dīst.
primi. q. 2. J

Bonū simpl̄r pōt intelligi duobus
modis vno mō vt̄ distinguit̄ J
bonū apparens: alio mō vt̄ di-
stinguit̄ J bonū in singulari ac-
ceptū 33. dist. tertij. C

Bonū intellectuale in genere du-
plex ē. s. bonū cōmodi 7 bonū
honesti. 46. dist. quart. q. 4. A

Carētia boni actiue vel
passiue pōt in-
telligi. 37. dist. secund. J. Cc

Caro pōt considerari tribus mo-

dis. 22. dist. 3. J. O

Cause p̄ se siue essential̄r ordina-
te differūt a causis per accidēs
siue accidental̄r ordinatis tri-
pliciter. 2. dist. primi. q. 2. J

Causa actiua diuidit̄ in naturā 7
propositū. 16. q. quol. R

Cause 2 currentes ad eundē effe-
ctum tripl̄r cōcurrunt. 3. dī. pri-
mi. q. 7. L. 7. 15. q. quol. p̄

Causa mortis est dupl̄r ab intrin-
seco: scz 7 ab extrinseco. 19. dīst.
secund. A

Causa mortis ab extrinseco ē duo-
bus modis: vel pp̄ dispositio-
nem suam cōtinētis vel pp̄ vio-
lentiam illatam ab extrinseco
agente. ibidem. E

Casus forme pōt ēē duplex: vel
sic forme ad sub̄j vel sic forme
ad suppositū. 12. dist. scōl. q. 1. J

Causa 7 effectus pōt dici vtr̄ du-
pl̄r. vno mō fm̄ predicationē: 7
alio mō fm̄ perfectionē. 3. dist.
quart. q. 1. C

Creari dupl̄r pōt accipi vel vt̄
portat respectū ad nō esse pre-
cedens: vel vt̄ importat respec-
tum ad causam efficientē. 11.
dist. tertij. q. 1. A

Credibilia sunt in tripl̄ci differ-
rentia. 31. dist. tertij. p̄

Circūcisio pōt cōsiderari fm̄ q̄t-
tuor̄ tēpora. 3. dī. quart. q. 4. J

Cognitio rei quadrupl̄r haberi
potest. 3. q. prol. G

Cognitio rei ē duobus modis q̄dā
est fm̄ spēm 7 q̄daz ē fm̄ priua-
tionem. 50. dist. quart. q. 3. B

Cognitio oīi pōt esse duobus mo-
dis. 3. dist. scōl. q. 9. B. 7. 14. dī.
tertij. q. 3. A. abstractiua. scz et
intuitiua.

Cognitio oīi ē duplex q̄dā ē p̄fe-
cta 7 q̄dā imperfecta. 14. q. 4. B

Cōfessio ē duplex q̄daz fraudis
bbb

Tabula Quarta Divisionū

et quedā laudis. 14. dist. quart.
ti. q. 4. j. B
Cōuersionē fieri in pētistens po
test intelligi duobus modis:
vno mō in id qđ aliqñ fuit et nō
manet: alio mō in id qđ fuit et
mō manet. 10. q. quoli. B. et scđz
adhuc dupliciter ibidem.
Cōpositio pōt intelligi dupl'r. 3.
dist. secundi. q. 6. L
Cōmunicabilitas forme duplici
ter dicitur. 7. dist. primi. T
Cōicabile dupl'r dī. 2. dist. pmi. q.
7. Dd. 2. 23. di. C. 7. 19. q. q. Cc
Cōicabile alicui tanq̃ principis
essendi pōt intelligi dupl'r. ibidē.
Concupiscentia pōt dupl'r acci
pi. 32. dist. secundi. B
Cōcretū puta albū pōt intelligi
dupl'r vel p forma vel pro sub
iecto. 12. dist. quarti. q. 1. T
Cōditiones de quibus est nobis
necessaria certitudo quattuor
sunt. 3. dist. primi. q. 4. B
Cōtractus ē triplex: qđdā. s. vtilis
p vtili: qđdaz vtilis p numisma
te: et quidam numismatis p nu
mismate. 15. dist. quarti. q. 2. R
Cōtenta in aliquo sunt duobus
modis. 16. dist. secundi. k
Continens extrinsecū pōt cursū
pere cōtentū dupl'r: vel directe
et p se: vel indirecte. s. phibēdo
aliud: qđ est vitē necessariū. 19.
dist. secundi. E
Corpus christi pōt dupl'r accipi
8. dist. quarti. q. 1. j. B
Corpus xpī moueri pōt intelligi
multipliciter tam fm motū q̃
fm virtutem mouentē. 10. dist.
quarti. q. 6. j. A. 2. B
Corruptibile dupl'r dī. vno mō
potentia ppinqua: alio mō po
tentia remota. 22. dist. tertij. B.
Datio ē duplex quedam
nō liberalis expe

ctās reditiōne futurā: et qđam
est exigēs dationē pñtem cōco
mitantē. 30. dist. quarti. q. 1. E
Dare esse simpl'r potest intelligi
duobus modis: vel pur distin
guitur q̃ nihil: vel prout distin
guitur cōtra fm quid. 11. Dist.
quarti. q. 3. y. 1. j. Dd
Dicere dī in diuinis quattuor mo
dis. 32. dist. primi. q. 1. j. B
De pōt capi multipliciter. 1. dist.
secundi. q. 2. A
Debere vel licere pōt duobus mo
dis intelligi. s. regul'r vel in ca
su aliquo. 8. dist. quarti. q. 3. D
Dēmōstratio est duplex: quedaz
quiaz quedam ppter quid. 7.
q. quoli. A
Dependētia essentialis ē duplex
quedam ex vtroq̃ extremo et
quedam ex altero puta funda
mento. ibidem.
Dependentia nature est triplex
actualis scz potēntialis et apriur
dinalis. 1. dist. tertij. q. 1. E
Dependētia pōt dupl'r accipi scz
formal'r material'r: hoc du
pliciter vel in eodē ordine vel
in alio. 19. q. quoli. E
Determinatū p hanc p̃positio
nem p cum suo casuali potest
dupliciter comparari. 12. Dist.
primi. q. 2. C
Determinatio est duplex. 28. di
stin. primi. L
Determinatio in obiecto potest
esse duobus modis. 3. dist. se
cundi. q. 9. D
Differentia sumit ab aliquo du
pliciter. 3. dist. primi. q. 3. O
Differētia specifica siue entitas
a qua sumitur differētia speci
fica pōt comparari tripliciter
3. dist. secūdi. q. 6. F
Diffamatio pōt fieri tribus mo
dis. 15. dist. quarti. q. 4. A

Propositionū

individuatur. Auct. 5. met. c. 3.
qualiter intelligit. l. 3. dist. scōi
q. 4. f. O

Nihil aliud est dicere a iam tri-
stari vel gaudere q̄ texere vel
edificare. pmo de ala. t. c. 64
qualr intelligit. l. 44. di. quar-
ti. q. 2. f. A

Nihil cognoscit nisi per hoc q̄
cognitum est in cognoscente.
qualr intelligit. l. 49. di. quar-
q. 11. supra. B

Nihil est q̄tum primo et p se ni-
si aliquid sit q̄tum per se inō
primo sed denominatiue. qua-
liter intelligit. l. 26. dist. primi.
q. vnica. S

Nihil existens virtualr tale vel
mō eininētor: existēs tale pōt
esse formaliter tale: q̄ nihī est
in actu et potētia respectu eius
dem. tertio et quinto phy. qua-
liter sit verum. l. 25. dist. scōi. q.
vnica. S

Nihil phibet idē in plurib⁹ ge-
nerib⁹ enumerari. p̄s in fine
p̄fici qualitaris. qualr intelli-
gitur. l. 13. q. q. f. An

Nobiliori p̄fectioni corrdet no-
bilius p̄fectibile tanq̄ p̄rium
qualiter intelligit. l. 49. dist.
quarti. q. 2. O

Nobilioris p̄fectibilis nobilior ē
p̄fectio qualiter intelligitur. l.
33. di. tertij. q. vnica. f. 2

Non p̄tingit intelligere maiorez
distantiā q̄ sit inter p̄dictoria
qualr intelligit. l. 1. dist. quar-
ti. q. 1. f. S

Non est accipere vltimū nō ēē
ipsius corrdpendi s; primū in
esse generādi: t cū hoc etiā p̄-
mum in nō esse corrdpendi. g.
phy si. t. c. 63. qualr intelligit.
l. 12. q. q. 2

Nō est alius habitus singulariū

Peripateticarū

ab habitu vniuersaliū s; est idē
7. met. t. c. 53. qualr intelligit.
l. 9. di. scōi. q. 2. E

Non existente tēperantia qualr
erit iustitia. Cōmentator. 6. et
hl. in prin. 7. 6. ethi. c. 6. tēperā-
tiā hoc appellamus nōse velut
saluātē prudentiā: foriores ad
inuicē sunt virtutes. qualr in-
telligit. l. 36. dist. tertij. q. vni-
ca. infra. D

Non manēte eadez rōne ording
nō manet idē ordo. qualr itel-
ligitur. l. 1. q. q. f. S

Non opz q̄ instrumentum hēat
actionē p̄riam q̄ tūc in actio-
ne p̄ria nō esset instrumētuz
sed agens principale. qualr in-
telligit. l. 6. di. quarti. q. 5. D

Non pōt aliquid esse ex se possi-
bile et corruptibile et ab alio p-
petuari pmo celi. t. c. 138. idē
Auer. 12. met. cō. 41. qualr in-
telligitur. l. 49. dist. inc. quarti.
q. 13. 2

Nossumus quodāmodo finis
olum scōo phy. t. c. 24. qualr t-
telligit. l. 48. di. quarti. q. 2. f. C

Notū ē naturali rōne q̄ oīs spe-
cies est de integritate vniuersi
et p̄petua. qualr intelligit. l.
43. dist. quarti. q. 2. f. Cc

Notū est naturā beatitudinē
esse finem hominis non solum
in vniuersali sed in speciali. p̄-
mo 7. 10. ethico. c. 10. qualiter
intelligitur. l. 43. dist. inc. quarti
q. 2. Bb

Nullum accidens est subiectum
accidentis: nisi q̄ ambo alicui
accidūt. 4. met. t. c. 14. qualr
intelligit. l. 49. dist. quarti. q. 3.
f. 2. r. A

Nullū suppositū formalragis ni-
si sit actu p illō q̄ ē sibi rō for-
malr agendi. qualr intelligit

Septima

l. 8. q. 4. f. 3.
Nullū violentū est ppetuum. scz
cūdo celi. t. c. 18. quātr non est
necessaria Theologis z quātr
intelligit. l. 49. viliū. quarti.
q. 13. 3.
Nūcū ignobilis est finis nō
biliois quātr intelligit. l. 48.
dist. quarti. q. 2. f. C

Obiectum intellectus est vniuer
sale. pūmo phy. t. c. 29. z scdo
de ala. t. c. 60. quātr intelligit.
l. 45. di. quarti. q. 3. f. O

Obiectū mouet nō inorū. 3. d. ala
t. c. 54. quātr exponit. l. 3. dist.
pūmi. q. 8. f. D

Officiū intellectus agētis est trās
ferre obiectū de ordine ad or
dinē. Auer. tertio de ala cōmē.
18. quātr intelligit. l. 45. dist.
quarti. q. 1. f. B. z. 15. q. q. D

Omne agens agit ppter finē in
tentū. 2. phy. t. c. 49. z. 81. qua
liter intelligit. l. 30. dist. scdi. q.
vnica. f. B

Omne pueniens alicui pūo fm
causalitatē pūam nō remo
uet ab eo qz aliqd qd nō est il
lud pūcatum remouet ab ali
q qd nō est ipm subiectū qūter
intelligit. l. 2. di. scdi. q. 10. D

Omne ens omni enti cōparatū
est idēvel diuersum equalevel
inequale sūte vel dissimile. 10.
me. t. c. 12. quātr exponit. l. 19.
di. pūmi. q. 1. B

Omne ens omni enti cōparatur
in quo est: est essenziale vel ac
cidērate. quātr intelligit. l. 2.
dist. pūmi. q. 7. 21

Omne esse est a forma. Boetius
de trl. c. 3. z Auer. scdo phy. c.
12. quātr intelligit. l. 12. di. scdi
q. 2. f. f

Omne indiuiduū est cōpositus

Seccio

natura pūbili que est in illo.
quātr intelligit. l. 3. dist. secun
di. q. 6. 2

Omne locatū h3 situm. c. de pūti
tate. quātr intelligit. l. 2. dist. se
cundi. q. 6. f. p

Omne mobile pūis pūrāsit equa
le sibi vel minus qz maius. 6.
phy. quātr intelligit. l. ibidē.
q. 9. f. E

Omne qd est qn est necesse ē ēē.
pūmo perierme. in fine quātr
intelligit. l. 39. di. pūmi. q. 1. 3
z. 18. dist. tertij. q. vnica. 3

Omne qd mouet se diuidit in
duo quoz alter est pūmo mo
uēs. z alterū est pūmo motū.
8. phy. t. c. 36. quātr exponit. l.
2. dist. scdi. q. 10. 7

Omne qd mouet ab alio mouet
7. phy. t. c. 1. quātr exponit. l.
2. dist. scdi. q. 10. f. E

Omne qd mouet pūm est in ter
minis a quo z partim est in ter
mino ad quē. pūis. 6. phy. t. c.
32. z. 87. quātr exponit. l. 2. di
stin. scdi. q. 9. f. E

Omne sensitiuū pōt corūpi ab
excellēti sensibili. scdo de ala.
t. c. 123. z per pūis beatus nō po
terit aliqd sentire. quātr in
telligit. l. 49. dist. qūti. q. 13. 7

Omnes potētie qz sunt in maio
ratiōe pūtatis sunt vnus po
tētie demōstratēv determinā
te. Auer. 3. phy. c. 69. quātr in
telligit. l. 13. di. tertij. q. 4. f. E

Omnia pūne moueri multū in
manifestis est abigere. 8. phy.
t. c. 23. quātr intelligit. l. 2. dist.
scdi. q. 9. f. Q

Omnia habitus disponit ad bñ
vel male agendū. scdo. etij. c.
5. quātr intelligit. l. 6. di. quar
ti. q. 10. f. p

Omnis natura cōis suppositis

Tabula Quarta Divisionū

- Impotētia act⁹ carnalis ē duplex**
 qdā est naturalis & qdā est ca
 sualis. 34. dist. quart. B
- Imperfectū dupliciter** 61. 2. dist.
 primi. q. 3. f. D
- Impuritas in q^o pōt itelligi dupli
 citer.** 3. dist. quart. q. 3. f.
- Inclinatio alicui⁹ ad aliū est du
 plex.** 17. dist. pmi. q. 2. C. taliter.
- Inclinatio naturalis est duplex**
 altera est ad modū altera est
 ad iustum. 35. di. tertij. j. E
- Inclinatio naturalis est duplex**
 qdā est ad actū primum & qdā
 est ad actū secundū. 43. dist. in.
 quart. q. 2. E
- Incidit dupliciter exponit^r simi
 liter desinit.** 12. q. quol. D
- Indeterminatio potētie duplici
 ter** 61. 7. dist. pmi. q. unica E
- Indeterminatio cause ad effectū**
 est duplex. 3. di. pmi. q. 7. Bb.
 7. 8. di. q. 5. I. 3
- Indistinctio est duplex.** 3. dist. pmi.
 q. 2. L
- Inductio dupliciter accipit vno
 mōte est species argumētatio
 nis: alio mō p sensitua cogni
 tione.** 24. dist. tertij. k
- Infinītū pōt duobus modis acci
 pivo modo p excedere simply
 psumunc⁹ finitū in infinitū
 alio modo pō indeterminato.**
 1. dist. quart. q. 1. B
- Infinitas potest intelligi in dui
 nis duplex qdā formalis & qdā
 dam fundamentalis.** 13. dist. in.
 quart. q. 1. Ba
- Ingenitū in diuinis pōt qdrupl^r
 accipi.** 28. dist. in. pmi. D
- Inimicus pōt dupl^r considerari vno
 modo per se alio modo per ac
 cidens.** 30. di. tertij. B
- Instrumētū pōt multiply accipi.**
 1. dist. in. quart. q. 5. f
- Intellectus tripliciter parari pōt**
 test. 2. dist. pmi. q. 7. j. E
- Intellectus pōt duobus modis
 accipi.** 25. dist. secundi. T
- Intellectus h³ duplicē opationē
 qdā est intelligētia simpliciū
 & qdā est cognitio composi
 torum.** 14. q. quol. D
- Intellectio & volutio ē duplex ab
 soluta. s. & comparatiua.** 6. dist.
 secundi. q. 1. j. E
- Intellectionē ē opatiōez imālez
 pōt itelligi triply.** 9. q. quol. D
- Intellectio q^o est opatio imanēs
 pōt p se conuenire alicui dupli
 citer vno modo sicut proximo
 susceptiuo alio modo sicut re
 moto.** 9. q. quol. 3
- Intēdere est duobus modis.** 88.
 dist. secundi. A
- Intentio est triplex actualis. s. h³
 bitualis & virtualis.** 6. dist. quar
 ti. q. 6. A
- In obiectiue quadruply accipit.** 3
 dist. pmi. q. 4. P
- Ioāne baptizasse pōt intelligi tri
 pliciter.** 2. dist. quart. q. 2. A
- Judiciū multipliciter accipitur.**
 47. dist. quart. q. 1. B
- Juramētū est duplex. s. assertoriū
 & pmissoriū.** 39. dist. tertij. 3
- Juramētū pmissoriū vel obliga
 toriū potest esse quadruplex
 s. dolosum in cautum: coactus
 & absolutum ibidem. k**
- Juramentum incautū pōt ēē du
 plex ibidem. L**
- Iustitia debita pōt duobus mo
 dis intelligi.** 32. dist. secundi D
- Iustitia est duplex qdā est vnuer
 salis ad alterē puta ad legisla
 torē legem: q^o ē legalis & qdā
 est particularis & hec est du
 plex.** 46. di. quart. q. 1. j. A
- Iustitia est duplex acq⁹ita. s. & in
 fusa.** 5. dist. secundi. q. 2. B. 7. 6.
 dist. eiusdem. q. 2. B

Tabula Quarta Diuisionū

Justitia q̄ est ad alterū est duplex
q̄dam est pmutatiua: q̄daz est
distributiua. ibidem. i. B

Justitia pōt accipi dupl̄r vno mō
p rectitudie habituali siue ha
bitu volūtatis alio mō p recti
tudine actuali. 18. q. quol. A

Latria pōt accipi tripl̄r.
9. dist. tertij. B

Linea p̄ sanguinitatis est triplex
ascēdēs descēdēs et rāsfuerfalis
40. dist. quarti. i. A

Magnitudo dī du
pl̄r. 19
dist. primi. q. 1. B

Malitia exerceat intellectū dupl̄:
citer vno mō positue alio mō p
uatiue. 36. di. tertij. q. vnica. B

Malitia est triplex opposita tri
plici bonitati morali quaz q̄li
bet accipit dupl̄r p̄ rarit. i. ap̄
uatiue. 7. dist. scđi. q. vnica. f

Malū pōt intelligi duobus mo
dis. 37. dist. secundi. i. Aa

Materia dupl̄r capis. 2. dist. p̄mi
q. 7. S. rātr. 2. q. quol. B

Materia dupliciter accipitur. 22
dist. tertij. f

Malitia pōt ē ministri dupl̄r cō
sideranda. 4. dist. 4. q. 4. R

Malitia in actu pōt accipi dupli
citer scilicet contrarie p̄ uatiue
18. q. quol. i. B

Mediū inter alt̄q̄ extremā dupl̄r
dī. 7. dist. primi. q. vnica. f

Mediū inter agēs et actū pōt duo
bus modis intelligi vel ut qd̄ vel
ut quo. 2. di. tertij. q. 2. A

Mediū pōt intelligi dupl̄r vel po
sitiuū et actualē vel p̄ uatiuum et
potentiale. 11. q. quol. f

Medium in cognitione pōt intel
ligi dupliciter vel mediū cogit
um vel mediū q̄ sit rō cogno
scendi. 14. q. quol. Bq

Mediatio cāe pōt intelligi dupl̄r

vel p̄ mediam cām vel p̄ mediū
effectum. 7. q. quol. 2

Medicina dupl̄r dī. 4. q. plo. ff

Mendacium est triplex p̄nitiō
sum. i. officiosum et iocosum. 38.
dist. tertij. B

Meritorij p̄notat vel p̄erigit du
plicē habitudinē alterā. i. ad vo
luntatē eliciētē actū vel imperā
tem: alterā vero ipsius actus ad
fornā sup̄naturalem qua acce
ptat ipsa p̄sona. 17. q. quol. B

Mēsuri p̄ quātitatem pōt fieri
tribus modis. 2. dist. scđi. q. 2. B

Minister itēdēs pōt ad duo com
parari vel ad actū quē exercet:
vel ad finē p̄p̄ quē act⁹ est exer
cendus. 6. dist. quarti. q. 5. A

Ministrū posse cōficere euchar
istiā pōt intelligi dupl̄r. i. absolu
ter ordiate. 13. di. quarti. q. 2. B

Miseria est duplex. 5. dist. secun
di. q. 2. B

Missio est duplex intra. i. et extra
10. dist. secundi. A

Mobile pōt p̄siderari tripliciter
2. dist. secundi. q. 2. E

Moderatio passiōis pōt intelligi
dupliciter vel inexistētis vel fus
ture. 33. di. tertij. q. vnica. f

Moderatio passiōis inexistētis
potest dici dupliciter ibidem.

Morē angeloz possunt multipl̄r
assignari. 5. di. secundi. q. 1. f. C

Morus pōt accipi dupliciter. 10.
dist. quarti. q. 6. A

Motus in corpe alialū est du
plex: vnus fm̄ erigētā elemētū
p̄domināris fm̄ quātitatē: ali⁹
ratione qua animatum est. 49
dist. quarti. q. 14. i. A

Motus mortis pōt intelligi duo
bus modis. 3. dist. scđi. q. 8. E

Mutatiōes in gñatiōe duplex
concurrunt. 2. dist. p̄mi. q. 7. f. k

Mutabilitas in ala pōt intelligi

Tabula Quarta Diuisionū

Dispensatio est duplex qdā est iuris r euocatio qdā est iuris declaratio. 37. dist. tertij. A
 Distinctio qdruplex pōt eē in diuinis. 1. dist. primi. q. 2. §. B
 Distinctio manifestatiu re est duplex 2. dist. primi. q. 7. §. 68
 Distinctio manifesta in intellectu est duplex. ibidem
 Donabile pōt dupliciter dici. 18. dist. primi. 79
 Donū pōt accipi tripliciter. 18. dist. primi. B. 2. ibidē aliter dicitur. ff
 Donare pōt intelligi duplr: vno mō liberaliter cōicare: alio modo remittere. 22. dist. qrti. q. vnica. Q
Effectū preexistētiā qd in rōne cause pōt eē duplr. 9. q. quor. 20
 Electio duplr capit. 4. q. pl. j. 2. 2. 6. dist. scōi. q. 1. D
 Ens ratiū duob' modis pōt accipi 36. dist. primi. 3
 Ens nonvni per se q nō diffinitur pōt dupliciter intelligi. 1. di. qrti. q. 2. B
 Ens p se pōt intelligi tripplr. 9. q. quor. B
 Equalitas potentie in deo pōt dupliciter intelligi. 20. dist. primi. C
 Esse actu pōt intelligi dupliciter. 12. dist. scōi. q. 1. §. D. 2. in fine. q. 2. q. 2. in solutione primi. argu menti.
 Esse primum alicuius pōt dupliciter intelligi. 11. dist. tertij. q. 1. B.
 Essentia est res ad alterū pōt intelligi duplr. vel sō: matr vel p idēritatē. 3. q. quor. 2
 Essentia est pater pōt dupliciter intelligi. 5. dist. primi. q. 1. 3.
 Essentiale dupliciter dī: fm theo

logos: quoddam est ad intra: 2 quoddam est ad extra: ibi dem. ff
 Esse in subiecto pōt intelligi duob' modis. vel fm apertudinē vel fm actum. 12. dist. qrti. q. 1. B.
 Esse pōt intelligi dupliciter. q. 47. 9. 2.
 Esse simul in intellectu pōt duplr intelligi vel q illa simulatas determinet actū intelligēdi ut trā sit sup obiecta vel q determinet ipā obiecta q intelligunt. 13. di. qrti. q. 1. §. S.
 Excludi ab ordine vel ordinis suscepiōe vel nō posse suscipere ordinē potest intelligi trib' modis. 35. dist. qrti. q. vnica. B
 Essentiale dupliciter dī: vno mō fm philosophos. alio mō fm theologos. 1. q. quor. D
 Experientia de conclusionē cognoscenda duplr fit. 3. dist. primi. q. 4. §. E
 Facere latera distare pōt intelligi duplr vel effectiue vel qst foraliter. 11. q. quor. 2
 Fictus in baptisimū suscipiendo pōt dupliciter accipi. 4. di. qrti. q. 5. B
 Finis: qdrupliciter pōt apēhēdi 1. dist. primi. q. 4. B
 Finis ppter quē actus ministri exercetur est duplex: principalis s. 2 remotus. 6. dist. qrti. q. 5. C
 Finis alicuius pōt esse duplex: pinquus 2 remotus. 31. dist. qrti. B.
 Finis pōt qdrupliciter accipi. vno mō pro causa finali. alio mō p perfectionē ritina. alio modo pro optimo. 2 alio modo pro ultimo ipsius rei. 49. dist. qrti. q. 8. ff

Tabula Quarta Diuisionū

Finis pōt dupl'r appetivel sub rō
ne boni honesti: vel commodi.

49. dist. quarti. q. 10. 2.

Forme dupliciter esse habent. 3.
dist. primi. q. 9. O

Formā per se esse tripliciter intel
ligitur. 7. dist. primi. 3

Formā esse impotētia traditio
nis pōt intelligi duobus mo
dis. 2. 5. dist. secundi. J. U

Forus in ecclia ē duplex qdā est
secretissimus et qdā est public⁹
19. dist. quarti. q. 1. k

Gradus intellectus est
triplex. 4. q.
prol. Ee

Grad⁹ vniuersalitatis sex modis
dicunt. 2. dist. primi. q. 7. Thh

Gradus pōt dici emines dupl'ci
ter vel p p vniuersalitatem actus
quos respicit vel ppter nobili
tatem actus quem respicit. 24
dist. quarti. q. vnica. C

Grā pōt duob⁹ modis accipi vñ p
gratuita dei voluntate vel p ha
bitu creato informate. 2. di. tertij
q. 2. k

Graue adherēs cētro est quadru
plex. 1. dist. primi. q. 5. A

Gravitas peccati dupliciter celu
ditur vel qz magis opponit^r itē
se bonitati vel qz bonitas oppo
sita est magis necessaria. 21. di.
secundi. q. 2. D

Generatio in creaturis duas hz
rationes. 5. dist. primi. q. 2. E

Genitū ex vi sue gñatōis in diui
nis qz sit notitia actualis: du
pliciter potest itelligi pmitas
13. dist. primi. C

Habitū ab habito pati
pōt intelligi duo
bus modis. 2. dist. scđi. q. 12. S

Habit⁹ vt est gñs de pñcamēto
gñitatis multipliciter accipit^r
distinguitur. 34. dist. tertij. D

Habēs qđ qđ est pōt intelligi du
pliciter. 3. dist. secundi. q. 6. R

Idētitas in diuis duo
bus modis
accipit. 31. dist. primi. E

Ieiuniū ē duplex. I. nature et ecclie
8. dist. quarti. q. 3. C

Ignis est obiectū discoueniēs an
gelo malo dupl'r: pmo in qstuz
detinet diffinitive: scđo vt imu
tat spirituz obiective. 44. dist.
quarti. q. 2. C

Ignis circa corp⁹ aiatū pōt hñe
duplicē actionē vñā. reale et vñi
uocāzaliā itētiōalē et quocam
44. dist. quarti. q. 3. A

Illapsum pōt dupliciter accipi. 1.
dist. tertij. q. 1. J. D

Imago pōt dupliciter accipi. 3. di
stin. secundi. q. 9. M

Imago dupl'r pōt assignari. 3. di
stin. primi. q. 9. F

Immateriale pōt intelligi tribus
modis. 43. dist. quarti. q. 2. E

Immediatū dupl'r ē: vñomō ex
cludendo medium eiusdem or
dinis: alto modo excludendo
medium alterius ordinis. 49.
distin. quarti. q. 3. B

Immediatū pōt itelligi esse duo
bus modis. 2. dist. scđi. q. 9. S

Impossibilitas recipiēdi aliqd in
subiecto pñexistēte pōt esse ex
duobus vel ex pte agētis vel ex
pte passi et ex pte passi dupl'r vel
simpliciter vel fm qđ. 49. dist.
quarti. q. 12. A

Imputabile ē: dupl'r vñomō pro
prie p eo qđ est imediate in po
testate voluntatis: alio mō cō
muniter p quocūqz qđ est sim
pliciter in potestate voluntatis li
cet mediate. 18. q. quol. J. O

Impossibilitas pñferēdi grām ex
parte dei potest dupliciter in
telligi. 7. dist. secundi. J. 2

Tabula Quarta Diuisionū

16. dist. quart. q. 2. Q
 Plures baptizare pōt intelligi
 dupl̄ vel eundē suscipientē vel
 plures ⁊ vtrūq; subdiuidit. 6.
 dist. quart. q. 2. A
 Pelagus pfectionū dupl̄ pōt in
 telligi. 8. dist. primi. q. 4. j. Q
 Processus nature ē duplex alter
 ab imperfecto ad pfectū: alter
 vero a pfecto ad imperfectum.
 21. dist. tertij. C
 Producere sibi sise multipl̄ itel
 ligi. 18. dist. scđi. q. vnica. E
 Proprietates entis infiniti rela
 tiue ad creaturas duplices sūt
 2. dist. primi. q. 2. j. S
 Prosecutio vel adhesio ī appeti
 tu ē duplex. 1. dī. primi. q. 3. j. A
Quid dupl̄ querit. 25. dī.
 primi. E
 Quiescatio dupl̄ pōt accipi vno
 mō pro delectatione pprie di
 cta q̄ est perfectio superueniēs
 operationi: alio mō p actu eli
 cito voluntatis quietatiuo. 49.
 dist. quart. q. 4. j. D
Radius ē triplex rect⁹
 scz fractus ⁊ re
 flexus. 13. dist. scđi. D
 Ratio entitatis est duplex. 26.
 dī. primi. j. Q
 Ratio formalis pōt intelligi duo
 bus modis pprie. s. p rōne pri
 ma: ⁊ cōiter p ratione remota
 10. dist. quart. q. 3. C
 Rō obiectiua act⁹ charitatis pōt
 intelligi tripl̄. 27. dī. tertij. C
 Ratio pōt duobus modis accipi
 3. q. quoli. U
 Rationale capis duobus modis
 33. dist. tertij. A
 Reddere debitū cōiugale pōt du
 pl̄ intelligi. 32. dī. quart. A
 Reduplicatio scz ly in quātū du
 pl̄ sumitur. 1. dī. primi. q. 2.
 L. ⁊ 2. dī. primi. q. 7. ppe. Ltk.

2. 3. q. quoli. B
 Regula penitētie est duplex que
 daz est naturalr cognoscibilis
 ⁊ quedā reuelatione. 14. dist.
 quart. q. 3. C
 Relationes oppositē tripl̄ pos
 sunt intelligi esse incōpossibi
 les in eodez. 3. dist. primi. q. 7.
 T. ⁊ 25. dist. secundi. L
 Relatio fundata sup vnū est tri
 plex. 19. dist. primi. q. 1. A
 Relatio actualis in actu ad deū
 ē duplex: altera ē mēsurabilis
 ad mēsurā ⁊ altera est relatio
 formati vniētis. 13. q. quoli. D
 Relatio rōnis in cognitione ab
 stractiua pōt intelligi duplici
 ter. ibidem. p
 Relatio p̄ trib⁹ modis se h̄fe ab
 absolutū vno mō cōtingenter
 alio mō necessario ⁊ tertio mō
 fm verā identitatē. ibidem. y
 Relatio est duplex quedā ē reas
 lis ⁊ quedā rōnis: ⁊ relatio rō
 nis dupl̄ accipit pprie ⁊ cōi
 ter. 17. q. quoli. L
 Relatio tripl̄ se h̄fe pōt ad fun
 damentū. 1. dī. tertij. q. 1. L
 Relatio vt cōparata ad essentiā
 q̄ si res pōt intelligi duobus
 modis. 3. q. quoli. 3
 Relationē trāsire in essentiā pōt
 intelligi dupl̄. 3. q. quoli. U
 Relatio pfone pōt multipl̄ cōsi
 derari ⁊ accipi. 4. q. quoli. Q
 Res accipit dupl̄ vno mō p re
 creata finita possibili ⁊ ab alio
 habere esse alio mō p re increa
 ta a se infinita ⁊ necessaria. 1. q.
 quoli. A. ⁊ aliter sic.
 Res tripl̄ accipit. s. cōissime cōi
 ter ⁊ strictissime. 3. q. quoli. A
 Res cōmūissime sumpta dī du
 pliciter ibidem.

Satisfactio dupl̄
 accipit

Tabula Quarta Diuisionū

cōmuniter. s. 1. p. p. 15. distin.
 quarti. q. 1. A
 Scientia pōt multipliciter acci-
 pi. 2. 4. dist. tertij. D
 Signū est triplex rememoratiuū
 preteriti pronosticum futuri et
 demonstratiuū presentis. 1. dis.
 quarti. q. 2. D
 Similitudo est duplex. 31. dis. pu
 mi. q. vnica. J. D
 Sinonia pōt dupl'r contingere
 vel in ordine vel in bñficio. 25.
 dist. quarti. q. 1. J. D
 Simulatio pōt multipl'r fieri. 38
 dist. tertij. J. J
 Simul totum dupl'r accipit vno
 mō pro cōposito vltimate p̄cto
 alio mō p cōposito in vniuer-
 salit. 2. 2. dist. tertij. J. E
 Singularitas dupl'r ad intelle-
 ctum pparat. 2. dis. primi. q. 3. C
 Solus pōt dupl'r in ppositione
 sumi. 21. dist. primi. A
 Solūmodo pōt accipi dupl'r ca-
 thegorématique et sincathegore-
 maticæ. 9. dist. tertij. D
 Species vel forma dupl'r accipit
 vno mō pro forma q̄ est altera
 pars cōpositi alio mō pro for-
 ma totius. 22. dist. tertij. E
 Subiectū exclusiue pōt duplici-
 ter cōparari. 21. dist. primi. F
 Subiectū accidentis est duplex
 quoddā est vltimātū quoddā
 non. 12. dist. quarti. q. 2. H
 Substātua p̄t i diuinis dupl'r
 predicare. 5. dist. primi. q. 1. C
 Subsistere naturā pōt dupl'r
 accipi. 1. dist. tertij. q. 4. A
 Subsistere dī dupliciter vno mō
 pro p se esse qd̄ excludit inherere
 alio mō p incōcābiliter exi-
 stere. 4. q. quoli. D. 2. J. 7
 Summum pōt dupl'r accipi. vno
 mō positue p excessu ad alia
 omnia: alio mō negatiue pro

non excedi ab aliquo. 13. distin.
 tertij. q. 4. B
 Suspendio est multiplex. 25. dis.
 quarti. q. 1. H

Trāslatio rerū pōt eē
 dupliciter
 vel p̄tū ad vñz vel p̄tū ad do-
 minū. 15. dist. quarti. q. 2. S
 Tentio potest accipi quadrupl'r
 49. dist. quarti. q. 6. R
 Theologia dupliciter sumit. 3.
 q. prol. A. 2. aliter dupliciter dī
 ibidem. Ba

Trāsubstantiatio put ē inter ter-
 minos positiuos substāciales
 pōt intelligi esse duobus mo-
 dis. 11. dis. quarti. q. 3. N
 Trāfire in aliud pōt intelligi tri-
 bus modis: siue per corruptio-
 nem siue per resolutionē in se-
 paratam potentia siue per cō-
 fusionem. 6. q. quoli. D
 Tristitia ex discōueniēti pōt can-
 sari quadrupl'r. 15. dist. tertij. S
 Tristitia sequens naturālē volu-
 tionē et nō actualet neq̄ habi-
 tualem nolitionem est duplex
 15. dist. tertij. N

Velle est duplex aut amo-
 re amicitie: aut com-
 modi. 21. dist. scđl. q. 2. A
 Verbū pōt assumere naturā tri-
 pliciter. 16. dist. tertij. q. 2. A
 Verbum necessario p̄tergigit in
 rōne cause ad pductionē crea-
 ture pōt intelligi dupliciter vel
 tanq̄ causalitatem perficiens
 vel tanq̄ in eadem causalitate
 cum primo p̄teracto connē-
 niens. 9. q. quoli. 2

Veritas dupliciter dist. 2. distin.
 primi. q. 2. F
 Violentū dupl'r accipit vno mō
 vt opponitur naturali alio mō
 vt opponit voluntario. 16. dis.
 tertij. q. 2. H

Tabula Quarta Diuisionū

duplex. 3. dist. primi. q. 4. 2.
Mutatio in creatione gratie vel
charitatis est duplex. 17. dist.
primi. q. 6. in fine.

Mutatio loco ad locū p̄t itelligi
duob⁹ modis. 2. di. scbi. q. 11. C

Mutatio manēte eucharistia po
test esse quadruplex. 12. distin.
quarti. q. 4. E

Natura in diuinis dicē
quadrupliciter
10. dist. primi. B

Natura dupl'r accipit. 1. q. prolo.
Q. 1. 18. di. secundū. B

Naturale ē multismodis & equo
ce. 43. dist. quatti. q. 4. A

Necessitas p̄uersionis intellect⁹
ad phantasmata est duplex. 3.
dist. primi. q. 5. S

Necessariū pōt ip̄ortare duplicē
necessitatē. 39. dist. primi. 3

Necessitas est duplex qdā leuita
bilitatis & quedā immutabilita
tis. 16. q. quol. 1. B

Necessitas potest determinare
actum vt egreditur a volūate
dupliciter. idem. A

Negatio est duplex. 28. di. p̄mi C

Negatio tripliciter test alicui. 36.
dist. primi. q. vnica. 2.

Negatio depēdēte vt cōicabilita
tis pōt eē tripl'r. 19. q. quol. 1

Nominari ab aliq pōt itelligi du
pliciter. 22. di. p̄mi. ibi. S. 8 p̄mo.

Numerus est triplex. 22. distinc.
primi. q. vnica. 1.

Obiectū naturale dupli
citer. 31. 1. q. p̄
lo. E

Obiectū esse p̄mum pōt itelligi
duobus modis. 3. dist. secundū
q. 11. B. taliter. 9. dist. eiusdē. q.

2. T. 1. 5. q. q. R

Obiectū esse p se pōt dupliciter
itelligi. ibidem. E

Obiectū potētie ē duplex forma

le. f. 2. materiale. 24. dist. scbi. E
Obiectū p̄mum naturale pōt du
pliciter itelligi vno mō ad qd
potētia naturaliter inclinat alio
modo ad qd pōt potentia natu
raliter attingere. 14. q. quol. O

Olipotēs pōt duob⁹ modis itelli
gi. 42. di. p̄mi. A. 1. 7. q. 41. 1. B

Olipotētia p̄t capi dupl'r vno mō
pro potētia cātiua ois cābilis
alio modo p potētia pductiua
ois pducibilis. 7. q. quol. Bb

Oratio potest itelligi valere ali
cui siue pro aliquo in triplici
gradu. 20. q. quol. B

Ordo itelligibilis est triplex. 3.
dist. primi. q. 2. R

Ordo in diuinis duplex est. 1. di.
secundū. q. 1. B

Ordo in cādo pōt itelligi duo
bus modis vcl vt actio respicit
producens vel vt respicit pro
ductum. 9. q. quol. C

Ordo sumit duobus modis p̄m
niter. f. 2. appropriate. 24. dist.
quarti. q. vnica. A

Organizatio p̄t dupl'r itelligi vel
vltia iductio forme disponētis
immediate ad alā itellectiua vel
pōt itelligi trāsinuatio fcedēs
vltimā iductionē forme organi
ce disponētis ad alā itellecti
uam. 2. dist. tertij. q. 3. B

Passio ordinata in intel
leu possiblis est
duplex p̄ma est receptio sp̄t in
itelligibilis a phantasmate p p̄
mā actionē itellect⁹ agēns scda
vero est receptio itellectiōis p
secundam actionē itellectus
agentis. 15. q. quol. O

Pass capitur tripliciter. 8. distin.
primi. q. 2. 3f

Pass est duplex quedam fm for
mā quedam fm materiam. 2.
dist. secundū. q. 9. C

bbb 4

Tabula Quarta Divisionū

Pascha quinq; modis accipitur
11. dist. quarti. q. 6. B.
Peccatū pōt dici irremissibile du-
pliciter. 43. dist. scđi. q. 1. E.
Pccm actuale pōt dupl'r itelligi
vno mō ipā lordiatio actualis
alio mō obkō ad penā sequēs
illū actuz. 22. dist. quarti. q. 1. A.
Peccare pōt accipi duob; modis
32. dist. secundi. B.
Peccatū mortale vel veniale pōt
dupl'r cōmitti vel circa finē vel
circa illud qđ est ad finem. 21.
dist. secundi. B.
Peccatū pōt dici maximū duob;
modis vel ex intrinseca ratioe
formali vel quantū ad sequel-
lam. 21. dist. scđi. q. 2. C.
Peccatū pōt dupl'r accipi. 28. di.
secundi. A.
Peccatū ē duplex: quoddā scz ē
in actu interiori qđ dā in actu
exteriori. 42. dist. scđi. q. 4. S.
Perfectius intelligibile a nobis
pōt dupl'r itelligi. 3. dist. primi
q. 2. S.
Persona pōt dici perfecta in sta-
tu dupl'r vel pfectionis exercē
de vel pfectionis acquirende.
38. dist. tertij. J. D.
Pena dicitur duob; modis. 37.
dist. secundi. E.
Penāz cōrñdere peccato pōt in-
telligi duobus modis. 16. dist.
quarti. q. 1. B.
Penitere pōt multipl'r accipi. 16.
dist. quarti. q. 1. A.
Perfectio rei ē duplex intrinseca
s. extrinseca. 31. di. quarti. A.
Perfectus pōt dici dupl'r post-
tue. s. z permissiue. 45. dist. qu-
arti. q. 1. E.
Potētia operādi est duplex acti-
ua. s. z passiva ibidem. 2. 25. di.
stin. secundi. E.
Potētia multipl'r dī. 7. di. primi

q. 1. R. 2. J. E. 2. 20. dist. pmi. B.
7. 11. dist. quarti. q. 3. D.
Potētia est duplex absoluta z or-
dinata. 44. dist. primi. J. A.
Positio denotata p ly. si dupl'r
telligi pōt. 2. dist. primi. q. 3. D.
Potētia dupl'r pparat. 1. q. pl. 2.
Potentie desperare se hnt tripl'r
3. dist. primi. q. 3. C.
Potentia in gñatione duplex cō-
currit: subiectiva scz z oblect-
ua. 12. dist. secundi. q. 1. B.
Potentia dupl'r pōt accipi vno
mō vt dicitur pñcipiū operā-
di alio mō vt distinguit contrā
actum. 16. dist. scđi. A.
Potētia activa pōt accipi dupl'r
vno mō p potentia cātina cui
cōrñdet causabile: alio mō p
potētia pductiva. 7. q. qli. Bb.
Potētia peccandi pōt itelligi. z
accipi dupl'r. 44. dist. scđi. A.
Portio supior pōt duob; modis
pñderari. 15. di. stj. q. vnica. 22.
Ptās ē duplex. s. simpl'r ministe-
rialis. 6. dist. quarti. q. 10. J. E.
Přdestinatus pōt dñari potest
duobus modis itelligi. 40.
dist. primi. B.
Predicatio est duplex quiditati
ua. s. z denominatiua. 12. dist.
secundi. q. 1. J.
Primitas ē in ente est duplex. 3.
dist. primi. q. 3. J. 22.
Primo aliqd moueri pōt dupl'r
itelligi. 2. dist. scđi. q. 10. J.
Principiū ex se productiuū: q in
aliquo nō producat dupl'r pōt
itelligi. 2. dist. primi. q. 7. J. B.
Prius natura dī duobus modis
1. dist. scđi. q. 2. A.
Prius z posteri pōt itelligi du-
pl'r. s. actualr vel aptitudinali-
ter. 12. dist. quarti. q. 1. R.
Priora dupl'r dicunt: quedā scz
gñatione quedā vero pfectiōe

Propositionū

mo celi. t. c. 92. q. luter itelligit. l. 3. di. scōi. q. 7. 3

In diuidentibus ordinatis pri-
ma diuidentia sunt magis ordi-
nata. scōo poste. qualiter itelli-
git. l. 7. di. tertij. q. 1. 3

In habentibus qdquid est idē est
qdquid est cū eo cuius est. 7.
met. t. c. 35. 1. pūmo phy. t. c. 60
qualr itelligit. l. 22. di. tertij.
q. vñica. C

In his que sunt p se sicut mari-
mū ad maximū: ita simplr ad
simplr 2 ecōuerso. scōo thopi.
c. 29. qualr exponit. l. 3. di. pri-
mi. q. 2. 3. 3

In his que sunt sine materia idē
est qdquid est cū eo cuius est. 7.
meta. t. c. 20. qualr itelligit. l.
3. di. scōi. q. 6. R. 2. q. 7. C

In intellectu pūmo nō sufficit
species intelligibilis: ad intel-
lectionē sine phantasmate: qe
opz puerit ad phantasmata.
3. de ala. t. c. 39. qualr itelligit
l. 4. 5. di. quarti. q. 1. 3

In mutatione termini sunt incō-
possibiles. quanto physico. t. c.
26. q. luter itelligit. l. 11. di. 3.
quarti. q. 1. in solu. ad tertium
infra. 3

In omni ordine essentiali nega-
tio ordinis ad priuorū imedia-
tius consequi ipsum primū qd
ordo eius ad secundum q. luter
itelligit. l. 28. di. primi. q. 2.
infra. 2

In p se causis eiusdē speciei nō
pōt esse circulus. pūmo poste.
t. c. 6. q. luter itelligit. l. 42. di.
scōi. q. 4. 3. 3

In qualitatibus pūme speciei nō
est alteratio. 7. phy. t. c. 20. qua-
liter itelligit. l. 13. q. q. C

In relatiuis tertij modi recto est
in substantia alteri extremi. 5.

Peripateticarū

met. t. c. 20. qualr itelligit. l.
13. q. q. 3

In relationibus pōt esse pcessus
in infinitū: qualr sit vep. l. 6.
di. 3. q. 10. 3

In sapiētia creatoris nō ē occul-
tatio nisi f3 receptacula. Aui.
6. natu. par. 4. c. 2. qualr intel-
ligit. l. 14. di. tertij. q. 2. 3. C

Linea recta est cuius me-
diū nō erit extre-
ma. sexto thop. pbs increpat.
q. luter itelligit. l. 8. di. pmi. q. 3. C
Locus est ultimū corpis pūmen-
tis immobile primū. 4. phy. t. c.
41. qualiter itelligit. l. 2. di. 3.
scōi. q. 6. 2

Magis 2 minus sunt
incōpossibilia
qualiter itelligit. l. 20. di. 3.
quarti. q. 4. 3. B
Magis malū est magis fugiē-
dū: 2 malus bonum est magis
eligiendū. pūmo ethi. qualiter
itelligit. l. 50. di. 3. q. 2.
3. B. 2. q. 6. 3. 3

Malus est impenitēs. 7. ethi.
c. 10. 2. 12. qualiter exponit. l.
7. di. scōi. q. vñica. 3. P

Materia appetit formā sicut fe-
mina marē. pūmo phy. t. c. 81.
qualiter itelligit. l. 49. di. 3.
quarti. q. 10. B

Materia cū alijs causis nō coin-
cidit. scōo phy. t. c. 70. q. luter po-
nit. l. 3. q. pl. R. 2. 3. di. primi. q.
7. 3. 2. 25. di. scōi. q. vñi. R

Materia est ens in potētia 2 nō
est act⁹ neq3 i actu sine forma
Auer. 2. phy. cō. 12. q. luter itelli-
git. l. 12. di. scōi. q. 1. 3. R

Materia 2 cōpositū ex materia
2 forma dimittendū est: q. hu-
tus substantia posterior ē qdita
te rei. 7. met. t. c. 9. qualr itelli-
git. l. 22. di. tertij. q. vñi. 3. R

CCXV

Septima

Materia est qua res pōt esse et nō esse. 7. met. t. c. 22. quātr intelligit. l. 22. di. tertij. q. vnica. j. B. 7. E. 7. 43. di. qrti. q. 2. j. O

Materia nō est qd nec quale nec q̄tum nec aliqd alioz qbus ens determina f. 7. met. t. c. 8. quātr intelligit. l. 12. dist. scōi. q. 1. h

Materia nō est scibilis nisi per analogiā ad formā. p̄lo phy: t. c. 69. quātr exponit. l. 12. dist. scōi. q. 1. j. 3

Mediu est eiusdē rōnis cū extre mis. 10. met. a. t. c. 22. quātr exponit. l. 7. di. primi. q. 1. j. E

Medium quāto magia recedit abvno extremo tāto magis accedit ad aliud. quātr sit ppositio falsa. l. 45. di. qrti. q. 2. j. A

Memoria hz actū post tps. Arist. in libello de memo. 7. remini. quātr intelligit. l. 45. distin. quarti. q. 3. j. C

Mensuratū non pōt esse sine mē sura. 5. met. t. c. 10. quātr intelligit. l. 48. di. quarti. q. 2. j. 3

Mixtio est miscibiliū alteratorū vnio. primo de genera. t. c. 90. quātr exponit. l. 15. dist. secūdi q. vnica. ff

Mixtū mouet fm naturam elemēti p̄dominantis. primo celi. t. c. 7. 7. 8. quātr intelligit. l. 15 dist. scōi. q. vnica. G

Motus celi est primus motuum quo cessante ois aliudqz cessare. 8. phy. t. c. 73. quātr intelligit. l. 49 di. quarti. q. 13. G. et 14. q. j. M

Motūū diuersoz specie sunt di uersi termini specie. 5. phy. t. c. 48. quātr exponit. l. 2. dist. primi. q. 7. T. 7. 13. distin. eiusdez q. vnica. R

Motus duo eiusdē speciei sunt

Seccio

in cōpossibiles in eodē subiecto. 3. phy. t. c. 19. qualiter intelligit. l. 2. dist. scōi. q. 7. W

Motus est actus entis in potētia fm q̄ i potētia. tertio phy. t. cōmen. 9. quātr intelligit. l. 3. q. q. h

Mouens 7 motū sunt distincta subiecto. tertio phy. t. c. 17. quātr intelligit. l. 25. dist. scōi. q. vnica. C. 7. in responsione ad primū. W

Mouens 7 motū sunt simul. 7. phy. t. c. 8. 7. 9. quātr intelligit. l. 9. di. scōi. q. 2. j. C

Multitudo indiuiduoz non est nisi ppter saluationē specierū scōo de ala. t. c. 34. 7. 35. quātr intelligit. l. 3. dist. scōi. q. 7. j. h

Mutari est aliter se h̄re nunc q̄ prius. quinto phy. quātr intelligit. l. 2. di. scōi. q. 4. E

Natura determinatad vnū. 12. met. t. c. 30. 7. scōo de ge. t. c. 56. quātr intelligit. l. 21. q. q. ff

Natura distinguit 3 intellectus 7 3 agēs a pposito. scōo phy. t. c. 49. q̄liter intelligit. l. 2. dist. primi. q. 7. E. 7. 25. dist. secūdi. q. vnica. T

Natura est principium motus 7 quietis eius in quo est p se et nō p accidēs. scōo phy. t. c. 3. q̄liter intelligit. l. 18. dist. scōi. vnica. j. C

Natura nihil pducit vt statim nō sit. 8. phy. t. c. 65. 7. primo ce li. t. c. 138. quātr intelligitur. l. 2. dist. scōi. q. 4. h. 7. 12. q. q. R

Natura nō deficit in necessarijs scōo celi. t. c. 50. quātr exponit. l. 1. q. p̄lo. 7.

Nature que indiget materia ad eius esse adueniūt accidētia 7 dispositiōes extrinsece p quas

Tabula Quarta Diuisionū

Volitio est duplex vna simplex ē
 ⁊ alia efficax dī. 33. dist. tertij. 2.
 ⁊. 49. dist. quart. q. 10. k
 Voluntas h3 actum amandi du-
 plicem. 6. dist. scōi. q. 1. B
 Voluntas quadrupliciter pōt in-
 telligi fini seu bono adherere
 1. dist. primi. q. 5. ibi dīco q volū-
 tas diuina.
 Voluntas concors pōt triplr in-
 telligi. 12. dist. primi. q. 1. j. M
 Volūtas volens. 2. pōt non velle
 a. pōt dupliciter intelligi. 39.
 dist. primi. j. S
 Voluntates necessario velle pōt
 intelligi duobus modis. 16. q.
 quoli. N
 Volūtas in nobis pōt triplr cōsi-
 derari. 39. dist. primi. q. 3. j. B
 Voluntas pōt considerari duplr
 s. vt potentia opatiua alio mō
 vt potentia receptiua. 49. dist.
 quart. q. 7. B
 Voluntas pōt triplr velle beatī-
 tudinem inoderate. 6. dist. se-
 cundi. q. 2. j. M
 Voluntas pōt volūtariē causare
 duplr. 14. dist. quart. q. 1. O
 Volūtas vt natura duplr accipi-
 tur. 15. dist. tertij. O

Voluntas meritorie desiderans
 h3 duos actus: vnum elicītū ⁊
 aliū imperatū. 26. di. tertij. 2.
 Voluntariū pōt dupliciter acci-
 pi. 32. di. scōi. S. ⁊ aliter sic.
 Voluntariū pōt capi tripliciter
 14. di. quart. q. 1. O
 Voluntariū dī tribus modis: vel
 qī est subiectiue inuolūtate vel
 qī ē elicītū ab ipsa vel qī est im-
 peratū a volūtate. 18. q. 8. li. Se
 Volūtas potest fieri multipliciter
 38. di. quart. B
 Unitas pōt dici maxima duplr:
 velle pūuatione distinctionis
 vel ex perfectione vnitorū. 6.
 dist. tertij. q. 1. ff
 Unitas pōt dici maior duplr vel
 intensiue q̄tum ad minore rō-
 nem distinctionis vel extensiue
 q̄tum ad maiore paucitatem.
 q. quoli. S. ⁊ intensiue adhuc
 dupliciter. s. per se ⁊ p accidēs.
 ibidem. T
 Volūtas pōt accipi dupliciter. 10.
 dist. quart. q. 6. 3

Explicit Tabula Quarta
 Diuisionū de mente do-
 ctoris Subtilis.

**Sectio quinta Scientia-
lium Regularum ac Theore-
matum, cui annectitur no-
tabilium prepositionū
Tabula Sexta de
mente docto-
ris Sub-
tilis.**

Marci Antonij Brandi Veneti liberalium artium
cultoris ad Lectorem Epigramma.

Qui sacra magniloqui specularis dogmata Scotti:
Que modo Syderibus splendidiora micant.
Scito ea sub miseris dudum latuisse tenebris:
Et graue Plebeum sustinuisse iugum.
Atq; nisi adriaca fulsisset Fontis in Ora:
Veth eis Scotus obrutus esset Aquis.
Assuit ipse Animo Sortem miseratus iniquam:
Nec tulit Authois Funera tanta sui.
Restituit Studij veterem preclarus Alumnum:
Egregium cuius Luvor edebat Opus.
Edidit et mirum perfusa Luce volumen:
Landida vbi argutis dat Monumenta Viris.
Inuenies istic magni Penetralia Scotti:
Ihumanis Lumen en dedit Ingenijs.
Ecce potes triplici Lector fulgere Minerua:
Et vacuos omni Flore replere Sinus.

Aristoteles vniuersam disciplinarū pfectionē scrutat^r le-
 ctor studiosissime quaq; cognoscēdi serie mortalīū inge-
 nita bonarū artīū studijs crudiri opereptū sit: vt bñssī-
 mos p̄tutū fruct⁹ tāq; supmū bonū a p̄mo rerū olm op̄i
 fice collatū degustare valeāt: oē deniq; ip̄az robur ⁊ ve-
 ri cognitionē ab ip̄is sciay theorematib⁹ ⁊ notioib⁹ p̄clusionū plo-
 quīs depēdere posterioz p̄mo testat^r. Alterā alteriq; tātomagis
 eē certitudine p̄teredā: quātomagis omnigena causarū resolutiōe
 p̄ncipijsq; verioib⁹ abūdauerit. Quā ob cāz ⁊ ip̄e Brilio. peripate-
 ticoz merito p̄nceps oib⁹ de rerū natura differētib⁹ lōge p̄stare vī-
 det ac summoze celebrād⁹. quom nihil Auerroe teste sine fortī rō-
 ne suis i voluminib⁹ p̄senserit: ip̄iusq; admirabilis p̄nta q̄cūq; p̄dē-
 ctōis abūcta caligine hūcvsq; in diē effulserit: neq; sane laudādos
 hoies eē crediderim q̄ i exaradis studioz suoz lucubratioib⁹ pluri-
 ma fere tēpoz lustra p̄triuissē vīsi sunt: q̄nquidē vel solis p̄hoz in
 cortice notis auctoritatib⁹ v̄l i firmis q̄busdā disciplinarū vmbra-
 lis adeo leuiter adheferint: vt facillimos aduersarioz cauillos mi-
 nime patiātur: q̄n pot⁹ tenuissimis eoz iaculis elucubrate vigilie
 tāq; araneaz tēdícula corruāt. ⁊ ip̄oz volumina i publicis de artī
 culata cōcilijs sepissime reprobetur. verū cū uero eos dītaxat inu-
 meris laudib⁹ efferēdos: ⁊ i mortali glia dignos arbitroz: q̄ dogma-
 tica speculationū suaz monumēta fortissimis adeo rōnib⁹ munita
 ediderint: vt nulla hoīū tella: q̄uis acutissima sint: p̄timefcat. im-
 mo nullis vnq; sophistarū repagulis deuincibiles vbiq; serenā frō-
 tē ostētare valeāt: q̄lē iter oēs q̄ de reb⁹ altissimis ac diuinis myste-
 rijs differētes sua posteris monumēta tradiderūt: ip̄m Joānē Sco-
 tū merito subtilē appellatū nemo ambigit extollendū: q̄nq; dē sol⁹
 ip̄e vniuersa itellectibilū penetralia mira itelligētie subtilitate fue-
 rit p̄scrutat^r: decisasq; opinionū suaz p̄clusiones validissimis adeo
 p̄ncipijs corroborauerit: vt quāta sit irrefragabilū p̄clusionū suaz
 rū v̄tilata subtilitas: ⁊ Scotice subtilitatis approbata: veritas ab
 hīs etiā q̄ alienas p̄fētur. eruditōes facillimū sit fere iudiciū: qui
 assiduis studioz laborib⁹ suos nō solū auctores imitari studēt: ve-
 rū etiā. ab eoz opinioib⁹ discēnētes acutiorib⁹ (vt p̄nt) offendiculis
 refellere conātur: quoz sane dictu mirabile hūcvsq; i diē nemo ex-
 titit quātocūq; igenio ⁊ eruditōe p̄dit⁹: q̄ tñ virū vlla ex p̄te vel re-
 fellere vel irretire valuerit: neq; sane defuerūt p̄thet imitātēs:
 nō defuerūt voracissimi Lycæones: nō defuerūt deniq; Titanes im-
 manissimi: q̄ Scoticā sapiētā euertere veluti lunare globū pugno
 vibrare tētauerit: verū oēs hī munitissimis doctoris subtilis erudi-
 mētis ⁊ insupabili cū minerva Typhet moze p̄teriti succubuerūt.
 quā ob rē declaratur omīgenā. viri hui⁹ p̄itiā ⁊ subtilissima specu-
 lationū suaz. p̄ gymnasmata p̄ter ea q̄ i supiorib⁹ idicis hui⁹ portio-
 nib⁹ digesta sunt dicēdū mō arbitroz lector igenue q̄b⁹ disciplinarū

regulis ac p̄cipiis theorematib⁹ i q̄nta sectiōe ac notabilib⁹ i sexta
p̄positiōib⁹ annotat⁹ abūdauit: p̄ decidēdis insuperabiliū disputa
riū materiā p̄clusiōib⁹ q̄ ad oēs disciplinas capessēdas siue diuī
ni⁹ spiratas siue hūanī⁹ lūctas p̄tinere vidēt⁹: q̄ quom̄ eq̄ alo cōce
per⁹: triplicē ex hīs frugē facile reportabis. p̄mā sane q̄hqdē admi
rabiles ex hīs rez oīm p̄p̄etates: ⁊ occulta tā creatoris q̄ creatura
rū mysteria cognouer⁹. nā recōdit⁹ i hīs p̄ciosissim⁹ vtriusq̄ portio
nis ale thesaurus oīm q̄ disciplinarū efficaciac. Scōam⁹ hō qm̄ mirā
Scotice discipline p̄funditatē ⁊ oēm subtilitatē energiā summa cū
igeniū dexteritate vēdicabis. nā q̄s abditissimū Scotice speculatiōis
apicē p̄tinget: q̄s hē solutā doctous itētiōē p̄cipiet: q̄hqdē sciētia
liū theorematū ⁊ famosarū p̄p̄onū cognitiōē caruerit: hic sane plu
rimorū error i dies emergit: q̄ doctous volumina lectitantes p̄mo fere
igressu totā viri hui⁹ op̄inōē delibasse p̄fiterē. quī hō illos i p̄ho
rū coronis differere p̄tingit: ad innumeras p̄dictiōes facile deducūt
ob subtilissimarū speculationū doctous latētiā: q̄ nō nisi theorema
tū ⁊ notabiliū p̄loq̄orū cognitiōē cōparant. Tertiā deniq̄ frugē se
ctiōes hē p̄stabit: q̄hqdē tāta ex hīs oib⁹ i disciplinis disputādī so
lertiā assequē: vt q̄buscūq̄ p̄positis materijs ⁊ difficilib⁹ q̄stis vel
approbādis vel refellēdis om̄igena mediōrū facultate mirū i modū
abūdabis: neq̄ hoc i Scotica dūtaxat pulcia itelligēdū duxerim:
verū oib⁹ in disciplinis siue p̄ipateticis p̄blematis decidēdis siue
dogmaticis theologorū enodādis mysterijs imortalē rōcinādī glo
riā sibi p̄parabis: nō solis p̄hōrū auctoritatib⁹: vt scioli assolēt: intē
do: q̄ solavirorū famositate p̄fidētes vel exēplari arguēdi sititudine
rōcinātes audir⁹ aduersariorū negatiōib⁹ adeo p̄terrent ac penitus
obmutescūt: vt p̄mis fere dialectice studijs idigerē videāt⁹: q̄ si p̄grā
dē p̄ncipiorū efficacā sibi vidicarēt: oēs aduersariorū funiculos ab
rūperēt: ⁊ sophistarū metas facile deuitarēt. q̄p̄ sane oīm copā se
ctiōib⁹ hīs litteraria serie p̄ cōi studiosorū utilitate annotauim⁹ solā
doctous subtilis iducētes allegationē vt q̄ i locovoluminū reposi
ta sint facile cognoscere: aduētitias vel theologorū vel p̄hōrū alle
gatiōes p̄termittētes: ne allegationū varietas lectitantis igeniū de
terreret: eaq̄ de cā factū puta: vt mag⁹ ip̄i x̄itati cōparāde studiosi
videāt i indulgere q̄ curiose hōim famositati astipulari. nā q̄s ēt dīa
lectice vel p̄hie virtutū p̄fectā effectū notitiā absq̄ causarū p̄cogni
tiōē p̄parādā putabit: q̄p̄ vlt⁹ posteriorū vlt⁹ p̄hysicorū p̄mo id nūq̄
p̄tulisset Aristo. q̄s ēt i diuinis p̄sonarū origimb⁹ eādē sese p̄sonā p̄
ducere opinabit⁹: q̄hqdē nihil ē q̄d seipm̄ gignat. s. de tri. Aug. tace
ret auctas. tot⁹ igr̄ al virib⁹ enitēdū ē lector solertissimē vt nudā cla
rā sincerāq̄ x̄itātē ab ip̄is nāe p̄ncipijs depēdētē scrutari valeas vt
vtrāq̄ more p̄ipatetico rez cognitiōē p̄sita ab effectib⁹ p̄mū ad ip
sorū cās p̄grediēs: distinctiōi cognitiōis oīdie sup̄ eosdē regrediar⁹
a cāis: q̄ mirificā vniuersi p̄paginē ad vnicū rez oīs exēplari p̄ncipiū
p̄uertas. oīs etenim mortaliū opa ⁊ studiōrū labor i b̄rificā sumi boni
fruitionē dirigēd⁹: vt feliciou sc̄lo dedicatū finē assequāt. Vale.

blatius

cu3 verbo significat
picipiū agēdi. s3 cū
adiectiuo nomine vñ
pcreto sīgt picipiū formalecō
cernens. 7. dñ. 1. q. vnica. B

Ablatius qñ cōstruit cū ver-
bo substantiuo cōstruit cu3 eo
in rōne picipiū formalis eēn-
di. s3 qñ cōstruit cum verbo
adiectiuo cōstruit cū eo vel
in ratione picipiū actui. vel
in rōne actionis et fieri. 18. di.
pñmi. q. vnica. R.

Abstractū notās pñcipiū actus
cōstructū cū gerūdiuo ē pñ-
cipiū act⁹ vt egrediētis ab il-
lo supposito: et si ē potētia cū
gerūdiuo s3 potētiē pñinquā
49. dññ. quart. q. 6. j. 3.

Actus hñs pñmū obiectum a q̄
eēntialr depēdet et obiectū se-
cūdu a q̄ eēntialr nō depēdet:
s3 tēdit in illō virtute pñmī ob-
iecti: s3 nō possit manere idem
act⁹: nisi hēat hñtudine ad ip-
mū obiectū. p̄t tñ manere idē
sine hñtudine ad scō3 obiectū
a q̄ nō depēdet. 1. di. 1. q. 1. j. C

Actus qñ repugnat actui s3 possi-
bilitas ad illū actū stet cu3 il-
lo et magiscū possibilitate ad
illū: tñ possibilitas ad istū non
stat cum necessitate illi⁹. qñ si
ille ē necessari⁹ iste ē impossibi-
lis qñ necessariū ē impossibili
repugnās. 49. di. qñti. q. 13. 2.

Act⁹ quāto elicit cū maiori co-
natu tāto d3 hñe maiorē rect-
tudine: et p pñs tāto magis d3
ordinare ad maius pñmū
50. di. quart. q. 6. O

Agens quādo pōt agere fm le-
gem et p̄ter vel cōtra illaz le-
gem: tūc ē distinguere potēti-

tiā ordinatā et absolutaz. 44.

di. pñmi. q. vnica. A.

Appetit⁹ liber tūc ē rect⁹ qñ est
cōformis regule diuine et hñc
appetui naturali hñt suppo-
siti. 50. di. quart. q. 6. B

Causa qñ ē pfecta et ide
pēdēs naturalr
cādo agit naturalr vt posse
pducere immediatiōra sibi p-
fectiōra qñ pducit scō3 vltimū
sue potētiē. 36. di. pñmi. B

Cā nata hñe effectus ordinatos
nō ē i potētia pñq ad effectū
remotiōrē pducēdū nisi pro-
pñquiori tam pducto. 12. di.
quart. q. 3. j. 7

Cā qñ ē illimitata ex pfectiōne
sua ad plures effect⁹ i se ē ex
se i pfectissima et dñmiatatis-
sima dñmiatiōe excludente
dñctionē vñ i dñfferētiā ad dñ-
ctiōra ad q̄scūq̄ illorū pluriū
50. di. quart. q. 3. j. B

Cōmutās qñ cōmutat nō d3 cō-
mutare vel vēdere tēp⁹: qñ tē-
p⁹ nō ē suū. 15. di. qñti. q. 2. P

Cōmutās nō d3 ponere se i tu-
to de lucrādo et illū cū quo cō-
mutat de dñno. ibidem.

Cuiuscūq̄ repugnat eē pte: vt ex-
cedi realr ab aliq̄ ei repugnat
esse finitū. 5. q. qñ. Aa.

Cuiuscūq̄ ē pñderare passiōē
in cōi b subiecto in cōi vñ ei⁹
dē ē cognoscere eandē passio-
nem in summo de eodē subie-
cto pñctualiter. 3. q. pl. j. T

Debitor ex cui⁹ nō solu-
tione creditor
notabilr dñnificat tenet b in-
stitia satisfaccere creditori b in-
tere. 15. di. qñti. q. 2. j. O

Esse nō p̄dicat tertium: nisi
qñ tertius adiacet sibi
tanq̄ p̄dicatum. qñ nō nullum

Tabula Quinta Theorematū

sibi tertiu adiacet predicat eē
propriu qđ est predicari s3 ac
cidēs. 2. di. primi. q. 2. i. d.

Excellētia qđ qrit vni^{us} ad aliū
nō d3 cōparari optimū ad in
finitu s3 optimū ad optimū vlt
simpliciter ad simpliciter. q. 4. pl. f.

Extrema qđ sunt imediata tāta
est precise eorū distantia quā
tum est extremū alterū maius
1. di. quarti. q. 1. f.

Ex maiori d lege naturez mino
ri de lege positiva non sequit
cōclusio nisi iuris positivi. 17
di. quarti. q. 1. f.

Ex negativa exponente antece
dens non sequit negatiua ex
ponēs cōsequēs. 21. di. pmi. d.

Fieri quando predicat s3
adiacēs p̄dicat fieri
simpliciter eius de quo d3: 7 sic nō
p̄iugit aliqđ oppositū ipi sub
iecto. 11. di. qrit. q. 5. B.

Habitus qđ est in ali
quo intellectu

hīs euidētiā ex obiecto: tūc
primū obiectū ē illius: nō tñ
virtualit̄ cōtinet illū habitū:
s3 vt notū illi intellectu p̄tinet
illū h̄ritū: ita q notū nobi in il
lo intellectu p̄tinet euidētiā
habitu: vt in illo intellectu: q
intellectus cognoscens tale ob
iectū pōt elucere oēm p̄clusio
nē illius habitū. 3. q. pl. 2.

Habitu qđ nō h3 euidētiā ex ob
iecto sed aliūde causatā q̄ ab
obiecto noto: non h3 obiectū
secundū virtutē p̄tinetiam

habitu ab obiecto. ibidem
In effectibus or
dis

natis quasi eiusdē rōis quorū
vterq̄ nat^{us} ē gigni a cā equo
ca non op3 priore esse cām po
sterioris s3 vtrūq̄ cāri ab eadē
cā equoca. 9. dist. scđi. q. 2. d.

In linea recta p̄ sanguinitatis tot
sunt gradus quot sunt p̄sone
vna minus. 40. di. quarti. B.

In linea trāsuersali cōputantur
grad^{us} fm magis remotū a sit
p̄te. ibidem.

In linea descēdēte grad^{us} effica
cior est q̄ in linea trāsuersa
li. ibidem. C.

In nō euidētib^{us} ex terminis ne
q̄ ex p̄ncipiis euidētiā h̄ntib^{us}
nō p̄sonāt firmiter infallibilr
multi diuersi modi dispositi ni
si a cā sup̄iori intell^{us} eorū icli
nent ad ellensum. 2. q. pl. A.

Imposse est aliqđ extremū. resp̄t
cere aliud extremū quacūq̄
necessitate: qñ tāta necessitate
respiciat qđ cūq̄ mediū neces
sario req̄sitū inter illa extrema
alioquin necessariū depōderet
necessario a nō necessario. 1. di
pmi. q. 4. p totā. q.

In quocūq̄ intellectu pōt habe
ri conceptus simplex virtualit̄
inclusēs veritatē immediatā et
vlteri^{us} mediatā: in illo intellectu
h̄nt pōt notitia p̄ qđ veritatis
mediate. 7. q. quol. E.

In quocūq̄ est principium alie
qđ quod ex ratione sua est p̄i
cipiū. pductiū illud erit in
eo p̄icipiū. pducendi si est in
eo sine imperfectione: et non
intelligatur p̄habere aliqđ
productū. sibi simpliciter ade
quatum. 10. dist. pmi. q. vni
ca. j. B.

Tabula Quinta Theorematū

Negatio

propter media
per se aliquid
quod concludi debet per se
repugnante ad affirmatiōem op
positā et si aliquid vult sit cā adeq
ta repugnante illō erit mediū
adeq̄tū ad ostendendū talē nega
tionem. 7. q. quoli. An.

Nihil dicitur cōpetere fm. a. n. a. sit
ratio trāscēdēs. et hoc siue sit
rō formalis siue fundamēta
lis. 6. q. q. 8g.

Nomē abstractū significās pnci
piū agēdi cōstructū cū gerun
diuo significāte aliquā actio
nē natū ē hī a supposito ut sit
illi pncipiū agēdi illa actione
3. q. quot. R.

Nō opz q̄ p̄dicatū eo mō p̄ueiat
determinatiōi q̄ puenit alicui
intellecto sub tali determinā
tiōe. qm̄ illa determinatio non
notatur esse rō inherētie p̄e
dicati ad subiectū. 5. q. q̄li. R.

Nō opz q̄ si ad aliq̄d ahs seq̄t
aliq̄d p̄ns q̄ ad distinctionē ahs
cedētis seq̄t distinctio p̄nsiōis
qm̄ illō p̄ns distinctiōis l. ahs cē
tibz sicut distinguit genus in
spēbus. 12. di. primi. q. 1. T.

Nō p̄t p̄cludi aliq̄ idētitas exte
rioris inter se. nisi fm̄ illā idēti
tatē q̄ sūt eadē mediū et mediū
in se sic sit idē. 2. di. 1. q. 7. 31

Nō p̄t maior idētitas p̄cludi in
p̄clusiōe extremorū q̄ sit idēti
tas eorum ad mediū in p̄mis.
11. q. q. quot. W.

Nullū mediū p̄ne p̄pter qd re
spectu p̄nsiōis que virtua
liter includitur in ratione illi
mediū. 1. q. plo. S.

Omnis

idēstio metha
physica d̄deo
p̄cedit p̄siderādo formalē rō
nē alicui sauerendo ab illa

formali rōe quācūq̄ ip̄fectio
nē quā h̄z in creaturis et refer
uādo illā formalē rōnē et attri
buēdo sibi oīno summam p̄fe
ctionē et attribuendo illud ip̄i
deo. 3. di. primi. q. 2. J. C.

Oē receptiū formaz alicui ge
neris qd nō ē ex se determina
tū ad aliquā vnā illaz forma
rū nec ē illimitatū ad illas p̄
moueri siue mutari ab vna il
larum formarū ad aliā. 2. di. 1. q. 9. ad solutionē. 1. q.

Oē mobile in eq̄li tpe magis p̄
trāsies d̄ spacio veloci⁹ moue
tur. 17. di. scōl. q. 2. J. B.

Oē qd ē indeterminatū ad plura
indeterminatiōe potētie acti
ue ex se ē sufficiēs ad q̄libz il
lorū pducēdū nec indiget aliq̄
determināte vel actuante. 7.
di. primi. q. vnica. J. F.

Precepta

qm̄ sunt p̄ria
illō qd ē su
peri⁹ magis ligat et obligat et
idē firmi⁹ seruādū nec seruās
illō et p̄termittēs aliō peccat.
21. di. quarti. q. 2. J. N.

P̄dicato stāte p̄fuse tñ nō l̄z
sub ip̄so descēdere. 1. q. pl. 11

perfectio act⁹ qm̄ ē a duobz. f. a
potētia et obiecto: qm̄ variat p̄
pula rō istorū vel alteri⁹ eorū
in se: vel p̄nsiōne cū rellq̄ cā
vel fm̄ app̄roximatiōē ad re
liquā cāz variabilē tūc p̄fectio
illi⁹ act⁹. 31. di. tertij. J. C.

Permutatio nō t̄z nisi fm̄ idē
fm̄ qd p̄us p̄fuit p̄portio vel
fm̄ aliqd in q̄ p̄portione ēē in
cludit in p̄la p̄portione. 45.
di. quarti. q. 2. 12

Principiū actiuū naturalē qm̄
cōcurrit cū cā libera agente.
tunc causa libera agente opz
q̄ illud principium naturalē

Tabula Quinta Theorematur

ter coagat quantus potest. 17. di. primi. q. 2. f. 5

Principiū actiū qh ē indeterminatū ad aliq̄s duos effectū nō ex q̄ s̄ fm ordinē naturalē ex se sufficiēter ē determinatū ad p̄mū illorū & posito p̄lo ē determinatū ad secundū. 7. di. primi. q. vnica. 5.

Principio p̄ductiūo illōgñalr p̄ducit cui⁹ tale p̄ncipiū ē p̄ductiūo vel in eo in q̄ ē: si natū ē illō recipere vel in alio v̄l in nullo si in nullo. q̄ nihil est aptū natū recipere illō. tūc p̄ducit p̄ se subsistēs si potētia p̄ductiua sit perfecta respectu subsistētis. 10. di. 1. q. vnica. Q potētia qh cūq̄ nō determinat ad actū ordinatū ex se: act⁹ ei⁹ in cōi vniversalior ē actu eius ordinato. 1. di. p̄mi. q. 1. A

Propositio q̄ posī ē falsa cuius illa de inesse ē impoſsib. 11. di. quart. q. 5. C

Quācūq̄ aliq̄s agēs agit i aliq̄s passūz: p̄t q̄libz agēs ei⁹sdē rōnis in q̄libz passūm ei⁹sdē rōnis agere. 3. q. pl. D

Qh cūq̄ aliq̄d alicui puenit sub rōne alicui⁹ nō necessario sibi inherētis: nō cōuenit illi necessario. ibidem. 3

Quādocūq̄ aliq̄d ē p̄lo tale cōiunctū cū alio posteriori: si p̄t ab illo separari adhuc est tale. 4. q. pl. f. 3

Qh cūq̄ alicuius dilectio principalr intēdit extra gen⁹ cognitiōis: eius cognitio principalr intēdit intra gen⁹ cognitiōis. ibidem. 3. q. pl. f. 1.

Quandocūq̄ aliq̄s cōe diuiditur p̄mo per differentias op̄positas impossibile est vtrūq̄

differentiā in aliquo vno sub illo communi contento reperi. ibidem. j. 32

Quādocūq̄ aliq̄d conuenit seu natū est cōuenire alicui p̄ced: se fm aliquā rōnē: cuiusq̄cō uenit essentialr fm illā rōnez conuenit ei simplr & essentialr. 3. di. scđi. q. 4. E.

Qh cūq̄ aliq̄ duo p̄stituit aliq̄d tertiū per se: neutrū illorū h̄z ab altero illā cōditionē: q̄ ē p̄ p̄ia sibi inq̄artū constituit: s̄ vtrūq̄ h̄z ex se p̄lo. 26. di. p̄mi. q. vnica. ff

Qh cūq̄ aliq̄d determinatur ad aliud ex se: vbi cūq̄ h̄z illō. 28. p̄mi. q. 3. C

Qh cūq̄ aliqua duo p̄parant ad aliq̄d tertiū q̄d ē illimitatū: eo mō quo illa duo nō sunt illimitata: nō op̄z illō tertiū cōdisti: gui in eis. 26. distinc. p̄mi. q. vnica. p

Quādocūq̄ aliq̄d ē illimitatū in aliqua rōe cause: ita q̄ sibi plura corespondent in altero extremo vel aliq̄d vnum plura cōtūēs: si inter illa plura ē aliq̄s ordo vel absolute vel in se h̄ndo ad illō illimitatū: tūc nō ē idē p̄mū respectu talis illimitati. & hoc loquēdo q̄ p̄mitate adequationis & primo p̄mitate immediationis. 28. di. p̄mi. q. 3. b.

Qh cūq̄ aliq̄ potētē sunt ordinatē naturalitas potētē superioris ē maior q̄ potentie inferioris. 49. di. quart. q. 14. 2.

Quandocūq̄ aliqua fm p̄ius & posterius concurrunt ad aliquā actionem. illō q̄d est p̄ principalis concurrat ad illam actionem. 10. distinc. p̄mi q. vnica. C

Tabula Quinta Theorematū

Quandoquēq; ad productionem alicuius effectus concurrunt actiui et passiuū prior est natura liter respectus actiui ad passiuiū q̄ sit respectus vtriusq; ad productū. 5. dist. primi. q. 2. B

Quicūq; aliq̄s cōtinet in se plures pfectiones cōicabiles: cōtēas illud vniū cōicāt oēs pfectiones in illo: eo ordine q̄ nate sunt esse in illo vno. 13. dist. primi. q. vnica. C

Quicūq; aliquid est de se esse et nō tm capax illius eē: tūc etiā est de se habēs quālibet cōditionez necessario requisitā ad esse. 8. dist. primi. q. 3. Bb

Quicūq; aliqua realitas intelligit cū suo modo intrinseco: ille cōceptus nō est ita simpliciter simplex q̄n possit itelligi illa realitas absq; modo illo: s; tūc est cōceptus imperfectus illius rei. pōt etiā cōcipi sub illo modo. et tūc est cōceptus perfectus illius rei. ibidē. J. γ

Quicūq; aliqua duo agētia concurrunt ad aliquēvniū effectū: quāto vniū illoz pōt plus supplere vicē alterius tāto minor perfectio req̄rit in altero: q̄nq; aut nulla: si illud supplet totā vicē ei. 3. dist. primi. q. 3. γ

Quandoquēq; aliqua existētia est indifferēs ad duos modos sicut simpliciter haberi pōt sub vno modo ita et sub alio. 10. dist. quart. q. 4. J. C

Quandoquēq; aliquā formā in cōmuni sequitur aliqua operatio in vniuersali. quālibet formā singularē sub illa cōsequit aliqua opatio singularis eius dē rōnis: nisi aliqua forma singularis sit imperfecta. 7. dist. primi. q. vnica. J. C

Quicūq; aliqua passio conuenit alicui fm aliquā rōnē: cuiusq; cōuenit equaliter fm illam rationē eidē cōuenit simp̄r eāli ter. 2. dist. scđi. q. 9. D

Quicūq; aliquid est in aliquo vltimate tale: non pōt illud manere in ipso nisi ipm habēs illud sit in ipso tale. 8. dist. tertij. q. vnica. J. B

Quandoquēq; aliquod fundamentū est potentiale ad relationē: p̄ naturaliter informat fundamentū relationē q̄ suppositū. 26. dist. primi. q. vnica. R

Quicūq; aliqua ppositio affirmatiua est falsa ex repugnātia extremoz: q̄cunq; determinatio vel reduplicatio addita q̄ non tollit repugnātia eoz: nō tollit rōnē falsitatis illius. 11. dist. tertij. q. 2. A

Quicūq; aliq̄ ordinant essentiatr sicut dispō et forma ad quā est dispō: s; dispositio possit eē sine forma nō tñ econuerso. 36. dist. tertij. q. vnica. R

Quicūq; aliq̄ forma est indeterminata fm virtutez actiua ad plura: illud qd̄ precise respicit vnā actionē determinatā: non perficit eā inquātū est indeterminata: sed inquātū est potentia determinata respectu illius actōis. 26. di. scđi. q. vnica. J. A

Quicūq; aliqua fm totū genus suū habēt aliquē ordinē ad inuicē: quodlibet vniū habet simile ordinē ad quodlibet alterius. 1. dist. quart. q. 1. Ji

Quicūq; aliqd̄ ab aliquo h̄ eandem entitatem non est ibi dependētia: potest tamē esse preexistētia si vniū suppositū habeat illud ab altero. 2. dist. primi. q. 7. 2i

Tabula Quinta Theorematur

Quādocūq; aliqua duo cōcur
rūt fm diuerſas regulas: ſem
per illud qđ eſt fm regulā ſu
perio: ē eſt eligēdum ⁊ facien
dum. 50. diſt. quarti. q. 2. E

Quācūq; aliqua cōiūgūtur p̄ci
ſe p̄ actū volūtatis cōtingēt
ſe habētis ad illā cōſiſtentiā:
ſi vnum illorū fm ſe ſit mobile
olmo impoſitionatuz alicui
mouenti ⁊ reliquū ſit p̄portio
natū: ipm nō pōt vtrūq; illorū
cōſiſtorū mouere eadē motio
ne. 10. diſt. quarti. q. 6. E

Quācūq; aliqd includit vel p̄ſup
ponit aliud: illa p̄nt cōparari
vel fm illud quod p̄ſe p̄tinet
ad vtrūq; vel fm illū qđ ſcōm
ponit p̄mo p̄ſuppoſito. et ſcōa
quidē cōparatio nō eſt p̄ ſe: q̄
ſic vniuerſaliter ſcōm excedit
p̄mū ſicut duo bona excedūt
alterū eorū: ſz p̄ma eſt p̄ ſe: q̄
eſt fm p̄ciſas rōnes cōpara
torū. 7. diſt. quarti. q. 3. A

Quācūq; aliqua quocūq; mō di
ſtincta conſtituit aliqđ tertiu:
nō conſtituit illud niſi vt aliq
mō ſe habēt adinuicē: vel aliq
mō vniūtur. 3. q. q̄libe. D

Quācūq; aliqd cōuenit alicui ſic
q̄ olmoda cōtradictio ſit illud
eſſe ſine illo: illud eſt idē rali
ter illi. ⁊ per oppoſitū vbi non
eſt omnimoda cōtradictio nō
oportet eſſe illud omnino idē
illi. ibidem. f. p

Quando principium elicitiuum
non. neceſſario elicit: habēs il
lud principium nō neceſſario
agit. 1. diſt. primi. q. 4.

Quācūq; i aliq eodē ſunt duo p̄n
cipia ordinate actiua: illud nō
eſt in potētia prima ad agēdū
p̄ncipio ſecūdo: niſi p̄mitel
ligitur in actu p̄mi principij.

12. diſt. primi. q. 1. T

Quādocūq; inter aliqua extre
ma cōmunia eſt p̄portio vt in
ter prima extrema illius p̄por
tionis: tūc ipa etiā eſt inter q̄
cūq; cōrēta ſub altero extre
moz. 13. diſt. tertij. q. 4. S

Quācūq; iter aliq extrema nulla
eſt media diſtātia: ſz ipa p̄ſe
dicunt diſtare rōne extremoz
iter ſe: tāta ē diſtātia quāta ē
maior extremū. 2. diſt. p̄mi. q. 2. 3

Quācūq; i aliq re ſunt plures p̄
prietates rōne q̄rū plura p̄nt
ſibi leſſe: ⁊ in vna alia re ē vna
iſtarū p̄prietatū rōne cuius dicā
tur illa plura debere eidē in
eſſe: cōmittit nō cauſa: vt cau
ſa. 25. diſt. ſcōi. q. vna. S

Quācūq; in cōcretis ē p̄dicatio p̄
ſe p̄mo modo ſequit q̄ abſtra
ctū p̄dicat de abſtracto p̄ ſe
p̄mo modo reſeruata concer
nentia quiditatis ad ſuppoſi
tū vel infinitate. 13. q. quor. S

Quācūq; ſimul concurrūt plures
mutationes diuerſorū generū:
negatio non eſt p̄ ſe terminus
vni⁹ vt includit in termino al
teri⁹. 11. diſt. quarti. q. 4. F

Quācūq; in p̄mo concurrūt plu
res p̄fectiōes qualitercūq; di
ſtincte vel diſperate illū ē ſim
pliciter p̄fecti⁹ qđ ē p̄mo p̄pin
quius. 12. diſt. quarti. q. 2. f. E

Quācūq; obiectū determinat in
tellectū ad cognitionē rectitu
dinis p̄i⁹ naturalr q̄ volūtas
velit: ⁊ volūtas ſit aliq mō re
gulabilis aliūde: nō tm app̄e
hēſio p̄cidit praxim: ſz ē app̄e
hēſio cōformis: qđ accidit q̄h
cūq; determinata rectitudo pra
xis ē cognofcibile neceſſariuz
vt p̄ncipiū p̄ intellectū vel 2 du
ſio p̄ ſciētā. 4. q. plo. f. 3

Tabula Quinta Theorematū

Quandocūq; cōtingit errare in
praxi et recte agere ibi est ne-
cessaria cognitio practica ad
dirigendum. 4. q. prolo. 2.

Quicūq; optimū est nobili⁹ opti-
mo: et gen⁹ genere: et spēs spe-
cie. tota em̄ species vna est su-
perior quacūq; alia specie to-
ta. 49. dist. quarti. q. 4. 8. 0

Quicūq; nō credit aliqd eē possi-
bile alicui: aut ipsum nō vult:
aut tenuitervult. 4. q. prolo. j. 2.

Quicūq; pcurrūt in aliquo rō cō-
muniōis et min⁹ cōis qdqd in
illo seqtur p se rōnē cōmuniō-
is seqtur etiā eā vbiq; inue-
nitur absq; rōne minus cōmu-
nis. 9. dist. pmi. q. vnica. 8

Quicūq; sunt due nature abso-
lute sic se habētes q pōt eēn-
tialiter nō depēdet a posteriori:
tūc talis natura pōt eē sine
posteriori absq; pdictōe. 1. dist. pmi. q. 4. et 16. q. 4. 1. 8

Quicūq; sunt due forme q natu-
raliter inclināt ad actū i eodē
operāte: vtrāq; quantū est de
se necessario et semp lclinat ad
actū. et ideo quicūq; actus elici-
tur: elicitur fm inclinationem
vtriusq;. 14. q. quoli. j. 5

Quicūq; sunt due cause ordina-
te cōcurrētes ad agēdū: vna il-
larū. s. secūda nō est in potētia
ppinqua nisi alia. s. prima cō-
currente. 15. q. quoli. 8

Quicūq; sunt duo pcepta ordi-
nata tunc pceptū supioris ma-
gis ligat. 8. dist. quarti. q. 3. 8

Quicūq; sunt aliqua duo eq vo-
libilia et ordinabilia ad aliqū
finē: et ex parte sui habēt rōnē
illā ppter quā sunt volēda ab
aliqua volūtate: voluntas pre-
acceptās aliquod vnum illorū
alteri ad illum finē peccat fm

acceptationem personarū. 41.
dist. pmi. q. vnica. 8

Quicūq; sunt duo agētia essen-
tialiter ordinata aut scōm ac-
cipit eē a pmo: aut scōm lz nō
capiat esse a primo tñ accipit
aliqū influentiam: aut tertio
mō ambo attingūt eūdē esse
ctū imediate: s; ordine quodā
pimū. s. pncipalius et secūdū
minus pncipaliter tñ eūdē
effectū attingit. 7. q. 4. 1. 31

Quicūq; sunt duo mala in eligē-
do minus malū est fugere ma-
ius malū: q; ibi vnū habet ra-
tionem boni respectu alterius
s. 0. dist. quarti. q. 2. 20

Quicūq; sunt in aliquo plures
pfectiones partiales: idē pfe-
ctibile pōt esse simpliciter pfe-
ctū fm vnā perfectionē in sum-
mō: simplr impfectū fm aliā.
36. dist. tertij. q. vnica. 8

Quicūq; sunt aliq; ordines alte-
rius rōis: quorū vn⁹ nō inclu-
dit aliū: neq; coerigit neq; pre-
erigit necessario illū: pōt esse
iste sine illo: imo cū similitate
opposita illi ordini. 4. q. 4. 1. 8

Quicūq; sunt duo extrema oppo-
sita quātū aliquid recedit ab
vno opposito tantum accedit
ad aliud. 4. q. prolo. j. 8

Quandocūq; due cause cōcur-
runt ad aliqū effectū: vna so-
la non potest in ita perfectum
effectum sicut ambe simul. 17
dist. pmi. q. 2. 3

Quandocūq; due cause cōcur-
runt ad cōstituendū aliq; ter-
tiū posterior non dat priori ali-
quid pertinēs ad ppriā causa-
litatē ei⁹. 13. dist. tertij. q. 4. 2

Quandocūq; due cause partia-
les cōcurrunt ad effectū cōem
ambaru: potest eē defectus in

Tabula Quinta Theorematur

productione effectus ex defectu
vni⁹ cāe cōcurrētis et non alte
rius. 37. di. scōi. q. vnica. T

Quicūq; duarū causarū ordina
tay altera est indeterminata
ad plures effectū⁹ quasi illi
mitata: altera vero quasi fm
vltimū suē virtutis determina
ta ad certū effectū: illa que est
illimitatio⁹ et vniuersalio⁹ v⁹
esse principalio⁹ et perfectio⁹. 3.
dist. 1. q. 8. B

Quādo cūq; duo cōparant fm
ordinē ad idem primū: potētia
propinqua non est ad secundū
nisi primo posito. 7. dist. primi
q. vnica. J. T

Quicūq; aliqd hz duas regulas
si vt cōparatur ad regulā su
perio⁹ est ei cōforme tūc sim
pliciter est rectū: sed si cōpara
tur ad regulā inferio⁹: est ei
cōforme vt rectū fm quid. 50.
dist. quarti. q. 6. B

Quicūq; alicuius intellectus est
aliqd primū obiectū primita
te virtutis: per illud quodli
bet aliud obiectū intelligitur
fm ordinem: quēz vnumq; ob
iectum habet ad illud pri
mum. 5. q. quol. 5

Quicūq; alicuius intell⁹ est ali
quod primū obiectū primita
te virtutis immediatus intelli
gitur virtute eius illud qd est
p se idem illi qd illud qd est il
li p accidēs idem. ibidem.

Quicūq; aliquid ab aliquo depē
det aliqua depēdētia si illa sit
sufficiēter terminata nō depē
det ab eo alia depēdētia eius
dē rōnis. 12. q. quol. A

Quādo aliquid determinat sibi
alterū oppositū: alterū non
potest sibi inesse neq; p se ne
q; per accidēs. 49. di. quarti

q. 14. 5

Quā aliqd ordiat ad duos fines
principalē. s. et minus principa
lem. rationabile est vti illo. eo
mō quo magis valet ad finēz
principalē: hz per hoc aliqd de
trahatur fini minus principa
li. 33. dist. quarti. q. 1. D

Quādo aliqua forma actiua in
est alicui subiecto: actio fm il
lam formā per accidēs compe
tit eidē. 15. q. quol. T

Quā aliqua duo sunt simul na
tura: quocūq; alterū illoz est
prius natura est reliquū. 28.
dist. primi. q. 3. A

Quādo ab eodē principio vnūz
simp⁹ necessario producit⁹
aliud cōringēt⁹: nō pōt pdu
cere illud ad qd contingenter
se habz: nisi prius producto il
lo ad qd necessario se habet. et
maxime quando eadē est ne
cessitas producti et producens
tis. 8. q. quol. J. J

Quā cause per se sufficientes ali
cuius effect⁹ sunt eiusdēz spēi
et effectus est eiusdēz speciei.
49. dist. quarti. q. 5. D

Quā aliqd pōdicat⁹ natū est inēē
toti p aliquā partēz: q. 1. s. pōse
sibi inest rōne illius. tunc ex
hoc q; denominat partē sequi
tur q; denotat totū: q; denomi
nat ipm sicut natū est ipsūz de
nominare. 11. di. tertū. q. 2. C

Quando a formalibus constitu
tuis aliquorum pōt abstrahi
aliqd cōmune prime intentio
nis: pari ratiōe vel maiori po
test abstrahi aliquod cōmune
a cōstitutis per illa. 23. di. pri
mi. q. vnica. A

Quā aliqd effectus pcedit aliūz
effectū ordine nature non po
test causa exire in actum cau

sandi effectū posteriorē nō cā-
to prius effectū priorē illa po-
ritate. 25. di. scđi. q. vnica. D.
Quāto aliqd simul pōt esse cau-
sa plurimū tāto est pfectius. 7 si
pōt esse simul infūstorū est in
finitum. 14. di. tertij. q. 2. 3.
Qñ ratio alicuius obiecti deter-
minare cognoscēdi aliqua po-
test eē aliqd limitatū ad illud
eiusdē pōt esse aliqd illimita-
tū ad illud 7 ad aliud. 35. dist.
primi. q. vnica. B.
Quāto aliqd tenet pluribus ob-
ligationibus ad aliqd. tāto si
transgredit̃ graui⁹ peccat. 22.
dist. quarti. q. vnica. D.
Quanto aliqd mediū magis re-
cedit ab vno extremo. tanto
magis nō solū accedit ad al-
terū. sed dici⁹ habere rationē
alterius. 8. q. quol. ff.
Quādo aliq̃e forme habent or-
dinē essentialē. ita q̃ vna recte
pōt mediante alia in eodē siue
sit natura siue sit potētiā hoc
siue ab eodem agente siue ab
alio: dato etiam q̃ sit ratio re-
cipiendi alteram: nunq̃ scđa
potest induci ab agēte in suo
receptiuo nisi prior sit iducta
3. dist. primi. q. 7. B.
Quando ex positione alicuius
condicionis simplr nolite ali-
quis vult aliquid: nō vult sim-
pliciter illud s3 magis respuit
30. dist. tertij. q. vnica. D.
Qñcūq̃ negatio termini a quo
mutationis p se saluat in ter-
mino ad quē alter⁹: op3 illas
mutatibes eē eiusdē generis
q̃ a termino a quo 7 ad quē
oppositos. 17. di. qrti. q. 4. ff.
Qñcūq̃ predicatur non cōuenit
cōi nisi pro aliquo supposito:
nō cōuenit ei primo nec vere

nisi q̃ dicit̃ de aliquo inferiori:
7 ita op3 esse aliquā causā
verificante illam ppositionē.
7. dist. tertij. q. 1. A.
Qualis est ordo realis inter ali-
qua distincta reali. talis ē or-
do cognoscibilitatis inter eas:
dē q̃litercū p distincta in eē co-
gnoscibili. 7. q. quol. i. D.
Qualis esset ordo per se realis
inter aliq̃ si eēnt distincta rea-
liter: talis p se ordo ē inter il-
la cōtrādens illi distinctioni:
quāz hñt. vtpote rōnis si rōne
distinguant 7 hoc siue ratioe
sumpta ex parte rei siue mere
causata per actū intellectus.
1. q. quol. p. 7. 6. q. quol. Aa.
Quādo cūq̃ effect⁹ sunt incōpos-
sibiles: 7 cāc eorū sunt incom-
possibiles in causando. 24. di.
tertij. q. vnica. D.
Qñ lex diuina vel ecclesiastica
nō ligat psonā. sequēda est rō
nālis. 16. dist. qrti. q. 2. ff.
Qñ lex recta fin quā agēdū est
ordinate nō est in ptate agen-
tis. tūc potētiā ei⁹ absoluta nō
pōt excedere potētiā eius or-
dinatā circa aliq̃ obiecta: nisi
circa illa agat inordinate. 44.
dist. primi. q. vnica. B.
Qñcūq̃ p se pñtia aliq̃ sunt in-
cōpossibilia: 7 illa ad quē cōse-
quunt̃ illa sunt incōpossibilia
7 multo magis si illa q̃ sunt v-
essentiali rōne illorū sunt incō-
possibilia. 2. di. scđi. q. 9. J. D.
Quātū deberet alicui ministro
rei publice legislator iustus 7
bonus retribuere tātū pōt ip-
se si non adsit legislator de re
publica nō extorquēdo recipere
15. di. quarti. q. 2. T.
Qñcūq̃ in antecedēte includū-
tur duo opposita 7 inferi cōse-

Tabula Quinta Theorematur

quod. nō inferē illud rōne al-
cuius toti⁹ extremi: q: totū ex-
tremū nullū vñū cōceptū facit
sed tātū ratione alteri⁹ extre-
mi. 2. di. primi. q. 2. E.

Quācūq; in aliqua dictōe officia
li vñ sine cathegorematica duo
includunt: ad nihīl referē vñū
ad qd̄ alterū nō referat. 4. dist.
primi. q. 2. J. D.

Quācūq; duo act⁹ primi habēt
ordinē in aliq; si vterq; sit pfe-
cte actiu⁹ habebūt ēt cōsimilē
ordinē in elicēdo suos act⁹ se-
cūdos. 11. dist. primi. q. 1. C.

Quācūq; duo inferiora ad tertiū
sic se hñt q; vñū illoz denomi-
nat alterū illud cōe particula
riter dñotat seipfuz sine nuga-
tione. 3. dist. primi. q. 3. P.

Quācūq; duo cōparant ad aliq; tertiū
illimitatū scōz illū f3 q; pparant
ad tertiū nō sequit ex
vñlōe eoz i tertiū vñio eoz in-
ter se. 13. di. pmi. q. vnica. Q.

Quācūq; duo principiā hñt mo-
dos oppositos pncipiā dī quo-
rū neuter spōitat aliquā imp-
fectionē neuter reducit ad al-
terū ad pri⁹ natura. 13. ibi pos-
set esse aliqua prioutas qñ oī
gñis. 2. dist. primi. q. 7. P.

Quācūq; nulla extāt indicia iter
ppinquos & vicinos qd̄ bap-
tizari aliq; fuisse iudicent. agē-
dū est vt renascant: ne pereāt.
in quib⁹ qd̄ nō ostēdit gestum
rō nō finit vt videat iteratum
4. dist. quarti. q. 8. J. A.

Quācūq; subiectū respectu predi-
cati nō h3 vñū cōceptū sed du-
plicē cōceptū includit. op3 rō
nē illius subiecti esse in se ve-
rā & nō includere repugnātiā
22. dist. tertiū J. D.

Quācūq; subiectū ad neutrum cō-

trariōz d̄termiate īclinat neu-
trū recipit naturalr vel violē-
ter. 48. di. quarti. q. 2. J. C.

Quācūq; subiectū alicui⁹ ppōniā
est ultimate abstractū: & p̄dica-
tū ex rōne sua formalī nō pōt
nisi p̄dicari formalr. ppositio
nō pōt esse vera nisi sit p se p-
mo mō. 5. dist. primi. q. 1. A.

Quācūq; sup aliq; qd̄ est ex iure
diuino illicitū: addit pena ca-
nonica vt illud euitet: nō ē ne-
cessariuz ad hoc q; incurat illa
pena: aliqua sciētia iuris ca-
nonici, sed sufficit q; teneat sci-
re p̄ceptū diuinū q; si illū trās-
grediat tunc incurrit illā pe-
nā canonicā: ēt si nesciat a iure
canonico penā esse inflictiā.
6. dist. quarti. q. 8. J. A.

Quācūq; cōtingēt inter se cō-
iungunt & eidē tertiū pōt vñū
illoz cōuenire illi tertiū absq;
hoc q; aliq; cōueniat eidē. 10.
dist. quarti. q. 4. J.

Quācūq; potētia circa obiectuz
pfectissimū sibi p̄sentatū: non
circa aliud uecessario opatur.
necessario circa idem cōtinuat
opationē quātū pōt. 1. di. pmi
q. 4. 2. J. E. 2. 16. q. quol. C.

Quācūq; potētia circa obiectuz
p̄sens necessario quiescit ad il-
lud absens necessario mouet
quantū est de se: ibidem.

Quicqd̄ necessario d̄scit in al-
tē sibi p̄sente necessario te-
net illud sibi p̄sente si pōt. 1.
dist. primi. q. 4. C.

Quicquid p̄peteret alicui si ēt
res realr hoc h̄ē d3 ei cōpere
& nō alteri vbi est ratio vel
fm rationem. 13. dist. primi. q.
vnica. 3.

Quicqd̄ potest esse in pluribus
suppositis & nō d̄terminatur

Tabula Quinta Theorematū

ad certū numerū suppositorū
p aliud a se: quātū. ē de se po
test esse in infinitis ⁊ si est ne
cesse esse: est de facto in infin
tis. 2. di. primi. q. 7. Aa

Quicqd necessario ⁊ oīno cōse
quit aliquid sicut existēs siue
fm existētiā consequit illud
vt existēs. ita illud vt intellectū
necessario cōsequit ipm vt in
tellectū. 6. q. quol. An

Quicqd dependet ab illo qd est
alicui ratio essendi. dependet
ulterius ab illo cui ipsum ē rō
essendi. 19. q. quol. p

Quicqd reale cōuenit alicui cō
siderabili fm se ⁊ fm aliquaz
hitudinē rōis si dicat sibi ppe
tere: vt tale. s. vt ppetas vel
dria nō destruit p se rō illius
qd subest illi hitudini. neq
illa hitudō est ratio forma
lis alicuius pdicari reali inhe
rentis: sed tmmō est ratio sub
qua illi qd subest cōpetit tale
predicātū. 4. q. quol. R

Quod nō sequit ad antecedens
nō sequit ad pns. 2. dist. pmi.
q. 2. f. 3.

Quoto gradu cōsanguinitatis
aliqs distat ab alio toto gra
du affinitatis distat ab eodez
illa persona que ē ab illo car
naliter cognita. 41. dist. quar
ti. q. vnica. B

Relatiuum qn con
struitur
cū aliquo in tali hitudie in
qua aliquid est natū termina
re illā relationem vt correla
tiū eius tunc cōstruitur cum
illo precise vt cū correlatiuo
s. dist. primi. q. 2. X

Respectus qn necessario sequit
fundamētū. 13 nō sit pars vel
aliquid fundamēti: tñ nō pōt

esse fundamētū sine illo sicut
nec respectus sine fundamēto
23. di. scđi. q. vnica. f. ff

Si aliqd predicātū p
se pmo mō
ineat alicui inrit sibi eodem
mō p se: siue illud subiectū sit
res distincta a quocūq qd est
extra rationē eius: siue conti
neat per idētitatem in aliquo
qd est extra rationē eius. 2. di.
stin. primi. q. 7. Aa

Subiectū receptiūs accidentis
pueniētis habētis gradus qd
nō determinat ex se ad aliqū
gradum pōt quantū est ex se
recipere illud accidēs fm quē
cūq; istorum graduum. 13. di.
tertiū q. 4. f

Sūmū in superiori nunq sequit
tur ad sumū in inferiori nisi
illud inferius sit nobilissimū
cōtētū sub illo superiori. 8. di.
primi. q. 3. R

Suppositū nō tribuit aliquā rō
nem causalitatis ipsi rōni for
mali agēdi. sed ipsum hz rōnē
formalē cause agentis pcise p
hoc q hz rōnē formalē agēz
di. 8. q. quol. D

Termini subiecti dī
tributi qn
accipiunt p oibus nō accipiū
tur nisi respectu terminoz pdi
catorū q sunt cōssimi ⁊ p pns
virtute talis principiorū non
sciunt de inferioribz nisi pdi
ca cōssima. 1. q. prolo. T

Totū qn ē immediatū susceptiūs
alicuius forme non vna pars
mediante alia tunc impossibi
le est q illa forma recipiatur
in altera parte. non aut sic est
quādo totū recipit mediante
altera parte. 49. dist. quarti.
q. 14. D

Tabula Quinta Theorematū

Ubi est ordo essentialis ibi
nō potest aliqd ēē pro
ximū imperfectissimo nisi ip-
sum sit aliquantū imperfectū.

7. q. quol. j. 20

Ubiq; ceciderit lignū ibi erit.

7. dist. secundi. j. 32

Ubiq; est ordo accidentalis in
generalibus opz dare extra to-
tum illū ordinē aliquā causā
essentialit perfectiorem. 12. di.
quart. q. 3. 2

Ubiq; est totalis productio
non de aliquo passo seu potē-
tiali ibi deficit illud qd requi-

ritur ad actionē ppte dictam
13. dist. quart. q. 1. 32

Ubiq; est necessaria cōnexio
extremorū est etiā necessaria
cōnexio omnium mediorū ne-
cessario requisito: um ad unio-
nē extremorū alioquin neces-
sariuz dependeret a contingē-
ti. 1. di. primi. q. 4. j. 20

ExPLICIT tabula quinta Sciē-
tialū Theorematum de men-
te Doctoris Subtilis.

Tabula Sexta Notabiliū Propōniū

Abfoluto

1. pfectiori nō magis
 repugnat p se eē q̄
 abfoluto 1 imperfe-
 ctiori. 12. di. quarti. q. 2. f. C.
 Abfolutū qd̄ est rō recipiēdi ali-
 quā formāz si p se est p se pōt
 recipe. 14. di. tertij. q. 2. f. A.
 Ab vltimis distinctiuis 1 consti-
 tutiuis aliquorū nō pōt abstra-
 hi aliq̄ cōe dcm̄ de eis in qd̄.
 26. di. pmi. q. vnica. B.
 Actio 1 passio sunt alicuius ter-
 mini accipiētis esse p ipsas. 3.
 dist. pmi. q. 6. f. U.
 Actiuo sufficiēti 1 passiuo suffi-
 ciēter approximatis potest se
 qui effectus: 1 si agens sit na-
 turaliter agens, sequit̄ effectus
 45. di. quarti. q. 2. C.
 Actus actiuorū sunt i patiēte bñ
 disposito. 12. di. qrti. q. 3. D.
 Actus naturalr̄ elicitus ab aliq̄
 forma equat̄ in perfectione il-
 li forme. 13. di. tertij. q. 3. A.
 Actus cēntial nō pōt eē alicui⁹ sup
 positi mediāte aliq̄ pncipiovr̄
 q̄ nisi illū sit talī pncipiū cēndi
 formale. 32. di. pmi. q. 2. C.
 Act⁹ cōprehēsiuus obiecti infini-
 ti ē līmit⁹ intēsiue: q̄ ē ita pfe-
 ct⁹ in rōe act⁹ sicut obiectū in
 rōne obiecti: 1 lō ē simplr̄ ade-
 q̄tus. 22. di. pmi. q. vnica. C.
 Actus opatiu⁹ nō h3 terminuz
 pductū sed est vltimus termi-
 nus. 1. q. quoli. f. U.
 Actus productiuus semp est ali-
 cuius termini p se qui accipit
 esse p ipsum ibidē.
 Ad idē genus fm̄ praxiz vel spe-
 culationē p̄tinet principiaz cō-
 clusiones. 4. q. prol. 21.
 Ad qd̄cūq̄ dicit̄ relatiuū lseris
 ad idē dī 1 relatiuū supl⁹ nō

pmo. 25. dist. pmi. q. vnica. B.
 Ad terminū oio imutabilē sup
 fundamētū oio imutabilē nō
 pōt fundari relō nisi simplr̄ im-
 mutabilis 1 ēēt necessario inhe-
 rēs. 6. di. quarti. q. 10. h.
 Ad simplr̄ impossibilē nō est ali-
 quid in potētia actiua. 49. di.
 quarti. q. 16. f.
 Ad formā absolutā nonā pōt eē
 per semutatio. 13. q. quoli. f. B.
 Agēs nāle nō intēdit p se corru-
 ptionē termini a q̄ sed tm̄ p ac-
 cidēs q̄ est incōpossibilī termi-
 no ad quē: quē intēdit pduce-
 re. 10. di. quarti. q. 2. A.
 Agēs pncipale quocūq̄ posito
 in secūdario: necessario agens
 ex pncipio actiuo pncipali ne-
 cessitat̄. 1. dist. pmi. q. 4. E.
 Agēs pfectius circa idē passum
 fortis agit 1 pcedit min⁹ 1 imp-
 fectū. 42. di. scđi. q. 4. f. C.
 Agēs qd̄ est diuersarū opationū
 1 actionū si circavniū idē agit
 fortis agit 1 pfectis q̄ si simul
 agat circa dispata q̄ virt⁹ vni-
 ta fortior ē 1 pfectior ibidē. B.
 Agēs inferis pfectius agit: pcur-
 rēte agēte supiori: l3 nō neces-
 sario req̄sito. ibidē. f. B.
 Agens sub ea rōne respicit pas-
 suz sub q̄ lducat in eo terminū
 actiōis. 11. di. qrti. q. 3. 21.
 Agēs est simplr̄ pfectis suo effe-
 ctui fofall. 43. di. qrti. q. 3. f. O.
 Agēs actione de gñe actiōis nū
 q̄ est simplr̄ pfectius p illā
 lmo ex perfectione sua cōple-
 te agit cōicando alteri pfectio-
 nē. 13. q. quoli. f. Bb.
 Agēs oio imutabile nō potest
 imediate cāre aliq̄d nouū alte-
 rius rōnis nulla posita diuer-
 sitate i medijs causis actiuis
 vel receptiuis. 21. q. quoli. Q.

Apriudo

Tabula Sexta notabiliū ppōnū

Aptitudo nō conuenit vni natu-
re et repugnat alteri nisi pro-
pter aliquod absolutum in ta-
li natura: quia enim hec natu-
ra est talis: ideo sibi talis apti-
tudo puenit. 4. q. plo. j. d.

Aptitudo naturalis in quolibet
idiuiduo est ad pfectionē sum-
mā possibilē i illa specie. 50. di-
stin. quarti. q. 6. §. B

Approximatio diuersa patiētis
ad agens nō causat necessita-
tē: sed tantū intēsiōē actionē.
1. dist. primi. q. 4. j. §.

Attributio essentialis nō est nisi
ad aliquid prius essentialiter.
3. q. pio. o.

Beatitudo includit
quietā
tionē naturalis appetitū in q̄li-
bet bō. 50. di. quarti. q. 5. §. A

Bonitas eēntialis qua vna spe-
cies est melior alia non est res
addita eēntie. 6. q. q̄li. j. l.

Causa naturalis agit ad
effectū fm̄ltimū
sue potētie quando nō est im-
pedita. 3. dist. primi. q. 2. d.

Causa naturalis non agit nisi
fm̄ naturā illā qua est actu. 3.
dist. primi. q. 7. §.

Causa effectiua quāto est supe-
rior: tanto est perfectior in cau-
salitate. 7. q. quoli. j. c.

Causa finalis non causat nisi q̄
metaphorice mouet ip̄m effi-
ciēs ad agendū: q̄ nō alio mō
dependet ab ip̄o entitas finiti
vt a p̄ori. 2. dist. p̄mi. q. 2. j. l.

Causa p̄ior cui fm̄ vltimūz sue
causalitatis cā sc̄ba addit ali-
quid p̄fectiōis in causando nō
v̄ sola posse causare sine sc̄ba
ita p̄fectū effectū sicut ipsa cū
sc̄ba: q̄ causalitas p̄oris est di-
minuta respectu causalitatis

ambarū. 2. di. p̄mi. q. 2. Ba
Causa p̄or p̄iū natur: alr̄ simplr̄
respicit effectū suū q̄ cā poste-
rior. 39. di. p̄mi. q. 1. §. C

Causa p̄or nō solū nō l̄z eē a cā
posteriori: s̄ neq̄ ad actū suū
p̄supponit actū cause postero-
ris. 42. dist. sc̄bi. q. 4. j. c.

Cā p̄ior naturāl̄ p̄iū naturāl̄
causat. 37. di. sc̄bi. q. vnic. j. l.

Causa p̄or essentialr̄ necessario
requisita inquātū distincta cō-
dudit distinctionē in causato.
14. dist. tertij. q. 2. j. §.

Causa p̄or nō determinatur ad
agendū: neq̄ p̄ p̄is necessitatē p̄
causaz sc̄bam: s̄ ecōuerso. 49
dist. quarti. q. 6. j. d.

Causa non libera nō potest pro-
ducere vt in plurib̄ effectū ad
cuius oppositū ordinatur: vel
ad quē ex forma sua non ordi-
natur. 3. dist. primi. q. 4. §.

Causa totalis nō alr̄ causat nisi
ipsa fm̄ q̄ cā alr̄ se habeat. et
hoc q̄n non ponit aliq̄ diuersi-
tas ex parte passi: vel aliquo-
rū impedimētōz extrinsecōz.
7. dist. secūdi. q. vnica. A

Causa sufficiēs duoz quoz neu-
trū est p̄ius naturaliter alio:
pōt vtrūq̄ sine altero causare
9. dist. sc̄bi. q. 2. B

Cā supior si necio agit eadē ne-
cessitate mouet cās inferiores
ad agendū suas actiones sue
actioni necessarias. 49. dist. in.
quarti. q. 10. j. d.

Causa vniuoca h̄z effectū vniu-
cū p̄ termino adequato sue po-
tētie. 12. dist. quarti. q. 3. j. §.

Circulū eē i p̄tate eēntiali est
impossibile. 28. dist. p̄mi. q. 3. §.
et. 30. dist. eiusdē. q. vnica. j. §.

Cōparādo actiū ad actiū sim-
pliciter p̄fectū fm̄ entitatē est

B. 4

Tabula

Sexta

simpliciter perfectius fm vir-
 tutem. 12. dist. quarti. q. 3. S
 Cōparatio alicui⁹ ad alter⁹ p̄sup
 ponit entitatē fm se. 3. q. q̄li. 2
 Cōicatio p̄fectissima non est nisi
 p̄fectissimi termini cōicabiles ⁊
 in magnitudine perfectissima
 fm quā oīno sit equale produ-
 ctū pducēti. 6. q. quoli. 2. k
 Cōcept⁹ p̄p̄i⁹ alicui⁹ subiecti ē
 sufficiens rō cognoscēdi de illo
 subiecto oīa p̄ceptibilia q̄ sibi
 necessario isunt. 3. di. p̄mi. q. 2.
 j. C. et dist. 22. q. vnica. A
 Cōcept⁹ distinctissimus subiecti
 theologie q̄ ē de⁹ p̄t haberi
 cōtra cognitionē intuitiua: ⁊ ille
 p̄cept⁹ virtuali ⁊ euidenter p̄ti-
 net oēs veritates de illo subie-
 cto necessarias. 7. q. q̄li. 1. h
 Cōgnitio distinctissima p̄ua ac-
 tui scie siue p̄cept⁹ maxie eui-
 dēter includēs v̄itates p̄ncipio
 rū ⁊ cōclusionū q̄ p̄t haberi cō-
 tra visionē clarā siue cognitio-
 nē intuitiua alicui⁹ obiecti suffi-
 cit ad habēdū sciētiam de tali
 obiecto. 7. q. quoli. j. ff
 Cōtingētia in agēdo reducitur ad
 p̄mū nō naturaliter s̄z libere
 actiuum. 16. q. quoli. j. 2
 Coordinatio scie pp qd nō ē pos-
 sibilis intellectui nisi h̄nti cōce-
 pti de subiecto virtuali ⁊ eui-
 dēter includētē totā illā coor-
 dinationē. 7. q. quoli. j. 3
 Cōclusio semp sequitur cōditionē
 p̄misse debilius ⁊ imp̄fectio-
 ris. 17. di. quarti. q. vnica. y
 Cōtradictio simplr nō ē alicui⁹
 ad p̄i⁹ per hoc q̄ illud habet
 cōtradictionē ad posterius na-
 tura. 2. q. quoli. 5
 Contradictoriū cū contradicto-
 rio nunq̄ cōstit t vnū intelli-
 gibile; neq̄ sicut iectū cum

obiecto: neq̄ sicut modus cu⁹
 obiecto. 3. q. quoli. j. A
 Cui debet maius bonum ei red-
 dēdū est eo modo quo magis
 potest sibi esse bonum. 49. di.
 quarti. q. 2. j. 5
 Cui⁹q̄ uest potētia passiva ad
 aliqd acq̄rendū vel habēdū p
 motū nō est imp̄fectiōis in eo
 q̄ habeat potētia actiua per
 quā possit illd acq̄rere s̄z est p
 sectiōis. 2. dist. sc̄bi. q. 10. A
 Cui⁹q̄ nō repugnat infinitas
 intēsiua illd nō est summe p̄se-
 ctū nisi sit infinitū. 2. dist. p̄mi.
 q. 2. Bb. 1. 49. dist. quarti. q. 2.
 j. Q. 7. 6. q. quoli. j. 3
 Cui⁹q̄ nēcio repugnat act⁹ ei-
 dē necessario repugnat poten-
 tia ad illū actū: licz nō cui⁹q̄
 cōtingēt. 8. dist. p̄mi. q. 5. h
 Cui⁹q̄ nō repugnat eē idē eēn-
 tiali alicui sube illd nō puenit
 verissime illi sube nisi pueniat
 sibi eēntiali. 1. q. quoli. 2.
 Cui⁹q̄ sup̄mū volibile est obie-
 ctū volibile ei illd solū est sim-
 pliciter volendū ppter se. 49.
 dist. quarti. q. 2. j. 2.
 Cuilibet entitati formali cor̄re-
 det adequate aliquod ens vel
 aliquod ens entitate tali. 4. di.
 fin. primi. q. 1. A
 Cui⁹ act⁹ p̄ceptū est alteri⁹ p
 hibitio: ei⁹ act⁹ cōsiliū est lice-
 tia de nō obseruādo reliquū.
 3. dist. quarti. q. 4. j. ff
 Cui⁹ nō ē cā extrinseca illi⁹ nō ē
 cā intrinseca. 2. di. p̄mi. q. 2. j. 2.
 Cui⁹ rōni repugnat simplr eē ab
 alio illd si p̄t eē: p̄t eē a se. ibi d.
 Cui⁹ scūq̄ actiōis aliq̄ forma ē
 totale p̄ncipiū actiū illa si eēt
 p se sub mō cōueniēti ad agen-
 dū posset eē p̄ncipiū eiusdem
 actiōis. 12. dist. quarti. q. 3. 2.

Notabilium

Propositionum

Depēdētia vel ē for-
malis im-

perfectio vel alio h3 imperfe-
ctionē auerā. 19. q. 4. li. j. D

Desideriū naturale est in intel-
ctu cognoscēte effectū ad co-
gnoscēdū cām: et in cognoscēte
cām i vlti ē desideriū naturale
ad cognoscēdū illā i pticulari
et distincte. 3. dist. pmi. q. 3. j. A

**De nūq̄ cōseruat neq̄ rē cōser-
uare pōt absq̄ suis eēntialib⁹**
pncipijs. 49. di. qrti. q. 16. E
Differentia rationis nō est suffi-
ciēs pio ordine nature. 10. dist.
primi. q. vnica. j. 2.

Differētia rōnis in causa nō est
ppia rō distinctionis realis in
effectu. 13. di. pmi. q. vnica. D

Dignificanda est natura quātū
apparentia permittunt. 2. dist.
secundi. q. 12. D

**Distinctio poris naturaliter cō-
cludit distinctionem postero-
ris.** 8. di. tertij. q. vnica. j. B

Dispositio ad formā nūq̄ est in
posteriori susceptiuo forme. 6.
dist. quarti. q. 11. 3. A

Diuersa eiusdē spēi idiusdua nō
neōio req̄rūt i causis aliq̄ alte-
rius spēi. 49. di. quarti. q. 5. E

Due cāse eminētissime nō pnt eē
in vniuerso. 2. di. pmi. q. 2. j. Q

**Due cause totales eiusdem esse-
ctus nō pnt esse in eodem ordi-
ne cause.** ibidem q. 3. B

Eadē essentia numero nō
pōt esse magna plu-
ribus magnitudinibus eiusdē
spēi vel rōnis. 6. q. quoli. P

**Eadem potentia circa idē obie-
ctum nō pōt habere actus op-
positos quoz alter sit in sum-
mo.** 15. dist. tertij. q. vnica. S

**Effect⁹ equocus non pōt excede-
re in pfectione causaz equocā**

h3 necessario deficit ab ea. 3. di-
stin. pmi. q. 7. j. h. 2. 15. q. 4. B

**Effectus adequat⁹ potentie pfe-
ctiori nullo mō pōt esse a potē-
tia ipsectiori.** 12. di. qrti. q. 3. h

Ens p accidēs inquātū ens per
accidēs nullius recipit p̄dica-
tionē p se. 3. di. scōi. q. 4. E

Ens cōpletū in gñe nulli alteri
vnituryt faciat p se vnū cū eo.
21. dist. tertij. q. vnica. j. A

Essentialis distinctio nō ē ab eo
q̄ nō ē cā. 3. di. pmi. q. 7. j. 2.

Eidē virtuti cōpetit discursus et
cognitio terminās discursum.
45. dist. quarti. q. 3. j. f

Eminētissimo impossibile ē aliqd
eē pfecti⁹. 2. dist. pmi. q. 2. Bb

Eodē existēte agēte principali et
instrumēto sufficiēti sequit⁹ ea-
dē actio. 1. dist. quarti. q. 5. j. B

**Eodē pncipio tēdit aliqd vel mo-
uef in terminū et q̄scut in ter-
mino.** 7. dist. scōi. q. vnica. j. D

Ex positioe possibilis in esse nō
seq̄tur impossibilitas neq̄ noua
incōpossibilitas alicui necessa-
rio. 8. dist. primi. q. 5. h

Ex duobus actibus quoz vnus
nō est potētia respectu alteri⁹
nō pōt fieri p se vnū. 11. distin.
quarti. q. 3. j. T

Ex puris naturalibus possibile
est concludi esse vnū summuz
bonū ex quibus tñ nō cogno-
scet homo deum: vt trinus est

1. dist. primi. q. 2. A

Forma nō est principij
agēdi nisi iquās-
tum agēs est in actu p ipsam.

7. disti. primi. q. vnica. C. et. 1.
dist. secundi. q. 1. A

**Forme eiusdē rōnis hnt eādē rō-
nē pficiēdi et nō pficiēdi mate-
riā.** 1. dist. secūdi. q. 6. 3. A

342

Tabula

Forma q̄ nō pducit in eē nisi p
ductiōe totū nō pducit nisi p
accid. 17. di. scđi. q. 1. B.
Formas eiusdē spēs sequuntur
potētie naturales eiusdē spe
ciei. 4. di. tertij. q. vnica. j. A.
Forma nō hñs eē alteri⁹ rōnis
in subiecto nō habet insepara
bilitatē aliā a quocunq. 1. di.
quarti. q. 6. j. B.
Forma absoluta prius natura
rāl pfcit suū pfectibile. q̄ ta
le pfectibile vel ip̄a forma ha
beat respectū extrinsec⁹ adue
niētē. 10. di. quarti. q. 4. j. A.
Forma q̄ nullo mō ē extēsa ex p
te sui necalr q̄ pri⁹ pfcit ma
teriā alio ⁊ alio mō extēsa: re
spicit cā indiuisibilt: hoc ē qđ
ip̄a nō f3 ptes pfcit ptes ma
terie. 4. di. quarti. q. 1. B.
Forma q̄ ē in aliquo supposito
principiū producēdi pductio
ne adequata illi forme nō pōt
esse alicui alteri principiū pro
ducēdi. 2. q. quol. j. p
Formare ppositiones ⁊ syllogi
zare propriū est intellectui.
45. di. quarti. q. 3. j.
Finis ipsi⁹ act⁹ nō distrahīt ab
actu. 15. di. tertij. q. vnica. j. B.
Finis cuiuslibet cōtrouersie ē in
ramētū. 39. di. tertij. q. vnica. A.
Fundamētū rēonis naturāl r p
cedit rēonē ⁊ scđ3 ē: actuale
pcedit rōnē rēonis actualis.
6. di. di. tertij. q. 1. j. A.
Habēs ^{eminētis} virtutē
actiua vī posse ē
effectū absq̄ illo qđ diminute
h3 virtutē illā. 7. q. quol. j. A.
Vñs oīno idē eē nō vī eē simplr
ipsectū p hoc qđ nō cōicāt al
teri illd eē. 43. di. quarti. q. 1.
B. ⁊ 9. q. quol. 22
habit⁹ nō hñs euidētiā ex obie

Sexta

cto nō distinguit f3 distinctio
nē obiectōrū. 4. q. pl. A.
habitus nō p̄t inter aliq̄ variā
ri nisi ex variatiōe alterius ex
tremi. 48. di. quarti. q. 2. j. B.
Illa cā ē pncipalior q̄ agē
te alia cā coagit ⁊ nō
ecōuerso. 3. di. primi. q. 8. B.
Illa nō ē pfecta originatio vñ⁹
ab alio. quā circūscripta nihīl
min⁹ ipm eēt pfecte originatū
ab illo. 4. q. quol. j. A.
Illa opatio nō ē p se opatio agē
tis quā ipm elicit mediātē ali
quo accidente per accidēs. 15.
q. quol. j. B.
In causis essentialr ordinatis in
ferior nō inclināt superiorem
ad agendum sed econuerso. 3.
di. primi. q. 7. j. B.
In causis equo cis cā cāe perfe
ctiorē q̄ cā propinquior cau
sato. 17. di. primi. q. 2. A.
In causis p̄cis si negatio ē cā
negatiōis ⁊ affirmatio ē cā af
firmatiōis. 37. di. 2. q. vnica. j. A.
In cāis p se eiusdē sp̄ei nō p̄t eē
circul⁹. 42. di. scđi. q. 4. j. C.
In habētib⁹ quēcūq̄ appetitū
siue alalem siue naturālē nō
habēt ultimata pfectio nisi ha
bito eo qđ ē tali appetitū pp
se appetēdū: ⁊ ppter se appe
titur. 49. di. quarti. q. 2. C.
In cui⁹ potētia actiua ē vtrūq̄
extremum: ⁊ quantum ad totū
esse ⁊ quantum ad totum nō
esse: est: hoc p̄cise in eius vir
tute actiua vī trāsitiō sit extre
mi in extremū ⁊ p̄cise ex. 11. di
stin. quarti. q. 1. j. C.
Illa sciētia nō est realis cui⁹ sub
iectū sub rōe reali nō cōside
ratur. 3. q. pl. j.
Illa nō ē pfectio pp̄ia alicui⁹ q̄
nō recipit in illo nisi recipiat

Notabilium

- pius in alio reali differēte ab illo in q̄ ē recipere si ē sepa-
tū ab illo. 16. di. 2. q. vnica. f. 7.
- I**lla forma est principii actiōis
q̄ tale principii assimilandi sibi
passu. 12. di. quarti. q. 3. 2.
- I**lle actiō nō ē propria cognitio
alicui⁹ obiecti q̄ p̄ stare in in-
tellectu ⁊ tñ illō obiectū oīno
nō ē cognitū. 15. q. quoli. f. 11.
- I**lle q̄ ē i termino simplr nō pōt
mereri. 18. di. tertij. q. vnica. C.
- I**n ente omnis gradus possibilis
est. 3. di. scđi. q. 11. 3.
- I**n eodē genere nō aduenit for-
ma forme nisi vt pfecti⁹ cōstis-
tuat i illo gñe: alio autē q̄cqd
aduenit. f. vt accūs. i perfecti⁹ ē
q̄cūq̄ forma substantiāli p̄sup-
posita. 11. di. q̄rti. q. 3. Aa.
- I**n eodē ē respect⁹ ⁊ fundamen-
tū. 13. di. quarti. q. 1. f. 10.
- I**n argumētatiōe ducēte ad im-
possibile cōclusiōe h̄z eq̄ vt ma-
gis ēē impossibilis q̄ p̄missa.
3. di. primi. q. 5. f. 6.
- I**ndependēs tali depēdētia pōt
alicui⁹ depēdētis talem depē-
dētiam terminare vel priorem
⁊ hoc vel immediate vel saltē
mediate. 19. q. quol. f.
- I**ndependēs simplr pōt cuiuscū-
q̄ dependentis vel saltē alicu-
ius depēdētis aliquā depēdē-
tiam terminare: ibidem.
- I**n effectu p̄t ēē pfectio aliq̄ nō
solū a p̄ia cā sed ēt a sc̄ba. 50.
di. di. quarti. q. 6. f. f.
- I**n cōseruādo prius ⁊ magis ne-
cessariū nō requir̄ tāq̄ mediū
aliq̄ minus necessariū cōser-
uari. 11. q. quoli. f. 10.
- I**n oī genere ē vnū primū q̄ ē
metrū ⁊ mēsurā oīum q̄ sunt il-
li⁹ generis. 3. di. scđi. q. 13. A.
- I**n nullo gñe pōt per accūs ēē p̄

Propositionum

- mum. 2. di. primi. q. 2. f. 10.
- I**n oī genere principij pducti
ui nō includētis aliquā iper-
sectionē pōt ē stare ad aliq̄
primū simplr pfectu. 3. ibidem
q. 7. f. f.
- I**n oī eo quod aliquo mō h̄z esse
ab aliq̄ p̄ter illō q̄ dat sibi ēē
ē aliq̄d rōe cui⁹ recipit ēē. 26.
di. primi. q. vnica. 10.
- I**n oī ordine eēntiali negatio or-
dinis ad pri⁹ vt immediatius
cōseq̄ ipsuz primū q̄ ordo ei⁹
ad sc̄m. 28. di. primi. q. 2. 2.
- I**n oī ordine essentiali cū vnica-
te p̄ois eēntialr pōt stare plu-
ritas posterioris naturaliter
nō p se neḡ adequate inherē-
tis p̄ois. 8. di. tertij. q. vnica. A.
- I**n oī ordine essentiali destructio
p̄mo destruitur omne poste-
rius. 48. di. quarti. q. 2. 6.
- I**n oī eo q̄ forma recipit neces-
se ē dāre potētiam receptiuam
ipsi⁹ forme ēē si recipiens non
p̄cedat duratione receptionē
forme ipsi⁹. 3. di. scđi. q. 11. f. 3.
- I**n oī depēdētia eēntiali vnū de-
pēdēs nō depēdet p̄ise nisi ad
vnū q̄ totalē terminat ei⁹ de-
pēdētiam. 1. di. tertij. q. 2. A.
- I**ntellectus pōt habere obiectū
actu v̄le pfecte sibi p̄is in rōe
obiecti pri⁹ naturalr p̄actu in-
telligat. 3. di. primi. q. 6. A.
- I**ntellect⁹ elicit intellectionem
vt ē prior naturalr intellectio-
ne. 14. di. tertij. q. 2. 10.
- I**ntellect⁹ se h̄is ad intelligibilia
sicut ip̄a sunt in se intelligibi-
lia pri⁹ intelligit illō q̄ ē prius
intelligibile i se ⁊ p̄ p̄is illō est
pri⁹ i se ens. q. vnūq̄q̄ sicut
se h̄z ad entitatē ita ⁊ ad veri-
tatē. 12. di. quarti. q. 8. 10.
- I**ntellect⁹ potēs h̄fe cōceptū v̄r

Tabula

tuat' includere oēs. vitates de
ipso necias ordiatas immediat'
f. et mediati' p' de illo obiecto
h'fe sciētā cōpletā. 7. q. 4. l. 7.
Infinītū vt infinitū in perfectio
ne nō pōt esse inequale. 50. dī.
quarti. q. 6. C
Infinītū obiectū vt infinitū com
prehēdi nō pōt aliq' actu nisi
infinītū vt infinitū. 1. q. 4. l. 1. 2.
Inedīcabilitas p'supponit singu
laritatē. 26. dī. 1. q. vñica. f. E.
In quacūq' dīstīctīōe illū ē rō p'n
cipalis dīstīguēdi hoc qd est
rō principalis eēdi in illo eē
31. dī. primi. q. vñica. 2D
In q'cūq' coordinatōe p'ntiali sūt
oīa p'ntia ad illā coordina
tione cīrcūscripto q'cūq' alio
q' nō ē aliqd illi' coordinatio
nis eēntialr. 3. dī. scōi. q. 4. D
In quocūq' genere illū qd ē in
potētia tale non est nisi fm qd
tale. 30. dī. primi. q. 2. C
In q'cūq' ē p'ncipis p'ductiū p
fectū priusq' termin' p'ducat il
lud p' tali p'ncipio terminuz
p'ducere. 10. dī. 1. q. vñica. f. 3.
In q'cūq' nō ē p'ncipis priusq'
termin' p'ducat illū nō pōt p
ducere terminū ibidem.
In quocūq' signo nature v' ori
ginis est p'ncipis productiū
perfectum in se et in supposito
cōueniēte actioni in illo signo
pōt esse tali supposito rō p'du
cēdi. 12. dī. p'mi. q. 1. f. 13. dī.
eiusdem. q. vñica. f.
In quocūq' ē aliqua forma illū
est simplr tale fm illā formaz
13. dī. quarti. q. 1. E
In quocūq' ē illū qd ē rō forma
lis terminādi aliquā depēden
tiā et hoc p' naturalr q' d'pē
dētia sit determinata ad ipz de
pēdet depēdēs. 19. q. quol. f. B

Sexta

In tot p'ductiōes pōt aliqd sup
positū ad quod se extēdit p'nc
ipis p'ductiū. 2. q. quol. R
In cui' p'tate nō ē tēdere v' nō
tēdere in eis p'tate nō ē remiss'
se tēdere. 49. dī. qrti. q. 10. f. B
In cui' substantia ē rēlo illū non
est aliqd absolutuz. 13. q. 4. l. 7.
In vnoquoq' ordine cāe opz po
nere respectu vñi' effect' vñā
p se cāni et vñā p se rōnez cau
sandi. 3. dī. primi. q. 7. A
In p'fecti' nō ē cā sufficiēs acti
ua perfectiōis. 18. dī. scōi. q.
vñica. f. B
Impōte est eandem potētiā cō
prehēdere duo obiecta adeq'
ta infinita. 7. q. f. quol. ff.
Impōte ē aliqua eē dīstīcta in
rōe superioris et nō eē dīstīn
cta in rōe inferioris. 1. q. pl. S
Impōte ē eūdē cōceptū eē p'io
rē et posteriorē h'ri et nō h'ri de
eadē re. 2. dī. 1. q. 2. f. A
Impōte ē agēs cōiscare terminū
formalē p'ductionis nisi agat
forma eq' pfecta si agit vniuo
ce vel pfectiori si agit equo
ce. 7. dī. primi. q. vñica. D
Impōte ē itelligere rekonē et nō
eē ad aliquē terminū et corre
lariū. 23. dī. p'mi. q. vñica. B
Impossibile est fundamētuz eē
nouū et rekonē eē eternam fm
illud fundamētuz. 30. dī. p'li
mi. q. 2. A
Impōte ē aliqd depēdēs a poste
riori naturalr eē idē p'ori na
turalr. q' tūc eēt p'io et nō p'io.
3. dī. secundi. q. 4. f.
Impōte ē hoc eē et illū nō eē qñ
est vera et realis idētitas 13 nō
sit formalis: q' tūc idē esset et
nō esset. ibidem.
Impōte ē qalīqd sit representa
tiū alicui' scōario nisi p'muz

Notabiliū

obiectū representatū dēterminat
 nes ad illū. 3. di. scōi. q. 8. j. B
 Impote ē aliquā cognitionē in
 tutiū eē p aliquā rōnē q sit
 in eadē dispōne ⁊ eodē mō re
 p̄sentās remanēte ⁊ et nō ma
 nēte. 3. di. scōi. q. 11. ff
 Impossibile ē eē duos fines pri
 mos vel duos efficiētes p̄mos
 alterius et alterius rōnis. 14.
 di. scōi. q. 1. j. A
 Impote ē absolutū cū reōne fa
 cere p se vnū. 3. q. plo. 3. r. 16.
 di. scōi. q. vnica. B
 Impossibile est voluntatē velle
 aliqd actu nisi sit actualis in
 tellectio eiusdē in intellectu.
 42. di. scōi. q. 4. j. D
 Impote ē idē cātum h̄re plures
 cās totales i eodē genere cau
 sandi a qbus dependeat. 1. di.
 tertij. q. 2. j. A. r. 7. q. q̄li. Dd
 Impote ē agētia quātūcūq; di
 uersa q iducāt regulr eandē
 formā post corruptionē eius
 dē corrupti. 12. di. q̄rti. q. 4. A
 Impossibile ē illū qd inest alicui
 p accōs esse inmutabilē eo cui
 inest. 49. di. q̄rti. q. 6. j. R
 Illū qd ē tm̄ sensibile p se nō pri
 mo nō p̄t agere sine illo qd ē
 sensibile p̄lo. 12. di. q̄r. q. 3. Cc
 Illū qd ē eēntialis rō terminan
 di depēdētā alteri nō p̄t ad
 illū depēdere. ibidē. q. 6. j. A
 Illū nō dī virtus acq̄sita ad cu
 ius cognitionē redit aliqd su
 pernaturale. 14. di. q̄rti. q. 3. C
 Illū magis diligit simplr pp cu
 ius salutē eē alteri cōtēnit v̄
 negligitur. 43. di. q̄rti. q. 2. p
 Illud qd nō locat aliqd effectū
 ue nec impedit ipsum amone
 ri ab hoc loco nō detinet ip̄m.
 44. di. quarti. q. 2. D
 Illud ē simplr principalē respe

Propositionū

ctu. a. qd quo cūq; alio p possi
 bile vel impossibile circumscri
 pro eodē mō se haberet ad. a.
 49. di. quarti. q. 2. Z
 Illū ē magis volēdū volūtate li
 bera quod appetitu naturali
 naturaliter est magis appere
 dum. ibidem. q. 4. B.
 Illū ē meli⁹ qd sine alio effz ma
 gis eligibile. ibidē. q. 4. j. Dd
 Illū qd nō p̄iugit meliori se nō
 p̄t beatificari neq; simplr bea
 tificatur. ibidem. q. 8. D
 Illū nullo mō ē plurificabile in
 diuinis qd nō p̄t aliq mō des
 terminari ad aliquā certā plu
 ralitatem. 2. q. quoli. j. R
 Illū ē p̄cisa cā alicui⁹: quo possi
 to: circūscripto vel variato q
 cūq; alio seq̄t effect⁹. 1. q. plo.
 D. r. 43. di. quarti. q. 4. D
 Illū fm̄ p̄pūā rōnē v̄ eē actua
 lius in se cui magis repugnat
 cōicabilitas ad plura ad extra
 3. q. p̄lo. j. h
 Illū qd ē rō agēti alicui actiōe
 nō manēte in agere nō p̄ficiē
 illa actione. 1. di. scōi. q. 1. B
 Illū qd si esset distinctū ab aliq
 esset posterius eo naturaliter
 necessario est idem illi si incō
 possibile est illud aliud eē sine
 eo. 2. di. scōi. q. 2. A
 Illū qd ē perfectiōis in inferiori
 intellectu non ē negandum
 ab intellectu superiori ⁊ p̄fectio
 ri. 9. di. scōi. q. 2. S
 Illū qd ē nō cā forme inesse s̄
 tm̄ in fieri non videt eē causa
 necessaria forme quantū ad
 actum eius secundum. 11. di.
 secundi. q. vnica. D
 Illū quo aliqd p̄t simplr agere
 ē potētia. 1. di. p̄imi. q. 4. j. h.
 r. 17. di. eiusdē. q. 2. E. r. 49.
 di. quarti. q. 6. j. D

Tabula

Sexta

- Illud quod o producens producit:
si non est eiusdem rationis cum
forma producti continet eam vir-
tualiter et est perfectius ea. 7.
dist. primi. q. vnica. j. 20
- Illud non est contingens propter ha-
bitudinem sui ad aliquam causam
ad cuius euentum causa superior est
determinata cuius cause deter-
minationem necessario sequitur
determinatio omnium causarum iste
rior. 37. di. scdi. q. vnica. 20
- Illud est causa totalis alicuius:
quod si esset: omni alio per im-
possibile circumscripso perfecte
causaret illud. ibidem. 21
- Illud quod est ratio continendi multas
perfectiões virtualiter et quantum est
de se infinitas operum quod sit perfectio
simpliciter. 1. dist. tertij. q. 1. C
- Illud quod est alicuius in se: prius
est eius quam quod est eius per ac-
cidentes. 2. dist. tertij. q. 2. B
- Illud cuius essentia est incausa-
ta secundum se: ipsum est incausatum secundum
se. 22. dist. tertij. q. vnica. A
- Illud cuius essentia est incausata a
causis intrinsecis: est incausatum
a causis intrinsecis. ibidem.
- Illud quod nullo modo est in gene-
re: vel nihil est vel est deus. 22. di-
stin. tertij. q. vnica. j. B
- Illud quod ex propria ratione sui non
depēdet essentialiter a voluntate:
non dependet essentialiter ab ali-
quo essentialiter depēdente a volun-
tate. 24. di. tertij. q. vnica. B
- Illud non est causa sine qua ab alio
prius naturaliter causatum habet tota-
liter esse. 12. dist. quarti. q. 1. B
- Illud est per se subiectum alicuius
accidentis de quo illud ac-
ciden- predicatur per se secun-
do modo. ibidem. q. 2. B
- Illud quo aliquod ens habet entitatē
eo tantum fundamēto primo vni-

- tatis est vniū vnitate correspon-
dēte tali entitati: et prius distin-
ctū a quocūque ente non habēte
illā vnitatē. 3. q. quoli. ff
- Illud quod de seipso formaliter est in
cōicabile seipso formaliter a quo
cūque cōicabili est distinctū. ibidem.
- Illud est verū demonstrabile in se per
quid per aliud verū prius ghaliter
quod ex terminis suis habet quod sic pos-
set demonstrari. 7. q. quibe. 20
- Illud quod est verū necessariū ex ter-
minis suis mediatur: ex terminis
etiam habet quod in se sit demon-
strabile propter quod. ibidem. j. 20
- Illud agēs potest eam quēcūque termi-
nū in quēcūque totaliter perterere
quod in virtute sua actiua habet virtū-
tem terminū eam totaliter quantum ad
eē et non eē: et est quilibet necessa-
rio cōcomitans virtutis terminū
in eēdo. 10. q. quoli. A
- Illud quod ex de potētia accidētis
tali ad actū non recipit aliquā
formā potest ipsa operatiōe: quod non
fuisset prius in potētia accidēta-
li sed essentiali. 13. q. quli. E
- Illud quod habet relationē actualem
ad terminū existētē et quantum
est ex parte sui semper vniūformi-
ter se habet ad illū: habet relationem
aptitudinales ad illū terminū
quod non est existēs. 13. q. quli. j. O
- Illud non potest sciri de causa per ef-
fectū demonstratiōe quod: quo cir-
cūscripto remanet in causa quod
quid est necessariū ad causan-
dū. 14. q. quoli. 2
- Illud quod est alicui principij ope-
rādi operatione immanēte et
producendi productū distinctū:
quodāmodo est prius principij
operādi. 14. q. quoli. j. Q
- Illud videtur esse principij acti-
uū per quod reducitur aliqd de
potentia essentiali ad acciden-

Notabilium

talem. 15. q. quoli. j. E

Illud qđ est intrinseca rō ipsius potēte necessario agendi erit etiā rō semp necessario agēdi quātū est ex pte potētie: et ita cōtinuādi quātū ip̄a potentia pōt cōtinuare. 16. q. quoli. j. C
Instrumentū nō agit nisi in virtute principalis agētis. 1. dist. quarti. q. 5. j. B

Licet detinere rē alienam qñ ille cuius est debet velle eā rationabiliter detineri. 15. di. quarti. q. 2. E

Mēsurā ex natura rei aliud ē ab ipso mēsurato. 2. di. scđi. q. 2. h

Winoz virt⁹ actiua nō pōt maiorem virtutē impedire a sua actione. 9. dist. scđi. q. 2. j. E

Modus accidentalis p se obiecti nō impedit cognitionē illi⁹ obiecti. 10. dist. quarti. q. 8. E

Modus obiecti beatifici vt obiectū est beatificū est in re ex natura rei. 6. q. quoli. f

Nihil habet a se pncipiū productiui nisi habeat illud sine imperfectiōe et etiā nō cōicātū p productionē adequatā cōpetere tali pncipiō. 2. di. prim. q. 7. j. B

Nihil habēs pfectus esse in aliquo gñe ad illō qđ hz min⁹ pfectū esse in genere tali dependet. 35. dist. prim. q. vnica. 2

Nihil habet limitate in aliquo nisi habeat ab aliquo agente determinatē illō ad certū gradū. 7. q. quoli. v

Nihil essentialiter dependet ab aliquo quo nō existeret nihilo minus ēēt. 2. di. prim. q. 3. j. B

Nihil est in potestate cognoscētis nisi act⁹ elicit⁹ vel iperat⁹ ip̄s⁹ volūtatē. 4. q. plo. j. B

Propositionum

Nihil est p se notū de conceptu nō simplr simplici nisi sit p se notū partes illius cōcept⁹ vni. 2. dist. prim. q. 2. j. C

Nihil eēntialiter ordinat⁹ ad aliquid quā operationē ad cui⁹ pncipiū se habet in potētia contra dictionis sicut ad accidēs per accidēs. ibidē. q. 7. h

Nihil est causa totalis et perfecta et naturalis effectiua alicuius quin ip̄m approximātū toti tali receptiuo et non impeditū causet illud. ibidem. U

Nihil est omnipotēs cū omnipotentia reqrat potētiā infinitā nisi habeat infinitā essentiā. 20. di. fin. prim. q. vnica. j. f

Nihil est qđ nō habeat determinatū gradū pfectiōis inter entia. 31. di. prim. q. vnica. j. A

Nihil est idē realiter a. sine quo a. potest esse realiter sine p̄dictione. 1. dist. scđi. q. 5. B

Nihil est compositū sine vnione partū cōponentiū ita qđ partibus separatis nō manet cōpositū. 1. dist. scđi. q. 5. C

Nihil est principū naturalr mouēdi alicui nisi in quantum est p se et primo in eo qđ mouet. 2. dist. scđi. q. 10. j. f

Nihil est rō cognoscēdi alterū pfecte nisi sit ppria rō eius vel cōtineat ppriā rōnē ei⁹ cognoscēdi. 3. dist. scđi. q. 10. C

Nihil est obiectum adequatum intellect⁹ nisi in quo saluatur ratio illius ad qđ pōt se extendere. ibidem. q. 11. B

Nihil est formale principū pducēdi aliquid perfectius sc̄ipo. 1. di. quarti. q. 1. A et infra. 21

Nihil est de essentia alicui⁹ nisi qđ p̄tinet intrinsece ad quiditatē ei⁹. 12. di. quarti. q. 1. f

Tabula

Sexta

Nihil est cā instrumētalis alicuius effectus ad quē pducēdū sua virtus actiua sola sufficit. 12. dist. quarti. q. 3. A

Nihil est instrumētum alicuius cause nisi superioris cause in genere cause efficiētis. 12. dist. quarti. q. 3. I. D

Nihil est summe pfectū cui deficit aliqua pfectio simpliciter. 5. q. quoli. B

Nihil depēdet ab alio i cēdo a quo nō hz eē: ita nec in pmanēdo ab alio a q nō hz pmanētia: q: ab eodē hz eē ⁊ pmanētia. 8. dist. primi. q. 5. B

Nihil fin q est ens diminutum est ppria ratio entis veri ⁊ ppria causa entis pfecti. 13. dist. primi. q. vnica. D

Nihil pōt recipere eē necessariū ab aliq p pductionē nō necessariā. 10. di. pmi. q. vnica. I. F

Nihil causatū a posteriori naturaliter pōt eē idē priori naturaliter. 11. dist. quarti. q. 3. Q

Nihil p eēntiā cognoscibile pfectissime cognoscit nisi cognoscat p eēntiā suā: vel p aliqd pfecti⁹ includēs eēntiā suā quā ipsa sit in se. 2. dist. pmi. q. 3. A

Nihil pfecte cognoscit nisi cognito eo qd est de eēntia sua. 3. di. fin. primi. q. 5. I. Z

Nihil perficiēs eēntiā vt eēntia est distincta qualitercunq a potētia pōt esse nisi act⁹ primus. 49. dist. quarti. q. 2. 3

Nihil pcedēs actionē magis requirit actionē coexistētē q̄ principiū illi⁹ actiōis ex quo est pri⁹ actiōe sicut ⁊ pncipiū agēdi. 3. dist. primi. q. 6. Q

Nihil distinctū ab alio reat⁹ sine quo nō pōt eē sine pdictiōe est pri⁹ eo: s; vel est posteri⁹ eo ita

raliter vel simul natura cū eo. 2. dist. scđi. q. 2. B

Nihil dī format⁹ tale nisi p aliquā formā sibi format⁹ iherētē. 12. dist. quarti. q. 2. A

Nihil dī itelligere nisi in hoc q hz itellectionē talē format⁹ sibi iherētē. 12. dist. qrti. q. 3. ff

Nihil dī principaliter agere aliquid qd in agēdo est cā suborinata alicui alteri principali. 48. dist. quarti. q. 1. D

Nihil essentialiter dependet ab eo qd non est aliqua causa ei⁹ loquēdo de actu primo q̄cūq. 49. dist. quarti. q. 2. I. E

Nihil i opib⁹ dei ⁊ nature ponēdū est frustra. 6. di. qrti. q. 9. E

Nihil cōcipit distincte nisi qñ cōcipiūtur oīa q̄ includūtur in rōne ei⁹ eēntiali. 3. di. pmi. q. 2. A

Nihil cōprehēdit obiectū formaliter infinitū nisi ipm cōprehēdēs sit formaliter infinitū. 13. di. fin. pmi. q. vnica. D

Nihil mouet se vniuoce ad illud qd hz. 2. dist. scđi. q. 10. C

Nihil pōt excedi a duobus primo ipm excedētib⁹: neq; aliqd finitū ordinat⁹ ad duos pmos fines. 2. dist. pmi. q. 3. I. B

Nihil pōt dici stultius q̄ q falsa opinione ala sit beata. 1. di. fin. primi. q. 1. I. B

Nihil pōt eē causa p se alicuius nisi vt ab ipso tāq; a pōt essentialiter dependet causatum. 2. dist. primi. q. 2. Z

Nihil pōt nō eē nisi cui aliqd tē cōpossibile positue vel priuatiue pōt tesse. 2. di. pmi. q. 2. Q

Nihil potest habere principium alicuius actionis immanentis nisi sit in actu per illud qd est principium talis operationis. 3. dist. secūdi. q. 8. A

Notabiliū

Nihil pōt eē rō cognoscēdi plu-
ra alteri rōnis nō emīnēter cō-
tineat i se oīa illa sūm cognosci-
bilitatē 7 p pñs sūm entitatē. 1.
di. quarti. q. 1. 7

Nihil pōt cōuerti necvt termin⁹ a
q nec vt tmin⁹ ad quē nūl cui⁹
eē 7 nō eē totālī subest virtuti
pūeritēis. 11. di. qrti. q. 2. B

Nihil pōt oīo determinari ad cer-
tā pluralitatē inferiorū eiusdē
rōnis qd nō necessario pēxigit
aliqua plura alterius rōnis p
que determinēt ad certaz plu-
ralitatē. 2. q. quol. f. R

Nihil pōt eē ppositū cōe: 7 eiusdē
rōnis i diuersis: qn qdlibz qd
ē de eēntia ei. possit eē eiusdē
rōis cū eis. 3. di. scđi. q. 5. i op.

Nihil pphibet effectum pducī ab
agēte sine illo: quo pñte virt⁹
agētis magis debilitat q for-
tificet. 12. di. primi. q. 1. B

Nihil qd icludī i multis pōt eē
pfect⁹ quocūq illoz in qbus
includī. 1. di. qrti. q. 1. f. C

Nihil qd imediate conseruat a
deo pōt corūpi ab agēte crea-
to. 12. di. quarti. q. 4. B

Nihil pprie mutatur nisi aliqd
nouum sibi formālī inhereat.
49. di. quarti. q. 2. B

Nihil pphibet qrūdā necessariorū
eē alteras cās. 7. q. quo. f. 21. 12

Nihil eēntiālī depēdet ab aliqd
q nō est cā ei⁹ vel nō ē de eēn-
tia eius. 10. di. qrti. q. 4. D

Nihil vnus rōnis pōt plura cō-
tinere nō formālī eadē perfe-
ctius q vnitiue vel idēice. 4. 6
di. qrti. q. 3. E

Nihil sufficiēter natū ē gignere
notitiā actualē nisi ipm heat
obm pñs nātū q actū pñs sibi
in se vel in aliquo repñtante
ipm. 3. di. primi. q. 6. h.

Propositionū

Nō hñs pñs nullo pñori se ē po-
sterius. 2. di. primi. q. 2. f. R.

Nō est trāsīt⁹ a pdictorio in con-
tradictoriū sine aliqua muta-
tione. 16. di. qrti. q. 2. f.

Nō est p se vnū ex qbuscūq dis-
tinctis nisi vnū sit sicut actus
7 reliquuz sit sicut potentia. 1.
q. quolib. D

Nō tñ a cā efficiēte pēdet idē
titas effect⁹ sed etiā a materia
43. di. qrti. q. 3. C

Non mīnoris est virtutis vel ac-
tionis aliqd cōuertēre in pce-
existens q in nō pceexistēs. 13
di. quarti. q. 1. B

Nō vñ pphabile q oppositū imp-
fectū sit in entibus ex nā rei 7
nō possit ibi esse oppositū pfe-
ctū ex natura rei. 6. q. quo. 21

Nō pñt eē plura sōalī īfinita 7
realī distincta. 4. q. quo. f. f.

Notitia ei⁹ qd est p pñsimū sub-
lecto nō pñet virtualī pñio 7
euidēter nisi in p se 7 pñio cō-
ceptu subiecti vel in ipso subie-
cto sic cōcepto. 14. q. quo. D.

Nulla ala dī peccatū pñe ab
illo qd ē termin⁹ imediate ac-
tiōis diuīe. 14. di. qrti. q. 1. f. C

Nulla aptitudo ē rō terminādī
actū pfectū pfecte nisi rōne na-
ture cuius est talis aptitudo.
27. di. tertij. q. vnica. B

Nulla cā est adeqta respectu ef-
fect⁹ nisi pñio virtualī pñneat
totū effectū. 3. q. plo. f. B.

Nulla cā dependet essentialī in
cādo a causa eiusdem ratio-
nis. 2. di. primi. q. 2. 3

Nulla cā pōt destruere aliquod
ens pp repugnātiā sui effect⁹
ad illud nisi sñio effectui det p-
fectus 7 intēsus esse q sit eē
alterius destructibilis. 2. di. q.
primi. q. 2. f. Q.

Tabula

Sexta

Nulla cā scōa causat nisi prima
cā cānte cārū eius hoc pūus
nātr q̄ ipsa cā prima causet.
8. di. primi. q. 5. Bb

Nulla cā scōa pōt eē cā pncipal
cāe agendi opposito mō illi q̄
pvenit principali agēti ex sua
cālitate. 7. di. scōi. q. vnica. j. B

Nulla hīrudo adueniēs cuiusq̄
sive absoluto sive respectivo
sive ēt illa hīrudo sit real sive
rōnis destruit illud cui adue-
nit s; pot' p'supponit. 3. q. 41. E

Nulla māe dispō ē pfectior neq̄
eā pfecta cu3 forma actiua
agētis. 2. 7. di. pū. q. 3. B

Nulla natura h3 irrisece ad op
posita disūcta necessitatē qn
hēat necessitatē ad aliq̄ vnū
illoz. 10. di. quarti. q. 1. j. A

Nulla nā vel aptitudo nālis h3
a fine vt finis est: nisi vt amato
et desiderato et sic mouēte effi-
ciēs. 4. q. prolo. j. B

Nulla nā est btificabilis nisi q̄
pōt attingere obiectum inate
riale. 49. di. quarti. q. 8. D

Nulla creatura p̄t animā rōua-
lem btificare neq̄ simplr neq̄
ad tēpus. 2. q. prolo. D

Nulla creatura rep̄ntat desū nisi
s; pcepto cōea et nō sin pcepto
spāles. 3. dist. primi. q. 5. B

Nulla electio volūtatis est recta
nisi sit a rōe recta et habitu vir-
tutis. 4. q. prolo. j. R

Nulla entitas formalr infinita
simplr pfectior termino fōrali
pductionis habet p pductio-
nē. 5. di. primi. q. 2. B

Nulla entitas vna et signata p̄t eē
ex animaz qn sit vel fōalr ad
se vel fōalr ad alitē. 4. q. 4. 3

Nulla negatio ē p̄pā alicui sub-
iecto nisi p aliquā affirmatio-
nē p̄pā ei quā seq̄tur talis ne-

gatio. 28. dist. primi. q. 2. 2. et
4. q. quol. j. D

Nulla negatio pōt esse eadē ali-
cui primo sicut ipsum est ipm
primo. 4. q. quol. j. E

Nulla negatione cōstituit fōra
liter aliqd i entitate pfectioni
q̄ sit illa entitas p̄supposita
negatiōi. 3. di. scōi. q. 3. B

Nulla p̄sona constituit formāl-
r duab; relationib; distinctis.
18. dist. primi. q. vnica. D

Nulla veritas p̄inet p se ad ali-
quā sciaz nisi sit de subiecto p̄
mo vel de eius pte subiectiua
vel integrali vel cēntiali vt de
aliquo essentialr ad subiectū
attributo. 3. q. prolo. O

Nulla certitudo ē obi alicui qn
illud obm cognoscit alio mō
se h3. 3. di. primi. q. 4. B

Nulla pfectio irrisece ē btitudo
nisi p p̄to imediate p̄sigit pfe-
ctiua extrinseco: qd est ob3 btī-
fici. 49. di. quarti. q. 2. Bb

Nulla pfectio simplr ē icōpōtis
altī pfectioni simplr. 5. q. 41. B

Nulla rēo vt esse rō inherētie
alicui pfectiōis simplr. 35. di.
primi. q. vnica. j. C

Nulla relatio ē cognoscibilis ni-
si cognito extremo. 3. dist. pri-
mi. q. 4. O

Nulla relatio est perfectio sim-
pliciter. 8. di. primi. q. 4. 2

Nulla relatio rōnis pōt esse infi-
nita. ibide3. j. D

Nulla rēo rōnis pōt eē rō fōa-
lis q̄ aliqd pōt producere ens
reale. 8. di. terrij. q. vnica. 13

Nulla pfectio simplr est fōalr
incōicabilis. 5. q. quol. j. A

Nulla sensatio p̄t eē distinctiua p̄
mi obi sensibilis. i. cōssimi ab
eo qd n̄ ē tale qz n̄ p̄t eē vtriuf
q̄ extremi. 43. di. qrti. q. 2. j. A

Notabilium

Propositionum

Nulla spēs plurificabil in iudi-
uiduis dterminat ex se ad cer-
tū nūqz idiuiduoz: s3 quātruz
est ex se pparē infinitatē indi-
uiduoz. 2. di. primi. q. 3. f. B

Nulla spēs eadē r eiussdē rōnis
est p se repñatiua obiecti sub
oppositis rōnibus repñtabi-
lis. 3. dist. primi. q. 6. f. A

Nulla impfctio est rō agēdi s3
est magis impedimētū actiōis
7. q. quoli. f. D

Nulla impfctio ponēda ē i aliq̃
nā: nisi necessitas appareat in
tali natura. 3. dist. primi. q. 6. f.

Nulla circūstātia fac q ē pctm
veniale i vno eē mortale i alio
nisi ille ali^o nēcio obligat ad il-
lud ad q nō est obligat^o alter
38. di. tertij. q. vnica. D

Nulla distinctio realis i effectu
dependet a relōne rōnis in cā
46. dist. quarti. q. 3. C

Nulla scia pila p̄t eē de pceptu
vno p accidēs. 3. q. prolo. f.

Nulla scia alicuius cōclusionis
depēdet nisi ex euidētia ip̄nci-
ploz r ex euidētia sylogistice
illatiōis. 3. di. primi. q. 4. A

Nulla distinctio pcedēs rōnem
pmi distinctiui est p tale disti-
ctiui. 8. dist. primi. q. 4. O

Nulla visio beatifica h3 aliquid
creatu3 pro obiecto imediato
27. di. primi. q. 1. f. A

Nulla cognitio alicui^o in vti in
sibi tm̄ est cognitio pfectissima
r intuitus ip̄s^o rei in se. 2. di.
primi. q. 3. f. A

Nulla p̄tigētia p̄t eē in cātōe ali-
cui^o cāe respectu sui effect^o nisi
p̄ma cā p̄tingenter se hēat ad
cām p̄ximā sibi v̄l ad suū effe-
ctū. 39. di. primi. q. 1. f. B

Nulla operatio vere realis cō-
petit p̄cise alicui^o enti f3 qd vir-

tute sui: sed si aliquo mō com-
petit sibi: hoc op3 esse virtute
alicui^o cui cōpetit esse simplr.
3. dist. primi. q. 4. O

Nulla sōfa pplet totū appetitū
māe sue respectu alteri^o sōfe
nisi det actū oppositū p̄uandū
ill^o sōme. 14. di. scōi. q. 1. B

Nulla sōfa dat actū oppositū p̄
uatiōi cuiuscūqz sōfe nisi in se
p̄treat oēs sōfas saltē virtuatr
ibidē r. 49. di. q̄rti. q. 6. C

Nulla forma absoluta distiguit
spē ab alia p solā relōnez s3 p
aliq̃ differētiā absolutā eius-
dē generis. 17. q. q̄l. f. ff

Nulla forma agit in p̄p̄iā mas-
teriā quā informat. 25. di. scōi
q. vnica. f. f

Nulla sōfa eadē nūero p̄t simul
iformare duas materias q̄rū
vtraqz erit sufficiēs receptiui
r totale ei^o. 11. di. q̄rti. q. 3. f. f

Nulla sōfa diermiata ad aliq̃d
receptiui p̄t al^o mō p̄ficere
aliō passuz. 12. di. q̄rti. q. 6. A

Nulla forma d genere p̄uori po-
test p̄ficere susceptiui de gñe
*posteriori. ibidem.

Nulla sōfa p̄ficiēs susceptiui3
inquātū idifferēs ad plura p̄-
cise p̄ficit ip̄3 i ordie ad vñū il-
loz. 49. di. q̄rti. q. 2. f. ff

Nulla forma p̄ficit aliq̃d in p̄tū
illimitatū vel idifferēs: q̄ p̄cise
p̄ficeret ip̄m si eēt determina-
tū ad vñum illozum. ibidē.

Nulla p̄ductio p̄fecta p̄memor-
iā p̄fectā p̄t eē p̄fecta nisi sit
notitie adēq̃te illi memorie si-
ue illi intellectui respectu tal-
obi. 2. dist. primi. q. 7. B

Nulla p̄ductio aliq̃d accipit
esse q̄ p̄impossibile circūscri-
pta non minus haberet eē. 11.
di. primi. q. 2. D

Tabula

Sexta

Nulla potētia h3 p obiecto bti
fcor dētatino illud quo circū
scripto nihil minus dētaref r
bificaref. 5. q. quol. j. R

Nulla potētia manēs eadē pōt
h3e actū circa aliqd qd nō cō
tinetur sub suo primo obiecto
3. dist. primi. q. 3. B

Nulla potētia respiciens aliqd
ob3 p se r essentialr necessario
respicit illa q nō hnt ordinē ef
fentialē sed accidētalē ad illd
primū. 8. di. primi. q. 5. 2

Nulla potētia infinita agēs fm
ultimū sue potētie pōt agere i
tpe. 8. dist. primi. q. 5. U

Nulla potētia eligit hoc pp illd
nisi velēt vtrūq extremū. sicut
nlla potētia cognitiua cogno
scit pconē pp pncipiū nisi ea
dē cognoscat pncipia r cōclu
siones. 10. di. pmi. q. vnica. M

Nulla potētia opatiua pōt pfe
ctissime dētari nisi i obiecto in
cludētē sūmā pfectionē possi
bilē obiecto adēqto ipsi^o potē
tie. 22. dist. pumi. q. vnica. B. r
50. dist. quarti. q. 6. C

Nulla potētia respiciens aliqd
ob3 cōe siue i rōe motiui siue i
rōe terminatiui pōt pfectissime
quietari nisi in eo solo in q est
pfectissima rō obiecti adēqua
ti. 27. di. tertij. q. vnica. j. C

Nulla potētia pōt h3e aliquem
actū circa illud in quo non sal
uat rō sui primi obiecti. 33. di.
tertij. q. vnica. C

Nulla potētia pōt cognoscere ali
qd sub rōnevltiori rōne sui pri
mi obiecti. 43. dist. qrti. q. 2. ff.
r. 49. di. quarti. q. 8. j. B

Nulla potētia h3 suū pmi eē p
operationē suā. 1. q. quol. j. 2

Nulla mutatio ē realē nisi sit iter
terminū realē positiuū vlt pua

tionē realē. 16. dist. qrti. q. 2. E
Nulli creature pōt esse notū per
rōnē nālē illud qd cōtingēter
depēdet a volūtate diuina. 49.
di. quarti. q. 6. Q

Nulli tanq pncipio d3 attribui
cālitās alicui^o nisi talē cālitās
sit enidēs ex nā rei vel cāe vlt
cāti. nulli ēt cāe negāda est p
fecta cālitās nisi māfesse ap
pareat impfector cālitatis in
ea. 17. dist. primi. q. 2. M

Nulli pncipio pductiuo ex se tol
lit aliqd pduceret ē i aliq nisi
itelligat illd pncipiū pducere
vel pduxisse aliq productione
adēqta virtutis talis pncipiū p
ductiuū. 2. di. pmi. q. 7. S

Nulli^o intelligētis creati volun
tas pōt otermiat rectitudinē
pueniētē pvari. 4. q. plo. j. R

Nulli cōmittit pās arbitriū i
cā aliq cui^o arbitriū nunq erit
ratū pp quācūq diligētia pos
sibile adhiberi ab ipso s. tñ a
casu vel p miraculū spāle. 19.
dist. quarti. q. vnica. j. B

Nulli^o sōe finis pxi^o cognoscit a
nobis nisi ex actib^o ei^o nobis ma
nifestis: ex qb^o oñdit: q talis sit
pueniēs tali nature. 1. q. pl. B

Nulli^o ppetari hypostatice puenit
eē pfectionē neq i creatur ne
q i alijs. 26. di. p. q. vnica. j. O

Null^o act^o ali^o ab actuvolūtatis
elicitō vel ipato ē eñtialr po
sterior intellectiōe. 4. q. pl. B

Nullus actus potētie inferioris
est finis actus intell^o. q. nihil
ignobilius est p se finis nobi
lioris. 4. q. prolo. j. E

Nullus act^o alicuius potētie pōt
habere duo obiecta adēqta si
mul. 2. di. primi. q. 3. j. B

Null^o act^o nēcōio aufert a potētia
aliq nisi pp otermiationē ei^o

Notabilium

ad oppositū. 49. di. q. r. q. 10. ff
Nullus habet simplex pñcere
 potest duas potentias. 24. di.
 fin. scđi. q. vnica. C.
Nullus habitus est principium
 totale elicitiuū actus. 49. di.
 quarti. q. 10. E.
Nullus habet eleuās potētiaz
 pñ hñe obz qđ trāscēdat pñū
 obiectū potētie. 14. q. q. l. P.
Nullus effectus aliqd a cā recipit
 actualr: qz illa cā sit nata cāre
 nisi ēt actualr cāet. 4. q. pl. E.
Nullus effectus pōt ēt regult idē
 a qbuscūqz qñtūcūqz diuersis
 agētibz. 11. di. q. r. q. 3. J. R.
Nullus respectus ad creaturaz
 est pprietas pñone diuine neqz
 p se intrinsece includit in aliq.
 pprietate persone diuine. 27.
 di. primi. q. 3. J. J.
Nullus respectus pōt ēt magis
 necessarius aliquo extremo qz
 vtrūqz extremū pñponit. 32.
 dist. tertij. q. vnica. J. C.
Nullus terminus a quo dat effe
 ctui pducto aliquā pprietatē
 37. dist. scđi. q. vnica. J.
Nullus terminus formalis actio
 nis pñt ēt pfectior formali pñci
 pio agēdi. 1. di. q. r. q. 1. J.
Nullus in via est incorrigibilis
 36. di. tertij. q. vnica. ff.
Nullus intellz hz ēt actuale pro
 priū r pñmū intellz p aliqñ ac
 tū intelligēdi pñueniētē sibi vñ
 supposito fm ipm. 1. q. q. J. R.
Nullus intellz neqz ēt volūtas
 i aliq obiecto pfecte dētat nisi
 sit in eo tota plenitudo pñmi
 obiecti quāta. s. est pñssibilis
 pñmo obiecto. 6. q. quol. J.
Nullus pceptus cōis de deo cōti
 net virtualr oēs vñtates pñpe
 theologicas ad pñsonaz plura
 litatē pñnētes. 3. q. pl. p.

Propositionum

Nullus cōceptus realis cātur in in
 tellectu viatoris nātr ni i ab
 his q sunt nātr motiua itellz
 nñi. 3. dist. primi. q. 1. J. B.
Nullus pceptus hñs indifferētā
 ad aliq ad q nō pōt cōceptus
 generis ēt cōis pōt ēt pceptus
 generis. 8. di. pñmi. q. 3. B.
Nullus respectus ad ex vñ deo ne
 cessario cōuenire. 3. q. pl. J. J.
Nullus pñt decipi circa aliqd pñ
 cipiū pñmū credēdo se itellige
 re illud cū non intelligat tale
 principis. 2. q. plo. J. C.
Nullus pōt recta rōe appetere
 nō ēt ad fugiēdum iustū bo
 nū. 50. dist. quarri. q. 2. B.
Nullus pñt hz rectā rōez aliqd ap
 peter pñ nālē iclinationē: qñ illa
 pñsonat diuine volūtati. ibidē.
Nullū agēs supñ i cuius pñtate ē
 actio inferior pñt ab inferiori agē
 te neēitari. 33. dist. tñij. q. vii. O.
Nullū agēs nālē pōt esse p se cā
 cōtrariorū circa idē passus. 25.
 dist. scđi. q. vnica. A.
Nullū agēs hz i pñtate sua actū
 nisi i pñtate ei⁹ sit totū illud q
 necessario requirit ex pte ei⁹.
 ad talē actū. 2. di. tertij. q. 1. B.
Nullū hñs formā aliqz actiūz
 sibi pñdominātē pōt moueri pñ
 inclinationē illi⁹ forme pñdomi
 nantis. 17. di. pñmi. q. 2. J. ff.
Nullū cātū ab alio est elusdē rō
 nis cū eo qđ ē a se. 7. q. q. 2. it.
Nullū ens absolutūz qđ ē ex se
 neētiuz pfecte quātū pōt cogi
 tari aliqd esse necessariū pōt
 nō ēt quocūqz alio a se nō exi
 stente. 8. di. pñmi. q. 5. O.
Nullū ens absolutū dñmit ēt in
 aliq pp nouū respectū extrinsec⁹
 adueniētē. 10. di. q. r. q. 5. B.
Nullū gen⁹ pñdicat in qđ de aliq
 dñia inferiori neqz de illa que

Tabula

sumit a forma neq̃ de illa q̃ su-
mitur ab vltima realitate for-
me. 3. di. primi. q. 3. j. O
Nullū gen^o pōt esse indifferens
ad finitū et infinitum. 8. di. pri-
mi. q. 3. M
Nullū dependēs a plurib^o pōt
esse pfectioris p̃dinōis quocū-
q̃ illorū. 14. q. quor. j. 3
Nullū p̃dicatū ṽi p se inēz alicui
rōne inherētē alicui^o q̃b acci-
dit sibi. 15. di. tertij. q. vnica. A
Nullū receptiuū formaz pluris
mediate quietat nisi qñ hz p-
fectissimā formā cui^o ē capat.
14. di. tertij. q. 2. j. A
Nullū p se subsistēs pōt eē sofa-
liformas aliquā māz. 9. q. q. A
Nullū indiuiduū idē nūcro pōt
naturalī actione semel couru-
ptū redire. 3. dist. scđi. q. 4. j. F
Nullū indiuiduū eiusdē sp̃ei ne-
cessario req̃rit cām alteri^o sp̃ei
ab illa quā req̃rit aliū indiui-
duū. 49. dist. quarti. q. 5. E
Nullū infinitū pōt esse possibile
non necessariū. 10. dist. primi.
q. vnica. F
Nullū diuisibile hz actualissimā
entitatem siue actualissimam
existētiā anteq̃ intelligat in ali-
quibus illorū in que diuidit. 2.
dist. primi. q. 7. j. Mm.
Nullū miraculū est resp̃cū p̃tra-
dictoriorū ad que nulla est po-
tētia. 3. dist. secđi. q. 4. B.
Nullū principū naturale vnifor-
me pōt eē principū actiuū dif-
formitaz nisi passiuū principū
sit diffōre. 18. di. 2. q. vnica. j. 3
Nulluz obiectū facit pceptū sim-
plicē et p̃p̃iū sui in aliquo in-
telleū et cōceptū p̃p̃iū et simpli-
cē alteri^o obiecti nisi cōtineat
illō aliud obiectū essentialiter
vel virtualit. 3. di. p̃mi. q. 2. j. C

Sexta

Nullū obiectū habitus naturaz
liter p̃cedit obiectum potētie.
3. di. primi. q. 3. B.
Nullū obm facit notitiā distin-
ctā alterius obiecti nisi inclu-
dat in se virtualit aliud obm.
3. di. scđi. q. 9. A
Nullum corpus vt locans est lo-
cato disconueniēs nisi qz illō
corpus est sibi conueniēs. 44.
dist. quarti. q. 2. C
Nullum ordinatuz ad aliud vt
pius origine p̃tinet ipsuz emi-
nenter vel virtualiter. 6. disti.
quarti. q. 11. A
Nullum pducēs h̃s pductū si-
bi adequatū p̃t aliud pducere
2. di. primi. q. 7. M
Nullū summe dispositū ad reci-
piendū indiget aliquo facilitate
qz iā nō esset summe dispositū
3. di. primi. q. 7. j. E
Nullū vte fm totā suā indifferē-
tiā p̃t cognosci in inferiori ne-
qz tāq̃ in obō neqz tāq̃ i rep̃h-
tatiuo. 3. dist. p̃mi. q. 6. j. R
Nullū suppositū accipiens formā
per pductionē adequatā illi
forme pōt per illā formā pdu-
cere. 2. q. q. Q
Obiectū p̃mū ē illō q̃b
mouēdi potētiā hz p se rōnez
Obm p se et nō p̃mū ē illud q̃b
non hz q̃ moueat sed tñ cum
alio mouet ibidē.
Obligatio nō est ad imposse sol-
ui. 20. q. quor. j. X
Omne absolutū p̃t et realit disti-
ctū a posteriori p̃t eē sine illo
absq̃ p̃tradictiōe. 12. dist. scđi.
q. 2. A. et 48. di. quarti. q. 1. B
Omne agēs q̃b p̃t sufficiēter i ac-
tionē suā sine actiōe alteri^o et
in terminū actiōis p̃t informā-
re passuz illa forma sine actiōe
alteri^o

Notabilium

alterius. 11. dist. quarti. q. 3. S
 Omne agens potens in aliquam
 transmutationem potest in terminum
 illius si huius susceptivum non ma-
 gis repugnans termino quam mo-
 tui. 12. dist. quarti. q. 6. B
 Omne agens habens virtutem: quod qua-
 tum est de se posset in infinita si-
 mul: 13. impossibilitas effectum
 impediat illa simul poni: est in-
 finite virtutis. 2. di. primi. q. 2. J. X
 Omne agens ex necessitate nature
 necessario agit nisi impediat vel
 ab alio dependeat. 2. di.
 fin. primi. q. 7. J. B
 Omne agens necessario agens pro-
 ducit effectum suum in susceptivo
 quantum potest produci in eo.
 8. dist. primi. q. 5. S
 Omne agens necessario agens agit
 secundum ultimam potentiam suam: quod sicut
 non est in potestate sua agere et
 non agere ita nec interesse neque re-
 mittere agere. ibidem.
 Omne agens omnino sufficiens hoc est
 a nullo dependens et produciens per
 modum nature huius productionem
 sibi coeuvam: et etiam huius productum
 perfectum: si non agit per motum. 9.
 dist. primi. q. unica. B
 Omne agens naturale potens in ali-
 quod totum effectum de necessitate
 produci eum si non prohibeat. 12. di.
 fin. secundi. q. 1. A. et 12. dist. quar-
 ti. q. 4. J. C. et ibidem. 7
 Omne agens quod huius in virtute sua for-
 ma perfectior huius est imperfectior
 re eiusdem rationis. 18. dist. secundi.
 di. q. unica. B. A
 Omne agens creatum requirit ali-
 quid in agendo ut concomitantem ef-
 ficientem: vel saltem principium
 materiale. ibidem. A
 Omne agens equocum totale est nobis
 effectum. 25. dist. secundi. q. uni-
 ca. B. et 49. dist. quarti. q. 4. J. N

Propositionum

Omne agens non impeditur quod necessi-
 tat ad agendum de necessitate re-
 mouet omne prohibens actionem: si
 potest. 1. dist. primi. q. 4.
 Omne agens potest in aliquo terminum
 quod potest habere in virtute acti-
 va terminum illud. 49. dist. quar-
 ti. q. 14. J. B
 Omne effectibile habet aliquam
 causam essentialiter ordinatam
 2. dist. primi. q. 2. J. O
 Omne ens plus diligit naturaliter
 esse suum quam esse alterius cuius
 nihil est ut pars vel effectus.
 2. dist. primi. q. 3. J. B
 Omne dependens dependet ab aliquo
 omnino et simpliciter independente: quod
 tunc nunquam terminaretur eius de-
 pendetia. 12. di. primi. q. unica. J. X
 Omne generans in quantum est gene-
 rans circumscripto omni alio distin-
 guitur a generato. 3. di. secundi. q. 4. 2.
 Omne permanens et sempiternum
 ad quodcumque aliud permanens et
 sempiternum semper et necessario
 habet eandem habitudinem. 48.
 dist. quarti. q. 2. B
 Omne per se intelligibile aut includit
 per se rationem entis et essentialiter vel
 continetur virtualiter vel essentialiter
 in includente essentialiter rationem en-
 tis. 3. dist. primi. q. 3. J
 Omnis sensatio est cognitio organi-
 ca. 43. dist. quarti. q. 2. J. C
 Omne factibile excedit a fine in bo-
 nitate: et per consequens in perfectio-
 ne. 2. dist. primi. q. 2. J. O
 Omne intelligibile finitum determina-
 tur ad certum intelligibile vel ad
 aliquam certa intelligibilia ita quod si-
 bi ex se repugnat quod sit aliorum
 ab illis vel ab illo. 1. dist. quar-
 ti. q. 1. X
 Omne imperfectum reducitur ad perfec-
 tum sicut ad prius se essentialiter.
 8. dist. primi. q. 1. C

Tabula

Sexta

- Oē idiuisibile de gñe quātītatis
 p se vel ē ps discreti vel termi-
 nus p̄tinui. 2. di. scōi. q. 2. f. C
 Oē principii pductiū qd nō re-
 ducit ad aliqd p̄ncipiū pri^o na-
 tū est h̄re pductionē sibi adeq̄
 tā. 2. dist. primi. q. 7. A
 Oē obiectū siue relucēs in phā-
 tasinate siue i spē intelligibili
 cū intellectu agēte vel possibili
 cooperāte fm vltimū virtutis
 siue facit sicut effectū sibi adeq̄
 tū suū cōceptū p̄pū r qditas
 tiuū. 3. dist. primi. q. 2. C
 Oē obiectū quod p se cognoscit
 a potētia cognitiua vel ei^o ob-
 lectū primū vel p̄tinet sub illo
 obiecto p̄mo. 3. di. p̄mi. q. 3. f. A
 Oē obiectū qd imutat intellectū
 p suā p̄sentia absentia illi^o pōt
 naturālī cognosci ab intellectu
 qñ nō immutat. ibidē. 2. A
 Oē obm iquārū obm ē pri^o nātū
 ipo actu. 3. dist. scōi. q. 1. f. A
 Oē obiectū cognoscibile ab lfe-
 riori potētia pōt eē cognoscibi-
 le a supiori eā perfectē vel pfe-
 ctius. 9. dist. scōi. q. 2. D
 Oē obiectū inquātū h̄z eē intel-
 lectu nō h̄z eē reale s̄z intētiō-
 nale. 3. dist. primi. q. 4. f. O
 Oñe organū determinat ad cer-
 tū genus sensibiliū. 43. dist. in.
 quarti. q. 2. f. C
 Oē cōponibile pōt eē ps alicui^o
 toti^o ppositi: qd ē ex ipo r alio
 cōponibili. 8. dist. p̄mi. q. 1. f. B
 Oē pponibile caret pfectiōe illi^o
 cū q cōponit: ita q illd aliqd cō-
 ponibile nō h̄z i se oēm pfectiō-
 nē et oīmōdā idēitatē cū illo:
 quia tūc nō posset cū illo com-
 poni. ibidē.
 Oñe cōpositū necessario p̄ceci-
 git partes et partiū vnionem.
 26. dist. p̄mi. q. vnica. f. B
 Oē formale p̄stitutiū distiguit
 p̄stitutiū ab ol alio: et si p ipos-
 sibile qdētiq̄ aliqd ab illo circū-
 scribat. 11. dist. p̄mi. q. 2. C
 Oē notionale ē actio pductiua
 fm aliquā potētiā i nā diuina
 vel p̄supponēs illā. 1. q. q̄u. R
 Oē p̄pū pfectibile ab agēte suf-
 ficiēte pōt p̄fici p̄pū pfectiōe
 circūscripto qdētiq̄ agēte alio r
 pfectiōe alia maxime ab agē-
 te non depēdēte in agendo ab
 actione alicuius alterius agē-
 tis. 11. dist. quarti. q. 3. T
 Oē qd dētat p̄mo i aliq̄ obiecto
 dētat in illo in qdētiq̄ ē fm illū
 modū. 1. dist. p̄mi. q. 2. f. f
 Oē qd ē ex se necessitatū ad agē-
 dū nūq̄ phibetur nisi p aliqd
 repugnās vincēs virtutē eius
 actiuam. ibidē.
 Oē qd repugnat alicui ex parte
 sui nō pōt ei nō repugnare stā-
 te nā ei^o. 3. dist. p̄mi. q. 5. f. B
 Oē qd puenit oib^o i feriorib^o ali-
 cui^o spēi cōsequitur naturā spe-
 cificā. 3. dist. p̄mi. q. 4. A
 Oē qd ē pfectiōis i feriori ē emi-
 nēti^o in supiori eiusdē rōnis et
 gñis. 3. dist. p̄mi. q. 6. f. Q
 Omne quod arguit independē-
 tiam est perfectius. ibidē.
 Oē qd recipit recipit p modū re-
 cipiētis r non p modū rei rece-
 pte. ibidē. r 45. di. q̄rti. q. 3. D
 Oē qd cludit eēntialr i cōceptu
 alicui^o sicut pars cōceptus nō
 pōt ab eo excludi sub qdētiq̄
 mō p̄cipiat. 5. dist. p̄mi. q. 1. 2. A
 Omne qd habet genus pōt ha-
 bere differētiā r diffinitionē. 8.
 dist. primi. q. 3. f. S
 Omne qd h̄z aliqd eē distingui-
 tur diffinitionē pueniēte illi eē-
 a qdētiq̄ alio p aliqd qd est de
 rōne eius inquātū h̄z tale eē.

Notabiliū

Propositionum

11. dist. primi. q. 2. f. B
 Oē qđ formatr in eē pstituit per aliqd eodē distinguit: qđ eodē est aliqd ens ⁊ vnū. ibidē. B
 Oē qđ causatvex ens opz qđ ha beat aliqd eē existētie iquātū est cā. 13. di. pmi. q. vnica. f. D
 Oē qđ nō mouet aliud nisi pu^r naturat^r ab alio motū: ab eo: dē hz qđ moueat ⁊ qđ sit motū. 2. dist. secūdi. q. 10. f. C
 Oē qđ hz potentiā actiūā respec tu alicui^r forme pōt eā causa re in qđcūq^r passo pportionato et appproximato. ibidem. D
 Oē qđ aggregat in se res diuer: forū generū est ens p accidēs. 3. dist. secūdi. q. 4. f. E
 Oē qđ est inferi^r icludit aliqd in se qđ nō includit in intellectu su periori. 3. dist. scđi. q. 5. A
 Oē qđ ē pfectiōis i potētia inferio ri v^r eminēt^r eē i supiori qđ est eiusedē gñis. ibidē. q. 9. B
 Omne qđ est rō cognoscendi di: stincte plura hzynū obiectum in quo pfecte ptingēt^r illa plu ra. 3. dist. scđi. q. 10. B
 Oē qđ ē sufficiēt^r hactu pmo re spectu alicui^r effect^r pōt illū cau sare in receptiuo pportionato appproximato. 9. dist. scđi. q. 2. f. A
 Oē qđ determinat sibi aliqd ge nus determinat sibi aliquā spe ciē in gñe illo: ⁊ oē qđ determi nat sibi aliquā speciē determi nat sibi eē i aliq^r idiuīduo illi^r speciei. 12. dist. scđi. q. 2. f. B
 Oē qđ ē p se receptiuū vel de se rō recipiēdi formā substantiālē est de substantia cōpositi. 16. di stin. scđi. q. vnica. D
 Oē qđ ab alio determinatur ad aliqd nō hz illud pfecte in sua ptate. 37. di. scđi. q. vnica. D
 Oē qđ hz pfecte effectū in ptate

- sua: vel pōt ex se solo in illud: vel causatio cuiuscūq^r pcurrē tis est in ptate eius. f. qđ illud causet vel nō causet. ibidē.
 Oē qđ est susceptiuū alicui^r for me habētis gradus cui null^r repugnat pōt quēlibet recipe re. 13. dist. tertij. q. 4. f. ff
 Oē qđ hz actū pmiū pfectū ⁊ ob iectū presens in rōne obiecti si nō ipediat ⁊ nō sit act^r eius se cūdus successiuus s3 pmanēs pōt agere pro quocūq^r instātī. 18. dist. tertij. q. vnica. E
 Oē qđ ē istrumētū vel agēs i vir tute alteri^r aut attigit effectū pncipalē vel disponit ad pnci palē terminū. 1. dist. qrti. q. 1. O
 Oē qđ pōt eē sine aliqb^r pductis quoz cōdictio est ptingēs: pōt eē sine altero illoz precise. 10. dist. quarti. q. 4. f. A
 Oē qđ magis puenit cū pfectio ne simplr est simpliciter perfe ctius. 12. dist. quarti. q. 2. f. D
 Oē qđ est simplr pfectiōis in ali quo genere si cōpetit inferiori in illo gñe cōpetit ⁊ superiori. 49. dist. quarti. q. 8. C
 Oē qđ pōt esse sine alio sine cō: traditione ⁊ non ecōuerso est prius illo. 2. q. quoli. f. B
 Omne qđ cōuenit huic et repu: gnat aliū eiusedē speciei nō con uenit huic p se fm illud quod est cōe istis vel saltē perigit distinctionē in istis necessario: sc3 huius ab illo. 2. q. quoli. C
 Oē qđ est verū necessariū nō eui dēs ex terminis habēs tñ p ne xionē necessariā et euidētē ad aliud vt necessariū euidēs ex terminis pōt demonstrari p il lud verū euidēs. 7. q. qli. A
 Omne qđ est actiuū per ppriaz formā ⁊ virtutē hz virtualiter

Tabula

Sexta

suā actionē ēt qñ non actualr
 producit ibidem. p
 Omne suppositū hñs a se qđcū
 qđ sufficiens pñcipiū pducēdī
 pē pducere productū adequa
 tū illi pñcipio. 2. dī. pñmī. q. 7. B
 Operatio imanes ē vltima per
 sectio nature absolute operā
 tis. 3. dī. pñmī. q. 6. f. U
 Opatio nō elicit libere cñl pñci
 piū actiū ē mere nāle tagēs
 p modū nāe. 17. dī. pñmī. q. 1. f
 Opera Trinitatis sunt indiuisa
 in cōparatione ad extra. 2. dī.
 tertij. q. 1. f. B
 Ois act⁹ cōuersi⁹ in nobis h3
 aliqd creatū p obiecto imedia
 to. 27. dī. pñmī. q. 1. f. B
 Omni agētī p cognitionē neces
 saria ē distincta cognitio sui fi
 nis. 1. q. pñol. f. B
 Ois cāptialis q̄ in actu sibi per
 secto pñcipio h3 qđ taliscā pē cā
 re cālitare sibi cōtridēte esse
 ctū ēt qñ ē vnita alterī cāe p
 tialis in suo actu pōt cū ea pfe
 cte cāre. 3. dī. scōi. q. 8. C
 Ois habit⁹ iclinat ad aliqñ ac
 ctū in eadez spē. 7. dī. secundī
 q. vnica. f. p
 Ois habitudo psequēs extrema
 realia ⁊ realr distincta ⁊ hoc ex
 natura rei ē realis. 3. q. qñ. C
 Omnis habitus facti⁹ ē pra
 cticus. 8. q. quoli. f. E
 Ois natura cōsequē suā pfectio
 nē p operationē pñcipiā. 5. dī.
 secundī. q. 1. f. B
 Omnis effectus qñ in actu cau
 satur h3 causam in actu. 2. dī.
 scōi. q. 10. f. B
 Omnis entitas vna causata h3
 aliquā vnā cām a qua ē eius
 vnitas qñia non potest poni
 vnitas in causato absqz vnita
 te in causa. 8. dī. pñmī. que

stio. 1. dī
 Omnis eēntia creata alicui in
 tellectui creato pōt esse natu
 ralr nota. 3. q. pñol. f. f
 Omnis eēntia q̄ relatiue dī est
 aliquid excepto relatiuo. 2. dī
 stin. pñmī. q. 7. f. h3.
 Omnis pfectio simp̄r q̄ ē i cau
 sato reducīt ad cām formaly
 habēre istā perfectionē. 17. dī
 stin. pñmī. q. 2. Do
 Ois pfectio simp̄r quātū est ex
 se ē melior quolibz sibi in com
 possibilibz cūlibz suppositi ab
 solute suppto fm rōnē suppositi
 ti. 2. dī. pñmī. q. 7. f. Cc
 Omnis perfectio simp̄r ē cōica
 bilis pluribus. ibidem.
 Omnis refo realis necessario cō
 sequit suū fundamētū pñor
 mō vel rōnē fundādi pñmaz
 hoc posito termino. 13. q. qñ. f. E
 Ois refo v̄r eā naturalr respice
 re suū propriū correlatiuum.
 7. dī. pñmī. q. vnica. dī
 Ois refo realis nō mutua nec eā
 perātīe v̄r ē qđā depēdētia v̄r
 requirit depēdētā relati ad illū
 qđ refertur. 19. q. quoli. B
 Ois refo pñlo terminat ad abso
 lutū. 26. dī. dī. q. pñ. vnica. dī
 Omnis relatio disquisperātīe ē
 ad aliqd alterius spēi. 28. dī.
 pñmī. q. 3. B
 Ois refo nō solū p̄xigit funda
 mētū: s3 ēt terminū v̄r termin⁹
 est. 30. dī. pñmī. q. 2. f. B
 Omnis veritas causata in intel
 lectu nostro p aliqd pñlo natu
 ralr notū causat p discursum
 4. q. pñol. f. B
 Ois pars eēntialis in quocūqz
 genere ⁊ ois spēcuiuscūqz ge
 neris includit limitationē. 3
 dī. pñmī. q. 3. h
 Ois intellectio abstractiua nō.

Notabilium

Intuitiva ē aliquo mō impfe-
cta. 2. di. di. primi. q. 7. l. fi
Ois intellectus certus ē vno cōcep-
tu ē dubius ē diuersis h3 pce-
ptis ē qd ē certus alius a pceptib⁹
ē qd⁹ ē dubius. 3. di. p. q. 1. B
Ois intellectus passiu⁹ qd nō p̄t in
se h̄re totā pfectionē obiecti ē
pēder ab obiecto circa qd opa-
tur ē pportionabilis f3 ppor-
tionē obiecti. 9. di. 2. q. 2. P
Omnis dīa differētū reduciū
ad aliqua pmo diuersa alioz
quin nō eēt statim in differen-
tibus. 3. di. scōi. q. 6. f. C
Omnis discursus p̄supponit ali-
quē pceptū ē termino ad quē
eēt. 3. di. primi. q. 2. 3
Omnis dīa in sitas numeralis in
quantū numeralis eēt equalis
3. di. scōi. q. 1. D
Omnis finis aliqd quietans in
virtute alterius finis nō detat
illud vt vltimus finis. 1. p. mi
q. 1. f. B
Omnis quidditas subiecti i quo
cūq; lumine videatur cōinet
virtualiter veritates quas p̄t
facere notas intellectui passi-
uo a tali obiecto. 4. q. pl. f. A
Ois qd ditas inquātū qd ditas ē cō-
municabilis plurib⁹ ē ē qd dē-
tas diuina. 3. di. scōi. q. 7. B
Omnis virtus actiua finita pōt
habere aliquē effectū adequa-
tū intēsiue ē extēsiue. 14. di. sc.
tertū. q. 2. f. 3
Ois virtus q cognoscit actū vt
ē obiecti aliquo mō cognoscit
obiectū. 45. di. quarti. q. 3. f
Ois pcept⁹ ē p̄te intēsiōis q na-
tus eēt fieri imediate a re siue
opere vt actu intellect⁹ nego-
ciātis. 23. di. primi. q. vnica. B
Omnis doctrina cōclusiones p
p̄as resoluit in principia pro

Propositionum

p̄ia nisi sit subalternata ali-
cui superiori cui⁹ cōclusiones
h3 p principijs. 8. q. q. f. E
Ois forma q aliquo mō eēt illi-
mitata in pficiēdo materiā si
ne sui diuisione extēsiōe quali-
cūq; p̄t s̄l pficere plures ptes
materie. 2. di. p. q. 7. f. E
Ois forma absoluta cū sit termi-
nus actiōis h3 aliq⁹ pncipiū
effectiū p̄ quod accipit. eē. 15.
q. quoli. f. B
Ois forma que p̄t intelligi vt in
subiecto pōt eēt intelligi vt in
abstracto ē in se sine subiecto
3. di. primi. q. 4. O
Ois forma q ē principijū totale
agēdi vt ē in subiecto si p se ē
p̄t p se operari. 17. di. p. q. 2. f
Ois forma inferior intellectiua
si h3 operationē h3 p̄cise re-
spectu obiecti sub rōnibus op-
positis vniuersalitatis. 43. di.
quarti. q. 2. f. B
Omnis potētia actuabilis a di-
uersis obiectis p se virtute p
p̄ia eorū primū obiectū ē ali-
qd cōe eis. 3. q. p. l. 3. X
Omnis potētia operatiua per-
fecta pōt esse principijū operā-
di circa qd cūq; obiectū natū
respici a tali potētia. 45. di. p. l.
mi. q. vnica. B
Ois potētia appetitiua p̄scqns
in actu suo actū apprehēsiue
prio appetit delectabile cōe-
niētissimū sue cognitīue vel ē
lectationē i tali delectabili q
in tali appetibili potētia maxi-
me detat. 6. di. scōi. q. 2. f. D
Omnis potētia actiua corporea
requit passum in qd agat ap-
proximātū sibi localiter. 10. di.
stin. quarti. q. 7. B
Omnis potētia mere passiva
eēt potētia cōtradictionis. 12.

Tabula

di. quarti. q. 3. f. 20
 Ois potētia habēs vnū obiectū
 primum adequatum pōt per
 se in quolibet cōtentū sub illo
 49. di. quarti. q. 8. B
 Ois potētia vna sicut h3 vnū p
 mū obiectū sic h3 vnū modū
 operandi respectu primi obie
 cti. 1. di. primi. q. 4. B
 Ois potētia pfecta pōt tēdere in
 oē illū qd ē natū eē obiectū ta
 lis potētie. 39. di. primi. q. 1. E
 Omni potētie passiue correspon
 det aliqua potētia actiua vel
 intrinseca vel extrinseca. 49. di.
 quarti. q. 13. f. B
 Ois potētia operās circa vnū
 obiectū nō absolute s3 i ordine
 ad aliū eadē est opatiua circa
 vtrūq obiectū. 16. q. quoli. 2.
 Ois potētia ponēs differētiā in
 ter vnū obiectū et aliū nata est
 cognoscere vtrūq obiectum
 in se. ibidem.
 Ois volūtas in qua nō necessa
 rio cōiungunt appetere cōmo
 dū recte appetere pōt recte ap
 petere et nō recte. 23. di. secun
 di. q. vnica. C
 Ois volūtas q nō ē sua regula
 neq necessario pformis ē sue
 regule potest deficere in recti
 tudine. ibidem. 20
 Omnis volūtas q in appetēdo
 nō ē satiata neq detata nec pōt
 sibi dimissa qerari nisi in obie
 cto infinito qd nō h3 presens
 et p pns nō tēdit actuali in il
 lud: talis inq volūtas pōt ap
 pere aliq non in ordine ad il
 lud vel tēdere in bonū appa
 rēs ex quo nō ē imobilitata i
 bono infinito. ibidem.
 Omnis volūtas non necessario
 carēs perfectiōe cōueniēte vo
 luntati pōt h3c quācūq perfez

Sexta

ctionem voluntatis. 33. di. ter
 tij. q. vnica. f. 3
 Omnis vnio realis est ad termi
 num realem et scdm qd ē rea
 lis. 2. di. tertij. q. 1. E
 Ois pluralitas necessario finita
 vel ē alteri^o rōnis vel si nō est
 alteri^o rōis necessario p̄erigit
 aliquā alteri^o rōis p quā d̄ter
 miat. 2. q. q. f. 2. et 6. q. q. f. 2a
 Ordo scientiarum fm eminētā
 stat ad aliq vnum tantū q
 nō possunt esse due sciētie sim
 pliciter prime. 4. q. pl. f. 32
 Ordo nature siue essentialis ne
 cessario includit imperfectio
 nem in altero extremorū. f. in
 posteriori. 4. q. q. f. 3
 Ordo cālitatis nō concludit q
 cā superior possit cāre effectū
 sine inferiori in quē pōt euz in
 feriori. 7. q. q. f. 32

Particulare qd nō
 intel
 ligitur nisi in aliquo cōi nō pōt
 esse obiectum primū intellect^o
 sed magis illud cōmune. 3. di.
 primi. q. 3. f. 20
 Passuum naturale non magis
 determinatur ad patiendū q
 agēs naturale ad agendū. 9.
 di. secundi. q. 2. f. 3
 Passus receptiui forme fm esse
 reale nō ē receptiui eiusdē f3
 ē intētionale. 12. di. q. q. 3. 20
 Per omnē cōditionē effectus pōt
 demonstrari de causa: q ē: quā
 impossibile est in esse effectui
 nisi causa sit. 3. q. prol. 11
 Per nullā mutationē h3 p se il
 lud qd ē posterius suo per se
 termino. 10. di. quarti. q. 1. B
 Perfectio virtutis actiue in ha
 bēdo effectū totali nō limitat
 ipsum respectu pductibilitū
 2. q. q. f. 3

Notabiliū

Propositionū

Predicatio in abstracto nō ē pre-
 dicatio in q̄u vel determinati-
 ua. 8. di. primi. q. 3. f. C
 Predicatio nūq̄ ē negāda in di-
 uinis p̄ idēitatē abstracti de
 abstracto nisi q̄ neutru extre-
 mū ē formalit̄ infinitū. 5. q. q. Q
 Primum institutiū suppositi t̄ aliq̄
 nō v̄l facere p̄ se vnu cū illa nā
 26. di. primi. q. vnica. f. S
 Primum obiectū habitus conti-
 net virtualiter oēs veritates
 illius habitus cuius est primū
 obiectum. 3. q. pl. f
 Principiare aliq̄d verū ens in q̄
 cūq̄ genere principij nō cō-
 uenit alicui nisi realit̄ enti. 5.
 di. primi. q. 2. A
 Principiū effectiū iquātū effe-
 ctū nullā ponit impfectionē
 2. di. primi. q. 2. AD
 Principiū productiū vni⁹ rōis
 in diuinis nō p̄t habere duas
 productiones vnius rōis. 6.
 di. primi. q. vnica. AD
 Principiū productiū perfectuz
 p̄t dare p̄ducto oēm p̄fectio-
 nē que sibi non repugnat. 10.
 di. primi. vnica. f
 Principiū p̄ductiū vni⁹ rōis
 nō determinat se ad certā plu-
 raliatē productionū eiusdem
 rationis. 2. q. q. R
 Priuatio forme perigit principia-
 tionē p̄ducētis sicut de cā for-
 malit̄ efficiēte. 28. di. 1. q. 3. f. C
 Priuatio q̄ nata ē iese d̄termina-
 to subo nō p̄pe manet sine il-
 lo subo. 22. di. q̄rti. q. 1. f. A
 Prius natura nō op̄z p̄multipli-
 cari posteriori natura: s̄z po-
 steri⁹ priori t̄ sit et cū q̄ est sit.
 10. di. quarti. q. 2. f. C
 Prius inquantū prius cēntiatr
 nō variat pp̄ variationē poste-
 rioris. 11. di. quarti. q. 3. 3

Pri⁹ nālī n̄ corrūpit p̄ aliq̄d po-
 steri⁹ nālī. 11. di. quar. q. 3. Q
 Prius naturaliter t̄ p̄suppositi-
 tum alteri non solū acquirīt p̄
 hoc q̄ acquiritur posteri⁹ na-
 turaliter immo prius p̄sup-
 ponitur iaz acquisitum. 12. di.
 sin. quarti. q. 4. E
 Prius cēntiatr nō pōt depende-
 re ab aliqua cā a qua nō depē-
 deat posteri⁹ cēntiatr. 49. di.
 quarti. q. 2. f. E
 Productio ponit in genere vel
 in sp̄e ex suo termino formali.
 5. di. primi. q. 2. f. A
 Producentis t̄ forme q̄ p̄ducens
 p̄ducit eadē ē refo ad produ-
 ctū. 2. di. primi. q. vnica. S
 Potētia que inclinatur ad mul-
 ta obiecta p̄ se non quietat in
 aliquo vno perfecte nisi illud
 includat oīa p̄ se obiecta quā-
 tum possunt includi in aliquo
 vno. 1. di. primi. q. 1. B
 Potētia non d̄tatur nisi vbi est
 obiectū suū perfectissime t̄ in
 summo ibidem.
 Potētia non potēs habere actū
 nisi circa obiectū sibi p̄sens. si
 non pōt habere illud p̄sē nisi
 per aliquā aliā potētiā cui cō-
 tingenter coniungitur depē-
 det in opatione sua a tali po-
 tētia sibi cōtingētē cōiūcta et
 ita est imperfecta. 3. di. primi
 q. 6. f
 Potētia necessario respiciēs ali-
 quod obiectum primū ad nul-
 lum aliud necessario se h̄z ni-
 si illū primū obiectū sit rō ne-
 cessaria tendēdi in illū aliū. 8.
 di. primi. q. 5. AD
 Posita cā totali efficacius ope-
 rāte sequit̄ actio perfectior. 3.
 di. primi. q. 7. f. 2
 Possibile fin q̄ ē terminus vel

Tabula

obiectū oīpotētie est illud cui nō repugnat esse et qđ nō pōt ex se esse necessario. 43. di. primi. q. vnica. B

posito totali pncipior sub rōne sub q natū est eē pncipiū pōt pncipari illō cur pōt ponit eē pncipiū. 12. dist. qrti. q. 3. f. R

propria pfectio et precipue beatifica nature habētis eē viuū ex natura rei non pōt esse ens rationis: neq; per se includēs ens rationis. 1. q. quoli. X

propriū potētiāle nō distinguit specie a perfecto habēte vltra illud potentiale propriā perfectionē. 17. q. quoli. j. Z

propō mediata nō pōt cognosci p qđ nisi p ppiā immediatā neq; illa pōt simplr cognosci nisi ex terminis. 7. q. qli. J

plura nō sunt ponēda sine necitate. 45. dist. quarti. q. 2. s. A

Quacūq; pōritate pōt intelligitur vnū correlatiū alicui eadē pōritate pōtelligit et reliquū ei: dē ppter similitudinē relatiuor. 26. dist. primi. q. vnica. E

Qualis est existētia i se tale existere dat cuiusq; existenti p ip sam. 6. dist. tertiū. q. 1. f. W

Quācūq; entitatē cōsequitur propria vnitas non hñs aliā cām ppiā sui qđ cām entitatisquā cōsequitur. 3. dist. scōi. q. 4. f. C

Qñ aliq; reminiscit opz q hēat aliqd apđ se manēs p qđ illud esse sciat cui ppius meminit et post oblit. 45. di. qrti. q. 3. h

Quicūq; potētie actiue vnus rōnis cōrespōdet primo potentia passiva vni rōnis cuiuslibet sub ista cōsidet qđlibet sub illa si nō sit defectus brutis actiue. 19. dist. qrti. q. vnica. J

Sexta

Quādo obiectum est incōprehē sibile propria incōprehē sibilitate est etiā infinitū ppiā infinitate. 5. q. quoli. j. S

Quanto ordinatum ad finē immediatius attingit finē: tanto maioris est nobilitatis. 16. dist. fin. scōi. q. vnica. j. D

Qñ obiectū est actu cognitū est actu volibile. 15. q. quoli. j. P

Quāto forma est pfectior i creaturis tāto vī eē rō agēdi in re moti. 37. dist. pmi. q. 1. A

Quāto magis ē aliqd remotū a sensu: tāto min⁹ est cognoscibile. 12. dist. secūdi. q. 1. f. R

Quāto aliquis est min⁹ dñs sui act⁹: tāto reqrit intērior disciplinentia ad hoc q sit dispositio sufficiens ad deletionem culpe. 20. dist. quarti. q. 1. f. C

Quātū nō est reflexiū supra se 43. dist. quarti. q. 2. s

Quēcūq; cā pōt eē actiua respectu perfectioris in aliqua specie: pōt etiā esse actiua respectu imperfectioris eiusdē rōnis. 3. dist. primi. q. 7. S

Quēcūq; natura ē simplr i potētia obediētiāli ad depēdendū ad psonā diuinā. 19. q. qli. j. T

Quēcūq; natura ptingēter respicit quālibet formā alicui⁹ generis simplr se hz ptingēter ad totū gen⁹. 10. dist. qrti. q. 1. A

Quēcūq; faciūt per se vnum nō sunt entia cōpleta per se in genere: sed tātum sunt principia rei cōplete in genere. 22. dist. tertiū. q. vnica. infra. A

Quēcūq; habent aliquā distinctionem realē si essent separata realiter illā distinctionē se habent fm rationem vbi non sunt distincta realiter. 16. dist. secūdi. q. vnica. infra. Z

Notabilium

Quaecūq; sibiūnicem repugnāt
circa idē mutuo se expellūt cir-
ca illud. 1. dist. quarti. q. 6. B

Quaecūq; hñt vniformē modum
manēdi dū manēt habēt mēsu-
rā eiūsdē rōnis in manendo li-
cet vna diutius maneat q̄ al-
tera. 2. dist. scđi. q. 4. A.

Quaecūq; formaliter ex se habēt
repugnātiām essendi simul in
quolibet repugnabunt esse si-
mul. 1. dist. tertij. q. 4. C

Quaecūq; nō formalit̄ repugnāt
et pñt successiue recipi in aliq̄
absoluta potentia diuina pñt
recipi i eos. 47. dī. qrti. q. 1. B

Quaecūq; forme quātūcūq; sunt
p̄trarie si sunt in diuersis sub-
iectis nō repugnant. 49. dis-
quarti. q. 16. infra. ff

Quaecūq; forma est pñcipiū agē-
di vt est in pluribus eodē mo-
do est pñcipiū agēdi vnicuiq;
eorū sicut si esset in vno tantū.
20. dist. primi. q. vnica. A

Quēadmodū in p̄tate volūtatis
est velle et nō velle: ita i p̄tate
et̄ est modus volēdi. s. referre
et̄ nō referre: q̄ i p̄tate cuius-
cūq; agētis est agere et modus
agēdi. 1. dist. primi. q. 1. D

Quaecūq; sñt sunt in potētia acti-
ua agētis nec iter se repugnāt
illa possunt simul esse in esse-
ctu. 2. q. quoli. infra. A

Quaecūq; potētia vni⁹ rōis ipor-
tat p̄similē habitudinē potētie
ad obiectū. 27. dī. pñi. q. 3. A

Quaecūq; potētia passiuā i spē ē
ad p̄fectionē totā eādē in spe-
cie absolute i q̄cūq; idiuiduo.
50. dist. quarti. q. 6. D

Quaecūq; potētia p̄t h̄se opatio-
nē perfectā et nō limitat ad ali-
quā opationē rectā p̄t h̄se ip-
sam nō rectā. 5. dī. scđi. q. 2. j. 2

Propositionum

Quelibet cā causans in virtute
alteri⁹ est impfecte causans. 2.
dist. primi. q. 2. infra. R

Quelibet causa scđa causat in-
quātū mouetur a prima. 2. dī-
stin. primi. q. 2. infra. R

Quelibet cā actiua hñs virtutē
respectu alicui⁹ effect⁹ et nō p̄e-
uēta ab aliq̄ totalit̄ causante il-
lū effectū in eo istāti in quo p̄-
ducit pōt agere ad p̄ductionē
ei⁹. 4. dist. tertij. q. vnica. D

Quelibet relatio salit̄ persona-
lis est seipsa formaliter incō-
cabilis. 3. q. quoli. ff

Quicūq; cogitur ad aliquid qđ
nō pōt esse sine alio absq; pec-
cato mortali cogit ad illū aliū
accipiendo coactionē sñt hñc
inde. 29. dī. qrti. q. vnica. A

Quicūq; cōcept⁹ de deo causat⁹
ex sensibilib⁹ ē impfectior eis
q̄ actus cognitiōis sensitīue.
49. dist. quarti. q. 8. infra. B

Quilibet ordiate volēs post vo-
litionē finis imediate vult illū
qđ ē imediat⁹ vel p̄pinquus
fini. 20. dist. scđi. q. 2. A.

Quilibet actus acceptat⁹ a deo
tāq; act⁹ laudabilis et bon⁹ p
quo de⁹ velit aliqd retribuere
illi cuius actū acceptat vel al-
teri p quo fit est meritor⁹. 18.
dist. tertij. q. vnica. infra. D

Quilibet appetit⁹ organicus de-
terminat⁹ ad certū gen⁹ appeti-
tīlū sibi cōueniēs: ita q̄ illud
apphēsum nō pōt nō cōuenire
neq; appetitus nō approbare.
43. dist. quarti. q. 2. b

Quilibet moraliter perfect⁹ in-
diget oibus habitib⁹ respectu
passiōnū que nate sunt esse dī-
minute vel excessīue. 2. 6. distin.
tertij. q. vnica. infra. B

Quilibet de lege nature tenet

Tabula

seruare fidelitatē primo suo:
quā uellet ⁊ deberet sibi ser-
uari. 2.1. di. quarti. q. 2. **E**
Quilibet ex lege nāe tenet ser-
uare promissuz licitū. ibidem.
Quilibet xpianus tenet nō da-
re alteri occasionē. qua reuo-
cet a lege christi. ibidem. **ff**
Quilibet hūmus ē. uerax de quo
nō habet euidēs signū opposi-
tū. 2.7. di. quarti. q. 2. **f. A**
Quicquid ē aprū cāri ab aliq cā n̄
pōt ab alia cā cāri nisi virtua-
liter cōtineat pfectionē illius
cāe. 39. dist. scđi. q. 2. **A.**
Quicquid non lpeditū necessario
agit necessario tollit lpedimen-
tū si pōt. 1. dist. primi. q. 4. **E**
Quicquid nēcio agit posita aliq p̄
uia actōe necessario dterminat
se ad illā fūiā si pōt. ibidem.
Quicquid circa obm phs nēcio
agit nēcio dterminat se ad ei⁹
psentia si potest. ibidez
Quicquid appetitū necessario ten-
dit in obiectū cognitū necessa-
rio se determinat ad cognitio-
nē eius si pōt. ibidem
Quicquid appetitus in solū obie-
ctū sūmū ⁊ perfectissimū app̄-
hensum necessario tēdit neces-
sario determinat se ad ei⁹ ap-
prehensionē si pōt. ibidē.
Quicquid pmo ⁊ immediate conue-
nit alicui de quolibet qđ est in
eo siue sibi supiori siue inferio-
ri vel de passione pōt demon-
strari pp qđ p illud cui pmo cō-
uenit. 2. di. primi. q. 2. **C**
Quicquid hz simul in uirtute lfini-
tū effectū ē infinitū ibidē. **f. X.**
Quicquid ex rōne sua formali est
pncipiū pductiū sufficiens. il-
lud in quocūq est a se ⁊ sine l-
pfectione in eo est pncipium
pductiū ibidē. q. 7. **A**

Sexta

Quicquid euēit ut i plurib⁹ ab ali-
q cā nō libera est effect⁹ nālis
illius cāe. 3. di. primi. q. 4. **E**
Quicquid est ens ⁊ caret aliq pfe-
ctione entis est simplr possibi-
le ⁊ termin⁹ potēte simplr. 8.
di. pmi. q. 2. **B**
Quicquid est pfectionis simplr in
creaturis pncipaliter est i deo
⁊ nō ex respectu aliquo ad eū.
8. di. primi. q. 4. **f. A**
Quicquid est i eēntia ut ē exis eēt
in ea si p impote nō eēt itell⁹
negociās circa ipsam. 13. di. p-
mi. q. vnica. **E**
Quicquid hz ordinez ad aliqđ hz
psimilē ordinē ad qđlibet aliqđ
ad qđ illud hz ordinē talē. 19.
di. primi. q. 2. **J**
Quicquid cōstituit formāl aliqđ
in aliquo eē ⁊ in uirtute couri
dēte tali esse se toto repugnat
distinctioni opposite illi unitatē
⁊ eē. 26. di. pmi. q. vnica. **f. E**
Quicquid cātur a diuersis causis
scđis p̄erigit i eis debitā ppor-
tōez ⁊ approximationē ab hoc
qđ cāet ab eis. 1. di. scđi. q. 1. **A**
Quicquid est idē rei est reale. 1.
di. primi. q. 5. **N**
Quicquid ē rō reqrēdi terminum
depēdēter est rō habēdi depē-
dētiā illā. 1. di. scđi. q. 5. **N**
Quicquid pōt eē i vno eqli pōt eē
in altero si sibi nō repugnat si
rō aliq fm quā vnū distinguit
ab alio. 2. di. scđi. q. 6. **f. J**
Quicquid cāt aliq x⁹ i mēsurā di-
uisibili maior uirt⁹ p̄t h cāre i
mēsurā miori. 2. di. 2. q. 11. **f. D**
Quicquid ē rō diuisibilitatē inest
formāl illi qđ est diuisibile il-
la diuisiōe. 3. di. scđi. q. 4. **E**
Quicquid p̄t cāri ab aliq diminu-
te tali in aliq eē uirtute alicuz
sua simplr talis: p̄t ab illo sim

Notabilium

pōt tāll cārī. 3. dī. scōi. q. 8. f. C
 Quicqd absolutū de^o immediate
 facit creaturū mediāte cā scōa
 pōt facere sine illa cā scōa. 12.
 dī. scōi. q. 2. f. A. 7. 14. dī. 3. q. 2.
 f. A. 7. 24. dī. eiusdē. q. vni. 5.
 Quicqd deus immediate creat l^e
 mediate cōseruat vel pōt pfer
 uare. ibidem. 8.
 Quicqd ptingēt se h3 ad qōlib3
 cuiuslibet gñis absoluti h3 se
 cōtingēt ad illud gen^o abso
 lutū. 12. dī. scōi. q. 2. C
 Quicqd est p se i causato inquā
 tū est causatum p se a cā eius
 37. dī. sc. bi. q. vnica. 3.
 Quicqd pōt eē termin^o alicuius
 mutatiōis pōt eē termin^o crea
 tiōis. 11. dī. tertij. q. 1. D
 Quicqd cōtinet perfectet forma
 liter aliquā formā ptingēt for
 maliter aliā formā cōtinet ē il
 lā aliā. 11. dī. quarti. q. 3. R
 Quicqd est incōpossibile simplr
 includit negatiōē sui incōpos
 sibilis et nullo mō affirmatiōe
 nez nisi rōne subiecti cōis. 12.
 dī. quarti. q. 4. D
 Quicqd p se et pmo inest supiori
 p se l3 nō pmo inest inferiōri
 13. dī. quarti. q. 1. f. Bb
 Quicqd est actu intellectuāle s3
 ue viuens vita intellectuāli et
 hoc mere ex natura rei h3 ac
 tu vel pōt h3 ē actu intellectu
 ut intellectu3 et intelligere ut
 intelligere. 1. q. q. f. 2.
 Quicquid non repugnat priori
 naturālī nisi p illud qd est po
 ster^o naturālī simplr sibi non
 repugnat. 2. q. q. 5.
 Quicqd ē plurificabile etusdem
 rōnisvel ad plura eiusdē rōn^{is}
 se h3 nō determinat ex se ad
 certā pluralitatē. 2. q. q. 3.
 Quicqd in diuis nō perigit plu

Propositionum

ralitate alterius rōnis illud ē
 de se hoc. 2. q. q. Q
 Quicqd pōt realr esse idē simplr
 pfecto. ipm nō pōt aliquo mō
 eē ipsectū: et tñ nō op3 q qdclū
 q3 tale f3 rōnē suā formālē sit
 simplr pfectū. 19. q. q. 2.
 Quicqd pcedit actū volūtāt^{is} est
 mere nāle. 39. dī. pmi. q. 1. f. A.
 Quicq3 pōt obiectū absens cō
 gnoscere abstractiue pōt illud
 pñs i exstia sua cognoscere l^e
 tuitiue. 3. dī. pmi. q. 3. f. R
 Qōlibet agēs pñs i agēdo
 repāt^{is} et in repātēdo debilita
 tur. 19. dī. scōi. q. vnica. A
 Qōlibet est tenēdū eē deo pōle
 qd nec ex terminis manifestus
 impōle nec ex eo impossibilitas
 vel cōtradictio euidenter cōclu
 dit. 10. dī. quarti. q. 2. C
 Qōlibet obiectū sele pōt eē cō
 gnitū simplr distinctissima cō
 gnitione abstractiua obi circa
 intuitū. 7. q. q. 5.
 Qd ē sola cā mālīs respectu ali
 cuius nō h3 necessitatē respec
 tu eius. 3. dī. pmi. q. 7. f. S
 Qd est pfectionis in pncipio p
 ductiuo nō tollit ab illo rōnē
 productiui. 7. dī. pmi. q. vni
 ca. f. N.
 Qd est cārī ab alio est ex se nō
 ens et de se ē pōle. alr ipōle cā
 ref. 8. dī. pmi. q. 5. B
 Qd in se nihil ē null^o pōt eē mo
 dus realis. 1. dī. scōi. q. 5. B
 Qd pssupponit coordinatiōē et
 distinctiōē alteri^o nō est pila
 rō distinguēdi ipm vel deter
 minādi ip3. 3. dī. scōi. q. 3. A
 Qd congruit toti nāe specifice
 nō cōuenit vni indiuiduo me
 diāte alio. 20. dī. scōi. q. 1. D
 Qd nō est sōa actiua nō est pñ
 cipiū formale lducēdi aliquā

formā. 3. di. primi. q. 6. f. 1. A
 Qd nō est in se & p se vnū nō est
 alicuius p se suppositū & sicut
 nec in reb⁹ ita nec in cōceptib⁹
 29. di. primi. q. vnica. f. 3
 Qd nō est ex se distinctū & deter
 minatū nō pōt esse primū & de
 stinguēs vel determinās aliū
 3. di. scōi. q. 3. A
 Qd nō est nō pōt esse principiū
 pductiū substantiē. 18. di. scōi
 q. vnica. f. 5.
 Qd non est possibile nisi ex sup
 positione impossibilis non est
 simpliciter possibile. 12. di. ter
 tiū. q. vnica. C
 Qd nullo modo h3 virtutē mo
 tiuaz. super aliud: qñ illud est
 p se: non mouet illud p accēs
 qñ est cum alio cum quo. non
 facit vnū sicut actus cū poten
 tia. 10. di. quarti. q. 6. f. D
Ratio formalis cuiuslibet
 termini primi. pduc
 ti nō est necessarius. respectus
 3. di. primi. q. 5. 3
 Ratio singularis & rō vñs sunt
 oppositē rōnes in cognoscibi
 li & repñtabili. ibidē. q. 6. B
 Ratio intelligendū: vt est rō: pre
 cedit nāliter intellectionē. 3 f.
 dist. primi. q. vnica. D
 Rōnes cognoscēdi terminos ali
 cuius cōplexiōis nō cānt suffi
 ciētē notitiā. illis cōplexiōis
 nisi illa: nata sit cōscī ex ter
 minis. 39. di. primi. q. 1. A
 Rō per se alicuius nō variat ex
 aliquo per accidēs cōcurrēte
 11. dist. quarti. q. 4. C
 Rō recta nō dictat actui debere
 cōuenire qđ impossibile est sibi
 cōuenire. 18. q. q. R
 Realis actualis exstia accētis
 ordine nāe psupponit exstia3
 subiecti. 2. di. tertij. q. 2. f. 5

Receptiū fm ppiā rationē res
 ceptiui nō est in se pfecti⁹ si sit
 in actu fm suas potētias qđ si
 sit in potētia respectu act⁹. 14.
 di. tertij. q. 2. Z
 Relo nō est pncipiū actiū nec
 aliqd includēs essentialr rela
 tionē. 17. di. primi. q. 2. D
 Relatio pñs extrema necessario
 nō h3 cām ppiām aliam ab
 extremis. ibidem. p
 Relo realis intrinsec⁹ adueniēs
 neō cōsequit extremoz posi
 tionē. 14. di. quarti. q. 1. f. B
 Relatiōes q fundant in aliquo
 fundamēto vt ipm est vnū: nō
 magis requirūt distinctiones
 eius qđ ille que fundant in ali
 quo nō vt est vnū. & hoc loquē
 do hinc inde equaliter. f. quā
 tū ad illud qđ est esse relatiō
 nē realē. 6. q. q. Dd
 Relatio realis actualis reqrit p
 se terminum realem actuale3
 13. q. q. D
 Relatio nō potest habere veri⁹
 esse qđ terminus ad quem est.
 ibidem. p.
 Relatio naturalr cognosci non
 pōt: nisi naturalr virtū3 extre
 mum cognoscat. vel possit co
 gnosci. 14. q. q. f. Ee
 Relatio rōnis non est formalis
 ratio primi obiecti intell⁹ vel
 volūtaz. 49. di. qrti. q. 4. 3
 Repñtatiū fm totā suaz vir
 tutē repñtans obm aliqd sub
 vna rōe nō pōt simul repñtare
 idē vel aliud sub eadē rōe ob
 iecti. 3. di. primi. q. 6. f. C
 Repugnātia qlibet extremoz
 est ex rōe sua formali & p se ef
 fentiali circūscripto quocunq;
 alio positio vel negatio ad
 qđcūq; aliū respectu vtriūsq;
 extremi. 43. di. pmi. q. vnica. A

Resolutio nō stat i cognoscibili
bus nisi ad pfectissimū cogno
scibile nec v eodē nisi ad seipz
vt pfectissime cognitum. 4.
q. 101. l. 1.

Res ab illo depēdet eēntialiter
in essendo qd est sibi ratio ha
bendi esset. 12. q. 100. B

Secundum quēcū
qz mo
dū est obiectū in aliqua poten
tia fm eūdē modū sunt oīa q
virtualiter ptenent in obiecto
3. di. primi. q. 6. l. 1.

Species sub illa rōne representat
obiectū: quā mensurat ab ob
iecto. 3. di. primi. q. 6. B

Spēs sensibilis nō est simplr ea
dē r eiusdē speciei cū suo obie
cto. 44. di. quarti. q. 2. A

Sensus nō p̄t moueri ad cogno
scēdū aliqd nisi qd includit in
obiecto sensibilī vt sensibile ē.
43. dist. quarti. q. 2. l. 1.

Sensus est existētijs vt existens
est ibidem.

Si agēs idē r mā eadē effectus
erit idē. 43. di. quarti. q. 3. l. 1.

Si alterū incōpossibilem repu
gnat alterūz necessario inest.
16. q. 101. l. 1.

Si paucitas sufficit ad saluādū
apparētia: semp est i hā ponē
da. 1. di. quarti. q. 5. l. 1.

Scia non depēdet essētiālitr ab
aliquo nisi a potētiat obiecto
in se vel in specie sua. 24. di.
terti. q. vnica. A

Sicut qdlibz ponēdū ē pole tu
ius nō appet ipolitas ita r cō
possibile cui nō appet icōpos
sibilitas. 2. di. p̄mi. q. 2. l. 1.

Sicut nulla relatio ita nec vlla
actio de genere actionis necq
passio de genere passionis est
perfectio vltima agentis vel

operantis. 13. q. 100. l. 1. A
Simultas opposita ordini eēn
tiali sufficit ad similtatē cor
relatiuā. 4. q. 1. l. 1.

Singulare r vlt includunt ean
dem rōnē motiua: ita qz singu
lare includit illā quā r vlt. 9.
dist. scđi. q. 2. l. 1.

Si potētia principal' nēcio opat
circa obz p̄ns in ipsa potētia ē
rō q̄tū est ex se si p̄t. vel q̄ncū
qz pōt necessario agēdi circa
illud. 1. dist. p̄mi. q. 4. l. 1.

Si extremū est simplr necessitas
vel quantū est de se ad extre
mū similis erit eius necessitas
ad qd cūqz mediūz simplr ne
cessarium. ibidem.

Si politas adest via turcissima ē
eligenda. 3. di. quarti. q. 2. l. 1.

Si possibilis nō adest via turc
sime prima est tenēda. ibidē.

Si impolitas cessauerit cante ē
supplendū qd impossibilitas
phibeat. ibidem.

Sola intellectio cōprehēsiua dei
repugnat intellectui creato. 21.
dist. p̄mi. q. vnica. C

Sola cognitio intuitiua dīne ef
sentie ē illa qz ponit hōiem ef
statū vie: si simplr simplr: si qz
ad tps quo ad tps. 7. q. 1. l. 1.

Sola potētia imāt pōt p opatio
nē suā attingere pfectū bonūz
in quo solo vt in obo est beat
tudo. 49. di. t̄rti. q. 4. l. 1.

Solū illud est perfectio simplr
qd pōt eē aliquo mō infinitū
r solū illud erit in aliquo me
lins ipm qz non ipsum. 36. di.
p̄mi. q. vnica. O

Suba pfectissima nō caret aliq
qd cōpetit substantie siue illud
sit pfectio eius intrinseca siue
cōcatio pfectiōis eius ad ex
tra. 48. dist. quarti. q. 2. l. 1.

Tabula

Successio nō est in inductione
alicuius forme nisi penes par
tes mobilis vel penes partes
ipsius forme. 1. di. quarti. q. 5. f. A
Subiectū vt subiectū est prius
nā passione. 3. q. pl. f. O
Subiectū nō at̃ se h̃z i recipien
do acc̃s pp variationē ei⁹ qd
nō ē rō recipiēdi illud nec aliq
mō necessariū in recipiendo il
lud. 45. di. quarti. q. 1. B
Susceptiuū qd ordinat̃ ad mul
tas formas ordinatas maxie
ordinat̃ ad perfectissimā. 49.
di. quarti. q. 11. f. E
Suppositis eiusdem rōnis ⁊ na
ture nō repugnat habere pro
prietates h̃ypostatīcas q̃ sint
simul natura. 4. q. q. A
Supposita eiusdē nature nō ha
bēt inter se prioritātē nāe seu
prioritātē essentialē. ibidem

Terminus

reſonā nātr̃ p̃e
intelligit̃ reſonī sicut ⁊ funda
mētū. 8. di. primi. q. 3. f. A
Terminus mutationis inquan
tū ē termin⁹ icludit nō ēē alte
ri⁹ termini. 11. di. q̃rti. q. 4. A.
Termin⁹ posterior nō est rō no
ue incōpossibilitatis ad aliqd
p̃us naturāl̃. ibidē. 3.

Unaqueq̃

res est ta
lis i se q̃
lis est in perfecto genere illo:
nō at̃ in imperfecto. 4. q. pl. f. U
Una mutatio nō est ad formam
positiuā nisi a pp̃ia p̃uatiōe
eius. 16. di. quarti. q. 2. f. B
Velle peccare mortāl̃ est pecca
re mortāl̃. 39. dist. tertij. q.
vnica. M
Vbiq̃q̃ p̃ncipiū est eiusdem rō
nis ⁊ terminus formalis eius
dē rōnis ibi est productio eius
dē rōnis. 3. q. q. f. A

Sexta

Vbiq̃q̃ ē fōralis incōpassibilit̃
tas i creatura vnū illoz nō ex
pellit aliud actiue sed tm̃ fōr
mal̃. 1. di. quarti. q. 5. f. f
Vbiq̃q̃ manet p̃ima p se ratio
ordinis eadē: ibidē manet idē
per se ordo. 1. q. q. f. S
Virtus moralis semp sequit̃ or
dine nature aliquā prudētiaz
36. di. tertij. q. vnica. J
Virtus potens cognoscere obm
vū ē p̃ns intuitiue: pōt̃ cogno
scere ei⁹ absentiā vū ē absens.
10. dist. quarti. q. 8. f
Virtus actiua cuiuscūq̃ cāe se
cūde eminēt̃ est in p̃ma cā ⁊
in p̃mo agente q̃ in ipsa cā se
cūda. 7. q. q. M
Vniuersale in actu: cognoscitur
sub tāta indifferētia sub quā
ta ipsum sic cognitum est si
mul dicibile. 43. dist. quarti
q. 2. f
Vniuersali in actu repugnat eē
existēs vt cēs est. ibidem.
Vniuersale non est nisi obiectū
intellectus vel consequēs ac
tum intellectus. 49. dist. quar
ti. q. 10. f. B.
Vniuersalitas nunq̃ app̃ehen
ditur inquantum ad suam in
differentiam totam qm̃ app̃e
henditur in suo inferiori. 3. di.
primi. q. 6. f. E
Vnicū obiectū infinitum inten
sive adequatur vnice p̃p̃rehē
sioni. 5. q. q. f. R
Vnius actiōis sensus est vnū ob
iectū fm̃ aliquā vnitatē realē
3. dist. scōi. q. 1. C
Vni⁹ act⁹ p se est vna potētia p
se ⁊ vnū per se receptiuū. 14.
dist. tertij. q. 2. B
Vnius cāe in vno ordine cāndi
est vna per se ratio causandi.
13. di. primi. q. vnica. f.

Notabilium

Unius mutationis per se ē vnus terminus per se. 10. dist. quart. q. 1. §. B

Unūquodq; dicitur tale quādo potest in operationem sibi de bitari: quod autem nō potest nō dicitur tale nisi equiuoce. 17. dist. secundi. q. 1.

Unūquodq; quod est extra causam suā ⁊ intellectū sicut habet entitatē propriā ita ⁊ propriū esse. 12. di. quarti. q. 1. §. A

Unum correlatiuum nō est causa alterius correlatiui: q; sunt simul natura. 13. dist. in. quarti. q. 1. infra. A

Voluntas non est principū necessarium producēdi aliquem

Propositionum

amorē alicuius obiecti nisi sit necessarium principium amādi illud obiectum. 10. dist. primi. q. vnica. B

Voluntas infinita nō potest nō esse recta: neq; potest non esse in actu recto: quia tūc esset potentialis. ibidem. A

Volūtas volens ordinate finem et ea que sunt ad finem prius vult finem q̄ aliquid aliud ordinatum ad finem. 41. dist. primi. q. vnica. A

Explicit tabula sexta Notabilium Propositionum de mente doctoris subtilis.

IN THE SEVENTEENTH CENTURY
BY JAMES OUSE
ESQ. OF THE BARRISTERS AT LAW
IN TWO VOLUMES
LONDON: PRINTED BY J. KNEELAND, ST. MARTIN'S LANE, 1734.

Sectio Septima Expo-

sitarum Auctoritatū Theologicarū
ac Peripateticarum a Doctore

Subtili duas in Partes di-

stributa. q̄b⁹ clarioꝝ Ta-

bule Serie aduersan-

tes doctozī Subtili

Propōnes Le-

ctoribus elu-

cescunt.

Clincētij Dīedi liberaliū Disciplinā Eulcoris
Domini Aloysij filij ad Lectorem Epigramma.

Scotus erat veluti flexis Vocander in vndis;

Et labyrinthea Doedalus Arce latens.

Manq; videbantur contraria Dogmata passim

Et sese magnis opposuisse Sophis.

En niter astrigero Scotus modo clarioꝝ Oꝛbe;

Quae non Oedipus solueret ecce patent.

Manq; stagyrei clarent Enigmata; nec non

Quicquid Auicenna scripsit ⁊ Auerroes.

Abdita panduntur non tantum dicta Sophorum;

Sed quicquid sancti iam cecinere Matres.

Grandia Dona dedit Superum collata Faoꝛe;

Egregium Fantis quum dedit vnus Opus.

Haec Nouumēta legas quicūq; archana recēses

Moscere Aristotelis; et sacra Senſa Iouis.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
THE DIVISION OF THE PHYSICAL SCIENCES
THE DEPARTMENT OF CHEMISTRY
THE LABORATORY OF ORGANIC CHEMISTRY
THE LABORATORY OF PHYSICAL CHEMISTRY
THE LABORATORY OF INORGANIC CHEMISTRY
THE LABORATORY OF ANALYTICAL CHEMISTRY
THE LABORATORY OF BIOCHEMISTRY
THE LABORATORY OF MICROBIOLOGY
THE LABORATORY OF BOTANY
THE LABORATORY OF ZOOLOGY
THE LABORATORY OF AGRICULTURE
THE LABORATORY OF FORESTRY
THE LABORATORY OF MINING
THE LABORATORY OF METALLURGY
THE LABORATORY OF CERAMICS
THE LABORATORY OF TEXTILES
THE LABORATORY OF LEATHERS
THE LABORATORY OF PAPER
THE LABORATORY OF GLASS
THE LABORATORY OF CERAMICS
THE LABORATORY OF TEXTILES
THE LABORATORY OF LEATHERS
THE LABORATORY OF PAPER
THE LABORATORY OF GLASS

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
THE DIVISION OF THE PHYSICAL SCIENCES
THE DEPARTMENT OF CHEMISTRY
THE LABORATORY OF ORGANIC CHEMISTRY
THE LABORATORY OF PHYSICAL CHEMISTRY
THE LABORATORY OF INORGANIC CHEMISTRY
THE LABORATORY OF ANALYTICAL CHEMISTRY
THE LABORATORY OF BIOCHEMISTRY
THE LABORATORY OF MICROBIOLOGY
THE LABORATORY OF BOTANY
THE LABORATORY OF ZOOLOGY
THE LABORATORY OF AGRICULTURE
THE LABORATORY OF FORESTRY
THE LABORATORY OF MINING
THE LABORATORY OF METALLURGY
THE LABORATORY OF CERAMICS
THE LABORATORY OF TEXTILES
THE LABORATORY OF LEATHERS
THE LABORATORY OF PAPER
THE LABORATORY OF GLASS
THE LABORATORY OF CERAMICS
THE LABORATORY OF TEXTILES
THE LABORATORY OF LEATHERS
THE LABORATORY OF PAPER
THE LABORATORY OF GLASS

Distū in pilosibz Judiciis hui' sectionibz q̄cūq; ad scibi
 lum q̄ones p dilucidatiōe scotice Subtilitatis more pi
 patetico digessimus. e qbus primū ptractatas a Doctore
 Subtili materias: earūq; decisiōes: quibusq; Doctrine
 pncipijs abūdauent: aptissime lz vnicuiq; intituert. Dis
 seredū mō arbitramur Lector solertissime quat inderabiles Theo
 logoz ac p̄horū ppositiōes z Auctoritates ancipites ac prima frō
 te Scotice Cōtemplatiōi aduersantes dilucident. miroq; Ingenio
 ab ipso. Doctore exponant: quo irrefragabilis Doctoris peritiā in
 modio sup cādelabū exposita oibz elucesceret. z infinita pene liti
 gantiū z obloquennū Ora cōpescerent. Tāta est etenim nonnullorū
 temeritas z crasse cuiuspiā minerue Liur: vt palā p̄fiteri minime
 erubescāt scoticā Sapientiā ab Aristotelico dogmate penit' alienā
 existere: imoz Aristotelū: Auerro: Themistio: ceterisq; peripateticis
 omnino repugnare. neq; in his tm. Virū momordisse satis putāt. qñ
 quidē ē sacratissimis orthodore fidei Patribz Augustino: Ambro
 sio: hylario: Damaseno: Gregorio ceterisq; sacris Luminis exposit
 oribz scoticā Disciplinā eē dissidentē. p̄fiteant: obducētes inūeras
 vtriusq; Achademie ancipites enūciatiōes z Auctoritates. Virū qz
 velut Solē eclipsari p̄ter nām est: neq; hūane vires suppetunt. ita
 subtilissimā Doctoris peritiā leuio' Oppositorū cauillaz argutiolis
 obnubilari posse q̄s putabit: qñqdē admirabilē Scoti sapiētiā ne
 mo hec ad vsq; tpa dearticulare vel minia in pte refellere poterit.
 quo igit oī ex pte viris Sapiētū achademie Theolorū. s. ac p̄horū
 Doctoris Subtilis intētiō p̄sentanea videret: p̄ter ea q̄ vel Sacre si
 dei aduersari vel manifesta rep̄hēsiōe digna eē tenent. imo validissi
 ma fundamēta z munitissima sue vitas Propugnacula Doctores
 sumpsisse nō solū ab ip̄is orthodore fidei p̄ribz Augustino: Hierony
 mo: Ambrosio: reliq; Theologizantibz: vtz ē ab Aristotele Auer
 roe ceterisq; peripateticis nemo ambigeret: qñ quidē tāta sit ipse In
 genij subtilitate p̄dit: vt i decidēdis materiis p̄clusionibz difficilio
 res Theologoz ac p̄horū Auctoritates aliqua ex pte aduersantes
 mira claritate exposuerit. z quo facilius Oppositorū litigia e medio
 tollerent. hanc Judiciis sectionē septimā duas in ptes diuisim: alte
 rāq; Theologicis ppositiōibz exponēdis primū dedicauim: alteraz
 vero Aristotelis z aliorū p̄horū auctoritatibz postremo enucleādis:
 quo singula inuentu facilioz studiosis occurrerent. eaq; p̄sertim de
 cā: q̄ pleriq; nostre tēpestatis sacratissimis poti' fidei W̄sterijs q̄
 tumultuarijs p̄horū disciplinis inuigilāt: nonnulli vero ipsa p̄horū
 magis q̄ theologizantū dogmata ex quopiā rōnis abusu z nature
 seruitute p̄parare student: vt celebriores in populares auras effe
 tur: maiori gloriā sese arbitantes: quim intell' Unitatem mundiā
 Eternitatē in publicis Philo so phorum coronis sustentare tentave
 rint. ex Aristotelis z Auerrois intētiōe q̄ opposita theologicē pio

steri quo igitur omnigena Litterarum copia suis disciplinarum studiis
vota presequeret: eorumque presertim: quod subtiliorum mineruam Docto-
ris presequunt: hunc vtriusque professionis Iudicem litteraria serie dispo-
situm ac distinctum lectitabunt: quo subtiliores Theologorum auctori-
tates a Doctore Subtili expositas comperiet: quod altissima Intellectus
humani oblecta super naturali fidei Lumine perscrutantur: qui vero
Aristotelis philosophorum opinionibus operam dederint: difficilio-
res eorum cognitum propositiones mira Intelligentia dilucidari cogno-
scet: quibus ad investiganda Sapientium pro loquuta facilius aditus pa-
teret maximamque frugem ex illarum dilucidatione studiosi reportaret
nam quod preclara Doctoris monumenta presequuntur innumeras Op-
positorum obiectiones evitabunt: qui eis Theologorum vel Phi-
losophorum auctoritatibus aduersabunt: qui vero alienam profes-
sionem propalabunt cognita Doctoris expositione spiculis harum
dineis in Scotum facilius cursitabunt quod sane laudandum sum
more arbitror. nam veluti rerum varietate veteri Adagio natura de-
coratur ita celebranda Philosophie studia ex optionum diversitate
maximum clementum sumpserunt: ut inquit Philosophus in prohe-
mio. 2. 2. prime philosophie. per lucidamque vnicuique opinio propria esse
solet. ac vnicuique (quod quidem mirabile est) rem ipsam certissima
Cognitione tenere putat: isti sepius decipitur veluti diversarum Le-
gis credentibus accidit. neque in me succensere quæmihi velim: quia
quidem solas in hac Sectione propositiones annotari perlegerit
hac allegatione. Lege prima Dis. primi vel secundæ. c. nam satis esse
censui propositionem Loca tetigisse quibus vnicuique illarum expo-
sitionem intelliget: quia maximum volumen expostulassent singularum
Auctoritatum Expositiones veluti et Doctoris divisiones in quarta
Sectione dispositæ sunt. Verum quo clarior Studiosis additus ad
capescendam scoticam Sapientiam prestaretur non sola conclusio-
num decisione sed etiam dubiorum solutione satis esse duximus vni-
uersas ex Voluminibus Doctoris Theologorum et philosophorum
Auctoritates et principes Propositiones hac in Sectione Cultoribus
aperuisse monstrasse locum quarum sane cognitionem in argumenta-
tionibus evadent acutiores et in dubiorum Solutione solertiores
habebunt: veteri namque Proverbio. dici solitum est. Spicula vis-
minus ledere sepe solent. quibus expeditis mox ad ulteriorem intel-
ligentiam Scoti Epithomatis in octava Sectione dispositi conuer-
tentur ubi precipuas Doctoris Subtilis speculationes omnibus in
Disciplinis facile comparabunt. Vale.

Sectio septia Propōnū theologicarū

Incipit Theo-

logicarum Propositionum Ex-
positarum Septime Sectiōis
Portio prima de mente Do-
ctoris Subtilis.

Athenienses nesciuit
nos et israel ignorauit nos.
Esa. 63. super quod
dicit August. q. mor-
tui nesciunt: immo sancti quid
agant uiui qualiter intelligitur
2. 4. 5. distin. quarti. q. 4. 11.

A christi uoluerunt sacramenta uana
rū qbus credētes inicianē Au.
15. 6. ci. dei. c. 26. qualiter itelligit
2. 2. distin. quarti. q. 1. 1. 11.

Accipio te in mea si dñs pmiserit
qualiter fiat tractus p ista rba. 2.
29. distin. quarti. q. vnica. j. 11.

Actio naturalis in eodez pcedit
actionē nō naturalem qualiter sit
vera ppositio. 2. 14. q. q. j. R.

Adāz Eua rapere uoluerūt diuini-
tatem pdiderūt felicitatē Au. in
glo. sup psal. 68. qualiter intel-
ligit. l. 2. 1. distin. secundi. q. 2. 3.

Adā peccauit fm portione supio-
re igit f3 illā satisfecit xps qz sa-
tisfactio d3 eē fm illō f3 qd pec-
catur Sap. 11. qualiter itelligit. l.
15. distin. tertij. q. vnica. j. 11.

Aer nō est factus lucidus a sole
sed sit lucidus Aug. 11. sup Ge-
ne. c. 19. qualiter itelligitur. l.
12. q. q. j. C.

Alegislatore nihil ē ordiandū qd
sit occasio trāsgrediēdi legē p-
cipue multis qualiter itelligit. l.
20. distin. quarti. q. vnica. ff.

Ad oīa q fide tenemus nō solum
habemus rōnes naturales sed
necessarias R. 1. de tri. c. 3. qua-
liter itelligitur. l. 42. distinc.
primi. q. vnica. j. C.

Ad perfectionē apprehensiuē
currunt essentialiter actus pfecti
correspondētes tribus uirtutibus
theologicis q requirūt rēsonē et
securitatē qualiter itelligit. l. 49.
dist. quarti. q. 6. j. 11.

Ad sacramentum nihil pertinet
nisi si uel par uel res sacramē-
ti. qualiter itelligitur. l. 6. distin.
quarti. q. 5. 6.

Ad ueritatē euāgelistie nihil req-
rit nisi uerū signū et uerū signa-
tum. qualiter itelligit. l. 11. di-
stin. quarti. q. 3. ff.

Agens est pfectius effectus est
pfectius pfecte Augu. 12. su-
per Sch. c. 28. et 29. qualiter in-
telligitur. l. 3. distin. primi. q. 7. p-
21. 3. distin. secundi. q. 11. 11. 29
distin. elusdes. q. 2. j. S. 2. 44.
distin. quarti. q. 2. p.

Agēs equiuocū ē nobili⁹ effectus
uel pducēs equiuocū est nobili⁹
pducto qualiter sit uera. l. 25.
dist. secundi. q. vnica. Q.

Alie qdē pdicationēs in diuinis
quasi rem monstrant alie uero
quasi circumstantiam rei Boe.
primo de tri. c. 10. qualiter intel-
ligitur. l. 3. q. q. j. B.

Angelus aīa sunt natura parca
s3 officio impares Au. li. tertio
de libero arbi. qualiter itelligit
l. 1. distin. secundi. q. 6. j. S.

Angeli boni fuerūt in gsa in pīo
instāti sue creatiōis Au. de ci.
dei. c. 9. qualiter itelligitur. l.
5. distin. secundi. q. 2. Q.

Angelus est imago dei Au. 15. de
tri. qualiter itelligitur. l. 3. di-
secundi. q. 9. p.

Angeli mali ab initio fuerunt mi-
seri Au. sup Ge. li. 15. c. 8. et 30.
8. Ille homicida erat ab initio et
in pītate nō stetit. qualiter itelli-
git. l. 5. distin. secundi. q. 2. j. Q.

AA 3

Septima

Seccio

Angeli mittuntur sunt oēs admī-
nistratoꝝ spūs ad Hebreos p̄
mo quatr̄ intelligitur. l. 10. dist.
secundū. q. vnica. j. B.

Angeli nō p̄gregāt diuinas illu-
minatōes vel notitiā diuinā ex
rebus sensibilib⁹ Wyon. de an-
ge. hierar. c. 7. qualiter intelli-
gitur. l. 3. dist. scōl. q. 11. j. B.

Angeli superiores habent vniuer-
saliores scientiam q̄ inferiores
Wyon. inde ange. hierar. c. 17.
qualiter intelligitur. l. 3. distin.
secundū. q. 10. j. W

Anima xp̄i fuit omni sciēs et pote-
rat scire se custodire et preserua-
re a morte qualiter intelligitur
l. 16. dist. tertij. q. 2. j. E.

Ala xp̄i videt ola habitualr̄ nō tñ
actualiter qualiter intelligitur
l. 14. dist. tertij. q. 2. O

Animar̄ corpus in morte xp̄i non
erāt in pp̄ia hypostasi Da. ll.
3. c. 73. qualiter intelligitur. l.
2. dist. tertij. q. 2. j. J

Anima infic̄t a carne istō pct̄i
contraximus in quātum fuim⁹
in Adam fm̄ rōnem seminales
Au. 4. super Gen. quatr̄ intelli-
gitur. l. 32. dist. secundū. q. vnica
in responsione ar. 3. qōnls. E

Anima intellectua nō h̄z in ma-
teria repugnantia quatr̄ intelli-
gitur. l. 11. dist. quartū. q. 3. Ji

Anima mediat inter carnez et ver-
bum qualiter intelligitur. l. 2.
dist. tertij. q. 2. j. B

Anima nostra sicut h̄z nōle infe-
licitatem ita nōle iniquitates
semp̄ habitura est Au. in euch.
86. qualiter intelligitur. l. 49.
dist. quartū. q. 6. B

Anima hoīs h̄z duplicem poten-
tiā motiuā organicā et non
organicā: qualiter intelligitur
l. 10. dist. quartū. q. 7. W

Anima separata dicitur imperfe-
cta in essendo qualiter intelli-
gitur. l. 9. q. q.

Anima sola p̄ma v̄itate format̄ p̄-
pter hoc qd̄ n̄h̄l sup̄ est aīa
Aug. de libero arb. quatr̄ intel-
ligitur. l. 1. dist. scōl. q. 6. j. E

Apctō nō absoluit nisi colūba. 1.
xp̄s vel mēbra colūbe Aug. de
bap. p̄tra donatistas. lib. 5. qua-
liter intelligitur. l. 19. di. quartū
q. vnica. M

Appetitus ihs̄tis sit amor fructus
Au. 9. de tri. c. vlti. quatr̄ in-
telligit̄. l. 49. di. quartū. q. 5. B.

A p̄ncipio p̄iunxit deus masculū
et feminā p̄tractu matrimonij vt
ptz ex verbo Ade: et fert xp̄s qd̄
ergo deus coniunxit homo nō
separet Matt̄. 19. qualiter in-
telligitur. l. 33. distin. quartū. q.
3. j. B

Apud deū nō est impossibile omne
verbum Luce. 1. qualiter intelli-
gitur. l. 10. q. q. j. J

Arūdinē quassatam non confrin-
get lignum fumigans non ex-
tinguet Esa. 42. qualiter intel-
ligitur. l. 15. distin. quartū. q. 1. in
fra. M

Baptismus est ab-
lutio
hominis viatoris p̄sentietis et c.
qualiter intelligit̄. l. 6. distin.
quartū. q. 11. j. W

Baptism⁹ est sac̄z noue legis ne-
cessariū ad salutē quatr̄ intelli-
gitur. l. 5. dist. quartū. q. 1. W

Baptism⁹ ordine qd̄ h̄z plures
effect⁹ ordiatos. i. cāre ḡfaze re
mittere fomitē quatr̄ si verum
l. 4. distin. quartū. q. 7. E. B

Baptism⁹ p̄fidi nō mūdāt s̄z pol-
luit. 1. q. 1. qualiter intelligit̄. l.
5. distin. quartū. q. 1. B

Baptism⁹ receptus a iustificato

Propositionum

Theologicarū

frustra recipit' cū h̄eat, effectū
 qui est ablutio anime a pecca-
 to qualiter sit verum. l. 4. dist.
 quarti. q. 6. infra. C
 Bti nō volūt penas dānatoꝝ qz
 alr eēnt crudeles quatr ē falsa
 ppositio. l. 50. di. qrti. q. 1. f.
 Beati oēs esse volum' qd semp ē
 vep siue de beatitudine actu co-
 gitemus siue nō. Au. 13. de tri. c.
 4. 7. 8. quatr intelligitur. l. 13. q.
 q. 1. C. 7. 49. dist. 4. q. 10. f. 2
 Beati quozum remisse sunt iniq̄
 tates: quozuz tecta sunt pecca-
 ta psal. 31. qualiter intelligit. l.
 14. dist. quarti. q. 1. f. E
 Beati rapient ab angelis in nu-
 bibus celi obutam xpo. Apts.
 quatr intelligitur. l. 49. distin.
 quarti. q. 14. f. N
 Beati fm merita sua erūt in de-
 terminata approximatione ad
 Christū 2 ideo non mouebunt
 ab eo quatr intelligitur. l. 49.
 dist. quarti. q. 14. f. N
 Beatitudo consistit in quocūq; per
 qd distinguit p se beatus a nō
 beato qualiter sit ppositio fal-
 sa. l. 49. distin. quarti. q. 3. f. B.
 Beatitudo est status oīz bonoz
 aggregatiōe pfectus Boe. ter-
 tio de cōsol. qualiter intelligit
 l. 49. quarti. q. 2. f. Cc
 Beatitudo est vitia pfectio exclu-
 dens a subiecto oēm puationē
 oppositam qualiter intelligit. l.
 49. distin. quarti. q. 6. f. T
 Beatitudo est vt cognoscant te.
 Jo. 17. quatr intelligit. l. 48. di.
 qrti. 4. 1. f. C. 7. 49. di. eiusdē. q.
 4. in solu. argu. ad pimum
 Bititudo est vita eterna Boetius
 tertio de pso. quatr intelligitur
 l. 49. di. quarti. q. 6. f. R
 Bititudo naturalr cupiscit Au.
 13. de tri. c. 5. qtr intelligit. l. 26

dist. tertij. q. vnica. f. R
 Beatitudo requirit totā capacita-
 tē nature satiari quatr intelligit
 l. 1. distin. secundi. q. 6. B
 Beatus est qui h3 quicqd vult 2
 nihil malivult Au. 13. de tri. c. 5
 qualiter intelligit. l. 1. di. pmi. q.
 4. infra. W. 1. 13. di. tertij. q. 4.
 W. 1. 45. di. quarti. q. 3. R. 1. 49.
 di. eiusdē. q. 1. in solu. argu. pme
 q. Cc. 7. q. 3. B. 7. q. 6. infra. C. 7. N
 Beat' Laurerius sanguinez xpi
 dispēsauit vt p3 ex verbis eius
 ad s̄xtum cui pmissit di. 93.
 diaconi. 8. p̄sente p̄sbytero
 Diaconus eucharistiā corpis
 xpi si necessitas cogit. iussu ero-
 get qualiter intelligit. l. 13. dist.
 quarti. q. 2. infra. R
 Beatus nullā panem miserā neq;
 recordationē peccatoꝝ Bsa.
 65. 1. Ergo. super idem quali-
 ter intelligitur. l. 45. di. quarti
 q. 5. p
 Beatus oīas deū pro pctōre nō
 videt deū neq; velle neq; nolle
 et audire qualiter intelligit. l.
 45. di. quarti. q. 4. B
 Beatus vir q in sapiētia morabī-
 tur Sap. 1. qualiter intelligit. l.
 34. dist. tertij. q. vnica infra. O
 Bona opa mortificata p peccatū
 mortale post in resurgēte a pec-
 cato reuiuiscūt Au. de peni. di.
 scōa qualiter intelligit. l. 22. di.
 quarti. q. vnica. infra. F
 Bonitas moralis actus est integri-
 tas oīm eozum que recta ratio
 operantis iudicat debere ipsi
 actui vel ipsi agēti in suo actu
 conuenire qualiter intelligitur
 l. 18. q. q. C
 Bonū est ex p̄na: tota cā: malum
 aut ex p̄ticularibus defectib;
 Wron. de di. no. parte. 4. qua-
 liter intelligitur. l. 18. q. q. infra R

AA 4

Septima

Seccio

Bonum si p se picipitur concipit
deus et in illo beatificat intelli
gens. Augu. 8. de tri. c. 4. qua
liter intelligitur. l. 8. di. pumi.
q. 3. ff.

Bonū spūale proportionat spūi
et spūs est vbiq totus et nō per
pres cōicatur. qualr intelligit
l. 20. q. 9. E.

Essante actu cogitan
di nihil ma
net in intelligētia: s3 postq cō
uersa est ad memoriā recipit
ab ea. Au. 11. de tri. c. 3. et Au.
6. naturalū pte. 6. capl. 5. spēs
nō manet sine actu intelligen
di. qualr intelligit. l. 45. disti.
quarti. q. 1. infra. B.

Character est dispositio ad gra
tiā. qualr intelligit. l. 6. disti.
quarti. q. 10. Q.

Charitas que deserī pōt nunq
vera fuit. Augu. i sermone de
opibus misericordie. qualr in
telligit. l. 36. di. tertij. q. vnica.
infra. D.

Christus apparebit in forma glo
riosa. qualr intelligit. l. 48. di
stin. quarti. q. 1. infra. B.

Christus aperit et nemo claudit
et nemo apit. Apoc. tertio. qua
liter intelligit. l. 19. dist. quar
ti. q. vnica. in so. ad primū. j. 20

Christus assumpsit passiōes na
ture viuētis. q: totū hoīem et
oīa que sunt hoīs assumpsit
pter pctm. s. esuriē: sitim: labo
res: dolores: lachrymas: corru
ptionē mortis agoniā: timorē
et talia que vniuersalr insunt
homini. Dam. li. 3. c. 19. qualr
intelligit. l. 21. dist. tertij. qōne
vnica. infra. C. et E.

Christus clamore valido emisse
spiritū. Matth. 27. et Mar. 15.
qualr fuerit verificandū. l. 16.

di. tertij. q. 2. infra. 3.

Christus deus pfectus et hō pfe
ctus quē adoramus cū patre
et spiritu sancto vna adoratiōe
cū incōmūrabili carne ei nō in
adorabilē carnem eius dicē
tes Dam. c. 54. qualr intelligi
tur. l. 9. di. tertij. q. vnica. j. 20.
Christus est hō. est ppositio ve
ra p se. qualr intelligit. l. 22.
di. tertij. q. vnica. j. 20.

Christus naturalr timuit nolente
ala diuidi a corpore. Dam. li. 3.
c. 22. qualr intelligit. l. 15. di.
tertij. q. vnica. Bb.

Christus nō descendit ex parētī
bus fm rōnez seminalē. Aug.
10. sup gen. c. 5. qualr intelligit
l. 4. di. tertij. q. vnica. j. 2.

Christus nō doluit neq tristat
est. Hylarius in litera. qualr in
telligit. l. 15. di. tertij. q. vnica.
infra. Ba.

Christus nō totus est deus. Da
ma. li. 3. c. 7. et 53. qualr intelli
git. l. 6. di. tertij. q. 2. j. 20.

Christus nō venisset redēptor
nisi hō cecidisset. qualr intelli
git. l. 7. di. tertij. q. 3. B.

Christus post cenam discipulis
suis prāsīs dedit eucharistia
qualr intelligit. l. 8. di. quar
ti. q. 2. in sol. j. 7.

Christus fm q deus est: viuif
cat alas et filius quos vult viu
ficat suscitāt corpora nō pater
s3 fili: fm humilitatē in qua
est minor patre. Aug. li. 3. et po
nit in lra sup illud 3o. 5. qualr
intelligit. l. 48. di. quarti. q. 1. B.

Christus tanq redēptor vltis aper
uit ianuā oībus. qualr intellis
git. l. 3. di. tertij. q. 1. j. B.

Christus vber e dolores nros lpe
portauit. Esa. 53. qualr intelli
git. l. 15. di. tertij. q. vnica. j. Ba

Propositionū

Theologicarū

**Creatura nulla eē p̄t nisi per ip-
sum p qd̄ oia facta sunt. f. b̄bū
Aug. 83. q. 4. 6. qualr̄ intelli-
gī. 2. 8. q. 4. 1. 2.**
**Circūcisio Abrahę nihil interi⁹
sibi p̄tulit. qualr̄ intelligī. 2.
1. di. quarti. q. 6. 20.**
**Circūcisio fuit data Abrahę in
sedus sempiternū. gen. 17. q̄li-
ter intelligī. 2. 3. di. quarti. q.
4. 1. 2.**
**Circūcisio nō aperiebat ianuaz
Ber. sup. Luc. 3. qualr̄ intelligi-
tur. 2. 1. di. quarti. q. 6. 2.**
**Circūcisio nō fuit aī xpm̄ reuo-
cata. qualr̄ intelligī. 2. 3. dist.
quarti. q. 4. 2.**
**Ciuitas in quadro posita est su-
per illud Apoc. 21. qualr̄ intelli-
gī. 2. 36. di. tertij. q. vnic. 1. 2.**
**Clericus excoīcatus celebrās in
currit notā irregularitatis. ex-
tra de cle. excō. qualr̄ intelligi-
tur. 2. 25. di. quarti. q. 1. 1. 2.**
**Cognitio eis qd̄ est deū eē est oi-
bus naturalr̄ inferta. Dam. li.
1. c. 1. 2. 3. qualr̄ exponit. 2. 2.
distin. primi. q. 2. 1. 2.**
**Cognitio naturalis de deo ⁊ co-
gnitio fidei infuse sunt act⁹ dif-
ferētes specie. q̄ sit p̄positio
falsa. 2. 17. q. 4. 2.**
**Confessio facienda est pp̄lo sa-
cerdoti. qualr̄ intelligī. 2. 17.
di. quarti. q. vnic. 5.**
**Cōis est animi p̄ceptio incorpo-
ralia nō eē i loco Boe. de ebdō
⁊ Aug. 83. q. 4. 20. qualr̄. 2. 2.
dist. scōi. q. 6. 2.**
**Cōnectio vniuersi p̄sistit in hocq̄
supremū inferioris p̄iungit cū
in simo superioris. Wyom. de
diuinis no. c. 7. qualr̄ intelligi-
tur. 2. 3. dist. scōi. q. 10. 2.**
**Constitutus p̄sone dat esse sub-
sistere. Aug. 7. de tri. c. 6. qua-**

luter intelligī. 2. 4. q. 4. 20.
**Cōsumatū est Jo. 19. qualr̄ intelli-
gī. 2. 3. di. quarti. q. 4. 1. 2.**
**Cōtūgētia relata ad diuinā sciē-
tiā sunt necessaria. Boe. de tri.
qualiter intelligī. 2. 39. dist.
primi. in fine. 3.**
**Cōtradictoria distāt in infinitū.
qualr̄ exponit. 2. 2. dist. primi.
q. 2. 1. 3.**
**Cōtritio ⁊ p̄tricio sequit̄ deletio-
nē peccati. q̄liter intelligī. 2.
14. di. q̄rti. q. 2. 2.**
**Cōueniens delectat ⁊ discōnes-
ciēs tristat. q̄liter intelligī. 2.
15. di. tertij. q. vnic. 1. 2.**
**Corpus xpi desinēs esse sub mō
naturali nō desinit eē sub mō
sacrali. q̄liter intelligī. 2. 10.
di. quarti. q. 4. 2. q. 6. 2.**
**Corpus xpi sursum est: ⁊ in vno
loco esse op̄s. Aug. ⁊ ponit. de
p̄se. di. 2. p̄ma h̄eresis. q̄liter
intelligī. 2. 10. di. quarti. q. 3. 1.
sol. ad primum. 1. 2.**
**Corpus p̄pter p̄ctm̄ est motuū
i hūit necessitatē mouēdi. ad
Ro. 8. ⁊ gen. 2. in quacūq̄ die
comederis de pomo moriemini.
q̄liter intelligī. 1. 16. di. ter-
tij. q. 2. in sol. primi. 1. 2.**
**Corrumpi necesse est qd̄ palpat.
Greg. sup. illd̄. Jo. c. 20. Infer
digitū tuū. qualr̄ intelligī. 2.
49. di. quarti. q. 13. in sol. arg.
ad primum. 1. 2.**
**Cui plus dimittit̄ plus diligit
dimittētē. q̄liter sit p̄positio
f̄a. 2. 22. di. q̄ti. q. vnic. 1. 2.**
**Cuiusq̄ nature prestāuit pecca-
re nō possit: nō est hoc nature
pp̄ue s; dei gr̄e. Aug. 3. de tri.
c. 13. q̄liter intelligī. 2. 49. di.
quarti. q. 6. 2.**
**Cūctis dieb⁹ terre estaschyems
dies ⁊ nō nō redēcent. gen. 8.**

Septima

qualiter intelligit. L. 48. dist. quarti. q. 2. R.

Cū odio habueris vxoꝛē dimitte eā: dicit dñs deus israel. Mat. lach. 2. q̄l. intelligit. l. 33. di. q̄rti q. 3. in so. ar. in oppositū. j. C. Cū punit de peccōtes malū suū nō infert s; suis malis: vel malos relinquit Augu. sup. psal. 5. ver. 4. quatr intelligit. l. 46. di. quarti. q. 4. j. f.

Decalogus nō obligat. p omni statu. quatr sit. ver. l. 37 dist. tertij. q. vnica. j. f.

Determinatio volūtatis a cā superiorī nō min⁹ tollit indifferētiā q̄ determinatio ei⁹ a cā inferiorī. quatr sit. ver. l. 49. di. quarti. q. 6. R.

Deitas versus pficit essentiā p il lapsum ei⁹ q̄ potentiā q̄ sit ppositio falsa. l. 49. dist. quarti. q. 2. j. D.

De auctore nemo fit deterior. Aug. 83. q. q. 3. quatr intelligit. L. 22. di. quarti. q. vnica. B.

Deus agit ppter finē supioris agentis est supior: finis. quatr intelligit. l. 1. di. primi. q. 5. j. D.

Deus est veritas: qñ audis noli querere qd est veritas. q; statim obijciūt se phāsmata. Aug. 8. de tri. c. 2. quatr intelligit. l. 3. dist. primi. q. 3. R.

Deus est existētia incircūscripta ⁊ ē eū⁹ est op. dñi. de di. no. c. 5. quatr intelligit. l. 6. q. q. j. S.

Deus est respectu cui⁹ ois natura creata ē qua si accis. quatr intelligit. l. 19. q. q. j. R.

Deus innocenti nihīl donat et peccōti multa donat. quatr intelligit. l. 22. di. s. quarti. q. vnica. O.

Deus in hac vita mortali pōt inuēdiatē aviatoꝛe cognosci ⁊ diss

Sectio

gi ⁊ tñ nō erit viator: beat⁹. qñ ter sit ppositio vera. l. 49. dist. quarti. q. 12. j. S.

Deus mouet creaturā corporālē p tps Aug. sup. geh. li. 4. c. 2. q̄l. exponit. l. 2. di. scōi. q. 4. D.

Deitas non assumpit passiōes circa patiēs corp⁹ neq; tristitiā circa aīam turbatā ē mala. Ma. li. 3. c. 22. quatr intelligit. l. 15. di. tertij. q. vnica. j. Bb.

Deus nō pōt esse cā non essendi res. Aug. 83. q. q. 21. quatr intelligit. l. 11. di. quarti. q. 4. R.

Deus nō pōt de nō virgine facere virginē ⁊ tñ a principio pōt creare virginē. h̄per. quatr intelligit. l. 1. dist. quarti. q. 6. C.

Deus nō pōt facere angelū nō fuisse. falsum est. ⁊ quatr. intelligit. l. 2. dist. scōi. q. 1. j. f.

Deus nulli ē debitor. quatr intelligit. l. 46. di. quarti. q. 1. j. D.

Deus pcepit filiis israel vt spoliarent egyptios. Exo. 11. ⁊ 12. quatr intelligit. l. 37. di. tertij. q. vnica. J.

Deus vult oēs hoīes saluos fieri. pma ad Th. 2. quatr exponit. l. 76. dist. primi. q. vnica. B.

Diabolus nō potuit videre virginē nitatē virginis. Amb. quatr intelligit. l. 30. di. quarti. q. 2. B.

Dies dñi sicut fur ita in nocte veniet. Mat. 25. ⁊ 1. ad Thesal. 5. quatr intelligit. l. 43. di. quart. q. 5. j. O.

Dies illi sex nō erāt in successione tps: s; in cognitiōe angelica creaturay Aug. 4. sup. geh. 23. quatr intelligit. l. 3. dist. scōi q. 9. j. f.

Differētiā in numero diuersitas accidentiū facit. Boe. de tri. pmo quatr intelligit. l. 3. di. scōi. q. 4. R. ⁊ 49. di. quarti. q. 16. R.

Propositionū Theologicarum

Dilectio est mot⁹ a ie ad res. q̄l
ter exponit. l. 3. di. p̄mi. q. 3. j. R
Diligēs p̄mū tuū sicut te ip̄m
Wat. 22. qualiter intelligit. l. 37
di. tertij. q. vñca. f.

Diligam⁹ nos iucē. Jo. c. 4. q̄l
intelligit. l. 4. di. tertij. q. vñ. j. E
Diuerſus modus cauſandi non
uariat cauſatū formali. Ambro
sius de incarnatione d̄bi. qualiter
intelligit. l. 1. di. scōi. q. 3. C

Diuidētia p̄fectiora cōcomitan
tur se. q̄liter intelligit. l. 8. dist.
p̄mi. q. 5. Ba

Diximus mētē noscere semetip
sam n̄h̄l em̄ tā nouit mens q̄
illud q̄ sibi p̄sto est: nec mētē
magis quicq̄ p̄sto est q̄ ip̄a si
bi. Aug. 14. de tri. c. 4. 7. 9. q̄li
ter intelligit. l. 14. q. q. j. Ec.

Docere mulierē nō p̄mitto. ap̄s
1. ad Thimo. 2. qualiter intelli
git. l. 25. dist. quart. q. 2. W

Dosest aliqd̄ intrinsicū ei cuius
est q̄liter intelligit. l. 49. dist.
quart. q. 13. E

Duo fecisti d̄ne alterū p̄pe te et
alterū p̄pe n̄h̄l. Aug. 12. p̄fesi
tionū. c. 32. qualiter intelligit. l.
12. dist. scōi. q. 2. j. E

Duo ḡna manēnt diuini. et duo
modi p̄dicandi. Boe. li. 1. d̄ tri.
c. 6. q̄liter sit. versū. l. 8. di. p̄mi
q. 3. v. 4. Bb.

Eadem potētia nō pōt
esse organica: et
nō organica qualiter intelligit. l.
49. di. quart. q. 14. W

Eādē rē nō posse alitū alio plus
intelligere nō est dubitandū. q̄
quidā aliquā rē alitū q̄ illa res
ē: intelligit fallit. Aug. 83. q. q.
32. qualiter intelligit. l. 14. di. ter
tij. q. 2. W.

Effect⁹ baptisimū magis depēdet
a cōferente q̄ a suscipiente. qua

liter sit. vep. l. 4. di. q̄rti. q. 7. B
Ego p̄tatem habeo ponēdi aia³
m̄cā: iterū ego pono aia³ m̄cā
in me ip̄o: nemo tollet eam a
me. Jo. 10. qualiter intelligit. l.
16. di. 4. tertij. q. 2. J.

Ego et puer illuc vsq̄ p̄p̄rātes
postq̄ adorauerimus reuerte
mur ad vos. inq̄t Abraā gene.
22. q̄liter intelligit q̄ nō dixerit
mēdaciū. l. 38. di. tertij. q. v. B
Eiusdē obi p̄mi accepti s̄m totā
suā indrām ad potētā q̄ p̄lo
respicit acceptā s̄m totā indif
rētiā ē idē mod⁹ se h̄ndi in mo
uēdo. s. naturaliter vel nō nāliter.
q̄liter intelligit. l. 14. q. q. 11.

Eo simplex est de⁹ q̄ ē q̄cqd̄ h̄3.
Aug. 11. d̄ci. dei. c. 10. q̄liter itel
ligit. l. 46. d. quart. q. 3. j. E

Errās circa aliquē articulū fidei
si in illo errore moris d̄nāst: q̄
sine fide impossibile est placere
deo h̄ebre. 11. q̄liter sit. vep. l. 5.
di. quart. q. 1. C

Essentia diuina est in p̄ter pater
est in essentia diuina: et pater
nitās est in deitate. q̄liter intel
ligit. l. 5. di. p̄mi. q. 2. W

Essentia diuina ē p̄ncipiū fofale et
termin⁹ formalis vtriusq̄. p̄du
ctōis. q̄liter intelligit. l. 2. q. q. O

Essentia diuina ip̄oportione abire
excedit intelligibilitatē intell⁹
creati. q̄liter intelligit. l. 49.
di. quart. q. 11. C

Essentia diuina est pelagus oim
p̄fectionū et infinite substantie.
Dam. li. 1. c. 4. q̄liter intelligit
l. 8. di. p̄mi. q. 4. S. 7. 13. di. q̄r
ti. q. 1. Ba

Essentia diuina nō rep̄ntat oia vt
disticta q̄ ip̄a ē ideterminata
q̄liter sit propō falsā q̄liter in
telligit. l. 50. di. quart. q. 3. F

Essentia lapidis depēdetis h̄ req̄rit

Septima

Seccio

terminus nisi pp respem: qualr
intelligif. l. 12. di. qrti. q. 1. J. W.
Esseybiqz e ppiu deo. qualr itel
ligif. l. 10. dist. quarti. q. 2. J. R.
Est oino brissimu ita sp fore cer
tissimu. aug. 13. d. tri. c. 7. qualr
intelligif. l. 49. di. qrti. q. 6. T.
Est quedā imago ipsa mēsnori
tia eius q est ples eius ac de
seipsa verbū eiusz amor terti⁹
Aug. 9. de tri. c. vlt. qualiter in
telligif. l. 14. q. quok. Wb.

Eternitas ē interminabilis vite
tota simul t pfecta possessio.
Boe. de consol. psa. 6. qualiter
intelligif. l. 6. q. quok. R.

Eternitas est modus existētie di
vine sicut infinitas est modus
essentie, q sit ppositio falsa. l.
6. q. quoli. S.

Exritio adeo est absoluta natiui
tas quā pmi nois psecuta ē cō
fessio. Myla. 9. de tri. c. 15. qua
liter intelligif. l. 4. q. q. J. S.

Ex diffōne sacri fit dria iter sacra
noue legis t veteris. qualr in
telligif. l. 1. dist. quarti. q. 5. J.

Ex hoc dz atēdi grauitas pene
ex q grauitas culpe: qualr in
telligif. l. 50. di. qrti. q. 6. J. S.

Extrema vinctio ē vinctio hois in
firmi penitētis scā indetermia
tis ptibz corporis t c. qualr in
telligif. l. 23. di. qrti. q. vnica. B

Extremū inqētū extremū termi
nat qualr itelligif. l. 6. q. q. J. ff.

Facilius est cadere q
resurgere: q
liter intelligif. l. 21. dist. quarti.
q. 1. in sol. argu. J. S.

Fateri me necesse est qz pro tota
creatura nihil deberet facere
voluntate dei: s3 pot⁹ anni
yllari eligendū esset. Anf. cur
deus hō lib. 1. c. 21. qualiter in
telligif. l. 50. dist. quarti. q. 2. in

sol. argu. pume. q. J. E.
Fiat luminaria vt sint tēpora t
signa dies t annos. Gen. 1. q. 1.
intelligif. l. 48. di. qrti. q. 2. J.

Fides ē habitus necessarij viatorij
cui succedit visio. Hygu. 15. de
tri. qualr intelligitur. l. 10. dist.
quarti. q. 8. in sol. ar. opl. J. J.

Fidei succedit visio. Aug. 83. q.
q. 48. qualiter intelligif. l. 31. di
stin. tertij. q. vnica. W.

Filius est ars pris plena oīnvrō
nūm vuentiū. Aug. 9. de tri. c.
vlt. qualiter intelligif. l. 27. di.
primi. q. 3. R. t. 38. dist. eiusdez
q. vnica. F. t. 1. q. q. J. T.

Filius ē filius essentie pris. Au
gu. 15. de tri. c. 19. qualiter intelli
gitur. l. ibidem. E.

Filius ē de substantia patris: qua
liter intelligitur. l. 5. di. primi
q. 2. S.

Filius in diuinis semper nascit:
qualiter intelligif. l. 9. dist. pri
mi. q. vnica. J. W.

Filij obedite parentibz. Paulus
ad Ephe. 6. qualr intelligif. l.
26. dist. quarti. q. vnica. W

Firmissime tenez nullaten⁹ dubi
tes q sine sacro baptismatis de
hoc seclō trāseūt: eterno ignis
supplicio esse puniēdos. Aug.
in enchi. 23. qualiter intelligif
l. 33. dist. scōi. q. vnica. J. C.

Forma xpi fuit pfectissima et iō
abstulit oēm priuationē a ma
teria: qualiter sit verū. l. 16. di.
tertij. q. 2. J. E.

Forma inqētū generās t genitū
assimilant nō h3vinitatē nisi rō
nis. Dam. 1. li. c. 8. qualr intelli
gif. l. 7. di. primi. q. vnica. In fi.

Forma simplex subiectum esse
nō pōt. Gilbertus i phemio ser
pnci. t Boetius. li. de tri. c. 3. q.
liter intelligif. l. 12. dist. quarti

Propositionū

q. 5. in sol. ar. 1. 3. q. 101. R.
Forasse nūq̄ aliud casū vocam⁹
nisi cui⁹ rō secreta est. Aug. de
achade. q̄nibus i p̄m. quat̄
intelligitur. 2. 21. q. q. 1. C.

fruentū est bonis inuisibilibus
Aug. 83. q. q. 36. quat̄ exponit
2. 1. dist. p̄m. q. 1. 1. E.

frui quat̄ corporali voluptatē
existimant et bestie. Aug. 83. q.
q. 36. quat̄ exponit. 2. lib. 8.
Fundamētū relatiōis est fm illō
esse q̄ fundat relatiōē. quat̄
intelligitur. 2. 36. dist. p̄m. q.
unica. F.

Generatio in binis
nis est l:
cōprehensibilis ab intellectu
finito et p̄ pho est finita. Esa.
53. 8. ratione ei⁹ q̄ enarrabit.
qualiter intelligit. 2. 5. q. q. S.
Genitricē xpi nequa q̄ dicimus
beatam virginē. Maria. c. 58.
qualiter intelligitur. 2. 4. dist.
terti. q. unica. 1. 3.

Gloriosius est habere p̄mū pro
merito q̄ sine merito. quat̄ l:
ligit. 2. 18. di. tertij. q. unica. S.

Gloriosius habet q̄ est fm natu
rā q̄ q̄ alter h̄t. Ric. de tri.
quat̄ intelligit. 2. 16. q. q. 1. O.

Gratia requirit ad meritū: quat̄
intelligit. 2. 13. di. tertij. q. 4. S.

Gravitas culpa accipit extēsiōē
in p̄tō fm infinitatē. quat̄ in
telligit. 2. 50. di. q̄tti. q. 6. T.

Habēs p̄mū p̄fectū
p̄tō p̄ illud p̄du
cere. quat̄ intell̄. 2. 2. q. q. 1. R.

Habitus sup̄naturalis dat ad p̄
fectionē recipiēti: quat̄ intel
ligit. 2. 6. dist. quarti. q. 10. P.

Hoc ē em corpus meū. quat̄ in
telligit. 2. 8. dist. quarti. q. 2. In
sol. ad p̄mū. 1. 1. 1. 1.

Hō cū interierit nō resurget: dō

Theologicarū

nec atteret celus nō evigilabit
Job. 14. qualiter intelligit. 2.
43. dist. quarti. q. 1. P.

Hō fidē suā t3 firmissima sciētia
et certissima: tāq̄ in se videt: cla
matq̄ cōscientia: q̄ rerū absen
tiā fides est pho et rerū qua fo
ris sunt intus est fides: et rep̄ q̄
nō videt v̄t fides. Aug. 13. de
tri. c. 1. quat̄ intelligit. 2. 23. di
stin. tertij. q. unica. 2. 1.

Idee sunt rōnes fm quas
format oē formabile
Aug. 83. q. q. 46. quat̄ intelli
git. 2. 38. di. p̄m. q. unica. S.
Idē est deo ēē et magnū ē Aug.
5. de trini. c. 10. quat̄ intelligit.
2. 6. q. q. 1. 2. 1.

Idē ē patrē esse et genitorē. Aug.
5. de tri. c. 7. quat̄ intelligitur
2. 3. dist. quarti. q. 2. R.

Iesus phicebat etate et sapiētia
corā deo et hominib⁹. 2. 1. 2. qua
liter intelligit. 2. 14. dist. tertij
q. 3. in r̄sione ad p̄mū. 1. C.

Ignis est instm dei cruciando:
qualiter intelligit. 2. 44. dist.
quarti. q. 2. 1. S.

Illa reio nō inest ex natura rei q̄
eque inesset si lesser ex sola cō
sideratiōe intell̄s circūscripta
existentia reali: quat̄ intelli
gitur. 2. 6. q. q. 1. 1. 1.

Illa sunt accidentia in his ad q̄
d̄ deus. Aug. 5. de tri. c. 19. q̄r
intelligit. 2. 1. di. scōi. q. 5. 1. P.

Illud est substantia cui repugnāt
inherere alteri: qualiter intelli
gitur. 2. 3. q. q. S.

Illud naturalr desiderat q̄ ap
prehensum statim actu elicitō
desiderat: qualiter intelligitur
2. 43. dist. quarti. q. 2. 1. P.

Illud q̄ ademit plus de bono
vel maius bonū est maius ma
lum: qualiter sit p̄positio falsa

Septima

Seccio

2. 50. dist. quarti. q. 2. j. A.
 Illud qd est cā repugnātie culu
 cunqz impfecōis est pfectū v
 pfectio simpliciter. q. sit pposi
 tio falsa. 2. 19. q. q. j. R.
 Illud qd dat eē simplr nō psuppo
 nit esse simplr in eodem. quātr
 intelligitur. 2. 19. q. q. j. Ee.
 Illud qd dicitur fm substantiā i
 personis nō numeratur in eis.
 Aug. 5. de trini. qualiter intelli
 gitur. 2. 6. q. q. j. ff.
 Illud qd fuit semē in vno p mul
 tas trāsmutatōes pōt fieri semē
 in alio quātr sit ppositio falsa.
 2. 44. dist. quarti. q. j. j. R.
 Illud qd est icōprehēibile est in
 finitū. quātr iteltr. l. 5. q. q. j. T.
 Illuminatiōes bonorū angelorū
 fiunt ordinate. Dy o. de ange.
 hierar. qualiter intelligitur. 2.
 14. dist. tertij. q. 2. p.
 Imago corpis: qz est in spū q est
 pfectior corpe iō est pfectior
 imago corpis i spū p ipm cor:
 pus i sua substantia nec sane pu
 tandū est facere corp⁹ aliqd in
 spū tanqz spūs corpori facienti
 materie vice subdat. Augu. 12.
 sup gen. c. 28. ⁊ alā cōvoluit et
 rapit imagines corporū factas
 in semetipsa et de semetipsa et
 ex. 10. de trini. c. 5. qualiter in
 telligitur. 2. 3. dist. primi. q. 7.
 O. et. p. et. 15. q. q. j. 22.
 Imago est in portioe supioris ale
 nō autē in inferiori Aug. 12. de
 tri. c. 4. qualiter intelligitur. 2.
 14. dist. secundi. q. vnica. R.
 Imago trinitatis cōsistit in alā q
 ad act⁹ pmos ⁊ scōos. Aug. 6.
 de tri. c. 4. ⁊ 10. c. 10. quātr itel
 ligif. l. 3. dist. pmi. q. 9. D. ⁊ 16.
 dist. secundi. q. vnica. ⁊ 15. q. q.
 In aqua ad hoc vt sit materia cō
 ueniens opz vt sit aliqua virt⁹

- supnaturalis. Ambro. de cōse.
 dist. 4. qualiter intelligitur. 2.
 5. dist. quarti. q. 1. j. B.
 In baptismo nō est necessaria aq
 consecrata. qualiter intelligif.
 2. 7. dist. quarti. q. 1. j. C.
 In bonis opib⁹ dei bona sūt ista
 punitiua lz sint mala punitis:
 qz discōueniūt eis. aug. pmo re
 tra. c. 25. ⁊ 26. quātr itelligif. l.
 37. dist. secundi. q. vnica. j. Ee.
 Incarnatio terminat ad personā
 filij. qualiter intelligitur. 2. 11.
 dist. quarti. q. 2. B.
 In xpō nō fuit passio: sz ppassio
 magister. 15. dist. tertij. ⁊ hier.
 qualiter intelligitur. 2. 15. dist.
 tertij. q. vnica. j. U.
 Incōicabile terminās depēdētā
 nature extrinsece opz esse lfor:
 mabile a tali natura: sicut sba
 informat accidēte. qualiter sit.
 propositio vera. l. 19. q. q. j. 32.
 Incōueniēs est q qd cōsequat ve
 niā sine amore dei. aug. de ha
 et falsa pnia. qualiter intelli
 gitur. l. 14. dist. quarti. q. 2. y.
 Indepēdēs ad hoc vt depēdētā
 terminet requirit q sit pri⁹ esse
 tialiter depēdente. qualiter in
 telligitur. l. 19. q. q. j. 3.
 Indepēdēs depēdētā tali potest
 dependentiā cuiuscūqz depen
 dentis terminare. ⁊ indepēdēs
 tali depēdētā potest alicui⁹ de
 pendentis talē dependentiam
 terminare vel priore ⁊ hoc ime
 diate vlt saltē mediate. q istarū
 propositionū sit ha. l. 12. q. q. f.
 In diuinis nō manēt nisi tm duo
 gña s. substantia ⁊ relatio. Boe
 tius lib pmo de tri. c. 6. ⁊ aug.
 5. de tri. cap. 10. qualiter intelli
 gitur. l. 13. dist. quarti. q. 1. j. A.
 In ecclesia pmitiua tm videntur
 fuisse duo ordies. s. sacerdotiū

Propositionū

- et diaconatus. qualr est verum
L. 2. 4. dist. quarti. q. vnica. f. R.
In elemētis huius mūdi sunt po-
nende rōnes seminales. aug. 3
de tri. c. 9. qualiter intelligitur
L. 18. dist. secūdi. q. vnica. f. R.
In eucharistia corporis xpi hz p-
tem extra partē. qualiter intel-
ligitur. l. 10. dist. quarti. q. 1. f. f.
In eucharistia pascimur et pota-
mur panet vino: qz ista sunt cō-
suetus potus et cibus humanus.
Dama. lib. 4. c. 6. qualiter in-
telligitur. L. 11. dist. quarti. q. 3.
in sol. ad scōm. f. kk.
In eucharistia qōlibet accēdēs
caret subiecto. qualr intelligit
L. 12. dist. quarti. q. 2. R.
Infinitas intellectus diuini est pp
idēitatē ei⁹ ad essentiā. qualr
sit verum. l. 5. q. q. f.
Informatio sensus q visio dē a
solo impmitur corpore: qō vi-
detur. aug. 11. de tri. c. 2. quali-
ter intelligitur. l. 15. q. q. f. f.
Ingnatio est ppietas psonalis
pfiis. Dama. c. 8. qualr intellr.
L. 26. dist. primi. q. vnica. L.
In hoc christi mortu⁹ est et resur-
rexit: vt viui⁹ et mortu⁹ do-
minetur R. o. 14. qualr intelli-
gitur. l. 48. dist. quarti. q. 1. f. f.
Initiū male volūtatis i angelis
qd potuit eē nisi supbia: qz in-
itiū ois pcc est supbia. aug. 14.
de ciui. dei. c. 13. qualiter intelli-
gitur. l. 6. dist. secūdi. q. 2. R.
In loco sacro nō tenet qō redde-
re debiti vxi: qz mai⁹ malū se-
quit qz vitē. f. interdictū loci.
qualiter intelligitur. l. 52. dist.
quarti. q. vnica. infra. h.
Imperfectius nō pōt corrūpere
perfectius. qualiter sit verum.
L. 12. dist. quarti. q. 3. f.
Impletio pmissi sicut fidelitas

Theologicarū

- est de lege nature. qualr intelli-
gitur. l. 28. di. quarti. q. vnica. c
In oib⁹ citra desi differūt q est et
qō ē. B. o. e. d. heb. qualr intellr
gitur. l. 12. di. quarti. q. 3. f. B. d.
In oib⁹ creaturis hypostasi diur-
sio qdē re cōsiderat: copnatio
vero et cōitas ab ipō intellectus
procedit. Dama. c. 8. qualr intel-
ligit. l. 3. dist. secūdi. q. 1. f. 3.
In pīate volūtatis est q ipsa nō
hēat actū circa aliqō obiectus
determinatum. qualiter intelli-
gitur. l. 16. q. q. d.
In qō ē ordo eēntialis sic se hnt
q illō qō ē immediat⁹ vltio ime-
diare attingit spm ralia mediate
illo et iō hō mediāte āgelo bñfi-
cabit. qualr intellr. l. 49. dist.
quarti. q. 8. in sol. ad pñū. f. E.
In reb⁹ creatis iūto qō fm substā-
tiam nō dē. restat vt f3 accēdēs
dicat. aug. 5. d. tri. c. 5. qualr in-
telligitur. l. 1. dist. scōi. q. 5. f. p.
In receptiōe sacramētorū qō dat
nō ē iterādū: f3 si aliqd omitta-
tur caute ē supplēdū. extra de
clerico p saltē p mōto. c. vnico.
et d sacris si iterādīs. c. 1. qualr
intelligit. l. 2. di. quarti. q. 2. C.
Intellectualitas ē de rōne forma-
li eēntie diuile. aug. 15. d. tri. c. 5.
qualiter intelligit. l. 1. q. q. f. 3.
Intellect⁹ diuini pñis apprehē-
dit agibile qz volūtās illō velit
et voluntas non potest discor-
dare ab intellectu apprehendē-
te. qualiter intelligitur. L. 46
dist. quarti. q. 1. f. y.
Intellectus habens vnum intel-
ligere h3 vñū dicere. qualiter
intelligitur. l. 2. q. q. f. E.
Intētio facit bonū op⁹. au. cōtra
mēdaciū in lra. qualr intelligit
l. 40. dist. secūdi. q. vnica. f. B.
Ioseph accepit in vxorē Asenēch

Septima

filia pharifariorum erat infidelis: et ipse fidelis. Gen. 41. qualiter intelligitur. l. 39. dist. quarta. q. vnica. infra. f.

Joseph dixit fratribus suis per salutem pharaonis exploratores estis: et tunc sciebant oppositum esse verum. Gen. 42. qualiter non dixerit medicum. l. 38. di. tertium. q. vnica. f. 6. et idem videtur de Raab obstetricibus. Iud. ibidem. h.

Ita maledicti in ignem eternum. Mat. 25. qualiter intelligitur. l. 49. dist. quartum. q. 6. infra. k.

Iudicium sine misericordia fiet ei qui non fecerit misericordiam. Jac. 2. qualiter intelligitur. l. 46. dist. quartum. q. 4. f. Q.

Iuravit angelus quod post hoc non erit amplius tempus. Apoc. 10. qualiter intelligitur. l. 48. dist. quartum. q. 2. infra. C.

Iustitia et iniustitia non est nata esse nisi in voluntate. Ansel. de co. virgi. lib. 1. c. 27. qualiter intelligitur. l. 18. q. 9. infra. E.

Iustitia non potest esse in aliquavoluntate nisi inclinet precorditer discreti prout prudentia. qualiter intelligitur. l. 46. di. quartum. q. 1. 3.

Lachryme lauant de licet quod voce pudor. et piteri. lachrymas. Petri lego satisfactionem non lego. Amb. sup. Luce. 22. qualiter intelligitur. l. 17. dist. quartum. q. vnica. f. E.

Lamech accepit duas uxores et peccauit mortali et idcirco ad inferum. Gen. 25. qualiter intelligitur. l. 33. dist. quartum. q. 1. f. S.

Lazarus prius fuit suscitatus de monumento adductus. Aug. sup. illud Jo. 11. qualiter intelligitur. l. 14. dist. quartum. q. 4. 3.

Lex noua multa super addidit legi

Seccio

gi veteri. Mat. 5. dictum est antequam non occideres etc. qualiter intelligitur. l. 40. dist. tertium. q. vnica. in sol. ad primam infra. h.

Licet permittat et vendentem per sarem dandum suum non aliter modum ipsius iminentis sine cum quo permittat in carum vendendo vel permittendo. qualiter intelligitur. l. 13. dist. quartum. q. 2. infra. X.

Magna ad solam primam sionem dimittit petram. Cass. sup. illud psal. 31. Dicit confitebor qualiter intelligitur. l. 17. dist. quartum. q. vnica. infra. E.

Magi pharaonis fecerunt ranae Aug. 3. de tri. c. 5. qualiter verificat. l. 18. dist. secundum. q. vnica. 2.

Magis debet se diligere quam prius magis vitam corporalem quam vitam primam. qualiter intelligitur. l. 15. dist. quartum. q. 2. Rk.

Maledicta benedictionibus vestris id est quicquid a vobis benedicatur Malach. secundo qualiter intelligitur. l. 13. dist. quartum. q. 2. P.

Malum in peccato corrumpit illud bonum cui nocet. Aug. 11. de di. dei. ca. 6. qualiter intelligitur. l. 37. dist. secundum. q. vnica. f. S.

Mandatum accipi a patre. f. pone re animam meam. Jo. 10. qualiter intelligitur. l. 16. di. tertium. q. 2. f. 3.

Maria fuit in peccato originali concepta. Ber. in de preceptu virgi. qualiter exponitur. l. 3. dist. tertium. q. 1. infra. h.

Maria indigna Christo ut redemptore. qualiter intelligitur. l. 3. dist. tertium. q. 1. f. W.

Maria prius fuit filia ade quam infans. qualiter intelligitur. l. 3. dist. tertium. q. 1. f.

Monium potest esse cum sterili ubi non potest esse bonum plus qualiter intelligitur. l. 1.

Propositionū

git. l. 31. di. quarti. q. vnica. j. ff.
 Melius fuisset homini illi si na-
 tus nō fuisset. Matt. 26. de iu-
 da: qualr intelligitur. l. 50. di. 4.
 quarti. q. 2. in sol. arg. prime qō
 nis. ad pumū. j. E
 Melius interpretat logos grece
 latine verbū q̄ p illud qd est rō
 vt significet nō solū ad patres
 respectus: s; etiā illa q̄ p verbū
 facta sunt operativa potētia.
 Aug. 83. q. q. 62. qualr intelli-
 gitur. l. 27. dist. pumi. q. 3. j. 2.
 2. 8. q. q. j. R
 Mēs meminit sui. aug. 14. 8 tri.
 c. 8. qualr intelligitur. l. 16. di. 4.
 secundi. q. vnica. M
 Mens notitia et amor faciunt in
 aia imaginē trinitatis. Augu.
 9. de tri. c. 4. qualr intelligit. l.
 3. dist. pumi. q. 9. ff
 Meritū est in volūate: qualiter
 intelligitur. l. 15. dist. tertij. q.
 vnica. j. Ba
 Miles coronādus timet. 2. pau-
 lus. 2. dup. s. dñs timet corona-
 tur: aug. sup ps. 21. ibi clama-
 bo p diē exaudies me. qualr in-
 tellr. l. 15. dist. tertij. q. vnica. j. U
 Minus i theatro dixit se scire: q̄
 oēs ibi cōtēs volūt esse beati.
 Aug. 13. de tri. c. 3. qualr intelli-
 git. l. 1. dist. pumi. q. 4. M
 Misericordia ē passio de malo
 alieno. Dam. lib. 2. c. 13. qualr
 intelligit. l. 4. 6. di. quarti. q. 2.
 in sol. ad pimum.
 Misericordia et iustitia sunt due
 res in vjs semp adūcte. Cassi.
 sup psal. 50. qualr intelligit. l.
 4. 6. dist. quarti. q. 3. in sol. ad
 pimum. j. B
 Mitter angelos suos filis hoīs
 cū tuba voce magnat pgrega-
 būt electos eis a q̄tuor vētis a
 funimis celoꝝ vsq; ad terminos

Theologicarū

eoz. Matt. 24. qualr intelli-
 git. l. 43. di. q̄rti. q. 5. B. 2. j. 52
 Moyſes accepit filiā ietro in fi-
 delem. Exo. 2. qualr intelligit
 fuisse licitū. 2. 39. dist. quarti
 q. vnica. B
 Moyſes permisit ad duritiā cor-
 dis. vñ dimittere vxores vñas
 hoc autē ab initio non fuit sic.
 Matt. 19. qualiter intelligit.
 2. 33. di. quarti. q. 3. j. B
 Mortui q̄ in xpo sunt. resurgent
 pumi deinde nos q̄vūimus. 1.
 ad thessal. quarto qualr intel-
 ligit. 2. 43. dist. quarti. q. 5. Q.
 Mulier d; laborare q̄tū pōt ad
 hoc q̄ hereditas reddat vero
 heredi q̄tū in se est: qualr intel-
 ligit. 2. 15. di. quarti. q. 2. L
 Mulieres debēt nubere viris sue
 tribus. Numeroz. c. vlt. q̄liter in-
 telligit. 2. 30. di. q̄rti. q. 2. j. E
 Nature eiusdē rōnis cō
 petit blia rō de
 pēdendi et ad similē terminū
 vel ad eundē terminū: qñ non
 est nisi vnicū natū terminare ta-
 les dependentiā qualiter sit ve-
 rum. 2. 19. q. q. B8
 Natura magis deduct homini req̄
 sita ad acq̄rendā pfectionē in-
 tellr q̄ sensus. q̄ pfectior ē in
 tellr. qualiter intelligit. 2. 49
 dist. quarti 11 j. 3
 Natura substācialis est nata da-
 re supposito eē simp̄r et nō pie
 supponit eē simp̄r qualiter sit
 verū. 2. 19. q. q. j. E
 Necessē esse non diuidi in plu-
 ra. qualiter exponit. 2. a. dist.
 pumi. q. 7. Mm
 Negatio nō est rō terminādi de-
 pendentia. qualiter intelligit.
 2. 9. q. q. Q
 Nemo ad seipsum pprie chari-
 tate habere d; s; dilectio in al

Septima

terti tendit vt charitas dici pos
sit. Greg. in Thom. sup. 2u. qua
liter intelligit. L. 29. dist. tertij
q. vnica. B

Nihil aliud est summo spui dice
re q̄ quāsi cogitando intueri.
Ans. mono. 63. quatr exponit.
L. 32. di. primi. q. 2. D

Nihil eorū que plantauit in nra
natura deus verbū a principio
psalinas nos defecit s3 oia as
sumpsit: totus em̄ totū vnitus ē
mihī: vt totum toti tribuat: qd̄
em̄ est inassumptibile ē incurā
bile. Dam. c. 55. quatr intelligi
tur. L. 29. q. q. j. C

Nihil est sub sole nouū. Ecclia
stes primo: qualiter intelligit
L. 43. dist. quarti. q. 3. B

Nihil ē taz in p̄tate volūtatis q̄
ipsa volūtās. Aug. p̄lo retrac.
c. 22. quatr intelligit. L. 7. dist.
secundi. q. vnica. j. P. 2. 16. q. q.
j. C. 2. 18. q. q. j. D

Nihil p̄t aliqd̄ esse alibi manēs
in suo loco priori nisi per puer
sionem alterius in illud. q̄ sit
propositio falsa. L. 10. distinc.
quarti. q. 4. L

Nihil profuit inde egisse penitē
tiam p̄ quā scelus emēdare nō
potuit. Hiero. de peniten. dist.
3. qualiter intelligit. L. 14. dist.
quarti. q. 1. j. P

Nolite timere eos qui occidunt
corpus 7 postea nō habēt am
plius quid faciant. Matth. 10.
qualiter intelligitur. L. 30. dist.
tertij. q. vnica. j. D

Nolumus expoliari s3 supuesti
ri ad Cor. 5. quatr intelligitur
L. 43. dist. quarti. q. 2. j. Ba. 7
49 di. eiusdē. q. 12. j. B

Nō dabis sanctū tuū videre cor
ruptionē. psal. 15. quatr intelli
git. L. 21. di. tertij. q. vnica. j. E

Seccio

Nō deficiūt demōstrationes de
trinitate probāda. Ric. de tri.
qualiter intelligit. l. 24. distin.
tertij. q. vnica. j. L

Non diceremus aliqd̄ esse meli
us alio: cū vere iudicam⁹ nisi esset
nobis imp̄ssa notio ipsius bo
ni. Aug. 8. d. tri. c. 3. de magnis
7. 8. de paruis. qualiter intelli
gitur. l. 3. di. primi. q. 3. j. J

Non est idē dicere hoc ingenitū
qd̄ est dicere patrē: q̄ si filiū
nō genuisset nihil prohiberet
ipsum esse ingenitū. Aug. 5. de
trini. c. 6. qualiter intelligitur.
L. 4. q. q. j. D

Non est malus peccatus 7 simula
tio in verbis q̄ in factis: quali
ter intelligit 7 de simulatione
Jehu: 7 de Dauit. primo regū
qui simulabat se furere. 2. 4. re
gum Jehu simulabat se colere
Baal. L. 38. distin. tertij. q. vni
ca. L. 1. 7. L

Non erit ibi ampli⁹ sol ad lucen
dum p̄ diē neq̄ luna p̄ noctem
Esa. 60. quatr intelligit. L. 48
dist. quarti. q. 2. j. C

Nō legitur de apostolis. neq̄ de
beata virgine q̄ fuerint bap
tati qualiter sit verū. L. 4. dist.
quarti. q. 6. B

Non oēs cognoscūt beatitudinē
7 per cōsequens non appetunt
illam: qualiter intelligit. l. 49.
dist. quarti. q. 10. j. B

Non p̄t arbor bona malos fru
ctus facere. Matt. 7. 7 glo. ibi
nihil dubiū est quin cā boni sit
bona 7 mali mala: quatr intel
ligit. l. 37. dist. scbi. q. vnica. in
r̄sione arg. prime. q. j. U

Non potest filius a se facere qc̄
q̄ nisi quod viderit patrem fa
cientem. Jo. 5. qualiter intelli
gitur. l. 8. q. q. j. R

Propositionū

Theologicarū

Non psum im^o q^d hinc bñ exit in
extremis penitēs. Aug. in quo
dā sermone quat^r intelligit. l. 1.

20. di. qrti. q. 1. in. sol. ad. 1. J. D.

Non punit dñs bis in idipso.
Nau. pto. c. pmo. 7. Augu. ad
exitiū. in quo quē iuenerit vl-
tim^o eis dies in eo inuenit eū
vltim^o seculi. dies ex quib⁹. hñ
q^d iudiciū vnus cuiusq³ est qñ
morit^r 7 nullū aliud iudiciū ex
pectet qualiter. intelligit. l. 45
dist. quarti. q. 1. J.

Non qñ volo. bonū hoc facio. ad
Ro. 7. quat^r intelligit. l. 42.
di. scbi. q. 4. J. R.

Nō resurgēt ipū in iudiciū psal.
pilo. quat^r intelligit. l. 47. dis.
quarti. q. 1. J. L.

Non sicut fides i corde in quo ē
ab eo cui⁹ ē s3 eā t3 certissima
sciētia: clamatq³ psciētia: 7 illō
q³ credere iubemur videre nō
possumus ipsam tñ fidē qñ est
in nobis videmus in nobis.
Aug. 13. de tri. c. 1. qualiter in-
telligit. l. 14. q. q. J. R.

Non timco ebriosum in actu ba-
ptizādi. Aug. sup Joā. homel³
5. qualiter intelligit. l. 6. disti.
quarti. q. 5. J. B.

Nō veni soluere legē s3 adimplere
Mat. 5. quat^r intelligit. l. 3. di.
quarti. q. 4. in sol. p. m. l. O.

Notū est naturali rōne hōtem
posse psequi finē suū in aliquo
induiduo. qualiter intelligit. l.
43. di. quarti. q. 2. Cc.

Noua relatio nō aduenit alicui
sine nouo fundamēto. q^d sit p-
pō falsa. l. 1. di. qrti. q. 5. J. R.

Nulla pfectio tollit a causato p
pter modū pfectiorē causan-
di ipsius cause. qualiter intelli-
git. l. 8. di. primi. q. 5. J. Ba.

Nulli dimittit peccatū mortale

nisi p aliquā penā temporalē
correspōdentē peccato. qualiter
intelligit. l. 20. dist. quarti.
q. vnica. J. B.

Nullō mō p corpus in spirituz
cōuert. Boetius lib de duab⁹
naturis 7 vna psona xpi. c. 7.
qualiter intelligit. l. 11. distinc.
quarti. q. 2. J. E.

Nullō homine sapiente auctore
sit hōmo deterior. Aug. 83. q.
q. 3. qualiter intelligit. l. 37. di.
secundi. q. vnica. J. U. 7. 46. di.
quarti. q. 4. O.

Null^o intell^o creat^o pōt cogno-
scere futurum cōtīgēs. quat^r
intelligitur. l. 10. distinc. quarti
q. 8. J. M.

Null^o peccat in eo q³ vitare nō
pōt Aug. 8 lib. ar. 3. quat^r intel-
ligit. l. 28. di. scbi. q. vnica in re
sponsione ad argu. J. B. 7. 32.
di. eiusdē. q. vnica. J.

Nullus p seipsum licentiarē ne
q³ sibi l3 ex actu suo ppio q³
pius nō licuit. qualiter intel-
ligit. l. 32. di. qrti. q. vnica. J. J.

Null^o tenet pnteri nisi semel in
anno. vt p3 extra omnis vtrius
q³ fetus. qñter intelligitur. l. 9.
dist. quarti. q. 1. E.

Nulluz donū ē isto dono dei ex-
cellētiusq³ est charitas. Aug.
15. d. tri. c. 18. qñter intelligit. l.
17. dist. primi. q. 2. J. An.

Obiectum creatū na-
mouet qñter sit vera ppositio
l. 14. qd. q. J. U.

Obiectū p cognosci p illud q³ ē
naturalis eius imago. l3 non
cognoscat refo imaginis. qñter
intelligitur. l. 14. q. q. J. J. J.

Obiectū reqñt determinatā di-
stīctā ad potētīaz fm quāritā
tē qñter sit ppō metaphisica.

Septima

1.49. dist. quarti. q. 11. D

Omne cognitū p fidē excedit qd cunctū cognitum naturaliter q sit propositio falsa. l. 10. dist. quarti. q. 8. L

Omne corpus in oē corpus posse mutari nō defuerunt qui assererēt corpus aut mutari in aliam fieriq naturam incorpoream nec quemq sensisse scio neq si des habet Augustini. 7. super ge. c. 4. r. c. 10. r. 24. r. Boetius de duabus naturis contra euticē idem sensist. qualiter intelligit l. 10. qd. q. 3. r. j. C

Omne dependens h3 intrinsece aliquid qd est sibi ratio dependendi qualiter intelligitur. l. 19 q. q. j. Ee

Omne bonū dei datū hoi aut est gratū faciēs vel gratis datum qualiter intelligit. l. 6. dist. quarti. q. 9. B.

Omnes fideles p manū ipostionem episcopoz post baptismū spm sanctū suscipere debent ut pleni xpiani iueniant de cōse. dist. 5. qualiter intelligitur. l. 7 dist. quarti. q. 2. B. A.

Oēs in Adā peccauerūt. Ad Ro. 5. r. Au. de fide ad petrū firmi mi me tene r nullatenus dubites oēm hoiez q p concubitū viri r mulieris concipitur nasci cum peccato originali qualiter itel ligitur. l. 3. dist. tertij. q. 1. j. D

Omne pctm qd est in mūdo aut est pcupiscētia carnis aut cōcupiscētia oculoz aut supbiarite Jo. in cas. qualiter itelligit. l. 6 dist. secundi. q. 2. j. R

Omnes prudētie sunt vniū habitū qualiter intelligit. l. 36. dist. tertij. q. vnicā. j. L.

Omne qd est ad se de diuis dictū dī de tribus August. 5. de tri. c.

Seccio

10. qualiter intelligitur. l. 7. dist. tertij. q. 1. j. B

Omne qd est in deo est deus Au. 11. de ci. dei. c. 10. qualiter intelligit. l. 39. dist. pumi. q. 1. E

Omne qd sit ei a quo sit par esse nō pōt Aug. 83. q. q. 2. qualiter intelligitur. l. 43. dist. quarti. q. 3. O

Omne qd refert est aliquid ex cepto relatiuo Au. de tri. 6. qualiter exponitur. l. 26. dist. primi. q. vnicā. S

Omne vinculū vel tractus ad qd licite pōt sequi carnalis copula est mīmonū vel tractus ma trimonij qualiter intelligitur. l. 28. dist. quarti. q. vnicā. in sol. ad primum infra. A

Oīa q h3 p filij sunt pter ingnitione q nō significat dīaz substantie sed modū existētie dīa ma. ca. 9. qualiter intelligitur l. 4. q. q. infra. D

Omnia sunt deo penitentie Au. 8. de tri. r. Anse. mono. qualiter intelligitur. l. 39. dist. primi. q. j. infra. v

Omnis actio adequata pncipio r terminio infinito est infinita qualiter sit verum. l. 5. q. q. j. T

Omnis effectus coetus cause secunde est a cā pma. qualiter intelligitur. l. 18. dist. inc. tertij. q. vnicā. infra. J

Omnis forma gñabilis r corruptibilis si non immediate creatur accipit esse mutationē suā subiecti qualiter intelligitur. l. 2. dist. tertij. q. 3. j. E

Omnis mutatio h3 pro per se termino formam absolutam: qualiter sit ppositio falsa. l. 19. qd q. infra. ff

Oīs pena est inuoluntaria quā intelligit. l. 14. dist. quarti. q.

Propositionū

Theologicarū

1. infra. Q.

Omnis res in qua differt hypo-
stasis ab eiusdē spēi hypostasi
bī aduēctia dīaarcha caratistū
ca ppietas q̄litas hypostati
ca hoc aut est accidēs velut hō
differt ab altero homīe qm̄ hic
quidem longus est hic aut bre-
uis Dama. in elementario. c. 5
qualiter intelligitur. l. 3. distīn.
secundi. q. 4. infra. Q.

Ois res ad se subsistit q̄to ma-
gis de⁹ Au. 7. de tri. c. 6. qualr
intelligitur. l. 4. q. q. infra. Q.

Omnis res quācūq; cognoscim⁹
cōgenerat in nobis notitiā sui
Au. 9. de tri. c. vlti. qualiter intel-
ligitur. l. 14. q. q. f. Bb

Omnis respect⁹ dei ad creaturaz
h3 p fundamēto p̄mo aliqd
commune tribus qualiter intel-
ligitur. l. 8. q. q. Q.

Oim erit par gaudis par b̄stis-
do Augu. super Ioan. homel.
66. qualiter intelligitur. l. 50.
dist. quarti. q. 6. L

Opatio est vltia pfectio iquātuz
cōnectit cū obiecto qualiter in-
telligitur. l. 13. q. q. Q.

Opouet accedentē ad deū crede-
re qz est. ad Hebr. 11. qualiter
intelligitur. l. 37. distīn. tertij
q. vnica. B

Oido pncipioz est p̄o: oide ter-
minoꝝ qualiter sit vera pposi-
tio. l. 14. q. q. f. R

Ofide nobis p̄fz sufficit nobis
30. 14. qualiter intelligitur. l.
49. dist. quarti. q. 4. p

Partis ale memoria qd
sit manifestū est
q̄r cu⁹ phantasia est illius ēt
memoria est Dama. lib. 2. ca.
20. scribit memoria est imagina-
tio derelicta a sensu fmi actum
qualiter intelligitur. l. 45. dist.

quarti. q. 3. h

paruuli habebūt virtutes mora-
les in p̄ia Au. in. 2. v. patiētia
qualiter intelligit. l. 36. dist. ter-
tij. q. vnica p

passio xp̄i fuit: violenta qualiter
intelligitur. l. 16. distīn. tertij. q.
2. h

pater dicit x̄borēt sp̄s sanctus
p̄patere filius diligūt se spiritu
sancto Augu. 8. de trīn. cap.
1. r. 2. 14. de tri. c. 8. qualiter in-
telligitur. l. 32. distīn. primi. q. 2
infra B. r. D. r. 32. distīn. ter-
tij. q. vnica. E

pater est quo eskel filius Au. q̄u-
to de tri. c. 6. qualiter exponit-
tur. l. 7. dist. p̄mi. q. vnica. f. S

pater est equalis filio fm̄ substā-
tiam nō fm̄ relationē Au. 5. de
tri. c. 7. qualiter intelligit. l. 6
q. q. infra. fff

paternitas pparata ad essentia3
est res ad alterū qualiter sit ve-
rum. l. 3. q. q. infra. D

paucoꝝ est peruenir e mētis
acie ad rationes intelligibiles
Augu. 12. de tri. c. 14. r non nisi
pure aie ad illas p̄tingūt. 83. q.
q. 46. qualiter intelligitur. l. 3
dist. p̄mi. q. 4. T

paul⁹ restitit petro in antiochia
qz reprehensibilis erat Bala. 2
qualiter intelligitur. l. 3. distīn.
quarti. q. 4. k

peccator est formalr inimic⁹ dei
qualiter intelligit. l. 1. dist. quar-
ti. q. 1. infra. Qq.

peccat mortāl: qd se exponit picu-
lo mortis di. 7. qualr intelligit. l.
20. di. quarti. q. vnica. E

peccatum est adeo voluntariū qz
si non est voluntarium non ē:
peccatuz Au. de vera relig. qua-
liter intelligitur. l. 32. distīn. se-
cundi. q. vnica. S. et. 4. distīn.

BB† 3

Septima

quart. q. 1. f. A
 Peccatū est corruptio rectitudinis
 in actu scōo non aut naturalis
 neq cuiuscūq habitualis qua
 liter intelligit. l. 37. distinc. se-
 cundi. q. vnica. B
 Peccatū est dictū vel factū vel cō-
 cupitū ptra legē dei Bu. 2. 5. cō-
 tra Faustuz qualiter intelligit
 l. 37. dist. scōi. q. vnica. B
 Peccatum est volūtas psequendi
 vel retinēdi qd iustitiavetata
 quo liberū est abstinere Bu. li.
 de duab⁹ alab⁹ ptra mani. qua
 liter intelligit. l. 37. distinc. secū-
 di. q. vnica. J. B
 Peccatū iō ē malū: qz adimit bo-
 nū Bu. in enchi. qualiter intel-
 ligit. l. 21. dist. scōi. q. 2. in respō-
 sione ad primum. J. S. 7. 16. di.
 quart. q. 2. D
 Peccatum nō est nisi in volūtate
 Bu. de duabus animabus qua-
 liter intelligitur. 2. 42. distinc.
 secundi. q. 4. D
 Pctm mortale vteniale sunt eius-
 dem ghis nature vel forte eius-
 dem rōnis in malitia motis qua-
 liter intelligitur. 2. 21. distinc.
 quart. q. 1. f. B
 Peccatū mortale post baptismuz
 nō delet nisi p pntiaz Bu. de ve-
 ra penitētia qualr intelligit. l.
 4. dist. quart. q. 5. f. D
 Pena rebita peccato mortali est
 infinita qualiter intelligitur. l.
 19. dist. tertij. q. vnica. B
 Perfecte diligēsvult dilectum cō-
 diligī qualiter intelligitur. l. 37
 dist. tertij. q. vnica. J. E
 Perfectio simplr est illa q melius
 est in qlibet q non spm Ansel.
 mono. c. 15. qualiter exponit. l.
 2. distinc. primi. q. 7. f. Dd. 7. 8.
 distinc. eiusdem. q. 1. 3. 7. 1. q. q. J.
 B. 2. 5. q. q. J. D

Seccio

Perfectio simplr ē realiter eadē
 cuiuscūq ppossibilisibi in eodez
 supposito qualiter intelligitur
 l. 5. q. q. O
 Permisit moyses nō de⁹ diuortij
 Glofa qualiter intelligitur. l. 33.
 dist. quart. q. 3. f. C
 Per nullā virtutē pōt idē corpus
 esse vbiqz neq habere omnia
 vbi q sit ppositio falsa. l. 10.
 distinc. quart. q. 2. f. J
 Per quas causas aliqd nascit p
 easdē dissoluit extra de reg. iu.
 qualiter exponit. l. 33. dist. quar-
 ti. q. 3. in sol. ar. in oppositū ad
 secundum circa fi.
 Plures psonē eūdē hoiez assume-
 re iōmo nequest Ansel. de icar.
 verbi. c. 7. 7. 2. cur deus homo.
 c. 9. qualiter intelligit. l. 1. dist.
 tertij. q. 2. f. D
 Portio iserior in xpo fuit simpli-
 ter in termino qualiter intelligit
 l. 18. dist. tertij. q. vnica. D
 Polle peccare nō ē libertas neq
 pā libertatis f3 Ansel. de li. ar.
 c. 10. qliter intelligit. l. 7. dist. se-
 cūdi. q. vnica. T. 7. 23. di. eiusdē
 q. vnica. f. 7. 44. distinc. eiusdem
 q. vnica. C
 Potētia phabēs ougine terminū
 adequatū anteqz sit in alio nō
 est illi pncipiū pducēdi quali-
 ter intelligitur. l. 1. distinc. secun-
 di. q. 1. R
 Potētie ale quāuis nō sunt sub-
 stātie th nō sunt oīno nihil An-
 sel. 8. casu diaboli. c. 8. qliter in-
 telligit. l. 16. distinctione secun-
 di. q. vnica. J. Q
 Potētie ale suscipiūt magis mē-
 nus Bu. 15. de trini. c. 13. quali-
 ter intelligitur. l. 16. distinc. secū-
 di. q. vnica. J. Q
 Potētia motiua in hōie nō orga-
 nica est frustra si nō h3 opatio

Propositionū theologicarū

nē inuolatore qđ sit falsum. l. 10.
dist. quarti. q. 7. E

Preceptū supioris pl⁹ obligat qđ
pceptū inferioris qđliter intelligi
tur. l. 5. dist. quarti. q. 2. J. A

Peteribit figura hui⁹ mūdiz cell
calore soluent. Corin. 7. et pe
trus in cano. sua. qđliter intelli
git. 2. 43. di. quarti. q. 1. D

Prima. i. pfecta affectio obiecti
pcedit detationem in obiecto.
qđliter sit ppositio falsa. 2. 49
di. quarti. q. 4. infra. G

Prima pluralitas necessario fini
ta est alterius rōnis. qđliter intel
ligit. 2. 2. q. q. infra. R

Primus actus intelligendi in di
uinis est principiū ppiūm p
ducendi verbū. qđ sit ppositio
falsa. 2. 1. q. q. U

Pūcipiū naturale nō pōt magis
determinari qđ qđ necessitet qua
liter intelligitur. l. 16. q. q. U

Productiōes sunt eiusdem rōnis
cū pductis qualiter intelligit. l.
7. dist. pūm. q. vnica. J. R. et 13.
dist. eiusdem. q. 1. R

Propter vnionez naturaz est cōi
catio idiomatū Wān. in elemē
tario qualiter intelligit. l. 7. di.
tertiū. q. 2. infra. E

Proximus est qui facit misericor
diam cum illo inquit xp̄s pha
riseo Luc. 10. qualiter intelligi
tur. l. 30. dist. tertū. q. vnica. in
sol. ad pūmum. J. F

Quadruplex est ex
narōsa eucharistie ab alijs sa
cramētis qualiter intelligit. l.
8. dist. quarti. q. 1. D

Qualis est ordo iter aliqđ vbi disti
guunt fm rē talis est ordo vbi
distingunt fm rōnem qualiter
intelligitur. l. 1. q. q. infra. P

Quando tota substantia et totalis

terminus ad quē pducit illa p
ductio est creatio qđ sit propo
sio falsa. l. 11. dist. quarti. q. 4
infra. W

Quare aliqđ dona euacuant i pa
tria est qđ sunt ex pte Ap̄s ad
Corin. 13. qualiter intelligit. l.
31. dist. tertū. q. vnica. in solu.
ad pūmum. infra. F

Quātū glouificauit sex fuit in de
litis tñ date ei tormētūz luti
Apo. 18. et iuxta mēsurā delicti
erit plagaz modus Deut. 26
qualiter intelligit. l. 15. di. quar
ti. q. 1. infra. E. et 46. dist. eius
dem. q. 4. infra. Q

Quēcūqđ pstitunt supposita ali
cuius nature sunt immediatiora
ipsi nature qđ illa qđ sunt pprie
tates nature qualiter intelligi
tur. l. 1. q. q. E

Quēcūqđ ille. i. p̄ fecerit hec fi
lius similis facit Joā. 5. qualiter
intelligitur. l. 8. q. q. infra. A

Que est h̄tus ista agōt corpustā
garcot abluat Au. sup Joan.
homel. 80. qualiter intelligit. l. 1
dist. quarti. q. 5. in solu. ad pū
mum infra. D

Quedaz sunt credibilia qđ nunqđ
sciunt sed tñ credunt sicut hy
stoue s̄z talis quoz nūc habet
fides in via aliqđ cognitio pōt
haberi in p̄saz nō nisi fides au
gu. 83. q. q. 48. qualiter itelligi
tur. l. 31. di. tertū. q. vnica. D

Quēcunqđ sunt eadē in re simpli
citer sunt eadē in terminādo re
lationē qualiter sit ppositio ve
ra. l. 19. q. q. S

Quēcūqđ vultis vt faciāt vobis
hōies hec facite illis Matth. 7
qualiter intelligitur. l. 21. dist.
quarti. q. 2. D

Quelibet dos h̄z aliquem actuz
qđ sit ppositio falsa. l. 49. dist.

Septima

quarti. q. 16. j. l.

Quibuscunq; repugnat aliqua
impfectio cuiusmodi est inhe-
rere vel depēdere ad subiectū
eis repugnat p aliqd idē ipsis
q̄liter sit vez. l. 3. q. q. j. T

Quicūq; diligit primum dñs est
vt ipam p̄cipue dilectionē dili-
gat. Aug. 8. de tri. c. 7. quat̄ rex
ponit. l. 17. di. p̄m. q. 2. j. Nn
Quicūq; vxori debitū reddit nō
pōt agnī carnes edere. Hiero.
33. di. q. 4. q̄liter intelligit. l. 32.
di. quarti. q. vnica. j. 7

Quicqd de^o immediate agit cir-
ca creaturā: agit in instāti. q̄li-
ter itelligit. l. 3. di. tertij. q. 1. B

Quicqd est signū est res. Aug. 8.
doctrina christiana li. 1. c. 1. q̄li-
ter intelligit. l. 13. di. scōl. q. vni-
ca. j. B

Quicqd scia cōprehendit sciē-
tis cognitiōe finit. Aug. de ci.
dei. li. 13. c. 18. q̄liter intelligit.
l. 14. di. tertij. q. 2. ff

Qui faciūt r qbus faciūt baptis-
mū nūll' pdest. sed ad iudiciū
est. Amb. de initiādis rudibus
q̄liter intelligit. l. 5. di. quarti.
q. 2. ff

Qui nō credident p̄demnabūt.
Mat. vl. q̄liter intelligit. l. 4.
dist. quarti. q. 1. j. B

Qui offendit in vno fact^o est om-
nū reus. Jac. 2. quat̄ itelligit
l. 22. di. quarti. q. vnica. j. S

Qui potuit transgredi non est
trāsgressus. Ecclesiastici. 31. q̄li-
ter intelligit. l. 25. di. scōl. q. vni-
ca. j. 1. 2. 16. di. tertij. q. 2. j. 3

Qui spez nō posuerūt in baptis-
mo Joannis r patrē r filiū et
sp̄ritū sanctum credebāt. non
sunt postea baptizandi. magi-
ster in lra. c. vl. quat̄ intelligit
l. 2. di. quarti. q. 2. in sol. ad p̄i-

Seccio

mum. infra. B

Qd agit apud nos aqua baptis-
mi hoc egit apud veteres pro
parulis sola fides vel p maio-
ribus x̄tus sacrificij. Gregori^o
moral. li. 6. q̄liter intelligit. l. 1.
di. quarti. q. 7. j. B

Qd cōe est oibus in eadē specie
naturale est. Dam. li. 3. c. 14. q̄-
liter intelligit. l. 43. di. quarti.
q. 4. in sol. ar. ad p̄mum. j. F
Qdcunq; principij pductiuum
i supposito p̄iori intelligitur
habere terminū adequatu: nō
pōt esse principij pducendi in
posterio: i supposito. q̄liter in-
telligit. l. 12. di. p̄m. q. 2. B

Qd deus plunxit homo non se-
paret. Bēn. 2. q̄liter intelligit.
l. 26. di. quarti. q. vnica. j. R

Qd est angelus casus hoc est ho-
mini mois. Dam. li. 2. c. 4. q̄li-
ter intelligit. l. 21. di. quarti. q.
1. infra. 7

Qd nūll' est in se nūll' est in al-
tero. quat̄ intelligit. l. 10. dist.
quarti. q. 4. 3

Qd nō est p̄cessum est p̄hibitum
ex regula iuris. quat̄ intelli-
gitur. l. 1. 2. dist. quarti. q. vnica.
infra. 2.

Quod nō est p̄ctm neq; circūstā-
tia peccati licitū est reuelare
q̄ sit p̄positio falsa. l. 21. dist. 4.
quarti. q. 2. j. N

Quotquot i x̄po baptizati estis
x̄pm induistis. Gal. tertio qua-
liter intelligitur. l. 4. dist. quar-
ti. q. 5. 7

Ratio suppositivltra sub-
stantiā singulatez
nō addit nūll' negatiōē. quat̄
intelligit. l. 19. q. q. infra. p

Redire peccata dimissa vbi fra-
terna charitas nō est apertissi-
me dñs in euāgelio in illo ser-

Propositionū

Theologicarū

uo docet eo q' dimissum: debi-
tū seruo dñs repetit: q' ille cō-
seruo suo debitū nollit dimitt-
tere. Mat. 18. Augu. 5 dona-
tistas. quat' intelligit. l. 22. di.
quarti. v. vnica. S

Relatio originis est q'si relo eius
dē ad se. Boe. de tri. in fine. q'li-
ter intelligit. l. 26. di. primi. q.
vnica. j. d

Relatiove comparat ad essentia
est res. quat' intelligit. l. 3. q.
q. 2. v. 1

Relinquit homo patrē matrem
et adheret v'roxi sue. Gen. 2. q'
liter intelligit. l. 40. di. quar-
ti. q. vnica. d

Repleta est malicia mea. Aug.
in psal. 87. quat' intelligit. l.
15. di. tertij. q. vnica. infra. T

Respectu g're nulla est cā meri-
toria: si enī esset ex meritis nō
esset g'ra. Ro. 9. quat' intelligi-
tur. l. 2. di. quarti. q. 1. d

Res pōt h're respectū ad deum
creantē et tñ nūq' h're respectū
ad deū p'servantē. q'liter sitve-
ra p'positio. l. 12. q. q. 2

Res reducunt in deū eo mō quo
erūt a deo. Dion. de cele. hie-
rar. quat' intelligit. l. 26. di.
scōi. q. vnica. infra. C

Resuscitat' habebit eādē carnez
quā habuit h' viuus. q'liter intel-
ligitur. l. 44. distinc. quarti.
q. 1. p

Restituere est actus p'cepti nega-
tiu. s. nō tenere aliensū ad qd q'
libet tenet obseruandū semp
p' semp. quat' intelligit. l. 15.
di. quarti. q. 2. ff

Reus est iudicādu. et nullus dy-
esse iudex in cā p'p'ia sunt p-
positiones naturalr note. qua-
liter sit verū. l. 17. di. quarti. q.
vnica. infra. d

Sacerdos cōis pōt
sacramē

tū crismatis p'ferre. iuxta illud
di. 95. peruenit. qualiter sitve-
rū. l. di. quarti. q. 1. infra. d

Sacramentū efficit qd figurat.
q'liter intelligit. l. 8. di. quarti
q. 1. ff

Sacm ē signū g'feitauit ei' silitu-
dinē gerat' cā existat mag'. 1.
di. q'rti. q'lt' intelligit. l. d. 4. q. 5. 3

Sacramentū est signū sensibile
g'fam dei vel effectū gratuitū
ex insōne diuina efficaciter si
gnificātor dinatū ad salutē ho-
minis viatoris. q'liter intelligit
l. 1. di. quarti. q. 2. ff

Sacra noue legis hñt a passiōe
p'p'it exhibita efficacitā. q'liter
intelligit. l. 2. di. quarti. q. 1. l

Sacramētaveteris legis nō p'u-
lerunt g'fam. qualiter intelligi-
tur. l. 1. di. quarti. q. 6. infra. h

Sacramentū nō causat nisi qd si
gnat. qualiter intelligit. l. 1. di.
quarti. q. 6. infra. ff

Salomon accepit filiā pharao-
nis: moabitidas: amonitidas:
idumeas: sidonias: et cereas. 3.

Regū. q'liter fuerit illicitū et de
testabil'. l. 3. 39. di. q'rti. q. vni. ff

Sedet ad dexterā patris in sym-
bolo. qualiter intelligit. l. 49.
di. quarti. q. 14. infra. l

Senex pōt p'here matrimoniu
qualit. sit p'posito vera. l. 34.
di. quarti. q. vnica. S

Si añ baptisimū coniugē habuit
q' habuit virū nō imputaret ei
cui prius nūq' nec supra nec
alius q' añ fuerūt obsunt. h'ie-
ro. ad oceanūz ponit. 26. di. c.
1. qualis intelligit. l. 33. di. quar-
ti. q. 2. infra. E

Si aliqd nō appeteretur p'pter
aliud tūc appeteret beatitu

Septima

do. qualiter intelligitur. l. 49.

di. quarti. q. 10. f. D

Si cognouissent nūq̄ dñm glie crucifixissent. 1. Cor. 2. quatr intelligit. l. 20. di. tertij. q. vnica. infra. f.

Si diffiniat illa necessitas ē fm quā dicimus necesse est: vt ita sit aliqd aut ita fiat. nescio cur eā timeam⁹ ne nobis auferat libertatē volūtatis. neq̄ em̄ et vitā dei ⁊ p̄scientiam dei sub necessitate ponimus: si dicam⁹ necesse est semp̄ deū viuere et oia p̄scire. Augu. 5. de ci. dei. c. 10. quatr intelligit. l. 16. q. q. in fra. U

Si essent duo omnipotentes alter faceret alterū nullipotentem. Ric. 12. de tri. c. vii. quatr intelligit. l. 7. q. q. f. Cc

Si filius dei naturalis factus ē filius hoīs igit magis credibile est q̄ filius hoīs naturalis sit grā filio dei. Aug. 13. de tri. c. 9. quatr intelligit. l. 2. di. tertij. q. 1. f. f.

Si ignis eet eternus h̄et splendorē sibi coeū. Aug. 6. de tri. c. 1. quatr intelligit. l. 9. di. p̄limi. q. vnica. B

Si i peccatis ē remittunt ei. Jac. 5. qualiter intelligit. l. 23. dist. quarti. q. vnica. f. A

Si paulisper p̄ intellm̄ ammos ueas ipm̄ p̄mū bonū: tūc licet alia sint bona nō tñ i eo q̄ sunt erūt bona. Boe. de ebdo. quatr exponit. l. 3. di. p̄limi. q. 5. f. L

Si p̄r nō genuisset. nihil phiberet eū dici ingentū. Aug. 5. de tri. c. 6. quatr intelligit. l. 28. di. fm. p̄limi. q. 2. M

Si p̄r nō pōt gnare filiū: nō eē lē filiū: nō est op̄s. Aug. 3. martiniū quatr intelligit. l. 20. di.

Seccio

primi. q. vnica. in so. p̄limi. 7.

q. q. f. Bb

Si pes fuisset i puluere ab eter nū vestigiū fuisset eternū Aug. 10. de ci. c. 12. quatr intelligit. l. 1. di. scbi. q. 3. f. C

Si primi parentes licuissent vt primo tēatū nō peccassent. ita p̄firmati fuissent cū ol p̄genie sua vltra peccare non possent. Anf. cur deus hō. quatr intel ligit. l. 20. dist. scbi. q. 1. f. f.

Si primus hō erat peccabilis q̄ nō erat de⁹. igit ex ista vnione scōs hō ex q̄ erat de⁹ erat i pec cabilis Anf. cur de⁹ hō. c. 10. q̄r intelligit. l. 2. di. tertij. q. 1. f. h

Si q̄s esunt domi māducent. 1. Corin. 2. qualiter intelligit. l. 8. di. scbi. q. 2. f. sol. arg. f. M

Si q̄s vna virtute pollere credit tūc veraciter pollet cū virtijs ex alia pte h̄ subiacet. Ric. 22. moralis. c. 1. l. 21. c. 3. vna virtus sine alia vel nō est virtus v̄l mī nima est. quatr intelligit. l. 36. dist. tertij. q. vnica. f. D

Sic deus res quas p̄didit admi nistrat vt eas p̄puos motus agerē p̄mittat. Augu. 7. de ci. dei. ca. 30. qualiter intelligit. l. 12. dist. quarti. q. 4. f. h

Sicut filio p̄stat essentiā de p̄fē gñatio: ita sp̄s sancto de vtroq̄ p̄cessio. Aug. 15. de tri. c. 7. quatr intelligit. l. 2. q. q.

Sicut sacerdos legalis ostende bat leproso mūdatus sic sacerdos euāgelicus ostendit peccatores iustificatos. Hiero. sup. Mat. 16. quatr intelligit. l. 14. di. quarti. q. 4. f. R

Sicut se h̄nt mala ad punitionē ⁊ bona ad remunerationē. qualiter intelligit. l. 22. di. quarti. q. vnica. B

Propositionū Theologicarum

Sine charitate in nobis nō pōt
ēē vera penitētia. Aug. de pnia
vera ⁊ falsa. quat̃ intelligit. l.
14. di. quarti. q. 2. j. E.

Singuli receperūt singulos dena
rios. Mat. 2. 5. quat̃ intelligit.
l. 50. di. quarti. q. 6. j. 3.

Scia nō pollent plurimi fideles
quis polleat ip̃a fide: aliud. n.
est scire t̃mmodo qd hō crede
re d3 ppter viā eternā adipi
scendā: aliud est scire quē ad
modū hoc ip̃m ⁊ p̃ia opitulef
⁊ p̃ impios defendat. quā pro
prio appellare vocabulo scia3
vī apl̃a. 1. Cor. 2. Augu. 14. de
tri. c. 1. quat̃ intelligit. 24. di.
tertij. q. vnica. j. 2.

Species dicit totā essentiā indi
uiduoz. Boe. c. de sp̃e. quat̃ i
telligit. l. 3. di. scđi. q. 6. O

Spiritus sanctus dicimus a p̃fe. p
cedentē ⁊ in filio quiescentē. ⁊
ex p̃fe dicimus ⁊ nō ex filio spi
ritū sanctū credere. Dam. lib.
1. c. 2. ⁊ 8. quat̃ intelligit. l. 11.
di. primi. q. 1. 3. D

Spūs sanctus est nexu patris ⁊
filij. Augu. 6. de tri. c. 5. quat̃
intelligit. l. 12. di. primi. q. 1. 3.

Spūs sanctus non est de nihilo
neq; filius. s3 fili⁹ est de substā
tia p̃ris ⁊ spūs sanctus est de
substātia patris. ⁊ filij. Aug. 3.
maximū li. 3. c. 15. quat̃ intel
ligit. l. 5. di. primi. q. 2. j. 6.

Spūs sanctus spirat mutua dī
lectione. quat̃ intelligit. l. 12.
di. primi. q. 1. 11.

Sol ⁊ luna in ordine q̃ creati
sunt stabūt. J. sīdo. de sum. bo.
quat̃ est falsum. l. 48. distinc.
quarti. q. 2. D

Solus deus quī est p̃f: est deus
qualit̃ intelligit. l. 21. di. primi
q. vnica. j. A. in fol. ad p̃mū.

Solus deus nouit secreta cor
diū. 3. regū. ⁊ 2. paral. c. 6. qua
liter intelligit. l. 45. dist. quar
ti. q. 4. 3.

Sub rōne impossibilis ⁊ vbi nō
est sp̃es de p̃sequendo aliquo
vel oīno nō appetit vel tenuit.
qualiter intelligit. l. 49. dist.
quarti. q. 10. R

Superius h3 nobilius ēē in se q̃
in intellectu. inferius vero h3 no
bilius ēē in intellectu q̃ in se.
Aug. 9. de tri. c. 10. qualiter in
telligit. l. 1. dist. quarti. q. 1. R

Tanta vis ponit in deis
vt nisi eis itelle
ctis sapiēs ēē nemo possit. ⁊ il
larū visio ē sit aīa beata. Aug.
83 q. q. 4. 6. qualiter intelligit.
l. 35. dist. primi. q. vnica. R

Tam ineffabili velocitate redi
turū antiquissimoz cadauerū
puluerē in mēbra sine fine vi
ctura ip̃e apostolus apertiss
me dicit. Aug. 20. de ci. dei. c.
20. qualiter intelligit. l. 43. di.
quarti. q. 5. j. Q

Tam potentē fecit aīam deus vt
ex ei plena felicitate redūdet
in corpus sanitas p̃petua ⁊ vi
gor incorruptibilis. Augu. ad
diofco. qualiter intelligit. l. 49.
di. quarti. q. 13. j. E

Tm̃ est pctm̃ quātus est ille in
quē fit. Anf. cur de hō. quat̃
intelligit. l. 19. di. tertij. q. 13. j. F

Theologia est vna p̃s scie specu
latiue cui⁹ subiectū ē p̃la sub
stantia. Boe. 1. de tri. c. 2. quas
liter exponit. l. 4. q. plo. Bb

Terminus annihilatiōis est pu
rū nihil qualiter intelligit. l. 11.
di. quarti. q. 4. D

Termin⁹ aīaliū passionū. l. diffi
nitio ē ista. Passio ē mor̃ appe
titue ⁊ t̃utis sensibilis in lūas

Septima

Seccio

ginatione boni et mali. Dama. c. 6. qualiter intelligit. l. 15. dist. tertij. q. vnica. J. D

Terminus in conuersione est hic eodem modo essendi quomodo fuit hoc illud quod conuersum est. quod sit positio falsa. l. 10. q. q. J. 3

Tollat impius ne videat gloriam dei. Esa. 26. qualiter intelligit. l. 48. di. quarti. q. 1. J. D

Tolle bonum hoc et bonum illud et vide ipsum bonum si potes et ipse deus videbis. Aug. 8. de tri. c. 3. qualiter intelligit. l. 3. di. primi. q. 3. J. 3. et 8. dist. eiusdem. q. 3. J. 2. et 3. di. secundum. q. 9. D

Torsura est ordo qui est signum sacre rei. qualiter sit positio falsa. l. 24. di. quarti. q. vnica. 2

Totum requirit unionem prius et inde totum eandem unionem: qualiter intelligitur. l. 43. di. quarti. q. 1. J

Transubstantiatio est translatio totalis substantie in substantiam. qualiter intelligit. l. 17. di. quarti. q. 1. B

Tres tres sunt characteres: qualiter intelligit. l. 6. dist. quarti. q. 10. J. 3

Trinitas sibi sola nota et homini assumpto. I. Ido. lib. 1. de sum. bo. c. 3. qualiter intelligit. l. 14. dist. tertij. q. 2. B

Tunc graue pondus a beatis auferetur. Aug. 21. de ciui. dei. c. 10. qualiter intelligitur. l. 49. dist. quarti. q. 14. R

Verbum assumpsit carnem mediante ala. Dama. li. 3. c. 9. et Augu. de agone christiano. c. 6. qualiter intelligitur. l. 2. dist. tertij. q. 2. D.

Verbum est cum amore notitia. Aug. 15. de tri. c. 10. qualiter intelligit. l. 26. dist. primi. q. vnica. J. 3

Verbum est expressiuum omniuius que in essentia diuina quasi inuolui

te continent. Aug. 6. de tri. c. ult. qualiter intelligit. l. 1. q. q. J. T

Verbuz est potestas operatiua prius qualiter intelligit. l. 1. dist. tertij. q. 1. J. D

Verbum est visio de visione. Aug. 15. de tri. c. 13. qualiter intelligit. l. 2. dist. primi. q. 7. infra. P.

Verbum significat de memoria et verbum significat de scientia quam memoria tenemus. et verbum significatur de re nota. Aug. 15. de tri. c. 10. qualiter intelligit. l. 3. dist. primi. q. 6. J. N. et. 15. q. q. 3.

Verbum habuit corpus et animam sibi unitam per quam posset denominari. qualiter intelligitur. l. 22. dist. tertij. q. vnica. infra. D.

Verbum nasci id est accipiamus ac si dicatur sapientia nata. augu. 7. de tri. c. 2. qualiter intelligitur. l. 5. dist. primi. q. 1. infra. F.

Verbum quod semel assumpsit non quam dimisit. Dama. li. 3. c. 26. qualiter intelligitur. l. 16. dist. tertij. q. 2. D.

Vere spiritus operatio hec que super naturam sunt operata que non potest capere nisi sola fides quoniam inter rogas qualiter panis sit corpus christi dico tibi spiritus sanctus sic superuenit et facit hec que sunt. B. naturam et intellectum. Dama. lib. 4. c. 5. qualiter intelligit. l. 10. dist. quarti. q. 8. infra. N.

Verbum immutabile est superamentum. qualiter exponitur. l. 3. dist. primi. q. 4. D.

Videbunt in quem transfixerunt. Jo. 19. qualiter intelligit. l. 48. dist. quarti. q. 1. D.

Videmus nunc per speculum in enigmate tunc autem videbimus faciem ad faciem. ad Cor. 13. qualiter intelligitur. l. 6. q. q. infra. D.

Videte si est dolor similis sicut

Propositionū

- dolor meus. trefi. 1. qualiter intelligitur. 2. 15. distin. tertij. q. vñca. infra. Aa
- Virtutes morales sunt informes sine charitate et formantur per charitatem aug. et paulus ad Ro. qualiter intelligitur. 1. 36. dist. tertij. q. vñca. Q. 2. 17. q. q. 3
- Virtus moralis potest obliquari circa alios fines si esset sola. q. 3. liter intelligitur. 1. 36. dist. tertij. q. vñca. infra. W.
- Vili velle videri et caro velle videri: reuera vltimū est. aug. 13. de tri. c. 3. q. 3. liter intelligitur. 1. 15. dist. quarti. q. 2. infra. 2.
- Visio est tota merces. Aug. 1. de tri. c. penul. q. 3. liter intelligitur. 1. 49. dist. quarti. q. 4. P
- Visio distincta non est sine intentione copulata. Aug. 11. de tri. c. 2. q. 3. liter intelligitur. 1. 38. dist. secundū. q. vñca. C
- Vita beata non erit q. non erit amata ab habente. aug. 13. de tri. c. 8. qualiter intelligitur. 1. 43. dist. quarti. q. 2. infra. Bb
- Voluntas causat dolorē vel tristitiam. q. 3. liter intelligitur. 1. 14. distin. quarti. q. 1. infra. P
- Voluntas comoda non velle neque Ansel. de concordia. 26. et 44. q. 3. liter intelligitur. 1. 39. dist. scđi q. 2. in responsione ad arg. C. et 49. dist. quarti. q. 10. infra. W.
- Voluntas ex puris naturalibus potest diligere deum sup. omnia in statu nature instituite. q. 3. liter intelligitur. 1. 27. dist. tertij. q. vñca. infra. 2.
- Voluntas libera erit recta q. cōsonabit voluntati naturali. q. 3. liter intelligitur. 1. 13. distin. tertij. q. 4. infra. W
- Voluntas necessario vult illud cuius participatione vult quic

Theologicarū

- quid vult. qualiter intelligitur. 1. 16. q. q. infra. B
- Voluntas non potest non velle aliquid nisi in eo sit aliqua ratio mali vel defectus boni. q. 3. liter intelligitur. 1. 49. dist. quarti. q. 10. infra. F
- Voluntas semp. malo remurmurat. Ansel. de cōcor. q. 3. liter intelligitur. 1. 39. dist. scđi. q. 2. in responsione ad primū. infra. B
- Voluntas sufficienter perficitur per virtutem Theologicam. q. 3. liter intelligitur. 1. 35. distin. tertij. q. vñca. Q
- Voluntas volens. A. potest non velle. A. q. 3. liter intelligitur. 1. 39. dist. primi. infra. B
- Volentibus non solum nubere sed velle nubere damnable est. dist. 17. q. 1. sunt qdam. q. 3. liter intelligitur. 1. 30. dist. q. 2. J. C.
- Ubialiquid est omisum caute est supplendum. extra de clerico p. saltum promoto. c. vñco. q. 3. liter intelligitur. 1. 2. dist. q. 2. infra. C
- Ubi est vna auersio et vna libido ibi videtur esse vna ratio formalis p. t. Aug. 82. q. q. 36. q. 3. liter intelligitur. 1. 18. q. q. infra. Cc
- Ubi non potest esse nisi vñc actus intelligēdi ibi non potest esse nisi vñc verbum. q. 3. liter intelligitur. 1. 2. q. q. E
- Ubicūq. ceciderit lignū ibi erit. Ecclesiastes. 11. q. 3. liter intelligitur. 1. 7. dist. scđi. q. vñca. J. 2
- Unitas in xpo est maxima post illam q. est in trinitate. Ber. ad Eugenium papā. q. 3. liter intelligitur. 1. 6. dist. tertij. q. 1. Jf.
- Unitati est immediatus distinctio minoris q. maior. qualiter intelligitur. 1. 2. q. q. S
- Una auersio voluntatis est i actū

Septima

interiori ⁊ exteriori. qualiter in
telligitur. l. 18. q. 4. f. Cc
Unus beatus nō intelligit ineli
rem. q̄ alius: q̄ qui aliter rem
q̄ est intelligit fallitur. Augu.
83. q. 4. 32. qualiter intelligitur
l. 50. di. quarti. q. 6. l. 2
Claus ē interitus hōis ⁊ lumen
cor. Eccle. 3. qualiter intelligit
l. 43. dist. quarti. q. 1. in sol. arg.
ad primū. f. 6
Usus rationis est malus bonus
q̄ actus virtutis: ⁊ p̄sequens
agēs q̄ usum rōis peccat mor
taliter: qualr intelligitur. l. 32.

Sectio

dist. quarti. q. vnica. v
Urens instrumēto ad finē illum
ad quē est ordinatū nō peccat
sic vtendo: qualr intelligitur. l.
42. dist. secundi. q. 4. f. 3
Uro: leprose nō d̄z sanus red
dere debet. ex de cōiu. lepro.
c. 1. q̄ sit ppositio falsa: ⁊ quas
liter intelligit. l. 32. distin. quar
ti. q. vnica. 6

¶ Explicit Theologicarū pro
positionū expositiō a Docto
re Subtili Septime Sectiōis
portio prima.

Propositionū Incipit peripa- teticaꝝ Propō- nū expositaꝝ de mēte Doctoris Subtilis pars secunda septime Sectionis.

Aboluta

M Distinguunt per in-
trinseca qualiter in-
telligit. l. 13. q. q. 3i
Ab vno inquātū vñ nō possunt
plura puenire. Bui. 9. met. c.
4. qualiter intelligit. 2. 1. dist.
quart. q. 1. Bb
Accidēs diffinit p subiectū respe-
ctūz quē h3 ad subiectū qualr
sit verū. l. 12. dist. quart. q. 1. 2.
Accidēs nō accidit accidēti nisi
q: ambo accidit eidē subiecto
4. met. tex. cō. 14. qualr intelli-
gitur. l. 12. dist. quart. q. 2. 2.
Accidēs nō pōt eē sine subiecto
primo phy. t. c. 39. et in ante pre-
dicamentis: qualiter intelligit
l. 12. dist. quart. q. 1. f. E
Accidētia nō sunt entia nisi i eo
q: entis. 7. met. t. c. 4. qualiter
intelligit. l. 12. dist. quart. q. 1. G
A pcretis ad abstracta valet pñ-
tia. 4. thopi. c. 15. qualr intelli-
gitur. l. 49. dist. quart. q. 1. in
sol. arg. prime. q. Cc
Acquirere cognitionē in pñci-
pio nō ē gñario neq: alteratio
hō cñ fit sapiēs et intelligens:
qñ aia eius quiescit et firmat.
7. phyli. te. cō. 20. qualiter in-

Theologicarū

telligitur. l. 13. q. q. f. R
Actio accidentis non solū termi-
natur ad formā accidentālē s3
ad substantiālē q: sit ppositio
falsa. l. 12. dist. quart. q. 3. f. T
Actio ē opus finis actiui. 3. phy
si. tex. cō. 19. qualiter intelligit
l. 13. dist. quart. q. 1. 3
Actio est tñ supposita et actiōes
sunt circa singularia. 1. met. in
prohe. quatr sint ppositiones
vere. l. 12. dist. quart. q. 3. Ba. et
quarta. q. q. f. F
Actio et passio sunt idēz sicut via
ab arthenis ad thebasz ecōuer
so. 3. phyli. t. cō. 21. qualiter in-
telligit. l. 13. dist. quart. q. 1. f. 2.
Actio fundat in motu. 3. phyli. t.
cō. 19. qualiter intelligit. l. 13.
dist. quart. q. 1. Bg
Actiua et passiva fm potētā acti-
uam et passiua dicunt. ad aliqd
et actiōes potētiaz. 5. met. t. c.
20. quatr intelligitur. l. 13. dist.
quart. q. 1. f. U
Actiua et passiva hñtia pplete po-
tentiā actiua et passiva statim
agūt. 9. me. t. cō. 10. qualr intel-
ligit. l. 10. dist. quart. q. vnica. 19
Actiua et passiva sunt correlati-
ua mutuo. 5. met. t. c. 20. qualr
intelligit. l. 4. dist. tertij. q. vnica. 2.
Actus est formalis sñtudo obie-
cti et actualior q: spēs: qualiter
intelligit. l. 14. q. q. f. Ji
Actus ē prior simplr potētia tpe
9. met. t. cō. 13. qualiter intelli-
gitur. l. 1. dist. quart. q. 1. f. Ji
Actus et potētia sunt opposita:
neq: pñt eē in aliq vno. qualr
intelligit. l. 2. dist. scō. q. 10. 19
Actus illi differūt spē d eliciūtur
a pñcipijs differentibus spē:
qualr intelligit. l. 17. q. q. O
Actus pfectissim⁹ potētiedz esse
circa oīm simplr primū: quatr

Septima

exponit. l. 3. distinc. pumi. q. 2. &
 Actus pncipiū est electio nō cul-
 graria sꝑm motus qualiter ex-
 ponitur. l. 4. q. p. 10. l. 2.
 Actus separate distinguit. 7. met.
 t. cō. 49. quātr exponit. l. 3. di.
 secund. q. 3. f. B
 Actus sunt laudabiliores passio-
 nibꝫ. 2. ethi. c. 5. quātr intelligit
 l. 20. di. tertij. q. vnica. f. E
 Ad relationē nō est motus Arist. 5
 phy. tex. cō. 10. quātr intelligit. l.
 1. dist. scōi. q. 5. B. & . l. di. tertij.
 q. 1. k. t. 11. q. q. R
 Ad sciam habendā sufficit indu-
 ctio Eustratus. 6. ethi. c. 4. q.
 liter intelligit. l. 24. dist. tertij.
 q. vnica. k
 Affirmatiua de p̄dicato infinito
 seq̄tur ex negatiua de p̄dicato
 finito. 2. perier. qualiter expo-
 nit. l. 2. 8. di. pumi. q. 2. B
 A gñalissimus ad specialissima
 descendētē iubet Plato desce-
 re. Porphy. c. de specie q̄liter i-
 telligit. l. 3. di. scōi. q. 6. M
 Agens assimilāt sibi effectū p̄lo
 de gen. te. cō. 51. q̄liter intelli-
 gitur. l. 37. di. scōi. q. vnica. Ba
 Agens est p̄s passio. 7. phy. tex.
 c. 4. q̄liter exponit. l. 37. di. pu-
 mi. q. vnica. in fine.
 Agens & patiēs opz in materia
 cōcari. p̄lo de gen. tex. cō. 54.
 q̄liter intelligit. l. 12. dist. quar-
 ti. q. 3. M
 Agens & patiēs semp se se pro-
 portionabiliter respiciūt. itaq̄
 sicut se hꝫ agēs ad actionē sic
 patiēs ad passionē. q̄liter intelli-
 git. l. 46. di. quarti. q. 4. f. M
 Agens extrahēs actū de poten-
 tia nō largit multitudinē sꝫ p-
 sectionē Suer. 8. met. c. 15. q̄liter
 intelligitur. 2. 12. distinc. secū-
 di. q. 1. infra. f

Seccio

Agēs inmutabile nō pōt cāre ali-
 qd nouū inmediate alteriꝫ rōis
 q̄liter sit vep. l. 21. q. q. infra. P
 Agēs intēdit assimilare sibi pas-
 suz p̄lo de gen. tex. cō. 9. & tex.
 cō. 51. q̄liter intelligit. l. 44. di.
 fin. quarti. q. 2. Q
 Agens nō causans p̄ motū & nō
 impedibile pōt h̄re effectū sibi
 coeū. q̄liter intelligit. l. 1. di. se-
 cundi. q. 3. M
 Agens p̄ essentiā suā vel semper
 agit vel semper pōt agere. qual-
 iter intelligit. l. 16. di. secund.
 q. vnica. E
 Agens p̄fectum approximatum
 passo & nō impeditū pōt agere
 q̄liter sit p̄positio vera. l. 3. dist.
 pumi. q. 7. infra. B
 Agēs tale est in actu: quale pas-
 sum est in potētia tertio phy.
 tex. cō. 17. & p̄lo de gen. tex. cō.
 38. q̄liter exponitur. l. 3. di. pu-
 mi. q. 7. R
 Agere nō solū p̄supponit eē sed
 potēs agere. quātr intelligit. l.
 4. q. q. Ba. & . infra. y
 Albū simile est cōpositiū & al-
 bū tm̄. qualiter intelligit. l. 1.
 dist. scōi. q. 5. f
 Aliqua dñr ad aliqd fin' genꝫ vt
 medicina est eoz q̄ sunt ad ali-
 qd. q̄ ipsius genus puta sciay
 esse eoz q̄ sunt ad aliqd. 5. me-
 ta. tex. cō. 20. & cap. de qualita-
 te. qualiter intelligit. l. 13. q. q.
 infra. M
 Alteriꝫ materie est altera forma
 Averrois. 8. phy. c. 46. q̄liter i-
 telligit. l. 2. di. pumi. q. 7. S
 Amicabilia ad alterū mēsurant
 ex his q̄ sunt ad ipm. 9. ethi. c.
 4. qualiter intelligit. l. 27. dist.
 tertij. q. vnica. Q
 Amicitia nō est hōis ad deū. 8.
 ethi. c. 7. qualiter intelligitur
 l. 27.

Propositionū

l.27. dist. tertij. q. vnica. p

Anima diuidit in suas potētias sicut pomū in odorē colorē et saporē. Auerrois primo de ala cō. 62. qualiter intelligit. l. 16. di. secundi. q. vnica. Q

Anima est locus specierū nō tota: s; intellectiua tertio de ala tex. cō. 6. qualiter exponit. l. 3. dist. primi. q. 6. 3

Anima ē quodāmo oīa p sensuz sensibilia et p scientia scibilia tertio de ala. 1. cō. 37. qualiter exponitur. l. 3. dist. primi. q. 6. 3

Anima est substantia animata: qd quid erat esse et spēs. 7. me. tex. c. 35. qualiter intelligitur. l. 22. dist. tertij. q. vnica. R

Anima nō vnī corpori pp perfectionē corporis q; forma nō est pp mām s; ecōuerso. 2. phy. 1. cō. 14. et p pīs vnī pp pfectionem sui acquirēdā: qualiter intelligit. l. 45. dist. quarti. q. 2. F

Anima per se intelligit et operat operatione immanente. qualiter intelligitur. l. 9. q. 3

Anima speculat qd qd ē in phāstasmatis: et phantasmata se hnt ad intellectuz sicut sensibilia ad sensum et nihīl intelligit ala sine phantasmate. 3. de anima. tex. cō. 11. et 39. qualiter exponitur. l. ibidem.

Appetibile est mouēs nō motuz et appetitus est mouens motū scz ab obiecto. tex. c. 64. qualiter intelligitur. l. 25. dist. secūdi. q. vnica. in respōsione ad primū principale. U

A priuatiōe ad habitū impositus est regressus in postpōdicamentis. c. de oppositis: qualiter intelligitur. l. 43. dist. qrti. q. 3. D. et F

A remotis pūe uidet corpus qd animal. Auic. pmo sue phylice

Peripateticarū

qualiter intelligitur. l. 8. dist. in quarti. q. 2. J. Q

Ars vniuersalis ē speculatiua et pticularis est practica. qualiter intelligitur. l. 8. q. 1. E

Artificialia differūt a naturalibus: q; naturalia hnt incipiūz intrinsecū motus: et artificialia non. 2. phy. 1. tex. cō. 3. qualiter intelligitur. l. 18. dist. in secūdi q. vnica. J. C.

Balneū in mēte mouet vt efficiēs et vt extra mouet vt finis. Auer. 12. met. c. 36. qualiter intelligit. l. 25. dist. secūdi. q. vnica. J. Q

Beatitudo ē finis oīm desiderio rum. 10. ethi. c. 10. qualiter intelligit. l. 49. dist. quarti. q. 6. 3

Bene dicerūt bonum esse qd oīa appetunt hoc ē beatitudo. pmo ethi. c. 1. qualiter intelligit. l. 49. dist. quarti. q. 10. J. D

Bona fortuna ppiē est illorū q sunt in prāte nfa sicutz absolute fortuna. pīs l de bona fortuna. q. 1. 2. 1. q. q. E

Bonus diuturnius est melius. 3. thopi. c. 1. qualiter intelligit. l. 49. dist. quarti. q. 2. J. Ff

Bonū hz rōnem finis. scō met. tex. cō. 8. qualiter intelligitur. l. 3. q. 1. 1. J. U

Calor est infirm ale in generādo carnē alā tam. 2. de ala. 1. cō. 75. qualiter intelligitur. l. 1. dist. quarti. q. 1. p. 1. 12. dist. eiusdem. q. 3. C

Carentia mali est delectabilis. pīs primo rethorice. c. 2. quēter intelligit. l. 50. dist. quarti. q. 2. in sol. arg. ad scōm pime questionis. J. E

Caro fm spēs augei nō aūt caro fm mām. caro ē fm spēm manet. caro hō fm mām suū et res

CCc. f

Septima

fuit. p^{ri}o de gene. t. c. 35. q^ualiter intelligit. l. 44. dist. q^urti. q. 1. 3
 Causa actiua diuidit in naturā et p^{ro}positū. 2. phy. t. cō. 49. q^ualiter intelligit. l. 16. q. q. 1. R
 Causa cōis h^{ab}et effectū cōez et p^{ar}ticularis particularē. 5. met. t. c. 3. et scōdo phy. t. c. 38. qualiter exponit. l. 7. dist. p^{ri}mi. q. 1. E
 Causa equiuoca ē nobilior effectu p^{ro}ducto. qualiter intelligit. l. 17. dist. p^{ri}mi. q. 2. 1. U. et 49. dist. q^urti. q. 4. W
 Cause mouētes sunt p^{ri}us ipso cāto exites. forma x^o simul ē cū causato. si aut aliqd posteris manet p^{er}scrutandū est. in q^{ui}b^{us} dā em̄ nihil p^{ro}hibet ut si aia ē tale nō ois sed intellectiua. 12. met. t. c. 16. et 17. qualiter intelligit. l. 43. dist. q^urti. q. 1. 1. L
 Causa per se p^{ri}o: q^{ui} cā p^{ro}ccēs scōdo phy. q^ualiter intelligit. l. 25. dist. secundi. q. vnica. R
 Causa primaria plus influit i effectu et plus agit q^u scōdo ex p^{ri}ma propositione de causis: qualiter exponitur. l. 12. dist. p^{ri}mi. q. 2. W
 Causa q^{ui} dat esse iō effectus recipit esse. qualiter intelligit. l. 1. dist. secundi. q. 2. E
 Causa scōdo plus pōt in virtute cause p^{ri}me q^u in v^{ir}tute p^{ro}p^{ri}a: alioquin nō depēderet essentia liter in causando a cā p^{ri}ma: nec esset ordo essentialis in causando: qualiter intelligit. l. 1. dist. q^urti. q. 1. R
 Cause p^{ri}me vniuersalissime cor^{re}spondet finis vniuersalissimus. q^ualiter intelligit. l. 49. dist. q^urti. q. 8. F
 Causatū est de se nō ens et de se possibile. Auicē. 8. meta. c. 4. q^ualiter intelligit. l. 7. q. q. 2. I

Seccio

Celuz est in loco p^{er} centrū. Auicē. quarto phy. c. 43. q^ualiter intelligit. l. 11. q. q. 1. C
 Celū est mobile adequatū intelligentie. 2. celi. t. c. 71. q^ualiter intelligitur. l. 20. q. q. 1. F
 Cessante g^{er}atione rerum frustra erit motus celi: q^{ui} necessaria ē latio solis in obliquo circulo ut sit g^{er}atio et corruptio istorū inferiorū. scōdo de gene. t. c. 56. qualiter intelligitur. l. 48. dist. q^urti. q. 2. 1. C
 Circa idē obiectū eadē natura semper h^{ab}et eundē actū speciez. qualiter intelligitur. l. 49. dist. q^urti. q. 12. F
 Cognitio d^{icitur} fieri per assimilatio^{nem} p^{ri}mo de anima. t. c. 33. qualiter intelligitur. l. 3. dist. p^{ri}mi. q. 3. 1. C
 Cognitio fit in nobis ex multis actibus et experientijs. scōdo post. t. c. 27. et in phy. met. qualiter intelligitur. l. 14. dist. terti. q. 3. W
 Compositū est q^{uod} p^{ri}mo generatur. 7. meta. t. c. 26. 27. et 32. qualiter intelligitur. l. 5. dist. p^{ri}mi. q. 1. E
 Cōceptus denominatiuus nō ē vniuocus. Arist. in antepredicamentis. qualiter exponitur. l. 8. dist. p^{ri}mi. q. 3. P
 Continū q^{uod} est eiusdē dispositionis in parte et in toto nō pōt mouere se: et naturalia h^{ab}et p^{ri}ncipium intrinsecū patiendi t^{em}p^{or}is respectu motus et non faciendi octauo phy. t. 29. et 30. qualiter exponitur. l. 2. dist. secundi. q. 10. 1. F
 Contradictoria referunt ad idē nūc nō solū in ordine duratiōis s^{ed} etiā nature et originis. q^ualiter intelligitur. l. 4. q. q. E

Propositionū

Contraria nata sunt fieri circa
ides et per philosophum sibi succedere in
codē in predicamentis. c. de op
positis. quater intelligit. l. 49.
dist. qrti. q. 13. B

Contraria nō pnt esse simul pp
eorū repugnantiā. quarto meta.
ter. cō. 9. et 2. 7. q̄liter intelligit
l. 1. dist. tertij. q. 1. J. 2

Corpus non agit nisi pertractū pri
mo de gen. t. c. 43. et agēs et pa
tiens debēt esse simul: et nihil
horū est mediū. septio phy. t. c.
8. et quito phy. t. c. 22. q̄liter in
telligitur. l. 44. di. qrti. q. 2. Q
et 45. dist. eiusdē. q. 2. J. 6

Corruptibile et corruptibile dif
ferūt plusq̄ gñe. decimo met.
t. c. 26. q̄liter intelligit. l. 6. dist.
quarti. q. 10. W

Cuius est visus hoc est visibile.
visibile est color. hoc autē ēz se
est visibile: fm seipm aut non
rōne sed qm in seipso hz cām
eē visibile. Arist. secūdo de aia
ter. cō. 66. q̄liter intelligit. l. 8.
q. q. J. W

Cū intell's singula fiat vt sciens
d: q̄ fm actū. hoc autē cōfestim
accidit cū possit operari p seip
sum. tertio de aia. t. c. 8. q̄liter
intelligitur. l. 15. q. q. J. W

Delectatio nō est mo
tio qz oiz
motionū est pprie velocitas et
tarditas vel in se vel in cōpara
tione ad aliud decimo eth. c. 2
q̄liter intelligit. l. 13. q. q. J. 68

Delectatio est inductio cuiusq̄
virtutis cū pueniētī. Auicē. oc
tauo. met. c. vlti. q̄liter intelligit
l. 15. dist. tertij. q. vnica. J. W

Delectatio vehemēs expellit tri
stitiā nō tñ oppositā sed etia
contingentem. 7. eth. c. 18. q̄li
ter intelligitur. l. 15. dist. tertij.

Peripateticarū

q. vnica. y

De rōne beatitudinis est q̄ insit
fm vitā perfectā. alioqui felix
posset fieri miser. p̄io eth. c. 8.
et 13. q̄liter intelligit. l. 49. dist.
qrti. q. 6. U

Destructio puou destruit poster
rius. q̄nto. met. q̄liter intelligit
l. 12. dist. qrti. q. 3. y

Deus est cā euetus foruiti et im
petus Arist. si voluerit in de
bo. for. q̄liter sit verum. l. 21. q.
q. J. O

Differētia finalis est substantia et
diffinitio rei septimo met. t. cō.
43. q̄liter intelligitur. l. 11. dist.
qrti. q. 3. J. Cc

Differētie forales distinguūt spē
qz forā spēs et actus sunt idem
decimo met. t. c. 25. q̄liter intel
ligit. l. 3. dist. secundi. q. 7. F

Differētia inferior: cludit supio
rē septio meta. t. c. 43. qz fixio
pedis est pedalitas. q̄r intelli
git. l. 11. dist. qrti. q. 3. J. Cc

Differētia substantialis hz modū
q̄litas q̄nto meta. t. c. 19. qua
liter intelligit. l. 1. dist. tertij. q.
1. J. W

Dimensio ē foralis rō repugnā
di duo corpa esse simul qz di
mensiones solū faciunt distare
p se nō p passionē q̄rto phy. t. c.
76. q̄liter intelligit. l. 2. 49. di.
quarti. q. 16. A

Dispositio necessaria vel neces
sitās non manet absq̄ illo qd
disponit necessario. quatr sit
vez. l. 11. di. quarti. q. 3. J. W

Domini ad seruū nulla est iustī
tia qz nulla ē equalitas. q̄nto
eth. cap. 11. quatr intelligitur. l.
46. di. quarti. q. 1. J. 2

Domus extra sit a domo in mē
te septimo met. t. c. 22. quatr in
telligit. l. 1. di. quarti. q. 1. Q

CCX 2

Septima

Due mutatiões eiusdē spēi nō possunt eē simul tertio phy. t. c. 19. q̄liter itelligit. l. 10. distin. quart. q. 2. j. B

Duo corpa nō possunt esse simul quarto phy. t. c. 76. qualiter intelligitur. l. 10. q. q. 2

Eadē potētia circa idē obiectū nō pōt hēre actus oppositos: quorum alter sit in summo qualiter intelligit. l. 15. dist. tertij. q. vnica. 11

Eadē pductiōe pducit pposituz et forma ppositi septimo meta. t. c. 22. et octauo meta. te. c. 3. qualiter intelligitur. l. 17. distin. secund. q. 1. C

Ea q̄ sunt cōmunia omnibus generibus sunt ens et res Auic. 1. meta. c. 5. qualiter intelligitur l. 3. q. q. j. B

Eadē sanitas numero non redit q̄nto phy. t. c. 36. qualiter nō sit vera propositio. l. 43. distin. quart. q. 3. j. E

Effectus nō adequā virtutē agētis superioris pōt ab agente inferiori pducī qualiter est propositio falsa. l. 1. di. quart. q. 1. j. Oo

Effectus pfectior manifestat maiorem perfectionem cause. qualiter intelligitur. l. 1. dist. quart. q. 1. j. Oo

Effectus vniuersaliores opz reducere ad causas vniuersaliores qualiter intelligitur. l. 1. distin. quart. q. 1. C

Electio recta requirit rōnē rectā et nō est impossibilis q̄nto et sexto ethic. qualiter intelligitur. l. 6. dist. secund. q. 1. E

Elementa manēt in mixto pmo de gen. te. c. 84. q̄liter intelligit. l. 15. dist. secund. q. vnica. B

Elementū est ex quo aliqd pponit p̄mum inexistente indivisibili

Sectio

spē in aliā speciē q̄nto meta. t. c. 4. qualiter intelligitur. l. 15. dist. secund. q. vnica. 3

Ens dicitur de entibus sicut logicus dicitur nō scibile esse scibile q̄nto meta. t. c. 2. et septimo meta. t. c. 4. qualiter intelligit. l. 3. dist. p̄mi. q. 3. Q. 7. 12. dist. quart. q. 1. j. B

Ens dicitur multipliciter primo phy. t. c. 13. qualiter exponit. 2. ibidem. S

Ens est obiectū adequatū Intellectus. 3. de aia: qualiter exponitur. l. 1. q. p̄ol. j. E

Ens imperfectū reducitur ad pfectū et ens per participationem reductur ad ens per essentiam qualiter exponitur. 2. 2. distin. p̄mi. q. 3. D

Eque illuminant plura illuminabilia sicut vnum qualiter intelligitur. l. 20. q. q. j. B

Equitas est t̄m equitas nec eterna nec plures nec vltis nec p̄ticularis Auic. 5. me. c. 1. qualiter intelligitur. l. 3. dist. p̄mi. q. 5. j. 3. et 3. di. secund. q. 1. j. E

Equiuocatiōes latent in ḡne. 7. phy. t. c. 31. qualiter exponitur. l. 3. distin. p̄mi. q. 3. Q

Esse aīe est idē qd esse totū: q̄ sit propositio falsa. l. 9. q. q. j. k

Esse diuinū est actualissimum includens vniūque omnem perfectionē diuinā qualiter intelligitur. l. 46. di. quart. q. 3. D

Esse in non constituit aliqd spāle genus: quoniam esse in est oīum nōnem generis. Simplicius sup̄ predicamenta qualiter intelligit. l. 12. distin. quart. q. 1. j. D

Ex actus actus nō firmum p se. 8. me. t. c. 15. qualiter intelligit. l. 12. di. secund. q. 1. j. D

Excellent sensibile corripit sensū 2. de aia. t. c. 64. qualiter intelli

Propositionum

Peripateticarū

gitur. l. 43. dist. quarta. q. 2. 2.
 Ex maiori de necessario et minori
 de in eē fityllogisim^o formalis
 pmo p^oz. c. 15. qualiter exponi
 tur. l. 39. dist. primi. q. 5. y
 Et negativa de p^odicato finito se
 q^our affirmatiua de p^odicato in
 finito. 2. perierme. qualiter itel
 ligi. l. 4. dist. in. primi. q. 1. E
 Et nō ente simpliciter nō pōt ali
 quid fieri: primo de gen. t. c. 12.
 qualiter intelligitur. l. 11. dist.
 quarti. q. 3. y

Fatasmata se hnt ad intellectū

sicut sensibilia ad sensum. 3. de
 ala. t. c. 30. r. 39. qualiter exponit
 l. 3. di. primi. q. 2. B

Felicitas intelligētiarū p^osistit in
 speculatiōe veritatis. 10. ethi. c.
 10. qualiter intelligi. l. 48. di.
 quarti. q. 2. j. A

Felix est dei amantissimus. 10.
 ethi. c. 10. qualiter exponitur. l.
 4. q. p^ol. M

Finis speculatiue est v^oitas pra
 ctice nō est opus. 2. mc. t. c. 3. q
 liter itelligi. l. 4. q. p^ol. j. M d

Finitū et infinitū quātitati p^ogruūt
 pmo phy. t. c. 15. qualiter intelli
 gitur. l. 5. q. q. j. B b

Fluxus rerum adeo est duplex
 Avic. 8. meta. c. vltimo. qualiter
 intelligitur. l. 36. dist. primi
 q. vnica. M

Forma absoluta h^oz aliquā p^oz
 p^olam opationē qualiter intelli
 gitur. l. 6. dist. in. quarti. q. 10. in
 sol. argu. j. p

Forma corporeitatis est disposi
 tio et necessitas anime rōnalis
 qualiter intelligitur. l. 43. dist.
 quarti. q. 3. p

Forma eiusdem rationis nō mul
 tiplicatur nisi fm materiā qua
 liter intelligitur. l. 2. q. q. j. A. et

j. M

Forma finis in eodē coincidunt
 scdo phy. t. c. 70. qualiter expo
 nitur. l. 5. dist. primi. q. 1. B

Forma est p^opositiōi p^otingēs sim
 pliciter luariabili essentia p^osistēs
 Gilbertus in p^ohemio sex p^onci.
 qualiter intelligitur. l. 17. dist.
 primi. q. 3. y y

Forma est magis ens q^o p^opositū
 7. meta. t. c. 7. qualiter intelli
 gitur. l. 9. q. q. j. B

Forme se h^oz sicut numeri. 8. me
 ta. t. c. 10. qualiter intelligitur. l.
 17. dist. primi. q. 6. Et. r. 3. di. se
 cundi. q. 7. E. r. q. 10. M

Forma substantialiū dat esse sim
 pliciter et accidētalis dat esse h^oz
 quid qualiter intelligitur. l. 11.
 dist. quarti. q. 3. j. y

Formale in actiōe fm q^o distigui
 tur a passione est esse ab alio. 3.
 phy. t. c. 19. 22. qualiter itel
 ligi. l. 13. dist. quarti. q. 1. j. k

Formalis rō eēndi in loco ē quā
 titas. 4. phy. t. c. 76. qualiter itel
 ligitur. l. 10. dist. quarti. q. 3. C

Fortitudo et tēperātia dicunt esse
 in irascibili et p^ocupiscibili. sexto
 ethi. cap. 3. qualiter intelli
 gitur. l. 33. distinctione tertij. q.
 vnica. j. M

Fortis d^oz se exponere morti pro
 re publica tertio ethi. c. 11. et no
 no ethi. cap. 9. qualiter intelli
 gitur. l. 43. distinctione quarti
 q. 2. p

Fortunati adeo vecti sine rōe im
 petum habēt ad opari aliquid
 Arist. in lib. de bo. for. qualiter
 intelligi. l. 21. q. q. j. 3

Frigus nō ē maioris p^outis nec
 magis actiū p^o hoc q^o calor est
 sine substantia q^o si esset cū sub
 stantia qualiter sit verum. l. 12.
 dist. quarti. q. 3. j. E

CCX 3

Septima

Seccio

Generas generat aliō
rīā septimo meta. r. c. 28. quali
ter intelligitur. l. 3. dist. secundi
q. 4. j. R. 7. q. 6. S

Generas qđ dat substantiā rei dat
etiam accidētia psequētia rem
qualiter intelligitur. l. 18. dist.
tertij. q. vnica. j. R

Generatio est mutatio totis in to
tum nullo sensibili remanēte p
mo de gene. tex. cō. 10. 7. 23. qua
liter intelligit. l. 12. dist. secundi
q. 1. j. A. 7. 11. dist. quarti. q. 1.
A. 7. 10. q. q. j. A

Generatio corruptio nō possunt
esse mutatiōes continue octa
uo phy. si. t. c. 61. qualiter intel
ligitur. l. 12. q. q. D

Generatio ē terminus alteratiōis
quinto phy. qualiter intelligit
l. 12. dist. quarti. q. 3. j. C

Generatio nō est motus qđto phy
sico. tex. cō. 8. unde totē qđ mo
uētur est. qđ autē generat non
est qualiter intelligitur. l. 12. di.
secundi. q. 1. j. 7. 11. dist. quar
ti. q. 3. E

Generatio pūa est distinctiua qđ sit
assimilatiua qualiter intelligit. l.
7. dist. primi. q. vnica in fine.

Generatio minus est corruptio al
teri pmo de gen. tex. cōmē. 17
qualiter exponitur. l. 1. dist. sec.
secundi. q. 3. L

Generatio mouet ad centrū qđtatur
in illo qualiter intelligitur. l. 49
dist. quarti. q. 8. j. E

Generatio nihil est pter eas qđ sunt
generis species septimo meta.
t. cō. 43. qualiter intelligitur. l.
11. dist. quarti. q. 3. C

Habēs formā nobiliorē
non est natuz re
cipere formam minus nobilem
qualiter sit propositio falsa. L

15. q. q. j. y
Habēs potentia ad opposita sic
faciet vrsu faciēdi h3 potētia non
aut vt potētia3 habeat faciēdi
9. metaph. te. cō. 10. 7. 17. qua
liter intelligitur. l. 39. dist. pri
mi. q. 1. k

Habitus est eorum qđ sunt ad ali
qd qđto meta. r. c. 20. 7. in predi
camento relationis qualiter ex
ponitur. l. 17. dist. primi. q. 2.
infra. R

Hoc solo pūat de facere lgenita
qđ facta sunt. 6. eth. c. 3. in appro
batiōe agathonis qualiter intel
ligitur. l. 43. di. quarti. q. 3. j. F

Homo h3 naturale desiderū ad
semp esse qualiter intelligitur
l. 43. dist. quarti. q. 2. y

Homo humanitate est homozēt
anima rationali est homo qua
liter intelligitur. l. 12. dist. quar
ti. q. 3. j. Bb

Idea platonica nō pōt eē
pncipiū ghandi ppo
sitū qđ est forma tātum. 7. me.
t. c. 28. qualiter intelligitur. l. 12
dist. quarti. q. 3. E

Ide est pncipalius respectu esse
cuiuscūqđ pfectiōis psequētis
esse qualiter intelligitur. l. 49
dist. quarti. q. 2. j. R

Ide instās manet in toto tēpore
pūa quarto phy. si. t. c. 104. 7. 3.
met. te. c. 17. qualiter intelligit
l. 12. dist. secundi. q. 2. D

Ide manēs. idē semp est natuz
facere idē scō de generatiōe. t.
c. 56. qualiter exponitur. l. 1. di.
secundi. q. 2. F

Ide nō agit in seipm neqđ idez
est in actu in potētia respectu
eius idē qđto 7 nono me. qualiter
intelligit. l. 3. dist. secundi. q. 10
7. 15. q. q. y

Propositionū

Idē nō pōt simul moueri & desce-
re q̄ sunt opposita qualiter sit
verū. l. 10. dist. quarti. q. 2. f. R

Illa sunt p̄fectiora q̄ possunt cō-
municare suam spēm q̄ nō
possunt q̄ sit propositio falsa. l.
1. dist. quarti. q. 1. f. Bb

Illa potētia est determinata cui⁹
obiectū est determinatum qua-
liter intelligitur. l. 9. dist. sec-
cundi. q. 2. f. 11

Illa sunt simul quorum nihil est
medium. 5. phys. l. 1. cō. 22. r. 7.
phy. l. 1. c. 9. qualiter intelligitur
l. 11. q. 1. f. f

Illa sunt vnū numero q̄um mate-
ria est vna q̄nto meta. te. cōmē.
12. qualiter intelligit. l. 3. dist. in.
secundi. q. 6. Q

Ille actus nō est p̄pria cognitio
alicui⁹ obiecti q̄ pōt stare in in-
tellectu tñ illō obiectū oīno nō
esse cognitum qualiter sit p̄po-
sitiō vera. l. 15. q. 1. f. f

Illud p̄plete nō habet aliqua cā-
tiōe cuius oppositū videt stare
posita tali causatione qualiter
intelligitur. l. 2. dist. in. sec-
cundi. q. 1. f. f

Illud qd̄ est determinatū ḡis nō
potest competere pluribus ge-
neribus qualiter intelligitur. l.
12. dist. quarti. q. 1. D

Illud qd̄ est determinate veridicū
distinguit specie a nō determi-
nato veridico. 6. ethi. c. 3. quali-
ter intelligit. l. 17. q. 1. f. 2

Illud qd̄ est ens p̄ se subsistēs nō
potest esse forma materie quali-
ter intelligitur. l. 9. q. 1. f. B

Illud qd̄ est in aliquo potest illud
denominare qualiter intelligi-
tur. l. 3. q. 1. Q

Illud quod mouetur est in potē-
tia ad vteriorē p̄fectionē vt ad
terminū motus & quatenus ca-

Peripateticarū

ret illo est imperfectum qualiter
intelligitur. l. 49. dist. quar-
ti. q. 14. f. D

Impossibile est idē esse a duab⁹
causis totalibus qualiter intelli-
git. l. 6. dist. quarti. q. 2. C. r. 10
dist. eiusdem. q. 2. f. D

Incōueniēs est laudare substan-
tias separas ex opatiōe virtutū
q̄ nō est in deo rēperantia nec
pari rōne iustitia. 10. ethi. c. 10.
qualiter intelligitur. l. 46. dist.
quarti. q. 1. D

Incōueniēs est oīa esse ad aliqd
philosophus. 4. meta. l. 1. c. 25. r.
27. qualiter intelligitur. l. 1. di-
secundi. q. 5. P

Indivisibile nō pōt p̄t̄z eē in vno
termior p̄t̄z in alio. 6. phy. q̄r
intelligit. l. 2. dist. scōi. q. 9. f. f

Infito nō pōt fieri additio q̄r
intelligitur. l. 1. dist. tertij. q. 1. 2

Instās sedr illō qd̄ feritur: phi-
losophus quarto phy. l. 1. c. 104
qualiter intelligitur. l. 2. dist. in.
secundi. q. 2. C

Instrumentū agit dispositiue q̄
sit propositio falsa. 2. 1. dist. in-
ctiōe quarti. q. 1. f. D

Inter p̄tradictoria est distātia in
finita qualiter intelligit. l. 1. di-
stin. quarti. q. 1. B

Inter yē cui⁹ substantia: actio mē-
surat t̄p̄rē cuius substantia: actio
mēsurat eternitate ē res
media cuius substantia mēsurat
eternitate vel cuoractio mēsurat
t̄p̄e penul. propositiōe de
causis qualiter intelligitur. l. 2
dist. in. secundi. q. 4. B

Intervnibilia est aliq̄ proportio
qualiter intelligitur. 2. 1. dist.
tertij. q. 1. f. 2

Intellectio est opatio immanēs
tertio phy. qualiter intelligi-
tur. l. 15. q. 1. f. Bb

Septima

Intelligentia est ens formaliter necessarium et causatum. 9. meta. t. c. 17. et 12. meta. t. c. 42. unde qualiter intelligitur. l. 8. di. primi. q. 5. l. T. et 7. q. q. kk
 Intelligentia est plena formis. Proculus in li. de causis. qualiter exponitur. l. 3. di. scđi. q. 11. h
 Intelligere in quodam patitur et moueri persistit. tertio de aia. t. c. 2. et 5. et 14. qualiter exponitur. l. 3. di. primi. q. 7. p. et 13. q. q. j. E
 Intelligere sine phantasmatum est perfectius quam intelligere cum phantasmatum quia puenit cum intellectu ne dei. qualiter intelligitur. l. 45. dist. quarti. q. 2. W. et E
 Intellectus agens est quo est oia facere. tertio de aia. t. c. 18. qualiter exponitur. l. 1. q. pl. p. et 15. q. q. R.
 Intellectus agens habet duas actiones ordinatas primam. scilicet facere de potentia intelligibili actu intelligibile. secundam vero de potentia intellectu actu intellectus. Auer. tertio de aia. c. 18. qualiter intelligitur. l. 15. q. q. M
 Intellectus circa simpliciter circa quod quid est non decipitur. 9. meta. t. c. ult. qualiter exponitur. l. 3. di. fin. primi. q. 3. L
 Intellectus corruptus quodam intellectu corrupto. scđo de aia. t. c. 21. et primo de aia. t. c. 66. qualiter intelligitur. l. 45. di. quarti. q. 1. J
 Intellectus de foris aduenit solus in de genera. alium. c. 3. qualiter sit verum in via phisice intelligitur esse sine creatione. l. 43. di. quarti. q. 2. W
 Intellectus distinguit a sensu quia vniuersalius est intellectus singularis autem est sensus. primo post. t. 43. qualiter intelligitur. l. 13. q. q. j. J
 Intellectus est immixtus et sepa-

Sectio

rat et non est virtus in corpore. 2. 8 aia. t. c. 21. et 3. de aia. t. c. 4. qualiter intelligitur. l. 43. di. quarti. q. 22.
 Intellectus est pars aie. 3. de aia. t. c. 1. qualiter intelligitur. l. 16. dist. scđi. q. vnica. W
 Intellectus extrinsece fit practicus et differt a speculatio sine 3. de aia. t. c. 49. qualiter exponitur. l. 4. q. pl. W. et j. E
 Intellectus impeditur leso organo phantasie. scđo de aia. t. c. 63. qualiter intelligitur. l. 43. dist. quarti. q. 2. W
 Intellectus nullius partis corporis est actus tertio de aia. t. c. 4. qualiter intelligitur. l. 9. q. q. j. W
 Intellectus passius corruptus. 3. de aia. c. 20. inquit Auer. qualiter intelligitur. l. 45. di. quarti. q. 1. j. B.
 Intellectus possibilis est qui est oia fieri. 3. de aia. t. c. 18. qualiter exponitur. l. 3. di. primi. q. 7. j. C
 Intellectus possibilis nihil est eorum que sunt ante intelligere. tertio de aia. t. c. 5. qualiter exponitur. l. 3. di. primi. q. 7. j. 3. et 3. di. scđi. q. 8. R. et 16. di. scđi. q. vnica. C
 In aduentu forme potentia destruitur. qualiter intelligitur. l. 43. dist. quarti. q. 3. J
 In aia non sunt nisi tria. scilicet potentia habitus et passio. scđo ethi. c. 5. qualiter intelligitur. l. 3. di. scđi. q. 10. R
 In preceptis cum materia non est idem quod quid est cum illo cuius est. 7. meta. t. c. 34. et 35. qualiter intelligitur. l. 22. dist. tertij. q. vnica. J. et 2. q. q. M
 In pirariis et phisicis in se ipsis. secundum thopli. c. 20. qualiter intelligitur. l. 30. di. tertij. q. vnica. h
 In corporibus celestibus est tantum vnum individuum: sicut vnus sol. et vnus mundus. pri-

Propositionū

- absolutis distinguit et plurificat in illis. q̄liter itelligit. l. 26 di. primi. q. vnica. j. 20
- Omnis numerus minor est pars maioris vel ptes. Eucl. lib. 7. p̄clusionē. 4. qualiter itelligit. l. 5. q. q. j. 7
- Ois passio facta magis abscit a substantia. 6. thopi. c. 9. qualr itelligit. l. 44. di. quarti. q. 3. R
- Omnis potētia est cū actus vel actum. qualr itelligit. l. 39. di. fin. primi. q. 1. j. 3
- Omnis scia est de re nō p̄cise vt est existēs. 7. met. t. c. 53. qualr itelligit. l. 7. q. q. j. 6
- Omnis substantia iō corrumpit. q̄ inducit aliq̄s gradus incōs possibilis sue pp̄ue qualitat. q̄ sit p̄positio falsa. l. 12. dist. quarti. q. 3. j. 11
- Omnis natura p̄stantium determinata est rō magnitudinis et augmenti. sc̄o de aia. t. c. 41. qualr exponit. l. 2. dist. secundi. q. 9. R
- Oportet corpora celestia eē alata. sc̄o celi. t. c. 61. qualr itelligit. l. 14. dist. sc̄bi. q. 1. j. 3
- Opz esse conuenientiaz inter recipiens et receptū. qualr sit p̄positio falsa. l. 45. dist. quarti. q. 2. supra. A
- Oportet tot esse substantias sine magnitudine propter cās p̄dictas. 12. met. t. c. 43. q̄liter itelligit. l. 7. q. q. 00
- Optimus finis substantie separatae est in causando latōne corporis celestis. 12. meta. t. c. 39. q̄liter itelligit. l. 48. di. quarti. q. 2. j. A

Pars extra totū est imperfecta. q̄liter itelligitur. l. 43. dist. quarti. q. 2. R

Passiones naturales nō sunt di

Peripateticarū

- uisibiles in infinitū. in de sensu et sens. 7. q̄liter itelligit. l. 2. dist. sc̄bi. q. 9. R
- Perfectio inferioris pōt p̄tineri in specie superiori. q̄liter itelligit. l. 49. dist. quarti. q. 11. j. R
- Perfectius est q̄b in sua p̄fectione minus depēdet. q̄ depēdere est imp̄fectionis. q̄liter itelligit. l. 49. di. quarti. q. 4. j. R
- Perfectū est vnum q̄b cū pōt p̄ducere sibi sile. primo meta. in p̄he. t. 4. met. ad finē qualiter itelligitur. l. 1. distinc. quarn. q. 1. intra. Bb
- Phantasmata se h̄nt ad intellectus sicut sensibilia ad sensum. 3. de aia. t. c. 39. qualr itelligit. l. 45. di. quarti. q. 1. 7
- Pollens mēte d̄z p̄sidere. pollēs aut viribus d̄z seruire. primo politi. c. 2. qualr itelligit. l. 36. dist. quarti. q. 1. j. B
- Possibile est p̄tinuum diuidi fin q̄b cūq̄ signū. qualr itelligit. l. 2. di. sc̄bi. q. 9. j. 3. 2
- Posteriora gnatione sunt priora p̄fectione. 9. met. t. c. 15. qualr itelligit. l. 49. di. quarti. q. 4. j. 2. 13. q. q. R
- Potētia actiua est p̄ncipiū trās mutādi aliud in p̄tium aliud. 5. meta. t. c. 17. 7. 9. meta. t. c. 2. qualiter itelligitur. l. 25. dist. sc̄bi. q. vnica. j. 11. 7. 10. di. quarti. q. 7. 6
- Potētiar actus sunt eiusdē generis. 9. met. t. c. 13. qualr itelligitur. l. 7. di. primi. q. vnica. A. et 16. dist. sc̄bi. q. vnica. A
- Potentia infinita si esset in magnitudine moneret in instanti 8. phy. t. cō. 78. 7. 79. qualiter itelligitur et qualiter p̄hi consequentia valeat. l. 2. distinc. primi. q. 2. Ec. 7. 8. dist. eiusdē

Septima

q.1.£.7.q.q.
 Potētia nō est ad pēritū. qualr
 intelligit. l.43. di. qrti. q. 3. j. 3
 Potētia operatiua nō est factiua
 sui obiecti. qualr intelligitur.
 l.15. q. q. j. Q
 Potētia passiua naturalis d3 ha
 bere potētiā actiua naturalē
 sibi confidentem. qualr intel
 ligitur. l.1. q. prolo. Q. 7. 5. di. pu
 mi. q. 2. T. 7. 43. di. quarti. q. 3.
 Q. 7. 49. di. eiusdē. q. 11. R
 Potētia que est ad aliquē actū
 ordinata actiua primo p illuz
 actū. qualr intelligit. l. ibidem
 q. 1. Q
 Potētia recordatiua cognoscit
 hoc vt hoc: qz cognoscit hic
 z nūc. qualr intelligitur. l. 45.
 dist. quarti. q. 3. j. Q
 Potētie aie egrediunt ab aia:
 vt quedā virtutes z sunt in ala
 Auer. 3. de aia. c. 5. z. 19. z. 20.
 qualr intelligit. l. 16. di. scōi. q.
 vnica. 2
 Potētie pūe nō pht stare simul
 in aliquo. phs. 1. celi. t. c. 118. z
 3. phys. t. c. 10. qualr exponit.
 l. 1. di. scōi. q. 3. 6
 Potētie distinguunt p actus et
 actus p obiecta. 2. d. ala. t. c. 33.
 qualr intelligit. l. 3. di. primi. q.
 3. C. 2. 6. di. eiusdē. q. 1. B. 2. 16.
 scōi. q. vnica. Q. 7. 24. dist. eius
 dē. q. vnica. £. 7. 14. di. tertij. q.
 1. j. £. 7. 13. q. q. h
 Potētie irrōnales nō sunt oppo
 sitoz: 3. necesse est vt possint qñ
 actiui z passiuū appropinquā
 tur. 9. met. t. c. 10. qualr intelli
 git. l. 7. di. primi. q. vnica. j. 2
 Potētie naturales aie sunt in se
 cūda specie qualitatis. phs in
 pdicamentis. ca. de qualitate.
 qualr intelligit. l. 16. dist. scōi.
 q. vnica. p

Sectio

Potētie naturales intēse mūuo
 se impediūt ex actibus suis in
 tēsis. Auicē. 6. naturalū par.
 4. c. 5. qualr intelligit. l. 15. dist.
 tertij. q. vnica. j. 7
 Practica est gāuilius z opis. 2.
 met. t. c. 3. qualr exponit. l. 4. q.
 prolo. Dd
 Praxis est opatio fm electionē.
 qualr exponit. l. 4. q. plo. j. 2
 Primo distinctiua sunt primo di
 uersa. qualiter intelligit. l. 26.
 di. primi. q. vnica. j. 7
 Prima rerū creaturarū est esse.
 proculus in 1. de causis. qua
 liter intelligit. l. 1. dist. quar
 ti. q. 1. j. C
 Prīmū appetibile est cā omniuz
 appetibilū. qliter intelligit. l.
 49. dist. quarti. q. 10. Q
 Prīmū correlatiū potētie acti
 ue est possibile. qliter intelli
 gitur. l. 20. di. primi. q. vnica. £
 Prīmū ens non h3 materiam qz
 est actū purus. 12. met. t. c. 49.
 qliter intelligit. l. 2. q. q. j. R
 Prīmū in omni ordine est absolu
 tissimum. qliter intelligit. l. 28
 dist. primi. q. 3. j. 2
 Principiū artificialiū ē in cogno
 scēre s3 naturalū est in moto.
 6. me. t. c. 1. qualr intelligit. l. 18.
 di. scōi. q. vnica. D
 Priora fm gñationez sunt poste
 riora fm pfectionem. 9. met. t.
 c. 15. qualiter exponit. l. 5. dist.
 primi. q. 2. Q
 Primatio vna nō est maior alia.
 qualr intelligit. l. 50. dist. quar
 ti. q. 6. in sol. arg. ad primum.
 supra. 3
 Propor tio est pfectionis et pfecti
 bilis: qz capacitas pfectionis
 est fm gradū nature pfectibi
 lis. qliter intelligit. l. 13. di. ter
 tij. q. 4. j. 3

Propositionū

Peripateticarum

Prudētia est cōcors appetitui re-
cro. E. ethi. c. 3. aliter intelligit. l.
36. dist. tertij. q. vnica. R

Prudētia est habitus actiuus cū
rōne vera. E. ethi. c. 6. qualr ex-
ponit. l. 4. q. p. ol. Bb

Prudētia est habitus piliatiuus.
tertio 7 sexto ethi. qualr intel-
ligit. l. 36. di. tertij. q. vnica. j. 3

Prudētia est nobilior virtus ce-
teris. sexto ethic. c. 6. qualiter
intelligitur. l. 33. dist. tertij. q.
vnica. D

Pueri primum appellāt oēs vi-
ros patres 7 feminas matres.
primo phys. t. c. 5. qualr expo-
nitur. l. 3. dist. primi. q. 2. O

Punctus est semp in spacio sibi
equali. qualr intelligit. l. 2. dis-
secundi. q. 9. p

Qualis est pportio me-
diū ad mediū
in subtilitate 7 densitate. talis
est pportio motus ad motū in
velocitate 7 tarditate. 4. phy.
tex. c. 71. qualr exponit. l. 2. di.
scōi. q. 9. Aa

Qualitas eleinēti nō est sine ele-
mento. 2. de aia. t. c. 113. qualr
intelligit. l. 15. dist. secundi. q.
vnica. j. F

Qualitas generātis pcedit sub-
stantiaz gēti vt cā effectū q
sit ppositio falsa. l. 1. dist. quar-
ti. q. 1. Lk

Qñ a diuersis formis accipit p-
dicatio vel est pdicatio p acci-
dens si forme nō sunt per se or-
dinate vel p se scō mō si for-
me sunt ordinate. qualr sit ve-
rū. l. 11. dist. quarti. q. 3. j. Ff

Qñ aliqua qualitas est in suble-
cto pōt esse principū agēdi ad
aliqō incōpossibile forme sub-
stantiali. qualr intelligit. l. 12.
dist. quarti. q. 3. R

Quicunq sunt duo actus quorū
neuter includit alium nō redu-
cunt in idē principū. 2. de aia.
t. c. 33. nā scribit pō q potērie
distingunt pactus sicut actus
p obiecta. qualr intelligit. l. 13.
di. quarti. q. 1. Dd

Qñ entia nō habebūt actiones
pprias nō habebūt essentias p-
prias. Auer. 9. met. c. 7. qualr
intelligitur. l. 7. q. q. j. O

Quantā ptingit accipere magni-
tudinē in potēria tantā ptingit
accipere in actu. Auer. 3. phys. c.
69. qualiter intelligit. l. 2. dist.
secundi. q. 9. 3. 7. 13. dist. tertij.
q. 4. D

Quāto aliqua sunt magis vnū
tāto sunt min⁹ separabilia. qualr
intelligit. l. 12. di. scōi. q. 2. E

Quantū est illud qō est diuisibi-
le in ea que insunt quoz sin-
gulū natū est esse hoc aliqd. 5.
me. t. c. 18. qualr intelligit. l. 3.
dist. scōi. q. 4. 3

Que corrūpūt fm substantiam
nō redeūt eadē numero s3 spē
2. de gēn. t. c. vlt. 7 5. phys. t. c.
36. qualr intelligit. l. 43. dist.
quarti. q. 1. j. 1

Quecūq in mathematicis sunt
sūt vnū. Auer. 1. phys. c. 22.
qualiter intelligit. l. 49. dist.
quarti. q. 16. j. D

Quecūq si essent meliora: viden-
tur eē pōnēda in entibus ma-
xime l ente supremo. qualr in
intelligit. l. 2. dist. primi. q. 3. E

Quecūq sunt eadē alicui tercio
sunt eadē iter se. qualr exponit
l. 2. di. primi. q. 7. 3i. 7. 2. di. scōi
q. 7. C. 7. 10. di. quarti. q. 3. D

Quecūq sunt numero mltā vnū
aut specie habēt materias. 12.
met. t. c. 49. qualiter intelligit
l. 2. q. q. D

Septima

Quaecūq; sunt oba p se et nō pmo nō mouēt nisi rōne eorū q; sunt p se et pmo oba sicut magnitudo et figura respectu visus. 2. de aīa. t. c. 63. et 64. quatr in telligif. l. 9. dist. scđi. q. 2. T

Quaecūq; sunt simul vt sunt simy nō hnt ordinē. qualiter intelligitur. l. 13. dist. quarti. q. 1. T

Quelibet pars rarioris ē rarior sicut quilibet ps aucti est aucta. 1. de gen. t. c. 32. qualiter intelligitur. l. 12. dist. quarti. q. 4. f. 25

Que sunt simul in intellu nullū ordinē habēt extra intellectuz: q; sit propositio falsa. l. 13. dist. quarti. q. 1. f. 5

Quicqd includit in p se intellectu alicuius inquantū tale: est illud qd ipm formatr ē tale: quatr exponit. l. 3. dist. primi. q. 5. 3

Quicqd multiplicat vel plurificatur in sua entitate est aliud reatr ab illo qd non plurificat in sua entitate. quatr intelligit l. 16. dist. quarti. q. 2. f. 0

Quidā sunt bñ reminiscitui qui dam vero male pp diuersitates organi. Aristo. in libello de memo. et remi. qualiter intelligit. l. 45. dist. quarti. q. 3. 6

Quidā sunt respectu intrinsecus adueniētes et qdā extrinsecus: quatr intelligit. l. 11. q. q. 22

Quies est priuatio successiōis et mensurat tpe p accidēs. quātū to phy. t. c. 52. et 4. phy. t. c. 118. qualiter exponit. l. 2. dist. scđi. q. 4. T

Quilibet gradus alterationis ē eiusdē rōnis: et p pns agens potens corrūpere aliquē illoz poterit corrūpere quēlibet: qualiter intelligitur. l. 12. dist. quarti. q. 3. infra. R

Quodcūq; pmanens et sempiter

Seccio

num ad quodcūq; aliud pmanēs et sempiternū semp et necesfario h3 eādē habitudinem. 8. phy. t. c. 15. et 2. celi. quatr in telligif. l. 48. dist. qrti. q. 2. f. P

Quod ē de se indeterminatū ad aliqua et in potētia dictionis nō de se determinat ad vnum illoz. qualiter intelligit. l. 25. dist. secundi. q. vnica. f. 11

Qd est posterius in għatione est prius corruptiōe: q̄liter intelligitur. l. 12. dist. quarti. q. 3. f. 5.

Qd mouet aliqd per se mouet p accidēs q̄cquid ē illo: quatr in telligif. l. 10. dist. quarti. q. 6. f.

Quod opponit magis bono est magis fugiendū: quatr sit ppō falsa. l. 50. dist. quarti. q. 2. 25

Quod p se operat est per se subsistens. qualiter intelligitur. l. 9. q. q. infra. 3

Quod prius est cansatū non pōt posterius causari: q; tunc idēz bis causaret. qualiter intelligit l. 8. q. q. f. 0

Quod qd est ē pncipiū cognoscē di illud cuius ē nō sic mā q; est ignota. 1. phy. t. c. 69. q̄liter intellr. l. 22. dist. tertij. q. vnica. 29

Quorūdam obliuisci vt turpiuz melius est q̄ reminisci. 3. tho. c. 10. quatr intelligitur. l. 45. dist. quarti. q. 3. f. P

Quorū nō ē aliqd aliud op pter actionē in istis existit actio vt visio inuidēte et speculatio in speculāte. 9. meta. t. c. 16. qualiter intelligitur. l. 13. q. q. f. 2e

Ratio dominat appetitui inferiori pncipatu politico: et ciuili: ita q; appetitū ille non pōt 3 moueri. 1. poli. c. 3. qualiter intelligit. l. 33. dist. tertij. q. vnica. f. 11

Recipiēs d3 esse denudatū a nā

Propositionū

recipit. Auer. 3. de aia. cō. 4. q̄li
ter intelligit. l. 3. di. scōi. q. 8. 2.
Relatiōe nihil pducit. q̄liter intel
ligitur. l. 13. di. quart. q. 1. p
Relatio nō est p se vna nisi funda
mentū sit vnu. q̄liter intelligit. l.
1. dist. quart. q. 2. d
Relatio nō pōt fundare relonez
q̄ sit ppositio falsa. l. 6. dist. in.
quart. q. 10. d
Relones scōi modi fundant sup
actionē et passionē. 5. meta. tex.
cō. 20. q̄liter intelligit. l. 13. dist.
quart. q. 1. u. 7. 12. q. q. c
Relatio tertij modi est mēsurati
ad mēsurā. 5. meta. t. cō. 20. et
12. met. tex. cō. 4. qualiter in
telligit. l. 13. q. q. j. n
Resolutio nō stat in cognoscibili
bus nisi ad pfectissimū cogno
scibile: nec de eodez nisi ad se
ipm vt pfectissime cognitū: q̄li
ter intelligit. l. 3. q. prol. j. e
Respectu nō pōt ee subm respectu
neqz fundamentū: q̄ sit propō
falsa. l. 12. di. quart. q. 1. j. d

Sapiētia ē habitus nobilissim⁹. 1.
met. in prohe. et. 6. ethi. c. 8. nul
lus etiā actus voluntatis ē nobi
lior apud p̄m iustitiā vel saltē
amicitiā. c. 10. qualiter intelligi
tur. l. 4. 9. dist. q̄rti. q. 4. j. 3

Sciētia dignius ē vt sit de capto
ad aliquid q̄ de q̄litate. Auer.
7. phy. c. 20. q̄liter intelligit.
l. 13. q. q. j. 2n

Sciētia nobilissima dz esse circa
nobilissimū genus. 6. met. t. cō.
q̄liter exponit. l. 3. q. prol. c

Sciētia q̄ est sui grā nobilior est
ea q̄ est grā alterius. q̄liter ex
ponitur. l. 4. q. prol. c

Sciētia speculatiua ē inuēta pp
fugā ignoratiē oībus necessa
rijs existētibz et p̄sertim meta

Peripateticarū

physica in phe. meta. qualiter
exponitur. l. 4. q. prol. j. c
Sciens maxime ad aliqd est. 5.
met. tex. cō. 20. q̄liter intelligit
l. 13. q. q. j. 5

Sciētificū distinguit a ratiocina
tione penes necessariū et contin
gens. 6. ethi. c. 2. q̄liter exponi
tur. l. 4. q. prol. j. 2a

Scōm hoc aliqd ē p se terminus
ad quē fz qd succedit termino
a quo: q̄ sit propositio falsa. l.
10. q. q. in sol. ad primū. j. 7

Semp agit solz astraz totū celū
nō aut timendū ē ne qn stet: qz
nō laborāt hec agētia: qz nullū
agēs cessat mouere nisi fatiget
hec aut agentia nō laborāt: qz
in eis nō est potētia dlectiōis.
nono meta. 1. cō. 17. et scōo celi
tex. cō. 2. et. 7. 1. q̄liter nō sit ve
rum. l. 48. dist. quart. q. 2. j. 2

Sēsus cresceret in infinitū si sen
sibile diminueret in infinitū. in
de sensu et sensato. q̄liter intelli
git. l. 2. dist. secundi. q. 9. n

Sensus si esset actiuus semper
ageret: sicut si cōbustibile esset
cōbustum semper cōbureret. 2.
de anima. t. c. 52. q̄liter exponi
tur. l. 3. dist. primi. q. 7. c. et. 25.
dist. scōi. q. vnica. j. o

Separatio corporis ab aia ē vīo
lenta: qz est 3 naturalē inclina
tionem: qualiter intelligitur. l.
43. dist. q̄rti. q. 2. 5

Si aliq scia esset de oībus causis
illa q̄ esset de fine esset nobilis
sima. Aui. 6. meta. c. vlti. q̄liter
intelligit. l. 3. q. prol. j. 11

Si aliq virtus pōt mouere in in
stanti tūc maior virtus potest
mouere in mīori q̄ in instanti.
3. phy. t. c. 89. et. 90. qualr intel
ligit. l. 5. dist. scōi. q. 2. R

Si deus nō ē sua intelligentia fz

Septima

Quaecūq; sunt oba p se et nō pūmo nō mouēt nisi rōne eorū q; sunt p se et pūmo oba sicut magnitudo et figura respectu visus. 2. de sia. t. c. 63. et 64. qualiter intelligitur. l. 9. dist. scđi. q. 2. T

Quaecūq; sunt simul vt sunt similes nō hnt ordinē. qualiter intelligitur. l. 13. dist. quarti. q. 1. T

Quelibet pars rarioris ē rarior sicut quilibet pars aucti est aucta. 1. de gen. t. c. 32. qualiter intelligitur. l. 12. dist. quarti. q. 4. f. 28

Que sunt simul in intellectu nullū ordinē habēt extra intellectū: q; sit propositio falsa. l. 13. dist. quarti. q. 1. f. 5

Quicquid includit in p se intellectu alicuius inquantū tale: est illud quo ipm formatr ē tale: qualiter exponit. l. 3. dist. primi. q. 5. 3

Quicquid multiplicat vel plurificatur in sua entitate est aliud reatr ab illo qđ non plurificat in sua entitate. qualiter intelligitur. l. 16. dist. quarti. q. 2. f. 10

Quidā sunt bñ reminiscitui qui dān vero male pp diueritates organī. Aristot. in libello de memoria et remi. qualiter intelligitur. l. 45. dist. quarti. q. 3. 6

Quidā sunt respectu intrinsecus aduenientes et qđā extrinsecus: qualiter intelligitur. l. 11. q. q. 2. 1

Quies est priuatio successiōis et mensurat tpe p accidēs, quāto phys. t. c. 52. et 4. phys. t. c. 118. qualiter exponit. l. 2. dist. scđi. q. 4. C

Quilibet gradus alterationis ē eiusdē rōnis: et p qñs agens potens corrūpere aliquē illoz poterit corrūpere quēlibet: qualiter intelligitur. l. 12. dist. quarti. q. 3. infra. R

Quodcūq; pmanens et sempiternum ad quodcūq; aliud pmanens et sempiternū semp et necessario hz eādē habitudinem. 8. phys. t. c. 15. et 2. celi. qualiter intelligitur. l. 48. dist. qrti. q. 2. f. P

Seccio

Quod ē de se indeterminatū ad aliquā et in potētia dictionis nō de se determinat ad vnum illoz. qualiter intelligitur. l. 25. dist. secundi. q. vnica. f. 11

Qđ est posterius in gnatione est prius corruptiōe: qualiter intelligitur. l. 12. dist. quarti. q. 3. f. 5

Qđ mouet aliqd per se mouet p accidēs qđquid ē illo: qualiter intelligitur. l. 10. dist. quarti. q. 6. f. 11

Quod opponit magis bono est magis fugiendū: qualiter sit p pō falsa. l. 50. dist. quarti. q. 2. 6

Quod p se operat est per se subsistens. qualiter intelligitur. l. 9. q. q. infra. 3

Quod prius est causatū non pōt posterius causari: q; tunc idēz bis causaret. qualiter intelligitur. l. 8. q. q. f. 10

Quod qđ est ē pncipiū cognoscēdi illud cuius ē nō scimā q; est ignota. 1. phys. t. c. 69. qualiter intelligitur. l. 22. dist. tertij. q. vnica. 17

Quorūdam obliuisci vt turpius melius est q; reminisci. 3. tho. c. 10. qualiter intelligitur. l. 45. dist. quarti. q. 3. f. P

Quoz nō ē aliqd aliud op; pter actionē in istis existit actio vt visio invidēte et speculatio in speculāte. 9. meta. t. c. 16. qualiter intelligitur. l. 13. q. q. f. 11

Ratio dominat appetitui inferiori pncipatu politico: et ciuili: ita q; appetitus ille non pōt 3 moueri. 1. poli. c. 3. qualiter intelligitur. l. 33. dist. tertij. q. vnica. f. 11

Receptus d; esse denudatū a nā

Propositionū

recipit. Auer. 3. de aia. cō. 4. q̄li
ter intelligit. l. 3. di. scōi. q. 8. 2.
Relatiōe nihil pducit. q̄liter itel
ligitur. l. 13. di. quartū. q. 1. p
Relatiō nō est p se vna nisi funda
mentū sit vnu. q̄liter intelligit. l.
1. dist. quartū. q. 2. d
Relatiō nō pōt fundare refonez
q̄ sit ppositiō falsa. l. 6. distin.
quartū. q. 10. d
Refones scōi modi fundant sup
actionē ⁊ passionē. s. meta. tex.
cō. 20. q̄liter intelligit. l. 13. dis.
quartū. q. 1. U. r. 12. q. q. C
Relatiō tertij modi est mēsurati
ad mēsurā. s. meta. t. cō. 20. ⁊
12. met. tex. cō. 4. qualiter in
telligit. l. 13. q. q. j. n
Resolutio nō stat in cognoscibili
bus nisi ad pfectissimū cognos
cibile: nec de eodez nisi ad se
ipm vt pfectissime cognitū: q̄li
ter intelligit. l. 3. q. prol. j. s
Respectus nō p̄t eē subm respectus
neqz fundamentū: q̄ sit propō
falsa. l. 12. di. quartū. q. 1. j. d

Sapiētia ē habitus no
bilissim⁹. l. 1. met. in prohe. ⁊. 6. ethi. c. 8. nul
lus etiā actus volūtatis ē nobi
lior apud p̄m iustitiā vel saltē
amicitiā. c. 10. qualiter intelligi
tur. l. 49. dist. q̄rti. q. 4. j. 3

Sciētia dignius ē vt sit de capto
ad aliquid q̄ de q̄litate. Auer.
7. phy. l. c. 20. q̄liter intelligit.
l. 13. q. q. j. 32n

Sciētia nobilissima dz esse circa
nobilissimū genus. 6. met. t. cō.
q̄liter exponit. l. 3. q. prol. T

Sciētia q̄ est sui grā nobilior est
ea q̄ est grā alterius. q̄liter ex
ponitur. l. 4. q. prol. Cc

Sciētia speculatiua ē inuēta pp
fugā ignoratiē oibz necessa
rijs existētibz ⁊ p̄sertim meta

Peripateticarū

phyfica in phe. meta. qualiter
exponitur. l. 4. q. prol. j. Cc
Sciens maxime ad aliqd est. 5.
met. tex. cō. 20. q̄liter intelligit
l. 13. q. q. j. S

Sciētificū distinguit a ratiocina
tiuo penes necessariū ⁊ contin
gens. 6. ethi. c. 2. q̄liter exponi
tur. l. 4. q. prol. j. Ba

Scōm hoc aliqd ē p se terminus
ad quē s̄z q̄ succedit termino
a quo: q̄ sit propositiō falsa. l.
10. q. q. in sol. ad primū. j. d

Semp agit solz astraz torū celū
nō aut tūmēdū ē ne qn stet: qz
nō laborāt hec agētia: qz nullū
agēs cessat mouere nisi fatigēz
hec aut agentia nō laborāt: qz
in eis nō est potētia s̄dictiōis.
nono meta. l. cō. 17. ⁊ scōo celi
tex. cō. 2. ⁊ 7. 1. q̄liter nō sit ve
rum. l. 48. dist. quartū. q. 2. j. 3

Sēsus cresceret in infinitū si sen
sibile diminueret in infinitū. in
de sensu ⁊ sensato. q̄liter intelli
git. l. 1. dist. secundi. q. 9. n

Sensus si esset actiuus semper
ageret: sicut si cōbustibile esset
cōbustum semper cōbureret. 2.
de anima. t. c. 52. q̄liter exponi
tur. l. 3. dist. primi. q. 7. Cc. ⁊ 25.
dist. scōi. q. vnica. j. d

Separatio corporis ab aia ē vīo
lenta: qz est s̄ naturalē inclina
tionem: qualiter intelligitur. l.
43. dist. q̄rti. q. 2. S

Si aliq̄ scia esset de obuscausis
illa q̄ esset de fine esset nobilis
sima. Aui. 6. meta. c. vlti. q̄liter
intelligit. l. 3. q. prol. j. U

Si aliq̄ virtus pōt mouere in in
stanti tūc maior virtus potest
mouere in mino: i q̄ in instāti.
8. phy. t. c. 89. ⁊ 90. qualr intel
ligit. l. 5. dist. scōi. q. 2. R

Si deus nō ē sua intelligentia s̄z

Septima

potentia nō est optima substā-
tia. 12. meta. te. cō. 51. q̄lter in-
telligitur. l. 13. q. 4. f. C
Si esset vacuū nihil videret. 2. de
ala. te. cō. 74. quātr intelligit.
l. 9. dist. secūdi. q. 2. f. C
Si intell's dicere ad intellectuz
et intelligentē: idēz bis dicere.
Auer. 5. meta. c. 20. qualiter in-
telligitur. l. 13. q. 4. f. U
Si magnū fuerit habitū ab ha-
bito parit. p̄p̄s i de sen. et sensa.
quātr itellr. l. 2. dist. scōi. q. 12. B
Si materia eēt sine forma qd nō
esset in actu eēt in actu. Auer.
2. p̄p̄s i. c. 12. qualiter intelli-
gitur. l. 11. dist. quart. q. 3. D
Similitudo est vinitas in qualitate
5. meta. tex. cō. 20. quātr intelli-
git. l. 6. dist. quart. q. 10. f. D
Si natura dedisset stellis motuz
pgressiuuz dedisset eis instm
vel instfa ad motuz: q: natura
nō ordinat aliqd ad aliquā per-
fectionēz nisi prouideat illi de
his qbus pōt agere et attingere
illā. 2. celi. t. c. 50. et 59. quātr in-
telligit. l. 1. q. prol. R. et 49. dist.
quart. q. 11. f. J
Si partibile in infinitū ē qd alte-
rat nō pp hoc et alteratio: s3 ve-
lor sit sicut multotiēs densatio
8. p̄p̄s i. t. cō. 52. q̄lter intelligit
l. 2. dist. scōi. q. 9. f. D. et P.
Si plures essent celi plures eēnt
primi motores. 12. meta. te. cō.
49. qualiter exponit. l. 3. dist.
secūdi. q. 6. f. Q
Si qualitātū nō ē delectatio: nō
pp hoc neq bonoz: neq em̄
rutes operatiōes sunt qualita-
tes neq felicitas. 10. ethi. c. 2.
quātr intelligit. l. 13. q. 4. f. ff
Si semp aliqd sedtur aliud et nō
conuertit: difficile est separare
q nō sit genus: quarto thō. in

Seccio

fine: qualiter intelligitur. l. 8.
dist. primi. q. 3. T
Si vnus oppositū est causa vni⁹
oppositi reliquū opposituz est
cā sui oppositi: q̄lter intelligit
l. 20. dist. scōi. q. vñca. f
Sicut res se h3 ad esse ita ad co-
gnosci. 2. me. t. c. 4. quātr expo-
nit. l. 3. dist. primi. q. 2. f. U
Sicut se h3 oculus noctue ad lux
ce3 solis sic intell's n̄r ad man-
festissima in nā. 2. me. t. c. 2. q̄l-
ter exponit. l. 3. dist. primi. q. 1.
Sicut se h3 primū ad tertiu3: ita
scōm ad quartū p locū a cōmu-
tata pportioe: Euclides lib. 5.
cōfōne. 16. et 2. puoz. c. 21. q̄l-
ter intelligit. l. 36. di. p̄m. q. vñ-
ca. f. R. et 43. di. quart. q. 3. f. f.
Sicut se h3 principū in specula-
bilib⁹ sic finis in agibilibus. 2.
p̄p̄s i. t. c. 89. et 7. ethi. c. 12. qua-
liter intelligit. l. 49. dist. quart.
q. 10. D. et 16. q. q. f
Sole forme hoc est qditates se
hnt sicut n̄leri. 8. met. te. cō. 10.
q̄lter intelligit. l. 19. q. q. 21
Spēs est q̄ p̄dicat de plurib⁹ dis-
ferētibus numero in qd. Por.
c. de sp̄e. q̄lter intelligitur. l. 8.
dist. primi. q. 3. Dd
Spēs specialissima ē athoma. 1.
indiuisibilis: q̄lter intelligit. l.
3. dist. secūdi. q. 6. f. Q
Subiectū scie h3 p̄tes passiōes et
p̄ncipia. primo poste. t. c. 43. q̄-
liter exponit. l. 3. q. prol. S
Substātia est p̄ior qdlibet acci-
dēte tpe cognitiōer diffinitiōe
7. meta. t. cō. 4. qualiter intelli-
gitur. l. 1. dist. secūdi. q. 5. 2. et 3.
dist. eiusdē. q. 4. f. B
Substantia est p̄p̄ia vniculq3 et
nō inest alteri: p̄p̄s. 7. met. t. c.
43. qualiter intelligit. l. 3. dist.
secūdi. q. 1. 2

Propositionū

Substantia materialis est indiuiduata p aliqd positiuū intrinsecum sibi qualiter intelligitur l.3. dist. scōi. q. 2. §. A

Substare nō competit accidenti qualiter intelligitur l.12. dist. quarti. q. 2. §. L

Successio in motu est ex resistentia mobilis ad motore vel mediū ad ipm mobile. 4. physico. Auer. c. 71. qualiter exponit. l. 2. dist. scōi. q. 9. §.

Tale ē agēs in actu q̄le est mobile in potētia. 3. phy. t. cō. 17. quāt intelligitur l. 25. dist. scōi. q. vnica. §. D

Tēpus ē numer⁹ motus s̄m p̄i⁹ et posterio⁹ qd nō pōt p̄cipi sine collatiōe posterioris ad p̄p̄i⁹. 4. phy. t. c. 101. q̄liter intelligitur l. 45. dist. quarti. q. 3. §. E

Termini loci et locati sunt simul qualiter intelligitur l. 10. dist. quarti. q. 2. §. D

Termini motus sunt incōpossibiles. 3. phy. t. c. 5. et 26. quāliter exponit. l. 2. dist. scōi. q. 7. §. et 10. dist. quarti. q. 2. O. et 12. dist. eiusdem. q. 4. B

Terminus formalis actiōis ē p̄stātiōis suo receptiuo: qualiter intelligitur l. 44. dist. quarti. q. 2. O.

Totale causans effectiue nō pōt esse imperfectius suo causato: q̄ sit p̄positio certa et vera. l. 12. dist. quarti. q. 3. §. J

Transposita nola et verba idem significāt. 2. perier. c. 1. in fine: qualiter intelligitur l. 3. dist. quarti. q. 2. §. R

Triplex ē mutatio a subiecto in nō subiectū a nō subiecto i subiectū et a subiecto in subiectū. 5. phy. t. c. 7. qualiter intelligitur l. 11. dist. quarti. q. 1. §.

Peripateticarū

Ubi ē aliud p se med iū ibi est alia p se distantia: quāt intelligitur l. 11. q. q. §. A

Ubi est idē agēs et passus eiusdē sp̄i: erit effectus eiusdē sp̄i. quāt intelligitur l. 25. dist. quarti. q. 2. §. D

Ubi est idē p̄ncipiū actiū ē eadem actio. 8. meta. t. c. 11. et 12. q̄ si natura est vna: actio erit vna. Auer. 3. cell. c. 72. qualiter intelligitur l. 12. di. q̄rti. q. 3. §.

Uolētū ē cui⁹ p̄ncipiū est ab eē nō p̄ferēte vim passio. 3. ethi. c. 1. q̄liter intelligit. l. 18. dist. scōi. q. vnica. D. et 29. di. q̄rti. q. vnica B. et 43. dist. eiusdē. q. 4. §. D

Virtus est q̄ habentē p̄ficiat et opus bonū reddit. 2. ethi. c. 5. qualiter exponit. l. 17. dist. primi. q. 2. Bb

Virtus infinita nō agit in tpe. 8. phy. t. c. 79. qualiter intelligitur l. 12. q. q. §. J

Virtus maior si mouet in tpe et maxima mouet in instāti. 6. phy. t. c. 29. quāt exponit. l. 2. dist. secundi. q. 11. D

Virtutes p̄ficiūt hōies mō humano: dona vero p̄ficiunt mō sup humano: et beatitudo mō in hūmano. 7. ethi. c. 1. quāt intelligitur l. 34. di. tertij. q. vnica. R

Virtutes morales sunt i pte irrationabili ale. p̄mo ethi. c. vlti. q̄liter intelligit. l. 33. dist. tertij. q. vnica. in sol. ad primū. §. D

Visus est tencbie perceptiuus. 2. de anima. t. c. 103. qualiter exponitur l. 3. distinctione. primi. q. 3. §. L

Vituperat amator sui. 9. ethi. c. 10. quāt intelligitur l. 29. dist. tertij. q. vnica. B

Volitio requirit necessario intentionem p̄ioriē naturā: quāt

Septima

Intelligi. l. 42. distin. secundi.

q. 4. j. h

Voluntas mala excecatur intellm.

3. ethi. c. 3. et sapi. 2. qualr. intel

ligi. l. 36. di. tertij. q. vnca. j. h

Una potētia spē est ad vnā for

mā specie et potētie distinguū

tur p actus. tertio. phy. te. cō.

10. et Auer. 12. met. c. 11. inquit

num⁹ potētiarū est in mate

ria fm numerū specierū. qualr

Intelligi. l. 11. di. quartū q. 3. j. T

Unitas totius p̄tinui est p̄tinui

tas eius. qualiter intelligi. l.

10. dist. quartū. q. 3. E

Unit⁹ actiōis p se est vna cā acti

ua. qualiter intelligi. l. 17. di.

p̄tinui. q. 2. j. T

Uniuerſalia quodāmodo sunt i

ala vñ intelligere in ip̄a qdcm

est cū velit. secundo de ala. tex.

Sectio

cō. 60. qualiter intelligi. l. 15.

q. q. j. E. 7. 3

Unum esse requirit vnā formā.

q sit ppositio falsa. l. 11. distin.

quartū. q. 3. Bb

Unum h̄z rōnem mēsure. 10. me

ta. tex. cō. 7. qualiter exponit.

l. 8. dist. p̄tinui. q. 3. E

Utrū sit ponere vnā talē substā

tiā impassibilē et inalterabilem

vel plures. vtiq; plures. inquit

Arist. 12. met. tex. cō. 42. quali

ter sit verū. l. 7. q. q. 20m

Unū vñ nō repugnat nisi p vnā

rōnem repugnantie. q sit ppo

sitio falsa. l. 9. q. q. j. B

¶ Explicit Septima Sectio p:
positionum Expositarum de
mente Doctoris Subtilis.

Octaua Sectio Tabule
generalis in qua artificiosum
epithoma scibiliū ceu Mare
magnū Scoticarū specula
tionū ex vniuersis sniarū
Uoluminibus Docto-
ris Subtilis conge-
stum continetur a
clarissimo docto
re Antonio de
Fātis Tar
uisino.

Joannis Antonij de sancto Angelo in Uado ex ord. Ser. sacrae
Theologie professoris ad Lectorem Epigramma.

Iuppiter Astrigeri Senitor laudetur Olympi.
Qui pius Ingenijs munera larga dedit.
Abdita nam Tenebris latuere Uolumina Scoti
hactenus: et quicquid scripserat ille sacrum.
Lucida Lector habes quae fiantis dogmata solers
Edidit: et nullo tempore nota prius.
Ecce suis distincta locis archana resulgent:
En Sophiae lumen grande Epithoma dabūt.
Omnia nonne valent precio haec Epithomata magno:
Uim mentis magnam cernis et Ingenij.
Cedat Erithraeo legitur que littoze concha:
Et quod in aoeis colligit Indus aquis.
Mirus homo vere est Antonius ille: solemus
Dicere: q̄ Phoenix vnica in Italia est.
perlege nunc igitur lustrata Uolumina Scoti
Et quicquid fiantis edidit ipse. Vale.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION

155 WEST 42ND STREET, NEW YORK, N. Y.

1891

1892

1893

1894

1895

1896

1897

1898

1899

1900

1901

1902

1903

1904

1905

1906

1907

1908

1909

1910

Octaua sectio scoticarū specula.

Preclarū Sco-

ticarū speculationū Epithoma
ex quatuor sūlarū voluminibus
doctoris subtilis cōstatū ab ex-
mio doctore Antonio de Sanctis
Taruisino fauste incipit.

Dā non

corrupt naturā
hanc numero: si-
cut nec personā
hāc numero: sed
corrupt se pecca-

to personali: et in hoc demerit
tote totam posteritatem suā.

32. dist. secundū. q. vnica. l. 3

Adam nō appetebat equalitatē
dei directē formalit: s; tñ in-
terpretatiue: et sic oīs peccans
fm q; dicit: Anf. de casu diabo-
li. vult rapere equalitatē dei:
Imo vult eē maior deo in eo q;
volūtatē suā vult pferri volun-
tati diuine nō obediēdo volū-
tati ei: et hoc est solū interpreta-
tiue et nō formalit appetere eq-
litate dei: et sic tñ interpretati-
ue et nō formalit appetierūt
tā hō q; angelī mali equalita-
tē dei. 21. di. scōi. q. 2. 3

Adā peccauit ex electiōe i eo q;
elegit sic complacere vxori: nō
tñ itelligēdo electionē pur est
cōclusio syllogismi practici: po-
tuit em qd lo: dinare appetijt
fuisse absolute apphēsū app-
hēsione simplici absq; aliq; erro-
neo iudicio pcedēte: et hoc suf-
ficat ad hoc q; illō iordiate ap-
peteret. 22. di. scōi. q. vnica. l. C

Adā sciuit hoc esse cōtra prece-
ptū dei comedere de ligno: sed
ignorātia circūstātiarū conse-
quētū: vtpote vtrū tāta pena

sequeret bñ potuit habere illā
lā ignorātiā ante pccm. Simi-
liter ignorātia potuit seq; pec-
catū pñū iquātū ex imoderas-
to appetitu cōplacēdi vxori si
ue peccādo credidit oppositū:
scz esse veniale qd erat mortu-
le. 22. di. scōi. q. vnica. C

Abraā fuit tanti meriti sicut ali-
quis xpian⁹ q; sit mō. Sed nec
Abraā nec aliq; ali⁹ antiquorū
patrū: nec etiā brā hō potuit
amouere obstaculū, quin omīs
trāsiret in limbū. S; q;uis ob-
staculū amoueat per passionē
xpī: null⁹ tñ actu igrediēt celū
nisi cooperet vrtat prima gra-
uā sibi meruit xpō. S; it pa-
tres cooperabātur passiōi xpī
fuisse ad habitualē ingressum
vt amoto obstaculo igredi pos-
sent. Nos aut passiōi exhibite
et amoto obstaculo coopamur
ad actualē ingressum nisi potē-
tia excuset: sicut in pñulis qd
de⁹ dat immediate introitū in ce-
lū: et iō habēt minimā gloriā.
19. di. tertij. q. vnica. l. C

Abraā in imolatiōe Isaac nō di-
xit q; illud qd habuit in mēte.
Nā sicut refert Joseph⁹ in lib.
antiquitatū. dū iret sol⁹ cu; filio
relictis pueris iso: mauit eū q;
liter fuerit miraculose pcept⁹:
et q;liter si esset immolat⁹: de-
eum miraculose resuscitaret: et
hoc credi firmiter expectasse:
q; nō dubitauit de pmissione
dei. In Isaac vocabitur tibi se-
mē. Ipse igit l; intēderet imola-
re Isaac credebāt tñ illū mira-
culose resuscitādū a deo et se-
cū reuersurū ad pueros. vñ ēt
cū dixit reuertemur ad vos. di-
xit q; habuit i corde: nec ē ipo-
nendū faciliter mēdacij aliq;

Octana

Seccio

Abrae. cuius vita fuit valde exē
plaris. 38. di. tertij. q. vnica. 5.
Ab ipso cōceptu relatiuo incōtē
cabili et ab illa forma absoluta
incōtēcabili forte posset abstra
hi qdā concept⁹ indifferētiōr:
hec. s. forma vel entitas incōtē
cabilis: et illē in suo singulari
pprio possz intelligi eē q hui⁹
plone: 13 nō intelligat in singu
lari aliq alicui⁹ cōcept⁹ iserio
ris: sicut intelligo aliqn nō so
luz ens: s3 hoc ens: vel subam
hāc nō determinate cōcipien
do in intellectu meo singulare
alicui⁹ iserioris: puta hoc alal
vel hūc lapidē: sicut qn video
a remotis pui⁹ apprehēdo qd
ē corpus qd alal et alal qd hoc
alal: et istū cōceptū indifferētē
forme incōtēcabilis forte intel
lexit ille q cōcepit supposituz
in diuinis nō determinādo in
intellectu suo illū supposituz
eē absolutū vel relatiuū: qūo
opz dicere de phis: nisi ponat
q ois eoz d deo pcept⁹ ad ex
tra sit falsus: qz planū ē q nō
pceperit hoc suppositū relati
uū mouere celū: tñ aliqd hoc
suppositū posuerunt mouere
celū: qz actio nō est nisi suppo
siti. si ergo nō cōceperūt rōnē
suppositi incōtēcabilis indiffe
rētē ad suppositū absolutū et
relatiuū necessario cōceperūt
hoc suppositū absolutū moue
re celū. qd ē falsuz. 4. q. q. 11
Absolute pl⁹ ligat pceptū legis
nāe ptinēs ad gratitudinē qd
obligatio noua 3cta p ppā p
missionē nisi forte istō pncipiū
vel pceptū serua pmissa. ma
gis obliget qd istō eslo gratus
bñficiētī s3 gradū ei⁹ in bñficia
ciēdo. 22. di. quarti. q. 1. R

Absolutū et reko nō pht includi
in aliq p se vno. sic p se qd sit
vni⁹ generis: et ipsi sit pprius
cōcept⁹ p se vni⁹: et q ipm sit p
se i vno genere. qz sicut i reb⁹
nō pōt fieri vni⁹ per se ex disti
ctis. nisi illa se habeant sicut
pprius actus et propria potē
tia i eodē genere vt p3 p ph3
g. meta. sic non pōt aliqd esse
habens per cōceptū vni⁹. et cū
hoc per se includens distincta
nisi conceptus vni⁹ sit per se
potentialis et alterius actua
lis per se determinans illū po
tentialem. 13. q. q. 1. r.

t. c. 15.

Abstrahentiū non est mēdacū.
abstrahens em non intelligit
rem aliter qd est licz intelligat
rez aliter esse qd est. ita q alie
tas in abstractiōe determinat
suā intellectionē siue dicat mo
dū intelligēdi. nō autē determi
nat obiectuz nec dicit modū
obiecti. 14. di. tertij. q. 2. R
Absurdū videtur q aliquid ha
beat in senaturā illā. vnde sit
idiuiduū vt posset eē idiuiduū
alicui⁹ spēi. ita q simplr non
repugnat sibi posse esse indiui
duū illi⁹. et sibi repugnet pos
se eē simplr. et hoc salte d illis
q nō sunt accidētia loquimur
em modo de substantijs homo
genis: q non inherēt eēntialr
2. di. secundi. q. 9. R

Accedēte sole et alijs stellis cali
dis ad zenith alicui⁹ regionis
elementa superiora. s. ignis et
aer augētur. et inferiora. s. ter
ra et aqua minuant et cōuertit
tur in superiora et ecōuerso re
cedēte sole et accedētibus stel
lis effectiue frigidis. vt est sa
turn⁹ et mercuri⁹. accidit gene
ratio elementū aque et terre

Scoticarum Speculationum

14. di. scđi. q. 3. A

Acceptatio potentie sufficit ad acceptationē eēntiez nō econverso. sicut eē si hō posset viderē actū alterius diligēdi ppter illū actū acceptaret totū suppositū. ita de^o primo acceptat actū libere elicītū a potētia nō qđd acceptatiōe generalī q̄ acceptat omnē creaturaz qđ sic p̄lo eēntia acceptat sed acceptatiōe spālī q̄ ordinat acceptū ad bñtudinē. Acceptat aut sic p̄lo et principat^r potētiā q̄ ē p̄lo beatificabilis et per illā ipaz eēntiam. Et si obij^o eē de abel et munerib⁹ ei⁹. di. eo qđ act^r exterior nō acceptat nisi qđ interior nec interior nisi qđ potētia illa cui⁹ ē act^r v^l elicit^r vel imperat^r acceptat s³ nō ē vltim⁹ resolvere illam acceptationē ist⁹ potētie in acceptationē alicui⁹ prius acceptati. qđ nihil ē p̄i⁹ acceptabile acceptatiōe spālī nisi mediante illa potētia. 26. di. secundū. q. vnica. C

Accidēs bñ pōt eē p̄cipiū alicuius effect^r receptibilis in suo sub^o: sicut spēs intelligibilis ē p̄cipiū intellectiōis recepte in intellectu possibili: et ita forma p̄t eē p̄ncipiū qđ respectu transmutationis sui subiecti. 17. di. primi. q. 2. J. T

Accidēs nō p̄t se vnire effectiue subiecto: vñ si deus reduceret substantiā panis. et nihil aliud faceret: remāceret accēs sine subiecto sicut mō: nec vniret substantie panis tāq̄ forma p virutē illi⁹ accētis dico effectiue. Et si arguas miraculū ē qđ nō inest. ergo cessante impedimēto inherētie. s. non existentia

subiecti cessabit. miraculū et totū inerit. Cñdeo aliqđ positiū i eē miraculose pmanet in illo eē quousq̄ ab aliqđ agēte trāsmutet. 12. di. q̄rti. q. 1. J. Q.

Accētia qñ sunt instrumēta sub stātie ghantis nō attlgūt terminū pncipalē s³ tñ quādā dī positionē puiā vt p3 d q̄lirati b⁹ alteratiū. 1. di. q̄r. q. 1. J. Q

Accidit materie qđ forma perficiēs ipaz educat d potētia ei⁹ vel nō educatur: si eē eē possibile aliquā formā eē in materia: et tñ nō educi de potētia eius: ipsa ita pfecte perficeret materiā sicut si educeret d potētia ei⁹. 11. di. quarti. q. 3. J. T

Accidit spēi. in quātum ē cā par tialis respectu act^r intelligendi cū intellectu: vt cñ alia causa p̄tiali: qđ ipsa pficiat intellectū. qđ et si pficiat eū: nō dat tñ intellectui aliquā actualitatē p̄tinētē ad cālitatē intellectus. C Exēplū potentia motiua in manu pōt vti cultello in quātū acut^r ē: ad diuidēdū alē qđ corp^r: ista acuties si eē in manu vt in subiecto: poss³ manus vt ea ad eādē opationē et tñ accideret manus: in quātū in ea ē potētia motiua: qđ i ea acuties eē et eē conuerso: qđ acuties nullā pfectionē daret manui p̄tinētē ad potētiā motiua qđ appet: qđ eā pfecta ē potētia motiua sine tali acutie: ita eodē mō vti ea qñ ē i alio cōsucto manui: vt cultello: sicut vteret ea si esset in manu. Ita in pposito: si spēs poss³ eē in eēns intellectu absq̄ inherētie p modum forme: si isto mō in eēns eē sufficiēt cōsucta intellectui possent iste due cāe

partiales intellectus et spiritus con-
iuncte sibi inuicem in eadem ope-
ratione in qua modo possunt
quoniam spiritus informat intellectum
quod est appetit ponendo aliquod in-
telligibile per se sine spiritu: illud
enim obiectum est causa partialis: et non
informatur intellectus: quod est altera causa
partialis: sed iste due cause par-
tes approximate absque informa-
tione alterius ab altera per
solam approximationem debita
causant unum effectum comu-
nem. 3. di. primi. q. 7. i. 20

Accipiens voluntatem et gratiam. 13
ei non datur opus mentis in
se sine voluntate. 2. hinc: datur tamen
sibi in gratia in qua est voluntas an-
cedere et virtualiter et per hoc ac-
cipiens gratiam debitor est bonorum
operum quod virtualiter continetur in
gratia illa. ita quod amittens gratiam
et frequenter peccat: non tamen pu-
nitur per amissionem gratie: quia tunc
quod pluries et quod pauci peccaret
equaliter punirentur. 32. dist.
secundi. q. vnica. j. c.

Accipiendo substantiarum mutatio-
nem secundum quod loquitur philosophus de ea illa
est indiuisibilis necessario con-
comitans indiuisibile termi-
nans motum: ita quod mutari est aliter
se habere nunc quam prius. aliter se habere
nunc accipit pro indiuisibili: sed
et prius: accipit per diuisibile:
primum igitur esse forme per se termi-
nans fluxum per se primo mensurat
instanti: et ad illud proprie est muta-
tio: sed ad primum esse forme: quod
non est per se terminans fluxum: non
est proprie mutatio et primo: sed
quasi secundario in quantum
illud primum esse concomitatur
mutationem proprie dictam: ideo
primum esse substantie ge-
nerabilis in quantum. concomi-

tatur mutationem proprie dic-
tam mensurat instanti. 13. non
esse habitum post illud instanti me-
surat tempore: quia in primo instanti
comparat illud esse ad causam par-
ticularem generantem a qua est:
et post illud instanti non habet de-
pendentiam ad illam particularem
causam generantem: sed tamen ad
primam causam conseruantem
et tunc habet habitudinem uniformem
ad illam causam conseruantem: sicut
est in esse angelorum: quod conseruat
in identitate perfecta absque va-
rietate. 2. di. secundi. q. 4. c.

Accipiendo fidem prout dicit ha-
bitum generatum inclinante tamen
aliquid non euidens ex se tamquam
in verum: et hoc determinate.
ut assentit illi tamquam vero. sic per
aliquis scire se habere fidem ge-
neraliter loquendo de fide si-
cut potest scire se habere scientiam
arguendo habitum esse in se ex ip-
sis actibus: sed quod aliquis sciat: vel
scire possit se habere fidem cer-
tam determinate inclinante tamen ve-
rum: ita quod sciat fidem esse veram: et il-
lud in quod inclinatur esse verum ita
quod facit assentire vero: et non so-
lum inclinatur in aliquid tantum verum
sic nullus scire potest in hac vi-
ta: nisi reuelatur sibi: probatio
huius quia non possum scire me as-
sentire vero nisi prius scientiam
esse verum illud cui assentio: scire
aliquem articulum esse verum impos-
sibile est per statum istum de lege com-
muni. Ideo sicut credo deum esse trinum
et unum: et non scio nec scire possum
illud pro statu isto sic credo me
habere fidem in fusam inclinante
tamen in illud sicut verum quod
est in se verum. 23. dist. tertij.
vnica. 3

Accipiendo regulam pro rectis

cante in praxi: prima regula est finis ultimus qui virtualiter includit primo notitiā ois rectitudinis necessarie cuiuscunq; praxis sicut primū subiectū scientie speculatiue priō virtualiter includit notitiā omnīū veritatū speculabiliū: hec autē priā regula q̄ ē finis: ordinate rectificat intellectū et voluntatē: sicut ipse potētie nature sunt agere ordinate: ita qd̄ quasi prius gignit notitiā cōformē recte praxi: q̄ rectificet praxim et ita potentia practicante alia erit potētia prior et prius recta. 4. q. prol. Q.

T. c. 5. Accipiendo sciētiā proprie vt accipitur primo posteriotum. requiruntur quatuor cōditiones in sciētia. priā q̄ sit certa excludendo oēm dubitationē et deceptionē. scda q̄ sit v̄ cognito necessario tertia q̄ sit per cāz euidētē in intellectu. quarta q̄ sit per causam necessariāz euidētem applicatam ad cōclusionē p̄ discursu 3 syllogisticu 24. di. tertij. q. vnica. f. id

Actio generatīa terminat ad eē et q̄ ē ē ē extētie hui⁹ hoīs nō sit res alteri⁹ generis: et p̄ tanto cū eo cuius ē nō faciat ens vere p̄ accidens: tñ hic hō abstrahit ab eē extētie: et ideo nō ē v̄ intellectu ei⁹: p̄pter quod logici dicūt q̄ faciūt vñū cōceptū per accidēs. tunc realit̄ loquēdo hic hō et̄nā corūpt⁹ et generat⁹. ita q̄. q̄ hūc hō pos sit dici generari: tñ non necessario cōcomitātē eē extētie tāz q̄ termino generationis. 22. di. tertij. q. vnica. f.

Actio abstrahēdi q̄ ē priā actio intellect⁹ agētis ē magis pro-

pria sibi q̄ scda q̄ ē cāre intellectionez: q̄ illa pōt cōpetere alijs potentijs: nulla autē alia trāffert obiectū suū de ordine ad ordinem sic intelligēdo de ordine corporalium ad ordinem spiritualiū. imo volūtas lz cādo actū suū fm aliquod p̄ hoc metaphorice transferat obiectū suū de ordine intelligibiliū ad ordinē appetibiliūz tñ ista trāsnatio nō requirit volūtatē agētē sic intelligēdo: hoc ē p̄parātē obiectū suū vt sit actu volibile: sicut intellect⁹ agēs p̄parat obiectū suū vt sit actu intelligibile q̄ qñ obiectū est actu intellectū ē actu volibile: nō igit̄ requirit aliq̄ actio p̄paratōis obiectū volūtati. 15. q. q. p.

Actio in mediū nō p̄cedit naturalit̄ actionē i terminū nisi duplici de cā aut q̄ ē eiusdēz rōnis mediū et termin⁹. et tñ p̄ naturalit̄ recipitur in medio si cut passum p̄pinqui⁹ naturalit̄ p̄terprius patitur q̄ passum remotius: aut si est alteri⁹ rationis. agens habet duas formas actiuas. quarum vna est prior naturalit̄ reliquat fm illam formamque est prior actiua natum est agere in mediū: et secundum aliam in terminū. exemplum primi est. vt quando sol illuminat partes mediū. exemplū scdi vt qñ sol generat mīnerā in visceribus terre. vel vermē in terra et illuminat mediū interpositū et iō exclusiua trāz harū cāru 3. q. nec mediū sit receptiuum eiusdē actiōis cū termino: nec agēs h̄y aliā formā actiua realit̄ vel virtualit̄ p̄ quā sit natū agē i mediū actionē alteri⁹.

Septima

potentia nō est optima substantia. 12. meta. te. cō. 51. q̄luer in-
telligitur. l. 13. q. q. j. C
Si esservacū nihil videret. 2. de
aīa. te. cō. 7. 4. qualr intelligit.
l. 9. dist. secūdi. q. 2. j. C
Si intell^s diceret ad intellectuz
et intelligentē: idēz bis diceret.
Auer. 5. meta. c. 20. qualiter in-
telligitur. l. 13. q. q. j. U
Si magnū fuerit habitū ab ha-
bito parit. phs i de sen. et sensa.
qualr itellr. l. 2. dist. scōi. q. 12. S
Si materia eēt sine forma qd nō
esset in actu eēt in actu. Auer.
2. phys. c. 12. qualiter intelligi-
tur. l. 11. dist. quarti. q. 3. D
Similitudo est unitas in qualitate
saneta. ter. cō. 20. qualr intelli-
git. l. 6. dist. quarti. q. 10. j. D
Si natura dedisset stellis motuz
pgressuuz dedisset eis instm
vel instfa ad motuz: q: natura
nō ordinat aliqd ad aliquā per-
fectionēz nisi prouideat illi de
his qbus pōt agere et attingere
illā. 2. celi. t. c. 50. et 59. qualr in-
telligit. l. 1. q. pīol. R. et 49. dist.
quarti. q. 11. j. J
Si partibile in infinitū ē qd alte-
rat nō pp hoc et alteratio: s; ve-
lor sit sicut multorēs densatio
8. phys. t. cō. 52. q̄luer intelligit
l. 2. dist. scōi. q. 9. j. D. et P.
Si plures essent celi plures eēt
pīmi motores. 12. meta. te. cō.
49. qualiter intelligit. l. 3. dist.
secūdi. q. 6. j. Q
Si qualitātū nō ē delectatio: nō
pp hoc neq bonor: neq emh
tutes operatiōes sunt qualita-
tes neq felicitas. 10. ethi. c. 2.
qualr intelligit. l. 13. q. q. j. ff
Si semp aliqd sequitur aliud et nō
conuertit: difficile est separare
q nō sit genus: quarto thō. in

Seccio

fine: qualiter intelligitur. l. 8.
dist. pīmi. q. 3. T
Si vnuz oppositū est causa vni⁹
oppositi reliquū opposituz est
cā sui oppositi: q̄luer intelligit
l. 20. dist. scōi. q. vīca. ff
Sicut res se hz ad esse ita ad co-
gnosci. 2. me. t. c. 4. qualr expo-
nit. l. 3. dist. pīmi. q. 2. j. U
Sicut se hz oculus noctue ad lu-
ce; solis sic intell^s nō ad mani-
festissima in nā. 2. me. t. c. 2. q̄l-
ter exponit. l. 3. dist. pīmi. q. 1.
Sicut se hz pīmū ad tertīuz: ita
scōm ad quartū p locū a cōmu-
tata pportioē: Euclides lib. 5.
cōctone. 16. et 2. puor. c. 21. q̄l-
ter intelligit. l. 36. di. pīmi. q. vnt
ca. j. R. et 43. di. quarti. q. 3. j. ff
Sicut se hz pīncipiū in specula-
bilib⁹ sic finis in agibilibus. 2.
phys. t. c. 89. et 7. ethi. c. 12. qua-
liter intelligit. l. 49. dist. quarti
q. 10. D. et 16. q. q. ff
Sole forme hoc est qditates se
hnt sicut nūeri. 8. met. te. cō. 10.
q̄luer intelligit. l. 19. q. q. 2.
Spēs est q̄ p̄dicat de plurib⁹ dis-
ferētibus numero in qd. Por.
c. de spē. q̄luer intelligitur. l. 8.
dist. pīmi. q. 3. Dd
Spēs specialissima ē athoma. 1.
indiuisibilis: q̄luer intelligit. l.
3. dist. secūdi. q. 6. S
Subiectū seie hz ptes passiōes et
pīncipia. pīmo poste. t. c. 43. q̄-
liter exponit. l. 3. q. pīol. S
Substātia est pīor qdlibet acci-
dēte tpe cognitioē diffinitioē
7. meta. t. cō. 4. qualiter intelli-
gitur. l. 1. dist. secūdi. q. 5. 2. et 3.
dist. eiusdē. q. 4. j. S
Substantia est ppua vniculq; et
nō inest alteri: phs. 7. met. t. c.
43. qualiter intelligit. l. 3. dist.
secūdi. q. 1. 2.

Propositionū

Substātia materialis est indiui-
duata p aliqd positū in interin-
secum sibi qualiter intelligitur
l.3. dist. scđi. q. 2. §. B

Substare nō competit accidenti
qualiter intelligitur. l. 12. disti.
quarti. q. 2. §. Z

Successio in motu est ex resisten-
tia mobilis ad motore vel me-
diū ad ipm mobile. 4. physico.
Auer. c. 71. qualiter exponit. l.
2. dist. scđi. q. 9. §.

Tale ē agēs in actu q̄lest
mobile in potētia. 3.
phy. t. cō. 17. qualiter intelligitur
l. 25. dist. scđi. q. vnica. §. D

Tēpus ē numer⁹ motus s̄m pri⁹
et poster⁹ qđ nō pōt p̄cipi sine
collatōe posterioris ad prius.
4. phy. t. c. 101. q̄liter intelligit
tur. l. 45. dist. quarti. q. 3. §. E

Termini loci et locati sunt simul
qualiter intelligitur. l. 10. dist.
quarti. q. 2. §. W

Termini motus sunt incōpossi-
biles. 3. phy. t. c. 5. et 26. qua-
liter exponit. l. 2. dist. scđi. q. 7.
§. 2. 10. dist. quarti. q. 2. O. et 12.
dist. eiusdem. q. 4. B

Terminus formalis actōis ē p̄-
stātor suo receptiuo: qualiter
intelligitur. l. 44. dist. n. quarti
q. 2. O.

Totale causans effectiue nō pōt
esse imperfectus suo causato: q̄
sit ppositio certa et vera. l. 12.
dist. quarti. q. 3. §. J

Transposita noīa et verba idē
significāt. 2. perier. c. 1. in fine:
qualiter intelligitur. l. 3. dist. n.
quarti. q. 2. §. R

Triplex ē mutatio a subiecto in
nō subiectū a nō subiecto i sub-
iectū et a subiecto in subiectū. 5.
phy. t. c. 7. qualiter intelligit
l. 11. dist. quarti. q. 1. §.

Peripateticarū

Ubi ē aliud p se mediū ibi
est alia p se distantia:
qualiter intelligitur. l. 11. q. q. §. A
Ubi est idē agēs et passus eiusdē
spēi: erit effectus eiusdez spēi.
qualiter intelligitur. l. 25. dist. n.
quarti. q. 2. §. D

Ubi est idē principis actiū ē ea-
dem actio. 8. meta. t. c. 11. et 12.
q̄ si natura est vna: actio erit
vna. Auer. 3. celi. c. 72. qualiter
intelligitur. l. 12. di. q̄rti. q. 3. §. A
Uolētū ē cui⁹ principis est ab eē
nō pferēte vim passo. 3. ethi. c. 1.
q̄liter intelligit. l. 18. dist. scđi. q.
vnica. D. et 29. di. q̄rti. q. vnica
B. et 43. dist. eiusdē. q. 4. §. D

Virtus est q̄ habentē p̄ficiat et ei⁹
opus bonū reddit. 2. ethi. c. 5.
qualiter exponit. l. 17. dist. pri-
mi. q. 2. Bb

Virtus infinita nō agit in tpe. 8.
phy. t. c. cō. 79. qualiter intels-
ligitur. l. 12. q. q. §. J

Virtus maior si mouet in tpe et
maxia mouet in instāti. 6. phy.
t. c. cō. 29. qualiter exponit. l. 2.
dist. secundi. q. 11. D

Virtutes p̄ficiūt hōicēz mō huma-
no: dona vero p̄ficiunt mō sup
humano: et beatitudo mō in hū-
mano. 7. ethi. c. 1. qualiter intelli-
gitur. l. 34. di. tertij. q. vnica. R

Virtutes morales sunt i pre irro-
nabili ale. pmo ethi. c. vlti. q̄li-
ter intelligit. l. 33. dist. tertij. q.
vnica. in sol. ad primū. §. D

Visus est tenebre perceptiuus. 2.
de anima. t. c. cō. 103. qualiter
exponitur. l. 3. distinctione. pri-
mi. q. 3. §. A

Vituperat amator sui. 9. ethi. c.
10. qualiter intelligitur. l. 29. dist.
tertij. q. vnica. B

Volitio requirit necessario intel-
lectionem priore naturā: qualiter

Septima

Intelligit. l. 42. distin. secundū.
q. 4. j. h

Volūtas mala excecatur intellim.
3. ethi. c. 3. et sapi. 2. qualr. intel
ligit. l. 36. di. tertij. q. vnca. j. h

Una potētia spē est ad vnam for
mā specie et potētie distinguū
tur p actus. tertio. phy. te. cō.
10. et Auer. 12. met. c. 11. inquit
numerus potentiarū est in mate
ria fm numerū specierū. qualr
intelligit. l. 11. di. quarti q. 3. j. T

Unitas totius p̄tinui est p̄tinui
tas eius. qualiter intelligit. l.
10. dist. quarti. q. 3. E

Unio actōis p se est vna cā acti
ua. qualiter intelligit. l. 17. di.
primi. q. 2. j. T

Uniuersalia quodāmodo sunt i
ala vñ intelligere in ip̄a qdcm
est cūvelit. secundo de ala. tex.

Sectio

cō. 60. qualiter intelligit. l. 15.
q. 4. j. E. 2. 3

Unum esse requirit vnā formā.
q sit ppositio falsa. l. 11. distin.
quarti. q. 3. Bb

Unum h̄z rōnem mēsure. 10. me
ta. tex. cō. 7. qualiter exponit.
l. 8. dist. primi. q. 3. E

Utrū sit ponere vnā talē substā
tiā impassibilē et inalterabilem
vel plures: vtiq; plures: inquit
Arist. 12. met. tex. cō. 42. quali
ter sit verū. l. 7. q. q. Xdm

Unū vñ nō repugnat nisi p vnā
rōnem repugnantie. q sit ppo
sicio falsa. l. 9. q. q. j. N

¶ Explicit Septima Sectio p
positionum Expositarum de
mente Doctous Subtilis.

Octaua Sectio Tabule
generalis in qua artificiosum
epithoma scibiliū ceu Mare
magnū Scoticarū specula
tionū ex vniuersis sniarū
Uoluminibus Docto-
ris Subtilis conge-
stum continetur a
clarissimo docto
re Antonio de
Fātis Tar
uisino.

Joannis Antonij de sancto Angelo in Uado ex ord. Ser. sacrae
Theologie professoris ad Lectorem Epigramma.

Iuppiter Astrigeri Senitor laudetur Olympi.
Qui pius Ingenijs munera larga dedit.
Abdita nam Tenebris latuere Uolumina Scott
hactenus: et quicquid scripserat ille sacrum.
Lucida Lector habes quae stantis dogmata solers
Edidit: et nullo tempore nota prius.
Ecce suis distincta locis archana resurgent:
En Sophiae lumen grande Epithoma dabit.
Omnia nonne valent precio haec Epithomata magno:
Uim mentis magnam cernis et Ingenij.
Cedat Erithraeo legitur que littoze concha:
Et quod in aoeis colligit Indus aquis.
Mirus homo vere est Antonius ille: solemus
Dicere: q̃ Phoenix vnica in Italia est.
perlege nunc igitur lustrata Uolumina Scotti
Et quicquid stantis edidit ipse. Vale.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE DIVISION OF THE PHYSICAL SCIENCES
DEPARTMENT OF CHEMISTRY

RECEIVED

APRIL 10 1964

FROM

DR. J. H. DILLON

1040 UNIVERSITY DRIVE

CHICAGO, ILL. 60607

U.S. MAIL

POSTAGE WILL BE PAID BY ADDRESSEE

NO POSTAGE
NECESSARY
IF MAILED
IN THE
UNITED STATES

POSTAGE WILL BE PAID BY ADDRESSEE

NO POSTAGE
NECESSARY
IF MAILED
IN THE
UNITED STATES

POSTAGE WILL BE PAID BY ADDRESSEE

NO POSTAGE
NECESSARY
IF MAILED
IN THE
UNITED STATES

POSTAGE WILL BE PAID BY ADDRESSEE

NO POSTAGE
NECESSARY
IF MAILED
IN THE
UNITED STATES

Octaua sectio scoticarū specula.

Preclarū Sco-

ticarū speculationū Epithoma
ex quattuor scilicet voluminibus
doctous subtilis cōstatū ab ex-
mio doctore Antonio de Fantis
Taruisino fauste incipit.

Dā non

corrupt naturā
hanc numero: si-
cut nec personā
hāc numero: sed
corrupt se pecca-

to personali: et in hoc demerit
tote totam posteritatem suā.

32. dist. secundū. q. vnica. f. 3

Adam nō appetebat equalitatem
dei directer formaliter: sed tñ in-
terpretatiue: et sic ois peccans
fm q̄ dicitur Anf. de casu diabo-
li. vult rapere equalitatem dei:
imo vult eē maior deo in eo. q̄
volūtatē suā vult pferri volun-
tati diuine nō obediēdo volū-
tati ei: et hoc est solū interpreta-
tiue et nō formaliter appetere eq̄-
litate dei: et sic tñ interpretati-
ue et nō formaliter appetierūt
tā hō q̄ angeli mali equalita-
tē dei. 21. di. scđi. q. 2. f.

Adā peccauit ex electiōe i eo q̄
elegit sic complacere vxori: nō
tñ intelligēdo electionē put est
cōclusio syllogismi practici: po-
tuit em qd̄ iordinate appetūt
fuisse absolute apphēsum app̄-
hēsiōe simplici absq̄ aliq̄ erro-
neo iudicio pcedēte: et hoc suf-
ficit ad hoc q̄ illū iordinate ap-
peteret. 22. di. scđi. q. vnica. f. C

Adā sciuit hoc esse cōtra prece-
ptū dei comedere de ligno: sed
ignorātia circūstātiarū conse-
quētū: ytpote ytrū tāta pena

sequeret bñ potuit habere il-
lā ignorātiā ante pccm. Simi-
liter ignorātia potuit seq̄ pec-
catū pñū iquātū ex imodera-
to appetitu cōplacēdi vxori si
ne peccādo credidit oppositū:
scz esse veniale qd̄ erat morta-
le. 22. di. scđi. q. vnica. C.

Abraā fuit tanti meriti sicut ali-
quis xpian⁹ q̄ sit mō. Sed nec
Abraā nec aliq̄s ali⁹ ātiquorū
patrū: nec etiā btā hō potuit
amouere obstaculū, quin offi-
trāsirēt in limbū. Sz quis ob-
staculū amoueat per passionē
xpī: null⁹ tñ actu igredit i celū
nisi cooperet totā puia gfa
quā sibi meruit xps. Silt pa-
tres cooperabātur passiōi xpī
fuisse ad habitualē ingressum
vt amoto obstaculo igredi pos-
sent. Nos aut passiōi exhibite
et amoto obstaculo coopamur
ad actualē ingressum nisi ipotē-
tia excuset: sicut in puulis qd̄
de⁹ dat immediate introitū in ce-
lū: et iō habēt minimā gloriā.
19. di. tertij. q. vnica. f. C

Abraā in imolatiōe Isaac nō di-
xit q̄ illud qd̄ habuit in mēte.
Nā sicut refert Ioseph⁹ in lib.
antiq̄tatū. dū iret sol⁹ cuz filio
relictis pueris iformauit eū q̄
liter fuerit miraculose pcept⁹:
et q̄liter si esset immolati⁹: deo
eum miraculose resuscitaret: et
hoc credit firmiter expectasse:
qz nō dubitauit de pmissione
dei. In Isaac vocabitur tibi se-
mē. ipe igit i3 intēderet imola-
re Isaac credebat tñ illū mira-
culose resuscitādū a deo et se-
cū reuersurū ad pueros. vñ ē
cū dixit reuertemur ad vos. di-
xit q̄ habuit i corde: nec ē ipo-
nendū facilliter mēdacū aliq̄s

Abrae. cuius vita fuit valde exē
plaris. 38. di. tertij. q. vnica. 5.
Ab ipso cōceptu relatiuo incōtē
cabili et ab illa forma absoluta
incōtēcabili forte posset abstra
hi quāda conceptus indifferētior:
hec. s. forma vel entitas incōtē
cabilis: et illē in suo singulari
ppilo possz intelligi eē q̄ huius
plone: lz nō intelligat in singu
lari aliq̄ alicuius cōceptus inferio
ris: sicut intelligo aliq̄ nō so
luz ens: s; hoc ens: vel subam
hāc nō determinate cōcipien
do in intellectu meo singulare
alicuius inferioris: puta hoc alal
vel hūc lapidē: sicut q̄n video
a remotis prius apprehēdo qd
ē corpus q̄ alal et alal q̄ hoc
alal: et istū cōceptū indifferētē
forme incōtēcabilis forte intel
lexit ille q̄ cōcepit supposituz
in diuinis nō determinādo in
intellectu suo illū supposituz
eē absolutū vel relatiuū: quō
opz dicere de phis: nisi ponat
q̄ ois eoz d̄ deo pceptus ad ex
tra sit falsus: q; planū ē q̄ nō
pceperūt hoc suppositū relati
uū mouere celū: tñ aliq̄ hoc
suppositū posuerunt mouere
celū: q; actio nō est nisi suppo
siti. si ergo nō cōceperūt rōnē
suppositi incōtēcabilis indiffe
rētē ad suppositū absolutū et
relatiuū necessario cōceperūt
hoc suppositū absolutū moue
re celū. qd ē falsū. 4. q. q. 11.
Absolute pl^o ligat pceptū legis
nāe p̄tines ad gratitudinē q̄
obligatio noua p̄cta p̄ p̄pā p
missionē nisi forte istū p̄ncipiū
vel pceptū serua pmissa. ma
gis obliget q̄ istū esto gratus
bñficiēti s; gradu ei^o in bñficia
ciēdo. 22. di. quart. q. 1. R

Absolutū et reko nō p̄t includi
in aliq̄ p se vno. sic p se qd sit
vni^o generis: et ipse sit p̄p̄lus
cōceptus p se vni^o: et q̄ ipm sit p
se i vno genere. q; sicut i reb^o
nō pōt fieri vni^o per se ex disti
ctis. nisi illa se habeant sicut
p̄p̄lus actus et propula potē
tia i eodē genere vt p̄p̄ p̄ phz
g. meta. sic non pōt aliqd esse
habens per cōceptū vni^o. et cū
hoc per se includens distincta
nisi conceptus vni^o sit per se
potentialis et alterius actus:
lis per se determinans illū po
tentialem. 13. q. q. 1. f.

t. c. 15.

Abstrahētis non est mēdacū.
abstrahens em non intelligit
rem aliter q̄ est licz intelligat
rez aliter esse q̄ est. ita q̄ alie
tas in abstractiōe determinat
suā intellectionē siue dicat mo
dū intelligēdi. nō aut determi
nat obiectuz nec dicit moduz
obiecti. 14. di. tertij. q. 2. D

Absurdū videtur q̄ aliquid ha
beat in se naturā illā. vnde sit
idividuū vt posset eē idividuū
alicuius sp̄l. ita q̄ simplr non
repugnat sibi posse esse indiui
duū illi^o. et sibi repugnet pos
se eē simplr. et hoc salte d̄ illis
q̄ nō sunt accidētia loquimur
em modo de substantijs homo
geneis: q̄ non inherēt eēntialr
2. di. secund. q. 9. f

Accedēte sole et alijs stellis cali
dis ad zenith alicui^o regionis
elementa superiora. s. ignis et
aer augētur. et inferiora. s. ter
ra et aqua minuant^{ur} et cōuertit
tur in superiora et ecōuerso re
cedēte sole et accedētibus stel
lis effectiue frigidis. vt est sa
turn^o et mercuri^o. accidit gene
ratio elementū aque et terre

Scoticarum Speculationum

14. di. scđi. q. 3. A

Acceptatio potentie sufficit ad acceptationē eēntiez nō econverso. sicut eñ si hō posset videre actū alterius diligēdi ppter illū actū acceptaret totū suppositū. ita de^o primo acceptat actū libere elicītū a potētia nō qđd acceptatiōe generalī q̄ acceptat omnē creaturaz qz sic p̄lo eēntia acceptat sed acceptatiōe spāli q̄ ordinat acceptū ad bñtudinē. Acceptat aut sic p̄lo 2 principālī potētia q̄ ē p̄lo beatificabilis 2 per illā ipaz eēntiam. ¶ Et si obij esset de abel 2 muneribz ei⁹. dico q̄ act⁹ exterior nō acceptat nisi qz interior nec interior nisi qz potētia illa cui⁹ ē act⁹ v^l elicit⁹ vel lperat⁹ acceptat szj nō ē vltēr⁹ resolvere illam acceptationē istī⁹ potētie in acceptationē alicui⁹ prius acceptatī. qz nihil ē p̄i⁹ acceptabile acceptatiōe spāli nisi mediante illa potētia. 26. di. secundū. q. vnica. C

Accidēs bñ pōt ē p̄ncipiū alicuius effect⁹ receptibilis in suo sub̄o: sicut spēs intelligibilis ē p̄ncipiū intellectiōis recepte in intellectu possibillī: 2 ita forma p̄t ē p̄ncipiū q̄ respectu transmutationis sui: subiecti.

17. di. p̄mū. q. 2. f. C

Accidēs nō p̄t se vnire effectiue subiecto: vñ si deus reduceret substantiā panis. 2 nihil aliud faceret: remāceret accēs sine subiecto sicut mō: nec vniret substantie panis tāq̄ forma p̄ virtutē illī⁹ accitis dico effectiue. Et si arguas miraculū ē q̄ nō inest. ergo cessante impedimēto inherētie. s. non existentia

subiecti cessabit miraculū 2 totū inerit. ¶ Rñdeo aliqd positiū ē ē miraculose pmanet in illo eē quousq̄ ab aliq̄ agēte trāsmutet. 12. di. q̄rti. q. 1. f. Q.

Accitū qñ sunt istrumēta substantie gñantis nō attigūt terminū pncipalē sz tñ quādā dispositionē puiā vt p̄z d̄ q̄litati b⁹ alteratiū. 1. di. q̄r. q. 1. f. Q

Accidit materie q̄ forma perficiēs ipaz educat d̄ potētia ei⁹ vel nō educatur: si eñ eēt possibile aliquā formā eē in materia: 2 tñ nō educi de potētia eius: ipsa ita pfecte perficeret materiā sicut si educeret d̄ potētia ei⁹. 11. di. quarti. q. 3. f. C

Accidit spēi. inquātū ē cā partialis respectu act⁹ intelligendi cū intellectu: vt cū alia causa p̄tialī: q̄ ipsa pficiat intellectū. qz si perficiat eū: nō dat tñ intellectui aliquā actualitatē p̄tinētē ad cālitatē intellectus. ¶ Exēplū potentia motiua in manu pōt vti cultello in quātū acut⁹: ad diuidēdū alīqd corp⁹: ista acuties si eēt in manu vt in subiecto: possz manus vti ea ad eādē opationē 2 tñ accideret manui: inquātū in ea ē potētia motiua: q̄ i ea acuties eēt 2 eōuerso: qz acuties nullā pfectionē daret manui p̄tinētē ad potētiā motuā qđ appet: qz eā pfecta ē potētia motiua sine tali acutie: ita eodē mō vti ea qñ ē i alio cōiuncto manui: vt cultello: sicut vteret ea si esset in manu. Ita in pposito: si spēs possz eē in eñs intellectui absq̄ inherētia p modum forme: si isto mō in eñs eēt sufficiēter cōiuncta intellectui possent iste due cāe

Octaua

Seccio

partiales intellectus et spiritus con-
iuncte sibi inuicem in eadem ope-
ratione in qua modo possunt
quoniam spiritus informatur intellectum
quod est appetit ponendo aliquod in-
telligibile prius sine spiritu: illud
est obiectum et causa partialis: et non
informatur intellectum: quod est altera causa
partialis: sed iste due cause par-
tiales approximant: absque infor-
matione alterius ab altera per
solam approximationem debitas
causant unum effectum communem.
3. di. primi. q. 7. l. 20

Accipiens voluntatem et gratiam. 13
ei non datur opus meritorium in
se sine voluntate. Prout datur tamen
sibi in gratia in qua est voluntate an-
cedente et virtualiter per hoc ac-
cipiens gratiam debito: est bonorum
operum quod virtualiter continent in
gratia illa. ita quod amittens gratiam
et frequenter peccans: non tamen puni-
tur per amissionem gratie: quia tunc
quod pluries et quod pauci peccaret
equaliter punirentur. 32. dist.
secundi q. unica. l. C

Accipiendo substantiarum mutatio-
nem secundum quod loquitur philosophus de ea illa
est indiuisibilis necessario con-
comitans indiuisibile termi-
nans motum: ita quod mutari est aliter
se habere nunc quam prius. aliter se habere
nunc accipit pro indiuisibili: sed
quam prius accipit per diuisibili:
primum igitur est forme per se termi-
nans fluxum per se primo mensurat
instanti: et ad illud proprie est muta-
tio: sed ad primum esse forme: quod
non est per se terminans fluxum: non
est proprie mutatio et prius: sed
quasi secundario in quantum
illud primum esse concomitatur
mutationem proprie dictam: et
ideo primum esse substantie ge-
nerabilis in quantum concomi-

tatur mutationem proprie dic-
tam mensuratur instanti. sed non
esse habitum post illud instanti me-
surat tempore: quia in primo instanti
comparat illud esse ad causam par-
ticularem generantem a qua est:
et post illud instanti non habet de-
pendentiam ad illam particularem
causam generantem: sed tamen ad
primam causam conseruantem
et tunc habet habitudinem uniformem
ad illam causam conseruantem: sicut
est in esse angeli: quod conseruat
in identitate perfecta absque va-
rietate. 2. di. secundi. q. 4. l. E

Accipiendo fidem prout dicit ha-
bitum generatum inclinante in
aliquid non cuidens ex se tamquam
in verum: et hoc determinate.
ut assentit illi tamquam vero. sic per
aliquis scire se habere fidem ge-
neraliter loquendo de fide si-
cut potest scire se habere scientiam
arguendo habitum esse in se ex ip-
sis actibus: sed quod aliquis sciat vel
scire possit se habere fidem cer-
tam determinate inclinante in ve-
rum: ita quod sciat fidem esse veram: vel
illud in quod inclinatur esse verum ita
quod facit assentire vero: et non so-
lum inclinatur in aliquid tamquam verum
sic nullus scire potest in hac vi-
ta: nisi reueletur sibi: probatio
huius quia non possum scire me as-
sentire vero nisi prius scientiam
esse verum illud cui assentio: scire
aliquem articulum esse verum impossi-
bile est per statum istum de lege com-
muni. Ideo sicut credo deum esse trinum
et unum: et non scio nec scire possum
illud pro statum isto sic credo me
habere fidem infusam inclinante
tem in illud sicut verum quod
est in se verum. 23. dist. tertii.
unica. 3

Accipiendo regulam pro rectis

Scoticarum

Speculationum

cante in praxi: prima regula
est finis ultimus qui virtuali
ter includit primo notitiā ois
rectitudinis necessarie culu
cunq; praxis sicut primū sub
iectū scientie speculative pilo
virtualiter includit notitiā om
niū veritatis speculabiliū: hec
autē praxi regula q̄ ē finis: ordi
nate rectificat intellectū ⁊ vo
luntatē: sicut ipse potētia na
te sunt agere ordinate: ita q̄
quasi prius gignit notitiā cō
formē recte praxi: q̄ rectificet
praxim ⁊ ita potētia praxi
cane alia erit potētia prior: et
prius recta. 4. q. p. ol. Q

T.c.5. Accipiendo sciētiā proprie vt accipitur pulmo posteriorum. requiruntur quatuor cōditiones in sciētiā. p¹a q¹ sit certa exclu-
dendo oēm dubitationē ⁊ des-
ceptionē. scōa q¹ sit d¹ cognito
necessario tertia q¹ sit per cāz
euidētē in intellectu. quarta q¹
sit per causam necessariāz eui-
dentem applicatam ad cōclu-
sionē p¹ discursuz syllogisticuz
24. di. tertij. q. vnica. l. 3D

Actio generantis terminatur ad eē
 & q̄d eē extētie hui⁹ hoīs nō
 sitres alteri⁹ generis: & p̄ ta
 to cū eo cuius ē nō faciat ens
 vere p̄ accidēs: tñ hīc hō ab
 strahit ab eē extētie: & ideo nō
 ē d. intellectu ei⁹: ppter quod
 logici dicūt q̄ faciūt vñū cōce
 ptū per accidēs: tunc reārūt
 quēdo hīc hō etis contrāp̄t &
 generat. ita q̄. q̄uis hīc hō pos
 sit dici generari: tñ non neces
 sario cōcomitātē eē extētie tā:
 q̄ terminō generationis. 22.
 di. tertij. q. vñica. ff

**Actio abstrahēdi q̄ ē p̄ia actio
intellectus agētis ē magis pro-**

pria libi q̄ scda q̄ ē cāre intel-
lectione: q̄ illa pōt cōpetere
alijs potentijs: nulla aut̄ alia
trāffert objectū suū de ordine
ad ordinem sic intelligēdo de
ordine corporalium ad ordi-
nem spiritaliū. Imo volūtas
l3 cādo actū suū fm aliquod
p hoc metaphoyice transferat
objectū suū de ordine intelli-
gibili ad ordinē appetibiliū
tū ista trāslatio nō req̄rit volū-
tatē agētē sic intelligēdo: hoc
ē pparatē objectū suū vt sit ac-
tu volibile: sicut intellect⁹ agēs
pparat objectū suū vt sit actu
intelligibile q̄ qñ objectū est
actu intellect⁹ ē actu volibile:
nō igr̄ req̄rit aliq̄ actio prepa-
rās objectū volūtati. 15. q. q. p
Actio in mediū nō pcedit natu-
rali actionē i terminū nisi du-
plici de cā aut q̄r ē eiusde q̄
nōs mediū ⁊ termin⁹. ⁊ tūc pū
naturalr recipitur in medio si-
cut passum p̄pinq̄ naturalr
liter p̄ius patitur q̄ passum
remotius: aut si est alter⁹. rati-
onis. agenahabet duas for-
mas actiūas. quarum vna est
prior naturaliter reliquat fm
illam formamque est prior ac-
tiua natum est agere in me-
diū: secundum aliam in ter-
minum. exemplum p̄mi est.
vt quando sol illuminat par-
tes mediū. exemplū scdi vt qñ
sol generat minerā in visceri-
bus terre. vel vermē in terra
⁊ illuminat mediū interpositū
⁊ iō exclusat rāp hārū cārū
s. q̄ nec mediū sit receptiūum
eiusde actōis cū termino: nec
agēs h̄y aliā formā actiua rea-
liter vel virtualr p quā sit na-
tū agē i mediū actionē alterē

Actio in mediū nō pcedit natu-
rali actionē i terminū nisi du-
plici de cā aut q: ē eiusdēz rō-
nis mediū ⁊ termin⁹. ⁊ tūc pū-
naturali recipitur in mediū
cū passum ppinqui⁹ natras
literpius patitur q̄ passum
remotius: aut si est alteri⁹. rati-
onis. agens habet duas for-
mas actiuas. quarum vna est
prior naturaliter reliquat fm
illam formamque est prior ac-
tua natum est agere in me-
diū: ⁊ secundum aliam in ter-
minū. exemplū prmi est.
vt quando sol illuminat par-
tes mediū. exemplū scdi vt qñ
sol generat minerā in visceri-
bus terre. vel vermē in terra
⁊ illuminat mediū interpositū
⁊ iō exclusiua trās harū cāru
s. q̄ nec mediū sit receptiūm
eiusdē actiōis cū termino: nec
agens h̄y aliā formā actiua rea-
liter vel virtuali p quā sit na-
tū agē i termini actionē alteri⁹

Octaua

rōnis ab actiōe i terminū nullo mō pcedit actiō in mediū actionē naturālē in terminū: & ppter hoc mediū corporale qđ est inter angelos distantes neq; est natū recipere actionē eiusdē rōnis cū angelo distāte audiēte: nec aliā alteri^o rōnis priorē illa: q; angelus loquēs nec h; formā virtualr nec for- maliter actiū actiōis prioris ad illam: que est locutio. 9. dist. secund. q. 2. j. 3.

Actio prima pductiua siue pductio prima vel origiatio actiua est prima entitas incōicabilis in diuinis: q; illā nihil pcedit nisi memoua pfecta vel essentia: & totū hoc est cōicabile et ideo primū pducere nō pōt cōicari: q; tūc productū per illud pduceret se: qđ est impossibile. 4. q. quoli. j. X

Actio pprie sumpta tres h; proprietates. Una est q; est in cōtinuo fieri: eque em depēdet ab agēte in scō: & vltimo instāti: et tñ primo immo in quolibet quantū durat. & cōappietas est: q; est circa aliqđ receptiū in conclusio est vt in subiecto: nā actio nō est in agēte: sed in passo. Tertia pprietas est: q; ē circa aliquē terminū ad quem terminat: q; ē accipit p eā. Idē intellige de passiōe. opatiōes ergo immanentes assimilātur actiōi & passiōi: in pma pditione & scō: nō aut in tertia q; est cōpletiua. 3. di. pmi. q. 6. 3.

Actualis depēdētia vnius naturre vt assumat a verbo nō repugnat depēdētie alteri^o nature: nec est repugnātia ex pte verbi: q; p hoc non ponētur in eo nisi plures relationes ratiōis.

Sectio

vel nulla relatio rōnis: sed tā tū. q; ipm terminet plures relationes reales ad ipm. hoc autē nō est impossibile. sicut tota trinitas terminat oēs relationes reales creaturarū. nulla est igit causa impossibilitatis vel impossibilitatis assumptionis alterius nature etiam ista natura manēte vnita. 1. di. fin. tertij. q. 3. A

Actualis intellectio nō est actio de ghe actiōis: s; est qualitas nata terminare talē actionē: q; significat p hoc qđ est dicere: vel in cōi per hoc qđ est elicere verbum: & iō est aliqđ pductū actione: q; est intellectio: q; ipsa intellectio nō est pductiua alius: s; ipsa est pducta actione que est de genere actionis. 37. dist. primi. q. vnica. j. 1.

Actus amicitie tēdit in obiectū vt est in se bonū. actus aut cōcupiscētie tendit in illud vt est bonū mhi: & ideo nobilius est obiectū in se q; vt ab aliq; habitū: saltē illa habitio obiecti ad habētē q; est formalis rō. in obiecto vt concupito diuinuit ab illa perfectione obiectiua quā habet istud bonū vt in se. 49. dist. quarti. q. 5. j. C

Actus beatificus et meritorius sunt duo actus: q; vnus respicit eternū: et alius tēporale in ordine ad finē vltimū: nec op; q; vniuersaliter ois actus meritorius sit primo & immediatē in executione circa deū: sed sufficit q; intēdiōe. vñ in executione pōt aliqđ immediatē diligere et finaliter in deū reduci. 18. dist. tertij. q. vnica. 1.

Actus beatificus intellectus nō pōt esse cognitio abstractiua: s; ne

Scoticarum Speculationum

cessario intuitiva: q: abstractiva
 ua ē eā existētiā nō existētiā:
 et sic bitudo posset eē in obie-
 cto nō existēte: qd ē impossibile:
 abstractiva posset hfi lz obie-
 ctū nō attingat in se: s; i situ-
 dine. bitudo autē nūq; hfi nisi
 ipm obiectū bitūcū immediate i
 se attingat: et hoc ē qd aliq; vo-
 cāt et bñ ipam intellectionē in-
 tuitivā visionē faciē: et accipi-
 tur ab aplo. 1. ad Cor. 13. Vi-
 demus nunc per speculū et in
 enigmate: tūc autē videbim⁹ fa-
 cie ad faciē. 6. q. quoli. 1. 7.

Actus charitatis ultra rectitudi-
 nē hoc est conformitatē sura-
 cognitionē directivā h; ppiā
 bonitatē ex hoc q; est fm incli-
 nationē charitatis: imo eē fm
 illā inclinationē est habere p-
 priā bonitatē charitativā: non
 sic de virtutib⁹ moralibus. 17.
 q. quoli. 8.

Actū cognitionis de existente vt
 existēs: et pñs est h; angelus
 de se: nō tñ em̄ intelligit Mi-
 chael se eo mō quo intelligeret
 Gabrielē. si Gabriel annih⁹: a-
 ret intellectiōe. s. abstractiva: s;
 intelligit se vt existētē et vt exi-
 stētē eūdē sibi: sic etiā intelli-
 git suā intellectionē si reflectat
 sup eā nō solū pñderādo itel-
 lectionē sicut quoddā obiectū
 abstractū ab existētiā et nō exi-
 stētiā: q: sic intelligit intellectio-
 nē alteri⁹ angeli si nulla intel-
 lectio ei⁹ eēt: s; intelligit se in-
 telligere hoc est intellectionē si
 bi inexistentē: et ista intellectio
 possibilis angelo est possibilis
 simpliciter intellective nostre:
 q: pmittitur nobis q; crimus
 equales angelis. ista inquā in-
 tellectio pōt ppiē dici intuiti-

ua: q: ipsa est intellectio rei vt
 existētis et pñentis. 6. q. qli. 7.
Actus concupiscētie nō est nec oē
 pōt pñm⁹ act⁹ volūtatis respē-
 ctu finis: q: oē concupiscere est
 in virtute alicui⁹ act⁹ amicitie.
 Iō em̄ concupisco huic bonū: q:
 amo hūc cui concupisco: tū q:
 actus amicitie inest voluntati
 fm q; h; affectionē iustitie: q:
 si solā affectionē cōmodi h̄et
 non posset nisi sibi summe cō-
 moda velle fm Anf. 14. de ca-
 su diabo. Act⁹ autē concupiscētie
 inest volūtati fm q; h; affectio-
 nē cōmodi: q: necessario inest
 fm illā ēē si sola illa esset nobi-
 lior: aut fm rōnē ē affectio iusti-
 tie affectiōe cōmodi: q: ē regu-
 latrix ei⁹ et moderatrix fm An-
 sel. et ppiā volūtati inquātū li-
 bera ē: cū affectio cōmodi esset
 ei⁹ etiam si volūtas libera nō
 esset. 49. dist. quarti. q. 5. C.

Act⁹ credēdi ē ab obiecto pñte si
 cut ab efficiēte actū. nō sic autē
 est a volūtate. alr si voluntas
 eēt cā act⁹ credēdi: et pponeret
 intellectui astra esse paria: nul-
 la pñsione facta: posset volū-
 tas impare intellectui credere
 determinate astra eē paria: et
 hoc nihil est: sed op; obiectus
 h̄et causalitatē super actū: nec
 voluntas mouet nisi moueat
 ab obiectū. 25. di. terti⁹. q. 2. A.

Actus credēdi depēdet ex duob⁹
 bus. s. ex habitu inclinante: et
 pñtia credibilis: q; nō ē pñs
 in habitu. et iō sine doctore et
 reuelatore nō tenentur simpli-
 ces qb⁹ nō erāt tot credēdā ex
 plicita tot credere: sicut Moy-
 ses: nec Moyses: forte sicut te-
 nētur mō maiores in ecclesia:
 q: tot credibilia nō erant sibi

reuelata. opposito modo ē de sciētia: q̄ habēs habitū sciētie eo q̄ generat ab obiecto sicut a partiali causa: h̄z obiectū sufficiēter presens quous nō ex vi habitū: s̄z per species q̄ manēt p̄diu manet sciētia. id pōt cōsiderare qm̄ vult: et in p̄tate ei⁹ est post sciētiā habitā cōsiderare quodcūq̄ cōtētor. in habitū: nō sic est de fide patet. nec sufficit quicūq̄ occurfus credibilis ad intellectū ad hoc q̄ habitus inclinēt in actū firmiter eliciendū: sicut p̄z. de baptizato nūc: cui si statim occurrant phantasmata illoz terminoz mori et resurgere: et componat ap̄d se mortui resurgēt nō credit nisi prius sibi constiterit p̄ aliquem q̄ sit articulus credēdus. ideo necessario requirit cū fide infusa fides acq̄sita ex auditu. 2. 5. dist. tertij. q. 1. 3

Actus credēdi dependet ex duobus. s. habitu inclināte: et credibili p̄sentato: nō quodcūq̄ s̄z p̄sentato tāq̄ credibile. et sic cōster nō p̄sentat nisi per doctrinā: et adhuc si sic p̄sentatur: nō necessario credit intellect⁹ vt sic credere p̄cedit vel: q̄ p̄positiōes credibile intellectui nō demonstrat ita vt cogat intellectū ad assentiendū ideo nō credit nisi volēs quous sūt voluntas sic habeat imperiū sup actū credēdi: nō tñ habet imperiū sup oppositū actū sc̄ate fide: vt intellectus dissentiat credibili p̄posito p̄ imperiū volūtatis: s̄z solū pōt impedire intellectū ne exeat in actū suū credēdi elicitū circa credibilia p̄posita. 2. 5. dist. tertij. q. 1. infra. 2.

Actus displicētie de peccato ad hoc q̄ sit sufficiens ad verā penitentiam siue intrinsecam solam: siue ad dignam susceptionē sacramenti penitētie requirit liberū vsum rōnis et voluntatis. 20. dist. quart. q. 1. B

Act⁹ distinguitur modo quo est actus: si est act⁹ accidentalis distinguit accidentali sicut actus essentialis distinguit essentialiter: et vltima distinctio in coordinatione predicamētalī est distinctio indiuidualis: et illa est p̄ vltimū actū per se p̄tinētē ad coordinationē p̄dicamētalē: et ad hanc coordinationē predicamētalē nō per se pertinet existentia actualis: actualis enim existentia est vltimus actus: s̄z posterior tota coordinatione predicamētalī et idē existētia distinguit vltimate: s̄z distinctio: que est extra totā p̄ se coordinationē predicamētalē. que distinctio ē aliquo modo accidentalis: tñ seq̄tur totā distinctionē fm̄ esse d̄ditatiuū. eo ergo mō quo est act⁹ distinguit: et in q̄ est vltim⁹ act⁹ vltimate distinguit. 3. dist. sc̄bi. q. 3. C

Actus est generatiuus habitus sicut forma aliqua ē causa vel rō causandi aliaz formā: sicut lumē solis in medio est rō gignēdi ibi calorem: nō est autē talis actus gignitiuus: vt actio: s̄z tali actione gignit tā actus q̄ proprius habitus vt terminus talis actionis: et ad significandū gignitionē talē: que est actio de genere actionis: videmus potētiā elicere actū intelligēdi. 3. dist. p̄mī. q. 9. Q

Actus est intērior a potētia et ha

Scoticarū

būtu: q̄s a potētia sola: nō quīdē q̄ potētia sit causa substantie actus. et habitus sit causa intēssionis: quasi duobus causis correspōdeāt due cause: sed q̄ ambe cause cōcurrētes p̄nt pducere effectū perfectiorē q̄ altera sola: qui tamē effectus scōm se totum: et vt per se vnus est a duabus causis: sed in diuerso ordine causantib⁹.

17. dist. p̄mi. q. 2. 2.

Actus est similitudo cognita: et talis nō sufficit ad cognoscēdū illud cui⁹ est act⁹: sicut species intelligibilis in vno intellectu visa: alij intellectui videnti eā nō sufficeret ad p̄fecte cognoscēdū obiectū cui⁹ ē. 14. q. 4. 1. 3i

Act⁹ et si nō sit essentialiter relatiu⁹: cū tñ sit p se mediū vnīcō potētia tali obiecto: dicīf p̄fectio ex maiori p̄fectione obiecti: sed istā p̄fectionē nō habet ab illo tāq̄ a principio: intransco: s; sicut a cā extrinseca vel saltē ab aliquo extrinseco qd̄ terminat depēdētia ei⁹ essentialē. 13. q. quoli. 1. 3i

Actus est simplr p̄fectior habitus etiā in rōne p̄fectionis finalis: q̄ immediatius attingens obiectū finale: et in rōne etiā p̄fectionis formalis: q̄ tota p̄fectio non posset cōpetere habitui tali in summo quāta actui tali in summo. 49. dist. quart. ti. q. 2. infra. ff

Actus et potētia sunt opposita prout dicūt modos cuiuslibet entis: put. si idē est ens in potētia anteq̄ actu sit: et ens in actu: qñ iā est. et isto modo nulli eidē quēiūt: nec formaliter nec etiā denotatiue: q̄. si idem dicatur ens denotatum simul

Speculationū

ab aliq̄ in aliq̄ actu et ab eodē in potētia: vt tñ act⁹ accipit p̄ncipio actiuo: et potētia p̄ncipio passiuo. q̄ cadūt infra eēntiaz cuiuslibet diffinibilis vel diffiniti: sic nō sūt opposita. nec sic diuidūt ens. nec repugnāt alicui eidē. 2. di. scōi. q. 10. 1p.

Actus eo mō q̄ d; h̄re bonitatē maiore siue in sp̄e siue intēssionis in sp̄e: eodē mō si caret bonitate obita est peior p̄uatiue et si habeat conditionē aliquā positiuā repugnāte; est peior cōtrarie. 18. q. q. Ba.

Actus intell̄s nō est total⁹ cā actus volūtatis: sed partialis cā si est aliq̄. nec ecōuerso voluntas est totalis cā intellectiōis. 49. di. quarti. q. 4. 1. 2.

Act⁹ intell̄s vt p̄cedit actū volūtatis nō h; dīformitatē ab actu volūtati; seq̄nte: s; illo p̄uori p̄nt aliq̄d vep̄cipere. et hoc tā speculabile: puta deū eē trīnū q̄ agibile: puta deū eē diligendum. 7. dist. scōi. q. vnica. S.

Actus intell̄s est talis q̄ necessario est falsus ex eo q̄ est falsi obiecti. actus autē volūtatis nō est impurus. i. malus q̄ est obiecti mali. nisi cōcomitāter. 49. di. q̄rti. q. 4. 1. 32.

Act⁹ itelligēs vere manet i agēte: nō tñ i supposito agēte: ita q̄ nō trāseat ex supposito: sed nec trāsit ex partē intellectiū in sensitiuā: nec ex intellectiū in appetitiuā: nec ex p̄ncipiū eius actiū in aliā potētiā: sed manet in parte intellectiua: que est cā partialis eius. Nō autē op; actionē p̄ptie dictā manere in sua cā totali: s; sufficit q̄ maneat in sua cā partiali. 3. dist. p̄mi. q. 7. Q.

Octana

Actus liberi arbitrij nō subsunt ne-
cessario cālitati celi. ⁊ p qñs il-
li nō necessario redibūt idem.
nec p qñs aliqui act⁹ necessa-
rio depēdētes ex eis: ⁊ tñ illud
exēpluz ponit Augu. de dicto
pñor. vbi pñs sicut inq̃t i hoc
seculo plato ⁊ in scola q̃ acha-
demica dicta est discipulos do-
cuit: ita p innumerabilia retro
secula ⁊ idē plato ⁊ eadē ciui-
tas ⁊ eadē scola idēq̃ discipu-
li reperti. s; subdit. absit ista
credam⁹ inducēs iprobatiōes
ex scriptura prius adductas.
43. di. quarti. q. 3. f. C.

Actus volūtatis in cōi ē duplex
s. velle ⁊ nolle: nolle em̃ ē act⁹
positiuus volūtatis quo fugit
discōueniēs seu resistit ab obie-
cto discōueniente: velle est act⁹
quo acceptat obiectū aliqđ cō-
ueniēs ⁊ est vltteri⁹ duplex vel
le qđ pōt nominari amicitie ⁊
cōcupiscētie. ⁊ dicat velle ami-
citie eē istū obiecti cui volo bo-
nū: ⁊ velle cōcupiscētie eē istū
obiecti qđ volo alicui aliq̃ ama-
to. ¶ Istoz aut actuz p; ordo
q; oē nolle presupponit aliqđ
velle. a nullo em̃ refugio nisi
q; nō pōt stare cum aliquo qđ
accepto tāq̃ cōueniēs. Et hoc
dicit Anf. de casu dia. c. 3. po-
nens exēplū de anaro nūmo ⁊
pane. Et istoz duoz velle p; ordo:
q; cōcupiscētia p̃suppo-
nit illud velle amicitie: cū em̃
amatu sit respectu cōcupiti. q.
finis cui volo bonū: nā ppter
amatu p̃cupisco sibi bonū. qđ
sibi volo: ⁊ cū finis volūtatis
hēat p̃mā rōnē obiecti volūt
p; q; velle amicitie p̃cedit vel-
le p̃cupiscētie. ¶ Et isto p̃ba-
to sequit vltteri⁹ q; finis est p;

Seccio

cessus in velle ⁊ nolle deordi-
natis. nullū enim nolle est p̃ci-
mus act⁹ deordinat⁹ volūtati:
q; nō posset habere nolle nisi
respectu vel in virtute alicui⁹
velle. ⁊ si velle esset ordinatū
acceptādo obiectū cū circūstā-
tijs debitis nolle qđ habet cō-
sequēter: sicut eēt sibi ordinatū
nā si ordinate amo ordinate
odio nocua amari eodē mō si
velle amicitie esset ordinat⁹
velle cōcupiscētie cōsequens
ad illud eēt ordinatū. nā si or-
dinate amo illū cui volo bonū
ordinate p̃cupisco sibi bonū.
6. dist. scōi. q. 2. A. ⁊ 21. di. scōi.
2. A. ⁊ 49. di. q̃rti. q. 5. A.

Actus ipsi⁹ volūtatis sunt duo
s. cōplacētie ⁊ concupiscētie: ⁊
actus cōplacētie p̃ior est: q; p̃-
ius cōplacet volūtati ex di-
lectione in illo cui concupiscit
q̃ cōcupiscat aliqđ sibi: volun-
tas igit pōt aliquid sibi sordi-
nate cōcupiscere ⁊ cōplacere i
illo. ⁊ etiam potētis inferiori-
bus pōt aliqđ inordinatū con-
cupiscibile cōcupiscere ⁊ i hoc
cōplacere in illo ⁊ eodem mō
pōt quo ad actuz intellectus.
qñ igit volūtas sperat cogita-
tionē alicuius illiciti: quauit
q; obiectuz sit sibi p̃sens ad
cōtinuādū delectationē ⁊ com-
placētā in illo: si illud cogi-
tatū sit illicitum in cōplacē-
tiam plenā illo mō predicto ē
peccatum mortale: ⁊ hoc non
solum de carnalib⁹ vt cogita-
re luxuriā: sed etiā in actibus
intellectus respectu aliorum
obiectorū. vt imaginari ⁊ mo-
rari cū delectatione in cogita-
tione mortis inimicorū. ⁊ sic p; q;
q; cogitatio de obiecto illicito

Scoticarū

Sig
lari
passu
pluri
mosa
res p
sertim
confes
sores.

precedēs ex cōplacētia volūta-
tis in illo post deliberationez
est peccatū mortale. sicut enī
est peccatū mortale voluntatī
cōcupiscere sibi delectationez
de obiecto illicito. et illā etiam
vel aliā cōcupiscere potētie in
serio: sic ēt peccatū ē ad hoc
velle cogitationē de isto obie-
cto. hec est snia Aug. 12. de tri-
ni. c. 1. et magister allegat dist.
24. c. illo. Itaq; vt breuiter sū
mā perstringā et c. Et q; Aug.
ibi intelligat. q; delectatio sine
sensu in opus sit peccatū mor-
tale. p; per illud qd dicit. si so-
la mulier cogitat de re illicita
totus homo dānabit. nisi me-
diatoris gratia interueniente
liberē q; si esset veniale posset
sine gratia opposita liberari.
42. di. scōi. q. 4. R.

Act^o mal^o exterior addit ad mi-
seriā culpe q; p;fuit in actu inte-
riori malo. 18. q. quol. j. Q.

Actus natural^r natus est cōue-
nire cāe sue efficiēti obiecto si-
ni et forme: tunc igitur bonus est
natural^r qn h; oīa convenien-
tia quantū ad ista q; nata sunt
cōuenire sibi natural^r et cōcur-
rere ad esse eius naturale. 40
di. scōi. q. vnica. j. A.

Actio nō expirat p inopīā debi-
toris: s; sopit: vñ illud. inanis
est actio quā inopīa debitoris
excludit. S; ius agēdi manet
sicut obligatio i debitorē l; so-
pita. 15. di. qrti. q. 2. Sg.

Actus nō dicit formal^r rectus vel
iustus ab illa iustitia habituali
in volūtate: q; stāte illa potest
h; actus peccati venialis: vel
actus indifferēs quorū neuter
est actus iustus nec rectus. s;
op; q; rectitudo qua formāl^r

Speculationū

actus d; rectus p; se insit du; 3
act^o inest: imo forte nō inest i-
mediate volūtati: s; ipsi actui
et mediāte illo volūtati: q; vo-
lūtas nata ē immediate recipe-
hītū et opationē. iustitia āt ac-
tualis neutriū horū ē. s; tm est
conditio qdā ipsi actus. puta
cōformitas eius p;ptia ad suā
regulā. 18. q. q. j. Q.

Actus nō habēres ordinē ad in-
tellectu; cuiusmodi sunt act^o
vegetatiui: aut act^o natural^r
precedētes itellectionē: vt act^o
sensitiui: nō dicuntur p;ces.
nec d; ad eos extendi notitia
practica: vt sunt priores intel-
lectione. Silt act^o appetitus
potētie sensitiue: quaten^o pre-
cedūt actū intell^s: nō sunt p;ces.
hoc est mō. Cōes sunt no-
bis et brut;: nec respectu istorū
actū ē cognitio practica: nisi
vt aliq; nō ē. Moderatiua isto-
rū actū: et isti act^o sequunt in
itellectionē moderatiuā: vt sūt
p; ipas moderati. 4. q. pl. j. A

Actus penitētie virtutis est ipe-
rare et hoc tanq; de p;rio iact^o
causationis pene q; sunt res-
pectu tristitie cōsideratio et noli-
tio alicuius obiecti. Ipsa aut
tristitia sequēs ē effect^o remo-
tus: et ista pōt bñ multiplicari
stāte actu vno ipsi p;ntē virtu-
tis: q; p vñ actum vindicādi
sive imperādi punitionē p; q;
ipere oēs punitiones cor-
dentes fm iustitiā huic culpe
14. di. quarri. q. 3. 7).

Actus perfectissimus cognitio-
nis pōt elici a potētia sine ha-
bitu pcedēte. pōt est intellect^o
pfectissime cognoscere quidā-
tates et terminos ante oēs actū
intell^s cōplexū. et eos cōpone

Octaua

re adinuicē. et ex rōnibus eorū
cōcludere veritatē cōplexiōis
principij: qz fm p̄m p̄mo po
sterior. principia cognoscim⁹
Inquantū terminos cognosci
mus: ergo p̄fectissime assentit
p̄ncipio ex terminis eius ante
oqz hitū genitū: lz talē assen
sus sequat hit⁹ ille et hitus ē
aliquo mō necessari⁹ ad perfe
ctionē nāe n̄e: qz in nobis nō
posset manere notitia p̄ncipij
aliqz mō cessante illo actu nisi
maneret ille habit⁹ p̄ncipij: et
ita post llectionē p̄ncipij est
aliqz adeo in potētia eēntiali
ad llectionē sicut p̄i⁹. Sit
pōt dici de scētia cōclusionis
q est ex p̄ncipijs intellectus si
p̄clusiōe illata ex eis per syllo
gismū p̄fectū q ex se ē euidēs:
p illā diffinitionē syllogismi p
fecti p̄lo p̄ior. qui. f. nullius
eget vt appeat necessitas ei⁹
hoc est vt sit euidēter necessa
rius ex notitia p̄ncipior: et eui
dētia illationis necessario as
sentit cōclusiōi: ita q p̄imum
circa ipsaz cōclusionē est ipm
scire: et ex hoc sequit scia q est
habit⁹ cōclusiōis: et ita nō pre
supponit actui p̄fecto sed seq
tur ipm. 14. di. tertij. q. 2. ff.

Actus qui est meritū in potesta
te mea supposita influētia ge
nerali si habeo vsum liberi ar
bitrij et gratiā: sed cōpletio in
rōne meriti nō est i prāte mea
nisi dispositiue: tñ sic dispositi
tiue q ex dispōne diuina sem
per sequit illud completium
ad agere meum. sicut semper
sequit animatio ad organiza
tionē factam a causa naturali
17. di. primi. q. 2. j. 2k.

Act⁹ q est cōplete circūstātiona

Seccio

tus fm virtutē morālē ē potē
tiale respectu virtutis quā dē
cit meritorij: imo est imedia
ti⁹ potēziale q̄ act⁹ nālis: nā
turalis hoc est nāe nude vt p̄
supponit virtutē morali. Est
em rōnabile vt act⁹ mere nāl
p p̄ma recipiat p̄fectionē illā
que nō transcendit totā facul
tatē nature. cuiusmodi perfe
ctio est fm virtutē moralem: et
vltorius illa habita recipiat p
fectionē simpliciter superna
turalē. 17. q. q. v.

Actus q est p̄ior tpe oipotētia
nō est aliquis act⁹ materialis
sed est simplr immaterialis. 1.
di. quartij. q. 1. j. 2k.

Act⁹ recordādi hz duplex obles
ctū. f. p̄ximū et remotū: p̄terito
aut qnq requirit in vtroq ob
lecto vt obiectū est: qnq in al
tero tm. sensus aut qz non co
gnoscit obiectū: tñ: nisi hz ali
quā dispōne quā hz dū sentit
iuxta illud. 7. mei. abeuntib⁹
sensibilibus a sensu nō est pas
sā vtrū sint an non: iō pōt h̄re
recordationē act⁹ sui vt p̄terit⁹
ti: qn ēt habeat obiecti sensati
vt p̄terit⁹: qz vt tantūmodo
sic se h̄ntis sicut sentiebat dū
mansit actus sentiēdi: intell⁹
autē nō requirit p̄teritionē in
vtrōq obiecto: hz tñ in p̄lo:
qz em act⁹ eius pōt eē alicui⁹
vt est necessariū sicut speculā
di triāgulū h̄re tres. iō actus
recordādi illū actuz speculādi
pōt habere obiectū remotum
nō vt p̄terit⁹: sed vt sempervn⁹
formiter se habēs: quātū ergo
ad istā cōditionē respicere ob
iectū p̄teritū vt p̄teritū tā
f. remotum q̄ propinquū ita
q vtrūq cognoscat p̄cise et ne

Scoticarū

cessario vt prateritū memo-
ria est necessario sensitiue: nō
autem necessario intellectiue
licet non posset esse eius. 45.
di. quarti. q. 1. 5.

Actus sup̄reme sensitiue nō po-
test p̄cipi ab aliquo sensu: nec
ab inferiori nec a sup̄iori: p̄t̄z:
nec a seipsa q̄t nō est potētia il-
la sup̄ se nec sup̄ actū suū p̄uer-
sua. 45. di. q̄rti. q. 3. j. d.

Actus virtutū moralium nō ordinā-
tur in finē nisi p̄ actū theologi-
cāz. vñ sicut q̄libet tenet dilti-
gere deū pro ol̄ statu si habue-
rit vsū rōnis. et hoc pro ali-
quādo. qñ. s. circūstantie debi-
te diligēdi deū cōcurrunt. ita
eodē modo dicēdū est de actu
fidei. q̄ habens vsūz rationis
pro omni statu tenetur crede-
re in vnum deum factorem ce-
li et terre. et hoc pro aliquādo.
25. dist. tertij. q. 1. j. 5.

Actus volūtatis p̄tingēs in p̄lo
instāti. Cōtingēs em̄ nunq̄ est
formāl̄ cōtingēs nisi qñ ē. iō
cōtingēs qñ est. cōtingēter est
nō tñ loquor in sensu composi-
tiōis. Nō em̄ oē ens qd̄ est: ne-
cessariū: volūtās ergo in p̄mo
instāti vt p̄ior natura suo ac-
tu: ita cōtingenter elicit actūz
suū sicut si per diem p̄cessisset
actū elicitūz. Unde sicut entia
antēq̄ sunt: quedā sunt cōtin-
gentia et qdā necessaria. sic ēt
qñ sunt quedā sunt cōtingen-
ter et quedā necessario. 18. di.
tertij. q. vnica. j. 7.

Ad absolutū in cā immediate seq̄-
tur absolutū in effectu: et in ef-
fectu p̄mo cōsequit̄ respectū
ad cām: et tunc si aliq̄s est re-
spectus cause ad effectūz. ille
respectus ad effectū estyltū

Speculationū

et aliquādo nullus. et si argua-
tur q̄ qz causa dat esse. ideo ef-
fectus recipit esse. et non econ-
uerso. dico q̄ si intēdas per li-
qz reduplicationēz relationis
in cā vel aliquā realitatē no-
uam in causa siue relatiuam
siue absolutā. p̄positio est fal-
sa si aut̄ intelligas reduplica-
re actū p̄mū cause: q̄ p̄cedit
naturaliter causatū illo modo
p̄positio est vera: absolutum
em̄ i causa p̄cedit naturaliter
causatūz. **Et** si dicas q̄ non
tantū qz est absolutūz causat̄:
qz sit̄ tale est. s. absolutū quā-
do nō causat. Dico q̄ i illo ins-
tāti in quo causat adhuc cāt.
vt p̄ius naturaliter ipsa cau-
satione: et vt sic nihil intelligit̄
nisi absolutum a quo ponitur
ipsum causatūz in esse. et ideo
nihil pōt accipi cum hoc cau-
sa huius: quod est causari nisi
illud sit p̄us. nec respectu huius
instantis: nec respectu al-
terius. fallit aut̄ imaginatio:
qz semper videt q̄ causa sit in
determinata vsq̄ ad illud in-
stans: quādo causat: et tunc q̄
aliqua relatio determinās ip-
sam ad effectum p̄mo requi-
rat a parte eius: qd̄ falsum est
illud enim idē absolutū: q̄ in
causa p̄ecessit tam natura q̄
duratione ipsum effectū p̄du-
ctū vel causatū: est etiāz in ea
in illo instanti p̄ius naturāl̄
q̄ causer: et fm̄ illud absolutū
fm̄ q̄ p̄ius fuit causatiū est
nunc causans: et non scdm̄ ali-
quid additum neq̄ absolutū
neq̄ respectiuum. 1. distin. se-
cūdi. q. 2. j. d.

Ad actum meritorūz sufficiunt
potentia que potest mereri: et

Octava

Seccio

dispo gratuita in potentia. i. gra: pntia obiecti apprehensi: et vsus potetie circa illud. 18. di. tertij. q. vnica. i. ff.

Ad baptismu pertinet aliq tanq intrinseca et aliq vt extrinseca: et pcedo qd nihil intrinsece pertinet ad ips: vel ad fundamētuz eius nisi sensibile: tñ sicut causa efficiēs reqrit necessario ad ipsum tanq cā extrinseca. ita illud qd est quasi pncipiū agendi tali cause effectiue. 6. dist. quarti. q. 5. 5.

Ad cōtractū sufficit parētes cōtrahere pro filiis: sufficeret si ne quibuscūq; verbis p̄ctus p litteras si quidē in alijs cōtractibus emptionis et venditiōis firmior contractus habet i litteris: q̄ in verbis nudis. 2. 7. dist. quarti. q. 2. B.

Ad dilectionē finis inclināt non tantū charitas: sed amor acq̄ situs habitualis: qui est virtus appetitiua: quia est habitus appetitiuus consonus rationi recte. 4. q. prolo. i. R.

Unio est illud esse: q̄ unio est respectus et esse illud est absolutū. sicut ad cātionē alicuius effectus necessario p̄exigit ordo cātrū efficiētū: qñ sunt multe ordinatē: et approximatō eaz. et tñ ille ordo vel illa approximatō nō est eē ipsi effectus: q̄ ista sunt respectus. hoc at est absolutū. Nec est incōueniēs aliquid absolutū depēdere vel p̄exigere vel saltē coexigere aliquid quo mō aliquē respectum. vtr enim absolutū causatū a pluribus causis necessario p̄exigit vnionē et approximatōnez illaz causarū in causando. 2. dist. tertij. q. 2. j. ff.

Ad formas supnāles: si sit potetia aliq in susceptiuo: non tñ pprie aptitudo: q̄ illa non est pprie nisi ad formas naturaliter perfectiua. 19. q. 4.

Ad hoc q̄ cognoscat aliqd esse verū de aliq rōne vel ipsaz eē verā de aliquo. opz cognosce: re ipsaz eē verā in se. nō est autē rō in se vera: nisi ptes illius rōis sint vnite. et sicut opz scire quātū ad p̄dicatōnes q̄ditatiuas: q̄ ptes illius rōis pos: sint vniri quiditatiue: puta q̄ altera cōtrahat alterā formā liter. ita quātū ad veritatē p̄positiōis enūciatōis eē: opz cognoscere ptes rōis subiecti vt p̄dicati vniri actualiter. Exēplū. quēadmodū ista. hō irrationalis est alal: nō est p se nota: loquēdo de p̄dicatiōe q̄ditatiua: q̄ subiectū in se includit falsum: et ita est pp̄ includēs in se cōtradictoria. ita ista. hō albus est. nō est per se nota: nisi p se notū sit hominē et albu actu coniungi: q̄ si nō cōiungunt actu hec est vera. nihil est hō albus et p p̄ns sua conuersa est vera nullus hō albus est aliquid. q̄ sua cōtradictoria falsa. homo albus est aliquid. probatio minoris. quēcūq; cōceptum cōcipimus siue boni siue veri si nō cōtrahit p aliqd: vt nō sit conceptus simplr simplr: vt dicēdo: summū bonū: vel infinitū bonum: vel increatū: vel imensū: et sic de alijs. nullus talis est proprius deo voco aut cōceptū simplr simpliciter: qui non est resolubilis in aliquos conceptus simplices: quoz quilibet possit actu simplici disting: cre cognosci. 2. di. p̄mi. q. 2. j. C.

Ad hoc

Ad hoc q̄ mot⁹ sit naturalis sufficit q̄ potentia passiva rei sit ad talē formā inclinata: nec requirit ibi p̄ncipiū actiū intrinsecū: sed a quocūq; agēte agatur erit qd̄ acquiritur simpliciter naturale solū ppter illā inclinationem ex parte p̄ncipiū passivi. vñ graue: posito q̄ non habeat in se p̄ncipiū actiū de se sensus deorsum: a quocūq; tñ actiue descendat mouet naturaliter. 18. dist. scđi. q. vnica. C

Ad hoc q̄ displicētia valeat & sit ordinata opz q̄ sit debite circūstātionata: & maxime circūstātia finis & p̄ncipiū actiū p̄ncipalis vt. s. sit voluntaria ppter deū: sed difficile est tūc habere actū sic circūstātionatū: q̄ qui vsq; tūc fuit impenitēs nō videtur tūc extorquere a seipso displicētiā nouā nisi timore pene imminētis: presumitur em̄ q̄ si remot⁹ esset a pena sicut prius nō extorqueret a seipso illā displicētiā sicut nec prius: tum q̄ saltē aliqd̄ simpliciter inuoluntariū videt causa istius displicētie. nā expectatio mortis videt causa istius displicētie. illa aut̄ est inuolūtaria: et qd̄ nō fit nisi ex suppositione cuiusdā inuolūtarij nō est simpliciter voluntariū: sicut nō oīno voluntarie proicit quis merces in mari: si nō p̄icit nisi ex suppositiōe cuiusdā periclitationis quā nōlet: saltē qd̄ nō est nisi sit voluntariū nō est multū acceptū aliq̄ nec multū videt ppter amorē eius factum. hāc rationē rāgit Augu. in littera. oportet nō solū timere iudicē s̄ diligere. arbitrij em̄ libertatē querit vt de lere possit cōmissa nō necessita

tē: charitatē nō timorē. non igitur timeat penam qui penitet: sed anxietur p̄ gloria. 20. dist. quarti. q. 1. infra. B

Ad hoc vt volūtas moueat Intellectū ad credēdū credibile sufficit dispositio intellectus: & nō est necessariū supernaturalem dispositionē p̄portionalē illi poni inuolūtate: nec ad hoc q̄ difformiter operetur p̄ instrumentum requiritur talis dispositio p̄portionalis in volūrate qualis est in actu credēdi perfectiori et minus perfecto: s̄ sufficit proportionalis dispositio in intellectu differēs fm̄ q̄ gradus differentes in perfectione sunt in actib⁹. 25. di. tertij. q. 2. B

Ad intellectionem alicuius tria vidētur cōcurrere: videlz obiectū cognoscibile: intellectus ipse: et ratio cognoscēdi. In intellectu aut̄: vt potētia est: nō opz ponere distinctionē ad hoc vt distincte itelligat: q̄ etiā intellectus noster: vt videtur omnino indistinctus fm̄ rationē potētie: pōt plura itelligere. igitur si est distinctio: queratur in obiecto vel ratione cognoscēdi obiectū: vel in ipsa intellectione. 35. dist. primi. q. vnica. B

Ad peccatū in spiritūs sanctū requiritur tria. s. q̄ sit ex certa malitia. q̄ sit cōtra p̄ceptū pume tabule. et q̄ sit actus opposit⁹ perfectissimo actui cōuersiuo. et hoc modo est peccatū in spiritūs sanctū: et est finalis impenitētia: nō q̄ homo decedit sine penitētia: sed q̄ habet p̄positū de nūq̄ penitēdo: et outur ex desperatione. et sic dicit Augu. de fide ad petrū. q̄ pessimi hoīes incidūt in hoc peccatū.

Octaua

vt patet de Cayn: q̄ dixit Gen. 4. Maior est iniquitas mea q̄ vt veniam merear. credidit enim misericordiā dei esse minorem suo delicto. et misericordia dei est bonitas que appropuat sp̄ritui sancto. et ideo dicitur peccatū in sp̄ritui sancto. vt patz in littera. 43. dist. scōi. q. 1. M

Ad peccatū originale concurrūt duo. carētia iustitiē. s. vt forma le: et debitū habendi eā vt materiale: sicut in alijs priuationibus cōcurrit priuatio et aptitudo ad habitū. Debitū istud est a deo statuēte legē istā. Mo iustitiam tibi Ade et omnibus filiis tuis naturalibus do eadē datione quantum est ex parte mea. et ideo ex hac datione tenentur oēs eā habere: et ex parte propagāte per cuius actionē iste est filius naturalis Ade ergo hoc debitū per nullas rēmas ignotas intrat: sed p̄ istas duas causas positiuas: illa autem carētia non habet causam nisi negatiue. s. nō dātem iustitiā originālē. Cuius si queratur vltērius causa non est nisi demeritoria: qz scz Adā demeruit ne iustitia originālis daretur: negatiua nō dās deus est: demeritoria quare non dat est Adam. peccans. 32. dist. secūdi. q. vnica. infra. 7)

Ad personalitatē requiritur vltima solitudo siue negatio depēdētie actualis et aptitudinalis ad personā alterius naturalē. 1. dist. tertij. q. 1. J. M

Ad quiditatē forme absolute nō pertinet essentialiter aliq̄s respectus: qz tūc illa quiditas esset ad se et non esset ad se: nec etiā pōt dici q̄ relatio ponatur ibi

Sectio

tāq̄ genus: et non sit vere genus: qz hoc mō in diffinitione accidētis ponitur subiectū. patet aut: q̄ relatio nō est subiectum absoluti: nec etiā rō receptiua. 6. dist. quarti. q. 10. B

Adducere deū tāq̄ testē falsū est facere irreuerentiā deo: vel adducere eū tāq̄ ignorātē veritatē: et ita nō omniscientē: vel adducere eū tāq̄ volētē testificari: qd̄ falsum est. vtroq̄ autem modo fit irreuerentia deo imediate cōtra illud p̄ceptū p̄ime tabule. Nō accipies nomē dei tui in vanum. et ideo vtroq̄ modo si ex deliberatiōe fiat est peccatum mortale. 39. dist. tertij. q. vnica. J. B

Adultus est habēs vsū rōnis et cognoscēs peccatū qd̄ cōmissū sit per quē adultum nō intelligo tante vel tāte etatis: sed q̄ habeat etatem ad cognoscēdū iustum vel iniustū contra legē dei. in multis est ante etatē cōsuetam malitia supplet etatē: et nō tantū in malis: vt debēt cōmunia verba: qz forte habet citius prudentiā ad malū. vnde dicit doli capax: sed etiā in bonis. iuxta illud in legenda sancte Agnetis fides nō in annis cōputat. 17. di. quarti. q. 1. R

Ad resiliendū meritōie requiritur aliquid aliud p̄ncipiū a voluntate: puta gratia: quā angelus malus non pōt et se habere. et deus fm̄ q̄ deseruit ipsum disposuit sibi eā non dare. 7. dist. scōi. q. vnica. J. M

Affectio cōmodi que est cōcupiscentia presupponit affectionem amicitie: qz omnis cōcupiscens bonū alicui: prius vult illi bene esse in se q̄ illi concupiscat.

Scoticarum Speculationum

si ergo aliqua inclinatio ad concupiscendum concupitum potest esse ratio necessaria tristitiae de opposito: multo magis inclinatio ad amandum illud cui bonum concupiscit: potest esse ratio tristitiae de opposito boni ipsius amati. 15. dist. tertij. q. vnica. f. 3

Affinitas contracta per copulam cum sorore uxoris ante matrimonium simpliciter impediret matrimonium pro futuro: sed post matrimonium contractum affinitas superueniens non dirimit. et ratio est: quia multa impedierunt nondum factum quod non destruant iam factum: prius tamen vir iure petendi propter illud crimen: et post mortem uxoris sine coniugio permanet. 41. dist. quarti. q. vnica. f.

Affirmatiua illa vera est. scilicet: sicut sacerdos legalis ostendebat leprosos mundatos: sic sacerdos euangelicus ostendit peccatores iustificatos: sed negatiua scilicet quod non aliter sacerdos euangelicus se habeat ad leprosos spiritualiter quam sacerdos legalis ad leprosos corporales. scilicet: precise ostendendo munditiam hinc inde: falsa est. et ratio est: quia non dedit deus in veteri lege aliquam ceremoniam vel purificationem cui ministrare a ministro idoneo assistat regulariter ad mundandum leprosam corporalem. dedit autem in lege noua aliquod sacramentum cui ex pacto regulariter assistit ad mundandum spiritualiter nisi si impediat obex contrarie voluntatis. 14. dist. quarti. q. 4. f. 2.

Agens creatum propter duo requirit passum. scilicet: propter se: quia passum est causa cum agente creato: quia habet virtutem limitatam in agendo: et ideo requirit cau-

sam aliam. scilicet: materiale concurrentem in fieri: propter effectum etiam quod est compositum ex materia tantum parte preexistente: et forma tantum parte adueniente. et ideo non ponitur agens creatum agere omnino sine materia vel in se vel in eo ualente. 11. dist. quarti. q. 4. f. 7

Agens est immediatum passo proximo: et hoc immediate corripit deum tactui mathematico: quando medium est receptiuum actionis eiusdem rationis vel alterius rationis respectu cuius agens habet formam: vel immediate corripit spondente tactui virtuali: quia ita est agens presens distantia mathematicae ad effectum causandum in eo: sicut si esset presens sibi secundum essentiam suam: et hoc modo esse presens per potentiam suam est sicut non quod potentia sua sit ibi: sed quod potentia sua possit causare ibi effectum: ac si esset ibi: licet nec ipsum nec potentia sua sit ibi. 9. dist. secundae. q. 2. infra. C

Agens in quantum est in actu formae mali vel virtuali est praestantius passo in quantum est in potentia ad illud. unde illa propositio agens est praestantius passo. vera est quantum ad hoc quod patiens recipit ab agente: et quantum ad hoc non potest se facere in actu per se: sicut secundum id sit in actu per agens. sed ex hoc non sequitur quod sit praestantius absolute natura illius quod est susceptiuum: sicut nec de termino formali respectu eiusdem. et ideo quando Augustinus intendit concludere per illam propositionem quod corpus non agit in spiritum: potest dici quod est vera de agente equiuoco et totali seu principali: aliter non. et si co-

Octaua

clusio ē vera: et cōcessum est qd ignis nō ē agens principale in spūs siue in illa detentione: qd i illa nō agit: s; formalr dispositiue cōtinet. siue in imutatione: qd ibi nō agit nisi vt istrumētū dei: sicut phāasma se h; ad intellectū agētē. In causando aut tristitia hoc mō vel illo nō ē principale agēs s; ipsa voluntas nolēs illō obiectum magis em̄ ex hoc qd obiectū ē nolitū sequit tristitia qd ex rōne obiecti in se vel ipsa apprehēso euētus obiecti noliti: qd obiectū nō tm̄ nolitū sed vt nolitū apprehensum ē vel fore cōtristat. 4.4. di. quart. q. 2. p.

Agens liberū pōt eadē volitiōe antiqua effectū nouū producere pro tunc qm̄ vult effectū nouū esse. nō em̄ ē necesse si sempiternaliter vult. et nō pōt d̄ nouo uelle. igit vult pro semper nō. sicut nō ē necessariū in me. qd si nūc volo aliqd qd pro nūc velim illō: s; possūz velle illud ēē p cras et eadē volitiōe stāte sine omni mutatione a parte volūtatis mee possum illud nouū causare cras pro quo volo illud. 1. di. scōi. q. 2. d.

Agēs liberū non producit s; totā suā potētā actiuam: qd non opz agēs agere fm̄ totā virtutē suā quantū posset fm̄ illam virtutē producere qm̄ ē agens libere et nō necessitate nature. 1. di. quart. q. 1. d.

Agēs naturale pōtētiā cōi influētia sine spālī actione diuina in actionē suā et in terminū actionis qui ē forma mixtionis. qd em̄ tūc leodē instāti deo creat aliam hoc nō est prius naturalr qd propagās inducat for-

Seccio

mā mixtionis. Imo ē posteri⁹ naturalr sicut forma ad quā ē dispositio sequitur dispositionem. Nec necessario simpliciter deo creat aliam: Imo mere cōtingēter nō agēs illud pōt informare suū passūz p istā formā mixtionis absq; actione dei. et per pns nulla cōtradictio ē respectu agētis creati. qd forma mixtionis informat absq; ala intellectiua. nō ergo est miraculū 11. di. quart. q. 3. S.

Agēs naturale si pōt subito iduere formā inducit p mutatiōnē: et si nō pōt necesse ē vt agat in tēpore. et ita p mortū de⁹ aut si posset inducere formā in instāti. tūsi nō induceret in instāti pōt inducere totā in tpe. ita qd nō ptes añ partes: posse em̄ agere in tpe nō est imperfectiōnis in agēte: licz necessitas agēdi in tēpore sit imperfectiō. 3. di. tertij. q. 1. C.

Agēs naturale non pōt agere d̄ nouo nisi aliqd ponat nouum vel in ipso vel in passo vel habitudine noua eorūz: hoc appet qd oib; istis vniformiter se habentibus vniformis erit actio: cū tale agēs agat ex necessitate nature. et iō si aliqd agēs naturale h; aliquā actionem nouā vel erit aliq; forma absoluta añ istā actionē nouā in agēte. vel alia noua in passo vel habitudine noua agentis ad passum. S; nec primū nec scdm̄ ē necessariū. pōt em̄ ignis d̄ nouo agere in lignū absq; hoc qd añ istā actionē ignis recipiat nouam formāz vel lignū. qd priā forma absoluta quā recipit lignū est p istā actionē ergo ē noua habitudine ignis ad lignū absq; oī

nouitate forme absolute. hoc
p3 experimētalr: q1 actiū eo:
dem nō se hñte fm potētiam
actiūā 7 passiuā fm potētiam
passiūā primā si fuerit: aliq3
impedimētū interpositū inter
ista nō agēt istō agēs in passūz
amotō aut istō impedimento vel
obstaculo agēt. ergo est ibi no
ua habitudo agētis ad passūz
sine noua forma absoluta. 6.
dist. quarti. q. 10. C

Agēs particulare ex forma sua
h3 vñ assimilet si bi passūz 7 ge
nerās genitū: 7 ex materia h3
q1 sit distinctū a genitō nō prin
cipaliter. h3 tñ sequat necessa
rio q1 distiguat p materiā a ge
nito q1 materiā nō suā. s3 aliā
pficit p formā terminātē gene
rationē: sua est materiā tā per
fecta ē forma: 7 ex hoc q1 assimi
lat p formā pficit aliā materiā
q3 suā. 7 ita sua aliā ē ab illa q1
prinat forma talis: cuiuscūq1 at
ē aliā materiā ex quo materia
ē pars eētialis rei ipm ē ali3
ab eo. 3. di. q. 6. S

Agēs potēs vtī instrumēto non
positiue perfectius agit si non
vtat instrumēto: tñ actio sine
instrumēto possibile ē q1 sit per
fectior actione q1 cum instro
ita hīc de phāstasmate q3 ē vt
instrumētū concedo q1 aliquā
cōditionēs pfectionis h3 intel
lectio sine phāstasmate quam
nō h3 intellectio cū phāstasma
te q1 similitudinē quandam
cū intellectu simp1r perfecta
substātie separate: s3 nō sequit
ex hoc q1 quicūq1 talis sit positi
tiue perfectior quacūq1 tali.
45. di. quarti. q. 1. C

Agēs p1 ē alicubi p cōtractū vir
tualē: 7 hoc sufficit ad agēduz

sicut si ēēt p1s p eētīā vel ma
thematicē 7 q1 agat p1r in me
diū inter ip3 7 ill3 cui ē sic p1s
non req1rit absolute ad hoc q1
agat i ill3: s3 hoc ē: q1 mediu
ē capax actiōis eiusdē rōnis cū
termino. 9. di. scđi. q. 2. C

Agilitas nō p1 ēē i aliq1 toto ad
facilr mouēdu se nisi cōcurren
te virtute motiua 7 mobili. 210
ad rōnē agilitatis in spālī req1
rit pfectio virtutis motiue in
ala: 7 cōgrua dispō non repu
gnās isti motui ex pte corpis.
Est g1 spālī agilitas habitās
in aliq1 toto ad p1opte mouen
du se s3 loci ex pfectione virtu
tis motiue ale 7 cōgrua dispōne
corpis. 49. di. quarti. q. 14. B.

Albedo inuēta non h3 aliqd q3
accidit nature spēi: q1 iste gra
dus q1 intelligit addi scđz se na
ture facit vnū p se cū natura si
cut q1cūq1 differētia indiuidua
lis addita nāe facit vnū p se cū
natura. 17. di. primū. q. 3. J. J. J.

Alia ē amicitia cōsanguineorū
alia cōiugū. illa cōsanguineorū
maxime in lignea recta ē reue
rētie quātū ad descēdentes re
spectu supiorū 7 cuiusdaz regi
minis seu p1dētie. econuersio
amicitia cōiugū ē sine tali re
uerētia imo ē cū reuerētia in
tñ vt sinceri1 diligēs p sangui
nēā magis odiat i ea illā ure
uerētiā nō solū a se s3 a q1cūq1
aliō exhiberi 210 pcedo q1 ami
citiā dispōit ad p1ugis: s3 alte
ri1 rōis olno ab illa q1 ē iter cō
sanguineos. 40. di. q. r. q. vni. ff

Alia ē indeterminatio materie
propter defectū act1. alia est in
determinatio agētis ppter il
limitationē virtutis actiue: si
cut sol ē indeterminat1 ad mul

ta gñandū pūo mō indeterminatū nō agit: nisi determinetur p aliquē actū qz alias nō ē in actu sufficiēte s; i potētia: scō mō indeterminatū nulla forma alia a se determinat s; ex se determinat ad pducēdū quēcūq; effectū: ad quē ex se ē indeterminatū: et hoc pñte passo receptivo: sicut sol pñte passo generat qdlibet generabile ex q ipz natū ē generari. et hoc mō indeterminatio intellectus nō ē indeterminatio potētiatatis passiue in ordine cālitatis: s; ē indeterminatio actualitatis qñ illimitate. et iō nō determinat p for: mā: q sibi sit, rō determinate agēdi: s; tñmō p pñtiā obiecti circa qd determinatū nata ē est determinata intellectio. 3. dist. pti. q. 7. Bb. et 7. di. p. q. vii. ff. Alia pñt ē rō agēdi: talia rō agēti: et singularitas ē pñtio agēti nō rō agēdi: s; rō agēdi ē ipsa forma existēs in singulari secundū quas singulare agit. 3. di. pñti. q. 6. ff. Alio mō de per accidēs loq̄tur metaphysic⁹ et alr logic⁹: metaphysic⁹ em̄ dicit ē ens p accidēs: qd includit in se res duos generū sicut p. 3. metaphysice c. de ente et vno. logic⁹ vero dicit ppositionē ēē p accēs cui⁹ subiectū nō includit rōe inherētie pñcati: et si ex duob⁹ talibus fiat vnus cōcept⁹: quorūz neuter ē p se determinatus alteri⁹ dicit illū pceptū ēē vnū pceptū p accēs. Exēplū nō est in creaturis de cōceptu vno p accēs logico: nisi cui correspondet vnū p accēs metaphysic⁹: qz si hec sit per accēs: rōnale ē alia tñ iūgēdo vnū cōceptūz

alteri⁹: vn⁹ ē per se determinatus vnus alteri⁹: et iō tot⁹ cōceptus nō ē vnus p accēs. s; tñ aliq⁹ aggregāscōceptus duorūz generū ē vnus p accēs et ei sp cor respōdet vnū p accēs apd metaphysicū. et iō hec pñt pcedi p accēs: paternitas est veritas: qz subiectū vt subūcit nō includit rōnē inherētie pñcati vt pñcati: qz subiectū nō ē formalit pñcati. iūgēdo ē cōceptū subiecti cōceptui pñcati: sicut deus pñ vn⁹ cōcept⁹ nō per se determinat alterū. qz fm Dam. proprietates determināt hypostasēs nō naturā: iste igit cōcept⁹ nō ē in se et p se vnus et ita non dicit cōceptū p se suppositi respectu alicui⁹: qd em̄ nō ē in se et per se vnū: non est alicui⁹ per se suppositū: et sicut nec in rebus sic nec in cōceptib⁹ sic igit logicē loquēdo possz pcedi q pñ nō ē per se suppositus dei. 26. di. pñti. q. vii. c. 3.

Aliqua ē forma in potētia pñt dictiois: vt scia q ē cōtrariorū et ista nō pñt se determinare ad alterū: qz est diminuta et ipsefecta quātum ad hoc: vt respicit vtrūq; cōtrariorū. vñ aris. vult q si ex se sine alio determinate pcederet ad actū. simul pduceret cōtraria. Alia ē forma in potētia indeterminata: pñt actū et nō diminuta obiecto sibi pñtato cuiusmodi cōvolūtas: et ista pñt se determinare et ē alia. vñ Arist. 9. meta. q dixerat q scia ē cōtrariorū. et tñ ad nullūz et c. 3. 2. illorū pōt se determinare: ideo subdit determinatū. hoc autēz dico appetitū vel pñheresim. potētia igitur rationalis pñt actū cuiusmodi ē volūtas qñis

Scoticarum Speculationum

fit: cōtradictoriū: poterit, deter-
minare se obiecto presente ad
vñū illorū: 25. di. secundi. q. vñi
ca in fine.

Alia ē res vltima in qua nō
potest fundari alia realis: si-
cut, aliqđ ē accēs: ita vltimum
in entib⁹ qđ nō pōt vlti⁹ cē
subiectū alicui⁹ accidētis. et iō
nō sequit⁹: si accēs pōt ēē in ac-
cidētē: qđ i accētib⁹ ē pcessus
in infinitū. 6. di. quarti. q. 10. E

Alia denominatiua vel cōcre-
ta predicant de aliquib⁹ primo
modo per se aliqua de aliquo
per se. scđo modo siue per acci-
dēs: de pposito quidē ex susce-
ptiuo et forma predicat deno-
minatiuū siue cōcretū forme p
se pto mō spāliter si subiectū
est p se vñū quātū ad cōceptū:
sicut hō ē rōnalis siue anima
tus pte pto mō. s3 corp⁹ qđ est
altera pars cōpositi ē: denota-
tiue animatū p pte tñ siue per
se, secūdo mō siue per accidens
q: illō nō ē totū includens for-
mā s3 susceptiuū recipiens for-
mā. vbi cōp ergo ē aliqua for-
ma op3 dare p dicationem for-
malem de toco qđ ē per se: pto
mō. et i creaturā op3 dare cōi-
ter p dicationē qđ sit p pte dno
minatiua forme de susceptiuo
In diuinis pta p dicationē nō ne-
gat: nam p f generat siue gene-
rās pater ē quasi cōpositū iclu-
dēs: quasi cēntialr formā illā
qđ de ipso p dicat⁹: s3 denominati-
uā p dicationē quasi forme. de
quasi susceptiuo nō op3 dare
ibi. 3. q. q. 0

Alia natura h3 p ptiuz per se
suppositū. sicut est natura sub-
stantialis: vbi ē i dēntitas rea-
lis nature et suppositi: nec ē de

pēdētia nature ad aliqd extrin-
secū: vt ei⁹ suppositū: et aliqua
natura ppter ei⁹ i pfectionē
suppositū p se hēre nō pōt: et per
p hō nō pōt sic intrinsece termi-
nari: s3 requit suppositū extrin-
secū: sicut natura accidētis re-
quirit suppositū substantie ad
qđ vltimate ei⁹ depēdētia ter-
minat tātū suū suppositum: et
hoc p accēs: q: suppositū p se
hēre nō pōt: tali aut supposito p
accēs nō ē natura p se eadē: q:
naturale tale suppositū sunt al-
terius generis: s3 est ibi aliqua
vñio supplēs vt possibile ē: vt
cē i dēntatis: illa ē actualis de
pēdētia nature: et ex pte suppo-
siti actualis sustēntatio nature
vel terminatio dēpēdētie ei⁹: sic
q: illā naturā depēdere ad illō
suppositū ē ip3 cōicari ipsi tātū
qđ suo supposito sicut pōt hēre
suppositū. q: nō pōt p se hēre
suppositū sicut substantia: s3 tātū
per accidēs. 19. q. q. 20

Alia perfectio inferioris pōt
cōtineri in superiori: aliā vero
nō: q: si fieret summa volūtas
eodē mō se hēre ad beatitudi-
nē sicut infima: q: vtraq; eodē
mō se h3 ad suā beatitudinē: s3
illa sit maioris beatitudinis ca-
pa: et tūc vt sic cōsiderādo vtrā
qđ pter habitū illū tūc summa
ē. simplr magis i pfecta: q: quā-
to aliqd ē aptū ad maiore p fē-
ctionē si ea careat tātō ē i p fē-
ctius. nec illa p fectio p quam
hoc debet inferiori est qđ sit in
summa vel in superiori: vñitue
q: hoc ē impole: q: illa volun-
tas infima nō ēēt eius capax.
49. di. quarti. q. 11. 2

Alia sunt necessaria ad p fectio-
nē creaturū: qđ tamē nō dicunt

perfectionē simplr: et hoc est qd creature de se imperfecte sunt: et sine illis nō pnt hēre pfectā pfectionē quāta et q̄lis est eis possibilis: et iō illa aliquāliter sup plēt imperfectionē creaturariū. Ita dico qd pfectio limitata nō pōt eē tāta l̄vna natura limitata: sicut pōt eē in plurib⁹ naturis ordinatis. et iō ibi ordo nature: hoc est pfectiōis sc̄q̄lis necessari⁹ est ad maximā pfectionē eis cōpossibile: nō autē ē simpliciter necessari⁹ ad pfectionē maximā: qd illa pōt eē i natura pfectissima illimitata sine ordine pfectionis ineq̄lis. Et si arguas: qd ordo est pfectiōis: et ordo v̄t req̄rere lēq̄litate. R̄spondeo. dico qd ordo originis stat cū pfectione. ordo autē ineq̄litaris nō stat cū pfectione. nō igit ois ordo est pfectiōis: s̄z aliq̄s stat cū pfectione i eadē natura: et aliq̄s nō. 19. dist. p̄mi. q. 1. k

Aliq̄ sunt q̄ cōiter p̄dicātur in ecclesia: et talia sunt necia simplici ad credēdū explicite. s. qd x̄ps natus est de virgine Maria. qd fuit crucifix⁹ p redemptionē ḡnis hūani: s̄z si sit aliqd credēdū qd tñ nō p̄dicat cōiter i ecclesia: s̄z si p̄dicat specialr in vno loco de nouo: nō est necessariū simpliciter credere illis adherēdo illi firmiter tāq̄ vero: imo necessariū est magis illi nō adherere quousq̄ sciat illud credi ab ecclesia tāq̄ verū. et cū hoc sibi cōsiterit: tenet illi firmiter adherere sicut i moralib⁹ q̄n sunt alterationes de aliquo p̄tō q̄n primo est mortale: vt si vn⁹ peccatus in sciētia dicat qd nō licet sic mercari. et alius dicat qd licet: tutus est nō pcedere sic nec

sic: sed expectare quousq̄ veritas pateat aliūde. Si enim ita esset qd vnus doctor diceret aliqd peccare mortāl̄ nisi sic faceret: et ali⁹ qd peccaret si sic faceret: tūc simplex foret pplex⁹: ideo bene videndū est in moraliibus anteq̄ aliquid asseratur 25. dist. tertij. q. 1. E

Alique q̄litates cōsequuntur formā mixtionis: et in aliq̄ gradu sunt necessarie ad hoc vt itellectiua maneat: qd q̄qd ē necessariū ad dispositionē ē etiā necessariū ad formā ad quā disponit. s̄z bñ pnt qualitates eē necessarie simplr ad intellectiua vt informātē: et hoc in gradu pfectioni q̄ necessario req̄rat ad formā mixti: possibile em̄ ē formā pfectionē req̄rere illud qd ē perfectior req̄rit: et nō tātm fm gradu equalē: s̄z fm gradu pfectionē. corruptis ergo illis dispositionib⁹ in gradu illo in quo necessario req̄rūtur ad intellectiua nō manet intellectiua. et tñ illa alia forma disponēs ad eā pōt manere: qd non sunt corrupte fm gradu necessariū ad illā formā: sed illa alia etiā nō manet in eē pfecto et quieto: qd q̄litates psequētes eā sunt corrupte fm gradu fm quem cōsequūtur eā in eē pfecto et q̄eto. et iō nullū corpus alabile h̄z simpliciter eē pfectū et q̄etū recedēte aia: imo statim est in prima tēdētia ad resolutionem sui in elemēta. 11. dist. q̄rti. q. 3. J. v̄h

Alique ppositiones cōtingētes pnt esse p se sicut et immediate si in subiectis includat prima rō inherētē p̄dicatox: s̄z nō sit necessaria inherētia: qualis forte est ista. volūtas vult: vel calidū

Scoticarum

Speculationum

calefacit. 7. di. tertij. q. 1. f. C
Aliq sunt vituperabiliter nego-
ciatores: vt. f. illi q nec transse-
rūt nec cōseruāt: nec eorū indu-
stria meliorat res venalis: nec
certificat aliq̄s ali⁹ simplex de
valore rei emēde: sed mō emit
vt statim sine oibus istis cōdi-
tionib⁹ vēdat: ⁊ iste esset exter-
minādu⁹ a repu. ⁊ exulādu⁹: ⁊
vocāt tales gallice regratiers:
q̄ p̄hibēt immediatā cōmuta-
tionē volētū emere vel cōmuta-
re lēconice. ⁊ p̄p̄is faciūt qd
libet venale vel vsuale carius
emēti q̄ deberet eē: ⁊ vilius vē-
dēti. ⁊ sic dānificāt vtrāq̄ par-
tē. 15. dist. quart. q. 2. U

Aliq̄ relationes opposite sunt in-
cōpossibiles in eadē natura et
in eodē supposito: aliq̄ in eodē
supposito: s; nō i eadē natura:
aliq̄ nec in eadē natura: nec in
eodē supposito: vñ ex rōne re-
lationū realiū in cōi nō pōt cō-
cludi repugnātia earū i eodē.
Exēpla p̄dictorū. causa ⁊ causa
tū in eadē natura siue supposi-
to repugnāt: q; si nō tūc idē de-
pēderet a se pducēs ⁊ pductū:
nō repugnant in eadē natura:
q; natura pōt cōicari sine diui-
sione sui: qualis est natura di-
uina: repugnāt tñ in eodē sup-
posito: mouēs autē ⁊ motū nec
in eadē natura: nec in eodē sup-
posito repugnāt: q; h̄mōi non
ponitur depēdētia essentialis:
qualē ponūt relatiōes cause et
causari: nec p idē ponit: qd idē
sit anteq̄ sit: quod ponere vide-
tur ratio producti ⁊ producen-
tis: sed tātū ponit h̄mōi: q; idē
depēdet a se: quātū ad actū ac-
cidētālē: sicut motū a mouente
depēdet: quātū ad actū accidē-

talē: quē recipit ab eo. Incōpos-
sibilitatē igitur aliquarū rela-
tionū oportet reducere ad ali-
quā incōpossibilitatē priorē: et
vbi ista prior nō inuenit ibi nec
illa incōpossibilitas relationū
oppositarū cōcludetur. et ideo
quicquid est in potētia ad ali-
quē actū formaliter: et cū hoc
habet eadē actualitatē virtua-
liter: sicut cū idē mouet se: est
aliqua liter illimitatū. ponitur
em̄ non tantū capax illius pse-
ctionis: s; vt causans eā: ibi igi-
tur ppter illimitationē aliqua-
lē bene cōpatiūtur se iste rela-
tiones opposite. 3. di. p̄mi. q. 7.
S. 1. f. T. et. 2. dist. primi. q. 9. f.
h. et. 2. f. dist. scbi. q. vnica.

Aliquid est futurū ad causas na-
turales si nō p̄hiberētur: s; dē
mitterentur sue causalitati: qd
tñ nō est futurum: nec euenire
poterit ppter causam superio-
rē prohibētē causas naturales
inferiores suā causalitatē exer-
cere. Et ideo simpliciter illū dē-
cendū est esse futurū qd est fu-
turū fm causam superiorē vin-
cētē: nō aut qd esset futurū fm
causas inferiores si sue causali-
tati relinquerentur. Exēplū de
hoc ponit Esa. 38. de Ezechia
cui Esaias nunciauit mortē. et
mortu⁹ fuisse naturaliter fm
causas inferiores: sed tamē de⁹
ab eterno vidit orationē suā ⁊
denotionē ⁊ lachrymas: iō. pro-
hibuit causalitatē causarū in-
feriorū: ⁊ vltra terminū natura-
lē addidit sibi. 15. annos. 21. di.
tertij. q. vnica. f. A. in prin.

Aliquid est imperfectū fm per-
fectionē simpliciter: que nō ne-
cessario habet imperfectionem
cōcomitatē: q; nō includit in se

limitationem: vt hoc bonū: hoc
 verū: hoc ens: et huiusmodi im-
 perfectū reducitur ad perfectū
 eiusdē rationis. s. bonū: ens: ve-
 rū: que importāt perfectionem
 simpliciter. aliquid autē est im-
 perfectū fm perfectionē nō simpli-
 citer: sed fm perfectionem q̄ de
 rōne sui includit limitationē: et
 ideo necessario h̄z imperfectionē
 annexā: vt hic h̄o: et hic asinus.
 q̄d igit imperfectū est p̄mo mo-
 do reducitur ad p̄fectū simpli-
 citer fm perfectionē illi rōnis:
 q̄z aliquid fm illam rationē po-
 test esse simpliciter perfectum.
 Qd̄ autē est imperfectū secūdo
 modo: nō reducitur ad aliquid
 perfectū simpliciter fm p̄fectio-
 nē eiusdē rationis. s. ad rationē
 specīficā: q̄z effi istā imperfec-
 tiōē includit: ideo fm illā nō pōt
 ēē aliquid perfectū simpliciter
 ppter limitationē: s̄z reducitur
 ad aliqd̄ p̄fectū simpliciter eq̄-
 uocū eminēter includēs illā p̄-
 fectionē: et ideo bonū imperfectū
 reducit̄ ad p̄fectū bonū: sed sic
 lapis: qui est imperfectus: nō re-
 ducit̄ ad lapidē p̄fectū simplici-
 ter: s̄z ad summū ens: et ad sum-
 mū bonū: que includit̄ virtua-
 liter illam perfectionem. 2. dist.
 primi. q. 3. i. d.

Aliquid habet quiditatē per se
 et primo: et aliquid p se sed nō
 primo: et aliquid per accidens:
 generaliter ergo in hīs que ha-
 bēt quiditatē p se et primo: q̄d
 quid est: est per se primo idē cū
 eo cuius est: habenti autē quidi-
 tatē per se nō primo idē est q̄d
 quid est per se nō primo: habē-
 ti vero quiditatē per accidens
 solū per accidēs est idem quidi-
 tas 2. dist. tertiū. q. vnica. 3

Aliquid est ita perfectū q̄ ppter
 sui perfectionē nō recipit vltē-
 riorē perfectionē: sicut deus. et
 aliqua sunt ita imperfecta q̄ p-
 pter sui imperfectionē non pōt
 recipere perfectionē: sicut acci-
 dētia vltima vt respectus. Alia
 sunt entia media que cū perfe-
 ctiōe sua sunt in potētia ad p̄fe-
 ctiōē aliā: et talia sunt omnia
 entia absoluta citra deum. Cō-
 cedo ergo q̄ illud q̄d mouetur
 est in potētia ad vltiorē per-
 fectionē vt ad terminū motus:
 et quatenus caret illo est imp-
 perfectum. et sic corpus gloriofum
 cū nō sit ens infinitū aliquā fm
 perfectionē habet et mouet̄ ad
 terminū: et per quē terminū ac-
 quirīt sibi aliqua p̄fectio qua-
 tenus per motū conūgitur ad
 aliquod corpus circa q̄d opera-
 tur: nūc circa vnum: nunc circa
 aliud: laudando beatitudinē et
 sapiētiam in deo. vnde cōcedo
 q̄ ille motus sit alicuius quod
 est fm quid imperfectū. 49. di-
 stin. quarti. q. 14. i. d.

Aliquid intelligitur per accidēs
 sicut intelligitur homo intelli-
 gēdo albū vel risibile. vltorius
 aliquid intelligitur per se: sed
 in vniuersali vt intelligitur ho-
 mo intelligendo animal. tertio
 intelligitur aliquid per se etiā
 in particulari: sed adhuc quo-
 dāmodo cōfufe: sicut intelligo
 hominē anteq̄ intelligā diffini-
 tiōē: et quotcūq̄ gradus ponā-
 tur: q̄z licet primū gradus pos-
 set distingui per absolutū et re-
 spectiuum: vltimus tamē gra-
 dus cognoscendi aliquod incō-
 plexū cognitione sciētifica siue
 p̄cūia sciētie est cognitio diffi-
 nitua: quia ipsa est cognitio p

¶ c. 5.

se in particulari distinctissima:
excedens etiā illā cōfusam co-
gnitionē: de q̄ loquit̄ p̄hs pilo-
phy. sustinēt aut̄ hec q̄ nomia
ad rōnē 2c. Saltē in hac cog-
nitione diffinitia habet cōcept̄
evidenter & virtualiter inclu-
dēs oēs veritates necessarias
de tali obiecto. 7. q. q. ff.

Aliqd̄ pōt dependere a termino
respectus: & tñ non dependere
a respectu. si respectus est po-
sterior eo. ita est substantia la-
pidis non dependet a respectu
lapidis ad deū. sed magis ecō-
uerso: si essent diuersa: & tamē
lapis dependet essentialiter a
deo q̄ est terminus respectus.
12. di. quart. q. 1. M.

Aliqd̄ pōt eē in se prius alio nō
comparando illa ad tertiū. sicut
partes nature mee sunt po-
res natura mea tota quo ad or-
dinem generationis vel execu-
tionis: nō tñ in pparatione ad
personationem q̄ partes mee
nō prius personant q̄ tota na-
tura mea. ita ē: & psonatiōe
in psona extranea. & rō est: q̄ i
illo instāti nature in quo totū
est totum ipsum est personabi-
le in se vel in alio. & ideo quic-
quid pcedit ipsum naturaliter
nō pcedit ipsuz in psonalita-
te: q̄ vt prius non est persona-
bile. 2. di. tertiū. q. 2. h.

Aliqd̄ simplex ade offerebatur
sibi: & vt vix bonū potuit app̄-
hendi scz diligere vxoī: tñ nō
est vsus. sicut apprehendit. vñ
sciuit esse melius deo placere
q̄ vxoī: & voluit q̄ voluit vxo-
ri placere fuit peccatum: & an-
te illam non habuit errorē nisi
improprie vocando errorem: &
ideo prius peccauit q̄ errauit

cuius probatio est: q̄ si ante
peccatum errauit: bonum ali-
quid apparuit sibi q̄ nō erat
bonum sed apparebat. & tunc
circa principium potuit esse er-
ror: q̄ illud est principium q̄
apparet de se verum. 22. dist. se-
cūdu. q. vnica. j. B.

Aliquis in ordine ad alterū pōt
primo recte se h̄re cōdicando se
illi quantū pōt se cōmunicare
vel cōdicando illi aliquid aliud
& ideo virt̄ inclinās ad p̄mu
est amicitia qua quis dat seip̄
primo quātū pōt se dare: & in
quantū potest primus habere
eum: hec est perfectissima vir-
tus moralis: q̄ tota iustitia est
perfectior his: que sunt ad se-
ipsum: & est pfectissima iustitia
si autē cōicer. sibi alterū: aut igi-
tur bona extrinseca: aut intrin-
seca pertinētia ad victū huma-
nuz. De bonis extrinsecis que
indigent hoīes cōmutare dici-
tur iustitia cōmutatiua: & hec
frequēter d̄ iustitia pro tanto
q̄ ea ei cōmutat aliquid equi-
ualens. Si autē cōicer sibi ali-
quid necessariū adiunctū aut igitur
regimen: & hoc cōuenit presidē-
ti. & hec species iustitie est ino-
minata. posset tñ dici presiden-
tia vel dominatio iusta: aut cō-
municat ei subiectionē iustam
& hec denomiā a subijci: & po-
test vocari obedientia. 34. dist.
tertiū. q. vnica. 2.

Aliq̄s raptus videns trāsitorie
essentiā diuinā: cessante isto ac-
tu vidēdi pōt h̄re memoriā obs-
iecti. & hoc sub rōne distincta
sub q̄ erat obiectū visionis: licz
nō sub rōne p̄ntis actuali q̄ ta-
lis presentia non manet post
actum in ratione cognoscibi-

Octaua

Ita. 3. dist. scđl. q. 9. i. 2.

Aliqđ est posse eē tale: qđ tñ nō est aptū natū esse tale. lapidez eñ est possibile ferri sursum: et tñ nō est aptū natū esse sursum: nec h3 ad hoc aptitudinē: corpus ē neutrum: qđ nec de se est natū ferri sursum nec deorsus: vt corpus circularē possibile ē de ferri deorsum et sursum. 18. di. sin. primi. q. vnica. 7.

Alr vtunt cōiter hoc nōle essentialē pñi et alr theologi spāt i diuinis. nā in pñia accipit cōiter essentialē vt distinguit contra accidētale: vt accidētale cōtinet sub se oē accidēs et accidēs: siue accidēs cōe: et accēs per se: siue propriū. vnde ibi essentialē dicit qđ p se includit i essentia: quēadmodū in cōposito reali materia et forma dicitur sibi eñtialia: et in cōposito rōnis vel in ipso diffinito: gen⁹ et dñia dñr partes eñtiales rōnis siue rei diffinitē. Theologi vero alr vtunt hoc nōle essentialē in diuinis. Cū eñ eñtia sit oīno primū: et sit est cōe cōitate reali: qđ dicit de qlibet psona: et de oībus singulr: ideo qđcūq; ēt aliud pñicef simili mō in diuinis dñ essentialē: qđ si ē essentialē i mō pñicādi: siue in cōitate reali. Et p opposituz notionale dñ illud qđ nec sic pñicāf nec h3 talem cōitatē. sed qđ pertinet ad notitiā distinctionis personarū. sic ergo distinguit theologos essentialē et notionale. 1. q. q. 10.

Aliud et aliud fuit institutū sac3 pro tpe alterius et alterius legis. scilicet de illo sac3o p qđ fiebat pñcipalis distinctio legis a lege. qđ in illo obauerunt hōies

Seccio

eiusdē legis et inter se conuenire et ab alijs alterius legis distinguui. 1. di. quarti. q. 3. 2.

Aliud est depēdere ad relatiū vt correlatiū et dependere ad ipsum verbum relatiū. Nā l3 natura humana assumpta a verbo diuino depēdeat ad ipsum tanq; ad verbum non tñ dependet ad ipsum tanq; correlatiū. 19. q. q. 1. 5.

Aliud est dicēs aliqd eē pfectio nē simplr. et aliud aliqd eē perfectionis simplr. primū spōtat qđ illud eñtialr siue qđratue sit pfectio simplr. scđm impositat nō qđ eñtialr sit pfectio. s3 qđ oē tale denotatiue soli simplr pueniat. 3m qđ perfectio nis simplr est quā reqrit in illo de quo pñicāf denotatiue. et quā ostendit sibi inesse. vtpote quā vlr cōsequit. et sic perfectionis simplr triplici mō. s. pñ exigendo ostendendo siue manifestādo. et perfectionē simplr consequendo. 1. q. q. 1. 7.

Aliud est dicere xps i forma humana iudicabit. aliud xps fm humanitatē iudicabit vera eñ est ista qđ xps in forma humana creat animas. sed non ista: s3 humanitatē creat. Imo quicquid fecit verbum ex quo natura humanā assūpsit qđ faciēs naturā humanā non deposuit hoc fecit in natura hūana. 48. di. quarti. q. 1. A.

Aliud est loqui de posse peccare. aliud de potētia ad peccandū. primū ordinē ad actū diffōrmē. Scđm dicit rōnē pñcipij quo pōt elici actus diffōrmis. pñmus ordo nō est lib. arbi. nec aliquid eius: nec absolute a l3 quis ordo ad actū est aliqđ pñ

Scoticarū

cipiū actiū vel pars elūs. se-
cūdo mō dico q̄ illud quo pōt
peccare includit duo. quoz al-
teruz est posse aliud deficere. ⁊
illud quo pōt in illud est eius
posse: qđ posse est p se libertas
arbitriū ⁊ potētia. reliquuz
vero nō ē eis vñ lib. ar. s; vñ ta-
le. s. defectiū. ita q̄ sicut i cōi
lib. ar. est illud quo pōt velle. ⁊
hoc accipiendo ita in cōi sicut
Ans. accipit. s. vt cōuenit deo ⁊
beatis. ita li. ar. hoc. s. viatoris
est. quo qđ pōt velle defectibi-
liter tñ quātū ad aliqd pōt po-
ni dissimile: qđ ad absolute vel
le tota entitas positiua lib. ar.
⁊ sola est pūcipiū. ad illā aut
dissimilitatē in actu nihil posi-
tū in lib. ar. est pūcipiū. 7.
di. scōi. q. vnica. T.

Aliud est loqui de veriori seu p-
fectioni esse simplr: ⁊ de veriori
seu pfectioni ēē huius lapsi enim
in mēte diuina ēē simplr veri⁹
⁊ perfectius: q̄ lapsi extra. qđ
obiectū cogniti dī hīc illud
esse qđ h; ipsa cognitio vnde
fm Aug. super illud Jo. pmo.
qđ factuz est in ipso vita erat.
res cognita ē i verbo vita crea-
trit: ⁊ hoc ideo qđ cognitio ei⁹
est realiter vita creatrix: qđ est
de cognito dicit obiectiue hoc
in ipsa cognitione opz inueniri
realiter. lapsi tñ in intellectu
diuino nō h; verius esse lap-
dis q̄ lapsi extra: alioquin ali-
qd intrinsecum realiter deo
esset formatr: ⁊ proprie lapis. i.
di. quarti. q. i. Q.

Aliud est mīmonij: ⁊ aliud cō-
tractus matrimonij. ⁊ aliud sa-
crāmētum mīmonij. matrimo-
niū est illa obligatio mutua vt
vinculū illud de quo dictuz est

Speculationū

In pūma cōclusiōe pūcipali.
cōtract⁹ aut est ille actus mu-
tuus voluntatis de quo dictuz
est in scōa cōclusiōe pūcipa-
li. fact⁹ est signū efficax gfe cō-
comitans actū illuz. de q̄ facto
dictū est in tertia cōclusiōe pū-
cipali. ⁊ p; distinctio istoz p se.
primū em est permanēs in sta-
bus coniugū: ⁊ est relatio tāti
realis extrinsecus adueniens.
vel qđ verius videt relatio rō-
nis qđ nihil ē ibi nisi dominiū
nouū ⁊ noua seruit⁹ p nouā cō-
mutationē. s; dñs tale vel ser-
uitus nihil reale ponit in dño
vel seruo. scōm ē tñ est in fieri
⁊ est actio vel passio interior
vel exterior: vel magis pās ex
actib⁹ interiorib⁹ ⁊ exterioribus
duarū personaz. ⁊ h; se istud
ad mīmonij pūmo mō dictum
sicut cā in fieri quēadmodū ge-
neratio ad pūnitatē vel magis
sicut baptizari vel ordinari ad
characterē. Tertū aut sū est
in fieri. ⁊ simul est ⁊ nō est cum
pmo. ⁊ iō nō semper manet cuz
scōo. 26. dist. quart. q. i. Q.

Aliud est pāpere cōtractū illuz
⁊ aliud percipere adhesionem
perpetuā premisso pūmo cōn-
tractu. pūmū bene expedit pū-
pi pio tpe illo pio quo esset ne-
cessitas propagationis ⁊ mari-
me si homines essent difficiles
ad hoc sine pcepto. sed pio
alio tēpore pio quo non est ne-
cessitas non opz pcepti ⁊ hīc
est qđ deus post lapsum bis de-
dit pceptū de cōtrahēdo. Gen.
pūmo. ⁊ iterum deletis omni-
bus post diluuiū preter octo
aninas. Sed pceptum scōm
expedit dari pio semper. qđ il-
lā indissolubilitatē ostēsum est

Octaua

esse cōsonā legi naturali in pū
ma cōclusionē ⁊ minus serua
ret nisi sup hoc esset pceptū di
uinū sicut dictū est in scō art.
26. di. quarti. q. 1. j. 7.

Aliud est relationē esse priorez
cognitiōe cāti cogniti p cām ⁊
aliud ipsaz includi i cognitiōe
causati: hē em prius lapis hēat
respectū ad deum q̄ lapis co
gnoscat. ⁊ iō non cognoscit p
fecte nisi cognito deo tñ lapis
cognoscit: nō cognito respectu
ad deū: ⁊ ex hoc sequit q̄ ille
respectus nō ē de eēntia lapidis
q̄ nihil perfecte cognoscit. nisi
cognito eo qd̄ est de essentia
sua. 3. dist. primi. q. 5. 2.

Aliud est singularitatē eē conce
ptā. vt obiectū vel vt partē ob
iecti. aliud est singularitatē eē
precise modū concipiendi: siue
sub quo cōcipit obiectū. Exē
plum cū dico. plurale est singu
lare: obiectū conceptus est plu
ralitas. sed modus cōcipiēdi. i.
modus sub quo cōcipit est sin
gularitas. ita in intēctionibus
logicis: cum dico singulare est
vt: qd̄ cōcipit est singularitas
sed modus concipiēdi sub quo
concepit est vniuersalitas: quia
qd̄ concipitur: vt concipit: ha
bet indifferentiā ad plura. ⁊ p
pter hoc essentia diuina potest
cōcipi vt singularis. ita q̄ singu
laritas sit cōcepta: vel vt obie
ctū: vel vt pars obiecti. nec tñ
sequit q̄ essentia possit cogno
sci vt singularis. ita q̄ singula
ritas sit modus pcepti. cogno
scere enim sic aliquid vt singu
lare est cognoscere illud: vt hoc
sicut album videtur vt hoc: ⁊
hoc modo (vt predictus est) nō
cognoscitur eēntia diuina sub

Seccio

ratione singularis. 2. dist. pū
mi. q. 3. C.

Alter fuit miraculū xpī. i. q̄ cla
mauit valide in hora mortis. ⁊
ex potētia verbi: s; q̄ ala fuerit
separata p violētiam passiōis
hoc fuit nāle: supposito mira
culo pmo de nō redūdātia glo
rie in corp⁹: nā ola q̄ passus est
fuerūt quodāmodo miraculo
sa. i. nālia: q̄ qd̄ nō p̄t fieri nisi
p̄supposito miraculo. ⁊ si facto
miraculo possit nālī fieri: in re
latione tñ ad miraculū necessa
rio p̄suppositū est aliq̄ mō mir
aculosum. Sed qd̄ patit xp̄s
fm animā ⁊ corp⁹ vel fm por
tionē inferiorē rōis hoc fuit ex
miraculo primo quo gloria ale
non redūdabat in corpus. Ideo
totū qd̄ patitur fuit miraculo
sum. ⁊ tñ naturaliter patit fac
to illo miraculo: sicut cec⁹ na
tus naturaliter videt facta illu
minatione miraculose. 16. dist.
tertiū. q. 2. j. 3.

Amor in nobis vt pductus: h; 3
ad voluntatem vt pducentem
relationē secūdi modī ⁊ illa for
te est mutua. h; etiā aliā rela
tionē ad obiectum pertinentēz
ad tertiu modū relatiuorū: ⁊ il
la non est mutua: q̄ sicut scien
tia refert ad scibile. ⁊ non ecō
uerso ita amor ad amabilez nō
econuerso. ⁊ sicut amor h; for
maliter hābitudinē aliquā ad
obiectū: ita illud qd̄ producit
amorē posset denominari a hā
bitudine si esset verbū in
positū hoc significās actiue. 32
dist. primi. q. 2. E.

Angeli ⁊ ala intellectus ⁊ gfa:
qd̄ h̄mōi: q̄ de nihilo pducit
tur a pmo efficiēte dicunt crea
ri. 12. di. tertij. q. 1. j. A.

Angeli cōcedunt loqui deo: et tñ nō pñt aliqd sibi facere manifestius q̃ prius. nec ēt aliud vel alio mō manifestuz q̃ prius. et tñ hec possunt esse in angelo: s; tñ ex liberalitate velle hoc ēt patēs deo appetūt olo quā tū possunt. ita q̃ il possent cāre in eo cōceptū illum causarent. et hoc loqui ē deo: magis ergo necessaria est h̃ locutio. 9. dist. scōi. q. 2. J. 20.

Angeli mali peccauerūt plurib⁹ peccatis diuerse sp̃ei. et nō habuerunt simul oēs actus illos sed habuerūt vnū post aliū. 5. dist. secundi. q. 1. 3.

Angelus h; aliquā cognitionē quā nō recipit a re: vt est cognitio vñum in qua differt ab alia et aliquā in qua cū ala conuenit vt istam quā accipit a rebus. 3. dist. secundi. q. 11. 3.

Angelus habet vnde cum alijs causis naturalib⁹ cooperantibus possit suā perfectionē acquirere. i. omnis rerū cognitionē: dato quod sibi non essent create species. poss; enī cuiusq̃ obiecti ex naturali virtute intellectus et obiecti habere intellectuonē. nam actione intellectus et obiecti: vt causay partialium pōt habere speciē quā diratis cuiuscunq; obiecti. et postea vñ in illa specie ad intellectuonē abstractuaz. 9. dist. secundi. q. 2. J. p.

Angelus mobilis est continue. inquantū h; quātitatē virtuale fm quam potest coexistere loco quanto. sicut corpus p quātitatem suam formalem potest coexistere loco quanto. 2. dist. secundi. q. 9. J. Ba.

Angelus nō pōt generare in se

habitu ex actibus: habitu dico qui sit alia res a specie: q; habitus non generat in naturalr inclinatīs siue in summe determinatis ad vnū. sicut nō generat in graui p quoniescūq; descendere rō descendus nec generat in violēter motis p quoniescūq; tale moueri aliq̃ rō vt. habitus facilitās vel habilitans ad talē motū violētū. sicut p; de lapide moto sursum: s; gñat in potētīs de se indeterminatis ad actū p actuz frequenter elicitū. nō aut est inspectionis aliquē intellectū creatū ēt sūme habilitatū ad intellectuonē q; si aliquis est talis erit angelicus. et ita in illo sicut in summe habilitato ad actum nō poterit generari habilitas aliq̃ q̃ dicatur habitus illo modo. 3. dist. scōi. q. 10. J. 21.

Angelus nō pōt naturalem formam inducere. sed tñ elementa actiua et passiua pōt conuenire simul adhibere et corporib⁹ celestib⁹ i situ cōueniēti appropinquare. vt inducat fōsa pñcula rō q̃lis nata est a talib⁹ agētib⁹ pñcularib⁹ induci. Itaq; corp⁹ qd ita quasi subito format et resoluūt est mixtū i perfecta mixture qualis pōt induci ab agētib⁹ naturalib⁹: quasi subito scā appropinquatiōe elementorū: ita q; magis tale corp⁹ as; simillat impōssioni que est perfecte mixta. et signū huius est: q; qñ dispareret tale corpus nō remaneret aliquid talis corpus i qd naturalr esset immediate resolubile corpus illd assumptū. si pfecte fuisset mixtuz. corpus enim humanū si esset perfecte mixtuz: non esset natum require

Octaua

nisi ad cadauer. s; tale ipse
mixtu resoluif statiz leme'ta:
sicut ex eis potuit statiz gnari
pp eoz impiecta mixtione3.8.
dist. scđ. q. vnica. B.

Angelus nō tm odit detētionē
actiua dei: et suā passiua a deo
s; odit detētionē formale per
petua ab illo igne: nec tm app
hēdit illā detētionē actiua vel
passiua vt positam vel cōtinua
dam. sed illaz detētionē forma
lem. et p pns de illa detentione
formali tristat. obiectū aut tri
stabile pprie cā est ipius tristi
tie: q; non voluntas imediate.
tunc enim esset in prāte eius i
mediate tristari vel non trista
ri. qđ non est vt posita nolitio
ne et apprehēsiōe noliti: ita q
detētiō illa formalis vel ignis
ille detinens formalr effectiue
cōtristat. et sic vltra cum tristari
sit formalr cruciari eo modo
quo possibile est spintū crucia
ri: sequitur q; ignis vt formalr
detinens spirituz effectiue cru
ciat: et scđm illum modū potest
saluari dictuz illud. quo modo
ignis est instrumētū dei cruciā
do: q; principalis odit deten
tionē actiua dei: et suā passiōē
a deo: q; detentione illam for
male ignis: q; secundā non odit
nisi ordine ad primā: et ita q; af
fligit obiectiue in secundo affli
git in virtute primi. et ita instru
mentaliter. nec sequit: ignis nō
detinet effectiue sed tantū for
maliter ergo nō affligit effecti
ue q; ipsum vt detinens forma
liter est obiectum nolitiuz et ap
prehensum vt posituz. Et ideo
effectiue infert tristitiam. 44.
dist. quart. q. 2. B.

Angelus terminat depēdētiā

Seccio

cuiuscūq; nāe inferioris. et hoc
mediate vel imediate. illā qđ
que est fm ordinem essentialē
quiditatur. et illa est quodāmo
dō prior dependentia illa que ē ef
fecta causa efficiente. Imo hec
videt omnino prima. et hec pōt
assignari cōiter cōuenire cuilibet
indepēdenti respectu illius
respectu cuius dicit indepē
dens. 19. q. q. 17.

Angelus quālibet qđitatē attaz
a se et suā et selpfuz pōt cogno
scere per essentiam quando co
gnoscit cognitione intuitiua. s.
sub rōne qua p̄sens est in existē
tia actuali. et pōt cognoscere p
speciē quando cognoscit eam
cognitione abstractiua. 3. dist.
secundi. q. 10. f. B.

Ala ex nā sua pōt reflecti super
actuz beatificū vt beatificus est.
hoc posset negari. vt quide3
est q; reflecti pōt. sed nō nisi vir
tute illi virtute cuius h3 actū
rectū. Nec plus pbat auctori
tas Augu. q; non dicit q; pos
sit semper ex sola natura. sed si
habet actum rectū pōt reflecti
super illū vel ex virtute natu
re vel ex virtute illius p quod
habet actuz illum. et non sequit
tur illō cōueniēs de p̄cessu in
infinitū: q; idē3 supernaturale
sufficit ad actū rectuz: et ad oēs
reflexos. 14. q. q. 21.

Anima est imediatū pncipiū for
male essendi. et imediatū pnci
pium operādi. sed nō sit se h3
ad cām formalem et ad effecti
uam: non enim op3 q; hñs for
mā sit semper in actu scđo. 16.
dist. scđ. q. vnica. B.

Ala mouet ab obiectis imagia
bilib: et eis cognitis pōt ex eis
cognoscere rōes cōes imālib
et mālib

et materialibus: et ita reflectēdo cognoscit se sub rōne cōi sibi et imaginabilibus. nō aut potest statim intelligere se nullo alio intellecto: q̄ nō potest statim moveri a se ppter ordinē potētiarū eius necessariū. p̄ ista rē istō ad imaginabilia. 3. dist. secundū. q. 8. l. 3

Anima nō tantū vnitur vt opere tur circa corpus vt obiectū: sed vnitur vt totū cōpositū sit: cuius ipsa est pars: ita q̄ totū op̄rās habet corpus: nō tantū pro obiecto: sed p̄ parte operatio: nis: non sic autem angelus. 9. dist. secundū. q. 2. l. p

Animā posse summe frui potest intelligi dupliciter: vel formaliter: vel effectiue: hoc est vel q̄ summa fruitio infor: met istā volūtātē a quocūq; causetur: vel q̄ ipsa voluntas eliciat summā fruiōnē: et sit causa actiua respectu eius. primo modo possibile est summā fruiōnē creabile cōferri aie christi: quia ipsa est receptiua cuiuslibet accidētis cōueniētis sibi: et in summo q̄ nō determinat sibi certū gradū istius: sicut fuit pbatum in prima. q. de gratia. et fruitio est quoddā accidēs absolutū possibile creari a pmo causante: mediare sine actione volūtatis create. scdo modo videt̄ probabile q̄ cū illa volūtās nō possit tantā vim actiua habere: quā volūtās creata alia pōt habere vt angelica: nō pōt ita perfecte elicere fruiōnē sicut alia volūtās pōt: l3 em̄ pōt summā gratiā habere q̄ vt causa partialis respectu fruiōnis eque causa ret fruiōnē in ipsa et angelo si haberet eā: tñ alia causa p̄tia:

lis erit inequalis vt voluntas: altera aut cū partiali deficiēte deficiet effectus: l3 reliqua causa p̄ialis sit equalis mō tñ de facio est maxima elicitue: q̄ licet nō sit volūtās ei⁹ ita pfecte actiua sicut volūtās angeli: tñ ipsa cū summa grā vt alia causa partiali actiua pōt i pfectio: rē fruiōnē q̄ voluntas angeli cū minori grā: q̄ excedētia grē excedit in ea efficiētia voluntas angeli. 13. di. tertij. q. 4. l. o

Alia separata dī imperfecta i cēndo: q̄ eo mō quo ipsa est vnita pōt dici pfecta in essendo: non essentialit̄ et primariē: s3 partialit̄ patue suo qdē p̄prio eē est eq̄ pfecta separata et cōiuncta: s3 cōiuncta pfecta est eē toti⁹ partialit̄ patue: l3 nō p̄marie. et quantū ad hoc separata ē imperfecta: q̄ caret ipso eē toti⁹: et posset dici q̄ ista imperfectio est imperfectio simplr: q̄ caret illo eē qdē pfectio simplr: l3 nō p̄pria: imo ipsa est maior pfectio q̄ esse ei⁹ p̄prio: q̄ includēs illud esse. Nō igit̄ dī forma imperfecta ex hoc solo q̄ nō cōicat suā pfectionē alteri: sicut nec ipsa p̄icitur in hoc q̄ cōicat: sed dī imperfecta ex carēna pfectionis esse toti⁹: que carēna cōcomitatur illud nō cōicare. 9. q. quoli. 20

Alia mutabilis ē abvno actu dīperato ad aliū fm diuersitatē obiectoꝝ et suā illimitationē: et immaterialitatē: quia est respectu cuiuslibet entis: similr ab actu in nō actū: q̄ nō semp ē in actu: sed respectu p̄mox p̄micipioꝝ: quoz veritas nota ē ex terminis: et conclusionū euidenter deductarū ex terminis non est mutabilis a cōtrario in com

trarium. s. a vero in falsum. Regule enim in lumine intellectus agēis intellectus rectificant: et ipsa species intelligibilis terminor: licet in essendo sit mutabilis: in representando tñ in lumine intellectus agēis immutabiliter representat: et per duas species intelligibiles cognoscitur termini primi principij: et ita illa unio est vera et certa euidēter. 3. dist. primi. q. 4. i. x.

Animā quātū ad illā actionem qua creatura dicit illuminare creaturā pōt illuminare angelū sicut econuerso: qz in patria aīe beatorū habebūt eūdē in o: dū loquēdi quē angeli. et ideo si alicui aīe reueletur prius ali qua veritas in verbo q̄ angelolo poterit illuminare angelum de illa veritate sicut angelus posset illuminare animā si prius esset reuelata angelo. 14. dist. tertij. q. 2. p.

Animā: qz imaterialis est est receptiua cuiuslibet intellectio: nis: ipsa etiā est actiua cuiuscūqz intellectio: nis obiecti alterius a se vt causa partialis: et actiua intellectio: nis de se: vt totalis causa: qz vt cognoscens et vt cognita sū Aug. 9. de tri. ca. vlti. sed talē intellectio: nē nō habemus p statu isto: sed ex immaterialitate eius nō sequitur: qz ipsa sit totalis causa cuiuscūqz intellectio: nis obiecti alterius ab ipsa. 3. dist. primi. q. 7. d. d.

Animal est perfectius musca pmissiue: qz rō alalis pmitit qz aīal saluet in hoīe. musca autē est pfecti⁹ positiue: qz quelibet species aliquā pfectionē ponit vltra gen⁹. 45. di. qrti. q. 1. x.

Appetitus liber tūc est rect⁹ qñ

est consonus regule diuine: et huic appetitui naturali huius suppositi. mō ita est qz qñ ali⁹ quid h3 duas regulas si vt cōparat ad supiorē regulā est cōforme ei tunc simpliciter est rect⁹: si vt cōparat ad inferiorē regulā est ei pforme: est sūm qd rect⁹. et iō bñs nō vult habere maiorē beatitudinē q̄ de⁹ vult eū habere. et hoc dico actu elicitō. ergo tūc simpliciter appetitus est rectus: nō autē quātū inclināt naturalis appetitus. et si cōformaret sibi in hoc nō diuine regule: iā esset simpliciter malus. i. sūm qd rectus. Et si dicas qz tūc appetitus naturalis esset malus: dico qz nō. appetit⁹ est naturalis est ad hoc ad qd datus est. nec ppter hoc malus est. appetitus est naturalis tacti⁹ nō est ppter hoc malus qz nō pōt non delectari in tāgibili cōueniēti: qz hoc nō est in ptate sua: s3 hoc in appetitu libero esset malū: qz est in potestate sua nō delectari: et iō appetitus naturalis in hoc nō est rect⁹: qz appetit illud quod deus vult ipm appetere. nō enim pōt absolute appetere qd de⁹ vult sicut liber: nec tñ appetit cōtra deū: qz de⁹ ordinat eū si c appetere. 50. di. quarti. q. 6. B.

Appetit⁹ naturalis cuiuscūqz voluntatis est ad summā gloriā: hoc est ista voluntas posset naturaliter p̄ficā tanta gloriā: nec tñ est ibi tāta inclinatio naturalis ad summā: qz oppositū for me. i. nō summā gloriā vel potētia isti violenter insit: sicut graue inclināt naturaliter ad deorsum: ita qz oppositū ei⁹. i. esse sursum vel nō esse deorsum nō

Scotlicarum

speculationum

possit inesse nisi violēter: q: ista inclinatio non hz principū in-
trinsecū necessitas ad illud ad
qđ ipa est: ita qđ oppositū eius
nō possit inesse nisi violēter. in-
clinatur em̄ ad habēdū gratiā
summā: & tñ pōt detari in mini-
ma. ratio est: q: nō hz principū
intrinsecū determinās eam ad
aliquē gradū determinatum.

¶ Sed si dicas qđ volūtas libe-
ra erit recta si cōsonet volūta-
ti naturali: dico qđ nō semp: sed
tātū qñ cū hoc cōsonat volūta-
ti supior. s. volūtatī diuine: qñ
vult qđ deus vult eā velle: quā-
doqđ aut deus vult volūtatē li-
bere velle: qđ vult appetitū na-
turale appetere velle: qñqđ au-
tē nō: sed vult volūtatē liberā
velle esse cōsonā volūtatī sue: &
dissonā appetitū naturali. & id
beatitudo recte appetitur libe-
re: q: deus vult naturale appe-
titū hoc appetere: & volūtatē li-
berā esse sibi cōsonā: vult autē
deus volūtatē nō odire mortē in
casu: & tñ vult appetitū natu-
rālē esse ad oppositum mortis: et
tūc nō vult volūtatē liberā se-
qui eū: sed volūtatē suā que est
regula supior: ita est hic: q: ipse
ex volūtate suā qđ est regula su-
prema prefixit cuilibet volūta-
ti create: vt ipsa non plus velit
qđ volūtas diuina sibi contulit
et vult eam velle. 13. distin. ter-
tij. q. 4. infra. 20.

Appetit⁹ naturalis ad qđcūqđ est
in ordine ad perfectionē ipsius
appetētis. ppter hoc em̄ ē da-
tus appetitus aialibus & rebo-
vt ad pfectionē suā inclinētur:
sed deliberatiuus appetit⁹ nō
est talis quasi omne qđ vult ve-
lit ppter beatitudinē. pōt em̄

velle aliquid nō tamē propter
beatitudinē negatiue. s. nō vo-
lēdo ipsum propter beatitudi-
nem. potest etiā ipsum contras-
rie velle. primū patet: quia po-
test non velle negatiue qđ est
ad beatitudinē: quia intellect⁹
aliud potest intelligere vel co-
gitare qđ beatitudinem quādo
voluntas illud vult: ergo tunc
nō vult ipsum propter beatitu-
dinē. 49. dist. quarti. q. 10. 52.

Appetitus noster in quo cōueni-
mus cū brutis est liber & rōna-
lis p participationē. non aut p
actū suū: sed p actū alteri⁹ po-
tētiē. s. voluntatis cui subest. &
ideo potest cōuerti ad bonū et
auerti a bono. In brutis autē lz
sit appetitus sensituius: nō tñ est
particeps rationis in eis sicut
in nobis. 42. di. scđi. q. 4. J. R.

Apōstoli fuerūt baptizati quod
probabile est: q: x̄stus fecit
eos sacerdotes conferēs eis in
cena potestātē p̄ficiēdi corpus
x̄stī: dicēs. Quotiescūqđ &c. et
conferēs eis potestatem resurrectionē
potestatem absolūēdi. 30. 20.
Quorū remisistis &c. contulit
eis etiā officiū baptizādi solē-
niter Mat. vlti. Sūtes baptiza-
re &c. Odo autē sacerdotij sup-
ponit baptisimū saltem de con-
gruo. 4. dist. quarti. q. 6. B.

Approbare vera p falsis est na-
ture lapse et nō institute. 22. di-
stin. scđi. q. vnica. B.

A principio creationis in princi-
pio potētiā sunt distincte po-
tentie tot quot sunt forme rece-
pibiles non tantum distincte
specie: sed numero. non precise
tot: sed ad eādē formā sunt tot
quoties illa forma pōt induci:
et vnaqueqđ illarū potētiarū

Nota
pūctū
singū-
larē.

desinit eē adueniēte suo ppo
actu. nec illa redit: tñ eadem
forma pōt redire: qđ ad illā nō
tñ erat vnica potētia: sed alia
t alia fm qđ erat aliqđ t alias
inducibilis in idē principiū po
tētiale. 4.3. di. quarti. q. 3. 22

Aptitudo nō ē primo incōicabi
lis: nō em videt aptitudo incōi
cabilis nisi vel p fundamētum
cuius est vel per terminuz ad
quē: si em aptitudo vt apri
do nō est pūmū s3 ē alicui⁹ en
tis cui aptitudo conuenit nec
ei vnitas sine incōicabilitas
erit oīno pūma: s3 reducet ad
aliquā entitatem: qđ si sit cōica
bilis: ēt aptitudo cōsequēs est
cōicabilis: sicut em natura hu
mana cōicabilis est: ita aptitu
do rīdibilis cōsequēs ē cōmu
nicabilis. 4. q. q. 17

Aptitudo nō ē rō terminādī ac
tum perfectū perfecte nisi rōe
nature cui⁹ ē talis aptitudo si
cut nec vnuerſali aptitudo: ē
perfectio: sed necessario cōpli
cat secū naturā cui inest. 2. 7. di.
tertiū. q. vnica. 3

Aqua abluir cor. i. aīam nō quē
dez causando dispositionē me
diā inter ipsam t gratiā abluē
tē: s3 abluir tāqđ dispositio pio
xima t imēdiata ad gratiā: eo
mō quo dī qđ merituz inducit
beatitudinem: vel qđ sectio siue
alia hmoi pparatio inducit fa
nitatē: si em cāret dispōnez ad
grām: sic diceret abluere ad
huc oporteret illā dispōnē ime
diatē abluere. 1. di. q. r. q. 5. 1. 17

Aque ille qđ cōiter dicūtur arti
ficiales sunt corpora quedam
mixta: t non dicūtur aqđ nisi eqđ
uoce. 3. di. quarti. q. 3. 10

A quo aliqd h3 principiū agen

di: ab eo h3 t agere. t per cōse
quēs virtute illius agit: nō vir
tute ei⁹ tāqđ cāe superioris qđ
nō h3 virtutē distinctā ab eo:
s3 virtute illi⁹ tāqđ principū cō
municāns sibi cālitatē: t iō hā
bētis auctoritatē in ista cālita
te in qua recipiēs h3 subaucto
ritatem. 8. q. q. 1. 32

Anteqđ res creature ita nihlī si
cut si prius fuisset creatar post
annihilata: tñ anteqđ creetur
non ē annihilata: t quare hoc?
qđ nō succedit nihilitas ei⁹ eē
suo. 11. di. quarti. q. 4. 5

Anteqđ mūdī creationez non est
imaginādū vacuū īfinitū. qua
si ibi fuerit prius pñs de⁹ s3 ef
fentiā anteqđ produceret mun
dū: imo nō vt alicubi pñs de⁹
s3 eēntiā fuit potēs facere mū
dū. sicut igit ibi pñtia īmēnsi
tatis nō pcecegebat pñtie po
tētie sue: vt potētia ē: imo po
tētia pri⁹ habuit terminū suuz
qđ eēt pñsentia fin eēntiā. ita
vñ mō: qđ nō oporteat pñtelligere
deū in aliqua parte vnuer
si: vt ibi aliqd causet: s3 magis
quasi ecōuerso prius sit ibi fm
potētiā vt ibi aliqd causet tñc
s3 per īpossibile nō eēt ibi pri⁹
s3 eēntiā. posset tñ ibi causare
3. 7. di. pūmū. q. vnica. C.

Astrologi nō sciūt pfecte qđ ita
tes t virtutes celoz t stellarū
cōcurrētū ad talē effectū: qđ
si cognoscerēt possent d hīs in
dicare. t iō credo qđ angeli hñt
hārū pfectā notitiā: ita qđ pñt d
hīs bñ iudicare: t qđ ad tps qñ
vērū sunt illi effectus: t quo
ad qualitātē eozū vel quanti
tatē: t ēt si talis effect⁹ sit īpe
dibilis per aliā stellarū poterūt
em scire qđ nō eleuabit nisi tñ

de materia. vel sic et pht scire si
erūt vēti dissipāres: et in quo sit
tu: et vbi dissipabūtur et cadent
hec vero oīa q: nō plene noue
rūt astrologi. iō nec plene nec
et pfecte nec secure de his pht
iudicare: tot em̄ causas opz ibi
cōcurrere q: nimis ē difficile lu
dicare de talibz. 14. dist. secun
di. q. 3. .f.

A termino adorationis nō debz
excludi natura humana quasi
ipsaz includēdo nō possit totā
adorari: hoc dicit dama. c. 54.
Christus deus pfectus et hō pfc
tus quē adoramus cū patre
f. i. vna adoratione cū incōtamī
nabili carne eius: nō inadorabi
lē carnē eius dicētes. Adoran
tur em̄ in vna verbi hypostasi
q̄ eius hypostasis facta ē: p au
lopost: vna personaz dei verbi
duabus ipsa reductionaturis
exēplificat postea timeo lignū
tāgere propter lignū immixtū
ignem. In illa auctoritate da
ma. l. cū accipit associatiue nō
aūt copulatiue vt sit sensus: ado
ramus verbū cū carne. i. hñs
carnē sibi vnītā: nō aūt cū car
ne: hoc ē carnē adoram? q̄si sit
ppositio copulatiua ei⁹: et hoc
cōsiderādo carnē vt caro ē: nō
vt vnica diuinitati. Ne ḡ nō oī
excludi a termino adorationis
caro l3 ipsa nō sit rō adorandī.
9. di. tertij. q. vnica. J. D

Atributa non sunt propie prin
cipata ab essentia diuina: licz
essentia cōcedatur aliquo mo
do habere rationem perfectio
nis radicalis et fundamentalis
respectu eorum. 13. dist. inc. pri
mi. q. vnica. O

Atributū vt attributū dicit in
tentionē secundā vel rationem ali

quā rationis circa illud: quo
dicitur. vnde ēt numerat et ve
rum est dicere qd bonitas et sas
piētia sunt duo attributa. 5. q.
quod. J. O

Atributio sola nō ponit vnitas
tē vniuationis: q: vnitas at
tributiois minor ē vnitate vni
uocationis: et minor vnitas nō
cōcludit maiorē tñ minor vni
tas pū stare cū maiore vnitas
te: sicut q̄ sunt vni genere sunt
vni spē l3 vnitas gñeris sit mī
nor q̄ vnitas spēi. et iō cōcedo
q vnitas attributionis nō po
nit vnitatē vniuationis. pōt
tñ stare cum ea: l3 hec formalit
nō sit illa. Exēplū. spēs eiusdē
generis hñt eēntialē ordinē si
ue attributionē ad prīmū illū
gñis. ex. 10. meta. et tñ cum hoc
stat vnitas vniuationis rati
onis generis in ipsis spēbus
ita et multo magis opz eē in rō
ne entis in qua est vnitas attri
butionis qd attributa habeāt
vnitatē vniuationis: q: nun
q̄ aliqua cōparant vt mēsuras
ta ad mēsurā. vel excessa ad ex
cedens: nisi in aliquo vno cō
ueniāt sicut em̄ cōparatio sim
pliciter est in simplici vniuo.
7. phis. ita oīs comparatio ē
in aliquo vniuo. 8. dist.
primi q. 3. J. E

T. c. 2.

t. c. 31.

A sensibilibz sicut a cā p se et p
cipali nō ē expectanda sincera
veritas: quia notitia sensus est
circa aliquid per accidēs: l3 ac
tus sensus aliquo sint certi et
veri: l3 virtute intellectus agē
tis: qui est picipatio lucis in
create illustrātis sup phantas
mata cognoscitur quiditas rei
et ex hoc habetur sincera veritas.
3. di. primi. q. 4. J. X

C 3

Octaua

Assimilatiōis vel similitudinis
 principalis rō ē ipsa forma in-
 ter generās ⁊ genitū. ⁊ hoc nō
 fm vnitatē vel idēitatē indiui-
 dualē inquātū ē forma hec: s; fm
 vnitatē vel idēitatē illam
 minorē inquātū forma ē: ⁊ fm
 hoc ē rō gignēdi. forma autē est
 principalior rō distinctionis q̄
 materia: q; sicut forma ē illud
 principalē quo cōpositū est q̄
 materia: ita ē principalē q̄ cō-
 positū ē vñū: ⁊ per p̄ns in se in-
 distinctū ⁊ ab alio distinctū ap-
 propriatē tñ distinguēdo assimi-
 latiuū cōtra distinctiuum: for-
 ma ē assimilatiua: ita q; nō ma-
 teria proprie: q; nō ē qualitas
 substantialis vel accidentalis
 materia autē est distinctiua ap-
 propriatē loquēdo: q; necessa-
 rio ex hoc q; caret forma distin-
 guitur ab illa materia quē pre-
 habet formā: ⁊ ita cōpositus a
 posito. pōt ēt alio modo cōpo-
 sitū intelligi aliud propter ma-
 teriā: sicut p̄p̄cās alietariā p̄p̄-
 cētē forma em̄ genitū s; sit cā
 alietatis i p̄positop̄ncipalior
 materia. nō tñ ē cā p̄p̄cās hu-
 lus alietatis s; materia. ⁊ hoc
 q; ipsa p̄existit p̄uata. ⁊ iō nō
 pōt eē. eadē cū materia infor-
 mata. 3. di. secundū. q. 6. T

Auctoritas cognoscēdi ⁊ si req̄-
 rat scientiā vel discretionē con-
 comitantē rectū vsum cr̄: quē
 admodum requirit clauis po-
 testatis aliquā iustitiā ad re-
 ctum vsum sui. tamen sicut po-
 testas vel auctoritas cognoscē-
 di in aliqua causa potest eē si-
 ne discretionē cognoscēdi. 19.
 di. quartū. q. vnica. j. E

Auctoritates omnes sanctorū
 que videntur sonare oīa p̄p̄-

Seccio

sentia eternitati intelligende
 sunt de presentia in rōne co-
 gnoscibilis: ⁊ nō tñ cognosci-
 bilis quasi cognitione abstra-
 ctiva: sicut rosa nō exis ē pre-
 sens intellectui meo per spēm
 sed de cognitione vera intuiti-
 ua: q; nō aliter cognoscit de-
 facta q̄ fienda: et ita perfecte
 sunt presentialiter cognita ab
 intellectu diuino fiēda sicut fa-
 cta. 40. di. p̄mī. q. vnica. 3.

Aristoteles dicit habitū esse ad
 aliquid. q; per idēitatē indu-
 dit respectū ⁊ tñ nō ē tñ respe-
 ctus: s; ē quodā absolutū: iō p̄t
 sibi cōpetere actio tāq̄ p̄nci-
 pio agēdi. 17. dist. p̄mī. q. 2. j. R

Auerrois pessimus ē non tñ cō-
 tra veritates theologie. sed ēt
 ⁊ vitatē p̄hie: destruit em̄ sciē-
 tiā: q; oēs act⁹ intelligēdi vt di-
 stinctos ab actibus sentiendi:
 ⁊ oēs actus electionis vt disti-
 ctos ab actib⁹ appetitus sen-
 sitiui: ⁊ ita oēs virtutes q; non
 generant sine electionibus fa-
 ctis fm rōnē rectā: ⁊ per cōse-
 quēs talis errās esset a cōita-
 te hominum ⁊ naturali ratiōe
 vtētū extermināndus. 43. dist.
 quarti. q. 2. T

A voluntate excludit actus voli-
 tionis respectu miserie ⁊ act⁹
 nolitionis respectu beatitudi-
 nis: q; miseria nō ē nata eē: ob-
 iectū actus volitionis: nec bea-
 titudo obiectū act⁹ nolitionis
 sicut actus videndi disgregan-
 do excluditur a visu respectu ni-
 gredinis: q; nō ē nata esse ob-
 iectū talis actus: ⁊ iō volūtas
 non ē capax talis actus respec-
 tu talis obiecti. Dico ergo q;
 voluntas sic determinatur ad
 volēdū beatitudinē ⁊ ad nolē-

S. met.
t. c. 29.

dum miseriam; q̄ si eliciat ali-
quē actū circa ista obiecta ne-
cessario ⁊ determinatur elicit
actū volēdi respectu beatitudi-
nis ⁊ nolēdi respectu miserie
nō s̄ absolute determinatur
ad unū actū eliciendū vel aliūz
49. di. quart. q. 10. j. ff

Aufert auctoritas doctrine quā
predicat iuxta illō Aug. in epi-
stola ad hīero. Si ad scriptu-
ras sacras admissa fuerit quā
tūcunq; iocosa mēdacia: nihil
remanet in eis soliditatis. pu-
ta si platus p̄dicās misceat mē-
daciū iocosum: nihil soliditas
remanet in doctrina illa p̄t
em̄ quilibet dubitare de quo-
cūq; dicto ab eo sicut de mē-
dacio. vel qua rōne nō assentī-
ret illi mēdacio iocoso pari rō-
ne nec aliū dicto ab eo: ⁊ ita pe-
ribit auctoritas doctorū in do-
cēdo: ⁊ utilitas pplī audiētis.
38. di. tertij. q. vnica. j. d

Baptismus

ape-
ruit
ianuā nō autē circūcisio nō qui-
dē ex pte meritorū: q̄ quārun-
cūq; magna ḡfa collata fuiss̄
in virtute passionis xp̄i, p̄misse
nō cōferebat vt efficax ad finē
ḡfe. s. ad beatitudinez nisi p̄i
obsequiū illō eēt solutū. mini-
ma āt si cōferret tūc in virtute
hui⁹ obsequiū iā solutū. p̄ferret
th vt sufficienter disponens ad
beatitudinē. ¶ Exēplum in no-
bis mai⁹ bonū cōferim⁹ pp ob-
sequiū exhibitiū q̄ speratur. 2.
dist. quart. q. 1. 2.

Baptismus expelli oē peccatuz
nō q̄ in eodē instāti insit ḡfa ⁊
peccatū: s̄ ḡfa baptismalis ex-
pellit oē peccatū q̄ fuit vsq;
tūc culpā aut q̄ tunc inest actu

vel q̄ actu tūc cōmittit: vel q̄ s̄
illa nulla p̄tritis inest nō expel-
lit: q̄ inuenit obicē cōtrarie vo-
lūtatis. 4. di. quart. q. 5. 7)

Baptism⁹ generalr intēdit gra-
tiā iā habitā vel inuētā. s̄ non
est ita in circūcisīōe. vñ abīae
iam iustificato signaculū tātū
fuit: nihil em̄ sibi interi⁹ cōtu-
lit q̄ ḡfa abīae iā attigerat vt
trāscēderat illū gradū: ad quē
determinata fuerat circūcisīo.
⁊ intelligo nihil ei int⁹ cōtulit
p̄ modū sacri siue virtute opis
opati: s̄ credo q̄ ei cōtulerit p̄
modū meriti siue virtute opis
opātis: q̄ credo q̄ act⁹ circūci-
dēdi se ex obediētia dī rex cha-
ritate. p̄cedēs ei fuit meritor⁹
sicut ⁊ immolatio isaac. 1. dist.
quart. q. 6. j. 2.

Baptism⁹ Joā. erat sicut dispō-
nere p̄pātina ad baptismū xp̄i
vt p̄ illā ablutionē facili⁹ incli-
naret hōies ad suscipiendū ablu-
tionē sibi salutarē nec eēt mo-
lestū ipsi iā ad simile exerci-
tatis. 2. di. quart. q. 2. j. 2.

Baptismus nō ē sac̄s̄ initerabi-
le pp hoc q̄ imprimat effectuz
indelebile s̄ ex ordinatiōe di-
uina. 6. di. quart. q. 9. j. 6.

Baptismus q̄ p̄io fuit institū-
tus dubiū ē nō q̄dē q̄n xp̄s ba-
ptizabat a Joāne: q̄ ille non
fuit baptismus xp̄i i. in forma
xp̄i. s̄ i forma Joānis: th xp̄s ē
dīcauit tūc aquā tāq̄ māzido-
neā suo baptismo ex contactu
sue mūdissime carnis q̄ i legis
lato ⁊ cōfirmat⁹ est vsus aq̄. i.
vt ministeriū. 3. di. q̄rti. q. 4. 2.

Baptizat⁹ baptismo sanguis si
postea ē nobiscū viator: tenet
affectuz p̄ locū tpe recipe effe-
ctu sac̄i. i. baptismū fluis: hoc

Octaua

sunt quod supponit est bene possibile: sicut de quibusdam legist: quod sunt facti bis pfectiores: quia sustinuerunt bis penas pro fide: propter quod tamen non sunt mortui. Si autem baptismus sanguinis sit completus: quia licet baptizatus mori non remaneat nobiscum viator: non est obligatus ad preceptum viatoris. sacra autem non habent locum nisi pro statu vite. 4. di. quarti. q. 6. C

Beata virgo habuit in via maiorem charitatem charitate alicuius beati inferioris gradus: et tamen illa charitas non necessitauit eam ad fruendum eternam quam contemplantur deum. 49. di. quarti. q. 6. I. D

Beati habebunt colorem perfecte manifestatum suum: quia quilibet habebit colorem pulchrum secundum gradum complexionis sue: quia non omnes habebunt eundem colorem: nec secundum eundem gradum qui habet simile colorem: quia commixtiones colorum sequuntur commixtiones proportionum: varium qualitatum. et ideo secundum diuersas complexionis habebunt diuersos colores. unde et modo magis delectatur vinus in vno colore quam in alio: quia conueniens est complexionis sue. 49. distin. quarti. q. 15. I. A

Beati non habebunt omnem perfectionem accidentalem: et ideo per operationem suam poterunt eam acquirere secundum libertatem voluntatis sue. 49. distin. quarti. q. 14. I. A

Beati omnia vident in deo sicut in primo obiecto eorum volito: et voluit quod deus vult. videtur autem deus velle penas damnatorum et intelligere eas. non voluit eas intelligere ut deus: et velle ut deus vult eas: et ideo pena illa non est eis ut obiectum nolitum: sed volitum: tamen si placeret deo absolute

Seccio

nollent: nec tamen propter hoc est tristitia in eis: quia voluntas eorum non est capax tristitie propter delectationem perfectam que impedit omnem tristitiam non solum oppositam: sed quamcumque contingere: nec est etiam ista solutio: nisi conditionalis. scilicet si deus veller: et ideo non sequitur tristitia: quia talis solutio non est sufficiens causa tristitie. 50. distin. quarti. q. 3. C

Beati voluit penas damnatorum: sed non primo: quia voluit quicquid deus vult: et si etiam illas penas voluit non tamen propter hoc sunt crudeles quia nolunt prima volitione: nec tamen propter hoc tristantur: quia appetitus eorum non est capax tristitie ut dictum est: sed vultu diuino fatiatur. 50. distin. quarti. q. 3. I. F

Beatus dimissus naturali cognitioni sue non sciret per actum sensus hoc esse corpus christi: sed tamen per intellectum intuitiue videns illud corpus. 10. distin. quarti. q. 9. C

Beatus est qui habet quicquid ordinate potest velle: non tamen quicquid nunc actu vult. tunc enim aliquis viator posset esse beatus pro tunc: quando de vno tantum ordinate habito cogitat. potest autem voluntas ordinate vel habere charitatem: quia potest velle non tantum habere substantiam actus fruendi: sed potest velle habere fruitionem deo acceptam. ergo si non habet illud: non habet quicquid ordinate potest velle. Qualiter autem charitas requiratur: non tantum propter gratificationem actus: sed propter aliquem gradum perfectionis intrinsecum actui. de hoc inferitur di. 17. 1. distin. primi. q. 4.

Beatus habet quicquid vult de presenti: et de futuro. de pietate tercio autem quicquid vult hoc est

vel nō fuisse nō habet: nec hoc arguit miserā: quia impossibile est pręteritū nō fuisse. 45. dī. sūm. quarti. q. 3. R

Beatus ideo nō potest velle in felicitatem: nō quia necessario habet nolle eā: sed qz infelicitas nō potest eē obiectū actus volēdi: ex alia parte nō seq̃tur qz sic nūq̃ possit velle iniquitatem: quia iniquitas loquendo de illo qd subternitur in pctō pōt esse obiectū volūtatis create. 49. dī. sūm. quarti. q. 6. I. p

Beatus nō habet verbū de deo: qz et si illa visio sit imago diuine eēntie ipsam naturaliter representans: nō tamē est imago naturalis naturaliter ab ipsa procedēs: sed illius essentie est tantū vnicū verbū: et hoc in solo intellectu icreato: in quo solo potest esse notitia ipsius obiecti naturaliter genita. 14. q. quoli. infra. Bb

Beatitudo cōfertur tāq̃ premiū pro meritis eius quē deus acceptat tāq̃ dignū tali premio. et per cōsequēs nulla naturali necessitate sequitur ad act⁹ nostros qualescūq̃: sed cōtingenter datur a deo actus aliq̃s in ordine ad ipm tāq̃ meritorios acceptatē. 1. q. plo. I. C

Beatitudo intellect⁹ in obiectis creatis non trāscendit quiditates: seu illa quorū essentia visa est necessaria ratio videndi: tamē quia cōgruū est beatū esse coadiutorem dei in procurādo salutē electi eo modo: quo hoc sibi pōt cōpetere: et ad istud requiritur sibi reuelari oratiōes nostras specialiter que sibi offeruntur: qz ille specialiter innititur meritis eius: tāq̃ mediato

ris perducētis ad salutē q̃ peritur: ideo probabile ē qz deus beatis reuelat de oratiōibus sibi vel deo in nomine eius oblati. 45. dī. quarti. q. 4. D

Beatitudo in vniuersali ē ex naturalib⁹ cōcupita ex affectiōe cōmodi. qz sūm Ansel. de cons. cor. c. 10. vel. 9. Cōmoda nolle nō possum⁹ s; beatitudo in particulari nō ē sufficiēter ex naturalib⁹ cōcupita. s; ē cū spe acq̃sita. sed nec sic perfectissime, et sufficiētissime sine spe et charitate infusis: quādmōdū dictū est de fide acq̃sita. qua nō p̃fectissime assentiū sine fide infusa. 26. dī. tertiū. q. vnica. I. R

Beatitudo naturalis angelī excedit naturalez beatitudinem hoīs: et si fuisset in statu inocētie: tā angelus q̃ hō p̃ quātūcūq̃ tps. 3. dī. scōi. q. 9. I. E

Beatitudo nō cōsistit in plurib⁹ potētis eiusdē rōis. nā si sit in intellectu sūl et volūtate: nō tñ est in duabus intellectiuis potētis vel in duab⁹ volūtatis: s; tñ in vna intellectiua vel volūtua: qz beatitudo s; oēs p̃hos ē optimū hoīs. iō in vna virtute cōsistit eiusdē rōis: s; beatitudo ē portiois superioris rōis hoc ē manifestū. et ē portiois inferioris rōis. p̃ho: qz opz qz beatitudo sit istī potētie q̃ est principū merēdi. h̃mōi ē tota portio rōis inferioris. si ergo tota intellectiua et superioris inferioris portiois ē beatificabilis illa intellectiua vtriūq̃ portiois erit vna potētie. 24. dī. secundi. q. vnica. S C

Beatitudo dei nō requirit relationē rōis inter operationē et obiectū: qz si possit intellectus

Octaua

eius cōparare actū suū ad obiectū: tñ illa cōparatio siue relatio rōnis non includit in ipa opatiōe: q̄ opatiō fm se est beatifica. Nō em̄ videt rōnabile q̄ magis de^o sit brūs formatr ali qua opatiōe includēte relatiōe rōnis q̄ beatitudo angeli & cludat aliquā talē relatiōe. beatitudo in creata necessario req̄rit relatiōē ad obiectū: sed realē: & hoc q̄ non pōt habere maiore vnitatē cum obiecto q̄ vnitatē relatiōis rōnis. operatio autē dei h̄z cū obiecto verā vnitatē & idēitatē: & iō ibi nulla requirit relatio ad hoc vt ip̄sa sola & absoluta sit plene beatifica. In hoc ptz vna excellētia beatitudinis diuine sup creatā: q̄ illa vt absoluta est plene vltimū bonū ei⁹. beatitudo creatura nō est vltimū nisi cū relatiōe annexa. 13. q. quoli. j. Q.

Beatitudo nō cōsistit in actione de genere actionis: q̄ illa non est simpliciter pfectio agentis vt operat. operatio autē nō est actio talis: sed actio equiuoce accepta. 11. 1. dist. 3. q. vlti. 2. 49. dist. quarti. q. 2. 8. Et

Beatitudo nō pōt p̄sistere in aliquo nolle. tñ q̄ nolle h̄z p̄ se obiecto malū: q̄ nō pōt esse obiectū beatificū. tñ q̄ act⁹ beatificus est p̄m⁹ & immediatus respectu vltimi finis: & ita non habet virtute alicuius act⁹ voluntatis prioris. nolle aut pater q̄ nō est p̄m⁹ respectu finis vltimi: immo nec simplr p̄m⁹ iter actus voluntatis. patet q̄ q̄ nō habet vel cōiter nō nisi virtute alicui⁹ velle fm Anf. 3. c. de casu diab. nullus deserit iustitiā nisi volēdo aliqd q̄ non stat cū

Seccio

iustitia sicut exēplificat de auro & nūmo & pane. scōo nō cōsistit beatitudo in actu concupiscentie. Tñ q̄ licet ille posset eē bonus si sit debite circūstātiō natus: tñ nō est bonus ex rōne sui vel obiecto etiam deo: quia potest esse immoderatus. 49. dist. quarti. q. 5. j. B.

Bene pōt agēs naturale habere effectū sibi coeū & in seipso: vt ptz de pp̄ia passiōe cōsequēte subiectū vel i alio: vtpote si simul crearentur sol & aer simul fieret aer lucidus a sole: et tamē nō p̄cessisset i aere oppositū luminis. 12. dist. q̄rti. q. 6. j. 7.

Bene pōt de^o actū magnū charitatis acceptare p̄ punitiōe debita vni culpe: h̄z em̄ nō sit p̄ticipia punitio: est tñ mai⁹ bonū: et magis deo reddēs honorem q̄ illa q̄ eēt pp̄ia illi⁹ punitio. S̄ regulariter sicut culpa ordinat p̄ penā: & nō p̄ aliqd ali⁹ magis bonū q̄ sit culpa: ita satisfactio isto mō dicta consistit in actionib⁹ vel passionib⁹ habentib⁹ rōnē pene. & hoc est q̄ dicit Augu. de vera & falsa penitētia. & ponit di. 16. c. 1. Sunt digni fruct⁹ virtutū q̄ nō sufficiūt penitētibus. penitētia em̄ grauior: es fructus postulat vt dolore & gemitib⁹ mortuus impetret vitā. isti aut actus penales vel passionēs voluntarie in gñe reducūtur ad actū interiōrē displicēte vel passiōē tristitie: et ad actū exteriorē cōfiteēdi pp̄iū p̄ctm q̄ est valde penale. vel passiōē cōcomitāt em. s. verecūdiā: & ad actū simplr exteriorē vel passiōē. s. macerando carnem: & ois talis maceratio b̄ cōtineri vel reduci ad se

Scoticarum

speculationū

iuniū vel eleuādo mētē in deū
et hoc fit p orationē: vel sua tē-
poralia erogando qđ fit p ele-
mosynā. 15. di. quart. q. 1. f.

Bona corpis vel exteriora non
sunt diligēda nisi i ordie ad bo-
nū ale et ad deū: hoc aut nō est
nisi vt possint iuste ppetere illi
q diligat. Et iō sicut ibi de dile-
ctiōe vite pprie corporalis dixi
ita dico hic de dilectione fame
pprie: qđ libet cui pōt iuste cō-
petere in se fama: d3 magis di-
ligere illā qđ alteri: cui nō pōt iu-
ste cōpetere. S3 si sibi non pōt
cōpetere nisi iniuste alteri: aut
iuste magis d3 diligere alteri
cui iuste cōuenit qđ sibi cui in-
iuste. 15. di. qrti. q. 4. f. B.

Bona creata et si sint bona p
pticipationē verō tñ sunt bōa
p participationē vltimi finis i
pticulari: qđ p pticipationē et
in vlt. nō em participāt illū in
vlt: nisi qđ participāt ipm i par-
ticulari cū participans habeat
pticipatū pio cā vel mēsurā: a
qđ depēdet essentialr. et depēde-
tia entitatis realis nō est: nisi
ad ens reale. et ita ad aliqđ sin-
gulare. 1. di. pmi. q. 4.

Boni rapient obulā xpo in ae-
re: mali relinquent in terra. et
boni nō erūt in valle Josaphat
mali forte erūt ibi vel in circui-
tu in tāto loco quāto poterit
eos capere. forte et cōiicit ab
aliquo qđ iudex descēdet iseri
in acre: i quo fuit in trāsfigura-
tiōe: vel in quo trāsfigurat est
corā apostolis in q trāsfigura-
tiōe ostēdit signum glorie futu-
re. 47. di. quart. q. 1. f. 1.

Bonitas moralis est in actu nō
dicit nisi relationē: qđ actū esse
circūstātionatū debitis circū-

stātijs nō est aliqđ absolutum
in actu. s3 tñ cōparatiō debita
actus ad illa: qđbus d3 cōueni-
re. 17. di. pmi. q. 2. O.

Bonū apparēs pōt eē obiectus
volūtatis dei et bti. nō tñ quan-
tū ad oēm actū volūtatis que3
h3 circa illud viator: vel dāna-
tus qđ duplex est act⁹ volūtatis
s. velle et nolle ideo bonū appa-
rēs pōt eē obiectū dei volūta-
tis et beati. sed nō respectu cu-
iuscuq; actus volūtatis. 23. di.
scđi. q. vnica. B.

Bonū morale est ens per accēs
aggregans in se aliquē actū et
circūstātiās multas actui accē-
dētes. ita qđ totū rōne circūstā-
tie vnus pōt cōcludi eligibile
qua circūscripta rōne alterius
circūstātie nō erit eligibile resi-
duū. 15. di. tertij. q. vnica.

Bonū qđ debet virtute sacrificij
non debet sacerdoti inquantū
est celebrās. sed tñ ipse est nū-
cius offerēs pentionē ecclesie et
bonū qđ virtute sacrificij debe-
tur nō sibi debet: qđ eadē esset
virt⁹ sacrificij si ipse esset i mor-
tali peccato. 20. q. q. 1.

Bonū qđ ponit obiectū virtutis
nō est difficile nisi habēti appe-
titū sensitiuū qđ nat⁹ est ferri in
oppositū illi boni: saltē quātū
ad aliquā circūstātiā: et ex hoc
qđ appetit⁹ sensitiuus sic incli-
natur: voluntas in eodē nata
est sibi cōdelectari. et ex hoc dif-
ficile est voluntati tēdere i bo-
nū debite circūstātionatū: vo-
lūtas aut angeli: qđ nō est con-
iūcta appetitui sensitiuuo nō ē
nata cōdelectari sibi: et ita sine
difficultate tēdit in bonū mora-
le. i. recte circūstātionatū. 33.
di. tertij. q. vnica. f. 2.

Octaua

Bonū velle xpi vel passio ei⁹ pfi-
derat a fm se sofari posset reco-
pēfari p aliqđ bonū finitū sicut
ipm vel ipsa fuit nō nisi finitū
in se. pmiat tñ de⁹ vltra condi-
gnū: iō pōt rōne alicui⁹ bonita-
tis ⁊ plone patiētis acceptare
bonū velle xpi ⁊ ei⁹ passiōē p
infinitis: qī tñ ⁊ pro tot⁹ quā
tū ⁊ pro quot acceptat a deo:
q̄uis aut posset acceptare pas-
siōē illā p infinitis: nō tñ infi-
nite: qī non pōt diligere aliqđ
creatū a pte diligibilī finitē: qī
nō ē finitū. de scō tñ nō fuit ac-
cepta nisi p electis: qī p eis tñ
fuit oblata a xpo efficaciter dī
co. 19. dī. terti⁹. q. vnica. f. 7.

Bonū vno mō cōuertit cū ente:
⁊ isto mō bonū pōt poni in q̄li-
bet ghe. s3 bonū: vt sic nō h3 rō-
nē obiecti fruibilis. ⁊ iō nō op3
q̄ in quocūq; sit bonū: hoc mō
sumptū q̄ sit ibi pprie rō obie-
cti fruibilis. rō em boni fruibili-
lis nō est rō boni in cōi: sed bo-
ni perfecti: qđ est bonū non ha-
bens defectū vel saltē f3 appa-
rentiā est tale: vel fm prefixio-
nē volūtatis: qualis non est re-
latio. 1. dī. primi. q. 2. 3.

Calix dñi cū patena si nō
ex auro olo ex ar-
gento fiat. si qđ aut tā pauper
est saltē vt stāneū calicē hēat:
v ere aut auricalco nō fiat
qī ob vini virtutē erugine3 vel
rubiginē pariter ⁊ vomitū p-
uocat. Nullus aut in ligneo vl
vitreo psumat missas celebra-
re. de vitreo aut rōnale est pro
pter ei⁹ fragilitatē ne sanguis
dñi periculo exponat. v ligneo
ppter imbibitiōē humoris. 13
dī. quarti. q. 2. 2.

Character nō est grā nec virtus

Sectio

aliq; ifusa: puta fides spes cha-
ritas: qī tales virtutes nō sem-
per imprimunt suscipiēti fact⁹
non iterabile: vtpote ficto susci-
piēti ordinē vel pfirmationem.
character aut semp imprimi-
t. hoc ē apparet ex qđā alia cō-
ditiōe quā cōiter loquētes at-
tribuit characteri. f. q̄ est inde-
lebilis: virtutes at istē sūt dele-
biles: vt p3 a peccāte mortali
quo nō remanēt ille virtutes
6. dī. quarti. q. 9. C.

Character nō est dispō p̄ia ad
fidē: vt fides est. s3 est dispō ad
illā pfectionē q̄ pncipalr cōfor-
mat totā alaz deo: ⁊ hec ē grā
q̄ ē eadē cū charitate ⁊ in volū-
tate. 6. dī. quarti. q. 11. f. 3.

Characterē nō pōt aliqđ degra-
dās delere. nec pcedit q̄ si qđ
p̄t aliqđ ministrat cōferre qđ
sic possit ministrat a uferre: qī
deus nō sic cū instituit mistru3
in amotione sicut in collatiōe:
⁊ tūc illa regula. facili⁹ est de-
struere: q̄ pstruere. nō cōcedit
de ministrat agēte in factis. p q̄
adduci pōt illud pauli scōa ad
corin. c. vlt. nō dedit nobis de⁹
p̄tātē in destructionē s3 in edifi-
cationē. 13. dī. q̄rti. q. 2. C.

Charitas est i volūtate portio-
nis superioris q̄ deus diligitur.
⁊ eadē in volūtate portiois in
ferioris q̄ diligit p̄m⁹ qui est
obm tpale. vna enim charitas
extendit se ad oīa diligibilia.
24. dī. scōi. q. vnica. f. C.

Charitas ex hoc q̄ est pncipiū
tēdendi in deū actu directo: est
pncipiū reflectēdi super act⁹
illos quibus tendit in deū. ⁊ in
hoc est pncipiū volendi cūli-
bet potēti diligere deū q̄ dili-
gat ipm. inter oēs autē actus

eiusdē rōnis tēdētes i deū cha-
ritas ē pncipiū imediate refles-
tendi sup actū quē elicit hīs
charitatē: q̄ tēdit ⁊ diligit deū.
igitur post deū imediatissime
vult q̄ ex charitate se dilige-
re illud quo tendit in deū. s. se
diligere deū. ⁊ hoc volēdo dili-
git se: q̄ diligit sibi bonū iusti-
tie. igitur imediate post deū te-
netur se diligere ex charitate.
29. di. tertiū. q. vnica. A.

Charitas dī q̄ hīs eā hz deū
charū. ita q̄ respicit deū nō in
rōne diligitis s; in rōne diligi
bilis. g̃fa est q̄ dē hz aliquem
gratū. ita q̄ ipsa respicit deū
acceptatē siue diligitē: nō autē
dilectū: nō autē dī g̃fa q̄d cūq;
pp q̄ dē diligit: q̄ tūc eēntia
diuina in filio posset dici g̃fa: q̄
pp eā diligit filiū. s; illō pp q̄
dē acceptat hīs: vt dignū bea-
titudinis: dignitate q̄ est in cor-
rēdētia meriti ad p̃mū: illō dī
g̃fa: ita aliq̄ impfectionē solu-
dit, illud q̄ ē g̃fa: q̄ talē digni-
tas aliq̄ impfectionē ponit i di-
gno q̄ nō est p se beatus. 27. di.
secūdi. q. vnica. A.

Caro matris in paruulo nō est
cā corruptiōis nisi mediata. ca-
ro autē ipsa paruuli ē cā imedia-
ta loquēdo de corruptiōe origi-
nali. statim em̄ cū ala puuli infor-
mat carnē et̄ inficit illa corrup-
tiōe. 4. di. q̄rti. q. 3. s. A. in pun.
Cecidit p̃lo totus hō p sepatio-
nē intellectiue a corpore. ⁊ se-
cūdario cecidit illud corp⁹ mix-
tū p corruptionē in aliōv̄ alia
⁊ conuersus sit ordo g̃hatiois ⁊
corruptiōis: ac p hoc oporteat
p̃u ordinē nāe corp⁹ repari q̄
animā reuniri. illā autē repatio-
nē corpis p̃cedit collectio p̃liū

māe q̄ disperse erāt p resolonē
corpis in diuersa statz vel cuz
moia. 43. di. q̄rti. q. 5. s. A.

Celū nō mouet pp aliquā perfe-
ctionē intrinsecā cōpletūā sui
q̄ cōsistat in motu vel acq̄rat p
motū. s; stāte nō impfectiōe ce-
li: q̄ ē in potētia neutra ad mo-
ueri ⁊ ad descere pfectiō tamē
vniuersi p statu isto magis re-
q̄rit celū moueri pp statū cor-
rupibilū. 48. di. q̄rti. q. 2. s. A.

Ceteris paribus marinus iur̄m
ē iurare p deū: q̄ p nihil aliud
licite iuraf nisi inquātuz in eo
sp̃ali mō hitat de⁹ vel est: puta
p euāgelū: q̄ in eo sp̃alr relu-
cet deus p celū: q̄ ibi sp̃ali mō
hitat de⁹. p ecclesiā q̄ ibi sp̃ali
mō colit de⁹. Cōsuetudo tñ rō-
nabilis: hoc exigit: q̄dā iuramē-
ta fiāt cū maiou solēnitate q̄
alia: ⁊ de factis cū solēnitate p̃
sumit q̄ nunq̄ fiāt sine delibe-
ratione. Statuit igit ecclesia ad
terrorē vt p h̄mōi nō iuref nisi
solēniter tñ. ⁊ p p̃his delibera-
te. ⁊ vbi veritas simplr est cōs-
ter asserēda. p deū aut iuraf cō-
muniter ⁊ leuiter frequēter si-
ne deliberatōe. Dico tñ q̄ cete-
ris parib⁹ granillimuz ē iurare
p deū. S; posita ideliberatōe
ex alia pte ⁊ plena deliberatio-
ne ex alia parte qualis h̄f q̄si
iuraf super euāgelū: ponitur
hoc esse peccatū mortale: non
solū ppter irreuerentia; illius
p q̄ iuraf. sed ppter delibera-
tionē que ponit h̄ic q̄mō ibi. 39
dist. tertiū. q. vnica. p.

Certitudo de beatitudine ē ma-
xīma beatitudinis pars. nō pos-
se aut peccare q̄ fuisse tūc sol-
bile a quolibet sicut ⁊ mō pos-
se peccare nobis ē certū. ergo

fuiſſet certitudo inſallibilis & beatitudine. hoc aut cōpetere pōt cōprehendi ſoli: viator aut cōprehendiſtor diſtinguunt. ſicut eſſe citra terminū & eſſe in termino. 20. di. ſcōl. q. 1. J. A.

Certū fuit Ariſtotele ſm ſua pncipia poſuiſſe animā intellectū eā a deo immediate. & ad hoc attingere pōt rō naturalis eſſe ſit immortalis. & ita aliqd nouū poteſt immediate eſſe a deo: & tñ non cōtradicit ſibi ſm ſua pncipia. 21. q. q. J. Q.

Claritas corporis xpī nō potuit videri ab oculo nō gloriſicato ppter inſirmitatē viſus & excelſitā claritatis eius. ſed hoc ni hīl eſt: qz oculus debilis virtutis pōt percipere qd cūqz viſibile. lz nō apprehendat illud: ſicut poteſt videre ſolē licet non videat ſicut aquila actu pmanente. pōt tamē percipere oculo carnis: lz reuerberetur. 49. di. quarti. q. 15. J. C.

Clauiſ ſcie non eſt aliqua ſcia. ſed eſt auctoritas noſcēdi hoc eſt inq̄rēdi & examinādi cāz rei 19. di. quarti. q. vnica. R.

Clauiſ ſcie errat qñ nec bñ req̄runt nec examinant illa q̄ pertinent ad iudiciū: vtpote ſi circūſtātie aliq̄ue ſatue q̄ nec aggrauāt nec alleuiāt ſed placēt auribus p̄uicībꝫ cōfeſſoribꝫ: ſi etiā non requirit de attritione conſitentis ſed tantūmodo vt audiat eū: ac ſi narraret vnam narrationē vel fabulā. & in p̄imo quidē lz aliquid fiat qd nō eſſet faciendū: ſi tñ ni hīl omitat qd eſſet faciendū: vtpote circūſtantijs non requirēdis reſtitis reſtrunt ille que eēnt requirēde: pōt ſequi rectū iudi-

cium. ſed in ſecundo omiſſa reſtitutione diſpicientie conſtitutis nō poteſt ſequi rectū iudiciū niſi caſualr. 19. di. quarti. q. vnica. J. E. p̄to. 18. di.

Cauſa efficiēs actus intelligēdi q̄ eſt ex parte intellectꝫ vel habitus intellectꝫ naturaliter agit. nō pōt diſformiter agere ipſi obiecto. & ideo ſemp recte agit nō ſic volūtas ſemp conformiter agit ſuo obiecto: qz eſt cā lībera nō naturalis qñ igitur eſt rectitudo eſt parte pncipij mouentis totus actus eſt rectus non ſic hic ex parte finis. 40. di. ſcōl. q. vnica. C.

Cauſa efficacior non neceſſario pducit effectꝫ eque cito: ſicut cauſa minus efficax. ſi illa efficacior ſit agens volūtaris quale eſt deus reſpectu diſtitudinis 5. di. ſcōl. q. 2. J. P.

Cā eā determinata ad pducendū aliqd pductū quantū eſt ex pte ſui pōt qñqz pducere. & qñqz nō pducere qz ſicut in nātibus cām determinari ex parte ſui eſt ipſam h̄re formā q̄ cauſet. ita in liberis cām eſſe determinatā eſt ipſam h̄re volitionē reſpectu volibilis. & ſicut ibi forma haberi poteſt anteq̄ effectus cauſet. ſi tunc eſt impedimētū extra vel abſentia paſſi. ita quocqz hic poteſt volitio haberi anteq̄ volibile habeat & prius natura & duratione. 1. di. ſcōl. q. 2. J. E.

Cauſa equiuoca equiuoce aſſimilat ſz aliquid qd hz in ſe nō formalr ſed virtualr. & hoc mō obiectꝫ qd eſt nobile hz in ſe tritiſciā & ſm illā aſſimilat. 44. di. q̄rti. q. 2. J. Q.

Cā equiuoca totalis eſt nobilior

suo effectu vel pducēs equiuo
 cū est nobili^o pducto. verū est
 q^d est nobili^o termino formali
 pductionis rōe cuius pductū
 q^d est cōpositū vnūz per accūs
 dicit^r productūz. vñ volūtas est
 nobilior volitione non tñ opōr
 ter q^d sit nobilior volūate sub
 volitione formali existēte. imō
 nobilior est volūtas volēs ac
 tualiter rōne bone volitionis
 q^d volūtas solū volēs virtuali
 ponit^r exēplum: q^d nō op^z pro
 ducens esse nobilius pducto
 simpli nisi. s. rōne termini for
 malis: de accidēte generato in
 hoīe de nouo ab alio acciden
 te: q^d quidē accūs non genera
 tur: puta albedo: s; hō albus: t
 tñ nō op^z q^d generans albū sit
 nobilius homine albo. 25. dis.
 secundū. q. vnica. Q.

Cā exēplaris nō est nisi q^ddam
 efficiēs. efficiens est diuidit^r in
 efficiens p intellm siue pposi
 tū: t efficiēs p naturā fm phm
 2. phy. sicut igit^r naturalr pdu
 cēs nō est alia cā ab efficiente:
 ita nec exēplaris nec exēplari
 ter pducēs. t ita idē est effectū
 t exēplari ter pductū alicuius
 intelligētis inquātū est intelli
 gēs: t inquātū exēplās. 36. dis.
 primi. q. vnica. f. B.

Cā infinita actiua ex necessita
 te nāe nō cōpatit^r sibi aliq^d cō
 trariū: siue sit ei contrariū for
 malr. s. fm aliq^d q^d cōuenit si
 bi eēntialr: siue virtualr. s. fm
 rationem effectus sui. quē vir
 tualiter includit. vtroq^z enim
 modo impediret q^dlibet incō
 possibile suo effectui. 2. distin.
 primi. q. 2. Dd.

Cā nō causat inquātū pcedit ef
 fectū duratōe: sed est cā inquā

tū pcedit effectum natura: si
 igit^r omnis cā pro illo instanti
 pro quo causat: necessario cau
 sat t nulla contingēter. omnis
 cā inquātū causat: necessario
 causat. t nulla contingēter. 1.
 dist. scđi. q. 3. f.

Causa p se est prior cā p accidēs
 vel natura vel perfectione: nō
 aut^r semper origine vel natura
 sicut amorio vel fractio trabis
 est cā per accūs. descēsus gra
 uis est pōr natura cā per se ip
 sius mot^z grauis. cā ēt p acci
 dēs reducit^r ad cām per se pō
 rem vel ad seipsam: vt est cā p
 se respectu alterius effectus. si
 cut fodiens foditione est cau
 sa p accidens inuentionis the
 sauri: t est cā inuentionis aque
 per se. t vt per accidens redu
 cit^r ad seipsam vt per se: vel re
 ducit^r ad aliam per se priorem
 perfectione. vt dictū est. 25. di
 stin. scđi. q. vnica. R.

Cā prior^r posterior^r imēdiate at
 tingūt idem passum: ita q^d neu
 tra cā agēs in passum ē mediū
 p q^d alia attigit illud cōe pas
 sum tñ pōr cā imēdiati^r attin
 git: q^d intimi^o t pfecti^o: q^d tota
 attingētia posterioris est in vir
 tute potis. iō pmo mō cōceden
 dū est q^d imēdiate tam intell^z
 brificat^r q^d volūtas q^d imēdia
 tius termin^o opationis vtriusq^z
 q^d potētie ē ipm obz: ita q^d neu
 tra ē mediā respectu alteri^o in
 rōne obiecti nec i rōne attingē
 di obm vt attingit^r p istū actū:
 t ita bñtudo totalis extēnsiua
 possibilis i natura intellectua
 li: q^d ē bñtudo duaz potētiar.
 q^d vtraq^z est suo inō brificabi
 lis. ista inquā cōsistit in pluri
 bus^o operationibus. t isto mō

Octaua

si possent eē in nā intellectuali
decē poterit: quaz quilibet p
opationē suā attingeret imedia
te deū bñtudo totalis extensi
ua cōsisteret in decē opationib:
bus. 49. di. quartū. q. 3. B.

Cā scōa h3 formā ppriā in esse
qeto q̄ est sibi rō agēdi in ordi
ne suo: et hoc respectu eiusdem
effectus respectu cui⁹ agit cā pñ
cipalis in suo ordine: ita q̄ vtr
scōa cā pprie accepta effectuz
pñcipalis cāe p formā suā pro
priā aut ingit i virtute tñ cāe pñ
cipalis agētis: q̄ subordinat il
li. s3 inlīrm pprie si pōit actiū
vel nō attingit effectū pñcipalis
agētis: s3 tñ aliq̄ dispōnē pre
mā. qūo q̄litas alterās dī līfz
sube ad generādū subam. hoc
tñ nō est q̄ sit inlīrm in actiōe
alterādi. imo respectu altera
tionis est pfectū pñcipiū. inlīrm
q̄ si p se effiet p se posset altera
re. sed solū pp hoc dī inlīrm re
spectu sube: q̄ agit ad aliquaz
formā que est dispō ad subaz:
vñ ad substantiā diceret magis
agēs dispōnēs: vt diuidit 3 per
ficiēs q̄ agens inlīfale diuīsum
3 pñcipale vel si ponat inlīfz
actiū et tamē attingēs termi
nū pñcipalis agētis. in hoc di
stinguit a cā scōa: q̄ non h3 in
esse quieto formā que sit pñ
cipiū agēdi in suo ordine. sed
tñ in actuali moriōe. et recipit
eā dū actualit mouet. et de q̄cū
q̄ illoz triū. s. cā scōa pprie di
cta: et cā inlīfali dispositiua: et
inlīfali actuali p formā receptā
in actuali moriōe. talis 3 ē q̄ nō
hēat intētiōē ppriā eo mō q̄
agēs nāle h3 intētiōē nālem:
q̄ q̄l3 istoz triū h3 formā pro
priā que est sibi propriū pñ

sectio

cipiū agēdi in ordine suo: et p
pñs ppriā intētiōē: q̄ formā
actiūā naturalē consequit intē
tio isto mō. 6. di. quartū. q. 5. D.
Cā successiōis in quol3 motu ē
resistētia mobilis ad motorē:
nō q̄dē talis q̄ mouēs nō pos
sit vincere mobile. tūc em̄ non
moueret ipm. s3 nec ēt talis q̄
mobile reclinēt ad oppositū
q̄ sic ē pñse i motu violēto. s3
talīs resistētia q̄ mobile semp
ē sub aliq̄: cui nō pōt imediate
succedere termin⁹ lētus a mo
uēre. et ista resistētia mobilis ad
motorē est pp defectū virtutis
mouētis. et cū hoc pp resistētiā
mediū ad mouēs et inobile: per
q̄d mediū p̄t itelligi oē illud:
q̄d necessariū p̄cedit inductionē
termini intēti. s3 tale medium
nō ē necio mediū nisi virtuti li
mitate. Si em̄ ēt virt⁹ infinita
posset statiz ponere mobile in
terminio ad quē ita q̄ nec pp for
mā oppositā terminio a q̄: quam
mobile iaz h̄fēt: nec pp media
nālīr ordiata iter illā formā q̄
h3 mobile. et terminū ad quē ef
fet necessitas q̄ tale mouens
p̄us moueret p talia media q̄
lūderet terminū. politas igit
successiōis est ex resistētia me
diū ad mobile et ad motorē. ita
q̄ hic est vna resistētia mobile
em̄ inq̄tū h3 talē formā: inter
quā et terminū nata sunt eē ta
lia media p̄t p̄tinue moueri p
illa ad terminū: et p ista media
q̄ resistūt mobili vt possit nō sta
tiz eē in terminio pōt itelligi di
uisibilitas partū mobilis vt di
uisibilitas fore fm quā ē mor⁹
vel vtraq̄ simul. necessitas tñ
successiōis nūq̄ est ex hac resi
stētia s3 pñse cōparādo istā ad
agēs

agēs: cui mobile resistit ppter istā resistētiā mediū ad ipm: ita q sicut erat possibilitas ex sola resistētia mediū ad mobile: ita virtus illa limitata nō posset tollere istā resistētiā: et iō resistit illa resistētia agenti ne statim inducat terminū. 2. dist. secundū. q. 9. 3.

Cause mouētes omnes sicut sunt sufficētes ad mouēdū p tñ tēpus a pncipio mudi vsq ad iudiciū: ita sunt potētes mouere in infinitū. virtus em illa infiniti primi motoris sufficit ad mouēdū ex se in ordine prime cause. et alie virtutes sufficiūt p istud sempiternū mouere i virtute illius. 48. dist. quarti. q. 2. f. 10.

Cause p se et essentialiter ordinate lz simul cōcurrāt ad vñ effectū causandū: sicut pz de sole et hoīe in generādo hominē. cause tñ accidentāliter ordinate nō redrūt se in causando: sed licet vna sit ab alia: ex quo tñ est. hz et habere pōt ppiā causalitātē respectu alicuius effectus: nō existēte causa a qua ē. sicut pz de platone generato a so. qui pōt generare Ciceronem forte nō existēte nec causante. vnaq qz igit causariū accidentāliter ordinatarū agit et causat propria virtute. 18. dist. scđi. q. vnica. 7.

Cause notitie intuitiue sufficētes sunt obiectū in actuali existētia psonē: et intellectus agēs et possibilis hec ola pnt cōcurrere: et ita vt videt pbat q necesse est rē ipam imediate sufficere ad cognitionē intellectuālē habēdā de ipa: qz solū phāstasma nō sufficit ad cognitionem intuitiua obiecti: qz phāstasma reprēsentat rē existēte vel nō exi

stentē: psonē vel nō psonē: et p pñs p ipm nō pōt haberi cognitio de re vt existēte: et in ppiā existētia psonē: talis aut cognitio q dē intuitiua pōt ēē intellectiua: aliqd intellectus nō esset certus de aliqua existētia alicuius obiecti: sed nec ista intuitio intellectiua vel intellectio intuitiua haberi pōt p speciē psonē: qz illa reprēsentat rē indifferēter existēte vel nō existēte: psonē vel nō psonē: et p hoc sequitur q per solas species influxas a deo vel angelis non est possibilis intellectui separato vtrāq intellectio: qz non scōa: si ergo illa est possibilis qz et nunc est possibilis: sequitur q erit de re i se: nō p talē influxū. distātia ē imoderata obiecti. ipedit illā intellectiōnē obiecti intuitiua. qz fm August. de cura p mortuis agenda. ale ille nesciūt que hic agunt nisi ab angelis discant: vel ab alijs alabus de nouo ad eas veniētibz: qz ille q hic no uerūt pnt illis dicere: sicut iōānes baptista pdirit alab. scđis in limbo xpm esse descēsurū. sic ut exponit Grego. illā qstionē ei in 2. dat. Tu es q venturus es. 45. dist. quarti. q. 2. 10.

Causalitas et causatio cause. finalis est simplr pma fm Aulic. 6. meta. dicētem: q si de qlibet cā eēt scia: illa q eēt de cā finalis eēt nobilissima. ipa em quātū ad causalitātē pcedit cām efficiētē: qz mouet eā ad agēdū: et iō causalitas pmi finis et ei causatio ē penitus icausabilis fm quālibet causationē in qlibet gñe cause. causalitas autē pmi finis ē mouere efficiēs pmi: sicut amatū ab ipso: qd est

aut qđ supponit est bñ possibi-
le: sicut de qbusdā legiť: qđ sunt
facti bis p̄fessores: qđ sustinuerūt
bis penas p̄ fide: ppter qđ
tñ non sunt mortui. Si autē ba-
ptism⁹ sanguinis sit cōplet⁹: qđ
sic baptizat⁹ mortū ⁊ non rema-
net nobiscū viator: nō ē obliga-
tus ad p̄ceptū viatoris. facta
autē, nō habent locū nisi p̄o sta-
tu vie. 4. di. quarti. q. 6. C.

Beata virgo habuit in via malo-
rē charitatē charitate alicuius
beati inferioris gradus: ⁊ tñ il-
la charitas non necessauit eā
ad fructum etiā qñ cōtēplaba-
tur deū. 49. di. quarti. q. 6. I. D.

Beati habebūt colorē perfecte
manifestatiui sui: qđ quibet ha-
bebit colorē pulchrū fm gradū
cōplexionis sue: qđ non oēs ha-
bebit eisdē colorē: nec fm eun-
dē gradū qui habēt similitē colo-
rē: qđ cōmēsuraciones colorū se-
quūtur cōmixtiones p̄p̄iarū
qualitatū. et ideo fm diuersas
complexiones habebūt diuer-
sos colores. vnde et modo ma-
gis delectatur vnius in vno co-
lore qđ in alio: quia conueniēs
est complexionī sue. 49. distin.
quarti. q. 15. I. A.

Beati nō habebunt omnē perfe-
ctionē accidentālē: ⁊ ideo p̄ ope-
rationē suā poterūt eā acquirere
fm libertatē voluntatis sue.
49. dist. quarti. q. 14. I. D.

Beati omnia vidēt in deo sicut in
primo obiecto eorū volūto: ⁊ vo-
lūt qđ deus vult. vidēt autē deū
velle penas dānatorū ⁊ intelli-
gere eas. nō volūt eas intelligere
vt deus: ⁊ velle vt deus vult
eas: et ideo pena illa nō est eis
vt obiectū nolitum: sed volitū:
tamen si placeret deo absolute

nollent: nec tamē propter hoc
est tristitia in eis: qđ volūtas eo-
rū non est capax tristitie ppter
delectationē perfectā que im-
pedit omnē tristitiā nō solū op-
positā: sed quācūqđ cōtingēt:
nec est etiā ista nolitio: nisi cō-
ditionalis. s. si deus veller: ⁊ iō
nō sequitur tristitia: qđ talis no-
litio nō est sufficiens causa tris-
titie. 50. dist. quarti. q. 3. E.

Beati volūt penas dānatorū sed
non primo: qđ volūt qđcūqđ deus
vult. ⁊ si etiā illas penas volūt
nō tñ ppter hoc sunt crudeles
qđ nolunt prima volitione: nec
tñ ppter hoc tristātur: qđ appe-
titus eorū nō est capax tristitie
vt dictū est: sed vultu diuino fa-
tiātur. 50. dist. quarti. q. 3. I. F.

Beatus dimissus naturali cogni-
tioni sue nō sciret per actū sen-
sus hoc esse corpus xp̄i: sed tñ
p̄ intellectū intuitiue videns il-
lud corpus 10. dist. q̄rti. q. 9. C.

Beatus est qui habet quicquid
ordinate pōt velle: nō tñ quic-
quid nūc actu vult. tūc est ali-
quis viator: posset esse beat⁹ p̄
tūc: quādo de vno tātū ordina-
te habito cogitat. pōt autē volū-
tas ordinare vel habere chari-
tatē: qđ potest velle nō tātū ha-
bere substantiam actus fruēdi:
sed pōt velle habere fruitionē
deo acceptā. ergo si non habet
illud: nō habet quicquid ordi-
nate pōt velle. Qualiter au-
tē charitas requiratur: nō tan-
tū ppter gratificationē actus:
sed ppter aliquē gradū perfe-
ctionis intrinsecū actui. de hoc
infer⁹ di. 17. 1. dist. primi. q. 4.

Beatus habet quicquid vult de
presenti: et de futuro. de p̄tere-
rito autē quicquid vult hoc est

vel nō fuisse nō habet: nec hoc arguit miserā: quia impossibile est pręteritū nō fuisse. 45. dist. quarti. q. 3. R

Beatus ideo nō potest velle infelicitatem: nō quia necessario habet nolle eā: sed q̄ infelicitas nō potest eē obiectū actus volēti: ex alia parte nō seq̄tur q̄ sic nūq̄ possit velle iniquitatem: quia iniquitas loquendo de illo q̄ subternitur in pctō pōt esse obiectū volūtatis creature. 49. dist. quarti. q. 6. J. 7

Beatus nō habet verbū de deo: q̄ et si illa visio sit imago diuine eēntie ipsam naturaliter representans: nō tamē est imago naturalis naturaliter ab ipsa procedēs: sed illius essentie est tantū vnicū verbū: et hoc in solo intellectu creato: in quo solo potest esse notitia ipsius obiecti naturaliter genita. 14. q. quoli. infra. Bb

Beatitudo cōfertur tāq̄ premiū pro meritis eius quē deus acceptat tāq̄ dignū tali premio. et per cōsequēs nulla naturalī necessitate sequitur ad act⁹ nostros qualescūq̄: sed cōtingenter datur a deo actus aliq̄s in ordine ad ipm tāq̄ meritorios acceptātē. 1. q. plo. J. C

Beatitudo intellect⁹ in obiectis creatis non trāscendit quiditates: seu illa quorū essentia visa est necessaria ratio videndi: tamē quia cōgruū est beatū esse coadiutorē dei in procurādo salutē electi eo modo: quo hoc sibi pōt cōpetere: et ad istud requiritur sibi reuelari oratiōes nostras specialiter que sibi offerūtur: q̄ ille specialiter innititur meritis eius: tāq̄ mediato

ris perducētis ad salutē q̄ petitur: ideo probabile ē q̄ deus beatis reuelat de oratiōibus sibi vel deo in nomine eius oblatiis. 45. di. quarti. q. 4. D

Beatitudo in vniuersali ē ex naturalib⁹ cōcupita ex affectiōe cōmodi. q̄ fm Ansel. de cons. cor. c. 10. vel. 9. Cōmoda nolle nō possum⁹ s̄ beatitudo in particulari nō ē sufficiēter ex naturalib⁹ cōcupita. s̄ ē cū spe acq̄ sita. sed nec sic perfectissime: et sufficiēissime sine spe et charitate infusis: quēadmodū dictū est de fide acquisita. qua nō p̄fectissime assentit sine fide infusa. 26. di. tertij. q. vnica. J. R

Beatitudo naturalis angeli excedit naturalez beatitudinem hoīs: ēt si fuisset in statu inocētie: tā angelus q̄ hō p̄ quātū: cūq̄ tps. 3. di. scōl. q. 9. J. E

Beatitudo nō cōsistit in plurib⁹ potētis eiusdē rōis. nā si sit in intellectu sit et volūtate: nō tñ est in duabus intellectiuis potētis vel in duab⁹ volutiuis: s̄ tñ in vna intellectiua vel volutiua: q̄ beatitudo s̄ oēs p̄hos ē optimū hoīs. iō in vna virtute cōsistit eiusdē rōis: s̄ beatitudo ē portiois superioris rōis hoc ē manifestū. et portiois inferioris rōis. p̄ho: q̄ opz q̄ beatitudo sit isti potētie q̄ est principij merēdi. h̄mōi ē tota portio rōis inferioris. si ergo tota intellectiua et superioris et inferioris portiois ē beatificabilis illa intellectiua vtriusq̄ portiois erit vna potētia. 24. di. secundi. q. vnica. S C

Beatitudo dei nō requirit relationē rōis inter operationē et obiectū: q̄ si possit intellectus

eius cōparare actū suū ad obiectū: tñ illa cōparatio siue relatio rōnis non includit in ipsa opatiōe: q̄ opatio fm se est beatifica. Nō em̄ videt̄ rōnabile q̄ magis de^o sit bñs forma^r ali qua opatiōe includēte relatiōe rōnis q̄ beatitudo angeli includat aliquā talē relatiōez. beatitudo tñ creata necessario requirit relatiōē ad obiectū: sed realē: et hoc q̄ non pōt habere maiorē vnitatē cum obiecto q̄ vnitatē relatiōis rōnis. opatiō autē dei h̄z cū obiecto verā vnitatē et idētitatē: et iō ibi nulla requirit relatiō ad hoc vt ipsa sola et absoluta sit plene beatifica. In hoc p̄t̄ vna excellētia bñitudinis diuine sup creatā: q̄ illa vt absoluta est plene vltimū bonū ei⁹. bñtudo creata nō est vltimū nisi cū relatiōe annexa. 13. q. quoli. J. Q.

Beatitudo nō cōsistit in actiōe de genere actionis: q̄ illa non est simpliciter pfectiō agentis vt opat̄. opatiō autē nō est actiō talis: sed actiō equiuoce accepta. li. 1. dist. 3. q. vlti. 2. 49. dist. quarti. q. 2. 8. Et

Beatitudo nō pōt p̄sistere in alio quo nolle. tñ q̄ nolle h̄z p̄ se obiecto malū: q̄ nō pōt esse obiectū beatificū. tñ q̄ act⁹ beatificus est p̄m⁹ et immediatus respectu vltimi finis: et ita non habet virtutē alicuius act⁹ voluntatis prioris. nolle autē patet q̄ nō est p̄ respectu finis vltimi: immo nec simplr p̄ iter actus voluntatis. patet q̄ q̄ nō habet vel cōiter nō nisi virtutē alicui⁹ velle fm Anf. 3. c. de casu diab. nullus deserit iustitiā nisi volēdo aliqd q̄ non stat cū

iustitia sicut exēplificat de auro et nūmo et pane. scđo nō cōsistit beatitudo in actu concupiscentie. Tñ q̄ licet ille posset eē bonus si sit debite circūstātiatus: tñ nō est bonus ex rōne sui vel obiecto etiam deo: quia potest esse immoderatus. 49. dist. quarti. q. 5. J. B.

Bene pōt agēs naturale habere effectū sibi coenū et in seipso: vt p̄t̄ de p̄p̄ia passiōe cōsequēte subiectū vel i alio: vtpote si simul crearentur sol et aer simul fieret aer lucidus a sole: et tamen nō p̄cessisset i aere oppositū luminis. 12. dist. q̄rti. q. 6. J. B.

Bene pōt de⁹ actū magnū charitatis acceptare p̄ punitiōē debita vni culpe: h̄z em̄ nō sit p̄p̄ia punitiō: est tñ mal⁹ bonū: et magis deo reddēs honorem q̄ illa q̄ eēt p̄p̄ia illi⁹ punitiō. Et regulariter sicut culpa ordina^r p̄ penā: et nō p̄ aliqd aliqd magis bonū q̄ sit culpa: ita satisfactiō isto mō dicta consistit in actionib⁹ vel passionib⁹ habentib⁹ rōnē pene. et hoc est q̄ dicit Augu. de vera et falsa penitētia. et ponit di. 16. c. 1. Sunt digni fruct⁹ virtutū q̄ nō sufficiūt penitētibus. penitētia em̄ grauiorē fructus postulat vt dolore et gemitib⁹ mortuus impetret vitā. isti autē actus penales vel passionē voluntarie in għe reducūtur ad actū interiorē displicētie vel passionē tristitie: et ad actū exteriorē cōfite⁹di p̄p̄iū p̄ctm̄ q̄ est valde penale. vel passionē cōcomitātem. s. verecūdiā: et ad actū simplr exteriorē vel passionē. s. macerando carnem: et ois talis maceratio b̄: cōtineri vel reduci ad se

Scoticarum

speculationū

iuniū vel eleuādo mētē in deū
et hoc fit p orationē: vel sua tē:
poralia erogando qđ fit p ele:
noscēdā. 15. di. quart. q. 1. f.

Bona corpis vel exteriora non
sunt diligēda nisi i ordie ad bo
nū ale et ad deū: hoc aut nō est
nisi vt possint iuste ppetere illi
q diligat. Et iō sicut ibi de dile
ctiōe vite pprie corporalis dixi
ita dico hic de dilectione fame
pprie: qđ libet cui pōt iuste cō
petere in se fama: d3 magis di
ligere illā qđ alteri: cui nō pōt iu
ste cōpetere. S3 si sibi non pōt
cōpetere nisi iniuste alteri: aut
iuste magis d3 diligere alteri
cui iuste cōuenit qđ sibi cui in
iuste. 15. di. qrti. q. 4. f. B.

Bona creata et si sint bona per
pticipationē veris tñ sunt bōa
p participationē vltimi finis i
pticulari: qđ p pticipationē et
in vlt. nō em pticipāt illū in
vlt: nisi qđ pticipāt ipm i par
ticulari cū pticipans habeat
pticipatū pio cā vel mēsurā: a
q depēdet essentialr. et depēde
tia entitatis realis nō est: nisi
ad ens reale. et ita ad aliqđ sin
gulare. 1. di. pñm. q. 4.

Boni rapient obuiā xpo in ae
re: mali relinquent in terra. et
boni nō erūt in valle Josaphat
mali forte erūt ibi vel in circui
tu in tāto loco quātus poterit
eos capere. forte ēt cōiūct ab
aliquo q iudex descēdet iseri
in aere: i quo fuit in trāsfigura
tiōe: vel in quo trāsfigurat⁹ est
corā apostolis in q trāsfigura
tiōe ostēdit signum glorie futu
re. 47. di. quart. q. 1. f. B.

Bonitas moralis est in actu nō
dicit nisi relationē: qđ actū esse
circūstātionatū debitis circū

stātijs nō est aliqd absolutum
in actu. S3 tñ cōparatio debita
actus ad illa: qđbus d3 cōueni
re. 17. di. pñm. q. 2. O.

Bonū apparēs pōt ēē obiectus
volūtatis dei et bñ. nō tñ quan
tū ad oēm actū volūtatis que3
h3 circa illud viator vel dāna
tus q: duplex est act⁹ volūtatis
s. velle et nolle ideo bonū appa
rēs pōt ēē obiectū dei volūta
tis et beati. sed nō respectu cu
luscus actus volūtatis. 23. di.
scōi. q. vnica. B.

Bonū morale est ens per accūs
aggregans in se aliquē actū et
circūstātiās multas actui acci
dētes. ita qđ totū rōne circūstā
tie vnius pōt cōcludi eligibile
qua circūscripta rōne alterius
circūstātie nō erit eligibile resi
duū. 15. di. tertij. q. vnica.

Bonū qđ debet virtute sacrificij
non debet sacerdoti inquātus
est celebrās. sed tñ ipse est nū
cius offerēs petitiōe ecclesie et
bonū qđ virtute sacrificij debe
tur nō sibi debet: qđ eadē esset
virt⁹ sacrificij si ipse esset i mor
tali peccato. 20. q. q. 7.

Bonū qđ ponit obiectū virtutis
nō est difficile nisi habēti appe
titū sensitiuū q nat⁹ est ferri in
oppositū illi: boni: saltē quātū
ad aliquā circūstātiā: et ex hoc
qđ appetit⁹ sensitiuus sic incli
natur: voluntas in eodē nata
est sibi cōdelectari. et ex hoc dif
ficile est voluntati tēdere i bo
nū debite circūstātionatū: vōs
lūtas aut angeli: qđ nō est con
iūcta appetitui sensitiuuo nō ē
nata cōdelectari sibi: et ita sine
difficultate tēdit in bonū mora
le. i. recte circūstantionatū. 33.
di. tertij. q. vnica. f. 21.

Octaua

Bonū velle xpi vel passio ei⁹ p̄s-
derata s̄m se s̄ofat̄r posset reco-
p̄sari p̄ aliq̄s bonū finitū sicut
ip̄m vel ipsa fuit nō nisi finitū
in se. s̄m̄iat t̄n de⁹ vltra condi-
gnū: iō pōt rōne alicui⁹ bonita-
tis ⁊ p̄sone patiētis acceptare
bonū velle xpi ⁊ ei⁹ passionē p̄
infinitis: q̄ t̄m ⁊ pro tot⁹ quā
tū ⁊ pro quot acceptat a deo:
q̄p̄s aut̄ posset acceptare pas-
sionē illā p̄ infinitis: nō t̄n infi-
nite: q̄ non pōt diligere aliq̄s
creatū a p̄e diligibil̄ infinite: q̄
nō ē finitū. de scō t̄n nō fuit ac-
cepta nisi p̄ electis: q̄ p̄ eis t̄m
fuit oblata a xpo efficaciter dī
co. 19. di. tertij. q. vnica. j. h.

Bonū vno mō cōuertit̄ cū ente:
⁊ isto mō bonū pōt poni in q̄li-
bet ḡie. s̄ bonū: vt sic nō h̄z rō-
nē obieci fruibilis. ⁊ iō nō op̄z
q̄ in quocūq̄ sit bonū: hoc mō
sumptū q̄ sit ibi p̄prie rō obie-
cti fruibilis. rō em̄ boni fruibis-
lis nō est rō boni in cōi: sed bo-
ni perfecti: q̄s est bonū non ha-
bens defectū vel saltē s̄z appa-
rentiā est tale: vel s̄m p̄fixio-
nē volūtatis: quallis non est re-
latio. 1. di. p̄m. q. 2. 3.

Calix dñi cū parena si nō
ex auro oīo ex ar-
gento fiat. si q̄s aut̄ tā pauper
est saltē vt stānē calicē h̄ear:
d̄ ere aut̄ aut auricalco nō fiat
q̄ ob vini virtutē erugine⁹ vel
rubiginē pariter ⁊ vomitū p̄-
uocat. Nullus aut̄ in ligneo v̄
vitreo p̄sumat missas celebra-
re. de vitreo aut̄ rōnale est pro-
pter ei⁹ fragilitatē ne sanguis
dñi periculo exponat̄. d̄ ligneo
p̄pter imbibitionē humoris. 13
di. quaru. q. 2. 2.

Character nō est gr̄a nec virtus

Sectio

aliq̄ l̄fusa: puta fides spes cha-
ritas: q̄ tales virtutes nō sem-
per imprimunt̄ suscipiētī sac̄z
non iterabile: vtpote ficto susci-
piētī ordinē vel p̄firmationem.
character aut̄ semp̄ imprim̄t̄.
hoc ē apparet ex q̄dā alia cō-
ditiōe quā cōiter loquētes at-
tribuit̄ characteri. s̄ q̄ est inde-
lebilis: virtutes aut̄ iste sūt dele-
biles: vt p̄z a peccāte mortali
quo nō remanēt ille virtutes
6. di. quartij. q. 9. C.

Character nō est dispō p̄ia ad
fidē: vt fides est. s̄ est dispō ad
illā p̄fectionē q̄ p̄ncipalit̄ cōfor-
mat totā alaz deo: ⁊ hec ē gr̄a
q̄ ē eadē cū charitate ⁊ in volū-
tate. 6. di. quartij. q. 11. j. B.

Characterē nō pōt aliq̄s degra-
dās delere. nec p̄cedit q̄ si q̄s
p̄t aliq̄d ministrat̄ cōferre q̄s
sic possit ministrat̄ auferre: q̄
deus nō sic ē instituit̄ ministrū
in amotione sicut in collatiōe:
⁊ tūc illa regula. facili⁹ est de-
struere: q̄ p̄struere. nō cōcedit̄
de ministrat̄ agēte in sac̄is. p̄ q̄
adduci pōt illud pauli scōa ad
corin. c. vlt. nō dedit nobis de⁹
p̄tātē in destructionē s̄ in edifi-
cationē. 13. di. q̄rtij. q. 2. C.

Charitas est i volūtate portio-
nis sup̄ioris q̄ deus diligitur.
⁊ eadē in volūtate portio-
nis inferioris q̄ diligit̄ xpm̄ qui est
obm̄ ip̄ale. vna enim charitas
extendit̄ se ad oīa diligibilia.
24. di. scōi. q. vnica. j. C.

Charitas ex hoc q̄ est p̄ncipius
tēdendi in deū actu directo: est
p̄ncipiū reflectēdī super act⁹
illos quibus tendit̄ in deū. ⁊ in
hoc est p̄ncipiū volendi cuius-
bet potētī diligere deū s̄z dili-
gat ip̄m. inter oēs autē actus

eiusdē rōnis tēdētēs ī deū cha-
ritas ē pncipiū īmediate refle-
ctendī sup actū quē elicit hñs
charitatē: q̄ tēdit ⁊ diligit deū.
igitur post deū īmediatissime
vult q̄s ex charitate se dilige-
re illud quo tendit ī deū. s. se
diligere deū. ⁊ hoc volēdo dili-
git se: q̄ diligit sibi bonū iusti-
tie. igit īmediate post deū te-
netur se diligere ex charitate.
29. di. tertiū. q. vnica. A.

Charitas dī q̄ hñs cā h̄z deū
charū. ita q̄ respicit deū nō ī
rōne diligētis s̄z ī rōne diligi-
bilis. grā est q̄ de h̄z aliquem
gratū. ita q̄ ipsa respicit deū
acceptatē siue diligētē: nō aut
dilectū: nō aut dī grā q̄bcunq̄
pp q̄s de diligit: q̄ tūc eēntia
diuina ī filio posset dici grā: q̄
pp eā diligit filiū. s̄z illō pp q̄s
de acceptat hñs: vt dignū bea-
titudine: dignitate q̄ est ī cor-
rūptiōe meriti ad p̄mīū: illō dī
grāz ita aliq̄ īmpfectionē scū-
dit. illud q̄s ē grā: q̄ tal digni-
tas aliq̄ īmpfectionē ponit ī dī-
gno q̄: nō est p se beat. 27. di.
secūdi. q. vnica. A.

Caro matris ī paruulo nō est
cā corruptiōis nisi mediata. ca-
ro aut ipsa paruuli ē cā īmediā-
ta loquēdo de corruptiōe origi-
nali. statī em cū ala puuli infor-
mat carnē et īficiat illa corrup-
tiōe. 4. di. q̄rti. q. 3. s̄. A. ī pun.
Cecidit p̄lo totus hō p sepatio-
nē intellectiue a corpore. ⁊ se-
cūdario cecidit illud corp⁹ mix-
tū p corruptionē ī aliōv̄ alia
⁊ couersus sit ordo ḡhātōis ⁊
corruptiōis: ac p hoc oporteat
p̄v̄ ordine nāc corp⁹ repari q̄
animā reuniti. illā aut repatio-
nē corpis p̄cedit collectio p̄tū

māe q̄ disperse erāt p resoluē
corpis ī diuersa statūz vel cūz
mōa. 43. di. q̄rti. q. 5. s̄. A.

Celū nō mouet pp aliquā perse-
ctionē īntrīnsecā cōpletūz sui
q̄ cōsistat ī motu vel acq̄rat p
motū. s̄z h̄tate nō īmpfectiōe ce-
li: q̄ ē ī potētia neutra ad mo-
ueri ⁊ ad descere p̄fectio tamē
vniuersi p statū isto magis re-
q̄rit celū moueri pp statū cor-
ruptibilū. 48. di. q̄rti. q. 2. s̄. A.

Ceteris paribus maximū iur̄m
ē iurare p deū: q̄ p nihil aliud
licite iuraf nisi inquātuz ī co-
spāli mō h̄tat de⁹ vel est: puta
p euāgelīū: q̄ ī eo spātr relu-
cet deus p celū: q̄ ibi spāli mō
h̄tat de⁹. p ecclēsiā q̄ ibi spāli
mō colit de⁹. Cōsuetudo tñ rō-
nabilis: hoc exigit q̄dā iuramē-
ta h̄t cū malou solēnitate q̄
alia: ⁊ de factis cū solēnitate p̄-
sumit q̄ nunq̄ h̄t sine delibera-
tione. Statuit igit ecclia ad
terrorē vt p h̄mōi nō iuref nisi
solēniter tñ. ⁊ p p̄ns delibera-
te. ⁊ vbi veritas simplr est cōi-
ter asserēda. p deū aut iuraf cō-
muniter ⁊ leuiter: frequēter si-
ne deliberatōe. Dico tñ q̄ cete-
ris parib⁹ granissimuz ē iurare
p deū. S̄z posita īdeliberatōe
ex alia pte ⁊ plena deliberatio-
ne ex alia parte qualis h̄f q̄n
iuraf super euāgelīū: ponitur
hoc esse peccatū mortale: non
solū ppter irreuerentiaz illius
p q̄s iuraf. sed ppter delibera-
tionē que ponit h̄c q̄nō ibi. 39
dist. tertiū. q. vnica. p.

Certitudo de beatitudine ē ma-
xīma beatitudis pars. nō poss
se aut peccare q̄s fuisset tūc scī-
bile a quolibet sicut ⁊ mō poss
se peccare nobis ē certū. ergo

Octaua

fuisse certitudo infallibilis & beatitudine. hoc autem competere potest comprehensori soli: viator autem & comprehensor distinguunt. sicut esse extra terminum & esse in termino. 20. di. scoli. q. 1. f. A.

Certum fuit Aristotelem secundum sua principia posuisse animam intellectum non esse a deo immediate. & ad hoc attingere potest ratio naturalis cum sit immortalis. & ita aliquid nouum potest immediate esse a deo: & tamen non contradicit sibi secundum sua principia. 21. q. q. f. Q.

Claritas corporis christi non potuit videri ab oculo non glorificato propter infirmitatem visus & excellentiam claritatis eius. sed hoc nihil est: quia oculus debilis virtutis potest percipere quodcumque visibile. 13. non apprehendat illud: sicut potest videre solē licet non videat sicut aquila actu prima mente. potest tamen percipere oculum carnis: 13. reuerberetur. 49. di. quarti. q. 15. f. C.

Clavis scie non est aliqua scia. sed est auctoritas noscendi hoc est iudicandi & examinandi causam rei. 19. di. quarti. q. unica. f. N.

Clavis scie errat quia nec bene requirunt nec examinant illa que pertinent ad iudicium: utpote si circumstantie alique satue que nec aggrauant nec alleviunt sed placet auribus promittentibus confessoris: si etiam non requirit de attritione confitentis sed tantummodo ut audiat eum: ac si narraret unam narrationem vel fabulam. & in primo quidem 13. aliquid fiat quod non esset faciendum: si tamen nihil omittatur quod esset faciendum: utpote circumstantiis non requirendis requisitis requirunt ille que essent requirende: potest sequi rectum iudi-

Seccio

cium. sed in secundo omissa requisitione displicentie confitentis non potest sequi rectum iudicium nisi casualiter. 19. di. quarti. q. unica. f. E. p. 10. 18. di.

Causa efficiens actus intelligendi que est ex parte intellectus vel habitus intellectus naturaliter agit. non potest dissimuliter agere ipsi obiecto. & ideo semper recte agit non sic voluntas semper conformiter agit suo obiecto: quia est causa libera non naturalis quia igitur est rectitudo est parte principij mouentis totus actus est rectus non sic hic ex parte finis. 40. dist. scoli. q. unica. C.

Causa efficacior non necessario producit effectum eque cito: sicut causa minus efficax. si illa efficacior sit agens voluntarium quale est deus respectu beatitudinis. 5. dist. scoli. q. 2. f. P.

Causa equideterminata ad producendum aliquid productum quantum est ex parte sui potest quicquid producere. & quicquid non producere quia sicut in naturalibus causam determinari ex parte sui est ipsam habere formam que causat. ita in liberis causam esse determinatam est ipsam habere volitionem respectu volibilis. & sicut ibi forma haberi potest antequam effectus causetur. si tunc est impedimentum extra vel absentia passiva. ita quocumque hic potest volitio haberi antequam volibile habeatur & prius natura & duratione. 1. di. scoli. q. 2. f. E.

Causa equiuoca equiuoce assimilatur sed aliquid quod habet in se non formaliter sed virtualiter. & hoc modo obiectum quod est nobile habet in se tristitiam & secundum illam assimilatur. 44. di. quarti. q. 2. f. Q.

Causa equiuoca totalis est nobilior

Tuo effectu vel pducēs equiuo-
cū est nobili⁹ pducto. verū est
q^d est nobili⁹ termino formali
pductionis rōe cuius pductū
q^d est cōpositū vnū per accēs
dicit^r pductū. vñ volūtas est
nobili⁹ volūtionē non tñ opōr-
tet q^d sit nobili⁹ volūtatē sub
volūtionē formāl^r existēte. Imo
nobili⁹ est volūtas volēs ac-
tualiter rōne bone volūtionis
q^d volūtas solū volēs virtualit^r
ponit^r exēplum: q^d nō op³ p³-
ducens esse nobili⁹ pducto
simp³l^r nisi. s. rōne termini for-
malis: de accidēte generato in
hoīe de nouo ab alio accidēte:
q^d quidē accēs non genera-
tur: puta albedo: s; hō albus: t
tñ nō op³ q^d generans albū sit
nobili⁹ homīne albo. 25. dis.
secundū. q. vnica. Q.

Cā exēplaris nō est nisi q^ddam
efficiēs. efficiens em̄ diuidit^r in
efficiens p intellm̄ siue pposi-
tū: t efficiēs p naturā fm̄ p³m
2. phy. sicut igit^r naturāl^r p³-
ducēs nō est alta cā ab efficiente:
ita nec exēplaris nec exēplari-
ter pducēs. t ita idē est effectū
t exēplari^r pductū alicuius
intelligētis inquātū est intelli-
gēs: t inquātū exēplā. 36. dis.
primū. q. vnica. f. B.

Cā infinita actiua ex necessita-
te nāe nō cōpatit^r sibi aliq^d cō-
trariū: siue sit ei contrariū for-
mal^r. s. fm̄ aliq^d q^d cōuenit si-
bi eēntialit^r. siue virtualit^r. s. fm̄
rationem effectus sui. quē vir-
tualiter includit. vtrōq³ enim
modo impediret q^dlibet incō-
possibile suo effectui. 2. distin.
primū. q. 2. Wd.

Cā nō causat inquātū pcedit ef-
fectū duratōe: sed est cā inquā

tū pcedit effectum natura: si
igit^r omnis cā pro illo instanti
pro quo causat: necessario cau-
sat t nulla contingēt. omnis
cā inquātū causat: necessārio
causat. t nulla contingēt. 1.
dist. scōl. q. 3. ff.

Causa p se est prior cā p accidēs
vel natura vel perfectione: nō
aut^r semper origine vel natura
sicut amorio vel fractio trabis
est cā per accēs. Descēsus gra-
uis est p³ natura cā per se ip-
sius mot⁹ grauis. cā ē p acci-
dēs reducīt ad cām per se p³-
rem vel ad seipsam: vt est cā p
se respectu alterius effectus. si-
cut fodiens foditione est cau-
sa p accidens inuentionis the-
sauri: t est cā inuentionis aque
per se. t vt per accidens redu-
cīt ad seipsam vt per se: vel re-
ducīt ad aliam per se priorem
perfectione. vt dictū est. 25. di-
stin. scōl. q. vnica. R.

Cā prior^r posterior imediate at-
tingūt idem passum: ita q^d neu-
tra cā agēs in passum ē mediū
p q^d alia attigat illud cōe pas-
sum tñ p³ cā imediati⁹ attin-
git: q³ intimi⁹ t pfecti⁹: q³ tota
attigētia posterioris est in vir-
tute p³oris. iō p³mo mō cōceden-
dū est q^d imediate tam intell⁹
btificat q^d volūtas q³ imedias-
tius termin⁹ operationis vtrius-
q³ potētie ē ipm̄ ob³: ita q^d neu-
tra ē media respectu alteri⁹ in
rōne obiecti nec i rōne attingē-
di obm̄ vt attingit p istū actū:
t ita btitudo totalis extensua
possibilis i natura intellectua-
li: q³ ē btitudo duar⁹ potētiaz.
q³ru vtraq³ est suo mō btificabi-
lis. ista inquā cōsistit in pluri-
bus operationibus. t isto mō

Octana

si possent eē in nā intellectuali
deceē poterit: quāz quilibet p
opationē suā attigeret imedia
te deū bestrudo totalis extensi
ua cōsisteret in deceē opationi:
bus. 49. di. quarti. q. 3. B.

Cā scōa h3 formā ppriā in esse
qeto q est sibi rō agēdi in ordi
ne suo: et hoc respectu eiusdem
effectus respectu cui⁹ agit cā pnc
ipalis in suo ordine: ita q vlr
scōa cā pprie accepta effectuz
pncipalis cāe p formā suā pro
priā attingit i virtute tñ cāe pnc
ipalis agētis: q sub ordinat il
li. s3 in istm pprie si pōit actiū
vel nō attigit effectū pncipalis
agētis: s3 tñ aliqz dispōnē pre
miā. qūo qūitas alterās dī lñt3
sube ad generādū subam. hoc
tñ nō est q sit in istm in actiōe
alterādi. Imo respectu altera
tionis est pfectū pncipiū. in istm
q si p se esset p se posset altera
re. sed solū pp hoc dī in istm re
spectu sube: q agit ad aliquāz
formā que est dispō ad subaz:
vñ ad substantiā dicere magis
agēs disponēs: vt diuidit3 p
ficiēs q agens in istale diuūm
3 pncipale vel si ponat in ist3
actiū et tamē attingēs termi
nū pncipalis agētis. in hoc di
stinguit a cā scōa: q non h3 in
esse quieto formā que sit pnc
ipiū agendi in suo ordine. sed
tñ in actuali motiōe. et recipit
eā dū actualr mouet. et de qdū
q illoz triū. s. cā scōa pprie di
cta: et cā in istali dispositiua: et
in istali actiua p formā receptā
in actuali motiōe. talisū ē q nō
hēat intētiōē ppriāz eo mō q
agēs nāle h3 intētiōē nālem:
q qdū illoz triū h3 formā pro
priā que est sibi propriū pnc

sectio

cipiū agēdi in ordine suo: et p
pncipriā intētiōē: q formā
actiūā naturalē consequit intē
tio isto mō. 6. di. quarti. q. 5. B.
Cā successiōis in quol3 motu ē
resistentia mobilis ad motorē:
nō qdē talis q mouēs nō pos
sit vincere mobile. tñc em non
moueret ipm. s3 nec ē talis q
mobile reindinet ad oppositū
q sic ē pncise i motu violēto. s3
talis resistentia q mobile semp
ē sub aliq: cui nō pōt immediate
succedere termin⁹ itētus a mo
uēte. et ista resistentia mobilis ad
motorē est pp defectū virtutis
mouētis. et cū hoc pp resistentiā
mediū ad mouēs et mobile: per
qō mediū pōt intelligi oē illud:
qō necessario pcedit lductionē
termini intēti. s3 tale medium
nō ē nēciō mediū nisi virtuti li
mitate. Si em ēē virt⁹ infinita
posset statiz ponere mobile in
terminio ad quē ita q nec pp for
mā oppositā termino a q: quam
mobile iaz hēet: nec pp media
nālī ordiati iter illā formā q
h3 mobile. et terminū ad quē ef
fer necessitas q tale mouēs
pōs moueret p talia media q
lduceret terminū. politas igit
successiōis est ex resistentia me
diū ad mobile et ad motorē. ita
q hic est vna resistentia mobile
em in qdū h3 talē formā: inter
quā et terminū nata sunt eē ta
lia media pōt pōtinue moueri p
illa ad terminū: et p ista media
q resistūt mobili vt pollit nō sta
tiz eē in termino pōt intelligi dī
uisibilitas partiū mobilis vt dī
uisibilitas sōe fm quā ē mot⁹
vel vtracq simul. necessitas tñ
successiōis nūq est ex hac resi
stētia s3 pncise cōparādo istā ad
agēs

Scoticarum

agēs: cui mobile resistit ppter istā resistētiā mediū ad ipm: ita q sicut erat possibilitas ex sola resistētia mediū ad mobile: ita virtus illa limitata nō posset tollere istā resistētiā: et iō resistit illa resistētia agenti ne statim inducat terminū. 2. dist. secundū. q. 9. 3.

Cause mouētes omnes sicut sunt sufficētes ad mouēdū p tm tempus a principio mudi vsq ad iudiciū: ita sunt potētes mouere in infinitū. virtus em illa infiniti primi motoris sufficit ad mouēdū ex se in ordine prime cause. et alie virtutes sufficiūt p istud sempiternū mouere l. virtute illius. 48. dist. quartū. q. 2. f. d.

Cause p se et essentialiter ordinate l3 simul cōcurrāt ad vnu effectū causandū: sicut p3 de sole et hōie in generādo hominē. cause tm accidentaliter ordinate nō redrūt se in causando: sed licet vna sit ab alia: ex quo tm est. h3 et habere pōt ppriā causalitatem respectu alicuius effectus: nō existēte causa a qua ē. sicut p3 de platone generato a sor. qui pōt generare Ciceronem forte nō existēte nec causante. vnaq q3 igit causariū accidentaliter ordinatarū agit et causat propria virtute. 18. di. scōi. q. vnica. h.

Cause notitie intuitiue sufficētes sunt obiectū in actuali existētia p̄sens: et intellectus agēs et possibilis hec oia pnt cōcurrere: et ita vt videt pbat q necesse est rē ipam immediate sufficere ad cognitionē intellectuālē habēdā de ipa: q3 solū phāstasma nō sufficit ad cognitionem intuitiuā obiecti: q3 phāstasma representat rē existēte vel nō exi-

speculationum

stētē: p̄sentē vel nō p̄sentē: et p p̄ns p ipm nō pōt haberi cognitio de re vt existēte: et in ppria existētia p̄sentē: talis aut cognitio q dicitur intuitiua pōt ēē intellectiua: alioqn intellectus nō esset certus de aliqua existētia alicuius obiecti: sed nec ista intuitio intellectiua vel intellectio intuitiua haberi pōt p specie p̄sentē: q3 illa representat rē indifferēter existēte vel nō existēte: p̄sentē vel nō p̄sentē: et p hoc seqtur q per solas species influxas a deo vel angelis non est possibilis intellectui separato vtraq3 intellectio: q3 non scōa: si ergo illa est possibilis q3 et nunc est possibilis: seqtur q erit de re i se: nō p talē influxū. distātia ēt imoderata obiecti ipedit illā intellectiōē obiecti intuitiuā. q3 fm August. de cura p mortuis agenda. ale ille nesciūt que hic agunt nisi ab angelis discant: vel ab alijs alabus de nouo ad eas veniētibus: q3 ille q hic non uerūt pnt illis dicere: sicut iōānes baptista p̄dixit alab3 sc̄is in limbo xpm esse descēsurū. sic ut exponit Grego. illā q̄stionē et in 2o dicit. Tu es q venturus es. 45. dist. quartū. q. 2. d.

Causalitas et causatio cause finalis est simplr p̄ma fm Auic. 6. meta. dicētem: q3 si de q̄libet cā ēēt scia: illa q ēēt de cā finalis esset nobilissima. ipa em quātū ad causalitatem p̄cedit. cām efficiētē: q3 mouet eā ad agēdū: et iō causalitas p̄mi finis et ei⁹ causatio ē penitus leausabilis fm quālibet causationē in q̄libet ḡne cause. causalitas autē p̄mi finis ē mouere efficiēs p̄mū: sicut amātū ab ipso: qd est

id

idē q̄ primū efficiēs amare p̄i
mū finē: q̄ nihil aliū ē obiectū
amari a volūtate: q̄ volūtate
amare obiectū. 2. di. p̄mi. q. 2. S
Causa q̄ ē ex pte angeli est suffi
ciēs ad hoc q̄ eēntia angeli sit
sufficiēs rō intelligēdi seip̄am ēt
īp̄a talis est ex pte ale: s̄ in ala
sunt impedimēta: i. angelo nō.
nō em̄ intellect⁹ angeli h̄z talē
ordinē ad imagiabilia: sicut h̄z
intellect⁹ noster p̄ statu isto: et
p̄pter istā ipotētiā intelligēdi
immediate intelligibilia in actu
(q̄ ipotētia non est ex ipossibili
tate intrinseca: s̄ extrinseca: quā
etiā experiebatur p̄h̄s et nō ali
quā possibilitatē) dixit ip̄e p̄h̄s
q̄ intellect⁹ nō est aliq̄d intelli
gibiliū ante intelligere. i. nō est
possibile itelligi a se ante itelli
gere aliorū. 3. di. scōi. q. 8. L1
Causalitas cause extrinsece dicit
p̄fectionē sine imp̄fectione. cau
salitas aut̄ cause intrinsece ne
cessario requirit imp̄fectionē an
te p̄ā: q̄ causa intrinseca ē pars
causati. 2. dist. p̄mi. q. 2. R
Causalitatē cuiuscūq̄ cause ex
trinsece respectu cuiuscūq̄ cau
sati p̄fecte supplere pōt prima
cā: q̄ h̄z in se oēm talē causali
tatē eminentius q̄ scōa causa.
12. dist. quarti. q. 1. E
Causare dicit p̄ductionē diuersi
in eē: ita cōtingēt̄. naturalr
aut̄ dicit modū causandi neces
sariū: ita respectu necessarij.
et iō nō p̄t cōpetere deo ad ex
tra. Et si dicas. nulla p̄fectio
tollit a causato p̄pter modū p̄
fectionē causandi ip̄i cause: cō
cedo. nec modus causandi vo
lūtariē tollit aliquā p̄fectionē
a causabili: s̄ tollit a causabili
necessitatē: q̄ est in se p̄fectio: s̄

incōpossibilis causabili: et dat
p̄fectionē causato cōpossibilē si
bi: sicut volūtariē in causatiōe
dicit modū cōpossibilem causa
tionē. 8. di. p̄mi. q. 5. J. Ba

Causatio scie p̄ discursum a cā
ad scitū icludit imp̄fectionē ex
parte sciētie. s̄ q̄ sit effect⁹ equi
uocus: et etiā potētiālitatem ex
parte intellectus recipiētis. 4.
q. laterali. plo. A

Circūcisio nō fuit āte mortē x̄pi
reuocata. verū est tāq̄ inutilis
et illicita: s̄ bene tāq̄ relaxata
vt iā nō esset necessaria: q̄ cōsi
liuz de alio remedio relaxauit
p̄ceptū de prioz. Ex quo em̄
scōm fuit remediū imp̄r et cō
sulebat: licuit. immo laudabili
ter licuit nō vti remedio prioz
circa idē. 3. dist. quarti. q. 4. R

Circūscriptio ol libe. ar. humano
angelico et diuino oia euenirēt
de necessitate: et nihil contingē
ter euenirēt: et nihil eēt i entib⁹
in potētia ad d̄dictoria. Si em̄
aliq̄ cā nata eēt eleuare vapo
rem de necessitate gnaret plu
uiā. Si i nō fortior cā in opposi
tū euenirēt de necessitate. ip̄e
diret: et hoc notū est angelo: et
fm̄ hoc q̄cqd ex talibus causis
euenit. p̄ illo l̄stati in quo eue
nit: et in sensu diuisiōis nō eue
nit cōtingēt̄: ita q̄ possit non
euenire. Et q̄d de infirmita
tibus: agūt ne ad hoc: dico q̄
sic. habēt em̄ aliquā actionem
dispositiuā in remittēdo et intē
dēdo qualitates: et h̄mōi. et sic
est cōueniēs et necessariū q̄ vo
nus medic⁹ habeat sciam astro
nomie. p̄t em̄ p̄pinare aliquo
tempore medicinā: que interfici
cit que tñ alio tēpore liberaret
14. dist. scōi. q. 3. J. R

Scoticarum

speculationum

Christus apparebit in forma gloriosa: quia postquam semel glorificatus est nunquam erit non gloriosus sicut postquam resurrexit immortalis. ad Rom. 20. 35. ultra illum non dominabitur: et ita de alijs pertinentibus ad gloriam corporis. 48. dist. quarti. q. 1. f. 5

Christus assumpsit passiones naturae revivens: quia illis nobis meruit: sed non naturae mortuae cuiusmodi est putrefactio: non quando posset putrefieri. si non prohiberet per novum miraculum. sed hoc prohibet propter commodum nostrum: quia putrefactio nihil nobis valuisset: nec fuit decens: imo fuisset causa erroris et incredulitatis resurrectionis eius. 21. dist. tertij. q. unica. f.

Christum descendisse ad inferna non docet in euangelio: et tamen tenendum est: sicut articulus fidei: quia posuit in symbolo apostolorum. ita multa alia de sacramentis ecclesiae non sunt expressa in euangelio: et tamen ecclesia tenet illa esse tradita certitudinaliter ab apostolis: et periculum est errare circa illa: quae non tamen ab apostolis descendunt per scripta: sed etiam quae per consuetudinem universalis ecclesiae tenenda sunt. 11. dist. primi. q. 1. d.

Christus deus generatus et conceptus: quia ista nata sunt denotare totum rationem naturae: ita quod respectu istorum natura est ut quo respectu totum: non sic autem respectu huiusmodi praedicati quod est esse creatura operis enim quod propria denotatione dicere de supposito alia ab illa quod de natura aut saltem propter supposito ratione primi esse eius. 11. dist. tertij. q. 1. f. 7

Christus expressit verba quae sunt principalia in forma baptismi: et quae non principalia. scilicet actus et suscipiente: sed in praeter ecclesiae fuit determinat

nare quibus verbis prime vel tercie persone et indicati vel optativi modi exprimerent suscipiens et actus. et ecclesia latina elegit exprimere suscipiente in secunda persona et actus indicatiue. et rationabiliter ut notaret ministrum vere proferre sacramentum. Ecclesia autem greca elegit aliter et rationabiliter pro tempore dictum est. ut auferretur scisma gloriantium de baptizantibus ministris. 3. dist. tertij. q. 2. f. p

Christus habens naturam humanam est summe diligendus: licet natura humana non sit ratio summe diligibilitatis: neque etiam unio naturae humane ad verbum quod alteratur sit: sicut trinitas ad orationem una adoratio: et diligimus una dilectione non excludendo proprietates personales ab essentia: quod tamen proprietates non sunt formaliter infinite: ita et tutum est in adoratio non minus distinguere naturam illam creatam a verbo: sed verbum subsistens in duabus naturis adorare: et ita verbum huius naturae humane potest summe diligere: licet ipsa natura summe non diligatur: neque et summe diligatur unio naturae ad verbum quod est creatura. non enim videtur quod aliquid debeat velle peccare mortaliter: ne illa unio non esset: cum pro esse nullus creati salvando sit peccandus mortaliter: neque enim illa unio posset considerata beatificaret naturam intellectualem: sed terminus unionis beatificaret: quia est bonum infinitum: et ita super omnia diligendum. 9. dist. tertij. q. unica. 11

Christus naturaliter timuit: sed hoc non est timere sicut nec naturaliter velle est velle: quoniam simpliciter velle est velle elicatum: nec operis quod velle elicatum sit confort me velle naturali: quia Paulus

volitiōe ellicita voluit dissolui
 ⁊ eē cū xpo: ⁊ tñ suū velle na-
 turale erat ad. oppositū: vñ vo-
 luit libere ⁊ actu ellicito dissol-
 ui: ⁊ eē cū xpo sū regulas eter-
 nas: ⁊ nō sū inclinationē na-
 turale: ⁊ iō nō timuit timore p-
 tinēte ad partē intellectuā: qz
 tñ phātasia habuit spēs passio-
 nis: ⁊ mortis: iō apprehēdebat
 hoc ⁊ sū partē sensitiuā vere
 timuit. 15. di. tertij. q. vnica. Bb

Christus nō fuit baptizatus ba-
 ptismo christi. baptisimus autē
 iōānis nō ipse fuit characterem
 nec fuit sacerdos sacerdotio.
 vt cōferat in ordine sacerdotali:
 qz nō fuit ab aliq ordinat⁹: pa-
 ri rōne nec cōfirmat⁹ cōfirma-
 tiōe sacramentali. seqtur ē qd
 scil p̄feg ⁊ beata virgo: qz non
 hūerūt istō signū nō hnt illā ex-
 cellētiā i glia. 6. di. 4r. q. 9. f. f.

Christus nō fuit fili⁹ naturalis
 ad. ⁊ iō nō erat debitor: iusti-
 tie originalis: acceperūt em̄ lī-
 lī solī iustitiā in adā: q ab eo
 erāt descēduri p rōnē seminatē
 hoc ē respectu quorū adā ha-
 buit rōnē patris naturalis sū
 cōm propagationē. vñ sicut il-
 līs solū potuit seruare iustitiā
 ita illīs solū potuit pdere illā
 ⁊ iō si christ⁹ fuisset purus hō
 ⁊ nō deus: miraculose tñ natus
 de virgine sū eū nō cōtraxissz
 origiale peccatū. ¶ 3ta sentē-
 tia p3 p̄ Ansel. de cōceptu vir-
 ginali. c. 10. ⁊ de incēps. ⁊ exp̄-
 se. c. 19. vbi vult q innocentie
 fpi p̄t poni duplex rō. s. sancti-
 ficatio virginis matris: ⁊ mi-
 raculosa formatio corporis nō
 p ppagationē cōm ⁊ vtrāq
 p se sufficeret vt xps innocēs
 nasceretur. 3. di. tertij. q. 2. A

Christus nō meruit oibus quā-
 tum ad efficaciam: qz ex intētiōe
 acceptantis ⁊ offerentis passio-
 nē seu bonū velle xpi fuit acce-
 pta ⁊ oblata pro electis ⁊ p̄de-
 stinatis tñ ⁊ nō p alijs. 19. di.
 tertij. q. vnica. 3

Christus nō alligauit potētias
 suā sacramētis. ⁊ iō ipse sine i
 terris siue post ascēsiōnē in ce-
 lo existens: potuit confirmare
 apostolos sine tali materia ⁊
 tali forma. Cū apostolis ēt in
 primitiua ecclia potuit dispen-
 sare ⁊ maxime: qz in p̄firmatio-
 ne ab escollata erāt aliqua si-
 gna sensibilia: puta cōiter de-
 scēsus spirit⁹. s. sup cōfirmatos
 ⁊ donū linguarū: s3 tñ cessant
 bus talibus miraculis ministri
 debuerūt hāc materiā ⁊ hanc
 formā seruare. Supponit em̄
 institutū eē a deo i3 tēp⁹ ⁊ mo-
 dus huius institutiōis in scri-
 ptura non legat forte qz histo-
 riographi scripturā vsq ad tē-
 pus illō nō producerūt: nō em̄
 pduxerūt vltra tps apostolo-
 rum: nec etiā ad plures annos
 aī mouē eorum. toto aut tpe
 apostolorū forte māsit donū
 linguarū in sacramēto p̄firma-
 tiōis: nec ē iprobabile multa
 eē tradita auctoritative a xpo
 ecclesie p apostolos q tñ i scri-
 ptura nō legim⁹ vt dicit dām.
 4. lib. c. 4. vbi loquēs d̄ adora-
 tione imaginū ait. Est aut no-
 bis tradita ista traditio quem
 admodū op3 ad oriētē adora-
 re crucē ⁊ alia plurima his si-
 milia. 7. dist. quarti. q. 1. C
 Christ⁹ noluit incipere ab in-
 iuria legis ne daret occasionē
 iudel ⁊ herodi psequēdi ipsuz
 cū partus inupte lege dānet:

ne etiā virginibus sine sinistra opinione viuētibus daretur velamentem excusationis q̄ ipsa quoq; mater dñi infamata videtur. 30. di. quarti. q. 2. B

Christus permisit diuorium a moysē institutum. id est intellegit q̄ moyses hoc nō fecit nec consuluit nec approbavit: s; tñ q̄ ex quadā necessitate licitū nō prohibuit: nec ē solū permissio. s; dissimulatio cuiusdā illiciti. hoc enī nihil aliud ē dicere q̄ q̄ moyses pmitteret ire ad dñationē: et nō nunciaret eis q̄ ista esset via damnationis: immo magis insinua- ret eis oppositū qd nullū iuste legislator pōt ēt facere in legibus hūanis q̄ multa mala dimittit multa s; Aug. 1. 8 lib. arbi. et si enī legislator non puniat oē malū et ita permittit qd nō punit. tñ nullo modo in lege sua illud cōcedit. Unde iniusta esset lex humana vel ei⁹ lator: q̄ vel q̄ scriberet aliquid qd esset contra illam lege. 33. di. quarti. q. 3. C

Christus post resurrectionē ē filius marie eadē filiatiōe qua prius: q̄ filiatio fundat super existētia nature acceptē p generationē absolute cui accidit interruptio: dñi mō existētia sit eadē: et iō qñcūq; illa existētia ē eadē et aliud extremū idē et filiatio ē eadē: et eadē actione q̄ fundamētū reddit idē et reio reddit eadē. 8. di. terti. vnica. B

Christus potuit discurrere ad conclusiones quarū prius habuit cognitionem abstractiuā vel potuit addiscere cōclusionē sciētificā: s; prehabeat omnes notitiā quiditatū terminorū

que dicitur scientia s; Aristot. 8. phis. 1. 2. de ala. licet pprie nō sit habitus cōclusionis. 14. di. terti. q. 3. I. D

Christus pmulgauit matrimonii p tpe legis sue. s. euāgelice: ita q̄ sicut ipse reduxit mīmonii eo modo quo institutū fuit in lege nature: vt. s. esset vnus cum vna: cū tñ in lege Moysayca ēt licita bigamia: ita etiā redixit matrimonii simplr perfectū. i. indissolubile pro lege sua sicut institutū fuerat in lege nature et ita irritauit p lege sua cōtū illū q̄ licuit p lege Moysayca q̄ erat accōmodatio corporū ad tps ad pcreationē plis: quicq; scz mulier esset gratiosa in oculis viri: sicut et multas alias im perfectiōes licitas sub Moysē euacuauit xps reducēdo ea q̄ erāt pmāsura ad pfectiones in lege sua. 33. di. quarti. q. 3. B

Christus voluit psonas vocari nominib⁹ psonarū. et rōnabilr s; illud qd tactū est in. 1. 4. di. 2. 2. vt sicut Iudeis datū erat ali⁹ quod nomē significās essentiā diuinā sub ppria rōne: qd ipsi vocabāt nomē dei tetragrāmaton. ita xps dedit ecclesie notā significātiā psonas sub pprijs rōnib⁹: si etiā nō sic dederit: tñ bñ pbabile est in aliqua inuocatione nomē psonē habere ali⁹ quā efficacīā: quā nō hz nomē pprietatis psonē. petēdo enim aliq̄ donū ab aliquo p amore Joānis citius impetraret q̄ si loco notis pprijs poneret nomē significans proprietatē suppositi. 3. di. quarti. q. 2. I. D

Christus s; naturā humanā nō pōt habere tale velle respectu premij reddēdi ipi iudicato: qd

nō pōt hñe imperiū pñcipalis
efficax pñgēdi aliqñā alaz ob
lecto beatifico. qñ fñ Aug. vñ
dēdo deo. i ei⁹ pñtate ē, videri sñ
vult vñ. 48. di. qñti. q. 1. j. B

Chriſt⁹ vere qñ fuit mortu⁹ ali
quā entitatē nō habuit quam
habuit viu⁹ nec tñ ōpōſuit na
turā quā aſſūpſit ūtū ad par
tes eēntiales illi⁹ nature: ita
intelligit dañ. pñ ibi. c. 73. vñ.
vult qñ aīa ⁊ corp⁹ in morte nō
erāt in pñia hñpoſtaſi: ſñ i hñ
poſtaſi vñbi. 2. di. tert. q. 2. j. C
Chriſtus vt homo habet pote
ſtatē cōmiſſariā: ſed nō pñci
palē: ita cōpetit ſibi nō pñci
paliter iudicare vt hñ. 48. di.
quarti. q. 1. j. fñ

Cognatio legalis ipedit matri
moniu de qñ hñ extra vñ cogna.
lega. c. vnico. ſi qua p adoptio
nē ſolor mñi eē ceperit qñdiu
durat adoptio inter me ⁊ iñaz
nuptie cōſiſtere nō pñt. ⁊ glof.
ſup illo. c. dicit qñ illō verū ē ſñ
ne cognatio legalis ſit p arro
gationē ſiue p adoptionē: dici
mus aut illū arrogare illū qui
ſui iuris ē. ⁊ p arrogationē trā
ſit in nñā poteſtate ⁊ ſit arroga
tio auctoritate pñcipis: ado
ptio ſit p quilibz magiſtratuz
nec adoptat⁹ trāſit i pñtē ado
tātis: ſñ remanet in poteſtate
ſui patris: ⁊ tā adoptat⁹ qñ ar
rogat⁹ dicunt filij adoptiu. et
inter fratres adoptiuos ⁊ na
turales ipedit matrimoniu qñ
diu durat adoptio: vt auctori
tates iſte pbāt: ⁊ auctoritates
pro ⁊ cōtra ſolute ſunt: qñ loq
tur de cōditione pñcedēte ma
trimoniū. alia de ſequente. 42.
di. quarti. q. 1. B

Cognitio dei ē accñs ⁊ p pñs nō

excedit totū gen⁹ accñtis mo
nētis intellectionē: eodē mō ſi
loqñmur vñ cognitioē ſube ⁊ ac
cidēte: pote ē qñ accñs cāre co
gnitionē ſube create: vñ in crea
te abſqñ huius qñ aliqd nobili⁹
pñfectōe ſua pñia: ſñ nō ſic ſi cā
ret ſubſtātiā: qñ quilibz ē ſimplr
pñfectio: quocñqñ accidente. 13.
di. quarti. q. 1. E

Cognitio diſtinctiſſima pñia
actui ſciētie ſiue cōceptus ma
xime euidenter inclndēs verita
tes pñcipiorū ⁊ cōcluſionū qñ
pōt haberi extra viſionē clara
ſiue cognitionē intuitiua ei⁹
oblecti ſufficit ad habēdū ſciē
tiam de tali oblecto. 7. q. quō
libe. infra. fñ

Cognitio intuitiua viſus nō eſt
ei⁹dē rōnis in medio cū illa qñ
eſt in organo. ⁊ ſi actio alteri⁹
rōnis ſiat in medio qñ in orga
no viſus tñ accidit viſiōi in qua
tū ē effectus viſibilis p hoc qñ
viſibile ē natū gignere ⁊ ſpēz ⁊
viſionē: ſicut duos effectus or
dinatos. hic igñ receptiuū res
motum recipit aliqd: cui nihil
ei⁹dē rōnis recipit in medio. ſñ
receptū alteri⁹ rōnis recipit in
medio: ⁊ hoc accidit: quia rece
ptū in medio non ē cauſa rece
pti in termino: ſñ ē ſicut effect⁹
pñor illo cōparādo illā ad eā
dē cām. 9. di. ſecundi. q. 2. j. C

Cognitio mere ſpeculatiua ē il
la qñ nullo mō ē directiua i op⁹
Cognitio vero mere practica ē
illa qñ immediate ē directiua in
opus. qñqñ ergo cognitio me
dia pro quanto magis recedit
ab vno extremorū: tāto magis
pōt dici cōtineri ſub altero. Et
idē cognitio artis vñiuersalis
nō ē immediate directiua i op⁹.

q: operatiões sunt circa singu-
laria. 1. met. Notitia aut artis
particularis ē imediate directi-
ua. p. tōto igf notitia artis vni-
uersalis pōt vici speculatiua:
pro quāto nō ē imediate dire-
ctiua opus sicut ē p.icularis
nec. th ē simplr speculatiua: s;
directiua licet mediate: q: par-
ticularis virtute eius ē. Imme-
diate directiua. 8. q. 9. f. 2.

Cognitio cū sit operatio vitalis
nō ē a nō vino: sicut a totali cā:
potest th nō vīuū ēē cā partia-
lis alicuius vini vel effect⁹ vt
talis sicut sol nō viu⁹ ē cā par-
tialis cū patre ad generādū si;
lū viuū. 3. di. p.imi. q. 7. f. 1. p.

Cognitio in intellectu nō imme-
diate cātur ab obiecto. vt ex-
tra. s; ab aliq intra: q: intelligi-
m⁹ cū volum⁹: nō aut sentim⁹
cū volum⁹. 2. de aīa. q: ad itel-
ligendū habem⁹ obiectū intra
ad sentiendū requiritur obiectū
extra. 13. q. 9. infra. 3.

Cognitio p. discursus syllogisti-
cum pertinet ad solum intelle-
ctū hūmōi ē cognitio: reminiscē-
tie. nā reminiscētia discurret a q
busdā notis ad illū qd aliqua-
liter decidit cuius vult recupe-
rare recordationes: et h nō sit
ibi syllogismus: q: semp ē ex p.
missis ad p.clusionē. pceditur
enī ibi a p.ūs vel a sibi⁹ vel a
qbuscūq hntib⁹ ordinē aliqūē
in sentiari ad illud qd qrim⁹: th
nec talis collatio pōt cōpetere
virtuti sensitivae vt vī: eidē autē
virtuti cōpetit discursus et co-
gnitio terminās discursum: re-
cordari at terminatillū discursum:
45. di. quarti. q. 3. f. 1. f.

Cognitio: qvo catur cōissime co-
gnitio matutina: ē naturalis et

nō p.ice beatifica: q: fm Aug.
iste ordo erat in cognitione an-
gelica creaturaru post creatu-
rā. q: p.ius naturalr p.ecessit
cognitio angelica creaturarū
in verbo cognitionē earū in ge-
nere p.ceptio: factis aut creatu-
ris in genere p.ceptio: statim po-
tuit angel⁹ cognitionē earum
hē l gñe. p.ceptio: igf oēs iste co-
gnitiōes in verbo p.ecesserūt na-
turalr cognitionē creaturarū
in gñe p.ceptio: oēs igf fm cum
erāt sū p.ducte. igf cognitio
ista l verbo naturalr p.ecessit p.
ductionē earū in genere p.ceptio
s; tūc erāt angeli in statu inno-
cētie et nō beati. q: aliq morula
fuit inter creationē et lapsum
eius. erat igf aliq cognitio ange-
lorū matutina. s. creaturaru in
verbo. exstis in naturalibus:
aut saltē nō beatorū: et itavī q
oporteat dare distinctā cogni-
tionē angeli stātis in cognitio-
ne nālī vel i gñe: q: alias l ipa
cā p.ice cognita non poss; p.ius
cognoscere creaturas et effect⁹
ordiatosq l gñe. p.ceptio: nā rō co-
gnoscedi rē p.use est rō cogno-
scēdi eā disticte et effect⁹ ordi-
natos. 3. di. scōi. q. 9. f. 1. f.

Cognitio quid ē et si ē ordinate
se hnt in cognitioē nāq: si ē s;
q p.edit cognitionē qd ē: non
intelligit s actuali exstia alio-
quā demonstratio cui⁹ medius
ē diffinitio: nō poss; hnt de non
exstie. cui⁹ oppositū vult p.hs.
1. poste. et. 7. meta. s; intelligit
si ē de ente cui nō repugnat eē
in effectū. 1. di. quarti. q. 2. f. 2.

Cognitio hui⁹ ageli ē p.ualis
eētia sua: th locutio p. eē qer
p.uis ista cognitio vt cogitatio
h p. hocq sine tali exp.ōe nō

possit videri: sed qz sine expref-
sione nō cognoscereſ cognitio-
ne illa que est auditio: ⁊ etiam
frequēter sine auditioe p̄sentia
nō eſſet viſio hui⁹ cognitionis.
9. diſt. ſecundū. q. 2. ſ. 20

Collatio poteſtatis ꝑſecrādi nō
ſit ꝑ verba ꝑtinetia ad cōſecra-
tionē: qz verba cōſecratiois ma-
teriā reſpiciūt que cōſecraſ vel
terminū in quē cōſecraſ. verba
autē poteſtatē cōſerentia reſpi-
ciūt poteſtatē quā cōferūt ⁊ il-
lū cui cōferūt. 8. di. qrti. q. 2. C

Coexiſtētiā conſeruari ſine poſi-
tione illa nō eſt aliud niſi vnā
relationē extrinſecā cōſeruari
ſine alia relationē extrinſeca: ſi-
cut illa q̄ eſt vbi ꝑmo eſt totū
circūſcripti ad totum circūſcri-
bens: ſed poſitio que dicta eſt
aliud genus: ſuperaddit reſpe-
ctū partiū ad partes. ⁊ qz ꝑma
neceſſario habeat ſecūdā: non
eſt niſi qz iſſe reſpectus ſit ta-
lis qz cludat diuiſibilitatē par-
tiū ⁊ preſentiam earū partibus
locantis: ſed coexiſtētia alicui⁹
toti⁹ toti vel cuiſlibet parti ab-
ſtrahit ab iſta poſitione: ꝑpter
quā vbi neceſſario habet poſi-
tionē: ergo ſimpliciter poſſibile
eſt illā coexiſtentiā eſſe ſine po-
ſitione. 10. di. quarti. q. 1. ſ. 0

Cōcedi pōt de circūſiſione qz ibi
imꝑrobatur character aliq̄s
ſicut in baptiſmo. Ita eſt erat
ꝑma ianna ſalutis i lege Mo-
ſayca: ſicut baptiſmus in noua
6. diſt. quarti. q. 9. ſ. 1. R

Concedi pōt qz ſi angelus eſſet
creatus in puris naturalib⁹ nō
habēs in volūtatē virtutes mo-
rales: poſſent generari i eo ex
multis rectis electionibus: nō
quidē circa paſſiones in appe-

titu ſenſitiuo ſibi inexiſtentes:
nec etiā queriſuerunt: vel ine-
rūt: vel poſſunt ineſſe: ſed ſolū
circa tales paſſiones in vnuer-
ſali oſtēſas per intelligibilē: qua
oſtēſioe poſita: et dictato quid
eſſet eligendū ſi poſſibile eſſet
eas haberi ab eis: volūtas ei⁹
conſona tali dictamini ex mul-
tis electionibus poſſet habere
habitum moralem rectum. 33.
diſt. tertij. q. vnica. 3

Cōcedit magiſter et bene: qz pa-
ter eſt ſapiens ſapiētia ingenu-
ta ſicut formali ꝑncipio. fili⁹ au-
tē ſapit ſapiētia ingenuita ſicut
ꝑncipio ꝑncipiatino. 32. diſt.
primi. q. 2. infra. C

Cōcedo abſolute qz per bonum
velle potuit chriſtus ſatiſfecit
ſe: ſed tamē aliter voluit. Et cū
dicis qz actus ſunt laudabilio-
res paſſionibus: dico qz verum
eſt loquedo de actu virtutis q̄
diſtinguitur ꝑtra paſſionē que
nō accidit ex virtute. et ſic loq̄-
tur ꝑh̄s. tamē paſſiones pena-
les et maxime mors quādo eſt
ex actu virtutis accepta ⁊ im-
perata eſt laudabilior: q̄ actus
virtutis circa delectabile ſepa-
ratum. vnde actus virtutis cir-
ca triſtabile eſt magis merito-
rius q̄ actus virtutis circa de-
lectabile: et paſſiones volunta-
rie cōcomitantes actū virtutis
ſimul accepte ſunt magis meri-
torie q̄ actus tm̄. Uñ ſaluator
de paulo dixit. Oſtēdā ei quā-
ta oporteat eum pati. nō dixit
quanta oportuit eū agere. Qd
ergo chriſtus voluit ſic pati ꝑ-
ceſſit ex amore intenſo finis et
noſtri quo dilexit nos ꝑpter
deū. 20. di. tertij. q. vnica. ſ. E

Concedo relationē eſſe actū ꝑſo

nalē nō actū quiditatiū: quia personaliter distingui: et nō quiditative. essentia autē est actus quiditativus et quiditative distinguens: actus autē quiditativus est simpliciter perfectus: quia infinitus: non sic autē est actus personalis de se formaliter infinitus. 5. dist. primi. q. 2. ¶

Cōcedo enim quod nō ordinatus potest habere claves alias pertinentes ad for. extrinsecū: et ordinatus nō habere: tamē ad hoc quod sit hierarchia ecclesie. i. in principatu eminente oportet quod habeat illas claves exteriores. et cum hoc presupponitur quod habeat interiores. vñ nullus ordinatur episcopus nisi prius in sacerdotē fuerit ordinatus. 19. dist. fin. quart. q. unica. ¶

Cōceptus essentie: sub rōne entis est imperfectior conceptu illiusmet essentie: ut hec essentia est: et quia imperfectior est: ideo est inferior in intelligibilitate: contemplatio autē de lege cōi stat in tali conceptu cōmuni. et iō stat in aliquo cōceptu qui est minoris intelligibilitatis quā deus in se: ut hec essentia. et ideo debet intelligi ad aliquid quod est sub deo: hoc est ad aliquid in rōne intelligibile: cuius intelligibilitas est inferior intelligibilitate dei in se: ut hec essentia singularis. 3. dist. primi. q. 2. ¶

Cōceptus cōis deo et creature est finitus: hoc est: nō est de se infinitus positivus: ita quod de se includat infinitatē: quia si esset infinitus: nō esset cōis de se finito et infinito: nec est de se finitus positivus: ita quod de se includat finitatem: quia tūc nō cōpeteret infinitus: sed est de se indifferēs ad finitū et infinitū.

et infinitū. et ideo est finitus negativus. i. nō ponēs infinitatē: et tali finitate est determinabilis per aliquem conceptū. 8. dist. primi. q. 3. ¶

Cōceptus quiditativus sūm se cōmunis speciei est rō divisibilitatis eius in species. sed nō est rō distinguendi species ab invicē: sed species una ab alia distinguitur per differētiā: in quantitatiua autē divisione tota quantitas ut cōfuse cōtinēs oēs partes est rō divisibilitatis in toto quāto. nō sic autē est rō distinctionis partū ad invicē: sed hec quantitas inquantū distincta in actu nō est illa in actu quod est in toto. 3. dist. scōi. q. 6. ¶

Cōceptus speciei nō est tūm cōceptus realitatis et modi intrinseci eiusdē realitatis: quia tūc albedo posset esse genus: et gradus intrinseci albedinis posset eē differētie specificę. et ideo illa per que cōe aliquod cōtrahitur ad deū et creaturā sunt finitum et infinitū: quod dicit gradus intrinsecos ipsius. ergo ista cōtrahētia nō pōt esse vere differentie: nec cū cōtracto cōstituūt ita cōpositū cōceptū: sicut opz conceptū speciei esse cōpositū: immo cōceptus ex tali cōtracto et cōtrahēte est simplicior quā possit esse conceptus speciei. 8. dist. fin. primi. q. 3. ¶

Cōceptus dictus de deo et de creatura in quod pertrahitur per aliquos cōceptus dicētes quale contra hētes. Sed ipse cōceptus dictus in quod nō est cōceptus gēis: nec illi cōceptus dicētes quale sunt cōceptus differētiarū: quia iste cōceptus quiditativus est cōis ad finitū et infinitū: quod cōitas nō pōt eē in cōce

Octaua

sectio

ptu gñis. Isti etiā cōcept⁹ q̄hē
tes dicūt modū intrinsecū ipius
cōtracti: et non aliquā realitatē
p̄ficiētē illā. differētie autē nō vi
cūt modū intrinsecū realitat⁹ ali
cui⁹ gñis: q̄ in q̄cūq; gradu in
telligat alalitas nō ppter hoc
inuenit rōnalitas vel irrōnalis
tas eē modus intrinsec⁹ alalita
tis: s; adhuc intelligit alalitas
in tali gradu vt perfectibilis a
rōnalitate vel irrōnalitate.
8. dist. p̄imi. q. 3. f. v

Concept⁹ simplr simplex nō pōt
fm aliqd concipi: et fm aliquid
ignorari: sicut p̄z p̄hm. 9. me
ta. in fi. de cōceptib⁹ simplr sim
plicib⁹: q̄ nō est circa eos de ce
ptio sicut ē circa q̄ditatē cōple
roz: q̄ nō est intelligēdū quas
si intellect⁹ simplr formalr de
cipiat circa intellectiōnē q̄dita
tis: q̄ in intellectu simplici nō
est verū vel falsum: s; circa q̄di
tatē cōpositā pōt intellect⁹ sim
plex actualr decipi. si em̄ ista rō
est in se falsa: tūc icluderet vir
tualr p̄positionē falsam: q̄ au
tē est simplr simplex nō icludit
virtualr: nec formalr p̄positio
nē falsam. et iō circa ipm nō est
deceptio. Vel em̄ totalr attin
git vel nō attingit: et tūc totalr
ignorat. de nullo igitur simplr
simplici cōceptu pōt esse certi
tudo fm aliqd ei⁹: et dubitatio
fm aliqd. 3. dist. p̄imi. q. 3. 2

Concept⁹ simplex p̄fectissim⁹ ad
quē attingit metaphysicus de
de⁹ nō icludit euidētē verita
tes ordinatas ad istā: de⁹ est oī
potēs vtroq; modo: q̄ p̄hi mul
ti attingētes vt supponit ad cō
cept⁹ p̄fectissimos possibilē
viatorū ex naturalib⁹ de deo ad
notitiā hui⁹ r̄itatis attingere

nō potuerunt: q̄ th fuisset eis
possibile si talē cōceptū simplr
eē habuissent. imo fuisset eis q̄
si necessariū: q̄ ex r̄tute illi⁹ vi
dissent illā veritatē q̄si imedia
tā et vltēius applicando p̄ illā
ex ista necessaria deductiōe sci
uissent veritatē illam mediatā.
7. q. quoli. f. 21

Cōclusio 13 h̄z veritatē a princī
pio: th h̄z p̄pūā veritatē: q̄ p̄
pūā cōformitatē ei⁹ q̄b affirmā
tur ad existētiā rei: et ad ipos
terminos p̄prios cōclusiōis: nō
em̄ cōclusio est vera formalr ve
ritate princīp⁹: s; est veritatē
mediata et demonstrata. et ita h̄z
veritatē demonstrabilē. Cōsimi
liter multe cōclusiones sequē
tes ordinate ex eodē princīpio
h̄nt r̄itates p̄prias distinctas:
et forte pōt ēverior et magis ne
cessaria: q̄ i necessitate sua nō
depēdet a posteriōri s; ecōuer
so. Cōsitr cōclusiōes false repu
gnantes eidē vero h̄nt p̄prias
falsitates: q̄ propuas discōue
niētiās ei⁹ q̄b enūciat ad illud
q̄b est in re. Cōsimilr de actib⁹
volūtatis nō solus act⁹ volēdi
nat⁹ est h̄re cōueniētiā vel dis
cōueniētiā propriā ad dictamē
rectū: sed act⁹ imperat⁹ nat⁹ est
mediante illo h̄re cōueniētiā et
p̄formitatē: et 13 idē sit cui d̄z cō
formari act⁹ iste et ille: th ea q̄
conformātur sunt diuersa: et id
habēt ex parte sui diuersas cō
formitates siue cōueniētiās: li
cet ad idē. 8. q. quoli. 7

Cōclusio nō est nisi quedā verit
tas partialis princīp⁹ q̄b habet
quasi totalē veritatē: sicut sin
gulare est quedā veritas par
tialis respectu vniuersalis. In
entib⁹ autē ens causatū non est

quedaz entitas: q̄si p̄tialis cāe
s; ē olo alia entitas depēdens
ab entitate cāe. ⁊ si q̄ aliq̄ con
clusionē destructa destruatur
p̄ncipiū: non tamē ita erit de
entitate in causa ⁊ causato. 8.
di. p̄mī. q. 5. Q.

Cōferre p̄ modū iudicij est solū
intell's sicut ⁊ intelligere. vten
do aut̄ siue ordinando referre
vnū amabile ad aliud est volū
tatis. sicut enim voluntas ē re
flexiua q̄ materialis: ita ⁊ col
latiua vel potens conferre suo
modo vel referre. 38. dist. secū:
di. q. vnica. D.

Cōfessio facta layco pōt eē mā
verecūdie. que est vna pena de
bita peccato: ⁊ in hoc cōfitem
soluit aliq̄ penā quā solueret
si cōfiteret̄ sacerdoti. s; q̄ accu
satio ad hoc ex p̄cepto fit ⁊ nō
ad aliud vt sequat̄ s̄nla: ⁊ lay
cus nullā h̄z sentētiādi auctez
in isto foro: sequit̄ q̄ nullū p̄ce
ptū est de accusando se layco:
⁊ forte vtilius esset nō accusa
re se illi si posset eqlē verēcun
diā h̄re apud se recogitādo ea
dem peccata. ⁊ sic eque puniri.
17. di. quartī. q. vnica. T.

Cōfessio nō tm̄ est faciēda i mor
tali infirmitate s; q̄n q̄s aggre
dit̄ act⁹ arduos in q̄b⁹ sit veri
simile qd̄ mors imineat: vt in
bello mortali i naufragio ⁊ hu
iusmodi: ⁊ ēt q̄n vult exercere
actus aliquos q̄b⁹ debet reue
rētia sp̄alis: vt q̄n vult cōicare
q̄ sicut dictū est supra di. 9. h̄a
bita opportunitate cōfessoris
nullus dz sine cōfessione cōlca
re: ⁊ in similib⁹ simile est iudi
ciū. 17. di. q̄rtī. q. vnica. O.

Cōfessor indiscrete ministrās sa
cramētū p̄le tenet non statim

cōfiteri de facto suo indiscreto
q̄n. s. confessor suus poterit sta
tim deuenire in notitiā p̄sone
circa quam indiscrete exercuit
vsum clauis: ⁊ hoc ad min⁹ te
net nō in sp̄ali exp̄mere culpā
circa quā ⁊ modū quo indiscre
te exercuit: sed vel p̄cise in vlt
dicēdo sic. mea culpa indiscrete
⁊ ldebitē ministrāui sac̄s p̄le vlt
si viget cum p̄scia de p̄fessione
faciēda sup̄ hoc in sp̄ali: q̄ est
p̄ctm̄ mortale sp̄ale: i circūstā
tie sp̄alr̄ aggranātes tenet ex
pectare opportunitatē: p̄ntēdi
alicui q̄ ex tali p̄fessioē p̄ctm̄
cūstātiāz nō possit deuenire in
notitiā p̄sone hui⁹ p̄fesse. q̄ si
nūq̄ possit h̄ri tal' p̄fessor q̄n ex
explicatōē p̄cti ⁊ circūstātiarū
posset deuenire i culpā p̄sonā
isti cōfessaz. iste est in casu ip̄os
sibilitatis ad cōfiteđū homini:
q̄ plus tenet ad p̄ceptū nō p̄
dendi culpā sibi cōfessaz q̄ ad
cōfiteđū explicite culpā suā q̄
ad p̄mū multipliciter ex lege
nature. 21. di. quartī. q. 2. Q.

Cōfites pōt postea p̄ctm̄ suū ex
tra confessionē dicere: ⁊ si vt se
cretū adhuc licētia sequēs nō
absoluit cōfessorē a lege natu
re: quin teneat̄ celare. sed si di
cit vt nō habeat̄ secretū ⁊ ma
xime apud aliā p̄sonā vel ap̄
alias certas q̄bus forte lz p̄
aliquē bonū finez q̄ pōt sed ex
reuelatiōē illis scā: vel illi tūc
p̄fessor pōt dicere illud tanq̄
sibi publice dcm̄ extra oē secre
tū. 21. di. q̄rtī. q. 2. j. 21.

Cōgruū est ponere circa dānas
tos ista pauca miracula sic pos
sibile est: cū nō sit verisimile q̄ de
velit circa eos tūc multiplica
re miracula vltra illud quod

redit ad punitionē eorū iustā. sed ponēdo actionē reālē: et cūz hoc vt necesse est intētionālē. vñ q̄ opz ponere circa eos plu- ra miracula q̄ ponēdo solā in- tētionālē. ergo et c. Probo mino- rē: l3 quēcūq; via hēat ponere q̄ tūc nō corrūpūt a cā intrin- seca. et hoc vel p cōseruationēz diuinā miraculosaz vel nō mi- raculosam sed iustā: qz corrū- dētē statui finali in quo tā illi sunt. tñ si ponat actio reat ibi est aliq̄ cā corruptiua extrin- seca. et miraculū vñ si illud non corrūpit: cū cā q̄ pōt inducere aliqd incōpossibile alicui possit ipz corrūpere. Ille autē ignis pōt inducere calorē oīo incōpossibi- lē q̄litate murti redire ad vitā. si q̄ illū nō inducat i sūmo: et tñ agat reat miraculū est sicut fuit in camlo vbi ignis nō hā- buit oēz actionē quā ex nā sua hēre potuisset. si itēz iducat ca- lorē i illo gradu miraculū ē q̄ ille gradus stat cū vita. 44. di- stin. quart. q. 3. f. d.

Cōgruū est effectuz inuisibilem cāndū a deo ordinārē homiez ad salutē significari p aliqd si- gnū sensibile: vt viator indrens cognitionē ex sensibilibus effe- ctū illū inuisibilē certis cogno- scat. nec solū cōgruū ēē signūz hui⁹ effect⁹ q̄si speculatiū per qū. s. possit hñ pcept⁹ in intellu de illo signato: vt hō significat nāz hūanā. s3 signū q̄si practi- cū. s. qd signat signatū ēē vñ fie- ri: nec adhuc signū practiū du- bliū seu equocū vel incertū. qz et si p tale signū ducere hō in cognitionē fieri hui⁹ effect⁹ non tñ appeteret illd signū sibi ad- hiberi p certitudinē signi re-

spectu fieri signatū. q̄ talē effe- ctū signari p signū practiū cer- tū et efficax fuit cōgruū vt et hō ex tali signo effect⁹ cognoscat et in tali signo effect⁹ ardentē querat. 1. di. quart. q. 3. f. d.

Cōgruū fuit septē adiutoria cō- fecti obseruatorib⁹ legis euan- gelice in quib⁹ esset pfectio nō tñ intēfina s3 et extēfina et sus- ficiēs ad oīa necessaria pro ob- seruātia hui⁹ legis. hoc autem sunt vt dicit magister i littera. baptisᵐ p̄tēs ad generatio- nē spiritualē eucharistia neces- saria ad nutritionē: confirmā- tio ad roborationē. penitētia ad lapsi reparationē. extrema vntio ad finalem preparatio- nē matrimoniū ad multiplicā- tionē in esse nature vel carnali et ordo ad multiplicationēz in esse gratie vel spirituali. 2. di. quart. q. 1. c.

Cōiunctio ale christi cum deo p actū fructuonis fuit tanta et tāz excellēs q̄ ad ipsam nō potuit pcedere meritū: et nobilius est habere actū ad quē nō pōt p- cedere meritū ex liberalitate dātis: q̄ hēe actū debiliōrē cū multo merito pcedente. Et vñ hoc rōnale: qz sicut deus crea- uit in esse nature aliquā natu- rā: puta nām angeli: ad quam creādam nō potuit cooperari causalitas cause secunde pro- pter perfectionē talis nature: ita i genere motis creauit de⁹ aliquē actū beatificū ad quem nō pōt esse actus aliquis meri- torius prior. et h̄mōi fuit actus beatificus ale xpi. et hoc ppter nobilitatē et excellentiā actus et modi habēdi actuz: qz imēdia- te anteq̄ haberet aliquē actū

circa ea que sunt ad finem. 18.
dist. tertij. q. vnica. 5.

Cōmēsuratio actualis vñ cē po-
sterior eq̄litate: q̄ vñ importa-
re cōextēsiōē ⁊ applicatiōē
aliquorū equalit̄: ⁊ modū talez
extēdēdi siue habēdi quātitā-
tē fm quā p̄t cōextēdi ⁊ appli-
cari ad hoc q̄ sint cōmēsurabi-
lia. vñ corp⁹ xpi in eucharistia
nō est cōmēsuratuz alicui p̄tī
quātitatē s̄z nec cōmēsurabile
potētia p̄p̄in⁹ sub eo mō q̄ h̄z
ibi eq̄litas: nō est ḡ argumētū
aliquo mō a p̄tōi. nō est rea-
lis cōmēsuratio. ergo nō ē rea-
lis equalitas. 6. q. 1. d. d.

Cōicās tenet se examinare fm
diligētiā sue fragilitati possibi-
lē anteq̄ cōicet. Si autē non sit
negligētia crassa: puta q̄ p̄ces-
sit examinatio sufficiēs ⁊ nullū
occurrit peccatū d̄ quo nō fue-
rit vel sic cōtritus ⁊ confessus
p̄t⁹: nō peccat cōicādo. I3 forte
aliqd̄ lateat vel traditū fuerit
obliuioni. q̄ p̄bat tuz q̄ post
talē inq̄sitiōē cōtritus ⁊ confes-
sus si morerē saluaret nō autē
requirit maior examinatiō ad cōi-
cādū q̄ ad secure moriēdū: tuz
q̄ alio q̄libet se exponeret peri-
culo cōicādo. 9. di. q̄rti. q. 1. 20.

Cōicare sic ē a p̄bo nō est idēz
q̄ ē diuinū s̄formare formāl-
nām humanā: nec ē effectiue
cōicare: q̄. s. p̄sona assumēs ef-
fectiue det aliqd̄ esse nature as-
sumpte ex hoc q̄ assumēs est:
sed illud cōicare est terminare
depēdētiā existētie actualis na-
ture assumpte. ⁊ hoc nō est q̄
existētia realis nature assumē-
tis sit rō terminandi sed substi-
tētia. i. incōscabibilis existētia.
1. di. tertij. q. 5. C.

Cōicātū inquantū p̄ductione cō-
municat: nō p̄supponit illi cui
cōicet. nec ecōuerso: q̄ ista cōi-
catio nō est alicui iā existenti:
sicut est in alteratione sed est
alicui vñ sit: ideo nec natura cō-
municat ante p̄ductionem sup-
positi: q̄ tūc cōicare nō p̄du-
cto: nec ē ecōuerso supposituz
est anteq̄ natura cōicet: I3 ab-
solute cōicātū sit p̄t⁹ rōne pro-
pria suppositi: p̄tōitate perfe-
ctiōis. ⁊ ēt p̄tōitate essendi si-
ue inuicem in creaturis prime
p̄tōitati cōrespōdet hic: q̄ in
deo essentia est formāl- infini-
ta. relatiō autē non. 5. dist. p̄t-
mi. q. 2. infra. R.

Cōparatio p̄tī d̄z intelligi quā
tū ad primā motionē intellus
ab obiecto. ibi enim phantaf-
mata cū intellectu agente h̄nt
vicē p̄tī obiecti mouētis: s̄z
nō d̄z intelligi quātum ad oēz
sequētē motionē primay. p̄t
eniz intellectus abstrahere ob-
iectū inclusuz in aliquo primo
mouēte: cōsiderare illud ab-
stractū nō cōsiderando illud a
quo abstrahit. ⁊ cōsiderādo il-
lud sic abstractū cōsiderare cōe-
sensibili ⁊ insensibili. ⁊ in illo cō-
siderat insensibile in vñ: sicut
sensibile. Et p̄t cōsiderare istū
abstractū ⁊ aliud abstractū cū
quo fit p̄p̄tū alteri. i. in sensibi-
li. sed sensus nō est abstractiue
⁊ ideo in omni actu tam primo
q̄ secundo requirit aliqd̄ obie-
ctum primum mouēs: quō non
se h̄z phantasma ad intellectū.
3. dist. p̄tmi. q. 2. 5.

Cōpletio cōtingens non est nar-
ta cognosci ex terminis: q̄ tūc
nō tm̄ esset necessaria: sed etiā
p̄tū ⁊ imediata. ergo rōnes

3. 6 aia
t. c. 32,

Octaua

cognoscēdi terminorū quātūch
q̄ perfectē representēt eos nō
sunt sufficiētes cāe cognosce-
di illā cōplexionē contingentē.
39. di. primi. q. 1. B.

Cōpositio rei ⁊ rei nō req̄rit in
ente in genere. sed req̄rit cōpo-
sitiō realitatis ⁊ realitatis: q̄-
rū altera precise sumpta in p̄-
mo signo nature est in potētia
ad alterā ⁊ perfectibilis p̄ alte-
ram. talis aut cōpositio nō po-
test esse realitatis infinite ad
realitatē infinitā. omnis autē
realitas in deo est infinita for-
malr. 8. di. primi. q. 3. 7.

Cōpositio pōt intelligi p̄prie: p̄-
ut est ex re actuali ⁊ re potētia-
li: vel minus p̄prie p̄out est ex
realitate: ⁊ realitate actuali ⁊
potētiali in eadē re. primo mō
non est indiuiduū cōpositi⁹ re
spectu nature specificē: q̄ nul-
lā rem addit: q̄ nec materiam
nec formā nec p̄positū. secūdo
mō est necessario cōpositius:
q̄ illa realitas a qua accipit
dīa specifica potētialis est re-
spectu hui⁹ realitatis a qua ac-
cipit differentia indiuidualis.
sicut si essent res ⁊ res: non em̄
realitas specifica ex se h̄z vñ p̄
idētitatē includat realitatē in-
diuidualē: sed tñ aliq̄ tertiū
includit ambo ista per idētita-
tē. Et hec est talis cōpositio
qualis nō pōt stare cū simplici-
tate diuina. illa em̄ nō tñ non
cōpatī cōpositiōnē rei ⁊ rei ac-
tualis ⁊ potētialis. sed nec rea-
litas actualis cū realitate po-
tentiali cōparando enim q̄cū
q̄ essentialē ad q̄cūq̄ eētias:
le in diuinis est formalr infini-
tū: ⁊ ideo ex se h̄z vñ p̄ idētita-
tē includat q̄cūq̄: q̄ pōt se-

sectio

cū esse. 3. dist. scōi. q. 6. 2.

Cōcreta nō plurificant nisi plu-
rificent tā forma q̄ suppositū:
sola enī plurificatio forme nō
sufficit maxime vbi plures for-
me siue eiusdē rōnis: siue eodē
nomīe expresse. vt hic possunt
esse in eodē: quēadmodū p̄p̄s
non est plures volentes: h̄z ha-
beat plures volūtates h̄z Da-
ma. ⁊ ideo si arguat filiatione
est filius: ergo alia filiatōe est
alius filius: ē fallacia p̄ntis a
destructione antecedentis. 8.
di. tertij. q. vnica. ff.

Cōcretū nō numerat ad solā nu-
merationē forme. sed opz q̄ cū
hoc sit nūcratio suppositi ha-
bentis formā: nam corpus ha-
bēs albedinē si fm eaz est simi-
le multis multis h̄z similitudines
q̄ similitudo numerat terminlo
numerato: sed tñ ipsum nō est
multa similita: sed vnum simile
sicut habēs multas scientias ē
vnū sciens. 11. q. 1. 7.

Cōcupiscibile respicit illud q̄
ex se natū est eē cōueniens vel
discōueniens. ita q̄ nullo alio
posito circa ipm nisi sola ap̄-
hensioe facta natū est seq̄ act⁹
delectādi vel tristādi sine p̄se-
quēdi vel fugiēdi quātū est: ex
pte eius. talia nō respicit irasci-
bilis: actus enī irascibilis est
irasci q̄ fm p̄hm. 2. rethorico
rū est appetere vindictā h̄z rō-
nem apparētē p̄pter apparen-
tē parulpensionē. igit oblectū
irascibilis est vindicare: vel ve-
rius si hoc est actus eius. vin-
dicabile seu punibile q̄ possz
dici irascitūū. vel vltatori mō
loquēdi offendēs: q̄ offendēs
nō dī statim discōueniens con-
cupiscibili sed q̄ impedit illud

qđ est pmo pueniēs appetitui
puta gustatiuo canis vt cibuz
ideo cōcupiscit pmo. phibens
aut cibuz ⁊ reinouens offendit
alal cōcupiscens : obiectū igit
irascibilis est tale offendēs cir
ca qđ irascibilis hz qđdā nolle
nō quidē ppe refugietis sicut
cōcupiscibilis nolēs refugit: s;
magis respuētis siue repellen
tis: q; irascibilis nolēs repellit
nō em cōcupiscit tñ amouere
illud impediēs. sed ēt vltra pu
nire. quere supra dī. 26. huius
tñ eius actus est velle vlcisci
vel nolle. ⁊ obiectū nolitū non
punitū est adhuc pñs. iō scmp
irasci est cū tristitia. non tñ cō
cupiscibilis. sed ēt cuz tristitia
irascibilis. ⁊ hoc nō est nisi tñc
qñ irascibilis habet actū imp
fectū. quādo. s. desiderat vindī
care. sed non vindicat: qñ autē
actu vindicat tunc actus eius
perfectus assimilatur frutio:
ni ex parte pcupiscibilis. ⁊ tñc
irasci irascibilis ē sine tristitia
imo est cum magna delectatio
ne. ppria fm Br. 2. rhetō. Ira
viri quasi mel. Sicut ergo con
cupiscibilis indiget ordiari cir
ca ea q̄ sunt nata primo appeti
ne ea inordinate appetat: s; h;
moderamē recte rōnis: ita etiā
irascibilis indiget moderari p
habitū ne imoderate velit pro
pellere offendens: ⁊ vlcisci d il
lo: sed imoderate velit ppelle
re propellenda ⁊ non propelle
re propellenda. 34. dī. tertij. q.
vnica. ff.

Cōtinētia virtualis q̄ est in ter
mino ⁊ potētia obedientialis
indepēdēte vel contento perti
net ad dependētiāz causati ad
eām. 1. dī. tertij. q. 3. A.

Cōtinētia vnitiua nō est eorū q̄
oio sunt idez: q; illa nō vniant:
nec est eorū q̄ manēt distincta
illa distinctione q̄ fuerūt distin
cta ante vnionē. Sed que sunt
vnū realiter manēt tñ distincta
formalr: siue que sunt idē idēti
tate reali distincta tñ formalr.
huiusmodi aut contenta sunt
in duplici differētia: q; quedā
sunt de nā cōtinētis vt quēdā
q̄ sunt supiora ad cōtinēs. xbi
gfa. Ab eadem re accipit rō al
bedinis coloris qualitatis sen
sibilis ⁊ qualitatis. ⁊ hec sunt
superiora ad hanc albedinē: ⁊
ideo oīa sunt de essentia eius.
Alia sunt contēta in aliquo vni
tue quasi posteriora: q; quasi
passiōes cōtinētis. nec sunt res
alie ab ipso cōtinēte: isto modo
ens cōtinēt multas passiōes
q̄ nō sunt res alie ab ipso ente
vt pbat Arist. in pñ. 4. meta.
distingunt tñ ab inuicē forma
liter ⁊ qđitatie. Et ēt ab ente
formalitate dico reali ⁊ qđita
tue. aliter meta. cōcludēs ta
les passiōes de ente ⁊ illas cō
siderās nō ēt scia realis. sicut
ergo ens continet vnitiue rōnē
vnus verū ⁊ bonū aliorum: sic
ala continet potētiās suas vni
tue pñ formalr sint distincte
16. dī. scōi. q. vnica. 22.

Contingentia relata ad diuinā
scientiā sunt necessaria necessi
tate cōsequēte. hoc est ista cō
sequētia est necessaria si deus
scit illa ēē futura: illa erūt non
tñ sūt necessaria necessitate ab
soluta: nec necessitate cōsequē
tis. 39. dī. primi. q. vnica. 3.

Cōtingentia nō est tantū priuā
tio vel defectus entitatis: sicut
est deformitas i actu scōo qui

Octana

est peccatū. Imo cōtingētia est modus positio⁹ entitatis. sicut necessitas est al⁹ modus. et oē positio⁹ qd est in effectu pnc⁹ palius est a cā pōre. et iō nō sicut deformitas est ipsi⁹ actus a cā scda et nō a cā prima: ita ē cōtingētia: Imo cōtingētia per pūus est a cā prima q̄ secūda ppter qd nullum causatum est set formaliter contingēs nisi a cā prima contingenter cāref. 39. dist. pūm. q. vñca. 3.

Contingēs duz est contingēs. s. dū est in cā sua nō pōt sciri ab intellectu creato: sed quātūcū qd aliquid cōtingēter sit in causa sua. postq̄ tñ ptingēter positū est in esse. sicut iam hz determinatā entitatē: ita iā pōt hñc determinatā cognoscibilitatē. et hoc in quocūq̄ intellectu respiciente totum ens. hz ergo ali quis intell⁹ nō possit pscire qd in ista hostia cōtinebit corpus christi. tñ ex quo istud factū est bene potest intellectus natura liter inueniri corpus ibi exñs. 10. dist. quarti. q. 8. j. n.

Consideratio attributorū naturaliter a nobis intelligibilium est consideratio metaphysica: nisi sint aliqua attributa p se tantū cōuentientia huic essentie: vt hec: et nō: vt a nobis nūc naturalit^r intelligitur cōfusa. 3. q. prolog. j. n.

Consimilis est ordo originis patris ad filiū in habendo intell⁹ gētiā perfectā qualis est in habēdo memoriā perfectā: qz vtriusq̄ per se est habere intelligentiam perfectā: cuius est hñc memoriā perfectā. sicut ergo pater nō precise in filio nouit seipsum quasi p memoriā:

sectio

sed per seipsum vt est pīor filio ita et de notitia actuali per intelligentiā: et tunc vltra: sicut ergo actuali notitia sine intellectione p intelligentiā nouit p seipsum pīus origine q̄ in filio: ita actuali intellectuē pīell⁹ gētiāz igenitā nouit oīa disticta i se pī⁹ q̄ i filio. 1. q. 4. j. n.

Cōsuetudo i ecclesia bona est qd nullū adultū baptizat nisi rñdeat p seipso: et ē p̄suetudo laudabilis et rōnabilis vt solū vōlēs ascribat familie xpī: s; hñc rñderet. q. s. nō vtet^r rōne vt dormiēs: possz sibi sacm⁹ cōferri dññ eēt h̄bitualit^r p̄sentis. sed hoc vt dññ est pūus nō expedit facere sed expectare tps quo actualiter p̄sentiat. 4. dist. quarti. q. 4. 2.

Cōsummatū est dico qd hoc itelligit de his q̄ scripta sunt de filio hoīs iuxta illud Luc. 18. Ecce ascēdim⁹ iherosolimaz et cōsumabunt oīa q̄ scripta sunt p pphas de filio hoīs. vel si illd referat ad antiquāz legē sic. d; intelligi. p̄summatū est i causa. naz moīs xpī causa erat p̄firma tōis legis euangelice. s; illa nō fuit cōfirmata tanq̄ necessaria ad obseruandū añ p̄dicationez ei⁹ publicāz: q̄ non incepit i passione. s; in penthecoste. tpe effi i medio federūt in cenaculo nemini solēnter vt publice p̄dicantes. 3. dist. q̄rti. q. 4. j. n.

Contra falsa miracula antichristi sibi possit obijci saltem de istis duobus hoc modo. Si tu probō es de⁹ fac me videre essentiam diuinā nūc. et post visionez memoriā certam habere visionis. et certitudinem. qd illa fuit visio essentie diuine. Et tūc credam,

credā tibi. ¶ Itē si tu es deus:
dic mihi qđ faciā: vel qđ cogita
do: vel appetā p tali hora: et hu
iusmodi vie efficacīā ex miracu
lis innuit saluator. Jo. 5. Opa q̄
ego facio ipsa testimonīū phibēt
de me. si mihi nō vultis credere
opib⁹ saltē credite. 2. q. pl. id

Contractus in qbus dñia transfe
runt quidā sunt rei vtilis p re
vili immediate sicut vini p bla
do et hmoi. et dī rerū pmutatio
do ut des vel do si des. Quidā
rei vtilis p numismate vel ecō
uerso: q̄ enim difficile erat res
vsuales immediate pmutare. Itē
inuentū est mediū p qđ talis cō
mutatio facili fieret qđ vocat̄
numisma. et dī pmutatio numis
matis p re vsuali emptio: econ
uerso nō veditio. Quidā tertio
numismatis p numismate: et dī
mutui datio et mutui acceptio.
Sunt igit̄ tresactus in qbus trās
fertur dñi⁹ qbus corripit alij
actus in qbus trāsferret vsus vel
ius vtrēdi retento dñio. Nā rex
pmutationi corripit mutuū vel
pmutata accōmodatio: emptio
nī corripit pductio et veditio
locatio. mutationi nō corripit
aliquid pprie in trāslatione vsus
rei. 15. dist. quarti. q. 2. f. 21.

Contrahētes mīmonīū sub ali
qua pditione repugnāte alicui
trū bonorū nihil faciūt: puta si
primū accipio te in meā donec
occurrat magis placēs si scdm
accipio te in meā ita ut non tes
near tibi seruare fidē nec affir
mative ad reddendū nisi qđ vo
luero. nec negative qđ possis p
libro meo alteri cōiungi. si ter
tiū accipio te in meā si pcurauē
ris venena sterilitatis: vel p sen
tias meū in pcuratiōe talū ve

nenorū: et rō quare isti actus nō
sunt mīmoniales est: q̄ nō te
nēt nisi sub illa pditione cui sint
pditionales. s̄ impote ē q̄ sint
mīmoniales sub illa pditione
q̄ repugnat actui mīmoniali
imo nullus actus est. q̄ iste nō
pōt dare se pceptū superioris
phibitio aut̄ superioris ē de trās
latione sub istis pditionibus: q̄
pcepti trāslationē qđ fieri sub
conditionib⁹ oppositis fieri: vñ
quicūq̄ attērauerit nō solum
peccant mortaliter: s̄ obligant̄
ad recedendū ab omni vsu mu
tuo virtute talis contractus. 31.
dist. quarti. q. vnica. E

Contraria nō q̄ diuersa idest in
nullo pueniētia iō sunt incōpos
sibilia: nam hoc mō diuersa ge
nere sunt magis diuersa q̄ con
traria: s̄ q̄ in illis ē repugnātia
l̄ in multis cōueniāt qualis re
pugnātia nō est in illis que in
nullo vel in paucis pueniūt. na
tura igit̄ diuina et hūana: l̄ sint
magis diuersa q̄ scia: nō tamē
magis repugnātia. exēplum. su
pericies et albedo magis sunt
diuersa q̄ albū et nigrū: et tñ su
pericies pōt esse alba: nō tñ al
bus pōt esse nigrū. formalr: vel
ecōuerso pp eo q̄ repugnantiaz
formalem. 1. dist. tertij. q. 1. f. 2.

Cōuersio est necessaria ad phan
tasmata: nō sicut ad principiū
intelligēdi: s̄ sicut ad illud quo
opz potentia inferiorē vti ad
hoc q̄ superior habeat opera
tionem suā: et hoc pppter ordinē
potentiarū in agendo quas ad
perfecte agendū opz cōcurrere
in agendo circa idem obiectum
45. dist. quarti. q. 1. f. 7.

Cōuersio panis nō est rō talis
pntie nec ppua mutatio ad ta

lem pñiam: s3 sola virtus diuina p mutationē illam q̄ non est cōuersio facit illud qđ est alibi habere istam pñiam hic: et hoc pōt facere ita de pte corporis et pñietatibus sicut de toto corpore. 10. dist. quarti. q. 4. 2.

Corpus xp̄i in celo est mixtū et ē ibi pñetas q̄ ante et elemēta nata sunt eē in regionibus pñijs cui3 sint extra et magis extra q̄ prius in corpore xp̄i. et in corpore fm se nō vt accipit fm organa sensuū maxie dominat terra et illa in celo ex his ē maxime eē locū3 suū: iō maxime faceret ad corruptionē appetendo locum propriū. 16. dist. tertij. q. 2. 3. B.

Corpus xp̄i in morte fuisse putrefactū quantū est ex pte causarum inferiorū naturalū si nō fuissent phibite: q̄ habeat causam intrinsecā resolutionis. s. calorem et humorem et extrinsecam sicut alia corpora. s. calorem frigū et alia: quāz causalitate p̄hibuit deus et p̄hibuisset etiā si corpus illud nō fuisset viuificatum usq̄ ad generalē resurrectionem: et q̄ illud dicendū est esse simplr futurū qđ futurū est fm causas superiores vincētes causalitatē inferiorū causarū quārtū in eis esset: iō simplr dicēdū est q̄ illud corpus nūq̄ fuisse putrefactū. et fm illā viā tenēdū ē et vere q̄ et illa sunt simplr possibilia q̄ sunt possibilia fm cām supiorē: nō aut q̄ fm inferiorē: nisi s3 qđ. 21. di. trj. q. vnica. B.

Corporale nō trāsmutat in aliud nisi p alterationē que recipitur in corpali et modo extenso: et ita nec pductū productur nisi vt extensum et habens modum extēsi. 10. q. q. C.

Corpus mortuū efficit grauius: non q̄ plus de quantitate aut materia apponat: sed q̄ spiritus vitales corrumpunt et humores grossi inducuntur. 49. dist. quarti. q. 14. f. 17.

Corrupta violēter: s3 delectaret involūtate ex delectatiōe appetitus sensitiui: non tñ peccaret q̄ delectatiō delectabile posset esse nō volutū quantū ad oēs actū elicitiū volūtatis: fm autēz aliā viā oporteret dicere q̄ licet delectaret fm tactū: nō tñ f3 volūtate nisi obiectum esset libere volūm. 15. dist. tertij. q. vnica. infra. f.

Creator non dicit aliquid repugnans nature vel huic supposito sicut creatura. create enim ē dare eē prima causalitate post non esse. hoc xp̄o non repugnat creari aut est accipere eē prius a primo efficiente post non esse hoc christo repugnat. 11. di. tertij. q. 1. B.

Creatura genita non est de nihilo: q̄ aliqd eius p̄existit vt materia igitur cum forma sit aliqd compositū et aliqd eius perfectius q̄ sit materia: si forma cuius p̄existeret: et materia de nouo adueniret: et informaretur illa forma p̄existente: ipsum pductū non esset de nihilo q̄ aliqd eius p̄existisset: immo aliquid eius p̄fectū q̄ materia que p̄existit cōiter: et ideo si filius non diceretur esse de nihilo: q̄ essentia eius fm ordinez originis p̄sinit in patre: et hoc si illa essentia eēt quasi materia generationis filij multo magis nec filius esset de nihilo. si illa essentia prius origine existens in patre: sit quasi forma

comunicata filio. scdm declaro
s. q. istud. de sufficiat ad rōne
filiatiōis qz in a iatis vbi est pa
ternitas & filiatio: videam⁹ qd
sit ille act⁹ p quē generās dī: for
malr pater ille vlt⁹ est act⁹ de
cidēdi semen. & si esset pfectum
agens: ita q tunc: quādo decl
dit semen: possit imediate de
dere prolē: vere esset pfr & mul
to perfectius q̄ modo sit: vbi
requirant tot mutatiōes inter
medie: sed nūc in isto actu decl
dēdi semē: illū qd erat substātia
eius vel aliquo modo aliquid
eius: non est materia: s; ē quasi
terminus formalis productus
siue cōcatus p istū actū: sicut
esset proles: si imediate decide
ret a patre: igit q aliqd substā
tie generantis sit terminus ac
tiōis sue: q̄ est pfr: hoc vere sal
nat productū simile in natura
esse de substātia eius sic q ipm
de vere sufficit ad rationē pa
tris: s; illū decluz. vt ter
minus. sit materia sequētū trā
mutationū. hoc accidit ipsi: de:
vt conuenit patri & filio. 5. dist.
primi. q. 2. 3. 7.

Creatura sep in eēdo eque de
pēdet a deo in esse: qz eque sp
ab ipso per idē velle ipsius hz
idē esse. & hoc mō posset dici: q
pductio persone diuine semp
est in fieri. qz nunq̄ ista psona
pōt hēre esse nisi accipiendo ac
tualiter a pducēte. & tñ esse p
sone est maxime permāens hoc
mō eē creature lz sit pmanēs:
& tñ respectu dei a cuius volitio
ne actuali semp eque depēdet
semp est quasi in fieri. hoc ē ac
tu depēdēs a cā dāte eē: & nūq̄
in facto esse: hoc est in actu se
parato & indepēdēte a quocūq̄

alio nō tñ est in fieri nouo & no
uo: sed p oppositū illi est in fa
cto esse hoc est in esse completo
accepto sine aliq̄ nouitate ad
denda. 12. q. q. d.

Creatura est beata pportionat
aliquo mō illi modo quo deus
est btus sed deus non est btus
p̄tise p hoc q est idē sibi: sed p
hoc q est intelligēs & volens se
tanq̄ obiectū. alioqn ex hoc q
est btus nō posset inferri q est
intelligens. qz si non haberet in
tellectū adhuc eēt idē sibi sicut
lapis est idem sibi. 4. 9. dist. 4. rti
q. 2. 5. A.

Creatura non hz ex se nō eē: nec
hz ex se esse. nec q simul sint in
ea esse & nō eē: quasi siml sint es
se & nō eē: nec aliquo mō habz
non esse qñ est. sed: quāntū ex se
hēret non esse: nisi causa extrin
seca sibi non esse ipediret dādo
sibi esse qz ex sola rōne creatu
re non haberet eē: circūscripta
omni causa extrinseca dāte eē:
qz nullo mō haberet esse: nisi p
cām extrinsecā pduceret in eē.
ita q magis ppue dicendū est
creaturā non habere esse ex se
formaliter q̄ haberē nō eē ex se
formalr: qz formaliter prout ex
se affirmatur nec habet esse ex
se nec nō esse. 1. dist. luc. secundū
q. 2. 5. A.

Creature ad deum vt ad causaz
efficientem non est nisi vna re
latio et coena fundamento im
mo eadē fundamento: vt p. 2.
lib. dist. 1. q. 5. & illa potest dici
creatio passiuavel si hoc nomē
creatio importat nouitatē siue
ordinem ad non esse precedens
tūc oportet vti alio nomine nō
importante nouitatem: quia il
la nouitas nō est coena nec re

Octaua

lationi ad deum nec fundamēta
13. dist. quarti. q. 1. f. 8.

Creari dicit quoddam fieri ita q
vltra fieri addit aliqd & quātum
ad respectum quē dicit fieri ad
cām efficiētē & quantū ad illū re
spectum quē dicit ad oppositū
pcedens quo ad p̄mum fieri re
spicit efficiēs in cōi: s; creati p
prie respicit p̄mū efficiētē imē
diate pducēs ita q; nihil ē: p
prie creati nisi q; a solo p̄mo ef
ficiēte imediate pducit ad esse
quo ad secundum fieri dat intel
ligere oppositum pcedens qua
leūq; siue positium siue pua
tiū: sed vltra hoc creati pprie
sumptum addit q; oppositū im
mediate pcedēs sit p̄dicto: illū
puta negatio non in aliq; subie
cto ita q; nec puatio nec p̄trariū
hoc mō a creati stricte accepto
illō ē: stricte creatura qd; accē
pit esse a p̄mo efficiēte imē
diate: & post omnino non esse: si
ue post purum nihil. 11. distinc.
tertiū. q. 1. f. 8.

Creatio est pductio totius crea
ti in esse non p̄supposita aliqua
pte eius: ita q; l; creatū habeat
duas ptes quarū altera natus
raliter posset pcedere alteram &
eam recipere suam pfectionem
tñ vt totum creat. nō videt p̄m^o
terminus creationis esse p̄s ali
qua sed totale esse aut saltem si
loquamur de angelo creato ibi
nihil est potēiale recipiēs ali
quod actuale sub cuius opposi
to p̄fuerit. Et sic si dicat mutuo
habitu potēialis ad actuale
nouū: ita q; potēiale p̄fuerit in
se: tñ sine illo actu. p̄t q; nul
la creatio est mutatio. q; nullū
potēiale p̄eristebat. Si autem
mutatio dicatur noua actuatio

Seccio

ipsius potentialis ita q; illō po
tentiale non p̄fuit sub actu nec
tamen oportet q; in se p̄fuerit:
nec sic creatio angeli est muta
tio q; nullum potentiale est in
eo. tamen sic posset dici q; crea
tio ignis est mutatio si ignis
crearet. q; in eo est potentiale
actuare p̄ formam: taliter se ha
beret nunc q; p̄s nō q; p̄s fue
rat s; q; nō sic se habuerit p̄s si
cut mō. Et videt q; in diffinitio
ne mutationis illō aliter se habe
re nunc q; prius: non oporteat.
q; accipiatur positium. q; planū
est si non refertur ad subiectū
sed ad terminū a quo terminus
aut a quo mutationis pprie nō
est aliquid positium. sed puatio
fm p̄m. 5. phys. dico tūc q; vel
nulla creatio ē mutatio si opor
teat semp potentiale in se p̄fuit
se. moniter actuari a forma re
cepta. q; nullius creati potētia
le p̄fuit. vel salte; creatio simpli
cis non est mutatio. si sufficiat
potēiale nō fuisse sub illo actu
in quo nunc est ita nouiter fuit
se sub actu p̄ mutationem. Sed
quomodocūq; sit rōnem illi
ordinis immediati ad non esse.
pp̄ter quem concessum est mu
tationem differre a forma con
cessum est etiam creationem nō
esse eandem realiter fundamen
to. q; ille ordo immediatus ad
non esse non est idem: si nō ma
neat nisi in p̄mo instanti: sicut
propter illum eundem ordinē
non manet creatio nisi in p̄mo
instanti cum forma. 11. dist. secun
di. q. 5. f. 8.

Creatio nō posset regari eadem
inquātū dicit ordinē immediatū
ad nō esse. nō aut inquātū dicit
respectū ad cām p̄m idē respectū

Scoticarū

pōt repari qz ea de3 maternitas
fuit i matre chūsi ad ip3 post re
surrectionem que ante fuit. i. di
stin. secundi. q. 5. i. R.

Credere supnaturale est actus
elicit fm inclinationē fidei i fufe.
credere autē naturale est actus
elicitus fm certitudinē acceptā
ab aliquo testificāter pp hoc si
mul pē q̄vnoz eodem actu cre
dere ex testimonio asserentis ⁊
credere fm inclinationē fidei in
fufe si inest. igit idem est actus
in fertile ⁊ est naturalis est po
tentialis ad illā pfectionē quā
recipit a fide infusa. p pū autē
potentiale nō distinguit specie
a pfecto habente vltra illud po
tentiale propriam perfectionē
17. q. 9. 2.

Credibilia sunt in triplici differen
tia. Quedā em sunt quoz visio
p se ptinet ad beatitudinē sicut
est visio trinitatis ⁊ talia sunt sci
bilia extēdēdo sciresunt visibi
lia extēdēdo videre. ⁊ de istis p
se intelligendū est qz fidei succe
der visio. Alia sunt quoz visio
aliquo modo ptinet ad beatitu
dinem. nō tñ essentialiter sed cō
comitāter q̄ ēē non sunt scibilia
qz sunt quedā facta tpalia sicut
sunt credibilia de incarnatione. ⁊
de talibus pcomitāter succedet
fidei visio. nō tñ rei in se. qz non
videbīs in patria xps in cruce.
nec in vtero virginis sed in verbo
Alia sunt nec vnq̄ visibilia nec
scibilia. qz facta temporalia nec
ptinentia ad beatitudinem pnci
paliter. nec concomitantē cu
iusmodi sunt aliqua vera ptinē
tia ad actus humanos. de talib
libus autem si quis viator habe
ret fidem potest concedi qz in il
lo potest manere fides. 31. dist.

speculationū

terrij. q. vnica. 77
Credo qz nunq̄ fuit nec erit vsq̄
ad finem mūdi aliquid eque de
veritate humane nature induo
bus suppositis rō resurget pēi
se in vno in quo magis fuit de
veritate magis inq̄a vel qz in
ipso purius vel qz magis de intē
tione nature pars eius. 44. di.
quarti. q. 1. i. Q.

Credo ēē qz in corpālib⁹ nō neces
sario est verū qz mouēz motum
sint distincta subiecto. saltē dico
qz in spiritib⁹ est simplr falsa qz
deus non posset vnū angelū ita
nudū in naturalib⁹ creare qn il
le suis naturalib⁹ relicto posset
suā essentiā intelligere ⁊ sic idem
esset mouēz motū id distinctum
subiecto. 25. dist. secū. q. vnica. 77
Credo qz nō sunt aliq̄ in nouo te
stamēto q̄ nō pnt extrahi de vete
ri in aliquo sensu allegorico vel
tropologico. vel anagogico. tñ
nō ola concipiunt in sensu histo
rie littere in vte. 25. dist. in. ter
tij. q. 1. i. k.

Cuiuslibet corpī ptervltimū cūlus
non est aliū extra ptinēs. ser cō
ueniūt. pūlo esse in loco. Scō
esse in loco actuali. Tertio esse
in loco determinato qz equali.
Quarto ēē in loco mēsurariue
Quinto esse in loco determinare
hoc vel illo. Sexto ēē in loco na
turaliter vel violēter. quatuor p
ma pueniūt corpī inq̄atū quā
tum vel inq̄atū corpus q̄ntum
cōueniūt sibi ab agente ferri vte
ro a forma sua naturali sibi con
uenit. 2. dist. secundi. q. 6. C.

Cuiuslibet potentiē passiue corri
det actiua. verū est. nō tñ in na
tura creata ēē fm p̄m. vt p3. qz
potentia receptiua est in corpe
ad aliam intellectiua. ⁊ tñ tota

Octaua

natura creata nō posset eā idu-
cere. ponit tñ pñs aliter qñ nos
quo ad hoc qñ posuit potētīā in
natura deū. s. naturali necessita-
te agentē: sed nos bñ ponimus
in toto ente cuilibet potētīe pas-
sive correspondere potentiam
actiuam: non tamen actiua: illa
est naturalis sicut passiuā. im-
mo nunqñ est naturalis in pmo
ente ad extra. sed sempvolunta-
ria. 49. dist. quarti. q. 1. k.

Cuilibet vnice nature adeqñe cor-
rñderyñū singulare qñ singula
revel est incōdicabile sicut in crea-
tura vel cōdicabile sicut in deo.
natura aut diuina est oīno
implurificabilis et unnumerabi-
lis. ergo ei adequate corrñdet
vnū singulare qñ exprimit noīe
dei. qñ naturali itelligētia itelli-
git añ quācūqñ pñrietatē pñ-
nalē si pñdere: illud singulare
vt qñdā ens ad se: cui pñueniunt
oēs pñrietates essentialēs et pñ-
fectiōes añ oēm pñrietatē pñ-
narū qñ qñdem est ad se ens et pñ
nullo mō plurificabile vel nume-
rabile licet cōmunicabile sit in
suppositis pluribus: qñ cōdicatio
intelligit pñ pñrietates notiona-
les et sicut est illa vera deus pñ si
liuor. s. f. ita ista hic deus est pñ
et si. et. s. f. Exēpluz iā tactū est qñ
si esset vn⁹ color in trib⁹ supficie-
bus: ille color: puta albedo dis-
gregaret et haberet oē pñfectiōes
albedini pñpetēs sed nō vt pñ-
mo est in illa vel in illa supficie:
s; s; fm se. i; illas haberet existēs
in illis supficiebus: non tamē
pñmo sic autē est hic. 4. dist.
primi. q. 2. s.

Cuiuscūqñ spēi singulare form⁹ et
pñmo mouet sensuz: eius phāta
ma efficacis imprimi et pñmo mo-

Sectio

uet intel. ectū et quoad istū pñmū
actū nō est in pñtate nñā qñ intel-
ligamus fm Au. tertio de libe-
ro arb. Nō est in pñtate nñā qñ vi-
sis tangamur. S; isto actū possi-
to in potestate nñā est cognitio
actualis cuiuslibz habitualiter
non. de hoc di. 6. dicef. qñ si di-
cas aut potest mouere ista spēs
ad itellectionē. aut non. dico qñ
potest. licz si alia spēs fortius
mouet. ista impedit ne mō mo-
ueat. pñt aut postea pñ pñpñ. vo-
luntatis imperātis mouere ad
cognitionem istius et cuiuslibet
alterius obiecti habitualiter co-
gniti. 3. dist. primi. q. 6. 7.

Cuiuscūqñ totius forma nō est na-
ta eē pñ se. eius totius pñt eē ali-
qua opatio propua qñ nō potest
esse forme sue. S; pñ oppositus
cuius forma specifica nata est pñ
se esse illius totius non pñt esse
aliqua opatio pñfecta que non
possit esse forme vt opantis. qñ
opatio pñfectissima nō potest in
esse nisi insit fm formam perfe-
ctissimam et non potest esse fm
formā possibile pñ se esse nisi pos-
sit illi pñ se inesse. qñ illz erit pñ se
immediatū receptiuuz: et ita si pñ
se est. per se potest recipere. 45.
dist. quarti. q. 1. s.

Culpa qñ manet post actū trāscū-
rez nihil aliū est. nisi reatus ad
penā debitā. iste aut reatus ve-
nialis nō est nisi ad penā tpālē
et pñ consequēs soluta pena rem-
porali in purgatorio pñ isto ve-
niali ex hoc ipso ipsa culpa venia-
lis remissa est. nō sic aut de mor-
tali. qñ pena debita ei nō potest
esse totaliter soluta nisi pñmo sit
eterna et mutata in tpalem ista
commutatio vocatur rem-
issio culpe mortalis. hec autem re-

missio non fit nisi per voluntariam displicentiam ordinatam qualis non habetur post mortē 21. dist. quart. q. 1. E

Cum cōceptus fiat instanti in intellectu post plationē oratiōis vel dictiōis nō sit p illā: q̄ illa nō est sed in fine prolacionis cuius cūq; dictiōis p aliqd causatur in phārasia a dictiōe dū fuit in prolatiōe intellectus causat in se cōceptū aliqū dictiōis vel ad ppositū magis p aliqua vere dicta a singulis dictiōibus dum pferebant. intellectus in ultimo instātis collatiōes suā causat in intellectu vel pceptū totius. Ideo autē dicitur pceptus q̄ causat per oratiōē. q̄ secus pōt esse de cōceptu illo signato q̄ non causat p eā vt pote cōceptus q̄ est apd loquētē quē s. intendit p orationem exprimere. Et si arguit cōtra istam cōclusionē. q̄ significatiō totius oratiōis consistit ex significatiōe ptiū rēptes significāt qñ pferunt. Responso. significatio illa nō est rō formalis causandi illū cōceptū in audiente. s; est quedam dispositio pambula ad quā p collatiōē intellectus sequitur causatio totius cōceptus ex conceptibus p partes causatis. 8. dist. quart. q. 2. D

Cum in actione artificis sit ptraus pcessus in exequendo ei q̄ est in intendendo. deus pū ordinē executionis inuit sibi naturā humanam q̄ pulerit sibi summā gratiā vel gloriā iō ecōuerso pōt poni in intendendo. vt sic deus pmo voluit a liquā naturā nō summā hē summā gloriā ostēdēs q̄ nō oporteret eū conferre gloriā fm ordinem naturarum. 29. scōm voluit illā

naturā esse in psona verbi. 7 sic angelus non subesset puro hōi 7. dist. tertij. q. 3. C

Cum in creaturis gñatio sit naturalis ex! inclinatione pncipij passiu. nō autē ex rōne pncipij actiu. q̄ si volūtas mea generaret ignē de materia illa. generatio passiuā est naturalis ppter inclinationē potētie passiuē ad formā. 13. pncipium actiuū esset liberū. Ita vñ si diuina essentia esset quasi subiectum in diuinis respectu ppteratū psonalium eque naturalit̄ inclinaret essentia ad ppteratē. spiritus sancti sicut filij. 2. p. p. p. ductio spūs sancti. s. passiuā esset eque naturalis sicut 2 filij. 13. ab alio pncipio actiuo esset hec pductio illa p̄cise igit̄ dicit̄ illa gñatio naturalis. q̄ illa habitudo inter pducēs et pductū ē naturalis et naturalitas huius habitudinis est ex pte naturalitatis ipsius pductio quia pducit pncipio naturaliter inclinatio ad agēdum et hoc modo non spirat pater. 13. distinctione pimi. q. vñi c. 8. f. p

Cū in subiecto sint plures potentie ad plures formas eiusdē speciei si nō inducat aliqd act⁹ cōtinens oēs actus q̄ possunt illi pfectibili inesse. nō terminat̄ tota potētia ipsius susceptiui nō est ptradictio q̄ aliqua alia forma similis insit. tñ de facto non inducat alia p agens naturale. q̄ ipsum intendit formā p̄e existentem imperfectam pficere inducit enī aliquam realitatē que nata est esse pars cum realitate p̄eistente. et vñit eam realitati p̄eistenti. vt ptem p̄i et ita non inducit formā om̄i

Octaua

nino alia: nō esset tñ repugnā-
tia qđ ipā eēt alia: subiecto nō
ppter hoc diuersificato: qđ sub
iectū hñs potēntialitatē ad plu-
res formas eiusdē speciei est il-
limitatū ad illas: et illimitatū
ad aliquā nō opz cōmultiplica-
ri illis. 8. di. tertiū. q. vnica. B

Cū necessitate dei stat: qđ illd ad
qđ imediatē se hz: sit mutabile
qđ imediatē ab inmutabili ē mu-
tabile siue mutatiōe inmutabilis
qđ ptingens habitudo est imu-
tabilis ad primū sibi: et iō extre-
mū illis habitudinū ē ptingēs
inmutabile: hz fundamētū sit im-
mutabile. 8. di. primi. q. 5. f. 3

Cum qđcunq; meritiū mereatur
(vt credo) augmētū gfc: qđ ali-
quē determinatū gradū glorie
ad quē requiritur dispositio p-
uia aliqđ gradus gfc: et nō sem-
per deo post quēcunq; actū me-
ritoriū augeat gřam pportio-
natā meritiū qđ augmētū de-
bitū meritis remissis reseruet
vsq; ad instans mortis. 21. dist.
quartū. q. 1. f. f

Cum dico idē corpus simul esse
localit in diuersis locis nihil di-
co sup hoc corp⁹. nisi quēdā re-
spectū extrinsecus adueniētem
fundatū in vno quāto ad aliud
qđtūm. cir cūscribēs. respectū at
talē plurificari sup idē funda-
mētū ad diuersos terminos:
nō appet qđ aliqd notū fm rōnē
qđ respectus intrinsecus adue-
niētes de qbus nunq vñ pñt plu-
rificari fundamētō eodē manē-
te ad diuersos terminos: vt sup
eandē albedinē pñt due silitu-
dines fundari ad duos termi-
nos: vt pbatū est. 4. 3. dist. 8. 10.
distin. quartū. q. 2. f. f

Cum dī: ppositio p se nota . li. p

Seccio

se: nō excludit quālibet cām: qđ
nō excludit terminos ppositio-
nis. nulla em ppositio p se no-
ta est exclusiua notitiē termi-
noz: qđ pncipia prima cognō-
scimus: inq̄tum terminos co-
gnoscmus: hz excludit quēcūq;
cā et rō: quē ē extra p se pceptū
terminoz ppositionis p se no-
te. Dicit igit ppositio p se no-
ta qđ ex terminis ppositis: qđ sunt
aliqd eis vt sunt eis: hz veritatē
euidētē. Et nō ppter aliqd aliqd
qđ sit extra terminos ppositos hz
euidētia: hz ex se tñ vt oē totū ē
maius sua pte. 2. di. pmi. q. 2. A
Cū dupl sit rō entitatis: qđ dī-
tūe. f. et hypostatice. sicut qui-
ditatiue est dare eē qđ ipā ē de
se cōicabilis: ita hypostatice ē
vt nō sit actus dans eē: qđ de se
est incōicabilis: vt quo . et hz in
creaturis ppietas indiuidua-
lis det eē: qđ est alicui⁹ gradus
entitatis ppositiue vltra entitatē
qđ dītiuā nature: tñ vltra enti-
tatē singulārē ppietas suppo-
siti nullā entitatē dat: imo nul-
lū positiuū addit ex prima. q. 3.
li. et hz illd adderet tñ nō eēt rō
dādi eē: qđ h natura existēs in
qua includent naturat entitas
singularitatis est rō totalis dā-
di eēt ita quicqd intelligat ad-
uenire siue positiuū siue priua-
tiū nō dabit eē: qđ p illudqđ tā
pntelligit: dat eē. hz igit in diui-
nis nō sit ppietas psonalis tñ
negatio: hz aliqua ppietas vel
entitas positiua: tñ qđ natura
diuina est de se hic p se exñs: ip-
sa habebit totā rōnē dādi esse:
sicut i creaturis: et hz natura exi-
stēs det totalē eē nō ppter hoc
ppietas adueniēs est tñ nega-

Scoticarū

elo :imo est adueniret ppetetas
positina: nihil tolleret ab hac
natura existēte. ita nec in diu-
nis tollēt ab hac natura: que ē
de se existēs. quin dabit totalē
cē psonē: l3 in psona intelligat
ppietas psonalis positina. 26
dist. pūm. q. vnica. j. R.

Cum sint tres articuli respicien-
tes distincte tres psonas possi-
bile est aliquē errare in vno ar-
ticulo et nō in alio. et p pñs pec-
care actualē in vnā psonā et nō
in aliā: qz habita actuali pside
ratioe deuina nō op3 q habeat
de alia. In qualibet aut psona
inuenit rōrlim finis qz rō oīs
boni. igit illi sic pōt fieri reue-
rētiar irruerētia nō habita cō-
deratioe ad alias psonas: et hoc
vī facere ecclia vt p3 l collectis
in qbus includit in fine p dñm
nrm Iesum xpm et c. pūmo em
fmitit p ad quē oratio cōiter
porrigit et in fine subnectit me-
diator in culmoie petis et orat
ecclia: vñ si qz orādo p. d. n. Je-
sum xpm. intēderet petere in
noie trinitatis nihil peteret: qz
petit in noie mediatoris q pps
est. 43. dist. scđi. q. puma. B.

Curat hō salubrit in susceptio-
ne deuota sacrosū veracis. et re-
ducit finalr in pceptione iocū
da premiorū celestis. Sacra. n.
disponūt et pparant. premia ve-
ro pficiunt et psumant. i. distin.
quart. q. i. B.

Damnati cum hñt co-
gnitiōē de
beatitudine et eā pñderant pñt
hñe volitiōē sequentē appet-
itū naturalē ei pñorñ: et pñt
actu elicitō appetere beatitu-
dinē: sicut et mali inuis. affectio
ne th cōmodi imoderata: qz nō

Speculationū

moderata affectōe iustitie: quō
iusti appetūt vt commodū eis:
et iō imoderatius appetūt eam
qz iusti: et iō pcedo q dñati vel
le elicitō appetūt beatitudinē
nō em credo q aliqz habitus
possit dari q magis inclinat vo-
luntatē ad nō appetendū et
detestandū beatitudinē q eoz
appetitus naturalis inclinat ad
volendū eā: et iō in eis nullus ē
habitus obstinatiōis vt magis
actu elicitō delectabilr inclinē-
tur ad oppositū beatitudinis
qz fm appetitū naturalē velit
actu elicitō beatitudinē. 49. di-
stin. quart. q. 10. 3

Dñati maxime volūt beatitu-
dinē volitiōe simplici et pñitio-
nali vt bonū cōmodū: et forte in-
tēsus qz nos inuis: l3 eā appie-
hendāt vt impossibilē eis. et ma-
xime delectarent in pñderatio-
ne illis obiecti si dimitterent: et
in hoc forte hñt maximā penā
qz sic detinent ab igne in pñde-
ratioe sua q nō pmittunt pñde-
rare deū vt est obiectū natura-
lis beatitudinis. et etiā seipsos
in qbus maxime delectarent.
49. dist. quart. q. 10. j. R.

Dñatio nō vī bona nisi qz iusta
Nā fm Aug. 2. p gest. c. 24. Nō
prius est deo vitor q aliqz sit
peccator vī esse esse crudelitas
tis punire aliquē nō hñsistente
in eo culpa. igit a sñi nō vult
deus prius aliquē punire qz vī
deat aliquē cē peccatorē: non
igit primus accus volitatis. di-
uine circa Judā est velle dam-
nare Judam prout Judas of-
fertur in puris naturalibus: qz
tūc videt velle damnare siue
culpa: sed vī q op3 Judā offer-
ri volūtati diuine sub rōne pec-

Octaua

catois anteq̃ velit ip̃m dam-
nare. ergo cū reprobare sit vel
le damnare. reprobatio habet-
bit ex pte obiecti rōnez aliquā
s. p̃ctm finale p̃m̃sum. 4. i. di.
p̃m̃i. q. vnica. f. 3.

Dāuatus cōtinue est in aliquo
malo velle. vt ṽs p̃babiliter. et
ṽs q̃ ad terminum ṽle p̃manit
impenitens ⁊ in ṽia offendit la-
bendo in p̃ctm̃. de quo nō pōt
euadere per se nisi t̃m̃modo di-
sponēdo se meritorie de p̃gruo
⁊ hoc p̃ statucie. quē totū sine
tali merito in fructuose p̃tran-
sit. 4. 6. di. quarti. q. 4. 6.

Dare bonū indebitū nō est ⁊ iu-
stitiā. q̃ est liber alitatis. ⁊ actio
ṽnius virtutis nō repugnat al-
teri. s̃z subtrahere bonū. debitū
est ⁊ iustitiā. nūc aut̃ pari passu
currunt q̃tum ad iustitiā dare
bonū. ⁊ nō inferre malū. ergo in-
ferre malū ṽltra debitū est ⁊ iu-
stitiā. q̃ subtrahere bonū debi-
tū. s̃z inferre malū citra debitū
nō est ⁊ iustitiā. sicut nec dare
bonū indebitū. 4. 6. dist. quarti.
q. 4. 3.

Dare alicui esse formā. necesse
ponit limitationē. q̃ sic dās eē
nō includit p̃ idēitatē illō. cui
dat eē. nec pōt separari a sic da-
re eē imperfectio. q̃ nec limita-
tio nec ēt dependētia oīmoda.
Iz em̃ separaref ab eo depēden-
tia ad materiā. semp̃ t̃m̃ manet
depēdentia ad efficiēs virtute
cuius forma informat materiā
Et si iustit̃ de x̃bo q̃d dat esse
nature humane. dico q̃ non est
dare esse formā sicut patebit
li. 3. di. p̃ima. 8. di. p̃imi. q. 1. 2.

Dans occasionē peccādi morta-
liter exequēdo p̃ceptū x̃pi pec-
cat mortāl̃. q̃ p̃ceptū q̃d esset

Seccio

debite exequēdū iste q̃tum i se
est facit indebite exequi. 21. di.
quarti. q. 2. f. 3.

Deapi ⁊ nō decipi nō est a pte
habitus nec a pte assensus quē
facit. s̃z a pte obiecti fm̃ q̃ ob-
iectū. cui assentit vere vel false
p̃ritatur habitui inclināti. 23. di.
itin. tertij. q. vnica. 7.

Descriptio potentie d̃z intelligi
q̃tu3 est ex pte sui. s̃z multa im-
pedimenta p̃rit puenire vel ex
pte h̃ntis vel ex pte obiecti vel
mediū ppter que nō pōt h̃ntis il-
lam potentiā exire in actū. 10.
dist. quarti. q. 7. 6.

Deus ab eterno intellexit lapidē
⁊ nōṽt idē sibi. ⁊ illa itellectio
fuit metaphysica ⁊ realis. non
aut̃ logica. nec t̃m̃ plus sequitur
ex hoc d̃ lapide q̃ sit essentia q̃
existētia. nec magis cōparando
ad intellectū diuinū q̃ in eum.
sequit̃ q̃dem igit̃ res semp̃ fuit
intellecta. s̃z arguēdo ergo res
fuit in aliquo eē reali. dico q̃
ē fallacia fm̃ q̃d ad simplr. 35.
di. p̃imi. q. vnica. f. 3.

Deus approbat solutionē ⁊ liga-
tionē eccl̃ie factā in foro publi-
co: quā q̃ contēnit h̃idus est si-
cut ethicus ⁊ publicanus. In
hoc foro claudis eccl̃ia. i. cōlo
fidelis p̃ excōicationē. ⁊ aperit̃
p̃ absolutionē ab excōicatione
seu recōciliationē. 19. dist. quar-
ti. q. vnica. f. 3.

Deus agere potēs fm̃ rectas le-
ges: vt p̃fixe sunt ab eo d̃z age-
re fm̃ potētā ordinatā: vt aut̃
pōt agere multa: que nō sunt
fm̃ istas leges iū p̃fixas: s̃z pre-
ter istas d̃z ei us potentia abso-
luta: q̃ multa alia pōtagere or-
dinate: ⁊ multa alia posse fieri
ordinate ab illis: que sunt con-

formiter istis legibus nō inclu-
dit dictionem. q̄ rectitudo il-
lius legis fm quā d̄s d̄ recte ⁊
ordinare agere est in p̄tate ipsi
us agēis. iō sicut potest aliter
agere ita pōt alia legē statuere
rectaz. que si statueretur a deo
recta esset. quia nulla lex est re-
cta. nisi quatenus a voluntate
diuina accepta. ⁊ tunc potētia
cuius absoluta nō se extēdit ad
aliqd aliud q̄ ad illud quod or-
dinare fieret si fieret. non q̄dēz
fieret ordinate fm istum ordi-
nē. s̄ fieret ordinate scdm aliū
ordinē quez alium ordinem ita
posset voluntas diuina statue-
re. sicut aliter potest agere. 44
dist. primi. q. vnica. C

Deus aliquo mō est cā meriti.
q̄o non est cā peccati. q̄ imme-
diate causat in anima gratiam
vel charitatem que per modū
nature inclinat ad merendum.
Et q̄cunq; forma actiua p mo-
dum nature est ab aliquo agē-
te etiam actio forme illius est
ab eo. Et ex hoc etiam pateret
q̄o effectus aliarum causarū
aliter essent a deo q̄ effectus
voluntatis. q̄ iste cāe deremi-
nate acceperit inclinationem
a deo. ⁊ necessitatem ad tales
effectus nō sic vpluntas. 37. di-
stin. scōl. q. vnica. O

Deus dat benedictionem digne
poscenti. Et per ministrum iudi-
gnū. qd̄ probatur per hierony-
mum sup illud Mat. 16. Tibi
dabo clauēs regni celorum. Et
per Augu. in lib. q. noui ⁊ vete-
ris testamenti. q. ij. Voluntas
sacerdotis obesse vel prodesse
non potest. sed meritis bēdi-
ctionem poscentis. 19. di. quar-
ti. q. vnica. N

Deus est causa finalis omnium
⁊ hoc non aliter nisi sicut pro-
pter quem amate sunt res. de
est omnia producit. ppter seip-
sum. ⁊ sic est finis immediatus
omnium vñ. ppter se. ⁊ a se non
ad se vt ad finem immediatū
sed sic non loquimur hic de fi-
ne sed secundo modo. scilicet de
perfectione vltima ad quā res
ordinatur. ⁊ hoc modo non est
deus nisi causa finalis. non cū
est deus beatitudo formalis. s̄
propter se de beatitudine. ⁊
ex hoc patz q̄ ille circulus quē
ponit Proculus qd̄ omnia re-
deunt ad primum principium
reditione completa est p̄gruus
in arguendo. ergo variatur fi-
nis. potest tamen dici qd̄ deus
est finis in quantum terminat
operationes creature beatifi-
cabilis. 49. distinctio. quarti.
q. 8. f. f

Deus ea voluntate qua dispo-
suit eucharistiam esse in eccle-
sia disposuit. quod circa illas
species presente actiua natura
li causaret talem transmutatio-
nem qualem in substantijs con-
uerſis causaret agens natura-
le. ⁊ hoc ne meritum fidei eua-
cuetur si videremus species
intransmutabiles. 12. dist. quar-
ti. q. 4. f. 6

Deus de potentia absoluta pos-
set facere corpus gloriosum cū
glorioso sicut non glorioso. nō
tamen deus disposuit ⁊ pro tā-
to dicitur quod potest facere
gloriosum cum non glorioso.
non autem cum glorioso. 49.
distin. quarti. q. 16. f. 2

Deus potētia sua absoluta pos-
set aliqd reuelare āgelo inferiori
qd̄ nō eēt reuelatū vel notū su-

periori: & tūc ille inferior posset loqui aliquo mō superiori de hoc q̄ superiori ignoraret: & illa locutio eēt aliquo mō illuminatio: tñ non pōt hīc tantā efficacitā sup̄ intellectū superioris: sicut sup̄ intellectū inferioris: & iō nō posset iste necessārio facere superiorē audire: sicut econuerso: q̄ si superior consideret aliqd̄ in gñe pprio: iste inferior nō faceret ipm̄ audire simp̄r: simp̄r autē superior pōt facere inferiorē audire: & pōt impedire intellectionē eius de aliquo intelligibili: de facto tñ verisile ē q̄ deo ordinate distribuatur suas illuminationes: sicut distribuit angelos in ordinibz suis primo quidē superioribus: deinde inferioribus. 9. dist. scđi. q. 2. 2.

Deus & creatura nō sunt pmo diuersa in conceptibus: tñ sunt pmo diuersa in realitate: quia in nulla realitate conueniūt. 8. di. p̄mi. q. 3. 1. 2.

Deus ex sua imensitate necessārio est vbicq̄: q̄ nullū pōt eē vbi in quo nō sit fm̄ potētiā p̄ntiaz & essentiaz: & sic impossibile est aliud a deo esse vbicq̄: s̄ nō est incōueniēs aliqd̄ aliud a deo p̄ eius potētiā esse in quocunq̄ vbi nec p̄ hoc d̄z dīci pprie esse vbicq̄ sicut deus: q̄ nō est imen sum. 10. dist. quarti. q. 2. 1. 2.

Deus hīs p̄videntiā gñalez de oibz regit res fm̄ q̄ nate sunt regi. fm̄ q̄ dī. 7. de ciul. cap. 30. Sic deus res quas cōdidit & c. tñ p̄ter istas gñalez p̄videntiaz h̄z p̄videntiā sp̄alez ex quadā electiōe fm̄ quā p̄videt unicui q̄ hōim fm̄ merita p̄ntia vel iura & occulta nobis: tñ sibi p̄ntia. q̄ ei⁹ iudicia iusta sunt sem

per h̄z occulta: ita q̄ aliqñ aduersitas plus pficit q̄ p̄speritas fm̄ Boetii. 4. de p̄so. ita q̄ h̄z ponamus aliqd̄ bene fortūnatū: tamē ex hoc nihil nouum ponimus in deo. 21. q. q. 5.

Deus h̄zynam cōcabilitatē: alia aliā: diuinitas vtrāq̄: & ita duplex est incōcabilitas p̄tinens ad rōnez p̄sone: pp̄ qđ ala separata h̄z habeat p̄imā incōcabilitatē: tñ non est p̄sona q̄ nō h̄z secundaz: & vtrāq̄ incōcabilitas requirit ad rōnem persone 23. dist. p̄mi. q. vñica. C.

Deus in primo instāti intelligit essentiā sub rōne mere absolutā: in scđo instāti p̄ducit lapidē in eē intelligibili: & intelligit lapidē ita q̄ ibi est relatio in lapide intellecto ad intellectionem diuinā s̄z nulla adhuc in intellectu diuina ad lapidē. s̄z intellecto diuina terminat rōnez lapidis intellecti ad ipsam. In tertio instāti forte intellectus diuinus pōt comparare suā intellectionē ad qđcunq̄ intelligibile ad qđ nos possumus cōparare & tūc cōparando se ad lapidem intellectū pōt causare in se rēlo nem rōnis: Et in quarto instāti pōt quasi reflecti sup̄ istā rēlo nem causatā in tertio instāti: & tunc illa relatio rōnis cognita erit: sic iḡ nō ē relatio rōnis necessaria ad intelligēdū lapidem tanq̄ p̄rio lapide vt oīm: imo ipsa vt causata: ē posterior: q̄ i tertio instāti: & adhuc posterior erit ipsa vt cognita: q̄ i quarto instāti. Et ista via v̄f tenere istā p̄positionē qđ v̄f p̄babilis. q̄ relatio non naturalit cognoscitur nisi cognito termino: sed nec intellectus cōparat ad aliqd̄ nisi

Scoticarū

naturalr prius cognitio termi-
no. 35. dist. primi. q. vnica. f. 13
Deus in primo instāti nihil vult
Iude. s3 tñ est ibi negatio voli-
tiōis glorie. et sūt quasi in scō
instāti nature qñ vult Petro
grām adhuc nullus actus possi-
tius volūtatē diuine est circa
Iudā: sed tñ negatiu. In tertio
instāti qñ vult pmittere Petrus
esse de massa pditionis: siue di-
gnū pditionē et hoc siue pp pccm
originale siue actuale: tñc vult
pmittere Iudā sibi mō esse filiū
pditionis: et hīc est p: im^o actus
positiuus vniformis dde3 circa
Petrū et Iudā. s3 ex isto actu ē
istud verum. Iudas est finalr
peccator. positus illis negatiōi-
bus. f. qñ nō vult sibi dare grā3:
nec gloriā. In q̄rto instāti offer-
tur Iudas vt peccator finalr vo-
lūtatē diuine. et tñc ipse vult ius-
te punirez rep: obare Iudam.
Nec mirū qñ nō ponit sibi pro-
cessus pdehinationis et reproba-
tiōis: qñ bona ola attribuuuntur
pīncipalr deo: mala aut nobis
ita deū pdestinare sine rōne cō-
gruit bonitati sue: s3 ipm velle
bānare nō vī sibi imediate pos-
se attribui respē obiecti vt co-
gniti in suis puris naturalibz:
s3 tñ respectu obiecti vt cogniti
in pctō mortali finali. Pōt pñr-
mari ista rñsio p sūe ponamus
duos ex pte sui eque gratiosos
mibi: quoz alter diligo alterū
nō. et istum quē diligo pōrdino
ad aliqđ bonum p quod possit
mibi placere. illum aut quē nō
diligo non pōrdino ad tale bo-
num si ita esset qñ in prāte mea
esset pmittere eos posse offen-
dere: possem velle pennittere
vtrūqz offendere. et ex quo illuz

speculationū

perducere nō volo ad illud per
qđ posset mibi placere: pscirem
offensaz eius fore ppetuā: et ita
me iuste punire cum pscirem
aut offensam alterius remitten-
dam siue cōmutandā ad quod
vellem. 4. 1. di. primi. q. vnica. 13
Deus in se peccare non pōt: p3 p
hoc qñ nō potest a se auerti nec
formalr: qñ non pōt se nō dilige-
re summe et ordinate et cum di-
bus circūstantibz requisitis: alio
quin vel non posset se ordinate
diligere: vel posset mutari: quo-
rum vtrūqz est impossibile: nec
etia3 virtualr pōt a se auerti: qñ
nihil aliud a se ē necessariū sibi
ad volēdū se: qđcūqz em aliud
a se est: qñ ab eo volitū: et hoc mō
volitum et pio nunc et pio tunc et
hoc est sic ordinate volendum.
37. dist. scōi. q. vnica. f. 11
Deus instituit baptisimū initerā-
bilem ne pp plenā remissionem
que fit ibi tam culpe qñ pene da-
retur occasio sepius delinquen-
di. si baptisimus posset sepi- ite-
rari. 4. di. quarti. q. 5. f. 13
Deus naturā rōnalem quam fe-
cit semper pducit ad finē: si nō
fuerit ex parte illius impedimē-
tum vel defectus. 33. di. secundi
q. vnica. f. 13
Deus nō obligauit hoīem ad im-
possibile: vel nimis difficile: cus-
iusmodi est non distrahi: qñ fm
Aug. 3. De lib. ar. nō est in prā-
te nra quin vīsis tāgamur: nec
etiā plus obligatur ministrū in
illo actu qñ in exequendo actus
alioz factorum: in pñciēdo aut
eucharistiā que est excellentissi-
mus factm nō obligauit hoīem
ad nō distrahi. qñ prius intent-
etā celebrare: s3 in pñtendo et
ba factalia distraha sit vere tñ

conficit. 6. di. quarti. q. 6. f. C
 Deus non simpliciter est debitor nisi
 bonitati sue ut diligat eam: crea-
 turis autem est debitor ex liberali-
 tate sua ut cōciet eis quod natura
 sua exigit: quærigeria in eis ponitur
 quoad id iustum quasi scōarū
 obiectū istius iustitiæ: tñ fm ve-
 ritatē nihil est determinate ius-
 tum: et deū nisi fm qd. s. cum
 hac modificatiōe qd. est ex p-
 te creature: s; simpliciter iustū tñ-
 mō ē relatiū ad primā iustitiam
 q; s. actuali volitū a diuina vo-
 lūate. 4. 6. di. quarti. q. 1. f. M.

Deus non instituit illa sensibilia
 quasi in eis sit. vel credet aliqd
 numinis: sed instituit illa tanq̃
 signa effectus sui creandi ex q-
 bus cognitio et directio viato-
 ria posset haberi ad querendas
 salutē. 1. di. quarti. q. 3. f. R.

Deus nō dispensauit filios israel
 p̃ceptū de furto: q; ipsi nō ac-
 ceperunt simpliciter alienū: tum q;
 deus erat superior: dñs et potuit
 trāsferre dñum illarū rerum in
 eos etiā inuitis inferiorib⁹ do-
 minis: et hoc modo nō peccauit
 xps licentiās in porcos intrare
 demones qui statim precipitati
 sunt in mare. Nō em̃ iniuste p-
 uauit illos porcis suis. tuz etiā:
 q; filij israel seruiedo egyptijs
 meruerāt tāta recipere: s; egyptij
 nolent ea reddere: et tunc
 per superiores iudicē potuerūt
 cōpelli: de cuiuslibet filij israel
 potuerūt iuste et licite accipere
 37. di. tertij. q. vnica. 3.

Deus nulla actiōe positiua anni-
 hilat res: s; sicut positiue agēdo
 rem pseruat: ita annihilare ē de
 sinere creaturā pseruare: et hoc
 pōt deus. 31. di. quarti. q. 4. 32
 Deus nūc de facto applicauit. di

lectionē primi ultra illud qd. in-
 cludit in qd. sequit ex pncipijs
 legis nature: ita q; s; ut cludi-
 tur ex pncipijs legis nature nō
 contineat nisi velle primo ipm
 diligere deū in se: tñ vt explicā-
 tum est includit esse volendum
 bona illa: vel saltē esse nō volen-
 dum primo mala opposita: vt
 iniuste sibi auferre vitā corpora-
 lem fidē p̃iusij: bona tpalia: &c.
 Verū est igit: q; diligens primū
 leges impleuit eo mō. s. quo lex
 explicata ē debere seruari: s; nō
 eo mō quo dilectio p̃mi clu-
 ditur. ex p̃mis pncipijs legis
 nature: et a simili tota lex q̃tuz
 ad secundā tabulā: et prophete
 pendunt ex hoc p̃cepto: diliges
 primū tuū sicut teipsum intelli-
 gendo tale p̃ceptum: nō vt seq-
 tur ex primo principio pratico
 legis nature: s; vt legislator in-
 tēdit debere illud seruari: put
 explicatur in p̃ceptis scōe ta-
 bule. 37. di. tertij. q. vnica. f.

Deus oīa acceptat acceptatione
 gñali diligēdo ea fm bonitatez
 suam: et ordinādo ea ad seipm
 vt ad finē: sed actum meritorij
 spāliter acceptat in ordine ad
 aliqd bonū iuste reddendū pro
 eo. meritorijz igit addit supra
 actum duplicē relationē: vnaz
 ad voluntatē vt acceptantez: et
 aliam ad illud bonū ad qd. volū-
 tas acceptans illud ordinat: et
 huic relationi scōe similis ē illa
 que importat in hoc qd. est vti:
 vti em̃ est obiectū volutuz ordi-
 nare ad aliud vt ad finem. sicut
 volūtas apud quā meret: q;
 actuz istū meritorijz ordinat ad
 aliud vt ad premiū. Neutra autē
 relatio importata p meritorijz
 est realis q; nō cōpetit actui ex

Scoticarū

natura alicuius realis in actu: s; tñ per actum voluntatis quo actus acceptat. Nō solum em̄ intell's pōt comparare obiectū aliqua cōparatione q̄ non est ex natura rei. s; etiā voluntas pōt hoc acceptādo. sicut intell's cōgnoscedo. Et forte posse cōparare obiectū cōparatione q̄ non est ex natura obiecti cōpetit illis potentijs per rationem cōmunem in eis scilicet ppter immaterialitatem earum. 17. q. quoll. 28

Deus ordinavit auersionē volūtatis in malū semp manere: vt obstinatio sit signū voluntatis male: tñ q; actus duz manet h; quasi continue causam: q; eius esse est quasi in p̄tinuo causari: sicut deus nō pōt esse causa mali inquantū malū in prima electione sui. ita nec in esse suo cōtinuato qd̄ est continue elici. s; sola voluntas erit causa: a deo tñ est illa pena ignis qd̄ est malum puniens. Nec etiā obstinatio: vt dicit malitiam peccati in volūate. pōt dici esse a deo nō positue volēte eam: s; deserentet nolēte dare gratiā. sicut em̄ illuz gratificat: cui disposuit dare gratiā. ita illum non gratificat quē derelinquit. hoc ē respectu gratificationis eius h; nolē. 7. dist. secundi q. vnica. j. 32

Deus per donū suū pōt iustificare paruulum nō natū. sicut fuit de Hieremia. 30. baptista et de virgine Maria. s; non per istud sacm̄ baptisim: q; dum ē in vte ro matris capax non est huius sacramēti. 4. di. quarti. q. 3. C

Deus potest causare visionē in oculo nō beato per qualitatez que nō ē illius obiecti: et sic po-

Speculationū

tuit causare visionem in oculis oculis discipulorū de peregrinis: nō: ipto existente in claritate et colore proprio non habente in se illam formā aut colorem: nec tñ decipiebat: q; deceptio nō est nisi in via morū: nec tamē etiā fuit illusio q; certi erant q; ipse fuerit talis in persona. ostendit ergo se eis vt crederent q; talis erat in psona: et melius hoc fuit q; si viderent eum in claritate christi: solum em̄ eis intēdebāt ostendere personam suā. 49. di. fin. quarti. q. 15. j. 33

Deus pōt esse causa generationis et requirit ad generationem nō sicut causa vniuoca: s; equiuoca. et hoc suprema in cuius virtute agit omnis alia causa tam vniuoca q; equiuoca. 7. q. q. infra. Q

Deus posset creare aliquid sine omni tempore: dato etiā q; creatio vel annihilatio diceretur ē mutatio: quo ad hoc quod est ibi successio forme post negationem eius: quia nō est mutatio eo modo quo philosophus loquitur de mutatione: q; non est indiuisibile necessario terminans fluxus sui oppositū: nec vt primo fluentis: nec vt necessario concomitantis motū mensuratum tempore. 2. dist. secundū q. 4. infra. ff

Deus posset immediate causare fruitionem in quacūq; anima: et illa formaliter frueretur sine gratia habituali: non tamen posset aliqua anima actiue se habere ad fruitionem fm̄ ordinem causarum iam positum: nisi ipsa haberet gratiam vt causam secundam: non. ergo ex vi vñionis posset comp-

tere aie xpi fruitio magis q̄ al
teri aie. q̄ nō ex vi vnionis com
peteret sibi elicitive fm ordinē
p̄sum causarū secundarū. sed
tñ si de^o suppleret actionē grē
que nata est esse cā scōa respe
ctu volūtatis in pducendo istū
effectū. et ita posset supplere in
alia volūtatis posset etiam illa
frui formalr. I3 deus immedia
te cāret fructu in ea. sed hoc
nō esset ex vi vnionis. q̄ ita im
mediate posset causare fructū
nē in alia. nō ergo istud dicit
dictis alibi. neq̄ ē illa fruitio
si tñ esset in volūtate vt in sub
lecto causata a deo imediate.
esset laudabilis. q̄ nō ē in po
testate volūtatis fructus. q̄ nō
est in ptate cāe scōe vt prima.
sz ecōuerso. et iō tā in via q̄ i pa
tria ponit aliqua forma creata
et volūtas possit vt illa forma
in operādo et sit in ptate ei^o vt
sic laudabiliter operef. 13. dist.
tertij. q. 4. j. Q

Deus posset infligere penā ali
quā. que sit tñ p momentū du
rarer. sufficiēter tñ puniret pec
catū. nec forte duratio pene ca
dit sub demerito. sicut nec du
ratio beatitudinis sub merito.
sed ratione liberalitatis. 50. di.
quarti. q. 6. j. S

Deus post lapsum generalr licē
tiam oēs ad talē cōmutationē
nō tñ ppter primū finē. s. pro
pter officiū sz etiā ppter scōm.
sz in remediū. et tūc vtētes cō
mutationē ista. I3 nesciāt se licē
riatos. q̄ ignorāt legē dei. non
tñ peccā. sicut in alijs licētijs.
I3 q̄ nesciat se licētiatū. dū tñ
nō sciat illud q̄ agit eē illicitū
nō peccat. probabile em̄ est q̄
a principio ex virtute illi^o licen

tie diuine vel precepti inoleuit
vsus p̄hendī matrimoniū etiā
ap̄ infideles. q̄ a patrib^o suis
fm quandā p̄suetudinē verius
tā hoc acceperūt. et I3 primi infi
deles nollēt sed patres in fide
que est ad deū. tñ in isto limita
ti sunt eos. nec mirū q̄ hoc est
de lege nature scōario. et iō val
de p̄sonū mentib^o singulorum
esto ē q̄ nullo mō licite trāstu
lissent. trāstulerūt tñ ex quo
dñs superioribus p̄cessit trāstier
re nō tñ fidelib^o. sz etiā infide
lib^o igit ex pte dñi superioris erat
forte trāslatio illa licet ad mī
nus aliquat ex pte p̄hensū fir
ma et iusta. I3 nō cōpleta. tñ nō
iniusta si seruabāt conditiōes
quas seruādas dictabat rō na
turalis. 39. dist. quarti. q. 1. B

De^o p̄or de potētia absoluta ho

minē creare i puris naturalib^o

sine culpa et sine gfa. sz post la

psum talē reparare. et ita remit

tere culpā sine infusione gra

tie. 16. di. quarti. q. 2. B

Deus p̄t facere corpus qd non

p̄t de ordinari in suo motu de

ordinatōe culpabili. q̄ corpus

tale nō p̄t eē susceptibile pec

cati vel culpe. sicut volūtas. tñ

nō p̄t facere corp^o qd nō pos

set moueri disformiter. nec cui

repugnet necessario ex p̄lcipto

intrinseco disformiter moueri.

si de^o velit illud sic mouere. Et

p̄ sike volūtas q̄ et natura sua

creatū libera nō p̄t creari qn na

ture sue dimissa posset se moue

re sic ordinate. vel alr. vel quin

possit sic moueri et p̄io mō p̄rū

est de se. nisi fingat vnus ange

lus. sicut fingit Anf. 8. casu dia

boli q̄ primo esset quedam na

tura deinde daret sibi affectio

cōmodi

cōmodi sine rōne: tunc ista volūtas non esset capax peccati nisi daret sibi plus sicut etiā in freneticis et in habētibus vsum rōnis ppetuo impeditū: talis enī nō est capax peccati nec actus meritorij cū illis circumstantijs 23. dist. scđi. q. vnica. E

Deus potuisset angelis dedisse beatitudinē in instanti creatōnis si voluisset: s; glorioſius est eam habere ex merito: et ita disposuit sua sapiētia: meritū aut istud non potuit esse supposita liberalitate diuina: que creauit oēs equales: nisi ad minus duobus modis pcedentibus ipsam beatitudinē. 5. di. scđi. q. 1. L

Deus pdestinauit diuersos electos ad diuersos gradus gl̄ie et hoc ante determinatiōē huius signi ad tantā vel tantā gratiā conferendā: et ordinato ad maiorem gloriā rōnabiliter potest cōferri maior gratia: posset deus in determinando veritate seu certitudinē huius signi disponere conferre alicui suscipienti precise illam gratiā: que requiritur ad certitudinē signi: et alii cui maiore quem pdestinauit ad maiore gloriā: s; ille vltiori gradus nō conferretur virtute baptismi: s; de spālī beniuolentia diuina. ppter hoc dici pōt qd ex pte causę principalis effectus est regulr equalis simplr: qui datur future baptismi: quia supponitur qd de lege cōi prima gr̄a nō datur maior absq; omni differētia extra causaz principalem. 4. dist. quarti. q. 7. j. A

Deus pscit se cooperaturū lucifero ad substantiā illius actus qui erit peccatus: hoc aut pscit qd vult cooperari illi si est pec-

catus cōmissionis: vel pscit se nō cooperaturū ad actum alius quem si nō vult ipsum. et hoc si iste actus primus est peccatum omissionis et sciēdo se cooperaturū ad talem substantiā actus cum nō circumstātijs debitis vel nō cooperaturū ei ad actū necessarium: et p p̄s quē omittet sciet illum peccaturū. ita qd sciet hunc peccaturū nō soluz qd sciet se permissurū: s; etiam qd sciet se cooperaturū huic ad substantiam actus nō circumstātionati et per p̄s iste cōmitter vel non cooperaturū ei ad actum necessarium: et per p̄s iste omittet. 4. dist. primi. q. vnica. D

Deus p statu nature lapsē nulli remittit culpā nisi cui dat gr̄az nullum em liberat a perditionē nisi quem ordinat ad hoc vt sit filius regni. 4. di. quarti. q. 2. A

Deus qui se solum et pp seipsum diligit pōt aliquā formā deiformem dare creature: quā habēs spāliter diligitur. et opus eius ad qd ipsa inclinat pro quanto sit fm ipsius inclinationez spāliter acceptetur. 17. q. q. E

Deus qd pius est nō pascitur cruciatur: qd iustus est ab iniquoz vltione nō sedat. ita multo magis beato repugnat pasci cruciatur et hoc attribuit deo p̄cise ppter iustitiam q̄ iustitia qnq; compellit iudicē ad vindicādū vbi alius nō iudex cōpatī punito: s; esto qd modo sint confortes diuine iusticie: iō letent de punitione maloz siue iude: nō ne magis lenificarent de eis glorificatione si beatificaret: p; qd sic: nūc em petrus plus gaudet de beatitudine lini q̄ de dānatione iude. Si autem iudas

beatificare letare de glorificatione eius: sicut nūc de beatitudine lmi. 46. di. quarti. q. 4. f. **D**eus sub propria ratione diuinitatis non est prius alicui intellectui creatus nisi mere voluntarie. de personis reali p3 p illud Ambrosio. super lucam. in eius prate satis est videri cuius nature non est videri si vult videri: si non vult non vult optime dicitur eius nature non est videri. supple a creatura: quia eius natura non est causa naturalis actiua huius visionis: nec etiam alia qua natura creata que est naturalis actiua potest esse causa huius visionis: vel perfecte per se obiecti: quia non potest continere in se perfecte essentiam illam secundum entitatem suam: igitur nec secundum suam intelligibilitatem. 14. q. q. f. **D**eus vel angelus posset colligere omnes pres materies ipsius corrupti: et applicare eas agenti naturali in debita proportione: et sic rediret idem numero totus quod prius secundum illam rationem. 43. di. fin. quarti. q. 3. f. **D**eus tunc non faciet voluntates anime beati omnipotentis: et ideo nec potentem facere quicquid velit fieri: sed sufficit sibi quod quicquid volet fieri fiet et sic corpus suum perfecte subdebet voluntati sue: hoc est erit sicut vult: sicut ipsa subditur deo. sed ipsa subditio corporis sui erit effectiue a voluntate diuina. 49. di. quarti. q. 13. f. **D**eus vltimè non negat creaturis causalitatem que potest eis competere: immo et illam communizat: et ad eius actionem causas secundas assistit. 19. dist. quarti. q. vnica. **D**eus (ut hic essentia in se) non cognoscitur naturaliter a nobis: quia

sub ratione talis cognoscibilis est obiectum voluntarium: et non naturale nisi respectu sui intellectus. et ideo a nullo intellectu creato potest sub ratione huius essentie (ut hec) naturaliter cognosci: nec aliqua essentia naturaliter cognoscibilis a nobis ostendit sufficienter hanc essentiam: ut hec: nec per similitudinem inuocationis: nec imitationis. Inuocatio enim non est nisi in generalibus rationibus. Imitatio etiam deficit: quia imperfecta est: quia creatura in imperfecte eam imitatur. 3. dist. primi. q. 1. f. **D**eitas est cōs omni subsistenti in natura diuina: et est aliquid subsistentis in natura diuina: et ideo non possit realiter distingui ab aliquo nisi esset aliquo modo componibile cum isto: quia non est intelligibile quod in aliquo subsistente sint plura: nisi vnum sit componibile cum altero. persona autem non est aliquid cuiuscumque subsistentis in natura ista. ideo 13 persona sunt ipsa vel proportionabilis ipsi: sicut oportet dicere de deitate. 19. dist. primi. q. 2. f. **D**iuinitas non minus excedit actiuam potentiam quamcunque causatiuam in ratione termini quam vnum ens naturale excedit quamcunque potentiam naturalem comparatum ad aliud ens naturale: propter hec propositio: quia cum diuinitas sit infinita et incausabilis: nullo modo potest esse terminus potentie causatiue: quodcumque autem creatum potest esse terminus potentie causatiue: et hoc non tamen absolute: sed comparatum ad quodcumque aliud ens creatum tantum. succedens illi. 10. q. q. **D**eus

Dies illi sex non erant in successione temporis secundum Augustinum. 4. super Genesim. c. 23. sed in cognitione angelica creaturarū ordinē naturalē habentū: ita quod prius naturaliter nouit angelus creaturā in verbo. scilicet in genere priorior non sciendo ibi rediit in verbo laudans ipsum ex opere suo: et in illo iterū vidit rationē sequentis creature naturaliter ita quod quasi deus dicit. fiat lux. vidit angelus se in verbo eterno cum facta esset lux: et cum factū esset vesperare. vidit se in genere prior: et cum factū ē vesperare et mane dies unus ex se exsurrexit in laudē dei in quod vidit secundam creaturā ita quod illavisiō erat terminus precedētis diei: inquantū ex cognitione creature prime in verbo surrexit in cognitionē verbi imo redēs oim creaturarū in pilō artifice et opifice. ita distinguit Augustinus singulos dies vsque ad diē secundam cuius erat mane vltime creature in verbo. et non sequebat vesperare et erat principii sequētis diei inquantū vidit illā creaturam in genere prior. Et ita ipse illā cognitionē rerum in verbo posuerit cognitionē beatificā sicut apparet ibi in principio. 22. c. Cum sancti angeli spiritus videāt faciem dei: verborū eius vni genito sicut patri equalis est perfruatur. in ipso verbo dei prius nouerunt creaturas vniuersas. in qua ipsi principatū sunt ordinati. 3. dist. secundū. q. 9. I. F.

Differentia specifica siue entitas a qua sumit differentia specifica potest parari ad illud quod est infra se. vel ad illud quod est supra se: vel ad illud quod est iuxta se. primo modo differentie specificę illi entitati specificę repu-

gnat per se diuidi in plura essentialiter specie vel natura: et per hoc repugnat toti cuius illa entitas est per se pars. et ita huic entitati individuali repugnat prius diuidi in quascūque partes subiectiuas. et per ipsas repugnat talis diuisio per se toti cuius illa entitas est pars. et tunc modo est differentia in hoc: quod illavnicitas nature specificę minor est ista vnitatem: et propter hoc illa non excludit oēs diuisiones que est secundum partes subiectiuas: sed tamen illas diuisiones: que est prius essentialis. ista autem excludit omnes. Et ex hoc confirmatur satis positū: quod ex quo est cuius vnicitas minor vnitatem ista: hęc entitatē prius. per quas se persequitur. non videtur probabile istam vnitatem perfectissime negare. prius entitatē quas persequitur. Comparando autem ad illud quod est supra se dico quod illa realitas a qua sumit differentia specifica ē actualis respectu illius realitatis a qua sumit genus vel rationē generis. ita quod hec realitas non est formaliter illa: alioquin in diffinitione esset nugatio: et solum genus sufficienter diffiniret: quod indicaret totas entitates diffinitioni sine differentia. quoniam tamen illud thens est aliud a forma a qua sumit rationē generis quod. species addit rem aliquam super nomen generis. quoniam autem non ē res alia. sed tamen alia formalitas vel alius conceptus realis eiusdem rei. et secundum hoc aliqua differentia specifica hęcceptū non simpliciter simpliciter. puta que sumit a forma aliqua hęcceptū simpliciter simpliciter: que scilicet sumit ab vltima abstractione forme de qua distinctione differentiarū specierū dictū est dist. 3. primi. li. quatuor alique differentie specificę includunt

Octaua

enotaliq̃ nō: quo ad hoc ista realitas idiuidui est similis realitati specificæ q̃ est quasi actus de terminās illā realitatē sp̃ei quasi possibilē p̃orētiāle: s̃z quo ad hoc dissimilis: q̃z ista nūq̃ sumitur a forma addita sed p̃cise ab vltima realitate forme quo ad aliō ēt est dissimile q̃z illa realitas specifica p̃stituit p̃positū cuius est p̃s in esse q̃dātatiuo q̃z ip̃sa est entitas q̃dā q̃dātatiua ista aut entitas idiuidui est p̃mo diuersa ab oī entitate q̃dātatiua: q̃b̃ p̃bat̃ ex hoc. q̃z intelligēdo quācūq̃ entitatē q̃dātatiuā loquendo de q̃dātatiua entitate limitata nō habet in q̃dātate intellecta. vñ ip̃sa sit hec. ergo illa entitas q̃ de se est hec. est alia entitas a q̃dātate ṽl ab entitate q̃dātatiua nō p̃ōt ergo p̃stituere totū cuius est pars in esse q̃dātatiuo s̃z in esse alterius rōnis. Et q̃z ap̃b̃ p̃hm̃ q̃dātās dī forma frequēter. vt p̃3. s̃. meta. c. de cā. 7. c. de p̃ribus diffinitionis q̃ in q̃buscūq̃ nō est materia. idem est q̃d quid est cū eo cuius est sicut exponit loquēdo de materia forma. q̃z materia ap̃b̃ est vocat̃ quodlibet habēs q̃dātātē cōtractam: Boeti. vult q̃ nulla forma p̃ōt esse subiectū accidētis in lib. de trīni. q̃z forma dī in quidē quocūq̃ alio. 7. si humanitas sit subiectum hoc nō p̃uenit ei in quārit̃ est forma humanitas q̃dem nō est forma alteri⁹ partis cōpositiue forme vel materie. sed totius cōpositi habentis q̃dātātē p̃tractā siue in quo est q̃dātās p̃tracta. iō omnis realitas specifica p̃stituit in esse materialī. q̃z in esse q̃dātatiuo. 7. realitas idiuidui p̃stituit p̃cise in

Seccio

esse materialī hoc est in eē p̃tractorē hoc sequit̃ illa distinctio logicalis q̃z ista entitas essentia liter ē formalior illa materialis q̃z ista p̃stituit in rōne subijctibilis illa in rōne p̃dicabilis p̃cise. p̃dicatū aut̃ formale h̃z rōnem forme 7. subijcti h̃abz ratio nēz materie. Cōparādo vero ad illud q̃b̃ est iuxta se scilicet differentia specificā. licet quandoq̃ posset esse nō p̃mo diuersa ab alia sicut est illa entitas q̃ sumit̃ a forma. tñ vltima differentia specifica est p̃mo diuersa ab alia illa. s̃. que h̃z conceptum simpliciter simplicem: quo ad hoc dico q̃ differentia indiuidualis assimilat differentie specificæ vltio sumpt̃e q̃z omnis entitas indiuidualis est p̃mo diuersa a quocūq̃ alio. 3. dist. secundi. q̃. 6. s̃. Differenties specificæ nō sunt a se effectiue tñ sunt seipsis p̃mo distincte formalit̃ ab eo tñ sunt distincte effectiue. a quo h̃nt esse effectiue distingui autē p̃mo formaliter nō est distingui p̃ aliquō inclusum in vno aliquo. 7. in alio quo p̃uenire. sed se toto formaliter distingui. Et si per impossibile omne aliū a rōne sua circumscribat̃. Ita dico q̃ si differentie vltime oppositæ essent. se totis distinguerent̃. 7. se totis essent p̃mouētur se formaliter. 13. dist. primi. q̃. vnica. s̃. O Differt imago a vestigio. q̃z imago representat p̃ modū totius p̃mo vestigiū aut̃ p̃mo representat partē 13. arguitiue rep̃ntat totū: vt patet de pede in puluere trinitas aut̃ in diuinis est quasi q̃dam totum numerale: iō q̃b̃ representat ip̃sam totā dī imago sed q̃b̃ representat quasi p̃tea

Scoticarum speculationum

Et vestigiū: alia autē representat totam trinitatē in quātrū em̄ esse vna essentia habēs intellectū et voluntatē representat diuinā essentiā nō sic autē tres psonas: quēssentia et intellectus et voluntas sunt in qualibet psona representat autē tres personas vt potētie sue sunt sub actibus suis: q. vñ^o actus est ab alio p modū originis sicut psonae inter se originantur sicut em̄ a patre verbū: et ab utroq; spiritū sancti. sic quoddā modo a memoria actus intellectus et velle ab utroq; originat. 16. dist. secundū. q. vnica. 3.

Diffinitio ē distincta cognitio diffinitū fm̄ oēs eius ptes essentiales distincta autē cognitio pōt ēē alicuius. 13. fm̄ nō sit ens ratū nō em̄ opz nisi q; ens ratū terminet cognitionē diffinitiuā. et nō sequit ens ratum diffinitive itel ligitur. ergo ens ratum est. 36. dist. primū. q. vnica. 3.

Diffinitio huius nōis sacramentū probari non pōt: sed opz supponere ex vsu loquentium de sacramento. sicut oportet supponere signata vocabulorū ex vsu. 1. dist. quartū. q. 2. infra. ff

Diffinitio prudentie dicitur intelligi de habitu actiuo primo qualis est habitus acq̄situs ex actibus vnde sicut circa factibilia arde hz ad habitum experti. ita circa agibilia se hz scientia moralis ad habitum prudentie. qz habitus artis et scientie moralis quasi sunt remoti ad dirigēdum qz vniuersales. sed habitus prudentie et experti. quia generati sunt ex actibus sunt particulares et propinqui ad dirigēdum. 4. q. p̄alo. 3b.

Diffinitio subiecti est mediū in

demōstratione potissimā qz singulare uou hz diffinitionē propriā. sed tñ diffinitionē speciei. ideo nō est de ipso demōstratio propria. sed tñ demōstratio q̄ est de specie nou em̄ hz aliquā passionem propriā. sed tantum passionem speciei. 3. dist. secundū. q. 6. 1. 20

Difficile est videre nisi per inspectionē corporis. si deficiat aliqua dispositio necessaria requisita in parte illa ad actū matrimonij vel iudiciū medicorū quātum ad frigiditatem si aliqua signa manifeste ostēdāt ipz esse talis pplexiōis. Si vero nec sic nec sic tñ simplr impedit p̄sumēdū est q; sit maleficium. 34. dist. quartū. q. vnica. ff

Difficile videt saluari q; christus meruerit. cū fuerit beatus et perfecte cōiunctus fini fm̄ voluntatē in primo instāti. vñ si in p̄mo vel aliquo alio potuit mereri videt q; alij beati mereant vel mereri possint in infinitū vita eorū premium nūq; perfecte habet. 18. dist. tertij. q. vnica. 2.

Difficilius vñ sustinere originem qui ponit extrema tñ esse relatiua formaliter q̄ ponit ea ēē absoluta nā si tñ sunt relatiua. nihil aliud erit psonā originare psonā q̄ relatiuū habere correlatiuū. sed relatiuū positū sine oī actione alia videt habere correlatiuū si autē ponātur absoluta non videt tanta difficultas. q̄ vnum suppositū gignat ab alio cum in creaturis sint supposita absoluta et tñ non negat originationis ab alio. 26. distinc. primū. q. vnica. Q

Difficultas in opere virtuoso nō est p se ex pte operantis. sed ex pte

Octaua

operis. Difficilius est avaro dare vñ numū q̄ liberali decē tñ nō virtuosius. nec. qualiscūq̄ difficultas ex parte opis arguit maiorē virtuositatē. S3 illa q̄ p se includit excellētiā obiecti: qd̄ p se attingit p operationem: talis aut̄ difficultas stat cū maiori leuitate nā leuius est attingere amando obiectū excellentius q̄ obiectū minus excellēs. ita: illa opa excellētia immediate respiciētia deū plura sunt explicata in lege noua. Multi em̄ actō dilectionis dei immediate magis explicant̄ christianis q̄ iudeis nec mirū. q̄ illa dī esse lex timoris hec autē amoris. amor autē precipue finis si ille queras in omnibus. facit omnia onera leuiā vt versū sit qd̄ dixit saluator Matth. 11. Venite ad me. et sequitur. Iugū em̄ meū suauē est et onus meum leue. Cui sit laus honor: et gloria. 4. dist. tertij. q. vii. ca. 3

Discamus in terris quorū nobis scientia remanebit in celis ait Hieronymus in prol. biblie. valde est indignum esse tñ laborare circa scientiam et virtutes si desinerent esse in morte et valde irrationabile est q̄ maneant quin eorum actus possint haberi. 4. dist. quarti. q. 1. f. B

Discursus non requirit successiōnem t̄pis: nec ordinē ipsius s3 ordinē nature scilicet q̄ p̄ncipiū discursus sit naturaliter prius notum vt sic: sit causatiuum alterius extremi discursus. 4. q. prolo. B

Discretio requirit sacerdotis vt nō imponat alicui. penā nimis sibi discōueniētē. s3 aliquā q̄ magis sibi puenit et quā forte meliō ad

Seccio

implebit vt pote pauper nec eleemosynas potest dare nec orare sed opz eum continue laborare pro victu suo necessario. nec ieiunare q̄ tñ nō sufficeret ad laborē necessariū p̄ victu necessario continue acq̄rere. Quia ergo ipse labor continuus est sibi leuium continuum: q̄ continua maceratio carnis: tātūmodo in ducendus est vt illū laborē subeat in remissionē peccatorū intēdens illum ad hunc finē referre saltem quoscūq̄ occurrat sibi oportunitas soluendi aliquam aliaz satisfactionem: aliqua alia posunt et ita temperate diminutē imponi vt sint sibi possibilia. 15. dist. quarti. q. 1. f. 20

Distinctio actionis in trāscentē et immanētem nō est: generis in sp̄s sed vocis in significationes nā actio transiens est vera actio de genere actionis: actio immanens est qualitas: sed equiuoce dicitur actio ppter cōditiones predictas. 13. q. 4. f. 3. Et

Distributio attributorum fundamentum est respectu distinctionis emanationum personalium quia filius procedit naturaliter nascendo tanquā verbū conceptum in intellectu. spiritus sanctus procedit libere spirando: tanquam amor conceptus in voluntate: et non vt verbum. quod non potest esse: nisi esset aliqua distinctio intellectus et voluntatis ad intra. sed productio personarum ad nihil extra necessario comparatur. 8. distin. primi q. 4. D

Distinctio de naturali fm q̄ quātum fm q̄ naturale si pōt h̄re aliquā veritatē dī intelligi affirmādo et negādo rōnē formalē dī

Scoticarū

aristibilitatis ita q̄ illa respōsio q̄ dicit q̄ diuidit̄ iquārtū quārtū dicit q̄ diuidit̄ p̄ rōnē quāritatis tāquā p̄ rōnē formale diuifōis illa q̄ dicit q̄ nō diuidit̄ iquantū naturale. negat naturalitatē esse rōnē formale huius diuifōis sicut si dicret̄ q̄ alal in quā tum h̄z oculos videt nō in quantum h̄z manus. Iste intellectus verus est sed ex hoc nō sequit̄ q̄ simplr rei non conueniat q̄ cōuenit ei fm quāritatē. nō est p̄ naturalitatem concurrentē lpe dicitur. illō q̄ conuenit naturaliter quāritati sicut nec p̄ manus concurrentes in alali tollit illō quod cōuenit ei simplr fm oculos ita igit̄ absolute est oē naturale diuifibile in semper diuifibilia in infinitū. sicut si illa quāritas q̄ est cū forma naturali cēt per se sine omni forma naturali & ita oēs rōnes que procedunt de quāritate absolute fm rationem quāritatis. concludunt de ea. vt est in naturalibus q̄ diuifibilitas est passio naturalis ei & ex consequenti dicitur de naturali cuius est hęc passio. 2. dist. secundi. q. 9. f.

Distinctio q̄ ponit̄ cōiter inter cognitionē intellectuā & sensitiuā ex pte obiecti puta q̄ intelligim⁹ vniuersale sentimus singulare & quēcūq̄ distinctio alia illi cor respondēs non d̄z intelligi tāq̄ inter potētias desperatas ex eq̄. sicut est distinctio visus invidendo colores. ab auditu in audiēdo sonos. sed d̄z intelligi distinctio intellectus a sensu sicut potentie supioris cognitive ab alia qua cognitua subordinata sibi & p̄ p̄ns q̄ potētia supior pōt cognoscere aliq̄ obiectū vel sub

speculationū

aliqua rōne q̄ obiectū vel sub qua rōe potētia inferior nō pōt cognoscere. nō tñ opz ecōuerso q̄ inferior possit aliq̄ obiectū vel sub aliqua rōe cognoscere quin superior possit etiā pfectio rīnodo obiectum illud cognoscere. & sub eadē ratione cognoscibilitatis ex parte obiecti. 13. q. q. infra. R

Distinctio relatiua & si nō causet distinctionē absoluti fundantis relationē. pōt tñ causare distinctionē absoluti sequentis naturaliter relationem & dependentis ab ea. quia distinctio prius sufficit ad causandū distinctionem posterioris. 1. dist. tertiū. q. 2. j. f.

Distrahit̄ respectu distrahentis non est distrahitum. sed respectu tertij ad q̄ comparatur sub rōne distrahentis. q̄ fm p̄m. 2. periermenias predicando de aliquo. hoc q̄ est homo mortuus est oppositū in adiecto ad q̄ sequit̄ p̄tradictio. ergo cōparādo p̄cise determinabile ad determinationē. determinabile nō est distrahitū respectu determinationis. sed nec includit contradictionem ad ipsum. sed respectu tertij de quo d̄z. mortuus est de terminatio distrahēs illō q̄ de terminat per ip̄m distrahit̄. ita q̄ illud aliud non d̄z nisi fm qd de isto. ita dico q̄ diminutus respectu diminuentis non est diminutum. sed respectu tertij ad quod comparatur ip̄m sub determinationē diminuentis sicut cū dico. iste est albus fm dentes nō diminuit albū s̄z accipit p̄ albo simplr respectu huius determinationis alioquin esset nugatio vt alit̄ accipit sub ista determin

C. 2.

f. 4

Octaua

natōe dī de tertio. s. de ethio:
pe tāq̃ diminutū. 36. di. primi.
q. vnica. &

Distinctissimus pceptus suble-
cti theologie qd̃ est de⁹ pōt ha-
beri citra cognitionē intuitiua
& ille pceptus & virtutē & entē-
dēt p̃tinet oēs veritates ne-
cessarias de subiecto. Cōtingē-
tes autē nō pōt includere: q̃ ille
nō sunt nate includi in rōne ali-
cuius subiecti: quēcūq̃ em̃ ve-
ritas includit sufficiētē in ali-
quo simplici pceptu est necessa-
ria. Tñ de p̃tingentibus sunt q̃-
dam veritates necessarie nō q̃-
dem de actu eorū: s̃ de possibili-
tate. & ille etiā mō p̃dicto sci-
ri p̃ht. ṽtpote deus est potens
creare: potens resuscitare. po-
tens beatificare. & sic de alijs
articulis fidei respicientib⁹ cō-
tingentiā. nec ṽlera istud veruz
necessariū de eo. qd̃ est deū pos-
se est aliqd̃ p̃prie sciētifice co-
gnoscibile q̃ptum ad tale. p̃posi-
tum. Eset ergo viator p̃fecte
sciētifice theologus. q̃ per p̃ce-
ptūz distinctissimū diuinitatis
possibile haberi citra cognitio-
nē intuitiua cognosceret ordi-
nate veritates oēs necessarias
siue illas que sunt de intrinse-
cis que necessario in sunt siue
illas que sunt de possibili cōpa-
rādo ad extrinseca. 7. q. q. i. h̃
diuisibile fm̃ illā dimēsiōnez.
fm̃ quā est diuisibile nō p̃t im-
mediate eē applicatū alicui vt
p̃tinent ip̃m. s̃ p̃cūsumptinens
alicui⁹ est indiuisibile. nihil at̃
indiuisibile de g̃ne p̃titaris p̃-
se existit. s̃ in aliquo diuisibile
& iō sequit̃ illud p̃cūsum p̃tinentē
esse ṽltimū alicui⁹ diuisibilis cō-
tinentis. & p̃ hoc ṽltimitas non

Seccio

est d̃ rōne loci sicut est de rōne
p̃tinentis p̃cise. q̃ si posset indi-
uisibile p̃ se eē. & nulli⁹ diuisibi-
li ṽltimū. illud indiuisibile ve-
re manēs p̃ se posset eē p̃cūsum
continens. 2. dist. sc̃bi. q. 6. d̃

Diuisio actōis quedā est imma-
nēs. quedā transiēs vno mō est
equoci siue vocis. in sua signi-
ficata alio mō vniuoci. siue ge-
neris i suas spēs. si em̃ accipia-
tur actio transiēs & opatio im-
manēs. que est intelligere. velle.
videre & h̃mōi significata sunt
vni⁹ vocis tñ. s. actōis. & nulli⁹
vniuoci. si autē dicat̃ actio que-
dā est trāsiēs. quedā imanēs.
vt elicitiō intellectōis. que im-
manet. sicut & ip̃a intellectio.
tūc est diuisio vniuoci in suas
spēs. 3. dist. primi. q. 6. Ba.

Diuisio toto quāto homogeneo
h̃t p̃ p̃titarē diuisio tñ ista di-
uisio nō est p̃ta diuisio iudi-
duorū. s̃ hic substantia & illa h̃t
diuisionē abinuicē distictionē
in p̃tū hic. & hec p̃tor est natu-
rali distictionē in p̃tū erāt par-
tes distincti quātū p̃ acc̃is. acc̃i-
debat em̃ eis eē p̃tes. tñ facta
diuisione fm̃ p̃tes p̃titaras
p̃ acc̃is fit diuisio fm̃ p̃tes sub-
iectivas. 3. dist. sc̃bi. q. 6. i. p̃

Debitor ex cui⁹ nō solutiō cre-
ditor notabilr dānificat tenet
de iustitia satisfacere creditori
de interesse. Et ĩ ille creditor
nō possz h̃re p̃ eū actionē in fo-
ro exteriori. ṽtpote q̃ nō sunt
pacta ṽl iuramēta. tñ in foro cō-
sciētie debitor tenet ṽltra sortē
ad interesse. 15. di. q̃rti. q. 2. i. o
Delectatio quietat voluntatē ē
susceptiua passionū. sicut beas-
tudo p̃ficiat voluntatē est su-
sceptiua opationum. securitas

Scoticarum

speculationū

aut passionū est in virtute ꝑcu-
piscibilis est in virtute ꝑcupisci-
bili. q. ꝑsequitur spem. 49. dis.
quarti. q. 7. j. 2.

Denotatiua ꝑꝑrie dicunt q̄ dis-
ferūt cadētia ab alio. ꝑꝑ in ꝑdī
camētis. Casus aut̄ iste pōt eē.
vel sicut accēdit ad subiectū
sicut forme ad suppositū eius-
dē nature. ꝛ fm hoc est duplex
ꝑdicatio denotatiua. vna acci-
dentis denotantis subiectum.
alia forme nō acceptę in abstracto.
nec fm rōnem quiditatis
absolute. s. quasi in ꝑcepto ꝑ
cadentiā forme ad suppositum
nature. ꝑꝑrie fm q̄ dicimus. hō
est alatus. non hō est ala. ꝛ isto
mō oīa supiora dicunt de suis
inferioribus vt for. est hō. hō
mo est animal. nō hō est anima
litas v. for. ē humanitas. ꝛ hoc
modo dī q̄ materia est forma.
ta. non tñ q̄ materia sit forma
12. dī. scōi. q. 1. j.

Dependētia essentialis ꝛ ne-
cessaria nō est cā q̄ terminus
dependētie addat in diffinitio-
ne fundamenti depēdētie. tñc
em̄ deus magis poneret in dif-
finitione cuiuscunq̄ creati. quā
substantia in diffinitione accidē-
tis. s. cā est. q. nulla forma pōt
habere ꝑceptum ꝑfectum quie-
tatiuum nisi cointelligat illud
cui⁹ est forma. diffinitio aut̄ ex-
cipiunt ꝑceptum ꝑfectum dif-
finitū. ꝛ ideo q̄tūcunq̄ essentia
lia forme expumerent sine illo
cuius est forma. q̄uis q̄ditas
eius indicaret. tñ nō esset ꝑce-
ptus ꝑfectus quietans intelle-
ctum. ꝛ iō nec diffinitiuus. sed
causati⁹ q̄ est in se quoddā cō-
positū subsistēs si ꝑcipiat in se
intellect⁹ ibi quiescit nō requir-

rens aliud cointelligere. 12. dī.
quarti. q. 1. 2.

Deridet auctoritas. Isidor⁹ q̄
sol ꝛ luna stabūt ne dānati sub
terra habeāt aliq̄ lumen. non
em̄ sic sunt sub terra sicut aliq̄
imaginant antipodes. quasi in
supficie opposita nostre terre
habitabili. s. sunt sub terra. i.
in centro terre. vel cōcauo ter-
re. ꝛ sic nō magis haberent lu-
mē si sol circūferret q̄ si sol sem-
per staret in vna ꝑte. s. it̄ alia
pars illius auctoritatis solꝛ lu-
na in ordine in quo creati sunt
stabūt. vñ em̄ satis irrōnabile.
tum q. ex quo recesserūt semel
ab illo situ nō redeūt it̄ꝛ ad eū
dē infra spatiū triginta sex mil-
liū annor. ergo oporteret iudi-
ciū vsq̄ ad hunc terminū differ-
ri post creationē mūdi. q̄ non
est ꝑbabile. S. it̄ creata erāt in
situ maxime cōuenienti noue ꝑ-
ductioni rerū. stabūt aut̄ in situ
maxime cōuenienti ꝑseruatio-
ni rerū sine noua ꝑductione.
48. dī. quarti. q. 2. 2.

Detentio formalis que est fm
diffinitionē formale equalis ē
in dānatis. s. nolle nō est eq̄na-
le. inimo intēsiuus in his q̄ ma-
gis peccauerūt. t̄ideo maior tri-
stitia. 44. dis. quarti. q. 2. j. 20.

Desiderium naturale nō causat
tristitiā nisi sit electiuū. s. hoc
non vñ ponere ꝑ se illū magis
punitū q̄ illū. q. sicut nō est ꝑ
se ꝑmum intellectui cognosce-
re creaturā s. deum. ita nō vñ
ꝑ se pena damni intellectui nō
cognoscere creaturā. s. ꝑ se pe-
na est visionē dei priuari. ꝛ quo
ad hoc sunt isti equales. 33. dī.
scōi. q. vnica. j. 20.

Desperans desiderat desiderio

Octaua

Seccio

cōditionato q̄i vellet si. posset:
nō āt desiderat absoluta: q̄i ad
absolute desiderare p̄supponit
ceptio intellectus ostendēs si
bī desideratū sicut possibile de
rātī: quicqd̄ em̄ ostendit volūta
ti tanq̄ impossibile v̄l volūtas
oīno nō vult illud: vel si vult il
lud tenuiter vult ⁊ hoc modo
forte verū est q̄b dictū est in se:
cūdo li. q̄b āgelus voluit equa
litatē dei: nō absolute q̄b appe
teret hoc tanq̄ possibile: s̄ vel:
lēp̄ditionato: in quo sufficiēter
est rō meriti: ⁊ ē peccati: ⁊ ē rō
gaudij ⁊ tristitie ⁊ opposito. 26
dist. tertij. q. vnica. 3

Determinatio obiecti est prima
determinatio que p̄tinet ad ge
nus motus: nō tanq̄ differētia
determinās ad aliqd̄ in illo ge
nere: s̄ tanq̄ potētiāle recepti
uum determinatiōis moralis:
q̄i q̄n actus est h̄is obiectū cō
ueniens agēti ⁊ actioni: tūc est
capax determinatiōis moralis
s̄m circūstantias ordinatas: pp̄
q̄b dī ex obiecto actus h̄e bo
nitatē ex ḡne q̄i sicut genus est
potētiāle respectu differētiarū
sic bonitas ex obiecto ē prima
in ḡne moris p̄supponens solū
bonitatē nature: ⁊ capax oīs bo
nitatis specificē in genere mor
is. 18. q. q. 6

Determinatio nō est intrinseca
potētiē nec de se: nec p̄ spēm: s̄
est ad determinatū obm̄: ⁊ hoc
mō intell̄s diuinus est ad deter
minatū singl̄are: ⁊ nō est incon
ueniēs intell̄m p̄fectiorē cē de
terminatū: ⁊ determinabilē re
spectu obiecti q̄sio intellectus
imperfectior: nō est determinat⁹
vel determinabilis resp̄cū eius
dē. 9. dī. scōi. q. 2. j. 1

De aliquo habēte verā idētita
tē: s̄ nō tm̄ vnica realitatē for
malē: necesse est idē rōnerius
realitatis vere p̄dicari formāl̄
de illa realitate: ⁊ de alia reali
tate formalī formāl̄ nō p̄dica
ri: sicut: albedo rōne alicui⁹ rea
litis: quā h̄z in se: cōuenit cū
nigredine: ⁊ rōne alteri⁹ nō rea
liter cōuenit: s̄ differt: nec affir
matio ⁊ negatio de eodē rōne
eiusdē realitatis formāl̄ dīr:
ita hic p̄ rōne essentie est idem
quiditatiue filio: ⁊ rōne pp̄ies
tatis nō est idē formāl̄: nec h̄y
positice filio: nec dīr affirmā
tio ⁊ negatio de eodē respectu
eiusdē. 2. dist. primū. q. 7. j. 3i

De christo dī pp̄ietas p̄his h̄us
manā naturā est cū naturalis
filio: Marie: est etiā iustus ⁊ gra
tus deo: s̄ esse adoptatū nō dī
cit pp̄ietatē nature create s̄m
quā p̄s nunq̄ fuit extrane⁹ ab
h̄ditate paterna s̄ nature de
p̄anate. 10. dī. tertij. q. vni. j. d

De facto deus resuscitans nō re
ducet eandē mutationē nume
ro: q̄i resuscitatio nō erit eadē
mutatio cū ḡnatione: tñ eadē
forma numero reducet: vñ sal
lacia p̄his est ex distinctione
mutationū inferre distinctionē
terminorū. ecōuerſo em̄ bñ seq̄
tur: q̄ si alia forma acq̄rit q̄ sit
alia mutatio: s̄ eadē pōt bñ ac
quiri diuersis mutationibus: si
cutz idē vbi sp̄ pōt acq̄ri diuer
sis motibus localib⁹ specie: vt
pote motu circulari ⁊ motu re
cto. q̄ adeo sunt alterius rōnis
vt nō sint cōparabiles. 7. phy.
Aug. etiā tertio de tri. c. 9. vult
q̄ idē specie possit generari eō
uoce ⁊ vniuoce: ⁊ tñ mutatiōes
sunt alterius rōnis. 43. dī. quar

Scoticarū

ti. q. 1. D

De facto nulli dat grā: nisi p ali
quā cām meritoria que meret
p iunctionē eius primā cū deo:
et hec cā meritoria est xps: sed
p̄ter istā nō opz dare aliā iūtin
secā in recipiēte: quā p iungat
deo ante q̄ recipiat grām. 4. di.
stin. quarti. q. 2. C

De nō essendi. s. nō q̄ritatiue v
nō dīnēsiue v l localr nō video
si pōt fieri idē in plurib⁹ locis
nō sub mō naturali quā etiam
possit fieri mō naturali cū i pri
mo sint duo miracula i scdo tū
vñ. In primo q̄dem sunt duo
miracula: vñ. s. in causando p
sentia corporis hic: et aliud in
separādo ipm a suo mō natu
rali sic ergo pōt eē modo natu
rali sicut sub sacro. 10. di. quar
ti. q. 3. B

De necessitate ministri ad mun
in ecclia latina est hodie p̄fice
re in azimō. Et forte ēt graui
ter peccāt greci qui nō se p̄for
māt ecclie petri. maxime cuz
hic habeat fundamētū solidū
q̄ sic xps instituit istud sacra
mentū celebrandū: ad minus lz
nō necessario quin alr fieri pos
set. It̄ sic magis p̄grue celebra
tur. 11. dist. quarti. q. 6. f. C

De potētia absoluta bñ posset
dari prima grā siue merito pas
sionis xpi. q̄ pbat: qz summa
grā data creature data est ale
xpi sine omni merito: nullo. n.
nō passio ei⁹ nec exhibita nec p
ulsa erat meritū respēu grē si
bi p̄ferende. 15. di. quarti. q. 1. C

De potētia actiua siue factiua
nō est incōueniens q̄ cadē exis
sit organica: qz illa potētia non
causat actū informantē se: sed
effectū in alio. iō nō sequit̄ q̄di

speculationū

ctio. q̄ sit organica agendo me
diante aliquo organo: et non or
ganica agendo immediate p pro
priā virtutē sine aliquo organo
49. di. quarti. q. 14. E

De p̄ceptis prime tabule est no
tandū q̄ illa immediate respiciūt
deū p obiecto. duo q̄dem pila
si intelligant esse tū negatiua
primum nō habebis deos alie
nos Scdm nō assumes nomen
dei tui in vanū. i. nō facies deo
tuo irreuerētiā. ista sunt stricta
et lege nature: sedq̄ necessario
si est deus: est amādus vt deo:
et q̄d nihil aliud est collēdū tan
q̄ deo: nec deo est laicienda irre
uerētia: et p̄ns. in istis nō pōt
deus disp̄sare: vt aliq̄s possit
licite facere oppositū talis p̄hi
biti. Tertiū p̄ceptū q̄d est de
sabbato est affirmatiū. tanq̄
ad aliquē cultū exhibendū deo
determinato tpe. et q̄tuz ad de
terminationē huius tps vel il
lius nō est de lege nature stri
cte loquendo. sit nec ad p̄tem
negatiua que includit. qua. s. p
hibet actus scruiis p tpe de
terminato prohibens a cultu
tunc exhibendo deo. ille enim
actus non prohibetur nisi quia
impediens vel retrahēs ab isto
cultu qui precipit. 37. dist. tertiū
q. vnica. f. C

De pronomine ego in baptizan
te verum est quod non est sim
pliciter de necessitate. for. me. ne
q̄ expressum neq̄ vt implicitū
in verbo prime persone: s3 quā
tum ad eccliam latinā ad mi
nus post tempus Alexandri ne
cesse ē ministro exprimere. ego
et glosa. illa. si quis cum proba
tione sua retulerit. pōtēst in
telligi p tempore precedere il

Octaua

lam constitutionez Alex. tertij.
 si quis. 3. dist. quart. q. 2. f. Q.
 De re pñte nō tñ relinquit spēs
 sensibilis in phāstasia s; aliqua
 in potentia memoratiua: et ille
 potētie cognoscit obiectū sub
 alia et alia rōne: nā vna cogno-
 scit obiectum scōm se absolute
 apphēdēdo qditatē eius: alia
 apphēdit obiectū vt in pterito
 apphēsus. ita q; apphēnsio
 pteriti ē immediatū obiectū. et ou-
 iectū immediatū illius apphēn-
 sionis pterite est obim mediātū
 recordatiōis: ita etiā pñte aliq;
 sensibili sensui pōt et tute illius
 causari in intellectu duplex co-
 gnitio. vna abstractiua qua in-
 tell's agēs abstrahit spēm qditi-
 tatis vt qditas ē a spe in phan-
 tasmate: q; repñtat obiectū ab-
 solute nō vt existit nūc vel tūc et
 hic: et alia pōt esse in intellectu
 cognitio intuitiua q; cooperat
 intellectū: et ab hac pōt derelin-
 qui habitualis cognitio intuiti-
 ua importata i memoria intel-
 lectua q; sit nō qditatē absolute:
 sicut fuit alia. s; cogniti vt et hū
 qñ in pterito apphēdebat vt
 pterit: et hoc mō rēs p experie-
 tiaz didicisse d; multa, hoc ē p
 cognitiōes intuitiuas. i. illorū
 cognitōz q̄rum ad existentiā et
 per memorias derelictas ab eis
 14. dist. tertij. q. 3. C.

De rōne verbi nō est gigni amo-
 re obiecti cogniti: s; nec etiam
 gigni amore nōtie: q; ē verbi:
 tñ pcomitat pfectū hū duplex
 actus volūtatis. vnus pxius
 quo imperat actus ille: et indis-
 tincta pñta: sine qua non pueniret
 ad hū pfectū: sicut p. 9. de tri-
 ni. vlti. c. talius quo intell's de-
 scit in intellectuali notitia iam

Sectio

habita sine quo non pmaneret
 intell's in notitia iaz habita. nō
 igit actus volūtatis ē de essen-
 tia hū: nec formalr: nec vt cā:
 s; pcomitat necessario ad gñā-
 tiōē eius in nobis pp inditio-
 nem eius pñā: et ad pñuatio-
 nem eius filr: pp hoc q; si intel-
 lectio volūtati nō pplaceret in
 ista notitia intell's nō pmaneret
 in ea: et ita ista notitia nō habe-
 ret rōnem hūi permanēis. ista
 tñ pmanētia nō est de rōne p-
 fecti hūi intell'sue: q; nō minus
 pfecta est albedo vnus dici q;
 vnus anni: voluntas aut respi-
 ciēs obiectū cuius ē verbi non
 ptinet ad rōnem verbi: nisi stric-
 te sumēdo verbi quo mō Au-
 gu. ptractat cap. pñal. Nemo pōt
 dicere dñs Iesus nisi in spū san-
 cto. hoc dicere includit accepta-
 tiōē obiecti dicti: et addit aliqd
 vltra rationem verbi absolute,
 27. dist. primi. q. 3. f. p.

Ca. 2.

De rōne numeri sunt tria. pñmū
 est q; vnitates q; sunt ptes nūeri
 sunt vnus rōnis et nō tñ conce-
 pti vnus s; singularia cō hinc
 et inde sunt vnus rōnis pñi q; vna
 sunt distincta: ita q; sic vnū nō
 includat sic vnū: iō vnitates natu-
 re nō facit numerū euz vnitates
 suppositi: nec cū vnitates forma-
 litatis: q; natura in vno includi-
 tur et aliud includit. Tertio req̄-
 rit q; i vtrāq; vnitates vel vtroq;
 nūero sit potentialitas ptis ad
 totū. 24. di. primi. q. vnica. D.

De bonis inquātūz pdestinat nō
 est iudiciū: nec de facto in et hū-
 tia: nec quasi in pñdētia diuī-
 na, iudiciū em̄ est de aliquo fa-
 cto vel pñso. s; de malis s; nō
 sit iudiciū de facto q; nō pecca-
 uerūt. pōt tñ condemnatio dici

Indiciū de eis in p̄scientia dei: vbi dicunt mali: et tunc inscrutabilitas iudiciorū pōt referri ad malos ex pte quorū ponitur aliqua rō lz ille rōnes ex parte dī uersorū pp quas quasi ex parte eorū ferunt iudicia sint inscrutabiles: et p hoc iudicia inscrutabilia. 41. di. primi. q. vnica. 6

Detinēda rem alienā aut est in extrema necessitate: et ille cuius est res nō: sz h3 aliquā citra extremā necessitatē. et tunc dicendū q ista res sit iustius detinētis in re poli. quo in extreme necessitatis articulo ad puidendū sustentationi nature via oibus extrema necessitate detētis est cōcessa: extra de xbo. signifi. Et iust qui seminat: et ē hodie in. 6. de cre. Si aut ambo detinens. f. et cuius res detinet sunt in extrema necessitate. si prius deuenit dñs ad illam extremā necessitatem dz reddi dño duplci iure: tum q prius suū: tum q: iaz ex ista necessitate factū est suū: si vero prius deuenit detinens factum est suū. et tūc dño post deueniēti ad istam necessitatē nō dz reddi. q: cessauit dominium eius in re ista. et factum est alterius iure poli. Si aut ambo simul deueniāt. dico q dz reddi dño: q: nūq̄ cecidit a dominio Et si arguas q magis dz quilibet se diligere q̄ proximū: et per qñs magis vitā suam corporalem q̄ vitā proximī. et per qñs istaz rem simpliciter necessariā sibi magis retinere q̄ dare proximo. Rñdeo magis dz diligere vitā suam ordinare ut est diligibilis ad vitam eternam: et ita magis conseruationē iustam vite sue q̄ conseruationē iustam vite

proximi: sz nō magis p̄seruationem iniustā vite sue q̄ cōseruationē iustā vite proximī. Sic em̄ magis dz latro sustinere suspēdium q̄ occidere suspendentes ut euadat: cuius rō est: q: dilectio vite corporalis iniuste est: Moditē nō est dilectio ordinata: q: nō est ad dilectionem anime nec dei. 31. di. aut detinētis in casu ultimo custodiō vite de re aliena est iniusta: et cū hoc est et homicida: q: iniuste occidit aliū qui subtrahit sibi necessariū qd sibi debet. 15. di. quarti. q. 2. 31

Detētio in p̄sideratione ignis intensa et perpetua et cōtra voluntatem angeli est effectiue a deo principalr: et ab igne ut actiue: sz minus principalr. Et pōt poni exemplū sicut intell's agens et phāstasma se habēt ad mouēdum intellectū possibilē in nobis. sic in pposito deus h3 similem modū intellectui agenti: et ignis phāstasmati: et esset omnino simile si in nobis intellectus agens esset formaliter volens et possibilis similiter: et agens per voluntatē suā determinaret ali quod certū phāstasma ad mouēdū efficacissime intellectum possibilem q̄ voluntatē eius: nec obstat q principale agens et instrumentū nō sunt in eodē supposito hic sicut ibi intell's agēs et phantasma: q: oīdo agentius illoī nō requirit identitatem suppositi. 44. di. quarti. q. 2. 22

Dicitio exclusiua alio mō excludit addita subiecto: alio modo addita predicato: quia addita subiecto precise excludit respectu p̄dicati omne illud de quo vere nō dī subiectū nec per se: nec p accidens. puta solū albu

Octaua

currit forte in currere: vel musci
cum currere nō excludit: sed mus-
grum currere: l3 sor. vel musci
nō dicatur de albo nisi per acci-
dens: sed ex parte predicatī ex-
cludit respectu subiecti quicquid
non formaliter vel essentialiter ē
de predicato nec e conuerso: Ier
maxime eiusdem generis: puta
hoc est solūmodo albus potest
excludi q. huic subiecto nulla
qualitas inheret nisi albedo.
et hoc mō accipitur in diuinis
cum negat ista chūstus ē solus
homo vel solus deus hec enim
falsa est: non quia aliquid dica-
tur de chūsto de quo non dica-
tur deus: sed q. nō omne dictū
de chūsto ē formaliter vel essen-
tialiter deus: quia homo dicit
de chūsto: et tamen non est for-
maliter deus vel dictū de deo.
6. dist. tertij. q. 2. D

Dictum philippi ostende nobis
patrem et sufficit nobis. intelli-
gendū est quantū ad instructio-
nem fidei de trinitate: hanc enim
tunc nō complete intellexerat:
frequenter enim audierat sermo-
nem de patre. et ideo cōcepit q.
patre sibi ostenso sufficēter ca-
peret et alij cū eo veritatē fidei
de trinitate. non autē loquebat
de visione beata quasi illa per
se sufficeret sine dilectōe: sicut
apparet per responsionē chūsti
tanto tpe vobiscū sum et c. phi-
lippe qui videt me quasi dicat
si iam me fm veritatem vidistis
etiā perfecta visione fidei. et pa-
tres meū simili visione vidistis:
non autē intellexit q. apli vidis-
sent eum visione beatifica. iam
enim supponeret eos fuisse bea-
tos. 49. di. quarti. q. 4. P

Diuisio principij actiui diuersis

Secito

nobis exprimitur non solum
apud diuersos: sed etiam apud
Aristotelem. vt p3 ex. 2. physc.
vbi premisit fm ppositū: et nō
fm ppositū et subdit ab intel-
lectu et natura: et in. 9. meta. ra-
tionales et irracionales poten-
tias per ista tria nō fm ppositū
tum: et a natura et potentie irra-
tionalis: intelligit principium
actiui. quod cōter dicimus na-
turam: per alia vero tria intelli-
git illud aliud principij acti-
uum in quo cōcurrunt respectu
actus extrinseci et intellectus et
voluntas: s3 vtrūq. isto: vni per
se acceptum h3 suum propriū
modū principiandi: intellectus
quidem per modū nature vnde
ad suum ppiū actū compara-
tus natura est sicut filius in di-
uinis producit per modū natu-
re: l3 eius principium producti-
uum sit memoria: volūtas autē
semper h3 suum modū causan-
di ppiū. s. libere: et iō quando
concurrit cum intellectu vt in
productione artificialiū: totum
dicit produci libere et a ppositū
to: quia ppositū est principa-
le et immediatum principij illius
productionis extrinsece. si autē
quandoq. pcurrat potentia na-
turaliter actiua cum ipsa volun-
tate. sicut est de potentia infe-
rioribus quibus vtiūtur ad agē-
dum. l3 actio ppue vt est huius
principij sit per modū nature:
tamē quia totū subiacet volū-
tati. ideo libere vtiūtur et dicit-
ur libere agere a principali
agente: et hoc modo loquit. 9.
meta. vbi vult q. vltra intelle-
ctum requiritur aliquod deter-
minās vt appetitus et probere-
sis. alioquin simul faceret cons-

Te. c.
49.

t. c. 10.

Scoticarū

traria. nam ipsa scientia simul contraria ostendit: et ipsa quantum est ex parte sui esset principium per modum nature: et necessarium quantum est ex parte sui causaret quodlibet respectu cuius est in potentia. Ille inquit contrariorū quare simul faciet? Ila hoc est impossibile: necessarium est igitur alterum adesse quod propositum est. hoc est determinans ad unum oppositorū. et subdit dico aut hoc appetitum. 16. q. q. 1. R. Dolo: sicut et delectatio sensitiva est passio causata in appetitu sensitivo ab obiecto appetitū huius per sensum: sicut et aliquod obiectum inquantum obiectum hoc est intentionaliter motum est comensurans: ita causat posita sensatione delectationem in appetitu sensitivo: unde non est facile in omni delectatione saltē visus et auditus fingere imitationem aliquam realem ad salutem ipsius superpositi. Eodem modo in imitationem intentionalem obiecti discōuenientis comensurat alia imitatio realis discōueniens nature quod forte non est verum in visu et auditu: sed dolor catus ab illo obiecto sensato ut sensato in appetitu sensitivo. 4. 4. di. q. 3. Ci Domini male et inordinate volente statim rehabere suum: et per huius inordinate non volente proximum suum illud tenere. non est tenens iniustus: quia etiam depositus de cuius redditione est lex strictissima potest teneri licite domino iniuncto voluntate inordinata. 15. di. quarti. q. 2. ff

Domus extra dicitur fieri a domino in mente: quia fit a cognitione domus in mente: tanquam a principio formali: et illa cognitio do-

speculationū

mus est simpliciter perfectior domo extra. ipsa etiam domus intra per quanto participat esse cognitio nis perfectior est seipsa extra. Et si dicitur quod est ens diuinum et domus extra est ens reale. Dico quod cognitio eius est ens reale et perfectius ens quam domus extra: domus etiam in mente participat nobilius esse reale quam sit illud esse extra. Et sic intelligendum est illud Aug. 9. de tri. 10. vel. 11. f. quod superius huius nobilius esse in se quam in intellectu eorum aut inferius huius nobilius esse in intellectu quam in seipso: hoc intelligendum est de illo esse quod formaliter est ipsius cognitionis participatiue ipsius cognitum: verum est tamen quod domus est huius verius esse domus quam domus in intellectu cuiuscumque. sed hoc est esse secundum quiddam. id est esse tale limitatum: nobilius aut simpliciter esse habet in intellectu maxime diuino. 1. di. quarti. q. 1. Q.

Domus non est nata habere rationem obiecti respectu sue cognitionis quantum ad istas conditiones causare. scilicet notitiam vel mensuram. quia intellectus qui mouetur ab ente vel quiditate in sensibilibus non mouetur ab artificiali ut artificiale est: quia sic non est ens nec huius quid. sed tamen domus est obiectum quantum ad illam conditionem que est terminare actum et ista conditio obiecti non ostendit maiorem perfectionem in obiecto quam in actu. 1. distinctio. quarti. q. 1. S.

Duarum productionum completarum inesse substantiali non potest esse eadem substantia primum terminus quia tunc utraque acciperet perfectum esse substantiale ex quo utraque est com-

Octaua

pleta. et ita idē bis pduceretur cōplete. 3. dist. scđi. q. 4. f. 23
 Dubiū est qđ pñs circa immortalitātē aie sensit. varie em loqđ in diuersis locis. et habuit diuersa principia. ex quorū aliqbus vñ seq vñs oppositū. ex alijs aliō vñ pabile est q in illa cōclusio ne semp fuerit dubius. et nunc magis accedere ad vñā ptem. nūc ad aliā. iuxta hoc q tractabat materiā psonam vñi parti magis q̄ alteri. 43. dī. quarti. q. 2. 3

Due pditiones pcurrunt in obiecto amabili. f. vnitas et bonitas. et lz vnitas vñi^o obiecti qñ q̄ superet vnitatē alterius obiecti tñ bonitas et alia pte recō p̄fat. 27. dī. tertiū. q. vnica. f. Q

Due sunt rōnes quare xps non p̄xit peccatū originale. quarū vna p se sufficeret sine altera. vna q̄ purgata fuit caro eius in beata virgine. scđa q̄ nō erat filius naturalis ade: rō nō obligabat in adam. 32. dī. secundi q. vnica. A

Due gñe sunt in alabus p̄hentiū et hoc nisi sit obex peccati mortalis hinc et inde. non. n. sufficit ad grām p̄cipiendā q̄ p̄hens nō sit fictus respectus sacramēti. f. opz q̄ p̄ius penituerit. q̄ istud sacramētū nō dat primā grām. Secūdu effect^o est vñuo alarum p̄hentiū. sed. primus effectus totalis est vñus. f. gratiosa coniunctio animarū. 26. dist. quarti. q. 1. A

Duo actus pfecti non pñt esse in eadē potētia. aut saltem si pñt nō videt q̄ vnus illorū possit eē aliquo mō actiuū respectu alterius. 17. dī. primi. q. 2. 2

Duo amores fecerūt duas cin

Seccio

tates. ciuitatē dei amor dei vsq an p̄emptū sui. et ciuitatē diaboli amor sui vsq ad p̄emptū dei. prima igit radix ciuitatis diaboli fuit inordinatus amor amicitie sui q̄ radix germinauit vsq ad p̄emptū dei. in quo est p̄sumata ista malina. 6. dist. secundū. q. 2. f. C

Duo effectus cōparati ad vñam cām cōem eorū pñt hñe ordinē mutuū ad se inuicē in rōne cāe p̄tialis. sicut spēs itelligiblis et itelligere cōparādo ad intellectum agentē et possibilē. q̄ respectu intellectiōis p̄tialis cā ē spēs. et posset poni itellectio eē aliqua cā spēs p̄ quāro intēdit eā. 17. dī. primi. q. 2. f. U

Duo fines vltimi si eēnt haberēt duas cooordinatiōes entis ad se. ita q̄ ista entia ad illa nullū ordinē haberēt. q̄ nec ad fines illos. nā q̄ ordinarent ad vñū finē vltimū. nō possent ordinari ad aliū. q̄ eiusdē causati duas esse cās totales. vel p̄fectas in eodē ordinē est impossibile. tūc em eēt aliqđ in aliq ordine p se cā quo nō posito nihil min^o eēt id p̄fecte causatū. ordinata ergo ad vñū finē nullo modo ordinant ad aliū. nec p pñs ad illa que ordinant ad aliū. et ita ex his et illis nō fieret vñū vñiner sum. 2. dist. primi. q. 2. f. Q

Duo ordines pñt itelligi in diuinis. f. ordo nature et ordo originis qui sunt alterius rōnis. et i quocūq gradu vñus ordinis pōt totus alius ordo assignari Exemplum in creatura vbi est ordo nature. ordo originis. et ordo duratiōis. qui sunt alterius. et alterius rationis. et tot^o vnus ordo potest assignari in vno

vno gradu alterius ordinis: accipiatur enim vnum instans durationis: in illo instanti possunt assignari omnia ordinata secundum originem et naturam: accipiatur etiam vnum instans nature in eo possumt assignari omnia ordinata secundum originem. Simpliciter tamen in diuinis ordo nature primus est ita quod simpliciter procedendo in primo instanti nature debet assignari totus primus ordo originis: et si in secundo instanti nature assignetur ordo originis: non est primus ordo originis. sed secundus: quod intelligo sic. Ordo nature accipitur comparando obiecta ad intellectum et voluntatem diuinam: quia comparando essentiam suam ad intellectum et voluntatem eius: que est primum obiectum intellectus sui et voluntatis sue est primum instans nature: et comparando alia obiecta: que sunt secundaria ad intellectum et voluntatem diuinam que non sunt ex se obiecta sed producta per intellectum et voluntatem in esse obiecti: est secundum instans nature. In primo igitur instanti nature stando in illo habetur persona perfecta habens memoriam perfectam essentie diuine. id est habens intellectum cui essentia diuina est presens in ratione obiecti actu intelligibilis: et ista persona ista memoria essentie diuine potest formaliter operari et formaliter producere. et prius aliquo modo intelligitur ista persona operari ista memoria quod producere: et in illo prioriter intelligitur ista persona in se perfecta et vere beata in actu intellectus intelligendo essentiam diuinam sicut obiectum suum. Eadem etiam persona producens

do ista memoria producit notitiam adequatam huic obiecto. et cum hoc obiectum sit infinitum producit personam formaliter infinitam per se subsistentem illi a se persone communicatur voluntas: ut actus primus: non habens adhuc terminum adequatum productum. ista vna voluntate persona prima et secunda operantur circa essentiam diuinam tanquam obiectum amando eam infinite: et tunc sunt in se perfecte et vere beate in essentia diuina: preter hoc autem ista eadem voluntate vna in eis iste persona producit amorem adequatum huic obiecto cognito sub ratione amabilis: et ita producit amorem infinitum: et ita spirant personam diuinam: quia nihil est formaliter infinitum nisi quod per identitatem est deus. Stando igitur precise in primo instanti nature comparando essentiam diuinam ad intellectum et voluntatem habet totus ordo originis primus: quia scilicet due persone perfecte originantur. et tota perfectio diuinarum personarum ad intra in intellectu diuino et voluntate habet in primo instanti nature. ut sunt potentie operantur: circa illam essentiam: quia tota perfectio simpliciter cuiuslibet persone est in intelligendo et volendo essentiam diuinam: quia in intelligendo et volendo ea sunt beate formaliter. hoc ergo ipsum ad primum instans nature. Sequitur secundum instans nature in quo comparatur intellectus et voluntas diuina ad aliud obiectum secundarium: et quia in illo instanti obiectum illud non est ex se actu intelligibile: sed fit actu intelligibile per intellectum: ideo non habet esse

Octaua

in memoria diuina vt memoria est. s; pducitur actu intelligē-
tie in tali ēē obiecti sicut in no-
bis intētiōes scōe pducuntur
per intellectus et nō sunt in me-
moria: vt memoria ē: et siue po-
neret q; haberet esse per memo-
riaz. siue q; producerentur per
intelligentiam in esse cognito:
saltez prius natura q; habeant
esse in memoria vel in intelligē-
tia tam memoria q; intelligen-
tia est in tribus psonis: et ita in
quantū memoria vel intelligen-
tia est in istis tribus psonis erit
rō pducendi ista in esse: nō igit
verbū puma pductione pducitur
de lapide: vt est in memoria
patris: q; vel lapis non h; esse
in memoria patris: vt memoria
est principū pducendi verbū:
vel si h; esse in memoria: nō tñ
prius naturalr q; ipsa intelliga-
tur in tribus. In scōo tamē in-
stanti nature pōt assignari quī-
dam ordo originis: quia prius
origine pater intelligit lapides
q; filius: q; pater intelligit a se
filius nō a se: s; hoc h; a patre
et. s. f. a patre et filio. Sed iste se-
cundus ordo originis non est
originatio simplr: qua. s. psonae
diuine pducunt in esse nature
diuine simplr: s; est quasi origi-
natio fm quid siue consequēs
personas iam pductas. Exem-
pluz huius in creaturis si sit ori-
go sortis a platone p se fm hu-
manitatē: ordo originis in istis
in habendo humanitatē est pri-
mus ordo originis simplr. or-
do aut eorū in habendo risibi-
litate est alius ordo originis
quasi fm quid: q; sicut in pmo
instati nature sortis h; huma-
nitatez a platone: ita in scōo h;

Seccio

risibilitatē ab eo. et si prius na-
turalr ambo haberent humani-
tatem q; risibilitas producere
ambo causarent simul risibili-
tatez: et tñ q; hoc causarēt vnus
haberet ab alio. Ita dico in p-
posito q; verbū esse notitiā infi-
nitam genitam est ipm esse infi-
nitam notitiā infinite essentie:
et hoc per originationez ipsius
a patre: in pmo instanti natu-
re: s; verbū esse notitiā lapidis
vel h; notitiā lapidis a patre
gignēte: hoc est quasi originare
verbū fm quid siue fm aliqd
adueniēs: vbo enti simplr. hoc
est nō est ipm signi simplr sub
rōne persone diuine: q; nec sub
ratiōe notitie simplr infinite: et
foualr infinite essentie vt ob-
iecti p se: h; est cōcomitāter no-
titia illa infinita: que ē infinite
eētie vt obiecti p se sit notitiā
lapidis. quatenus tñ ē lapidis
nō h; a lapide formalr infinita-
tem. Et sicut dictum est de pro-
ducto in esse intellecto consilr
dici pōt de esse volito. i. dist. se-
cundū. q. i. f. p. et. 14. q. q.

Duo q; concurrūt in principio. s.
in memoria pfecta essentia et in-
tellectus et in voluntate pfecta
voluntas et obiectum diligibile
pns non se habent p accidens.
nec sicut remotiū principū et pe-
pinquum. sed totū hoc intelle-
ctus infinitus habēs obiectum
infinitū intelligibile sibi pns
est per se vnum principū. ita q;
alterū sine altero nō est princi-
piū pducendi. et tō est vnūq;
principium simplr pductuum
non distinctuz in duo principia
pductiua. consilr de voluntate
et obiecto respectu spirationis.
et consimiliter de terminis re-

Scoticarū

spectu pductionuz. Si queras
quare nō sit essentia sola vt di-
stinguit cōtra volūtātē intel-
ctū esse principiū cōicandi se.
Rēspōdeo eēntia mere intel-
ctualis nō est principiū alicui⁹
pductionis nisi vt coincidit cū
memoria vōlūtate. 2. q. q. p.
Duplex est actus intellectus
spectu obiectoz. q nō sunt p-
tia in se. qualia sunt illa. q mo-
do naturaliter intelligim⁹. p-
tius actus ē species qua obm
est p-
fens vt obiectū actu inel-
gibile. Secundus actus est ip-
sa intellectio actualis. 2. ad vtrū
q agit intellect⁹ nō motus ab
eo qd est cā partialis secū p-
rens ad illā actionē. 3. vnu ac-
tum intellectus precedat mo-
tio eius ad aliū actū. Ad p-
mū agit actū agit intellect⁹ agēs cū
phantasmate. 2. ibi intell⁹ agēs
est principalior cā p-
phāasma
et ambo integrāt vnam totale
cām respectu speciei intelligibi-
lis. ad scōm agit actū agit pars
intellectiva: siue intellect⁹ agēs
siue possibilis. nō curo modo. et
species intelligibilis sicut due
ptiales cāe. et ibi agit p-
intel-
ctiva nō mota a specie. 3. prius
mouens. i. agens vt species sibi
coagat. Qd si dicat obz mouer
non motū. Dico q in vtraq mo-
tione obm est mouēs scōarium
3. non sit motū. i. aliqd recipiēs
in se a principali siue p-
iori mo-
uēte. Cū dicis q intell⁹ nō mo-
uet nil motus Dico q nō mo-
uet scōa motione nisi mot⁹ p-
rio motione. hec igit est p-
parat-
io duap motionū intellectus.
nō autē duarū causarū partia-
liū p-
currentiū in vna motione.
Si aut cōpares causas ptiales

speculationū

in vtraq motione. Dico q in-
tellect⁹ vtrobiq mouet nō mo-
tus a causa ptiali p-
currēt ea
de motiōe. 3. di. p-
mū. q. 8. D.
Duplex est impotētia in g-
cō-
tingēs in m-
fimonio naturalis
et casualis. naturalis in viro est
frigiditas vt mutatio p-
tis ne-
cessarie. in muliere aretatio. ca-
sualis est p-
maleficiū. impossi-
litas p-
ma satis p-
3. secūda sit p-
malignos spūs q h-
ntes pactio-
nes cū hominib⁹ seruāt p-
missa
nō q-
veraces. sed vt ali⁹ eis ad-
hereant. q-
si nulla pacta serua-
rēt nulli eis seruirēt. et vt illi qui
bus seruant p-
missa eos colāt
nā ex superbia sua precipue ap-
petunt honores diuinos. deus
et permittit eos exercere p-
tāre
suā ad impediendū aliquos ab
aliquibus actibus in quos pos-
sent si nō essent impediti. et hoc
vel p-
pter peccata eorū vel pro-
pter aliā quā aliā cām occultaz.
et hoc modo Maga habens pa-
ctum cū demone procurat ab
eo vt istum impediat a tali actu
cū tali muliere q-
diu tale male-
ficiū p-
seuerat. puta actus. cur-
uata et aliqua huiusmodi. 3. 4.
dist. quarti. q. vnica. B.
Duplex est necessitas p-
uersiōis
intellectus ad p-
phāsmata vna
est conformitas actionū potē-
tie intellectuē. et phantasie. q-
quicquid intelligimus in vno
uersali. illud idem phantasia-
mur in suo singulari. et siml ne-
cessario. ex quo accidit. q-
impe-
dita opatione phantasie impe-
ditur intellect⁹ sicut simul ope-
ratio sensus p-
mūis. et parti-
cularis. et impedita operatione
sensus pticularis. impedit op-
atio sensus cōis. Quo autem ad

Octaua

etiam secundum vel necessitante est intelligendum quod species intelligibilis abstrahit aphantasmate et actu per ipsum phantasma obiectum pericula re phantasia antequam igitur intellectus habeat ipsum: necessario oportet ipsum conuerti ad phantasmatum sicut per primum passum peruenit ad suum primum actum a quo simul ab intellectu agere recipit species intelligibilis ea habet recipit intentionem actus quod clari⁹ videtur obiectum stare enim voluntate ad hoc phantasia non fatigatur quare ipsa est magis in actu ordinato intellectus intellectus videtur obiectum suum proprium. Sed dicemus si actus est interior quanto plus phantasia est in actu: ergo videtur quod non habeat terminum: cuius falsitas patet in patria. Dicitur quod generaliter in his que suscipiunt magis minus sicut in habitibus non quilibet actus auget habitum vel saltem ille actus qui non virtualiter pertinet ipsum generatum aqua calidam non facit calidiorē modice ignis vel modicus calor: puta tepidum: sed calor intensior puta calor qui virtute est talis. si autem foue tales habent terminum non amplius illi actus intendunt habitum ita est in proposito. 3. dist. primi. q. 6. i. S.

Duplex est tristitia depositiua discoueniēte vna de detentione ignis perpetua tamque diffinitive locatis alia de detetione intelligētie in consideratione itēta ignis ut obiecti: quod duo positiua. scilicet due detetiones sunt nolitas id discoueniētia non sic quod destruat naturam potetie cui insunt: sed sicut est discoueniētia grauius esse sursum esset sibi triste si esset ab eo preceptum ille due tristities duplici detetione possunt sic nolari pena leu

Sectio

cerationis prima pena excecationis secundum sit instructio transitiua accipiendo penam per tristitiam illam ad dictum in genitum pro obiecto contritum. 46. dist. quarti. q. 4. C. Duplici ratione non poterat costa ade esse semē nec in ea ratio seminalis puto quod videtur dictum est semē est per primum perueniendum in genitum cuiusmodi non fuit costa illa secundo quod per quacūque transmutatio non potuit transmutari costa in totum corpus. Eue: quod fuit perfecta quantitate formatum sine materie additione nec ēt aliqd illi⁹ corporis fieri potuit ex ista costa naturaliter nisi per multas transmutationes. 18. dist. secūdi. q. unica. S. Duplex vel tripliciter eodem deus est sapiens magnus et non sic eodem est deus pater. vno modo quod sapientiar magnitudo sunt perfectiones eiusdem rationis hoc est quod dicitur ratione. quod quicquid perficit istis perfectionibus perficit non ut rationibus suppositi sed ut rationibus quod dicitur rationibus: non sic autem paternitas deitas sunt eiusdem rationis. Sunt etiam alio modo eiusdem rationis sapientia et bonitas quod perfectiones simpliciter non sic autem paternitas et deitas secundo modo. quod magnitudo est eadem deitati in quolibet. paternitas non: sed tamen in vno supposito tertio modo. quod bonitas et magnitudo et huiusmodi sunt eadem quasi identitate mutua quod utriusque est formatum infinitum. propter quam infinitatem utriusque est idē alteri sed paternitas et deitas non sunt eadem sic mutuo. quoniam eorum non est formaliter infinitum. sed tamen deitas est formaliter infinita. et propter istam infinitatem paternitas est sibi idem. non econuerso sic. 8. dist. primi. q. 4. infra. y

Scoticarum

Eadē ratio intelligēdi illi
mitata pōt esse pro-
pria rō intelligēdi qđcunq; eorū
ad q̄ est illimitata sicut si esset li-
mitata ad aliqđ solū maxie re
spectu ihus acus qđ est intellē-
re. in quo nō semp req̄rit vniuo-
sa rō vel assimilatio cū cognito.
alioqñ nūq̄ posset cognosci per
cām nec p̄clusio p̄ p̄ncipiū s; suf-
ficī rō eminetior p̄tines p̄fecte
similitudinem virtualē cogni-
ti. 35. dist. primi. q. vnica. R

Ecclēsia illegitimaūit vouentem
religionē hoc fuit rōnabile. qz
ip̄e posuit se in p̄tate ecclēie quā
tūz ad oppositū eius ad qđ est
contractus matrimonij. vouen-
tem aut̄ p̄uate nō illegitimaūit
qz nō sic se posuit in eius p̄tate.
sed qz se posuit in manu dei ad
oppositū seruādū. 1. p̄sultit aie
sue apud deum ne transgredia-
tur ideo ecclēsia reliquit eum iū-
dicio diuino. 38. dist. in. quarti. q.
vnica. I. R

Ecclēsia nō ita stricte p̄cepit susci-
piētē esse ieiunū phibēdo non
ieiunū suscipe sicut phibet diuī
sionē sacri. imo ipsa diuisio phī-
bet a r̄pō ex p̄ma institutione sa-
cramenti nec ē ita stricte prohi-
bet non ieiunū percipere sicut
p̄cipit consecrantem percipere
ergo ex vna parte habet iste p̄-
ceptum xpi ad sic consecrandū
et post consecrationem stricissi-
mum p̄ceptūz ecclēsie de percipiē-
do. ex alia p̄e nō hz nisi p̄ceptū
ecclēsie leue p̄paratiue de ieiū-
no. nō etiā ibi ponit qz suscipiēs
nō ieiunus sit reus dominici sa-
cramēti. neq; qz ibi sit sacrilegiū
neq; repellit a communione p̄
annum sicut hic. simplr enim ec-
clēsia nō itendebat ligare in isto

speculationum

casu ad ieiunium. imo cum alia
duo p̄cepta tum virtute xpi tūz
virtute ecclēsie fortius et magis
obligent. potius itendit in tali
casu obligari ad illa. Nō est er-
go iste p̄plexus. qz seruādo p̄ce-
ptūz supioris et p̄ceptū stricteius
ecclēsie bene facit et si non seru-
ret peccaret mortaliter. Omittē-
do aut̄ aliqđ p̄ceptū min⁹ strictūz
non peccat nouo peccato. qz in
isto casu non tenet seruare. nec
ecclēsia voluit ligare adhuc p̄ce-
ptū in hoc casu. sed magis ad
oppositum. 8. dist. quarti. q. 3. R
Ecclēia nō punit oīa mala nec sic
ea phibet p̄pterea penas ec-
clēstiascas inungat. 38. di. quar-
ti. q. vnica. I. R

Ecclēsia tenet qz heresis est dice-
re legalia currere cū lege euāge-
licae habet extra de baptismo
et eius effec. c. maiores. vbi dicit
Inno. Absit vt in illā dānatam
heresim icidamus que p̄peram
affirmabat legē cum euāgelior
circūcisionē cū baptismo seruan-
dam. Non autē videt qz ecclēsia
hoc indicaret heresim ex sola
omissione iudeorū quādā neces-
sitate dispersionis seu h̄mōi nō
seruantium legem. sed videt qz
hoc fuit propter aliquā reuoca-
tionem simpliciter factāz a deo
3. dist. quarti. q. 4. I. R

Ecclēsia nō hz nisi septē sacramē-
ta q̄ etiā oīa non sunt omnibus
christianis necessaria non enim
omnes recipiūt ordines nec om-
nes matrimonij contrahunt. s;
necessarius est baptismus et post
baptismum in peccatū mortale
reclidiuādo penitētia. ita qz diffi-
cilis qđ est in ecclēsia videt esse
confessio. Difficile etiā videt ali-
cui peccata sua priuata soli deo

essibi nota reuelare alicui homi-
ni: s; ibi apposita sunt remedia
ita q; ppter reuelationē talem:
nō opz timere cōfessionē obliga-
tur em audiēs ad maximum si
gillū secreti. Alia sacra a baptis-
mō penitētia forte non sunt ne-
cessaria: aut si sunt: sunt satis fa-
cilia: puta confirmatio eucharis-
tia & extremunctio. 40. distin.
tertiū. q. vnica. D.

Effectus gfe taz in circūcisōe q;
in baptismo ppius est ablutio
ale a peccato: l; pcomitet alius
scz acceptatio ad vitāz eternam
1. dist. quart. q. 6. infra. S.

Effectus primus cāe equoce fm
spēm in qlibet indiuiduo cātur
ab aliquo indiuiduo cāe equoce
rō est q; indiuidua eiusdē speciei
nō necessario requirūt aliā taliā
cām specie. possibile em est ean-
de; naturā specificā in isto pro-
duci a cā eiusdē rōis a qua pōt
pduci eadē natura in alio indiui-
duo. q; ad eundē terminū forma-
lem sufficit idē pncipiū formale
inductiuum. illud aut hoc & hoc
quod habet illū eundē terminū
formalem non requirit necessa-
rio productiuum alterius ratio-
nis. 12. dist. quart. q. 3. T.

Electio vno mō pscise dicit volitio-
nez psequētē planā apprehēso-
nem. alio mō volitionez efficacē
sequētē syllogismū practiū pri-
mo mō pōt esse cuiuscūq; cui p-
supponit notitiā pfecta obiecti
scō mō non pōt esse alicui nisi
ad cuius esse opafvolūtas quā-
tum pōt. q; nihil vult efficaciter
nisi ad qd disponit media per q
pōt deducit talis volitio efficax
nunq; est alicuius impossibilis
nullus em consistat de impossibi-
libus. nec precipit intellectui

practico ad inqrendum media
ad illud. & hoc modo h; intelligi
verbū pñ. Electio nō est impossi-
bilis hoc ē mō angeli nō pecca-
uerūt ex electiōe hoc est ex voli-
tiōe efficacī p quā vellēt niti ad
psequēdū ppositū in pugnādo.
ēstirpiēdo sibi eminentiā dei.
potuerunt tamen peccare ex ele-
ctione. hoc est ex non surrepno-
ne. sed ex perfecta volitione il-
lius equalitatis. 6. distin. secun-
di. q. 1. S. E.

Ens cābile nō pōt hēre differētias
istas necessarium ē possibile esse
sed omne ens causabile est tm
possibile: ideo non est imperfec-
tionis in causa non posse cāre
istas differētias q; ad ipse nul-
la ē posētia. 8. di. pmi. q. 5. j. Ba.
Ens est vniocū omnibus. s; con-
ceptibus nō simplr simplicibus
est vniocū in qd dictū de eis s;
simplr simplicibus est vniocū
vt determinabilis. vel vt deno-
minabilis. nō aut vt dictū est de
eis in qd. q; hoc includit ptradī-
ctionez. ex his appet quomodo
in ente concurrat duplex pmi-
tas. s. pmitas pmutatis in qd
ad oēs pceptus non simpliciter
simplices pmitas virtualitatis
in se vel in suis inferioribus ad
oēs pceptus in se simplr simpli-
ces & q; ista duo duplex pmitas
pcurras sufficiat ad hoc q; ipm
sit pmiū obiectū intellectus. l; 3
neutrā habeat pscise ad oia per
se intelligibilia. hoc declaro per
exēplum. q; si visus esset per se
cognoscitū oia coloris & oim
passionum differētiarū colo-
ris in cōi. & oim speciez. & indiui-
duoz & tñ color non includeret
qditative in differētiarū passio-
nibus coloris. adhuc visus has

Scoticarum

speculationum

beret idē obiectū p̄mū qđ mō h̄z
quia discurrendo per oīa: nihil
aliū esset sibi adequatū igit̄ tūc
non includeret p̄mū obiectū in
olbus p se obiectis qđitatie h̄z
quodlibet per se obiectū. vel in
cluderet ipsum essentialiter vel
includeret in aliquo eēntialr vel
virtualr includere ip̄z nra in ip̄o
concurreret duplex p̄mitas. sc̄z
communitatis ex pte sui. t p̄mi-
tas virtutis in se. vel in suis lfe-
rioribus. t ista duplex p̄mitas
sufficiens ad rationem p̄mi ob-
iecti talis potentie. 3. distin. pu-
mi. q. 3. 20

Ens in cōi nō tr̄n diuidit̄ p actuz
et potētiā h̄z ē qđcūq; gen̄ entis
t̄cūq; sp̄s et diu iduum q̄ sic
eadē albedo est in potētiar post
ea in actu t hoc mō ad idem ge-
nus p̄nient actus et potētiā hoc
modo pp̄ie loquēdo nō est po-
tentia ḡnandi in diuinis. pp̄ue
f. que opponat̄ actui. q̄ illa ge-
neratio est simplr in actu t ne-
cessaria ideo non est in potētiā
vt potentia repugnat̄ actui sed
hic est sermo de potentia vt est
p̄ncipium. t hoc modo ista ppo-
sicio est falsa q̄ dicit q̄ potentia
est eiisdē generis cum actu po-
test enim forma substantialis ēē
p̄ncipiū actiōis de genere actio-
nis t actiōis de genere qualita-
tis sicut tactū est supra dist. 3. q.
de notitia genita q̄ subiectū est
per se causa pp̄ia passionis. 7.
dist. p̄mi. q. vnica. 7

Ens nō vnū per se q̄ non sit diffi-
nibile pōt intelligi duobus mo-
dis. f. vel vt q̄ p̄sistat ex entibus
eiisdē generis vel alterius q̄ tr̄n
non sunt nata p̄sistere p se vnū
p̄mum tenet nomē entis aggre-
gati vt cumulus vel aceru sc̄z

di. pp̄ie ens p accidēs. p3. 5. me-
ta. c. de ente et de vno. neutriū aut̄ t. c. 13.
hōiū est pp̄ie diffinibile. p̄mū t. c. 7.
nō p3. 8. met. c. 10. nec sc̄z vt p3 t. c. 15.
7. me. c. 2. 1. dist. quartū. q. 2. 5

Ens nō pōt p̄cipi nisi distictē: q̄
h̄z p̄ceptū simplr simplicē q̄ pōt
cōcipi distictē sine aliq̄r aliū nō
sine eo distictē. p̄cepto ergo ens
est p̄mus p̄ceptus distincte p̄ce-
ptibilis et hoc sedtur q̄ ea q̄ sunt
sibi propinqua sunt p̄ota q̄ co-
gnoscere distictē h̄z p̄ diffinitio-
nē q̄ inq̄r p viā diuisionis īcipiē-
do ab ente vsq; ad p̄ceptuz diffi-
niti in diuisione aut̄ p̄us occur-
runt p̄ceptus p̄miores deinde
generat̄ differentie in q̄bus. con-
cipitur distincte p̄ceptus inferior
3. dist. p̄mi. q. 2. 3. 32

Ens p̄us diuidit̄ in infinitū t finitū
q̄ in decem genera: q̄ alterum
istoz. f. ens finitū ē cōe ad decē
genera ergo q̄cūq; p̄ueniūt entī
vt est idifferēs ad finitū t infinitū
vel vt est. p̄mū entī finitū pue-
niunt sibi. non vt determinat̄ ad
genus sed vt p̄us per p̄s vt est
trāscēdens extra oē genus que
cūq; sunt p̄mū deo t creatu-
re sunt talia. que p̄ueniunt entī
vt est idifferens ad finitū t infi-
nitū vt est p̄ueniunt deo sunt
infinita. vt creature sunt finita.
ergo illa per p̄us p̄ueniunt entī
q̄ ens diuidat̄ in decē genera. t
p̄ p̄s quodcūq; tale est tran-
scēdēs. 8. dist. p̄mi. q. 3. 32

Ens sufficienter diuidit̄ tanq̄ in
illa que includunt quiditatie
ipsum. in ens increatum in de-
cem genera t in partes essentia-
les. 10. de numerum saltem nō vide-
tur habere plura diuidētia qui-
ditatie quin sint in istis. igitur
synū vel verum includat quidit̄

tatiue ensyl erit aliqd decē gene-
nerū vel continebit sub aliquo
istoz: s; nō est aliqd decē gene-
rū. p; nec ex se est ens increatū
q; cōuenit entibus creatis. igit
esset spēs in aliquo genere: vel
principiū essentiale alicuius ge-
neris: s; hoc est falsum: q; oīs
pars essentialis in quocūq; ge-
nere: et oīs species cuiuscūq;
generis includit limitationē: et
ita q; cūq; trāscendens eēt de
se finitū. t; p; h; repugnaret en-
ti in finito: nec posset dici de ip-
so formalr: qd est falsuz: q; oīa
trāscendētia dicunt pfectiones
simplicr: et cōueniunt deo in sum-
mo. 3. dist. primi. q. 3. h

Entitas quā addit singulare su-
per spēm nō est entitas quidi-
tatua: iō dico q; tota dditas q;
est in indiuiduo: est entitas spe-
ciei: et ita spēs dicit totū esse in-
diuiduoz: nō sic aut genus di-
cit totū ēē speciei q; species su-
peraddit entitatē quiditatuā
3. di. scōi. q. 6. j. d

Entitas cōposita est a suis cau-
sis et causalr est ab eis et nō ab
alijs. et quare tales cāe causent
et pstituant ētitatē terriā aliā a se
q; sit p; se; nāt alie nō pstituant
nō ē rō nisi q; iste entitates cā-
rum sunt tales: et alie sunt alte-
ri rōnis: qd p; h; innuit. 8. met.
vbi rhdens ad. q. de vnitate cō-
positi quō fiat vñū p se ex mate-
ria et forma: assignat p cā: quā
hoc p se est actus: illud p se po-
tentia: et sicut hoc est actus per
se: ita hoc totū est vñū p se: et si-
cut hoc est actus p accidens et
illud potentia per accidens: ita
hoc totū pstitutum est vñū p ac-
cidēs: quare aut est entitas est
p se actus respectu vñi: et alia

tū pcr accidens respectu alte-
rius: non est rō nisi q; hec entī-
tas est hec entitas: q; sicut iter
calidum et calefacere nō est me-
diū in ghe cāe efficiētis: ita nec
iter istam formā. et sic informa-
re est aliqd mediū i ghe cāe for-
malis. Sicut et calidū: q; calidū
calefact: et nō ppter aliqd aliū
ita aīa in q; tūm aīa sic p; h; et
sic pstituit. 2. di. tertij. q. 2. j. d

Eodem modo sunt idēe possibi-
liū nō futuroz: sicut futuroz:
q; differentia ista possibiliū nō
futuroz a futuris nō est nisi p
actū voluntatis diuine et iō idēa
futuri possibili nō magis rep-
sentat ipsuz futurū esse q; idēa
possibilis non futurū. 39. di. pri-
mi. q. 1. d

Et spiritu exposte sunt scriptus
re qui p; dicit. et ita supponendū
est q; ecclesiastica catholica eo spiri-
tu exposuit: quo tradita est no-
bis fides spiritu sancto: verita-
tis edocta. et ideo hunc intelles-
ctum eligit in eucharistia q; ac-
cidētia sint sine subiecto: q; ve-
rus est. Non em̄ in prāte eccle-
sie fuit facere istud verū vel nō
verū s; dei institutis: s; intelle-
ctū a deo traditū ecclia exp-
cauit directā i hoc vt credid spūs
veritatis. 11. di. quartij. q. 3. d

Equalitas aliquoz attendit p
prie s; aliqd eis intrinsecū ad
se. ex p; h; tū equalitas attendi
pōt in cōparatione ad extrinse-
ca. Vñ ex p; h; ex hoc q; aliqua
formā aliquā hñt in equali gra-
du: sequit q; s; m cā p; h; equalr
agere in cōparatione ad extrin-
seca: equalitas ergo p; h;is pro-
prie nō est in alia ab equalita-
te magnitudinis: hoc ex equo
distincta. sed est quasi explicā

Scoticarum

quandā equalitatē magnitudinis. que. s. magnitudo ē forme actiue: sicut in creaturis q̄ hñt equalē magnitudinē calorē: hñt potentia equalē calefaciē: dl. 6. q. q. 1. 3

Equalitas nō eque distinguit ab idēitate et similitudine sicut ista duo distinguunt inter se. sed q̄ equalitas dicat modū p̄prium vtriusq̄ reionis ad hoc. s. q̄ tā idēitas q̄ similitudo sit p̄fecta. Si enī p̄ impossibile parer ha beret diuinitatē maiorē et filio minorē: esset quedam idēitas ibidē. s. q̄ fundamentū nō haberet eandē magnitudinē non esset ibi p̄fecta idēitas: q̄ non cū eq̄litate. Considr duo hñtes sciam maiorē et minorē sunt ali quo mō siles s. nō p̄fecte siles: q̄ nō equales i scia l̄ q̄ assimilā tur. magnitudo igit eadē cuius cūq̄ fundamētū siue idēitatis siue similitudinis dat cuiuscunq̄ idēitati et similitudini q̄ ip̄a sit p̄fecta equalitas ergo dicit modū similitudinis: q̄ ip̄a sit p̄fecta et modū idēitatis: q̄ q̄ ip̄a sit p̄fecta: sicut magnitudo eadez dicit modū fundamētū. s. q̄ ip̄m sit p̄fectum. 6. q. q. 2

Equitas est tñ equitas vt in quit Auic. 5. met. c. 5. nec est ex se vna nec plures nec vniuersalis nec p̄ticularis. intellige nō ē ex se vniuersitate numerali nec plures pluralitate opposita illi vnitati nec vniuersalis actu eo mō quo aliqd est vniuersale in actu factū ab intellectu. nō vt obiectū intell̄s. nec est p̄ticularis de se. s. enī nunq̄ sit reali ter sine aliquo istozū non tñ est de se aliqd istozū sed est prior naturalr oibus istis et similitaz

speculationū

prioritatē naturalē est qd̄ quid est et p̄ se obiectum intellect̄ et p̄ se vt sic p̄siderat a metaphysico et expumit p̄ diffinitionem et p̄positiones vere primo modo sunt vere rōne quiditatis sic ac cepte. q̄ nihil ē de q̄ditate per se primo mō nisi qd̄ includit in ea essentialr inq̄tuz ip̄a abstra hit ab oibus istis que sunt posteriora ip̄a naturalr nō solum alit ip̄a natura est indifferē ad esse in intellectu et in p̄ticulari ac p̄ hoc ad eē vniuersale et singularē s. et ip̄a hñs esse intellectu nō h̄z primo ex se vniuersalitātē s. enī ip̄a intelligat sub vni uersalitate et sub modo intelli gēdi ip̄am. tñ vniuersalitas nō est pars p̄ceptus eius primi. q̄ nō p̄ceptus in metaphysico s. logici. logicus enī p̄siderat scdas in tēctones applicatas p̄mis fm ip̄m Aui. prima ergo intellectio est nature. vt ei nō cointelligit aliqd̄ modus. neq̄ q̄ est ei⁹ in intell̄u. neq̄ qui est ei⁹ extra in tellm̄ s. illius intellecti modus intelligēdi surritas. s. nō modo intellectus. et sicut fm illud eē nō est natura de se vltis. s. qua si vltitas accidit illi nature fm primā rōnē ei⁹ fm quā est obiecta ē in re extraybi natura est cū singularitate. nō est natura illa de se determinata ad singularitātē. s. est prior naturalr illa rōne p̄hente ip̄am ad singularitātē illā. et inq̄tum est prior naturalr ip̄o p̄hente nō reputat sibi eē sine illo p̄hente. et sicut obiectū in intellectu fm illā entitatē eius vniuersalitātē h̄z vere esse intelligibile. ita ē in rerū natura fm illā entitatē h̄z verū esse extra animā realē.

et fm illā entitatē hē vnitatē sibi
pportionabilē q̄ est indifferēs
ad singularitatē: itaq̄ nō repu-
gnat illi vnitati de se q̄ cū qua
cūq̄ vnitate singularitatis po-
nat. hoc ergo mō itelligo natu-
rā hē vnitatē reālē minorē vni-
tate numerali. et lz nō hēat eā
de se ita q̄ sit intra rōnē natu-
re: qz equinitas est tñ equitas
tñ illavntas ē passio. ppria na-
ture fm suā entitatē pūā. et p
pñs nec est ex se hēc intranee:
nec fm entitatē ppriam necessa-
rio inclusam in ipā natura fm
primā entitatē suā. 3. di. primi.
q. 1. ff. et 3. di. scōi. q. 1. j. E

Equiuocū non numerat in equi-
nocatis. Nō em̄ dñr piscis et sy-
dus duo canes: qz numeratio
alcui⁹ in aliq̄bus req̄rit vniuor-
alitatē eius in eis. 25. dist. pu-
mi. q. vnica. A

Erat sedus sempiternū iter desū
et abiaā: et specialr ei⁹ semē: qz
nunq̄ fuit aliud signū spāle in
ter desū et illud genus. et tñ futu-
rū erat aliq̄d signū federis iter
desū et totū genus humanum. et
mell⁹ erat semini abiaē transi-
re in illud sedus cōe q̄ remane-
re sub signo federis spālis. qz
melius est ptez esse in toto cui
simplr bñ sit q̄ esse distinctū a
ceteris pñbus. vt sibi aliquat̄
bñ sit et aliq̄s male. 3. di. quarti.
q. 4. j. Q

Error pditionis prioris impedit
cōmutantē recipē tñ p quāto
intēdit cōmutare. sz ignorātia
melioris pditionis vel equalis
nō impedit ppter pñam rōnez
36. di. quarti. q. 1. j. B

Essentia diuina añq̄ intelligat̄
cōicata per pductionē. vt i ali-
quo intelligi nō cōicata actu.

vt in prima psona ppter primi-
tatē eius non q̄dem nō cōicabi-
lis quia nō est non cōmunicabi-
lis. sed nō actu cōicata. qz non
v̄posse cōicari alcui⁹ quasi pas-
sive. nisi p̄habeatur in aliquo
nō cōicata sibi quasi passiue. et
hoc mō in isto pūmo signo. In
quo tñ intelligit̄ essentia i ali-
quo. et ista negatio nō cōicata
actu. v̄t haberi intellectus ali-
cuius incōicabilis. si em̄ essen-
tia. vt nō cōicata actu. nō esset
incōicabilis. igit̄ ipā (vt nō cōi-
cata) posset esse in pluribus. et
tūc posset esse plures ingenis
ti et plures prime psonē. in quib⁹
busque primo esset essentia. et
nō esset ei⁹ status in aliquo pri-
mo. sz si habet aliq̄s incōicabi-
lis subsistens in natura diuina
tūc habet psona pñā. ergo añ
oīm intellectū p̄prietatis possi-
tue intelligēdo solā essentiam
et ingenitū. hoc est nō cōicatu⁹
p̄ gñationē habet aliq̄s subsi-
stens incōicabilis in natura di-
uina. q̄ est ingenit⁹. accipiēdo
ingenitū p̄prie sicut pōt accipi
in diuinis. 28. di. primi. q. 2. 3

Essentia diuina iō est primū ob-
iectū intell⁹ diuini. qz ipā sola
mouet intellm diuinū. et ad co-
gnoscentdū se et oīa alia cognos-
cibilia ab ipō intellectu. et pro-
pter hoc nō pōt poni primū ob-
iectū intellect⁹ nostri substantia
in cōi. ppter attributionē oīm
accidentis ad substantiā. qz ac-
cidētia h̄nt p̄prietā virtutē mo-
tiuā intellect⁹. ergo substantia
nō mouet ad se ad oīa alia co-
gnoscibilia. 3. di. primi. q. 3. E.
Essentia diuina nō h̄ 3 aliquā sub-
sistentiā vnā primā. i. adequatā
sibi. qz tunc nō posset eē in alia

sed sic adequant tres subsistē-
tie illi nature. qm̄ in istis trib⁹
est ordo in habēdo naturā. ⁊ iō
essentiā vna primitate. s. imedia-
tionis respicit primū illoꝝ ordi-
natoꝝ. itaq̄ sicut essentia ex se
primo esset in tribus. si esset in
eis sine ordine. ⁊ hoc tā primi-
tate adequationis q̄ primita-
te imediationis. ita nūc ex se
est in trib⁹ primitate adequatio-
nis. s. nō primitate ordinis im-
mediationis. sed prius in prio il-
loꝝ ⁊ virtute illius in alijs qui-
bus cōcatur ab illo pmo. Qd
si queras p qd est essentia i pri-
ma psona. dico q ex se. ⁊ si ad
huc vells dicere q nō. s. p pro-
prietatē determinantē. eadē qd
esset per quid determinaret ad
pprietatē determinantē. siue p
qd pmo pullulat in essentia il-
la pprietas. ⁊ tūc vel opz pce-
dere in infinitū. vel opz stare q
essentia que de se est pmo. i.
adequate in tribus. ⁊ esset de se
immediate in tribus si nō habe-
ret ordinē. q ipa est de se imme-
diate in primo illoꝝ triū habē-
tū ordinē. Et si queras. vñ de-
terminat essentia ad primā pso-
nā. ⁊ si ex se determinat. ergo
nō pōt eē in alia. Rñdeo deter-
minatio duplex ē opposita du-
plici indeterminatiōi. vna in-
determinatio est ad opposita
dictionis. sicut materia est in-
determinata ad formā ⁊ ad pri-
uationē. alia est ad diuersa po-
sitiua. que tamen stat cuz deter-
minatione ad alteram partem
vtriusq̄ cōtradictionis. Exem-
plū huius scōi. sicut sol est in-
determinatus ad pducendum
vermē ⁊ plantā tanq̄ ad diuer-
sa positiua cum tamen ex se sit

determinatus ad alteram par-
tem contradictionis tam hui⁹
q̄ illius. sicut si esset agens par-
ticulare tantum narum. pduce-
re vnicū illorum tantū. dico
tūc in proposito q̄ essentia de
se determinatur ad primā pso-
nam determinatione opposita
indeterminatiōi prime. que ē
ad ptradictōia. non tamen de-
terminatione opposita scōe in-
determinatiōi. q̄ illa non sta-
ret cum illimitatione ad plura
Et per hoc p3 si arguas. si ex se
determinat ad istam. igit non
pōt esse in alia. pñtia t3 loquen-
do de determinatiōe scōa. que
opponitur illimitatiōi ad plu-
ra. ⁊ hoc modo nō determina-
tur essentia adynam s3 ad tres
subsistētiās. q̄ illa determina-
tio est ad primū adequatū nō
tamen t3 pñtia loquendo de de-
terminatione primo modo. q̄
illa est ad primum immediatū
non adequatum. ⁊ stat cum il-
limitatione indeterminatū ad
plura. 28. dis. primi. q. 3. 21
Essentia est exemplar illimita-
tum. ⁊ ista est prima ratio. In eē
cognito. non autem alia ratio
que prius dat esse cognitum. ⁊
hec magis determinate repre-
sentat quam aliquid limitatū
nēdum extra existens. Immo
quam aliquid intra. Illo mo-
do loquebatur Augustinus.
quia ipse loquebatur de ideis
sicut plato. plato autem po-
nebat eas in mente diuina si-
cut per se entia. 50. distin. quar-
ti. q. 3. 20
Essentia est principium forma-
le ⁊ terminus formalis vtri-
usq̄ productionis. Non ta-
men sic totale. quin aliquid in-

Octaua

Seccio

cludat p se et in principio forma
li et in termino. in principio qd est
formali qd est in memoria p se
cta et voluntas perfecta: includitur
eentia: et in termino formali qd
est huius perfectus: et spūs sanctus
perfectus includit etiam essentia.
Et forte trobius taz in principio
q in termino essentia h3 rōnez
principalis et hoc respectu illi
qd pcurrit cū eadē. s. intell's vel
notitie: voluntatis vel amoris:
pp q identitatē essentie idem ē
quo pducēs pducit et terminus
formalis: pp aut distinctionem
cōcurrētis cum essentia vtpote
intell's et voluntatis in principio
pductiuo: sufficit pncipius hoc
et illud ad pductiones alterius
rōnis: et ad terminos quodāmo
alterius rōnis: et sic in principio
habemus essentia et intellectū:
essentia et voluntatē: in termino
aut habemus essentia et notitia
essentia et amorē: et rōne ei qd
idē est in principio fo: mali cōs
catiuo sit idē in termino forma
li cōcatū: et rōne eius qd distin
ctum est in principio sit forma
lis rō pductionis distincta: et
illud qd cōcurrīt in termino sit
formaliter distinctū. 2. q. q. Q

Essentia nō h3 rōnem motui ad
visionē sui ab intellectu creato:
nisi inquātū presupponit ipsa
monisse intellectū diuinū ad vi
sionē q presupponit ipsi velle di
uino motui intellectū creatum non

velle quo mouet. 14. q. q. y
Essentia nō h3 identitatē talem
unicā. s. subsistētie: pū persone
vel psonalia: vt extremaminiū
in essentia: et iō nō pōt cōcludi
idētitas subsistētie vel subsistē
tie p rōnem idētītatis eorū in
essentia: vt i medio. Per hoc pz
ad talia sophismata. hic de est
pater. filius ē hic deus. g filius
est p: qd pfirmat: qz medio exi
siente hoc aliqd necesse ē extre
ma coniungi. Rūdo q sicut in
creaturis cōe se h3 vt quale qd.
singulare vt hoc aliqd. ita hic
essentia cōis personis h3 rōnez
qualis cuius: et psona h3 rōnez
huius alicuius. mediū g hie est
quale qd: et nō hoc aliquid con
cludit aut identitatis extremorū
in cōfōne: ac si mediū fuisset
hoc aliqd. Silt ibi vī esse falla
cia accētis: et pntis: qz li de acci
pi in pmissis p alio: et alio sup
posito. et silt fallacia ē figure di
ctionis pcurando quale qd in
hoc aliqd. 2. di pmi. q. 7. j. 3i

Essentia fm se et nō vt bis acce
pta fm intellectu fundat distin
ctas relatiōes reales originis
p tanto vt vī qz ipsa vt secūda
in rōne principij cōcatui et ter
mini cōcabilis est infinita for
malr: s3 ipsa vt pta virtualr ē
infinita formalr: imo ipa ē quā
ritas infinita. g pari rōne ipsa
vt sic quāta pōt fundare refo
nes cōis oppositas reales: nō
tū vt bis accētis p cōsideratio
nem intell

esse p se primo
malr. qz si
dico: nō
nō ola pte
per accidēs:
accidens pprie: vt

qn accidens predicat de subie-
cto: nō em genus per se pdicat
de dīa: nec sic per accidens: q
neutrūz neutri accidit: nec am-
bo terrio: s; est ibi mediū extra
neū siue inferius. Phens aliud
qd inferius pōt dici accidēs su-
perior: i. d. extraneū s; non pprie
accidēs: in diuinis aūt non ola
sunt per se eadez. i. formalr: nec
tamē: vt est aliqd idem alicui p
accidens pprie: s; aliqd est idē
alicui absoluta idēitate: absq;
formali idēitate: et ita est in p-
posito. 5. dist. pūm. q. 1. 1. 1.

Essentia: vt qd: est ratio cōicādi
essentiā. nec solum hoc sed cuz
hoc essentia vt est intell's: et vt
est voluntas est principii pro-
ductiū persone: et cōicātium
essentie. Nunc aūt sicut eēntia
intelligit prius rō cōicādi se:
q; intelligitur esse quanta vel
qualis: ita etiā intelligit ratio
operādi prius q; quāta vel qua-
lis: non em postērius conuenit
essentie esse principii opatiūz
respectu operationū. ppriarū
tali nature q; sibi cōueniat esse
principii actiūz. et hoc siue p-
ductiū respectu producibilis
in illa natura: siue cōicātium
ipsius nature: essentia aūt diui-
na est principii operationū. p-
pīarū tali nature inquantū na-
tura est intell's et volūtas: quia
intelligere et velle sunt proprie
operationes illius nature: ideo
prius est essentia non tñ essen-
tia: s; etiā intell's et voluntas q;
sit quāta vel qualis: quia igit
ductio nō pueniat soli eēntie:
et essentia ē: tanq; principio p-
ductiū. s; etiā intellectui et vo-
luntati tanq; principio produ-
ctiū cum essentia: inquantum

essentia: adhuc stat q; relatio p-
ducentis et producti prius pul-
lulat in essentia q; relatio equa-
litatis vel similitudinis. 2. 6. di.
ptini. q. vnica. 1. 1. 1.

Essentiale est ratio formatr ter-
minādi actū amādi vt pp quā
s; persone termināt: vt q aman-
tur. Non aūt sufficit ad rectitu-
dinē actus: qd habeat rōnez for-
malem cōuenientē in obiecto:
s; etiā requirit q; habeat obie-
ctum pueniens: in quo sit talis
ratio formalis: preter igit istaz
notitiā rectitudinis: quā inclu-
dit eēntiale in actu amādi des-
personalia includunt ppriam
notitiā vltioriē rectitudinis
requisite. 4. q. prol. 1. 1.

Essentiale in creaturis distingui-
tur 3 accidentale: s; in diuinis
nō distinguitur 3 accidentale:
s; contra relatiū ad intra. 1. 1. 1.
Dicit relationem persone ad p-
sonam: et per pns pertinet ad di-
stinctam notitiā persone a per-
sona. 1. q. q. 1. 1. 1.

Esse defectibile. i. esse vertibile i
nihil cōsequit oēm creaturam:
q; est ex nihilo: sed esse sic defe-
ctibile. s. peccādo est proprium
huius nature create: et consequit
eam rōne qua hic natura speci-
fica: q; pōt esse principii opposi-
torū agendo. s. et deficiēdo. 4. 4.
dist. secūdi. q. vnica. 1. 1. 1.

Esse existētie nō hz pprias diffe-
rentias alias a differentijs esse
essentie: q; tunc oportet poue-
re ppriā coo: dinationē existen-
tiarū aliā a coordinatione eēn-
tiarum. 3. dist. scōi. q. 3. 1. 1.

Esse formet modus essendi: age-
re et modus agēdi sunt. imedia-
ta adeo sicut nō est alia rō: qua
re hoc hz talem modū essendi

Octaua

nisi qd est tale ens sic nō est al:
qua rōquare hoc hz talē modū
agēdi. puta libere vel naturalr
nisi qd ē tale pncipiū actiū. s. li
berū vel uaturale. 16. q. 9. f. U
Esse humanū est simplr esse xpi
vel istius hois: non autē est esse
verbi simplr: qd lz de xbo dicat
esse simplr: qd esse substantie: nō
tū est esse simplr xbi: qd respcū
xbi est eē quasi aduentitiū: 7. q. 51
esse accidētis respectu subiecti
nō autē est ita aduentitiū eē re-
spectu xpi vel respectu istius ho-
minis. 11. di. tertij. q. vnica. D
Esse possibile nō est nisi esse fm
quid: qd hoc eē nō est simplr eē
creature: sicut nec esse hominē
mortuū est esse hois: nec plus
ponit ista possibilitas l re qd ce-
citas in oculo: 7 ideo ad ipsum
nō est aliqua relatio simplr sed
fm quid. 30. di. primi. q. 2. f. N
Esse practiciū dicit aliqd intrinse-
cum notitie: sicut respectus apti-
tudinalis est utrinsecus funda-
mēto: 7 qd notitia aliqua sic sit
apta nata referri hoc ē p natu-
ram intrinsecā notitie: quā na-
raz hz ab obiecto: vt a cā extrin-
seca. dico qd qd habitus ē practi-
cus per intrinsecū: vt per cām
formalez: 7 p obiectū: vt p cām
efficientem. 4. q. prol. Bg
Esse priuū alicuius duplr pōt
intelligi: vel illud quo totū hī
priuū ens: hoc est adequate si-
cut humanitas hī: priuū eē cor-
poris organici animati: qd hoc
totū esse qd cōsurgit ex mōne
istaz partū est esse adequatū
totius. Alio mō esse priuū ali-
cuius pōt dici eē pime ptis ali-
cuius in illo toto. puta si corp⁹
organiciū pcederet duratione
ationē priuū eē hois hoc mō

Seccio

esset eē corpus organici: qd
ip̄s creatura accipit eē primū
altero istoz duoz modoz post
nō eē: vel totale vel piale pme
partis: 7 iō si corpus organiciū
fuisset ab eterno inanimatū: 7
in tpe animaret: totus hō dice-
retur creatura: lz nō accepisset
totū eē post nō esse: qd esse alte-
rius ptis ē eternū. s. p̄mū esse
totale: xps autē nullo mō acce-
pit priuū eē sui post nō esse: qd
neq; priuū esse totale qd resul-
taret ex natura diuina 7 huma-
na: qd nullū tale est fm Dami-
c. 49. Qd tunc nō manerent ibi
iste nature nisi confuse: s. sicut
sunt due distincte nāe: ita duo
esse distincta: neq; priuū eē p-
tiale: vt eē verbi qd illud ē eter-
nū. deficit qd sibi habitudo illa
quam necessario dicit creatura
ad oppositū pcedēs qd ē qd post
nō esse sequat esse vel priuū p-
tiale si nullū hz totale: vel esse
totale ipsius qd creat: sic nō est
in pposito. 11. di. tertij. q. 1. C
Esse reparati sequit nō eē anni-
hilati. 7 illud nō esse pcessit esse
creati: 7 illud esse pcessit nō esse
creabilis: 7 ita idē esse sequit se
ipm mediāte nō esse interrūp-
te: nec sequit ex hoc aliqua ptis
nuatio l ipso eē si nō fuisz anni-
hilatū: qd mō nō est successio in
aliquo vno: s. vnus oppositi ad
alterum. 2. dist. scōi. q. 1. f. B
Est aliqua differētia inter motū
localez 7 alios motus: qd semp
totū cōtinuū fm se totū est mō-
bile adequatū mouēti: ita qd nō
aliqua pars eius sine alia ē mo-
bile adequatū. In motu autē
alterationis aliqua pars ipsius
mobilis potest esse mobile ade-
quatum mouēti tante stutis:

Scoticarum

speculationū

sic q̄ simul nō mouebitur nisi
par. 20. q. 4. f. f.

Est possibile aliquā aīaz habere
tantā grātiā in via: quantū h̄z
in patria: l̄z nō mō possit habere
re ita perfectū vsūm eius sicut
habebit in patria. vnde idē ha-
bitus manebit et posset equalis
manere. s̄z nō idēz actus. 5. dist.
secundū. q. 1. B

Est tñ vnus vltimus finis in se:
tñ illud h̄z l̄ se distinctas rōnes
aliquas: q̄ nō sunt formalit̄ rō-
nes vltimi finis. et ita possibile
est frui eo sub rōne vltimi finis
formalit̄ nō fruēdo illo sub illis
rōnibus. 1. dist. primi. q. 2. f. 2.

Eternitas est p̄p̄ius modus exi-
stētie diuine: sicut infinitas eēn-
tie diuine. hec est negāda: q̄ si
per impossibile essentia diuina
raptim trāfīret adhuc haberet
tam essentia q̄ extētia modū in
trinfecū. s. infinitatē intensiua:
s̄z nō haberet illa existētia eter-
nitatē p̄ quā intelligimus infini-
tatem duratiuā: q̄ vltra infini-
tatem intensiua non addit nisi
negationē deficiēdi vel relatio-
nez rōnis potētiālitatis. s. coexi-
stēdi cuiusq̄ possibilis: q̄ relatio
nō ē nisi rōnis: hoc p̄z hoc mō:
q̄ si angelus annihilaret cras
nō haberet aliū modū intrinse-
cum in natura sua q̄ si maneat
in eternuz sicut manebit: et f̄ni
aliquos sine successiōe: q̄ illaz
negant de euo. nō est q̄ possibi-
le vltra infinitatē intēsiuā essen-
tie vel existētie que infinitas ē:
magnitudo siue sit huius siue
illius intelligere ibi aliquā q̄ti-
tatez q̄ sit ibi ex natura rei: q. f.
sit duratiōis p̄petue: s̄z quicq̄d
intelligit supadditū addit refo-
mez rōnis vel negatiōis. Verū ē

isr̄ q̄ extētia h̄z modū sibi intrin-
secū sicut eēntia: s̄z illud nō ē nī
si infinitas intensiua. eternitas
aut̄vt eternitas siue l̄terminabi-
lis duratio vt l̄terminabilis du-
ratio nō est infinitas. 6. q. 4. S.
Eternum nō tñ est summū iuste
amandū: sed etiā summū cōm o-
dum oīs volūtatis vt est appe-
titus intellectiuis: circūscripta
libertatez iustitia: et iō in vtraq̄
ordinatione naturali obiecto-
rum est p̄miuz. 15. dist. tertij. q.
vnica. f. p

Eternum simplr pōt non esse:
l̄z non tali potentia passiva in-
trinfeca: qualis est in corrupti-
bilibus. 7. q. 4. Q

Eucharistia nō p̄cise rōne rei cō-
tēte plene acceptat: s̄z op̄z q̄ sit
oblata sic nec plene acceptatur
oblata nisi rōne bonē volūtatis
alicui⁹ offerētis: nō aut̄ p̄cise rō-
ne ipsius volūtatis celebrātis:
q̄ hoc p̄tinet ad meritū p̄sona-
le nō ad virtutē sacrificij. nec l̄-
mediate rōne volūtatis ipsius
xp̄i offerētis. q̄ xp̄s et si hic offe-
ratur vt p̄tentus in sacrificio nō
tñ hic immediate offert sacrificiū
iuxta illud hebreo. 9. Neq̄ vt
sepe offerat semetip̄m. et ibidē.
Christus semel oblatus est sup-
ple a seipso offerēte. alioqn v̄-
deretur q̄ vnus misse celebra-
tio equaleret passiōi xp̄i. si idēz
eēt offerēs immediate et oblatus
certū est aut̄ q̄ missa nō equiva-
let passiōi christi: l̄z specialius
valeat p̄ quanto ibi est sp̄alior
cōmemoratio oblationis quāz
christus obtulit in cruce. Iuxta
illud Luce. 22. et p̄ma ad Cor.
hoc facite in meā cōmemorati-
onē: q̄ sit missa tam represen-
tando illam oblationē in cru-

Octaua

Seccio

ce. q̄ per eā obsecrādovt. s. per eā deus acceptet sacrificiū ecclesie. obsecratio ē cōter fit p aliqd magis acceptū ei q̄ rogatur q̄ sit sibi supplicatio obsecratis. 20. q. 1. d.

Excellent sensibile corrūpit sensum p accidēs. q̄ corrūpit organū. q̄ soluit illā mediam ppositionē in qua p̄sistit bona dispositio organi. 2 p oppositū intellectus. q̄ nō h̄z organū nō corrūpit ab excellenti obiecto. s̄ ex hoc nō sequit̄ q̄ sit corruptibilis nisi p̄betur q̄ non dependeat in essendo a toto qd est corruptibile. 43. di. q̄rti. q. 2. l.

Excellent sensibile vt excellens sensibile natū est inferre dolorē. q̄ est discōueniēs inq̄tū tale. tñ inq̄trum excellēs sensibile nō immutat nisi intentionalr l̄z em̄ alia immutatio realis cōcomitet qua dissoluit organū a media ppositione in qua p̄sistit tñ si sine illa actione eēt obiectū discōueniēs sensatū sequeret̄ dolor. 4. 4. di. q̄rti. q. 3. B

Ex illo dicto saluatoris Matth. 24. Mittet filius hōis angelos suos cū tuba et voce magnat cōgregabūt electos eia quatuor v̄tīs a summis celorū vsq̄ ad terminos eorū habet exp̄sum q̄ quo cūq̄ disp̄se fuerint p̄tes materie corpis in elemēta siue in ignē siue in terrā a summis celorū vsq̄ ad terminos eorū siue in qd̄cūq̄ corp⁹ medium aqueū aerēū vel imp̄fecte mixtū a quatuor ventis oēs materie p̄tes recolligent et reuient. 43 dist. q̄rti. q. 5. A

Ex maiori de lege nature et minori de lege positina nō sequit̄ cōclusio nisi iuris positini. 17. di.

quarti. q. vnica. y

Existētia actualis primo cōuenit nature vt̄ hęc natura nō est exis formalr q̄ h̄c. s̄p naturā illā aut naturā vt̄ existētē intuitiue cognoscit intell̄s. et ista cognitio exis vt̄ existētis sufficit ad hoc q̄ eis possit eē recodatio. 45. di. q̄rti. q. 3. f. d.

Existētia creature pmanētis est eadē oīno in creatōe p̄seruatione et ex p̄te terminat est oīno idē re et rōne. s. velle diuinū et habitudo nō solū ad creatantē s̄ ad p̄seruantē est habitudo dependentie essentialis et eiusdem rōnis. 12. q. q. A

Existētia et si sit rō intellecta in obiecto vel circa obiectū. tñ nō necessario requiritur vt̄ actualiter conueniens obiecto inquit obiectum est scibile. 7. q. q. infra. B

Existens in actu primo mouēdi se seip̄o actiue et non alio exit i actum scōm sicut habens scientiam in actu primo non indiget aliquo effectiuo vel motiuo dicente ip̄m ad actum p̄siderandū nisi h̄is actum primū deficiat in aliquo quod necessario requiritur ad hoc quod possit exire ad actum scōm. sicut q̄uis ocululus hominis qui nō pōt immutare mediū haberet actū primū videndi. non tamen posset videre rem in tenebris. 25. dist. scōi. q. vnica. p

Existens in puris naturalibus non est equalis ei qui peccauit existenti in iustitia. non q̄ iste habeat aliquā curritatē quam ille non habet. sed quia iste debitor est iustitie originalis quā accepit ille non. ideo iste est re⁹ et ille non. et si vutri conferatur v̄silo

visio dei: vni tñ est carētia visio
nis pena alij nō ē: reus est pri-
uatur ea p̄ reatu peccati: alter
vero priuat ex cōditione natu-
re. 29. dist. scōi. q. vnica. 20

Ex perfectiōe nature diuine p̄fit
esse aliqua principia p̄p̄ia al-
terius rōnis: cōicatiua tñ ipsius
essētie: qđ non cōtingit in aliq̄
natura imperfecta: 7. p̄pter di-
stinctionem istorū principiorū
formaliū p̄fit esse p̄ductiones al-
terius rōnis: 7. tñ p̄dicta vnus
rōnis p̄pter vnitatem terminū
formalis sc̄z nature q̄ cōicatur
7. dist. primi. q. vnica. R

Ex prima institutione non erat
alius gradus in ecclia q̄ sacer-
dōrū: tñ p̄pter necessitatē post
ea multiplicati sunt sacerdotes
7. restricta est potestas ab eis
quantū ad aliqua: que reserua-
ta sunt solis sacerdotibus ma-
ioribus qui dicti sunt episcopi.
et talis actus est confirmare. 7.
dist. quarti. q. 1. J. 20

Ex prima institutione ecclēsie nō
videntur fuisse distincti proprij
sacerdotes. qñ est apostoli hinc
7. inde ibant predicādo verbū
dei. nec fuit iste sacerdos istius
gentis nec illius. 7. nec iste nec
ille: s̄z postea sunt dioceses di-
stincte 7. parrochie: 7. sacerdo-
tes in parrochijs p̄ tunc tamē
possunt 7. poterant dici proprij
sacerdotes quicunq̄ habentes
iurisdictionē ordinariā vel cō-
missariā vel soli hñtes iurisdic-
tionem ordinariā cōtra cōmis-
sarios. vel strictissime soli habē-
tes immediatam iurisdictionē 7.
proximā ordinariā. 17. distinc.
quarti. q. vnica. J. R

Extrema vnctio est vñd sacramē-
tum vnitāte integritatis s̄z non

vnitate indiuisibilitatis: sicut
effectus eius nō est vnus indi-
uisibiliter. q̄ nō remissio vnus
venialis. sed vnus vnitāte ple-
narie remissionis omniū venia-
lium vt omnibus remissis nihil
remaneat retardans a perce-
ptione beatitudinis. 23. distin-
quarti. q. vnica. 23

Faciens naturale p̄e-
supponit pas-
sum effectū: qđ transmutat qđ
quidē est in potentia ad termi-
num. 7. p̄ actionē eius sit actu-
tale. qđ aut transit de potentia
ad actū mutat: s̄z agēs superna-
turale in vnione nature nō p̄e-
supponebat verbū tanq̄ potē-
tiale: ad istum terminū: neq̄ ter-
minū induxit sicut actū vel for-
mam verbū p̄ inherētia: s̄z tñ
vnitū illum vbo sine inherētia
7. id ibi nullus fuit transitus a
potētia ad actū: equaliter aut
saluat rō factionis vtrobiq̄: q̄
vtrōbiq̄ p̄ actionē faciētis ali-
quid ē tale: quale prius nō fuit
et ita sit tale: accidit q̄ q̄ illud
qđ fit tale mutetur. nisi qñ illud
qđ b̄: tale est forma eius qđ sit
tale: ad quā illud fuit in poten-
tia: 7. ita cōiter accidit in factio-
nibus passiuis vbi agētia nālia
agūt q̄ faciūt aliqua eē talia in
actu qualia prius fuerūt in po-
tentia. 7. dist. tertij. q. 2. J. 21

Factio qñ predicat scōz adiacēs
dicit factionē simplr: qñ aut pre-
dicat tertij dicit factionem fin
illud qđ specificat per tertium:
sic etiā de esse qñ predicat scōm
7. tertij. sicut q̄ vere de eo enun-
ciat fieri. qđ ab aliquo faciente
post nō esse simplr accipit esse
simplr. ita de eo vere enunciat
fieri. 2. qđ per actionē alicuius

Octaua

agentis est. a. postq̃ nō fuit. a.
7. dist. tertij. q. 2. B

Falsa ē positio paganorū imagi-
nantū fortunā eē quandā deā
cui tanq̃ cause p se attribuunt
effectus quos videmus fortuite
euenire. ⁊ forte pp istū intelle-
ctuz malū paganorū reprehendit
Aug. seipm. 1. retracta. c. 1. Nō
mibi inq̃t plz toriēs appellasse
fortunā ⁊ c. catholici āt potē de
bēt talia attribuere prudentie
diuine saltē ghalit. 21. q. q. j. 28

Fantasma quidē gignit spēs libi
similē ⁊ repñtatiuā obiecti simi-
tudine naturali. s3 nō similitudi-
ne determinatiōis vel undeter-
minatiōis. nāz ista similitudo pōt
auferri rōne intells agentis ꝑ cau-
santis qui pōt tribuere effectū
maiorē indeterminationē quā
potuit habere a solo phantasi-
mate ita q̃ similitudo est natu-
re repñtate siue phantasma sit
cā totalis siue ptialis: s3 de simi-
tudine determinatiōis vel in-
determinatiōis nō est oīno sitē
concurrente agente potente tri-
buere maiorē indeterminatio-
nem. 9. dist. scđi. q. 2. j. S

Fecunditas intells ꝑstituit ipm
patrē: non aut fecunditas volū-
tatis. 11. dist. primi. q. 1. j. C

Frequenter dimittit peccatuz ꝑ
aliquē motū attritiōis tanq̃ ꝑ
meritū de congruo ante susce-
ptionē sacri penitentie: sicut in
adulto frequēter dimittit origi-
nale ante susceptionē baptismi
nec tñ sequit qđ per sacm̃ uon
dimittat. q: si illa alia dimissio
qñq̃ non asst: ista non deficit ⁊
illa minus req̃rit. s. intentionez
suscipiēdi baptismū siue sacm̃
penitētie sine obice ꝑ effectum
eius. 14. di. quartī. q. 4. B

Seccio

Fides acquisita ē sup opiniōe q̃
adheret vni parti ꝑdictionis cū
formidine alteri: s3 sit infra sciē-
tiaz q̃ est ex euidētia obiecti sci-
bilis. quare em̃ nō dicomūduz
incepisse mecu: nō qđ scđo ipsum
p̃cessisse me: qđ p̃teritoz nō ē
sciētia fm̃ Aug. nec opinor mū
duz ꝑcessisse me: s3 adhereo fir-
miter huic mundū ꝑcessisse me
ꝑ fidez acq̃sitā ex auditu alioz
quoz veracitati credo firmiter:
nec dubito mūdū ꝑcessisse me ⁊
esse p̃tes mūdi quas nō vidi: qđ
nō dubito de ꝑacitate narrātū
mibi talia ⁊ asserētūz vera esse.
iō sicut nō dubito de veracitate
eoz q̃ est quasi principū sic nec
de dicto eoz qđ est quasi ꝑcō
sequēs. 23. dist. tertij. q. vnica. C

Fides ⁊ spes infuse nō corrūpun-
tur ꝑ actū infidelitatis ⁊ despa-
tiōis nisi demeritorie. ⁊ siuelis
h̃fe aliqd qđ corrumpat ꝑ istos
actus tāq̃ repugnās formāl-
r: dico q̃ illud non est nisi fides ⁊
spes acq̃siste: ⁊ bñ possibile ē
per actus n̄fos induci aliqd re-
pugnans formāl- illis habitib⁹
acq̃sitis. 1. di. quartī. q. 1. j. Qq.
Fides infusa est perfectior habi-
tus simplr quocūq̃ habitu acq̃-
sito: eo q̃ rōne sue perfectionis
non pōt causari nisi a deo in rō-
ne cause vt causat obiectuz: vel
per alū modū supplēdo vicem
obiecti qđ non est ꝑfecte p̃hs in
rōne obiecti respectu fidei. 23.
di. tertij. q. vnica. j. 2

Fides infusa non pōt inclinare
ad aliquod falsum. inclināt autē
virtute luminis diuini cuius ē
participatio: ⁊ ita non nisi ad
illud quod est conforme illi lu-
mini diuino. actus igitur cre-
dendi in quantum luminetur isti

Scoticarū

speculationū

fidei non pōt tendere in aliqđ
falsum. S3 fides acq̃sita cōiter
innitit assertioni alicui⁹ testis
q̃ posset deficere. et ideo illa fi-
des non tribuit actui credendi
inquātū sibi innitit qđ non pos-
sit sibi subesse falsum frequēter
tñ nō sibi subest falsum. qñ. s. te-
stis cuius testimonio innititur
in testificando illō sit verax. et
dixi cōiter qz deo immediate re-
uelanti posset quis credere cre-
dulitate acq̃sita. si aliō nō sit ve-
rū reuelari a deo qđ actū credē-
di vel noscēdi cāri immediate a
deo i eo cui sit reuelatio. Et qñ
cūq; ad idē inclināt fides intus-
sā acq̃sita: tñc necessario acq̃si-
te non subest falsum: nō qđ hęc
necessitas sit ex ipsa fide acq̃si-
ta. s3 ex infusa p̃currente cū ipsa
ad eūdē actū. innitit igit actus
credēdi fidei infuse tanq̃ regu-
le certę oīno ifallibilia qđ act⁹
h3 qđ nō possit esse falsus: s3 ini-
tit acq̃sire tāq̃ regule min⁹ cer-
te: qz non p̃ illam repugnaret.
actui qđ est falsus vel circa fal-
sum oīm. 14. q. 3.

Fides. i. fidelitas seruari p̃t sine
fide qua credit in deū. et hęc ser-
uāt infideles fidelib⁹ in p̃ctib⁹
et econuerso. et h̃t. p̃ Augustinū
in ep̃la ad publicolam. non. cñ
sequit nō vult seruare fidē istā
ad deū a qđ dicunt. chusiani si-
deles. ergo nō vult seruare fidē
i. fidelitatē proximo. 39. dist. q̃r-
ti. q. vnica. B.

Fides nō est habit⁹ speculatiu⁹
nec credere ē act⁹ speculationis
nec visio sequēs credere ē visio
speculatiua. s3 practica. nata ē.
n. ista visio p̃formis ēē fructiōis
et p̃ionaturali h̃t i intellectu crea-
to: vt fructio recta illi cōformis

ter eliciat. 4. q. prol. Ba
Fili⁹ nō pducit intellu p̃fno. vt
actu intelligēs est. ita qđ actua-
lis intellectio sit formalis rō qđ
p̃t g̃nat filiū. sicut oīsum est su-
pra. di. 2. ergo a simili volūtas
vt actu volēs. nō erit principū
pducendi spiritū sanctū. sed vo-
luntas vt actus p̃imus. 12. di.
p̃imi. q. 1. B.

Filius nō quasi naturaliter vel
coacte vult volūtatē ista: quasi
p̃t volens p̃determinauit filiū
ad volendū idē. et nō sit in p̃tate
filiū idē velle? sicut erat in p̃tate
p̃fis. S3 in eodē instāti natu-
re p̃t et filiū intelligunt habere
volūtatē. et eque libere quilibet
actū volēdi h̃t. vt ē illi obie-
cti. sicut si alius non h̃t istā
volūtatē. Est igit illa sōsa cui
libet h̃nti principū vniformiter
operandi: sicut esset si ille sol⁹
haberet eā. sed nō est alicui ha-
benti principū operandi et aliū
principium nō operandi ope-
ratione. qđ est eadē illi volūtatē:
sicut ista non est eadē volūtas
et nō volūtas. vñ necessitas istius
p̃sequētie. si pater vult hoc fili⁹
vult hoc. non est contra liberta-
tem volitiōis filiū. sicut nec ecō-
tra libertatē volitiōis mee est
istā p̃tā si volo volo ita nec ibi
si pater vult. a. fili⁹ vult. a. qz idē
velle est p̃fias et filiū. 20. dist. p̃ti-
mi. q. vnica. B.

Finis et infinit⁹ vt sunt passio-
nes entis extēsiue loquēdoque
nūc p̃fice entī in se h̃nt quātū-
tatē aliquā perfectionalē. talis
aut quantitas non p̃uenit entī
tati nisi qđ pōt esse partialis vel
totalis inter essentias. p̃titatē
enim comparatam ad aliā sta-
tis oportet excedere vel excedi

et fm illā entitatē hēmitatē sibi
ppositionabilē q̄ est indifferēs
ad singularitatē: itaq̄ nō repu-
gnat illi unitati de se q̄ cū qua
cūq̄ unitate singularitatis po-
nat. hoc ergo mō itelligo natu-
rā hēmitatē realē minorē uni-
tate numerali. et lz nō hēat eā
de se ita q̄ sit intra rōnē natu-
re: q̄ equinitas est tñ equitas
tñ illavnitās ē passio ppria na-
ture fm suā entitatē pūā. et p-
prie nec est ex se hęc intraneē:
nec fm entitatē ppriā necessa-
rio inclusam in ipā natura fm
primā entitatē suā. 3. di. primi.
q. 1. f. 2. 3. di. scđi. q. 1. j. f.

Equiuocū non numerat in equi-
uocatis. Nō em̄ dñr piscis et sy-
dus duo canes: q̄ numeratio
alicui⁹ in aliq̄bus requiritur inuo-
cationē eius in eis. 2. 5. dist. pri-
mi. q. vnica. A

Erat sedus sempiternū iter deū
et abiaā: et specialr ei⁹ semē: q̄
nunq̄ fuit aliud signū spāle in
ter deū et illud genus. et tñ futu-
rū erat aliq̄d signū federis iter
deū et totū genus humanum. et
melior erat semini abiaē transi-
re in illud sedus cōeē remane-
re sub signo federis spālis. q̄
melius est ptez esse in toto cui
simplr bñ sit q̄ esse distinctū a
ceteris ptribus vt sibi aliquatr
bñ sit et alijs male. 3. di. quarti.
q. 4. j. Q

Error pditionis prioris impedit
cōmutantē recipere tñ p quāto
intēdit cōmutare. sz ignorātia
melioris pditionis vel equalis
nō impedit ppter hūilam rōnez
36. di. quarti. q. 1. j. B

Essentia diuina alicūq̄ itelligat
cōicata per pductionē. vñ i ali-
quo itelligi nō cōicata actu.

vt in prima psona ppter primi-
tatē eius non q̄dem nō cōicabi-
lis quia nō est non cōmunicabi-
lis. sed nō actu cōicata. q̄ non
vñ posse cōicari alicui quasi pas-
siue. nisi p̄habeatur in aliquo
nō cōicata sibi quasi passiue. et
hoc mō in isto pūmo signo. in
quo tñ itelligit essentia i ali-
quo. et ista negatio nō cōicata
actu. vñ haberi intellectus ali-
cuius incōicabilis. si em̄ essen-
tia. vt nō cōicata actu. nō esset
incōicabilis. igit ipā (vt nō cōi-
cata) posset esse in pluribus. et
tūc posset esse plures ingenis-
ti et plures prime psonae. in quib⁹
bus eque primo esset essentia. et
nō esset ei⁹ status in aliquo pri-
mo. sz si habet aliq̄s incōicabi-
lis subsistens in natura diuina
tūc habet psona pūa. ergo añ
oēm intellectū pprietatis posi-
tiue itelligēdo solā essentiam
et ingenitū. hoc est nō cōicatu⁹
p̄ ḡationē habet aliq̄s subsis-
tens incōicabilis in natura di-
uina. q̄ est ingenit⁹. accipiēdo
ingenitū pprie sicut pōt accipi
in diuinis. 28. di. primi. q. 2. 3

Essentia diuina id est primū ob-
iectū itell⁹s diuini. q̄ ipā sola
mouet itellm diuinū. et ad co-
gnoscentiū se et oia alia cogno-
scibilia ab ipō intellectu. et pro-
pter hoc nō pōt poni primū ob-
iectū intellect⁹ nostri substantiā
in cōl. ppter attributionē oīm
accidentiū ad substantiā. q̄ ac-
cidētia hñt propriā virtutē mo-
tiuā intellect⁹. ergo substantia
nō mouet ad se et ad oia alia co-
gnosibilia. 3. dist. primi. q. 3. f.

Essentia diuina nō h̄ 3 aliquā sub-
sistentiā vnā primā. i. adequatā
sibi. q̄ tunc nō posset eē in alia

sed sic adequant tres subsistē-
tie illi nature. qm̄ in istis trib⁹
est ordo in habēdo naturā. ⁊ iō
essentia vna primitate. s. imedia-
tionis respicit primū illorū ordi-
natorū. itaq; sicut essentia ex se
primo esset in tribus. si esset in
eis sine ordine. ⁊ hoc tā primi-
tate adequationis q̄ primita-
te imediationis. ita nūc ex se
est in trib⁹ primitate adequatio-
nis. s. nō primitate ordinis im-
mediationis. sed prius in p̄lo il-
lorū ⁊ virtute illius in alijs qui-
bus cōcatur ab illo p̄mo. Qd
si queras p qd est essentia i pri-
ma p̄sona. dico q ex se. ⁊ si ad
huc velis dicere q nō. s. p pro-
prietatē determinantē. eadē qd
esset per quid determinaret ad
pprietatē determinantē. siue p
qd p̄mo pullulat in essentia il-
la pprietas. ⁊ tūc vel opz pce-
dere in infinitū. vel opz stare q
essentia que de se est p̄mo. i.
adequate in tribus. ⁊ esset de se
immediate in tribus si nō habe-
ret ordinē. q ip̄a est de se imme-
diate in primo istorū triū habē-
tū ordinē. Et si queras. vñ de-
terminat essentia ad primā p̄so-
nā? ⁊ si ex se determinat. ergo
nō pōt eē in alia. Rñdeo deter-
minatio duplex ē opposita du-
plici indeterminatiōi. vna in-
determinatio est ad opposita
dīctōie. sicut materia est in-
determinata ad formā ⁊ ad pri-
uationē. alia est ad diuersa po-
sitiua. que tamen stat cuz deter-
minatione ad alteram partem
vtriusq; cōtradictionis. Exem-
plū huius scōi. sicut sol est in-
determinatus ad pducendum
vermē ⁊ plantā tanq; ad diuer-
sa positiua cum tamen ex se sit

determinatus ad alteram par-
tem contradictionis tam hui⁹
q̄ illius. sicut si esset agens par-
ticulare tantum natum. pduce-
re vnicum illorum tantus. dico
tūc in proposito q essentia de
se determinatur ad primā p̄so-
nam determinatione opposita
indeterminatiōi prime. que ē
ad p̄tradictōia. non tamen de-
terminatione opposita scōe in-
determinatiōi. quilla non sta-
ret cum illimitatione ad plura
Et per hoc p3 si arguas. si ex se
determinat ad istam. igit non
pōt esse in alia. p̄ntia t3 loquen-
do de determinatiōe scōa. que
opponitur illimitatiōi ad plu-
ra. ⁊ hoc modo nō determinat-
ur essentia adynam s3 ad tres
subsistētiās. qz illa determina-
tio est ad primū adequatū nō
tamen t3 p̄ntia loquendo de de-
terminatione primo modo. qz
illa est ad primum immediatū
non adequatum. ⁊ stat cum il-
limitatione indeterminatū ad
plura. 28. dis. primi. q. 3. 2.

Essentia est exemplar illimita-
tum. ⁊ ista est prima ratio in cē
cognito. non autem alia ratio
que prius dat esse cognitum. ⁊
hec magis determinate repres-
sentat quam aliquid limitatuz
necum extra existens. Immo
quam aliquid intra. Illo mo-
do loquebatur Augustinus.
quia ipse loquebatur de ideis
sicut plato. plato autem po-
nebat eas in mente diuina si-
cut per se entia. 50. distin. quar-
ti. q. 3. 2.

Essentia est principium forma-
le et terminus formalis vtri-
usq; productionis. Non ta-
men sic totale. quā aliquid in-

Octaua

Seccio

cludat p se et in principio forma
li et in termino. in principio qd
formali qd est in memoria pfe-
cta et voluntas pfecta: includitur
eētia: et in termino formali qd
est hūbz pfectū: et spūs sanctus
pfectus includit etia essentia.
Et forte trobis etaz in principio
q in termino essentia hz rōnez
principalis et hoc respectu illis
qd pcurrit cū eadē. s. intell's vel
notitiē: voluntatis vel amoris:
pp g identitatē essentie idem ē
quo pducēs pducit et terminus
formalis: pp aut distinctionem
cōcurrētis cum essentia vtpote
intell's et voluntatis in principio
pductiuo: sufficit pncipiū hoc
et illud ad pductiōes alterius
rōnis: et ad terminos quodāmo
alterius rōnis: et sic in principio
habemus essentia et intellectū:
essentia et voluntatē: in termino
aut habemus essentia et notitiā
essentia et amorē: et rōne ei⁹ qd
idē est in principio fo: mali cō-
catiuo sit idē in termino forma-
li cōcatū: et rōne ei⁹ qd distin-
ctum est in principio sit forma-
lis rō pductionis distincta: et
illud qd cōcurrit in termino sit
formaliter distinctū. 2. q. q. Q

Essentia nō hz rōnem motui ad
visionē sui ab intellectu creato:
nisi inquātū presupponit ipsa
mouisse intellectū diuinū ad vi-
sionē q presupponit ipsi velle di-
uino motiuo intell's creati: non
igī se hnt essentia et voluntas vt
monēs superius et inferius p-
prie loquēdo sic intelligēdo q
virtūz attingit ipm motū: s. tū
volūtas attingat intellectū crea-
tum: tū presupponit motiōē in-
tell's diuini ab ipsa essentia sine
qua ipsa volūtas nō hnt illud

velle quo mouet. 14. q. q. 7

Essentia nō hz identitatē talem
vnicā. s. subsistētie: put persone
vel psonalia: vt extrema vniunt
in essentia: et iō non pōt cōcludi
idētitas subsistētis vel subsistē-
tie p rōnem idētitaris corūz in
essentia: vt in medio. Per hoc pz
ad talia sophismata. hic deest
pater. filius ē hic deus. g filius
est pf: qd pfirmat: qz medio exi-
stente hoc aliqd necesse ē extre-
ma coniungi. R hdeo q sicut in
creaturis cōe se hz vt quale qd.
singulare vt hoc aliqd. ita hic
essentia cōis personis hz rōnez
qualis cuius: et psona hz rōnez
huius alicuius. mediū g hīc est
quale qd: et nō hoc aliquid con-
cludit aut identitas extremorū
in cōfione: ac si medium fuisset
hoc aliqd. Sit ibi vī esse falla-
cia accētis: et pntis: qz li de acci-
pi in pmissis p alio: et alio sup-
posito. et sit fallacia ē figure di-
ctionis pmutando quale qd in
hoc aliqd. 2. di. pūm. q. 7. §. 31

Essentia fm se et nō vt bis acce-
pta fm intellectū fundat distin-
ctas relatiōes reales originis
p tanto vt vī qz ipsa vt fecūda
in rōne pncipiū cōcatui et ter-
mini cōcabilis est infinita for-
malr: s. ipsa vt pta virtualr ē
infinita formalr: inio ipa ē quā-
titas infinita. g pari rōne ipsa
vt sic quāta pōt fundare refo-
nes cōes oppositas reales: nō
tū vt bis accepta p cōsideratio-
nem intellectus. 6. q. q. 5. Qd

Essentia nō predicat p se primo
mō de patre: neg fo: malr. q si
pbas: qz nō per accidens: dico
q: (sicut in creaturis) nō ois pre-
dicatio est p se vel per accidēs:
accipiendo accidens pprie: vt

Scoticarū

qn̄ accidens predicat de subie-
cto: nō est genus per se predicat
de dīa: nec sic per accidens: qz
neutruz neutri accidit: nec am-
bo tercio: s; est ibi mediū extra
neū siue inferius. Phens aliud
qđ inferius pōt dici accidēs su-
periori: i. extraneū s; non pprie
accidēs: in diuinis aut non oīa
sunt per se eadē: i. formatr: nec
tamē: vt est aliqd idē alicui p
accidens pprie: s; aliqd est idē
alicui absoluta idēitate: absq;
formali idēitate: et ita est in p-
posito. 5. dist. pūm. q. 1. l. 10.

Essentia: vt qđ: est ratio cōicādi
essentiā. nec solum hoc sed cuz
hoc essentia vt est intellē: et vt
est voluntas est principii pro-
ductiuū persone: et cōicātium
essentie. Nunc aut sicut eēntia
intelligit prius rō cōicādi se:
qđ intelligitur esse quanta vel
qualis: ita etiaz intelligit ratio
operādi prius qđ quāta vel qua-
lis: non est postērius conuenit
essentie esse principii opatiuū
respectu operationū. ppriarū
tali nature qđ sibi cōueniat esse
principii actiuū. et hoc siue p-
ductiuū respectu producibilū
in illa natura: siue cōicātium
ipsius nature: essentia aut diui-
na est principii operationū. p-
pīarū tali nature inquantū na-
tura est intellē et volūtas: quia
intelligere et velle sunt proprie
operationes illius nature: ideo
prius est essentia non tñ essen-
tia: s; etiā intellē et voluntas qđ
sit quāta vel qualis: quia igit
productio nō pueniat soli eēntie:
vt essentia ē: tanqđ principio p-
ductiuo: s; etiā intellectus et vo-
luntati tanqđ principio produ-
ctiuo cum essentia: inquantum

speculationū

essentia: adhuc stat qđ relatio p-
ducentis et producti prius pul-
lulat in essentia qđ relatio equa-
litatis vel similitudinis. 2. 6. di.
pūm. q. vnica. l. 1. c.

Essentiale est ratio formatr ter-
minādi actū amādi vt pp quā
s; persone termināt: vt q amā-
tur. Non aut sufficit ad rectitu-
dinē actus: qđ habeat rōnez for-
malem cōueniētiā in obiecto:
s; etiā requirit qđ habeat obie-
ctum pueniens: in quo sit talis
ratio formalis: preter igit istaz
notitiā rectitudinis: quā inclu-
dit eēntiale in actu amādi deū
personalia includunt ppriam
notitiā vltioriē rectitudinis
requisite. 4. q. prol. p.

Essentiale in creaturis distingui-
tur 3 accidentale: s; in diuinis
nō distinguitur 3 accidentale:
s; contra relatiū ad intratū. f.
"dicit relationem persone ad p-
sonam: et per pñs pertinet ad di-
stinctam notitiā persone a per-
sona. 1. q. q. 1. c.

Esse defectibile. i. esse vertibile i
nihil cōsequit oēm creaturam:
qz est ex nihilo: sed esse sic defe-
ctibile. f. peccādo est propriū
huic nature create: et consequit
eam rōne qua hīc natura speci-
fica: qđ pōt esse principii opposi-
torū agendo. f. et deficiēdo. 4. 4.
dist. secūdi. q. vnica. 18.

Esse existētie nō hz pprias diffe-
rentias alias a differentiis esse
essentie: qz tunc oporteret pone-
re ppriā cōordinationē existen-
tiarū aliā a cōordinationē eēn-
tiarū. 3. dist. scōi. q. 3. B.

Esse forme et modus essendi agē-
re et modus agēdi sunt imedia-
ta: ideo sicut nō est alia rō: quā
re hoc hz talem modū essendi

Octaua

nisi qd est tale ens sic nō est al-
quarōquare hoc hz talē modū
agēdi. puta libere vel naturalr
nisi qd est tale pncipiū actiū. s. li-
berū vel naturale. 16. q. q. f. U
Esse humanū est simplr esse xpi
vel istius hois: non aut est esse
verbi simplr: qd lz de xbo dicat
esse simplr: qd esse substantie: nō
est esse simplr xbi: qd respectū
xbi est eē quasi aduētitiū: et qd
esse accidētis respectu subiecti
nō aut est ita aduētitiū eē re-
spectu xpi vel respectu istius ho-
minis. 11. di. tertij. q. vnica. D
Esse possibile nō est nisi esse fm
quid: qd hoc eē nō est simplr eē
creature: sicut nec esse hominē
mortuū est esse hois: nec plus
ponit ista possibilitas i re qd ce-
citas in oculo: et ideo ad ipsum
nō est aliqua relatio simplr sed
fm quid. 30. di. primi. q. 2. N
Esse practiciū dicit aliqd intrinse-
cum notitiē: sicut respectus apti-
tudinalis est utrinsecus funda-
mēto: et qd notitiā aliqua sic sit
apta nata referri hoc ē p natu-
ram intrinsecā notitiē: quā na-
raz hz ab obiecto: vt a cā extrin-
seca. dico qd qd habitus ē practi-
cus per intrinsecū: vt per cām
formalez: et p obiectū: vt p cām
efficientem. 4. q. priol. Bg
Esse priuūz alicuius dupl pōt
intelligi: vel illud quo totūz hz
primo ens: hoc est adequate si-
cut humanitas hz primū eē cor-
poris organici animati: qd hoc
totū esse qd cōsurgit ex vniōne
istaz partū est esse adequatūz
totius. Alio mō esse primū ali-
cuius pōt dici eē pume ptis ali-
cuius in illo toto. puta si corp⁹
organiciū pcederet duratione
alationē primū eē hois hoc mō

Seccio

esset eē corpus organici: qd
ip⁹ qd creatura accipit eē primūz
altero istoz duoz modoz post
nō eē: vel totale vel ptiale pme
partis: et sō si corpus organiciū
fuiſſet ab eterno inanimatūz: et
in tpe animaret: totus hō dice-
retur creatura: lz nō accepisset
totū eē post nō esse: qd esse alte-
rius ptis ē eternū. s. primū esse
totale: xps autē nullo mō acce-
pit primū eē sui post nō esse: qd
neq primū esse totale qd refu-
taret ex natura diuina et huma-
na: qd nullūz tale est fm Dasi-
c. 49. Qd tunc nō manerent ibi
iste nature nisi confuse: s. sicut
sunt due distincte nāe: ita duo
esse distincta: neq primū eē p-
tiale: vt eē verbi qd illud ē eter-
nūz. deficit qd sibi habitudo illa
quam necessario dicit creatura
ad oppositū pcedēs qd ē qd post
nō esse sequat esse vel p: imū p-
tiale si nullū hz totale: vel esse
totale ipsius qd creat: sic nō est
in pposito. 11. di. tertij. q. 1. C
Esse reparati sequit nō eē anni-
hilati. et illud nō esse pcessit esse
creati: et illud esse pcessit nō esse
creabiliū: et ita idē esse sequit se
ipm mediātē nō esse interrūp-
te: nec sequit ex hoc aliqua pti-
nuatio i ipso eē si nō fuiſſet anni-
hilatū: qd mō nō est successio in
aliquo vno: s. vniūz oppositi ad
alterum. 2. dist. scōi. q. 1. J. B
Est aliqua differētia inter motū
localez et alios motus: qd semp
totū cōtinuū fm se totū est mo-
bile adequatū mouēti: ita qd nō
aliqua pars eius sine alia ē mo-
bile adequatū. In motu autēz
alterationis aliqua pars ipsius
mobilis potest esse mobile ade-
quatum mouēti sante stutis:

Scoticarum

speculationū

sic q̄ simul nō mouebitur nisi
para. 20. q. q. j. ff

Est possibile aliquā aīaz habere
tantā gratiā in via: quantū hz
in patria: hz nō mō possit habere
ita perfectū ysum eius sicut
habebit in patria. vnde idē ha-
bitus manebit & posset equalis
manere. s. nō idēz actus. 5. dist.
secundū. q. 1. B

Est tñ vnus vltimus finis in se:
tñ illud hz i se distinctas rōnes
aliquas: q̄ nō sunt formati rō-
nes vltimi finis. & ita possibile
est frui eo sub rōne vltimi finis
formati nō fruēdo illo sub illis
rōnibus. 1. dist. primi. q. 2. j. L

Eternitas est p̄p̄ius modus exi-
stētie diuine: sicut infinitas eēn-
tie diuine. hec est negāda: q̄ si
per impossibile essentia diuina
raptim trāfiret adhuc haberet
tam essentia q̄ existia modū in
trīnsecū. s. infinitatē intensiūaz:
hz nō haberet illa existētia eter-
nitatē p̄ quā intelligimus infi-
nitatem duratiūā: q̄ vltra infini-
tatem intensiūā non addit nisi
negationē deficiēdi vel relatio-
nez rōnis potētiālitatis. s. coexi-
stēdi cuiusq̄ possibilis: q̄ relatio
nō ē nisi rōnis: hoc p̄ hoc mō:
q̄ si angelus annūilaret cras
nō haberet aliū modū intrīnse-
cum in natura sua q̄ si maneat
in eternūz sicut manebit: & fm
aliquos sine successiōe: q̄ illaz
negant de euo. nō est q̄ possibi-
le vltra infinitatē intensiūā essen-
tie vel existētie que infinitas ē:
magnitudo sue sit huius siue
illius intelligere ibi aliquā q̄ti-
tatez q̄ sit ibi ex natura rei: q̄. s.
sit duratiōis p̄petue: s. quicqd
intelligit sup̄additū addit reso-
nez rōnis vel negatiōis. Verū ē

iḡ q̄ existia hz modū sibi trīn-
secū sicut eēntia: s. illud nō ē nī
si infinitas intensiua. eternitas
alīvt eternitas siue iterninabi-
lis duratio vt iterninabilis du-
ratio nō est infinitas. 6. q. q. S.
Eternū nō tñ est summū iuste
amandū: sed etiā summū cōmo-
dum oīs volūtatis vt est appe-
titus intellectiūus: circūscripta
libertate iustitia: & iō in vtraq̄
ordinatione naturali obiecto-
rum est primūz. 15. dist. tertiū. q.
vnica. j. p

Eternū simplr pōt non esse:
hz non tali potentia passiua in-
trīnseca: qualis est in corrupti-
bilibus. 7. q. q. Q

Eucharistia nō p̄cise rōnetur cō-
tēte plene acceptat: s. opz q̄ sit
oblata sic nec plene acceptatur
oblata nisi rōne bonevolūtatis
alicui offerētis: nō aut p̄cise rō-
ne ipsius volūtatis celebrātis:
q̄ hoc p̄inet ad meritū p̄sona-
le nō ad virtutē sacrificij. nec i-
mediate rōne volūtatis ipsius
xp̄i offerētis. q̄ xp̄s & si hic offe-
ratur & tentus in sacrificio nō
tñ hic immediate offert sacrificiū
iuxta illud hebreo. 9. Neq̄ vt
sepe offerat semetip̄m. & ibidē.
Christus semel oblatus est sup-
ple a seipso offerēte. alioqn vī-
deretur q̄ vnus misse celebra-
tio equaleret passiōi xp̄i. si idēz
ēet offerēs immediate & oblatus
certū est aut q̄ missa nō equia-
let passiōi christi: hz specialius
valeat p̄ quanto ibi est sp̄alior
cōmemoratio oblationis quāz
christus obtulit in cruce. Iuxta
illud Luce. 22. & p̄ma ad Cor.
hoc facite in meā cōmemorā-
tiōe: q̄ sit missa tam represen-
tando illam oblationē in cru-

Octaua

Seccio

ce. q̄ per eā obsecrādovt. s. per eā deus acceptet sacrificiū ec-
clesie. obsecratio ē cōter fit p
aliqd magis acceptū ei q̄ roga-
tur q̄ sit sibi supplicatio obse-
crātis. 20. q. 1. d.

Excellent sensibile corrūpit sen-
sum p accidēs. q̄ corrūpit orga-
nū. q̄ soluit illā median ppor-
tionē in qua p̄sistat bona dispo-
sicio organi. 2. p oppositū intel-
lectus. q̄ nō h̄z organū nō cor-
rumpit ab excellenti obiecto. s̄
ex hoc nō sequit̄ q̄ sit icorrupti-
bilis nisi pbetur q̄ non depen-
deat in p̄bendo a toto qd̄ est
corruptibile. 43. di. q̄rti. q. 2. 2.

Excellent sensibile vt excellens
sensibile natū est inferre dolo-
rē. q̄ est discōueniēs in p̄tū ta-
le. it̄ in p̄tū excellēs sensibi-
le nō immutat nisi intentionāl̄
l̄z em̄ alia immutatio realis cō-
comitet qua dissoluit organū a
media pportione in qua p̄sistit
tñ si sine illa actione eēt obie-
ctū discōueniēs sensatū seque-
ret̄ dolor. 44. di. quart. q. 3. B

Ex illo dicto saluatoris Matth.
24. Mittet filius hominis angelos
suo cū tuba et voce magnat cō-
gregabūt electos eius quatuor
vētis a summis celorū vsq̄ ad
terminos eorū habet exp̄ssum
q̄ quocūq̄ disp̄se fuerint ptes
materie corpis in elemēta siue
in ignē siue in terrā a summis
celorū vsq̄ ad terminos eorū
siue in qd̄cūq̄ corp⁹ medium
aqueū aereū vel imp̄fecte mixtū
a quatuor vētis oēs materie
ptes recolligent̄ et reuient. 43
dist. quart. q. 5. A

Ex maiori de lege nature et mīo-
ri de lege positīua nō sequit̄ cō-
clusio nisi iuris positīui. 17. di.

quart. q. vnica. p

Existētia actualis primo cōue-
nit nature vt hęc natura nō est
exis founalr q̄ hic. s̄p naturā
illā aut naturā vt existēre intui-
tine cognoscit intell̄s. et ista co-
gnitio exis vt existētia suffi-
cit ad hoc q̄ eis possit eē reco-
datio. 45. di. quart. q. 3. f. d.

Existētia creature pmanētis est
eadē oīno in creatōe p̄seruatio-
ne et ex pte termini est oīno idē
re et rōne. s. velle diuinū et habi-
tudo nō solū ad creatantē s̄ ad
p̄seruantē est habitudo depen-
dentie essentialis et eiusdem rō-
nis. 12. q. q. A

Existētia et si sit rō intellecta in
obiecto vel circa obiectū. tñ nō
necessario requiritur vt actuali-
ter conueniens obiecto in qua-
tum obiectum est scibile. 7. q.
q. infra. B

Existens in actu primo mouēdi
se seipso actiue et non alio exit i
actum scōm sicut habens scien-
tiam in actu primo non indiget
aliquo effectiuo vel motiuo du-
cente ip̄m ad actum p̄siderandū
nisi h̄s actum primūz deficiat
in aliquo quod necessario req̄-
ritur ad hoc quod possit exire
ad actum scōm. sicut q̄uis ocu-
lus hominis qui nō pōt immu-
tare mediū haberet actū primū
videndi. non tamen posset vide-
re rem in tenebuis. 25. dist. scōi.
q. vnica. p

Existens in puris naturalibus
non est equalis ei qui peccauit
existenti in iustitia. non q̄ iste
habeat aliquā curritatē quam
ille non habet. sed quia iste de-
bitor est iustitie originalis quā
acceptit ille non. ideo iste est re-
t̄ ille non. et si vutri conferatur
vīssio

visio dei: vni tñ est carētia visio
nis pena aliq nō ē: reus em pū
uatur ea pp reatū peccati: alter
vero pūuaf ex cōditione natu
re. 29. dist. scōi. q. vnica. D

Ex perfectiōe nature diuine pñt
esse aliqua principia ppria al
terius rōnis: cōicariu: tñ ipsius
essentie: qđ non cōtingit in aliq
natura imperfecta: t ppter di
stinctionem istoz principioz
formaliū pñt esse pductiōes al
terius rōnis: t tñ pducta vnus
rōnis ppter vnitatem terminū
formalis scz nature q cōicatur
7. dist. pūm. q. vnica. R

Ex prima institutione non erat
alius gradus in ecclia q̄ sacer
dotij: tñ ppter necessitatē post
ea multiplicati sunt sacerdotes
t restricta est potestas ab eis
quantū ad aliqua: que referua
ta sunt solis sacerdotibus ma
ioribus qui dicti sunt episcopi.
et talis actus est confirmare. 7.
dist. quart. q. i. j. D

Ex prima institutione ecclesie nō
videntur fuisse distincti propriū
sacerdotes. qñ em apostoli hinc
t inde ibant predicādo verbuz
dei. nec fuit iste sacerdos istius
gentis nec illius: t nec iste nec
ille: s; postea sunt dioceses di
stincte t parrochie: t sacerdo
tes in parrochijs p tunc tamē
possunt t poterant dici propriū
sacerdotes quicunq habentes
iurisdictionē ordinariā vel cō
missariā vel soli hñtes iurisdic
tionem ordinariā cōtra cōmis
sarios. vel strictissime soli habē
tes immediatam iurisdictionē t
proximā ordinariā. 17. distinc.
quart. q. vnica. j. R

Extrema vncio est vñū sacramē
tum vnitatis integritatis s; non

vnitatis indiuisibilitatis: sicut
effectus eius nō est vnus indiu
isibiliter. qz nō remissio vnus
venialis. sed vnus vnitatis ple
narie remissionis omniū venia
lium vt omnibus remissis nihil
remaneat retardans a perce
ptione beatitudinis. 23. distinc.
quart. q. vnica. E

Faciens naturale pre
supponit pas
sum effectū: qđ transmutat qđ
quidē est in potentia ad termi
num. t p actionē eius fit actu
tale. qđ aut transit de potentia
ad actū mutat: s; agēs superna
turale in vñone nature nō pre
supponebat verbū tanq potē
tiale: ad istum terminū: neq ter
minū induxit sicut actū vel for
mam verbi p inherentiā: s; tñ
vniuit illum hō sine inherētia
t iō ibi nullus fuit transitus a
potētia ad actū: equaliter aut
saluat rō factionis vtrobiq: qz
vtrobiq p actionē faciētis ali
quid ē tale: quale prius nō fuit
et ita fit tale: accidit q̄ illud
qđ fit tale mutetur. nisi qñ illū
qđ b: tale est forma eius qđ sit
tale: ad quā illud fuit in poten
tia: t ita cōiter accidit in factio
nibus passiuis vbi agētia nālia
agūt q faciūt aliqua eē talia in
actu qualia prius fuerūt in po
tentia. 7. dist. tertij. q. 2. j. A

Factio qñ predicat scōz adiacēs
dicit factionē simplr: qñ aut pre
dicat tertij dicit factionem fin
illud qđ specificat per tertium:
sic etiā de esse qñ predicat scōm
t tertij. sicut q̄ vere de eo enun
ciat fieri. qđ ab aliquo faciente
post nō esse simplr accipit esse
simplr. ita de eo vere enunciat
fieri. a. qđ per actionē alicuius

Octaua

agentis est. a. postq̃ nō fuit. a.
7. dist. tertij. q. 2. A

Falsa ē positio paganorū imagi-
nantis fortunā eē quandā deā
cui tanq̃ cause p se attribuunt
effectus quos uidemus fortuite
euenire. ⁊ forte pp istū intel-
lectū malū paganorū reprehendit
Aug. seipm. 1. retracta. c. 1. Nō
mibi inq̃t plz toties appellasse
fortunā ⁊ c. catholici at post de
bēt talia attribuere prudentie
diuine saltē gñalif. 21. q. q. j. 25

Fantasma quidē gignit spēs sibi
similē ⁊ repñtatiuā obiecti simi-
tudine naturali. s; nō similitudi-
ne determinatiōis vel indeter-
minatiōis. nāz ista similitudo pōt
auferri rōne intellē agēis ⁊ cau-
santis qui pōt tribuere effectui
maiorē indeterminatiōē quā
potuit habere a solo phantasi-
mate ita q̃ similitudo est natu-
re repñtate siue phantasma sit
cā totalis siue ptialis: s; de simi-
tudine determinatiōis vel in-
determinatiōis nō est oīno siue
concurrente agente potente tri-
buere maiorē indeterminatiōē
nem. 9. dist. scđi. q. 2. j. S

Fecunditas intellē pstituit ipm
patrē: non aut fecunditas volū-
tatis. 11. dist. primi. q. 1. j. C

Frequenter dimittit peccatū p
aliquē motū attritionis tanq̃ p
meritū de congruo ante susce-
ptionē sacri penitentie: sicut in
adulto frequēter dimittit origi-
nale ante susceptionē baptismi
nec tñ sequit qđ per sacm non
dimittat. q: si illa alia dimissio
qñq̃ non assit: ista non deficit ⁊
illa minus redit. s. intentiones
susceptiēdi baptismū siue sacm
penitētie siue obice ⁊ effectum
eius. 14. di. quarti. q. 4. B

Seccio

Fides acquisita ē sup opinioē q̃
adheret vni parti dictionis cū
formidine alteri: s; sit infra sciē-
tiaz q̃ est ex euidentia obiecti sci-
bilis. quare em nō dicomūduz
incepisse meū: nō q; scio ipsum
precessisse me: q; pteritorū nō ē
sciētia s; m Aug. nec opinio: mū-
duz pcessisse me: s; adhereo fir-
miter huic mundū pcessisse me
p fidez acq̃sitā ex auditu aliorū
quorū veracitati credo firmiter:
nec dubito mūdū pcessisse me ⁊
esse ptes mūdi quas nō vidi: q;
nō dubito de fācitate narrātū
mibi talia ⁊ asserētū vera esse.
iō sicut nō dubito de veracitate
eorū q̃ est quasi principiū sic nec
de dicto eorū qđ est quasi p̃cto
sequēs. 23. dist. tertij. q. vnica. C

Fides ⁊ spes infuse nō corrūpun-
tur p actū infidelitatis ⁊ despā-
tiōis nisi demeritorie. ⁊ si velis
h̃fe aliqd qđ corrumpat p istos
actus tāq̃ repugnās formāl-
r: dico q̃ illud non est nisi fides ⁊
spes acq̃siste: ⁊ bñ possibile ē
per actus n̄fos induci aliqd re-
pugnans formāl- illis habitib⁹
acq̃sitis. 1. di. quarti. q. 1. j. Q. q.

Fides infusa est perfectior habi-
tus simplr quocūq; habitū acq̃-
sito: eo q̃ rōne sue perfectionis
non pōt causari nisi a deo in rō-
ne cause vt causat obiectū: vel
per aliū modū supplēdo vicem
obiecti qđ non est pfecte p̄s in
rōne obiecti respectu fidei. 23.
di. tertij. q. vnica. j. 2.

Fides infusa non pōt inclinare
ad aliquod falsum. inclināt autē
virtute luminis diuini cuius ē
participatio: ⁊ ita non nisi ad
illud quod est conforme illi lu-
mini diuino: actus igitur cre-
dendi inquantum iunittur isti

Scoticarū

fidei non pōt tendere in aliqđ
falsum. S3 fides acq̄sita cōiter
innitit assertioni alicui⁹ testis
q̄ posset deficere. et ideo illa fi-
des non tribuit actui credendi
inquātū sibi innitit qđ non pos-
sit sibi subesse falsum frequēter
tñ nō sibi subest falsum. qñ. i. te-
stis cuius testimonio iunititur
in testificando illō fit verax. et
dixi cōiter qz deo immediate re-
uelanti posset quis credere cre-
dultate acq̄sita. si aliō nō sit ve-
rū reuelari a deo qđ actū credē-
di vel noscēdi cāri immediate a
deo i eo cui fit reuelatio. Et qñ
cūqz ad idē inclināt fides infu-
sa acq̄sita: tñ necessario acq̄si-
te non subest falsum: nō qz hec
necessitas sit ex ipsa fide acq̄si-
ta. s3 et infusa p̄currente cū ipsa
ad eūdē actū. innitit igit actus
credēdi fidei infuse tanq̄ regu-
le certez oīno infallibilis q̄ act⁹
h3 qz nō possit esse falsus: s3 ini-
tit acq̄sita tāq̄ regule min⁹ cer-
te: qz non p̄ illam repugnaret.
actui qz eēt falsus vel circa fal-
sum oīm. 14. q. 4. 3

Fides. i. fidelitas seruari pōt sine
fide qua credit in deū. et hāc ser-
uāt infideles fidelib⁹ in p̄ctib⁹
et econuerso. et h̄ p̄ Augustinū
in ep̄la ad publicolam. non. em̄
sequit nō vult seruare fidē illā
ad deū a q̄ dicunt. christiani fi-
deles. ergo nō vult seruare fidē
i. fidelitatē proximo. 39. dist. q̄r
ti. q. vnica. A

Fides nō est habit⁹ speculatiu⁹
nec credere ē act⁹ speculatiu⁹
nec visio sequēs credere ē visio
speculatiua. s3 practica. nata ē.
n. ista visio p̄formis eē fructiōis
et p̄naturalr h̄i i intellectu crea-
to: vt fructio recta illi cōformis

Speculationū

ter eliciat. 4. q. prol. Aa
Fili⁹ nō pducit intellectu p̄no. vt
actu intelligēs est. ita qz actua-
lis intellectio sit formalis rō q̄
p̄ gnat filiū. sicut oīsum est su-
pra. di. 2. ergo a simili volūtas
vt a ctu volēs: nō erit principiū
pducendi spiritū sanctū. sed vo-
luntas vt actus p̄mus. 12. di.
primi. q. 1. p̄

Filius nō quasi naturaliter vel
coacte vult volūtatē ista: quasi
p̄ volens p̄determinauit filiū
ad volendū idē. et nō sit in p̄tate
filij idez velle? sicut erat in p̄tā-
te p̄is. S3 in eodē instāti natu-
re p̄ et filius intelligunt habere
volūtatē. et eque libere quilibz
actū volēdi h̄re. vt ē illi obie-
cti. sicut si alius non h̄ret istaz
volūtatē. Est igit illa sola cui
libet h̄nti principiū vniformiter
operandi: sicut esset si ille solo
haberet eā. sed nō est alicui ha-
benti principiū operandi et aliū
p̄ncipiū nō operandi ope-
ratione. q̄ est eadē illi volūtatē:
sicut ista non est eadē volūtas et
nō volūtas. vñ necessitas istius
p̄sequētie. si pater vult hoc fili⁹
vult hoc. non est contra liberta-
tem volūtiōis filij. si cut nec ecō-
tra libertatē volūtiōis mee est
istaz p̄ntia si volo volo ita nec ibi
si pater vult. a. fili⁹ vult. a. qz idē
velle est p̄ias et filij. 20. dist. pri-
mi. q. vnica. b

Finitū et infinitū vt sunt passio-
nes entis extēsiue loquēdoz ue-
niūt p̄cise entē in se h̄nti quāti-
tatē aliquā perfectionalē. talia
aut quantitas non puenit entē
tati nisi q̄ pōt esse partialis vel
totalis inter essentias. q̄titatē
enim comparatam ad aliā sta-
tū oportet excedere vel excedi

Octaua

et esse partiale: vel totale: sicut
hic loquimur de partiali: totali
propter hoc paternitas vt pa-
ternitas non potest esse inter en-
titates totalis nec partialis: qz
non est finita nec infinita. 5. q.
q. 1. 2b

Forma esse in materia de necessi-
tate arguitur positum esse ita qd im-
possibile est ponere pmi sine se-
cundo s; p aliq trāsmutationē
naturalē forma est in materia vt
p alterationē vel augmētationē.
ergo p illā ab eodē agēte positi-
tū et subiecto accidere hz eē
formale illiū accidētis: s; nō hz
esse formati illius subiecti: qz il-
lud presuit ante mutationē. 12.
dist. quarti. q. 1. 3. 2

Forma est magis ens necesse ē cā
pstitūes eē māle: s; est cā pcur-
rēs ad esse positi pstitūē diziō
pōt separari forma a materia si
cut e conuerso: si arguas qd iste
forme essent spūales dico qd nō
opz qz sicut qritas ē forma eiū
dē nature qñ sepātur qñ ē in sub-
iecto sic ēt iste forme essent eiū
dē nature si sepārent: sicut cum
sunt pfecte siue cū informāt ma-
teriā nec essent intellectuāles: qz
hoc repugnat pmi se. 12. dist.
secundi. q. 1. 2

Forma in creaturis hz aliqd imp-
fectiōis. s. qz est forma informās
aliqd rps positi aliqd etiā hz
qd non est imperfectiōis: s; p se
quē eā fm suā rōnem essentialē
siue formalē. s. qd ipa sit quo
aliqd est tale. Exēplū sapientia
in nobis est accidēs hoc est imp-
fectiōis. s; qd ipa sit quo aliqd
est sapiēs hoc nō est imperfectiō-
nis s; essentialis rōnis sapiētie
In diuinis aut ē nihil est forma
fm illā duplicē rōnē imperfectiōis:

Seccio

nis: qz nec informās nec ps est th
ibi sapiētia inqz tū est quo illud
in quo ipa est: est sapiēs hoc nō
p aliquā ppositionē sapiētie ad
aliqd qñ subiectū nec q sapien-
tia illa sit ps alicuius ppositi. sed
pverā idētitatē qua sapiētia p-
pter sui infinitatē pfectā pfecte
est idē cuilibet euz quo nata est
esse. 8. dist. primi. q. 4. 2

Forma baptizādi nō fuit dispēsa-
tiue tradita nisi p tpe pro quo
fuit dispēsandū rō. s. in ecclia p-
mitina vt nomē xpīsti diuulga-
retur ergo tpe illius dispēsatio-
nis cessante forma illa sola ma-
net q fuit forma ex institutione.
Quid ergo non audeo dicere q
baptizatus hodie in nomē xpī es
set baptizatus sed nec audeo di-
cere q nō esset baptizatus: qz nō
legorbi fuerit illa dispēsatio re-
uocata in hoc ergo casu reputo
dubiu an talis sit baptizatus. 3.
dist. quarti. q. 2. 2

Forma corporeitatis māet eadē si
ue alayniat illi siue nō yniat. qz
hec pōt est naturalr saltē in in-
formādo ipa als: in triduo mā
sit ala nō manēte ibi in triduo
fuiſſet eadē res huius sacri si sa-
crāmētū tunc māſſet qz in illo
triduo forma corporeitatis non
fuit sepata a materia sua in xpo
et pcr pns nec sepata a materia
sua in eucharistia. Sicut em
idem numero fuit res ista s; se-
in existētia naturali ita ēt idē cō-
positū numero qd est terminus
cōuersiōis pmi māſſet semp
in eucharistia: nec valet in ista
idētitate saluāda fugere ad idē-
titatē materie seu hypostasiē qz
cōtraria pht lesse eidē idētitate
materie qñ succedit libūnnicē
qñ ēt verbū assumptūſſet lapidē

Scoticarū

fuiſſet lapis idēz nature huma-
ne identitate hypotaſis. 11. di.
quarti. q. 3. j. kk

Forma totū reſpectū totū ppoſiti
nō eſt qdē forma iſormās ſz for-
ma qua ppoſitū eſt ens qdūti
uerhoc mō totū eſt ens formali
terforma totius ſicut albū d: al-
bum albedine nō qdē q forma
totius ſit quaſi cā ipſius totius
cū materiā forma partiali cau-
ſans q ſi totū: ſz eſt ipm totū pci-
ſe pſideratū fm illū modū quo
loquit Aui. 5. meta. eqnitas eſt
tū eqnitas. 2. diſt. tertij. q. 2. j. E

Forma ſubſtāntialis ſz inſit mate-
rie iſormādo nō tñ iheret qz ihe-
rere dicit nō p ſe iſormare qz in-
herēs nec eſt actū ſimplr: ſz actū
fm quid. nec cū illo cū iheret
facit p ſevnum oppoſita conue-
niunt ei quod per ſe informat.
9. q. q. j. A

Forme eiūſdē rōnis ſz vna ſit pfe-
ctior alia vidēt ſi ſe hſe ad
agere in inſtātiuel in tpe: ſz vna
aliqd pfectius pducatur q alia ſi
cū p3 de luce pfectiorer impfe-
ctiore: quā p3 traq3 eque in ſtāta
nec illuminat ſz vna illuminet
perfectius q alia. 4. diſt. tertij.
q. vñca. ſupra. B

Forme materiales non manēt in
ſuo eſſe: corrupto toto. nō qz cē-
eaz. non fuerit aliū ab eſſe ppo-
ſiti corrupti: ſed qz ipe corrupun-
tur p accidēs. hoc aut eſt vel qz
agens corrupcōp pncipiū ſuū
actiuum p3 trariūz illis attingat
illaſt contraria: vel ſaltem at-
tingit ppoſitum corrupendo
ipſum: t forme tales ſunt inſe-
parabiles a compoſito in eſſen-
do. 9. q. q. j. k

Forme pōres ipō vbi nō variant
ppter variationē. ipſius vbi. qz p

ſpeculationū

ptervariationē poſterioris non
variant pns ex qua ppoſitiōe ha-
berur q idē habēs duobz: non
ppter hoc variant fm aliquā for-
mā ſubſtāntialē nec ſz aliquā de
genere quantitatis vel qualita-
tis quia forme iſtorum generūz
ſunt ſimpliciter piores ipſovbi
10. q. q. k

Formalis diſtictio relatiōis abſeſ-
ſentia ſufficit ad hoc q pple-
tas poſſet dici formalis terminus
vñionis realis: nō eſſentia tñ rō
videt eſſicax cōtra ponētes idē
titatē realem: formalē eſſentier
prietatis pſituentis perſo-
nam. 19. q. q. S

Formalr itelligim⁹ intellectu iquā-
tum recipit intellectionem: qz ſi
cauſet eā actiue nō tñ dico intel-
ligere intellectu iquātū cauſat
ſed inquātū h3 intellectionēv for-
mam: habere eñ qualitatez eſt
eſſe quale: t ita intellectu hſe intel-
lectionē ſiue recipie: q3 idēz eſt
eſt ipm eſſe itelligentē. nos igiſ
intelligimus intellectu inquan-
tum recipit intellectionem ideo
philosoſphus loquēs ſic de intel-
lectu neceſſe habuit dicere eūz
eſſe paſſiuum: t q itelligere eſt
qdā pati: hoc eſt q intellectio
inquātū eſt qdā quo formalr
ter intelligimus eſt forma qdaz
recepta in intellectu: nō autem
intelligimus ea iquantū eſt qd
cauſatum ab intellectu ſi cauſa-
tur ab eo. nam ſi deus eā cauſa-
retcā in intellectu noſtro imp-
meret nō minus ea itelligere:
muſt ſicut dixi de itelligentia
actualiter: ita dico de ſcire ha-
bitualiter q intellectus eſt quo
ſcimus habitualr inquātū reci-
pit habitū non inquātū iſtū cau-
ſat ſi illū cauſat ppter hoc oēs

auctoritates q̄ sonāt passibilitatem intellectus possibilis possunt exponi de eo inquantū eo cognoscimus actualiter et isto modo pcedo q̄ est passiuus et si sit actiuus non tñ fm istā rōnez sed accidit ei q̄ sit actiuus fm istam rōnez 3. dist. primi. q. 7. y

Forse nō lz baptizāti ex officio et solēnter vt in verbis cuiuslibet regule: sicut nec in pfectōe eucharistie q̄ ordinauit ecclia romana qd officia ecclesiastica dicantur sectamentis ministrant in latino grāmatico et hoc rōnabilr q̄ istud distinctius pōt scribīz pro ferri. 3. dist. quarti. q. 2. y

Forse tene: q̄ uellevitā. primi q̄ ad actū iteriorē et ad saluare simpliciter quo ad actū exteriorē si nō ad sit ali⁹. primus q̄ possit esse tuare: puta si q̄ moreret fame vel in fluuiis et vnus solus ad esset q̄ posset liberare eū tenere forte non tñ huic uellevitā: s̄ vt eā habeat p viribus laborare unde tamen probez ista tentio non videt manifestuz ex scriptura nec ex rōne q̄ si tunc periclitaretur posito qd esset bonus pertingeret ad diligēdū deū perfecte in patria saluatus ad vitā corporeale: forse fuisset postea lapsus in peccatum et forte finaliter malus. pium tñ est laborare pro vita proximi saluanda q̄ supponendum est si est bonus qd erit melior et valebit sibi et alijs sua bonitas et si est malus supponendum est q̄ corrigetur hoc em est pie iudicare. s̄ interpretari semper melius qm non est oppositū manifestum. 30. dist. inc. tertij. q. vnica. j. f

Fortis politicus fm rectā rōnez

bz se morti exponere pro bono rei. pu. p̄s tñ non ponet talē habiturum aliquod pmiuz post hanc vitā sicut p̄z ex multis locis in quibus dubitat aliam esse immortalem et magis videt declinare ad partem negatiuam saltem si q̄libet sequēdo rōnem naturalem dubitat de vita futura propter eā de qua dubitat nullus debet exponere se morti s̄ si debet exponere se hoc est q̄ in non exponendo est certissima amissio boni virtutis. ergo circūscripto omni p̄mio futuro. hoc est cōsonum recte rōni vt fortis politicus velit se non esse ne peccat bonū reip̄. fm aut rectam rōnem magis est diligendū bonū diuinū q̄ bonū alicuius particularis igit fm rectam rōnem quilibet oportet velle se nō esse propter bonū diuinum. 27. dist. tertij. q. vnica. j. f

Fundamentū reinotuz istar relationum. s̄ equalitatis et similitudinis est res illius generis puta equalitatis fundamentū est res de genere quantitatis similitudinis est res de genere qualitatis idētitatis est res de genere substantie proximum tñ fundamentum vel rō prima fundandī est vnitas talis rei q̄ sup rez talis generis (vt diuersa est) fundant relationes disperate non cōes 19. dist. primi. q. 1. j. f

Fundamentū relatiōis idēitice nō est tñ relatio quā p̄tinet p idētitatem s̄ est ita absolutū sicut si relatio eēt sibi addita vel omnino nullam haberet relationē q̄ non est hoc ex imperfectione sua sed ex perfectione vel simplr vel aliquo aliter q̄ continet illaz relationem per idētitatem ita

Scoticarum

q̄ ipsa p̄tinentia quasi p̄uenit
ipsam accidentalitatem relatiōis
ne ipsa possit esse accidens q̄ ip
sa perfecte p̄tinetur in substan
tia que tamen relatio si non sic
p̄tineretur ex se: nō haberet for
te q̄ esset per identitatem sub
stantia. 1. dist. secundi. q. 5. f. O
futura contingentia uō sunt na
ta cognosci siue in se: siue in ver
bo nisi intuitiue. 14. dist. tertij
q. 2. f. 2

Baudiū mai⁹ non semp
puenit ex voli
tomagis bono s̄ ex intēsiōi ac
tū volendi bonū volūm. 50. di
stin. quartū. q. 6. 3

Gratia equalet iustitie originali
quātum ad acceptationē diuiz
nam vt p̄pter hanc anime habē
ti gratiā nō insit peccatum origi
nale potuit enī deus in p̄mo
instanti illius anime infundere
sibi gratiam tantā quātam aliū
anime in circūciōe vel baptis
mo igit in illo instāti anima nō
habuisset peccatum originale si
nec habuisset si postea fuisset ba
ptizata et si etiā infectio carnis
fuit ibi in p̄mo instanti nō fuit
tñ necessaria causa infectionis
anime sicut nec post baptismū
qñ manet s̄m multos et infectio
anime non manet aut potuit ca
ro mundari ante intuslōem ani
me in illo instanti non esset in
fecta. 3. dist. tertij. q. 1. A

Gratia est a solo deo p̄ creatio
nem ab eo solo conseruā. et qñ
destruit annihilat q̄ cui⁹ pdu
ctio est creatio. eius destructio
est annihilatio. 37. dist. secundi
q. vnica. A

Gratia in diffinitōe sac̄i non ac
cipit tñ pro gratia accidentali
sed p̄ effectu dei gratuito. 8. di.

speculationum

quartū. q. 1. B

Gratia p̄cise nō pficit alaz aditel
lectionē et volitionē ita q̄ intelle
ctio p̄cedēs volitiōez nō ē grata
nec meritoria sequēs ē. nō ē gra
ta nisi q̄ est imperata a volitiō
ne grata. 49. dist. q̄rti. q. 2. f. f

Gratia requirit ad meritū q̄ me
ritum formatr req̄rit vt actus li
beret actiue eliciat a voluntate
ita habeat eū in p̄tate sua. et ita
etiā gratia req̄rit ad fruitionē vt
eliciendā actiue a volūtate sed
ad habendum formatr a deo
hunc actū q̄ d̄ meritū siue illū
q̄ d̄ fruitio nō req̄rit necessario
gratia q̄ gratia nō est rō recipiē
di talē formā sed ipsamet volū
tas hoc de potentia dico abso
luta. 13. dist. tertij. q. 4. S

Gradus eminēs in ecclesia d̄ in
ordine ad actum ecclesiasticū
eminentem non sic q̄dem q̄ gra
dus sit potestas exequēdi actū
illum. sed q̄ gradus sic dispo
nens de cōgruo vel simpliciter
ad exequendum vel debite illū
actum vt sic possit ordoy hic lo
quimur de ordine dici gradus
p̄eminēs in ecclesia disponēs
ad actum aliquem ecclesiasticū
eminentē. Et q̄ specialiter act
eminētes in ecclesia sunt actus
respicientes sacramenta ideopo
testi specialius dici q̄ est gradus
disponens ad aliquem actum
sacramentalem. 24. dist. quar
ti. q. vnica. B

Gratie maxime referēde sunt mī
sericordie creatoris qui nos p̄
fidem certissimos reddidit in
his que pertinent ad finem no
strum et ad perpetuitatem seim
piternam adque ingeniosissimi
et eruditissimi quasi nihil pote
rant attingere. iuxta illū quod

Octaua

adductū est de Augu. 13. tri. 9. in fine. q. vix pauci magno p̄di ti ingenio vacātes ocio &c. Ad indagandā solius aie immorta litatē potuerūt puenire. s3 si fi des ad sit que est in eis q̄bus dedit Iesus filios dei fieri. nul la questio est. qz ip̄e suos credē tes i hoc certissimos reddidit. 43. di. quarti. q. 2. f. Cc

Grave se mouet effectiue sicut sciēs mouet se effectiue ad actū speculādi. & intelligo sic sicut h̄is formā aliquā que nata est esse principiū alicuius actionis vniuoce pōt per illā formā age re in receptiūū appoximatum & pportionatū. ita ēt h̄is formā que nata est ēē principiū actio nis equiuoce pōt per ip̄m age re equiuoce in passū appoxi matum. & si ip̄summet sit rece ptiūū illius actionis vel effect⁹ equiuoci & carēs eo ex quo est maxime appoximātū & ppor tionatū sibi ip̄s nō solū poterit causare effectū illū in alio. Imo summe causabit istū effectū in seip̄o. ita in pposito lapis exi stens sursum est in potētia ad vbi deorsum. grauitas aut res pectu istius vbi est principium actiūū equiuoci sicut vniuersa liter respectu vbi nō opz quere re nisi principii equiuoci. non est mouens mouet mobile ad aliq̄ vbi. qz formalr mouēs est in actu fm illud vbi. s3 tñ qz vir tuatr. qz igit ip̄summet graue receptiūū est ipsius effectus eq̄ uoci. & caret eo causat in seip̄o pmo istū effectū & in nullo alio nisi puns causando in se. ita qz causare istū est opatio grauis vt calidi calefacere. sed qz cau set hoc in se accidit ei. accidit

Seccio

est sibi inq̄stū est actiūū respec tu hui⁹ causationis vel respec tu hui⁹ causabilis qz ip̄summet sit receptiūū eiusdē effectus. 2. dist. scōi. q. 10. &

Generatio aliqua non est p se ad respectū vt ad terminū ad quē nec etiā corruptio est a so lo respectu vt termino a quo: neq̄cāe absolute sunt solius re spectiui cāe: neq̄ p̄p̄ia passio psequitur totū p̄cise inq̄stum respectiūū: neq̄ p̄p̄ia opatio vel aliud accidēs absolutū. 2. dist. tertij. q. 2. f. D

Generatio est ḡhatio ex formali ter minor: q̄ est natura cōicata ta. pducto. nō aut ex indiuidua li siue incōicabili p̄p̄ietate. p ducti. sicut vniuersalr ois mo tus recipit speciē a formali ter mino motus. 26. dist. primi. q. vnica. U

Generatio necessario includit in creaturis: qz sit mutatio inter terminos appositos. s. priuatio nē & formā & quiddā est iter op posita sibi succedētia nō pōt ēē sempiternū. 1. di. scōi. q. 3. f. F

Generatio diuina nata est prius itelligi p essentiā tanq̄ p primū obiectū tā ab intellū diuino q̄ beato: qz essentia: vt essentia est primū obiectū tā illi⁹ q̄ istius. ista aut rō intelligēdi ḡhationē est in cōprehensibilis: & ita ge neratio posset dici incōprehēsi bilis principiatue siue causatr. posset etiā dici incōprehēsi bilis concomitanter siue q̄tū ad illud qd includit: qz ḡhatio iclu dit cōicationē essentie q̄ sit p ip sam essentiā p̄sone ad psonam. Ita aut cōicatio p̄suppositiue icludit infinitatē essentie: qz ip sa non posset sic cōicari plurib⁹

Scoticarū

suppositis nisi eēt infinita: et iō
gñatio est incōprehensibilis q̄
rū ad p̄suppositū. s. cōicationez
essentie que requirit esse infini
tum. 5. q. q. j. 5

Generāsvnā hz habitudinē ad
primū terminū q̄ dī pductus si
ue genit⁹: et aliā habitudinē hz
ad formālē terminū: et in creatu
rīs vtrāq̄ habitudo est realis:
qz vtrāq̄ habitudo hz terminos
realē distinctos: et realis depen
dētia est vtriusq̄ pducti ad ip
sum pducens. in diuinis autē p
ducens ad primū pductū hz re
lationē realē: qz distinctionē rea
lē et realē originē. ad terminum
autē formālē in pducto: nō hz
relonē realē: qz nō distinctionē
realē: sine qua nō est relō rea
lis pducere igit in diuinis dicit
relonēz realē: cōicare autē dicit
relonē originēz quasi rōnis cō
comitātē illā realē. qz si arguas
qz ille sunt relones oppositē. s.
cōicare et cōicari. dico qz sunt re
lationes rōnis oppositē fm p
prias rōnes suas: lz necessario
cōcomitent aliq̄s relones rea
les oppositas. s. pducere et pdu
ci: sz ille relones et ille nō sunt
eorūdem relatorū formālē. 5. dī
stin. primi. q. 1. 7

Generālī p̄stitutū est p̄stituto
rō differēdi vel pueniendi: non
autē ipm vt cōueniens vel differe
rens sz fm se p̄stituit sicut rō
nale fm se nō vt cōueniens nec
vt differēs p̄stituit hōlem: lz hō
p̄stitutus per rōnale p ipm di
linguas formālē vel cōueniat.
dīstinctio q̄ vel puenientia pue
nit p̄stituto p rōnē formālē p̄sti
tutū. nō autē icludīt in ipā rō
ne p̄stitutū. 4. q. q. 2

Generālī nūq̄ hz pmutatio

speculationū

cōparando extrema ad inferi⁹
et superi⁹ imo est fallacia p̄ntis
qz extrema duarū dictionū ad
inulcē cōparata hnt p̄portionē
p̄uersam in inferēdo: et nō eādē
Oppositū em p̄ntis licet oppo
sitū ahscedentis et nō ecōuerso.
et iō arguētis ita inferēdo. sicut
primū ad terciū. et ita scōm ad
quartū faciūt fallaciā p̄ntis:
sz ecōuerso deberet argui sicut
primū ad terciū inferēdo. ita
quartū ad scōm: vt si oē ens est
possibile: ergo omne impossibi
le est nō ens: sz nō ecōuerso: er
go omne nō ens est impossibi
le. 36. dī. primi. q. vnica. j. k

Generālīversū est qz summū bo
nū ad qd ordinatū meriti nō dī
pferri aū meriti exhibiti et ex
pletū. Summū autē bonū ad qd
ordinatū meriti xpī respectu eo
rū p qbus meruit est ingressus
eorū in paradīsum. et ille nō da
bat actuali aū passionē exhibi
tā: lz p passionē p̄uisa remitte
ret offensa et daret ḡa illis pa
tribus credētibus passionē ex
hibēdam. Summū autē qd an
geli mereri p̄st p̄ merita sua est
gloria et introit⁹ actualis in re
gnū. que gloria dari nō debuit
ante merita exhibita. Vñ q̄uis
de⁹ dederit aliqd p merito p̄ui
so nō exhibito: nō tñ summū qz
sequit meriti qd ē aptio ianue
paradīsi. ad cui⁹ obstaculū aino
tionem nō potuit aliqd nfm co
operari: q̄uis ad introitū quili
bet adultus cooperet. aliud. n.
est aperire ianuā et aliud ingre
di. et qñq̄ difficilius est aperire
ianuā q̄ apta porta introire: iō
ad ingressum possumus coope
rari: ad apertionē vero nec pa
tres potuerūt nec nos possum⁹

Octaua

sectio

sz illius p̄cisa cā fuit passio xpi
19. dist. tertij. q. vnica. 3. 3.
Generalius est obiectū p̄mūz
intellectū vt est talis potētia: q̄
obiectū p̄mū motiū ei⁹ p̄ sta
tu isto ⁊ sub obiecto p̄mo mō
accepto p̄tinetur q̄d cūq̄ ens
creatū: nō aut̄ sub obiecto sc̄do
mō: t̄rō est. q̄ nūc determinate
mouet a sensibilib⁹: vel ab his
que abstrahūtur ab his p̄pter
ordinē immediatū ad ph̄tastī
cam virtutem que tunc nō erit
45. dist. quarti. q. 4. C

Gen⁹ sumit ab aliqua realitate
q̄ fm se ē potētiā ad realita
tē: a qua accipit differētia: sed
nullū infinitū est potentiale ad
aliqd. 8. dist. p̄mi. q. 3. 3.

Gerūdiū p̄structū cū potētia no
tat actū: vt egredientē ab eodē
supposito: cui attrībuit potētia
sūt est de sc̄la ⁊ volūtate: q̄n cō
gruunt cū gerūdiū: notāt actū
vt egredientē: vel potentē egre
di ab illo supposito: cui attri
buit sc̄la vel volūtās: p̄pter qd
nō ita p̄cederet ista: fili⁹ h̄z sc̄la ⁊
vel volūtate ḡhandi. quo mō cō
cederet illa: fili⁹ sc̄it ḡnationem
p̄ris: vel vult eā. Imov̄r ille ne
gāde sicut iste: fili⁹ sc̄it ḡnare: ⁊
vult ḡnare: q̄ idē v̄r velle agere
⁊ h̄re volūtate agēdi: sz nō idē
istis v̄r eē velle actionē: q̄ hec
nō includit eā velle vt actionē
volūtatis: qd̄ aliā vidēt signifi
care. 7. di. p̄mi. q. vnica. 1. 3.

Habens esse simplr si
incipit sub alio
mō manēs nō incipit nisi fm qd
⁊ simplr manēs si desinit alicū
bi sub alio modo nō desinit nisi
fm qd. 10. di. quarti. q. 4. 3.
Habēs materiā p̄tē sui nō cogno
scitur nisi cognita materiā. nū:

q̄ em̄ hō haberet sc̄iam de sub
stātia cōposita nisi cognosceret
materiā. alr ois cognitio sciens
tifica ēē simplicit̄ ⁊ in materiā
lū fm q̄ sc̄ia est de reb⁹: q̄uis
ergo requirat cognitio materie
ad hoc q̄ cognoscat substātia
rei materialis. alr t̄rō est cā co
gnoscedi materiā alr forma. si
cut em̄ cāe differūt in p̄fectiōe
⁊ entitate ⁊ causalitate in cau
sando entitatē cāti ita ⁊ in cau
sando cognoscibilitatē ei⁹: sicut
em̄ forma est magis ens q̄ ma
teria: ita magis causat ⁊ entita
tem ⁊ cognoscibilitatē. Sicut q̄
materia nō h̄z eē p̄fectū in effe
ctu nisi p̄ formā dantē esse tale
p̄timate i effectu: ita forma fa
cit cognoscere ēē materiā. v̄tra
q̄ t̄rō sunt vna cā integra cogno
scēdi p̄fecte cōpositū. Est igitur
materia ignota: q̄ nō ē p̄fecta
rō cognoscēdi illō cui⁹ est nec
potissīma. 22. di. tertij. q. vni. 3.
Habēti bona merita in accepta
tione diuina: mortificata t̄rō p̄
p̄ctm̄ mortale: remanet totum
ius qd̄ cōtr̄ndet illis mentis ad
vitā eternā: sz si remanet actio
q̄diu ille est inimicus: ⁊ si p̄pe
tuo sit inimicus p̄petuo cessat
illa actio. cessante aut̄ inimici
tia q̄cta p̄ nouū p̄ctm̄ mortale
nō reddit nouū ius. sz cōpetit
actio fm ius antiquū in morta
li aut̄ remisso: nec ius remanet
nec actio: q̄ nec de⁹ h̄z ius v̄r
dicādi in istū: ita. n. p̄fecte terit
p̄ctm̄ istū ⁊ remisit vt nec actio
sibi remaneat ad vindicādū. 22.
dist. quarti. q. vnica. 3.

Habitu existēte p̄fecto v̄r in sum
mo q̄ptum pōt p̄fici in tali sub
iecto vel fin terminū sibi p̄fusi
a sapientia diuina omnes act⁹

Scoticarū

sequentes nihil augēt: s3 tñ p cedunt ex habitu iam genera to: quēadmodū actus āgeli bo ni nō augēt habitus charitatīs ei⁹ nec effectus nec meritorie: q; ille est in termino: vel fm na tura habitus vel fm capacita tē subiecti vel saltē fm terminū sibi pfixū a deo: s3 oēs illi act⁹ procedūt ex plenitudine illius habitus sic pfecti: ita etiā i dā natis pfectio istī⁹ habitus est i termino fm regulā diuine sa piētē: que nō permittit eos cre scere in malitia intēsiue: ⁊ ideo actus sequētes tñ se hñt sicut effect⁹ habitus mali: ⁊ nō sicut cāe agētes. 7. di. scōi. q. vnica. y habitus infusus nō dat facilita tē ad actū: vt p3 de nouiter cō uerso cui nō est facile postuer sionē actus bonos elicere: sed difficile quousq; ex frequentia actū bonorū acq̄rat aliquā vir tutem acquisitā. 6. dist. quartī. q. 10. f. p

Habitudo nature ad suppositū prius est habitudo ei⁹ ad actū scōm q; agere p̄supponit esse. ⁊ habitudo nature ad suppositū ptinet ad eē: ⁊ so: malr talis ha bitudo nature ad suppositū est essentialis ⁊ in qd. illa abt ha bitudo que est nature ad agere nō vī ita essentialis. ⁊ iō natura diuina prius h3 esse in psonis q̄ sit p̄ncipiū pductionis ex trinsece. 1. dist. scōi. q. 1. f

Habitus intellectus practici dñr boni vel mali ppter cōuenien tias eorū ad voluntatē. sicut ecō uerso. voluntas pōt dñr recta vel curua ppter cōuenientiā eius ad actum rectum vel non rectum speculatiuū. qui est so: maliter in intellectu. tñ bonitas

speculationū

est voluntatis sicut rectitudo in intellect⁹. sed bonitas magis trā sumit ad intellectum practicu3 q̄ speculatiuum. 39. distin. secū di. q. 2. d

Habitus nō tñ ponunt in poten tijs vt p eos potēte agāt recte s3 vt delectabilr ⁊ p̄o pte. q; re cte pōt agere q̄s sine habitu p prie adq̄s. sicut p3 i vitioso no uiter cōuerso ad bonū. cui si rō recta dīctet aliqd oppositū vi sio p̄suro esse eligendū. s3 istō eligat. nō tñ delectabilr. nō em̄ statiz in primo actu corruptus est totus habitus vitiosus. imo vel nihil vel parū remissus. hoc p3 p experiētiā q; talis difficul ter eligit bonū honestum. ⁊ de lectabile sibi esset eligere oppo sitū. s3 malā p̄suetudinē pre cedentē. igitur ad hoc qd volū tas delectabilr agat dictatū a rōne requirīf habitus ad eliciē du3 actū p̄formiter illi habitui. 33. di. tertij. q. vnica. B

Habitus p̄is ratiocinative ē cir ca actū inq̄tum p̄tingenter eli cif. s3 habitus scientificus vel scientia est circa idem inquan tus aliquid de eo necessario cō cludīf. 4. q. prolo. f. 2a.

hereticus baptizat paruulū in forma ⁊ intentione ecclesiē nī hil obest paruulo nec quantū ad sacramentum nec q̄tum ad effectuz. ⁊ si baptizat aduultum. adhuc confert sibi sacramentū ⁊ effectum eius. si in adulto nō est aliquis malus motus. puta assensus in heresim baptizan tis vel intentio vt fiat discipu lus eius. 5. distin. quartī. q. 1. B hec p̄positio nīhil ex h̄o virtualr tale vel mō em̄nētorī ex h̄o tale pōt esse so: malr tale. est simplr

Octaua

falsa ex terminis. Et si est vera non est vera nisi ratione materie in qua est. probatio sicut in exemplo si peisa est quod aliquid non potest recipere aliquam formam formaliter sic quod modo eminenter habet eas tunc oppositum erit est oppositum quod si non habet modo eminenter vel virtualiter est quod poterit est recipere formam liter vel modo minus eminenter. Cum igitur fatum non sit calidus virtualiter poterit fieri formaliter calidus. quod est falsum. Rō igitur quare sol virtualiter calidus non potest fieri formaliter calidus non est: quia est virtualiter calidus: sed quia caliditas est qualitas sensibilis quod non est nata recipi nisi in corpore mixto. corpus enim solis quia non est corpus sic mixtum et compositum: non potest recipere formam calorem. Iō sol virtualiter calidus non potest esse formaliter calidus vel causare in se caliditatem. sicut ignis quod si frigeret subtrahit in frigiditate: quia est virtualiter calidus. fieri posset a seipso formaliter calidus sicut patet de aqua summe calefacta quod subtrahit calefaciente reducit se ad frigiditatem: non ergo ratione qua sol est calidus virtualiter non potest non esse calidus formaliter. Nec etiam exemplum de deo valet: quia non ex eo quod deus perfectio omnium virtualiter habet et modo eminenter: ideo non potest eas habere formaliter. sed ex eo quod est essentia simplicissima in qua non potest esse compositio rei et rei. vel quia perfectio dei est infinita. ideo non potest recipere aliam et aliam rem. propositis igitur vltimè intellecta est falsa. unde credo quod vltimè oē subiectum virtualiter continet passionem suam. et tunc formaliter recipit eam. et hec vltima sententia philosophi. 7. met. vbi

Sectio

dicit quod ad hoc quod generet quantum et quale non oportet precedere nec preexistere nisi substantiam 25. dist. scđi. q. vnica. f. 6

Hieronymus Angelicas potestates vel dignitates prefatum dicit misterium incarnationis ad plenum nescisse donec completa esset passio christi et apostolorum predicatio fuisset gentibus dilatata quod tunc vltimè tunc non latuit maiores secundum glo. Augustinus ibidem dicentis. constat autem quod angelum missum ad beatam virginem ad hoc nuntiandum non latuit. sed ille cui hoc patuit erat de superioribus et non de inferioribus quos latuit illud misterium 10. dist. scđi. q. vnica. f. 2

Hoc interest inter cibum corporalem et spirituale. quia cibus corporalis conuertitur in nutriendum. sed in nutritione spirituali clabatus conuertitur in cibum. 8. dist. quarti. q. 3. 25

Hoc nomen potentia non est abstractum vltimata abstractione: sed est concretum concretione ad fundamentum habet non concretione ad subiectum. de qua multiplici abstractione in relationis. dictum est supra distin. 5. primi art. 2. 7. distin. primi. q. vnica. f. 2

Hoc videtur nimis durum. scilicet quod aliquid ex charitate et obedientia sit seruans dei preceptum et non mereatur hoc etiam videtur irrationaliter dictum: quod deus alicui dederit preceptum nolens obseruante preceptum mereri quantumcumque ex charitate et obedientia obseruaret. 1. di. quarti. q. 6. f. 3

Homo in statu seu statu statu in hoc etiam potuit mori. ista tamen potentia non fuisset reducta ad actum et sic poterat non mori sicut si diceretur de aliquo et vere quod potest

Scoticarū

esse ep̄s: qui tñ nunq̄ erit ep̄s:
vel cuius possibilitas nunq̄ re-
ducetur ad actū: et hoc p̄ in p̄-
posito p̄ causas mortis post la-
psu q̄ sunt due in gñe. s. vel ab
intrinseco vel ab aliquo extrin-
seco. prima ē duplex: q̄ vel cor-
rumpit ab intrinseco p̄ actionē
mutuā filiorum inter se et infra
corpus. vel ppter actionē intē-
sam vni⁹ intrinseci in aliud: vel
corrumpit p̄ defectū alterius
cōtingentē. s. ex subtractiōe nu-
trimēti vel h̄mōl. primo modo
accidit corruptio naturalis in
animatis nō ppter actionē ele-
mēti in elementū. vel ppter ali-
quā qualitātē elementarē acti-
uā vel passiuā. q̄ nec elementa
nec eorum qualitates manēt in
mixto. vt dictū est supra in. q. de
mixtione elementorū. sed ppter
actionē vnius partis organice
in aliā partē corrūpendo ipsas:
vt corpus fiat indispōsitū et in-
habile ad animationē. 19. dist.
secundi. q. vnica. A

Homo in vli ostēsus amat. amo-
re amicitie: et ppter illud amat
hic homo. sicut etia3 iustitia in
vli cōcupiscit: et ita hec iustitia
huic. 3. dist. primi. q. 3. J. R

Homo intelligit vt animal rōna-
le: vt substantia: vt mansuetū na-
tura: vt nobilissimū animalū.
In primo intellectu intelligitur
fm rōnem quiditatiuā p̄ptia3
in scōo: in cōi: in tertio per acci-
dens. i. in p̄ptia passione. In q̄r-
to in respectu ad aliud. S3 p̄fe-
ctissima notitia de hōe nō pōt
esse in respectu ad aliud: q̄ ista
psupponit notitiā absoluti: nec
de hōe sub rōne passiōis. q̄ no-
titia passiōis psupponit notitiā
subiecti: nec de hōe in vli: q̄

speculationū

illa est cōfusa. ḡ nobilissima co-
gnitio de homine est fm rōnez
quiditatiuam. 3. q. prolo. B

Homo totus cecidit in morte: et
etiam ponēdo formas mixti ibi
aliā ab anima intellectiua vt
credo esse vey: illud mixtū dis-
solutū est vel in morte: vel post
mortē necesse ē ad resurrectio-
nem: primo quidē ordīne natu-
re illud mixtū reparari idem: et
scōo illi mixto alia3 intellectiua
eādē reuiri vt sic resurgat idē
homo. 43. dist. quarti. q. 3. A

Homo tota vita sua existēs in me-
rito in instāti mortis nō pōt de-
mereri: nec ponere obice3 quin
premier. meruit em̄ vt tūc dare-
tur sibi impeccabilitas: ne tūc
posset ponere obicē: et iō deme-
rentibus p̄ totam morā vie nō
pōrēci q̄ ille in instanti remu-
nerationis ponat obice3: et ille
nō hoc em̄ vt ponere q̄ instāti
premiū nō sit terminus. s3 q̄ tūc
sit in via. aut saltem ille qui pōt
ponere obicem est in via. et irra-
tionabiliter vt ponere obicem.
5. dist. secundi. q. 1. J. D

Hominis auersio a deo est essen-
tialis rōpeccati cuiuscūq̄. sicut
em̄ formalis rō rectitudinis ē
p̄ptia virtus in actu finis circa
ens ad finē. et sic carētia rectitu-
dinis talis est carētia p̄ptie
virtutis a fine: q̄ p̄ptia auersio
formalis ab eo qd ē necessariū
ad finē: et hoc modo nihil aliud
est auersio nisi inordinatio vo-
luntatis circa aliquid ordinatū
ad finē ex precepto diuino cir-
ca q̄ deberet ordinari. 37. di. se-
cundi. q. vnica. J. D

Homini exposito multis tētatio-
nibus circa diuersas materias
impfectio circa vnā materiā est

Octaua

vna occasio imperfecte agendi circa alia: et perfecta dispositio agendi circa vna3 iuuat ad recte se habendū circa alia. iuuant g se mutuo sicut forores: s3 nulla est reqsita ad perfectionē essentialem alterius: sicut prius nascitur vna foror: q̄ alia: et sicut virtutes non possunt simul generari 36. dist. tertij. q. vnica. f. d.

Humanitas in assumptione non est rō primi subiecti: ad qd stet resolutio: s3 ē quasi passio prior mediās inter primū subiectum istarū veritatū: qd est verbum: et alias posteriores passionēs: vt natus et. p3 est qd hūanitas nō pōt esse rō subiecti respectu passionis prime: q̄ est esse incarnatum: q̄ illud dicitur de verbo nō pre intellecta humanitate in ipso: vt in subiecto. 3. q. prolo. f. q.

Ianua fuit aperta marie p meritis passionis christi fuisse acceptē specialiter in ordine ad hanc psonam. vt ppter illam passionem nunq̄ huic psonae inesset peccatum: et ita nec aliquid ppter qd ianua clauderet: cum tamē sibi ex origine competeret vnde ianua clauderet sicut alijs. 3. dist. tertij. q. 1. f. d.

Idea Platonis non pōt eē principii generandi substantiā compositā: q̄ nulla substantia oīno imaterialis pōt generare substantiā cōpositam nisi mediāte corpore. Et vnde est hec ppositio vera apud philosophum: dico qd ex hoc qd ponit ordinē causarum in vniuerso esse simpliciter necessarium: et vidit substantias separatas fin positionē suam mouere celos: vt p talem motū producant aliqua in istis inferioribus:

Sectio

non aut sic mouerent si possent immediate producere ista: q̄ tūc ille ordo causarū non esset necessarius: quod sibi est inconueniens. Nec per hoc op3 imponere sibi trufas aliquoz: qd substantia separata non possit causare aliquid hic inferius ppter aliquā imperfectionē vel tale aliquid vel tale in substantia separata vel ppter improprietionē simplicis ad cōpositū: sed tñ ppter istum ordinē causarum: concessit est qd substantia simplex causat celum motū: qd est cōpositū per accidens: et quare nō ita cōpositū per se: cum ipsum agens nō magis habeat conuenientiā cu3 cōposito per accidens nec toto: nec partibus: q̄ cum cōposito p se: s3 non cōmunicamus cu3 philosopho in ista ppositione ordo causarum naturalis est simpliciter necessarius: ipse etiā diceret qd accidens simplex nō posset producere subiectū quale: nō q̄ negaret accidens simplex qñ est in subiecto esse totā rōnem agendi: et ita si posset per se eē posset per se agere: s3 q̄ negaret illud posse per se esse ppter necessitatem ordinis causarū apud eum 12. dist. quarti. q. 3. f. d.

Idee sunt cōmunes cuiuslibet persone: s3 appropiunt xpo ppter modū ppter emanatiōis eius: q̄ pcedit vt notitia actualis declaratiua omnis obiecti. quod quasi habitualiter cōtinetur in memoria paterna. 8. q. q. f.

Idee sunt obiecta secundaria cognita fin q̄ sunt aliqua extra: non tamen ipsa includunt aliquā notitiā dictatiuā de operando vel de nō operando: licet

Scoticarū

ipsa representent operabilia: s; cognitio operabilis nō est sciētia practica: nisi virtualiter includat principiū vel conclusiōnem practica. sic nō est de ideis in intellectu diuino. 38. dist. pūm. q. vnica. 5

Idem actus pōt esse recte circumstantionatus non soluz multis circumstantijs particularibus q̄ non sunt multe bonitates: sed integrant vnam bonitatem: s; etiam pōt idem actus esse circumstantionatus complete oibus circumstantijs pertinentibus ad vnam virtutē: et etiā omnibus pertinentibus ad aliā virtutē et ita fmi dictamina diuersa perfecta prudētie respectu multorum finium propriōrum. Exemplum. vado ad ecclesiā ex iustitia: q̄ teneor per obedientiam vel ex voto: vado etiā ex charitate ad deu. vt orem vel vt exhibeam deo cultum latrię: et vado etiā ex charitate fraterna vt edificem proximū. Et breuiter in quocunq; actu siue bono tñ bonitate morali: siue vltra bonitate meritoria quāto p̄currunt plura moria ordinata tanta melior est. 18. q. q. 2

3des et diuersuz. nō sunt imediata circa quodcūq; p̄dicatū: vt p se dictū de subiecto: imo nec p̄dictoria sic sunt imediata: nec enī hō per se est albus: nec per se est nō albus: tñ inter p̄dictoria absolute sumpta vel absolute dicta de quocunq; nō est medium: ita si p̄prietas est res. est res eadē vel alia: verū est q̄ eadem. sed tunc nō valet p̄fictia: q̄ fit per se eadem vel alia. 2. dist. pūm. q. 7. l. 1. k.

3des esse qñq; immediate succedit

speculationū

nō esse opposito: sicut in inītā in quo res incipit esse: qñq; aut nō immediate succedit ipsi non esse: s; quasi eidez esse vt prius habito. ita intelligēdo q̄ h nō sit ista prioritas in ipso esse fmi se: tñ dī esse in ipso per cōparationem ad aliud prius secū coexistens: prius respectus quī s. est ipsius esse ad nō esse p̄cedens nō est realis: q̄ nō est ad terminū positiuū. scōs aut q̄ est ipsius eē ad esse idē quasi p̄existēs vel magis cū alio priori existens nō est realis: p̄ quāto est eiusdem ad idez. respectus aut ipsius eē ad causam a qua ē: est realis: igit neuter illoz dictoꝝ respectū est idē illi. 12. q. q. 5

Idem homo in numero nō solū quo ad animā. sed etiā quo ad corpus organicū potuit esse filius Ader filii Abraę: et ex quocunq; istoz duorum fuisset: idē in nūero fuisset: q̄ si nihil substantie filij sit de substantia patris: s; totū de mēstro: vt vult p̄s scō de gene. animalū vel si ibi p̄arrat semē viri cum isto semine mulieris. Dico tñ q̄ eadē materia ex qua iste generatur: q̄ fuit in statu nature lapsa sub forma alimēti talis potuit esse in statu innocentie sub forma alia: puta pomi vel hmoi. 20. dist. scōi. q. 2. 25

Idem pōt se mouere: non tñ motione corporali: s; etiā spiritali: et etiā vlt̄ quecuq; actio virtualis: inuoca pōt stare cum potentia ad actum suū formālē: et tunc quō idem nō sit in potētia et in actu prout sunt differentie entis opposite: nec p se: nec denotatiue: et tñ idem est in potentia hoc est principiū passiū

Octaua

et in actu hoc est principium actus
eiusdem: hoc frequenter dictum
est. 3. di. scđi. q. 8. l. 20

Ignis semper manet in se purus
puritate naturali. tñq; summe
actiuus ita q; statim puerteret
ignis in se si qđ extraneae natu
re ascēderet ad regionē illā. tñ
q; nihil p actionē corporis cele
stis eleuat ad illā regionē ignis
puri vt sic fiat ignis impurus.
spāliter aut illa impuritas ē su
mo sacrificiorū oblatorū idolis
et de infectione ex peccatis ho
minis nō ascēdit ad sperā ignis
q; nec fumus ille nec aliqua in
fectio quecuq; ex actib; immū
dis vsq; ad ignē pōt ascēdere. il
la aut depuratio ponit ppter
impuritātē aeris hctam ex acti
bus peccati humani. 47. dist.
quarti. q. 2. C

Illa aqua q; fluxit de latere sa
uatoris nō fuit slegma s; vera
aqua. qđ pbatur ex vbiis euan
geliste. Et q; vidit testimoniū p
hibuit veritati pfecto nō aquā
s; slegma dixisset si non fuisset
aqua s; slegma. Probat etia; a
posteriori p materiā sacramēti
baptismi. nec in hoc inquit verū
regeneratiōis sacramentū fuis
set ostēsum. cū p sacramentum
baptismi nō regenerent in fle
smate s; in aqua. pbatur et p
aquā miscendā in sacro eucha
charistie. probat etiā quarto p
figurā que pcessit sup hoc inue
teri testamēto qñ Moyses per
cussit silicē. et ex ea nō slegma.
s; aqua manauit q; vel fuit ibi ē
nouo creata miraculose. vt de
cōponētibus resoluta. S; qua
litercuq; dicat de aqua lateris
xpi. q; fluxit sicut sibi placuit.
nō ppter hoc ibi sacramēta su

Sectio

sceperūt efficaciat supia dictū
est. s; ppter quandā similitudinē
pfectiorē ad baptisimū et eucha
ristiā. certū est tñ q; baptismus
nō pōt fieri nisi i aq; uali. q; xps
hoc instituit. 3. di. quarti. q. 3.

Illa cognitio ex multis actib; et
experimētis p̄tū ad aliqd ē ne
cessitatis in nobis; aliquo mō
nō. quo ad cognitionē intuiti
uā semper est necessitatis et quo
ad hoc ppetebat xpo. q; fuit no
biscū viator. tñz aut ad cogni
tionē abstractiuā nō semper ē ne
cessarius ille pcessus. q; hec pōt
haberi p species nō tñ abstrac
tas s; infusas qbus habuit eā
xps. tñ quo ad hoc nō fuit mo
dus ille necessarius in xpo sicut
in nobis. 14. dist. tertij. q. 3. D

Illa forma corporeitatis nō est
dispositio necessariavel necessi
tans ad intellectiū. et statim
sequat eā intellectiua in gñatio
ne hoc nō est ppter necessitatē
inter eas. s; q; agens superius
h; passum pportionatū cōposi
tū. q; ex materia et forma mixtio
nis. et qñ h; passum pportiona
tū cōpositū statim inducit in il
lud illā formā cuius est capax.
11. dist. quarti. q. 3. l. 7b

Ista negatio cognitiois singula
riū nō est in nobis. q; repugnat
intellectui nostro. cognosce
mus enim singularia sub pro
prio rationibus in patria eodē
intellectu quē modo habemus
sed pro statu isto intellectus no
ster nihil cognoscit nisi quod
potest gignere phantasma. q;
non immutatur immediate nisi
a phantasmate vel a phantas
tabili. entitas autem singularis
non est propria ratio gignendi
phantasma. sed tñ entitas na
ture

Scoticarum

speculationum

ture pcedēs illā entitatē singu-
larē. ipsa autē entitas singularis
non est nata mouere immediate
aliquā potentia cognitiuā nisi
intellectus: et quod nostrū nunc non
moueat est ppter cōnexionem
eius ad phantasiam. in patria vero
nō ē talis cōnexio: idē ibi hoc vt
hoc itelliget. 14. di. tertij. q. 3. &

Illa relatio q̄ formali constituit
suppositū p se nō est in aliquo
subiecto: q̄ suppositū p se ens
nō h̄z formale lherēs p̄tie lo-
quēdo de lherēte. q̄libet autē re-
latio accidentalis ē nō p̄stitutō.
suppositū: et p̄ p̄ns sola illa que
cōstituit suppositū est nō in he-
rēs. 12. dist. quartij. q. 2. §. 20

Illa sola forma dī p̄ncipiū ope-
rādī organice q̄. s. quodāmodo
illimitata in agēdo: pōt ēē p̄nci-
piū difformis actionū: q̄ tñ non
p̄nt elici nisi mediātib⁹ partib⁹
dissimilib⁹. et idē requirit q̄ p̄fecte-
bile a tali forma habeat p̄tes
dissimiles p̄ quas opatiōes il-
le organice exercēatur. et talis
forma est p̄tie sola ala que p̄
pter sui p̄fectionē vltra formas
inferiores pōt esse p̄ncipiū plu-
ris opationū p̄ ipsam cōuenien-
tiū suo toti. et idē requirit p̄ suo p̄-
fectibili adequato corp⁹ habēs
p̄tes maioris dissimilitudinis
que conueniūt pluribus opera-
tionibus dissimilibus quarum
pōt ēē p̄ncipiū. 9. q. quoli. &

Illa tria in diffinitione eternita-
tis a Boetio posita. s. intermi-
nabilis qd̄ excludit desitionē: et
tota sit qd̄ excludit successionē.
et p̄fecta possessio qd̄ excludit
depēdētiā et p̄ncipationē nō vi-
dētur dicere vltra vitā nisi re-
lationē positivā vel negatiuā.
negatiuā qd̄ negatione termi-

natiōis: negatiōe successiōis: et
negatione depēdētie: et relatio-
nē positivā potentialē vel apti-
tudinalē: q̄ interminabilis vi-
det̄ dicere posse p se coexistere
cuiusq̄ durationi vel existētie:
tota sit sine variatiōe et successi-
ōe posse coexistere cuiusq̄ p̄-
fecta possessio a seipso existere et
non dependere in existendo. 6.
q. quoli. §. 8

Ille act⁹ de se malus cui⁹ obie-
cto repugnat ēē boni: siue cuius
ius obiectū repugnat actui et
act⁹ agēti: et p̄ oppositū ille est
de se bon⁹ cui⁹ obiectū ē simplr
bonū necessariū perfectissime
conueniēs agēti. 26. dist. quat-
ti. q. vnica. infra. C

Ille bñ p̄nt ēē obiectiōes et subti-
litates Bernardice: et qd̄ satis
asinine timendo ne asin⁹ bibat
sacramētū: q̄ aq̄ neq̄ ante pla-
tionē verborū: nec in platione:
nec in vltimo instanti: neq̄ bre-
uiter vnq̄: neq̄ sine verbis vel
cū verbis est sacramētū. s. ipsa
ablutio in aq̄ et ad bibēdū illā
nō pōt venire aliq̄s asinus nec
ista simultas vltimi instātis p̄-
latiōis verborū et ablutionis est
necessaria. nā apostoli baptizā-
tes tria milia vno die. Act. 7.
nō semp cū vltima syllaba for-
me asp̄sect: ita q̄ tūc aq̄ terige-
rit baptizātū. 6. dist. q̄rti. q. 3. &

Ille intellect⁹ non eodē formali
nouit habitualiter plura q̄ si-
ne d̄dictiōe pōt nosse hic habi-
tualr et nō nosse illd̄: q̄ d̄dictio
est q̄ habeat idē formali et nō
habeat: et q̄ habeat aliqd̄ quo
sit formali tale: et nō sit tale. 3.
dist. secūdi. q. 10. §. 20

Ille q̄ vcre est semel absolut⁹ a
p̄ctis oibus penā exteriorē sibi

imposita pōt soluere vel i cha-
ritate vel in pctō mortali. et esto
q in pctō mortali soluat nō te-
netur eā iterū soluere: nec hic:
nec in purgatorio: nec in infer-
no. Sed si aliq nūq̄ vere ab-
soluatur ab isto pctō: q̄ qñ de-
bet absolui ponit obicē qualis
est hypocrita q̄ ponit obicē tñc
tenet soluere qualēcūq̄ penā
exteriorē soluat vel satisfaciāt.
Et rō est: q̄ pri⁹ opz penā eter-
nā cōmutari in tēporalē anteq̄
aliqua pena temporalis sit ali-
qua solutio p ista culpa. Quā-
do aut ille hypocrita cōstitetur
nō est sibi cōmutata: q̄ nec ab-
soluit ab ista culpa cōmutata.
est aut qñ iste semel vere peni-
tet: l3 qualitercūq̄ postea recti-
diuet. Iste em̄ aliqñ vere fuit in
stus et nō debitor pene eterne
p prius cōmissis: sed ille hypo-
crita semp manet debitor pene
eterne p prius cōmissis: et etiā
de nouo sit debitor noue pene
pro nouo pctō qd hic cōmittit.
17. dist. quart. q. 1. p

Ille q̄ est simpliciter dissentiens
oīno nō recipit sacramētum. et
ideo cessante dissensu esset sim-
pliciter baptizāndus: q̄ vero sim-
pliciter p̄sensit: l3 fm̄ qd dissen-
tiat est baptizā⁹: et cessante dis-
sensu illo fm̄ qd nō est iterū ba-
ptizāndus. 4. dist. qrti. q. 4. E

3lli q̄ iā pridē ad chustianitatez
coacti sunt: q̄ iā cōstat sacramē-
tis diuinis associatos: opz vt si
dē quā necessitate susceperunt
tenere cogātur: ne nomen dñi
blasphemet: et fides quā susce-
perit cōtēptibills habeat. Exē-
plū hui⁹ qualiter aliq̄s pōt cō-
sentire i illā ablutionē suscipiē-
dā eo mō quo cōfert ab eccle-

lia: et tñ noller: si posset euade-
re tōmētā: q̄ nō credit eā ali-
quid valere sicut potest haberi
de eo q̄ nō credit verba incāta-
tionis posse habere aliquē effe-
ctū: tñ cōcedit incātātū q̄ dicat
illa verba sup eū ea intentione
qua solet ea dicere dicēdo i cor-
de suo: valeāt quātū valere po-
terunt. Iste vere diceret incāta-
tus. et si talis incātatio sup ali-
quē diceret cōsecrato diabolo:
ille esset diabolo consecratus.
4. dist. quart. q. 4. E

Illud chaos qd ponit a theolo-
gis attingisse vsq̄ ad celū empy-
reū: erat materia oīm corpora-
liū cōtempoz a celo empyreo: et
etiā ponetur materia fm̄ se: et
quātū est ex se euadē rōnis in
quocūq̄: et ita habent ipi discor-
dare a p̄ho in hac p̄positione.
celū est necessariū et incorrupti-
bile quātum em̄ est ex natura
sua esset simp̄ corruptibile: q̄
sibi inesser illa potētia ad con-
trariū: q̄ tñ forma celi nō h3 cō-
trariū potēs vincere istam for-
mā. iō nō pōt corūpi ab agēte
naturali a quo recipit istā for-
mā vel etiā corūpi in ignē vel
aquā. 14. dist. scōi. q. 1. D

Illud denoiatiū quod natū est
denotare gñaliter multa. puta
totū et partē accidēs et subiectū
nō denominat totū p partē: ne-
q̄ subiectū p accidēs sicut vnū
qd natum est dici de subiecto et
accidēte nō denoiat formaliter
subiectū p accidēs: nō em̄ dicit
for. vnus vnitate accidentis vt
albedinis: ita q̄ si albedo sit
vna et for. erit vnus. et si albedi-
nes plures for. plures: q̄ for. ē
tantū vnus. ergo cū hoc qd est
creatura natū sit dici generali

ter de entibus tā de supposito
q̄ de natura: nō denominabit
suppositū rōne nature: nisi con
ueniat supposito ppria denota
tione: nullo aut modo cōuenit
huic supposito nisi q̄ denomi
nat ipsam naturā: et p̄ ipsam nō
potest denotare suppositū. Et
per hoc patet quare x̄ps d̄i ge
nitus tēporaliter et nō creatu
ra: q̄ generari denotat naturā
et mediāte natura natū est de
nominare suppositū. creatura
nata est denotare vtrūq̄ ppria
denominatione: et ita neutrum
est ibi ratio qua respectu alte
rius. 11. dist. tertij. q. 1. ff.

Illud d̄i regulariter fieri qd̄ sit
fm̄ regulas determinatas a sa
piētia diuina: quarū hec ē vna
q̄ peccatū cōmissum nō delea
tur sine displicentia de pctō cō
misso: que apparet multū rōna
lis: q̄ sicut peccatū auertit a fi
ne et cōuertit ad creaturam: ita
rationale est q̄ nō deleatur ni
si p̄ motū oppositū auertentē a
pctō siue a creatura: vt circa il
lā fuit peccatū et cōuertentē ad
deū. 14. dist. quarti. q. 1. X.

Illud est simpliciter volūtū qd̄
quis vult quātū in ipso est: et il
lud fm̄ quid: qd̄ quis vult pro
pter necessitatē presentem. pu
ta simpliciter volūtariū est pe
riclitanti nō p̄icere merces: iō
tristatur de proleciōe: et proij
cere est voluntarium fm̄ quid.
15. dist. tertij. q. vnica. I. S.

Illud est simpliciter violentū qd̄
opponitur simpliciter natura
li: et magis violētū qd̄ opponit̄
perfectiori naturali et min⁹ qd̄
minus naturali. Exēplū: aquā
esse sursum vt saluet plenū in
vniuerso nō est simpliciter vio

lētū: immo si tūc descēderet res
licto vacuo superius esset sim
pliciter violētū: et fm̄ quid na
turale: q̄ natura toti vniuersi
magis est principiū naturalita
tis q̄ natura istis particularis:
et magis naturale est quod ta
li toti cōuenit q̄ qd̄ pprie huic
parti. corpus aut mixtū et maxi
me humanū p̄fectius quoddā
est naturale quocūq̄ elemētō
rū: et iō qd̄ naturale est illi cor
pori hoc est simplr magis natu
rale q̄ qd̄ eēt naturale vnicui
q̄ elemētōrū fm̄ se. magis ergo
naturale est q̄ cōseruetur cor
pus hōis et elemēta violētē in
eo q̄ q̄ violentē dissoluat cor
pus hominis: et vniūquodq̄ ele
mētū sua naturalitate tēdat in
suū propriū locū. Ita aut p̄po
sitio nullū violentū perpetuū:
nō est necessaria theologis lo
quendo de violento contra na
turam particularem huius: q̄
deus pōt cōseruare aliq̄d par
ticulare p̄petuo sub opposito
eius ad qd̄ naturaliter inclina
tur: sed apud Aristō. erat vera
q̄ oipotētie passine ponit in to
ta coordinatione causarū acti
uarū correspondere aliquā cau
sam que aliquando necessario
reduceret eā ad actū. ergo illa
potentia naturalis aliquando
reduceretur ad actū: et ita violen
tū sibi oppositū corrūperetur.
49. dist. quarti. q. 13. 3.

Illud est verum de iure natura
li cuius veritas est nota et ter
minis: et tale est principiū in le
ge nature: sicut et in speculabi
libus principiū notū est ex ter
minis siue quod sequitur eni
denter ex tali vero sic noto cu
iusmodi est conclusio practica

demōstrata. et stricte loquēdo
nihil aliū ē de lege nature nē
si principiū vel cōclusio demō
strata sic tñ extēdēdo qñq; bī
illud esse v̄ lege nature qđ est
verū prāctici cōsonū pūcipijs
et cōclusionib; legis nature in
stantū qđ statim notū ē oībus il
lud conuenire tali legi. 17. dī.
quart. q. vnica. B

Illud fundamētū v̄ motu octa
ue sphere qđ debeat redire ad
idē punctū 36. milib; annorū
acceptū a ptholomeo probat
per Thēbit qđ probat celū stel
latū nō sic moueri ab occiden
te in orientē: qđ tñc aliqñ foret
in principio eāri noni celli stel
la illa qđ alias fuit in principio
capitoni noni celi: et ideo po
nit motū octauī celi vel stella
ri eē in quibuscūq; paruis circu
lis descriptis sup̄ principiū arie
tis et libree noni celi. et qđ ille est
quidā motus accessus et recess
sus sūm qđ principiū arietis mo
bilis in suo circulo ascendit. et p
oppositū caput libree mobilis
in suo circulo descendit: et aliū
eōuerso capite arietis descē
dēt caput libree ascendit. et sic
mouent stelle i octauo celo b;.
longitudinē et latitudinē sūt. si
ergo ille motus probaretur in
aliquo tpe cōpelli in quo tēpo
re nō possent oēs orbes inferio
res redire ad eundē sitū quem
huerūt in principio illi? mot? se
dret. ppositū. 43. dī. 4. q. 3. J. B.

Illud nō h̄t cōplete aliqua cātio
ne cuius oppositū v̄ stare po
sita tali cātiōe. 2. dī. scōl. q. 1. A

Illud nō terminat sufficiēter dē
dentis alicuius quo circūscri
pto sufficiēter terminatur illa
depēdētia: qđ tunc aliqd depē

deret ab aliquo quo circūscri
ptū nō haberet a quo
sufficiēter dependeret et p pñs
quo circūscripto adhuc posset
remanere in suo esse: et ideo si
plura in eodē ordine possent
sufficiēter terminare depēden
tiam vno eorum circūscripto
adhuc terminaret depēdētia
cōplete qđ ē ad alterū. et ita illud
nō terminat: et pari rōe de alte
ro argueret. et sic neutrum vel
vtrūq; terminat. 3. q. 4. J. b.

Illud qđ h; de rōne sua forma
li qđ sit perficiēs alterū et alter
sit susceptiuum illi. et de rōne
sua ē perfectibile ab illo: hec in
quātū h̄mōi sunt diuersa pñs
intātū qđ impōt ē qđ vñs quā
tūcūq; crescat in pfectiōe sub
stāiali et eēntiali in suo genere
sit alterū eēntialr vel cōtineat
illud vnitue: sicut p; de mate
ria et forma substātia et accidēs
te. nā stāte limitatiōe subiecti
impōt erit ipm includere pfe
ctionē suā et eēntialr et vnitue:
puta si potētia materie sit po
tētia receptiua forme quātū
cūq; crescat h̄mōi potētia in
pfectione talis potētie nunq;
cōtinebit vnitue formam: nec
subiectū siue substātia accidēs
s; quātūcūq; cresceret h̄mōi
pfectibilia tñ crescerent in ca
pacitate et potētia nisi poneret
substātia creata formālr infini
ta sicut deus: tunc tñ vnitue
cōtineret suas pfectiones: et es
set eadē eis sicut de? qđ ē im
pōt ipsam. s. esse infinitā et p
hoc quātū charitas sit perfe
ctio finita vel gratia tñ nullus
gradus entis siue substātie quā
tūcūq; maxim? ex quo tñ finis
tus ē p̄t eē in quo vnitue pfe

Scoticarum

ctio charitatis p̄tineatur. quā-
tum igit̄ cresceret creatura rō-
nalis. Entitatem nobilitate sub
stanciali tñ cresceret impotētia
vel capacitate: et nō alr̄ quātū
cūq̄ et cōcrearetur ḡfa alicui
creature: semp̄ tñ ḡfa eēt gra-
tia nec eēt naturalis. Itaq̄ d̄ na-
tura sua vel p̄his naturā neces-
sario. 23. di. scōi. q. vnica. 5

Illud qđ ē formalr̄ actus volū-
tatis mee: quo. s. volūtas mea
vult nō ē actus volūtatīs diui-
ne s; effectus ei⁹ q; voluntas
diuina semp̄ ē ordinata et act⁹
eius rectus et iste actus volun-
tatis mee ē inordinatus q; ca-
ret rectitudine debita: iste autē
actus a deo causante ē ordina-
te volūti sicut materiale respec-
tu causantis quēadmodū in
nobis actus noster materialr̄
est bonus q; pōt ē ex charita-
te elicit⁹ sequitur igit̄ q; velle di-
uinū sit simplr̄ perfectus q; ex
charitate elicit⁹. et h; finē opti-
mū: et itē opus exteri⁹ istius vel
le quod ē meū velle ē ordina-
tum materialit̄ siue s̄m qđ.
inordinatū autē simplr̄ inquan-
tū ē actus quo formalr̄ volun-
tas mea vult. 37. di. secundū.
q. vnica. i. 25b.

Illud qđ ē propriū potētiale ad
formā specificā nō distinguit
specificē ab ip̄a sp̄e q; ipsū vt
ē potētiale non est cōplete in
aliqua sp̄e. 17. q. q. 5

Illud qđ pōt ē pars integralis
homogenea totius et si partici-
pet eē ei⁹ qñ est in toto et nō p-
ticipet qñ ē extra totū tñ sepa-
ratū nō ē imperfectū q; h; eē
eque perfectū cū illo eē qđ pōt
participare. vnde nō ē p̄prie
ordinabile ad eē totū sicut illū

Speculationum

qđ natū ē eē pars eēntialis per
se ordinabilis ad eē illius cui⁹
natū ē eē aliqd nec pōt eē in se
aliquid eiusdem rōnis cum il-
lo. 9. q. q. i. 20

Illud qđ precise accipit a forma
p̄iori et qđ p̄cise accipit a for-
ma posteriori sic se hñt q; neu-
trū per se includit in altero: iō
nō ē p̄dicatio p̄ se sicut neq; cō-
uerso et iō ponēdo gen⁹ accipit
a forma p̄iori et differētiam a
forma posteriori cōcludēdū est
q; nec genus p̄ se p̄dicabilē de
differētia nec cōuerso. qđ con-
cedo: s; nō sequit̄ q; gen⁹ nō p̄-
dicet p̄ se d̄ sp̄e: q; sp̄es tñ im-
portat d̄fias ultimā tāq̄ p̄nci-
palē i rōe sua: nō tñ precise im-
portat illud: s; cū hoc rōnē ge-
neris tāq̄ de p̄ se cōceptu ei⁹
11. di. quartū. q. 3. i. ff

Illud qđ significat p̄ vocem p̄io-
rie ē res: sunt tñ signa multa
ordinata eiusdē significati i f̄a:
vox: et cōceptus sicut sunt mul-
ti effect⁹ ordinati eiusdēz cāe:
quorū null⁹ ē cā alteri⁹: vt p̄t
de sole illumināte plures p̄tes
medij: et vbi ē talis ordo cātoz
absq; hoc q; vnū sit cā alterius
ibi ē immediatio cuiuslibet res
spectu eiusdē cāe quorū null⁹
ē cā alteri⁹ excludendo aliū in
rōe cāe: nō autē excludēdo aliū
in rōne effectus immediatio-
ris: et tñ poss; concedi aliquo
mō effectū p̄pinq̄iorē eē cāz
respectu effect⁹ remotioris nō
p̄prie: s; p̄pter p̄ioritatē illaz
q; ē inter tales effect⁹ ad cām.
Ita pōt cōcedi de multis signis
eiusdē significati ordinatis q;
vnū aliquo mō ē signū alteri⁹:
q; dat intelligere ip̄z: q; remo-
ti⁹ nō significaret nisi p̄prie aliq̄

mō immediatē significaret: et tñ
 pp hoc vñū pprie nō ē signum
 alteri sicut ex alia pte d cā et
 cāsis. 27. di. primi. q. 3. l. 7.
 Imago cōsistit in actib⁹ pñmīs
 et scōis sūt. et hoc itelligo sic ala
 h3 i se aliquā pfectionē h3 quā
 formalr ē act⁹ pñm⁹ respectu
 notitiē genite. et h3 in se aliam
 pfectionē h3 quā recipit forma
 liter notitiā genitam et h3 in se
 aliā pfectionē fm quā recipit
 formalr volitionē. Iste tres pfe
 ctiōes dicunt memoria intelli
 gētia et volūtas: vel ala in quā
 tū h3 ipas: ala igf in quantum
 h3is actū pñmū totalē respe
 ctu intellectiōis. s. ala vel ali
 quid alie: et obiectū sibi pñs in
 rōne iutelligibilis dī memoria
 et hoc memoria pfecta includē
 do tā intellectū q̄ illū. quo ob
 lectū ē sibi pñs: ipsa ēt eadem
 ala in quātū recipit notitiā ge
 nitā dī intelligētia. et intelligē
 tia pfecta: vt ē sub illa notitiā
 genita. volūtas ēt dī pfecta in
 quātū ē sub illo actu pfecto
 volēdi. Accipēdo igf ista tria
 ex pte ale. vt sunt sub trib⁹ acti
 bus suis: in istis in quā tribus
 ē substantiālitās rōe illaz triū
 realitatū: q̄ sunt ex pte ale: sed
 ē distinctio et origo rōne istarū
 actualitatū receptorum in ani
 ma fm istas realitates in ani
 ma. 3. di. primi. q. 9. l. 1. 16. di.
 scōi. q. vnica. l. 1. 15. q. q.
 Imago cōsistit in ala nō fm qd
 totalr ē vñū ens: q̄ eēntia ale
 representat vnitatē et distinctio
 nem. vnitatē respectu essētie
 distinctiōē respectu potētias:
 rū: vt sue potētie sunt sub ac
 tibus. q̄ tunc cōsideratur: ibi
 origo quasi vñius potētie ab

alia vt dictū ē dist. 16. potētie
 autem anime possunt cōpara
 ri vel respectu tēporaliū vel re
 spectu eternorū. Et vt respectu
 eternorū h3it quādā spālē sūt
 tudinē rōe q̄ expressior imago
 in ipsis: vt sic q̄ vt sub actib⁹
 respectu tēporaliū: minus eñ
 repugnāt memoria intelligē
 tia et volūtas create vt sunt re
 spectu eternorū patri et filio et
 spūi scō eternis: q̄ vt sunt re
 spectu lapidis vel alteri obie
 cti tēporalis. et q̄ minus exp̄s
 se et repñtatur imago in ala put
 h3mōi potētie ale sunt sub acti
 bus respectu tēporaliū q̄ qñ
 sunt sub actibus respectu eter
 norū. h3inc ē q̄ aug: dicit imagi
 nē eē i potēde supiori q̄ ē respe
 ctu eternorū nō i potēde infio
 ri q̄ ē respectu tēporaliū: nō q̄ ibi
 nō sit imago i eisdē potētis h3
 minus exp̄ssa: vt dictū ē. 2. 4.
 di. scōdi. q. vnica. 10

Inequalitas intellectiōis et in
 tellect⁹ ē ppter limitationē ex
 tremorū: ppter quā vel sine q̄
 alterū excedit alterū additum
 ex vtroq̄ extremo additū aut
 infinitū vtriq̄ extremo tollit
 ab vtroq̄ extremo limitationē
 et ideo inequalitatē: et ideo tūc
 nō seq̄tur q̄ sint inequalia: im
 mo eā perfectiōis ē intellect⁹
 infinitus: et intelligere infinitū
 Et si obijciatur cōtra hoc q̄ in
 finitas nō tollit oēm inequali
 tatē q̄ albedo infinita adhuc
 excederet in pfectione nigredi
 nē infinitaz. dico q̄ infinitas
 addita alicui limitato ex se est
 infinitas h3 qd: qualis. s. potest
 cōpetere rōni talis limitati: q̄
 nō dicit infinitatē vel illimita
 tiōē: nisi rōne illius cui addit

qz hoc non pōt eē formalr sim-
pliciter infinitū. Infinitas autē
addita alicui pfectioni simplr
cui. f. nō repugnat infinitas sim-
plr ē infinitas simplr in illa rō-
ne. 7 iō ē simplr infinitas: itelli-
gere autē 7 intellect⁹ sunt ex se
pfectiones simplr formalr: nec
ex se limitatione includūt. 7 iō
infinitas addita vtrius dicit in-
finitatē simplr: non tm in istis
rōnib⁹: s; cōcomitater in enti-
tate: veritate: 7 bonitate: 7 oī
perfectione simplr vniuersalr
quia oīs pfectio simplr mutuo
7 vniuersē se includit: 7 iō intel-
ligere infinitū simplr equatur
intellectui infinito 7 ecōuerso
13. di. primi. q. vnica. f. 3

Inferiora ad verū 13 includant
ipsuz essentialiter: nō tñ inclu-
dunt oīa alia intelligibilia vir-
tualiter vel eēntialiter: qz hoc
verū: qd est in lapide: nō inclu-
dit essentialr vel virtualiter la-
pidē: s; ecōuerso illud ens qd
ē lapis cludit veritatē: 7 ita d
de quibuscūq; alijs entibus: 7
eorum veritatibus. 3. distin. pri-
mi. q. 3. f. 2

Infidelitas suscipientis baptis-
mum nō ē cā sufficiens q opor-
teat euz alias baptizari. dñtñ
ad sit intētio suscipiendi illd qd
cōfert. ecclesia. 2. di. q. 2. f. 3

Infinitas extēsiua ad aliqua vt
ad formas recipiēdas nō pclu-
dit infinitā entitatē receptiui.
sicut pz de materia si eēt rece-
ptiua infinitarū formarū: Imo
magis concludit iperfectionē
s; infinitas extēsiua ad aliqua
vt ad effectus simul cābles cō-
cludit infinitatē intēsiuā eo q
talīs pluralitas concludit ma-
iōrē pfectionē in eo qd ad plu-

ra se extēdit. nō ita de recepti-
uo. 14. di. tertij. q. 2. Q

Infinitas intēsiua est vna cā re-
pugnātie ad habere magnitudi-
nē: sed non adequatā. has
bere autē intellectualitatē sine
materia ē rō adeqta. Ista autē
duo opz cōiūgi. f. intellectualitas
lātēr immaterialitatē ad ha-
bēdum medium sufficiens pro-
bandi q nulla intelligentia sit
in magnitudine: qz sicut nō suf-
ficit intellectualitas sola s; mē-
tem Aristo. sicut pz in hoīe. sic
nec immaterialitas: sicut patz
in celo. 7. q. 1. f. 2

Infinitas ē ppu⁹ mod⁹ volūta-
tis diuine: sicut 7 cuiuscūq; al-
terius pfectionis eēntialis. 10.
di. primi. q. vnica. d

Infinitas nō est rō terminandi
vniōnē nature: s; personalitas
indepēdēs ex prima. q. huius
tertij. f. 3 si dicas q infinitas ē
eē alicui rō terminandi: qz pōt
supplere vicē cuiuslibet suppo-
siti creati. hoc pōt negari si in
termino reqratur incōicabili-
tas: nō em̄ ē idē formatr infini-
tū 7 incōicabile: qz oē infinitū
est formatr communicabile. 5.
dist. tertij. q. 2. B

Infinitas nō ē spāle attributū
s; dicit modū intrinsecū cuius
libet attributi: 7 pari rōne ma-
gnū qd qñ dicit indistincte: qd
infinitū dicit distincte. ergo ma-
gnitudo essentie nō distinguit
ab eēntia. nec ēt illa distinctōe
que est inter attributa: 7 p hīs
equalitas fm illā magnitudi-
nē nō distinguit ab idēitate: q
est fm eēntiaz: similr magnitu-
do sapientie nō distinguit a sa-
piētia illa distinctione q est in-
ter attributa. ergo equalitas

fm magnitudinem sapietie nō distinguat a similitudine fm sapientia: ois aut magnitudo est vel essentie fm quā pprie ē idē titas: vel attribuit fm quā altitius est similitudo. ergo nulla videt proprie equalitas esse in diuinis distincta ab idētitate et similitudine. 31. distin. p. 1. m. q. vnica. f. 2.

Infinītū intēsiue nō pōt esse sub ordinatū essentialr alicui alteri: nec sicut ad finē: qz bonū infīnītū nō est ppter alterū bonū. bonū aut totū vniuersi vtroqz mō se hz et scz in ordine entium inter se: et i ordine eoz ad opti mū separatū: nec infīnītū pōt ēē subordinatū alteri vt pncipalior: qz hz virtutē actiua infīnitā. Et etiā fm ipm i fine. 12. meta. Entia non volūt male disponi. vn° 8 pnceps. 7. q. 2. f. 1. 2.

Infinītū nō est cōponibile vt ps qz parte totū est pfectius: infīnītū nihil est pfectius. Infīnītū th est vnibile. i. potest terminare depēdētā alteri° ad ipm. Et si arguas qz infīnūto nō pōt fieri additio: igit nec vnio. Respō deo infīnītū nō hz in se qdclūqz ens formalr: s3 virtualr vel emīnēter: et ita verbū eo mō quo nō hz in se naturam humanā illa pōt sibi addi: hoc est qz formalr talis natura depēdeat ad verbū: vt autē est in xpo emīnēter vel virtualr nō depēdet sic ad verbū: qz sic nō hz entitatē depēdētē. i. dist. tertij. q. 1. 2.

Infinītū nō est qsi attributū vel passio entis: siue ei° de quo dicitur: s3 dicit modū intrinsecū illi° entitatis: ita qz cū dico ens infīnītū: nō habeo conceptū quasi p accidēs ex subiecto et passione:

sed cōceptū p se subiecti in certo gradu pfectionis. i. infīnitatis sicut albedo intēsa nō dicit cōceptū per accidēs sicut albedo visibilis: immo intēsiō dicit gradū intrinsecū albedinis in se et ita p3 simplicitas hui° cōceptus. i. ens infīnītū. Pfectio aut istī° cōcept° multiplicr pbat: tū qz iste cōcept° inter oēs a nobis conceptibiles: virtualr plura includit. sicut etiā ens includit virtualr bonū et verū in se: ita ens infīnītū includit verū infīnītū et bonū infīnītū et oēm pfectiōnē simpłr sub rōne infīnītū. tum qz demonstratiōe qz vltimo pcludit eē de ente infīnītō vel eē infīnītū de aliq° ente: sicut apparet ex. q. 1. 2. dist. illa aut sunt pfectiora q vltimo cognoscunt de mōstratione qz ex creaturis: qz ppter eoz remotionē a creaturis difficillimū est eo ex creaturis cōcludere. Si autē dicis de summo bono: vt de summo ente: qz illud dicit modū intrinsecū entis: et includit virtualr alios cōcept°? Rñdeo qz si summū intelligat cōparatiue: sic dicit respectū ad extra: s3 infīnītū dicit cōceptū ad se. si autē intelligat absolute summū: hoc est qz ex natura rei nō possit excedi: pfectio illa exp̄ssius p̄cipit in rōne infīnītū entis. nō emī summū bonū idēcat i se: vtrū sit finitū vel infīnītū. Et hoc apparet iprobatio illi° qd dicitur in pcedenti opt. qz pfectissimū qd possunt cognoscere de deo est cognoscere attributa reducēdo illa in esse diuinum ppter simplicitatē diuinā. cognitio emī esse diuini sub rōne infīnītū est pfectior cognitio eius sub rōne simplicitas

Scoticarum

speculationum

eis: q: simplicitas cōlatur crea-
turis. infinitas autē nō fm ino-
dum quo conuenit deo. 3. dist.
primi. q. 2. infra. &

Infinītū nullā pfectionē recipit
que informet ipm: tñ sicut illa
natura vniū sibi sine receptiōe
passiua alicui⁹ pfectiōis in ver-
bo: ita verbū ex tali vnione est
existens exiētia huius natu-
re. 6. dist. tertiū. q. 1. f.

Infinītū potētiāle est ignotū: q:
vnūquodq: est cognoscibile in
quārū est in actu: non tñ ita est
ignotū q: repugnat sibi intellē-
gi ab intellectu infinito: s; nō pōt
infinītū cognosci ab aliq: itelle-
ctu cognoscēte ipm fm modū
sue finitatis. 2. Modus etiā sue
infinītatis est accipiēdo alterū
post alterū. & intellect⁹ q: cogno-
sceret hoc mō alterū post alte-
rū cognosceret semp aliq: fini-
tū: et nūq: infinītū. intellect⁹ tñ
infinītus pōt cognoscere totū
illud simul: non partē post par-
tem. 3. dist. primi. q. 2. b

Inherētia est respectus qdā ex-
trinsec⁹ adueniēs: & hoc ad mī-
nus cuiusq: accidētī absoluto:
q: dicit actualē vnionē illi⁹ ab-
soluti ad aliū absolutū. ois autē
vnio absoluti ad absolutū ē re-
spect⁹ extrinsec⁹ adueniēs. ois
aut talis respect⁹ est illi cui lest
accidēs p accidēs: q: nō neces-
sario cōsequitur illud etiā posito
termino: tūc etiā esset intrinsec⁹
adueniēs. nō etiā pōt aliq: re-
spect⁹ magis intrinsec⁹ adueni-
re: q: qd necessario cōsequatur
fundamentū posito termino: si
etiā solū fundamentū positū sine
termino cōsequerēt nō esset re-
spectus. 12. dist. quarti. q. 1. f.

Inherētia heret albedinualio:

quin albedo nō est formaliter
inherēs illa inherētia: & si q:ris
de illa inherētia qua inheren-
tia albedinis inheret albedini:
dico q: illa est eadē inherētie
albedinis: & tñ ibi est fiat⁹. Rō
hui⁹ p:z li. 2. di. 1. q. 5. q: illa re-
latio est idē fundamētū sine q:
fundamētū esse includit dictionē.
h: mōi est illa inherētia inhe-
rētie: q: dictione est inherētiā
albedinis ad sup: hēc ē actu: &
nō inherere actu: vel nō habes
re inherētiā: s: it: ipossibile est &
dictione est ē in aptitudine: qn
et habeat in aptitudine. s; pro-
pter rōnē oppositā nulla inherē-
tia forme absolute ē sibi eadē:
q: nō est sumpt: repugnātia il-
lā formā simpliciter esse & non
inesse. 12. dist. quarti. q. 1. f.

Iustitia actualis manere nō po-
test cessante actu: q: illi⁹ subie-
ctū primū est actus i ala sicut
& rectitudinis sibi opposite. nō
etiā ala pōt esse immediatū subie-
ctū illi⁹ rectitudinis: s; tñ act⁹
i ala adhuc tñ nō manēte actu
nō manet illa rectitudo nec ei⁹
obligas. 14. dist. q:rti. q. 1. f.

Immiscere philosophiā scriptu-
re sacre sine dubio multum va-
let: & p:cipue metaphysica: vt
veritas scripture de trinitate &
intelligētis & abstractis itellu-
gal. 24. di. tertiū. q. vnica. f.

Immutabilitas agētis excludē
do causas actiuas itermedias
vel receptiuas & cludit fm Ari-
sto. q: nō possit fieri aliquid no-
uū alteri⁹ rōnis. s; si vna cōdi-
tio defecerit. f. q: cause iterme-
die actiue v: passiuē v: n: n: s: mō
de se habēt in causando potest
causare de nouo aliquid alte-
rius rōnis. Si etiā effect⁹ cau-

sandus sit eiusdē rationis pōt
de^r ipm causare: immediate nul
la posita nouitate: eo ppter di
uersitatē causarū receptiuarū:
sicut sol immediate soluit glaciē
et coagulat lutum: nulla posita
nouitate in eo. ita fm Aristo
telem hoc corpore organizato
deus necessitate immutabilita
tis causat hāc aliam: et pri^o nō:
qz materia nō erat disposita: si
cut nec sol causat alū & aliū ra
diū in aere & in aqua: nisi ppter
diuersitatē recipiētiū. sic in ps
posito de^r insiuit vniformiter in
quodlibet liquātū pōt fm Aris
to. et qz iste est dispositus: ille
nō: iō de^r impellit istū ad tale
ppositū: ad qd cōsequit cōmo
dū. illū aut nō ipellit: qz nō fue
nit i eo dispositionē illā quā di
rim^o pri^o. et ita positio Aristo.
de bona fortuna stat cū positio
ne sua. 8. phy. scz q de^r nō pōt
causare nouū mundū vel nouū
celū: vel nouū motū fm suā to
talitatē. 21. q. quoli. R

Impedimētū p statu isto. s. ordo
inter potētias inferiores subest
causalitati dei: non aut causalit
ati alicui creature: et iō cuius
bet creature q psupponit istuz
ordinē: est impedimētū. nō aut
deo vel ad deū q est sup istū or
dinē. 11. dist. scōi. q. vnica. R

Impfectio aliqua pōt repugnare
alicui: vel qz includit pfectio
nē simplr: vel qz includit impse
ctionē illi impfectioni repugnā
tē. siqdē sunt multe impfectio
nes repugnātes inter se. verbi
grā. repugnat deo eē albi: & ni
gro repugnat eē albi. deo autē
ppter pfectionē simplr: q repu
gnat toti generi coloris: imo to
ti generi qualitatis: imo toti

generi entis causati: nigro autē
repugnat albi ppter pfectio
nē suā limitatā sub genere co
loris q pfectio limitata necessa
rio habet impfectionē annexā:
alia tñ et in alio gradu a perfe
ctione albi. 3. q. quoli. T

Impossibile est aliquā speciē in
telligibilē causari i ala p influ
rum ab angelo: qz nō credo q
angel^o posset aliquā formā rea
lē q intelligo distinctā ptra vbi
causare in istis inferioribz: nec
p pns speciē intelligibilē in ala
que est forma & pfecta: lz dicat
intrinseca respectu obiecti. qua
em ratiōe posset istā imprimere:
posset imprimere intellectionē
in intellectu: qz & intellectio est
forma qdā trāscendentalis respectu
obiecti realis ex se posset ipis
mere volitionē qd nullus cōce
dit. 45. dist. quart. q. 2. R

Impossibile est qualitercūqz ali
quid esse hic realiter qd pri^o nō
fuit hic realr: qn sit aliqua mu
tatio realis vel in isto vel i illo
cui est pns realr. nā nullo mo
do est trāsitus a dictionio in dī
ctiois quātū ad aliqd pdicatū
reale qn sit aliqua mutatio rea
lis: qz si nihil mutat realr nō ē
rō quare hec pars dictionis ē
magis vera nunc q prius: nec
quare pri^o alia magis vera q
ista: & sic tā nūc q prius vel am
bo sunt simul vera: vel ambo si
mul falsa. 10. dist. qrti. q. 1. R

Impossibilitas in creatura ē p
pter formālē repugnātiā par
tiū. 43. dist. pmi. q. vnica. j. R

Immortalitas vt dictū fuit dist.
19. nō fuit impossibilitas morien
di etiā stāte isto statu: sed possi
bilitas nō moriēdi: que possibi
litas conseruata fuisset in actu

Scoticarū

nō mouēdi p multa adiutoria
q̄ dicta sunt ibi: puta p̄sum li
gnivite: p̄ custodia angelorū:
p̄ p̄tectionē diuinā: ⁊ bonū re
gimē intrinsecū. ⁊ cetera ibi di
cta. 29. di. scōl. q. vnica. C.

Impossibile simplr includit in
cōpossibilia que ex rōnib⁹ suis
formalib⁹ sunt incōpossibilia ⁊
ab eo sunt p̄ncipiatiue incō
possibilia a quo p̄ncipiatiue
hñt suas rōnes formales. Est
igit iste p̄cessus: q̄ sicut deus
suo intellectu p̄ducit possibile
in esse possibili. ita p̄ducit duo
entia formalr vtrūq̄ in eē possi
bili. ⁊ illa producta seipsis for
malr sunt incōpossibilia: vt nō
possint simul eēvñū neq̄ aliqd
tertū ex eis. hanc aut incōpos
sibilitatē quā habent formalr.
hñt ex se. ⁊ p̄ncipiatiue ab eo
quodāmodo qui p̄duxit ea: ⁊
istā incōpossibilitatē istorū seq̄
tur impossibilitas totius figmēti
scludētis ea. ⁊ ex ista impossibili
tate figmēti in se ⁊ ex incōpos
sibilitate partiū suarū: sequit̄
impossibilitas eius respectu cu
iuscūq̄ agētis. ⁊ ex hoc h̄z com
pleri totus p̄cessus impossibili
tatis rei quasi vltim⁹ gradus
impossibilitatis sit negatio re
spect⁹ ad q̄cūq̄ agēs: nec opz
hñt aliq̄ respectū negatiuū
ex parte de: nec ex parte cuius
cūq̄ alteri⁹. nec est forte aliqd
in nā rei: l̄ intellectus possit
cōparare deū vel aliqd agens
ad istud sub negatiōe respect⁹.
Si igit impossibilitas p̄ma ē
formalr ex parte impossibilitas.
⁊ p̄ncipiatiue a deo. ⁊ si p̄nci
piatiue reducat ad aliqd. nō
est reducīt ad negatiōē possi
bilitatis in deo: imo reductur

speculationū

p̄ncipiatiue ad intellectū diuī:
nū p̄ncipiatiue illud in illo ē:
i quo partes ille formalr repu
gnant: pp̄ quā formalem repu
gnantia totum ex eis simplr
ē impole. Et ex hoc apparet q̄
falsa ē imaginatio querētium
impossibilitatē aliquorū quasi in
aliquo vno: quasi aliqd vñū vt
intelligibile vel qualecūq̄ ens
sit ex se formalr impole sicut
de⁹ ex se est necesse esse forma
liter. nihil enī est tale p̄mū in
nō entitate: nec ē entitatis op
posite tali nō entitati est intel
lectus diuin⁹ rō possibilitatis:
nec ē intellect⁹ diuinus est p̄ci
sa rō possibilitatis opposite nī
hilo: q̄ tūc teneret illud argu
mētū de causis p̄cisīs i affirma
tione ⁊ negatiōe: sed oē simplr
nihil includit in se rōnes pluris:
ita q̄ ipsum nō est p̄mo nihil
ex rōne sui. sed ex rōnib⁹ illorū.
que intelligit includere p̄pter
formalē repugnātiā illorū in
clusorū plurium. ⁊ ista ratio re
pugnātie est ex rōnib⁹ formalib⁹
eorū: quā repugnantiam
p̄mo habēt per intellectū di
uinū. sed non p̄cise. 43. di. p̄
mi. q. vnica. C.

Inceptio simpliciter redit non
tñ q̄ sit acceptio esse simplici
ter eius q̄ dicit incipere. s̄ q̄
sit ad p̄mū esse eius. nunc au
tē fuit in incarnatiōe acceptio
nō tñ esse simplr corporis sed
ē p̄mi esse tunc aut fuisse in
ceptio esse simplr sub mō vno.
non tamē p̄mo q̄ p̄cecessisset
idem esse simplr sub alio mo
do. ⁊ ideo tunc fuisse inceptio
fm quid modo autē simplr. 10
di. quarti. q. 4. 6.

Inēdicabile simplr q̄d, s. impo:

at repugnantiā ad posse depē-
dere nō puenit pīo negationi
siue alicui rōe negationis: nec
talīs icōicabilitas ē in creatu-
ra ēt in se psonata: s; tñ incōi-
cabilitas fm qd. s. repugnantiā
ad cōicari t hoc sūte illa nega-
tiōe depēdētie actualis ista āt
incōicabilitas s; qd nō reqrit
entitatē positīuā simplr incōi-
cabile: s; tñ ētitatē positīuā re-
ceptīuā negatiōis depēdētie ac-
tualis s; incōicabilitas simplr
si alicui negatiōi pueniat h nō ē
nisi qd illa psequit entitatē positi-
uā simplr icōicabile. 19. q. q. aa
Inclinatio lapidis ad cētrū nō
est aliqd absolutū aliud a gra-
uitate t aliq potentia q lapis
hēat aliqū opationē in cētrū:
sicut aliqui imaginant. Mtra-
bilis em ēēt illa opatio: cuz nō
esset dare terminū illi: t esset
actio trāsiliēs: t cū cētrū sit sibi
cōueniēs nō agit actionē corru-
ptīuā eius: nec ēt saluatiuā: qz
nō poss; poni qlis ēēt illa opa-
tio: vel quis termin⁹ illius: iō
nālis inclatio lapidis nihil vi-
det vltra gravitatē lapidis nisi
relationē. nec pōt poni aliqua
opatio nisi forte respectu vbi
pseruādo pprium vbi: qz forte
suis ppriū vbi i cētro pūne ē
in fieri. sicut lumē in medio: s;
tūc actio illa nō est in cētrū: qz
vbi nō est in locatē: s; in locato
t sic est de volūtate: qz volūtas
nālis nō est volūtas nec velle
nāle est velle s; nāle distrabit
abvtrōq; t nihil ē nisi reko pns
potētiā respectu pprie pfectio-
nis. vñ eadē potētia vñ volun-
tas nāl; cū tali respectu necio
pnte ipsam respectu pprie pfe-
ctiōis. t vñ libera s; rōnē ppriā

t intrinsecā que ē volūtas spe-
cifice. 17. di. tertij. q. vnica. C.
Inclinatio nālis duplex est vna
ad actū pmiū. t est imperfecti ad
pfectū t cōcomitat potētiā es-
sentialē. alia ad actū scb; t est
perfecti ad perfectionē cōican-
dā t cōcomitat potētiā acchta-
lē. De pta ven. est q oppositū
eius est violētū t nō ppetuum:
qz ponit imperfectionē ppetuā;
quā pns habuit pro icōueniē-
ti qz ponit in vniuerso cōs ab-
lativas cuiuscūq; imperfectionis.
S; scbā inclinatio t si ppetuo
suspēdat nullū violētū ppe vñ
qz nec imperfectio nūc aut incli-
natio ale ad corpus tñ ē scbō
mō. 43. di. quartij. q. 2. S.
Inclinatio nālis appetit⁹ nō est
aliqd act⁹ elicītus sed est sicut
pfectio pma. t hec nō est imo-
derata. sicut nec nā cuius ē cū
tra inclinet affectiōe cōmodi in
oblectū suū. qz si hēret ex se ac-
tū elicītū nō posset illū modera-
ri quin eliceref sūme quātum
posset elici: s; voluntas vt hns
solā affectiōe cōmodi nālem
uō est cā alienius act⁹ eliciti: s;
tñ vt libera. t iō vt elicies actū
h; vñ moderet passionē. 6. di.
pūm. q. 2. f. 3.
Indiuiduationi genitī psuppo-
nit quātitas corrupti: t ois ac-
cidētia corrupti ordie duratio-
nis: qz corruptū pexistit cū ois
bus partib⁹ suis. s; ex hoc ni-
hil sequit ad. b. q. f. sit pōitas
nātr quātitatis ad eī indiuidua-
tionē: vel indiuiduationē sube-
illus in qua est quātitas. nam
ista accidētia corrupti q pcece-
dūt tpe genitū sequunt substa-
tiā illā in qua sunt: t ēt illas vt
singularē: t codē mō accidētia

geniti sequuntur substantiā genit-
rā. 3. dist. scōi. q. 4. 2.

Individuū includit pfectionem
aliquā: quāz nō includit cōe: et
pp illā pfectionē potest forma
liter includere infinitatez. et tñ
cōe ex rōne cōcept⁹ cōis nō in-
cludit illā: vt pceptū inclusum
sed est aliquo mō determinabi-
le p ipas. 8. di. pmi. q. 3. Cc.

b.c. 26

Indisciplinatus est q̄rere oīz de-
mōstrationē fm p̄m. 4. met.
p̄ncipioz em̄ demōstratōis nō
est demōstratio: et eodez mō in-
p̄tingēt⁹. alioqn̄ est p̄cessus
in finitū in cōtingētib⁹: q̄ con-
tingētia nō sequunt ex necessa-
rijs. et iō ista volūtas dei q̄vult
hoc et pducit pro nūc: est imes-
diata et p̄ia cā: cuius nō est ali-
qua alia cā q̄ reddēda sit: sicut
em̄ nō est rō q̄re voluit naturā
humanā in hoc individuū eē:
et eē potē in cōtingēto. ita nō est
rō q̄re hoc voluit nūc: et tñc eē.
sed tñ q̄ voluit hac esse. iō bo-
nū fuit illud esse. et q̄rere hūc
p̄pōnīs. 13 p̄tingētis imediate
cām: est q̄rere cām siue rōnez.
cuius nō est rō querēda. et si ar-
guas de expectare: v̄ez ē q̄ ip-
sa volūtas q̄ h̄z bonitatē ex ip-
so volibill: ipsa si est recta vult
volūtū statim eē. nisi sit aliq̄ rō
pp quā velit aliqd aliud esse: et
tñc expectet illud aliud eē tpe
opportunitatū: s̄z volūtatēz que
nullā h̄z bonitatē ex voluto: s̄z
ecōuerio: nec rōnē h̄z q̄re nūc
vult aliqd: sicut nec absolute
rōnē h̄z q̄re hoc velit. non opz
aliā opportunitatē in voluto ex-
pectare. 1. dist. scōi. q. 2. 1. ff.

Inductio nō sufficit ad sciētiaz.
nec iō scit v̄le: q̄ ex particula-
rib⁹ deducit. vñ magis sequit

sciētifice. oē totū est maius sua
parte igit hoc totū p̄ ecōuer-
so. s̄ hoc et illud totū. igit oē. vñ
evidentia p̄ncipioz in scientia
nō dependet ex singularib⁹: s̄z
si nullū singulare esset: cuiz scia
sit necessarium: adhuc sciret
vera scientia. sed p̄ncipia sunt
nota ex terminis apprehensis
fm q̄ terminiv̄ltro se offerunt
intellectui. et resolutio certitu-
dinis stat in hoc q̄ ille est talis
intell⁹ et h̄i tales termini. 24.
dist. tertij. q. vnica. 1. 21.

Intellectio ab alia intellectiōe
distinguit p̄ obiectum: ab obie-
cto vero et potētia distinguit p̄
seipsam formalt. q̄ aut ab eis
distinguit cālter h̄z a causis ex-
trinsecis: vt a potētia et ab ob-
iecto: sicut radins h̄z cālteria
sole q̄ ab eo distinguit. 3. dist.
secundi. q. 8. 1. 32.

Intellectiōis ad obiectū: inquā-
tū est motuū intell⁹: siue ma-
gis p̄p̄le inquātū est cātunz
intellectiōis: est relatio p̄tines
ad scōm modū relatiūoz: sicut
filiū ad patrē vel coloris genitū
ad gignētēz. relatio ē intell⁹
ad obiectū: vt mobilis ad mo-
tū p̄tinet ad scōm modūz. si-
cut relatio calefactibilis ad ca-
lesfactūz. s̄z p̄ter istas reliones
scōi modi est alia relatio intel-
lectionis ad obiectū vt terminū
nati ad terminās. nō enim tñ
intellectio est ab obiecto: vt a
cā efficiēte totalivel partiali: s̄z
est ad ipm̄vt ad terminās: siue
vt circa qd̄ ipsa est. Dīsa istaz
relationū p̄tēz q̄ v̄traz est sine
alia. p̄ia sine scōa in calore ge-
nito. scōa sine p̄ia i intellectio-
ne lapidis: si ficeret imediate a
deo in me. p̄ia non est idētiq̄:

q*i* idē absolutus posset fieri ab alia cā. scōa v*el* idētica: q*i* null*us* act*us* natus ēē circa obiectū posset ēē idē: t*em* nō terminari ad idē obiectū. scōa nō est ad aliquā cām: q*i* posit*us* oib*us* causis: p*er* hoc requir*it* i*tem* actu aliqd*am* terminā*re*. p*er* ēē diuidēdo: nō ē forma: nec efficiē*re*: p*er* nō finis: q*i* obiectū v*el* ē primū circa: q*uo*d est act*us*: nō est p*er* q*uo*d amātū eliz*et* act*us*: nec est m*od*us circa quā siue in qua siue ex qua. Scōa p*ot* poni tertij modi: non q*i* sit relatio m*ed*surati. sed q*i* similis illi: q*i* nō mutua. Actus enī re*sp*icit ēē circa q*uo*d sit nō cōuerso u*el* sola relatio m*ed*surati ē tertij modi. sed o*mn*is similia. s*ed* non mutua q*ui*lis est terminati ad terminā*re* modo predicto: t*em* t*em* hic concurr*it* inter eadem absolu*ta* relatio m*ed*surati ad m*ed*suram: sed p*ot* poni forma*re* alia ab ista relatiōe terminati. 3. di. primi. q. 7. 8. 3. 1. 13. q. 4.

Intellectio alicuius infiniti int*er* siue non concludit infinitatem actus: q*i* non op*er* actū h*ab*et talē modū: qualē h*ab*et obiectum: q*i* actus sub rōne finiti p*ot* ēē ad obiectū sub rōne infiniti: nisi esset actus cōprehensiuus. t*em* p*er* hoc q*uo*d talē actū circa obiectum infinitū nō habem*us*. nec est possibile. 3. di. primi. q. 2. 1. 7.

Intellectio est simpliciter perfectior p*er* h*ab*itasmate t*em* q*uo*d talī perfectiōe q*uo*d ē l*ite*ra sensitiua: q*i* intellectio est p*ro*p*ri*e p*er*fectio nature intellectuali*um* intellectuales est. que in quātū talis nobilior est tota aia sensitiua t*em* ita p*er*fectior p*er*fectione. 15. q. 4. 8. Intellectiōes h*ab*et cāz sufficiē*re* memoriā quo ad p*er*fectiōez quā

illa p*ot* cāre. ipsa t*em* eadem cā p*er*currē*re* cū superior*um* v*el* h*ab*et ordinē cōnitiāle circa illud: circa q*uo*d agit ipsa p*er*fecti*us* agit. p*er* q*uo*d ēē ordinēz nate sunt ill*e* p*ot*est*as* se invicē impedire: cū circa diuer*sa* opant*ur*. i*tem* circa idem se int*er*du*nt*. t*em* t*em* sequit*ur* opatio int*er*ior t*em* p*er*fectior vnde q*uo*d intellectus intelligeret aliquid: si esset operatio volūtatis circa idē. t*em* imaginatio circa idē imaginabile. t*em* sensus circa idē particulare: puta q*uo*d esset p*re*sens p*er*fectior esset intellectio q*i* p*ot*est*as* distincte circa diuer*sa* remittunt in actionib*us* suis. 4. 2. dist. secūdi. q. 4. 3.

Intellectio q*uo*d est opatio immanēs in op*er*ate p*ot* dici cōpetere p*er* se alicui dupl*ic*it*er*. vno mō sicut p*er* primo susceptiuo. alio mō sicut remoto. Exēpl*us* primo mō sup*er*ficies dicit*ur* alba. scōa mō nō s*ed* bene dicit*ur* homo est albus. sic aia dicit*ur* p*er* se intelligere tāq*uo*d p*ri*mu*us* receptiuū intellectōis. s*ed* nō p*ri*mu*us* q*uo*d ē vnita q*i* q*uo*d ē vnita ē rō s*ed* quā intellectio p*ro*uenit homin*um* tanq*uo*d toti p*er* formā. hō aut*em* dicit*ur* p*er* se intelligere tāq*uo*d receptiuū remotum q*i* nō recipit intellectiōnē nisi p*er* hoc q*uo*d aia que est eius forma p*ri*mu*us* recipit eam. 9. q. 4. 1. 3.

Intellectualitas nō h*ab*et rōnē attributi quasi actus scōi adueniē*re* ipsi deo. sed rōnē p*er*fectionis o*mn*ino int*er*ime. quemadmodum vita ē in deo est act*us* non attributus siue adueniē*re*. sed o*mn*ino int*er*imus: t*em* idem essentie. Ista ē vita perfecta q*uo*d soli deo cōuenit: cuiusmodi est vita intellectualis est idē cōnitiāli ipsi p*ri*me essentie. 1. q. 4. 1. 3.

Scoticarum

Intelligēs nō prius intelligēdo intelligit. p̄la ḡ intellectio nō ē a rōe oīdētē obiectū prius. ḡ est a casu quodāmodū fm Aug. li. 3. de li. ar. nō est in p̄tate nra quāvis tāgamur. ⁊ id illud est fortuitū ⁊ casuale. 21. q. q. 1. 2. Intelligere vnicū si esset infinitū obiectū: desperatū scilicet in se emīnētē p̄fectiōes infinitarū intellectiōnarū q̄ nate sunt h̄i respectu illorū obiectōrū. nō autē posset illa emīnēter cōtinere in se nisi eēt infinitūz intēsiue: qd p̄. q. vbi ille intellectiōes essent fm p̄p̄tias rōes ibi esset infinitas p̄fectiōis aliterius rōnis pp obiecta: q̄ posseta sunt infinita disparta. ḡ vbi sunt modo emīnētiōi ibi op̄ q̄ sit aliqua infinitas nō extēsiua: q̄ illaz tollit vnitās hūmā in quo continet. ergo intensiua 1. di. quartū. q. 1. f. 11.

Intelligit deitas nō cōdicari q̄si materia: sed rekonib' subsistētibus. si p̄sonē ponant relatiue: cōdicat deitas p̄ modum forme nō sformāns: sed q̄ relatio vel relatiuū subsistens est deus: nec igit essentia inforinat rekonē. nec ecōuerso: s̄ est p̄fecta idēti tas. sed eēntia h̄z modū forme respectu rekonis. sicut nā respectu suppositi in quātū ipsa est q̄ relatio subsistēs est deus ecōuerso autē nullo mō relatio est act' eēntie q̄ sic dicit dām. relatio nō determinat nām: sed hypostasim. ita nō est act' nature. sed hypostasis. Sicut q̄ relatio inforinat fundamētū: suppositū d̄ relatiūz p se scō mō fm illud fundamētū: sicut sol. ē s̄lis fm albedinē vel albedine. pater autē nō est p̄f deitate. fm

speculationū

Aug. 7. de trī. c. 4. ⁊ 6. igit h̄c nō est talis modus rekonis ad fundamētū: q̄lis est in alijs. q̄ h̄c fundamētūz nō actuatur p̄ relationē sed illa est t̄m actus suppositi vel est suppositū. Dico igit bieniter q̄ relatio ⁊ essentia ita sunt in p̄sona. q̄ neutra est forma inforinās alterū. sed sunt p̄fecte idē: s̄ nō sōfali ter. vt t̄m nō sunt formālter eadē relatio nullo mō p̄ficat eēntiā: nec est terminus sformālis receptus in essentia. sed essentia hoc mō est forma relatiōis: q̄ est q̄ relatio est. ⁊ sit q̄ est deus. essentia etiā est sformālis terminus generatiōis sicut i creaturis: nā est sformālis termin' generationis. non autē actus indiuidualis. 5. di. p̄lmi. q. 2. 11.

Intētiō nō d̄ h̄c illud in qd tendit sensus q̄ hoc mō ipm obiectū esset intētiō. sed intētiō h̄c d̄ illud p̄ qd: tanq̄ p̄ncipiūz sformale: in obiectū tendit sensus. ⁊ sic quicqd est signū ē res fm Aug. de doct. christiana. s̄ nō ecōuerso. ⁊ ideo in distinctiōe rei ⁊ signi: res accipitur pro illa re que non est signum: licet illa que est signum sit etiāz res. ita i distinctiōe rei ⁊ intētiōis: s̄ intētiō sit res ⁊ forte sensibilibis res in quā possit sensus tēdere. t̄m illa d̄ intētiō: q̄ non est tantū res in quā tēdit sensus. sed est rō tendendi in alterū. cuius est. pp̄la similitudo. 13. di. scōi. q. vnica. f. 23.

Intell's agens perfectior pōt statim ab obiecto sensibilibi causare spēm intelligibilem: in qua res h̄eat esse vt in actu intelligibile: virt' autē imp̄fectior potest requirere eē imaginabile: sicut

disponē mediā ad esse intelligibile. 9. di. scōl. q. 2. l. p.

68. 18.

Intellectus agēis est facere de non vti vte: vel de intellectu in potentia intellectus in actu: sicut dicit auctoritates philosophi. Cōmē. vnde Cōmē. 3. de ala. dicit qd si essentia rerū eint vtes: sicut posuit Plato: nō indigeremus fm ipso intellectu agēte: cū aut vte inquantū vte nihil sit in existentia. s3 nū sit in aliquo: vt representante ipsum obiectum sub tali rōne. ideo indigemus eo. Ista verba nullū intellm habēt: nisi q: intellectus agēs facit aliqd representatiū vti de eo: qd fuit representatiū singularis quocūq; illud de. intelligatur materialr vel virtualr. hoc realiter est facere representatiū sub rōne vti q: actio talis nō terminat nisi ad representatiū obiecti sub rōne vniuersalis. ergo talis actio intellectus agēis terminat ad formā aliquā realē in existentia que formalr representat vte inquantū vte: q: alr non posset terminari actio eius ad vniuersale sub rōne vti. 3. di. pūm. q. 6. d.

Intellectus agēs ponit vt p ipsum trāsserat obiectū de ordine in ordine. qd sic intelligi pōt. de ordine sensibilis ad ordinē intelligibilis. 3 p qd de ordine corporalī ad ordinē spiritualis. 3 quare requirit ibi aliqd trāssere res ppiū: rō videt eē: q: agēs qd h3 esse corporale non h3 rōnē agentis nisi in passū corporale: ppter hoc q: tale agēs requirit passum apporimatum sibi locat: q: si nō esset locat: presens esse tali agēti quasi nō p̄sens. igitur nūq; aliqd corporale

pōt esse rō immediate cāns: di aliqd spūale. nec p qd trāsserēdi ab illo ordine ad illū ordinē. 3 ita vt esse rō Augu. 12. super Gen. 29. 33 qd obiectū sit de actu intelligibilis actu intellectum non trāssert sic de ordine ad ordinem. igitur nō requiritur ibi intellectus agēs 15. q. quoli. 20.

Intellectus angeli determinat perpetuo ad intēse cōsiderādū ignē in rōe obiecti. scōo apprehendit istā determinationē ad talē cōsiderationē. tertio odit. et sicut prius istud odiū oritur ex affectione cōmodi ex q̄ vult quocūq; obiectū. put sibi delectabile fuerit cōsiderare nunc hoc 3 nunc illud. 3 pmoueret ex supbia ex qua vult vti intellectus sua s3 impiū volūtatis p̄prie: 3 cōsumat ex iudicia p̄p quā odit determinari a deo ad aliquā cōsiderationē vnicā. q̄r to sequit apprehensio nō tū nuda istā cōsideratiōis sicut in se clūdo. sed apprehensio certa de euentu istā cōsideratiōis intēse: p̄prie quinto ex hoc sequitur tristitia. 44. di. quarti. q. 2. b.

Intellectus aīe xpī subordinatus ē diuine veritati in dictādo: maxime de illis de quib3 nō pōt eē certa dictatio nisi ex regulis determinatis a volūtate diuina p̄tingēter se hnt ad eas. cuius modi sunt oīa que spectāt ad beatitudinē 3 miserā iudicator: voluntas etiā aīe ipsius ē subordinata volūtati diuine recte volēdo: 3 quantūcūq; efficaciter velit aliqd imperando illō efficaciter sic qd p suum impiū illud eueniat subordinatur ne cessario volūtati diuine. q: illa volūtas

Scoticarum

voluntas ale xpi nō est omnipotēs.
ergo impossibile ē xpm fm na-
turā humanā pncipaliter iudi-
care. Breuiter em̄ tota natura
creata simul non h3 efficac̄ im-
perii respectu huius qd est hanc
animā videre desū. Dico efficac̄
ad qd imperiū ex suo iperio in
se nō ab alia causa sequat̄ effe-
ctus. nec illa voluntas xpi presu-
met pncipaliter iperare petrū
fore beatū: sed tātūmodo sub-
auctērice imperare tanq̄ illud
imperii fiat efficac̄ ab alio su-
periore in virtute cuius impe-
rat. 48. dist. quart. q. 1. E

Intellectus apprehendit agibi-
le anteq̄ voluntas illud velit: s3
nō apphēdit determinate hoc
esse agēdū qd apphēdere dī dī-
ctare: imo vt neutru3 est offert
voluntati diuine: qua determi-
natē per volitionē suā illud cē
agēdū intellectus apprehen-
dit tāq̄ verū illud agēdū. 46.
dist. quart. q. 1. f. 3

Intellectus assentit vnicuiq̄ ve-
ro fm euidētiā ipsius rei: quā
natū est de se facere in intelle-
ctu: 7 ideo nō est in ptāte intel-
lectus firmitus: vel min⁹ firmi-
ter assentire vero: s3 tm̄ fm pro-
portionē ipsius veri mouentis
intellectū. in potestate aut̄ vo-
luntatis est itēssus assentire bo-
no: vel nō assentire: s3 imperfe-
ctius viso. 1. dist. pmi. q. 1. f. 6

Intellectus diuinus ad qdclq̄
cōparat essentiā suā in eterni-
tate cōparat: s3 nō pro eternita-
te, vñ sicut in eternitate cōpa-
rat voluntatē suā vt creatiā ad
aiam antichristi: vt possibile ad
aliquo tēpore: ita comparat in
eternitate voluntatē suā vt creā-
tē: ad aiam antichristi vt actua-

speculationum

liter existētē p illo nūc: p quo
vult creare illā animā: 7 iste qd
dem sunt due relationes ratio-
nis: sicut duo extrema: s3 vtra-
q̄ eterna: licet non pro eterno.
30. dist. pmi. q. 2. f. 7

Intellectus diuin⁹ ex necessitatē
nature est speculatiu⁹: et nō
est ad hoc formaliter libertas:
s3 nō sit sine voluntate cōplacē-
te. deus em̄ necessario est sciēs
nō aut̄ voluntate est sciēs pprie
sicut necessitate nō voluntate est
deus. q̄ si arguis si voluntas nō
possit nō velle intellectu specu-
lari. ergo nō est summe libera.
nō seq̄tur: q̄ libertas eius non
est ad intrinseca: que quasi pre-
cedūt actū eius: s3 libertas ei⁹
est ad oia factibilia. 7 iō est ne-
cesse ponere primā determinā-
tionē in voluntate respectu facti-
biliū: non sic aut̄ esset si intelle-
ctus practico⁹ predeterminaret:
immo nec pprie libertas posset
saluari in voluntate respectu fa-
ctibiliū: sed nec cōtingentia ali-
qua: q̄ intellect⁹ necessario pre-
determinaret eā mēra necessi-
tate naturali: 7 voluntas necessa-
rio pformaret se intellectui: qd
aut̄ necessario. etiā necessitate
cōsequētie est cōforme necessa-
rio: nō pōt esse cōtingēs. 38. di-
stin. pmi. q. vnica. D

Intellectus diuin⁹ aut offert vo-
luntati simplicia: quoz vnio est
cōtingens in re: aut si offert cō-
plexionē: offert eā sicut neutriā
et voluntas eligēs vnā partē. s.
cōflictionē istoz. p aliquo nunc
in re: facit illō determinate eē
verū. hoc erit p. a. hoc aut̄ exi-
stēte determinate vero essentia
est rō intellectui diuino intelli-
gēdi istud verū: et hoc natura:

liter quātū est ex parte eēntie:
ita q̄ sicut naturaliter intelligit
oia p̄ncipia necessaria q̄si ante
actū voluntatis diuine: q̄ eorū
x̄itas nō depēdet ab illo actu:
et eēnt cognita ab intellectu di-
uino si p̄ ipossibile nō esset vo-
lēo: ita essentia diuina est rō co-
gnoscedi ea in illo priori instā-
ti nature: q̄ tūc sunt vera. nō q̄
dē q̄ illa vera moueāt intel-
ctū diuinū: nec etiā terminū eo-
rū ad apprehēdēdū talē verita-
tē: q̄ tūc intellectus diuinus vi-
lesceret: q̄ pateret ab alio ab
eēntia sua: s̄ sicut eēntia diui-
na est rō cognoscedi simplicia:
ita et cōplexa talia. tūc autē nō
sunt vera cōtingentia: q̄ nūl
est tūc: per q̄ habeāt veritatē
determinatā: posita autē deter-
minatione volūtatis diuine iā
sunt vera: videlz p̄ illo scōo in-
stāti. et idē erit rō intellectui di-
uino (q̄ erat in primo) intelli-
gēdi ista q̄ sunt iā vera in scōo
instāti: et fuissent cognita in pri-
mo instāti: si fuissent i p̄mo istā-
ti. Exēplū. si i oculo meo ex po-
tētia mea visua eēt vn⁹ act⁹ vi-
dēdi obiectū q̄ semp̄ staret. tūc
si ab aliq̄ p̄sentante nūc sit iste
color p̄ns: nūc ille: oculus me⁹
videbit nūc hoc: nūc illud. et tñ
per eādē visionē: et tantūmodo
erit differētia in prioritate et po-
sterioritate vidēdi p̄pter obie-
ctū prius et poster⁹ p̄sentatū.
et si vnus color fieret naturali-
ter p̄sens: et ali⁹ libere: nō esset
differētia formati i visioe mea:
quin ex parte sua oculus vide-
ret naturalit̄ vtrūq̄: tñ cōtingē-
ter posset videre vnū: et necessa-
rio aliud: inquantū sibi vnū sit
p̄sens cōtingēter: et aliud nec-

cessario: ita vtrōq̄ istorū modo
rum ponit intellectū diuinū co-
gnoscere existētiās rerū. Patet
h̄m̄vtrūq̄ q̄ est determinatio
intellectus diuini ad illud exis-
tēs: ad q̄ determinat volūtās
diuina: et certitudo infallibilis
tatis: q̄ nō pōt volūtās deter-
minare: quin intellectus deter-
minate apprehēdat illū q̄ vo-
lūtās determinat. et imutabili-
ter: q̄ tā voluntas q̄ intellect⁹
sunt immutabiles: ex dist. 8. p̄i
mi. et tñ cū istis stat cōtingētia
oblecti cogniti: q̄ voluntas vo-
lēo hoc determinate: p̄tingēter
vult hoc. 39. di. p̄mi. q. 1. 3. 3.
Intellectus diuin⁹ inquātū ali-
quo modo prior est actu volun-
tatis diuine producit ista obie-
cta in eē intelligibili. et ita respe-
ctu istorū v̄f eē cā mere natura-
lis: q̄ de⁹ nō est cā libera respe-
ctu alicuius: nisi q̄ p̄supponit
ante se aliquo mō volūtātē seu
actū voluntatis: et sicut intelle-
ctus: vt prior actu voluntatis:
p̄ducit obiecta in esse intelli-
bili: ita vt prior causa videt co-
operari illis intelligibilibus ad
eorū effectū naturalē: vt. f. app̄-
hēsa et cōposita causent app̄-
hēssionis p̄formatē ad se. vide-
tur igit q̄ contradictionē inclu-
dat aliquē intellectū talē cōpo-
sitionē formare: et cōpositionē
nō eē cōformē terminis: s̄ pos-
sibile sit illos terminos nō con-
cipere: q̄ s̄ deus volūtariē co-
agat ad hoc q̄ intellectus ter-
minos cōponat vel nō: tñ cū cō-
posuerit: vt illa cōpositio sit cō-
formis terminis hoc videt nec-
cessario seq̄ rōnē terminorū quā
habēt ex intellectu dei causan-
te illos terminos in esse intelli-

Scoticarum

speculationum

gibili. Et ex isto apparet quali-
ter nō est necessaria specialis il-
lustratio ad vidēdū in regulis
eternis. qz Augu. non ponit in
eis videri nisi vera q sunt neces-
saria ex vi terminorū. et in talib-
us est maxima necessitas tam
cause remote q̄ proximē respe-
ctu effectus: puta tā intellect⁹
diuini ad obiecta mouentia: q̄
illoz obiectoz ad veritatē cō-
plexionis de eis: et licet etiā nō
sit tanta necessitas ad pceptio-
nē illi⁹ veritatis q̄ oppositi in-
cludat cōtradictionē: tñ neces-
sitas est ex parte cause proximē
coassistente sibi causa remota:
qz termini apprehēsi et cōpositi
nati sunt naturalr causare eui-
dentiā cōformitatis cōpositio-
nis ad terminos: etiā si ponat
q̄ de⁹ coagat terminis ad istū
effectū influētia generali: nō tñ
necessitate naturali. S; siue sit
influētia generalis: siue (quod
pl⁹ est) necessitas naturalis in-
finēdi terminis ad hūc effectū:
p̄t̄ q̄ nō req̄rit illustratio spe-
cialis. 3. dist. p̄mī. q. 4. R

Intellectus diuinus nō beatifi-
cat in vidēdo volūtātē vt volū-
tas est: qz volūtās nō est p̄mū
obiectū intellect⁹ sui: et nō beati-
ficat nisi attingēdo p̄mū obie-
ctū: qz cū volūtās sit quasi po-
sterior ip̄a natura: qz p̄p̄ietas
nō pōt esse principii causandi
perfectā visionē essentie vt eēn-
tia est: q̄ quodāmodo est p̄ior
et p̄fectior. Juxta illud Dam. 1.
c. 12. Totū inq̄t in seip̄o cōpre-
hēdēs h; esse velut q̄ddā pela-
gus sube l̄nitiū. 14. q. q̄li. f. v

Intellectus diuinus nō h; obie-
ctū adequatū cōe p̄ abstractio-
nē ab oibz obiectis: s; cōe cō

munitate virtutis ad oia p̄ se
obiecta. alias vilesceat ei⁹ in-
tellect⁹: qz posset imitari ab
obiecto finito. qd̄ q̄ est sibi p̄mū
mū virtualiter est etiā p̄mū
adequatū. Et iō intellect⁹ di-
uinus p̄cise cognoscit creatu-
rā in essentia sua et nō per illā
creaturā vt obiectū imediatū.
5. q. q̄li. 2. et 15. q. quoli. X

Intellect⁹ est formalr infinit⁹ p̄-
p̄ia l̄nitate q̄ est modus l̄trin-
sec⁹ sue p̄p̄ie entitatis. s. stelle
ctualitatis vt l̄tlectualitatis:
et tñ paternitas nō sic est l̄fini-
ta: cū hoc tñ paternitas est eas-
dē realiter eēntie aliquo modo
sicut intellect⁹. 5. q. q̄li. f. 11

Intellect⁹ ē l̄mediator q̄ dicere
qd̄ ē p̄mū notionale: et ita p̄ cō-
sequēs q̄cūq; notionale: volun-
tas ē l̄mediator ē ip̄o spirare:
et p̄ p̄is quocūq; p̄t̄nēte ad p̄-
cessionē sp̄s sancti. 1. q. q̄li. R

Intellect⁹ et volūtās vt sunt po-
tētie operative: nō requirūt di-
stinctū obiectū formale: imo il-
lud idē: qd̄ est p̄mū obiectū for-
male intellect⁹ diuini: est ēt p̄mū
obiectū et formale volunta-
tis diuine: ita q̄ vtracq; potētia
beatificat in eodē obiecto p̄m-
mo s̄m eādē rōnē formale p̄mū
obiecti. nulla em̄ p̄fectio quasi
radicata in ip̄a essentia diuina
est p̄mo beatificatiua intelle-
ctus vel volūtatis diuine: s; ip̄a
essentia diuina sub oīmoda
p̄ma rōnē: vt. s. est fundamen-
tū oīs p̄fectionis in diuinis: et
sicut nō req̄ritur distinctio for-
malis in obiectis potētiarū vt
sunt potētie operative: ita nec
in potētijs vt sunt productiue.
13. dist. p̄mī. q. vnica. f. R

Intellectum esse necio respectu

Octaua

sectio

alicuius obiecti nō ponit illō
ēē aliqd in entitate reali aliud
a pīlo obiecto qī ēē cognitum
ab intellectu diuino nō ponit
illō ēē in se. s; in intellectu pīe
sentiatr nō sic ēē volūtū: immo
ponit tūc vī pīter illō hīc aliō
ēē a volūtate: hoc loquēdo
de volūtōe efficaci: qī qō sic vo
lūtū est a deo aliqñ ē in effectu.
non ē gītur intellectus diuinus
ita se hī ad intelligibilia alia
a se: sicut volūtās ad alia voli
bilia. qī ille intellectus pōt ēē
necessario oīū intelligibīliū
quatenus sunt sibi pītia nec p
hoc ponit aliqd aliō a deo for
malit ne cessariū in ēē reali vo
lūtās aut nō posset ēē necessa
rio aliquorū aliorū volūbīliū
nisi illa alia ēēnt aliqñ necessa
ria in aliquo esse reali alio ab
ēē diuino. g. di. pīmi. q. 5. n.

Intellectus h; actiuitatē suā
pīpīat sive obiecto pīte i se:
siue in spē suā: cōcurrēte secu
ad pīandū effectū cōem ambo
rū. ita qī sufficit vnio et appropi
matio istarū pīalīū cārū: nec
tñ reqīrīt qī altera alterā in
formet. quia neutra dat alteri
actū pīrtīnētē ad suā causali
tatē partīalem. 3. dīstīctīōe.
secundī. q. 8. f. d.

Intellectus intelligēs summū
versū de aliquo nō summo ve
ro errat. sicut intelligēdo lapī
dē ēē summū versū. nō tñ errat
intelligēdo lapīdē in se intelle
ctīōe simplici: vel intellectīōe
collatiua itelligēdo illō cui ip
suz cōuenit: ita volūtās volen
do pīmū bonū voluntate sim
plici pīplacēdo nō errat. nec vo
lendo illō alieni: cui illō pībonū
pīuenit nō aut cōgruit nisi ipsi

soli: tñ volēdo illō cuiuscūq; a
se quasi volūtīōe collatiua er
rat. 6. di. secundī. q. 1. 3

Intellectus in quantū intelligit
aliqd pīse qī sensus cui cōiū
gīt illō sentit dī: pīrtīō īscīor.
15. di. tertiū. q. vnica. f. n.

Intellectus nō h; sensus p cā in
cognitiōe sua: s; tñ p occasiō
ne: qī intellectus nō pōt hīc no
tītiā simpliciū: nisi acceptam a
sensib;: illa tñ accepta: potest
simplicia virtute sua cōpone
re: et si ex rōne talīū simpliciū
sit cōplexiō euīdēter vero in
tellectus virtute pīpīa tērmī
norū assentiet illi cōplexiōi: nō
virtute sensus a qī accipit tēr
minos extēriō. Exēplū si rō to
tī et rō maioritatis accipiātur
a sensu: et intellectus cōponat
istā. Qē totū ē malū snaspe in
tellectus virtute sui et istorū
terminorū assentiet indubitan
ter isti cōploni: et non tñ: qī vī
dit terminos cōfīctos in re: si
cut assentit isti. Exōtes ē alb
qī vidit terminos i re vniri: imo
dico: qī si oēs sensus ēēnt falsi
a qō accipiūt tales terminos: vī
qō plī ē ad deceptionē. aliqui
sensus ēēnt falsi et aliqī sensus
veri. intellectus circa talia pīci
pia nō dēcipere: qī sp hīet apō
se terminos qī ēēnt cāuentatis
vīpote si alicui ceco nato. ēēnt
īpīesse miraculose in somnīs
spēs albedinis et nigredinis: et
ille remaneret post in vīgīlia.
intellectus abstrahēs ab eis cō
poneret istā. albū nō ē nigrū: et
circa istā nō dēcipere intellectus
ctus: l; terminū accipiānt sen
su errāte: qī rō formalis termi
norū ad quā dūctū ē: ē necia cā
pīrat. huius negatiue. 3. dīstī. pī

Scoticarum

speculationum

ml. q. 4. infra. 20

In intellectus non possit recipere for-
mas olim materialium ut obie-
ctorum: si est virtus materialis et
organica: tunc hoc hito: quod sit non
organica non oportet ipsi esse non tale
reale. tunc illud cum dicitur esse recepti-
uus intellectuali non est oportet op-
posita esse dispositive in receptivo
alicuius realiter et intellectuali super
posito quod intellectus non sit virtus
organica: quod tamen requireret si est
virtus organica. Idem est intel-
lectus potest esse ipsemet realiter et ac-
tu per hitum realiter. et tamen receptivus
intellectualiter a sui: et habitus: et
cuiuslibetque formatis est realiter: et
est tota ratio: quod talia sic recepta in
intellectualiter non requirunt in recipi-
te determinatam dispositionem
oppositam entis intelligibili rea-
li. 3. di. secundum q. 8. 20

In intellectus non habet distincta ade-
qua obiecta: quod non potest in aliis ob-
iectis distinctis contra suum obie-
ctum adequatum: quod tunc idem obie-
ctum est adequatum et non adequa-
tum et tunc potentia excederet illud
in operando circa aliud ex eadem di-
stinctis: et est nec potentia potest habere
plura obiecta puta per similitudinem vir-
tutis: quod est secundum intellectus: quod non
potest esse quod virtute. a. intelligat
quicquid intellexerit: et ita. b. et ex
virtute. b. intelligat quicquid intel-
lexerit. et ita. a. quod quod a. sit ratio intel-
ligendi. b. et e converso est circula-
tio: et ista circulatio est impossibilis
nec potest esse intellectus summe de-
tari in duobus obiectis ex eadem di-
stinctis: quod non habet per obiectum bea-
tificum et determinatum illud quo circuli
scripto nihil minus quietaret et
beanficaret. sed circuli scripto vno
ad huc esset in alio summe satis-
factus determinatus et perfectus. 8. i. illo non

possit esse perfectus. pari ratione nec
in alio. 5. q. q. 7. 21

In intellectus non est in potentia essentia-
li quod deficiat sibi aliqua ratio cali-
tatis quantum est ex parte sui: sed
intellectus est in potentia essentia-
li: quod alia causa potentialis non est sibi per
sensum: quia oportet esse potentiam ad hoc
quod sequitur actio: tamen illa causa par-
tialis est approximata est in poten-
tia accidentali siue propinqua ad
agendum. 3. di. primi. q. 7. 7. 22

In intellectus noster per statum isto non
est natus moveri immediate. nisi
si ab aliquo imaginabili vel sensu
bili extra prius moveatur. Et quod
re hoc: forte propter peccatum: si-
cut videtur Augustinus dicere. 15. tri. c. vi.
hoc tibi fecit infirmitas et quod causa
infirmitatis: nisi iniquitas. Idem
dicit Commentator. 6. eth. 1. et 2. in
co. ibidem. et super. 1. postea. sicut. vel
forte est ista causa naturalis. puta
natura isto modo instituta est non
absolute naturalis: puta si or-
do iste potentialis: de quo dictum est
in primo diffinitione necessario hoc
requiritur: quod cumque videtur intellectus
non intelligat: oportet phantasia ac-
tu phantasiare singulare eius
de: sed hoc non est ex natura: nec
ista causa est absolute naturalis: sed
est ex peccato: et non solum ex peccato: sed
est ex natura potentialis per statum isto
quod dicitur Augustinus. 3. di. 2. q. 8. 7. 23

In intellectus noster respectu geni-
te notitiae habet potentiam receptivam
et ista potentialitas est imperfe-
ctionis: quod est potentialitas passi-
va. nihil aliud facit hoc per se ad
rationem principii productivi quod nul-
la imperfectio formalis est de ro-
ne principii productivi et maxime
quando principii productivi
potest in se esse perfectus: habet et intel-
lectus noster rationem principii

productiui respectu notitie ge-
nite: et hoc est ex perfectione ei-
us quatenus actus primi virtua-
liter continet illud actum secundum
2. distin. primi. q. 7. i. d.

Intellectus noster non statim habet
perfectam notitiam obiecti quia secundum
philosophum. 1. philosophia. innata est nobis via
procedendi a confuso ad distin-
ctum: et ideo prius ordine origis
imprimatur nobis notitia ob-
iecti confusa quam distincta. et ideo
necessaria est inquisitio ad hoc ut
intellectus noster veniat ad di-
stinctam notitiam: et ideo necessa-
ria est inquisitio prius verbo per-
fecto: quia non est habere perfectum nisi sit
notitia actualis perfecta. Sic
igitur intelligendum est quod cognitio aliquid
obiecto confuse sequitur inquisitio
per viam diuisionis differentiarum
conuenientium illi et inueniendis omnibus
illis differentiis cognitio diffini-
tiva illius obiecti est actualis
cognitio perfecta: et perfecte de-
claratiua illius habitualis no-
tie: quod prius erat in memoria: et
ista distincta notitia perfecte de-
claratiua est perfectum verbum. hoc
dicit Augustinus. 9. de tri. c. 10. Nam
placet mihi quod noui: et diffinitio
quod sit imperatoria. et hoc est ver-
bum eius. et ibidem promissit id eodem. c.
Augustinus. quod iam superius positum est
quod diu de memoria perferri et dif-
finiri potest. 1. distincte et diffinitive
actualiter cognosci fortiter eius
quod est in memoria. non igitur de ratione
verbi est gignitio post inquisitionem
sed necessarium est intellectui im-
perfecto: quia non potest statim habere
notitiam diffinitiuam obiecti habet
notitiam talem post inquisitionem
et ideo verbum perfectum non est in no-
bis sine inquisitione: et tunc quando ver-
bum perfectum sequitur talem inquisitionem

nam illa inquisitio non est generatio
ipsius verbi formaliter: sed quasi
sentia ad hoc ut generet verbum
quod bene innuit Augustinus in auctori-
tate Gallegata. li. 15. de tri. c. 15
hac atque illa volubili quadam
motione lactamus: cum a nobis
nunc hoc: nunc illud: sicut inuenitur
fuerit: ut occurreret: cogitatur
et tunc sit verbum quod ad illud
quod scimus peruenit atque inde for-
matur verbum eius ubi videtur innue-
re quod illa lactatio. 1. inquisitio non
est gignitio verbi formaliter: sed ea
sequitur gignitio verbi de eo quod
scimus. 1. de obiecto in memoria
habituali cognito. Et tunc si
obijciatur ad quod tunc inquisitio est
scilicet necessaria: possit dici ad istud
quod motus est necessarius: ad hoc ut
inducatur forma perfecta quam non pos-
set statim in principio motus in-
duci vel inductio multarum for-
marum ordinatarum ad inductionem
nam ultime forme et absque illo or-
dine formarum non possit ultima
forma induci statim et sic habet hoc
ponit iste ordo: ita quod prius est ha-
bitualis notitia confusa. scilicet ac-
tualis intellectio confusa. ter-
tio inquisitio et inquisitione multa
verba de multis notitiis habi-
tualibus virtualiter contentis in me-
moria: quam inquisitionem sequitur
distincta et actualis notitia pri-
mi obiecti. cuius cognitio inquiri-
tiam notitia actualis distincta im-
primatur habitualis in memoria
perfecta: et tunc est prius memoria per-
fecta et assimilatur memorie im-
perfecte ex memoria perfecta gignit
verbum perfectum sine inquisitione
mediate inter ipsam et verbum
et illa gignitio assimilatur gigni-
tioni verbi diuini perfecti ex me-
moria paterna perfecta. nullum

T. c. 3.

Scoticarum

igitur verbum est perfecte representans
eas verbum diuinum quod potissime
inuestigat aug. nisi illud quod est
gnitum est memoria perfecta sine in
quisitione media inter tale me
moriam et tale verbum: sed nec illa
memoria possit haberi in nobis
per perfectionem intellectus nostri
nisi precedat inquisitio. 27. di.
primi. q. 3. §

Intellectus noster per statum isto
est passivus determinatus: ad de
terminatum actiuius: ut ad phan
tasma et intellectum agentem: et ideo
impedit ne possit recipere im
mediate inmutationem ab aliquo ac
ctu intelligibili sine phantasma
te: quia phantasmata se habent per sta
tum isto ad intellectum nostrum: si
cut sensibilia ad sensum quod ad
hoc. scilicet sicut sensus non inmuta
tur primo nisi a sensibili extra. sic
nec intellectus noster primo in
mutatione inmutatur nisi a phan
tasmate: unde autem hoc sit factum est
di. 3. primi. scilicet ex ordine potentia
rum quod ordo non est mere ex natura ho
minis unde hoc quod tunc non est alius ordo. in
beatitudine vel igitur ex culpa vel
ex isto statu per aliquid pertinens
ad culpam cuius causa quare alibi. 11.
di. secundum. q. vnica. §. A

Intellectus potest accipi vel per se
quod est quodammodo potentia operatiua tali
operatiue distincta a operatione
voluntatis. et sic quatuor sunt: scilicet se na
turaliter agit vel per quod est potentia
practica respectu agibilis est
et sic per eodem philosophus habet artem intel
lectum. propositum electionem et appe
titum. et isto modo accipiendo intel
lectum distinguit agens per intellectum
et agens per naturam et illo modo se
cundo loquitur de intellectu sere per
totum librum ethicorum. 2. 9. met. et
tertio de anima. et secundo phy

speculationum

sicorum. de potentia rationali.
sed primo modo parum loquitur
philosophus de intellectu. 15. di. secun
dum. q. vnica. infra. C

Intellectus potest cogitare ad assentientem
dum ita quod non potest esse ita ceterum
apprehendere aliquos terminos
ex euidetia eorum potest concipere
eorum veritatem complexionis con
posite ex eis. voluntas autem non
cogit ex bonitate obiecti: ideo
potest et ita auersa: quod quantumcumque
bonum sibi obisum non mouet ip
sam ad amandum ipsam saltem ordi
nate. 7. distinctione secundum. q.
vnica. §

Intellectus potest ostendere aliquod ob
iectum primum voluntati: et in isto
modo obiecto ostendere potest aliquod
per se obiectum: sed non primum. et vo
catur hic obiectum primum totum
illud: ad quod terminatur actus: et ob
iectum per se quod includitur per se
vnitive in obiecto terminante
modo. Ultraque autem ratio ibi obisus sus
ficit ad hoc quod voluntas habeat ac
tum suum circa illud non enim oportet quod
voluntas velit totum primum obisum
sed potest velle illud: quod ostendit in illo
obisus: et etiam non velle. 1. dist.
primi. q. 2. infra. §

Intellectus simplex potest apprehendere
equalitatem dei sine
errore: et sufficit sola simplex ap
prehensio ad hoc quod appe
titus appetat illud apprehen
sum alteri: sicut intellectus apprehen
dens albedinem et apprehen
dens coruum potest velle al
bedinem corui: equalitas au
tem dei potest apprehendi si
ne errore. quia in aliquo est si
ne errore: nam filius dei est equa
lis patri. et ille potest appre
hendi. vel si nihil esset equale
adhuc equalitas posset apprehendi.

di absolute: nec in apprehensione illa simplici ē error: nec aliq̄ falsitas. et in illa apprehensio simplex sufficit ad uolitionē illius simplicis cuiusq̄ intellecto et amato. 5. dist. secundū. q. 1. B. B.

Intensa imaginatio facit animum ita distractū ab oī alia cogitatione cuiuscūq̄ actualis intellectionis q̄ videt ipm̄ intellectualiter videre: et p̄comitat forte illā itēsam imaginationē alius rei intellectio illi⁹ imaginabilis: s; nulla ē ibi intellectio alicuius mere intelligibilis nō imaginabilis: ita etiā oīs rapt⁹ ad quē pōt hō seipm̄ disponere in hac uita per cōsuetudinē nō est ad aliquā uisionē mere intellectuale: s; imaginariā et intellectiōnē cōcomitatē illā imaginariā licz forte talis detatio in hōie ab oīb⁹ extrinsecis p̄ talē uisionē q̄nq̄ disponat ut deus animum sic tranquillū rapiat ad uisionem intellectualem. 11. dist. secundū. q. unica. B.

Inter obiectū et potētā non opz esse equalitatē s; quādā p̄portionē. talia autē iter q̄ requirit sola p̄portionalitas p̄st ē maxime dissimilia: ut p; de materia et forma. sicut de actiuo et passiuo sic est: et cognitiōe dei respectu intellect⁹ creati. nō em̄ requirit inter obiectū et intellectū nisi p̄portio motui ad mobile. obiectū em̄ se h; p̄ modū mouētis potētā: et iter talia magis requirit dissimilitudo q̄ similitudo. potētia em̄ capax ē opationis tū respectu hui⁹ obiecti: et tō p̄portionat si potētia ē ex se elicitua sicut termin⁹ opationis et opatio nō sicut p̄portio quāti tatiua eq̄lia. hoc sicut p; et alijs.

ens ordinatū ad finem suū prius h; p̄portionē immediatā ad illū. et tū distat in infinitū a fine: nec tamē impedit hoc p̄portio nē eius quod est ad finē. et ad illud genus p̄portionis pertinet p̄portio obiecti et actus. 49. dist. quartū. q. 11. B.

Inter intellectionē et uolitionem est ordo p̄pter duo. unū est p̄pter p̄sentia iā dictā. aliud est p̄pter istarū potētiarū ordinē in operādo: q; iste potentie tales sunt: q; una est naturaliter ordinata pri⁹ operari q̄ alia pri⁹ nā rō nō est rō p̄positatis generationis ad spirationē: s; sc̄ba. si cut em̄ inquantū sunt potētie operative est aliq̄s ordo inter opatiōes earū: ita inquantū sunt potētie productiue est aliq̄s ordo p̄ductiōis earū: s; nō sit ordo necessitatis p̄pter p̄ntiā obiecti talē habēda. Exēplū hui⁹ est. si i igne calor et siccitas sint cause vel potētie actiue nate tū ordinate elicere actus suos: ita q; siccitas nō possit desiccare: nisi calor pri⁹ calefaciat: ista necessitas ordinis non est: q; calefactionē sit obiectū desiccabile p̄s sicco: ut desiccet: s; p̄pter naturā istarū potētiarum actiuarū. et si in illo priori i quo calidū calore calefacit: cōcaret calefacto vel p̄duceret i calefacto: nō tū calorē: s; etiā siccitatē quam habuit: calefactū eadē siccitate desiccaret cū calefaciēte: q; in illo instāti nature in q̄ est desiccatio: una siccitas ē in calefaciēte et calefacto. Ita intellectū ligēdū est hīc: q; i illo signo originis: in quo p̄pducit actū uoluntatis: p̄ncipiū p̄ductiuū idē ē in patre et filio. et ideo fili⁹ eas

Scoticarum

speculationum

dem productione producit spiri-
ritus sanctum cum patre. 11. di-
stin. primi. q. 1. infra. C

Inter principium actus perfectum in
supposito perfecto: et substantia
terminantem actionem non necessa-
rio mediat aliquod accidens. se-
cus aliter est de deo: cuius intel-
lectio et volitio sunt essentia eius:
et ideo per intellectionem et vo-
litionem potest substantia produ-
cere: creatura autem non sic. 1.
dist. quarti. q. 1. f. 8g

Inuidia non solum est in subtrahē-
do illa bona: quod potest concitari actu
voluntatis immediate: sed quod con-
volens potest concitare: et non concitat. 6.
dist. primi. q. unica. f. h

Ista propositio quod potest esse
activa prima cum ea scilicet potest per se
immediate: non est nota ex termi-
nis neque ratione naturali: sed est tamen
credita: quia si ipsa omnipotentia ex qua
depēdet: esset nota ratione naturali
facile esset probare ipsius philosophis mul-
tas veritates: et propositiones quas
ipsi negant et facile esset eis probare
saltem possibilitatem multorum: quod cre-
dimus: quod ipsi negant. Omnipotentia tamen
hoc modo sumpta: id est non sufficien-
ter demonstrat: probabiliter tamen po-
test probari sicut verum et necessa-
rium: et probabiliter quod quidam alia cre-
dita: quia non est inconueniens quidam cre-
dita esse euidentiora quam alia. 42.
dist. primi. q. unica. C

Iste cui imminet meretrix perit mortis
vel carceris secundum rectam rationem de-
bet dicere verba matrimonialia
que exigunt ab eo: et ex consequen-
ti debet consentire interitum concordie
ter verbis: nec tamen per istum consensum
transfert potestatem sui corporis
in illam: quia nullus consensus est
translativus nisi mere liber. 29.
dist. quarti. q. unica. C

Iste differentie sunt accidentales
potentie productiue. scilicet actiue vel
factiue. vnde enim omnis potentia ex se
productiua alicuius receptibilis
aliqui. et quolibet receptiuo propor-
tionato et approximato producit
vel potest producere illud productibile
le. q. si productibile non sit natum in
aliquo recipi potentia productiua. pro-
ducit illud et non in aliquo: sed per se sub-
sistens si tamen sit potentia productiua
sufficiens ad producendum nullo alio
presupposito. et ideo quia per hoc noti-
tiam gentis non agendo. id est non produ-
cendo aliquid in se: nec faciēdo. id est pro-
ducendo aliquid distinctum essentia-
liter extra se: sed quia productum in nul-
lo natum est recipi: et intellectus
est principium productiuum sufficiens
quia infinitum ideo producit notitiam ge-
nitam in se subsistentem: quod est per se
na. 2. dist. secunda. q. 7. f. 8

Iste fuit ordo in puisione diuina
primo enim deus intellexit se sub
ratione summi boni. in secundo signo
intellexit omnes alias creaturas.
in tertio predestinavit hos ad
gloriam et gratiam: et circa alios ha-
buit actum negatiuum non predesti-
nando. in quarto prouidit illos ca-
suros in Adā. in quinto prouidit
ut siue prouidit de remedio quod
redimeretur per passionem filii: ita
quod christus in carne sicut et omnes ele-
cti prius prouidebat et predestina-
bat ad gratiam et gloriam quam prou-
ideret passio christi: ut medicina con-
tra lapsum: sicut medicus prius
vult sanitatem hominis quam ordinet
de medicina ad sanandum. Sicut
autem prius predestinatur electi quam
passio christi prouideat ut remedium
contra lapsum eorum: ita tota tri-
nitas prius prouidit predestina-
tos et electos ad gratiam et glo-
riam finale quartum ad efficaciam quam

preuiderit xpi passionē tāq̃ me-
dicinā acceptādā p electis ca-
dētib⁹ in Adā pri⁹ pdestinatis
ad gloriā finalē: et sicut verbū
preuidit passionē patri offeren-
dā p predestinatis ⁊ electis: et
sic eā efficaciter obtulit ⁊ effectū
ita tota trinitas p eis passionē
efficaciter acceptauit. ⁊ p nul-
lis alijs fuit efficaciter oblata:
nec ab eterno acceptata: ⁊ ideo
tm̄ meruit eis primā gratiā or-
dinatē ad gloriā psumatā. hoc
quārsū ad efficaciam meriti. 19. di-
stin. tertij. q. vnica. j. B

3te. pductiones generatio ⁊ spi-
ratio sunt alteri⁹ rōnis: loquē-
do de ppijs rōnibus earū: ta-
mē pōt aliquod vnū cōe abstra-
hī ab eis: ⁊ eorū mō de hoc cōi
q̃ est principiū: ipm̄ pōt eē cōe
vnius rōnis: lz illa de q̃bus di-
citur sint alterius rōnis loquē-
do de ppijs rationibus eorū.
29. dist. primi. q. vnica. C

3^{tu}ud disiunctū necessariū vel pos-
sibile est passio entis circunlo-
quēs passionē cōuertibilē cum
ente: sicut sunt multa alia ille-
mitata in entib⁹. passiones autē
entis quertibiles vt cōmuniū
immediate dicūtur de eis: qz
ens hz pceptū simpliciter

et iō nō pōt esse
sui ⁊ suā passio-
nis definitio
dū: si etiā
tis nō pōt
per q̃
sit

totū disiunctū nō possit demō-
strari de ente: tm̄ cōiter sumpto
illo extremo q̃ est min⁹ nobile
de aliq̃ ente: pōt pcludi aliō ex-
tremū q̃ est nobili⁹ de aliq̃ alio
ente. sicut seq̃t. si aliq̃ ens ē fi-
nitū: q̃ aliq̃ ens est infinitū. ⁊ si
aliq̃ ens ē ptingēs: q̃ aliq̃od
ens ē neciū: qz ī talib⁹ nō posset
enti piculariter inesse ipsecti⁹
extremū: nisi alicui enti inesset
pfectius extremū: a quo depen-
deret. 39. dist. primi. q. 1. C

3ta pfecte videret deus cognos-
sci quātum ad oēm cognitionē
realē: vel cōceptum realē vt co-
gnoscat sub attributo vno sicut
si cognoscat sub rōne oīm attri-
butorū: qz cognitio plurīū rela-
tionū rōnis nō facit ad pfectio-
rē cognitionē realē habēdā de
aliquo. 8. dist. pmi. q. 4. j. Q

3stitia actualis ⁊ si pmaria sit
pase ī actu volēdi tm̄ scōavel se-
cūdaria pōt eē ī actu imperato-
rē actū volēdi: qz ī ille hz recti-
dinē ppiā lz depēdētē p
tudine act⁹ volēdi

3stitia rōne en-
vel angel⁹
tētia natur
rādi id
infir

nō intellectiōe ad intellectiōē.
 alia q̄si a p̄rio in p̄rium: puta a
 rectitudie ad deceptionē: et ecō
 uerso. alia aut̄: quo ad quēcūq;
 obiecta: est mutabilis p̄ma mu
 tabilitate. et p̄ nihil formalit̄ in
 ea existēs tollit ab ea talis mu
 tabilitas s; nō est mutabilis se
 cūda mutabilitate. nisi circa illa
 p̄pleta: q̄ nō h̄nt euidētiā ex
 terminis. Circa illa s̄o q̄ sunt ex
 terminis euidētia mutari non
 p̄t sc̄da mutabilitate qz ipsi ter
 mini apprehensi sunt cā neces
 saria cōformitatis cōpositiōis
 ad ipsos terminos. igit si alia ē
 mutabilis a rectitudine in erro
 re absolute. non sequit̄ qz p̄ ni
 hil aliud a se pōt rectificari: qz
 saltez rectificari potest circa il
 la obiecta: circa que nō pōt in
 tellectus errare apprehensio
 terminis. 3. dī. p̄mī. q. 4. 2.

In aliqb' creaturis gen^o et dīa
 accipiunt ab alia et alia re: si
 cut ponēdo plures formas in
 hōie alal accipit a sensitua. et
 rōnale ab intellectua. Et tunc
 illa res a qua accipit gen^o ve
 re est potentialis et pfectibilis
 ab illa re: a q̄ accipit dīa. Ali
 qñ ibi nō sunt res sicut in acci
 dētibus. saltē in vna re est aliq̄
 p̄ma realitas a qua sumit̄ ge
 nus: et alia realitas a qua sumi
 tur dīa. dicat̄ p̄ma. a. sc̄da. b.
 a. s̄m se ē potēiale ad. b. ita qz
 p̄cise intelligendo. a. et p̄cise
 intelligendo. b. a. vt intelli
 git in p̄mo instanti nature in
 quo. p̄cise est: ip̄m est p̄fectibi
 le per. b. sicut si esset res alia.
 s; qz nō p̄ficet realit̄ per. b. hoc
 est. p̄pter idētitatē. a. et. b. ad ali
 qd totū cui realiter p̄mo sunt
 eadem qd quidē totū p̄mo p̄

ducit: et in ipso toto ambe iste
 realitates pducunt. si tñ alte
 ra istaz. sine altera pduceret:
 vere esset potēialis ad eā et ve
 re esset imp̄fecta sine alia. Ita
 aut̄ cōpositio realitatū potētia
 lis et actualis minima est: que
 sufficit ad rōnē generis et diffe
 rētie. Et ista nō stat cūz hoc qz
 quelibet realitas in aliquo sit
 infinita: realitas enim si esset s̄
 se infinita: quātūcūq; ip̄cise
 sumpta: nō esset in potentia ad
 aliquā realitatē. igit cum i deo
 quēcūq; realitas cōnitalis sit
 formaliter infinita: nulla est: a
 qua formalit̄ possit accipi rō ge
 neris. 8. dī. p̄mī. q. 3. 3.

In aptitudinet potētia imperfe
 ctiōis est separari ab actu. i actu
 est imp̄fectiōis qd nō statiz h̄z
 secū terminus: et qz nō manet s;
 trāsit et in eo qz qñ psequit̄ actū
 suū sicut p̄nitās ē imp̄fectiōis
 qd nō est semp in sūma actuali
 tate cōicatiōis nāc. p̄fectionis
 aut̄ est qd manet et h̄z secū cor
 relatiū coēctis. Ablatis ḡ imp
 fectiōib' et retentis his q̄ sunt
 p̄fectiōis ḡnatio nō ē tñ dispo
 situa ad terminū: s; p̄plete p̄
 ductiua terminū: q̄ qdē ḡnatio
 p̄fecta et ḡnatio p̄pletat ḡnatio
 nō trāsiēs sed semp manēs in
 cludit totū qd requirit̄. p̄nitās
 ē q̄ nō sequit̄ actuz ḡnandi qñ
 dispositiū et p̄mū: et ita trāse
 tē: et manet in sua actualitate
 p̄pleta q̄ semp ē i p̄pleta cōica
 tiōe nāc: ipsa icludit totū. ḡna
 tio ḡ ista cōpleta et eterna. et p̄
 nitās illa p̄pleta et eterna. et p̄
 nitās illa p̄pletet eterne actua
 litatis oīo idē dñt ex p̄te rei: s;
 vñ rōnē p̄fectiōis q̄ est in crea
 turis magis importat hoc noz

men generatio q̄ paternitas: et
ecōuerso ē de alia. 4. q. q. R.

In baptismo magis ppe ē ado-
prio i filiū q̄ mīmonis q̄ pu-
lus nō p̄ dici. p̄pue p̄here mī-
monū cū nōyāt rōe: cur vsus
redrī ad oēs p̄ctū. In adoptōe
aut̄ sufficit solus actus adoptā-
tis. et si nulluz habeat adopta-
tus. 4. dist. quarti. q. 4. 21.

In baptismo 30. nihil sacri bap-
tismi p̄ferebat. ablutio em̄ ex-
terior sine determinatis verbis
et determinata int̄tōe platis
oīno nihil est sacramēti baptis-
mi: sicut nec q̄cūq; alia balnea-
tio. 2. dist. quarti. q. 2. C.

In baptismo soluit debitū h̄ndi
illud donū in se et cōmutat i de-
bitū habēdi donum equalēs. s.
gratiā. et illud debitū scōz sem-
per ex tūc manet: nec pūmū re-
dit: et q̄ caret scōdo dono debi-
to grauius peccat q̄ qui caret
pūmo: nec tñ est peccator pec-
cato originali: q̄ nō reddit de-
bituz habēdi illam iustitiā. 32.
dist. scōi. q. vīca. 1. 3.

In bonis angelis erat inclinatō
nālīs ad b̄titudinē tātā quāta
erat in malis et maior si hēbāt
meliora nālīa: q̄ inclinatō ista
est fm̄ p̄fectionē nālīū: tñ boni
in eliciēdo actū nō vtebant vo-
lūtate fm̄ ei⁹ rōnē imp̄fectā: in
quātū. s. est tñ appetit⁹ intelle-
ctiuus agēdo. s. talī mō quo cō-
peteret appetitui intellectino
agere: s̄ vtebant volūtate fm̄
p̄fectā ei⁹ rōnez q̄ est libertas.
agēdo. s. s̄ volūtate eo mō q̄ cō-
gruit agere libere iquātū libe-
rū agit. hoc aut̄ erat s̄ regulā
supioris volūtatis determinā-
tis. et hoc iuste. 6. dist. scōi. q. 2. 2.
In bonitate specifica q̄ d̄f boni

tas ex circūstātia talis ē p̄ces-
sus. p̄ia bonitas v̄f ēē circūstā-
tia finis: q̄ ex nā agētis et actio-
nis et obiecti statim p̄cludit q̄
talīs act⁹ nō d̄z cōpetere tali:
nisi in ordie ad talē finem. et d̄z
eligir appeti p̄ finē talē. et ista
circūstātia nō est ip̄s⁹ act⁹ vt in
esse reali positi vel nō p̄se sic.
sed ip̄s⁹ act⁹ vt voliti et p̄actu:
volūtatis ad talē finē relati: i-
mo nō min⁹ est electio bona q̄
fit p̄ finē debitū esto q̄ p̄ actū
illū elicitū ēē nō attingat finis
electiōis q̄ si attingeret. post
circūstātiā finis v̄f sed circūstā-
tia modī agēdi q̄ p̄cludit ex oi-
bus p̄dictis vel aliq̄b⁹ eoz ta-
lis vel talis debere esse. postea
p̄cludi p̄t de tpe: q̄ tali agētī
talīs actio p̄ talē finē ēē tales
h̄ns modū non d̄z semp cōue-
nire. sed pro tpe pro quo ordi-
nabilis est ad talē finē: vel pro
quo p̄t talē finē h̄fe. vltia au-
tē oīuz videtur circūstātia loci
quānis multi sunt act⁹ quoz
ēē bonitas cōpleta moralis nō
determinat locū. 18. q. q. b.

In causis ordiatis ē alia virtus
cāndi: et p̄ncipalior in p̄oze: nō
āt in p̄ncipio: q̄d nō ē cā: q̄ ibi
nō est alia virt⁹ p̄ncipiādi: et iō
in diuinis p̄sonis nō plus prin-
cipiat primū principians q̄ se-
cundū: sicut nec cā supior plus
causaret q̄ causa scōa: si eadez
virtute cātiua causaret euz cā
scōa. 12. dist. primi. q. 2. 10.

In cōringēb⁹ est aliqd̄ p̄lmuz.
q̄d est imēdiatū. et tñ cōringēs
q̄ nō stat ad necessariū. nō em̄
ex necessario sequi cōringēs: et
iō in talib⁹ opz stare ad istā. vō-
lūtās dei vult hoc: que est con-
tingēs et tñ imēdiata: q̄ nulla

Octaua

alia cā prior est rōe volūtatis:
quare ipsa sit huius et nō alre-
ri. 8. di. primi. q. 5. 1. 3.

1. c. 35.

In coordinatiōe p̄dicamētali sūt
oia q̄ p se p̄tinet ad illā coordi-
nationē circūscripto q̄cūq; qd
nihīl ē illi coordinatiōis: q̄ fm
ph̄z. 1. post. nar^o est in quolibet
p̄dicamēto et i sursum et in deor-
sum. Igit̄ sicut inuenit̄ sup̄mū in
gñe p̄cise cōsiderādo illud sub
rōe essentīe: et inueniunt̄ gñā i-
termedia: et sp̄a d̄rie: ita inue-
nit̄ ēt infimū. i. singulare absq̄
oi existētia actuali: qd p̄z eui-
dēter. q̄ hic hō nō plus icludit
formāl̄ existētiā actualē q̄ hō
mo. 3. di. scōi. q. 3. 1. A.

In corporib; beatorū erit color
s; vltimā p̄fectionē pueniētes
p̄plexionib; suis. Si aut̄ corp^o
beati sit capax lucis: et non tm̄
coloris: placet mihi q̄ ponatur
ibi talē aut̄ colorē. i. vltra p̄fe-
ctionē cōplexionis sue cū refu-
gētia esse dotē claritatis voco.
49. di. quarti. q. 15. B.

In creaturis nō est aliqua vera
p̄dicatio in abstracto p̄ idēti-
tē: que nō sit formāl̄: et iō nun-
q̄ fuit tradita logica in creatu-
ris de predicatione alia forma-
liter vera et alia p̄ idētitatez. 8.
dist. primi. q. 4. 3.

In creaturis nō tm̄ rēones sup-
positiōis et suppositionis sunt
reales vbi extrema differūt sp̄e
s; ēt rēones cōes sunt reales
in extremis: vbi extrema diffe-
rūt nūero. q̄ hic sufficit distinctio
realis nūeralis in extremis ad
realitatē relationūz cōiū: sicut
ad distinctionē relationūz origi-
nis: que quasi specificē differūt
31. di. primi. q. vnica. J. C.

In creaturis ordo gñatiōis et or-

Seccio

do p̄fectiōis sunt trij: sicut p̄z
9. met. q̄ illa q̄ sunt priora gñati-
one sunt posteriora p̄fectiōe.
et rō est: q̄ creature p̄cedūt de
potētia ad actū: et iō de impes-
cto ad p̄fectū: et iō prius pueni-
tur vīa gñatiōis ad imp̄fectū
q̄ ad p̄fectū. sed eūdo ad sim-
pliciter primū opz q̄ idē sit sim-
pliciter primū et origine et p̄fe-
ctione. etiā fm ph̄z ibidē: q̄ to-
tus ordo originis et p̄fectionis
reducit̄ ad aliqd̄ primū p̄fe-
ctiōis: sicut ad primū originis
totalis. in diuinis igit̄ simul de-
bent intelligi concurrere ordo
generatiōis. et ordo p̄fectiōis
nis. 5. di. primi. q. 2. O.

In creaturis si comparēt̄ cā ad
duos effect^o ordinatos eēntia-
lior ē ei^o cōparatio ad effectūz
vtrūq; q̄ vni^o effect^o ad alterū.
pp̄ em̄ depēdētiā eoz ad cām
eādē ordiate depēdēt adinu-
cē: et nō eōuēso pp̄ depēdētiā
vni^o ad alterū depēdēt ordiate
ad cām eandē. igit̄ si p̄ impole
destruat̄ ibi ordo effectūz inter
se ordiatōz nō pp̄ hoc adhuc
est negādus ordo et depēdētiā
vtriusq; ad cām: q̄ pp̄ minus
impole non est cōcedendū ma-
ius impole: nec propter minus
necessariū est negandū maius
necessariū. 1. dist. scōi. q. 1. 2.

In creatur; vbi nāe specificē sūt
plurificare in suppositis nulla
est necessario determinata: q̄
a solavolūtate agētis sunt tot
vel tot ita q̄ nō repugnat nāe
esse in plurib;: si q̄ talia plura
eiusdem rōnis sunt imediate a
deo: sunt tm̄ finita i actu: q̄ vo-
lūtas diuina iponit eis finitas
tē: s; nō sūt necessario finita: q̄
nihīl est intrinsecuz creaturis

cul dictione repugnat maior vel minor pluralitas. q̄cūq̄ at pluralitas ē polis in diuis ip̄sa est oīo finita. 2. q. q. 11.

In dānatis est appetit⁹ nālis re spectu brūtū: q̄ sicut supra dictū ē appetit⁹ nālis nō addit aliquā p̄fectionē sup nāz abso lutā: s̄z solū inclinationē ipsi⁹ na ture ad suā p̄fectionē: et iō ma nēte nā māet ille appetit⁹. Et si dicas q̄ tūc ille appetit⁹ erit frustra: ita dicas q̄ dānati fru stra sūt hōies vel āgeli: cū ap petit⁹ nālis nō addat absolutū aliqd sup naturā eoz. vñ dico q̄ i3 illud sit frustra qd caret p̄fectionē sua et frustra ē ea s̄m to tā sp̄z nō tñ est frustra si caret illa in aliq̄ indiuiduo: vt p3 i or batis et mōstruosis: sic aut nō ē in p̄posito: q̄ aliq̄ sunt bñ d̄ p̄ficiunt s̄m appetitū eoz. nālē. alij aut nō ē iō frustra s̄m totā sp̄m. Illi aut d̄ ponūt oēs an gelos differre sp̄e hñt ponere appetitū s̄m sp̄z esse frustra: q̄ ip̄se est eis p̄seq̄ p̄fectionē suā 49. di. quart. q. 10. 11.

In deo est essentia sub cōpleta actualitate essentie: et hoc me re ex natura rei sic intelligēdo q̄ nec essentia nec aliqd p se in clusuz in illa vel actualitate ei⁹ sit tibi p̄clse ex cōsideratiōe cu tuscūq̄ intell̄s. 1. q. q. 1. 11.

In deo nō ē ordo aliq̄z realitaz tū quaz vna p̄hat aliā: q̄ tūc nō esset perfecte simplex. et ista est rō quare de⁹ nō est in gene re et p̄ hoc ē nō est in eo aliq̄ realitas a q̄ sit hypostasis de terminabil⁹ a realitate a q̄ ē p̄sona: imo nulla oīo alia et alia ē realitas s̄m distinctionē ex pre rei a q̄ sit hypostasis et p̄sona.

2. di. tertij. q. 1. 11.

In diuersitate organoz in alali bus recurrēdū ē ad virtutē di uinā: sicut et Auer. facit vt p3 i dissolutione illaz q̄nū diffici lū. 2. celi et mū. et Sal. et virtu tes semini vocat diuinas. illa igit virt⁹ q̄ facit diuersitatē or ganoz i corpe alalis opz q̄ sit agēs difforme. et h̄mōi ē diffor mis actio caloris vel corpis ce lestis q̄ cōsona est virtuti diuile 18. di. scōi. q. vnica. 1. 3.

In diuis accipiēdo a p̄lo signo nāe oīo p̄tio occurrit essentia diuisa vt est eē per se et de se. qd nō cōpetit alicui nature create q̄ nulla nā creata h3 eē p̄lusa naturalit̄ q̄ i supposito. ista āt essentia s̄m Aug. 7. de tri. est q̄ p̄ est. et q̄ filius ē. 13 nō sit: qua p̄ est p̄: et qua filius est filius istī igit essentie abstractissime p̄siderate vt p̄iori oib⁹ p̄sona lib⁹ conuenit esse p se: et in isto p̄iori occurrit nō vt aliqd rece priū alicuius p̄fectionis: s̄z vt infinita p̄fectio potens in sc̄bo signo nāe cōicari alicui: non vt forma informās materiaz: sed vt quiditas cōicā supposito: tanq̄ formaliter existēti p eaz. et ita pullulant (vt quidaz dñt) relatiōes ex ea. et persone in ea et ex ea. nō quasi quedaz forme dantes esse sibi vel quasi que dā supposita in quib⁹ recipiat esse cum sit simpliciter ens. sed quib⁹ suppositis dat eē vt quo formaliter illa supposita sunt. et quo sunt dens: et ita relatio illa pullulans: cum sit per se subsistens: ipsa pullulat non vt forma essentie. sed vt nata es se de⁹ ipsa deitate formaliter. licet non vt informante ipsam:

sed vt existēte eadē sibi pfectis
sua idētitate. nullo aut modo
ecōuerso relatio ē eēntie: vt q
formalr essentia est determina
ta vel q̄tāvt aliquo mō actua
ta p ip̄as qz h̄ oīa repugnāt. in
finitati eēntie: vt p̄mo occurrit
sub rōne act⁹ infinit. cōcedo tñ
q̄ eēntia est fundamentū istaz
relationū: sed nō fundamentū
quasi potētiāle recipiens istas
sed fundamentū quasi per mo
dū forme: in qua iste forme na
te sunt subsistere. nō qdē p in
formationē: sicut similitudo ē
in albedine. s; sicut subsistens
dī esse in natura sicut sol. dicit
subsistere i humanitate: qz sol.
humanitate est hō non em̄ ex
rōne fundamenti h; rōnez po
tētie: vel quasi potētiālitatis ef
fectia diuina. sed precise habz
rationez forme. vt qua relatio
fundata i ea simpliciter est de
5. dist. p̄imi. q. 2. j. O.

In diuinis ad intra nullus pōt
esse respectus extrinsec⁹ adue
niēs: qz quilibet sūme necessa
rio ouī ex natura fundamēti.
nec ibi nec in creatiōe pōt eē re
spect⁹ passionis extrinsec⁹ ad
ueniēs. qz pductum siue extra
siue intra sūme necessario refer
tur ad pducētē de intra nō est
dubiū. sed de extra p̄bo: qz ip̄o
sibile est aliquā relationē ma
gis intrinsece creature in eē q̄
illā que est ad creatorē: intātū
q̄ illa est idem realr fundamē
to vt ostensum est lib. 2. dist. 1.
Est tñ tam ad intra q̄ ad extra
in totali pductione actio aliq̄
diuina: accipiendo actionē nō
pro aliquo de genere actionis
sed pro aliquo corrdidente illi
actioni de gñe actiōis: sicut in

ducto non est passio de gene
re passionis sed passio equoce
dicta ad passionē correspōden
tē actioni de genere actionis.

13. dist. quarti. q. 1. O.

In diuinis eq̄litas est reko rea
lis qz ē h̄itudo ex nā rei i stat
cū simplicitate i necessitate re
lati in se: qz nō refert ad aliud
qđ est minus necessariū forma
liter q̄ ip̄m relati. in creaturis
est relatio realis ppter ipsam
potētiālitatē quātoz relatorū.
cōparando aut illā quātitatē
infinitā ad istā finitam vtraz
ratio destruit: qz iam tollitur
simplicitas i necessitas in vno
extremo i tollitur potētiālitās
i limitatio in altero. 30. di. p̄i
mi. q. 2. j. R.

In diuis aliqñ est vera predica
tio p idētitatē in abstracto: i tñ
non est formalis. rō huius dñe
est ista: vtputo: qz concipiēdo
abstractū vltima abstractione
cōcipi q̄uiditas absq; habitu
dine ad qđcūq; qđ est extra p
p̄iā rōnē quiditatis. sic igitur
cōcipiēdo extrema nulla erit
veritas vniendo ea: nisi precise
qđitas vnius extremi sit eadez
qđitati alterius extremi. hoc
aut nō cōtingit in creaturis: qz
ibi abstrahēdo illas realitates
q̄ sunt in eodē: puta realitatem
generis: i dñe. i considerando
eas p̄cisissimē: vtraz est finita:
i neutra est pfecte eadē alteri
non em̄ sunt mō eadē inter se:
nisi ppter tertiu: cui sunt eadē.
i iō si abstrahant a tertio: non
remanet cā idētitatis eorum.
i iō nec cā veritatis ppositio
nis vniētis extrema illa. h̄ igitur
est falsa. animalitas est rō
nalitas i ecōuerso. i hoc qua
cūq;

cūq; predicatione: q; nō tñ ex-
trema nō sunt formaliter eadē
sed nec vere eadē. quiditas em̄
hic p̄cise est potentialis ad q̄di-
tatē illā: & nō est eadē illi: nisi p̄-
pter identitatē ad tertiū a quo
abstrahitur. ergo abstractio il-
la tollit causam veritatis affir-
mativē venientis ea. Oppositū
est in deo: q; abstrahēdo sapiē-
tiā a quocunq; q̄b est extra rō-
nē sapiētie: & bonitatē similiter
abstrahēdo a quocunq; q̄b ē ex-
tra eius rōnē formaliter rema-
net utraq; q̄ditas p̄cise sumpta
formaliter infinita. & ex quo is-
nitas est rō identitatis eorū facta
tali abstractione p̄cissimā: re-
manet rō identitatis extremorū.
nō em̄ hic erāt eadē p̄cise p̄-
pter identitatē eorū ad tertiū:
a quo abstrahitur: s; p̄pter is-
nitatē formalē utriusq; & q; ista
sit ratio predicationis p̄ identita-
tē signū est ex hoc: q; nō cōcedi-
tur ista paternitas in divinis ē
spiratio activa: neq; vt vera for-
maliter: neq; vt vera p̄ identita-
tē: neq; paternitas est innasce-
bilitas: & cōverso: sicut ista cō-
cedit: paternitas est deitas: et
econverso. & rō videt: q; abstra-
hēdo paternitatē & innascebi-
litatē ab essentia: siue a supposi-
to neutrum est formaliter infini-
tū. & iō neutrum in sua ratiōe sic
abstractū includit rōnē identita-
tis eius ad alterū. et iō neutrum
sic abstractū de altero vere p̄di-
cat. s; sic abstrahēdo deitatē et
paternitatem quātūcūq; rema-
net adhuc alterū extremū for-
maliter infinitū: q̄ infinitas est
rō sufficiens identitatis extremorū.
& iō remanet rō identitatis
eorū: et p̄ cōsequēs rō veritatis

compositionis affirmatiue. In
ista autē deitas est bonitas re-
manet infinitas: nō tātm in vno
extremo: sed in vtroq;. ideo est
hic veritas p̄pter identitatē in-
clusam virtualiter in vtroq; ex-
tremo. 8. dist. p̄mī. q. 4. 3
In divinis necessario est aliqua
entitas realis siue ex natura
rei. & hoc in existentia actuali:
alioqn̄ nihil eēt ibi reale factū
Illa entitas realis actualis si-
ue ponat oīno vnica siue ponat
aliquo mō distinctio rei vel
ratiōis semp̄ erit ibi ponere de
necessitate aliquā entitatē rea-
lē primā vnicā que nō p̄ceci-
gat aliquā p̄riorē. Si em̄ quel-
bet p̄ceperet p̄riorē: nulla ef-
set prima. & p̄ cōsequēs nec ali-
qua alia esset posterior. Illam
etiā primā entitatē opz eē abso-
lutā: siue ad se: q; fm̄ Aug. 7.
de trini. c. 1. vel. 3. oīs essentia q̄
relatiue dī: est aliqd̄ excepto re-
latiue. et fm̄ ipm̄ ibidē in pun-
cipio tertiū si nō est aliquid ad
se: non est omnino quod relati-
ue dicatur. & q. quoli. 3
In divinis pōt intelligi quasi is-
nitas extēsiua si intelligeretur
quasi infinita multitudo perfe-
ctionū. alio modo infinitas in-
tēsiua alicuius perfectionis sim-
plicit̄: ita q; illa perfectio fm̄
propriā rōnē suā sit sine limita-
tione & termino: & hoc scō mō
adhuc aliqd̄ pōt habere infini-
tatē nō tñ formalē s; etiā fun-
damētālē: aliquid autē formalē
intēsiuā lz nō fundamētālē. Vi-
co ergo q; nihil vnus rationis
formalis est infinitū primo mo-
do. immo forte: nec absolute in
deo est talis infinitas: forte em̄
sicut p̄sone sunt finite loquēdo

Octaua

di absolute: nec in apphensione illa simplici ē error: nec aliq̄ falsitas. et in illa apphensione simplex sufficit ad volitionē illius simplicis cuiusq̄ intellecto et amato. 6. dist. secūdi. q. 1. 8. 5.

Intensa imaginatio facit animū ita distractū ab ol̄ alia cogitatione cuiusq̄ actualis intellectiōis q̄ videt ip̄m intellectū actualiter videre: et p̄comitat forte illā itēsam imaginatiōē alī cuius rei intellectiō illi⁹ imaginabilis: s; nulla ē ibi intellectiō alicuius mere intelligibilis nō imaginabilis: ita etiā ol̄s rap̄ ad quē pōt hō seip̄m disponere in hac vita per cōsuetudinē nō est ad aliquā visionē mere intellectūalē: s; imaginariā et intellectiōē cōcomitatē illā imaginariā licet forte talis detatio in hōie ab ol̄ib⁹ extrinsecis p̄ talē visionē q̄nq̄ disponat vt deus animū sic tranquillū rapiat ad visionē intellectualem. 11. dist. secūdi. q. vnta. 3.

Inter obiectū et potētā nō opz esse equalitatē s; quādā p̄portionē. talia aut̄ iter q̄ requir̄ sola p̄portionalitas p̄nt eē maxime dissimilia: vt p; de materia et forma. sicut de actiuo et passiuo sic est i cognitōe dei respectu intellect⁹ creati. nō em̄ requir̄ inter obiectū et intellectū nisi p̄portio motui ad mobile. obiectū em̄ se h; p̄ modū mouētis potētā: et iter talia magis requir̄ dissimilitudo q̄ similitudo. potētia em̄ capax ē opationis t̄m respectu hui⁹ obiecti: et iō p̄portionalē si potētia ē ex se elictiua sicut termin⁹ opationis et opatio nō sicut p̄portioe quantitatiua eq̄lia. hoc sicut p; i alijs.

sectio

ens ordinatū ad finem suū prius h; p̄portionē immediatā ad illū. et t̄m distat in infinitū a fine: nec tamē impedit hoc p̄portio nē eius quod est ad finē. et ad illud genus p̄portionis pertinet p̄portio obiecti et actus. 49. dist. quarti. q. 11. 3.

Inter intellectiōē et volitionem est ordo p̄pter duo. vnū est p̄pter p̄sentiā iā dictā. aliū est p̄pter istarū potētiarū ordinē in operādo: q; iste potētie tales sunt: q; vna est naturaliter ordinata pri⁹ operari q̄ alia pri⁹ ma rō nō est rō positatis generationis ad spirationē: s; sc̄ba. si cur em̄ inquantum sunt potētie operative est aliq̄s ordo inter opatiōes earū: ita inquantum sunt potētie productiue est aliq̄s ordo p̄ductiōis earū: i; nō sit ordo necessitatis p̄pter p̄ntiā obiecti talē habēdā. Exēplū hui⁹ est. si i igne calor i siccitas sint cause vel potētie actiue nate t̄m ordinate elicere actus suos: ita q; siccitas nō possit desiccare: nisi calor: p̄ calefaciat: ista necessitas ordinis non est: q; calefactionē sit obiectū desiccabile p̄no sicco: vt desiccet: s; p̄pter naturā istarū potētiarum actiuarū. et si in illo p̄no i quo calidū calore calefacit: cōcaret calefacto vel p̄duceret i calefacto: nō t̄m calorē: s; etiā siccitatē quam habuit: calefactū eadē siccitate desiccaret cū calefaciēte: q; in illo instāti nature in q̄ est desiccatio: vna siccitas ē in calefaciēte et calefacto. Ita intel ligēdū est hīc: q; i illo signo originis: in quo p̄p̄ducit actū volūtaris: p̄ncipiū p̄ductiū idē ē in patre et filio. et ideo fili⁹ ea-

Scoticarum

speculationum

dem productione producit spi-
ritus sanctum cum patre. 11. di-
st. p. 1. q. 1. infra. C.

Inter principiu actus pfectu in
supposito perfecto: et substantia
terminatem actione non necessa-
rio mediat aliquod accidens. se-
cus aut est de deo: cuius intel-
lectio et volitio sunt eentia ei:
et ideo per intellectione et vo-
litione potest substantia produ-
cere: creatura autem non sic. 1.
dist. quarti. q. 1. f. 5g.

Inuidia non solu est in subtrahē-
do illa bona: q pnt cōicari actu
volūtatis imediate: s; q cōigro-
lens pōt cōicare: et nō cōicat. 6.
dist. primi. q. vnica. f. 1. b.

Ista propositio qdā pōt cā esse
ctua puma cū cā scōa pōt p se
imediate: nō est nota ex termi-
nis neq; rōne naturali: s; ē tñ
credita: q; si ipa oipotētia ex q
depēdet: eēt nota rōe naturali
facile eēt pbare ipis pñis mul-
tas veritates et ppositiones qd
ipī negāt et facile eēt eis pbare
salte possibilitatē multoz: q cre-
dim: q ipī negāt. Oipotētia tñ
hoc mō sumpta: s; nō sufficien-
ter demōstret: pbabiliter tñ po-
test pbari sicut verū et necessa-
riū: et pbabili q qdā alia cre-
dita: q; nō ē icōueniēs qdā cre-
dita esse enidētia q alia. 41.
dist. primi. q. vnica. C.

Iste cui iminet mer^o pccī mortis
vel carceris fm rectā rōne de-
bet dicere pba matrimonialia
que exigunt ab eo: et ex psequē-
ti bz cōsentire interit^o cōcordi-
ter verbis: nec tñ p istū consen-
sum trāssert ptatē sui corporis
in illam: q; nullus cōsensus est
trāsnatiuus nisi inere liber. 29.
dist. quarti. q. vnica. C.

Iste differētie sunt accidentales
potentie pductiue. s. actiua vel
factiua. vtr em ois potētia ex se
pductiua alicui^o receptibilis ē
aliq. i quolibet receptiuo ppor-
tionato et approximato pducit
vel pōt pducere illud pducibi-
le q. si pducibile nō sit natū in
aliq recipi potētia pductiua. p-
ducit illū et nō ē aliq: s; p se sub-
sistēs si tñ sit potētia pductiua
sufficiēs ad pducēdū nullo alio
presupposito. et iō q; p hz noti-
tiā genitā nō agēdo. i. nō pdu-
cēdo aliqd i se: nec faciēdo. i. p-
ducēdo aliqd distinctū essentia-
liter extra se: s; q; pductū i nul-
lo natū est recipi: et intellectus
est principiu pductiuū insufficiēs
q; i finitū iō pducit notitiā ge-
nitā in se subsistētē: q est perso-
na. 2. dist. scōi. q. 7. f. 5.

Iste fuit ordo in pñsiōe diuina
primo em de^o intellexit se sub
rōne summi boni. in scōo signo
intellexit oēs alias creaturas.
in tertio predestinauit hos ad
gloriā et gratiā: et circa alios ha-
buit actū negatiuū nō predesti-
nādo. in quarto pñdit illos ca-
suros in Adā. in qnto pōrdina-
uit siue pñdit de remedio quō
redimerētur p passionē filiū: ita
q; xps in carne sicut et oēs ele-
cti pñ^o pñidebat et pdestina-
bat ad gratiā et gloriā q; pñi-
dere^o passio xpi vt medicina cō-
tra lapsum: sicut medicus pñ^o
vult sanitatem hoīs q; ordinet
de medicina ad sanādū. Sicut
aut pñ^o predestinātur electi q;
passio xpi pñideat vt remediū
contra lapsum eoz: ita tota tri-
nitas pñ^o pōrdinauit pdestina-
tos et electos ad gratiā et glo-
riā finalē quātū ad efficaciam q;

preuiderit xpi passionē tāq̃ me-
dicinā acceptādā p electis ca-
dētib⁹ in Adā pri⁹ pdestinatis
ad gloriā finalē: et sicut verbū
preuiderit passionē patri offeren-
dā p predestinatis ⁊ electis: et
sic eā efficaciter obtulit ⁊ effectū
īratota trinitas p eis passionē
efficaciter acceptauit. ⁊ p nul-
lis alijs fuit efficaciter oblata:
nec ab eterno acceptata: ⁊ ideo
tm̄ meruit eis primā gratiā or-
dinatē ad gloriā psumatā. hoc
quātū ad efficaciam meriti. 19. di-
st. tertij. q. vnica. j. B.

3ste. pductiones generatio ⁊ spi-
ratio sunt alteri⁹ rōnis: loquē-
do de ppijs rōnibus earū: tā-
mē pōt aliquod vnū cōe abstra-
hi ab eis: ⁊ eorū mō de hoc cōi-
q̃ est principiū: ipm pōt eē cōe
vnius rōnis: lz illa de q̃bus di-
citur sint alterius rōnis loquē-
do de ppijs rationibus eorū.
29. dist. primi. q. vnica. C.

3stud disīctū necessariū vel pos-
sibile est passio entis circumlo-
quēs passionē cōuertibilē cum
ente: sicut sunt multa alia illi-
mitata in entib⁹. passiones autē
entis quertibiles vt cōmunius
immediate dicūtur de ente: q̃
ens hz pceptū simplr simplicē.
et iō nō pōt esse mediū inter ip-
sum ⁊ suā passionē: q̃ neutrius
est diffinitio que possit esse me-
diū: si etiā sit aliqua passio en-
tis nō prima difficile est videre
per quā priorē: vt p mediū pos-
sit cōcludi de ente: q̃ nec faci-
le est videre ordinē passionum
entis: nec si ille ordo cognosce-
re viderent ppositiones assum-
pte ab eis p premissis eē mul-
tū enidētiores cōclusionib⁹. in
passionib⁹ autē disīctis: lz illud

totū disīunctū nō possit demō-
strari de ente: tm̄ cōiter sumpto
illo extremo q̃ est min⁹ nobile
de aliq̃ ente: pōt pcludi aliū ex-
tremū q̃ ē nobili⁹ de aliq̃ alio
ente. sicut seq̃t. si aliq̃ ens ē fi-
nitū: q̃ aliq̃ ens est īfinitū. ⁊ si
aliq̃ ens ē ptingēs: q̃ aliquod
ens ē necitū: q̃ ī talib⁹ nō posset
enti piculariter īesse īfecti⁹
extremū: nisi alicui enti īmeset
pfectius extremū: a quo depen-
deret. 39. dist. primi. q. 1. C.

3ta pfecte videret deus cognos-
ci quātum ad oēm cognitionē
realē: vel cōceptum realē vt co-
gnoscat sub attributo vno sicut
si cognoscat sub rōne oīm attri-
butorū: q̃ cognitio pluris rela-
tionū rōnis nō facit ad pfectio-
rē cognitionē realē habēdā de
aliquo. 8. dist. pmi. q. 4. j. Q.

3ustitia actualis ⁊ si pmaria sit
paise ī actu volēdi tm̄ scōavel se-
cūdaria pōt eē ī actu īperato p
actū volēdi: q̃ ⁊ ille hz rectitu-
dinē ppiā lz depēdētē a recti-
tudine act⁹ volēdi. 18. q. q̃. j. X.

3ustitia rōne cui⁹ debitor est hō
vel angel⁹ iustitie nō est nisi po-
tētia naturalis volūtatis mode-
rādi īclinationē naturalē q̃ ē q̃
iustitiā īfundēdā: ⁊ illō ē liber-
tas q̃ nō ē aliqd supadditū vo-
lūtati: imo de p se rōne eis. dico
igī q̃ illā iustitiā naturalē. s.
potētiā q̃ potuit pseruare iusti-
tiā īfufam sibi recipit angel⁹: ⁊
p pns potuit peccare ī pmo īns-
tanti. ⁊ iō debitor iustitie fuit.
5. dist. secundi. q. 2. j.

3n disciplinis acquisitis assenti-
tur vero cōplexo ppter euiden-
tiā ex suis terminis: aliā autē
euidētiā habet pprie principiū
ex terminis suis: et aliam cons-

Scoticarū

clusio ex suis et alteri⁹ rōnis lz
ista euidencia sit cāta ab illa. et
is pōt eē ali⁹ habitus respectu
huius et illi⁹ q̄ respicit formale
rōnez veritatis hīc et ibi. sed in
creditis nō assentit p̄p euiden-
tiā crediti. sed p̄pter veritatez
reuelātis cui assentit. et illa est
eadē respectu primorū articulo-
rū et respectu aliorū explicatorū
ex illis. et ideo nō est alius ha-
bitus vnus et alterius q̄ ē idē
obiectū sub eadē rōne formali.
35. di. tertij. q. vnica. 18.

In agētibz equiuoce. i. in illis
agētibz q̄ nō agunt per formā
eiusdē rōnis cuz illa ad quam
agūt p̄posito illa q̄ nihil mo-
uet se nō hz necessitatē nec p-
batio ei⁹. q̄ aliqd sit in potētia
et in actu respectu eiusdē aliqd
p̄cludit. nō em̄ ibi agēs est tale
formāl in actu quale passum
est formāl in potētia sz agēs
virtual^r ē tale i actu: quale for-
māl est in potētia patiēs: et q̄
idē sit virtual^r tale i actu: et for-
māl tale in potētia nulla ē cō-
tradictio. ista gl. de agētibz vni-
uocis et equoocis necessaria est
q̄ p̄hs posuit motuz: nō tñ in
genere q̄litatez sz quāritatis et
vbi in quāritate aut: et vbi nul-
lū est agēs vniuocuz: q̄ in gñe
quāritatis: et vbi nulla ē forma
q̄ sit principiū inducēdi similes
formā. Imo (vt gñāl^r dicat) qui-
cūq̄ mot⁹ est ad formā nō acti-
uā: nō est ab agēte vniuoco: q̄
ex quo forma talis terminans
nō ē actiua. nulla eiusdē rōnis
est principiū agēdi. sunt igitur
apud p̄m multi mot⁹ ab agē-
te nō vniuoco. sed equiuoco: et
ibi agens est virtual^r tale i ac-
tu: quale patiēs formāl in po-

speculationū

tentia. 3. dist. primi. q. 7. R.
In angelo et homine ipsa volun-
tas fm affectionē iustitie et cō-
modi est totale principiū per-
fectum in esse primo respectu
actus volendi. 18. dist. tertij. q.
vnica. 1. 21.

In ala est imago dei fm tres po-
tentias que deformatē erant
p peccatū. ideo x̄ps reforman-
do sicut p̄fecit volūtatē p cha-
ritatē: sic intellectū p fidē: quā-
uis volūtas possit diligere deū
clare visuz ex parte obiecti. nō
tñ eodem modo sine charitate
et cū charitate. ideo nō solū pro-
pter actum primum dat chari-
tatē sed p̄pter secūdū: vt sit p-
fectior et intensior actus dilige-
di ex potentia et charitate q̄ ex
potētia tñ. sicut p̄ 11. 1. dist. 17.
et sūt de fide suo modo: q̄ sicut
charitas facit scōm actū perfe-
ctiorē: sic fides. sed charitas vl-
tra hoc facit acceptū actū suū
et actū cuiuslibet alteri⁹ poten-
tie. Unde sicut dictūz fuit ibi si
fieret vna volūtas p̄fectissima
et nō haberet charitatez. tanto
magis deficeret a p̄pia perfe-
ctione in actu secūdū: quē pos-
set h̄re fm p̄portionē geometri-
cā p̄pter carentiam charitatis
p̄portionate potentie: quanto
magis excederet aliā volūtatē
inferiorē in perfectione prima.
perficiat igit h̄as potentias per
habitus supernaturales in eē
quodaz supernaturali sicut na-
te sunt etiā perfici naturaliter
habitus supnaturalibus. 23
di. tertij. q. vnica. 1. ff.

In ala pōt intelligi duplex mu-
tabilitas. vna ab affirmatione
in negationē et ecōuerso. puta
ab ignorātia ad scientiā. vel a

Octaua

sectio

nō intellectiōe ad itellectionē.
alia q̄si a p̄rio in p̄rium: puta a
rectitudie ad deceptionē: et ecō
uerso. alia aut̄ (quo ad quēcūq;
obiecta) est mutabilis p̄ma mu
tabilitate. et p̄ nihil formalit̄ in
ea cūctēs tollit ab ea talis mu
tabilitas s; nō est mutabilis se
cūda mutabilitate. nisi circa il
la p̄plexa: q̄ nō h̄nt euidētiā ex
terminis. Circa illa s; q̄ sunt ex
terminis euidētia mutari non
p̄t scōa mutabilitate q̄ ipsi ter
mini app̄rehensi sunt cā neces
saria cōformitatis cōpositiōis
ad ipsos terminos. igit si alia ē
mutabilis a rectitudine in erro
rē absolute. non sequit̄ q̄ p̄ ni
hil aliud a se pōt rectificari: q̄
saltez rectificari potest circa il
la obiecta: circa que nō pōt in
tellectus errare app̄rehens
terminis. 3. di. p̄m. q. 4. 2.

In aliq̄b' creaturis gen^o et d̄fia
accipiunt ab alia et alia re: si
cut ponēdo plures formas in
hōle alal accipit a sensitua. et
rōnale ab intellectua. Et tunc
illa res a qua accipit gen^o ve
re est potentialis et p̄fectibilis
q̄ illa re: a q̄ accipit d̄fia. Ali
q̄n ibi nō sunt res sicut in acci
dētibus. saltē in vna re est aliq̄
p̄ma realitas a qua sumit̄ ge
nus: et alia realitas a qua sumi
tur d̄fia. dicat̄ p̄ma. a. scōa. b.
a. fin se ē portiale ad. b. ita q̄
precise intelligendo. a. et p̄cise
le intelligendo. b. a. vt intelli
git in p̄mo instanti nature in
quo. p̄cise est. ip̄m est p̄fectibi
le per. b. sicut si esset res alia.
S; q̄ nō p̄ficiat̄ realit̄ per. b. hoc
est p̄pter idētitatē. a. et b. ad ali
q̄d totū cui realiter p̄mo sunt
eadem q̄d quidē totū p̄mo p̄

ducit: et in ipso toto ambe iste
realitates pducunt. si tñ alte
ra istarū sine altera pduceret:
vere esset potētiā ad eā et ve
re esset imperfecta sine alia. Ista
aut̄ cōpositio realitatū potētia
lis et actualis minima est: que
sufficit ad rōnē generis et diffe
rētie. Et ista nō stat cū hoc q̄
quelibet realitas in aliquo sit
infinita: realitas enim si esset
se infinita: quātūcūq; p̄cise
sumpta: nō esset in potentia ad
aliquā realitatē. igit cum i deo
quēcūq; realitas eēntialis sit
formaliter infinita: nulla est: a
qua formalit̄ possit accipi rō ge
neris. 8. dist. p̄m. q. 3. 3.

In aptitudinet potētia imperfe
ctiōis est separari ab actu. i actu
est imperfectiōis q̄d nō statiz h; z
secū terminus: et q̄ nō manet s;
trāsit et in eo q̄ q̄si p̄sequit̄ actū
sūū sicut p̄finitas ē imperfectiōis
q̄d nō est semp in sūma actuali
tate cōicatiōis nāc. p̄fectionis
aut̄ est q̄d manet et h; z secū cor
relatiū coeētis. Ablatis ḡ imp
fectionib' et retentis his q̄ sunt
p̄fectiōis ḡnatio nō ē tñ dispo
sitiua ad terminū: s; p̄plete p̄
ductiua terminū: q̄ q̄dē ḡnatio
p̄fecta et ḡnatio p̄plet et ḡnatio
nō trāsīt sed semp manēs in
cludit totū q̄d req̄rit. p̄finitas
ē q̄ nō sequit̄ actū ḡnandi q̄si
dispositiū et p̄finitas: et ita trāsīt
tē: et manet in sua actualitate
p̄pleta q̄ semp ē i p̄pleta cōica
tiōe nāc: ipsa includit totū. ḡna
tio ḡ ista cōpleta et eterna. et p̄
finitas illa p̄pleta et eterna. et p̄
finitas illa p̄plet et eterne actua
litis oīo idē d̄nt ex p̄te rei: s;
vñ rōnē p̄fectiōis q̄ est in crea
turis magis importat hoc nos

Scoticarū

speculationū

men generatio q̄ paternitas: et
ecōuerso ē de alia. 4. q. q. R.

In baptismo magis ppe ē ado-
ptio filii q̄ mrimoniū q̄ pu-
lus nō p̄r dici. ppe ē p̄here m̄i
moniū cū nōytrā rōe: cū vsus
req̄rit ad oēs p̄ctū. In adoptōe
aut̄ sufficit solus actus adoptā-
tis. et si nulluz habeat adopta-
tus. 4. dist. quarti. q. 4. 2.

In baptismo 3o. nihil sacri bap-
tismi p̄ferebat. ablutio enī ex-
terior: sine determinatiōe uerbis
et determinata intētiōe. platis
oīno nihil est sacramēti baptis-
mi: sicut nec q̄cūq̄ alia balnea-
tio. 2. di. quarti. q. 2. C.

In baptismo soluit debitū h̄ndi
illud donū in se et cōmutat̄ de-
bitū habēdi donum equalē. s. f.
gratiā. et istud debitū scōz sem-
per ex tūc manet: nec pūmū re-
dit: et q̄ caret secūdo dono debi-
to grātius peccat q̄ qui caret
pūmo: nec tñ est peccator pec-
cato originali: q̄ nō reddit de-
bitū habēdi illam iustitiā. 32.
dist. scōi. q. vnica. J. 3.

In bonis angelis erat inclinatio
nālis ad britudinē tātā quāta
erat in malis et maior: si hēbāt
melloza nālia: q̄ inclinatio ista
est fm p̄fectionē nāliū: tñ boni
in eliciēdo actū nō utebant vo-
lūtate fm ei⁹ rōnē imp̄fectā: in
quātū. s. est tñ appetit⁹ intelle-
ctiuus agēdo. s. talī mō quo cō-
peteret appetitū intellectiuo
agere: s̄ utebant volūtate fm
p̄fectā ei⁹ rōnez q̄ est libertas.
agēdo. s. s̄ volūtate eo mō q̄ cō-
gruit agere libere in quātū libe-
rū agit. hoc aut̄ erat s̄ regulā
superioris volūtatis determinā-
tis. et hoc in se. 6. di. scōi. q. 2. 2.

In bonitate specifica q̄ dī boni

tas ex circūstātia talis ē p̄ces-
sus. p̄ia bonitas v̄ ē circūstā-
tia finis: q̄ ex nā agētis et actio-
nis et obieci statim p̄cludit q̄
talīs act⁹ nō d̄z cōpetere tali:
nisi in ordine ad talē finem. et d̄z
eligir̄ appeti p̄ finē talē. et ista
circūstātia nō est ip̄si⁹ act⁹ v̄t in
esse reali positi vel nō p̄cise sic.
sed ip̄si⁹ act⁹ v̄t voliti et pacuz
volūtatis ad talē finē relati: i-
mo nō min⁹ est electio bona q̄
sit p̄ finē debiti⁹ esto q̄ p̄ actū
illū elicitū ēē nō attingat finis
electiōis q̄ si attingeret. Post
circūstātia finis v̄t seq̄ circūstā-
tia modi agēdi q̄ p̄cludit ex oi-
bus p̄dictis vel aliq̄b⁹ eoz ta-
lis vel talis debere esse. Postea
p̄cludi p̄t de tpe: q̄ talī agētī
talīs actio p̄ talē finē ē talē
h̄ns modū non d̄z semp̄ cōue-
nire. sed pro tpe pro quo ordi-
nabilis est ad talē finē: vel pro
quo p̄t talē finē h̄re. Ultra au-
tē oīuz videtur circūstātia loci
quāuis multi sunt act⁹ quoz
ē bonitas cōpleta moralis nō
determinat locū. 18. q. q. b.

In causis ordlatis ē alia virtus
cāndi: et p̄ncipalior in p̄ore: nō
āt in p̄ncipio: q̄ nō ē cā: q̄ ibi
nō est alia virt⁹ p̄ncipiādi: et iō
in diuinis p̄sonis nō plus prin-
cipiat primū principians q̄ se-
cundū: sicut nec cā supior plus
causaret q̄ causa scōa: si eadez
virtute cātiua causaret cūz cā
scōa. 12. di. primi. q. 2. D.

In cōtingētib⁹ est aliqd̄ primū.
q̄ est imediatū. et tñ cōtingēs
q̄ nō stat ad necessariū. nō em̄
ex necessario sequit̄ cōtingēs: et
iō in talib⁹ opz stare ad istā vo-
lūtate dei vult hoc: que est con-
tingēs et tñ imediata: q̄ nulla

Octaua

illa cā pūior est rōe volūtatis:
quare ipsa sit huius: et nō alte-
ri⁹. 8. di. primi. q. 5. l. 3.

In coordinatiōe p̄dicamētali sūt
oīa q̄ p se p̄tinet ad illā coordi-
nationē circūscripto q̄cūq; qd
nihil ē illi coordinatiōis: q̄ fm
ph̄z. 1. post. stat⁹ est in quolibet
p̄dicamēto et i sursum et in deors-
sum. igit̄ sicut innemū sup̄mū in
gñe p̄cise cōsiderādo illud sub
rōe essentiae: et inueniunt gñā i-
termedia: et spēs d̄fic: ita inue-
niūt ēt infimū. i. singulare absq;
oī existētia actuali: qd p̄t eui-
dēter. q̄ hic hō nō plus icludit
formāl̄ existētiā actualē q̄ hō
mo. 3. di. scōi. q. 3. l. A.

In corporib; beatorū erit color
s; vltimā p̄fectionē pueniētes
p̄plexionib; suis. Si aut̄ corp⁹
beati sit capax lucis: et non tm̄
coloris: placet mihi q̄ ponatur
ibi. talē aut̄ colorē. s. vltra p̄fec-
tionē cōplexionis sue cū reful-
gētia esse dotē claritatis voco.
49. di. quarti. q. 1. l. B.

In creaturis nō tm̄ rēlones sup-
p̄dicatio in abstracto p̄ idētitā-
tē: que nō sit formāl̄: et iō nun-
q̄ fuit tradita logica in creatu-
ris de p̄dicatione alia forma-
liter vera et alla p̄ idētitatez. 8.
dist. primi. q. 4. l. 3.

In creaturis nō tm̄ rēlones sup-
positiōis et suppositionis sunt
reales vbi extrema differūt spēs
s; ēt rēlones cōes sunt reales
in extremis: vbi extrema differ-
rūt nūero. ḡ hic sufficit distinctio
realis nūeralis in extremis ad
realitatē relationū cōiū: sicut
ad distinctiōē relationū origi-
nis: que quasi specificē differūt
31. di. primi. q. vnica. l. C.

In creaturis ordo gñatiōis et or-

Seccio

do p̄fectiōis sunt trij: sicut p̄z
9. met. q̄ illa q̄ sunt p̄iora gñā-
tione sunt posteriora p̄fectiōe.
et rō est: q̄ creature p̄cedūt de
potētia ad actū: et iō de imp̄fec-
to ad p̄fectū: et iō prius pueni-
tur via gñationis ad imp̄fectū
q̄ ad p̄fectū. sed eūdo ad sim-
pliciter primū opz q̄ idē sit sim-
pliciter primū et origine et p̄fec-
tione. etiā fm ph̄z ibidē: q̄ to-
tus ordo originis et p̄fectionis
reducit̄ ad aliqd̄ primū p̄fec-
tiōis: sicut ad primū originis
totalis. In diuinis igit̄ simul de-
bent intelligi concurrere ordo
generationis. et ordo p̄fectio-
nis. 5. di. primi. q. 2. l. O.

In creaturis si comparet̄ cā ad
duos effect⁹ ordinatos eēntia-
lior ē ei⁹ cōparatio ad effectūz
vtrūq; q̄ vni⁹ effect⁹ ad alterū.
pp̄ em̄ depēdētiā eoz ad cām
eādē ordiate depēdēt adinuicē:
et nō ecōnerfo pp̄ depēdētiā
vni⁹ ad alterz depēdēt ordiate
ad cām eandē. igit̄ si p̄ impole
destruat̄ ibi ordo effectūū inter
se ordiatoz nō pp̄ hoc adhuc
est negādus ordo et depēdētia
vtriusq; ad cām: q̄ pp̄ minus
impole non est cōcedendū ma-
ius impole: nec propter minus
necessariū est negandū maius
necessariū. 1. dist. scōi. q. 1. l. 2.

In creaturis vbi nāe specificē sūt
plurificate in suppositis nulla
est necessariō determinata: q̄
a solavolūtate agētis sunt tot
vel tot ita q̄ nō repugnat nāe
esse in plurib;: si ḡ talia plura
eiusdem rōnis sunt imēdiate a
deo: sunt tm̄ finita i actu: q̄ vo-
lūtas diuina iponit eis finitas
tē: s; nō sūt necessario finita: q̄
nihil est intrinsecuz creaturis

cui dīctōrie repugnat maior
vel minor pluralitas. q̄cūq̄ at
pluralitas ē potis in diuis ip-
sa est oīo finita. 2. q. q. 11.

In dānatis est appetit⁹ nālis re
spectu bñtūdis: qz sicut supra
dictū ē appetit⁹ nālis nō addit
aliquā pfectionē sup nāz abso-
lutā: s; solū sc̄inationē ipsi⁹ na-
ture ad suā pfectionē: et iō ma-
nēte nā māter ille appetit⁹. Et
si dicas qz tūc ille appetit⁹ erit
frustra: ita dicas qz dānati fru-
stra sūt hoīes vel āgeli: cū ap-
petit⁹ nālis nō addat absolutū
aliqd sup naturā eoz. vñ dico
qz i; illud sit frustra qd caret p-
fectionē sua et frustra ēa fm to-
tā spēz nō tñ est frustra si caret
illa in aliq̄ indiuiduo: vt pz i or-
bātis et mōstruosis: sic aut nō ē
in pposito: qz aliq̄ sunt bñi qz p-
ficiunt fm appetitū eoz. nālē.
aliū aut nōz iō frustra ē fm totā
spēm. Illi aut qz ponūt oēs an-
gelos differre spē hñt ponere
appetitū fm spēz esse frustra: qz
ipote est eis pseq̄ pfectionē suā
49. di. quart. q. 10. 11.

In deo est essentia sub cōpleta
actualitate essentie: et hoc me-
re ex natura rei sic intelligēdo
qz nec essentia nec aliqd p se in-
clusuz in illa vel actualitate ei⁹
sit tibi p̄cise ex cōsideratiōe cu-
iuscūq̄ intell⁹. 1. q. q. 1. 11.

In deo nō ē ordo aliq̄z realitāz
tū quaz vna s̄hat aliā: qz tūc
nō esset perfecte simplex: et ista
est rō quare de⁹ nō est in gene-
re et pp hoc ēt nō est in eo aliq̄
realitas a q̄ sit hypostasis de-
terminabil⁹ a realitate a q̄ ē p-
sona: imo nulla oīo alia et alia
ē realitas fm distinctionē ex pte
rei a q̄ sit hypostasis et psona.

2. di. tertij. q. 1. 15.

In diuersitate organoz in alali
bus recurrēdū ē ad virtutē di-
uinā: sicut et Auē. facit vt pz i
dissolutione illaz qōnū diffici-
liū. 2. celī et mū. et Sal. Et virtu-
tes semini⁹ vocat diuinas. illa
igit⁹ virt⁹ q̄ facit diuersitatē or-
ganoz i corpe aialis opz qz sit
agēs diffōrme. et h̄mōi ē diffōr-
mis actio caloris vel corpis ce-
lestis q̄ cōsona est virtuti diuile
18. di. scōi. q. vnica. 1. 3.

In diuis accipiēdo a p̄sio signo
nāe oīno p̄sio occurrit essentia
diuisa vt est eē per se et de se. qd
nō cōpetit alicui nature create
qz nulla nā creata h; eē prius
naturalit̄ q̄ i supposito. ista at
essentia fm Aug. 7. de tri. est q̄
p̄r est. et q̄ filius ē. i; nō sit: qua
p̄r est p̄r: et qua filius est filius
isti igit⁹ essentie abstractissime
cōsiderate vt prioz oib⁹ psona-
lib⁹ conuenit esse p se: et in isto
prioz occurrit nō vt aliqd rece-
priū alicuius pfectionis: s; vt
infinita pfectio potens in scōo
signo nāe cōicari alicui: non vt
forma informās materiaz: sed
vt quiditas cōicat supposito:
tanq̄ formaliter existēti p eaz.
et ita pullulant (vt quidaz dñt)
relatiōes ex ea. et persone in ea
et ex ea. nō quasi quedaz forme
dantes esse sibi vel quasi que-
dā supposita in quib⁹ recipiat
esse cum sit simpliciter ens. sed
quib⁹ suppositis dat eē vt quo
formaliter illa supposita sunt.
et quo sunt deus: et ita relatiō
illa pullulans: cum sit per se
subsistens: ipsa pullulat non vt
forma essentie. sed vt nata es-
se de⁹ ipsa deitate formaliter.
licet non vt informante ipsam:

sed vt existēte eadē sibi pfectis
sima idēitate. nullo aut modo
ecōuerso relatio ē eētie: vt q
formalr essentia est determina
ta vel tctavt aliquo mō actua
ta p ipsaz qz h oia repugnāt. in
finitati eētie: vt pmo occurrit
sub rōne act⁹ infinit. cōcedo th
q eētia est fundamentū istaz
relationū: sed nō fundamentū
quasi potētiāle recipiens istas
sed fundamentū quasi per mo
dū forme: in qua iste forme na
te sunt subsistere. nō qdē p in
formationē: sicut similitudo ē
in albedine. s3 sicut subsistens
dē esse in natura sicut sol. dicit
subsistere i humanitate: qz sol.
humanitate est hō non em ex
rōne fundamenti h3 rōnez po
tētie: vel quasi potētiālitatis ef
sentia diuina. sed precise hab3
rationez forme. vt qua relatio
fundata i ea simpliciter est de
5. dist. primi. q. 2. j. o.

In diuinis ad intra nullus pōt
esse respectus extrinsec⁹ adue
niēs: qz quilibet sūme necessa
rio oriū ex natura fundamēti.
nec ibi nec in creatiōe pōt eē re
spect⁹ passionis extrinsec⁹ ad
ueniēs. qz pductum siue extra
siue intra sūme necessario refer
tur ad pducēte de intra nō est
dubitū. sed de extrapbo: qz ipos
sibile est aliquā relationē ma
gis intrinsece creature in eē q
illā que est ad creatorē: intātū
q illa est idem realr fundamē
to vt ostensum est lib. 2. dist. 1.
Est th tam ad intra q ad extra
in totali pductione actio aliq
diuina: accipiendo actionē nō
pro aliquo de genere actionis
sed pro aliquo corrodente illi
actioni de gēe actiōis: sicut in

pducto non est passio de gene
re passionis sed passio equoce
dicta ad passionē correspōden
tē actioni de genere actionis.
13. dist. quarti. q. 1. o.

In diuinis cōlitas est refo rea
lis qz ē hītudo ex nā rei 7 stat
cū simplicitate 7 necessitate re
lati in se: qz nō refert ad aliud
qō est minus necessariū forma
liter q ipm relatū. in creaturis
est relatio realis ppter ipsam
potētiālitatē quātoz relatorū.
cōparando aut illā quātitatez
infinitā ad istā finitam vtraz
ratio destruit: qz iam tollitur
simplicitas 7 necessitas in vno
extremo 7 tollitur potētiālitās
7 limitatio in altero. 30. di. pri
mi. q. 2. j. R.

In diuis aliqñ est vera predica
tio p idēitatē in abstracto: 7 th
non est formalis. rō huius dñe
est ista: vtputo: qz concipiendo
abstractū vltima abstractione
cōcipit quiditas absqz habitu
dine ad qōcūqz: qō est extra p
ptiā rōnē quiditatis. sic igitur
cōcipiendo extrema nulla erit
veritas vnīendo ea: nisi precise
qditas vnus extremi sit eadez
qditati alterius extremi. hoc
aut nō cōtingit in creaturis: qz
ibi abstrahēdo illas realitates
q sunt in eodē: puta realitatem
generis: 7 dñe. 7 considerando
eas pccissime: vtraz est finita:
7 neutra est pfecte eadē alteri
non em sunt mō eadē inter se:
nisi ppter tertiu: cui sunt eadē.
7 iō si abstrahant a tertio: non
remanet cā idēitatis eorum.
7 iō nec cā veritatis ppositio
nis vnientis extrema illa. h igit
tur est falsa. animalitas est rō
nalitas 7 ecōuerso. 7 hoc qua
clūqz

Scoticarum

speculationum

clique predicatione: quia non tamen extrema non sunt formaliter eadem sed nec vere eadem. quiditas enim hic precise est potentialis ad quiditatem illam: non est eadem illi: nisi propter identitatem ad tertium a quo abstrahitur. ergo abstractio illa tollit causam veritatis affirmatiue venientis ea. Oppositum est in deo: quia abstrahendo sapientiam a quocumque: quod est extra rationem sapientie: et bonitatem similiter abstrahendo a quocumque: quod est extra eius rationem formaliter remanet utraque quiditas precise sumpta formaliter infinita. et ex quo ista nitas est ratio identitatis eorum facta tali abstractione precisissima: remanet ratio identitatis extremorum. non enim hic erant eadem precise propter identitatem eorum ad tertium: a quo abstrahitur: sed propter identitatem formalem utriusque. et quod ista sit ratio predicationis per identitatem signum est ex hoc: quod non conceditur ista. paternitas in diuinis est spiratio actiua: neque vera formaliter: neque ut vera per identitatem: neque paternitas est innascibilitas: et e converso: sicut ista conceditur. paternitas est deitas: et e converso. et ratio videtur: quia abstrahendo paternitatem et innascibilitatem ab essentia: siue a supposito neutrum est formaliter infinitum. et ideo neutrum in sua ratione sic abstractum includit rationem identitatis eius ad alterum. et ideo neutrum sic abstractum de altero vere predicatur. sed sic abstrahendo deitatem et paternitatem in quantum utrumque remanet adhuc alterum extremum formaliter infinitum: quia infinitas est ratio sufficiens identitatis extremorum. et ideo remanet ratio identitatis eorum: et per consequens ratio veritatis

compositionis affirmatiue. In ista autem deitas est bonitas remanet infinitas: non tantum in uno extremo: sed in utroque. ideo est hic veritas propter identitatem inclusam virtualiter in utroque extremo. 8. dist. primi. q. 4. 3

In diuinis necessario est aliqua entitas realis siue ex natura rei. et hoc in existentia actuali: alioquin nihil esset ibi reale factum Illa entitas realis actualis siue ponatur oino vnica siue ponatur aliquo modo distinctio reuelationis semper erit ibi ponere de necessitate aliquam entitatem reale primam vnicam que non preexistat aliquam priori. Si enim quelibet preexistet priori: nulla esset prima. et per consequens nec aliqua alia esset posterior. Illam etiam primam entitatem oportet esse absolutam: siue ad se: quia secundum Augustinum. 7. de trinitate. c. 1. vel. 3. ois essentia que relatiue dicitur est aliquid excepto re latiuo. et secundum ipsum ibidem in principio tertij si non est aliquid ad se: non est omnino quod relatiue dicatur. 1. q. quoll. 3

In diuinis potest intelligi quasi infinitas extrinseca si intelligeretur quasi infinita multitudo perfectionum. alio modo infinitas intrinseca alicui perfectionis simpliciter: ita quod illa perfectio secundum propriam rationem suam sit sine limitatione et termino: hoc secundo modo adhuc aliquid potest habere infinitatem non tamen formalem sed etiam fundametalē: aliquid autem formale intrinsecum sed non fundametalē. dico ergo quod nihil vnus rationis formalis est infinitum primo modo. immo forte: nec absolute in deo est talis infinitas: forte enim sicut persone sunt finite loquendo

de ista finitate et infinitate: ita
et pfectiones simplr sunt finite
numero seu sua multitudine: et
relaciones: et notiones: et hinc et illa
simul ista sunt finita. sed infi-
nitas intensiua formalis et fun-
dametalis simul est in essentia
diuina vt essentia est. et p tato
a diuina. vocatur pelagus: for-
malis aut tñ nō fundametalis
est in q̄libet alia pfectione sim-
pliciter. quolibet em̄ h3 suā p-
fectionē formale ab infinitate ef-
sentie tāq̄ a radice et fundamē-
to. infinitas aut neq̄ formalis
neq̄ fundametalis est in rela-
tionib⁹ q̄buscūq̄ in diuinis. vt
oñsum est in. 1. li. di. 13. qz patri
mel⁹ est nō hñe filiationē q̄ ha-
bere. pfectio aut simplr ē illud
q̄ mel⁹ est quodlibet habere
q̄ nō hñe. et iō 13 volūtas sit for-
malr infinita: tñ nō includit in
se formalr oēs pfectiones intrin-
secas: qz nec essentia nec aliqd
aliud scilicet sic eas oēs. s3 nec
includit fundametaliter oēs: s3
sola essentia sic includit oēs: iō
di pelagus: volūtas tñ p idēti-
tate includit quālibet pfectio-
nē simplr et quālibet relationē.
13. dist. quarti. q. 1. Ba

3n diuisione cōtinui potētie mul-
te nō sunt partes vnus poten-
tie demonstrare vel determina-
te. i. nō est ibi aliqd vn⁹ act⁹ in
quo cōtineatur oēs act⁹ termi-
nātes potētiās ordinate reduc-
cibiles ad actū. et iō dicere sunt
partes vn⁹ potētie demonstra-
te: tñ valet sicut dicere i q̄bus-
cūq̄ actib⁹ ordinatis quilibet
act⁹ fm̄ quēcūq̄ gradū est p se
factibilis: (ibi supmū in potētia
pōt simul eē i actu: qz vnica po-
tētia pōt reduci in actū: in q̄b⁹

aut natis eē tñ i fieri sunt mul-
te potētie ordinate: nō pōt ali-
quod vnū summū possibile da-
ri in actu: quātū cōtingit eē in
potētia. sed vltra quodlibet fa-
ctibile i fieri pōt fieri aliqd ma-
ius: licet non vnica factio. 11.
distin. tertiū. q. 2. I. E

3n donatiōe nō est iustitia si do-
nās nō mere liberalr donat vel
3 volūtatē alicui⁹ a quo depē-
det i donādo donat. sicut p3 in
illo casu de q̄ allegatū ē ibi q̄
de cēss. erigit. li. 6. nō aut me-
re liberalr donat sit deceptus
vel q̄si necessitate. tract⁹ donat:
qz ignorātia et aliq̄liter coactio
excludūt volūtariū simplr ex. 3.
ethi. 15. dist. quarti. q. 2. X

3n eadē cogitatiōe pōt eē pctm̄
et nō esse: qz quātūcūq̄ cogita-
tio sit delectabilis: cum tñ obie-
ctū nō sit delectabile: nō ē pec-
catū. vñ vir sc̄tus pōt delectari
in cogitatiōe alicui⁹ pcti q̄b de-
testat delectari: tñ i cogitatiōe
alicui⁹ pcti q̄ten⁹ obiectū sit si-
bi p̄sens vt delectet i illo vt in
obiecto est pctm̄. et hoc pat3 p
Aug. 9. tri. c. 10. diffinire intēpe-
ratiā verbūq̄ ei⁹ dicere ptinet
ad artē morālē. eē aut intēpera-
tū ptinet ad illud q̄b in illa ar-
te culpā. sicut noscere et diffini-
re qd sit solecism⁹ ptinet ad ar-
tē loquēdi: facere aut illō vitū
est q̄b in eadē arte rep̄hēdit. sic
3 si cogitatio placet et p̄nuat
nō pp cogitatū: s3 vt p eā quis
ad finē debitiū deducat: non est
pctm̄: s3 si pp obiectū illicitū vt
in ip̄o delectet: sic ē pctm̄: et isto
mō sc̄l viri detestant cogitatio-
nes illicitas. 4. 2. di. sc̄bi. q. 4. 2
3n effectib⁹ ordinatis q̄si eiusdē
rōnis quoz vterq̄ nat⁹ ē gigni

a causa equoca nō opz potē ēē
cām posterioris: s3 virtus cau-
sari ab eadē causa equiuoca. 9
dist. secundi. q. 2. 7

In entibus naturalib⁹ ista se ha-
bēt fm quēdam ordinē. pūmo
fluxus forme. Scōdo forma fm
quā est actualiter fluxus. 1 ter-
tio forma fm quā pōt esse flux⁹
partis post partē. 4 quarto per-
manēs in quo nō est natus ēē
fluxus partiū: tñ necessario ha-
bet formā cōsequētē in qua na-
tus est esse fluxus. quinto illud
in quo nec pōt esse flux⁹: nec in
aliquo cōsequētē ipm natura-
liter. pūmū essentialiter mēsu-
rat tēpore: q1 contra rōnē eius
formalē est permanētia. vel q1 ali-
qua pars eius maneat eadē: s3
rō eius requirit partē eius suc-
cedere parti. Quintū oīno lūa-
riabiliter manet idē dū manet.
et iō nullo modo mēsurat tpe:
nec fm se totū: nec fm partem
eius: nec etiā mēsurat tpe p ac-
cidēs. Quartū nō mēsurat tpe
per se: nec fm ipsum est proprie-
quies: q1 non est natū moueri:
quiescit tñ p accidēs: q1 quies
est fm aliquam formā necessa-
rio cōsequētē ipm. Scōm 1 ter-
tiū est eadē forma: l3 fm diuer-
sam dispositionē accepta: 1 fm
illam vno modo acceptam est
actu motus: 1 fm alium modū
acceptam est actu quies. 2. di-
stin. secundi. q. 4. 3

In entibus est aliqua perfectio
prima. aliqua scōba vel quasi se-
cūda. pūma est qñ nihil deficit
ptinēs ad pūmū esse rei. s. essen-
tiale. scōba quando nihil deficit
ptinēs ad esse scōm. hec enā
perfectio scōba quedā est intrin-
seca nec coniūgit cū perfectiūo.

extrinseco. quedā autē sic est in-
trinseca q1 in hoc pñcit: q1 cōstī-
git pfectiūo extrinseco. nec mī-
rū q1 aliquid perficiatur in ex-
trinseco: q1 attingēdo extrinse-
cū maxime si est perfectiūo se-
h3 vltioriē pfectionē q1 posset
habere in se et ad se. isto enim
modo ignobiliōia pñcitur in
nobiliōib⁹ nō essendo illa rea-
liter: nec habendo illa formalī-
ter inherētia: sed attingēdo il-
la. et sic habēdo modo sibi pos-
sibili habēdi. vnde cuius appe-
tit⁹ est respectu ignobiliōis q1
sit natura ipsa illud nō perfici-
tur i extrinseco nisi fm quid. in
nobiliōi etiā licet sit aliqua p-
fectio appetentis ignobiliōis:
nō tñ suprema extrinseca. si au-
tē in aliqua natura perficiatur
in nobiliōi se nō suprema: ne-
cesse est dare aliquā naturam
que immediate pñciat nō nisi in
supmo pfectiūo extrinseco: quia
nō est pcessus in infinitū in p-
fectibilib⁹ 1 pfectionib⁹. supre-
ma ergo salte perfectibilis na-
tura nō pñcit nisi in supmo p-
fectiūo extrinseco. tota autē natu-
ra intellectualis est fm illā rō-
nē suprema. sic ptz ex scōba con-
clusionē: nec opz fm ordinē na-
turarū esse pfectiua extrinseca
cōpletive pñciētia. s3 sufficit q1
pfectiones intrinsece scōbe cōligē-
tes cū pfectiūo extrinseco corre-
spōdeat gradib⁹ pfectionū pū-
marū: l3 autē in substantijs perfe-
ctio pma sit simplr nobiliōi q1
cūq1 pfectiōē scōba intrinseca: tñ
nō est vltimata pfectio: q1 ipsa
habita adhuc expectat 1 appe-
tit⁹ vltiori pfectio. scōba etiā et
si non in se formaliter: tñ vt im-
mediatius cōiūngit perfectiōi

est quodammodo appetibilior per
fectio perfectione p[er]fecta. in qua
tum ē immediatū ad aliquid
appetibile extrinsecū. q[uo]d ma
gis appeti ē q[uam] ē p[er]t[er]m[in]u[m] intrin
secū. sp[eci]al[iter] t[ame]n istud ē verū de vo
luntate: q[uia] quicūq[ue] ali[us] appetit
appetit extrinsecū p[ro]pter natu
rā cuius ē appetitus. ideo non
cōiungit alicui sim p[ro]pter appetibi
liori q[uam] sit eē nature cui[us] ē. vo
luntas aut[em] amat aliqd nobili
se. et plus q[uam] naturā illi[us] cuius
ē. et iō cōiungit appetibiliori et
in se: et sibi q[uam] sit natura cuius
est. 49. di. quarti. q. 2. U

In eodē instāti t[em]p[or]is in q[uo] chari
tas vel g[ra]tia creat: infundit[ur] ale
s[ed] in alio et alio instāti nature
q[uia] prius natura g[ra]tia vel chari
tas creat q[uam] ale infundat[ur]. 13 to
tū sit in eodē instāti t[em]p[or]is. vnde
duplex ē ibi mutatio: vna a nō
eē charitatis vel g[ra]tie ad eē g[ra]tie
et hic ē vere mutatio q[uod] est crea
tio et non est mutatio prop[ri]e
dicta q[uia] nihil presupponit nec
naturā nec subiectū ei[us] susce
ptiuū alia est mutatio a subie
cto nō charo ad eē charū et sic
mutat[ur] ala a nō eē charo ad eē
charū. et ista mutatio nō ē sim
p[ro]pter creatio q[uia] presupponit susce
ptiuū. et iō hic mutatio f[ac]it q[uod]
p[ro]pter dici generatio. et totū p[ro]po
sitū s[ed] q[uod] g[ra]tia talis nō sim
p[ro]pter q[uia] substantia q[uod] ē termin[us] ge
nerationis p[re]s[en]t[is] vel p[re]supposit[us]
in infusiōe g[ra]tie generat[ur] f[ac]it
eē gratū et accidētale. 17. disti.
primi. q. 4. I. 33

In eodē instāti nature in quo
materia p[re]cedit totū vel forma
necutru natū ē eē p[er]sona. s[ed] tūc
p[ri]mo. q[uia] ex istis vni[us] ē tota na
tura. tunc ip[s]a tota ē p[er]sona in

se si nō impediatur ab assumēte
2. di. tertij. q. 2. I. 34

Inesse accit[us] non ē eēntial[iter]
p[ri]mo q[uam] agere in extrinsecū: lo
quēdo de inesse alicui substan
tie. q[uia] vtrūq[ue] cōuenit cōtingen
ter accidēt[ur]: et posterio[rum] ē cōtin
gēt[ur] p[ro]pter habet prius necessas
rio quidē et eēntial[iter] actio p[re]sup
ponit eē ip[s]o forme actine. s[ed]
q[uia] inesse cōcomit[ur] illud eē nō ē
necessariū: nec necessario p[re]ce
dēt[ur] actū ad agere. q[uia] t[ame]n vterq[ue] res
pectus cōuenit eidē forme ab
solute. s. inesse et agere in extri
secū: 13 vterq[ue] sit extrinsec[us] ad
ueniēs: t[ame]n p[ri]mo non ita se h[ab]et
p[ro]p[ri]e ad fundamētū sicut
scōs. q[uia] si semp fundamētū stā
te ordine cāru naturalis h[ab]et p[ro]
mū respectū. nō sic scōm: et p[ro]
plura impedire ne scōs respec
tus insit q[uam] ne p[ri]mo: q[uia] si con
trariuz impedies p[ot]est auferre
isti forme ne agat: s[ed] ne insit ni
hil p[ot]est auferre nisi de[us]. 12. dist.
quarti. q. 3. I. 7

In eternitate nō sunt contradi
ctoria vera de volūtate diuina
neq[ue] ēt. volitio diuina ē respect[us]
cōtradictoriū: vt cōtradictio
ria sunt. 2. di. scōi. q. 1. A

In eucharistia nō ē talis vni[us]itas
inter spēs panis et vini qualis
ē in sacro baptis[m]i. ille eū non
sunt p[re]s[en]tiales quāru neutra
significat sine altera. vere enī
spēs panis cōtinēt corpus xpī
et sine cōsecratiōe sanguis: s[ed]
hec verba nihil sunt baptis[m]i
sine ablutiōe: nec ecōuerso. 6.
di. quarti. q. 3. C

In eucharistia sacerdos nō be
nedicit inquātū mal[um]: s[ed] inquātū
h[ab]et b[en]edictiōe et p[re]secrādo in
tētiōe ecclesie. 3. di. q[uesti]o. q. 2. P

Scoticarum Speculationum

In generatiōe et corruptiōe naturali corruptū nō h3 vltimū sui eē: q3 tūc haberet qualitates cōueniētes saltē in tali gradu in quo possent stare euz forma illius: et si sic: nō subito abicerent: nec igr corruptū subito corrūperet: et sicut corruptū nō h3 vltimū sui in eē: sic h3 pūmū in nō eē: q3 cū eē geniti cōcurrit nō eē corrupti: genitū aut in instāti gñatiōis h3 eē q3 tūc forma ei⁹ ē in materia et h3 tūc pūmū eē: q3 tunc forma imediata succedit pūatiōi: et sicut genitū h3 pūmū in eē: sic corruptū h3 pūmū in nō eē. s3 si aliq virtute conservaret aliquid ens in eē in aliq instāti vltimo ibi tūc nō eēt dare pūmū nō eē: sic eēt de illa creatura pmanēte q nō h3t eē nisi p instās. Uniuersalr aut dico q in succedētib⁹ sibi inuicē siue sint opposita pūatiue siue cōtra dictione siue qsi cōtrarie: q3 ambo sunt positia. nūq̄ ē dare vltimū pcedētis tūc hoc pūmū pfitis: q3 tūc opposita eēt h3o dē instāti: vel duo instātia imediata semp tñ alterū ē dare. s. vel vltimū pūtiū vel pūmū posterioris. q3 diuisibile nō est imediatū nisi indiuisibile: et succedētia sibi inuicē sunt opposita imediata. Cū igr illa q accipit nō eē post eē qdā sunt raptim trāscūtia qdā pmanētia naturalr genita vel corrupta. qdā aut pnt eē entia pmanētia virtutē diuina pducta vel corrupta. In pūmū. s. raptim trāscūtib⁹ ē dare tā vltimū q̄ pūmū in eē. q3 illō instāti in quo solo h3t eē. et iō nec ē dare pūmū nec vltimū in nō eē: q3 tā

in toto tpe terminato ad hoc instās q in toto tpe sequente hoc instās h3 nō eē. In sc3is aut ē dare pūmū in eē s3 non vltimū. et s3t in nō eē est dare pūmū et nō vltimū: sicut expositū ē pūmū pūtiōne pbi. In alijs aut q p virtutē diuinā pductur vel destrunt pōt eē vterq̄ illorū modorū. Et ē tertio mō s. q̄sit ibi dare vltimū in eē: nō pūmū in nō eē: q3 illa virt⁹ pōt in quēcūq̄ modū successionis vni⁹ ad alterū q nō includit cōcludit cōtradictionē. 12. q. q. 12.

In generatiōe forme mixti dñr elemēta vni⁹ fm virtutez non fm substantiā: ita q aliq forma pducatur et illis q cōtineat vni⁹ siue q̄litates illorū virtute et nō substantias in actu manēt q̄ in mixto sicut si diceret q sensitua et vegetatiua manēt in intellectua. 15. dī. sc3i. q. vnica. 3.

In generatiōib⁹ et corruptionib⁹ cōiter cōcurrit potētia obiectiua et subiectiua: rex potentia obiectiua trahit agens: ad actū illō qd ē in tali potentia: puta totalē terminum generationis: q includit formā et materiā dū ē in potētia obiectiua sicut qñ ē in actu h3 vtrunq̄: et hoc inō agēs nō largit multitudinē s3 pfectionē solū. sicut em totus ignis ē factus in actu sic totus fuit in potētia: et hec ē pma extractio ei⁹ qd fuit in potētia obiectiua. Sc3a extractio ē fm q agēs de potētia materie pexilētis: et q i fine generationis ē paracōpositi: que est altera pars compositi q pūmū non fuit in actu nec i re extra. sicut materia: et sic agēs vlt generās largit multitudinē loquēdo d

multitudine in actus: sic lgt gé-
neras largit pfectionē. put ac-
cipit totū terminū generatiōis
qđ erat in potentia obiectiua
Alio autē mō accipiedopotētiā
subiectiuā: vt ō q extrahit for-
mā. sic largit aliquā multitu-
dinē actualē. 12. di. scđl. q. 1. B

In generationib⁹ successiuorū
hoc ē pfectiōis lctis: qđ vñ sūt
sunt iperfectiōis ē in eis qđ nō
manēt. s; hñt eē tñ in fluxu p-
tis post partē. In generatione
pmanētū hoc ē pfectionis qđ
manēt: i iperfectiōis qđ nō sunt
vñ sūt: qđ hoc ponit iperfectio-
nē in faciēte: qđ nō ē pfectū fa-
ciēs: sūt in facto qđ necessario
h; eē post nō eē. in diuisibilib⁹
successiuorū hoc ē pfectiōis qđ
vñ sūt sunt: tota simul sunt.
s; iperfectionis: qđ raptim trās-
eunt. 9. di. pūm. q. vnica. j. B

In genere sunt tres cōditiones
qđ faciūt cōtractū eē nullū: due
ex pte personarū. vna qđ hec p-
sona pure eē illa. alia qđ perso-
na serua credat libera. tertia
cōditio ē error: sibi correspon-
dēs ex pte cōtract: puta si cre-
dat alia psonā simili cōtractu
cōtrahere: cū tñ in rei veritate
nō cōtrahat qđ nō intēdit dare
sicut alia intendit accipere 30.
di. quarti. q. 1. j. B

In gñe pū aliqđ iuste nō redde-
re debuit pū si dupl: vno mō
si cōiunt amittit ius petēdi: vt
nō h; ius petēdi p tunc. Alio
mō qñ obligat ad nō reddēdū
vinculo fortiori: pūmū ptingit
in fornicatione pūgis. maxime
si alter tñ fuerit fornicat⁹. tñ
eē innocēs post lapsū si sibi
publice consisterit repellere: &
amittit lapsus ius petēdi p eo

qđ nō seruauit fidē: & iō nō ē ne-
cessario sibi fideseruāda saltē
affirmatiue si alit vterq laps⁹
sit. tñc paria crimina parivindi-
cta sunt vñda: sic nō h; ius pe-
tēdi statim post matrimoniz
ratū i; adhuc non amiserit. 32.
di. quarti. q. vnica. B

Ingenitū inquātū negat hñt ge-
nitorē dicit dignitatē psonales
pme psonē in diuinis. qđ sicut
dignitas ē in scōa psona hñre
principiū originās. ita ē digni-
tas in pila psona non hñt: tñ
ista dignitas non op; q sit di-
gnitas formati alicui⁹ postitui
proprij cōnotati p hoc qđ ē in
genitū. vñ negatio pōt dici esse
dignitatis in aliq p quāto in-
dignitatis eē si opposita affir-
matio poneret i eo sicut digni-
tatis ē i rege qđ nō sit celestis
vel mercator. 27. di. pūm. q. j. B

In habēdo illū qđ ē cōe tribus
personis nō ē aliqua distinctio
nisi pertinēs ad originez: puta
qđ pila psona h; illū a nullo. se-
cunda ab vno. tertia a duob⁹.
S; ista dñia nō facit qđ vna per-
sona terminet depēdētiā natu-
re: & nō alia: qđ illa dñia eē ot-
no eadē ē si nulla psona fuisset
incarnata: siue qñbz: siue qñz:
qđ sola psona: puta si pī solus
fuisset incarnat⁹. 19. q. q. j. B

In hñtib⁹ tñ ordinē naturalē: &
simulatē realē efficac⁹ exclu-
dit min⁹ efficac⁹: i; efficac⁹ sit
poster⁹ nā. nec mirū qđ ipegia
siue phibēs qñq ē poster⁹ na-
turali. agēs tñ pūmū ipedit p
cōtractionē ei⁹. exēplū in gene-
ratiuo vñ: & alteratiuo ad cō-
trariū. 44. di. quarti. q. 2. B

In duobus iuramētis. i. dolo &
incauto p; q iurās nō manet

obligat ad implēdū qđ iurat post iuramentū: s; in actu iurandi peccat mortaliter. 39. di. tertij. q. vnica infra. 20

In reflexione luminis primum agēs nō ē illa lux punctalis q̄ tāgit corp⁹ a q̄ fit inflexio. si tñ lux punctalis eēt ibi: s; ē ipm pūm obiectū a quo multiplicat illa lux: 3dē em̄ agit in visione recta reflexa et fracta. vñ pūct⁹ tāgens superficiē speculi non multiplicat radiū reflexū: sed pūmū luminosum qđ vsq; ad speculū multiplicat lumē suūz illō ēt immediate in rōe cāe multiplicat radiū reflexū. et rō est: q; agēs naturale ex q̄ agit fm vltimū sue potētie qñ ipeditur agere s; illā lineā q̄ ē maxime cōueniēs actioni naturali. pūta rectā q̄ ē breuissima agit fm eā fm quā pōt. s. fm lineam reflexā: et hec ē rō quare nō vñ in speculo imago ipsa corp⁹ multiplicata vsq; ad speculū s; ipz corpus cuius ē imago. 10. dist. quarti q. 9. 20

In instāti corruptionis spērū in eucharistia ē ibi substātia noua: s; nō panis: q; illa non ēt nata affici q̄lratib⁹ incōpossibili lib⁹ panis iā inductis: s; talis ē illa substātia noua qualem nā generaret de pane corrupto. si sba panis ibi fuissz. 10. q. 4. 1. R

In prioz signo originis anteq̄ intelligat. s. spirari pater et fili⁹ cognoscūt spīritū sanctū vt intuitiue: s; nō vt existētē lse: q; cognoscunt essentiā diuinā que ē rō cognoscēdi intuitiue quodcunq; obiectū intelligibile. sicut trinitas cognouit creaturam etiam intuitiue anteq̄ producat⁹: q; eētia sua: quā

intuet⁹: ē rō pfectissime cognoscēdi oia alia. et p phs est rō cognoscēdi intuitiue q̄libet cognoscibile: licet nullū existeret in se. 10. di. pūmi. q. vnica. 5

In inductione p terrores multū est de inuoluntario et parū de voluntario: ecōuerso autē ē in inductione p blāditias et delicias ibi em̄ multū ē de voluntario: et parū de inuoluntario: q; in primo si volūtas dimittat sibi statim resistit. in secundo autē si iā allecta dimittat sibi forsītā psequerē illō ad qđ allecta est: et iō nō sic ē inuolūtaria coactio p blāditias sicut illa q̄ ē p misnas et terrores: et rō ē q; frequenter volūtas concordat appetitui sensitiuo: q̄ ab aliquo magis cōueniēti patiens magis et magis inclināt: et ecōuerso patiens ab aliq̄ discōueniente magis et magis fugit. 29. dist. 4. 1. q. vnica infra. 5

In instāti pceptōis nature fuisset sc̄lificatione marie nō a culpa q̄ tñc infuit: q; nulla fuit: sed a culpa q̄ tñc infussz nisi tñc gfa illi ale fuisset isusa. Et si arguatur q; ibi fuit libido falsūz ē de pceptiōe naturarū: s; possz pcedi fuisse i pceptiōe et mixtōe seminū. Et dato q; i pceptiōe seminū fuissz creatio ale tñ non fuissz aliqđ lcōueniēs gfa: itē fuisset isusaz ale pp quā ala nō p̄traxissz aliquā lsectionē a carne cū libidine seminata: sicut em̄ post p̄mū lñs obaptismi potuit manere lsectio corp⁹ ptracta p ppagationē cū gfa in anima mundata: ita pōt esse in primo instāti: si deo tñc creauit gfam in anima 20 arie. 3. dist. 1. 1. q. 1. 3

In infanti resurrectionis sicut fiet
corpa gloriosa et habebunt dotē
agilitatis: sic p dotē illā rapiē-
tur obuiā xpo. Et si portabunt
ab angelis vel rapiēti i nubib⁹
nō sequet aliq̄ impfectionē vio-
lētia i corporib⁹. hoc em̄ fiet ad
reuerentiā nō ad suppleddā idigē-
tiā vel impfectionē futuri moti-
ue i eis. 49. di. qrti. q. 14. f. 32.

In entib⁹ lserioub⁹ qdlibet indi-
uiduū participat naturā spēi: et
tñ illa natura pōt eē in vno sin-
gulari pūm⁹ termin⁹ pductio-
nis: et in alio singulari pncipiū
pducēdi. Si aut̄ ibi psuppona-
tur materia hoc nō est p natu-
rā illā pncipatā. s; q; forma il-
la q̄ ē p nature pncipate ē for-
ma materialis. 1. di. qrti. q. 1. 2.

In obiecto vt volito ē refo alia
ad volūtātē diuinā q̄ illa: q̄ in
eo ē vt intellecto ad intellectū di-
uinū. et ista alia refo nō est refo
realis: nec tñ ē rōnis loquēdo
stricte de relationē rōnis. s. intel-
lect⁹: nec ista diuisio ē sufficiēs
q; ois relatio aut est realis aut
rōnis accipiēdo relationē rōis
stricte: q; ois potētia q̄ pōt hñe
actū circa obiectum existēs vel
nō existens. et illud obiectū pōt
actu suo cōparare ad aliud ad
q̄ tale obiectū nō cōparat ex
natura rei: pōt i obiecto vt ob-
iectū est: causare relonē ipi⁹ ad
aliū. q̄ qdē relatio nō est realis
q; nō ē ex natura obiecti in se.
nec tñ est stricte rationis: q; nō
semp illa potētia cōparās ē rō-
tñ siue potētia rōcinatiua. pōt
em̄ volūtas vtēs aliq̄ bono ad
finē causare i obiecto illo rela-
tionē ad illū finē. et nec est illa
realis relatio: q; nō est i aliq̄ ex
natura rei: s; ex cōparatiōe vo-

lūtatis cōferētis. potest em̄ vt
deo ad creaturā. nec est illa re-
latio rōnis: q; potētia ista cau-
sans istā cōparationē nō est rō-
siue intellectus: siue imagina-
tio dicat talis virtus collatiua
siue quēcūq; alia. certū ē em̄ q;
volūtas est talis potētia colla-
tiua et cōparatiua: ita bñ sicut
potētia intellectiua: et iō certū
est q; vtrāq; istarū potētiarū po-
test obiectū suū cōparare: et in
obiecto suo causare relationē
nō realem: q; sic esset ibi in tali
ex natura rei sine oi cōparatio-
ne: nec relationē rōnis stricte
sumptā p relationē causata ab
intellectu: s; eā qñq; cōcomite-
tur relatio rōnis causata ab in-
tellectu: s; volūtas diuina: et
volūtas ois: qdē sit de imagi-
natione: de qua nō nūc: pōt cō-
parare seipam ad obiectū in eē
volito ab eterno. et ecōuerso. et
sic potest in obiecto causare re-
lationē rationis ad ipsam. 45.
dist. primi. q. vnica. C.

In matrimonio non tenet filius
obedire patri. q̄ autē adducit
de m̄imonio spūali nō est simi-
le: q; nō tāta auctoritatē h; pa-
ter corporalis sup filiū ad m̄i-
moniu carnale: quātā h; pater
spūalis sup filiū respectu m̄i-
monij spūalis. et rō cōgrua est:
q; hīc efficit q̄hēs melioris p̄di-
tionis: non sic autem ibi. 29. di.
fin. quarti. q. vnica. 3p

In lege euāgelica nō inuenitur
a xpo alia phibitio in cōtractu
matrimonij ḡa affinitatis seu
ppinquitatis vltra phibitionē le-
gis nature. nec etiam explicite
cōfirmavit phibitionē sup hoc
factā in lege Moysayca. s; eccle-
sia illegitimauit psonas aliqñ

in gradu remotioni: postea l q̄r
to gradu. r rō illegitimationis
fuit ppter pacē r amicitia ser-
uanda in ecclesia. vsq̄ em̄ ad q̄r
tū gradū manet amicitia rōne
cōsanguinitatis. r ex tunc inci-
piūt esse quasi extranei r amo-
re cōteperere. r iō congruū est
tūc per vinculū coniugale tepe-
scētem amicitia reuocare. 4o.
dist. quarti. q. vnica. E

In lege veteri erāt moralia siue
legalia iudicialia r cerimonialia:
lia: r quātū ad quodlibet istorū
pōt intelligi verbū christi. Nō
veni soluere. r. q. decalog⁹ sim-
pliciter manet: s; pfect⁹ expo-
nit q̄ Iudei intelligāt. vt patz.
Mat. 5. Audistis q: dictū ē an-
tiquis. nō occides. Ego autē dī-
co vobis. Quicumq; dixerit fra-
tri suo racha r. r nō mechabe-
ris r. Ego autē dico vobis. Qui
cūq; viderit mulierē ad concu-
piscēdum eā r. Iudicialia autē
manēt: nō in se sed in equipol-
lētū quātū ad finē. Finit em̄ iu-
dicialiū erat pacifica cohabitatio
hoīm. mores autē euāgelici
plus valēt ad pacificā cōuersa-
tionem q̄ lex talionis: magis
em̄ seruatur pax si nō pcutias
percutiēt q̄ si oculus p oculo
et dens p dente reddatur. vn-
de breuiter nullum iudiciale il-
lius legis: q: illius legis ligat
nunc licet tū bene principibus
nūc statuere aliqua que erāt in
lege Moysi. r illa ligāt auctori-
tate principis nūc statuētis nō
auctoritate legis veteris. sicut
l; vni regi in regno suo statue-
re legē q̄ est in alio regno. s; il-
la nō ligat ibi: q: lex est alteri⁹
regni: s; q: instituta hīc ab isto
rege. Cerimonialia autē nō ma-

nent in se: sed in suis significa-
tis: q: vmbra transiit r veritas
succedit. Qēs em̄ ille purifica-
tiones significabāt purificatio-
nē a pctō: r ille oblatiōes figu-
rabant oblationē pfectā xp̄i. et
actus quosdā latrie: fidelis p̄ci:
et charitatis in deū: r hec sunt
cōpleta: hostia illa iā oblata: r
per eā pctis purgatis: r menti-
bus in cultū dei directis. Dico
ergo q nō venit soluere legem
vel circūcisionem quātū ad fru-
ctū ad quē erat instituta immo
perfectit eā copiosius remediū
et longe perfectius instituēdo.

4. dist. quarti. q. 4. O

In lege nature fuisset vinculum
cōiugū indissolubile: r tū tunc
nō fuisset proprie sacramētum
annectū ptractui matrimoniū: r
xp̄s potuisset istā indissolubili-
tatē pcepisse i m̄fimonio sue le-
gis: s; nullū sacramētū adiun-
xisset illi cōtractui: potuisset et
sacramētū adiungere cōtractui:
ex quo tū cōtractu nō uellet na-
sci vinculū indissolubile: si vo-
luisset repudiū Moysaycum ap-
probare. est ergo ista indissolu-
bilitas a dño supiori determi-
nāte cōtractū debere fieri pro
semp: r obligationē debere se-
qui semper nisi ipsemet in ali-
quo casu dispēset: ad hoc etiā
cōsonat rō naturalis recta. 31.
dist. quarti. q. vnica. D

In matrimonio rato etiā si con-
trahēs intēdat nō cōsentire in
carnalē copulā: s; statim ad re-
ligionē aduolare ante cōsuma-
tionē: nō est accōmodatio: s; p-
mutatio p̄tatis nō ad tēp⁹: sed
p vsu ppetuo: alioq̄n nō eēt ve-
re matrimonium noue legis. r
ex datione ista outur vinculus

Indissolubile nisi p mouē natu
ralē alterius cōiugū: vel per re
uocationē seu relaxationē illi
qui statuit hoc esse sic indissolu
bile. christus aut qui istā indis
solubilitatē induxit Math. 19.
reprobans p lege sua repudiū
Mosey cū ipse relaxauit istā in
dissolubilitatē: qñ alter coniū
gū cōuertit ad religionē. vñ ec
clesia nūq̄ attentasset post mñ
monia rata nō cōsumata licen
tiare alterū ad religionem alte
ro manente in seculo nisi chri
stus hoc instruisset. 31. distinc.
quarti. q. vnica. C

In mēoria paterna: vt pcedit qñ
intelligētā: lapsis nō hz esse in
telligibile. nō em̄ est pur̄ intel
ligibile q̄ intellectū: s; tñ ecē
tia diuina pur̄ est actu intelli
bilis: et ipa quasi facit oīa alia
intellecta nec pur̄ intelligibilia
q̄ intellecta: q; tñ fm̄ aliquā di
stinctionē pcederēt intelligere
q̄ est falsum. igit tñ sunt vir
tualiter in mēoria q; ecētia est
ibi formaliter. Et dicat q; ipsa
pur̄ reluctet̄ intelligibilia q̄
actu intelligantur hoc negādū
est de reluctere actu: solūmodo
verū est de virtualiter reluctere
quasi essentia diuina actu relu
cet. 1. dist. secūdi. q. 1. B

In motu locali ē successio ex du
plici cā: videlz ex diuisibilitate
mobilis: et ex diuisibilitate spa
tij. quarū vtraq; cā si ecē p se et
precisa ecē sufficiens rō successio
nis. Nā quodlibet mobile pur̄
p̄trāsit vnā partē sp̄tij q̄ aliā:
et ita ecē successio ex parte spa
tij cōparādo idē mobile ad di
uerfas partes eius quodcūq;
etiā idē in sp̄tio prius p̄trā
sit mobile fm̄ primā partē sui

mobilis q̄ fm̄ scōdam: ita esset
successio ex parte mobilis com
parādo ad quodcūq; idē in spa
tio: ita etiā posset assignari in
motu alterandi: et forte in mo
tu augmētatiōis. negat igitur
ph̄s et bh̄ q; indiuisibile quārū
est ex se posset moueri vel moue
re ita q; ex eius parte possit ac
cipi cōtinuitas motus ita q; sit
mobile habēs in se rōnē cōple
tā mobilis cōtinui: q; nō hz in
se q; cōtinue moueat: nō tñ ē il
lud cui repugnat continue mo
ueri vel mouere accipiēdo ab
alio cōtinuitatem motus. 2. di
stinc. secūdi. q. 9. C

In mutatione naturali vbi ē ma
teria et forma et agens: et cōposi
tū ex materia et forma sunt res
spect⁹ multi: puta respect⁹ agē
tis ad cōpositū pductū et econ
uerso respectus cōpositi produ
cti ad agēs: respect⁹ materie ad
formā et ecōuerso. et vtriusq; re
spect⁹ ad tñ et ecōuerso. et res
pect⁹ cōpositi et forme p̄sentis
ad oppositū p̄cedēs: et nō solū
ista absoluta. s. cōpositū et for
mā p̄cesserūt sua opposita: sed
etiā illos respectus materie ad
formā et econuerso: et forme ad
cōpositū et ecōuerso p̄cesserunt
opposita sua. et iō pōt ecē respec
tus oīm istoz respectuum ad
opposita sua: nec em̄ hoc sed ē
oēs istī respect⁹ sunt ab agēte.
et iō pōt ecē respect⁹ istoz respe
ctuum ad agēs: ita q; de istis
multis respectib⁹ accipiēdo il
los: q; sunt ad p̄positū: materia
habet respectū ad formā sicut
p̄fectibile: et illud q; p̄ficiē ad p
fectionē. et ista coena sunt ex
stēte cōpositi. iste etiā respect⁹
est ab agēte effectiue inducēte

Scoticarū

speculationū

formā. & perficiente materiā
hac perfectione formali: ita q̄
in respectu isto qui est materie
ad formā vt receptiui ad per-
fectionē siue vt pfectibilis ad
pfectionē fundat respect⁹ passi-
ui ad agens. Iste etiam respec-
tus succedit suo opposito: q̄
materia non prius fuit forma:
ta: istos tres respectus videtur
dicere mutatio passiva. s. respec-
tum materie ad formā vt rece-
ptiui ad perfectionē siue vt p-
fectibilis ad pfectionē: & respec-
tum passivi: siue producti ad
agens siue producens: & respec-
tū posterioris ad oppositum
precedens. duo aut istorum re-
spectuū scz primus & tertius
videntur universali cōcurrere ad
mutationē absolute non com-
parando eam ad agens: & isti ex-
primunt per illā rōnē mutatio-
nis: quā dī aliquid mutari: q̄
aliquid aliter se h̄z nunc q̄ pri⁹:
si h̄c exprimat respectum ma-
terie ad formā: siue perfectibi-
lis ad perfectionē h̄z quā sic se
h̄z: hoc est q̄ actuali illa perfe-
ctione: sed aliter q̄ prius. ecce
alius respect⁹ fundat⁹ in alio
respectu materie ad formā si-
ue pfectibilis ad perfectionē.
Et si addat q̄ mutari est aliquid
aliter se h̄femunc q̄ prius ab
aliquo mutāte. ecce tertius re-
spectus. Ad ppositū: ergo pōt
dici q̄ mutatio accepta p̄prie
nō est eadē forme: q̄ mutatio
tunc maneret manente forma:
nec est eadez respectu m̄e ad
formā nec cōverso: q̄ tūc sem-
per maneret dū manet cōposi-
tū. sed est ordo m̄e ad formā:
vt novus. s. immediatus ad talē
ordinē: & neuter istorū ordinūz

est dependentia essentialis ad
aliquid ad qd̄ dependeat h̄is
illum ordinē: & ideo neuter est
idem absoluto. i. distin. secun-
di. q. 5. infra. S.

In natura humana in xpo ē vni-
tas aliqua realis minor unita-
te numerali: s. sicut unitas realis
in Maria: & ista unitas est fun-
damentū mutue equalitatis i
christo & maria: si ponant fuisse
equales in natura humana. 8.
dist. tertij. q. vnica. J. 3.

In natura rei ē sūma capacitas
vel minima ante oēm formam
receptā: nec illa augeat vel mi-
nuat quāvis formāz recipiat:
q̄ posse h̄c gratiā fm Augu.
p̄mo de p̄destinatiōe sanctorū. c.
4. Inest homini a natura ista q̄
ista potentialitas fundat in nā
ale. vt ē talis eēntia ista q̄ nihil
eā mutat. 13. di. tertij. q. 4. J. 2.

In nobis non est tūc vnica actus
intelligendi: accipiendo actus
de genere qualitatis neq̄ vni-
cus actus gignēdi: accipiendo
actū pro actione de ḡne actio-
nis: q̄ si esset tātū vnicus act⁹
iste. & tātū vnicus ille: & ille &
iste essent idē: tunc voluntas
nra nullā causalitatem h̄fct in
rōne actus intelligēdi: qui est
de ḡne qualitatis: neq̄ in rōne
act⁹ gignēdi: q̄ est de ḡne actio-
nis. s. diuis igit cū nō sit in p̄e
nisi vnica act⁹ intelligēdi: respec-
tu illius act⁹ voluntas p̄fis nō
habebit aliquā rōnē principij
vel cāe cū ēt non sit nisi vnica
actus dicēdi respectu illius vo-
luntas non habebit rōnē prin-
cipij: q̄ voluntas sicut operan-
do: ita & pducendo vel princ-
piando sequit aliquo mō intel-
lectū. actus igit dicēdi p̄cedit

oem principationē voluntatis.
 p̄t tñ volūtas vt p̄placēs: nō vt
 p̄ncipiās: h̄re actū respectu il-
 lius genitionis: ex hoc q̄ volū-
 tas: vt operās in p̄re nō p̄sup-
 ponit genitionē. s̄z tñmō itelle-
 ctionē illā: q̄ p̄ formalr̄ intelli-
 git i nobis aut vere sūt auctes
 Aug. q̄ volūtas mouet acie ad
 actū cognoscēdiz t̄z eā i cogni-
 tionē q̄ posito primo actu n̄o
 siue de ḡhe q̄litas siue d̄ ḡhe
 actiōis possum⁹ h̄re alios act⁹
 posteriores ex p̄rio volūtatis
 in p̄re at volūtas nō admouet
 intelligētā p̄ris vt formādā a
 memoria p̄ris q̄ in p̄re non est
 nisi vnica itellectio formalr̄ q̄
 p̄cedit aliquo mō p̄ductionez
 verbī. neq̄ admouet memoriā
 ipsi obiecto vt gignat verbum
 6. dist. primi. q. 1. f. 2.

In nobis nō pōt eē similitudo ima-
 ginis ad ad p̄thotipuz. notitia
 em̄ genita in imagine creata ac-
 cidēs quoddā est cui nō cōmu-
 nicat secunditas illa ad p̄du-
 cēdū amorē qua formalr̄ est ali-
 quid p̄ductiuū dilectionis. ac-
 cidens em̄ tale non est natum
 esse formalr̄ intelligēs neq̄ vo-
 lens t̄ iō memoria gignēs noti-
 tiā actualē accipiēdo memo-
 riā vt est p̄fecte gignēs nō pōt
 cōdicare genito illā p̄fectā secu-
 ditatē quā p̄rio habuit: q̄ non
 cōdicat sibi eandē naturā: s̄z p̄-
 ducit eaz equoce in alia nā. p̄
 aut generās filiū cōdicat ei ean-
 dē naturā: t̄ eādē fecūditatem
 spirādi amorē: q̄ nō intelligit i
 ḡhatione filij h̄re terminū ade-
 quatū. t̄ iō filius eādē secūdi-
 tatē h̄re pōt p̄ducere sicut p̄f.
 p̄z igit rō: quare nō pōt ista p̄-
 ductio saluari in partib⁹ imagi-

nīs create sicut in p̄sonis trinita-
 tatis: q̄ nō pōt esse eadē secu-
 ditas in duab⁹ primis partib⁹
 imaginis pōt esse autē t̄ est. in
 duab⁹ p̄sonis respectu tertie.
 Silt si notitia genita eēt alicu-
 ius productiua aliquo mō hoc
 non esset nisi p̄ modū nature t̄
 nō libere. Est it̄ h̄ aliquis ordo
 inter secūdā partē imaginis t̄
 tertiam q̄ tertia p̄supponit
 secundam naturaliter s̄z nō sit
 ab ea. 3. di. primi. q. 9. f. 3.

In notitia p̄ducta nō est aliq̄s
 respectus ad creabile qui non
 sit in notitia cōmuni trib⁹ p̄er-
 sonis. 8. q. q. f. 3.

In nulla natura ponēdū ē q̄ de
 rogat ei⁹ dignitatē nisi sit cul-
 dēs ex aliquo p̄ueniētī tali na-
 ture q̄ pōt accipi a p̄ho. 2. d̄ ge t. c. 39.
 nera. semp inquitur naturaz 3 dē. 8
 desiderate id q̄ melius est t̄ p̄p̄si.
 sicut in toto vn̄uerso ita in q̄li
 bet parte inagis ponēdū est id
 q̄ melius est sibi. si nō euiden-
 ter appareat sibi illud nō cōue-
 nire. 4. 5. di. quarti. q. 2. g. A.

In nulla scia tradit ita distincta
 cognitio de aliquo alio q̄ nō
 est subiectū eius primum sicut
 tradit in illa que est 3 de illo vt
 de subiecto eius p̄rio. q̄ in nul-
 la scia tradit ita distincta cogni-
 tio de non per se subiecto. sicut
 de per se eius subiecto. tunc
 em̄ nō esset rō quare illud sub-
 lectum esset magis subiectum
 eius q̄ aliud. 3. q. p̄io. l. f.

In nullo ordine essentiali ex p̄-
 p̄ia rōne p̄ioris t̄ posterioris
 opz ipsa cōmultiplicari sed po-
 test stare multiplicatio poste-
 rioris sine multiplicatione p̄o-
 ris: sed nō ecōuerso. silt q̄ncūq̄
 aliqua duo cōparant ad aliq̄s

Scoticarum

speculationū

tertium quod est illimitatum: eo modo quo illa duo non sunt illimitata non oportet distingui in eis. Exemplo. alia intellectiva comparata ad partes: quia quodammodo est illimitata eo modo quo partes non sunt illimitate non oportet animam distinguere in distinctis partibus. 26. di. primi. q. vnica. p.

In nutritio est iuxta positio alimentum quia partibus minimis quae proprie non nutriunt. sed non est iuxta positio illi quod proprie nutrit cuius scilicet alia pars fluxit. et postea alia pars nona restauratur. sed illi fit quodam ingratia. scilicet intrinseca gratia partis nonne loco partis antiquae fluxit. 44. di. primi. q. 1. 2.

In octo beatitudinibus due exprimentur virtutes appetitue theologice et tres morales. scilicet: do in se et temperantia in duabus speciebus et iustitia in tribus speciebus. due autem virtutes intellectuales una acquisita ut prudentia et alia infusa ut fides non exprimunt in se nec in suis speciebus satis dantur intelligi per appetitivas quia non est voluntas optime disposita sine virtute considerate in intellectu. 34. di. tertij. q. vnica. j. 2.

In omnibus diuidetur ens nobilius diuidens ens est perfectio. scilicet simpliciter. si enim ens diuidatur per voluntarium et non voluntarium simpliciter perfectius diuidens est voluntarium. ergo est perfectio simpliciter. 32. dist. tertij. q. vnica. j. 25.

In omni genere est iuenire medium eiusdem rationis cum extremis ut per ex 10. meta. et medium dicitur componi ex extremis ut rubor ex albo et nigro. et ista compositio non est nisi peruenientia naturalis medij cum extremis. que non est extrema ad extremum. non ita quod media quantitas

habeat extremam partem sui imo est ita simplex sicut extremus. et ideo sicut quantitates extrinsece dicitur manere vel habere esse in medio. et non dicitur quod extremus sit in extremo. ita dico de forma mixti quod in mixto dicitur manere forme subales elementorum per naturalem peruenientiam quod est forme mixti cum elementis quod non est vnus elementum ad aliud. Item Aristoteles vult quod forma generati sine mixti est actualior perfectior forma elementum. ita quod forma elementum inferior potestior est. ideo dicitur elementa virtualiter manere in mixto. sicut imperfecta et inferiora manent in superioribus in quibus non manent nisi virtualiter. vnde Aristoteles postquam dixit quod elementa manent in mixto. subdit. saluata est virtus eorum. 1. de generatione. in fin. 15. di. secundi. q. vnica. 25.

In omnibus doctrinis ordinatis tamen speculatiuis quam practicis et hoc est actiuus quam factiuus superior aliquid quod nouit eo modo quo illud non potest esse notum inferiori. per 1. met. primo ethicorum. et per exempla manifesta: quia in speculatiuis superior nouit per quod. sed inferior tamen: quia in practicis aut actiuus superior nouit finem superioris sub propria ratione et illud intendit. Inferior autem non. sed tamen proprius finem. Considera in artibus loquendo de finibus artium subordinatarum. et ideo veritates summas speculatiuas non possumus naturaliter nosse. sed tamen ex reuelatione ut deus esse trinitus. et vir quascunque veritates immediatas de deo. hoc licet primo questione. 1. plogi. et dist. 42. q. 1. Considera in practicis non possumus scire deum sub propria ratione esse finem creature intellectuales nisi per reuelationem. Considera si posset inueniri aliquid ars ita ex-

t.c.84

t.c. 33.

cellis cuius finis proprius non
esset naturaliter cognoscibilis: oportet
ret de fine eius habere cognitionem
per reuelationem. In virtutibus au-
tem aliquae sunt possibiles natura-
re humane ordinabiles ad finem
sub ratione superioris: quod cognitio
huiusmodi status se extendat utpote
quod omnia sunt dimittenda propter christum:
et pro christo plaris in omnibus licitis
obediendum et hominibus. In talibus
ergo regulas directiuas oportet
et cognitionem ex reuelatione: et
tales sunt virtutes omnes regule virtu-
tuum euangelicarum ut paupertas:
castitas et hominibus quod principia vel
conclusiones practicas quibus inni-
tuntur istae virtutes ut regulis
non possunt naturaliter esse nota: nec
propter hoc ille minor sunt virtutes:
immo excellentiores virtutes: tunc
quod illa vera sunt excellentiora ve-
ra: pro quanto ad ea non attingit
lumen naturale viatoris: tunc quod
illa vera sunt certiora quam multa
alia ad que attingit lumen
naturaliter viatoris: quod vera ab illave-
ritate quod nec fallere potest nec fal-
li. unde habent fidem quod deus inspirauit
totam sacram scripturam: et quod ipse est
veritas infallibilis certus quod deus est
quod quiddam ab ipso in scriptura est re-
uelatum quod illud ad quod quicumque
intellectus potest naturali lumine at-
tingere. 14. dist. quarti. q. 3. id.
In omni ordine agentium principium
principium actuum de se non est in-
perfectum est status ad aliquod prin-
cipium actuum simpliciter perfectum
quod. scilicet agens agit ex plenitudine
perfectiois. et deus agens ex libera-
litate secundum Augustinum. 6. met. c. vltimo.
Nullum autem agens agit liberaliter
propter hoc: quod ex actione sua expe-
ctat proficere: sicut enim in actibus hu-
manis liberalis est ille: qui agit

non expectans redditionem: ita sim-
piter agens deus liberaliter: eo quod nul-
lo modo proficere a productione vel pro-
ducto. 2. di. primi. q. 7. s. 2.
In omnibus relatiuis equiparantie
concordant secundum se acceptum: ut concordant est: non
referatur: ex quo ut concordant est: ab-
strahitur ab omnibus relatiuis siue
terminis relationis: quod relatio res
lis non est nisi distincti ad disti-
ctum: sed si ut sic referret: oportet
ret ibi dare terminum sibi relati-
ui distinctum. Et ideo non referret ad
aliquid eiusdem rationis cum relatio:
sed referret ad aliquid alterius ratio-
nis. referret igitur tale relatiuum
tamen pro suo inferiori: sicut simi-
le non referret pro simili in eodem ad
simile: sed pro aliquo inferiori:
quod potest distinguere a simili: ad quod
referret. ita est de differenti. non
est referret ad differens in eodem
nisi: quasi ad primum correlatiuum
quasi essent duo extrema prima
relationis et utrumque commissum
ad omne differens sed differens est
differens ab hoc differenti. Et si
obscure quod relatiuum dat primo
intelligere suum correlatiuum concordant.
Ratione ideo non est tale correlatiuum
eius: ut concordant: nisi ipsum ut sumptum
pro aliquo inferiori: pro quo dis-
tingui potest a correlatiuo. Exem-
plum huiusmodi est in rebus: quod si tota
natura ignis esset in vno indiui-
duo: illud indiuiduum non posset
generare: quod si sic: tunc generaret alius
ignem: in quo esset tota natura
ignis: et esset quasi due species
ignis: quod est impossibile. et tamen nunc
in vno indiuiduo natura ignis
est ratio generandi: quod habet unitatem
sufficientem pro principio actiuo
et distinctionem sufficientem. Ita hec
similitudo bene est ratio alicui
referendi vel terminandi relationis:

nē. sed nec refert nec terminat
nisi accipiat pro distincto in
quo sit: ita q̄ nec vnitas nec di
stinctio est per accidēs: s; vtrū
q̄ per se respectu talis relatio
nis sicut dictū est in. q. de circū
inceptione personarū. 21. di. p̄
mi. q. vnica. f. d.

In ol statu seruabunt. et seruari
debet ista p̄cepta in b̄titudine
qdē erit summa obseruatio il
lorū affirmatiuorū: nisi forte il
lius solius de honoratione pa
rētū: nō quin tunc ibi sit volun
tas honorādī sed q̄ nō erit ne
cessitas sp̄endendī actū huius:
saltē put honor ille extēdit ad
sustentationē necessariā: q̄ ibi
nullus indigebit auxilio: in sta
tu autē inocētie et ante legē scri
ptam tenebant oēs ad ista: q̄
erāt scripta interi⁹ in corde vel
forte p̄ aliquā doctrinā extērio
rē datā a deo: quā discēbāt pa
rētes et deriuabāt in filios. nec
oportuit ea scribi i libro q̄ po
tuerūt illa facili memorie com
mēdare et retinere: q̄ populus
illī t̄p̄is erat lōgioris vitē fuit
melioris dispōnis in naturalib;
bus q̄ populus t̄p̄is postērio
ris. quo t̄p̄e infirmitas populi
red̄ebat legē dari et scribi. 37.
dist. tertij. q. vnica. l.

In periurio est q̄nq; duplex pec
catū. s. mendaciū tanq̄ māle et
assumptio nominis dei in vanū
hoc est nō solū includit mētiri
sed etiā irreuerentiā. et primū
pertinet ad secundā tabulā sed
secundū formalit̄ ad primā q̄
irreuerentia prohibet ibi. 39.
dist. tertij. q. vnica. l.

In p̄tate ecclesie fuit determina
re quib; verbis p̄ime vel ter
tie p̄sone et indicatui vel opta

tui modi exprimerentur susci
piens et actus in baptismo et ec
clesia latia elegit exprimere su
scipientē in scōa p̄sone et actus
indicatue et rōnabiliter vt no
taret ministrū vere conferre sa
crāmētū. Ecclesia autē greca ele
git aliter et rōnabilr p̄o t̄p̄e vt
dictū est vt auferret scisma glo
riantū de baptizantibus mini
stris. 3. di. quart. q. 2. Q.

In plurib; h; voluntas actū volē
di. s; nō necessario aliquē actū
sed pōt se suspēdere ab ol actu
ostēsa b̄titudine. aliter est sim
plices q̄ apprehendunt aliqd
q̄ p̄tinet ad finē vltimū de q̄
nesciūt an sit de rōne finis vlti
mi tēnerent ad volendū illud.
vnde vnūq; obiectū pōt vo
luntas velle et nolle et a quoli
bet actu in particulari p̄t se su
spēdere hoc vel illo. et hoc pōt
quilibet expiri in se ipso cū q̄
offert sibi aliquod bonum. et
offendit bonum vt bonū consi
derandū et volendū. pōt se ab
hoc auertere. et nullum actum
volūtatis circa hoc elicere. 49
dist. quart. q. 10. B.

In punitione voluntaria puenit
multa p̄siderare. primo quidē
velle punire q̄ est velle impe
ratū seu efficac cōiungēs cās
p̄imas ipsius punitionis pas
siue. Et scōo nolle peccasse vel
displicere q̄ est cā partialis p̄
xima pene. s; non intendat pe
nā illā. Et tertio velle accepta
re punitionē illā passiua tā in
slicitam. Quarto patiēter ferre
punitionē. Et hec quattuor sic
breuiter explicant. Quidicare cō
missū. Detestari cōmissū. Ac
ceptare penā inflictā. Patiēter
ferre penā inflictam. h; quat

Octava

tuor: correspondēt alia quattuor ex pte termini volutiōis in q̄b⁹ est idem materiale. s. puniri: for malia aut quattuor supaddita s. volutiō a volūtate cānte: a volūtate detestāte: a volūtate acceptante: ⁊ a volūtate patiēter ferente. 14. dist. q̄rti. q. 1. R.

In quacūq; nutritiōe vīq; ad terminū augmentatiōis aliqd p̄ci se cōuertit ppter nutritiōē. s. vt restauret illud qd fluxit: aliqd aut ppter augmentatiōē. s. vt acq̄rat quātitas debita ēt si nihil fluxisset: ⁊ primū quideꝫ non est de principali intentiōe nature. simplr em natura magis cōseruaret ad eē toti⁹ ptez q fluxit si posset pseruare q̄ lo co eius aliquā imperfectiōēz restauret. s. scōm est de p̄cipali intentiōe nature volentis attingere quātitatē pfectā: ita q̄ secūdū intentū ē ppter pfectiōē acquirendā. p̄mū aut qua si occasiōnū propter vitandāz imperfectiōem. 44. dist. quar ti. q. 1. J. R.

In quātocūq; gradu habit⁹ nō posset supplere totā vicem potentie: q̄ ⁊ si cālitas eius sit di minuta: ⁊ causalitas potētie di minuta: tñ alteri⁹ rōnis est causalitas habit⁹ q̄ causalitas potentie. q̄ ex ratione sui habit⁹ est causa scōa. qua. s. potētia p̄t vrl. ⁊ ita si in infinitum augeretur nūq̄ posset fieri p̄ncipiūz vtens: sicut virtus generatiua patris quantūcūq; augeret nō posset fieri virt⁹ solis. Non igit eiūsdē rōis est cālitas habit⁹ cū causalitate potentie: vt illa incēsa possit ascēdere ad infā. sed semper sunt alterius ratiōis: ⁊ tñ hīc cū illa causa nō

sectio

causat actū pfectiōē q̄ si solū causaret ab vna illarū. 17. dist. primi. q. 2. J. U.

In quocūq; est formalis ratiō agendi ⁊ prius natura q̄ actio eius sit elicitā actu vel terminus pduct⁹ illud est ei rōt p̄f: cipiū agēdi si aut posteri⁹: h̄z non agit illo formaliter: similr nec si simul natura cū termino habeat: q̄ tūc fili⁹ generaret se. 1. dist. tertij. q. 5. R.

In quocūq; perficiētie potētia cognitiua in illo maxie p̄fici tur: appetitiua illi cognitive cōr̄dēs. 6. dist. scōi. q. 2. J. E.

In quocūq; ope nature manifestat summe potētiāz sapientia diuina: q̄ pduct ea de nihilo: ⁊ hec sunt q̄ pertinet ad hierarchiā totius vniuersi quātū ad esse nature: sed mia ⁊ iustitia q̄ pertinet ad hierarchiā naturā intellectualiū quantū ad eē morale non summe manifesta tur in quocūq; ope gratie: imo v̄ q̄ summa misericordiā non manifestatur nisi sine meritis summa grā et gloria daretur. 13. dist. tertij. q. 4. J. R.

In sabbato sancto circa noctis initū missarū solēnia sunt celebranda: ⁊ ratio est: q̄ illa pars dici artificialis q̄ est post nonā sabbati sancti cōputatur cum nocte precedente diem dominicāz. vnde in benedictione rei dicitur hec nox est ⁊c. ⁊ etiā in oratione dicitur. deus q̄ hāc sacratissimā noctem ⁊c. terminus autem celebrationis. s. hora noua colligitur ex cōsuetudine ecclesiarum. ⁊ ille terminus maxime attingitur in diebus ieiuniorum quando regulariter in ecclesijs collegia: tis cō-

Scoticarum

speculationum

tis cōsueuit circa horā nonam missa de ieiunio celebrari. Itā aut circumsctiā tps cōcomitur quoddā necessariū ad faciē dū tractū tps in celebratione misse ordinata quacūq; hora dici artificialis fiat. s. legere introitus: oratiōes & epistolā: sicut in missalibus sūmum ecclesie Romane notat: sine qbus premissis nullus ordinate cōficit. nec forte absolute quis pōt cōficere: vt. 8. tactū est dist. 8. nisi premitteret ad minus illa verba p que significaret se pferre verba cōsecrationis in persona christi nō in psona sacerdotis. et celebrāre opz habere aliquē respōdētē in psona toti⁹ ecclesie: vt denotet esse mediator inter deū & ecclesiam: offerēs sacrificium deo pro ecclesia que sibi assistit in offerendo. 13. dist. quarti. q. 2. f. 32

In sacramētis est aliqd necessariū simplr. s. ex pte sacri: quo. s. nō existente oīno nō est sacm. aliqd est necessariū aliqliter. s. ex pte ministri: sine q minister dispēfando sacramētū nō pōt vitare pctm. 3. dist. qrti. q. 2. C

In singularib⁹ est ordo fm ordinē vniuersaliū. pri⁹ em qd cūq; vniuersale pōt intelligi descendere in ppiū singulare q̄ contrahat p differentiā aliquā ad aliqd inferius tāq; ad speciē vt sic habeamus ordinē istoz singularium: hoc ens: hec substantia: hoc corpus: et sic deinceps vsq; ad souē. hoc ptz p Buiçē. 1. phyllce sue. qd prius videm⁹ a remotis corpus q̄ alal: & animal q̄ hoīem &c. qd nō est itelligendū de vniuersali: q̄ visus nō videt vlt: s; de singulari vni

uersalioris. 8. dist. qrti. q. 2. O In statu inocētie erāt dona ordi nata: ita q iustitia originalis potuit eē sine grā nō ecōuerso: et tūc puatio pōis includebat virtualr puationē posterioris: cuiusq; igit tūc restituta fuisset gratia sine iustitia originali: si hoc factū fuisset: non habuisset ipe pfectū statū inocētie. s; p statu isto nō habēt talē ordinē s; grā pōt inesse sine tali iustitia: & ipa simplr ē donū excellēt⁹ q̄ talis iustitia. ipa igit grā inexistēs simplr restituit hominē in statu isto ad pfectionē supernaturālē sibi possibiles: sed hoc sine iustitia: licz q̄ absolute nō p̄dicant: vñ nō repugnāt ea rētia iustitię originalis absolute loquendo & grā p statu isto: repugnāt tñ in quātū illa carētia est culpa auertēs a fine vltimo: q̄ cōuersio opposita illi pro statu isto nata est inesse s; lio Ade per gratiā sine isto dono. 32. dist. scōl. q. vñcs. f. 3.

In statu inocētie qñ mūmonis fuit p̄se i officiū: fuisset licita bigamia: q̄ fuisset tunc necessitas qd vir cōmutaret corp⁹ suū p plurib⁹ ad plures ples. procreādas: q̄ p simplicē cōmutationē vnus cū vna fuisset sufficiens pcreatio: & nec vir nec mulier fuisset tunc sterilis. 33. dist. quarti. q. 1. f. 31

In substantijs q̄bus i eadē re simpliciter possint eē pfectiones multe substantiales formalr distincte. & ibi vna rō formalis possit abstrahi ab alia: remanēte adhuc pcretiōe vtriusq; formalitatis ad sua ppiā supposita. verbi grā. 13. hec sit vera suba itellectiua est volitiua: vbi ē p̄dica

Octaua

sectio

tio p̄cretiua vni⁹ p̄fectionis de altera: tñ hec negat intellect⁹ ē volūtas: q̄ illa significat p̄fectiones illas vt abstractas a se: Inuicē: tñ fm p̄prias founalitates: tñ adhuc sic abstracta p̄cernūt p̄p̄ia supposita: vt hic intellect⁹ ē intellect⁹: tñ hec volūtas ē volūtas. accipiēdo tñ substantiā siue simplicē siue cōpositā p̄cise fm rōnē suā formālē q̄ditatī uā: tñ ē abstractio a supposito p̄p̄ie nature: q̄ cōiter nō sunt nate cōcernere aliqd alteri⁹ nature. iō ibi ista abstractio ē magna. abstractiōdo em̄ naturam hūanā a suppositis: q̄ sunt illi⁹ nature: sicut abstracti⁹ cū p̄cipitur hūanitas: nō remanet vltorius abstractio alia. tñ iō illō vt sic cōceptū p̄cise est ipsummet: q̄ cuiuslibet ali⁹ extraneuz. sicut dicit Auicē. 5. meta. q̄ eq̄nitas est em̄ eq̄nitas tñ nihil aliō. Sz in accidentib⁹ quāto plura p̄nt cōcernere: tāto plures p̄nt fieri abstractiōes: cōcernūt em̄ accidentia supposita alteri⁹ nature: et h̄ ab his abstracti⁹ cōcernūt tñ indiuidua p̄p̄ie nature: sicut albu cōcernit lignū. tñ licet ab hoc abstractatur albedo: tñ adhuc cōcernit: albedinē h̄ac tñ illā q̄ sunt indiuidua sua. sz vltior est abstractio q̄ditatis a supposito q̄lis dicta ē fieri i substantiis: tñ illā circūloq̄mur p̄ hoc q̄ dicim⁹ q̄ditas albedinis. tñ illa nō cōcernit aliqd suppositū nec eiūsdē nature: nec alteri⁹. In relationib⁹ etiā (que plura cōcernūt) adhuc plures p̄nt esse abstractiones. p̄cernit em̄ relationi suū p̄p̄iū indiuiduū: fundamētū: tñ subiectū: tñ licet abstractat a posteriori: nō tamen a priori.

5. dist. primi. q. 1. 5. A
In tota lege Moysayca nō fiebat ista cōfessio de qua loq̄mur: sz de p̄ctis occultis tñ deo fiebat confessio: de q̄busdā tñ defectibus publicis tñ obseruantia legalū fiebat confessio: vt vni⁹ culusq̄: qñ. s. obtulit p̄ tali delicto sacrificiū. Et gñalis cōfessio sacerdotis pro populo erat ista. iniuste egim⁹: peccauim⁹ tñ h̄mōi. Et isto mō publica cōfessio sacerdotis erat q̄dā dispositio ad petēdā miam dei populo. sicut tñ in ecclesia nō confessione ista de qua loquimur: confitemur nos peccasse tñ petimus miam tñ nobis tñ toti populo. 17. dist. quart. q. vnica. D
In tota natura nihil est in susceptiuo q̄d sit dispositio necessitās ad founā: q̄ cum qualibet tali stat potētia cōtradictionis cū ista necessario cōcomitet susceptiuū q̄d est p̄cise susceptiuū. talis em̄ repugnat necessitati. Sed illud verbū sitatum de dispositiōe q̄ est necessitās dz sic intelligi: q̄ dispositio nō sit rō necessitatis: sz q̄ ip̄a posita agēs necessario inducat formā ad quā ē dispositio vel necessitate simp̄r: sicut qñ ē mere naturale vel necessitate fm q̄d: vt qñ agēs est volūtariū et disposuit sic agere: tñ hoc vltio mō forma corporeitatis est dispositio necessitās ad aiam. nō q̄ ex ista vel virtute ei⁹ sequat aiatio: sz q̄ ip̄a posita agēs necessitate cōditionata sue dispositionis inducit founā ad quam est. 43. dist. quart. q. 3. P
In via fuerūt due more angelo rū. prima in qua fuerunt vni⁹ formes in gratia: si volum⁹ de

Scoticarum

speculationum

cere q̄ mali habuerūt gratiā:
vel vniformes saltē in natura.
Scōa mora i qua adhuc in via
existētes fuerūt disformes : ita
sals q̄ isti vltimate meruerūt:
et isti vltimate demeruerunt.

Tertis mora fuit distinctio fi-
nalis vni⁹ ab alio necessario p
babile est etiā q̄ in scōa mora
in qua fuerūt disformes in via
fuerunt multe morule: q̄ mali
peccauerunt multis speciebus
pcti. s. supbia: odio ⁊ inuidia: et
isti actus ordinate ⁊ nō in eodē
instāti fuerūt eliciti: vt ptz dist.
5. in p̄inci. et est ibi auctoritas
Augu. Hoc iterū patet p̄ illud
Apoc. f̄iebat p̄eliū magnū in
celo. Et ibi q̄ Michāel fecit
victoria: q̄ victoria cedebat in
laudē bonorū. hoc non fuit nisi
q̄ pctm̄ malorū angelorū fuit l-
cētius tētationis in bonis q̄ tē-
tationē istā vicerunt. cū igit an-
gelus bonus nō fuit p̄fci⁹ fu-
turoz: prius fuit eliciti pctm̄ a
malo angelo anteq̄ p̄ ipm̄ eēt
tētatio boni. ⁊ ideo in scōa mo-
ra fuerūt multe morule elicite
a malis. 5. dist. scōi. q. 2. 32

In vita mortali causa naturalis
semp̄ agit effectū suū nisi p̄ cō-
trariū impediāt: ⁊ si suspendat
actio ista aliter q̄ per oppositū
miraculū est. et tale dicit deus
nō posse de lege cōmuni. In vi-
ta aut̄ immortal̄ nō talis erit ne-
cessitas respectu effect⁹ natura-
lis: q̄ deus pro statu isto dispo-
suit rebus coagere: ⁊ actiones
pp̄ias eis sinere h̄re fm̄ Aug.
7. de ciul. dei. c. 30. In statu aut̄
illo nō coaget eis ad corruptio-
nē mutūā: et ad multos alios
effectus: et ideo nō est miracu-
lū si tunc non habent effectus

suos maxime imperfectos. 49
dist. quarti. q. 12. 3

In vniucos agētib⁹ verū est qd̄
tale est passum i potētia q̄le est
agēs in actu. ⁊ iō impossibile est
qd̄ idē sit i actu formalit̄ tale et
in potētia tale simul: tamen in
actione equoca nūcū opz hoc
esse verū: q̄ ibi agēs opz esse
nobilis et virtualiter tale. 25.
dist. scōi. q. vnica. 1. 3

In vniuersis operibus dei non
fuit aliquod op⁹ mere ḡfē: nisi
sola incarnatio filiū dei. ⁊ hoc si
ad illā nulla merita p̄cesserūt:
qd̄ vtqz verū est in ordinatiōe
diuina de illa incarnatione: q̄
si tpe cōceptionis p̄cesserunt
aliq̄ merita: Marie: tñ nō erant
bona absolute respectu incar-
natiōis: sed sote acceleratiōis
vt impleret illa incarnatio p̄ordi-
nata. 2. dist. quarti. q. 1. 1. 32

In vnoquoqz ordine cause opor-
tet ponere respectu vnus esse
ctus vnā per se causam: et vnā
per se rationē causandi: ita in
tellectus in suo ordine causali
tatis est vnus: ⁊ habet vnā for-
malē rōnē causandi: et species
vel obiectū in suo ordine cau-
sandi est vna causa: ⁊ h̄z vnam
rōnē causandi: sed nō opz tota
lē causam prout cōplectit̄ om-
nes causas partiales h̄re vnā
rōnē causandi: nisi vnitatē ordi-
nis: q̄ si cū vnitatē ordinis cō-
currat vnitas per accidēs: hoc
accidit. sed vnitas ordinis est p̄
se. Exēplum. sol in suo ordine
causandi habet vnā rationem
causandi respectu p̄olis: ⁊ pa-
ter in suo ordine causandi est
vna causa vnus rationis: sed
causa totalisqz complectitur
patrem et solem: non habet

aliquā vnā rōnē formalē, cau-
sandi sicut nō ē vna cā: nisi vni-
tate ordinis. et si cōtingat cau-
sas sic ordinatas p̄ter vnitatem
ordinis h̄re vnitatē p̄ accēs in
quātū. s. vna accidit alteri hoc
nō cōuenit eis per se inquan-
tum sunt cause sic ordinate. 3.
di. primi. q. 7. R

Lapis v̄t in eētia diui-
na: nō vt in specu-
lo. In quo reluceat vt obiectū
presens: s. ipsa eētia se solam
et soli suo intellectui se reprēat
ante actū intelligendi: s. lapis
videt in eētia diuina: vt obie-
ctū secundariū in p̄lio obiecto
non quidem motiuo ad intelle-
ctionē secundā: sicut mouet in-
tellectū propriū: et sicut intelle-
ctū nostrū mouet principū ad
p̄clusionē s. ordine. primi obie-
cti et scōi terminātis qdā alio.
s. volūtate mouēte ad ista duo
objecta ordie quodā actū itel-
lectū terminātis. 14. q. 1. Sc
Latria pōt equiuoce accipi. vno
modo pro cultu siue reueren-
tia exhibita deo in actu terio-
ri rōne summī domini vel sum-
mi boni: vel pro reuerētia exhi-
bita deo actu exteriori: vel pro
habitu inclināte ad talē actū
et ille habitus cū sit cōsonus rō-
ni recte virtus ē et nō theologi-
ca: q. nō h̄z pro obiecto imme-
diato. bonū increaturū. s. hono-
rē deferēdū domino increato-
rē. ergo virtus moralis potissi-
me cōtinetur sub iustitia q̄ red-
ditur superiorī q̄ sibi debetur
9. di. tertiū. q. vnica. B
Lex diuina est propter bonū cō-
mune hominū quib⁹ data ē et pu-
nitio cuiuscūq; cōtra legē pec-
catis. et hoc s. legē ē p̄pter ob-

seruationē legis. et vltim⁹ pro-
pter bonū cōe illorū quib⁹ da-
ta ē lex. tādē vero p̄pter ipsū
legislatorē: et hoc idē h̄ic. nō autē
l lege posita ab hoīe: q. h̄ic bō-
nū legislatoris ē simplr melius
bono cōitatis. nō autē ibi actus
aut amicitie q̄ iperaret aliquā
punitiōē amari vt amari non
imperaret illam nisi p̄cise p̄
correctiōē amari. et 13 illa ē et
via corrigēdi. tñ si alia ēēt via
facilius corrigēdi amicitia vt
amicitia magis imperaret illā
aliā viā. 14. di. quarti. q. 2. f. E
Lex illa s̄m quā penitētia viri⁹
est v̄ndicatiua dicat culpam
debere ordinari: et p̄ penā inri-
secā tristitie et p̄ penā extrinse-
cā duplicē verecundie. s. et affli-
ctionis siue laboris corporalis
sicut colligit ex diuersis scri-
pturis q̄ cōtinēt legē illā: ergo
illa pena siue puniri qd̄ respō-
det culpe integrat ex tribus pe-
nis. Et cōsistit cā proxima istius
pene opz q. integret ex causis
p̄p̄iis istarū penarū. Cā autē
p̄pria tristitie interioris ē dete-
statio peccati cōmissi a se. siue
displicētia de peccato: et hec in-
cludit duas cās p̄iales. s. cōsis-
derationē peccati cōmissi et nō
litiōē ei⁹. et inter istas p̄ncipia
pallor ē cā nolitiō: ipsa et possi-
ta necessario ponit aliā: nō ecō-
uerso. Iste ergo actus q̄ ē pro-
pria cā prima tristitie dī cōtri-
tio. scōs actus q̄ ē cā proxima
erubescētie vel verecūdie dī cō-
fessio vbi peccatū occultū p̄po-
latur hoī: tertia cā proxima vt
propria: tertia pene ē opus ali-
quod laboriosum vel penale.
Sicut ergo pena p̄fecta cor-
rē spōdēs culpe s̄m iustitiā. v̄n-

Scoticarum

speculationum

dicatiam h3 tres penas pñia
les q̄ sunt pñes vñ^o pñitiōis
perfecte. eo modo quo tres re
stitutioes eñt partes vñius
restitutiois pfecte illi q̄ fuissz
tripli dñificat: ita tres act^o
ad quos sequunt iste tres pe
ne sunt partes vñ^o cāe sufficiē
tis pñie respectu pñie cōdi
gne. 16. di. quarti. q. 1. D

Lex diuina absolute prohibuit
nō pñittas hoiez occidi. 2. nul
li 13 inferiori in lege superioris
dispēsare: ergo nulla lex positi
ua cōstitutēs hoiez occidēdum
iusta ē. si in illis casib^o statuat
quos deus non excipit: excipit
āt mītos vt p3 i Exo. s. blasphemū:
homicidā. adulterū: 2 mul
tos alios: null^o ergo fm iustā
legem occidit nec lex positiua
iuste infligit homicidiū si nō ex
cipit ille casus a deo prohibē
te homicidiū. Et si obijcias: er
go lex ē iniusta q̄ pñcipit furem
occidi: q̄ de^o nō excipit ab illo
pñepto negatiuo: nō occides.
peccatum furti: imo manifeste
ohdit se velle excipere furē: nec
velle eū pñecti morte: q̄ infligit
furi aliā penā. Rñdeo cōstat q̄
deus in lege Moysi vel enāge
lica explicitē nō excipit pecca
tū furti ab illo pñepto: nō occi
des. vt. s. pp hoc peccatū liceat
homīnē occidere: 2 iō nisi reuo
cauerit aliq̄ reuocatiōe spālī
q̄b non hñ ex scriptura. nec de
bulla sup hoc descēdēte de ce
lo audiuius: nō video q̄ lex ali
qua iusta possit statuere homi
nē occidi p furto solo dico au
tē solo: q̄ si ē fur 2 cū hoc inua
sor presumit homicidā q̄ vult
occidere: 2 hic parat^o ē si aliq̄s
sibi resistat: hoc p3 p illis Exo.

22. de fure nocturno 2 diurno:
fur nocturn^o ipñne occidit: q̄
aūt intrāt de die ad furādūz
occidit homicidiū reus ē. cā dī
uerſitatis ē hec: q̄ pñumit q̄
de nocte furat occideret sibi re
sistētē. si possz: non aūt q̄ de die
intrat. 15. di. quarti. q. 3. j. D

Lex euāgelica que ē pñectissima
nō debuit pñipitāter lponi. sed
hoies pñio ad illā allia cadētē
adhuc sub pñilio: vt postea exer
citatis possz sub pñepto lponi
scō: q̄ lex ver^o nō erat mala si
cut ē idolatria. 2 iō nō debuit
subito repelli. in hoc eñi fuissz
repulsa quasi mala: sed debuit
synagoga euz honore sepeliri:
vt ohderet fuisse bona p tēpo
re suo. Impositio aūt baptis
mī p modū pñepti euacuatio
fuit circūscriptiois saltē quātum
ad necessitatē. Debuit aūt ali
q̄s seq̄ pñulgatio p modū pñe
cepti: q̄ alr nunq̄ hñet lex ista
firmitatē vel necessitatē saltez
quātū ad illō sacramētū. 3. di.
quarti. q. 4. D

Lex ē de vñiuerſalib^o casib^o: de
casu aūt. pñiculari nō ē lex: s3 iu
diciū fm legē: q̄b ē cōclusio le
gis: vt q̄ iste homicidā moriat^o
44. di. pñimi. q. vñica. j. D

Lex vñiuerſalr pñulgata oēs
obligat: vñiuerſalr dico illā p
mulgari in cui^o pñulgatione
nō ē aliqua acceptio pñone si
ue cuiuscunq̄ 2 pñeptio pñone:
vt arcūscriptio circūstātie. Ta
le fuit pñeptū de baptismo sus
cipiēdo 2 hoc rationabiliter
q̄ pñgrūū fuit oēs de lege xpīa
na habere vñū signū in quo cō
uenirēt inter se: 2 dñstingueren
tur ab alijs: vt dictū ē in. q. de
institutiōe sacri in cōi: 2 maxis

Indissolubile nisi p mortē natu-
ralē alterius cōiugū: vel per re-
uocationē seu relaxationē illi⁹
qui statuit hoc esse sic indissolu-
bile. christus autē qui istā indis-
solubilitatē induxit Math. 19.
reprobans p lege sua repudiū
Mosey cū ipse relaxauit istā in-
dissolubilitatē: qñ alter coniū-
gū cōuertit ad religionē. vñ ec-
clesia nūq̃ attentasset post mū-
monia rata nō cōsumata licen-
tiare alterū ad religionem alte-
ro manente in seculo nisi chri-
stus hoc instituisse. 31. distinc.
quarti. q. vnica, C

In mēoria paterna: vt pcedit qñ
intelligētia: lapsa nō hz esse in-
telligibile. nō em̃ est pri⁹ intel-
ligibile q̃ intellectū: s; tñ cōn-
gĩa diuina pri⁹ est actu intelligen-
bilis: et ipa quasi facit oia alia
intellecta nec pri⁹ intelligibilia
q̃ intellecta: q; tūc fm aliquā di-
stinctionē pcederēt intelligere
q̃d est falsum. igit tñ sunt vir-
tualiter in mēoria q; eētia est
ibi formaliter. Si dicat q; ipsa
pri⁹ relucet vt intelligibilia q̃
actu intelligantur hoc negādū
est de relucere actu: solūmodo
verū est de virtualiter relucere
quasi essentia diuina actu relu-
cet. 1. dist. secūdi. q. 1. B

In motu locali ē successio ex du-
plici cā: videlz ex diuisibilitate
mobilis: et ex diuisibilitate spa-
tij. quarū vtraq; cā si eēt p se et
precisa eēt sufficiens rō successio-
nis. Nā quodlibet mobile pri⁹
pgrāsit vnā partē spatij q̃ aliā:
et ita eēt successio ex parte spa-
tij cōparādo idē mobile ad di-
uersas partes eius quodcūq;
etiā idē in spatio prius pertrā-
sit mobile fm primā partē sui

mobilis q̃ fm scōam: et ita esset
successio ex parte mobilis com-
parādo ad quodcūq; idē in spa-
tio: ita etiā posset assignari in
motu alterationis: et forte in mo-
tu augmentatiōis. negat igitur
phs et bh q; indissolubile quātū
est ex se possit moueri vel moue-
re ita q; ex eius parte possit ac-
cipi cōtinuitas motus ita q; sit
mobile habēs in se rōnē cōple-
tā mobilis cōtinui: q; nō hz in
se q; cōtinue moueat: nō tñ ē il-
lud cui repugnat continue mo-
ueri vel mouere accipiēdo ab
alio cōtinuitatem motus. 2. di-
st. secūdi. q. 9. U

In mutatione naturali vbi ē ma-
teria et forma et agens: et cōposi-
tū ex materia et forma sunt res-
pect⁹ multi: puta respect⁹ agē-
tis ad cōpositū pductū et econ-
uerso respectus cōpositi produ-
cti ad agēs: respectus materie ad
formā et ecōuerso: et vtriusq; re-
spect⁹ ad tū et ecōuerso. et re-
spect⁹ cōpositi et forme p̃sentis
ad oppositū p̃cedēs: et nō solū
ista absoluta. s. cōpositū et for-
mā p̃cesserūt sua opposita: sed
etiā illos respectus materie ad
formā et econuerso: et forme ad
cōpositū et ecōuerso p̃cesserunt
opposita sua. et iō pōt eē respec-
tus oīm istoz respectuum ad
opposita sua: nec hoc tñ sed ē
oēs isti respect⁹ sunt ab agēte.
et iō pōt eē respect⁹ istoz respec-
tuum ad agēs: ita q; de istis
multis respectib⁹ accipiēdo il-
los: q; sunt ad p̃positū: materia
habet respectū ad formā sicut
p̃fectibile: et illud q; p̃ficiat ad p̃-
fectionē. et ista coeua sunt ex-
istētie cōpositi. iste etiā respect⁹
est ab agēte effectiue inducēte

formā. & perficiente materiā
hac perfectione formali: ita q
in respectu isto qui est materie
ad formā vt receptiui ad per
fectionē siue vt pfectibilis ad
pfectionē fundat respect⁹ passi
ui ad agens. Iste etiam respec
tus succedit suo opposito: qz
materia non prius fuit forma:
ta: istos tres respectus videtur
dicere mutatio passiva. s. respec
tum materie ad formā vt rece
ptiui ad perfectionē siue vt p
fectibilis ad pfectionē: & respec
tum passivi: siue producti ad
agens siue produzens: & respec
tus posterioris ad oppositum
precedens. duo aut istorum re
spectuū scz primus & tertius
vident̃ vniuersalr cōcurrere ad
mutationē absolute non com
parando eam ad agēs: & isti ex
pūmunt per illā rōnē mutatio
nis: qua dī aliquid mutari: qz
aliquid aliter se hz nunc q̃ pri⁹:
si hīc exprimat respectum ma
terie ad formā: siue pfectibili
lis ad perfectionē hz quā sic se
hz: hoc est q̃ actuali illa perfe
ctione: sed aliter q̃ prius. ecce
alius respect⁹ fundat⁹ in alio
respectu materie ad formā si
ue pfectibilis ad perfectionē.
Et si addat q̃ mutari est aliquid
aliter se hīc nunc q̃ prius ab
aliquo mutāte. ecce tertius re
spectus. Ad ppositū: ergo pōt
dici q̃ mutatio accepta pprie
nō est eadē forme: qz mutatio
tunc maneret manente forma:
nec est eadē respectu mīe ad
formā nec eōuerso: qz tūc sem
per maneret dū manet cōposi
tū. sed est ordo mīe ad formā:
vt nouus. i. immediatus ad talē
ordinē: & neuter istorū ordinū

est dependentia essentialis ad
aliquid ad qd̃ dependeat hīs
illum ordinē: & ideo neuter est
idem absoluto. i. distin. secun
di. q. 5. infra. S.

In natura humana in xpo ē vni
tas aliqua realis minor vnita
te numerali: & ista vnitas realis
in Maria: & ista vnitas est fun
damentū mutue equalitatis i
christo & maria: si ponant fuisse
equales in natura humana. 8.
dist. tertij. q. vnica. j. 3.

In natura rei ē sūma capacitas
vel minīma ante oēm formam
receptā: nec illa augeat vel mi
nuat quācūq̃ formā recipiat:
qz posse hīc gratiā sūm Augu.
p̃mo de p̃destinatiōe sanctorū. c.
4. Inest homini a natura ita q̃
ista potentialitas fundat in nā
ale. vt ē talis cēntia ita q̃ nihil
eā mutat. 13. di. tertij. q. 4. j. 2.

In nobis non est tm̃ vnica actus
intelligendi: accipiendo actus
de genere qualitatis neq̃ vni
cus actus gignēdi: accipiendo
actus pro actione de gñe actio
nis: qz si esset tārdū vnicus act⁹
iste. & tantū vnicus ille: & ille &
iste essent idēz: tunc voluntas
nra nullā causalitatez hīet in
rōne actus intelligēdi: qui est
de gñe qualitatis: neq̃ in rōne
act⁹ gignēdi: q̃ est de gñe actio
nis. I dīctis igit cū nō sit in p̃te
nisi vnica act⁹ intelligēdi: respec
tu illius act⁹ volūtas p̃fīs nō
habetit aliquā rōnē principij
vel cāe cū ēt non sit nisi vnica
actus dicēdi respectu illius vo
luntas non habebit rōnē prin
cipij: qz voluntas sicut operan
do: ita & pducendo vel princī
piando sequit̃ aliquo mō intel
lectū. actus igit dicendi p̃cedit

oem principationē voluntatis.
 p̄t tñ volūtas vt p̄placēs: nō vt
 p̄ncipiās: h̄re actū respectu il-
 lius genitiōis: ex hoc q̄ volū-
 tas: vt operās in p̄fe nō p̄sup-
 ponit genitiōē. s̄z tñmō lūelle
 ctionē illā: q̄ p̄ formalr intellē-
 gie i nobis aut̄ vere sūt auctes
 Aug. q̄ volūtas mouet aciē ad
 actū cognoscēdū t̄z eā i cogni-
 tionē q̄ posito p̄mo actu n̄fo
 siue de ḡhe q̄litas siue d̄ ḡhe
 actiōis possum̄ h̄re alios act⁹
 posteriores ex ip̄erio volūtatia
 in p̄fe at volūtas nō admouet
 intelligētā p̄is vt formādā a
 memoria p̄is q̄ in p̄fe non est
 nisi vnica lūellectio formalr q̄
 p̄cedit aliquo mō p̄ductionez
 verbi. neq̄ admouet memoriā
 ipsi obiecto vt gignat verbum
 6. dist. p̄imi. q. 1. §. 2.

In nobis nō pōt eē sitūdo ima-
 ginis ad ad p̄thotipiz. notitia
 em̄ genita in imagle creata ac-
 cidēs quoddā est cui nō cōmu-
 nicat secunditas illa ad p̄du-
 cēdū amorē qua formalr est ali-
 quid p̄ductus dilectionis. ac-
 cidens em̄ tale non est natum
 esse formalr intelligēs neq̄ vo-
 lens t̄ iō memoria gignēs noti-
 tiā actualē accipiēdo memo-
 riā vt est p̄fecte gignēs nō pōt
 cōicāre genito illā p̄fectā secu-
 ditatē quā p̄is habuit: q̄ non
 cōicāt sibi eandē naturā: s̄z p̄-
 ducit eaz equoce in alia nā. p̄
 aut̄ generās filiū cōicāt ei ean-
 dē naturā: t̄ eādē secūditatem
 spirādī amorē: q̄ nō intelligit i
 ḡnarione filiū h̄re terminū ade-
 quatū. t̄ iō filius eādē secūdi-
 tatē h̄is pōt p̄ducere sicut p̄f.
 p̄z igit rō: quare nō pōt ista p̄-
 ductio saluari in partib⁹ imagi-

nīs create sicut in p̄sonis trinita-
 tatis: q̄ nō pōt esse eadē secun-
 ditas in duab⁹ p̄imis partib⁹
 imaginis pōt esse autē t̄ est. in
 duab⁹ p̄sonis respectu tertiē.
 Sitr si notitia genita eēt alicu-
 ius productiua aliquo mō hoc
 non esset nisi p̄ modū nature t̄
 nō libere. Est tñ h̄ aliquis ordo
 inter secūdā partē imaginis t̄
 tertiā q̄ tertia p̄supponit
 secundam naturaliter l̄z nō sit
 ab ea. 3. di. p̄imi. q. 9. §. 3.

In notitia p̄ducta nō est aliq̄s
 respectus ad creabile qui non
 sit in notitia cōmuni trib⁹ p̄er-
 sonis. 8. q. 9. §. 3.

In nulla natura ponēdū ē q̄ de
 rogat ei⁹ dignitati nisi sit cul-
 dēs ex aliquo p̄ueniētī tali na-
 ture q̄ pōt accipi a p̄ho. 2. d̄ ge t. c. 39.
 nera. semp̄ inquitur naturaz 3 dē. 8
 desiderate id q̄b̄ melius est t̄ p̄p̄si.
 sicut in toto vn̄uerso ita in q̄li
 bet parte imaginis ponēdū est id
 q̄b̄ melius est sibi. si nō euiden-
 ter appareat sibi illud nō cōue-
 nire. 4. 5. di. quarti. q. 2. §. B.

In nulla scia tradit ita distincta
 cognitio de aliquo alio q̄b̄ nō
 est subiectū eius p̄imum sicut
 tradit in illa que est de illo vt
 de subiecto eius p̄ilo. q̄ in nul-
 la scia tradit ita distincta cogni-
 tio de non per se subiecto. sicut
 de per se eius subiecto. tunc
 em̄ nō esset rō quare illud sub-
 iectum esset magis subiectum
 eius q̄ aliud. 3. q. p̄iol. §. fr.

In nullo ordine essentiali ex p̄-
 p̄ia rōne p̄ioris t̄ posterioris
 op̄z ipsa cōmultiplicari sed po-
 test stare multiplicatio poste-
 rioris sine multiplicatione p̄o-
 ris: sed nō ecōuerso. sitr q̄n cūq̄
 aliqua duo cōparant̄ ad aliq̄s

Scoticarum

speculationū

tertium quod est illimitatum: eo modo quo illa duo non sunt illimitata non oportet condistinctum in eis. Exeplis. alia intellectiva coparata ad presens: quia quodammodo est illimitata eo modo quo presens non sunt illimitata non oportet animam distinctum in distinctis partibus. 26. di. primi. q. unica. p.

In nutritio est iuxta positio alius: quia partibus minimis quae proprie non nutriunt. sed non est iuxta positio illi quod proprie nutrit cuius scilicet alia pars fluit. et postea alia pars nona restaurat. sed illi fit quodam ingratio. scilicet intrinseca gratio partem non loco partis antiquae quae fluit. 44. di. primi. q. 1. 2.

In octo beatitudinibus due exprimuntur virtutes appetitue theologicae et tres morales. fontitudo in se et temperantia in duabus speciebus et iustitia in tribus speciebus. due autem virtutes intellectuales una acquisita ut prudentia et alia infusa ut fides quod non exprimunt in se nec in suis speciebus satis dantur intelligi per appetitivas quia non est voluntas optime disposita sine virtute considerate in intellectu. 34. di. tertii. q. unica. 1. 2.

In omnibus diuidetur ens. nobilius diuidens ens est perfectio. scilicet simpliciter. si enim ens diuidatur per voluntarium et non voluntarium simpliciter perfectius diuidens est voluntarium. ergo est perfectio simpliciter. 32. dist. tertii. q. unica. 1. 2.

In omni genere est inuenire medium eiusdem rationis cum extremis ut per ex extremis ut rubor ex albo et nigro. et ista compositio non est nisi praeuenientia naturalis medij cum extremis. quae non est extremi ad extremum. non ita quod media quantitas

habeat extremam partem sui imo est ita simplex sicut extremus. et ideo sicut quantitates extrinsecae debent manere vel habere esse in medio. et non debent quod extremum sit in extremo. ita dico de forma mixti quod in mixto debet manere forma subales elementorum per naturalem praeuenientiam quod est forma mixti cum elementis quod non est unius elementum ad aliud. Item Aristoteles vult quod forma generata sine mixti est actualior perfectior forma elementum. ita quod forma elementum inferior potestior est. ideo debet elementa virtualiter manere in mixto. sicut inspecta et inferiora manent in superioribus in quibus non manent nisi virtualiter. vnde Aristoteles postquam dixit quod elementa manent in mixto. subdit. saluata est virtus eorum. 1. de generatione in fine. 15. di. secundi. q. unica. 3.

In omnibus doctrinis ordinatis tamen speculatiuis quam practicis et hoc tamen actiuis quam factiuis superior aliud quod nouit eo modo quo illud non potest esse notum inferiori. 3. 1. met. primi. mo ethici. et per exempla manifesta: quia in speculatiuis superior nouit per quod. sed inferior tamen: quia in practicis aut actiuis superior nouit finem superioris sub propria ratione et illud intendit. Inferior autem non. sed tamen propriis finem. Considera in artibus loquendo de finibus artium subordinatarum. et ideo veritates summas speculatiuas non possumus naturaliter nosse. sed tamen ex reuelatione ut debet esse trinitas. et vir quascumque veritates immediatas de deo. hoc li. primo questione. 1. plogi. 2. dist. 42. q. 1. Considera in practicis non possumus scire deum sub propria ratione esse finem creature intellectuali nisi per reuelationem. Considera si posset inueniri aliquid ars ita ex-

l. c. 84

l. c. 33.

cellis cuius finis proprius non
esset naturaliter cognoscibilis: oportet
ret de fine eius habere cognitionem
per reuelationem. In virtutibus au-
tem aliquae sunt possibiles natu-
re humane ordinabiles ad finem
sub ratione superioris: quod cognitio
huiusmodi status per extendat virtute
quod omnia sunt dimittenda pro christo:
et pro christo placis in omnibus licet
obediendum et hominibus. In talibus
ergo regulas directivas oportet
et cognitionem ex reuelatione: et
tales sunt virtutes omnes regule virtu-
tum euangelicarum ut paupertatis:
castitatis et hominibus quod principia vel
conclusiones practice quibus inni-
tuntur istae virtutes ut regulis
non possunt naturaliter esse nota. nec
propter hoc ille minus sunt virtutes:
immo excellentiores virtutes: tamen
quod illa vera sunt excellentiora ve-
ra: pro quanto ad ea non attingit
lumen naturale viatoris: tunc quod
illa vera sunt certiora quam multa
alia ad que attingit lumen
naturaliter viatoris: quod vera ab illave-
ritate quod nec fallere potest nec fal-
li. unde habent fidem quod deus inspirauit
totam sacram scripturam: et quod ipse est
veritas infallibilis certum quod est
quod ab ipso in scriptura est re-
uelatum quod illud ad quod quicumque
intellectus potest naturali lumine at-
tingere. 14. dist. quarti. q. 3. D.
In omni ordine agentium principium
principium actuum de se non est in
perfectum est status ad aliquod prin-
cipium actuum simpliciter perfectum
quod. 1. agens agit ex plenitudine
perfectiois. et deus agens ex libera-
litate secundum Augustinum. 6. met. c. ultio.
Nullum autem agens agit liberaliter
propter hoc: quod ex actione sua ex-
pectat perfici: sicut enim in actibus hu-
manis liberalis est ille: qui agit

non expectans redditionem: ita sim-
piter agens deus liberaliter: eo quod nul-
lo modo perficitur a productione vel pro-
ducto. 2. di. primi. q. 7. 1. E.

In omnibus relativis equiparantur
eodem secundum se acceptum: ut eodem est: non
refertur: ex quo ut eodem est: ab-
strahit ab omnibus relativis siue
terminis relationis quod relatio rea-
lis non est nisi distincti ad disti-
ctum: sed si ut sic refertur: oportet
ret ibi dare terminum sibi relatum
distinctum. Et ideo non refertur ad
aliquid eiusdem rationis cum relato:
sed refertur ad aliquid alterius ratio-
nis. refertur igitur tale relatum
tamen pro suo inferiori: sicut simi-
le non refertur pro simili in eodem ad
simile: sed pro aliquo inferiori
quod potest distinguere a simili: ad quod
refertur. ita est de differenti. non
enim refertur ad differentem in eodem:
nisi: quasi ad primum correlativum
quasi essent duo extrema prima
relationis et utrumque communissimum
ad omne differentem sed differens est
differentem ab hoc differentem. Et si
obijciatur quod relatum dat primo
intelligere suum correlativum eodem.
Respondetur ideo non est tale correlativum
eius: ut eodem: nisi ipsum ut sumptum
pro aliquo inferiori: pro quo dis-
tingui potest a correlativo. Exem-
plum huiusmodi est in rebus: quod si tota
natura ignis esset in uno indivi-
duo: illud individuum non posset
generare: quod si sic: tunc generaret alius
ignis: in quo esset tota natura
ignis: et essent quasi due species
ignis: quod est impossibile. et tamen nunc
in uno individo natura ignis
est ratio generandi: quod habet unitatem
sufficientem pro principio activo
et distinctionem sufficientem. Ita haec
similitudo bene est ratio alicui
referendi vel terminandi relationis

nē. sed nec refert nec terminat
nisi accipiatur pro distincto in
quo sit: ita q̄ nec vnitas nec di-
stinctio est per accidēs: s; vtrū-
q; per se respectu talis relatio-
nis sicut dictū est in. q. de circū-
inceptione personarū. 21. di. p̄-
mi. q. vnica. 1. d.

In oī statu seruabunt. et seruari
debet ista p̄cepta in b̄titudine
qd̄ erit summa obseruatio il-
lorū affirmatiuorū: nisi foue il-
lius solius de honoratione pa-
rētū: nō quin tunc ibi sit volun-
tas honorādī sed q̄ nō erit ne-
cessitas sp̄pendendī actū huius:
salte p̄ut honor ille extēdit ad
sustentationē necessariā: q̄ ibi
nullus indigebit auxilio: in sta-
tu autē in oīctie et ante legē scrī-
ptam tenebant oēs ad ista: q̄
erāt scripta interi⁹ in corde vel
forte p̄ aliquā doctrinā extērio-
rē datā a deo: quā discēbāt pa-
rētes et deriuabāt in filios. nec
oportuit ea scribi i libro q̄ po-
tuerūt illa facili memorie com-
mēdare et retinere: q̄ populus
ill⁹ t̄p̄is erat lōgioris uiter fuit
melioris dispōnis in naturalib⁹
bus q̄ populus t̄p̄is postērio-
ris. quo t̄p̄e infirmitas populi
reddebat legē dari et scribi. 37.
dist. tertij. q. vnica. 1.

In periurio est q̄nq; duplex pec-
catū. i. mendaciū tanq̄ male et
assumptio nominis dei in vanū
hoc est nō solū inducit mētiri
sed etiā irreuerentiā. et primū
pertinet ad secūdā tabulā sed
secundū formalit̄ ad primā q̄
irreuerentia prohibet ibi. 39.
dist. tertij. q. vnica. 1.

In p̄tate ecclesie fuit determina-
re quib⁹ verbis prime vel ter-
tie p̄sone et indicatiui vel opta-

tiui modi exprimerentur susci-
piens et actus in baptismo et ec-
clesia latia elegit exprimere su-
scipientē in scōa p̄sone et actus
indicatiue et rōnabiliter vt no-
taret ministrū vere conferre sa-
cramētū. Ecclesia at̄ greca ele-
git aliter et rōnabiliter pro t̄p̄e vt
dictū est vt auferret scisma glo-
riantis de baptizantibus mini-
stris. 3. di. quarti. q. 2. d.

In plurib⁹ h̄z volūtas actū volē-
di. s; nō necessario aliquē actū
sed pōt se suspēdere ab oī actu
ostēsa b̄titudine. aliter em̄ sim-
plices q̄ apprehendunt aliqd̄
q̄ p̄tinet ad finē vltimū. de q̄
nesciūt an sit de rōne finis vlti-
mi teneant ad volendū illud.
vnde vnūq; q̄ obiectū pōt vo-
luntas velle et nolle et a quoli-
bet actu in particulari p̄t se su-
spēdere hoc vel illo. et hoc pōt
quilibet expiri in se ipso cū q̄
offert sibi aliquod bonum. et
offendit bonum vt bonū consi-
derandū et volendū. pōt se ab
hoc auertere. et nullum actum
volūtatē circa hoc elicere. 49
dist. quarti. q. 10. d.

In punitione voluntaria puenit
multa p̄siderare. Primo quidē
velle punire q̄ est velle impe-
ratiuū seu efficax cōiungēs cās
p̄ximas ipsius punitionis pas-
sive. Et scōo nolle peccasse vel
displicere q̄ est cās partialis p̄-
xima pene. 13 non intendat pe-
nā illā. Et tertio velle accepta-
re punitionē illā passiuā tā in-
flictā. Quarto patiēter ferre
punitionē. Et hec quatuor sic
breuit̄ explicant. Quidicare cō-
missū. Detestari cōmissū. Ac-
ceptare penā inflictā. Patiēter
ferre penā inflictā. h̄is quat

Octaua

tuor correspondēt alia quattuor ex pte termini volutiōis in q̄b̄ est idem materiale. s. puniri: for malia aūt quattuor supaddita s. volūtū a volūtate cānte: a volūtate detestāte: a volūtate acceptante: et a volūtate patiēter ferente. 14. dist. q̄rti. q. 1. R.

In quacūq; nutritiōe vīc̄ ad terminū augmentatiōis aliqd̄ p̄ci se cōuertit ppter nutritiōē. s. vt restauret illud qd̄ fluxit: aliqd̄ aūt ppter augmētatiōē. s. vt acq̄rat quātitas debita ēt si nihil fluxisset: et primū quidez non est de principali intentiōe nature. simplr em̄ natura magis cōseruaret ad eē totū p̄tez q̄ fluxit si posset p̄seruare q̄ lo co eius aliquā imperfectiōez restauret. s. sc̄m est de p̄cipali intentiōe nature volentis attingere quātitatē p̄fectā: ita q̄ secūdū intentū ē ppter p̄fectiōē acquirēdā. primū aut qua si occasiōnū p̄pter vitandāz imperfectiōem. 44. dist. quar ti. q. 1. f. R.

In quātocūq; gradu habitū nō posset supplere totā vicem potentie: q̄ et si cālitas eius sit di minuta: et causalitas potētie di minuta: tñ alteri⁹ rōnis est causalitas habitū q̄ causalitas potentie. q̄ ex ratione sui habitū est causa sc̄da. qua. s. potētia. p̄t vi. et ita si in infinitum augeretur nūq̄ posset fieri p̄ncipiūz vīc̄is: sicut virtus generatiua patris quantūcūq; augeret nō posset fieri viri⁹ solis. Non igit̄ eiusdē rōis est cālitas habitus cū causalitate potentie: vt illa intēsa possit ascēdere ad istā. sed semper sunt alterius ratiōis: et tñ hīc cū illa causans

sectio

causat actū p̄fectiōē q̄ si solū causaret ab vna illarū. 17. dist. primi. q. 2. f. 11.

In quocūq; est formalis ratio agendi et prius natura q̄ actio eius sit elicitā actu vel terminus p̄duct⁹ illud est ei rōt p̄icipiū agēdi si aūt posteri⁹: h̄z non agit illo formaliter: similr nec si simul natura cū termino habeat: q̄ tūc fili⁹ generaret se. 1. dist. tertij. q. 5. B.

In quocūq; perficiē maxie potētia cognitiua in illo maxie p̄ficitur: appetitiua illi cognitiue cōiūdēs. 6. di. sc̄bi. q. 2. f. E.

In quocūq; ope nature manifestat summe potētiāz sapientia diuina: q̄ p̄ducit ea de nihilo: et hec sunt q̄ pertinet ad hierarchiā totius vniuersi quātū ad esse nature: sed mla et iustitia q̄ pertinet ad hierarchiā naturarū intellectualū quātū ad eē morale non summe manifestatur in quocūq; ope gratie: imo v̄t q̄ summa misericordia non manifestatur nisi sine meritis summa gr̄a et gloria daretur. 13. dist. tertij. q. 4. f. R.

In sabbato sancto circa noctis initij missarū solēnia sunt celebranda: et ratio est: q̄ illa pars diei artificialis q̄ est post nonā sabbati sancti cōputatur cum nocte precedente diem dominicaz. vnde in benedictione rei dicitur hec nox est etc. et etiā in oratione dicitur. deus q̄ hāc sacratissimā noctem etc. terminus autem celebrationis. s. hora nona colligitur ex cōsuetudine ecclesiarum. et ille terminus maxime attingitur in diebus ieiuniorum quando regulariter in ecclesijs collegia-
tis cō-

Scoticarum

speculationum

tis cōsueuēt circa horā nonam
missa de ieiunio celebrari. Itā
aut circumsctiā tps cōcomita
tur quoddā necessariū ad faciē
dū tractū tps in celebratione
misse ordinata quacūq; hora
dici artificialis fiat. s. legere in:
troitū: oratiōes ⁊ epistolā: sicut
in missalibus sūmum ecclesie
Romane notat: sine qbus pre:
missis nullus ordinate cōficit.
nec forte absolute quis pōt cō
ficere: vt. s. tactū est dist. 8. nisi
premitteret ad minus illa ver
ba q que significaret se pferre
verba cōsecrationis in persona
christi nō in psona sacerdotis.
et celebrāre opz habere aliqūē
respōdētē in psona toti⁹ ecclesie:
sic: vt denotet esse mediator in
ter deū ⁊ ecclesiam: offerēs sa:
crificium deo pro ecclesia que
sibi assistit in offerendo. 13. dist.
quarti. q. 2. j. 32

In sacramētis est aliqd necessa:
riū simplr. s. ex pte facti: quo. s.
nō existente oīno nō est factm.
aliqd est necessariū aliqliter. s.
ex pte ministri: sine q minister
dispēsando sacramētū nō pōt
vitare pctm. 3. dist. qrti. q. 2. C

In singularib⁹ est ordo fm ordi:
nē vniuersaliū. pri⁹ em qd cūq;
vniuersale pōt intelligi descen
dere in ppiū singulare q con
trahat p differentiā aliquā ad
aliqd infernus tāq ad speciem
sic habeamus ordinē istoz sin
gularium: hoc ens: hec substā:
tia: hoc corpus: et sic deinceps
vsq; ad fontē. hoc ptz p Auicē.
1. p hysic sue. qd prius videm⁹
a remotis corpus q aīal: ⁊ aī
mal q hōiem ⁊c. qd nō est itel
ligendū de vniuersali: qz visus
nō videt pte: s; de singulari vni

uersaliois. 8. dist. qrti. q. 2. O
In statu inocētie erāt dona ordi
nata: ita q iustitia originalis
potuit eē sine grā nō ecōuerso:
et tūc pñatio pōis includebat
virtualit puationē posterioris:
culcūq; igit tūc restituta fuisset
gratia sine iustitia originali: si
hoc factū fuisset: non habuisset
ipe pfectū statū inocētie. s; p
statu isto nō habēt talē ordinē
s; grā pōt inesse sine tali iusti
tia: ⁊ ipa simplr ē donū excellē
ti⁹ q talis iustitia. ipa igit grā
inexistēs simplr restituit hōi
nē in statu isto ad pfectionē su
pernaturalē sibi possibilez: sed
hoc sine iustitia: licz q absolute
nō pdicant: vñ nō repugnāt ca
rētia iustitie originalis absolu
te loquendo ⁊ grā p statu isto:
repugnāt tñ inquātū illa carē
tia est culpa auertēs a fine vl
timo: qz cōuersio opposita illi
pro statu isto nata est inesse f;
lio Ade per gratiā sine isto do
no. 32. dist. scōl. q. vnica. j. 31

In statu inocētie qñ mīmonis
fuit pāse i officiū: fuisset licita
bigamia: qz fuisset tunc neces
sitas qd vir cōmutaret corp⁹ suū
p plurib⁹ ad plures ples pro
creādas: qz p simplicē cōmuta
tionē vnius cū vna fuisset suffi
ciēs pcreatio: ⁊ nec vir nec mu
lier fuisset tunc sterlis. 33. dist.
quarti. q. 1. j. 21

In substātijs opus i eadē re sim
plici possint eē pfectiones mul
te substantiales formalit distin
cte. ⁊ ibi vna rō formalis possit
abstrahi ab alia: remanēte ad
huc pcretiōe vtriūsq; formalita
tis ad sua ppta supposita. ver
bi grā. 13. hec sit vera subā itel
lectiua est volitiua: vbi ē p dica

tio pcretiua vni⁹ pfectionis de altera: tñ hec negat intellect⁹ ē volūtas: qī illa significāt perfectiōes illas vt abstractas a se: inuicē: tñ fm ppias sounalitates: tñ adhuc sic abstracta pcer nūt ppiā supposita: vt hic intellect⁹ ē intellect⁹: tñ hec volūtas ē volūtas. accipiēdo tñ substantiā siue simplicē siue cōpositā pcel: se fm rōnē suā formālē qditatē uā: tñ ē abstractio a supposito ppiē nature: qī cōter nō sunt nate cōcernere aliqd alteri nature. iō ibi ista abstractio ē maxima. abstrahēdo em naturam hūanā a suppositis: qī sunt illi⁹ nature: sicut abstrahit cū picipi tur hūanitas: nō remanet vltorius abstractio alia: tñ iō illō vt sic cōceptū pcelse est ipsummet: qī cuilibet aliū extraneū. sicut dicit Auicē. 5. meta. qd equitas est tñ equitas tñ nihil aliō. Sz in accidentib⁹ quāto plura pnt cōcernere: tāto plures pnt fieri abstractiōes: cōcernūt em accidētia supposita alteri⁹ nature: et tñ ab his abstrahātur cōcernūt tñ indiuidua ppiē nature: sicut albu cōcernit lignū. tñ licz ab hoc abstrahatur albedo: tñ adhuc cōcernit albedinē hāc tñ illā qī sunt indiuidua sua. sz vltior est abstractio qditatē a supposito qlis dicta ē fieri i substantiis: tñ illā circūloqmur p hoc qd dicim⁹ qditas albedinis. tñ illa nō cōcernit aliqd suppositū nec eiūsdē nature: nec alteri⁹. In relationib⁹ etiā (que plura cōcernūt) adhuc plures pnt esse abstractiones. pcer nūt em relatio suū ppiū indiuiduū: fundamētū: tñ subiectū: tñ licet abstrahat a posteriori: nō tamen a priori.

5. dist. primi. q. 1. f. 21

In tota lege Moysayca nō fiebat ista cōfessio de qua loqmur: sz de pctis occultis tñ deo fiebat confessio: de qbusdā tñ defectibus publicis tñ obseruantia legis gālīs fiebat confessio: vt vniū: cuiusq: qñ. f. obtulit p tali delicto sacrificiū. Et gālīs cōfessio sacerdotis pro populo erat ista. iniuste egim⁹: peccauim⁹ tñ hmoi. Et isto mō publica cōfessio sacerdotis erat qdā dispositio ad petēdā miam dei populo. sicut tñ mō in ecclesia nō confessione ista de qua loquimur: confitemur nos peccasse tñ petimus miam tñ nobis tñ toti populo. 17. dist. quart. q. vnica. 20

In tota natura nihil est in susceptiuo qd sit dispositio necessitās ad formā: qī cum qualibet tali stat potētia cōtradictionis cū ista necessario cōcomitet susceptiuū qd est precise susceptiuū. talis em repugnat necessitati. Sed illud verbū sitatum de dispositione qd est necessitās dz sic intelligi: qd dispositio nō sit rō necessitatis: sz qd ipa posita agēs necessario inducat formā ad quā ē dispositio vel necessitate simpit: sicut qñ ē mere naturale vel necessitate fm qd: vt qñ agēs est volūtariū et disposuit sic agere: tñ hoc vltio mō forma corporeitatis est dispositio necessitās ad aiām. nō qd ex ista vel virtute ei⁹ sequat aiatio: sz qd ipa posita agēs necessitate cōditionata sue dispositionis inducit formā ad quam est. 43. dist. quart. q. 3. p

In via fuerūt due more angelo rū. prima in qua fuerunt vniū formes in gratia: si volum⁹ de

Scoticarum

speculationum

cere q̄ mali habuerūt gratiā:
vel vniformes saltē in natura.
Scōa moia i qua adhuc in via
existētes fuerūt disiformes: ita
salz q̄ isti vltimate meruerūt:
et isti vltimate demeruerunt.

Tertia moia fuit distinctio fi-
nalis vni⁹ ab alio necessario p
babile est etiā q̄ in scōa moia
in qua fuerūt disiformes in via
fuerunt multe morule: q̄ mali
peccauerunt multis speciebus
pcti. s. supbia: odio ⁊ inuidia: et
isti actus ordinate ⁊ nō in eodē
instāti fuerūt eliciti: vt ptz dist.
5. in princi. et est ibi auctoritas
Augu. Hoc iterū patet p illud
Apoc. f̄iebat preliū magnū in
celo. Et vbi q̄ x̄d̄i ch̄ael fecit
victoriaz: q̄ victoria cedebat in
laudē bonoz. hoc non fuit nisi
q̄ pctm̄ maloz angeloz fuit l:
cētūū tētationis in bonis q̄ tē
tationē istā vicerunt. cū igit an-
gelus bonus nō fuit presci⁹ fu-
turoz: prius fuit eliciti⁹ pctm̄ a
malo angelo anteq̄ p ipm̄ cēt
tētatio boni. ⁊ ideo in scōa mo-
ra fuerūt multe morule elicite
a malis. 5. dist. scōi. q. 2. 32

In vita mortali causa naturalis
semp̄ agit effectū suū nisi p cō-
trariū impediāt: ⁊ si suspendat
actio ista aliter q̄ per oppositū
miraculū est. et tale dicit deus
nō posse de lege cōmuni. In vi-
ta aut̄ immortalī nō talis erit ne-
cessitas respectu effect⁹ natura-
lis: q̄ deus pro statu isto dispo-
suit rebus coagere: ⁊ actiones
pprias eis sinere h̄re fm̄ Aug.
7. de ciui. dei. c. 30. in statu aut̄
illo nō coaget eis ad corruptio-
nē mutūā: et ad multos alios
effectus: et ideo nō est miracu-
lū si tunc non habent effectus

suos maxime imperfectos. 49
dist. quart. q. 12. 5

In vniuocis agētib⁹ verū est qd̄
tale est passum i potētia q̄le est
agēs in actu. ⁊ iō impossibile est
qd̄ idē sit i actu formalr tale et
in potētia tale simul: tamen in
actione equoca nūq̄ opz hoc
esse verū: q̄ ibi agens opz esse
nobilius et virtualiter tale. 25.
dist. scōi. q. vnica. j. 5

In vniuersis operibus dei non
fuit aliquod op⁹ mere gfe: nisi
sola incarnatio filiū dei. ⁊ hoc si
ad illā nulla merita p̄cesserūt:
qd̄ vtiq̄ verū est in ordinatiōe
diuina de illa incarnatione: q̄
si tpe cōceptionis p̄cesserunt
aliq̄ merita: Marie: tñ nō erant
bona absolute respectu incar-
natiōis: sed forte acceleratiōis
vt impleret illa incarnatio p̄ordi-
nata. 2. dist. quart. q. 1. j. 20

In vnoquoq̄ ordine cause opor-
tet ponere respectu vnus effe-
ctus vnā per se causam: et vnā
per se rationē causandi: ita in-
tellectus in suo ordine causali
tatis est vnus: ⁊ habet vnā for-
malē rōnē causandi: et species
vel obiectū in suo ordine cau-
sandi est vna causa: ⁊ h̄z vnā
rōnē causandi: sed nō opz tota
lē causam prout cōplectit om̄
nes causas partiales h̄re vnā
rōnē causandi: nisi vnitatē ordi-
nis: q̄ si cū vnitatē ordinis cō-
currat vnitās per accidēs: hoc
accidit. sed vnitās ordinis est p
se. Exēplum. sol in suo ordine
causandi habet vnā rationem
causandi respectu p̄olis: ⁊ pa-
ter in suo ordine causandi est
vna causa vnus rationis: sed
causa totalisque complectitur
patrem et solem: non habet

aliquā vnā rōnē formālē, cau-
sandī sicut nō ē vna cā: nisi vni-
tate ordinis. et si cōtingat cau-
sas sic ordinatas p̄ter vnitates
ordinis h̄re vnitatē p̄ actis in
quātū. s. vna accidit alteri hoc
nō: cōuenit eis per se inquan-
tum sunt cause sic ordinate. 3.
di. primi. q. 7. 32

Lapis

v̄ in eēntia diuī-
na: nō vt in specu-
lo. In quo reluceat vt obiectus
presens: s; ipsa eēntia se solam
et soli suo intellectui se rephat
ante actū intelligendi: s; lapis
videt in eēntia diuina: vt obie-
ctū secundariū in p̄io obiecto
non quidez motiuo ad intelle-
ctionē secundī: sicut mouet in-
tellectū propriū: et sicut intelle-
ctū nostrū mouet principī ad
p̄clusionē s; ordine. primi obie-
cti et scōi terminātis qdā alio.
s. volūtatē mouēre ad ista duo
objecta ordie quodā actū itel-
lectū terminātis. 14. q. q. 1. Cc

Latria pōt equiuoce accipi. vno
modo pro cultu siue reueren-
tia exhibita deo in actu iterio-
ri rōne summi domini vel sum-
mi boni: vel pro reuerētia exhi-
bita deo actu exteriori: vel pro
habitu inclināte ad talē actus
et ille habitus cū sit cōsonus rō-
ni recte virtus ē et nō theologi-
ca: q; nō h̄z pro obiecto imme-
diato. bonū increatus. s; hono-
rē deferēdū domīno increato-
rē. ergo virtus moralis potissi-
me cōtinetur sub iustitia q̄ red-
ditur superiorī q̄ sibi debetur
9. di. tertij. q. vnica. B

Lex diuina est propter bonū cō-
mune hoīm quib; data ē et pu-
nitio cuiuscūq; cōtra legē pec-
cātis. et hoc s; legē et p̄pter ob-

seruationē legis. et vltim⁹ pro-
pter bonū cōe illorū quib; da-
ta ē lex. tādē vero p̄pter ipsūz
legislatores: et hoc idē hic. nō autē
i lege posita ab hoīe: q; hic bo-
nū legislatois ē simplr melius
bono cōstitis. nō autē ibi actus
asit amicitia q̄ iperaret aliquā
punitiōē amati vt amati non
imperaret illam nisi precise p̄
correctiōē amati. et 13 illa eēt
via corrigēdi. tñ si alia eēt via
facilius corrigēdi amicitia vt
amicitia magis imperaret illā
aliā viā. 14. di. quarti. q. 2. 1. E
Lex illa s̄m quā penitētia virt⁹
est vindicatiua dicitur culpam
debere ordinari: et p̄ penā iniri
secā tristitia et p̄ penā extrinse-
cā duplicē verecundie. s. et affli-
ctionis siue laboris corporalis
sicut colligit ex diuersis scri-
pturis q̄ cōtinet legē illā: ergo
illa pena siue puniri qd̄ respō-
det culpe integrat ex tribus pe-
nis. Et cōsistit cā proxima istius
pene opz q̄ integret ex causis
pprijs istarū penarū. Cā autē
ppria tristitie interioris ē dete-
statio peccati cōmissi a se: siue
displicētia de peccato: et hec in-
cludit duas cās p̄iales. s. cōsis-
derationē peccati cōmissi et nō
litiōē ei⁹. et inter istas p̄inci-
palior ē cā nollitio: ipsa et possi-
ta necessario ponit aliā: nō ecō-
uerso. Itē ergo actus q̄ ē pro-
pria cā prima tristitie dī cōtrī-
tio. scōs actus q̄ ē cā proxima
erubescētie vel verecundie dī cō-
fessio vbi peccatū occultū p̄po-
latur hoī: tertia cā proxima vt
propria tertiae pene ē opus ali-
quod laboriosum vel penale.
Sicut ergo pena p̄fecta cor-
rē spōdēs culpe s̄m iustitiā. vin-

Scotticarum

speculationum

dicatiam h3 tres penas pta
les q sunt ptes vni⁹ punitiois
perfecte. eo modo quo tres re
stitutiones eent partes vnius
restitutionis pfecte illi q fuissz
tripli^r dñificat^r: ita tres act⁹
ad quos sequunt iste tres pe
ne sunt partes vni⁹ cõe sufficĩe
tis. p^rime respectu pene cõdi
gne. 16. dñ. quart. q. 1. W

Lex diuina absolute prohibuit
nõ pmitas hoiez occidi. 2. nu
li 3. inferiori in lege superioris
dispensare: ergo nulla lex positi
ua cõstitutõs hoiez occidẽdum
iusta ẽ. si in illis casib⁹ statuatur
quos deus non excipit: excipit
at mltos vt p3 l. 1. Ero. s. blasphem
ia: homicida. adulterũ: 2. mul
tos alios: null⁹ ergo fm iustã
legem occidit nec lex positiua
iuste infligit homicidiũ si nõ ex
cipit ille casus a deo prohibẽ
te homicidiũ. Et si obijcias: er
go lex ẽ iniusta q pcepit furem
occidi: qz de⁹ nõ excipit ab illo
pcepto negatiuo: nõ occides.
peccatum furti: Imo manifeste
õndit se velle excipere furẽ: nec
velle eũ plecti morte: qz infligit
furi aliã penã. Rñdeo cõstat q
deus in lege Moysi vel euãge
lica explicite nõ excipit pecca
tũ furti ab illo pcepto: nõ occi
des. vt. s. pp hoc peccatũ liceat
hominẽ occidere: 2. iõ nisi reuo
cauerit aliq reuocatiõe spãli
qđ non hĩ ex scriptura. nec de
bulla sup hoc descẽdẽte de ce
lo audiuim⁹: nõ video q lex ali
qua iusta possit statuere homi
nẽ occidi p furto solo dñco au
tẽ solo: qz si ẽ fur 2. cũ hoc inua
for presumit homicida qz vult
occidere: 2. hĩc parat⁹ ẽ si aliq
sibi resistat: hoc p3 p illd Ero.

22. de fure nocturno 2. diurno:
fur nocturn⁹ ipone occidit: q
aut intratẽ de die ad furadus
occidit homicidiũ reus ẽ. 2. xñ dñ
uersitatis ẽ hec: qz psumit q q
de nocte furat occideret sibi re
sistẽtẽ. si possz: non aut q de die
intrat. 15. dñ. quart. q. 3. l. 5

Lex euãgelica que ẽ pfectissima
nõ debuit pcepitẽter iponi. sed
hoies p^rilo ad illã allici cadẽtẽ
adhuc sub pñilo: vt postea exer
citatis possz sub pcepto iponi
scđo: qz lex vet⁹ nõ erat mala si
cut ẽ idolatria. 2. iõ nõ debuit
subito repelli. in hoc em fuissz
repulsa quasi mala: sed debuit
synagoga euz honore sepeliri:
vt õnderet fuisse bona p tẽpo
re suo. Impositio aut baptis
mi p moduz pcepti euacuatio
fuit circũscriptiõis salte quãtum
ad necessitatẽ. Debuit aut ali
qñ seq. pmulgatio p modũ pre
cepti: qz alr nunq hĩet lex ista
firmitatẽ vel necessitatẽ salte
quãtũ ad illd sacramẽtũ. 3. dñ.
quart. q. 4. W

Lex ẽ de vniuersalib⁹ casib⁹: de
casu aut. p^riculari nõ ẽ lex: s3 lu
diciũ fm legẽ: qđ ẽ cõclusio le
gis: vt q iste homicida moriat⁹
44. dñ. pñmi. q. vnica. l. W

Lex vniuersalr pmulgata oēs
obligat: vniuersalr dico illã p
mulgari in cui⁹ pmulgatione
nõ ẽ aliqua acceptio psonẽ s3
ue cuiuscunq ẽ pceptio psonẽ:
vt circũscriptio circũscriptiẽ. Ta
le fuit pceptũ de baptisimo sus
cipiẽdo 2. hoc rationabiliter
qz pgruũ fuit oēs de lege xp̃ia
na habere vnũ signũ in quo cõ
uenirẽt inter se: 2. distinguere
tur ab alijs: vt dñctũ ẽ in. q. de
institutiõe sacri iur cõi: 2. maxis

Octaua

sectio

me illud signū p qd ingrederent
obseruatiā hui⁹ legis: p ei⁹ effi
susceptionē ascribūtur illi legi
et dicunt⁹ de familia chusī. 4.
dist. quart. q. 6. infra. A

Legēdo leges imperiales codi
cis multa inueniunt satis con
sona multis indicijs legis mo
sacce. Et lz de⁹ dederit aliqua
valde dura. q nō opz in euāge
lio seruare: tñ multa dedit rō
nalia valde ēt pro statu quocuq
qz in hac vita mortali. Et iō si
ista statuāt a legislatore ob
seruāda p quocunq tpe iuste
statuunt. Et hoc mō si statuere
tur ab aliq blasphemū adulte
rū idolatrā debere occidī. mul
to iustius ordinat qz q fur su
spēdat: s3 ptz ad quid aspiciūt
plus principes. qz ad cōmodū
tpale q ad honorez dei: et per
hoc plus puniūt trepidm revo
lunt peccata in proximū qz in
deū. vt pz. 15. dl. quart. q. 3. E

Legislator nō dz ea ptermitte
re q s3 se sunt cōgrua i lege or
dinata. lz aliqz ex illis accipiat
occasione delinquēdi: alioquin
nūq de⁹ obuisset instituisse pe
nitētiā aliquaz in aliqua lege.
qz quilibz pōt ex hoc accipere
occasione delinquēdi quā non
acciperet si nō possz postea pe
nitere: nūc aut ad legē simplr
ordinatā pro statu isto nature
lapsē reqrūtur q penitētia pos
sit ēē fructuosa et qua rōne in
quocūqz instāti sanitatis pari
rōne et in extremis: imo magis
ē necessariū pro multis imper
fectis qz tunc possit valere. Mi
co igit qz istū nō ē occasio data
a lege: s3 tñ accepta ab imper
fectis: p m se aut ē occasio ser
uādi legē propter amorē legis

latōis qui tante misericordie
ē erga miseros: vt nūquam eis
claudat sinū misericordie sue.
20. dl. quart. q. vnica. infra. ff.
Licet absolute ex natura intelle
ctus et voluntatis sit cognitio
prior. tñ q cognitio conformis
sit prior: hoc ē sū ex obiecto et
ordine potētiarū et rōne poten
tie sic practicātis. s. volūtatē:
q sit aliquo modo regulabilis
aliūde. nā si obiectū determi
nat intellectū ad cognitionem
rectitudinis: p: i⁹ naturāl: qz
volūtas velit: et volūtas sit ali
quo mō regulabilis aliūde: nō
tñ apprehensio pcedit praxiz
s3 apprehensio conformis: hoc
aut accidit qdūqz determinas
ta rectitudo praxiz ē cognoscē
bile necessarium siue vt princi
piū p intellectū: siue vt conditio
p sciētā. Quādo aut recti
tudo determinata cōtingēter
cōuenit praxi. tñ nō ē obiectū
aliqz determinans intellectum
ad cognitionē rectitudinis de
terminatē: anteqz volūtas ve
lit. et hoc loquēdo d intellectū
et volūtatē in cōl. nā illū cōtin
gēs nō determinatur ad alte
rā partē aī omnē actū volūta
tis: pparando tñ in spālī ad in
tellectū hunc et volūtatē hanc
istā praxim: pōt pcedere cogni
tio cōformis quā pcedit pri
mo cognitio determinatiua re
ctitudinis et quā nō: nō: nō pōt
aut pcedere in oī intelligen
te: s3 in illo solo: cuius volūtas
nō ē primo determinans recti
tudinē illi praxi. Exēplū predi
ctorū: rectitudo huius praxiz
amare deū recta ē et necessaria
et includit virtualr in rōne dei
hāc praxim in quocūqz nō tñ

Scoticarum

nata ē precedere simplr appie
hēno: s; ē cōformis appiehen
sio: cui. s. paxis ē cōformanda
vñst recta. Ex obiecto igit qđ
ē primo ex se determinatiuuz
intellectus ad notitiā rectitu
dinis determinate ipsius pra
xis: et ex ordine intellectus et vo
luntatis in operādo. hē hec no
titia pūor: paxi et cōformis: et
ita in qualibet alia: cui puenit
necessario rectitudo determinā
ta: s; rectitudo huius paxis. s.
colere deū in sacrificio altaris
ē cōtingēs. qñq; em ē actus. re
ctus: vt mō: qñq; nō: vt in vete
ri testamēto: iō nō ē aliqđ obie
ctū determinatiuū intellectus ad
notitiā huius rectitudinis ante
oēz actū volūtatis. et iō nec ista
pcedit. vt cōformis: oēm actūz
volūtatis: alicuius tñ pcedit pu
ta illius solius: qđ nō pūmo de
terminat rectitudinē huius pra
xi. qualis ē voluntas humana
hec em rectitudo determinat
a voluntate diuina acceptate
nunc talem cultum et alias nō
4. q. 101. infra. 1)

Licet absolute sine cōtradictio
ne possit ēē mediū in spē hūa
na inter filiū regni et filiū perdi
tiōis. s. hō in puris naturalib⁹
tñ fm legē sapiētie diuine post
lapsum nullū ē mediū inter
gratū qđ ē fili⁹ regni et peccato
rē: qđ ē fili⁹ carceris: nec pōt esse
loquēdo de potētia ordinata.
1. cōformi legib⁹ a sapiētiaz vo
luntate diuina determinatiō. et
iō nullū liberat nec sic libera
re pōt a culpa nisi cui dat gra
tiam. 1. dī. quart. q. 6. 1)

Licet absolutū possz cōueri in
respectiū et ecōuerso tñ nō se
quitur qđ respect⁹ ēē sine fun

speculationum

damēto et termino: qđ termin⁹
pauerionē acciperet ēē eo mō
quo pōt hē ēē. respect⁹ aut nō
pōt hē ēē sine fundamēto et ter
mino. Nec seqtur si termin⁹ a
quo p̄fuit sine istis. ergo termi
nus ad quē pōt ēē sine istis: si
cut nec in alijs vbi termin⁹ vñ
reqrit aliqđ ad sui ēē qđ nō req
rit ali⁹. dico qđ si in respectiū
cōuerteret absolutū ille respec
tus reqret fundamētum et ter
minuz et hē et ea vel antiqua qđ
p̄cesserit cōuersionē vel noua.
Exēplū in alijs. Nō seqtur la
pis pōt cōueri in sciam. et econ
uerso. lapis non informat ali
quē intellectū. ergo nec scia qđ
cūq; em in aliqđ puerat semp
termin⁹ hēbit suū. ppriū modū
existēdi sicut termin⁹ a quo cō
uersionis habuit ante conuer
sionē suū propriū modū existēs
dī. 11. dī. quart. q. 2. 1)

23 a cāis cēntiati ordinatis qñ
vna ē vniuocta altera equoca
possz ēē effect⁹ vni⁹ oīs. sic ex
plicat b calore tñ qñ cāe effi
ciētes. p̄le eiusdē ordinis ad effe
ctū cānt aliqđ qñ tñ cāe sūt di
sticte maxie si vtraq; sit vniuo
ca effectui: siue vniuocationē p̄ple
ta sine diminuta. hē p̄t a cāis ta
lib⁹ distictis ēē effect⁹ vni⁹ oīs
vniuocationē p̄pletā dico qñ ē
silitudo i forma. et i mō essēdi
forme diminutā qñ ē silitudo i
forma i hēat aliū modū cēndi
quō dom⁹ ē ē a domo in mēte
vñ et gñationez istā vocat aliqđ
mō p̄ha vniuocā. 7. met. Quia
igf obiectuz ē cā prima respē
notitē et vniuoca. 13. Diminute
seqtur qđ distictio formalis ob
iectoz cū causent notitias ins
qñ ipa sunt disticta nēcio cō

t. c. 30. 4

cludat distinctionē formālē notitiarum. 4. q. p. 10. l. 1. 58.

Licet aliq̄s cōceptus cōis possit haberi q̄ dicat in qd̄ de ḡnatio ne diuina ⁊ spiratioe diuina: l. mo forte q̄ dicat in qd̄ de pater nitate diuina ⁊ creata: tñ nulla realitas pōt eē in diuinis aliq̄ mō distincta ex parte rei: a q̄ sumat iste cōceptus dictus in qd̄: q̄ realitas sit determinabilis per aliā realitatē: sicut cōceptus cōis est determinabilis i intellectu p aliū cōceptū. ⁊ impossibilitas huius: ⁊ rō satis tacta est. dico igitur q̄ paternitas ⁊ filatio non sunt duo primo diuersa quātū ad intellectū: qd̄ possit intellectus abstrahere ab eis aliqū cōceptū realē cōem: s; sunt primo diuersa quātū ad realitatē et realitatē: ita q̄ nullū vnum gradū realitatis includit q̄ sit quasi potētiā ⁊ determinabilis p p̄prias differētiās: vel q̄n per p̄prias. sicut albedo et nigredo includit realitatem albi: quā eiusdē rōnis determinabilē p p̄prias differentias specificas earū siue realitates: a quibus sumitur earum differētie specificę: ⁊ ideo illa ppositio q̄ primo distinctiua sunt pmo diuersa rātū d; intelligi de ipsis realitatib; q̄ primo cōstituunt quātū ad nō cōueniētiā in aliqua realitate vna formali q̄ formali includat ambo. 26. dist. 1. p. 1. q. 1. v. 1. q. 1.

Licet aliquod essentialē sit principium pductionis: alicui⁹ ad extra: nō tñ est principium statim applicabile ad actū: nisi vt intelligi i trib; q̄ sicut dictū est dist. 12. p. 1. illud qd̄ est principium actū ordinatoꝝ nō intelli

gitur esse in potētia prima ad actū remotū: nisi vt est sub actu p̄iori. sicut ala nunq̄ intelligitur eē i potētia prima ad actū volēdi: nisi vt est actu intelligēs q̄ qñ est in potētia prima volēdi aliqū actu intelligit illud: q̄ nihil est volēdi nisi cognitū: et ita l; qdlibet eēntiale ad se pcedat aliquo mō notionale tñ nō opz oē essentialē sub omni respectu ad extra posse pcedere quodcūq̄ notionale. 1. dist. secundi. q. 1. infra. 20.

Licet angelus pri⁹ videret intellectiōē alteri⁹ angeli q̄ haberet auditiōē ab eo: non tñ frustra eēt auditiō: q̄ eēt p se pfectio cōicata angelo ab alio angelo liberaliter: ⁊ ad hoc potissime est locutio in intelligentibus vt liberaliter ⁊ libere cōicent sibi nūc cōceptus suos. si autē cogitatio hui⁹ videret i hoc iste liberaliter nō cōicat suū cōceptū alteri. si em̄ h; iste in ista visione sicut nō intelligēs ⁊ nō volens: q̄ ista cogitatio est naturaliter visibilis. naturaliter autē actiua ⁊ motiua ad suū visio nē simili mō ageret: si nō eēt in intelligēte ⁊ volēte. Sicut ē auditiō qñ pcedit excitat ad intellectiōē visionis angeli loquētis: ita q̄ l; illa visio posset esse sine excitatiōe nō tñ est sine. 9. dist. secundi. q. 2. l. 20.

Licet appetitus naturalis naturaliter inclinet ad summā perfectionē. iustitia tñ distributiva i deo q̄ ordinat oīa propter seipsum: ordinat sic hoīes ad beatitudinē vt hec pfectio detur ppter meritū nō ppter appetitū naturalē: ⁊ q̄ in equalia pnt eē merita in eadez specie hoīm. p

Scoticarum

speculationum

phs et pfectio pōt esse inequas
50. dist. quarti. q. 6. j. 2

Licet apostoli in actibus vel ver-
bis q dixerunt vt hoies potue-
runt errare: tñ nullus apłs vel
ppheta inquātū scriptor alicu-
ius partis scripture aliquo mō
errauit: q: fm Augu. in episto-
la ad hīero. et ponit in canone
distin. 9. Si ad scripturas diui-
nas admissum fuerit aliquō mē-
daciū quātūcūq parulū seu of-
ficiosum nihil remanet in ea so-
lide veritatis: qua cōuincatur
aduersarius. quicqd em cōtra
ipm allegatū fuerit respōdebit
illud mēdaciter esse dictū loco
se vel officiose: vt est illud ali-
qō cōcedit ita esse dictū. vñ di-
cit ibidē Augu. his solis libris
scriptorū q canonici nominātur
hāc didici ferre reuerētiā: q
nullū eorū in scribendo errasse
firmissime credā. 3. dist. quar-
ti. q. 4. 2

Licet beati erūt in determinata
apportionatiōe ad christum: tñ
nō minuet eorū beatitudo acci-
dētalis cū aliquātulū recedūt:
q: recedunt fm libitū suū: sicut
modo aliqui habēt ppinquita-
tē ad rē in camera vel extra in
aula. 49. dist. quarti. q. 14. j. 2

Licet bonū qd impetrat virtute
sacrificij nō impetretur virtute
meriti psonalis sacerdotis: sed
virtute meriti ecclesie in cuius
psona fit oblatio: et ob cui gra-
tiā oblatio acceptat: et iō quo
ad hoc. f. tale bonū sic impetrā
dū sacerdos licet sit mere orga-
nū: tñ rōne ordinis h3 gradum
notabilē in ecclesia: ppter quē
sibi cōuenit offerre et oblatiōis
virtutē determinare. et in hoc
nō est precise organū sed mini-

ster et dispētor. 20. q. 2. li. 3

Licet cognoscibilitas lequat p-
portionaliter entitatē: nō tñ ita
est de cognosci: nisi cōparando
ad illū intellectū: qui cognoscit
quodlibet fm gradum sue co-
gnoscibilitatis: ita dico q si en-
titas participata concludat de
necessitate cognoscibilitatē pri-
cipatā: et ita participatum ha-
beat cognoscibilitatē p cogno-
scibile in participatū: nō tñ ha-
bet cognosci p cognoscibile in
participatū: vt cognitū: sed vt
causam dantem sibi esse. 3. dist.
primi. q. 3. infra. 3

Licet cognitio sit fm modum co-
gnoscentis: et nō sit supra natu-
ram cognoscentis: est tñ obiecti
habētis modū cognoscibilis et
modū nature vltra modū natu-
re cognoscentis. aliter em nūq
perfectius cognoscere ab im-
perfectiori naturaliter. 49. dis-
quarti. q. 11. infra. 3

Licet cōcedatur potētā. f. obies-
ctiuā precedere actū: nō tamen
ipsa est in aliquo actu reali: li-
cet sit in aliquo cē cognito fm
q cōceditur esse cognitū: nō tñ
est formaliter esse cognitū. 1. di-
stin. secundi. q. 2. j. 6

Licet de aliquib⁹ sanctis patris
bus presumatur quod in cōtra-
hendo bigamiā nō peccauer-
int: quia vtraq ratio cōtrahē-
di ibi concurrīt. f. necessitas p-
pter quam iuste erat sic cōtra-
hēdū: et auctoritas diuina ap-
probans et precipiēs. tamen si
aliqui sine istis causis vel alte-
ra earum contraxerint non est
mihī inconueniens q mortali-
ter peccauerint: quia nō repu-
to eos fuisse tunc confirmatos.
33. dist. quarti. q. 1. 2

Octaua

Seccio

Zicet damnati debēt magis vel
le nō esse q̄ in peccato perma-
nere: credo tamen q̄ appetunt
non esse non propter culpā fu-
giēdā. sunt enim obstinati. sed
propter penā quā sustinēt. Ra-
tio est: nō esse non est maximū
malū: nec ex se odibile: sed mi-
seria est per se malū et p̄ se odi-
bile. ergo quilibet ipsam natus-
raliter refugit: nec ab hac fuga
retrahitur. tale aut nō est non
esse. 50. dist. quart. q. 2. f.

Zicet deus priuēt entia secūda
actōibus suis preueniēdo cau-
salitatē eorū: et causando effe-
ctus quos illa possent causare
tamen non oportet q̄ priuēt il-
la suis entitatibus. inane est em̄
et nō causant suos effectus: q̄
alia causa immediate causat il-
los. possent tamen illos causa-
re. sicut manet iste ignis: et tas-
men non causat ignē in hoc li-
gno si aliud agens fortius pre-
ueniat in igniēdo posset tamē
causare: q̄ forma que est prin-
cipiū igniēdi h̄y. 7. q. 8. li. 1. d.

Zicet deus voluit me sedere pro
a. et non sedere pro. b. tñ prius
naturalis volita sunt ab eo ipsa
obiecta q̄ ipsa nunc mensurā-
tia: et in illo priori oportet que-
rere non contradictionem istorū
volitorū. alioquin per ip-
sa nunc posteriora eis adiecta
non videtur posse tolli illa con-
tradictio respectu huius: ita hic:
si enim vellet angelum esse pro
hoc nūc: et nō esse pro hoc nūc:
p̄mo querēda est possibilitas
quomodo vellet angelū esse et
nō esse. 2. dist. scōi. q. 1. f.

Zicet deus posset velle nos obli-
gare sibi vt quicquid sumus et
possumus teneamur deo: tamē

ex maxima misericordia sua cō-
siderans nostram fragilitatem
et difficultatem ad bonum no-
luit nos regulariter obligare
nisi ad decalogum: et ita potuit
set tunc ordinasse obligare ho-
minem ad decalogum. sc̄z ch̄ri-
sto non incarnato. Posset ergo
tūc homo aliqua opera super-
erogatiōis exercere: que alias
sibi essent indebita: et tunc sal-
uaret tota ratio satisfactionis.
de potentia tñ ordinata de⁹ nō
disposuit alicui peccatori dare
primam gratiam: nisi in virtus
te meriti illius q̄ erat sine pec-
cato. sc̄z ch̄risti: quia sicut tactus
est supra: non disposuit sibi re-
cōciliare inimicum nisi per ob-
sequium magis gratū q̄ offen-
sa eius erat sibi displicēs. et ta-
le obsequiū eius est passio ch̄ri-
sti vel meritū eius: et sicut non
disposuit dare gratiam pecca-
tori sine passione sine qua gra-
tia nulla potest esse satisfactio
omnino: q̄ nec equiualens ali-
quo modo: nec simpliciter: nec
in diuina acceptatione. id mul-
to magis de potentia ordinata
non est possibile satisfieri deo
de pctō nisi in virtute passionis
ch̄risti. 15. dist. quart. q. 1. d.

Zicet de potentia absoluta pos-
set deus causare gratiam que
est principalis effectus baptis-
mi et etiam illos alios effectus
proprios assignatos charac-
teris: sc̄z assimilare et. sine tali for-
ma absoluta que ponitur char-
acter tamen de potentia ordi-
nata tenet q̄ causat illos effe-
ctus mediāte ista forma: et cō-
grue. 6. dist. quart. q. 9. 2.

Zicet de virtutibus desperatis vbi
deretur q̄ earum essent actus

distincti specie salteꝝ inesse mo-
ris tñ quādo vna est superior
et alia inferior non oportet q̃
bonitas quaz habet actus ab
vna sit distincta absolute specie
a bonitate quā h̃z ab alia. sed
videt̃ magis q̃ virtus superior
tribuat bonitatē vltiorē que
sit quasi cōpletina bonitatis il-
lius quā tribuit inferior. Et hoc
modo charitas dicit̃ esse forma
aliarū virtutū q̃ bonitas meri-
toria que cōpetit actui aliquo
mō a charitate est completina
bonitatis cuiuscunq̃ alterius
in actu. 17. q. 4. 3.

Licet entitas actualis mobilis
non sit mobilis ratio recipiēdi
mōtū: sed magis vt est ens in
potentia. est tamē actus neces-
sario requisitus ad hoc q̃ mo-
ueat. et sic loquit̃ philosophus
dicens. qđ mouet̃ est. nō q̃ hec
sit conditio nobilis per se: sed
p̃ accidens. requisita tñ neces-
sario ad motum. per se autē cō-
ditio mobilis est eē in potētia:
bene tamē potest esse aliquid
cōueniens alicui per accidēs
et tamē necessario per accidens
inquā: q̃ non includitur in ra-
tiōe forme illius. necessario tñ
requisitū ad illud: q̃ sine illo il-
lud non esset sicut priuatio est
principiū per accidens nature
p̃mo physī. Ad probandum
igitur q̃ generatio nō sit motus
sufficit Aristoteli q̃ subiectum
generationis nō necessario est
ens actu: s̃z ē ens in potentia.
subiecto autē motus siue ei q̃
mouet̃ necessario coniungitur
qđ est ens actu: 13. per accidēs.
12. di. secundū. q. 1. 3.

Licet entitati absolute sit idem
realit̃ veritas et bonitas. et hūc

entitati hec veritas et hec boni-
tas. nō tñ formalit̃ et quidita-
tiue q̃ veritas et bonitas sunt
quasi passionēs entis. 4. met. t. c. 5.
Ita ēt est ṽ realitate a qua ac-
cipit̃ differentia et sit de quidi-
tate: et entitate indiuiduali: et ṽ
alijs multis: de quib⁹ frequen-
ter tactus est de ista differentia
ex parte rei: qua hec realitas
non est formalit̃ illa 13 sit idēti-
ce illa. Nec ēt est contradictio
scōm dicentē respectū vestigia-
lem esse raritudinē fundamēti
aliquid esse idem fundamēto:
qđ concessum est in scōo lib. de q. 5.
relatione creature ad deum: et
tamen non sic idem: qđ sit rari-
tudo fundamenti. 8. dist. tertij
q. vnica. 1. 2.

Licet forma 3 quā inclinatur re-
ceptiuus non inducat̃ nisi per
agēs p se violentas passus: tñ
per se ratio violētī est ex habi-
tudinē passi ad formā q̃ passo
et forma manētibus in sua rōe:
puta q̃ forma sit receptibilis tñ
contra inclinationē passi quo
modocūq̃ variat̃ agēs: passus
violētē recipit. hoc ēt apparet
q̃ nō tñ in induci. sed ēt in per-
manere dicit̃ q̃ aliqua forma
violētē pmanet in passo et diu
alique autē naturalit̃ ita q̃ cir-
cūscribēdo agēs qđ sc̃z non h̃z
actionē post inductionem for-
me ibi est naturalitas vel vio-
lentia precise comparando for-
mā ad receptiuum. Cōcedo er-
go q̃ in descriptione violētī po-
nitur agens tanq̃ extrinsecus.
sed non tanq̃ per se complens
nec tanq̃ p se cōstituens rōnē
violētī. sed tātūmō cōplet̃ p il-
lud: passo vim nō pferēte: et tñ
modo moueret violentus post

3. phy.
t. c. 8.

Octaua

oem actionē agētis: si sicut la-
pis posset quiescere sursus si-
ne cōtinua actione detinētis.
Addit tñ principii in descrip-
tione violēti tāq̃ cā extrinseca
43. di. quarti. q. 4. d.

Licet essentia diuina in q̃libet p-
sona sit oīno primū quasi fun-
damētuz cuiuslibet pfectionis
essentialis. prima tñ psona ap-
propriate h3 memoriā: et virtu-
te illius principij productiui p-
ducit prima pductiōe adequa-
ta secundā personā: et scōa per-
sona quasi adequata picipio
pductiui pducit: vt notitia ac-
tualis: et spiritus sanctus quasi
adequatus suo picipio pducti-
uo producit: vt amor actualis.
13. di. primi. q. vnica. 11.

Licet fides acq̃sita sufficiat ad
assensuz et certitudinē actus p-
ut credere opponit opinari: tñ
non est ita perfecte certus: sicut
cum fide infusa: nec eēt actus
ita intensus: nec sufficit in esse
primo: q̃ fides acquisita nō p-
ficit animā ita pfecte sicut in-
fusa. op3 igit ponere virāq̃ si-
dē. 23. di. tertij. q. vnica. 1. 21.

Licet gloriofus fuisset hñti actū
meruisse illū q̃ nō meruisse: nō
tñ simplr est glōsiosus: q̃ decens
est pp̃ alios beatos et pp̃ perfe-
ctionē illius status q̃ illic inue-
niant oēs gradus pncipales i
actib⁹ beatificis vt actualis bri-
tudo xpi sit maior beatitudine
oīuz creaturaz. nā ibi sunt alij
qui bti: q̃ nunq̃ fuerūt inimici
actuali peccato actuali vt mul-
ti inocētes: et multi alij q̃ aliqui
fuerūt inimici: vt mortali pec-
cātes et postea penitentes. Est
ibi et beata vīrgo mīf dei: que
nunq̃ fuit inimica actuali rō-

Seccio

ne peccati actualis nec rōe ori-
ginalis: fuisset tñ nisi fuisset p-
seruata. igit decēs fuit q̃ esset
bitudo alicuius psonē sine oī
merito pcedente nec iō ala xpi
fuit ingloriosior: q̃ si act⁹ pos-
tuisset cadere sub merito ala il-
la potuisset mereri illū nisi fuisset
pcedēta actu bñfico. Et sic
pueniri ex liberalitate dātis ē
maioris nobilitatis. sicut si mi-
hi daret illud qd habeo i fine
totius laboris meritorij nunc:
et illud magis est ad decorē sta-
tus beatorū: vt dictū est. 18. di.
tertij. q. vnica. 1. 5.

Licet idē sit qd nōis. et quid rei
in habētib⁹ qd rei. tñ prius co-
gnoscat aliqd eē qd nōis q̃ qd
rei. primū em̃ cognoscat cogno-
scendo illud nomen esse intelli-
gibile et significabile. scōm co-
gnoscedo istud esse alicuius
possibilis eē in effectū. et ex ra-
tione eius possibilis: concipit si-
gnari pōt concludi aliqd posse
subesse illi cōceptui et p̃ p̃his il-
lam rationē exprīmere verum
qd est. 1. di. quarti. q. 2. 2.

Licet spēs in intellu angeli sit
rō distincte cognoscēdi eēntiaz
diuinā: nō tñ est ratio distincte
cognoscēdi modū istius eēn-
tie in suppositis: sicut ēt in no-
bis distincte cognosci pōt aliq̃
quiditas creata: licet non co-
gnoscat in quibus suppositis
sit vel qualis sit in eis. 3. dist. ses-
cundi. q. 9. 1. 32.

Licet dictuz apostoll⁹: deus vult
oēs homīes saluos fieri: posset
exponi de distributione accom-
modata pro oībus: q̃ salui fiēt.
tñ multo melius posset exponi
de volūtate antecedente sic i.
vult oēs homīes saluare et sal-

Scoticarū

uos fieri quārū. Est ex pte sul.
 ⁊ volūtatē suā antecedentē: p
 quāto dedit eis dona natura-
 lia ⁊ leges rectas: ⁊ adiutoria
 cōia sufficientia ad salutē sicut
 de rege statuere bonas leges ⁊
 pfigere ministros ad custodiā
 istarū legum: posset dici qvult
 oēs subditos suos pacifice vi-
 uere ⁊ qdē: ⁊ tñ si videret ali-
 quē tribulari in iuste nō statim
 oporteret q rex intrmitteret
 se ad faciēdū illū qdē vivere:
 nisi deuolueret eā ad spz p qri
 moniā de facto. s vult qdē iste
 quēlibet pacifice viuere ⁊ qdē
 antecedēter: nō tñ vult quēcū-
 qz imediate ita viuere. Ita dico
 l pposito q ⁊ si de nō hēat vo-
 lūtatē bñplaciti ad istū saluan-
 dum: tñ vult isti illa adiutoria
 cōia aītia ad salutē oīum: qb⁹
 iste ē p sufficiēter bñ viuere ⁊
 saluari pp q dici pōt q quantū
 est ex parte suū vult oēs saluos
 fieri. 4.6. di. pmi. q. vnica. j. B.

Licet i Michaele visiōe obiecti
 siue itellectionē ipsius obiecti
 posset scq locutio Sabrielis de
 eodē: tñ tūc nō cāt cognitionē
 alicui⁹ nō p: s⁹ notū nec tūc ē lo-
 cutio ita necia: sicut qñ pcedit
 vtrāqz visiōē illā: qñ em̄ Sa-
 briel nouit aliqd i gñe ppo vl
 reuelatū: qd nō nouit michael
 in piculari: pōt iste in intellū
 ipsi⁹ cāre pceptū q ppe d fau-
 ditio: quo cāro p̄t Michaele cō-
 uertere se ad itellū Sabrielis
 vidēdū in eo videbit illa intel-
 lectio quāz Sabriel hz: ⁊ tñ in
 ista itellectionē videbit aliquo-
 mō obiectū ipsi⁹ itellectionis
 ⁊ si illud obiectū nō possit vltē-
 rius videri nec in se nec in pbo-
 vltia pfectio quā pōt. Michaele

speculationū

de hoc cognito hñe est videre
 illud in intellectu Sabrielis. 9.
 dist. secundū. q. 2. j. b.

Licet intell⁹ distrahāt ab intel-
 ligēdo qñ occupat sensus circa
 sua sensibilia alia a suo intelli-
 gibili qd tūc intelligit: qz sic po-
 tētie se inuicē ipediūt: nec mu-
 tuo se iuuāt i actib⁹: tñ qñ sen-
 sus occupant circa singulare
 sensibile: cui⁹ vltē p spēs intell⁹
 gif: vt videlz qñ sensus sentit il-
 lud obiectū qd phātasia: ⁊ in
 telled⁹ intelligēs nō distrahīt:
 tūc intell⁹ maxime cōfortat: qz
 tūc potētie circa idē obiectū si-
 bi administrāt ei⁹ pñtiā: vt a q-
 libet hz ei⁹ ppositionē apprehē-
 dat. hoc p3 in exēplo. qñ volu-
 mus colere xps ⁊ passionē eius
 cōpati: facili⁹ eā cōtēplamur si
 imaginē crucifixi frequēt⁹ in-
 tuemur: ex tali intuitiōe talis
 spēs in phātasia gñat: ⁊ hoc to-
 tū ē mō pp ordinē nālē poten-
 tiaz pmax in agēdo iz hoc nō
 sit vlt⁹ necessariū respectu oīz
 itelligibilū vt p3 de pphetis.
 qz pphete vero erāt distrahcti p
 sensibilia: nec eos sēsibilia mul-
 tū iuuabāt ad pphetiā qz non
 erāt eis pueniētia. nā talia pa-
 rū faciūt ad reuelationē: que ē
 de his: q nec oculus vidit. nec
 auris audiuit ⁊c. q holb⁹ enar-
 rare nō iz fm ap̄m corin. 13.
 s3 erat aliqd sensibile eis pñs
 in imaginatiōe: qvt cōiter oēs
 pphete erāt multū imaginarij
 p3 per aug. 12. sup. Gen. qre ⁊c.
 16. dist. p̄m. q. vnica. j. d.

Licet intell⁹ nālī necessitate vis-
 deat obiectū pñs ppositionatū
 tñ volūtas nō naturalī neces-
 sitate frui illo obiecto viso neqz
 ē illa necessitas vidēdi est sup

Octaua

placiter necessitas: sed tantum
necessitas si obiectum p[ro]p[ri]o mo
ueat et istud est sic mere p[ro]p[ri]o
q[uod] obiectu[m] istud uoluntarie et co
tingenter mouet quicquid intell[ig]it
creatur. sed et uoluntas contingen
ter fruit illo uiso contingenter et
copulat intelligentiā cum me
morā si tamē ibi habet actus.
49. di. quart. q. 6. D.

Licet intell[ig]e diuin[us] nō sequatur
res sicut effect[us] cā[m] t[ame]n cōcomi
tātia est ibi q[uod] sicut res p[otes]t nō
esse ita intell[ig]e diuin[us] p[otes]t non
scire. et iō nunq[uam] sequit[ur] q[uod] intel
lectus diuin[us] cognoscat rez
atq[ue] est. Et iō nūq[uam] p[otes]t simul
scire illa que requirunt ad de
ceptionē sed sicut res scita p[otes]t
ē: ita deus p[otes]t eā scire: et sicut
res scita potest nō esse: ita de[us]
p[otes]t eam non scire. et si nō erit:
nō sciet. 39. di. prim. q. 1. R.

Licet in toto uniuerso p[ri]ncipal[iter]
ordo attendit[ur] s[ecundu]m distinctionē
sp[eci]ez in q[uod]bus est imparitas p[ar]ti
nēs ad ordinē. t[ame]n q[uod] s[ecundu]m Aug. 8
ciui. li. 19. c. 13. Ordo est parius
imparit[us] reru[m] unicuiq[ue] loca
sua distribuēs: congrua disp[osi]t[i]o:
ab illo aut agente q[uod] principal[iter]
intēdit ordinem uniuersi: sicut
p[ri]ncipale bonū intrinsecū sibi:
nō t[ame]n intēdit ista imparitas q[uod]
est unum requisitū ad ordinē
s[ecundu]m specieru[m] sed et paritas indi
uiduor[um] in eadē specie: que est
aliud cōcurrēs ad ordinē. et si
militer indiuidua intēdunt ab
ipso primo put ip[su]m intēdit ali
quid aliud a se nō ut finem: sed
ut aliquid aliud ad finē. unde
p[ro]pter bonitatē suā cōicandā:
et p[ro]pter suā beatitudinē plura
in eadē specie p[er]duxit. in p[ri]nci
palib[us] aut entib[us] est a deo in

sectio

tentū indiuiduor[um] p[ri]ncipal[iter]. 3.
dist. secundi. q. 7. i. B.

Licet in p[ri]mo p[er]fecto cōcurrāt si
mul multe p[er]fectiōes qualicūq[ue]:
q[uod] multe non curo mō t[ame]n aliqd
forte p[otes]t esse sibi p[ro]p[ri]o s[ecundu]m
vnā p[er]fectiōē et. nō s[ecundu]m aliā: ut
pote de[us] est: simpl[iter] necesse est:
et hec necessitas est in ipso p[er]fe
cto simpl[iter]. Quanto g[er]o aliqd est
magis necessariū tāto erit p[ro]p[ri]o
p[ro]p[ri]us deo: et sic celū est deo p[ro]p[ri]o
p[ro]p[ri]us quocūq[ue] corruptibili.
p[ro]pter hoc aut deus est nā intel
lectualis simpl[iter] perfecta. huic
s[ecundu]m hoc magis appropinquat
creatura mere intellectualis h[uius]
finita cuiusmodi est nā angeli
ca. post hāc nā intell[ig]e n[ost]ri h[uius]
nō mere intellectualis et finita: post
hāc nā sensitiua q[uod] mag[is] app[ro]p[ri]o
p[ro]p[ri]at intellectuali q[uod] nō sensiti
ua. In hoc g[er]o ordine p[ro]p[ri]o
est deo musca q[uod] celū. posset g[er]o
inferri ex p[ri]mo ordine q[uod] celum
est p[ro]p[ri]us deo. et p[ro]p[ri]o p[er]fe
ctius musca. Et scdo aut ordie
q[uod] musca est p[er]fectior celo: et ita
opposita. Dico ergo q[uod] q[uod]cūq[ue]
in p[ri]mo cōcurrunt p[er]fectio
nes qualicūq[ue] distincte vel di
sp[er]ate illud est simpl[iter] p[er]fe
ctius q[uod] est sibi p[ro]p[ri]o s[ecundu]m il
lud q[uod] h[uius] rōne p[er]fectioris. sicut
s[ecundu]m p[ri]m[um]. 3. thopi. non sequitur
similā esse meliorē equo h[uius] sit si
milior hominī q[uod] non est homi
nī similior in conditionib[us] no
biliorib[us] simpl[iter] conditio autē
nobilior simpl[iter] in p[ri]mo est in
tellectualitas q[uod] necessitas es
sendi eo mō intelligēdo magis
quo est ibi distinctio. Et iō ho
mo est simpl[iter] nobilior celo nec
mireris talem ordinē diuersu[m]
assignari ad p[ri]mū s[ecundu]m diuersa

Spe
culatō
mira
bit ip[s]a
do
cto . p
quam
solu
tur s[ecundu]m
tili
me dif
ficulta
tes in
via p[ro]p[ri]i

C. 4

perfectiones qz quelibet perfectio pōt esse principium vnius hierarchie naturalis. vel scōm philosophos vni cathene auree. et ita s; diuersas perfectiones simplr in prius participatas ordiate a diuersis possunt attēdi diuerse cathene auree. Ad ppositū dico qz in substantia vt est primū entium est duplex ordo prioritatis: vnus in substando alijs qz includit recipere alia et perfici ab eis alius actualitatis intēsiue. et secūda perfectio ē simplr maior qz prima qz prima cōuenit potētiāli vel saltē requirit illud cui conuenit esse potentiale. Quantitas aut propinquior est substantie s; prima rationem qz imediotior s; rationē receprint. Quantitas aut s; aliam ipsa em est pncipiū agēdi nō sic quāritas. et s; hoc apparet minor actualitas ei⁹. 12. di. qrti. q. 2. E.

Licet ista natura accepta p hanc gnationē nō possit hēre idē esse numero qd accepit nō fundando istam eandē relationem numero non tñ ipsa relatio est sibi cōsubstantialis qz posset absolute eadē existētia fuisse numero habita sine ista relatiōe puta si accepta fuisset imediate a creatē vel ab aliquo generante. 8. di. tertij. q. vnica. E.

Licet nature depēdētes sint alterius rōnis. et ita depēdētie earū inquantū a fundamento possunt hēre distinctionez sunt aliquo mō alterius ratiōis: tñ idem terminus et s; eandē rationē ex parte eius potest esse omniū istarum depēdētiarū. similr si natura angelica assumere ipsa esset alterius ratio-

nis a natura humana: et sic est alia et alia depēdētia huius nature et illius. et tñ vtraqz posset dependere ex eundem terminum vt ad personam verbū. 2. di. tertij. q. 1. D.

Licet nō habeat ala xpi summā inclinationē ad summam grāz quātū est ex parte fundamenti inclinationis: tamen h; inclinationem ad summā grātiā quā poss; summe coniungi obiecto ita licet posset quietari p quā cūq; grātiā sicut et quēcunq; anima. non tamē summe quietaret sine summa grātia qz nec summe coniungeretur obiecto in quo est perfecta. quies: nisi haberet summam grātiā. 14. dist. tertij. q. 4. N.

Licet nō possit angelus ex paris naturalib; habere cognitionē dei intuitiuam: tñ non vñ negandū quā posset nāt hēre cognitionē eius abstractiuā: hoc modo intelligēdo qz spēs aliq; distincte representet istā essentia: l; non representet eam: vt in se pñtialr existētem: bene qz dem possibile est habere cognitionē distinctā l; abstractiuā. nā abstractiua distinguūt in cōfusā et distinctā penes rationē aliam et aliā cognoscendi. et istā talē speciē representantē essentia diuinā intellectui angelico non videt incōueniens ponere intellectui angeli inditām esse a principio: ita qz l; ipsa non sit nātis intellectui. hoc modo qz iste intell⁹ possit ex naturalib; suis eas acq̄rere: neq; ēt qz possit eam habere ex actione alij cuius obiecti agētijs naturalr: qz non pōt eam habere pñtialitate alicuius obiecti finit

monētiō: nisi eēntie diuise tñ: q̄
nihil aliū a se eā naturalr nat-
turali cōtione. tñ sic perfectio-
nes date angelo in sua p̄ma
creatione: l3 non necessario se-
quant nām eius: uicerent nā-
les distinguendo q̄ mere sup-
naturales. s. gratie ⁊ glorie. ita
ista perfectio data intellectui
angelico: q̄ essentia diuina eēt
ei p̄hō distincte: l3 abstractiue:
pōt dici nālīs ⁊ ad cognitiōē
naturalē angeli pertinere. ita
q̄ q̄cqd cognoscit āgel⁹ de deo
virtute hui⁹ sp̄it aliquo mō co-
gnoscit nātr ⁊ aliquo mō nō na-
turalr: naturalr inquantū ista
nō est p̄ncipiū gratiū actus
nec gloriōsi: nō nātr aut quātū
ad istā nō posset perringere: ex
nālīb⁹ neq; aliqua actione na-
turali. 3. di. scōl. q. 9. D.

Licet aliquid nō possit accipere
eē: nisi a cā supnaturalitē est
cognoscibile nāliter: q; quātū
cūq; aliqd supnaturalr ponat
in esse postq; tñ positum est in
esse est quoddā ens naturale
⁊ p̄pō: rionatum pōtētie natu-
ralr cognoscenti vel cognitiue
10. di. quart. q. 8. Lz

Licet nullū quātū existat: nisi ip-
sum sit quale: tñ existēs prius
naturalr est quātū q̄ quale. ⁊
fm hoc prius naturalr est ma-
thematicū q̄ quale: hoc est ta-
le quale p̄io considerat a ma-
thematico p se ⁊ p̄mo: ⁊ hoc in-
telligit p̄hō. 4. p̄h̄. c. de vacuo
ubi vult q; si corp⁹ cubū ponat
in aere: vel aqua. l3 nullā hēat
passiōē naturalē tñ tñ facit
distare latera corporis cōrinē-
tis quātū est ipsum corpus ibi
positū. ita q; quantū est ipsum
corpus tñ facit distare. ⁊ hoc

non cōuenit sibi inquantū est
naturale tñ s3 inquantū est quātū
precise: ⁊ ita mathematicū.
2. di. scōl. q. 9. j. C.

Licet oē esse exītie pōtē forte sit
mutabile ponēdo, creationē s3
intellm Aulc. ēt ab eterno esse
mutationē: tñ inesse intellectu
siue volito qd est esse s3 qd: nō
op3 q; oīs possibilitas q; repu-
gnat necessitati ex se formalr cō-
cludat mutabilitates: q; istud
esse nō est esse reale. sed reduci-
tur ad esse alicuius reale s3 se
necessarij: p̄p̄ cui⁹ alteri neces-
sitate non pōt esse hic mutabi-
litas: a tñ illius alterius neces-
sitas ex se nō cōuenit huic for-
maliter. ⁊ ideo istud nō est ex
se formalr necessariū: q; nō h3
esse extremi q; respicit realiter
nec tñ est mutabile: q; fm illō
esse diminutū respicit extremū
imutabile. ⁊ mutatio in aliquo
inquantū respicit aliud nō pōt
esse sine mutatione in illo. 39.
di. primi. q. 1. j. U.

Licet passū recipiat aliquā for-
mā aliquo modo supnaturalē
⁊ in hoc posset supnaturalitas
dicere modū habitudinis passi
ad formā tñ nunq; dicit super
naturale nisi q; recipit eam a
tali agēte. cuius p̄bario est: q; si
forma3 naturalr sui perfecti
uā reciperet a tali agente: ad
huc reciperet eam supnaturalr:
liter. nō quidē p̄pter habitudi-
nez ad formam: q; sic naturalr
recipit: sed propter habitudi-
nē ad agens a quo recipit. 43.
di. quart. q. 4. E.

Licet p̄hō imagine illū rusticū
h3e pedes ⁊ caput in polis: ⁊
brachia p̄tēsa ⁊ extēsa ad oriē-
tē ⁊ occidentem: fm veritatē ta-
men

men si p: imū celū ponat mobilē
le ⁊ nō quiescēs nullus pūctus
est in celo magis ouīs q̄ alius:
sz q̄libet pūctus ē ouīs succes-
siue: nullus punctus est magis
capax motus q̄ alius fm hita-
tem. ⁊ iō nō ē in celo ex natura
rei dextrū ⁊ sinistrū: sicut in ala-
li. pars est dextra q̄ est in alali
magis capax est virtutis anime
q̄ pars sinistra. in nulla autem
parte pōt poni angelus pūmo
ex hoc q̄ p: imo illaz partē mo-
ueat. 2. dist. scōi. q. 6. A

2. c. 10. Licet p̄hs. 5. phy. neget motuz
ad relationē p̄rie dictā q̄ pti-
net ad quartū genus non autē
ad quēcūq̄ respectū pertinen-
tez ad aliq̄ sex gener: imo cō-
cedit ibi motum esse in vbi qui
cōiter non dī esse motus ad for-
mam absolutā: q̄ vbi vt v̄f nō
est forma absolutā: sz respectus
corpōis p̄tenti ad locū p̄tinen-
tem. Ratio autē differentie rela-
tionis ab alijs respectib⁹ in nō
terminando motū v̄f esse: q̄ ex
quo relatio necessario cōsequit̄
extrema posita nunq̄ pōt ipsa
acquiri p se: sz tantūmō per acci-
dens alio. s. absoluto acquisito
in altero relatorū. ⁊ talia q̄ non
acquirunt nisi p accidēs. s. alio
acquisito negat p̄hs in. 5. phy.
per se terminare motuz. respec-
tus autē nō necessario p̄hs ex-
trema pōt habere p̄pūā noui-
tatem absq̄ nouitate vni⁹ vel
alterius extremi. ⁊ iō pōt habere
p̄pūā acquisitionē. nam ita
v̄f esse de vbi: q̄ pōt deus cōfer-
uare idē locabile ⁊ eundē locū:
⁊ tñ non manebit eadē circū-
scriptio: q̄ corp⁹ ē absens ab
illo loco. ⁊ hoc etiā pōt natura
facere. ponēdo aliud corp⁹ p̄e-

sens illi loco. nō igit̄ ista extre-
ma locum ⁊ locabile necessario
consequit̄ ipsum vbi. ⁊ ideo po-
test esse nouū nouitate p̄pūā ⁊
acquiri corpōi nullo absoluto
acquisito nec corpōi nec ipsi
loco. 11. q. 4. f. 2.

Licet primū efficiēs habeat in se
potentiā effectiūā eminentiorem
potētia cuiuscūq̄ alterius cau-
se effectiue habeat etiam in se
eminēter potentiā effectiūā cui-
uscūq̄ alteri⁹ cause. sicut de-
ductū est dist. 2. ⁊ p hoc p̄batuz
est eum h̄re potentiā infinitā: ⁊
istud sit quasi vltimū ad qd rō
naturalis potuit attingere de
deo cognoscendū: tñ ex hoc nō
v̄f posse cōcludi omnipotentia
fm istum intellectū: q̄ ⁊ si v̄p-
sit. nō tñ est manifestū naturali
rōne q̄ h̄s causalitatē eminē-
ter in se. ⁊ causalitatē cause se-
cūde eminentius q̄ illa cā scōa
habeat respectu sui effectus:
posset immediate in effectū line-
diatū cause scōe. ordo est cau-
sarum superior⁹ ⁊ inferior⁹ hoc
non cōcludit: q̄ ⁊ si sol haberet
in se causalitatē eminentiorem
q̄ habeat bos vel aliud alal:
non tamē concederet solez ime-
diate posse generare bouē. sicut
pōt mediate cum boue genera-
re ⁊ hoc maxime ponerent p̄hi:
q̄ nō posuerunt causam secun-
dam necessario concurrentē p-
pter aliquā perfectionē adden-
dam effectui: sz quasi magis p-
pter imperfectionē addendam:
q̄ causalitas prime cause ime-
diate perfecta est. ideo posue-
runt eaz nō posse immediate esse
causam alicui⁹ imperfecti effe-
ctus: ⁊ iō opz causam agentem
aliā pcurrere imperfectionē: vt

Octaua

illa prima nō pduceret fm vlti-
muz potentie sue: s; cum illa cā
agere scōa effectū diminutuz ⁊
imperfectū pduceret: hoc ē nō
ita perfectum effectū pduceret
mediāte causa scōa imperfecta
sicut si immediate pduceret. 42.
dist. primi. q. vnica. §. B.

Licet qñq; cōtrictio sit tam inten-
sa qđ sufficiat p tota pena: vel
satisficiat: tñ pceptuz de ali-
qua pena infligēda nō est irrō-
nale: q; regulr cōtrictio nō ē nisi
satisfactio partialis: ⁊ pcepta
generalia dant ppter rēmediū
generale: ⁊ fm illas pditiones
que inueniunt in hōibus vt in
pluribus. 15. dist. quarti. q. 1. R.

Licet qñq; in eodē concurrāt rō-
nes boni cōmodi ⁊ honesti: vt i
fruitione dei in patria: imo ge-
neraliter omne honestū sit com-
modū: s; non eōuerſo: tñ sum-
mum cōmodū est beatitudo: ⁊
esset cōmodum s; p impossibile
non esset honestū summū etia;
honestū esset charitas ⁊ esset ho-
nestū s; per impossibile nō esset
cōmodum. §. in natura intelle-
ctuali est duplex puniitio p pri-
uationez duplicis boni. prima
vocatur malum iniustitie siue
culpe: ⁊ pōt dici obstinatio in
peccato. secunda vocatur pena
dāni vel dānum vel damnatio.
46. di. quarti. q. 4. B.

Licet quecūq; cōtradictoria sint
eque incōpossibilia inter se: nō
tñ eque distāta. plus em̄ distat
deus a nō deo q̄ albus a nō al-
bo: q; extremū positiuū est ma-
ius in cōparatione ad negatio-
nem. 1. dist. quarti. q. 1. B.

Licet quātitas accidentalis dic-
cat aliquid additū nature sub-
iecti: ⁊ ideo ipsa nō possit mane

Seccio

re sub rōne sua formali: ⁊ trās-
ire in essentiaz fm identitatē: tñ
magnitudo virtutis in omni en-
te trāsīt in illud cuius est p idē
titatez etiā in creatura. probō:
si em̄ angelus h; aliquaz ma-
gnitudinez virtutis: de qua dicit
Augu. 6. de tri. c. 7. in hīs enim
que nō mole magna sunt: hoc ē
malus esse qđ melius. si ista ma-
gnitudo perfectionalis non sit
idem essentie: circūscribatur ab
ipsa essentia. ipsa essentia rema-
nēte: quero quem gradū per-
fectionis tenet in ente vel in enti-
bus. nihil enī est nisi aliquem
gradum determinatū perfectio-
nis habeat inter entia. §. adhuc
manet in ipsa essentia magni-
tudo virtutis: qua b; sic vel sic
perfectum ens. ista igitur quā-
titas in omnibus trāsīt p idē
titatem: ⁊ cui hoc manet in oī-
bus fm rōnem ppiam: in quā-
tum est fundamentū equalita-
tis vel inequalitatis pfectiona-
lis in entibus. nam per istā vñ
ens ē equale vel inequale alteri
fm perfectionem: q; ratio talis
quātitatis est dicere modū in-
trinsecū illius perfectionis cui-
us est. ⁊ ex hoc q; dicitur modū
manet: ex hoc autē q; dicit in-
trinsecū per identitatē transit
in essentiaz cuius est. 31. dist. i.
primi. q. vnica. §. B.

Licet relatiua sint simul natura
put similitas dicit nō posse esse
sine se inuicem. tñ cum hoc stat
prioritas originis q; nihil aliud
dicit nisi a quo est aliud. 13. di.
quarti. q. 1. B.

Licet respectus pñs naturā vel
terminare tales respectū sit cōe-
tribus. ⁊ ideo oīs causalitas re-
spectu creature pueniat tribus

non tñ opz q̄ ille respectus q̄
non psequit̄ entitatē q̄ditiuā
sed psonalē sit cōis trib⁹. nam
ois entitas psonalis indepēdēs
pōt sufficiētē terminare illā de
pedentiā. talis ē entitas p̄p̄ia
culuscūq̄ p̄sone. ē vt distinguit̄
ab alia. 1. dist. tertij. q. 1. j. 25

23 sapiētia esset nobilior habit⁹
acquist⁹. nō tñ sequit̄ q̄ dispo=
nat ad nobiliorē actū: loquen=
do de actu sup̄naturali cuius
modi ē beatitudo. 49. di. quar
ti. q. 4. infra. R

Licet sine discursu statim ange
li habeant beatitudinē naturalez
tñ non opz q̄ statim habeāt ha
bita ista ḡa sup̄naturali: q̄ di
ceret q̄ est q̄dā dispositio in fie
ri tñ nō in facto esse remanēs
requisita ad beatitudinē sup=
naturalē. ē h̄mōi dispositio est
actus meritorij respectu beati
tudinis simplr: iō non simul in
sunt angelo. In naturali autē
bitudine nō est h̄mōi disposi=
tio requisita. 5. di. scōi. q. 2. Q

Licet sit aliqñ ordo causarū p̄ci
paliū t̄ min⁹ principaliū quaz
neutra mouet aliā. sicut se h̄nt
obin t̄ potētia cognitiua respe
ctu act⁹ cognoscēdi ex dis. 3. p̄ci
mi. lib. Aliqñ aut̄ sit ordo ita q̄
principale mouet minus princi
pale vel ad actū scōm vel p̄mū
ita tñ q̄ iste due cāe sunt prias
les t̄ integrent per se vnā cām
totalē sicut manus t̄ bacul⁹ re
spectu motus pile: vel sicut sol
t̄ pater respectu filij: tamen in
causis totalibus respectu suoz
effectūū imediatorū pōt ēē esse
ordo essentialis: ita q̄ cā secūda
sit cā totalis imediata respectu
sui effect⁹. sicut cā puma respe
ctu sui effect⁹: tñ essentialr sic

scōa q̄ fm suā causationē sicut
fm suū esse eēntialr dependet a
p̄ma: nō tñ ita q̄ ista depēdēs
tia sit imediata effect⁹ sui ad ip
samt ad cām priorē. 37. dist. se
cundi. q. vnica. j. Q

Licet species eēntie diuine ref
sentet distinct⁹ eēntiā diuinaz
q̄ angelus: tñ angelus est ma
gis imago. put imago est aliqd
simile magis in natura habēs
actus similes illis actib⁹ qm po
nunt i trinitate cui ex hoc q̄ h̄z
tales actus cōuenit esse capax
istius cui est imago: t̄ hoc p̄ ista
media. s. similitudinē naturalē
in actibus cōuenit imagini dei
put Aug. loquit̄ de ea q̄ sit ca
pax eius t̄ p̄iceps esse possit. 3.
di. scōi. q. 9. j. Q

Licet substantia materialis nō sit
ex se diuisa in p̄e ei⁹ sū dē rōnis
tamē ipa nō est de se indiuisibi
lis in p̄es tales: q̄ si est de se
indiuisibilis. hoc est repugna
ret ei diuisio: nō possz recipere
quātitatē: qua format̄ diuidit̄
in tales p̄es: q̄d patz nā anima
q̄ de se est indiuisibilis hoc. mō
non p̄t recipere quantitatē: si
cut nec partes. 3. dist. secundi
q. 6. B

Licet sub ente sic in cōi p̄tineatur
sensibile: nō tñ ipm in cōi ē sen
sibile hoc. est obiectū sensus: sed
tñ intelligibile adequatū intel
lectui. q̄ nō opz relatiuū p̄p̄iū
inferioris eē p̄iōp̄um sup̄ioris
tale dicit hoc q̄ est sensibile q̄d
p̄uenit qualitati alicui. et omni
t̄ soli. sed intelligibile. t̄ sequent
alicui enti. ita q̄ non sensibile.
non tamen omni et soli. immo
nulli soli. nisi enti i communi.
non vt est hoc aliquid vt quod
dam intelligibile singulare sed

ut est cōe ad oē intelligibile hoc
fm modū aliquē cōitatis predi
ctum. 3. dist. primi. q. 3. W

Licet tēdū sit pvero qdā tra
didit auctoritas: nō tñ est negā
dū esse verū qdā ipa non tradi
dit: multa inquit ille xpī secreta
rius Joā. opera & signa fecit Je
sus: q non sunt scripta in libro
hoc. Jo. vlt. certe nec alicubi q
addidit existimo mūdū nō pos
se capere libros. 26. dist. primi
q. vnica. j. 3

Licet trinitas psonarū nō osten
dat finē appetibilem q̄ si esset
nō trinus: q̄ est finis inquāru
vnus deus: nō inquātū trinus:
nō tñ voluntatē ignorātey trini
tatem contingit errare in amā
do vel desiderādo finem deside
rādo fruīna psona sola. Simi
liter ignorantem deum fecisse
mūdū cōtigit errare: nō repen
dendo amorem: qualem grati
tudo req̄reret ppter tantā cōi
cationem bonitatis sue ad vtili
tatem nostrā factā: ita ignoran
do articulos pertinentes ad no
strā reparationē contingit igno
rāte errare etiā non rependēdo
amorem debitū pro tāto bene
ficio. & ita de alijs theologicis
4. q. prolo. j. 3

Licet totum non req̄rat q̄ diui
dat in ptes alterius rōnis tñ nō
req̄rit eas esse distincte rōnis: q̄
inquātum sunt ptes quātū non
sunt alterius rōnis. licet em̄ ca
put coramānus sunt ptes quan
titatiue alterius rōnis non tñ
sunt alterius rōnis inquātum
sunt precise partes quātū. eo er
go mō quoveruz est licet a p̄ho
non posset accipi: q̄ quātū diui
datur in ptes eiusdem rōnis oī
no non est ad propositu q̄ nō

diuidit in ptes in quibus inclu
dat rō diuisi. sed in ptes q̄ infue
runt diuiso: & habent rōnez vnā
non illius. sed alius cōis illi
toti p̄p̄is species aut diuidit in
partes eiusdem rōnis quāz. q̄li
bet includit rōnem diuisi. & non
aliquid aliud alterius rōnis cō
mune diuiso & diuisidentibus. 3.
dist. secundi. q. 4. j. 3

Licet verbum producat in diui
sionē p̄ primum actum intellectu
loquēdo de primo actu produ
ctiuo q̄ tñ non dī: proprie actus
intelligendi. i. 3 sit actus intelle
ctus: nō tñ primo actu op̄atio
q̄ p̄p̄ie dī actus intelligendi:
sed p̄ior est origine actu intel
ligēdi ut est intelligente pater
ne zistovt sic p̄ior: intelligit p̄
ter. essentia p̄p̄is distincte nō tñ
in verbo productio. 1. q. q. j. 3

Linea perfectius cognoscatur in
verbo q̄ per motionēz sūp̄p̄is
4. q. prolo. j. 3

Linea mathematica nō est aliq̄
realiter a linea naturali. i. 3 ma
thematicus nō tradat sciētiaz
ut huius extēis i. 3 de linea fm
se. sic ēt naturalis nō tradit sci
tiā de hac rosa existente sed de
rosa fm se: nec ēt est necessariū
ad considerationē mathemati
ci q̄ linea sit in materia sed so
lum facit q̄ sit de consideratio
ne eius q̄ possibilis sit in natu
ra esse prout tñ p̄sistit reale non
est nisi illa q̄ p̄sistit rem natura
lem sic em̄vere sunt in naturali
bus p̄ tāto dicit p̄hs q̄ abstra
hētū nō estimēdaciū nō dicit di
uidētū p̄siderat em̄ mathema
ticus q̄ est in substantia nō p̄si
derādo subiectū. Sequit̄ ergo 2. p̄hi.
si linea naturalis p̄t̄ distingi a t. c. 10.
naturalī sine distincto situ q̄

Scoticarum

Alr linea mathematica a linea
mathematica cum sint realiter
(de. 49. dist. quarti. q. 16. 3. d.)

Locus iudicii gñalis pbabit exi
stimas terra pmissiōis siue val
lis vel ps losaphat determinata
ibi vel tāta ps quāta sufficet p
reptōis si qdē electi nō erūt in
terra. sed rapient xpo obuiā in
aere p ps respectu ipius ptis
terre intelligēda est hora. Sed
qd tūc dē esse media nocte acci
pit a Mat. 25. 2. ab aplo. 1. thes.
5. Dies autē dñi sicut fur ita in
nocte veniet q non videt intelli
gendū ad litterā. qz si dñs pos
set se māifestare singulis tñ ma
gis pbabile est ad pñsiones re
probōz q videbunt ab iniicēz
a bonis ut sint in loco illumina
to p ps tūc in loco resurrectio
nis iudicii nō erūt tenebre me
die noctis. ea ergo hora forte
qua xps surrexit ea in ppara
tione ad illā regionē resuscita
bunt mortuū ea hora qua ad
iudicat est a pilato vel ea qua
expiravit in cruce si qdē de hoc
certū nō habemus ex scriptura
et qd cūq illoz ponat exponēdū
est illō media nocte pro incerti
tudine. 43. dist. quarti. q. 5. O

Locus est immobilis p se et p acci
dens localiter est tñ corruptibi
lis moto subiecto localiter: qz
tunc amplius nō manet in eo il
la relatio: et tñ nō est corruptibi
lis in se et fm equālentia. qz ne
cessario succedit illi corpori in
quo fuit ista rō loci aliō corpus
in quo est alia rō loci numero a
precedēti et tñ eadē pcedenti fz
equālentia per pparationem
ad motū localem. 2. dist. secun
di. q. 6. 1. f

Locutio pōt esse de aliquo habi

speculationum

tualiter noto audienti: qz sicut
nos possumus perfecte loq de
eo qd pfecte sciremus cōicādo
conceptus nostros alijs: licet sci
remus illos eodē alias scire
ita possibile videt in angelis lo
cutionē esse de habitualiter no
tovtrig: sed tūc nō gignit spēs
ab angelo alia ab illa q habet
qz tūc essent due in eodē respe
ctu eiusdē obiecti. nec ēt prehā
bita illa intēdit qz ponamus q
prehābeat perfectissima. Simi
liter locutiones plurimū sunt
de pplexis pñcībibus ad actua
lem existentia rerū: tales autē cō
plexiones nō sunt evidentes ex
terminis. licet ergo aliquis ha
species extremoz nō ppter hoc
q intellectus suus minus capax
alicuius intellectionis siue co
gnitiōis complecti de illis extre
mis: qvz est determinate ab al
tera parte contradictionis de
existētia reivel non existētia po
test ergo tūc causari aliqd acc?
cognoscendi tale complectum si
ne causatione alicuius speciei.
9. dist. secundi. q. 2. E

Loquendo proprie de potentia
s. ante actum subiectum imme
diatoz oppositoz nunq est in
potentijs oppositis simul. quia
tunc careret utroqz actu simul et
ita nō essent opposita immedia
ta circa illud subiectum de il
lis verum est q potētia ad unū
non est sine actu alterius. nō q
ille actus sit receptivus illius
potētie. immo subiectū tñ rect
pit illā potētia. sicut eius actū
si est actus. a. prior sit potentia
ad. b. qz nō receptivus. isg ipō. b.
qz in eodē est prius natura po
tentia actu. 9. meta. b. aut pari
tione prius est potētia ad. a. ita

ipso. a. citatū dē prius et posterius eodē. s. potentia ad vñū necessa-
rio? comitat alterius actus pro-
pter imediationē actus ad vñū
subiectū. 1. dist. secundi. q. 3. j. 6

Loquēdo de desiderio mere na-
turali d3 pbari de mente pñi q
tale insit hoi. si autē accipias
desideriū naturale p actu elici-
to fm rectā rōnem hoc nō vidit
phs nec potuit videre aliuz sta-
tuz fm rōnē naturālē in quovī
deret clarins uecyltra appetit
nec sciuit q fm rectā rōnem est
plus desiderāduz q̄ hīc cogno-
scit. 4.9. dist. quarti. q. 8. j. 3

Lumē facit quodāmodo potētia co-
lores actu colores q̄ facit eos
actu visibiles sic intelligēdo q̄ h3
natura absoluta colorisq̄ est in
genere q̄litaris maneat eadē in
tenebris tñt sic nō est visibilis
intelligendo de potētia p̄pīn-
qua: q̄ qñ op3 duas causas cō-
currere ad agēdū vna eaz. s. se-
cunda nō est in potētia p̄pīn-
qua nisi alia. s. prius p̄currere.
Ad hoc at q̄ color agat in visuz
requirit alia cā concurrēns ad
agendū. s. lumē ideo tunc solū
est color visibilis in potētia pro-
pinqua qñ est actu illuminatus
hoc modo phāstasma nō pōt gi-
gnere spēm intelligibilē: nisi cō-
currente actione intellectus agē-
tis. Ille igitur intellectus facit
omni actu intelligibilia: et hoc in
potētia p̄pīnqua: q̄ relucen-
tia in speciebus intelligibilib⁹
que prius fuerunt in potētia
remota: q̄ tantum relucētia in
representatio materiali? rep̄e-
sentante ea sub ratione singula-
ris. 15. q. 4. R

Lumen requirit s3 nō aliū lumē
ab ipso obiecto qñ obiectuz sup-

plet sufficienter vicem luminis
q̄ est in intellectione naturalī
lumē sit aliū ab obiecto hoc est
ex imperfectione obiecti. vnde
in talibus similibus ex plurali-
tate imperfectis nō tenet similitu-
do ad concludendum in perfe-
ctis: q̄ que sunt dispersa in in-
ferioribus qñ sunt vñta in supe-
rioribus et maxime in supremo
14. dist. tertij. q. 2. j. 5

Lumē fidei infuse. q̄ est p̄cipa-
tio quedā luminis diuini nō po-
test inclinare intellectū: nisi in
aliq̄ determinate verumtēti-
tudo illa in actu est ex quadā
cōparatione ad quoddā extrin-
secum infallibile cui actus ille
conformatur. nō est aut ex ipsa in
trīseca perfectiōe actus: q̄ cō-
perfectus esset quantum ad q̄
libet intrinsecum sibi equeuntē
se eliceretur precise fm fidei ac-
quisitam. 17. q. 4. M

Luna causat mōrū in mari q̄ vo-
catur fluxus et refluxus: et ex hoc
supponunt astrologi per experi-
mentū q̄ luna h3 dominū sup
humida: sicut sol super sicca su-
per quancūq̄ est regiōē qñ
eleuatur luna aqua maris ascē-
dit directe tanq̄ versus causā
suam. ita q̄ aqua maris in illo
loco qui directe supponit cen-
tro lune est altior q̄ in quocūq̄
alio loco. 3ste aut locus habe-
tur per lineam ductam a cen-
tro terre ad orbem lune illa est
linea necessario transibit per lo-
cum illuz qui est eminentior in
aqua? vocatur tumor aque. 14
dist. secundi. q. 3. j. 3

Lux increata est p̄ncipiū entis
speculabiliū et vltimus finis re-
rum practicaz q̄ ab ipsa sumi-
tur p̄ncipia tam speculabilia q̄

q. 3.

practicarū ideo cognitio omnium
tam speculabilium q̄ practica
bilia per principia sumpta a
luce eterna: ut cognita est per
sectio: purior cognitio sum
pta per principia in genere pro
prio: sicut dictum est in questio
ne de theologie subiecto et est
eminentior alia quacūq̄. Et
hoc modo cognito omnium per
tinet ad theologum. cognosce
re enim triāgulum habere tres
ut est quedam participatio dei
et habens talem ordinem in uni
uerso q̄ quasi exprimit perfec
tiōem dei hoc est nobiliori mo
do cognoscere triāgulum ha
bere tres q̄ per rōnem triangu
linita cognoscere q̄ temperate
viuendum sit propter beatitu
dinem ultimam consequendam
que est attingendo dei essentiā
in se: est perfectius cognoscere
istud cognoscibile practicum q̄
per principium aliquod in ge
nere motis. puta per hoc: q̄ ho
nestū videndum sit: et isto modo
loquitur Augustinus de luce in
creata: cognita. 15. de trinita.
cap. 27. ubi seipsum alloquens
ait. Nempe ergo multa vera vi
disti eaq̄ discreuisti ab illa luce
qua tibi lucente vidisti: attolle
oculos ad ipsam lucez: et eos in
eam fige. si potes. Sic enim vi
debis quid distet natiuitas ver
bi dei a processione domi dei. et
paulo post. hęc et alia similiter
certa oculis tuis interioribus
lux ista monstrauit. que igitur
est causa. cur acie fixa ipsam vi
dere non possis: nisi utiq̄ in
firmitas. 3. distinctione. primi.
q. 4. U

Magis congruū est ad si
gnādū pfectio

rem gratiā et manifestius signā
dum nouum signū imponi. q̄
antiquum remanere. antiquū
enī ex prima impositione nullo
modo potuit aliud signare q̄
primo ipsum aut primū seu idē
sensibile poni in secunda lege
ad aliud signandum q̄ primo.
vel alio modo signandum non
erat ita congruum sicut aliō im
poni: paret etia in signis pra
cicis institutis a nobis. quod
rationabilius est ad significan
dum perfectiorem effectum no
strum. et manifestius imponere
nouum signum q̄ antiquum re
manere aut aliud prius impossi
tum de nouo imponere. 1. dist.
quarti. q. 3. infra. k

Magis diuersa dñr que minus
in eodem sunt convenientia s; nō
ppter hoc magis repugnāt
sicut album et nigrū in pluribus
conueniunt q̄ album et homo
tñ magis repugnāt album et ni
grum q̄ album et homo: hoc mo
do maior diuersitas extremo
rum non est causa falsitatis co
rum sed repugnantia vel incom
possibilitas extremorum habē
tium aliquam illarum quatuor
oppositionū formaliter. 7. di.
tertiū. q. 1. f

Magis est de lege nature q̄ de
illis q̄ ipūit nature q̄ nō re
pugnat pctō. nec formalr nec
tāq̄ cause demeritorie ppetuo
remaneat in ala q̄ q̄ cūq̄ et
quecūq̄ sint habiles ad cōtra
hēdum matrimoniu et iō in habi
litatio aliqua personarum ad
istū actum nō est ita cōtra legē
nature. sicut caractere alicui
impressum deleri. 25. dist. quar
ti. q. 1. infra. 3

Magis naturale ē coagere coigē

Octaua

oem actionē agētis: si sicut la-
pis posset quiescere sursum si-
ne cōtinua actione detinētis.
Addit tñ principiu in descrip-
tione violenti tāq̃ cā extrinseca
43. di. quarti. q. 4. D.

Licet essentia diuina in quolibet p-
sona sit oīno primū quasi fun-
damētuz cuiuslibet pfectionis
essentialis. prima tñ psona ap-
propriate hz memoriā: et virtu-
te illius principij productui p-
ducit prima pductiōe adequa-
ta secundā personā: et scōa per-
sona quasi adequata picipio
productiuo pducit: vt notitia ac-
tualis: et spiritus sanctus quasi
adequatus suo principio pducti-
uo productus: vt amor actualis.
13. di. primi. q. vnica. U.

Licet fides acq̃sita sufficiat ad
assensuz et certitudinē actus p-
ut credere opponit opinari: tñ
non est ita perfecte certus: sicut
cum fide infusa: nec eēt actus
ita intensus: nec sufficit in esse
primo: q̃ fides acquisita nō p-
ficit animā ita pfecte sicut in-
fusa. opz igit ponere vtrūq̃ si-
de. 23. di. tertij. q. vnica. f. 21.

Licet gloriosus fuisset hñti actū
meruisse illū q̃ nō meruisse: nō
tñ simplr est gloriosus: q̃ decens
est pp̃ alios beatos et pp̃ perfe-
ctionē illius status q̃ illic inue-
niant oēs gradus pncipales i
actib⁹ beatificis vt actualis bri-
tudo xpi sit maior beatitudine
oluz creaturaz. nā ibi sunt ali-
qui bri: q̃ nunq̃ fuerūt inimici
actuali peccato actuali vt mul-
ti inocētes: et multi alij q̃ aliqui
fuerūt inimici: vt mortali pec-
cātes et postea penitentes. Est
ibi et beata virgo mī dei: que
nunq̃ fuit inimica actuali rō-

Seccio

ne peccati actualis nec rōe ori-
ginalis: fuisset tñ nisi fuisset p-
seruata. igit decens fuit q̃ esset
briitudo alicuius psonē sine oī
merito pcedente nec iō ala xpi
fuit ingloriosior: q̃ si act⁹ pos-
tuisset cadere sub merito ala il-
la potuisset mereri illū nisi fuisset
p̃uēta actu bñfico. Et sic
p̃ueniri ex liberalitate dātis ē
maioris nobilitatis. sicut si mī
hī dare illud qd habeo i fine
totius laboris meritorij nunc:
et illud magis est ad decorē sta-
tus beatorū: vt dictū est. 18. di.
tertij. q. vnica. f. 5.

Licet idē sit qd nois. et quid rei
in habētib⁹ qd rei. tñ prius co-
gnoscat aliqd ē qd nois q̃ qd
rei. primū em̃ cognoscat cogno-
scendo illud nomen esse intelli-
gibile et significabile. scōm co-
gnoscendo istud esse. alicuius
possibilis ēē in effectū. et ex ra-
tione eius possibili. concipit si-
gnari pōt conduci aliqd posse
subesse illi cōceptui et p p̃hs il-
lam rationē exprimere verum
qd est. 1. di. quarti. q. 2. L.

Licet spēs in intellū angeli sit
rō distincte cognoscēdi eēntiaz
diuinā: nō tñ est ratio distincte
cognoscendi modū istius eēn-
tie in suppositis: sicut ēē in no-
bis distincte cognosci pōt aliq̃
quiditas creata: licet non co-
gnoscat in quibus suppositis
sit vel qualis sit in eis. 3. dist. ses-
cundi. q. 9. f. 32.

Licet dictuz apostoli: deus vult
oēs homines saluos fieri: posset
exponi de distributione accom-
modata pro oibus: q̃ salui fiēt.
tñ multo melius posset exponi
de volūtate antecedente sic i.
vult oēs homines saluare et sal-

Scoticarū

speculationū

uos fieri quātū. Cest ex pte sul.
 et volūtatē suā antecedentē: p
 quāto dedit eis dona natura-
 lia et leges rectas: et adiutoria
 cōia sufficientia ad salutē sicut
 de rege statuere bonas leges et
 p̄figere ministros ad custodiā
 istarū legum: posset dici q̄ vult
 oēs subditos suos pacifice vi-
 uere et q̄tere: et tñ si videret ali-
 quē tribulārī iniuste nō statim
 oporteret q̄ rex intromitteret
 se ad faciendū illi q̄tere viuere:
 nisi deuolueret cā ad ip̄s p̄ q̄ri
 moniā de facto. q̄ vult qdē iste
 quēlibet pacifice viuere et q̄tere
 antecedēt: nō tñ vult quēcū-
 q̄ immediate ita viuere. Ita dico
 i p̄posito q̄ et si de nō hēat vo-
 lūtatē bñplaciti ad istū saluan-
 dum: tñ vult istū illa adiutoria
 cōia aītia ad salutē oīum: q̄b⁹
 iste ēt p̄t sufficiētē bñ viuere et
 saluari pp̄ q̄ dicit pōt q̄ quantū
 eī ex parte suū vult oēs saluos
 fieri. 4.6. di. p̄mi. q. vnica. j. B.

Licet i Michaele visioe obiecti
 siue Intellectionē ipsius obiecti
 posset seq̄ locutio Sabrielis de
 eodē: tñ tūc nō cāt cognitionez
 alicui⁹ nō p̄t⁹ noti nec tūc ē lo-
 cutio ita neēia: sicut qñ p̄cedit
 vtrāq̄ visionē illā: qñ em̄ Sa-
 briel nouit aliqd i gñe p̄po v̄l
 reuelatū: q̄b nō nouit michael
 in p̄ticulari: pōt iste in intellu
 ipsi⁹ cāre p̄ceptū q̄ p̄prie d̄f au-
 ditio: quo cāro p̄t Michael cō-
 uertere se ad itellm̄ Sabrielis
 vidēdū in eo videbit illa intel-
 lectio quaz Sabriel h̄z: et ēt in
 ista intellectionē videbit aliquo
 mō obiectū ipsi⁹ intellectionis
 et si illud obiectū nō possit v̄l te-
 rius videri nec in se nec in x̄bo
 v̄l iā p̄fectio quā pōt. Michaele

de hoc cognito h̄re est videre
 illud in intellectu Sabrielis. 9.
 dist. secund. l. q. 2. j. B.

Licet intell⁹ distrahāt ab intel-
 ligēdo qñ occupat sensus circa
 sua sensibilia alia a suo intelli-
 gibili q̄b tūc intelligit: q̄ sic po-
 tētē se inuicē l̄pediūt: nec mu-
 tuo se inuāt i actib⁹: tñ qñ sen-
 sus occupant circa singulare
 sensibile: cui⁹ v̄l p̄ sp̄s intell⁹
 gif: vt videlz qñ sensus sentit il-
 lud obiectū q̄b ph̄tasiaf: et in
 tellect⁹ intelligēs nō distrahīt:
 tūc intell⁹ maxime cōfortat: q̄
 tūc potētē circa idē obiectū si-
 bi administrāt ei⁹ p̄ticiā: vt a q̄-
 libet s̄z ei⁹ p̄portionē app̄rehē-
 dat. hoc p̄z in exēplo. qñ volu-
 mus colere sp̄s et passionē eius
 cōpati: facili⁹ eā cōtēplamur si
 imaginē crucifixi frequēt⁹ in-
 tuemur et ex tali intuitōe talis
 sp̄s in ph̄tasia gñat: et hoc o-
 tū ē mō pp̄ ordinē nālē poten-
 tiaz p̄max in agēdo i hoc nō
 sit v̄l r̄ necessariū respectu oīuz
 intelligibilū vt p̄z de p̄phetis.
 q̄ p̄phete vero erāt distracti p̄
 sensibilia: nec eos sēnsibilia mul-
 tū inuabāt ad p̄phetiā q̄ non
 erāt eis p̄ueniētia. nā talia pa-
 rū faciūt ad reuelationē: que ē
 de his: q̄ nec oculus vidit. nec
 auris audiuit et c. q̄ hōib⁹ enar-
 rare nō i s̄m ap̄m corin. 13.
 s̄z erat aliqd sensibile eis p̄h̄s
 in imaginatiōe: q̄ vt cōiter oēs
 p̄phete erāt multū imaginarij
 p̄z per aug. 12. sup̄ Gen. q̄re et c.
 16. dist. p̄mi. q. vnica. j. B.

Licet intell⁹ nālī necessitate vi-
 deat obiectū p̄h̄s p̄portionatū
 tñ volūtas nō naturali neces-
 sitate frui illo obiecto viso neq̄
 ēt illa necessitas vidēdi est sim

placiter necessitas: sed tātūmō
necessitas si obiectum p̄s mo
ueat ⁊ istud est sic mere p̄tēgēs
q̄ obiectū istud volūtariē ⁊ cō
tingētē mouet quēcūq̄ intell̄
creatū. sed ēt volūtas cōtingē
ter frui illo viso cōtingenter ⁊
copulat intelligētiam cum me
moria si tamē ibi habet actuz.
49. di. quart. q. 6. D.

Licet intell̄s diuin⁹ nō sequatur
res sicut effect⁹ cām th cōcomi
tātia est ibi q̄ sicut res pōt nō
esse ita intell̄s diuin⁹ pōt non
scire. ⁊ iō nunq̄ sequit q̄ intel
lectus diuin⁹ cognoscat rez
alt̄ q̄ est. Et iō nūq̄ p̄t simul
scire illa que requirunt ad de
ceptionē sed sicut res scita pōt
ēē: ita deus pōt eā scire: ⁊ sicut
res scita potest nō esse: ita de⁹
pōt eam non scire. ⁊ si nō erit:
nō sciet. 39. di. primi. q. 1. R.

Licet in toto vniuerso p̄ncipalr
ordo attendit f̄m distinctionē
sp̄z in q̄bus est imparitas p̄ti
nēs ad ordinē. th q̄ f̄m Aug. 6
ciui. li. 19. c. 13. Ordo est parius
impariūq̄ reruz vniculq̄ loca
sua distribuēs: congrua dispō:
ab illo aut agente q̄ principalr
intēdit ordinem vniuersi: sicut
p̄ncipale bonū intrinsecū sibi:
nō t̄m intēdit ista imparitas q̄
est vnum requisitū ad ordinē
s. specieruz sed ēt paritas indi
uiduoz in eadē specie: que est
aliud cōcurrēs ad ordinē. ⁊ si
militer indiuidua intēdunt ab
ipso primo put ip̄m intēdit ali
quid aliud a se nō vt finem: sed
vt aliquid aliud ad finē. vnde
p̄pter bonitatē suā cōicandā:
⁊ p̄pter suā beatitudinē plura
in eadē specie p̄duxit. in p̄nci
palib⁹ aut entibus est a deo in

tentū indiuiduuz p̄ncipalr. 3.
dist. secund. q. 7. 1. 5.

Licet in p̄mo p̄fecto cōcurrāt si
mul multe p̄fectiōes quatrūq̄
q̄ multe non curo mō th aliqd
forte pōt esse sibi p̄pinqui⁹ f̄m
vnā p̄fectionē ⁊. nō f̄m aliā: vt
pote de⁹ est: simplr necesse est:
⁊ hec necessitas est in ipso p̄fe
cto simplr. Quanto ḡ aliqd est
magis necessariū tāto erit pro
pinqu⁹ deo: ⁊ sic celū est deo p̄
pinqui⁹ quocūq̄ corruptibili.
p̄ter hoc aut deus est nā intel
lectualis simplr p̄fecta. hūc
f̄m hoc magis appropinquat
creatura mere intellectualis l̄
finita cuiusmodi est nā angeli
ca. post hāc nā intell̄s n̄i l̄ nō
mere intellectualis ⁊ finita: post
hāc nā sensitua q̄ magis appo
pinq̄t intellectuali q̄ nō sensiti
ua. In hoc ḡ ordine p̄pinqui⁹
est deo musca q̄ celū. posset ḡ
inferri ex p̄mo ordine q̄ celum
est p̄pinqu⁹ deo. ⁊ p̄ p̄s perfe
ctius musca. Et scōo aut ordie
q̄ musca est p̄fectior celo: ⁊ ita
opposita. Dico ergo q̄ quicūq̄
in primo cōcurrunt p̄fectiō
nes quatrūq̄ distincte vel dis
perate illud est simplr perfe
ctius q̄ est sibi p̄pinqui⁹ f̄m il
lud q̄ h̄z rōnē p̄fectioris. sicut
f̄m p̄hm. 3. thopi. non sequitur
simīa esse meliorē equo l̄z sit si
milior hominī q̄ non est homi
nī similior in conditionib⁹ no
biliorib⁹ simplr conditio autēz
nobilior simplr in primo est in
tellectualitas q̄ necessitas ef
fendi eo mō intelligēdo magis
quo est ibi distinctio. Et iō ho
mo est simplr nobilior celo nec
mireris talem ordinē diuersuz
assignari ad primū f̄z diuersas.

Spe
culatō
mira
bil ip̄
s. do
cto. p
quam
solū
tur sō
tillū
me dif
ficulta
tes in
via p̄h

Ca. 4

perfectiones qz quelibet perfe-
ctio pōt esse principium vnius
hierarchie naturalis. vel scdm
philosophos vni cathene au-
ree. & ita s; diuersas perfectio-
nes simplr in prius participa-
tas ordiate a diuersis possunt
attēdi diuerse cathene auree.
Ad ppositū dico qz in substan-
tia vt est pūmū entium est du-
plex ordo prioritaris: vnus in
substando alijs qz includit reci-
pere alia & perfici ab eis alius
actualitatis intēsiue. & secūda
perfectio ē simplr maior qz pri-
ma qz puma cōuenit potētiali
vel saltē requirit illud cui conue-
nit esse potentiale. Quantitas
aut ppropinquo est substantie
fm pūmā rationem qz imedia-
tior fm rationē receptiuū. Qua-
litas aut fm aliam ipsa em est
pncipiū agēdi nō sic quātitas.
& fm hoc apparet minor actua-
litas ei⁹. 12. di. qrti. q. 2. E.

Licet ista natura accepta p hāc
gnationē nō possit hēre idē esse
numero qd accepto nō fundan-
do istam eandē relationem nu-
mero non tñ ipsa relatio est si-
bi cōsubstantialis qz posset ab-
solute eadē existētia fuisse nu-
mero habita sine ista relatiōe
puta si accepta fuisset imedia-
te a creatē vel ab aliquo gene-
rante. 8. di. tertij. q. vñca. E.

Licet nature depēdētes sint al-
terius rōnis. & ita depēdētie
earū inquantū a fundamento
possunt hēre distinctionez sunt
aliquo mō alterius ratiōis: tñ
idem terminus & fm eandē ra-
tionē ex parte eius potest esse
omniū istarum depēdētiarū.
simlī si natura angelica assu-
meret ipsa esset alterius ratio:

nis a natura humana: & sic eēt
alia & alia depēdētia huius
nature & illius. & tñ vtrqz pos-
set depēdere ad eundem ter-
minum vt ad personam verbū.
2. di. tertij. q. 1. D.

Licet nō habeat ala xpi summā
inclinationē ad summam grāz
quātū est ex parte fundamenti
inclinationis: tamē hz inclina-
tionem ad summā gratiā qua
posz summe coniungi obiecto
ita licet posset quietari p quā
cūqz gratiam sicut & quēcunqz
anima. non tamē summe quie-
taret sine summa gratia qz nec
summe coniungeretur obiecto
in quo est perfecta. quies: nisi
haberet summam gratiā. 14.
di. tertij. q. 4. A.

Licet nō possit angelus ex p-
ris naturalib; habere cognitio-
nē dei intuitiuam: tñ non vñ ne-
gandū quin possit nāst hēre co-
gnitiōnē eius abstractiuā: hoc
modo intelligēdo qz spēs aliqz
distincte representet istā essen-
tiā: lz non representet eam: vt
in se pñtialr existētem: bene qz
dem possibile est habere cogni-
tionē distinctā lz abstractiuā.
nā abstractua distinguūt in cō-
fusaz & distinctā penes rationē
aliā & aliā cognoscendi. & istā
talē speciē representantē essen-
tiā diuinā intellectui angelico
non videt incōueniens ponere
intellectui angeli inditam esse
a principio: ita qz lz ipsa non sit
nāst intellectui. hoc modo qz
iste intell; possit ex naturalib;
suis eaz acq̄rere: neqz ēt qz pos-
sit eam habere ex actione ali-
cuius obiecti agētis naturalr:
qz non pōt eam habere presen-
tialitate alicuius obiecti finiti

monētia: nisi eētie diuile tm: q̄
nihil aliō a se cāt naturalr nat-
turali cātione. tm sic perfectio-
nes date angelo in sua prima
creatione: lz non necessario se-
quant nām eius: dicerent nā-
les distinguendo q̄ mere sup-
naturales. s. gratie ⁊ glorie. ita
ista perfectio data intellectui
angelico: q̄ essentia diuina eēt
ei p̄hs distincte: lz abstractiue:
pōt dici nālīs ⁊ ad cognitionē
naturalez angelī pertinere. ita
q̄ q̄dā cognoscit āgel⁹ de deo
virtute hui⁹ sp̄ei aliquo mō co-
gnoscit nālī ⁊ aliquo mō nō na-
turalr: naturalr inquantū ista
nō est p̄ncipiū gratulū iactus
nec gloriofi: nō nālī aut quātū
ad istā nō posset p̄tingere: ex
nālīb⁹ neq; aliqua actione na-
turali. 3. di. scōi. q. 9. 10.

Licet aliquid nō possit accipere
eē: nisi a cā supnaturali tm est
cognoscibile nālīter: q; quātū
cūq; aliqd supnaturalr ponat
in esse postq̄ tm positum est in
esse est quoddaz ens naturale
⁊ p̄portionatum potētie natu-
ralr cognoscenti vel cognitiue
10. di. quart. q. 8. 21

Licet nullū quātū existat: nisi ip-
sum sit quale: tm existēs prius
naturalr est quātū q̄ quale. ⁊
fm hoc prius naturalr est ma-
thematicū q̄ quale: hoc est ta-
le quale p̄io considerat a ma-
thematico p̄ se ⁊ p̄mo: ⁊ hoc in-
telligit p̄hs. 4. phy. c. de vacuo
ubi vult q̄ si corp⁹ cubū ponat
in aere: vel aqua. lz nullā hēat
passionē naturalez tm tm facit
distare latera corporis cōtinē-
tis quātū est ipsum corpus ibi
positū. ita q̄ quantū est ipsum
corpus tm facit distare. ⁊ hoc

non cōuenit sibi inquantū est
naturale tm lz inquantū est quātū
precise: ⁊ ita mathematicū.
2. di. scōi. q. 9. 1. C.

Licet oē esse extrīe pōte forte sit
mutabile ponēdo, creationē s; in-
telligim⁹ hūic. ēt ab eterno esse
mutationē: tm inesse intellecto
siue voluto qd est esse s; qd: nō
opz q̄ oīs possibilitas q̄ repu-
gnat necessitati ex se sofatr cō-
cludat mutabilitatez: q; istud
esse nō est esse reale. sed reduci-
tur ad esse alicuius reale s; se
necessarij: p̄ cui⁹ alteri neces-
sitate non pōt esse hic mutabi-
litas: a tm illius alterius neces-
sitas ex se nō cōuenit hūic for-
maliter. ⁊ ideo istud nō est ex
se sofatr necessariū: q; nō h; esse
extremū q̄ respicit realiter
nec tm est mutabile: q; fm illō
esse diminutū respicit extremū
imutabile. ⁊ mutatio in aliquo
inquantū respicit aliud nō pōt
esse sine mutatione in illo. 39.
di. primi. q. 1. 1. 1.

Licet passū recipiat aliquā for-
mā aliquo modo supnaturalē
⁊ in hoc posset supnaturalitas
dicere modū habitudinis passi
ad formā tm nunq̄ dicit⁹ super
naturale nisi q; recipit eam a
tali agēte. cuius p̄batio est: q; si
forma naturalr sui perfecti-
uā reciperet a tali agente: ad
huc reciperet eam supnatural-
liter. nō quidē p̄pter habitū-
nez ad formā: q; sic naturalr
recipit: sed propter habitū-
nē ad agens a quo recipit. 43.
di. quart. q. 4. 1.

Licet p̄hs imaginē illū rusticū
hēe pedes ⁊ caput in polis: ⁊
brachia p̄tēsa ⁊ extēsa ad oriē-
tē ⁊ occidentem: fm veritatē ta-
men

men si p:lmū cellū ponat mobilē
le ⁊ nō quiescēs nullus pūctus
est in celo magis oriēs q̄ alius:
s; q̄libet pūctus ē oriēs succēs:
siue: nullus punctus est magis
capax motus q̄ alius s; m̄ vita
tem. ⁊ iō nō ē in celo ex natura
rei dextrū ⁊ sinistrū: sicut in ala
li. pars em̄ dextra q̄ est in alali
magis capax est virtutis anime
q̄ pars sinistra. in nulla autem
parte pōt poni angelus pūmo
ex hoc q̄ pūmo illaz partē mo
ueat. 2. dist. scōi. q. 6. A

2. C. 10.

Licet p̄h̄s. 5. ph̄ys. neget motuz
ad relationē p̄prie dictā q̄ p̄ti
net ad quartū genus non autē
ad quēcūq̄ respectū pertinen
tez ad aliq̄d sex genēz: imo cō
cedit ibi motum esse in vbi qui
cōster non dī esse motus ad for
mam absolutā: q; vbi vt v̄ nō
est forma absoluta: s; respectus
corporis p̄tenti ad locū p̄tinen
tem. Ratio autē differentie rela
tionis ab alijs respectib; in nō
terminando motū v̄ esse: q; ex
quo relatio necessario cōsequit̄
extrema posita nunq̄ pōt ipsa
acquiri p se: s; tantūmō per acci
dens alio. s. absoluto acquisito
in altero relatorū. ⁊ talia q̄ non
acquirunt n̄s p accidēs. s. alio
acquisito negat p̄h̄s in. 5. ph̄y.
per se terminare motuz. respec
tus autē nō necessario p̄h̄s ex
trema pōt habere p̄p̄iā noui
tatem absq̄ nouitate vnius vel
alterius extremi. ⁊ iō pōt habe
re p̄p̄iā acquisitionē. nam ita
v̄ esse de vbi: q; pōt dens cōster
uare idē locabile ⁊ eundē locū:
⁊ tñ non manebit eadē circums
criptio: q; corpus ē absens ab
illo loco. ⁊ hoc etiā pōt natura
facere. ponēdo aliud corp; p̄e

sens illi loco. nō igit̄ ista extre
ma locum ⁊ locabile necessario
consequit̄ ipsum vbi. ⁊ ideo po
test esse nouū nouitate p̄p̄ia ⁊
acquiri corpori nullo absoluto
acquisito nec corpori nec ipsi
loco. 11. q. q. J. 2.

Licet primū efficiēs habeat in se
potentiā effectiūā eminētiorez
potētia cuiuscūq̄ alterius cau
se effectiue habeat etiam in se
eminēter potentiā effectiūā cu
iuscūq̄ alteri; cause. sicut de
ductū est dist. 2. ⁊ p hoc p̄batuz
est eum h̄re potentiā infinitā: ⁊
istud sit quasi vltimū ad qd rō
naturalis potuit attingere de
deo cognoscendū: tñ ex hoc nō
v̄ posse cōcludi omnipotentia
s; istum intellectū: q; si v̄p
sit. nō tñ est manifestū naturali
rōne q̄ h̄s causalitatē eminē
ter in se. ⁊ causalitatē cause se
cūde eminentius q̄ illa cā scōa
habeat respectu sui effectus:
posset immediate in effectū ime
diatū cause scōe. ordo em̄ cau
sarum superiorū ⁊ inferiorū hoc
non cōcludit: q; si sol haberet
in se causalitatē eminentiorem
q̄ habeat hos vel aliud alal:
non tamē concederet soles ime
diate posse generare bouē. sicut
pōt mediate cum boue genera
re ⁊ hoc maxime ponerent p̄h̄i:
q; nō posuerunt causam secun
dam necessario concurrentē p
pter aliquā perfectionē adden
dam effectui: s; quasi magis p
pter imperfectionē addendam:
q; causalitas prime cause ime
diate perfecta est. ideo posue
runt eaz nō posse immediate esse
causam alicui; imperfecti effe
ctus: ⁊ iō opz causam agentem
aliā pcurrere imperfectionē: vt

Octaua

illa prima nō pduceret fin vbi
muz potentie iue: h̄ cum illa cā
agere scōa effectū diminutūz
imperfectū pduceret: hoc ē nō
ita perfectum effectū pduceret
mediāte causa scōa imperfecta
sicut si immediate pduceret. 42.
dist. primi. q. vnica. §. B.

Licet qñqz cōrritio sit tam inten
sa qđ sufficiat p tota pena: vel
satisficiat: tñ pceptūz de ali:
qua pena infligēda nō est irrō:
nale: qz regit cōrritio nō ē nisi
satisfactio partialis: t pcepta
generalia dant ppter remediū
generale: t fin illas pditiones
que inueniunt in hoibz vt in
pluribus. 15. dist. quarti. q. 1. R.

Licet qñqz in eodē concurrāt rō
nes boni cōmodi t honesti: vt i
fruitione dei in parria: imo ge
neraliter, omne honestū sit com
modū: l3 non eōuerso: tñ sum
mum cōmodū est beatitudo: t
esset cōmodum l3 p impossibile
non esset honestū summū etiāz
honestū est charitas t esset ho
nestū l3 per impossibile nō esset
cōmodum. §. in natura intelle
ctuali est duplex punitio. p pri
uationez duplicis boni. prima
vocalur malum iniustitie siue
culpe: t pōt dici obstinatio in
peccato. secunda vocalur pena
dāni vel dānum vel damnatio.
46. di. quarti. q. 4. B.

Licet quecūqz cōrradictoria sint
eque incōpossibilia inter se: nō
tñ eque distātia. plus em̄ distat
deus a nō deo qđ albus a nō al
bo: qz extremū positūū est ma
ius in cōparatione ad negatio
nem. 1. dist. quarti. q. 1. B.

Licet quātitas accidentalis di
cat aliquid additū nature sub
iecti: ideo ipsa nō possit mane

Seccio

re sub rōne sua formalis: t trāsī
re in essentiaz fin identitatē: tñ
magnitudo virtutis in omni en
te trāsīt in illud cuius est p idē
titatez etiā in creatura. probō:
si em̄ angelus h3 aliquaz ma
gnitudinez virtutis: de qua dicit
Augu. 6. de tri. c. 7. in his enim
que nō mole magna sunt: hoc ē
malus esse qđ melius. si ista ma
gnitudo perfectionalis non sit
idem essentie: circūscribatur ab
ipsa essentia. ipsa essentia rema
nēte: quero quem gradū perfe
ctionis tenet in ente vel in enti
bus. nihil enim est nisi aliquem
gradum determinatū perfectio
nis habeat inter entia. §. adhuc
manet in ipsa essentia magni
tudo virtutis: qua d3 sic vel sic
perfectum ens. ista igitur quā
titas in omnibus trāsīt p idē
tatem: t cui3 hoc manet in oi
bus fin rōnem ppiam: in qua
tum est fundamentū equalita
tis vel inequalitatis pfectiona
lis in entibus. nam per istā vñ
ens ē equale vel inequale alteri
fin perfectionem: qz ratio talis
quātitatis est dicere modū in
trinsecū illius perfectionis cui
us est. t ex hoc qđ dicit modū
manet: ex hoc autē qđ dicit in
trinsecū per identitatē transit
in essentiaz cuius est. 31. dist. i.
primi. q. vnica. §. B.

Licet relatiua sint simul natura
put similtas dicit nō posse esse
sine se inuicem. tñ cum hoc stat
priortas originis qđ nihil aliud
dicit nisi a quo est alius. 13. di.
quarti. q. 1. B.

Licet respectus pñs naturā vel
terminare tales respectū sit cōe
tribus. t ideo oīs causalitas re
spectu creature pueniat tribus

non tñ opz q̄ ille respectus q̄
non psequit entitatē q̄ditiuā
sed psonalē sit cōis trib⁹. nam
ois entitas psonalis indepēdēs
pōt sufficēter terminare illā de
pedentiā. talis ē entitas p̄pua
cuiuscūq̄ p̄sone. ēt̄r distinguit
ab illa. 1. dñi. t̄rtij. q. 1. f. 15

23 sapiētia esset nobilior habit⁹
acquisit⁹. nō tñ sequit q̄ dispo=
nat ad nobilitatē actū: loquen=
do de actu supernaturali cuius
modū ē beatitudo. 49. di. quar
ti. q. 4. infra. R

Licet sine discursu statim ange
lī habeant beatitudinē naturalez
tñ non opz q̄ statim habeāt ha
bita ista grā supnaturali: q̄ di
ceret q̄ est q̄dā dispositio in fie
ri tñ nō in facto esse remanēs
requisita ad beatitudinē sup=
naturalē. 7 h̄mōi dispositio est
actus meritorij respectu beati
tudinis simplr: sō non simul in
sunt angelo. In naturali autē
beatitudine nō est h̄mōi disposi=
tio requisita. 5. di. scōi. q. 2. Q

Licet sit aliqñ ordo causarū p̄i=
cipaliū 7 min⁹ principalū quaz
neutra mouet aliā. sicut se h̄t
obin 7 potētia cognitīua respe
ctu act⁹ cognoscēdi ex dis. 3. p̄i=
mi. lib. Aliqñ aut sit ordo ita q̄
principale mouet minus princi
pale vel ad actū scōm vel p̄mū
ita tñ q̄ iste due cāe sunt p̄las
les 7 integrent per se vnā cām
totalē sicut manus 7 bacul⁹ re
spectu motus p̄le: vel sicut sol
7 pater respectu filiū: tamen in
causis totalibus respectu suoz
effectū lmediatorū pōt ēt esse
ordo essentialis: ita q̄ cā secūda
sit cā totalis lmediata respectu
sui effect⁹. sicut cā puma respe
ctu sui effect⁹: 7 tñ essentialr sic

scōa q̄ fm suā causationē sicut
fm suū esse eēntialr dependet a
p̄lma: nō tñ ita q̄ ista depēdēs
tia sit lmediata effect⁹ sui ad ip
samt ad cām p̄iorē. 37. dist. se
cundi. q. vnica. f. Q

Licet species eēntie diuine res
sēntet distincti⁹ eēntiā diuinā
q̄ angelus: tñ angelus est ma
gis imago. put imago est aliqd
simile magis in natura habēs
actus similes illis actib⁹ qm po
nunt i trinitate cui ex hoc q̄ h̄z
tales actus cōuenit esse capax
istius cui⁹ est imago: 7 hoc p̄ ista
media. s. similitudinē naturalē
in actibus cōuenit imagini dei
put Aug. loquit de ea q̄ sit ca
pax eius⁹ p̄iceps esse possit. 3.
di. scōi. q. 9. f. Q

Licet substantia materialis nō sit
ex se diuisa in p̄tes eiusdē rōnis
tamē ip̄a nō est de se indiuisibi
lis in p̄tes tales: q̄ si est de se
indiuisibilis. hoc est repugna=
ret ei diuisio: nō possz recipere
quātitatē: qua format⁹ diuidit
in tales p̄tes: qd patz nā anima
q̄ de se est indiuisibilis hoc. mō
non p̄t recipere quantitatē: si
cut nec partes. 3. distin. secundi
q. 6. B

Licet sub ente sic in cōi p̄incatur
sensibile: nō tñ ip̄m in cōi ē sens
bile hoc. est obiectū sensus: sed
tñ intelligibile adequatū intel
lectui. q̄ nō opz relatiuū. p̄pū
inferioris eē propum supioris
tale dicit hoc q̄ est sensibile qd
puenit qualitatē alicui. et omni
7 soli. sed lligibile. 7 si pueniat
alicui entī. ita q̄ non sensibile.
non tamen omni et soli. immo
nulli soli. nisi enti l communi.
non vt est hoc aliquid vt quod
dam lligibile singulare sed

ut est cōe ad oē intelligibile hoc
fm modū aliquē cōtatis predi
ctum. 3. dist. primi. q. 3. D.

Licet enēdū sit p vero qdā tra
didit auctoritas: nō tñ est negā
dū esse verū qdā ipā non tradi
dit: multa inquit ille xpi secreta
rius Joā. opera & signa fecit Je
sus: q̄ non sunt scripta in libro
hoc. Jo. vii. certe nec alicubi q̄
addidit existimo mūdū nō pos
se capere libros. 26. dist. primi
q. vnica. j. 3

Licet trinitas psonarū nō osten
dat finē appetibiliorē q̄ si esset
nō trinus: q̄ est finis inquātū
vnus deus: nō inquātū trinus:
nō tñ voluntatē ignorāte trini
tatem contingit errare in amā
dovel desiderādo finem deside
rādo frui nā psona sola. Simi
liter ignorantem deum fecisse
mūdū cōtigit errare: nō repen
dendo amorem: qualem grati
tudo requireret ppter tantā cōi
cationem bonitatis sue ad vtili
tatem nostrā factā: ita ignoran
do articulos pertinentes ad no
strā reparationē contingit igno
rātē errare etiā non rependēdo
amorem debitū pro tāto bene
ficio. & ita de alijs theologicis
4. q. prolo. j. 5

Licet totum non redrat q̄ diui
dat in ptes alterius rōnis tñ nō
redrit eas esse distincte rōnis: q̄
inquātum sunt ptes quāti non
sunt alterius rōnis. licet em̄ ca
put coramānus sunt ptes quan
titatiue alterius rōnis non tñ
sunt alterius rōnis inquātum
sunt pte pte partes quāti. eo er
go mō quoveruz est licet a p̄ho
non posset accipi: q̄ quātū diui
datur in ptes eiusdem rōnis oī
no non est ad propositū q̄ nō

diuidit in ptes in quibus inclu
dat rō diuisi. sed in ptes q̄ infue
runt diuiso: & habent rōnez vnā
non illius. sed alterius cōis illi
toti pte species aut diuidit in
partes eiusdem rōnis quaz q̄li
bet includit rōnem diuisi. & non
aliquid aliud alterius rōnis cō
mune diuiso & diuidentibus. 3.
dist. secundi. q. 4. j. 3

Licet verbum producat in diui
nis p primum actum intellectus
loquēdo de primo actu produ
ctiuo q̄ tñ non dī proprie actus
intelligendi. s; sit actus intelle
ctus: nō tñ primo actu operatio
q̄ pprie dī actus intelligendi:
sed prior est origine actu intel
ligēdi ut est intelligentie pater
nez istovt sic prior intelligit pa
ter. essentia p̄p̄ia disticta nō tñ
in verbo producto. 1. q. q. j. U

Linea perfectius cognoscatur in
verbo q̄ per motionēz suspē
4. q. prolo. j. 5

Linea mathematica nō est aliq̄
realiter a lora naturalī. s; ma
thematicus nō tradat sciētiaz
ut huius extēis s; de linea fm
se. sic ē naturalis nō tradit sciē
tiā de hac rosa existente sed de
rosa fm se: nec ē est necessariū
ad considerationē mathemati
ci q̄ linea sit in materia sed so
lum facit q̄ sit de consideratio
ne eius q̄ possibilis sit in natu
ra esse prout tñ p̄sistit reale non
est nisi illa q̄ p̄sistit rem natura
lem sic em̄ vere sunt in naturalī
bus p tāto dicit p̄s q̄ abstra
hētū nō est mēdaciū nō dicit dī
uidētū p̄siderat em̄ mathema
ticus qd̄ est in substantia nō p̄si
derādo subiectūz. Sequit̄ ergo 2. phi.
si linea naturalis pōt distingui a
naturalī sine distincto situ q̄

2. phi.
1. c. 10.

Scoticarum

speculationum

ſit linea mathematica a linea mathematica cum ſint realiter idē. 49. diſt. quarti. q. 16. ſ. 20.

Locus iudiciū gñalis p̄babit̄ exi ſtimat̄ terra p̄miſſiōis ſive val liſvel p̄s iofaphat determinata ibi vel ſāta p̄s quāta ſufficiet p̄ reptobis ſi qdē electi nō erūt in terra. ſed rapient̄ r̄po obuiā in aere r̄p̄ p̄his reſpectu ſp̄ius ptis terre intelligēda eſt hora. Sed qd̄ ſic d̄r eſſe media nocte acci piſ a 20at. 25. 2ab ap̄lo. 1. theſ. 5. Dies autē dñi ſicut ſur ita in nocteueniet q̄ nonvideſ intelli gendū ad litterā. q̄ 2 ſi dñs poſ ſet ſe māſſeſtare ſingulis th̄ ma gis p̄babile eſt ad p̄ſuſionez re ptoboz q̄videbunſrab iuuicēz a bonisvt ſint in loco illumina to r̄p̄his tūc in loco reſurreccio nis iudiciū nō erūt tenebre me die noctis. ea ergo hora ſorte qua r̄ps reſurrexit ea in p̄para tione ad illā regiōnē reſuscita bunſ mortui vt ea hora qua ad iudicat̄ eſt a pilato vel ea qua expirauit in cruce ſi qdē de hoc certū nō habemus ex ſcriptura 2 qd̄cūq̄ illoz ponat̄ exponēdū eſt illō media nocte pro incerti tudine. 43. diſt. quarti. q. 5. O

Locus eſt immobilis p̄ ſe 2 p̄ acci dens localiter eſt th̄ corruptibi lis moto ſubiecto localiter: q̄ tunc amplius nō manet in eo il la relatio: r̄th̄ nō eſt corruptibi lis in ſe 2 fm̄ equalentiā. q̄ ne ceſſario ſuccedit illi corpori in quo fuit iſta rō loci aliō corpus in quo eſt alia rō loci numero a p̄cedēt̄ r̄th̄ eadē p̄cedenti ſz equiualentiā per p̄parationem ad motuz localem. 2. diſt. ſecun di. q. 6. ſ. 2.

Locutio pōt̄ eſſe de aliquo habi

tualiter noto audienti: q̄ ſicut nos poſſumus perfecte loq̄ de eo qd̄ p̄fecte ſciremus cōicādo conceptus noſtros alijs: licet ſci remus illos eoſdem alias ſcire ita poſſibile videſ in angelis lo cutiōnē eſſe de habitualiter no tovt̄riq̄: ſed tūc nō gigniſ ſp̄s ab angelo alia ab illa q̄ habet̄ q̄ tūc eſſent due in eodē reſpe ctu eiufdē obiecti. nec ēt̄ p̄reha biſ illa intēdit̄ q̄ ponamus q̄ p̄rehabeat perfectiſſima. Simi liter locutiōes vt plurimū ſunt de p̄plexis p̄tinctibus ad actua lem exiſtentiā rerū: tales aut̄ cō plexiones nō ſunt euident̄es ex terminis. licet ergo aliquis ha ſpecies extremoz nō p̄pter hoc q̄ intellectus ſuus minus capar̄ alicuius intellectiōis ſive cō gnitiōis complere de illis extre mis: q̄vz eſt determinate ab al tera parte contradictionis vt de exiſtētia reivel non exiſtētia po teſt ergo tūc cauſari aliq̄s act̄ cognoscendi tale complexum ſi ne cauſatione alicuius ſpeciei. 9. diſt. ſecundū. q. 2. E

Loquendo proprie de potentia ſante actum ſubiectum imme diatoz oppoſitoz nunq̄ eſt in potentis oppoſitis ſimpl. quia tunc careret vtroq̄ actu ſimul 2 ita nō eſſent oppoſita immedia ta circa illud ſubiectum de iſ liaverum eſt q̄ potētia ad vnuz non eſt ſine actu alterius. nō q̄ ille actus ſit receptiuus illius potētie. immo ſubiectū r̄th̄ reci pit illā potētiā. ſicut̄ eius actū ſi eſt actus. a. p̄rior ſit potentia ad. b. q̄ nō receptiuū. i. g. ſp̄o. b. q̄ in eodē eſt p̄ius natura po tentia actu. 9. meta. b. aut̄ pari rōne p̄ius eſt potētia ad. a. tūc

ipso. a. titakdē prius et posterius
eodē. s. potentia ad vñū necessa
rio comitat alterius actus pro
pter immediationē actū ad vñū
subiectū. 1. dist. secundi. q. 3. f. 6
Loquēdo de desiderio mere na
turali d. p. bari de mente pñi q
tale insit hoi. si autē accipias
desideriū naturale p actu elici
to fm rectā rōnem hoc nō vidit
pñs nec potuit videre aliūz sta
tuz fm rōnē naturālē in quovī
deret clarius uetula apperit
nec sciuit q fm rectā rōnem est
plus desiderādūz q̄ ipic cogno
scit. 49. dist. quarti. q. 8. f. 3. B

Lumē facit quodāmodo potētia co
lores actu colores qz facit eos
actu visibiles sic intelligēdo qz h
natura absoluta colorisq̄ est in
genere q̄litate maneat eadē in
tenebris tñt sic nō est visibilis
intelligēdo de potētia p̄p̄in
qua: qz qñ opz duas causas cō
currere ad agēdū vna cap. s. se
cunda nō est in potētia p̄p̄in
qua nisi alia. s. p̄p̄in p̄currere.
Ad hoc at q color agat in visuz
requirit alia cā concurrēdo ad
agendū. s. lumē ideo tunc solū
est color visibilis in potētia p̄p̄in
qua qñ est actu illuminatus
hoc modo phāstasma nō pōt gī
gnere spēm intelligibilē: nisi cō
currente actione intellectus agē
tis. Ille igitur intellectus facit
omni actu intelligibilia: et hoc in
potētia p̄p̄inqua: qz relucen
tia in speciebus intelligibilib⁹
que prius fuerunt in potētia
remota: qz tantum relucētia in
representatio materialit̄ rep̄e
sentante ea sub ratione singula
ris. 15. q. 4. R

Lumen requirit s. nō aliō lumē
ab ipō obiecto qñ obiectuz sup

plet sufficienter vicem luminis
qz em in intellectione naturalī
lumē sit aliō ab obiecto hoc est
ex imperfectione obiecti. vnde
in talibus similibus ex plurali
tate imperfectis nō tenet similitu
do ad concludendum in perfe
ctis: qz que sunt dispersa in in
ferioribus qñ sunt unita in supe
rioribus et maxime in supremo
14. dist. tertii. q. 2. f. 5

Lumē fidei infuse. qz est p̄cipa
rio quedā luminis diuini nō po
test inclinare intellectū: nisi in
aliqō determinate verum certū
tudo illa in actu est ex quadāz
cōparatione ad quoddā extrin
secum infallibile cui actus ille
conformatur. nō est aut ex ipsa in
trinseca perfectiōe actus: qz eō
perfectus esset quantum ad qd
libet intrinsecum sibi equerētē
se eliceretur precise fm fidez ac
quisitam. 17. q. 4. M

Luna causat morū in mari q̄ vo
catur fluxus et refluxus: et ex hoc
supponunt astrologi per experi
mentū q luna hz dominū sup
humida: sicut sol super sicca su
per quancūqz em regionē qñ
elevator luna aqua maris ascē
dit directe tanq̄ versus causaz
suam. ita q aqua maris in illo
loco qui directe supponit cen
tro lune est altior q̄ in quocūqz
alio loco. Iste aut locus habe
tur per lineam ductam a cen
tro terre ad orbem lune illa em
linea necessario transibit per lo
cum illuz qui est eminentior in
aqua vocatur tumor aque. 14
dist. secundi. q. 3. f. 3

Lux increata est principis entis
speculabilis et vltimus finis re
rum practicapris ab ipsa sumū
tur p̄ncipia tam speculabilia q̄

q. 3.

practicarū ideo cognitio omniū
tam speculabilium q̄ practica
bilia per principia sumpta a
luce eterna: vt cognita est per
sectiorū puriorū cognitione sum
pta per principia in genere pro
prio: sicut dictum est in questio
ne de theologie subiecto et est
eminentior alia quacūq̄. Et
hoc modo cognito omniū per
tinet ad theologum. cognosce
re enī triāgulum habere tres
vt est quedam participatio dei
et habens talem ordinem in vni
uerso q̄ quasi exprimit perfe
ctiōem dei hoc est nobiliori mo
do cognoscere triāgulum ha
bere tres. q̄ per rōnem triangu
lū ita cognoscere q̄ temperate
viuendum sit propter beati
tudinē ultimā consequendam
que est attingendo dei essentiā
in se: est perfectius cognoscere
istud cognoscibile practicum q̄
per principium aliquod in ge
nere motis. puta per hoc: q̄ ho
nestū videndum sit: et isto modo
loquitur Augustinus de luce in
creata vt cognita. 15. de trinita.
cap. 27. vbi seipsum alloquens
ait. Nēpe ergo multa vera vi
disti ea q̄ discreuisti ab illa luce
qua tibi lucente vidisti: attolle
oculos ad ipsam lucez: eos in
eam fige. si potes. Sic enim vi
debis quid viset natiuitas ver
bi dei a processione doni dei. et
paupost. hec et alia similiter
certa oculis tuis interioribus
lux ista monstrauit. que igitur
est causa. cur acie fixa ipsam vi
dere non posses: nisi vtiq̄ in
firmitas. 3. distinctione. primi.
q. 4. U

Magis congruū est ad si
gnādū pfectio

rem gratiā et manifestius signā
dum nouum signū imponi. q̄
antiquum remanere. antiquū
enī ex prima impositione nullo
modo potuit aliud signare q̄
primo ipsum aut primū seu idē
sensibile poni in secunda lege
ad aliud signandum q̄ primo.
vel alio modo signandum non
erat ita congruum sicut aliū im
ponit paret etia in signis pra
cticiis institutis a nobis. quod
rationabilius est ad significan
dum perfectiorem effectum nō
strum. et manifestius imponere
nouum signum q̄ antiquum re
manere aut aliud prius imposi
tum de nouo imponere. 1. dist.
quarti. q. 3. infra. k

Magis diuersa vtrū que minus
in eodem sunt conuenientia s3
nō ppter hoc magis repugnāt
sicut album et nigrū in pluribus
conueniunt q̄ album et homo
tñ magis repugnāt album et ni
grum q̄ album et homo hoc mo
do maior diuersitas extremo
rum non est causa falsitatis eo
rum sed repugnantia vel incom
possibilitas extremorum habē
tium aliquam illarum quatuor
oppositionū formaliter. 7. di.
tertiū. q. 1. ff

Magis est de lege nature q̄ de
illō qd̄ ipinit nature qd̄ nō re
pugnat pctō. nec formalr nec
cāq̄ cause demeritorie ppetuo
remaneat in ala q̄ q̄ q̄cūq̄ et
quecūq̄ sint habiles ad cōtra
hēdum matrimoniū. iō inhābi
litas aliqua personarum ad
istū actum nō est ita cōtra legē
nature. sicut caractere3 alicui
impressum deleri. 25. dist. quar
ti. q. 1. infra. J

Magis naturale ē coagere coipē

Octana

beati ad p̄servationem eius 3
 3ium corrupens 3 coagere
 3io in corrupendo: qz cā supe-
 rior p̄fectius agit cum sc̄a p̄fe-
 ctiori: 2 hoc nūc esset miracu-
 lū de corpore alicuius iusti: qz
 nūc est t̄ps mutationis 2 actio-
 nis mutue in corporebus th̄ tūc
 erit status quietis 2 immutatio-
 nis in corporebus 2 pro tūc erit
 naturale siue p̄suetum fm̄ cō-
 mune cursum q̄ agat ad quie-
 tē sicut nūc ad motum. 49. di.
 quarti. q. 13. f.

Magis ponit a p̄his: q̄ intel-
 ctus est potētia distincta a po-
 tētia sensitiva p̄pter intellectio-
 nē vniuersalis. 2 p̄pter cōposi-
 tionē 2 diuisionē: 2 p̄pter sylo-
 gizationē. quaz p̄pter cogniti-
 onē singularis: si posset intelli-
 gere singulare. 3. di. primi. q. 6. A.
 Magis p̄pouisionatum est ob-
 iectū intellectui separato essentia
 rei intelligibilia. vel opatio in-
 trinseca 3 aliq̄d sensibile. qz in-
 tellectui puro purū intelligibile
 ē magis p̄portionatū intelli-
 gibile. dūramen sit finitū. 45. di.
 quarti. q. 4. f. B.

Magis sunt diuersa substantia 2
 accidens. que sunt diuersa ḡha
 generalissima 3 substantia sensi-
 bilis 2 intelligibilis q̄ sunt eius-
 dē generis ḡnalissimi. p̄t enī
 substantiam 2 accis esse cāc agē-
 tes respectu eiusdē effectus ē
 simplicior caloris: 2 a d actio-
 nē illā que p̄sequitur omne ens
 necesse est sensibile opari sicut
 2 intelligibile. sensibile enī est
 quoddā ens. talis aut actio est
 imutare intell̄m. 2 accidit sen-
 sibili illa differētia generis 3
 h3 ad intelligibile. inq̄tum sen-
 sibili cōuenit imutare intelle-

Seccio

ctum. qz illud nō cōpetit sibi p̄-
 cise inq̄tum nō est intelligibile
 3 competeret sibi si esset intel-
 ligibile. nec pōt aliqd ita differ-
 re genere ab intelligibili quāsi
 sit in genere desperato. qz quod
 cūqz ens 3 tūc cūqz sensibile.
 est enī intelligibile. quicqd enim
 pōt virtus inferior p̄ se 2 nō p̄
 mo. hoc pōt virtus superior per
 se 2 p̄mo. qñ ergo dicit q̄ ita di-
 uersa genere. sicut sunt intelli-
 gibile 2 sensibile nō p̄t causa-
 re idē. nec p̄currere ad eandem
 actionē. falsum est de illa actio-
 ne in qua sensibile est quoddā
 intelligibile. 9. di. sc̄i. q. 2. J. R.
 Magister v̄t sentire q̄ oīno nul-
 lū sit meritū p̄destinationis vel
 reprobationis. v̄t inniti aucto-
 ritati apostoli predictę. 2 dicto
 Aug. de p̄destinatione sancto-
 rū. nō. inquit qz nos futuros eē-
 tales sciuit. nos eligit. 3 vt esse-
 mus tales p̄ illā electionē. 2 ma-
 gister adducit auctoritatē. Au-
 gu. 3 se. 83. q. 4. 68. dicētis. cui
 vult inquit miserē. 2 quē vult
 indurat. 3 hic voluntas dei inui-
 sia esse nō pōt. venit enī de oc-
 cultissimis meritis. qz et si ipsi
 peccatores p̄pter generale pec-
 catū vnā massam fecerint. non
 th̄ inter eos nulla est diuersitas
 p̄cedit enī aliqd in peccatori-
 bus. quo 3 quis nondū sint iusti-
 cati. digni th̄ efficiunt iustifica-
 tione. 2 iterū p̄cedit in alijs pec-
 catoribus quo digni sunt obli-
 natione. Rhidet magister. quāsi
 auctoritatē v̄t retractasse i fili.
 retractando illud qd dicit sup̄
 epistolā ad Ro. 2 hoc p̄firmat p̄
 hoc q̄ quedā. que subdiderat
 in eadē qōne retractat. sicut ap-
 parēt primo retractationū. secū

Scoticarum

speculationū

do & illa videntur psonare cū ista
fina. ex quo videtur etiā q̄ illam
finiam retractauerit. 41. di. pri-
mi. q. vnica. supra. B

Magna crudelitas fuit in pria
inductione seruientis. q̄ hōlez
arbitrio liberū. & dñm suorum
actū ad virtutē agendū. facit
quasi brutum & libero arbitrio
nō vtentē nec potentē agere vir-
tutose. 36. dist. quarti. q. 1. h

Maiores distinctio. i. maior nō cō-
uenientia. hoc est in paucioribz
bz puenientia. pōt esse princi-
pioz. q̄ principiatorz. sicut dif-
ferētie specificę. que sunt princi-
pia speciez. nō cōueniunt in ge-
nere. in quo cōueniunt ipse spe-
cies. & ita etiā est de differētijs
indiuidualibz. & indiuidualis re-
spectu nature specificę. & iō est
falsum q̄ quāta est distinctio v-
l differētia formalis pstituentiū
tanta sit differentia pstitutorū
7. di. primi. q. vnica. f. Q

Maiores in ecclesia tenent ad
credendū magis explicite & ad
veritatē scripture magis intelli-
gēdā q̄ simplices. s̄ nō in hoc
q̄ obligauerūt se i baptismo. s̄
in hoc q̄ curā alarum suscipiūt
ex quo em̄ sunt in statu altiori
q̄ simplices. iō obligant se ad
illuminandū alios per p̄hs ad
veritatē scripture capiendā et
explicite credendā. oēs igit te-
nent p quolibet statu ad fidei
mediatoris post lapsum hōis.
q̄ nullus saluatur nisi sit mem-
brū ecclesie post lapsum. q̄ nō
est nisi in fide mediatoris. 25.
dist. tertij. q. 1. f

Maius bonū est quosdā vlt̄ in
finē malos p penitentia salua-
ri q̄ malū sit pctm̄ ex istius oc-
casione factū. q̄ per istā penitē-

tiam multi finalr attingūt ad
terminū p̄destinationis diuine
per illā aut occasionē diuinam
nulli cadunt ab isto. & si aliqui
peccāt tñ non peccato quo fina-
liter damnetur. 20. dist. quarti
q. vnica. B

Manifestū est q̄ oēm actū volū-
tatis mee pōt intellectus meus
nosce. s̄ intellectus alius p̄fe-
ctor: creatus pōt in illud obse-
ctū in q̄ pōt intellectus meus
si nō impediatur determinat⁹ or-
do ad alia intelligibilia. nec de-
fectus p̄portionate p̄ntie. intel-
lectus autē separatus eque p̄fe-
ctus est sicut intellectus cōiun-
ctus vel p̄fectior. & nō determi-
nat ex aliquo ordine. ad nō co-
gnoscentiū opationes alterius
intellectus vel volūtatē nec p̄-
sentia requisita necessario defi-
cit. q̄ pōt esse sine illapsu. alioz
quin angelus nullā posset h̄re
p̄ntiam debitorū respectu alteri-
a se. cum nulli illabatur. q̄ hoc
repugnat creature. 45. di. quar-
ti. q. 4. B

Maleficiatus respectu vni⁹ non
p̄pter hic est maleficiat⁹ respe-
ctu oīum. sic em̄ est maleficiat⁹
tus sicut ministri diaboli. pec-
rant eū per maleficiū diaboli. s̄
cut aliqua maga vult istū p̄pe-
tuo impediri respectu istius nō
tñ respectu alterius. puta si nol-
let q̄ istū duceret s̄ se vel aliā.
alter autē. s̄ h̄hs impedimentū
naturale p̄petuum. & hoc respe-
ctu cuiuslibet dz manere sine
spe p̄iugij. & tutū esset sibi intra-
re religionē. q̄ si post q̄hat de-
facto & carnalr copulet. cogēt
redire ad priorem. q̄ apparet
finiam diuortij processisse ex er-
rore. & ita nullum fuisse. coram

Octaua

deo. et matrimoniu primu veru
fuisse. q. impedimentu qd pu-
tabat perpetuum non erat. Sed
quo innotescit perpetuitas ista
impedimeti: habet extra de fri-
gidis. laudabile. d. 3. est per tri-
nium comorari. et dare operam
illi actui: si aut postea reclamant
debet iurare cu septima manu
id est vir et vxor de scia. et septē
vicini primi de fidelitate: si vir
reclamat accusationis vxoris cre-
dit viro qui caput est mulieris
ibidē. c. 1. Si vir accusat incum-
bit sibi probatio modo predicto.
34. di. quart. q. vnica. &

¶ Valus angelus pot inordinate
velle: nec opz qd possit illud q
sic vult: bonus tñ ordiare vult:
et ita si vult statiz esse in aliquo
vbi nō tñ vult q potētia ppuia
sit ibi: q. hoc esset inordinate
velle si talis potētia sibi nō cō-
ueniat. s. vult q potētia dei sta-
tim sit ibi et versile est qd deus
descendat volūtatē eius: si ta-
lis sit: vt faciat cū in tali vbi: nū-
q. aut potētia ppuia pot alieu-
bi eē: nisi eo nō: quo puenit sue
potētie. 2. dist. scōi. q. 11. &

¶ Valum peccati pssit in auersio-
ne a fine: ergo et bonu reducti-
uum pssit in puerfione ad fi-
nē. Ita aut pfecte cōuertit i desū
actus puerfionis sicut auertit
actus peccati. sicut aut nō est i
scōo actu reali bonitas intensi-
ue infinita. ita nec in actu pecca-
ti malitia intrinsue infinita: q. nō
est maior malitia q. bonum qd
priuat. non priuat aut bonum
ab actu nisi qd natum esset in-
esse actui: actui autem cū sit qd
finitum nō est natum inesse bo-
num nisi finitū. nō est ergo pci-
se infinitas et malitia in peccato

Seccio

et bonitas in actu opposito p-
pter infinitatē ipsius obiecti a
quo pctm auertit: et ad qd actus
bonus puerit. et hoc nō est nisi
infinitas picipata: vel magis
fm dici in ipso actu ppter infini-
tatē realē et simplr in ipso obie-
cto. 14. di. quart. q. 13

¶ Varia maxime indiguit xpo vt
redēptore q. ipa scisset origina-
le peccatum et rōne propaga-
tionis cōis: nisi fuisset puen-
ta per gratiam mediatoris. et si
cui alij indiguerunt xpo vt per
eius meritū remitteret eis pec-
catum iam contractum: ita illa
magis indiguit mediatore pue-
niente peccatum ne esset ab
ipsa aliquando contrahendū:
et ne ipsa contraheret. 3. dist. in
tertij q. 1. j. &

¶ Materia absolute vt natura nō
est rō distinctionis nec induit
duationis. quicquid est nā-
tura in quocunq. genere tota-
lis vel pialis non est de se hoc
et ideo inquirendū est p qd sit
hoc. 3. dist. scōi. q. 6. j. &

¶ Materia fm se h3 eē in loco dif-
finitive: sicut quēcūq. substantia
limitata. ipsa aut vt sub p-
tate h3 esse in loco circūscriptiue
q. g. manet diffinitive vbi p-
fuit substantia: ideo ibi recipit
formam. et ideo substantia geni-
ta ibi est vbi p-
fuit substantia
corrupta. et vbi diffinitive ē sub-
stantia ibi circūscriptiue est ip-
samet vt quāta. et iō sequitur q
genitū vt h3 p-
tatem ibi est
circūscriptiue vbi fuit corruptū
circūscriptiue. Non tñ intelli-
gendū est q. aliquando fuerit
alibi substantia hic vel ibi dif-
finitive et non circūscriptiue. q.
nūq. fuit sine p-
tate que erat

Scoticarum

ro: circūscribendi: sed tñ nō po-
nendo aliquā q̄tatem mane-
re eandē: q̄s credo esse verius.
non opz ponere aliquid idē cir-
cūscriptiue manens esse rōnem
essendi in eodē loco ingenito et
corrupto: s; sufficit materia re-
manens in loco diffinitive vbi
fuit corruptū. 11. di. q̄rti. q. 2. E
Materia. i. subiectū nō coincidit
in idē numero cū efficiēte q̄s di-
citur ppue efficiens distinctus
contra agens. sic enim efficere
trāsīt in materiam extrinsecā si-
cut et factio. s; nō sic trāsīt actio
agentis proprie loquendo de
agente. cuius. i. actio est tñ ad
intra. 2. s. di. scđi. q. vnica. J. k
Matrimoniu simp̄r est obliga-
tio ppetua: sed matrimonium
fm quid pōt esse obligatio ad
aliquid tempus s; nō ppetua:
et sic concedo q̄ in lege moysa-
ca non fuit aliq̄s matrimoniū
simpliciter nisi aliq̄ forte vltra
pfectionem legis voluissent se
obligare perpetuo: quod non
oportebat inq̄tum p̄rahebāt
p̄iugium in illa lege. 33. di. quar-
ti. q. 3. J. C

Maximum bonū tribuit sibi for-
tis politicus in exercendo illū
magnum actum virtutis. et hoc
bono priuaret se immo vitiose
viueret si illo actu tunc p̄ter-
misso saluaret sū esse per quā
tūcūq̄ esse. melius est aut sim-
pliciter maximū bonū et momē-
taneū q̄ remissum bonū virtu-
tis vel via vitiosa per magnum
t̄ps. vñ ex illo probat̄ euiden-
ter q̄ bonū cōe fm rectā rōnez
est magis diligendum q̄ bonū
ppriū: q; totum bonum pro-
prium debet hō exponere etia;
destructioni simpliciter si nesciat

speculationū

alam immortalem p̄pte salua-
tionem boni cōis. illud magis
diligitur simpliciter p̄pter cu-
ius salutem esse aiterius con-
tēnitur vel negligitur. 43. dist.
quarti. q. 2. p

Maximū meritum fuit angeloz
volendo finem vltimum motu
intrinseco quando mali auerfi-
erāt a fine isto superbiēdo non
sūt ad magnū premiū requirit̄
multitudo meritor: sed multo
magis requirit̄ vñ meritū intē-
sum q̄ centū nullā remissā. et in
eis fuit motus meriti valde in-
tensus p̄ ista motula qua mere-
bant: in tantum forte q̄ nullus
homo fm eōdem legē posset ha-
bere ita intensum actum meri-
ti sicut ipsi habuerūt. 5. dist. se-
cundi. q. 1. J. C

Melius est ignorantem se scire
ignorare. q̄ p̄pter sophismata
opinari se scire. 1. dist. secundi.
q. 3. J. A

Memoria et intelligentia sunt vna
potentia: et respectu eiusdē ob-
lecti: et in eodem instāti. 27. di.
primi. q. 3. J. A

Memoria in pte sensitua est suf-
ficiens ad operandū sine intel-
lectu p̄z in brutis. sed ecōuer-
so memoria intellectiua nō suf-
ficit ad operandū sine memo-
ria sensitua: sicut nec possumus
sine phātasmatē intelligere. id
nō diceret Arist. hōtem bñt nia-
le memoratū: q; intellectus
eius bene vel male p̄seruet spe-
ciem alicuius p̄intellecti. sed
q; memoria eius sensitua que cō-
currit cū intellectiua etiā ad re-
cordationē intellectiua est bñ
vel male retētiua. forte cū me-
moriam intellectiua quācūq̄ semp
p̄seruat speciem s; non potest in

Octaua

Aut actus: quia species sensibilis deleta est a memoria sensitiva: sine qua illa in intellectu non sufficit ad operandum. 45. di. quarti. q. 3. **M**emoriam in patre est principium operativum prius: quo. scilicet. ut actu primo per formam intelligit: ut in actu secundo. est etiam eadem memoria patri principium productivum quo per existens in actu primo producit ut in actu secundo notitia generis et actus primus prior est prius origine actu secundo non fundatur igitur actus productivus super actum essentiali quod consistit in actu secundo. 73. q. est operatio quasi super rationem nem formalis eliciendi illum actum secundum: sed quodammodo preexigit illum actum: quia actus primus quod est operativus et productivus est ratio perficiendi suppositum in actu secundo: quod est operatio suppositi: in quo est quodam ordine prius antequam intelligat produci illum quod producit. operans enim et produciens per idem principium prius est operans quam produciens. Exemplum si lucere poneret aliqua operatio in luminoso et illuminare poneret. productio luminis a luminoso. lux in luminoso est principium quo et respectu operationis. quod est lucere: et respectu productionis quod est illuminare: nec tamen lucere quod est operatio esset ratio formalis illuminationis quod est productio: sed esset ibi ordo quasi effectus ordinato ad eandem causam eodem ambo: a qua immediate creditur effectus per aliam. ita in proposito ad eundem actum primum: qui est memoria patris ordinem quandam intelligitur habere intelligere: quod est operatio patris: et dicere quod est produciere patris respectu notitie

Sectio

genite: non talem tamen ordinem: quod intelligere patris sit causa. vel principium elicitiuum dicere verbi: sed quod immediatus intelligere sit quasi productus a memoria patris: sed dicere: vel quod verbum sit productum ab eodem: non igitur est ibi talis ordo in ratione obiecti presuppositi: vel ratione principii formalis agendi: sed est tamen ordo prior quasi producti ad productum respectu eiusdem principii cuius ad quasi productum vere productum: si arguatur per illud secundum de anima. de distinctione potentiarum per actus potest dici quod quasi produciere. et produciere sunt actus eiusdem rationis. si enim illud quod non produci: sed quasi produci esset reatu distinctum a produciere: esset vere productum. igitur quod non sine productione insit tamen virtute principii: quod est productivum eius si posset distinguere: et per tanto dicat quasi productum non variat formaliter actum ab illo quo produci: si esset producibile. 2. dist. primi. q. 7. 1. **M**emoriam non intelligere: non concludit ipsam non esse activam respectu intellectionis: ut terminus actionis eius producti. verbum etiam non est terminus productus per intellectionem. sed per actionem aliquam productivam de genere actionis. 15. q. 1. 1. **M**emoriam sensitivam loquendo de totali potentia non manet in anima separata: sicut nec aliqua potentia sensitiva. dici autem totali quia et si anima sit illud quod est formaliter in potentia sensitiva: aut potentia sensitiva formaliter includit formam quandam totius compositi ex corpore sic mixto: et tantumma persiciere proportionaliter ad actum correspondens tali toti;

Scoticarum

speculationū

et per hanc cum recordari sensiti-
ue sit totius: illud non potest compe-
tere anime separate. Beneiter
et omnium eorum quorum recordatur
coniuncta potest recordari separata:
quia quouscunque fuit memoria sen-
sitiva eorum fuit intellectiva per
cognitionem intuitivam et comitatem
omnem perfectam sensitivam preceptam
sed non omni recordatione potest re-
cordari separata qua potuit con-
iuncta. 45. di. quart. q. 3. f. 20

Memoria sic in patre habet dictio-
nem in patre adequatam quod impos-
sibile est principiū dictivum exce-
dere hanc dictionem sicut impossi-
bile est in divinis dictionibus esse
nisi hanc: quia de se est hec: quia quicquid
in divinis non perigit plu-
ralitatem alterius rationis illud de
se est hoc. dictio in divinis non
necessario preerigit pluralitatem
alterius rationis. et de se est hec: et
per hanc principium eius habet hanc
dictionem omnino adequatam sibi
non potest ergo esse principium in
filio. 2. q. q. 10.

Vendacius Josephus et fratres non
fuit nisi locosum: quod per ex even-
tu: in fine enim aperuit fratribus
veritatem: et interim dum terruit
eos puniuit eos finem quod merue-
rant puniri. illa enim perditio qua
vendiderunt eum in egyptum
bene meruit non tamen illo timore
sed maiori pena puniri. 38. dist.
tertiū. q. unica. f. 6

Mensurari importat respectum
ad intellectum cui sit certitudo: et
ad mensuram per quam sit certitu-
do. prima non est realis: sicut nec
scibilis ad scientiam: scientia est cau-
sari non in esse: sed in cognosci ad
causam in cognosci et hec est re-
latio realis quantum est ex parte
dependentie causati ad causam quod

dependentia est ratione extremorum
et non tamen per actum intellectus com-
parantis hoc ad illud. tamen quia
ista habitudo dependentie non
quidem ipsius cognitionis ad cau-
sam cognitionis quod bene est rea-
lis: sed dependentie obiecti ut co-
gniti ad obiectum ut per quod co-
gnosci est inter extrema non ut
habentia esse reale: sed tamen habē-
tia esse cognitum. ideo ista habi-
tudo non est simpliciter realis. nec
tamen est ita pure relatio rationis
sicut est illa quod est vis ad singu-
lare vel illa que est predictorij ad
contradictorium: quia aristoteles non
dicit relationem in tertio modo esse
mensurari ad mensuram sed esse
mensurabile hoc est apti nati me-
surari ad mensuram hoc est apti
natam mensurare quod sic potest in-
telligi sicut enim ex dictis per me-
surari actualiter est actualiter de-
pendere in cognosci ita men-
surabile dicitur aptitudinaliter vel po-
tentialiter dependentiam in cogno-
sci vel dicit dependentiam in co-
gnosibilitate. unusquisque autem se
habet ad cognosibilitatem sicut se
habet ad entitatem: igitur per mensura-
bile intelligitur illud substratum
ratione cuius hoc est mensurabile
et illud est entitas causata vel
participata: ut sic in tertio modo
relativorum per hoc quod est aliquid
dici ut mensurabile ad mensuram
intelligitur dici tanquam dependens
in entitate ad illud a quo parti-
cipat entitatem ut sic sit relatio
simpliciter realis ex parte mensura-
bilis in hoc tertio modo: quia illud
intelligitur ens per participatio-
nem vel imitationem respectu al-
terius. 13. q. q. 11

Mensura in genere substantie est
aliqua substantia illius generis

Octaua

prima: cui cōuenit vntas: non est autē p̄mus motor mēsurā intrinseca illius generis: sicut nec aliorū: quatenus tñ etiā ē mēsurā extrinseca olim aliquo mō ē immediatius mēsurā substantiarū que sunt p̄fectiora entia q̄ acci-
dētū q̄ sunt remotiora ab ipsa nullius tñ ḡn̄s est mēsurā intrinseca. 8. di. p̄m̄. q. 3. l. 3.

Verita facta in vita nō p̄t accēptari p̄ instātū mortaliū p̄ ea de-
lectat mortale: q̄ deus disposuit mortale nō delendū nisi p̄ susce-
ptionē voluntariā sacri vel per aliquā dispositionē tantū meri-
tum de p̄gruo tūc vel vsq̄ tunc inherente q̄ peccatū deletur: non sic est in eo qui deccedit in mortali. 21. di. quart. q. 1. 7.

Veritū xpi p̄uidebat ab eter-
no: et ut sic p̄uissus acceptū fuit
vt aliqd bonū p̄ferret electis rō-
ne illius anteq̄ exhiberet: vt. f.
eis qui p̄cesserunt exhibitionez
passionis eius dimittere origi-
nale et conferret ḡra. Exēplum
de hoc Ansel. 2. cur deus hō. c.
16. Et sic q̄ multi offenderint
vnū regē et p̄ offensa exulāt: ve-
nit vnus innocens de sanguine
illorū et p̄mittit facere vnū opus
p̄ rege placitū ei certo die sta-
tuto: vt rex remittat eis offen-
sas et recōquies eis. rex acceptā
do seruitiū promissum renūttit
offensam: et si aliqui eorū deli-
querit si satisficere et penitere
voluerit. p̄mittit ei iterū offen-
sas illā remittere. p̄stando tñ
q̄ nullus eorū q̄ fuerūt inimici
intrabunt palatiū suū quousq̄
seruitiū innocētis p̄missum im-
pleatur. Sic hic passio xpi hōis
innocētis ab eterno p̄uissa vt
exhibēda in certo tpe: fuit mul-

Seccio

tum accepta trinitati: et pro istis
olibus credētibus illā exhiben-
daz in tpe remisit offensaz quā
cōtraxerāt ex adam: et quā post
ea cōmiserant si penitere volue-
rūt. nō tñ acceptauit eas tñ: vt
aliqd ingrederet palatiū suum
eternū: anteq̄ passio exhiberet in
effectu isto: mō remisit patribus
offensam i circūcisiōe sicut nob̄
in baptismo: s̄ nullus ē ingres-
sus in palatiū an passionē exhibi-
bitam. 19. di. tertij. q. vnica. 20.

Veritū est aliqd acceptatū vel
acceptandū in alio: pro quo ab
acceptate est aliqd retribuēdū
illi in quo est quasi debitū illi
pro illo meritū vel alteri p̄ quo
meruit: nō em̄ meritū dicit sem-
per actū qui sit in ptate ei: cui
fit retributio. s̄ hoc solū est q̄
aliquis meret sibi ipsi: q̄ autē
vnus meret alteri p̄ ofones vel
alias afflictiones acceptas deo
q̄uis illa sint in ptate merētis:
nō tñ sunt in ptate eius p̄ quo
facit: et tūc meritū formā dicit
ordinē alicuius actus laudabilis
in merēte ad acceptandū q̄ ac-
ceptās acceptat vt retribuatur ei
p̄ quo acceptat. et ex hoc sequi-
tur q̄ vnus pōt mereri p̄ alio:
q̄ tñ inde nihil ē acceptandū nō
acceptatū iō in descriptione me-
reri nō op̄ addere acceptandū i
ordine ad deū. de p̄i ḡ acceptās
bonū sc̄i vel bonū velle alicui
tribuit sibi si idigeat si tñ sit ita
p̄fectus q̄ nō indigeat p̄fectione
sicut xps retribuit alijs p̄ dñs
meretur. 18. di. tertij. q. vnica. 21.

Minister ē agēs q̄daz dispositi-
uum. et actio sua ē actio instā-
lis respectu actiōis principalis
agētis eo mō aliquatū: quo se-
ctio ē ad formā sc̄ni: q̄ ad illā

Tequit regulr illa forma ex oꝝ
dine agētis principalis. sic in p
posito platio verborz posset di
ci actio instfalis respectu puer
sionis seu cōfectionis corporis
tꝑi. qꝛ ad illā plationez sequit
regulr ista puerisio vel pfectio:
et sic actiōe alicuius creature vt
agētis instfalter cōficiū corpus
tꝑi. nō quidē vt attingentis ter
minū sicut aliqua instfā habēt
actionē instfalem attingentem
terminū: vt dictū est. sed eo mō
quo agens pꝑriū ē agere in
stfalter ad formā principalem
quā nō attingit: et actio eius ē
instrumētalis: qꝛ dispositiua et
pꝑriua. 13. di. quarti. q. 1. ff.

Ministrare sacꝝ eucharistie nō
est sacꝛm. qꝛ sacꝛm illud nō pꝛi
stet in vsu: sed ministrare sacꝛm
baptismi est ipm sacꝛm. et rō di
uersitatis est qꝛ sacꝛm baptismi
cōstitit in vsu essentiali et nō in
aqua. eucharistia autē est quod
dam pmanens distinctū ab vsu
sacramēti: qꝛuis ē aliqd posset
esse in vsu sacramēti permanē
tis minister et suscipiens illum
vsum. nō tñ pōt hoc in sacramē
to quod essentialiter cōstitit in
vsu. 6. di. quarti. q. 4. B

Vinus vñ esse possibile filiū dei
esse reali filiū hominis qꝛ filiū
hoīs per gratiā posse esse filiū
dei. et iō si hoc est possibile mul
to magis et istud. non tñ necesse
est qꝛ si filius dei est filius hoīs
qꝛ ille idē filius hoīs sit filius
dei per gratiā. forte em negare
tur de eodez determinate: imo
nec conceditur qꝛ tꝑs sit filius
dei adoptiuus sꝫ sequit qꝛ ali
quis alius posset esse filius dei
per gratiā: qꝛ ad aliquē inde
terminare fiebat illa cōparatio

nō ad istum vel illum determin
nate. 2. di. tertij. q. 1. f. B

Miseria est essentiali culpa non
pena vel tristitia: et fm quid est
quecūqꝫ pena miseria. culpa at
sit p actum nō p passionē: sꝫ tūc
p oppositū essentialissime bea
tudo ē in actu volūtatis: et sic
dico qꝛ boni pmodū nō est bea
tudo: sꝫ perfectio aliqua pꝛis
beatitudinē sicut p oppositum
pena ē perfectio aliqua ipsius
miserie: vñ miseria ē maxima pe
na et quasi perficit a pena: cul
pa aut aliqd boni recipit p pe
nam. 49. di. quarti. q. 7. f. D

Modus quātitatiuus nō est pas
sio quāti sicut risibile hominis
imo est accidēs p accidēs eius.
s. respectus etriusqꝫ adueniēs
partibus quāti ad ptes alteris
quanti. 10. di. quarti. q. 1. f. Q

Modus substantie est per se esse
naturaliter: hoc est in essendo
non inclinari naturali aptitudi
ne ad aliud vt ad subiectū nō
sic aut accidēs separatus. 1. di.
tertij. q. 1. D

Verbo intellectus nostri a dēi
tatibus intelligibilibus reduci
tur ad ipsum intellectū diuinū
per cuius esse simplr ista obie
cta hñt esse fm quid. s. esse obie
ctiuū: fm qd esse mouēt intelle
ctum nostrū ad cognoscēdū ve
ritates sincere. et pp mōtionez
earū ē intellectus ille mouere
sicut ista hñt suum esse fm qd
ppter simplr esse filius. 36. di.
primi. q. vñca. B

Motio oīno prima in entibus ē
necessario naturalis: qꝛ oī mo
tioni volūtatis est alia presu
posita. et si aliqua motio in ent
bus est non naturalis: maxime
motio voluntatis est nō natu

ralis. Itē aliqua motio p̄t itel-
ligi eē ad terminū simplr infini-
tū. aliq̄ āt ad terminū finitū. v̄t
ad infinitū includentē finitū. ⁊
illa que est ad terminū infinitū
simplr est prior. q̄ nō pōt infi-
nitū p̄terire finitū. Sicut igit
loq̄ possumus. l̄z improprie ac-
cipiēdo motionē extēsiue. assi-
gnari pōt ordo motionū in en-
tibus. ⁊ sic loquendo oīno pri-
mum mobile motione natura-
li extēsiue loquēdo est intellē-
ctus diuin⁹. ⁊ iō primū motiū
motiōe naturali est essentia di-
uina vt est primū obiectū intel-
lectus sui. igit oīno priā motio ē
nātis motio itellē diuini a suo
obiecto. ⁊ cū nāle mouēs mo-
ueat mobile inq̄tū p̄t. illd aut
oīm pōt mouere ad intellectio-
nē actualē sui. ⁊ hoc in itelligē-
tia ingentia illi⁹ p̄sone in q̄ pri-
mo ē cēntiatad actualē notitiā
sui genitā. ad vtrāq̄ naturā
mouebit. l̄z ordine quodā. q̄ q̄
ē alicui principū opandi opa-
tione imanēte. ⁊ pducēdi pdu-
ctū distinctū quodāmo est pri⁹
principū opandi. Si dicas q̄ p-
ductio imanēt in diuinis sicut
opatio. Rñdeo pductio nō ima-
nēt q̄tū ad terminū. opatio āt
oīno immanet. Sitr cēntia ē na-
turale motiū ad intelligendū
q̄scūq̄ intelligibile simplex. l̄z
nō nisi priuilla cēntia sit in oib⁹
suis suppositis. h̄ qdē q̄ sine hoc
eēt defect⁹ p̄ncipij actiui. l̄z ex
pte termini requirit ordo. Sic
igit cōpleta est actio mere na-
turalis. ⁊ ad terminū oīno pri-
mū. s. finitū vbi motio oīno pri-
ma est elicere vel quasi elicere
intellectionē in itelligētia p̄ma.
⁊ hūc prima est signere verbū

hanc sequit actio que nata est
eē ad terminū oīno primū. pu-
ta ad essentiā primā cōicandā
q̄ l̄z nō sit naturalis tñ est oīno
necessaria. ⁊ hoc ē motio volun-
tatis. ⁊ h̄ quali est duplex. s. ad
amare simplex ⁊ etiā ad amo-
rē procedentē ⁊ hec duplex mo-
tio volūtatis cōsidit duplici
motioni naturali que dicta est
eē in intellu ad itelligere ⁊ dice-
re. Cōtra actio naturalis in eo-
dē p̄cedit actionē nō naturalē.
nūc aut p̄te actiōe naturali in-
tellectus diuinus itelligit crea-
bile. igit ista actio p̄cedit oēm
actionē volūtatis. ⁊ ita spira-
tionē spūs sancti. Rñdeo maior
est vera loquēdo in eodē ordi-
ne ex pte termini. h̄ aut est ali⁹
ordo ex pte primi termini scōbi
⁊ iō naturalis in vno ordine se-
quit nō naturalē in alio ordine
prima. n. distinctio ordinis antē
dixit ex pte terminoz. scōa ex p-
te principioz q̄tū ad modū
principiādi. Cōtra ordo p̄nci-
pioz est prior ordine terminoz
rū sicut ⁊ principij termino. nā
p̄ principium terminus pducit
vel cōicat. Rñdeo antecedens ve-
rū ē de termino totali q̄ simplr
capit eē nō aut de termino for-
mali q̄ solūmō capit eē fm qd.
Cōpleto āt toto isto p̄cessu ori-
ginis respectu primi termini. s.
essentie diuine cōicande. sequit
ordo ali⁹ respectu termini scōbi
cēntie. s. creabilis ⁊ qdem essen-
tia ip̄a diuina in isto scōo ordi-
ne mouet prio ad intellectionē
simplicē ois itelligibilis. ⁊ hec
intelligentia vt iam est in trib⁹
suppositis. non autem mouet
ad distinctā notitiā veritatis cu-
iuscūq̄ complexionis. q̄ si mo-
ueret

Scoticarū

Speculationū

Causa
notabi
lis pau
cis ma
nifesta
phanti
b⁹ at q⁹
theolo
gis.

ueret determinate ad cognoscē
daz alterā partē in futuris con
tingētibus: cū naturale mouēs
necessario moueat sequit^r q⁹ in
tel⁹s diuinus necessario intelli
geret hāc partē dictionis fore
verā: ita vel posset errare: vel
opposito nō possz euenire t tūc
nō esset ptingens s; necessarius:
illud q⁹ ponit esse ptingēs. Si
querat^r cuz idē videabesse ordo
cuiuscūq; intelligibilis ad pri
mū intelligibile qre pumuz nō
eque necessario mouet ad co
gnitionē cuiuscūq;: Rūdeo na
tural^r moueret t p p⁹s necessa
rio ad co gnitionē cuiuscūq; q⁹
est possibile natural^r t necessa
rio cognosci. h⁹mōi est q⁹cunq;
obm simplex: z etiā q⁹cunq; cō
plexūve; necessariū: nō aut^r ta
le ē aliq⁹ cōplexū de ex⁹tia cō
tingētis: q⁹ nō ē natū esse deter
minatū ad v⁹itatē. Et si q⁹ras q⁹
re nō necessario mouet ad talē
cognitionē de p⁹plexo habendā
quasi posset h⁹i de eo. Rūdeo
aut moueret ad cognoscenduz
sub dīfūctiōe hoc fore vel nō
fore: t hic cognitio nō est deter
minata de altera parte. Aut si
moueret determinate ad cognos
cendū alterā partē illa necessa
rio esset determinata. Cōpleto
igit^r toto ordine motiōis necessa
rie sequit^r motio cōtingens: illa
nō pōt esse p⁹ncipiū naturalis
motiōis: q⁹ illi⁹ nō ē nisi necessa
rio mouere: igit opz illius mo
tiōis p⁹ncipiū ponere volūtatē.
Et fit h⁹mōi motio ptingēs ordi
nate: p⁹mo ad intra: q⁹ nisi ipsa
volūtas determinet in se ad vo
lendū alterā partē nunq; deter
minabit aliqd ad extra. p⁹mo
igit^r determinat se ad volenduz

hoc fore determinate. scōo ex
hoc intell⁹s videns istā determi
nationē volūtat⁹is infallibilē no
uit hoc esse futuruz. econuerso
igit^r est in motione necessaria t
cōtingēte: q⁹ in necessaria p⁹mū
p⁹ncipiū est naturale: t iō p⁹mo
natural^r determinat ad p⁹p⁹iaz
actionē. In ptingēte aut^r p⁹imū
p⁹ncipiū est libez: cuius actio
nem in primo ordine sequit^r na
turalis. Cōpleta s; monōe cō
tingente ad intra sequit^r motio
ad extra. Illa igit^r tota est p⁹rin
gēs. t p⁹ p⁹s immediate ip⁹s⁹ vo
luntatis vt p⁹ncipiū. 14. q. 9. Q.
Motus celli i; aliquā p⁹mitatē
ad alios vt pote versiformitatis
velocitatis: s; nō p⁹mitatē cau
salitatis: nisi inquantū adducit
generās q⁹ ē p⁹ acc⁹is sicut mo
tus ignis ad lignū h⁹et p⁹mita
tem ad cōbustionē ligni: sine ta
ll aut^r p⁹mo b⁹i pōt eē poiter^r:
si aliquis suppleat vicē talis p⁹i
ml. 49. dīst. quarti. q. 13. S.
Motus naturalis vel inclinatio
volūtat⁹is in finē nō est act⁹ elic
itus: si t⁹i volūtas in p⁹mo in
stanti habeat actū elicītū nō vi
deo quin possit tūc peccare: nul
lus t⁹i actus elicītus volūtat⁹is
est naturalis nisi p⁹ tanto q⁹ est
cōformis inclinatioi naturali q⁹
nō est actus elicītus: s; ois act⁹
voluntatis elicītus est mere li
ber. 23. dīst. scōi. q. vnica. M.
Motus naturalis volūtat⁹is nō ē
aliq⁹ actus elicītus: s; solū dic
it inclinationē naturalē volū
tat⁹is in bonū t illud nihil reale
aliud a volūtatē dicit^r: s; si ē re
latio est idē volūtat⁹i p⁹ idē ita
tem realē nec separari pōt sine
dictione: t iō in demonib⁹ ma
net ille motus sic rectissimus

sicut ⁊ natura q̄ nō est realiter aliud a volūtare l̄ nō sit idem sibi formalit̄. vñ ille motus nō ē nisi habitus motus. i. natura i esse primo: si aut accipias motus naturalē p actu elicto cōformi tali inclinationi certe ille pōt eē malus ⁊ imoderatus s̄ā re natura integra nec act⁹ malus minuit inclinationē naturā l̄ sicut nec naturā: vñ angel⁹ pōt esse pfectus in naturalib⁹ quo ad esse primum ⁊ peccare actu scōo elicto ⁊ inordinato. 18. dist. tertij. q. vnica. 20

Motus nō distinguunt penes terminos nisi q̄ forme fluētes sūt eiusdē ratiōis cum formis terminantib⁹. 13. di. p̄mi. q. vnica. 21

Motus grauis nō est naturalis i se ex hoc qd h̄z p̄ncipiū actiū i se: s̄z solū ex hoc q̄ mobile h̄z p̄ncipiū intrinsecū passiū naturaliter inclinās ad motū. qd p̄z p diffinitionē nature. 2. p̄p̄si. q̄ est p̄ncipiū motus eius in d̄ est p se et nō per accidens. nihil em̄ est p̄ncipiū naturalit̄ mouēdi alicui nisi inquantū est p se. et p̄mo in eo qd mouet̄. non est aut p se. et p̄mo in aliq̄ qd mouet̄ nisi inquantū est passiuum. ergo nō est aliqd natura vt p̄ncipiū naturale alicuius nisi q̄ ē p̄ncipiū passiū in moto. hoc etia p̄z q̄ ideo aliqd mouetur naturalit̄ q̄ mouet̄ sicut aptum natum est ip̄m moueri: ita q̄ h̄z p̄ncipiū actiū sit p̄ncipium mouendi: nō tamē ppter illud p̄ncipium actiū mouet̄ naturaliter: s̄z ppter p̄ncipiū passiuum ppter qd sic mouetur. 2. dist. secundi. q. 10. f. 2.

Mortis in peccato veniali simul cū mortali nō puniret eternit̄

p venialit̄. ex quo em̄ s̄m plenā iustitiā punitiuā semel impossita est pena tēporalis illi p peccato de quouere penituit: nūq̄ isti pro illo debebitur nisi pena tēporalis: ⁊ illa soluta: nulla est alia. 15. dist. quarti. q. 1. Q.

Mortis in peccato mortali nihil haberet retardatiū a pena cōdigna: s̄z motiens in charitate: debitor tñ pene p peccatis cōmissis quoz penitentiā non fecit h̄z aliqd retardatiū a gl̄ia: q̄ nullus duz ē debitor alicui⁹ pene pōt glouificari: quia gloua sicut nec penaz secum patit̄: sic nec debitum pene: q̄ nec simul nec posterius persoluende. 20. dist. quarti. q. vnica. 22.

Mortuū non p̄uat p̄mūz esse christi: s̄z esse simpliciter qd est viuere. ita etia generari dicit acquisitionē esse simpl̄: sed nō necessario priū esse: vide vere concedit x̄ps mortuus sicut genitus t̄paliter: nō tñ cōceditur annihilatus q̄ sicut nō d̄: creatus: ita non d̄: annihilatus: q̄ em̄ opponit creationi dicit annihilationem priū esse. 11. dist. tertij. q. 1. f. 2.

Multa vult deus volūtare signi que prohibuit voluntate beneplaciti: ⁊ noluit omnia fieri que precepit: sicut noluit Isaac imolari: quod tñ precepit: eius aut qd vult deus volūtare beneplaciti oppositum aliquādo precepit: ⁊ hoc est signū voluntatis duplicis: ⁊ duplicitas est quādo aliquis est finis precepti cōsonus recte ratiōi: sicut ibi fuit manifestatio precepti Ab̄ae sicut patet Genes. 22. Tentauit deus Ab̄aam. 37. dist. secundi. q. vnica. 23.

Multe sunt forme dātes esse: q̄
nō sunt actiue. ⁊ ita nullo mō
dant actū scdm. ⁊ talis est p̄ni
tas sicut ⁊ filiatio. Que aut̄ sit
ratio quare q̄dā forme sunt ac
tiue. ⁊ quedā nō difficile ē assl
gnare rōnē cōez: q̄ aliquē sofe
substantialē sunt actiue. aliq̄
aut̄ sofe substantialē nō sunt
actiue. ⁊ aliq̄ q̄litates non sunt
actiue: ⁊ tñ plus pueniūt q̄lita
tes ⁊ q̄litates in aliquo pceptu
cōi q̄ q̄litates ⁊ substantie. Silr
aliq̄ forme substantiales: ⁊ imp
fectiores sunt actiue: sicut ele
mētares ⁊ pfectiores non sunt
actiue: sicut mīxtorū: sicut sofa
lapidis ⁊ aliorū inanimatorū.
aliquē ē mīxtorū pfectiorū sunt
cōicatue sicut animatorū aliq̄
tñ pfectiores non sunt cōicati
ue sui: sicut forme corporū cele
stīū ⁊ forme angelice. non igit̄
videt̄ ratio. quare aliquē sofe
in cōi sunt actiue ⁊ aliquē non
sicut in spālī non v̄t aliqua rō:
quare calor est calefactiū: nisi
q̄ calor est calor: ⁊ ita videtur
q̄ hec sit immediata. calor est
caloris effectiū. ita etiā v̄t q̄
oēs forme de gñe quātitatis: ⁊
oēs relationes de quib⁹ ē mo
do sermo: non sunt actiue: ⁊ de
olibus talib⁹ nō valet. si dāt ac
tum p̄imum: ergo scdm. 7. di.
p̄imi. q. 1. U

Multorū habitūū specie differē
tīū pōt esse aliq̄ obiectū p̄mu
ne: sicut ab obiectis eorū pōt ab
strahi obiectū cōe: ⁊ hoc mō in
scientiis assignat̄ obiectū cōe:
a quo non ē habitus vnus fm
speciem: sed tñ fm genus. 3. q.
plo. 1. di.

Multomāgis odit angel⁹ ppe
tuā detentiōnē intelligēcie sue

in intēsa p̄sideratione ignis q̄
detentiōnē sofālē sui locat̄ dif
finitīue ab igne: q̄ in opposito
p̄mi. s. libero vsu intelligēcie sue
p̄ lperio volūtatis circa q̄dā
q̄ obm multomāgis p̄sistit p̄fe
ctio ei⁹: ⁊ multomāgis deside
rat q̄ in libero vsu p̄tātis sue
motiue q̄tū ad vbi diffinitīue.
illa aut̄ detērio in p̄sideratione
intēssima ignis ipedit p̄mā
libertatē: q̄ p hoc ipedit intel
lect⁹ ei⁹ p̄fecte p̄siderare alia p̄si
derabilia: s̄ detērio diffinitīua
ab igne nō ipedit nisi scdm. s̄
liber⁹ vsu motiue p̄tētis motiue v̄t
nō possit se facere p̄stē cuiusq̄
corpi. 4. 4. dist. q̄rti. q. 2. 2.

Mutatiōes aliē a gñatiōe ex rō
ne sua sofali sunt impfectiores
gñatiōe: q̄ termini eaz̄ inducti
sunt ipfectiores: ⁊ lō ex rōe ter
minorū inductorū ipfectiorū
h̄nt maiores ipfectiōes q̄ ter
mini gñatiōis: tñ aliē mutatio
nes q̄tū ad illū q̄ p̄supponūt:
nō redrūt tātā impfectionē in
subiecto. quātā redrūt gñatio
⁊ hoc v̄t ē mutatio: q̄ gñatio
redrūt in subiecto entitatem q̄n
potētia ⁊ hoc ad eē simplr. aliē
mutatiōes nō: t̄p̄ hoc gñatio
nō transser̄ ad diuina fm illū
q̄ p̄supponit gñatio: puta sub
iectū mutabile: q̄ ē ipfectiō
nis: q̄ v̄t est mutatio nō ē in di
uinis s̄ transser̄ ad diuina in
quātū gñatio est pductio sub
rōne qua est pductio termini.
q̄ termin⁹ ei⁹ est perfectio ter
minis aliaz̄ mutatiōnū. ⁊ sic
bñ pōt per gñatiōnē accipi eēn
tia tāq̄ termin⁹ perfectissim⁹
in diuinis: s̄ nō possit p aliquā
aliā mutatiōnē accipi aliquis
ali⁹ termin⁹ aliaz̄ mutatiōnū.

Octaua

Seccio

qz hoc pcluderet ppositionē in
perfectionē qz terminus cuiusli
bet alteri mutationis ēēt accēs
componibile cuz subiecto. 2. di.
primi. q. 7. f. R

Mutatio nō ēē esse creatioꝝ an
nihilatio nisi ex p se terminis et.
nō autē ex pcomitātibꝫ p se ter
minos sicut gñatio nō est p se
creatio ppter hoc qz terminꝫ p
se a quo nō est nihil sꝫ puatioꝝ
cōsistit est de p se termino ad quē
corruptiōis. iō magis adhuc di
stinguit p se corruptio ab annihila
tiōe p suum p se terminū quē
le nō est nihil siue negatio ab
soluta sꝫ est negatio inapto na
to siue puatioꝝ p tāto ēē forma
posset dici non annihilari. qz ei
succedit p termino nō n ihī līz p
uatiō illiꝫ forme adhuc si utraqꝫ
illarum trōnū deficeret. putati
deꝫ subito puerteret totū ignēz
in totā aquā nō manēte eodez
subiecto cōi adhuc nō esset an
nihilatio qz terminꝫ ad quē de
structionis ignis ēē nō sit p pte
puatio forme ignis: tñ nō est ne
gatio extra genus sed est nega
tioꝝ eludī in forma opposita
positiua. negatio autē in genere
nō pōt esse terminus ad quem
annihilationis. sicut nec talis
negatio pōt esse terminus a quo
creationis. 10. q. q. R

Natura creata est hec
aliqꝫ positio nō ēē
eodē formaliter entitati nature
qz repugnātia ad diuidi nō ppe
tit nature create nisi p aliquaz
entitatē positiuā non sic autēz
vltia entitatē illā positiuā sin
gularitatis opꝫ ponere aliquā
aliā positiuā personalaritatis. 1.
dist. tertij. q. 1. f. 2

Natura creata nō pōt cōicari in

si cōicatioē vniꝫ rōnis a suppo
sito illiꝫ nature: rō est qz effectꝫ
nō excedit cām effectus autē cōi
catus tali supposito est natura
ergo opꝫ qz pncipiū cōicādi sit
natura qz nihil pfectius ipā na
tura est in tali supposito cōicā
te nec aliqd eque perfectuz na
ture. natura autē est pncipiū cōi
cātū vnius rōnis ergo suppo
sito agenti virtute nature cōpe
tit cōmunicatio tñ vnius rōnis
Opposituz est in pductiōe pfo
naruz in natura diuina qz sup
positū istius nature pōt hēre pnci
piū alterius rōnis in pducē
do quorū vtrumqꝫ sit eque p
fectum cuz naturaz ideo vtrūqꝫ
potest esse pncipium cōicādi
naturam: ita hīc potest esse du
plex cōmunicatio ab illis sup
positis que sunt huius nature.
Et insit hic qz duplex est pnci
piū operādi in nobis. s. intellectꝫ
et volūtas eque pfectū ipi natu
re qz idē forme sū vñā opmō:
nem de potētijz a se. 16. di. scōi
Rhdeo. Alterius rō est eius qd
supponit hīc de duplici pncipio
cōicādi nat urā in diuinis non
ast in creaturaz pōt esse talis.
Licet in nobis sit duplex pnci
piū opatiū: voluntas et intelle
ctꝫ et ambo sint pfecta et possint
habere pfectas opationes sibi
adequatas in rōne operatiōis
non tñ habēt operationes ade
quatas sibi in esse: hoc est hꝫ
intellectū nostruz possimus ha
bere intellectionē ita pfectā. hī
cut aliqua pōt nature nostre cō
petere: non tñ intellectio ista erit
perfectuz enōt natura qz intel
lectio adequata intellectui vt
potētie vel obiecto in rōne ope
rationis non est adequata in se

Scoticarum

lectuivel obiecto in esse intel-
ctus igitur voluntas in creaturaz
si sunt principia pducendi opera-
tiones adequatas sibi in ratioe
opationis. non tñ inesse p pñs
multotmagis nec realr adequa-
tas nature cui sunt intellectus et
voluntas ita pñt argui de qbus
cūq; pñcipijs pductiuis in crea-
turis quoz distinctio stat in eo-
dem supposito alicuius nature
in diuinis aut q; pñcipium ope-
ratiuum non tñ equat nature
in rōne pñcipij opatiui s; ē in
essendo opatio ē equat pñci-
pio opatiuo hoc in essendo p
pñs equat nature. Similiter er-
go q; pñcipijs pductiuis equat
nature in essendo ideo per ipz
potest cōicari terminus forma-
lis productiōis adequatus sibi
et nature in essendo. 2. dist. pri-
mi. q. 7. 1.

Natura determinat ad vñū nō qdē
ad vñū pducibile vñū in quaz
numero siue singulare s; deter-
minat ad vñū determinatum
modum pducēdi: q; non est ibi
pñcipium indeterminatum re-
spectu oppositorum sicut est vo-
luntas. 2. q. 4. f.

Natura diuina q̄uis hñi nō pos-
sit in vna psona pluribus pdu-
ctiōib; q; tñ vtraz pductiōe
hñet nām neutra hñet. tñ vna p-
sona pñt plurib; pductiōibus
cōicare nām plures psonē pñt
vna pductiōe pducere psonā
iō si passiva sit tñ in vno nō se-
quit q; ē actiua sit tantum in
vno. 11. dist. primi. q. 1. f.

Natura est pñs naturalr q̄ hec
naturalr vnitas pñcia pñs natu-
raz (vt natura) pñt est naturalr
vnitate eius vt hec naturalr sub
ita rōne est de ea pñsideratio me-

speculationum

taphisicaz assignat diffinitio ei⁹
et sunt ppositiones p se pmo mō
in eodē ergo qd est idē numero
est aliqua entitas quā psequit
minor vnitas q̄ sit vnitas nume-
ralis est realis illi cui⁹ est vni-
tas talis format non est de se
vñū vnitate nūerali pcedo q; v-
nitas realis nō est alicui⁹ enti-
tatis existētis iduob; idiuidijs
sed in vno. 3. dist. scđi. q. 6. f. 1. d.

Natura humana est possibilis si-
cut effect⁹ est possibilis respectu
causae sed nō sicut pfectibile ab
ipso verbo q; verbū nulli⁹ pñt ēē
forma recouerso etiā natura nō
est forma verbi. iō nō dat esse p
informationē sed p vnionē sicut
em̄ ex ista vnione verbū hac na-
tura est homo. ita hac natura
est existēs existētia huius natu-
re. 6. dist. tertij. q. 1. f. f.

Natura humana pñt terminare
creationē gñaliter dictā: termi-
nauit eā. vt ip̄avere dicat crea-
tura nec tñ propter ipsam xp̄s
dī creatura q; esse pñcipium vel
primum huius nature nō est ēē
primum xp̄s iō esse primum hui⁹
nature sequit esse pñm xp̄i q;
esse verbi alud esse primum nō
pñt xp̄s habere. Et si dicatur q;
ista mutatio. s. creatio nō magis
ponit pñm esse termini ac dī
q̄ aliqua alia mutatio. dico q;
hoc est falsum. q; ista specificā-
tionē addit creatio vltra alias
mutatiōes vt sicut aliqd nō ēē
creatura si esset tñ a scđa cau-
p eo q; creati dicit respectū ad
pñm efficiēs. et tamē potest dī-
ci genitum respectu causae scđe.
similiter l; per gñatiōem ac dī-
tur aliqd esse simplr. si tñ illud
nō sit primum esse geniti. et etiā
primum esse geniti sequat nō esse

tale genitum nō ē creatura. 2
 id nō sequit rps est genit⁹ put
 p dicationē puenit ei rōne nature
 humane: ergo est creatura nec
 ē in alijs sequit format^r: ignis
 est genit⁹ ergo est creatura gñā
 liter nisi gratia materie q: esse
 simplr terminans gñationem
 ignis est pmut esse ipsius qd ē
 genitum. 11. dist. tertij. q. 1. 8. E
 Natura nō trēdit hoc statim non
 esse, qd pducit nec ē natura p
 gñationē aliqd pducit qn uiter
 gñationē corruptionē q sunt in
 instātibz tps ptinui sit tēpus
 medium: ideo generatio 7 cor-
 ruptio nō possunt ptinuari sibi
 inuicē perpetuo fm intēctionē
 pñl. 4. phy. tñ nō est icōnemēs
 aliqd esse nō in tpe priuor sta-
 tim non esse sicut apparet de
 mutationē instanti q uon habēt
 esse nisi raptim: statim nō sunt
 2. dist. secundij. q. 4. 8. H

Natura nō pōt sūuū dependere
 ad plura supposita terminan-
 tia: qm uerfatr in dependentijs
 causercāi l3 vna cā possit termi-
 nare depēdētiā plurij causa
 toz. non tñ plures cause in eo-
 dem genere 7 ordine cause pñt
 terminare depēdētiā vnius cāti
 q: pluralitas pōrū arguit plura-
 litatē posteriorē nō ecōuerso. 1.
 dist. tertij. q. 4. E

Natura supma potis inuūuerso
 nō est facta nec fieri tenet pro
 babitr nec oīs gradus btitudi-
 nis possibiles in natura beatifi-
 cabili erunt in regno celorum
 4. 6. dist. quarti. q. 4. f. h

Natura vna est rō formalis essen-
 di in vna spē: s3 dimēsiō nō ē rō
 formalis pñma essendi in loco
 sed tñ rō fundamētalis. illa tñ
 pōt esse vna l3 respectus sint di-

uersi sicut albedo pōt ēē vna l3
 similitudines diuerse sint s3 nō ni-
 si p vna similitudinē sile cōstituit
 formatr in specie similis si autē
 species similis nō posset plurifi-
 cari in eodē nec similitudo. 10.
 di. quarti. q. 2. J. N

Naturavlis est sola illa q ex rōe
 qd itatis est natura fm Aul. me-
 ta. nō p cernēdo rōnē vly vel pri-
 cularis: sed nata in se recipere
 nētriusq singularitatis p esse
 terminatū in suppositoris 7 o
 p hoc q est nata cadere in cōs-
 deratiōe intellectu vna f3 rō-
 nem tñ applicabilis p p dicationē
 nē: plurib⁹ in qbus est multipli-
 cata. 25. dist. pñmi. q. vnica. f. 6
 Naturalitas aliqñ p tinet ad pñ-
 cipiū actiuit^r tñc opponunt sibi
 liberu vno mō: 7 alio mō supna-
 turale. nā agēs naturale vel na-
 turalt^r ē qd opponit^r libero: q
 agit necessitate naturali s3 volū-
 tati vel liberū qd seipm deter-
 minat ad agēdū vno mō sequit^r
 pñs. 2. phy. diuides naturā con-
 tra agēs a pposito. 7. 9. met. c.
 2. 7. 4. de potentijs actiuis irrō-
 nali bus 7 actiuis rōnali bus siue
 liberis. Alio mō ex pte pñcipij
 actiui naturale ē: qd h3 natu-
 ralē ordinē actiui ad passum. 7
 supnaturale qd excedit oēm ta-
 lez ordinē naturalē illo mō qd
 cunctz agēs cātum ē: naturale
 7 solū agēs increatū ē: supna-
 turale. Ex pte autēz passi oppo-
 nit^r naturale vno modo violēto
 prout naturaliter ē: moueri vel
 pati qd patit^r fm pñtā inclina-
 tionē passi violēte rōne qd pati-
 tur cōtra inclinationē passit^r ex
 hoc sequit^r q naturale 7 violen-
 tum nō sunt opposita cōtraria
 immediata immo est inter ea

Ca. 1.

t. c. 49

t. c. 3. 7
10.

mediū qñ. s. passum neutro mō
se hz neq; inclinā ad illō qđ re
cipit neq; ad oppositū sicut su
perficies ad albedinē vel nigre
dinē vel ad mediū. Sequit etia
qđ nō pōt esse violētia in primo
passo. s. materia pma: qđ non in
clinā ptra aliqd cuius est abso
lute receptiū. hęc distinctio il
lorū oppositorū et mediū accipit
in passivē pparat ad formā ad
quā trāsmutat vt autē passum
comparat ad agens a quo reci
pit formā vñ naturaliter moue
ri qñ mouet ab agēte natura
lī sibi correspondente. supnatura
liter aut moueri qñ ab agēte su
pra totū ordinē agētis naturali
ter pportionato sibi sic ergo hā
bemus naturale duplrvt ptinet
ad actiū qđ vt distiguit con
tra liberū et supnaturale et natura
le vt natura duplrvt ptinet ad
passū qđ vt distiguit ptra neu
traliter et cōtravolētū. 43. dist.
quartū. q. 4. f. B.

Naturalitas et supernaturalitas
non sunt pditiones nisi p ppa
rationē ad agēs: talis aut cōpa
ratio nō variat aliquid quārum
ad esse in genere: qđ aliquid po
nit in genere fm suā ppiā qui
ditatē formālē circūscripta rela
tione ad agēs: nec valet dictum
phī. 10. meta. q. corruptibiliter in
corruptibile differūt plusq; ge
nere qđ loquitur de genere phy
sico. sic enī nulla duo sunt eius
dem generis: nisi sint trāsmuta
bilis adinuicē sed idē genus lo
gitur bene potest cōtinere mul
ta que nō pertinent ad idem ge
nus physici: vt ptz de substā
tia corpari: incorporear de quali
tate corpotalir spiritali. 6. di.
quartū. q. 10. 20

Naturaliter actiuo approxima
to naturaliter passiuo nō impe
ditur p cām supnaturalē ipediē
tem: actiuū naturaliter agit in
passiūm: et passiuū naturaliter
patit: et si impediā eius actio p
cām supnaturalē. hoc erit p mi
raculū nouum: sicut pz de igne
trium puerorum in Danieł. 21.
dist. tertij. q. vnica. B.

Naturaliter intelligimus pmo il
la qđ pmo occurrūt ex phātaσμα
tibus. sicut dictū est in qđne se
cunda huius distinctionis. nihil
igī possumus potentia ppiqua
intelligere añ intellectiōē ali
culus imaginabilis iō nō possu
mus intelligere intellm ante in
telligere alterius intelligibilis
ergo nec intellectus pōt intelli
gi a nobis añ intelligere alteri
telligibilis. ergo nō est intelli
bilis añ itellectionē alicuius al
terius. sicut fmū añs est verus
sicut pñs: iō sic itelligēdū est iō
non esse aliqd eorū: qđ sunt añ in
telligere. s. intelligibiliū: nō qđ
añp intelligat nihil sit in actu
sed qđ nō est aliqd qđ possit po
tētia ppiqua intelliēgi a nobis
añ intelligere alterius ppter in
tellectionē nostrā naturalez lei
piētē a phātaσμαtibus. 3. dist.
primū. q. 7. f. 3

Necessariū est terminū (si dōs cē
eris: inquārū exis: non tñ opz
qđ subsistētia. i. incōicabilis exi
stētia sit de ratione termini vi
sionis. essentia autēz diuina est
de se hęc. et actu existens. licet
non includat de sua ratione in
comunnicabilem subsistentiā.
et ideo ipsa. vt hęc. potest ter
minare visionem. absq; hoc qđ
videantur persone. Exemptum
aliquū videē intus in inquārū

exhs. et phs visui fm exhtiam
suā nō opz tñ albi videri tanq̃
subsistens. vel inq̃tum hz rōnē
suppositi. qz non hz rationem
suppositi. nec suppositū in quo
est videt. 1. di. primi. q. 2. E

Necesse est ad actū amādi. siue
ad actū amoris. amari esse pre
cognitū. hoc dicit beatus Aug.
15. de tri. c. 27. sed nō opz ipsaz
dilectionē esse precognitā. pu
ta si offert mihi aliq̃ bonū ho
nestū. nō opz anteq̃ posses ha
bere illū actū amādi circa illū
q̃ p̃cognoscaz illū actū. Ita in
p̃ductione spūs sancti opz eēn
tiā diuinā. cuius amor spirat.
esse precognitā patri et filio ad
hoc vt spirent. sz non opz in isto
instāti originis p̃cedere spiritū
sanctū. q̃ est amor spirat⁹ eē p̃
cognitū patri et filio. sz in instā
ti eternitatis sit tota trinitas
nota cuiq̃ p̃sone in trinitate.
qz distinguēdo iter instātia ori
ginis nō distinguī iter duratio
nē et durationē. sz tñ a quo q̃
sit. 10. dist. primi. q. vnica. R

Necessitas mouēdi fuit i xpō qz
corp⁹ sibi dimissum p̃ priuatio
nē redundātie glorie fuit aīale
et iō nō sub pleno dñio aīe ad p
hibendū passionē in corpe. ideo
fuit in corpe ei⁹ corruptio et re
stauratio p̃ sumptionē alimēti.
sz non potuit fieri restauratio.
ita p̃fectaq̃ corpus semp mane
ret. nisi aīa p̃fectum dhūm ha
buisset supra corp⁹. 16. distinc.
tertiū. q. 2. J. B

Negatio in gñe differt a negatio
ne extra genus. et a priuatiōe qz
priuatio req̃rit subiectū actū v
fm se si est puatio fm se vel fm
genus. si est puatio fm genus
sicut talpa dī ceca. 5. mēta. c. de

priuatōe. Negatio vero extra
genus absolute nihil requirit.
qz equaliter dī de ente et de nō
ente. Negatio aut in gñe quasi
mediat. qz requirit subiectū de
quo dicat. nō tñ aptitudinē ad
formā. talē forte negationē in
portat diuersitas de quo aīa. qz
negat idētatē vel notat nō idē
titatē talē in ente. 23. dist. primi
q. vnica. T

Negatio p̃p tot media ppter
qd de aliq̃ p̃cludi quor p̃nt esse
in ipō cāe repugnātie ad affir
mationē oppositā. alīd vñ
sit cā adequata repugnantie il
lud erit mediū adequatum ad
ostendendum talem negationē.
7. q. q. An

Negatio obligatiōis que nō est
nisi negatio entis rōnis. cā est
gñe. nec ecōuerso. qz sola volun
tas diuina ex sua iustitia deter
minat illam obligatiōē. sz ex
misericordia nō obligatiōem.
16. dist. quarti. q. 2. R

Nihil accepta fyt meritorū nisi
sit libere in ptāte operātis. im
mo illud q̃ est cōe ad meritū
demeritū. q̃ pōt intelligi p hoc
q̃ ē imputabile. req̃rit istā ha
bitudinē ad volūtatē vt i ptāte
sua hātem actū. nihil. n. impu
tat alicui nec vt p̃miabile. nec vt
punibile. nisi sit in ptāte ei⁹ nec
p̃ p̃hōt laudabile vel vitupabi
le. laus. n. quodānō p̃miū ē. vi
tuperiū q̃dem pena. 17. q. q. 10. q. 3.

Nihil alicui⁹ generis dī de deo si
cut dictū est dī. 8. primi. et sicut
absoluta. ita resones q̃ formāl
dicunt de deo nō sunt alicuius
generis. sz transcendētia et passio
nes entis in cōi. qz quicqd̃ pue
nit enti inq̃tum est indifferens
ad finitū. et infinitū conuenit ei

Scoticarū

prīusq̃ diuidat in genere. ⁊ ita est trāscēdēs. 1. dist. scōi. q. 5. ff. Nihil aliū est finis scē: q̃ attin gere p actū p̃prium obiectū il- lius scē. nō q̃ inducat aliquāz formā p actū suū ip obiectū: q̃ scia nō est aliqua qualitas fa- ctīua. 3. q. p̃lo. 1. j. R

Nihil colocat in gñe per pprie- tates metaphoricās: alioquin x̃ps eēt vere in gñe substātie in alate: q̃ dī: petra: ⁊ eēt in gñe alatis irrōnalis: q̃ leo dī: meta phorice: ⁊ in gñe qualitatīs: q̃ deus lux. Ego suz lux mūdi ⁊c. s̃z ex metaphoricis colligenda est. ppria p̃ditio rei in se: ⁊ fm il lā collocāda est i gñe sp̃. sic ei posset sp̃s itelligibilis poni in quarta sp̃e qualitatīs q̃ p̃figu rat alam ipsi obiecto cognito. 6. dist. quartī. q. 10. j. R

Nihil credim̃ de deo qd̃ aliquā imperfectiōnē importat. immo quicqd̃ credimus verū esse ma- gis attestat p̃fectioni diuine q̃ eius oppositū. p̃z de trinitate p sonaz ⁊ incarnatione x̃bi. ⁊ hu iusmodi. nihil em̃ credimus in credibile. q̃ tūc incredibile eēt mundū ea credere. sicut dedu- cit Aug. de ciuī. dei. 22. c. 5. mū dum tñ ea credere nō est incre- dibile. q̃ hoc videmus. 2. q. p̃lo 10. infra. B

Nihil diuere cōpetere alicui fm a. si. a. sit rō trāscēdēs q̃ hoc siue sit rō fōnalis siue fūdanētalis vñ hec ē falsa. for. s̃z colorē ē al b̃. hec aut̃ est x̃a for. fm albedi nē est albus. nūc aut̃ eētia est rō fundamētalis paternitatīs. est tñ trāscēdens s̃z equalitās rō fundamētalis non transcē- dens s̃z adequata: ⁊ ideo fm lo gi cā Aug. pp̃ue locutus est: vt

speculation ū

hec sit vera. aliquo mō p̃ fm essentia est equalis q̃uo ista nō est vera. fm essentia est pater. imo ista est vera. fm inemortaz est pater q̃ ista rō fundamēta lis est adequata relatiōi illi. 6. q. 4. j. Bg

Nihil est in mente opatio. s. que cūq̃ intellectus vel voluntatis vt̃ quecūq̃ pp̃ietas vel p̃ditio realis hui⁹ vel istī⁹. quin totūz ita pateat angelo p̃portionalr p̃nti nō impedito vel aīe nō in- pedite p̃portionalr p̃nti: sicut aīe p̃iuncte appet albedo p̃hs p̃ sensus. illud ergo dictū q̃ so lus deus nouit abscondita cor- dium. versū est vniuersalr ⁊ ex p̃ pria p̃fectione: ita q̃ impossibi le est q̃ p̃ aliqd̃ ipediēs sibi la- teat. nouit ēt vt iudex vlls oim talīū occultoz illo mō quo nec angelī bonī nec malī nec aīe se parate uouerunt. imo de facto beatī multos tales motus non nouēr̃. p̃pter defectū p̃ntie de bite. mali aut̃ multa talis etiaz p̃ntia p̃portionalr nō nouērūt deo impediēte p̃pter cui⁹ impe- di mentū nō p̃nt multa: que tñ nō impediti naturalr possent. 45. dist. quartī. q. 4. 3

Nihil est maius in rōne obiectī obiecto p̃portionato aīe: aliqd̃ tñ est maius: hoc ē maiori mo- do attingibile: q̃ posset ab aīa attingi. s̃z ista maioritas nō est in obiecto: s̃z in actu: qd̃ dedas ro in exēplo. Si ponat aliqd̃ al b̃ vñ visibile fm decē gradus: po- nat visus capīēs istam albedi- nē: vel illud album fm vñū gra- dum: ⁊ alius visus ponat p̃fec- tior illo fm decē gradus. iste visus p̃fecte capiet istud albū q̃ptum ad oēs gradus visibilē

Octaua

Seccio

tatis ei: ita q̄ videbit ip̄m quā
tuin est visibile ex pte obiecti:
tñ si fuerit tertio visus acutior
isto scō: pfectius videbit idēz
albū. vñ nō erit ibi excessus ex
pte graduū obiecti: s; tñ ex pte
act⁹ vidēdi. 1. di. primi. q. 1. §.

Nihil est terminus actiōis pro-
prie. s. de gñe actiōis quin p illā
actionē accipiat esse. et hoc sal-
tē fm illud fm qd est formalis
termin⁹ actiōis illi⁹. vñ ēr filio
dei qd est terminus actiue gñe-
tionis patris p illā gñationem
accipit esse: psonā eē et deū esse
alioquin si nulluz esse accipit
p illā nō vñ esse intelligibile quō
sit ibi aliqd terminās gñationē
que est actio de gñe actiōis. qd
p tanto dico ad excludendum
opationes que dicunt equivo-
ce actiones: illaz qdem termi-
nū nō opz accipe eē: q nō sunt
actiones de gñe actiōis: s; sunt
termini: vt dictū est dis. 3. primi
lib. 11. dist. quarti. q. 3. 20

Nihil finitū p̄tinet fm pfectam
p̄tinentiā formālē et virtualem
opposita formalr: q; p̄tinetūq;
pcedat in deo: pfectissima p̄t-
inentia olum p̄fectionū fm idē
titatē eoz que sunt in eo. nō tñ
pōr cōtinere opposita formalr
absoluta in se: s; in se possit ha-
bere talia opposita virtualr et
relatiua formalr. s; ex hoc p̄clu-
dit infinitas fundamēti. 1. dist.
scōi. q. 5. §.

Nihil h; diffinitionē primo. ni-
si substantia que nō diffinit per
aliqd additū. neq; sicut correla-
tiū addit in diffinitione corre-
latiui: ne sicut subiectū in diffi-
nitione accidētis. talia em̄ hñt
diffinitionē. s; non primo. 3. di.
quarti. q. 1. §.

Nihil ponit in p̄creto in diffini-
tione accidētis p̄creti nisi illud
de quo accidēs p̄dicatur in cō-
creto. 3. di. quarti. q. 1. §.

Nihil nisi sub rōne finiti forma-
liter pōt quietare intellm: itaq;
si nō inq̄tum infinitū formalr
apprehendret. s; infinitas tñ
cōcomitarct. nō plus quietaret
potentiā apprehēsiuā q̄ aliud
intelligibile. accidit em̄ sibi in
finitas vt cōparat ad potentiā
illā. sicut nō plus quietaret vi-
sum triāgulus vt albus q̄ vt ni-
ger. si triāgulus solū inq̄tum
triāgulus cōparetur ad poten-
tiā illā et nō apprehendat p se
illud cōcomitans. sicut essentia
nō quietat nisi vt est essentia vi-
sa et hñs in trib⁹ suppositus. hoc
aut nō cōuenit sibi nisi rōne in
finitatis. 14. di. tertij. q. 2. §.

Nihil pōt intellect⁹ recte dicta-
re. in qd dictatū nō possit volū-
tas naturalis naturalr tēdere.
als volūtas esset naturalr ma-
la vel saltē nō libera ad tendē-
dū in qdlibet fm illā rōnē boni
fm quā ostendit sibi ab intelle-
ctu. Et hoc est q; arguit in spā:
li de āgelis. q; i statu inocētie
nō fuit nō recti q; tūc h̄ potue-
rūt hñe actū nō rectū. potuerūt
aut hñe aliquē actū elicited. et
supponendū est q; habuerūt. et
hoc rectū et nō potuit esse aliqd
actus rect⁹ diligēdo se sup oia
27. di. tertij. q. vnica. §.

Nihil pōt agere in quocūq; or-
dine agēdi nisi pp̄ia virtute. si
cut em̄ dictum est supra q; nisi
habeat formam actiua et intrin-
secam non potest omnino age-
re. ita etiā nisi habeat pp̄iam
virtutem intrinsecam. q; illa
forma est virtus. q; si prius nō

Scoticarum

speculationū

habuit formā vel virtutē. et nūc agit in aliquo ordine. opz q nūc de nouo hēat formā et virtutes in illo ordine. eadē em natura manēs absqz omni mutatione nullo mō est nūc actiua nūc nō actiua. s3 tñ agens dependens ab alio vī agere in virtute alteri⁹ qz huius agens dependētis non sufficit sine illa virtute aqua dependet. magis tñ vī in sūm agere in virtute alterius qz cā scōa qz plus depēdet ab agente superiorū illud qd nō h3 formā actiua in esse quieto s3 tñ recipit in actuali motione qz illud qd h3 formā actiua in esse quieto. Causam ēt scōam. i. que h3 formā actiua in esse quieto agere in virtute alterius nō est recipere tūc aliqd ab illo altero. s3 tñ h3 ē ordinē inferiorē ad illud alterū agens in suo ordine sū. s3 in sūm. i. recipiēs formā actiua in motione agere in virtute alteri⁹ est tūc actualē accipere formā ab eo p quā agit. et ex hoc p3 q cāe pūm in cām scōam. pprie dicā qñ sū agunt nō est influētia noua. que sit creatio alicui⁹ inherētis cause scōe. sed influētia ibi est determinatus ordo istarū causarū in agēdo effectū cōem. In sūm autē qñ agit recipit influētiā. p pūe ab eo cui⁹ est in sūm qz motionē actualē et in motione formā per quā agit in suo ordine. i. dī. quarti. q. 1. Rr

Nihil phiberet formā mixti eq immediate pfcere materiā priam. sicut formā elemēti. et hoc loquēdo de immedatione pfectionis. i. q pfciat materiā nō mediāte alia forma. s3 nō pfcit immediate imedatione trans

mutatiōis. natura. n. seruatur ordinē in trāsmutādo. qz vna forma pcedit aliam in materiā qz tum ad fieri et trāsmutari. Nam prius est materiā sub forma seminis qz sanguinis et sanguinis qz carnis. et carnis qz hoīs itaqz obseruat ordo formarū in trāsmutādo. s3 nō in essendo et pfciendo. et sic dico de formis elementorū respectu forme mixti forma em mixti nō pfcit materiā mediāte forma elemēti. s3 sit ordo in trāsmutari. qz prius materia trāsmutat i formā elemēti qz mixti. ita q nō inducit forma mixti nisi pcesserit forma elementī. 15. dī. scōi. q. vnica. 3

Nihil sufficēter p̄tinet p̄tinentia virtuali ipam notitiā nisi contineat obiectū cognoscibile tantū p̄prium representatiū eius sc3 formale vel eius representatiū virtuale. spēs autē propria obiecti. et si sit respectu eius diminuta in entitate. tñ p̄tinet ipsum primo mō tantū. i. rep̄tatiuum per ipam formā. s3 qñ nō est rep̄tatiū formale obiecti opz q virtualr p̄tineat tale rep̄tatiuum p̄prium. et qñ est rep̄tatiuum sicut obiectū cognitū. tūc opz q p̄tineat aliud obiectū. qd per ipm d3 cognoscit. 14. q. q. 4e

Nimis durum esset dicere q pater teneatur paruulum suum perpetuo damnari permittere. cu3 possit habere aliquem qui eum baptizet cum saluetur a quocūqz baptizetur. etiam si paganus baptizaret secundum illud de confes. distinctione. 4. capī. Romanus. 5. distinctio. quarti. q. 2. f. C

Nimis durū ēēt dicere q q̄tens

Octaua

figurat[ur] in aqua aliter et aliter in alio et alio vase totius haberet nouam quantitatem simpliciter manentibus partibus eiusdem in se et in toto. figura ergo non dicitur ultra quantitatem nisi relationem prius ad se inuicem: vel terminorum includentium partes: hec autem ratio mutari potest partibus manentibus eisdem et in se: et in toto. 12. dist. quarti. q. 4. f.

Nisi cognitis ideis sapiens nemo esse potest. quantum. scilicet ad omnem plenitudinem sapientie. 13. cum deus principaliter sit sapiens sapientia essentie sue ut obiecti. tamen non omnimodo si non saperet creaturam: quod creatura ut intellecta ab ipso: est idea: et ita non intellectis ideis sapiens omnino esse non potest. ponit autem esse sapiens perfectissime in primo instanti: sed non sapiens omnino in primo instanti absque secundo. Si autem idee ponerent quedam relationes rationis in deo non ut formaliter esse sapiens in intellectione earum: quod etiam ibi essent rationes intelligendi antequam ipse intelligerent. sicut alia auctoritas Augustini. haec visio ne sit anima beatissima. Si idee ponunt esse quoditates ut cognite tunc exponenda est de beatitudine: quod potest haberi in creaturis: ut in obiectis: quod certum est quod non est perfectissima beatitudo in creatura absolute secundum ipsum. 5. confessorum. Beatus est qui te et illa nouit: nec propter illa beatorum: sed est intelligendum beatissima: hoc est totali beatitudine possibili beato: non quidem in eis formaliter: sed in obiecto cuius cognitio presupponit istis: et quasi percomitater in istis: in quibus aliqua beatitudo est: 13. non prima. Et si Augustinus aliter loquat[ur] aliter de ideis quasi

Seccio

sint rationes cognoscendi aliquid: cum tamen hic non dicat ipsas esse nisi rationes secundum quas formantur: quod formantur potest in quibus exponi illud dictum eius si alibi dicat: non quod licet secundum: notet rationem formalem intelligendi: sed secundum quas. ut sunt obiecta non prima: nec mouetia intellectus: sed obiecta secundaria terminantia intellectus. 35. dist. primi. q. vni. k.

Nobis est necessarium habitus: quod intellectus noster intelligens ex sensibilibus nihil potest habere unde determinate assentiat tali veritati. et ideo requiritur habitus iudicantis ad assentiendum: sed alius intellectus respiciens totum ens. et per hoc istud ens intuitue bene potest habere assensum de hoc ex rationibus. extremorum visio intuitiue. et ideo sibi non est necessaria fides. 10. dist. quarti. q. 8. l. 2.

Nobilissima scientia est circa nobilissimum genus: vel ut primum obiectum. vel ut consideratum in illa scientia perfectissimo modo: quod potest considerari in aliqua scientia naturaliter acquisita. deus ergo et si non est subiectum primum in metaphysica. est tamen consideratum in illa scientia nobilissimo modo: quo potest in alia scientia considerari naturaliter acquisita. 3. q. prologi. l. 7. c.

Nobilitatis est in inferiori attinere suum superius secundum philosophum. 7. polit. unde sensitiua hominis est nobilior: quod ordinatur ad intellectum quam sensitiua bruti: nobilitas igitur est in scientia ordinari ad actum nobilioris potentie. sed philosophus non ponit aliquam scientiam esse conformem praei voluntatis circa finem: quia non ponit voluntatem circa finem habere praei: sed quaedam motionem simplicem naturalem. ideo nullam posuit posse esse nobilioris

Scoticarum

speculationū

per cōformitatē ad finē. si tñ po
fuisse aliquā praxim circa finē
non negasset (vt vñ scientiā pra
cticā respectu istius praxis esse
nobiliore speculatiua scia cir
ca idēz: puta si aliqua esset spe
culatiua circa illa : circa que ē
scia moralis: nō diceret istā spe
culatiuā esse nobiliores morali
scia. nos autē ponim⁹ esse veraz
praxiz circa finē: cui nata est eē
cognitio cōformis. ⁊ ideo pont
nius cognitiōē practicā circa
finem nobiliores esse omni spe
culatiua. 4. q. 101. l. 1. 2b.

Nolitio cōditionata vñ sufficere
ad tristandū de sic nolito eue
niente: sic ille tristis efficit mer
ces: nec ibi velle oppositū facit
tñ gaudiū sicut nolle cōditio
natū facit tristitiā. talis qdē vo
litio ⁊ nolitio cōditionata suffi
cit etiā ad peccatū mortale qle
forte fuit angelorū nō prius de
ceptorū q̄ peccarēt ⁊ ad meri
tū: quale est in miserāte ex cor
de primo non potēt tñ subue
nire in ope. igit sufficit ad pas
siones psequētes velle ⁊ nolle.
maxime qñ actus volūtatis cō
ditionatus est intēsus. 15. disti.
tertij. q. vnica. l. f.

Nomen cōcretū de per se signifi
cato nō iporat hoc: qd est hñs
siue hñe: sed tñ de modo signi
ficandi: in quo distinguitur ab
abstracto solū: cōcretū em ipor
tat ipsaz formā: qz albū solā qli
tatez significat: vñ iporat hoc
qd est habēs: qz concernit sup
positū habēs suū significatum:
tamē idem significat cōcretū et
abstractū: l3 modus significan
di sit alius. 4. dist. pmi. q. 1. l. 2.

Nomē quodcūqz est signū finitū
etiā si imponat a deo sibi fm

rōnez imensitatis sue. q̄ ad hoc
vt sit alicui intellectui signū nō
opz q̄ illud habeat intellectio
nem infinitā: pōt igit deus quo
cūqz nōle nolari ab intellectu
finito: imo plus: nō pōt deus se
nolare aliquo nōle ita excedēte
nomē. quo notabilis ē a beato:
quātūcūqz pprehēssio dei exce
dat apprehēssionē beatī: nec mi
ruz: qz nec necessario in nobis ē
ppotio nōis ad nomē in signi
ficādo sicut intellectiōis ad in
tellectū imponētis vel dispo
nētis: ⁊ iō nomē ab vtrolibet ipos
tuz pōt esse signū ambobus. q̄
ita hoc nomē impositum a deo
cōprehendēte pōt esse cōe sibi
beato. 22. dist. pmi. q. vnica. l. c.

Nominantē obin sub aliqua rō
ne non opz cōprehendere illud
sub illa rōne: l3 sufficit q̄ distin
cte apphēndat illud dīci. Intel
lectus creatus pōt sic apphē
dere deū sub rōne imensitatis:
qz adā imposuit nōia ppxia di
uersis spēs⁹ aialū. gen. 2. ⁊ tñ
nō pprehēdit illas: qz tñc eq̄ pfe
cte nouisset eas sicut ala xpi q̄
h̄ tenet. 22. di. pmi. q. vnica. l. c.

Nota hic ordinē q̄ sit actus l3
putabit ad laudē vel vituperiū
actus virtuosus fm virtutē mo
ralē actus charitativus et act⁹
meritorius. primus dicit respec
tum ad potentiā libere eliciē
tem actū. secundus addit respec
tū ad virtutē inclināte vel ve
rius ad regulā virtutis. s. ratio
nē rectā vt dictantē. tertius di
cit respectū ad charitatē inclīnā
tē. quartus ad volūtātē diuinā
spāliter acceptantē. actus dicit
cit bonitatē aliquā vltra scōm.
et p̄fectā ad quartū. nō ex na
tura rei. l3 ex dispositiōē volūta

Octaua

Seccio

tis acceptantis. 17. q. 4. §. 1. p.
 Notitia in pte de creatura nō se
 h3 sicut notitia artis vltis respe
 ctu notitie eiusdē i xbo. p3 hoc
 ex pdictis q3 se h3t sicut notit
 ia memorie intelligētie 13 p3
 ma sit q3i habitualis 7 scōa q3i
 actualis: tñ vitas est eque vltis
 vel particularis. 8. q. 4. §.
 Notitia principij ē imutabilis a
 veritate in falsitate nō aliter q3
 simplr est corruptibilis. sic spēs
 intelligibilis ē delevilla vt phā
 rasina s3 imutabilis vera repñ
 tatiōe in falsaz. Sitr obm 13 sit
 corruptibile tñ ē imutabile a ve
 ra entitate in falsaz. 7 iō ē 2 for
 matiū notitie sibi seu causati
 uuz notitie vitatis sue i eēdo
 q3 entitas vera imutabilis i fal
 saz 3tualr 3tinet notitiā veraz
 imutabit cōformē entitati sue.
 Nota etiā 33 Aug. vep. necessa
 riū vel imutabile ē supra mētē.
 Intellige in rōne vitatis euidē
 tis: q3 hāc de se causat imedia
 te nō aut fm eius euidētia sub
 est mēti vt possit sibi appere 3a
 vel falsa: sicut vep. pbabile mē
 ti subest: vt ipa possit facere il
 lud apparere vep. vel falsuz q3
 rendo rōnes hincinde p quas
 pbe3 7 lprobe3. Sic intelligen
 du3 ē q3 mēs nō iudicat de vero
 imutabili: s3 de alijs: q3 dicta
 tio q3 hoc sit vep. hec ē actus iu
 dicādi 7 ē in pte mētis respe
 ctu pbabilis: nō aut respcū ne
 cessarij: nec tñ minus pfecte af
 ferit de necessario: q3 ip3 sit vep.
 7 hec assertio apud Aristotelez
 pōt dici iudiciū. Sic p3 qūo de
 3ctone necessaria mēs iudicat:
 q3 nō ē statiz euidēs ex se. 3deo
 nō determinat euidētiā suipsi
 mēti pōt etiā mēs rōnes soply

sticas adducere 3 eā. per quas
 dissentiat. nō sic 3 pūmū mortū.
 4. met. pōt in mētē venire. Sed
 Aug. vult intm eē in pte iudi
 cātis: q3 nō necessario dētēna
 net ab alio. 3. di. pūmū. q. 4. 1p.
 Notū est hōem posse 3seq sine3
 suuz in aliquo indiuiduo: 7 per
 3ns beatitudinē in illo gradu i
 quo notū est beatitudinem esse
 finē hōis. Et tū3 dicas hoc esse
 impossibile invitiā ista: 3i q3 illa
 impossibilitas nō est nota p rō
 nem naturālē. Cū3 adducis in
 fortuna infirmitate3 corpōis:
 inspectionē virtutis 7 scientie.
 Rñdetur q3 hec oīa repugnant
 pfecte felicitati: qualē notū est
 cōpetere intelligētie: s3 nō qua
 lem notū est posse cōpetere hō
 mini. 43. di. quarti. q. 2. Cc
 Nouitas pōt esse in pductiōe di
 uina pp nouitatē pducti. 13 nō
 sit nouitas in ipso pductēte: q3
 in pductiōe pūna nouitas est
 ex parte pducti: s3 ex cavelle nō
 pōt esse nouitas vel mutatio ex
 parte voliti: nisi esset aliq3 noui
 tas ex pte actus volēdi: q3 act3
 volēdi idem 7 eodē mō se h3s
 nō pōt esse alicui3 nouiter volē
 ti: volutū em nō h3 esse volitum
 nisi pactum volēdi: 7 ita nō est
 nouū in esse volito nisi p nouū
 actū volēdi. sic igit vī aliquatr
 sequi q3 si deus possit aliqd cō
 tingēter causare: pōt etiā 3tin
 genter causare aliqd nouū: q3
 nō est rō quare nō possit causa
 re si sempiternū 3tingēter: sicut
 pōt 3tingēter causare sempitē
 nū: ex quo nō causat necessario:
 q3 em opōteret causatū eē sem
 piternū vī seq ex necessitate cau
 satiōis: vī ex imutabilitate ipsi3
 causantis: quoz neutruz infert

Scoticarū

sempiternitatē. igit̃ potis ē no-
uitas inferri. 1. dist. scđi. q. 2. j. A.

Nulla causatio alicuius cause pōt
saluare cōtingentiā: nisi prima
cā ponat̃ linediate cōtingenter
causare: et hoc ponēdo in prima
cā perfectā causalitatē. sicut ea
tholici ponūt. primū aut̃ ē cau-
san 3 per intellectū et volūtatē 3
39. dist. primi. q. 1. D.

Nulla cognitio abstractiua ali-
cuius obiecti pfectior est cogni-
tione intuitiua: q̃ cognitio ab-
stractiua p spēm pōt esse de re
nō existēte in se pntialiter: et ita
nō pfectissime cognoscī nec at-
tingitur. 9. dist. scđi. q. 2. D.

Nulla creata naturā pōt natu-
rā intellectuāle vel aliqd natu-
rale in ipsa corrūpere: et si possz
diminuere posset aliqn destrue-
re totaliter illā. 18. q. q. j. Aa.

Nulla creatura ē pfecte simpliciter
quin aliquo mō sit cōposita vel
cōponibilis. Et ouo mō cōposi-
ta declaro sic q̃ h3 entitatē cū
p̃uatiōe alicuius gradus enti-
tatis: nulla est creatura h3 en-
titatē fm totā perfectionē: q̃
nata esse entitatis in se: iō caret
aliqua perfectione q̃ ē nata cō-
petere entitati in se: et iō p̃uat̃:
sicut talpa dī esse ceca: q̃ nata
est habere visū fm rōnē aia-
lis: nō fm rōnē talpe. fm p̃hm
5. meta. c. de p̃uatiōe: pponit̃
igitur nō ex re et re positūis: s3
ex re positūa et p̃uatiōe. i. ex
entitate aliqua quā h3: et ex ca-
rētia alicuius gradus pfectio-
nis entitatis: cuius ipm non est
capax: tñ ipsum ens est capax:
sicut talpa fm se nō est nata vi-
dere: s3 fm q̃ animal nata est vi-
dere: nec tñ ista cōpositio ex po-
sitūo et p̃uatiōe est in essentia

speculationū

rei. q̃ p̃uatiō nō est de essen-
tia alicuius positūi. Ad istā etiā
sequit̃ p̃positio actus et potētie
obiectiue: q̃quid em̃ est ens: et
caret aliqua p̃fectiōe entis: ē
simp̃r possibile et tenuius po-
tētie simp̃r: cuius terminus nō
pōt esse ens infinitū q̃ ē neces-
se esse. 8. dist. primi. q. 2. A.

Nulla est cā intrinseca in volūta-
te. Michaelis nūc beati p quas
excludat potētia ad peccandū
pro alias in sensu diuisiōis: nō
aut̃ causa intrinseca prohibens
istam potētiā oīno reduci ad
actum: s3 per causas extrinsecā
est impossibilis potētia illa p
pinqua ad peccandū: v3. p volū-
tatem dei puenientē illā volun-
tatem v3 semp continuet actum
fruedi: et ita nunq̃ possit potē-
tiam suā remorā nō fruendī vel
peccādi reducere ad actū: siqui-
dez nunq̃ cā scōa p̃uēta a cā
superiori agēte ad vnum oppo-
situm pōt potētia p̃opinqua
exire in aliud oppositū. 49. di-
quarti. q. 6. j. B.

Nulla est p̃uatiōe causati et cause
scōe simp̃r necessaria: nec aliq̃
cā scōa causat̃ necessario sim-
p̃r: s3 tñ fm quid. prima pars
apparet: q̃ quilibet dependet
ab habitudine prime cause ad
causatū. Silt̃ nulla cā scōa cau-
sat nisi p̃la cā causante causa-
tuz ei⁹: et hoc prius naturalr̃ q̃
ipsa cā prima causat. p̃la aut̃
nō causat: nisi p̃tingēt. s3 scōa
simp̃r cōtingēt causat: q̃ de-
pēdet ab ipsa causatiōe primi: q̃
simp̃r cōtingens est. scōa para-
s. de necessitate fm quid pt3: q̃
multe cause naturales: q̃tum
est ex parte earum non possunt
nō causare effectus: et ideo nec

Octaua

cessitas est ipm qd: q̄tum .f. est ex pte earū: ⁊ non simplr: sicut ignis: q̄tum ex pte sui nō pōt nō calefacere. tñ pōt absolute nō calefacere deo nō cooperāte sicut pfecte apparuit de tribus pueris in camino. 8. dist. primi. q. 5. Bb

Nulla dispositio inducta ab agēte naturali in materiā est dispōnecessitas simplr ad ale infusio nē. s3 quecūq; sit illa cū se te: neat a pte materie in rōne receptiui ⁊ in potētia ad formā est in potētia dictionis ad ipam aiam intellectiua. atq; dispō ali qua inducta in materiā ab agēte naturali necessitaret deū ad causandū aiam ⁊ informandū corpus. qd falsū est: l3 p̄p̄ ha beret hoc dicere. qz tpe posuit deū naturalr agere ex necessitate nature oē qd agit. ⁊ iō sicut aere exīte summe calido ⁊ summe disposito ad formā ignis. se quis necessario q ignis igniat aerē corrupēdo formam aeris: ita posuit p̄p̄ qd corpe organi co exīte disposito p actionem agētis naturalis deus necessa rio creat aiam in corpe animādo ip̄s. s3 sicut p̄p̄ serrauit i illo principio ponēdo deū causare oia extra se ex necessitate nature. sic theologi negātes ipm in illo principio debēt p̄ter negare in quolibet qd sequit ex p̄ncipio illo. f. qd agens naturale possit simplr necessitare materiā ad animationē passiuā. sed quelibet dispositio inducta in materia ab agēte naturali est in potētia dictionis ad aīationē ⁊ formā respē deī. qz de vōlūtarie ⁊ ptingenter causat qdqd extra se cāt. 16. di. tertij. q. 2. B

sectio

Nulla distantia est ita parua qn sufficiat ad dictionem. q̄tum cūq; n. modicū aliqd recedat ab vno dictionis ita est sub altero. nec est distantia alia qua tā magna etiā si posset ēē in infinitū maior maxīma quā ad illā ⁊ cū extrema se extēdat dictione. 1. di. quarti. q. 1. B

Nulla forma h3 vim p̄stituend aliqd formā nisi tale q̄le natū ēē tālī forma sicut albedo iō h3 vim p̄stituend aliqd nisi album ⁊ que includunt in albo 26. di. primi. q. vnica. 3

Nulla forma pōt auferre p̄uatiōnē a susceptiuo. qd. f. natū est recipere aliā formā nisi emīnenter p̄tineat formā ipam: qz maxīme in aliquo aptitudine ad recipiendū non pōt tolli carentia nisi ponat illud: nec atq; tollit nisi sicut illud tollit formā ergo celi cū nō includat in se formas sferiorū simplr: s3 nec emīnenter eo modo quo eis infini tū includit oia alia: sequit q nō tollet a sua materia p̄uatiōes illarū formarum. si tñ sua materia est capax illarū: vñ illa via ponēdi celū incorruptibilem ir rōnabilis. qz p illā viā nō tollit corruptibilitas q̄tum ex p̄ncipio intrinsecō: l3 saluetq nō possit corripī ab agēte natura li. qz illa forma ita p̄tinet alias q non potest per aliquod agēs naturale expelli. 49. dist. quarti. q. 6. C

Nulla forma potest esse in anima alia ab anima: quā nō possit deus de potentia absoluta delere: sicut posterius a priori quia in hoc nulla potest inueniri contradicō. sed character si ponatur hoc modo est indelebilis. nec

bilis. nec pōt deleri hoc mō : q: nec frute alicui creature pz : q: ē forma supnaturalis: nec pōt frute diuina deleri de potētia eius ordinata: q: ordinauit nullam formā supnaturalēz delere nisi p qd aliqd demeritū inherēs anime. respectu autē characteris delendi nulla potest esse cā demeritoria: cum em̄ impunitur in actu peccādi mortaliter: nihil pōt demereri ipsum tolli. 6. dist. quarti. q. 9. 32.

Nulla ē forma substantialis iformas materiā quin illā psequatur: vel ipsa requirat qualitates pntes: in certo gradu in quo si nō maneāt: nec forma illa iformabit materiā: p hoc lz intellectiua nō habeat ppriā repugnantiā ad aliquā formā naturāle. tñ informādo materiā requirit q̄litates aliquas: in gradu aliquo pfecto: in quo si nō maneāt ipsa nō info: mabit materiā. allic aut sunt qualitates pntes formā priorē: s; non necessaria requirit ad esse forme prioris in tāto gradu in quanto requirunt ad esse intellectuē in materia. 11. dist. quarti. q. 3. 31.

Nulla istarū ppositionū ē per se nota necesse ē est. vel operans actu ē: q: nō ē p se notū ptes: q̄ sunt in subiecto vniri actuali: q: si arguat q: opposituz p̄dicari repugnat subiecto: dico q: non sequitur hoc ppositionē esse p se notā: nisi illa repugnātia sit euident: et etiā cū hoc sit euident vtrūq; extremū h̄re pceptū simpliciter simplicē vel pceptus prium vniri si non sit cōceptus simpliciter simplex. 2. di. pumi. q. 2. 3. 30.

Nulla maior est analogia q̄ sit creature ad deū in rōne essendi

et tñ sic esse primo et principaliter cōuenit deo: qd tñ reali et vni: uoce cōuenit creature. sive ē de bonitate et sapiētia et h̄mōi gradus etiaz sunt in perfectionib; speciez: et p attributionē se h̄nt ad aliquā pfectionē: et tñ est tota pfectio in vna nec ēt tota entitas in suba ita q: accidēs non sit ens: nec habeat formalē entitatē p̄nis p attributionē se habeat ad sbaz. 12. di. scōi. q. 1. 3. 5. Nulla pfectio scōa est in natura intellectuali p quā immediatus attingat bonuz perfectū p̄ per operationē q̄ fm se v̄t eē nō sui grā s; gratia obiecti. perfectio aut prima non attingit nisi mediāte perfectione secunda. 49. dist. quarti. q. 2. 3. 32.

Nulla pfectio simpliciter in deo dependet a creatura: nec etiā necessario simpliciter coexistit creaturaz in quocūq; esse: et iō deū scire. b. put intelligit nō tñ scire absolute. s; ēt put trāsit sup ipm. b. nō est pfectio simpliciter: s; pfectio simpliciter cum addito: qd necessario cōcomitat perfectionē simpliciter. 39. dist. primi. q. 1. 3. 3.

Nulla psona constituit in eē psonali p aliquē respectū ad creaturā nec aliqua p̄prietas psonalis dicit respectū ad creaturā: imo qcquid ē intrinsecum in diuinitis siue absolutū siue respectiū in quocūq; esse reali siue intelligibili abstrahit ab omni respectu ad creaturā: et ē prius quocūq; esse creature: ita q: si p impossibile vel impossibile nihil aliud a deo posset esse in aliquo eē. nihilominus esset in deo qcquid sibi puenit ad intra fm qd cūq; esse eēntiale vel psonale. q: prius intelligit tota tri

Octaua

nitās in esse psonali fm qđcūq
esse qđ creatura intelligatur h3
aliqđ esse. q: qđcūq esse attri-
buit creature siue reale siue di-
minutū illud ē a tota trinitate:
et iō creatura fm qđcūq esse
etius necessario est posterior ol
esse ad intra: et iō nihil intrinse-
cum in diuinis includit necessa-
rio: respectū ad creaturā: que ē
posterior. 18. di. pmi. q. vnica. E
Nulla potētia h3 obiectū ade-
quatum nō abstractū nisi diu-
nus intell. q: nulla res est in q
contineant ola perceptibilia a
potētia nisi essentia diuina. 24.
di. scđi. q. vnica. f. E.
Nulla potētia habituabilis pōt
habere actū ita pfectū sine ha-
bitu sicut cū habitu. Imo quan-
tō potentia est pfectior tāto mi-
nus pōt habere actū pportio-
nabile sue pfectioni: si careat ol
habitu q: ex quo ē sitis ppor-
tio geometrica duarū potentias
rum inequaliū ad habitus p-
portionali pfectinos erit aliq
pportio arithmetica: et ita sim-
pōt magis deficit potentia pfe-
ctor. si nō perficiat per habitū
qđ potētia imperfectior. 17. di.
pmi. q. 2. f. Do.

Nullam realitatē siue absolutā
siue relatiuam h3 pater aliquo
mō p pductionē quā ante non
habuit. et iō quācūq realita-
tem nō h3 in primo signo origi-
nis. Inquantū. f. pntelligit ordi-
ne originis filio. illam nūq h3
bebit. 3. di. primi. q. 9. S

Nulla relatiua pto referunt ad
inuić. ita q: relatiū vrelatum
p: uno terminet relationē. p3 in
creaturis: q: relatiū vt relatum
requit illud ad qđ refert ad sui
esse: et ad sui diffinitionē. ergo

Seccio

illud ad quod refert est aliqđ
mō prius relatio. vt relatiū. si igit
ecōuersio ipm vt terminans res
fertur. h3 pari rōne requit illud
ad qđ refert ppter sui eē. et sui
diffinitionē. h3 circulus eē in ne-
cessario corrigēdo: et hoc ita q
vtrūq exigeret alter. sicut pns
essentialr se vt diffinitōs se: sed
circulū eē in prioritate essentia-
li est impossibile. h3 impossibile
est relatiuū vt relatiuū siue fm
illud esse quo dependet a corre-
latiuo: vt ad terminū: esse ter-
minū depēdentē alteri⁹ corre-
latiuū. 28. di. primi. q. 3. E.

Nulla stella h3 ppositū motū lo-
calem idest q: nō mouetur mo-
tu alio qđ motus orbis in quo
locatur. si em ipsa partem illaz
orbis in qua est relinqueret ali-
quando et ad aliquā aliaz par-
tem moueret. vel sibi nihil suc-
cederet: et ita esset vacuum: vel
aliquid aliud sibi succedere: et
ita corpus celeste esset rarefa-
cibile et cōdensabile: vel posset
scindi. et recedente corpore schi-
dente rursus continuari. vel si
nullum istoz cōcedatur: sequit-
ur q: stella mota semp sit simi-
ctm alio corpore mouente. hec
est intentio Aristo. 2. de celo et
mundo. Si natura dedisset vir-
tutem progressuaz et. 14. di.
secundi. q. 2. B.

Nulla prius supernaturalis pōt
probari inesse: neq: ex actu ali-
quo neq: ex aliqua conditione
alicuius actus: sed nec forte in
vniuersali pōt probari per rō-
nem naturālē aliquam virtutē
supernaturālē inesse anime. 4.
di. quarti. q. 2. B.

Nulla prius infusa pōt corripī et
nobis p aliquē actū nrm quasi

Scoticarū

q natura repugnātie: s3 solum
p cām demeritoriū. aīa em̄ pec
cans demerere q' g'ra nō pseruet
in ea. sic in scō instāti nature
pp tale demeritū: q' pcedens
deus nō pseruat g'am. 7 sic an
nihilat. 1. dī. q'rti. q. 1. Qq

Nulle priuatiōes sunt opposite
in eodē: nisi sint priuatiōes for
maz oppositaz immediatez. cir
ca idē de necessitate sequētuz
7 si sic sit: tūc dico q' puatiōes
sic sunt incōpōsēs. Sic. n. se ha
bēt fōse oppositē q' si suscepti
uū h3 ynā: caret alia 7 ecōuerso
alias eēt p'dictio. si forme p'seq
rent susceptuū de necessitate
tū posset eē sine eis. Sed circa
māz nulle fōse sic sunt simplr
immediate: s3 aliq' sint imediate
resp'cū agētis naturalis: q' nō
agit nisi in quāto: 7 p' p'ns sim
pliciter 7 imediate nō p't attin
gere ad nudā eētā māterie.
nec ēt de p'oss3 facere materiā
sine fōsa fm Arist. S3 hoc fuit
p' tanto: q' ip'e posuit necessa
riā p'nerionē cāp' ita q' impos
sibile eīst fm eū p'imas cās age
re sine scōis: siue cām omnino
p'lmā sine scōa causa: s3 si hoc
negasset habuisset ponere fm
ea q' posuit d' materia q' potuiss
set eam de f'ecisse sine forma.
12. dīstīn. secūdi. q. 2. f. f.

Nulli aliū ab apostolis erāt sa
cerdotes: q' illi soli tunc potue
rūt sufficere: vel si aliū erāt: de
tulerūt apostolis in isto actup
pter manifestationē spiritus. 1.
evidentē q' siebat in collatione
istius sacramēti. vt cuz maior
reuerētia 7 deuotione suscipe
ret pp excellētā ministrorū. 7.
dīst. quarti. q. 1. E

Nulli creature p't eē notū rōnē

speculationū

naturale illō q' ptingēt d'pē
det a sola voluntate diuina cu
iusmodi ē p'tinūtiobilitudinis
iā collate ergo r'minō ē illa cer
tudo in intellū b'ter reuela
tiōe sibi facta a deo: an autē sic
fiat certitudo dānatis de sua
dānatiōe p'tinuanda nō ē eque
certū. 49. dīst. q'rti. q. 6. f. p

Nullibi est ita p'fecta idēitas si
cut in p'sonis diuinis illa. n. q' ē
eiusdē suppositi ad se nō ē re
latio realis. illa autē q' est increa
turis alter^o ad alterū nō ē p'fe
cta: q' nō ē ibi nisi diminutavni
tas. 6. q. q. f. 21

Nulli simpliciter repugnat esse
communicabile nec tanq' cō
municabile dependere nisi sibi
sit simplr proprium aliq' poss
tuum q' si rō repugnātie cōs
cabilitatis 7 dependētie tū cō
municari 7 dependere pōt fm
quid repugnare alicui p' solaz
negationē: q' dum negatio illa
inest: affirmatio nō p't inesse: s3
non p'pter hoc est simpliciter
impossibile affirmationē ines
se: nisi illud cui talis negatio
inest esset necessaria ratio q' ta
lis negatio p'sequeretur: 7 tūc
negatio esset simpliciter pro
pria: alias non esset nisi secun
dum qd propria. Simili enim
modo propria est alicui nega
tio sicut ipi repugnat opposita
affirmatio sola persona diuina
h3 incōicabitatē p'imo modo
quia entitatem aliquaz intrin
secam simplr p'piaz: per quaz
sibi repugnat posse cōicari. na
tura autē creata l3 in se subst
stat: non tū aliquid h3 intrinse
cū per q' impossibile sit ean
dē depēdere. 7 ideo sola perso
na diuina habz propriam p'p
p 2

sonalitate completā nature ho
creata personata in se nō hz: qz
non hz repugnatiā ad posse de
pendere: sed tñ ad actu depen
dere: hoc fm qd. s. duz sibi inest
negatio dependentie actualis
19. q. q. y.

Nullū mō pcedēdū est iheretiam
eē de eētia albedis: & qd mota
de hoc ab aliqb' v' eē trufatica
& sine itel' uti eē aliqua euidē
tiāz haberet q'rere: an illa re lo
sit eadē albedini non tñ p' hoc
an sit de eētia ei: qz nihil ē de
essentia alicui' nisi qd p'inet in
trinfecē ad q'ditate ei' respect'
aut aliqd hz sit idē fundamento
sicut dictū est de respectu crea
ture ad deū nō tñ est de q'ditate
eius: qz tunc nulla essentia crea
ture esset absoluta. 12. distinc.
quarti. q. 1. f.

Nullū pcepto astrigit qd actua
liter oēm actū suū ordiare in
deū vel virtualiter. 17. q. q. f.

Nullū bonū recōpēsa de' fm iu
sticiā retributiuā nisi p' aliqb'
meritū cui cōf'ndet illū bonū &
iō illū meritū qd v' esse in cele
bratōe misse: missa est nō pōt
esse meritū abstractū sicut idea
platonis. ergo opz q' sit reat'
aliqb' meritū vel ergo totius ec
clesie vel alicuius mēbu. nō est
aut toti' ecclie nisi qz alicuius
p'is nō est aut p'is male & mor
tue in toto sicut esset p'is v'ue
l ex'itiaz opantis in charitate.
ergo in missa nō est tñ meritū
cuiuscunq' q' est mali sicut q' h'
est bonū p' p'ho deus s'z iusticiā
retributiā non hz alicui in ec
clesia nec toti ecclie recōpēsa
re tñ bonū p' ista sicut pro illa
13. dist. quarti. q. 2. Q.

Nullū creatū est p' deū: cū deus

sit simplicissimus s'z oē finitū cū
sit minus illa entitate finita cō
sumenter pōt dici p' h' nō sit s'z
aliquā p'positionē determinatā
q' excedit in finitū hoc modo
omne aliū ens ab ente finitō
ens p' p'icipationē q' capit par
tem illius entitatis q' est ibi to
taliter & perfecte. 5. q. q. Ba.

Nullū membrū opz dare q' q'ris
v' r'ū beat' videat deū vel aut
noīte exaudire vel saluare pctō
rem oīatē: nedū salute finitū
lius q' otat: s'z nec de exauditiō
ne illius oīonis quā nūc offert
non eē sequit deus reuelat pe
tro Joāne. nūc petere. a. p. me
rita petri. ergo reuelatur petro
Joāne saluādū vel nō saluādū.
nec ē sequit. ergo sibi reuelat
Joāne exaudiēdū vel non exau
diēdū in ista petitiōe. tñ esto q'
reuelaret sibi istū exaudiēdū vel
non exaudiēdū in ista petitiōe
non sequit ergo frustra otat: qz
sicut de' vult illū saluare & exau
dire: ita vult p' determinata me
diat' pote p' ofouem talis bea
ti ipm p'sequi. si autē reuelet pe
tro determinate q' deus noller il
lam orationē exaudire petrus
non esset sibi mediator in oran
do si vero nō reuelat sibi q' velit
nec q' noller petrus orat expectās
vt orationez suā p'sequat deter
minata reuelatio exauditiō vel
salte determinat effectus exau
ditiōis quātū ad ipm petentēz
45. dist. quarti. q. 4. f.

Nullum peccatum mortale qd
inest post baptismum potest de
leri sine penitētia: q' illa est se
cunda tabula post naufragium
4. dist. quarti. q. 5. f. C.

Nullū relatiuum p'mo refert ad
correlatiuum vt ad terminū in

speculationū

S.C. 4.
S.C. 15.

Nullū supernaturalē pōt rōne nat-
urali ostendi in effeivatori vel
necessario reqri ad pfectionem
eius. nec ēt hīs pōt cognoscere
illud sibi inesse. igit impote est
hoc pbare ptra pīm rōne natu-
rali. Si autē arguit ex creditis
non est via ptra pīm qī dīmīssaz
creditā nō cederet. Uī rōnes
facte ptra eū alterā pmissarum
hnt creditam vel probatam ex
creditis. tū non sunt sibi nisi p
suasides theologicē ex creditis
ad creditum. i. q. p. iol. B

Nullus vniversale in creaturis est
realiter vnum. hoc em̄ ponēdo
esset ponere q̄ aliq̄ natura crea-
ta non diuisa p̄dicaret de mul-
tis indiuisis p̄dicatione dicen-
te hoc est de hoc sicur dī pf̄ est
deus filius est idēz deus rñ in
creaturis est aliq̄ cōe vn̄i-
tate reali minou vnitate nume-
ralis illis q̄dē cōe non est ita cōe
q̄ sit p̄dicabile de multis lz sit
ita commune q̄ non repugnet
sibi esse in alio q̄ in eo in quo
est. 3. dist. secundi. q. 1. k.

Nullus act^{us} est sufficienter bon^{us}
moraliter ex rōne agētiōis vel ob
iecti: nisi amare deū. qđ nō pōt
esse p̄tra rectā rōnē. Imo neces
sario est p̄z rectā rōnē qđ talis
actus tēdāt in tale obiectū. hoc
aut^{em} est. qz obiectū est finis vlti
mus finis scilicet deus quolibet
ordinato ad finē illo modo quo
potest finem amare. 26. Distinc.
quarti. q. vñica. C

Nullus actus est pfecte bonus
ex gñe tñ siuc ex solo obiecto.

nisi amare deū necquālus ex ge-
nere siue ex solo obiecto nisi odi-
re deū incurrū actū op3 specifi-
care. nec est circūstātionabilis
q3 ex ghe h3 iste act3 q3 est ama-
re deū q3 sit bonus odire q3 sit
mal3 vñ loquēdo de amore ami-
cie deua non pōt nimis amari
nec aliq3 potest deū bene odire
26. dist. quarti. q. vnica. f. c.

Nullus beatificat remanēs obli-
gatus ad penā soluendā. q3 vel si
mūl soluendā cū gloria q3 ē im-
possibile q3 ad. nūus sūm dispo-
sitionē diuinā gloria illaz pena
quecūq3 repugnat3 post glori-
ficationem soluendā: q3 similr
est impossibile q3 de3 disposuit
illā gloriā in quocūq3 finalē eē:
ira q3 nō sequet3 aliqua pena: er-
go op3 aīglorificationē remitti
vel deleri illā obligāonez ad
penam quād3 obfustinēdā. 14.
dist. quarti. q. 14. 3

Nullus conceptus quē habemus
de deo pprius sibi nō pueniēs
creature est simplr simplex. vel
saltē nullus. quē nos distictē p-
cipimus esse pprius deo est sim-
pliciter simplex. 2. dist. primi. q.
2. f. c.

Nullus dolor simplr repugnat
qualitati mixti simplr requisite
ad vitā q3 p3 satis q3 iūno cau-
satiua doloris magis videt3 re-
pugnare s3 illa nō repugnat lī
cuz nec vnū p3rariū inesse reali-
tati aliq3 in esse intēctionali. Appa-
ret ēt p3 An. 21. de ci. c. 3. Non iō
mon poterit illa corpa q3 dole-
bunt subdit. Cur corpa q3 aialī
bus dolorē possunt inferre mor-
tem vicro inferre nō possunt nisi
q3 non est p3s vt moiet3 faciat
q3 dolorē facit non est ergo ne-
cessariū future mortis argumē

tum. 44. dist. quarti. q. 3. f.

Nullus est cui dens pauca do-
nat q3 pauca pmissit qñ sit eide
ali3 beneficium datū magis q3
donare. i. remittere plura. f. pfer-
uare euz ab ali3 in que cadere
potuisset ceclisset nisi pferua-
tus a deo fuisset t3 hoc consonat
glo. Aug. sup ill3. Et pmissa et
non pmissa donant q3 null3 est
q3 aliqua pmittat q3 alius possit
eamdem pmittere nisi pferuaret3
igitur ille cui dimittit tenet pl3
diligere supple ex cā remissiois
sed alius tenet diligere ex alia
causa q3 non habuit dimittēda
q3 sine pseruatione diuina esse
non potest. t3 ec causa requirit
simpliciter maiorem gratitudi-
nem. 22. dist. quarti. q. vnica.
infra. O.

Nullus est gradus in alteratiōe
ad quē necessario sequat3 corru-
ptio forme substantialis altera-
bilis. sed ille q3 est prim3 in vno
alterabili pōt esse non primus
in alio alterabili loquēdo respe-
ctu corripētis vel generātis in-
trinseci imēdiate se habētis ipi
alterāti. Esto cū q3 gradus ali-
q3 quasi primus illi q3 est in cō-
possibilis forme aq3 iducet3 in
aquā ab aliquo agēte statiz se-
queret3 corruptio ipius aque si
in illo agēte esset forma p3 quas
posset corripere aquā. si autēz
nō sit in illo forma corruptiua
aque nō corrumpet3 forma aq3
ab illo agēte s3 forte ab aliquo
agēte inuertiāli iducēt3 istā for-
mā ad quā materia est disposi-
ta. 12. dist. quarti. q. 3. Q.

Nullus habitus elcūas potētīā
pōt habere obiectū q3 trāscen-
dat p3mū obiectū potētīe q3 tūc
ille habit3 nō esset illi3 potētīe

szvel esset in se potētīa vel face-
ret potētīa esse aliā ab ista sicut
haberet aliū obiectum primū
14. q. 4. 1. Q.

Nullus metus pōt inducere ali-
quē ad peccatū mortale sicut rectā
rōnē qz nō pōt esse maius ma-
lum qd imminet qd sit istud pec-
catū. qz nulla pena solū peior
est qd culpa mortalis. 29. distin.
quarti. q. vnica. C.

Nullus pñs ponit necessitatem
agendi extra ppetere substantiis
separatis quasi illa pducta pñ
cerēt aliquo mō ipsas substan-
tias pducētes sz qz ex plenitu-
dine pfectiōis illarū substantiarū
est qd necessario se diffundāt ad
alias. 48. dist. quarti. q. 2. B.

Nullus pcessus in ordinatis acci-
detaliter pōt pcedere in infin-
tum vel p pñuā diuersitatem
nisi in virtute alicuius essentia-
liter supioris tota illa diuersita-
te. 49. dist. quarti. q. 2. J. Q.

Nullus tenet ad aliqd pceptū dī-
uini nisi p aliquē idoneū et au-
tentici sibi p mulget vel fama
veridica et testimonio bonorum
cui d3 qlibet rōnabiliter crede-
re hoc intelligo de lege positi-
ua q nō est nota iterius i corde
nō ergo p solā istā inidōē pce-
dentē p mulgationē obligat po-
pulus necessario ad baptisimū
et hoc maxime de isto pcepto qz
erat tātūmodo positū illō au-
tē positū qd pcessit de circūci-
sione nō debuit statim dimitti.
ex quo certum fuit qd a deo fue-
rat institutū nisi etiā certitudo
fieret istō secundū fuisse datū
a deo hec autem certitudo de
scōo non poterat haberi sine p
mulgatione autentica. 3. dist.
quarti. q. 4. C.

Nullus maior nec pprehēsor or-
dinate pōt fruīna psona nō fruē-
do aliā hoc est nisi habitualiter
fruat alia hoc est qd sit in pria
dispositiōe fruēdi alia. si distin-
cte illa pcepta ab illorū nō stat
fruitio vnus psona cū odio al-
terius psonae. qz sicut dicit sal-
uator in Joā. c. 15. Qui me odit
et patrem meum odit. 1. dist. pri-
mi. q. 2. J. B.

Numerus nō est talis modus signi-
ficādi grammaticaliter quales
sunt alij modi grāmaticales qd
pñse dñt modū concipiēdi rem
absq aliquo reali correspōdēri
tali modo pceptiendi nec dñt ali-
quid in re. a quo moueri possit
intelectus ad talē modū acci-
piēdū sz numerus vere includit
rē subtractā rē sequit homines
currūt. ergo plures hoīes cur-
rūt sz nō est sic de alijs pñsignifi-
catius nolū vel verbi qz non se-
quit deus est generis masculini
ergo deus est masculus qz ad ma-
sculinitatē sufficit aliqd in re. a
quo iste modus pceptiēdi possit
accipi puta actiuitas. 2. dist. inc.
primi. q. 3. J. C.

Numerus minor potētaliter seu
materialiter acceptus est pars
maioris pars autē h3 rōnem ma-
terie et habet. 5. met. pñs in dñt
totius vt ex quo cause sunt idē
ibidem horum autē hec qdem
quasi subiectum vt partes. num-
erus vero minor actualiter
et formaliter acceptus non est
pars maioris. nec ab ipso sic ac-
cepto dependet maior in essen-
do. 7. q. 4. 1. B.

Nunquam esse essentie separaf
realiter ab esse essentie tamē
non pōt aliqd creari id est pro-
duct ad esse simpliciter de nihī

T. c. 3.

lo. i. nullo mō ente. nec simplr
nec fm quid. nihil em creatur
q nō prihabuit esse intellectū
vel volitū. ⁊ inesse intellecto fuit
possibile formalr tūc fuit qua
si in potētia ppinqua vt posset
esse obiectū opotentie. ⁊ ponī
in esse simplr. pōt tñ aliqd. pdu
ci. l3 nō creari de simplr in nullo.
Id est nō aliquo fm eē essentie
nec f3 eē existētie. nec fm aliqd
eē fm qd. qz creatura pducit in
esse intelligibili nō de aliquo eē
nec simplr. nec fm qd. nec possi
bili ex pte sui in isto eē. istud tñ
pduci nō est creari qz non ter
minat ad esse simplr. f3 fm qd.
1. dist. in. secundi. q. 2. C

Nunq̃ est gen° sine aliqua ptia
li realitate in spē. q nō pōt eē i
vere simplici. 8. di. primi. q. 3. 2.
Nunq̃ in quatuor primis li. le
gis inuenit deū diuinitū pcepit
se moy si nec aliq. iō isto magis
p̄cise moy si est imputādū sicut
ola que sunt in Deutero. ⁊ non
alibi q̃ illa que alibi locutus ē
deus ad moy sen. ⁊ hec rō est cō
grua qz latatiōes p̄nentes ad
industriā humanā deus nō ita
voluit ponere in scriptura tan
q̃ a se platas f3 sicut a serulo.
suis. vñ ⁊ subleuationē laboris
moy si qui tota die sedebat ad
iudicandū pplm deus nō per
se immediate exp̄ssit. f3 iethio
cognatus moy si tanq̃ ad hu
manā industriā p̄nens exp̄f
sit. 33. dist. quarti. q. vnica. j. C

Nunq̃ est trāsitus a dictione
ad dictionum sine mutatione
p3 ex diffinitione mutationis.
si em nulla mutatio esset in ali
quo. nō eēt rō quas magis vnū
dictionis possit modo eē ve
rū q̃ reliquū. nec quare magis

vnū falsum q̃ aliū. ⁊ ita vel am
bo simul falsa. vel ambo simul
vera. 30. dist. p̄mi. q. 2. j. b

Nunq̃ est visio circa aliqd sub
rōne colous p̄cise. ita q nō sub
rōne hui⁹ vel illius coloris. p̄
ta albi vel nigri nisi illud videat
ur a remotis vel imp̄fecte. vi
sio aut alicuius sub rōne color
is p̄cise nō est p̄fectissima sed
imp̄fectissima: qz si dicat p̄fectis
sima operatio potētie est circa
primū obiectū ei⁹. Dico qz vñ
est nō primū adaequatione: sed
primū p̄fectione qd v3 est p̄f
ectissimū p̄tentorū sub primo ob
iecto adaequato. ⁊ iō dicit p̄s.
10. ethi. qz delectatio p̄fectissi
ma est in opatione circa opti
mū olum eoz que sunt sub po
tētia hoc est circa optimū con
tentū sub obiecto adaequato il
lus potētie. 3. di. p̄mi. q. 2. E

Nunq̃ per ingenū ad verā fel
licitatē humane nature p̄s po
tuit pertingere nec affirmatiue
nec negatiue. non negatiue: qz
falsum demonstrari nō pōt. non
affirmatiue qz sensibilia ad hoc
sufficiēter nō pducunt vñ tanq̃
dubius nūc videbat sentire qd
nō essz vera felicitas cui posset
succedere miseria nūc q nō pos
set esse a illa felicitas hōis: qz ne
sciuit v felicitate alteri vltē ab
illa: ⁊ illa nō est felicitas iuamif
sibilis: iō nō op3 in hoc eis au
ctōritati iuniri. 49. dist. in. quar
ti. q. 6. U

Non cecidit aliqua spēs angeli
ca tota. l3 forte de qualibet spe
cie ceciderit aliqd. 2. o. di. tertij.
q. vnica. E

Non p̄gruunt eodem circumstan
tie actui: vt actus est diuersorū
agentiū. nō em voluntati crea

te pgruit ita intēse velle aliqđ obiectū bonū sicut voluntati in create & intēso actus respectu obiecti in agēte creato & increato est differēs multū in eis. & saltez quicqd sit de pformitate voluntatis create & increate i oibus circūstantijs non sufficit pformitas in bonitate actus & obiecti: qz pōt esse diffōinitas in alijs circūstantijs: que necessario requirunt ad bonitatē actus voluntarij. 48. distin. primū. q. vnica. j. B

Non credo q merita mortificata oīno nihil faciāt in acceptatione diuina ad primā gratiam dandā huic lapso: qz si fm strictam iustitiā ille inimicus dei non sit dignus de ppinguo ad aliquā grām & gloriā. tñ excelens misericordia dei ppter precendentia merita lz mortificata citius dat grām ad resurgendū sicut credo q pfectior grauius cadit ppter maiore ingratitudinē. ita credo q ceteris paribus citius resurgit ppter dei benignitatez merita pdicta ad hoc aliquat acceptantē. vnde aliqui audiui de viro pūssimode pfecto & postea pfundissime lapso cum ppter facinora sua esset morti adlucatus misericordissime visitato pfectissima penitētia sibi subito inspirata est Istud bñ dz alligere quemlibet ad semp meritore agendū pro viribus: qz siue māsūrus siue lapsurus sit nō erunt ista in obliuione totali coram deo. 22. di. quarti. q. i. k

Nō credo q beati p solent abso lute de penis damnatorū: qz nec deo q est iudex inferēs penā cōsolat absolute. vt pz per sctas

theu mesolabor sup inimicos meos. obiectū em circa qđ ordinat est natura nuda. & illā non ordinat ad penā nisi ppter rōnē mali. nō ergo gaudet de eis nisi ppter iustitiā iudicis si est immo qz est nolita ab eis. aliud autē culpa est nolitum ab eis. Aliter tñ est i eis velle qđ in deo qz deus est iudex voluntarie inscens: sz in eis nō est nisi velle cōplacētie in qtuus est eterni natū a iusta voluntate diuina: & si placeret deo: vellent liberationē corū: vel saltē nō displiceret eis si placeret deo: & sic pz q nō acceptant penā vt primū obin: sz vt est a iustitia diuina inflicta eis. 50. di. quarti. q. 3. j. D

Nō credo semp cām scōam que vocat qñq instrumentū recipere motionē spālem a cā prima: sed tñ hęc subordinationē aliquā forme sue actiue ad formā actiū alteri: per quā subordinatiōem cā priorē exeunte in actū i suo ordine causandi: scōa nata est exire in actū in suo ordine causandi: & sic scōa dī mouēs motū: non recipiat motionē a prima per quā moueat sz qz in motionē suā dependet ab alia prius naturalī acti mouēre. 13. dist. quarti. q. i. j. Cc

Non dz quis facere p pceptum manens pceptum. sz si reuocet tñ licite pōt eligere illud sine peccato: & de pōt facere de nō licito licitum. & de pcepto nō pceptū. 50. di. quarti. q. 2. j. E.

Non dicebat rps in triduo corpū qz non fuit indiuiduum corpis nec corporeus qz nō habuit totaz naturā sibi vnā cuius corpus natum erat esse pars. & sic denolare totum & hęc naturaz

Nota= biledo cumen tum.

totam vt totū denolatur a pte. Sed nunqd pōt aliquo mō denolari ab illis. s. alaz coipe: Di co q sic. si eēt nota imposta: sicut si accēs dependeret ab aliquo: sicut a supposito tm: nō si cut a subiecto. vt si aliqd sup- portaret vt sustēteret ipz accēs ita th qd nō informaret ab acci dēte. adhuc posset denolari ab illo: si esset nomē impositū. non posset th dici albus nisi forma res posset th dici hfe albedine: ita xps in triduo vel xbum pos- tuit dici hfe alam et corpus. s. nec fuit ala nec corpus nec ala tum nec corporeū ppter dictas cās: pōt ēt denolari a toro illo qd resultat ex pibus illis: ex coipe: ala: th cū determinatio ne distrahēte. s. q fuit hō mo- tuus. 22. di. tertij. q. vnica. 3. R. Non dī aliqd fieri raro vel vt in plurib: qz ipm in se ptingat fre- quēter vel raro. frequētius em lapis cadēs frāgri caput: qz lu- na ecliptet. s. ista differētia dī intelligi per cōparationē al(cu- ius effectus ad suā cām. et dī il- le effect⁹ eueniēs in maiori pte q hz cām determinatā ad suū euentū: que vt in plurib⁹ pdu- cit effectū. Raro dī euenire: qn non hz certā cām determinatā ad suū euentū: s. th puenit ex aliqua cā ordinata ad aliū effe- ctū impedita th ab illo effectū: ad quē ordinat: et th ex tali im- peditione puenit istud raro. ac- cipi ēt raro vel vt in pluribus: put dissūgit inter opposita pdu- ctoria non put inter desperata dissūgit. 2. di. primi. q. 7. i. S. Non dicebat adā immortalis aī culpā p aliqua intrinseca: que postea fuissent corrupta p pñi

s. per gratuita sibi collecta vide- mus em aliqd q ex parua cul- pa subtrahunt maxima bñficia s. p illa nō infligat maxima pe- na: imo modica: et iō pōt dici q mors que debet peccato adei: s. sit pena gñalior: et magis extē- sa q alia quēcūq pena. homi- ni p quocūq pñto. data nō th est maior pena q illa q debet pec- cato mortali. nā s. adā p pñm suū amiserit iustitiā originale: p eoz p tota sua posteritate nō seqtur ex hoc q mors psecuta p subtractionē illi iustitie sit gra- uior pena: sicut nec deheredē- tatio que sequit deheredatū et posteritatē totā est grauior pe- na q decapitatio vñs hoīs q nō sequit decapitatio alicuius o posteritate. nec exultatio al- cuius quā sequit tota posteritas est maior pena q illa decapitatio. 21. dist. scđi. q. 2. 2.

Non distinguunt in diuini pduc- tiones p modū nature voluntatis: nisi qz principij quo pdu- cēs. pducti aliter: alit se hz ad pductionē et pductum: qz hec naturalr: hec libere. 7. di. primi q. vnica. i. 20

Non distinguo q̄tum ad rōnem peccati mortalis inter raritatē et frequentia perituri: s. iter de liberationē et indeliberationē: ita qd deliberatio pcurrēs red- dit pñm mortale graui⁹: et hoc siue semel: siue quotienscūq: et indeliberatio excusat etiā siue semel siue quotiescūq. 39. di. tertij. q. vnica. C

Non dubito quin vera sit pphe- tia xpi quā recitat xps. Joā. 5. Ego veni in uole patris mei et nō accepistis me. si ali⁹ venerit in noie suo illū suscipietis ergo

Scoticarū

ad minus ex hōbo xpi erūt per-
uertendi: qz adherēbūt illi pes-
simo anti xpo: de quo est sermo
xpi p̄dictus. et si dicas qv̄sa de
structione anti xpi illi q sibi ad-
heferant cōuertent. dico q p
tā paucis sic tarde puerēdīs
nō opoueret tot iudeos in tot
p̄tibus mūdi tātis t̄pibus susci-
nere in lege sua p̄sistere. qz fina-
lis fructus de eis ecclie est et erit
modicus vñ sufficeret aliquos
paucos i aliq̄ insula sequestra-
tos p̄mitti legē suā seruare. de
qbus tandē illa p̄phetia Esaiē
impleret. 4. di. quarti. q. 9. i. A
Nō est actus purus. q caret ali-
quo gradu actualitat. sicut nō
est lux pura. que caret aliq̄ gra-
du lucis s; cū illa luce impura
nō misceat aliqua alia entitas
positiua. s; tñ carētia p̄fectio-
ris gradus lucis. 8. dist. p̄mī.
q. 2. 8. E
Non est admirandū si sollicitu-
dinē tantā p̄nīctectia in ordi-
nādo mīrmonia. qz cōitas xp̄ia
no p̄v̄tīl matrimonio. p cuius
vsu multiplicat p̄p̄s xp̄ianus
et iō sic ordinari d̄yrt in eius d̄-
ctu et vsu vitent ea que obulāt
charitati siue in deū siue in p̄ri-
mū. et seruāda sunt que p̄gruūt
honestati. vt sic honestū matri-
moniū xp̄ianū p̄grue significet
illā b̄ndictam p̄unctionem xpi
et ecclie de qua dicit ap̄lō. sacra-
mentū aut hoc magnū est. dico
aut in xpo ecclia que p̄unctio
nūc est p fidem et aliquale dile-
ctionē. s; in patria erit p visio-
nē et p̄fectam fruitionē sp̄se nō
habētis maculā neq̄ rugā ad
sp̄sum speciosum p̄e filiis ho-
minū. 4. 2. dist. quarti. q. vnica.
infra. 2

speculationū

Non est aliq̄s articulus arctan-
dus ad intellm̄ difficultē nisi ille
intellm̄ sit verus. s; si verus est
p̄batur euidēter esse verū. opz
p̄m̄ illū intellm̄ tenere articuli
qñ inquirīt in sp̄ali. qz nullus
aliq̄ intellm̄ sp̄alis verus est. 11.
dist. quarti. q. 3. i. f.

Non est p̄dictio albedinē eē sine
cōparatione ad sup̄ficiem. est
aut p̄dictio silitudinē esse sine
cōparatione ad fundamentū. et
iō illa cōparatio nō est eadē al-
bedini. ista aut est eadē silitudi-
ni. nihil aut aliud est silitudinē
eē q̄ habitudinē huius ad hoc.
nec tñ dico q̄ refo ad qd cūq̄
cōparet̄ se ip̄a cōparat. qz p̄t cō-
parari refoe rōnis que nō est
ip̄a. s; et forte p̄t cōparari re-
latione que nō est ip̄amet sed q̄
est reat̄ alia a se. sicut p̄portio
nabilitas fundat in p̄portione
s; hoc dico q̄ refo se ip̄a et non
alia cōparatōe cōparat. si tñ cō-
paret ad qd cūq̄ sine quo est p̄-
dictio ip̄am esse. 3. q. 9. i. p.

Non est consilis ordo iter patrē
generantē spirantē. sicut est in
ter patrē spirantē et filiū spirā-
tē. vñ non est intelligendū p̄
spirat an̄ q̄ fili⁹ sp̄iret. sicut p̄i⁹
origine p̄t generat q̄ sp̄iret p̄-
pter ordinē principiorū in p̄du-
cēdo. qz tūc fili⁹ nō spiraret quē
admodū sp̄s. s; nō p̄t ḡnare fi-
liū iā p̄intellectū ḡnari. S; est
iste ordo. qz in patre est primo
vtraq̄ secūditas a se. sc̄o est i
p̄fe actus prime secūditatis. et
tūc in filio ē sc̄ba secūditas. ter-
tio est actus sc̄be secūditatis si-
mul a p̄fe et filio habentib⁹ tūc
simul illā secūditatē adiuc̄ tñ
cum aliquo ordine. qz ille act⁹
est patris a se. fili⁹ autem non

a se: s; a pfe. sicut nec in scōo s; gno ē illa fecūditas fili; a se: s; pfiō ē a se. nō ē g̃ ordo o: igitur inter spirationes pfiō et fili; q̃si spīret pater in al: quo signo o: i gnis: in quo nō spīret fili;: s; l eodē signo originis simul spīrāt: est tñ ibi ordo spirantū: in spirando: q; pater in illo tercio signo originis spīrat a se: fili; aut nō a se. 12. di. primi. q. 2. f. 2. **Nō** erit cō: pus gloriofum subtile p carentiā alicuius ptiā materie: s; p possibilitatē existendi cū alio corpore fm libitū voluntatis aīe sue: nō tñ et se effectiue: s; p aliā causam. f. volūtatē diuinā. 49. di. quarti. q. 16. 2. **Nō** est dandū diuisionē fieri alicuius p̃tinuū in aliquo imediatō. s; in aliquo mediato: nō tñ determinato siue signato siue signabili: sed indeterminato: q; qd cūq; determinatū mediatū accipiat posset diuīso stare s; illud signū sit cū diuisione fm illud signū: repugnabit tñ diuisioni isti diuīso fm aliud signū mediatū fm aliqd. f. qd non est in p̃tinuo determinato ad hoc indiuīsbile. 3. di. scōi. q. 4. f. 2. **Nō** est data p̃tās corpori glōso coexistēdi corpori alteri glōso l; sibi possit dari. q; dos subtilitatis ē qd ad iperūz volūtatīs sue sit cū alio pp pfectionēz aliqā: qd aut sit cū glōso nō req̃: rīf dos subtilitatis: nec pfectio aliqua. 49. di. quarti. q. 16. f. 32. **Nō** est de essentia motus q; sit talis vel talis entis: nec mutatiōis q; sit alicuius alr se h̃tīs: sicut nec de eēntia albedinis q; sit alicuius h̃tīs albedinē: sed sicut forma aliqua in eē quieto essentialr est in se talis: l; nullū

sit vt informabilis tra motus essentialr ē actualitas quedam potentialis. vt uabīcā. et mutatio est quedā aliter habitio: l; nullū denominari ab hoc vel ab illa. 12. di. quarti. q. 4. 2. **Nō** est de intēdiōe Arist. q; de absolute necessario causet qd quid imediatē causat: hoc ē sine cā media agente. sicut dicef de ala intellectua l qōne de bona fortuna. 21. q. q. s; fm ipsum deus necessario agit qd qd pōt agere imediatē: hoc ē sine omni medio siue agente ad ipm: sine ad aliq; p cuius disponens ad illud: et sine omni medio causato siue p̃uio ad illud: illud ē q; sine ol medio causato p̃uio siue causante p̃uio pōt agere hoc necessario agit. 7. q. q. R. **Nō** est de rōne causāz ordinatarū agentū: q; f. vna agat in virtute alteri: s; sufficit q; vna principalit; agat q; alia. 9. di. secundi. q. 2. f. 5. **Nō** ē causatū de se ens vel mag; nō ē a se ens: ita q; causato nō opz q; cōpetat aliq; nō entitas: s; negatio modi eēndi q; est a se esse. et ista negatio ē p̃possibilis necessario: l; negatio entitatis nō sit cōpossibilis eī. 7. q. q. 21. **Nō** ē eadē diuīso in principūz nāle et liberū: et in principūz necessario actiūz ptingēt aliq; cū naturale pōt ptingēt agere: q; p̃t impediri. igit parī rōne pōt ē aliq; libez stāte libertate necessario agere. 16. q. q. f. 20. **Nō** est equalis beatitudo pp eā lratē in naturalib;: nec pp eā lratē boni actus elicitū: s; q; ē maior conatus in hoc q; in illo fm hoc est maius meritūz maius p̃miū: et tō l; volūtatē pec

tantiū & actus fuerint eque nō
tñ eque fuit in eis culpa: qz non
fuit in quolibet eque conatus
in pctō: qre nec equalis pena: i
puniēdo. 50. di. quarti. q. 6. R.

Nō est educa. pductio si punc:
piū pductiū nō ē eiūsdē rōnis
cū termino formali pducto: lo
quēdo de termino formali pmo
pducto & de pncipio pto pdu:
ctiuo: s; reqrit q illud: qd ē pnc:
cipiū pductiū: nō cōicef eiū:
dez rōnis genito: & qd illud: qd
ē termin⁹ formalis in pducto:
nō sit eiūsdē rōnis in pducēte:
opposita aut istoz sunt in diui
nis psonis: qz memoria est for:
malr i notitia genita actuali: &
notitia ē formatr i psona gñan:
te: s; neutriū illoz sit pta rō agē
di: & puma rō terminādi produ:
ctionē. 13. di. pūm. q. vnica. R.

Nō expectamus cognitionez de
deo qualis posset haberi de eo:
ipso p impossibile nō exhte vel
nō pñte per essentialē: s; expecta:
mus intuitiua que dī facie ad
faciē: qz sicut sensitua ē facia:
lis. i. rei s; in q est presentialiter
exiltens. ita & illa quā expecta:
mus. 3. di. secundi. q. 9. j. C.

Nō ē honestū fidelē dñere mñ
monū cum aliquo vbi deficiat
bonū. plus cōpleti: qd ē educa:
tio ad cultū veri dei: nec hone:
stum est fidelez dñere cui dñui
nō sit annexū sacm fidei xpīa:
ne. & etiā vbi nō sit bonū factū. i.
indissolubilitas: qz coniugium
xpīanoz natum est habere hec
bona. 39. di. quarti. q. 1. j. R.

Nō est idē esse infamē & infama
tuz: infamatus est q de crimine
aliquo publice accusatur. Infam
is aut nō ē p talē impositio
nem criminis: s; vel p crimē pu

blicū publice cōmissuz. vt forte
si publice piurauit vel qdcunq;
aliud crimē publice cōmisit p;
qd ius determinat aliquēz fore
infamē: vel qz a iudice coram q
probat crimē eius iudicat infam
is: ita q ois infamis ē publi:
ce notatus de crimie qd ius pu
nit pena infamie: s; qñq nō ē in
iudicio de hoc cōuictus: & tñ ē
infamis tñ a iure: nō a iudice
qñq aut est cōuictus & tali pe:
na a iudice punitus: & tunc est
vtroz mō infamis: & a iure & a
iudice. 25. di. quarti. q. 1. C.

Non est idē hñe plura merita in
acceptatiōe diuina reseruata i
ordine ad pñm p eis reddēdū
& hñe maiorē gñam intēsiue. vñ
em cuiusq; merito debet nō tñ
aliqō premiū accidentale: s; etiā
premiū essentialē. pñ: qz si quis
istud solum haberet sine oī alio
merito beatificaret nō pñse in
illo gradu in quo pñ gñam solā
sine meritis beatificaret sicut
puulus nūc baptizatus: gloria
em cuiusq; hñis meritū pro
priū excedit glia talio: s; qd cū:
q meritū sequēs alia merita iā
habita reqrit pñm gradū glie
essentialis sibi cōrřdientez: nec
tñ p qdcunq; meritū auget statiz
gñā: nec hñs plura merita ē sp
in maiori gñā. i. i gñ sufficiat so
la gñā ad aliquā gloriā. tñ me
ritis cōrřdet aliq; gradus glo
rie saltē: s; maiori gñe sine me
ritis cōrřdeat maior gloria q
minori gñe. tñ in quocūq; gra
du eodē ponat gñā merito ad:
iūcto i; p illud nō statim intent
datur grā: tñ cōrřdet sibi gra
dus glie vltra illū graduz q rñs
deret pñse illi gratie & p hoc
dico qd resurgēs plura merita

h3 in acceptatiōe dei q̄ habuit
qñ cecidit ⁊ p̄ p̄s ad maiorem
gloriā ex ea pte ordinat h3 non
op3 est in maiori grā resurgere
q̄ fm ei' dispositionē in delectā
do peccatū pmissuz int̄sevel re
misit dā sibi nūc maior vel mi
nor grā. 22. di. q̄rti. q. vnica. 1. 25
Non est idē quo aliqua pueniūt
formalr ⁊ quo differūt realiter:
h3 idem possit esse distinctū rea
liter. ⁊ conueniēs formalr: mul
tum est refert esse distinctum: ⁊
esse quo aliqd primo distinguit
3. dist. secundu. q. 6. 25

Non est incōueniēs aliquā alte
rationem totā esse simul: qñ. f.
agēs respicit totū passuz tanq̄
terminū indiuisibilē ⁊ formā s3
vltimū gradū fm quē ipsam to
tam inducit tanq̄ indiuisibilē:
tūc mutatione indiuisibilū indu
citur forma pfecte in passo diui
sibili. s3 fm talē formā nō ē mo
tus s3 tñ mutatio vna vel forte
plures habite aut ordine dura
tiōis aut nature: sicut dicit p̄s
q̄ si magnū fuerit habituz ab
habito pat̄. 2. di. scōi. q. 11. 25

Non est incōueniēs aliquā rela
tionē disponere ad formā abso
lutā loquēdo de dispositiōe nō
respectu agētis naturalis nec q̄
sit rō receptiui. s3 de dispositiōe
cōueniēte respectu agētis sup
naturalis. hoc ē per quam h̄s
illā est cōueniēter natū pati a
tali agēte: q̄ ⁊ isto mō pōt rela
tio cē dispositiō respectu cuius
cūq̄ agentis volūtarij: sicut ali
quis volūtariē h3 filiū p conue
niēt obiecto siue passo alicui
actionis: alium aut nō sine tali
relatione h3 p pueniēti passo
h3 equalis sit in obus absolu
tis filio. 6. di. quarti. q. 10. 25

Non est inconueniēs causam p
tialē equiuocā esse minus no
bilem suo effectui: ⁊ maxime de
partiali secūdarīa: h3 cā totalis
equiuoca vel partialis pncipa
lis sit nobilior suo effectui. 49.
dist. quarti. q. 2. 69.

Non ē incōueniēs pcedere natu
ram intellectualē beatificari p
accidēs hoc ē nō primo siue nō
mediate: ⁊ hoc loquēdo de p̄i
mitate siue imediatione per rō
nem: h3 sit incōueniens dicere q̄
beatificetur p accidēs loquē
do de accidēte reali aliquo me
diāte. 49. di. quarti q. 2. 1. p.

Non est inconueniēs concedere
creationē dei esse relationē rō
nis cū necesse sit dicere creatib
nem creature nō esse passionē
de genere passionis: s3 relatio
nem pprie dictam. q̄ si dicas. g.
deum velle creaturā esse: est re
ferri. non sequitur. Creare enī
significat relationem passionis
⁊ cōnotat actum essentialē diui
num intrinsecū non tantū abso
lute: sed vt transit sup obiectū
extra. deum aut velle creaturā
esse: pncipalr dicit actum diui
num: h3 cōnotet transitum eius
super obiectū: modo nō sequit̄
q̄ pncipaliter dicit relationē
est relatio. ergo illud q̄ quasi
fundamentaliter pnotat relatio
nem est relatio. vnde in forma
arguēdi est figura dictionis q̄
mutatur ad aliqd in ad se: sicut
si argueret sic: simile esse est re
ferri s3 albi esse est sibi esse. g. al
bum esse est referri nisi valēt.
13. dist. quarti. q. 1. R.

Non est incōueniens esse circū
vbi causa superior nō est simpli
cter necessaria: sed ptingenter
concurrit cū inferiori: ⁊ potest

Scoticarum

effectus inferioris esse sine illa:
et hoc movet voluntas non est causa
necessaria intellectus inferioris: quia est
causa libera. in causis autem natu-
ralibus et necessariis ordinatis
simpliciter illa propositio est vera
4.2. dist. secundum q. 4. 13.

Non est inconueniens omne causa
tum quantumcumque sit perfectum
dummodo tamen non habeat in essen-
tia sua omnem perfectionem: esse ca-
pax vel potentiale respectu ali-
cuius perfectionis: 13 illa absolu-
te minor sit sua natura. sicut an-
gelus 13 intellectus: quod est per-
fectio potentie intellectus: et tamen
intellectus est simpliciter ignobilior
siue imperfectior natura angelica:
et ita potest concedi de vbi vel
presentia corporali cum angelo
quod sit aliqua perfectio angeli: si-
cut aliqd actus vbi perfectio: 13
longe ignobilior illa natura cui
inest. 2. dist. secundum q. 9. 15.

Non est inconueniens potentiam
esse naturalem ordinatam ad obie-
ctum: ad quod non potest naturaliter at-
tingere: sicut quilibet ex se sola
ordinatur ad proprium actum: et tamen potest
ex se sola attingere. 1. q. prolog. 7.

Non est inconueniens quod corpus glo-
riosum possit conuertere corpus
non gloriosum in ipsum. sicut est
simul potest cum corpore non glo-
rioso: nec propter hoc est corrupti-
bile. quia potest aliud conuertere in
se. posset enim deus facere corpus
gloriosum in minima quantitate:
et illud augere per comestitionem:
nec tamen aliquid corrumpetur de
nutrito et aucto in corporibus
aut talibus assumptis non est nu-
tritio: 13 tamen additio vel apposi-
tio. 8. dist. secundum q. vnicuique. 6.

Non est inconueniens quod minima
substantia in perfectione naturali

speculationum

excedat accidens quodcumque 13
aliquid accidens ut in perfectione
supernaturali: hoc est in coniungen-
do obiecto supernaturali excedat
substantiam. tale enim accidens non
est ex se perfectius: sed ex hoc quod
coniungitur immediate cum obiecto
perfecto. 13. dist. tertium q. 4. 1. 3.

Non est in essentijs creaturarum
propter ordinem ipsarum: alia ratio
representandi quam ratio vestigandi: 13
quia in aliqua natura concurrunt
multa representantia unitatem et
trinitatem. ideo illa natura talis
habet rationem imaginis sicut natu-
ra intellectualis: talis autem con-
cursus non est in aliqua natura
inferiori natura intellectuali: et
ideo omnes nature alie inferio-
res habent precise rationem vesti-
gij. 3. dist. primum q. 5. 10.

Non est inconpossibilitas motus
nisi propter inconpossibilitatem forma-
rum: secundum quas sunt motus. et ideo
si duo vbi non sunt formaliter incon-
possibilia: nec ut habent esse in
motu. nec ut habent esse in fluxu:
nec duo motus ad duo vbi in eo-
dem simul erunt inconpossibi-
les. 2. dist. secundum q. 7. 3. 10.

Non est in potestate intellectus
moderari assensum suum veris
que apprehendit. nam quantum ostendit
dicitur veritas principiorum et ter-
minis vel conclusionum ex principijs
pijs tamen opus assentire propter caren-
tiam libertatis: 13 voluntas potest in-
ferre in potentijs inferioribus mo-
derari ne ista scinatio omnino
dominet in elicendo actum vel sal-
tem ne actus eliciatur. potest enim auer-
tere intellectum ne speculetur talia
speculabilia circa quod inclinaretur:
et tenetur auertere si speculatio
sit peccatum materialiter intelle-
ctui et formaliter voluntati. sic est

Octaua

alia pre volūtas respēctū finis vltimi tenet moderari inclinatio nē sui ad ipm ne imoderate velit aliquo pdictorū modorū. 6. dist. scōl. q. 2. k.

Non ē i pte angeli mali illud nollevēl nō nolle sicut tāget d pūariōe mali act⁹ i eis: cui⁹ cā forte est actio pūua cāe superioris agētis ad aliqd vniūfor me in eis pp dmeritū pcedens ad qd vniūfore seq^t vniūformiter afflictio eorū. 7 pp hoc nō pē ali qd remissū nolle qd mō nollit. qⁱ sicut nō ē in pte ei⁹ act⁹: ita nec mod⁹ act⁹: 2 sicut cā supior vniūformiter agit ad nolle pp q cā inferior h pē diffōrmiter age re ab ipā. ita vniūformiter agit ad intēsiōem hui⁹ nolle. 44. dist. quarti. q. 2. n.

Nō ē maior sumpt⁹ ponēd⁹ i mīf sioe rei inuēte q̄ valeat illō qd mittit. s3 expectāda ē pntia persone si qñq̄ credat hri. Si tñ nō credat hfi nec nunciū iter veniat sine nimis sumptibus tradēdū est parētibus: q̄ si nō adfint. dādū est paupenb⁹. vlr n. dādo elemosynā pauperib⁹ pro aliquo dat ei bonū spūale: 2 in hoc fit sibi restitutio polis qñ nō pōt sibi reddi bonū tēpo rale. 15. dist. quarti. q. 2. s. 2. h.

Nō est maior limitatio ad cē alu cubi locat⁹ q̄ sacrat⁹ parādo ad potētiā dei. qd qd. n. pē fieri per cām scōaz actiūā. pt de sac cere imediate. 10. di. qrti. q. 2. l.

Non est materia p se ratio cor ruptibilitatis in q̄tū ē i potētia ad formā aliā ab ea quā h3. s3 iquārd ē in potētia ad pūatio nē fōse quā h3. Slt p hō nō po nit mām nisi ppter potētiā lita tē ad mutationē. in celo at nō

sectio

est potētiā lita mutatiōis nisi ad vbi 2 iō nō pōt ibi esse vera materia. 14. dist. scōl. q. 1. j. 2. Nō est motus nec mutatio ad relationē pūmoy scō mō se h3 bentē. 2 p pñs necytr ad relōnē de gñe relōniōv i pē ibi loquū de relōne pūdicamētali Illa est relō intrinsecus adueniēs. i. necessario pñs fundamentū iū trinsecus pura q̄ritate vlt qua litatē vel substantiā que intrin secus inest nō absoluta necessi tare s3 posito termino ad quez est relō: qⁱ ista nō aduenit nisi ppter nouitatē alicui⁹ absoluti in altero extremo: 2 semper est sub pūmoy scō mō relatiōis dictarum: s3 ad relōnem tertio mō se h3 itez: qⁱ illa est extrinsecus adueniēs. i. non necessario pñs fundamentū intrinsecū: pu ta qualitatē vel q̄ritatē vel sub stantiā: s3 absq̄ nouitate alicui⁹ absoluti in illo in quo est vlt in termino ptingenter psequit: bñ pōt esse mutatio. 2 alique ta les relōnes forte pincit ad illa sex pūcipia que dñr extrin secus adueniētiā vñ fm pñm in s. phy. motus ē ad vbi: 2 tñ vbi nullā formā absolutā dicit: sed tñ respēctū i corpe circūscripto ad locū circūscribentē. 2 iste re spect⁹ ptinget ad modū pdictū 1. dist. tertij. q. 1. j. R

Nō est necessariū ponere aliquē habitū in patria creatū in ipsa aia. q̄ sit pūcipiū vidēdi vel tē nēdi obiectū saltē aliū nisi cha ritarē. qⁱ habitus nō ponit i po tētia nisi ad facilitandū 2 habi litandū potētiā ad eliciendū actū. vel saltē in intellectualib⁹ vt obiectū sit pñs intellectiū vt intellect⁹ possit prompte ope rari circa

Scoticarū

rari circa illud qđ non posset si
obiectū eēt in quolibet actu de
nouo adipiscēdū. s; ibi obiectū
semp erit pñs; semp agēs i po
tētiā potētia erit summe facill
tata; inclinata. quā si succedāt
aliq; actus repugnātes illis qui
nūc hñtur: vt videret tenere suc
cedāt crederet sperare. illi act⁹
succedentes nō hñt pprie incō
possibilitatē ad habitus fidei; et
spei. qđ pbat q; Paulus in ras
pū habuit saltē actū visōis. et
tñ nō erat i eo euacuatus habi
tus fidei. igit ille actus nō repu
gnat habitui fidei. s; et euacuat
fides; et spei. q; succedat eis ali
quid incōpossibile: sed q; essent
supflui. 31. di. tertij. q. vnica. B.
Nō ē necesse posita exñtia co: po
ris xpi hñt; ibi. q; illa q; insunt
corpōri sub vna existētia insunt
sibi sub alia: loquēdo ēt de for
mis absolutis. nec tñ sequit; dī
ctio. i. q; sit quātū; et nō quantū:
Imo ē quātū hñt; s; nō quātita
te q; sit hñt. s; quātitate q; est in
celo. 10. di. quarti. q. 4. f. 20.
Nō ē necessitas siue pperuitas
necessaria in beatitudine ex ha
bitib; determinātibus potētias
ad actus. s; tantūmō ex habitu
glorie est necessitas fm qđ: q; habitus
est naturāl; inclinātus
uus: nec ex charitate talis ne
cessitas est in volūtate: q; talis
libere pōt vti charitate vel non
vti: s; ex sola volūtate diuina q;
sicut pficit naturā intensiue ita
cōseruat eas in tali perfectione
ppetuo. 49. dist. quarti. q. 6. E.
Nō est necesse puulos hñe virtu
tes morales in pñia: s; sufficit q;
bñ disponant circa appetibilia
p charitatē: charitas em̄ dispo
nit circa oīa volibilia in vna rōne

speculationū

ne volibills: et q; nō opz q; has
beāt oēm scientiā in gñe pprio
s; sufficit hñe eā in xbo q; est no
titia pfecta: vel si habebūt eas.
pōt dici q; infundent eis in in
stāti beatitudinis. nō ē em̄ ma
gis necesse illa q; pertinent ad
viatorē: si aliqñ esset futur⁹ via
tor dari sibi in baptismo q; ea q;
pertinēt ad statū cōprehēsois
dari sibi in instāti beatitudinis: l
mo magis rōnabile est hoc q; il
lud: vel pōt dici q; si ille ptinēt
ad aliquā pfectionē cōprehēso
ris: et nō veni in instāti beatitu
dinis: poterūt eas acquirere p
actus suos. sicut em̄ non appa
ret rō: quare non poterūt addi
scere aliqua scibilia in gñe pio
prio q; primitus nō nouerūt. ita
nō apparet rō: quare non pore
runt ex bonis electionib; circa
appetibilia ad finē nō tantū vt
sunt volēda ppter deum in se:
s; vt sunt volēda inquantū cō
moda sibi acq̄rere sibi vni; ha
bitum inclinātē ad electiōnez
talib; appetitib; sub propria
rōne: et ita virtutē moralez. 36.
dist. tertij. q. vnica. P.
Non est necessariū simplr minis
strū exprimi aliquo verbo in ba
ptismo necq; pronole cuiuscūq;
perfone: q; nō est in verbis xpi.
3. dist. quarti. q. 2. E.
Non est notū rōne naturāl; insti
tutam potētiā esse olpotētiā
et hoc totū intelligēdo de omni
potētia inēdiata respectu cu
iuscūq; possibile. 7. q. q. Ha.
Non ē par fruitio in beatis: nec
par gaudiū: nec etiā par amor
cōcupiscētie: nec ē par delecta
tio sequēs: l; em̄ sit de paribus
nō tñ pari affectu. et hoc mō in
telligit Aug. extēsiue: nō inten
sīue. Q

sine: qz qlibet gaudebit de quo libet: et de oibus de qbus alius gaudebit. 50. di. quarti. q. 6. 2.
 Non est preuisio dei de peccato futuro p hoc solū: qz scis se permissurū hunc peccare finalr: et sic finalr dānanduz: sz cum hoc requirit qz sciat se cooperaturū isti in actu peccādi vel non cooperatur: ad actum illum cuius ommissio erit peccatū omissionis concomitat tñ vtrāqz istaz per missionū deum puidere se non velle phibere hunc peccare: et ita p3 qūo permissio diuina sit actus volūtatiz qūo non. 47. dist. primi. q. vnica. 5.
 Non est prioritas naturalis intellectiōis ad volutiōē: quasi cōformatiui ad ipm cōformanduz sine directiui ad dirigēdūz aliquid: qz posita notitia quas cūqz rectitudinis ipsius praxis qūus ista ex se possit cōformare potentiā cōformabilē seu rectificabilē aliūde: non tñ volutiōē diuinā respectu sui primi obiecti q ex se sola rectificatur respectu istius obiecti: ita qz vel talis naturā rēdit in illud: vel si libere nullo mō est dese quas si indifferens ad rectitudinez: et quasi aliūde aliquo mō habēs eaz ita qz notitia determinatiua rectitudinis nō est necessārio prior volutiōe quasi volutiō illaz requirat vt recte elicatur sz tñ preexigit ostensionē obiecti. et istam notitiā ex se directiuam nō preexigit vt directiuaz sz tñ vt ostensiuā. ita qz si posset pcedere volutiōē sola ostensio obiecti et sequi notitia rectitudinis necessarie ipsius praxis sicut dicit de praxi circa cōtingentia: eque recte elicet volū-

tio tunc sicut nunc: nullo qz mō intellectio ē in deo prior: vt cōformatiua seu regulatiua volutiōis. 4. q. p101. R.

Non est pbabile qz in intellectu angelico sint concreate omnes spēs singularis omniū possibilium sibi cognoscere: qz cum talia sint infinita haberēt species infinitas actu. qd libet em indiuuum pōt angelus cognoscere. 3. dist. scđi. q. 11. 5. 2.

Non est simile de maior mīnus in aliquo ordine et de supiemo in illo ordine quo ad omne extrinsecum operā circa illa illi ordinis. pōt em operatio alicuius necessario requirere supiēmū vt sit perfectissima: et tñ non necessario h3 ordinē ad alia ordinata in illo ordine. Exemplū in coloribus non pōt esse perfectissima visio nisi pfectissimi coloris: et tñ non op3 necessario qz sit perfectio visio circa colores ppinquiores illi: et rō est. qz ratio quietationis ex parte perfectissimi coloris est ratio totalis eius. que in alio est diminute: et ideo l3 in bonis volitis vñs alī qualiter excellat alterū: in nullo tñ est ratio quietādī: l3 potentia naturā sit libera. lic3 ergo solum infinitū bonū quieret voluntatem. et hoc inquantū infinitum bonū: non tñ op3 quodlibet bonum finitū fm gradū suū in bonitate magis et minus deestare: qz isti gradus sunt accidentales per comparationē ad extrinsecum quietandum. 27. dist. tertiū. q. vnica. 5.

Nō ē sitis incōpossibilitas dimensionū i replēdo locū: et eēriaz in sū eēndo. nō em vna entitas sic replet totam naturā entitas

tis: quin cū ista alia entitas pos-
sit stare. 2. di. pmi. q. 2. j. 2d

Non est similis ordo potētiarū
inter se q̄ sunt eiusdē gñis cu-
iusmōi sunt potētie cognitiue
ordinate. 1. potētiarū q̄ sunt al-
teri⁹ gñis: cuiusmodi sunt potē-
tie cognitiue 1. appetitiue eis
corrōdētes: 1. iō diuerse cogniti-
ue ordinate hñt diuersas rō-
nes q̄b⁹ obiecta sunt eis pñtia
nō sic aut cognitiue 1. appetiti-
ue sibi corrōdētes. 3. di. scōi. q.
10. j. 2d

Non est similis veritas in illis d
futuro sicut in illis de pñti 1. d
p̄terito. In pñtib⁹ est 1. p̄-
teritis est veritas determinata
ita q̄ alter⁹ extremū est positū
1. vt intelligitur positum non
est in potestate cause vt ponat
vel non ponatur quia licet in
potestate cāe: vt p̄ior natura-
liter est effectus: sit ponere effe-
ctū vel nō ponere. nō tñ vt effe-
ctus intelligitur iam posit⁹ inef-
se. talis aut nō est determina-
tio ex parte futuri: q̄ licet alicui
intellectus sit vna pars vera de-
terminata: 1. ē vna ps sit vera
in se determinata. 1. cā nullus
intellectus apprehenderet: nō
tñ ita: quin in potestate cause
sit pro illo instanti ponere op-
positū: 1. ista ideterminatio suf-
ficit ad conciliandū 1. negociā-
dum. si aut neutra ps ē futu-
ra: non oporteret negociari vel
cōsiliari. ergo q̄ altera pars sit
futura: dñtiam reliqua possit
euenire. non prohibet 1. siliatio-
nem 1. negotiationem. 39. dist.
p̄imi. q. 1. p̄

Nō erit tñ miraculū dolorē quē
cūq̄ ē sine morte sicut q̄litate
realē simplr contrariam q̄litate

mixti ēē cū vita. ibi. n. ēē q̄l re
pugnātia fofalis inter qualita-
tē inductā a p̄trario 1. qualita-
tē req̄sitā ad vitā. vel si scōa nō
opponeret ēē miraculū vitam
ēē sine illa q̄litate mixta. 1. hoc
nō req̄rit aliq̄b miraculū nisi q̄
dolor suspēdat ab effectu suo
vt l plurib⁹. 1. nead ip̄az sequat
distemperatio mixtionis repu-
gnans vite sp̄m ergo quo ad ta-
lē effectū suspēdi non op̄ pone-
re nouū miraculū sed reduci
ad idē ad quod reduci suspē-
sio actionis p̄ior⁹ ad intra ne
corrūpant. v̄ vt pp statū finalē
ad quē reducti sunt deus suspē-
dat cās ab effectib⁹ vt in pluri-
busq̄ si sequeretur destrueret il-
lud p̄positū. 44. di. q̄rti. q. 3. f̄
Non erit tps post resurrectionē
q̄ non erit aliquis tñ⁹ motus
p̄im⁹ vniformis: nec beati tunc
vniformiter mouebūtur: sed ve-
lociter 1. agiler f̄m mēta sua
49. dist. q̄rti. q. 14. f̄

Nō est v̄p dicere de creatura q̄
creatur p̄ptie nisi in p̄mo instā-
ti: q̄ non nisi in illo habet line-
diatum ordinem ad non ēē p̄-
cedens. nec est verum dicere q̄
conseruetur nisi post p̄imum
instans. quia non nisi tunc ha-
bet immediatum ordinem ad
seip̄m quasi p̄habitu. 12. q.
q. infra. f̄

Non est verū substantiaz singu-
larez cōicabiles dependere ad
suppositū substantie: sed est ibi
v̄a identitas singularis cōicabi-
lis 1. suppositi: 1. p̄ tanto q̄b de-
pendet ad singlāre cōicabile vi-
timate depēdet ad incōicabile:
q̄ cōicabile est alicui. incōica-
bili rō essendi: 1. q̄b depēdet ad
illud q̄b est alicui ratio essen-

di depēdē vltērius ad illud cui
ip̄z est rō essendi. cōdicabile autē
nō sic est rō essendi alicui rō qđ
depēdēt ad ip̄m nō op̄ vltērius
depēdēre ad aliquid quasi h̄ns
eīse p̄ ip̄m. Nō igit vltimate ter-
minat depēdētia accidēns vt
cōdicabilis nisi ad suppositū sub
stātiē vt incōdicabiliter subsistēs
et subsistēs ip̄z est ista ad aliqd
extra totū gen^o. depēdētē talia
que est incōdicari. q. est ad incō-
cabile. 19. q. 4. p.

Non est vna spēs in sensu imagi-
natiōis intellectū s; aliat alia. nec
ex hoc solū qđ est in subiecto in
materialiori representatiōe vniuersa-
lis q. si p̄ impossibile illa spēs
q̄ est in sensu esset in ph̄tasia
illa q̄ est in ph̄tasia esset in in-
tellectu nō rep̄taret p̄fectius
neq; fm̄ qđ dicitur. neq; fm̄ sc̄tio-
nem. s. qđ esset rō pluriū. nō igit
ex sola immaterialitate vel ma-
iori actualitate recipiētis pōt cō-
cludi maior actualitas sp̄s rece-
pte in rep̄tādo. s; hoc tñ erit
ex natura ip̄ius sp̄s in se tñ iste

C5.4.

p̄ditiones sp̄sū receptarū p̄
portionant receptiū. iuxta il-
lud Auerrois. 3. de ala receptū
est in recipiēte p̄ modū recipiē-
tis: sed absolute sicut nulla eēn-
tia recipiēs est vniuersalis respe-
ctu oīm essentiarū nec ē p̄fecte
p̄tēs oēs aliā essentia a se: ita
nec aliqd receptū in ea pōt esse
rō vniuersalis rep̄tādi oia alia
perfecte sed talis vniuersalis re-
presentatio cōpetere potest eēn-
tie diuine infinite reminenter et
nulli alteri essentie. 3. distinc. se-
cundi. q. 10. n.

Nō est vtr versū q̄ imperfectus nō
pōt corrūpere p̄fectū. loquēdo
de sp̄e ad sp̄z s; imperfectū actū

tuum fm̄ genus nō pōt corrūpe-
re p̄fectū enō s; genus q. nō pōt
iducere nisi imperfectū fm̄ gen^o.
vltō imperfectus nō pōt eē su-
cedēs corruptiōi p̄fectionis s;
genus. Nō est pōt accidēs esse
pp̄te succedēs corruptiōi sub-
stātie q. si illō solū succederet:
substātiā vt substātia eēt q̄si an-
nihilata s; in imperfectus eiusdē
gn̄is nō est ita q. imperfectus in
hoc qđ pōt iducere aliqd simile
sibi pōt iducere aliquid qđ pōt
succedere ip̄i corrupto eiusdē
gn̄is. 12. dist. quarti. q. 3. E

Nō frustra angelus custodit hō-
minē q. pōt circa itellm̄ ei^o do-
cēdo p̄ signa sensibilia efficaciter
aliqd facere q̄ hōr forte aliqd
operādo circa ph̄tasia: et forte
circa itellm̄ possibile dato ē qđ
nullū istōū possit eē adhuc nō
frustra esset custodia eorū q. cu-
stodiūt nos a multis ipugnationi-
bus demonū: fm̄ qđ dicit hier.
in ysaie. sup illud Matth. 18.
Angeli eorū semp vidēt et c. neq;
ē tuta posset esse vita mortaliū
11. dist. secundi. q. vna. 1. E

Nō fuit defect^o circūcisōis q. nō
aperuit ianuā. s; q. cucurrit tpe
quo p̄cisū passōis nō fuit solutū
nam post solutum p̄cisū potuit
alicui aperiri ianuā qui non
fuisset baptizatus sed solū cir-
cūcisus et in gratia baptizato ve-
ro defuncto ante passionē non
potuisset ianuā pro tunc. 1. dist.
quarti. q. 6. n.

Nō fuit necessariū apud Ari. cō-
nerio cānonis et nonitatis: sicut
nec ap̄ illos theologos q. dñt
deuz posse p̄durisse aliquid ab
eterno est tñ oē cātuz possibile
hoc est obiectū potētie cātue:
s; ista possibilitas s; repugnet

necessitati a se nō tñ fm Arist.
repugnat necessitati formali. 7
q. q. i. 21.

Nō hñs fidē de fine vltio nō intē
dit ordīare istū p baptismū ad
illū finē lūmū credēs tñ eū pos
se p baptismū ascribi secte xpīa
nō sive credat sectā illā valere
sine nō sit trēdere ascribere istū
illī secte vel gñalius pōt trēdere
facere p actū istū circa hunc qđ
xpīani intēdunt facere circa ta
les. Exēplūz possem eñ ego cre
dens iudeos p circūcisionē dī
stīngui ab alijs trēdere hūcpū
lū secte iudeorū facere circa eū
qđ iudei faciūt circa suos circū
cīsoa ē si nō credērē circūcīso
nē illā valere ad salutē hoc etiā
mō aliqua verba qbus vtuntur
magis vel magis icantāres posset
aliquis bone fidei pferre circa
materiā illā circa quā alij vtun
tur intēdēs in gñali facere illa
ad illū finē: ad quē illi pferunt
6. dist. quart. q. 5. i. 6.

Nō hñs pecunias cui tñ in phā
tasinate pñtant pecunie añt
alicuius actus electio sit pñci
piū effectiūm vel ordīes ad
aliqđ inperandū: si eligat illas
liberaliter distribuere si habe
ret pñtū ad actū thabituū vtutis
nō requiritur exterior psecutio qđ
obīecto pñtato in phātasinate
circa qđ pōt esse actus liberali
tatis cōplete habet electio ex
quagenerat liberalitatem vel que
elicitur ex liberalitate et non re
quiritur exterior psecutio ex
terior nec ordō ad exterior si
materia actus exterioris defi
ciat. 4. q. pñol. i. k.

Nō habet mō cognitio de alavel
de aliqua eius potentia ita dī
stīcta qđ ex ipa possit cognosci

quod aliqđ obīectū tale sibi cor
respōdeat s; ex ipō actu quē ex
perimur pcludimus potētiā et
naturā cuius iste actus est illō
respicere p obīecto qđ pñcipim
attingi per actum ita qđ obīe
ctum potētie nō concludit ex
cognitiōe potētie sed ex cogni
tiōe actus quē experimur. Sed
de obīecto supnaturali neutra
cognitiōe possumus habere iō
ibi deficit vtrāq; cognoscen
di finem propriū illius natu
re. q. i. pñol. i. 6.

Nōn iō in somno vident vera. qđ
ala recedit a corpe in opando:
vt ab obīecto tunc eñ quanto
somnus esset pfundior iāto ma
gis talia videntur hoc aut falsū
est qđ somnia nō accidunt in som
no pfundissimo sed in somno te
nui tunc eñ epilectici regulari
ter viderēt vera a spiritib⁹ illis.
vnde istō fundamentum videt
esse acceptum ex ficticiōib⁹ ma
chometi qđ b; fuisse epilecticus: et
ad cooperiendū mēdaciū mī
seriam suā dixit se oporere cas
dere qñ angelus loquebat sibi
et fm illam fictiōē eius Auic.
reuerenter loquēs de lege sua
fingit. in. 9. me. tales abstractiō
nes a sensu vt fiat reuelatio ab
angelis. Nos aut xpīani nō pñci
pius aliquē in somno vel extasi
aliqua videre nisi sit ibi aliqua
cā positiua vt potē qđ deus tunc
intellectum immutet de pñrio
aut magis tunc disponit p amo
tionez inuēdi mēti: qđ. f. non est
distractus circa alia obīecta et
vehēmēs occupatio circa aliud
obīectū impedit intēse opari
circa istud: immo magis vñ mī
raculum qđ in somno reuelat
ritas pñtū gñalia in intellectu nō

nimis intento circa sensibilia qz naturale est qz invigilia hō ha-
beat vsum rōnis: in somno autē
non. 4.5. dist. quarti. q. 2. f. 25

Nō intelligo ens rōnis qd est in
intellectu obiectiue qz sic oēyle
est in ala nec illō qd est tñ in in-
tellectu subiectiue: qz sic intelle-
ctio sciētia sunt in ala qz tñ sunt
forme reales: tñ gñe qualitatē
sed intelligo ens in ala tanqz se-
cundo consideratum nō tanqz
pūmo cōsideratuz. (ad qd cōsi-
derandū mouet pūmo ala a re
extra) sed tanqz ens in pmo con-
siderato inq̄ptum p̄sideratū: ta-
le: vt in summa sit dicere. nō est
nisi refo rōnis: qz nihil habet p̄-
cise esse in p̄sideratio vt p̄sidera-
to nisi p̄paratio qua p̄sideratuz
cōparat ad aliō p̄ actū p̄siderā-
tis. 1. dist. quarti. q. 2. f. 25

Non itelligo strictā obligationē
p̄ quēstionē legalē siue p̄ muta-
tionē spiritalē vt oratiōis pro
tpali vt elemosyna q̄ data est qz
illavt simoniacā. Nec v3 dicere
qz sacerdos commutaret p̄ ali-
quo tpali suū laborē corpalem
qz nō est rē simile qz aliqd vel-
let sibi tñ dare p̄ labore corpa-
li in illo actu. S3 elemosyna li-
beraliter offert cūz medicatiōe
ofoniā recipiēs elemosynā te-
netur fm iustitiā exaudire mē-
dicatē orationē suā: t tunc
fm iustitiā liberaliter tamen
s. sine conuentione commuta-
tione obligat se ad orandū pro
benefactore. 20. q. q. Q.

Non lz alicui statū solennē tene-
re debōis alienis nectātuz v3
reip. istius statūs solēnis que3
tenet p̄ non restitutionē p̄rūv3
fidelitā eius t iustitiā cōis. 15.
dist. quarti. q. 2. f. 25.

Nō ita sc̄h3 cōitas singularitas
ad naturā sicut esse in intellectu
et seuerū extra alam qz cōitas
cōuenit nature extra intellectū
similiter singularitas t cōitas
conuenit ex se nature singulari-
tas aut puenit nature p̄ aliqd
in re p̄trahēs ipām s3 vltas nō
puenit rei ex se t̄ id pcedo qz q̄rē
da ē cā vniuersalitati h tñ q̄rē
da est cā cōitatio alia ab ipa na-
tura p̄posita cōitate in ipa natu-
ra fm p̄p̄iā entitatē t vnitatem
necessario op3 querere causam
singularitatis: que superaddit
aliquid illi nature cuius est. 3.
dist. secundi. q. 1. f. 20.

Nō magis est realis collatio ob-
iecti voliti p̄ actū voluntatis ad
aliō q̄ cōparatio obiecti intellecti
ad aliud per actum intellectus
16. dist. quarti. q. 2. f. 3.

Non negaret p̄ha equalitatem 3. met.
esse idiuuoz eiusdē speciei in 8. met.
quolibet genere tnequalitatez t. c. 10.
speciez t p̄ha cū fm ipm equa et. 10.
le tnequale non dicant nisi fm me. t. c.
quātitatē. quātitas aliquo 2. t. 1. c.
cōuenit: ol enti cuiuscunqz gene-
ris t p̄ha licet magnū t pūm
fm eum sint passionē proprie
quātitatiōis t rāstatiue accepta
sunt t rāscēdētiā t passiōes totū
entis. Au. aut. 6. de tri. c. 8. istā
magnitudinē quam p̄ha dicit
t rāstatiue dictā dicit esse ma-
gnitudinē non molis s3 bonita-
tis t perfectionis. In his inquit
q̄ nō mole magna sunt idē ē ma-
ius esse qd melius ē. 6. q. q. 20
Non omne ens omni enti in quo
est: est essentialē vel accidentalē
est enim mediū inter essentialē
t accidentalē vt cōtrahens sicut
differentia contrahit genus: q̄
nec est essentialē: nec accidenta

Scoticarū

le accipiendo hoc mō esse in diu
nis nihil est accidentale: sed pre
ter essentia est aliquid nō essen
tiale. Si aut accipiat accidenta
le primo modo quicquid nō est
de rōne ei⁹ formali sed extraneū
lz non pprie sic dicat accidenta
le. sic differētia esset accidenta
lis respectu generis: hoc modo
accipit pps accidentale p extra
neo in fallacia accidentis pto
elenchorum. sic potest dici acci
dentale aliquid quicquid est ei
extraneū vt illud comparatur
ad aliquod tertium: tō mō non
est inconueniens distinctua p
sonarum accidere essentie quia
sunt extra rationem eius. 2. di.
pūm. q. 7. 21.

Non omne qd succedit virtutib⁹
theologicis in via vel actibus
earum est de essentia beatitudi
nis sed tñ vnicus actus pfectif
simus ideo esto q tēto sit act⁹
voluntatis succedēs actui spēi
non sequitur q in ipsa cōsistat
beatitudo: sed sufficit q ipsa cō
comitetur beatitudinem. 49.
dist. quarti. q. 5. i. ff.

Non omne vltimū lz optimū est
finis: dī scōdo pphē. tale autē
vt finis intrinsecus est opatio.
tñ delectatio est ordine nature
posteri⁹ q tñ nō est talis q opa
tio ordinē ad ipsam sicut ad fi
nem. nec est pfectius operatiōe
49. dist. quarti. q. 7. i. B.

Non omnis actus bonus est p
mo bonus a circūstātia finis vt
finis. imo est aliqd bonus a cir
cūstātia obiecti. putavbi finis
est obiecti: tñ circūstātia finis
vt obiecti: primo tribuit rectitu
dinem actui: ille enim actus ex
obiecto solo est simpliciter bo
nus vt amare deū sine alijs cir

speculationū

cūstanti⁹ est simpliciter bonū
falluz est igr q a fine vt finis. est
prou. s. distinguit ptra obiectū
accipiat primo bonitas actus
moralis. Immo secundo illud
est falsum: quia actus circa ens
ad finem. licet habeat pro vna
circūstātia finē tñ ab obiecto est
aliqua bonitas pto: a qua act⁹
dicitur bonus ex genere. 4. q.
p. olo. ff.

Nō ois cognoscēs existētiā alicu
ius cognoscit ipsam intuitiue.
q potest ipsam cognoscere ab
structiue nā beatus cognitiōē
intuitiua singulariū non pōt hē
in xbo vbi tñ cognitiōē extēte
hē iō ad cognitiōē intuitiuam
rei necessario pcurrit obiectum
reale vel ipsa res vt p. olo. 3.
dist. secundi. q. 11. i. ff.

Nō ois cōparatio obiecti p volū
tatē ad aliū obiectū est cōpara
tio q est vltimū: lz tñ qn cōpara
tur vt minus bonū ordinatū ad
aliud tanq maius bonū conse
quendum per illud. 16. dist. ter
tiū. q. vnica. i. E.

Nō ois differētia formarū est for
malis loquēdo pprie de forma
li prout v3 differentia formalis
est differētia s3 formas sicut nō
ois differētia hōm ē differētiā
in humanitate cuius rō assigna
tur reali logice. Realr sic pnt
holes habere humanitatē: ita in
humanitate nō differūt. ita pnt
pure forme differēt: ita nō per
formalitatē differunt: ita neq
formaliter: q idem est differre
formaliter proprie loquēdo qd
differre in forma vel per formā
Logice sic: q sicut termin⁹ dif
ferentē intelligendus p nega
tiōē inclusam. in dīa respectu

a se: s; a pfe. sicut nec in scōo si-
gno ē illa fecūditas filij a se. s; p-
fio ē a se. nō ē s; ordo originis
inter spirationes p-rius & filij: q̄si
spiraret pater in al: quo signo ori-
ginis: in quo nō spiraret filius: s;
i eodē signo originis simul spi-
rāt: est tñ ibi ordo spirantū: in
spirando: q; pater in illo tertio
signo originis spirat a se: filius
aut nō a se. 12. di. primi. q. 2. f. 2.

Nō erit corpūs glō:iosum subti-
le p carentiā alicuius p-ia ma-
terie. s; p possibilitatē existendi
cū alio corpore fm libitū volun-
tatis ale sue: nō tñ ex se effecti-
ue. s; p aliā causam. f. volūtātē
diuinā. 49. di. quarti. q. 16. 2.

Non est dandū diuisionē fieri ali-
cuius p-rius in aliquo imedia-
to. s; in aliquo mediato: nō tñ
determinato siue signato siue
signabili: sed indeterminato: q;
q̄cūq; determinatū mediatū
accipiat posset diuisione stare s;
illud signū sit cū diuisione fm
istud signū: repugnabit tñ diui-
sioni isti diuisione fm aliud signū
mediatū fm aliqd. f. q̄b non est
in p-rius determinato ad hoc
induisibile. 3. di. scōi. q. 4. f. 2.

Nō est data p-ia corpōi glōso
coexistēdi corpōi alteri glōso
l; sibi possit dari. q; dos subtili-
tatis ē q̄b ad lperitū volūtatis
sue sit cū alio pp pfectiones ali-
quas: q̄b aut sit cū glōso nō req̄-
rit dos subtilitatis: nec pfectio
aliqua. 49. di. quarti. q. 16. f. 3.

Non est de essentia motus q; sit
talio vel talio entis: nec muta-
tiois q; sit alicuius alr se hētia:
sicut nec de eētia albedinis q;
sit alicuius hētis albedinē: sed
sicut forma aliqua in eē quieto
essentiālī est in se talio: l; nullū

sit vt informabilis ita motus
essentiālī ē actualitas quedam
potentialis. vt ita dicā. & muta-
tio est quedā aliter habitio: l;
nullius denominari ab hoc vel
ab illa. 12. di. quarti. q. 4. 2.

Non est de intētiōe Arist. q; de
absolute necessario causet q;
quid imediate causat: hoc ē si-
ne cā media agente. sicut dicit
de ala intellectus l qōne de bo-
na fortuna. 21. q. q. f. fm ipsum
deus necessario agit q̄cqd pōt
agere imediate: hoc ē sine omni
medio siue agente ad ipm: sine
ad aliq̄ p-rius disponens ad
illud: & sine omni medio causa-
to siue p-rius ad illud: illud ē
q; sine oī medio causato p-rius
siue causante p-rius pōt agere
hoc necessario agit. 7. q. q. R.

Non est de rōne causaz ordina-
tarū agentū: q; f. vna agat in
virtute alteri: s; sufficit q; vna
principalis agat q̄b alia. 9. di.
secundi. q. 2. f. 5.

Nō ē causatū de se ens vel mag;
nō ē a se ens: ita q; causato nō
opz q; cōperat aliq̄ nō entitas:
s; negatio modī eēdi q; est a se
esse. & ista negatio ē ppossibilis
necessario: l; negatio entitatis
nō sit cōpossibilis ei. 7. q. q. 21.

Non ē eadē diuisione in principij
nāle & liberū: & in principij ne-
cessario actiūz ptingēt: aliq̄
cū naturale pōt ptingēt agere:
q; p̄t impediri. igit par rōne
pote ē aliq̄ libez stāte liberta-
te necessario agere. 16. q. q. f. 20.

Nō est equalis beatitudo pp eā
lītātē in naturalib; nec pp eā
lītātē boni actus elicit: s; s; q; ē
malor; conatus in hoc q̄b in illo
fm hoc est malus meritū ma-
ius p-rius: & iō l; volūtates pec

tantū & actus fuerint eque nō
tū eque fuit in eis culpa: q̄ non
fuit in quolibet eque conatus
in petō: q̄re nec equalis pena: i
puniēdo. 50. di. quarti. q. 6. R.

Nō est equoca. pductio si princi-
piū pductiū nō ē eiusdē rōnis
cū termino formalis pducto: lo-
quēdo de termino formalis pmo
pducto & de principio pmo pdu-
ctio: s; requir̄ q̄ illud: q̄ ē p̄-
cipiū pductiū: nō cōcet eius-
dē rōnis genitō: & q̄ illud: q̄
ē terminus formalis in pducto:
nō sit eiusdē rōnis in pductē:
opposita aut̄ istoz sunt in diui-
nis psonis: q̄ memoria est for-
malis i notitia genita actuali: &
notitia ē formalis i psona ghan-
te: s; neutriū illoz sit p̄ia rō agē-
di: & p̄ima rō terminādi produ-
ctionē. 13. di. primi. q. vnica. R.

Nō expectamus cognitionē de
deo qualis posset haberi de eo:
ipso p impossibile nō exite vel
nō p̄te per essentiā: s; expecta-
mus intuitiū que d̄i facie ad
faciē: q̄ sicut sensitua ē facta-
lis. i. rei fin q̄ est presentialiter
existens. ita & illa quā expecta-
mus. 3. di. secundi. q. 9. J. C.

Non ē honestū fidelē h̄ere m̄i
monū cum aliquo vbi deficiat
bonū plus cōpletū: q̄ ē educa-
tio ad cultū veri dei: nec hone-
stum est fidelē h̄ere cui h̄tūi
nō sit annexū sacm̄ fidei xp̄ia-
ne. & etiā vbi nō sit bonū sacm̄. i.
indissolubilitas: q̄ coniugium
xp̄ianoz natum est habere hec
bona. 39. di. quarti. q. 1. J. C.

Nō est idē esse infamē & infama-
tus: infamatus est q̄ de crimine
aliquo publice accusatur. Infam-
is aut̄ nō ē p̄ talē impositio
nem criminis: s; vel p̄ crimē pu-

blicū publice cōmissus. vt forte
si publice iurauit vel q̄cūq;
aliud crimē publice cōmisit p̄
q̄ ius determinat aliquēz fore
infamē: vel q̄ a iudice coram q̄
probat crimē eius iudicat infam-
is: ita q̄ ois infamis ē publi-
ce notatus de crimine q̄ ius pu-
nit pena infamie: s; q̄ nō ē in
iudicio de hoc cōuictus: & tūc ē
infamis tñ a iure nō a iudice
q̄ nō aut̄ est cōuictus & tali pe-
na a iudice puniunt: & tunc est
vtroz mō infamis: & a iure & a
iudice. 25. di. quarti. q. 1. C.

Non est idē h̄re plura merita in
acceptatiōe diuina reseruata i
ordine ad p̄mū p eis reddēdū
& h̄re maiore ḡam intēsiue. vtr̄
enī cuiusq; merito debet nō tñ
allq̄ premiū accidentale: s; etiā
premiū essentiale. p̄t̄: q̄ si quis
istud solum haberet sine ois aliis
merito beatificaret nō p̄t̄ in
illo gradu in quo p̄ ḡam solā
sine meritis beatificaret sicut
puulus nūc baptizatus: gloria
enī cuiusq; h̄tis meriti pro-
p̄iū excedit gl̄iaz talis: s; q̄cūq;
q̄ meritū sequēs alia merita iā
habita requir̄ p̄p̄iū gradū gl̄ie
essentialis sibi cōr̄dentē: nec
tñ p̄ q̄cūq; meritū auget statiz
ḡa: nec h̄tis plura merita ē sp̄
in maiori ḡa. i. Igit̄ sufficiat so-
la ḡa ad aliquā gl̄ia: iā. tñ me-
ritis cōr̄det aliq; gradus glo-
rie saltē: s; maior i ḡe sine me-
ritis cōr̄deat maior gloria q̄
minori ḡe. tñ in quocūq; gra-
du eodē ponat̄ ḡa merito ad-
iucto s; p̄ illud nō statim increas-
datur ḡa: tñ cōr̄det sibi gra-
dus gl̄ie vltra illū gradū q̄ r̄is-
deret p̄t̄ illi gratie & p̄ hoc
dico q̄ resurgēs plura merita

h3 in acceptatiōe dei q̄ habuit
qñ cecidit ⁊ p̄ p̄s ad maiorem
gloriā ex ea pte ordinat h3 non
op3 eū in maiori g̃sa resurgere
q̄ f̃m ei⁹ dispositionē in detestā
do peccatū p̄missuz int̄se vel re
misse dat sibi nūc maior vel mi
nor g̃sa. 22. di. q̄rti. q. vnica. f. 25
Non est idē quo aliqua pueniūt
formalr ⁊ quo differūt realiter:
h3 idem possit esse distinctū rea
liter. ⁊ conueniēs formalr: mul
tum em̄ refert esse distinctum ⁊
esse quo aliqd̄ primo distinguit
3. dist. secundu. q. 6. 10

Non est incōueniēs aliquā alte
rationem totā esse simul: qñ. f.
agēs respiciit totū passuz tanq̄
terminū indiuisibilē ⁊ formā h3
vitūū gradū f̃m quē ipsam totā
tam inducit tanq̄ indiuisibilē:
tūc mutatione indiuisibili indu
citur forma p̄fecte in passo diui
sibili. h3 f̃m talē formā nō ē mo
tus h3 tñ mutatio vna vel forte
plures habite aut ordine dura
tiōis aut nature: sicut dicit p̄s
qđ si magnū fuerit habituz ab
habito pat̄. 2. di. scōi. q. 11. 8. 5

Non est incōueniēs aliquā rela
tionē disponere ad formā abso
lutā loquēdo de dispositiōe nō
respectu agētis naturalis nec q̄
sit rō receptiui. h3 de dispositiōe
cōueniēte respectu agētis sup
naturalis. hoc ē per quam h̄s
illā est cōueniēter natū pati a
tali agēte: q̄ ⁊ isto mō pōt rela
tio ēē dispositio respectu cuius
cūq̄ agentis volūtarij: sicut ali
quis volūtarie h3 filiū p̄ conue
niētī obiecto siue passo alicui⁹
actionis: alium aut nō sine tali
relatione h3 p̄ puenienti passo
h3 equalis sit in obus absolu
tis filio. 6. di. quarti. q. 10. Q.

Non est inconueniēs causam p
tialē equiuocā esse minus no
bilem suo effectui: ⁊ maxime de
partiali secundaria: h3 cā totalis
equiuoca vel partialis p̄ncipal
is sit nobilior suo effectui. 49.
dist. quarti. q. 2. 68.

Non ē incōueniēs p̄cedere natū
ram intellectuale beatificari p
accidēs hoc ē nō primo siue nō
mediate: ⁊ hoc loquēdo de p̄i
mitate siue imediatione per rō
nem: h3 sit hicōueniens dicere q̄
beatificetur p̄ accidēs loquē
do de accidētē reali aliquo me
diātē. 49. di. quarti q. 2. f. p.

Non est inconueniēs concedere
creationē dei esse relationē rō
nis cū necesse sit dicere creati
onem creature nō esse passionē
de genere passionis: h3 relatio
nem p̄prie dictam. q̄ si dicas. q̄
deum velle creaturā esse: est re
ferri non sequitur. Creare enī
significat relationem passionis
⁊ cōnotat actum essentialē diui
num intrinsecū non tantū abso
lute: sed vt transit sup obiectū
extra. deum aut velle creaturā
esse: p̄ncipalr dicit actum diui
num: h3 cōnotet transitum eius
super obiectū: modo nō sequit̄
qđ p̄ncipaliter dicit relationē
est relatio. ergo illud qđ quasi
fundamentaliter p̄notat relatio
nem est relatio. vnde in forma
arguēdi est figura dictionis q̄
mutatur ad aliqd̄ in ad se: sicut
si argueret sic: simile esse est re
ferri s3 albi esse est s̄te esse. q̄ al
bum esse est referri nisi il valet.
13. dist. quarti. q. 1. R.

Non est incōueniens esse circulū
vbi causa superior nō est simpli
ter necessaria: sed p̄tingenter
concurrit euz inferiori: ⁊ potest

Scoticarum

effectus inferioris esse sine illa:
et hoc modo voluntas non est causa
necessaria intellectus: quia est
causa libera. in causis autem natu-
ralibus et necessariis ordinatis
simpliciter illa propositio est vera
4.2. dist. secundi. q. 4. 10.

Non est inconueniens omne causa
tum quantumcumque sit perfectum
dummodo tamen non habeat in essen-
tia sua omnem perfectionem: esse ca-
pax vel potentiale respectu ali-
cuius perfectionis: 13 illa absolu-
te minor sit sua natura. sicut an-
gelus 13 intellectio: quod est per-
fectio potentie intellective: et tamen
intellectio est simpliciter ignobilior
sive imperfectior natura angeli-
ca: et ita potest concedi de vbi vel
presentia corporali cum angelo
quod sit aliqua perfectio angeli: si-
cut aliqd acutus est perfectio: sed
longe ignobilior illa natura cui
inest. 2. di. secundi. q. 9. 13.

Non est inconueniens potentiam
esse naturalem ordinatam ad obie-
ctum: ad quod non potest naturaliter at-
tingere: sicut quolibet ex se sola
ordinatam ad proprium actum: et tamen potest
ex se sola attingere. 1. q. prol. 7.

Non est inconueniens quod corpus glo-
riosum possit conuertere corpus
non gloriosum in ipsum. sicut est
simul potest cum corpore non glo-
rioso: nec propter hoc est corrupti-
bile. quia potest aliud conuertere in
se. posset enim deus facere corpus
gloriosum in minima quantitate:
et illud augere per comestionem:
nec tamen aliquid corruperetur de
nutrito et aucto in corporibus
aut talibus assumptis non est nu-
tritio: sed tamen additio vel apposi-
tio. 8. dist. scbi. q. vnica. 6.

Non est inconueniens quod minima
substantia in perfectione naturali

speculationum

excedat accidens quodcumque 13
aliqd accidens ut in perfectione
supernaturali: hoc est in coniungen-
do obiecto supernaturali excedat
substantiam. tale enim accidens non
est ex se perfectius: sed ex hoc quod
coniungitur immediate cum obiecto
perfecto. 13. dist. tertij. q. 4. 1. 3.

Non est in essentia creaturarius
propter ordinem ipsarum: alia ratio
representandi quam ratio vestigij: sed
quia in aliqua natura concurrunt
multa representantia unitatem et
trinitatem. ideo illa natura talis
habet rationem imaginis sicut natu-
ra intellectualis: talis autem con-
cursus non est in aliqua natura
inferiori natura intellectuali: et
ideo omnes nature alie inferio-
res habent precise rationem vesti-
gij. 3. dist. primi. q. 5. 10.

Non est impossibilitas motus
nisi propter impossibilitatem forma-
rum: secundum quas sunt motus. et ideo
si duo vbi non sunt formaliter inco-
possibilia: nec ut habent esse in
motu. nec ut habent esse in fluxu:
nec duo motus ad duo vbi in eo-
dem simul erunt impossibili-
les. 2. dist. scbi. q. 7. 5. 10.

Non est in potestate intellectus
moderari assensum suum veris
que apprehendit. nam quantum ostenditur
veritas principiorum ex ter-
minis vel conclusionum ex principiis
per tamen oportet assentire propter caren-
tiam libertatis: sed voluntas potest in-
ferre in potentibus inferioribus mo-
derari ne ista inclinatio omnino
dominetur in elicendo actum vel fal-
te ne actus eliciatur. potest enim auer-
tere intellectum ne speculetur talia
speculabilia circa quod inclinaretur:
et tenetur auertere si speculatio
sit peccatum materialiter intelle-
ctui et formaliter voluntati. sic ex

Octaua

alia pte volūtas respēctū finis vltimū tenet moderari inclinatio nē sui ad ipm ne imoderate velit aliquo pdictorū modorū. 6. dist. scōi. q. 2. k.

Non ē ī pte angeli malī illud nollevē nō nolle sicut tūget d pūuatiōe malī acro ī eis: cui cā forte est actio pūuua cāe superloris agētis ad aliqd vni for me ī eis pp dmeritū pcedens ad qd vni forē seqt vni for miter afflictio eorū. 7 pp hoc nō pōt ali qd remissi nolle qd mō nolit. qd sicut nō ē ī pte ei actio: ita nec modus actio: ē sicut cā supior vni for miter agit ad nolle: pp qd cā sferior h pōt diffomiter agere ab ipā. ita vni for miter agit ad intēsiōem hui nolle. 44. dist. quarti. q. 2. N.

Nō ē maior sumptus ponēdi mis sioē rei inuēte qd valeat illd qd mitti. s3 expectāda ē pūtia per sone si qhō credat hfi. Si tñ nō credat hfi nec nunciū liter ueniat sine nimis sumptibus tradēdū est parētibz: qd si nō adsint. dādū est pauperibz. vtr n. dādo elemosynā pauperibz pro aliquo dāt ei bonū spūale: 7 ī hoc sit sibi restitutio potis qh nō pōt sibi reddi bonū tēpo rale. 15. dist. quarti. q. 2. S. 7 h.

Nō est maior limitatio ad cē ali cubi locati qd sacfali pparādo ad potētā dei. qd qd n. pōt fieri per cām scōaz actiūā. pōt de fa cere imediate. 10. di. qrti. q. 2. l.

Non est materia p se ratio cor ruptibilitatis īcōptū ē ī potētia ad formā aliā ab ea quā h3. s3 īquātū ē ī potētia ad pūatio nē fofe quā h3. Silt pph nō pō nit mām nisi ppter potētialita tē ad mutationē. ī cēlo at nō

sectio

est potētialitas mutatiōis nisi ad vbi 7 tō nō pōt ibi esse vera materia. 14. dist. scōi. q. 1. f. B. Nō est motus nec mutatio ad relationē pūuoy scō mō se hā bentē. 7 p pph nec vtr ad relonē de gñe relonē vtr ipse ibi loquit de relonē pūdicamētali Illa est relō īntrīsecus adueniēs. i. necessario pph fundamētū īntrīsecus puta qūitaret vtr qua litatē vel substantiā que īntrīsecus īnēst nō absoluta necessitate s3 posito termino ad quē est relō: qd ista nō aduenit nisi ppter nouitatē alicuius absoluti ī altero extrīno: 7 semper est sub pūuoy scō mō relationū dictarum: s3 ad relonem tertio mō se hstet: qd illa est extrīsecus adueniēs. i. nō necessario pph fundamētū īntrīsecū: puta qualitatē vel qūitātē vel substantiā: s3 absq nouitate alicuius absoluti ī illo ī quo est vtr ī termino ptingenter psequit: bñ pōt esse mutatio. 7 alique tales relones forte pūuoy ad illa sex pūuoy que dñr extrīsecus adueniētī vtr fm pph ī s. pph. motus ē ad vbi: 7 tñ vbi nullā formā absolutā dicit: sed tñ respēctū ī corpore circūscripto ad locū circūscribentē. 7 iste respēctus pūuoy ad modū pūdictus 1. dist. tertij. q. 1. f. R.

Nō est necessariū ponere aliquē habitū ī patria creatū ī ipsa aia. qd sit pūuoy vīdēdi vel tē nēdi obiectū salte aliū nisi cha ritatē. qd habitus nō ponit ī potētia nisi ad facilitandū 7 habitandū potētā ad eliciendū actū. vel salte ī īntrīsecualibz vtr obiectū sit pph īntrīsecū vtr īntrīsecū possit prompte operari circa

Scoticarū

rari circa illud qđ non posset si obiectū eēt in quolibet actu de nouo adipiscēdū. s; ibi obiectū semp erit p̄ior semp agēs i potētiar potētia erit summe facilis etate inclinata. quā si succedāt aliq̄ actus repugnātes illis qui nūc h̄ntur: vt videret tenere succedāt crederet sperare. illi act⁹ succedentes nō h̄nt pprie incōpossibilitatē ad habītus fidei et spei. qđ pbat q; paulus in ratiōe habuit salte actū visōis. et tñ nō erat i eo euacuatus habitus fidei. igit ille actus nō repugnat habitui fidei. s; ē euacuāf fides et spes. q; succedat eis ali quid incōpossibile: sed q; essent supflui. 31. di. terrij. q. vnica. B.

Nō ē necesse posita exstia co: po rō xpi hīc et ibi. q; illa q; insunt corpori sub vna exstētia insunt sibi sub alia: loquēdo ēt de for mis absolutis. nec tñ sequit̄ 3dīctio. s. q; sit quātū et nō quantū: Imo ē quātū hīc: s; nō quātita te q; sit hīc. s; quātitate q; est in celo. 10. di. quart. q. 4. f. 20.

Nō ē necessitas siue pperuitas necessaria in beatitudine ex ha bitib⁹ determinatibus potētiis ad actus. s; tantūmō ex habitu glorie est necessitas fm qđ: q; habitus est naturalr inclinatus: nec ex charitate talis ne cessitas est in volūtate: q; talis libere pōt vti charitate vel non vti: s; ex sola volūtate diuina q; sicut p̄ficit naturā intensiue ita cōseruat eaz in tali perfectione pperuo. 49. dist. quart. q. 6. E.

Nō est necesse puulos h̄re virtu tes morales in p̄ia: s; sufficit q; bñ disponant circa appetibilia p charitate: charitas em̄ dispo nit circa oīa volibilia in vna rō-

speculationū

ne volibilia: et q; nō opz q; has beāt oēm scientiā in gñe pprio s; sufficit h̄re eā in xbo q; est no titia pfecta: vel si habebūt eas. pōt dici q; infundent eis in ins tātū beatitudinis. nō ē em̄ ma gis necesse illa q; pertinent ad viatorē: si aliqñ esset futur⁹ via tor dari sibi in baptismo q; ea q; pertinet ad statū cōprehēsois dari sibi in instātū beatitudinis: Imo magis rōnabile est hoc q; il lud: vel pōt dici q; si ille ptinet ad aliquā pfectionē cōprehēso ris: et nō dent in instātū beatitu dīnis: poterūt eas acquirere p actus suos. sicut em̄ non appa ret rō: quare non poterūt addi scere aliqua scibilia in gñe pro p̄io q; primitus nō nouerūt. ita nō apparet rō: quare non pore runt ex bonis electionib⁹ circa appetibilia ad finē nō tantū vt sunt volēda ppter deum in se: s; vt sunt volēda inquantū cō: moda sibi acq̄rere sibi vnuz ha bitum inclinante ad electionez talib⁹ apperibilia in sub propua rōne: et ita virtutē morales. 36. dist. tertij. q. vnica. P.

Non est necessariū simplr min⁹ strū exprimi aliquid verbo in ba ptismo nec p̄nole cuiuscūq; persone: q; nō est in verbis xpi. 3. dist. quart. q. 2. E.

Non est notū rōne naturalī infi nitam potētiā esse oipotētiā et hoc totū intelligēdo de omni potētia immediata respectu cuiuscūq; possibilis. 7. q. q. Ba.

Non ē par fructio in beatis: nec par gaudiū: nec etiā par amor cōcupiscētiē: nec ē par delecta tio sequēs: s; em̄ sit de paribus nō tñ pari affectu. et hoc mō in telligit Aug. ex tēsiue: nō inten-

Octava

sue: q̄ d̄libet gaudebit de quo
libet: ⁊ de oibz de q̄bz alius
gaudebit. 50. dl. quart. q. 6. 2.

Non est p̄uissio dei de peccato
futuro p̄ hoc solū: q̄ scit se per-
missurū hunc peccare finalr: et
sic finalr dānanduz: s̄z cum hoc
requirit q̄ sciat se cooperaturū
isti in actu peccādi vel non coo-
peratur ad actum illum cuius
omissio erit peccatū omissionis
concomitalr t̄h vtrāq̄ istaz per-
missionū deum p̄uidere se non
velle p̄hibere hunc peccare: et
ita p̄z q̄uo p̄missio diuina sit
actus volūtati⁹ q̄uo non. 47.
dist. primū. q. vnica. 5.

Non est p̄ioritas naturalis in-
tellectionis ad volitionē: quasi
cōformanui ad ip̄m cōforman-
duz siue directiui ad dirigēduz
aliquid: q̄ posita notitia qua-
cūq̄ rectitudinis ipsius praxis
q̄uis ista ex se possit cōforma-
re potentiā cōformabilē seu re-
ctificabilē aliūde: non t̄h volun-
tatez diuinā respectu sui p̄imi
obiecti q̄ ex se sola rectificatur
respectu istius obiecti: ita q̄ vel
talis naturalr tēdit in illud: vel
si libere nullo mō est de se qua-
si indifferens ad rectitudinē: ⁊
quasi aliūde aliquo mō habēs
eaz ita q̄ notitia determinati-
ua rectitudinis nō est necessā-
rio p̄ior volitione quasi volitio
illaz requirat vt recte elicatur
s̄z t̄h p̄exigit ostensionē obie-
cti. ⁊ istam notitiā ex se directi-
uam nō p̄exigit vt directiuaz
s̄z t̄h vt ostensiuā. ita q̄ si pos-
set p̄cedere volitionē sola osten-
sio obiecti ⁊ sequi notitia recti-
tudinis necessarie ipsius praxis
sicut dicit de praxi circa cōtin-
gentia: eque recte elicet⁹ voli-

Seccio

tio tunc sicut nunc: nullo ḡ mō
intellectio ē in deo p̄ior: vt cō-
formatua seu regulatiua voliti-
onis. 4. q. p̄ol. 8.

Non est p̄babile q̄ in intellectu
angelico sint concreate omnes
spēs singularis omnis possibilis
sibi cognoscere: q̄ cum ta-
lia sint infinita haberēt species
infinitas actu. q̄d libet em̄ indi-
uiduum pōt angelus cognosce-
re. 3. dist. scđi. q. 11. f. 5.

Non est simile de maioribus
in aliquo ordine ⁊ de supremo
in illo ordine quo ad omne ex-
trinsecum operā circa illa illi⁹
ordinis. pōt em̄ operatio alicuius
necessario requirere sup̄e-
mū vt sit perfectissima: ⁊ t̄h non
necessario h̄z ordinē ad alia or-
dinata in illo ordine. Exemplū
in coloribus non pōt esse perfe-
ctissima visio nisi p̄fectissimi co-
loris: ⁊ t̄h non op̄z necessario q̄
sit perfectior visio circa colores
p̄p̄inquoziem illi: ⁊ rō est. q̄ ras-
no quietationis ex parte perfe-
ctissimi coloris est ratio totalis
eius. quē in alio est diminute: ⁊
ideo l̄z in bonis volitis vnū ali-
qualiter excellat alterū: in nul-
lo t̄h est ratio quietād: l̄z poten-
tia naturalr sit libera. lic̄z ergo
solum infinitū bonū quietet vo-
luntatem. ⁊ hoc inquantū infini-
tum bonū: non t̄h op̄z quodli-
bet bonum finitū s̄m gradū suū
in bonitate magis ⁊ minus q̄e-
rare: q̄ isti gradus sunt accidē-
tales per comparationē ad ex-
trinsecum quietandum. 27. dist.
tertiū. q. vnica. 5.

Nō ē sitis incōpossibilitas dime-
sionū ⁊ replēdo locū: ⁊ eēntiaz
in sit eēndo. nō em̄ vna entitas
sic replet totam naturā entitas

tis: quā cū ista alia entitas pos-
sit stare. 2. di. pmi. q. 2. f. 2. d. d.

Non est similis ordo potētiarū
inter se q̄ sunt eiusdē gñis cu-
iusmōdī sunt potētie cognitīue
ordinate. 1. potētiarū q̄ sunt al-
teri⁹ gñis: cuiusmōdī sunt potē-
tie cognitīue et appetitīue eis
cōfīdētes: et iō diuerse cognitī-
ue ordinate hñt diuerfas rō-
nes q̄b⁹ obiecta sunt eis pñtia
nō sic autē cognitīue et appetitī-
ue sibi cōfīdētes. 3. di. scōi. q.
10. f. 2. d.

Non est similis veritas in illis q̄
futuro sicut in illis de pñti et p̄-
terito. In pñtib⁹ est et p̄-
teritis est veritas determinata
ita q̄ alter⁹ extrem⁹ est posit⁹
et ut intelligitur positum non
est in potestate cause ut ponat
vel non ponatur quia licet in
potestate cāe: ut p̄ior natura-
liter est effect⁹: sit ponere effe-
ct⁹ vel nō ponere. nō tñ ut effe-
ct⁹ intelligitur iam posit⁹ inef-
fe. talis autē nō est determina-
tio ex parte futuri: q̄ licet alicui
intellect⁹ sit vna pars vera de-
terminata: et ēt vna ps sit vera
in se determinata. h̄ cā null⁹
intellect⁹ apprehenderet: nō
tñ ita: quā in potestate cause
sit pro illo instanti ponere op-
posit⁹: et ista ideterminatio suf-
ficat ad conciliandū et negociā-
dum. si autē neutra ps ēt futu-
ra: non oporteret negociari vel
cōsiliari. ergo q̄ altera pars sit
futura: dñtamen reliqua possit
euenire. non prohibet p̄siliatio-
nem et negotiationem. 39. disti.
primi. q. 1. p.

Nō erit tñ miracul⁹ dolorē quē
cūq̄ ēē sine morte sicut q̄litate
realē simplr contrariam q̄litate

mixti ēē cū vita. ibi. n. ēē q̄s re-
pugnātia fofalis inter qualita-
tē inductā a p̄trario et qualita-
tē req̄sita ad vitā. vel si scōa nō
opponeret ēē miracul⁹ vitam
ēē sine illa q̄litate mixta. h̄ hoc
nō req̄rit aliq̄d miracul⁹ nisi q̄
dolor suspēdat ab effectu suo
ut i plurib⁹. f. nead ip̄az sequat
distemperatio mixtionis repu-
gnans vite sp̄m ergo quo ad ta-
lē effect⁹ suspēdi non op̄z pone-
re nouū miracul⁹ sed reduci
ad idē ad quod reducat suspē-
sio actionis p̄rior ad intra ne
cōrūpant. v̄z ut pp statū finalē
ad quē reduci sunt deus suspē-
dat cās ab effectib⁹ ut in plur-
ibus q̄ si sequeretur destrueret il-
lud p̄positū. 44. di. q̄rti. q. 3. f.
Non erit tps post resurrectionem
q̄ non erit aliquis vn⁹ motus
p̄im⁹ vniformis: nec beati tunc
vniformiter mouebūtur: sed ve-
lociter et agiler f̄m merita sua
49. disti. q̄rti. q. 14. f.

Nō est v̄z dicere de creatura q̄
creatur p̄prie nisi in p̄mo instā-
ti: q̄ non nisi in illo habet ime-
diatum ordinem ad non ēē p̄e-
cedens. nec est verum dicere q̄
conseruetur nisi post p̄imum
instans. quia non nisi tunc ha-
bet immediatum ordinem ad
seip̄m quasi p̄habitu. 12. q.
q. infra. f.

Non est verū substantiaz singu-
larez cōicabiles dependere ad
suppositū substantie: sed est ibi
īa identitas singlari⁹ cōicabi-
lis et suppositi: h̄ p̄ tanto q̄ de-
pendet ad singlāre cōicabile
timate depēdet ad incōicabile:
q̄ cōicabile est alicui incōica-
bili rō essendi. et q̄b⁹ depēdet ad
illud q̄b⁹ est alicui ratio essen-

di depēdē vltērius ad illud cui
ipz est rō essēdi. Incōicabile aut
nō sic est rō essēdi alicui rō qđ
depēdet ad ipm nō opz vltērius
depēdere ad aliquid quasi hñs
eile p ipm. Nō igr vltimate ter-
minat depēdētia accidēis vt
cōicabilis nisi ad suppositū sub
stātiē vt incōicabiliter subsistēs
et subsistēs ipz est ista ad aliqd
extra totū gen^{us} depēdētē talis
que est incōicari. q. est ad incōi-
cabile. 19. q. 4. p.

Non est vna spēs in sensu imagi-
natiōis intellu s; alia; alia. nec
ex hoc solū qđ est in subiecto in
materialiori rēpētareniūersa
lius q; si p impossibile illa spēs
q̄ est in sensu eilet in phāta; alia;
illa q̄ est in phāta; eilet in in-
tellectu nō rēpētaret pfectius
neg^{us} fm qđ dātē. neq; fm lētio-
nem. s. qđ esset rō pluriū. nō igr
ex sola immaterialitate vel ma-
iori actualitate recipiētis pōt cō-
cludi maior actualitas spēs rece-
pte in rēpētādo. s; hoc tm erit
ex natura ipius spēs in se tm iste
pditiones spēm receptarū p
portionant receptiū. iurta il-
lud Auerrois. 3. de aia receptū
est in rēpētēte p modū recipiē-
tis: sed absolute sicut nulla eēn
na recipiēs est vniūersalis respc-
ctu oīm essētiarū. nec ē pfecte
p rēpētēs oēs; aliā essētiā a se: ita
nec aliqd receptū in ea pōt esse
rō vniūersalis rēpētādi oia alia
perfecte sed talis vniūersalis re-
pētatio cōpetere potest eēn
tē diuine infinitē tēminēter et
nulli alteri essētie. 3. distinc. se-
cundi. q. 10. n.

Nō est vlt verū qđ imperfectus nō
pōt corrūpere pfectū. loquēdo
de spē ad spēs s; imperfectū aci-

uum fm genū nō pōt corrūpe-
re pfectū enā s; genus q; nō pōt
iducere nisi impfectū fm gen^{us}.
qistū impfectus nō pōt ēē suc-
cedēs corrūptiōi pfectionis s;
genus. Nō ēn pōt accidēs esse
pp: te succedēs corrūptiōi sub-
stātie q; si illō solū succederet:
substātiā vt substātia ēē qđ an-
nihilata s; in impfectius eiūsdē
gñis nō est ita qđ impfectius in
hoc qđ pōt iducere aliqd simile
sibi pōt iducere aliquid qđ pōt
succedere ipi corrūpto eiūsdē
gñis. 12. dist. quarti. q. 3. &

Nō frustra angelus custodit ho-
minē q; pōt circa itellm ei^{us} do-
cēdo p signa sensibilia efficacis
aliqd facere qđ hōt forte aliqd
operādo circa phāta; a; forte
circa itellm possibile dato ē qđ
nullū itorū possit ēē adhuc nō
frustra esset custodia eoz q; cu-
stodit nōs a multis ipugnatio-
nib^{us} demonū: fm qđ dicit hier.
in thomet. sup illud Mat. 18.
Angeli eoz semp vidēt et c. neq;
ē tuta posset esse vita mortaliū
11. dist. secundi. q. vñca. 1. &

Nō fuit defect^{us} circūcisiōis qđ nō
aperuit ianuā. s; qđ cūcūrit tpe
quo pēciū passiōis nō fuit solutū
nam post solutum pēciū potuit
alicui aperiri ianuā qui non
fuisset baptizatus sed solū cir-
cūcisiōis in gratia baptizato ve-
ro defuncto ante passiōē non
potuisset ianuā pro tunc. 1. dist.
quarti. q. 6. n.

Nō fuit necessariū apud Ari. cō-
nerio cātionis et nouitatis: sicut
nec apđ illos theologos qđ dñt
deus posse pducere aliquid ab
eterno est tm oē cātūz possibile
hoc est obiectū potētie cātine:
s; ista possibilitas s; repugnet

Scoticarum

speculationum

necessitati a se nō th fm Arist.
repugnat necessitati formali. 7
q. q. i. 21.

Nō hīs fidē de fine vltio nō intē
dit ordīare istū p baptisum ad
illū finē trahim credēs th cū pos
se p baptisum ascribi secte xpīa
nō siue credat sectā illā valere
siue nō p̄t trēdere ascribere istū
illi secte vel ghalius p̄t trēdere
facere p actū istū circa hunc qđ
xpīani intēdunt facere circa ta
les. Exēpluz possem cū ego cre
dens iudeos p circūcisionē di
stingui ab alijs trēdere hūcpm
lū secte iudeorū facere circa eū
qđ iudei faciūt circa suos circū
cisos ēt si nō crederē circūcisio
nē illā valere ad salutē hoc etiā
mō aliquaverba qbus videntur
magis vel magis icantātes posset
aliquis bone fidei pferre circa
materiā illā circa quā alij vtun
tur intēdēs in ghalī facere illa
ad illū finē: ad quē illi pferunt
6. dist. quarti. q. 5. i. 6.

Nō hīs pecuniā cui th in phā
tasinate p̄sentant pecunie alicui
alicuius actus electio sit p̄nci
piū effectiū vel ordīes ad
aliqđ imperandū: si eligat illas
liberaliter distribuere si habe
ret p̄p̄i ad actū habitū virtutis
nō requiritur exterior p̄secutio qz
obiectū p̄ntato in phātasinate
circa qđ p̄t esse actus liberali
tatis cōplete habet electio ex
quagenerat liberalitatem vel que
elicitur ex liberalitate et non re
quiritur exterior p̄secutio ex
terior nec ordo ad exterioris si
materia actus exterioris defi
ciat. 4. q. p̄ol. i. k.

Nō habet mō cognitio de alare
de aliqua eius potentia ita di
stincta qđ ex ipā possit cognosci

quod aliqđ obiectū tale sibi cor
respōdeat s; ex ipō actu quē ex
perimur pcludimus potētias et
naturā cuius iste actus est illō
respicere p obiecto qđ p̄cipim⁹
attingi per actum ita qđ obie
ctum potētie nō concludit ex
cognitione potētie sed ex cogni
tione actus quē experimur. Sed
de obiecto supernaturali neutraz
cognitionē possumus habere iō
ibi deficit vtrāq; cognoscen
di finem propriū illius natu
re. q. i. p̄ol. i. e.

Nō iō in somno videntur vera. qz
ala recedit a corpe in opando:
vt ab obiecto tunc cū quanto
somnia esset p̄fundiōr tāto ma
gis talia videntur hoc aut falsuz
est qz somnia nō accidunt in som
no p̄fundiōssimo sed in somno te
nui tunc cū epileptici regulari
ter viderēt vera a spiritib⁹ illis.
vnde istō fundamentum videt
esse acceptum ex fictiōnib⁹ ma
chometi qđ fuisse epilepticus: et
ad cooperiendū mēdaciter mī
seriam suā dixit se oportere cas
dere qđ angelus loquebat sibi
et fm illam fictiōnē eius Aulic.
reuerenter loquēs de lege sua
fingit. in. 9. me. tales abstractio
nes a sensu vt fiat reuelatio ab
angelis. Nos aut xpīani nō p̄ci
mus aliquē in somno vel extasi
aliqua videre nisi sit ibi aliqua
cā positiua vt potē qđ deus tunc
intellectum immutet de p̄gruo
aut magis tunc disponit p amo
tionez vnde edimēti: q. i. non est
distractus circa alia obiecta et
vehemēs occupatio circa aliud
obiectū impedit intēse opari
circa istud: immo magis v̄t mī
raculum qđ in somno reuelesse
ritas p̄intrigilia in intellectu nō

nimis intento circa sensibilia qz naturale est qz in vigilia hō habet vsum rōnis: in somno autē non. 45. dist. quarti. q. 2. f. 28

Nō intelligo ens rōnis qd est in intellectu obiectiue qz sic oēve est in aia nec illō qd est tñ in intellectu subiectiue: qz sic intellectus sciētia sunt in aia qz tñ sunt forme reales: in gñe qualitatis sed intelligo ens in aia tanqz secundum consideratum nō tanqz primo consideratū. (ad qd cōsiderandū mouet primo aia a re extra) sed tanqz ens in pmo considerato inq̄tum p̄sideratū tale: vt in summa sit dicere. nō est nisi reſo rōnis: qz nihil habet p̄esse esse in p̄sideratio vt p̄siderato nisi p̄paratio qua p̄sideratū cōparat ad aliū p̄ actū p̄sideratū. 1. dist. quarti. q. 2. f. 28

Non intelligo strictā obligationē p̄uentionē legalē siue p̄mutationē spiritualis vt oratiōis pro tpali vt elemosyna q̄ data est qz illav̄ simoniacā. Nec v̄z dicere qz sacerdos commutaret p̄ aliquo tpali sibi laborē corpalem qz nō est erisimile qz aliqd vellet sibi tñ dare p̄ labore corporali in illo actu. S̄z elemosyna liberaliter offertur cūz medicatiōe ofoniz recipiēs elemosynā tenetur fm iustitiā exaudire mēdicatē orationē suam: et tunc fm iustitiā liberaliter tamen s. sine conuentione commutatione obligat se ad orandū pro benefactore. 20. q. q. Q

Non lz alicui statū solennē tenere de bonis alienis nec tātū v̄z recipi alius status solēnis quez tenet p̄ non restitutionē q̄tū v̄z fidelitas eius et iustitiā cōis. 15. dist. quarti. q. 2. f. 28

Nō ita sehz cōitas et singularitas ad naturā sicut esse in intellectu resseverū extra alam qz cōitas cōuenit nature extra intellectū similiter singularitas et cōitas conuenit ex se nature singularitatis aut puenit nature p̄ aliqd in re p̄trahēs ip̄am s̄z vltas nō puenit rei ex se et idō pcedo qz q̄rēda ē cā vniuersalitatis h̄ tñ q̄rēda est cā cōitatis alia ab ip̄a natura posita cōitate in ip̄a natura fm p̄pūā entitatē et unitatez necessario op̄z querere causam singularitatis: que superaddit aliquid illi nature cuius est. 3. dist. secundū. q. 1. f. 20

Nō magis est realis collatio obiecti voliti p̄ actū voluntatis ad aliū q̄ cōpatio obiecti intellecti ad aliud per actum intellectus. 16. dist. quarti. q. 2. f. 3. met.

Non negaret p̄p̄ equalitatem t. cō. 2. esse idividuoz eiusdē speciei in 8. met. quolibet generez in equalitatez t. c. 10. speciez p̄p̄ cū fm ip̄m equa et. 10. let in equale nondicant nisi fm me. t. c. quātitatē. quātitas aliquo mō 2. et ide cōuenit: ol enti cuiuscunqz generis p̄ p̄ne licet magnū et p̄uū fm eum sint passionēs proprie quātitatē tñ trāslatiue accepta sunt trāscēdētiā p̄passiōēs totius entis Au. aut. 6. de tri. c. 8. istā magnitudinez quam p̄p̄ dicit trāslatiue dictā dicit esse magnitudinē non molis s̄z bonitatis et perfectionis. In his inquit q̄ nō mole magna sunt idē ē maius esse qd melius ē. 6. q. q. 20

Non lz omne ens omni enti in quo est: est essentialē vel accidentalē est enim mediū inter essentialē et accidentalē vt cōtrahēs sicut differentia contrahit genus: q̄ nec est essentialē: nec accidentalē

Scoticarū

le accipiēdo hoc mō esse in diu
nis nihil est accidētale: sed pre
ter essentiā est aliquid nō essen
tiale. Si aut accipiat accidenta
le primo modo quicquid nō est
de rōne cōformali sed extraneū
l3 non p̄prie sic dicat accidēta
le. sic differētia esset accidenta
lis respectu generis: hoc modo
accipit p̄prie accidētale p̄ extra
neo in fallacia accidentis p̄lo
elenchorum. sic potest dici acci
dentale alicui quicquid est ei
extraneū vt illud comparatur
ad aliquod tertium: isto mō non
est inconueniens distinctiua p̄
sonarum accidere essentie quia
sunt extra rationem eius. 2. dī.
p̄mī. q. 7. 21.

Non omne qd succedit virtutibz
theologicis in via vel actibus
earum est de essentia beatitudi
nis sed tñ vnicus actus p̄fectis
simus ideo esto q̄ tētio sit act⁹
voluntatis succedēs actui sp̄ei
non sequitur q̄ in ipsa cōsistat
beatitudo: sed sufficit q̄ ipsa cō
comitetur beatitudinem. 49.
dist. quartī. q. 5. j. ff.

Non omne vltimū s3 optimū est
finis vt dī scdo p̄p̄si. tale autē
vt finis intrinsecus est opatio.
tñ delectatio est ordine nature
posterī q̄ tñ nō est talis q̄ opa
tio ordine ad ipsam sicut ad fi
nem. nec est p̄fectius operatiōe
49. dist. quartī. q. 7. j. B.

Non omnis actus bonus est p̄
mo bonus a circūstātia finis vt
finis. imo est aliq̄s bonus a cir
cūstātia obiecti. p̄ntaybi finis
est obiectū tibi circūstātia finis
vt obiectū: primo tribuit rectitu
dinem actui: ille enim actus ex
obiecto solo est simpliciter bo
nus vt amare deū sine alijs cir

speculationū

cūstantis est simpliciter bonū
falsū est igit q̄ a fine vt finis. est
p̄iout. s. distinguī p̄tra obiectū
accipiat primo bonitas actus
moralis. Immo secundo illud
est falsum: quia actus circa ens
ad finem. licet habeat p̄o vna
circūstātia finē tñ ab obiecto est
aliqua bonitas p̄ior a qua act⁹
dicitur bonus ex genere. 4. q.
p̄o. lo. ff.

Nō oīs cognoscēs existētiā alicu
ius cognoscit ipsam intuitiue.
q̄ potest ipsam cognoscere ab
stractive nā beatus cognitionē
intuitiū singulariū non pōt h̄re
in x̄bo vbi tñ cognitionē existē
tē h̄re iō ad cognitionē intuitiū
rei necessario p̄currit obiectum
reale vel ipsa res vt p̄sens. 3.
dist. secundi. q. 11. j. ff.

Nō oīs cōparatio obiecti p̄ volū
tatē ad aliū obiectū est cōpara
tio q̄ est vltis: s3 tñ qñ compara
tur vt minus bonū ordinatū ad
aliud tanq̄ maius bonū conse
quendum per illud. 16. dist. ter
tij. q. vnica. j. E.

Nō oīs differētia formarū est for
malis loquēdo p̄prie de forma
li p̄iout v3 differētia formalis
est differētia s3 formas sicut nō
oīs differētia hoīm ē differētiā
in humanitate cuius rō assigna
tur reali logice. Reali sic p̄t
hōes habere humanitatē vbi
ferre l3 nō p̄ humanitatē ita in
humanitate nō differūt. ita p̄t
pure forme differēt nō per
formalitātē differunt: ita neq̄
formaliter: q̄ idem est differre
formaliter p̄prie loquēdo qd
differre in forma vel per formā
Logice sic: q̄ sicut termin⁹ dif
ferentie intelligendus p̄ nega
tionē inclusam. in dīa respectu

illius negatiōis pōt accipi p̄ se et distributue. ita ē illud qđ denotat esse rō formalis differeñtie: quale est illud qđ p̄struit cū differre: in quo vel fm qđ de notat qđ posset p̄hendi a negatione: nō aut ad negationē inferioris sequit negatio superioris: s; est destructio antecedētis. 17. dist. primi. q. 2. i. Et

Non ois distinctio obiectoꝝ formalis facit distinctionē potentiaꝝ. nā manifestū est qđ nō opz tot effectus quot sunt colores nec tot ē auditus quot sunt soni: imo p̄ba. 1. de ala. ex rōne talis mixtionis in tali organo: puta visus p̄cludit illā potentiaꝝ: putauimus esse istū obiecti et nō alteri. et p̄ tanto sequit qđ distinctio obiectoꝝ facit distinctionē potentiaꝝ: q; tale obiectū limitatū et distinctū non p̄cipitur nisi a tali potentiaꝝ nūq̄ ab alia que qđem potētia est limitata ad tale obm rōne talis mixtionis organi. Et aliud est de potētis nō organicis que sunt abstractissimē sunt totius entis. vñ ibi nō h; veritatē ppositio illa qđ distinctio obiectoꝝ facit distinctionē potētiaꝝ: s; solum est vera in organicis potētis que nō sunt abstractiue. 2. 4. distinctio. scđ. l. q. vnica. f.

Non ois existētia alicui nō p̄la est eius fm qđ. si illud nō est natū dare existētiā fm qđ: qualis est ois natura substantialis. q̄ literatq; se h̄eat ad illū cui dat esse. 6. dist. tertij. q. 1. j. d.

Non ois forma fm quā est innuatio vel variatio mēsurat tpe vel instanti tpe: s; solū illa fm quā mutabile alr se habuit successiue q̄ nūc se h; indiuisibilr

hoc est cui termino ad quē diuisibilr habito: necessario p̄supponit terminus a quo diuisibiliter. et in termino habitus. et hoc vel fm quē fuit motus mēsuratus tpe. vñ vt necessario cōcomitans motū mensuratū tpe 1. dist. scđ. l. q. 4. f.

Non opz ad distinctionē rōnis. q̄ intellā h̄eat illa sicut obiecta distincta. s; sufficit qđ in primo obiecto p̄cipiat aliquid. 1. dist. primi. q. 2. f.

Nō opz celebrantē p̄ multis tūc de eis aqu cogitare. s; sufficit qđ ah recollecterit illos p̄ qbus intēdit specialr otare. et intētionē suā talē deo obrulerit. extūc em̄ si tñ in cōl eorū memoriā h̄eat. hoc sufficit q; deus oblationē et deuotionē suā p̄ illis acceptat. p̄ qbus ordinauit prius se velle offerre. et in isto casu verū est qđ ppter multitudinē atq; tētio actualis ad singulos minuit. q; nō est ad eos nisi in cōl s; deuotionē q̄ est motū mētis l deū nō opz minui. 2. o. q. 1. d.

Nō opz in motu beatorū ex pte aie nisi qđ virtus motiua fiat p̄fectior. et qđ resistentia accidentalis ex pte corpis tollat. et vñ q; pōt fieri sine supnaturali ad dīro. q; qđ modo l alavirtus nō sit sufficiens ad motū hoc est. vñ q; est impedita a corpe vñ q; in se est diminuta. et cū est separata aut vnita corpi gloriofo intēdit sicut virtus beati vñ illa intendit resumpto corpe gloriofo. q; vt vñ. tunc poterit sine difficultate visibile qđcūq; videre inspiciēdo. pōt ergo potētia motiua in ala tñ intēdi ad gradū p̄fectum qđ sufficiat ad mouendū corpus illud sine fatiga

Scoticarum

speculationū

ti one. nec tñ erit noua potētia
 sicut nec virtus visiva intensa
 i beator nō beato est alia potē
 tiavisiua. 4. 9. di. qrti. q. 14. 7.
 Non opz errantē circa vnū arti
 culū errare circa oēs qz hereses
 nō sunt necessario connepe. 23.
 dis. tertij. q. vnica. 3.
 Non opz instm ad effectū prin
 cipalē disponere. nisi sit instm
 in actione que disponit ad effe
 ctū illū. qd nō est vniuersalr ne
 cessariū. 13. solū qñ sunt plures
 actiōes ordinate. quarū vna ad
 aliā disponit. absolute aut pōt
 esse instm in principali actiōe.
 13 nō pcurrat in aliqua alia p
 cedēte. 1. dist. quarti. q. 1. 5.
 Non oportuit legislatorē statim
 circa natiuitatē suā legē ferre.
 Et iō i principio suis tps lex pōt
 adhuc durauit vsqz illa que sue
 rūt legis nature fuerūt obser
 uāda circa 20. p sen vsqz ad tps
 datōis legis in mōte synai. ita
 hic. 7. eodē mō pōt dici de agni
 paschalis comestione in cena.
 qz in morte xpi causat expira
 u it lex vetus. 13 nō p tñc. 13 pro
 tpe publicatiōis hui⁹ cāe 7 le
 gis euāgelice. 7 iō vsqz ad mor
 tē potuit xps liare illa cerimo
 nialia suare. 3. dis. qrti. q. 4. 11.
 Nō opz ordinationē ecclie fun
 dari sup naturālē rōnē necessa
 riā. 13 sufficit q sup pbabilem.
 39. dist. quarti. q. 1. 1. f.
 Non opz omne qd sit inutari vt
 sit tale. 13 tñ accidit hoc in illis
 q prius fuerūt in potētia ad il
 lud 13 q fuit in actu p informa
 tiōē qd nō fuit verbū hō. 13 tñ
 p vniōē psonalē. 7. dist. tertij.
 q. 2. 1. 10.
 Non opz principia scibilis esse
 principia in se ipsi subiecti. qz

entia in qd tum ens q ponit sub
 iectū metaphysice : nulla sunt
 pncipia. qz tñc essent cuiuslibet
 entis. 13 opz cuiuslibet subiecti
 esse pncipia p que demonstrē
 ei⁹ passiones de eo ex qbus pn
 cipia tanqz ex medijs demon
 strationis formant pncipia cōs
 plexa. sicut ppositiōes p se uo
 te. hoc mō cuiuslibet subiecti
 pht esse pncipia qd tuncqz im
 principiat respectu suarū pas
 sionū. 3. q. plo. 5.
 Non opz q mediū sit capax ac
 tiouis fm eandē rōnē cū extre
 mo in quo pfecte dī esse altera
 tio. 13 fm aliā rōnem hui⁹ actio
 nis alterius rōnis. puta sub rō
 neluminis bñ est capax celum.
 ois em ps celi que pōt esse sub
 7. pyramidib⁹ pōt esse tenebro
 sa. p3 de luna 7 alijs que patiū
 tur tenebras 7 hmoi. 7 p3 p exē
 plum cōe de pisce qui p rhete
 mediū facit suporē. qui tñ nu
 por nō est in rhete. 14. dist. se
 cundi. q. 3. 8.
 Nō opz q omneviolētū aliquā
 do corrupat nisi naturāl'r lo
 quēdo. 19. di. scōi. q. vnica. 5.
 Non opz q oia ordinata fm rō
 nē cādi sint ordinata i vno ge
 nere cāe. cā em efficiēs ordinat
 ad finalē que est cā alteri⁹ ge
 neris q mouet metaphysice. 25
 dist. scōi. q. vnica. 11.
 Non opz q res sicut se h3 ad en
 titatē sic se h3at ad cognosci. nī
 si intelligat cognosci ab illo in
 tellectu q respicit intelligibilia
 oia fm gradū ppiūm cognos
 scibilitatis corū. qualis nō est
 noster intell⁹ 13 maxime cogno
 scit sensibilia. 3. di. pmi. q. 2. 1. 11.
 Non opz q volūtas seruet illuz
 ordinē in actibus suis. qualem

Octaua

sectio

nata sunt volibilia hñe ex natu-
ra sua: nec ē assensus sibi hunc
inde. q: necessitas est in intelle-
cto: ex euidētia obiecti necessa-
rio causante assensum in intel-
lectu: nō autē bonitas aliqua ob-
iecti causat necessario assensu:
volūtatis: s; volūtas libere as-
sentit cuilibet bono: ita libere
assentit maiori bono sicut mi-
nori. 1. dist. primi. q. 4.

Non opz si intellect⁹ possit natu-
ralr intelligere: aliqd cōe q: pos-
sit intelligere qd cūq; cōten-
tū sub illo: q: intellectio alicui⁹
pnti mltro excellēior ē intelle-
ctioz fusa talis cōis. 1. q. plo. 8.
Non opz tantā esse distinctionē
vel incōpossibilitatē pductio-
nū actiuaz: quāta est pductio
nū passiuaz. q: impossibile est
idē duabus pductionibus op-
positis pducī r accipere eē: nō
autēz est incōpossibile idē dua-
bus pductionibus actiuis cōi-
care esse distinctis personis. 11.
dist. primi. q. 2. 1. d.

Non opz voluntati: vt est princi-
piū cōicādi naturā: aliquo mō
spāli assistēdi ponere naturam
coassistere sic em natura posset
esse principiū cōicādi naturā:
r non v olūtas: nisi poneret ali-
qua pfectio minor volūtatis q:
nature. nulla est aut talis im-
perfectio: q: simplr ita est pfe-
cta voluntas infinita sicut na-
tura infinita. 10. dist. 1. primi. q.
vnica. infra. d.

Non oportuit satisfactionem p
peccato primi hominis excede-
re totaz creaturam formaliter
in magnitudine r perfectione.
suffecisset enim obrulisse deo
maius bonum quam fuerit ma-
lum illius hominis peccantis:

vñ si Adam per grām datam r
charitatez habuisset vnum vel
multos actus diligendi deum
ppter se ex maiori conatu lib-
ar. q: fuit conatus in peccādo.
talis dilectio suffecisset p pec-
cato suo remittendo: r fuisset
satisfactū. r tunc ppositio illa
est falsa q: debuit offerre deo
aliqd maius omni pro eo quo
peccare nō debuerat: sed sicut
p amore creature vt obiecti di-
ligibilis nō debuit peccare. ita
satisfaciēdo debuit offerre deo
aliquid maius attingendo per
actū obiectiue q: sit creatura.
scz amorē attingētem deū pro
pter se r ille amor obiectiue vt
terminat in deum excedit amo-
rem creature: sicut deus creatu-
rā: vñ sicut peccauit per amorē
ignobilioris obiecti in infinitū
ita debuit satisfacere per amo-
rem nobilioris in infinitū. r hoc
suffecisset saltem de possibili.
Dico igit q: amor quē offerre
d; satisfaciendo debz excedere
amorem cuiuscūq; creature. q:
verū est r diligere magis obie-
ctum nobilius satisfaciendo q:
dilexerit ignobilius peccando:
th ille act⁹ quo quertor ad deū
p amorē in sua formalī rōne nō
est maior ol creatura. nec etiāz
amor xpī creat⁹ quo dilexit deū
fuit talis. 20. di. tertij. q. vnic. A.
Nō peccabāt obsterices nisi ve-
niat: q: mendaciū eaz erat pe-
nitus officiosum r mor⁹ pletas-
tis si fuissent ibi alia requisita
ad meritū: fuisset meritor⁹ vite
eterne: r etiā alicuius boni tpa-
lis: q: de⁹ p tpe illo remunera-
uit cultores suos bono tpa-
li. 38. dist. tertij. q. vnica. 1. 5.
Non pensat⁹ deus q: tum in eius

Scoticarum

speculationū

Sacrificio: s; ex quāto deferatur affectu vñ si iudeus obtulisset patri xpm volentē vel non volentē nō fuisset illa oblatio ita accepta a pfe. sicut qñ xps spōte se obtulit. immo nō fuisset accepta iuxta illud ecclesiastici.

34. Qui offert sacrificiū ex substatia paupis quasi q victimat filiū i p̄spectu p̄fis. 20. q. q. f. Q nō plus repugnat intellectui in finitas visionū q̄ specieꝝ intelligibilitū: q; i si visiones sint aliquo mō p̄fectiores speciebus. nō tñ requirunt aliā rōnē receptiui. 14. di. tertij. q. 2. f. 2.

Non pōt vna p̄sona creare nisi alia creet: dico q nō sequit̄. ergo vna non pōt finire actū fructificationis: nisi alia finiat: bñ. n. seq̄tur q vna p̄sona ex nā rei nō est finis: nisi alia p̄sona sit finis: s; nō sequit̄ de fine actus vt est elicitus a potētia: q; finis actus vt elicitur: ē ad quē potētia eliciēs ordinat actū t ppter quē elicit ipm. s; finis ex natura rei ē bonū: ad quō actus ex natura sui natus est ordinari: non qdēz in rōne obiecti: quō attingit p actū s; sicut oēs nature create i suo gradu ad finē vltimū ordinant̄. 1. di. primi. q. 2. 20.

Non pōt deus se noīare aliquo nōle: ita excedēte nomen: quo notabilis est a beato: q̄tumcūq; cōprehensio dei excedit apprehensionē beati: nec mirū: q; nec necessario in nobis ē. p̄positionis ad nomē in significādo sicut intellectiōis ad intellm imponētis vel disponētis. t iō nomē ab vtrōq; impositū pōt eē si gnū ambobus. q̄ ita hoc nomē impositū a deo cōprehendēte pōt eē cōe sibi t beato. q; tñ si

nite significat. nec p p̄his infinitā intellectiōnē inuētē req̄rit. 22. dist. primi. q. vnica. f. C

Nō pōt dici q; fides infusa hēat vnitatē ex obiecto primo. s. deo q; deo nō mouet in rōne obiecti ad cognitiōnē olum credibilis. nec in deo vt in obiecto p̄cipuū olā credibilia vt ex illo deduci p̄ht. 13. p̄tineat olā vt cā effectiua olm. iō opz dicere q; hēat vnitatē vel abvinitate reuolūtis credibilia q; olā respiciūt a fide vt reuelata a deo. t hēc formalis rō est vna in oibus fm op̄i. supra dictā. vel q; hēat vnitatē in se formalit̄ ex seipsa. quāuis illā effectiue hēat a deo et nō hēat vnitatē ex aliquo vt obiecto. sicut scle causate ab obiecto. 25. di. tertij. q. 2. f. C

Nō possumus mōvri sp̄e itelligibili sine phātasmate sicut i patris q; tñc poterimus nō ppter nouā p̄fectionē. s; q; nō est ibi ille ordo illarū potentiāz i operando qui nūc est. 45. di. quart. q. 3. f. 20.

Nō pōt poni aliqua forma i beato solū ad decorē t pulchritudinē t que nō ordinē ad actionē t p p̄his cū nihil requirat. ppter receptionē beatitudinis vt ostēsum ē. sequit̄ q; si sit aliqua forma supernaturalis t sp̄ualis in ala beati p̄ior opationibus q; illa requirit̄ ppter opationem eliciendam. t tunc vltimus. aut requirit̄ ppter obiectum aut ppter potentiā. t cum duplex potentia concurrat in operatiōe in beato. scilicet intellectus voluntas ppter vtrāq; potest talis forma poni si autem pōnatur propter hēc tria formas sup̄naturales p̄cedentes opes

Octaua

ratione ponent tres forme su-
pnaturales pcedetes. vna cor-
rindens obiecto. s. spēs intelligi-
bilis in memoria. scda ex pte in-
tells q dī lumē glorie. tertia ex
partē volūtatis q dī charitas. si
aut obiectū in se pns sufficit ad
actionē visionis capfande: quā-
tum ad illud qd requirit ex pte
obiecti. tūc non requirit spēs: si
aut intell's sit mere passiuus ha-
bens se solū in rōne susceptiui
ad actū visionis cum nō reqrat
pp receptionē solaz aliqua for-
ma ex parte intells tunc nō req-
ritur lumē glorie. si etiā volun-
tas sit mere potētia passiuā re-
spectu fructiōis. tūc ex parte vo-
lūtatis nō requirit charitas. vñ
ponētes volūtate mere passiuā
respectu fructiōis tollūt chari-
tatem. qī ex parte volūtatis nō
reqrit aliqua forma ad recipiē-
dum fructiōē qī ipsa fm se est
lumine disposita ad recipiendū
eā: s; qī fm scripturā e fide ha-
bemus ponere charitatē. saltez
necesse ē eā ponere in beato pp
operationē eliciendā: lumē aut
glorie ad visionē nō vñ mīhi ne-
cesse poni. qī qd dī de lumē na-
turali corporalī q requirit non
solū pp obiectū: s; pp oculū: vñ
mīhi ē quēdā metaphora. quā-
to est obiectum est magis in se
lur rāto minus pp ipm requirit
de lumine. nec requirit pp rece-
ptionē vt dictum est. vñ minus
vñ mīhi necesse ponere lumē q
spēm: qī si spēs ponit hoc est vt
memoria si pfecta ex parte in-
tellectus. 49. di. quarti. q. 11. S
Non pōt qd ordinate velle se nō
esse: qī ordinata volūtas nō est
volēdo aliqd e nō volēdo illud
qd necessario sequit ad ipsum;

sectio

sue sit sibi intrinsecū siue non:
s; de volūtate nō ordinata non
op3. 6. dist. scbi. q. 1. J. W.

Non pōt vna psona velle aliqua
entia esse alia psona nō volēte:
e ita nō ponent in eē ab vna
persona: alia psona nō volēte: e
ea in esse nō ponēte. E; sicut in
codē instāti nature intelligunt
tres persone habere principiū
sufficiens ponendū ea in esse. ita
in codē instāti intelligunt hīe
actum quo ponunt ista in esse,
20. dist. primi q. vnica. J. S.

Nō possumus scire de intellectu
creato: q ordinat ad hūc finē:
vt hunc. qī nō possumus cogno-
scere respectū fundatū in natu-
ra intellectuali ad istā essentia
tanq; ad finē ppiū: qī nec ex-
tremum ad qd est respectus: iō
nec rōnez imaginis respectū illi
nature in se: sicut sancti loquū-
tur de imagine. 4. q. p. 10. Cc.

Non producit res aliqua in esse
possibili p omnipotentia: s; per
intellectū: quo producit in esse
intelligibili. e qī est in eē intelli-
gibili nō repugnat sibi esse nec
est ex se formalr necessariū. igit
est possibile. Silt sicut argutū ē
dist. 35. primi. S illud esse essen-
tic. si illud esse esset vñ esse: p
ductio in illo eē vere esset crea-
tio. qī ad aliquid esse simplr de
nihilō. igit illa pductio est: est
simplr alia a pductiōe rei in eē
possibili: qī si res nō sit possibi-
lis anteq; sit in esse eēntie. e p
ductū in isto esse. igit aliqd pro-
ducit in aliquo esse aliqua pro-
ductione: nō est possibile ex par-
te sui. 1. dist. secundi q. 2. B.

Non ppiē dī aliquā personam
esse de substantia absolute: s; ad-
dendo cū substantia aliquā pso-

Scoticarū

nam originantē: bene dī q' ali-
qua p'sona originata est de sub-
stātia illius persone. ita q' hic:
filius ē de essentia diuina. nō ē
ita pcedenda: sicut hic filius est
de substantia patris. q' p' secundā
exptimī cōsubstantialitas: & ori-
ginatio: ppter genitiuū cōstru-
ctum cū casuali prepositionis:
per primā aut non notat aliqd
originana. 5. di. primi. q. 2. 11.

Non ppter hoc soluz imputaret
peccatū volūtati create: q' ipsa
per accidēs causat defectū: sed
q' ipsa tenet agere recte inquā
tum effectus est sub ptate sua &
nō agit recte: non sic autē tenet
volūtas diuina: & ex hoc ipsa i
se peccare non pōt: neq' ēt ipsa
pōt nō causando primo defice-
re: respectu rectitudinis debite
in actu: ita qd tūc fiat debita qd
nō est ex defectu volūtatis crea-
te. 37. dist. scđi. q. vnica. Bb.

Non quēcūq' forma satiat appe-
tītū materie totatē extēsiue. tot
est sunt appetitus materie. ad
formas: quot sunt forme rece-
pibiles in materia. nulla igitur
vna forma pōt p se satiare oēs
appetitus materie ad formas:
s; vna satiat perfectissime scilz
forma perfectissima. illa tñ non
satiat oēs appetitus materie:
nisi in illa vna forma oēs forme
includerent: & pp hoc silt dīco
q' vñū obiectū potest includere
ola obiecta aliquo mō: & ideo
illud soluz obiectū pfectē qctat
potētiā: quātū pōt quietare: nō
tñ est oīno silt de quiete intus &
extra: q' qd cūq' receptiuū quie-
tatur itra aliquo finito recepto
s; extra siue terminatiue nō opz
q' finito quietet: q' ad pfectius
extra pōt ordinari: q' possit in

speculationū

se recipere forma: q' finitū nō
recipit forma: nisi finitaz: tñ bñ
h; obiectū infinitū: q' si arguat
q' quelibet fo: ma quietat ma-
teriaz suā q' aliter sui: quacūq;
quiesceret violēter. dico q' des
violētā nūq' est: nisi quiescēs
determinate inclinet ad opposi-
tum: sicut exēplificat de graui
respectu deorsum vel descēsus
& quiete eius super trabē: ma-
teria aut prima ad nullam for-
mam determinate inclinat: & iō
sub quacūq; quiescit nō violen-
ter: s; naturalr quiescit pp inde
terminatā inclinationē ad quā
cūq;. 1. dist. primi. q. 2. 1. 12.

Non quēcūq; actus penitēdi suf-
ficīt ad deletionem peccati: sed
opz q' sit actus ordinatus: ma-
xime ex circūstātia finis q' pla-
est inter circūstātiās actus mo-
ralis. Judas autē non penituit
cum ista circūstātia. 1. ex diles-
ctiōe dei. 14. di. quarti. q. 1. 1. 13.
Nō repugnat alicui enti eque p-
fecto in se manere: q' alteri nō
cōicet suam perfectionem. hoc
apparet de cā efficiēte cui non
repugnat quātūcūq; manere
sine effectu suo. & iō anima ma-
net eque perfecta in esse suo. p
prio siue diuicta siue separata
tñ in hoc h; differentia: q' sepa-
rata non cōicat suū ēē alteri.
43. dist. quarti. q. 2. 1. 14.

Nō repugnat imobilitati status
paruulor q' sunt in limbo: cum
hoc etiā nō repugnet imobilita-
ti status beator: q' de nouo in-
telligāt aliqua facta ptingētia.
igif a sili nō repugnat firmitati
status eor q' est in videndo ver-
bu; q' de nouo intelligāt aliqd
verū necessariū. q' prius nō in-
tellegerūt & ex vno vero neces-

sario intelligere aliud verū necessariū. & ita pht addiscere aliqua vera necessaria de necessarijs in gñe pprio: ita igit & isti cuj nō habēat ita pfectā cognitionēz vt nullā pht recipere nec sit verisimile ponere in eis impedi mētū pp qd istā nō pht acquirere vī. p̄babile pcedere qd oīm naturā cognoscibilū pht naturā cognitionē hñe excellenti. & ali qui p̄hi habuerūt p statu isto: & ita aliquale beatitudinē naturalē de deo cognito in vli poterūt attingere. Sed si q̄rat de cognitionē beatitudinis in p̄ticulari vtrū illā habēat vel de ea trāstent. Rñdeo sicut dictū fuit in p̄tima. q. p̄mi. ista cognitio nō ē possibilis hoi nisi supnaturalr eleuet. vel igr nō dabit illis illa cognitio supnaturalis in p̄ticulari. qz esset eis ad tristitiam quā nō demeruerunt hñe. sicut demeruit paganijs. pp qd demeritū sibi cedit cognitio b̄titudinis in p̄ticulari ad penā grauissimā. vī. f. tristitē desperās se posse ad istā puenire vel si istā cognitionē in p̄ticulari habuerint nō trīstabuñt qz erūt cōtēti de statu suo sciētes deū & se ita disposuisse nec suo actu h̄ aliquā demeruisse. 33. di. scōi. q. vni. 23.

Nō requirit aliqd esse formā informantē aliqd vt ipm sit tale p ipm qz forma nō ē forma infor mās totū qd tñ & formā tale p ipsam. si igr veriori idēitate esset aliq̄ forma idē alicui & sit idētitas ei ad informatū vel ad totū. cuius est psufficeret illa idētitas ad hoc qd illud tali forma eēt tale. 8. di. p̄mi. q. 4. f. &

Nō requirit aliq̄ successio actus ad actū: neqz actus vt cedit sup

obiectū ad actū vt tendit super aliud obz: qz in eternitate cedit sup vtrūqz. s3 nec successio vni⁹ obiecti ad alterū in se extra: qz nō requirit ad istā deivolitūōē existētia rei: extra: sicut nec t̄pale ad eternū: s3 requirit ibi aliq̄ successio eorū q̄ sunt obiecta in eē obiectiuo nec. hoc est idē sic hñe ordinē & hñe ordinē in obijci: qz prius vt prius: & posterius vt posterius pht simul intelligi ita qd in obijci ipsi intellectui nō h3 ordinē: & tñ ordo ē ipsoi vt sunt obiecta. s. in eē eorū obiectiuo nec ex isto ordine obiectorum in eē obiectiuo sequit aliq̄ mutatio: qz oppositū non succedit opposito neqz in cognosca: neqz in eē. 16. di. quarti. q. 2. 2.

Nō requirit nouū miraculū ad actionē agētis naturalis p̄dīm agēs illud h3 passum: s3 qñ nō h3 passum nō pōt agere nisi per miraculū detur sibi passum: sed sicut a natura dari non pōt: ita passūz requisitū ad gñationem nō ē in eucharistia: nec pōt esse vel fieri p agēs naturale de ali quo qd sit hic. & iō opz ad hoc qd agens naturale possit agere hac actione: qd p miraculūz res deat sibi passum p̄portionatūz nec tñ dico qd qñ redit de facto fm quartā p̄tionez qd agēs naturale ibi generet: s3 solus deus creat ibi subām p̄positā p̄mo: s3 si vterior debeat sequi gñatio alicui de illa substātia: pōt agēs naturale ibi agere ad formā substātiālē: qz h3 passūz sibi pueniēs. 12. di. quarti. q. 5. &

Non requirunt ad intellectionē duo p̄ncipia p se inquantū diuersa in gñe diuēstare absoluta. bñ em̄ requirunt due causas

litas ad intellectionē : quarū
vna causalitas sit ex pte intellē
et alia ex pte obiecti: s; qñq; iste
due causalitates pñt cōcurrere
in vna natura sicut qñ intellē
intelligit se: nam altera causali-
tas est cōis totī enti. illa. s. q̄ est
ex pte obiecti. reliqua autē ē de-
terminata ad determinatāz na-
turā. s. intellectualē: et sic in na-
tura intellectuali cōcurrit ista
causalitas cōis cū illa speciali
nō ergo requirunt per se ad cau-
sandū inquārū differētes gene-
re diuersitate absoluta et ecce
do: q; fm veritatez in eodē pōt
cōcurrere vtrāq; causalitas. nā
vbi est illa entitas quā consequē
cālitās obiecti illa entitas quā se
quē cālitās intellē: idē pōt eē tota-
lis cā s; vtrāq; cālitatē respēctū
intellectionis. 9. di. scđi. q. 2. 8. R.

Non sp ad hoc q volūtas auer-
tat intellectū ab vno et pñertat
ad aliud: opz q cognitio vel co-
gitatio sit cōparatiua: q; vnum
obiectūz pōt cognosci p se sine
cōparatiōe ad aliud: et ab intelle-
ctiōe illi pōt volūtas auerte-
re intellectū. 42. di. scđi. q. 4. E.

Nō semp pfectissimū est cā respe-
ctu imperfectoz cōparādo im-
perfecta ad qđcūq; tertiū sicut
perfectū albi nō est cā visibili-
tatis oibus visibilib⁹. aut si est
cā: nō tñ pñsa et adequata. et si
maxime mortuū: nō tñ pñsum et
adequatū. 3. di. pñm. q. 3. 3.

Nō sequit creats. s; pñcipiās: et
generās s; pñcipiās: accipiēdo
pñcipiās p aliquo pceptu vni
uoco simplr: q; pñcipiās qđ
infert ad hoc qđ est creats: vt dī
de deo: dicit tñ relationē rōnis
pñcipiās aut qđ infertur ex
generāte dicit relationē realez

29. di. pñm. q. vnica. D.

Non sequit cogitatio nō ē prius
cognita. s; nec volita. nā sufficit
q actus cogitationis sit pñs in
rōne actus nō in rōne obiecti cō-
siderati: nec recte nec reflexe ad
hoc q volūtas velit illā aut cō-
placat sibi in illa vñ ad hoc q
aliqd sit volitū sufficit eius cō-
sitationē actuāt intellectū in
herere. 42. di. scđi. q. 4. J. D.

Non sequit. obiectūz cognitū hz
eē diminutū. obiectū autē extra
hz esse simplr reale. s; illud in-
tra nō pōt esse pñcipiū pro-
ducēdi cognitū extra: tñ ista rō
bene pcludit: si cognitio sit mi-
nus nobilis q; forma extra. s;
cognoscēs per illaz cognitōnē
nō pōt pducere cognitū ex-
tra. 1. di. quart. q. 1. T.

Non sequit. forme differūt. s; for-
ma differūt. vel differūt in for-
ma sicut non sequit. hoies plu-
res differūt. igit in humanitate
differunt. aliud em̄ est aliqd dī-
stingui: et aliud ipm esse primaz
rōnem distinguendi vel distin-
ctionis: q; cum hoc q ipsum sit
distinctū. stat q ipsum non sit
ratio distinguendi. euz hoc aut
q ipsum sit prima rō distinguē-
di nō stat ipm nō esse distinctū
3. di. scđi. q. 7. D.

Non sequit. manet forma eadez
in individuo pfecto et imperfe-
cto. s; ipsa mutat subiectiue. q;
nō manet sicut materia sub for-
ma: s; sicut natura in individuo
supra quā qđlibet individuum
aliqd addit: et rō defectus pñtie
est: q; illud qđ est subiectū vñ
individui nature ē et subiectū
alteri⁹ individui: et illud etiā est
pōt et mutabile ab individuo l
individui. ipsa autē forma sicut

Octava

Seccio

vnus indiuidui nō est subiectū
ita nec alteri. et p̄ h̄is nec mu-
tabilis de vno ad aliud. 17. dis.
primi. q. 4. i. Te.

Non sequit̄. nō possum velle eē
miserū. ergo de necessitate nō
lo esse miserū. q̄ nolle est act⁹
positiuus nolētis sicut et velle.
et ita liberū vñ sicut aliud. q̄
neutrum elicio necessario circa
q̄cūq; obiectū. et iō possum
nō elicere nolle circa malū. si-
cut velle circa bonū. tñ sicut cir-
ca malū oñtēsum nō possum eli-
cere actū volūtatis nisi nolle sic
circa bonū oblatū nō possum eli-
cere actū volūtatis nisi velle. et
iō bñ sequit̄ nō possum velle esse
miserū. et nō possum odire bea-
titudinē. s̄ ex hoc nō sequit̄. et
necessario volo beatitudinē. q̄
nullū velle necessario elicif a vo-
lūtate. 49. di. quart. q. 10. i. E.

Nō sūt se h̄nt mala ad puniōē
et bona ad remuneratiōē. quo
ad hoc q̄ mala p̄nt puniri tpa
liter et sufficiēter si pena eterna
sit cōmutata in t̄palē. s̄ bona
merita nō p̄nt p̄mari sufficiēter
p̄ talē t̄palē cōmutatiōē. nec p̄
h̄is nisi ip̄m p̄mū eternū in se
sit cōlatū. q̄ nūq; frivatorū. et
iō semp remanet ius sibi saluū
ad gloriā q̄ acq̄siuit p̄ illa meri-
ta. 22. di. quart. q. vnica. 25

Nō sūt erāt malū demeritorie. et
culpabū. dānati. q̄ nō sūt erāt
ip̄i inuiat in termino. sicut nec
bonū. et iō nō sint in culpa. nō tñ
demerent vt viatores eliciedo
actū quē elicere imputeē eis ad
demeritū. 5. di. scōi. q. 1. i. 2.

Nō solū attritio p̄ aliq̄ t̄p̄ v̄tq;
ad certū instās in v̄tio instāri
recipit gr̄am delectē p̄ctū. tāq;
p̄ virtutē meriti de p̄gruo. Sed

nō h̄is talē actū q̄ sufficiat ad
meritū de p̄gruo s̄ tñ h̄is volū-
tatē suscipiēdi sacm̄ ecclie et si
ne obice peccati mortali actua-
liter sibi factorel inuolūtate in
herētis recipit nō ex merito. s̄
ex pacto diuino effectū istiusa
cramētū. vt sic parū attritus ē
attritiōe que h̄z rōnē meriti ad
remissionē peccati volēs tñ re-
cipe sacm̄ p̄nie. sicut dispēsat
in ecclia et sine obice inuolūta-
te peccati mortalis in actu inuolū-
tato instāri illi. p̄lationis p̄bo-
rū in quo. s. est vis sacri isti⁹ re-
cipiat effectū sacri. s. gr̄am pe-
nitētiālē nō q̄dem ex merito. q̄
dispō iterior nō erat sufficiēs p̄
modū meriti. s̄ ex pacto dei al-
listētis sacro suo ad effectū illū
ad quē instituit sacm̄. alioq̄ nō
apperet q̄s sacm̄ p̄nie esset
scōa tabula si nūq; p̄ ip̄m vt sa-
cramētū ē posset recuperari scōa
gr̄a amissa. s̄ tñ p̄ attritiōem
tāq; p̄ p̄uam dispōnem et p̄ di-
tione tanq; p̄ dispōnem cōple-
tuā. 14. di. quart. q. 4. E.

Nō solū cū vxore. s̄ cū p̄cubina
vel meretrice p̄bitur affinitas
p̄ sanguineorū ip̄i viri. imo in
incestu nō sufficit ad affinitatē
p̄prie dictā q̄ sit vxor. s̄ red̄rit
carnal̄ p̄ficiō vt h̄. 35. q. vi. fra-
ternitatis vbi d̄ de p̄iugib; q̄ si
vna caro fuerit si p̄t eē q̄ aliq̄s
sit p̄p̄inqu vni eorū q̄n p̄tineat
alteri in q̄ daf̄t intelligi affinitatē
nō h̄i nisi mediāte cōmixtiōe
carnali. extēdendo tñ affinitas
tē d̄ h̄i nō solū cū vxore carna-
liter cognita. s̄ et cū nō cogni-
ta. et q̄ plus est cū illa cū qua
p̄cise p̄hūnt s̄p̄salia. vbi ē ad-
uertendū q̄ istud vinculū p̄tra-
ctū ad aliq̄ā p̄pter p̄ficiōē
eius

Scoticarum

etius cū aliquo cōsanguineo. ⁊ hoc siue cōiunctionē mīmonia: lē siue cōcubinaria. dicit cōmuniter publice honestatia iustitia. 4. dist. quarti. q. vnica. B
 Nō solū in relationib⁹ realibus nō pōt esse eadē relatio realis in vtroq; extremo: s; alia ⁊ alia lino hoc versū est in relationib⁹ fm rōnē. Quis em̄ relatiōes ratiōis sint diminute entitatē re spectu relationū realium: tñ in sua entitate habent oppositio nē ⁊ distinctionē correspōdentē sue entitati: vt ptz in exēplo sa tis cōueniēti. relatio em̄ cause vt d: de deo est tñ rōnis: et tñ ipsa causa suo modo oppositio nē ⁊ incōpossibilitatē tantā ha bet ad causatum sicut paterni tas ad filiū. 6. q. quoli. Bb
 Nō solū pctā s; circūstātiās pec catorū notabiliter aggrauātes includit pceptū. iuxta illū Au gu. pri⁹ cōsideret qualitātē cri minis in loco: in tpe: in pseue rātia: in varietate psonē ⁊c. sal tē illas dico aggrauātes ⁊ ne cessario cōfiteādas q̄ spālī phibi tiōe phibent. verbi grā. alienū accipe est illicitū. s; spālī phibi tiōe phibet accipi de loco scō: et iō spālē pctm̄. s. sacrilegiū p hāc circūstātiā cōstituit. Sitr ē illicitū nō suā cognoscere: s; si quāppinqua sit spālī phibitio ne phibet. ⁊ iō spālē pctm̄. s. lce stus p hāc circūstātiā cōstituit. frequētia etiā nō ē dubiū q̄ est circūstātia simplr ponēs aliud pctm̄: q; qualibet vice cōmittit nouū pctm̄: ⁊ de similib⁹ simile habeatur iudiciū. Multe autē sunt circūstāte ex q̄b⁹ pctm̄ est aliq̄ mō grauius: q; si minor tē tatio et hoc vel ex pte obiecti:

speculationum

vel ex pte psonē peccātis de q̄ bus nō ē ita certū q̄ oporteat illas cōfiteri tñ tutū et vtile est hoc fieri. De alijs vero q̄ nihil ad. b. puta sine q̄ esset tāta gra uitas cū alia circūstātia impet: nēte satū est cōfiteri: vtpote si aliq̄s peccat cū aliqua q̄ vocat ur Berta vel Lucia et h̄mōl. 17. dist. quarti. q. 1. A
 Nō sufficit sola volūtas ad meri torie volēdū: s; req̄rit grā tāq; pncipiū cooperās: nec ista volū tas est ptiale pncipiū pncipale vel sufficiens ad ponendū ptiale pncipiū. s. gratiā i ec: Quis em̄ grā iā habita volūtas vtrū sit pncipale agēs respectu act⁹: tñ grā nō habita ipsa nō est suffi ciēs ad ponēdū gratiā lesse: q; grā nō pōt lesse nisi a solo deo creāte. ⁊ ita angel⁹ non hz tota le pncipiū actiū ad agēdū ta: lē actū: nec ē pncipale partiale pncipiū actiū in cui⁹ ptāte sit producere reliquū pncipiū acti uū ptiale inesse: ⁊ amouere lpe dimētū vsus sui ⁊ sui cōpinci: pū ad eliciēdū actū ⁊ effectū cō munē eorū. Exēplū ist⁹ eēt. si q̄s habēs visum eēt in tenebus: l; tūc habeat pncipiū ptiale act⁹ vidēdi: ⁊ pncipale pncipiū vidē di: qñ pcurrūt lumē ⁊ potētia vi sua: nō tñ hz tūc totale punct: piū: nec pncipiū pncipale suffi ciēs ad ponēdū illud q̄b⁹ req̄rit ad effectū istoz duoz pncipioz rū ptialū: nec etiā posset amo uere ipedimenta. ⁊ iō l; iste ha beat potētā visuiū p quāto hz pncipiū dimīnutū respectu vi siōis: nō tñ in ptāte ei⁹ eēt vide re. Ita dico q̄ in potestate an geli nō ē meritorie velle: q; nō est in potestate eius h̄re gratiā

R

nec per hñvñt grā: nec etiā vñ voluntate sua cū gratia ista ad actū suū eliciēdū: et oēs hñ negatīue sunt vere: qñ nō est ī potestate ei⁹ hñe formā: qua vñ: tur nec amouere īpedimēto. 7. dist. secūdi. q. vnica. 1)

Non sufficit ad vñitatē priuatio nīs vñitas subiecti et habitus oppositi. sed requirit vñitas cōtinuitatis eiusdem in subiecto eo mō quo pōt hñe esse in subiecto. p3 hoc p simile: qñ ad vñitatē negationis nō sufficit vñitas affirmatiōis. nā nō sol. qb est negatiō vñius numero affirmatiōis pōt esse non solū plura numero: sed in plurib⁹ specie et genere. et tot eē quot sunt entia que nō sunt sortes. ita et priuatio pōt eē eiusdē forme et tñ nō eadē. pōt esse in eodē subiecto plurificata: si sit interruptio: sicut et habitus ei⁹ est plurificatus si cū interruptiōe inesset illi subiecto. siue cñ possit vñus siue priuatiū vel negatiū nū idēz numero reparare hoc. 22. dist. quarti. q. vnica. 11

Nō sunt persone equales fm sapientiā nisi vt habētes vñā magnitudinē. et iō si fm quācūq; pfectionē essentialē sunt equales: semp proxima rō equalitatis est magnitudo illi⁹ pfectionis. et iō p solā magnitudinē intelligit ipse quācūq; pfectionē essentialē: quātū. s. ad illud qb est fundamentū equalitatis: qñ nulla fundat nisi sub rōne magnitudinis. 5. q. quoli. C

Nō sunt opposita in diuinis: imo nec in creaturis transire et manere si recte intelligat: trāsire ppter realē idēitatē: et manere ppter ppiā qditatē: nec seq

tur: manet. & manet realiter distinctū: s3 sicut aliqd manet qñ sua ppiā qditas nō est destructa: siue p corruptionē siue per resolutionē in separatā potentia: siue p cōfusiōnē: sicut pmo mō trāsīt ignis ī aquā. scō mō si p potentia diuinā resolveret ignis ī materiā pñā fm se manētē. tertio mō si ex eo et aq; generaret mīxtū neutri⁹ actualitate manētē: nullo istorū modorū trāsīt aliqd ī diuinis: et solū modo sic trāsire lñert nō manere. Non & seqtur. oppositū manet: hoc est in ppiā et pfecta et plena actualitate: & manet realiter distinctū. 5. q. quoli. 20

Nō sunt in deo virtutes fm illis impfectionis qb est ī eis: s3 ablatō eo qb est impfectionis: sicut p3 in exēplo adducto de tēperatiā. illud cñ reqrit in natura tēperata posse eē aliquā delectationē imoderatā. et hoc ē īpfectionis: et ppter hoc magis p pte ponim⁹ ibi iustitiā q̄ tēperatiā: qñ illa nō ita requirit aliquid excessum ī passionē vel aliquid talē impfectionē sicut reqrit tēperatiā. vtrū tñ iustitia vñ ibi est sit virt⁹ quātū ad illā rōnē qñ sit distincta formalit̄ a voluntate et quasi regula ei⁹ vel tā tūmodo sit volūtas sub ratiōe pme regule scīpam determinatā: dubiū est: qñ si scōm ponat magis soluitur ratio: qñ tūc nō est ibi sub rōne virtutis moralis. 49. dist. quarti. q. 1. 20

Nō tñ ad creaturam relatiō nō includit in rōne cēntiali aliquis pñone: s3 nec aliquo mō potest pñone ad aliquā: quin vñ formiter pñoneat ad totā trinitatē: qñ tota trinitas vñiformis

Scotlicarum

speculationum

ter se h3 ad oē aliō a se fm eē:
sine fm eē i re: sine fm eē intel
ligibile. 2.7. di. pmi. q. 3. j. 2.

Nō tm intellect^{us} patit ab obie
cto reali imprimēte speciē rea
lē: s3 ab illo obiecto: vt i specie
intelligibili: patit passiōe intē
tionali: et illa passiō ē receptio
intellectib3: q̄ est ab intelligi
bili inquātū intelligibile ē relū
cēs in specie intelligibili: t i nō
pati est intelligere. q̄ si arguas
q̄ tūc intellectio nō est mot^{us} rei
ad aliam: dico q̄ nō seq̄tur: q̄ i
pressio speciē est qdā mot^{us} rei
ad aliam: quaten^{us} res h3 esse in
illa spē: intellectio etiā sequēs
speciē impressam est mot^{us} rei ad
aliam: q̄ren^{ter} p̄ itellectionē obie
ctū h3 eē i alia actuali cognitū:
q̄ p̄ i nō habuit eē habituali
ter cognitū. 3. di. pmi. q. 6. j. 2.

Nō tm realiter t vere dī xps sic
fil^{ius} Marie: sicut de^{us} realt t ve
re dī dñs creature: s3 reali gñā
tione passius accepit illā natu
rā actuali existēte ppter q̄ se
quis ipm reali filiatōe eē fil^{ius}.
8. dist. tertiū. q. vnica. j. 6.

Nō tenetur aliq̄s necessario ha
bere falsam opinionē de suo su
periori: s3 monitio e^{ius} vel prece
ptū pōt in se esse irrationabile
et infructuosum: et rōnabiliter
et vtiliter tunc laborādū est ad
e^{ius} reuocationē t ad correptio
nē vel amotionē talis p̄lati fa
tue precipiētis. t tunc nō tenet
subdit^{us} reputare preceptū eius
tāq̄ rōnabile et fructuosum. s3
pōt oppositū reputare sicut est
et sic contēnere nō approbādo
3. dist. quarti. q. 4. f.

Nō tenet hō nec tēione necessi
tatis cōtra quā sit pctm morta
le. nec tēione minori q̄ quā sit

peccatū veniale referre semper
actū suū in deū actualiter vel
virtualiter: q̄ deus nō obliga
uit nos ad hoc: neq̄ videt eē in
istis actib^{us} sufficiens rō bonita
tis: vt sint meritorij: q̄ nō v^{is} mī
nor relatio sufficere ad meritū
q̄ relatio virtualis q̄lis nō est
hic. Sūt ergo multi act^{us} indif
ferētes nō tm fm esse q̄s habēt
in specie nature: s3 etiā fm esse
q̄s habēt in eē morali. t sunt et
indifferētes ad bonū meritorij
et malū demeritorij: q̄ vnū i
diuiduū pōt eē tale t aliū tale.
multi etiā singulares act^{us} elici
ti sunt indifferentes: q̄ nec sunt
tales neq̄ tales: t nō solū act^{us}
nō humani de q̄b^{us} non est ser
mo sicut mouere barbā: lana
re festucā: t hmoi q̄ pcedūt ex
sola imaginatiōe nō ex libero
arbitrio impellentē: sed etiā de
actibus libere elicitis. 4. i. dist.
secundi. q. vnica. C.

Nō video quin esse in alio ente
sit inferius: q̄ esse in se: et quin
sit magis impfectionis depen
dere q̄ nō depēdere: t ideo di
co q̄ omne esse cuiuscūq̄ alte
rius generis a substantia. f. acci
dētis: est impfect^{us} quocūq̄ q̄s
est pars substantie sicut est ma
teria. 12. dist. scđi. q. 2. j. E.

Nō videt^{ur} aliquid nisi eēt me
dium: nō q̄ de per se rōne colo
ris visibilis sit aliqd causare in
medio: ad hoc q̄ videat^{ur}: sed q̄
species visibilis t visio surt^{ur} ef
fect^{us} ordinati eiusdē obiecti vt
coloris: ita q̄ species p̄i^{us} nata
est gigni q̄ visio: sicut act^{us} p̄i
mus q̄ actus scđus: t prius
est species in medio vel o: sano
ppinquiori q̄ in medio vel o: sano
distātiōi: sicut tyniuerfa

liter forma eiusdē rōnis prius
cātur in p̄p̄ndori & in remo-
tiori. 9. di. secundi. q. 2. f. C.

Non v̄t q̄ aliqua rō intrinseca
quare naturali repugnet quin
semp̄ quocūq; p se existēte pos-
sit aliqd minus eo p se existēte
s; rō extrinseca forte impediti-
ua talis p se existētie assi-
nēt cōtrarietas cōrumpentis. 2.
dist. secundi. q. 9. B.

Nō v̄t cōtradictio: qđ in p̄lo in
stātī pena insit vel insuis; na-
ture angeli potuit ēt imēdiate
dari a deo p̄ illo p̄lo mltātī si-
cut & beatitudo. dicēte Aug. 3.
de lib. arbi. si de ab initio fecit
set hōies i pena: nō ēē tpp̄ hoc
vituperād̄ de nec iniust̄: sed
si ab initio nō fuisset in pena: et
postea fecisset i pena sine suo
demerito vituperād̄ ēēt. 5. di.
secundi. q. 2. f. B.

Nō v̄t intelligere rōnē actionis
q̄ ponit eā ita absolutā q̄ sim-
pliciter nullū respectū habeat
ad productum vel passū: imo
nec actio in diuinis ē quin sp̄
p eā aliqd v̄t aliqd accipiat eē
13. di. quarti. q. 1. f. B.

Nō v̄t necessariū ad relationez
realē q̄ illō absolutū qđ ē fun-
damētū vnius reionis ex se in-
clinet ad reliquū: s; q̄ ipsū sit
tale q̄ posito termino ad ipiū
& ad terminū sequat talis ha-
bitudo ex natura extremorū
ita q̄ q̄cūq; relatio cōsequitur
ad extrema ex natura rei sine
cōsideratiōe intellect̄ ē realis
& tūc dico q̄ oē agēs creatū ta-
le ē q̄ posito aliquo effectu per
ip̄m ad ipsum vt ad funda-
mētū & ad productiū: vt ad
terminū cōsequit habitudo co-
rum: rō aut̄ quare relatio rea-

lis actuali cōsequit. non ē nisi
q̄ hoc ē hoc: & illō ē illō. sicut
rō quare albedine: & albedine
posita sequitur relatio realis
actualis. vt similitudo nō ē ni-
si hēc albedo: & illa albedo &
binariū & ternariū posita in eē
quare sequit maioritas & mi-
noritas realis nō ē alia rō: nisi
q̄ hic ē binariū: & ille ternariū
s; tñ rō potentialitatis in tun-
damētō & termino: q̄res. f. possit
sequi habitudo realis poss; as-
signari generalis. quēcūq; em̄
possunt eē partes alicui⁹ totū
sunt possibilis ad formā illius
totius & sicut ē si possunt eē p-
tes alicuius totius vnius p se
pnt eē possibilis ad formā illā
qua illō ē p se vñ: sicut p3 de
partibus corporis organici re-
spectu aīe intellectiue & etiā si
pnt eē pres alicuius vniū vni-
tate ordinis: pnt esse possibilis
ad formā illā a qua illō totū
ē vñ fm ordinē: & gñat p3 p-
positio de potētalitate partiū
fm p̄m. 5. met. vbi vult q̄ par-
tes sunt sicut materia respectu
totū oīa āt creata: q̄ limitata
nata sunt eē ptes totū vniuersi
qđ ē vñ vnitatis ordinis: sicut
p3. 12. met. & iō qđlibet illo: vñ
ē potēnale ad istā formā q̄ est
ordo: vt. f. habeat ordinem ad
aliā p̄tē. & hoc vel fm eminē-
tiā q̄ est in naturis diuersis in
vniuerso: vel fm equalitatem
q̄ ordo ē partiū dispariū: & rēp
dispositio f3 Aug. de ciui. dei
vel f3 actionē & passionē siue.
fm cālitate: & iō qđcūq; agēs
creatū producēs effectū ita po-
tēnale ē: q̄ ad ipsum: & ad effe-
ctū productū potest confēq̄ or-
do inter ea: nō sic inter agēs

illimitatū & eius effectū q̄ illū agēs nō ē potētiāle: nec ad for- mā absofurā: nec ad refonē p- pter eius infinitatē. 30. distinc. primi. q. 2. Q

Nō videt necessitas ponēdi vir- tutes motales infusas. s; acq- sitas tantū in his q̄ habēt eas acq̄sitās vel hēre possunt: nec ēt in alijs q̄. s. non possunt eas acq̄rere. ppter defectū vsus li- be. arb. q̄ nō ē maior rō: quare isti debeāt habere & nō illi. 36. di. tertiū. q. vnica. p

Nō v̄ q̄ ala possit attingere ad intellectonē alicui⁹ obiecti: ēt mediāte sensu: quin ad intelli- gēdū idē obiectū possit angel⁹ attingere sine sensu. 15. q. q. j. C

Nō v̄ q̄ illū qd fundat in aliq̄ possit hēre rōnē aliquā necessi- tatis vltioriē vtra illū l quo fundat nec ēt q̄ fundatū poss; habere duplicē rōnē necessita- tis: & illud in quo fundat tāti vnica: q̄ tūc circūscripta p im- possibile: vel posse illa vnica rō- ne necessitatis in fundamento adhuc remaneret alia rō neces- sitatis: in fundato. ita illū fun- datū remaneret necessariū. & nō remaneret necessitas funda- menti. 16. q. q. p

Nō v̄ p̄babile dīdicere p̄his in illo p̄lo noto de beatitudine q̄ cōsistat in operatiōe vel nō licet ēt errauerint vel pot; nō attingerint in quo obiecto vel magis sub qua rōe sit beatitu- do: tūc istū primū notū in quo sit pfectio finalis creature rō- nalis an. s. in potētiā v̄ cēntia quorū distinctionē hēmus ab eis: an ēt in operatiōe vel habi- tu q̄ sit habem⁹ ab eis nō ē ve- risimile cōstatuisse. 49. distinc.

quart. q. 2. infra. 17

Nō videt rōabile q̄ vna forma naturalis quātū ad iuclinatio- nē suā naturālē subis volūta- ti create: si ēt graue manēs ac- tu graue mouerētur suā deo & si graue sit imperfectā potē- tia obiectuali ad deū nō tamē videt moueri passiue naturāl- ex parte sua. & q̄cqd sit ibi non videtur q̄ aliqua forma natu- ralis iuclinatiōe sua naturālī subis oīno in oī actu suo volū- tati create. ita q̄ ad hoc natu- raliter iuclinetur ad qd volun- tas create vult eā iuclinari. 3. dist. secundi. q. 10. E

Obiectū circa qd perfici- ci p̄vator: nō pōt ēē nisi de⁹ vel creatura. sed circa deū sufficiēter p̄fici trī- b⁹ virtutib⁹ theologicis. & hoc p̄fectissime quātū p̄fici pōt si il- li tres habitus sint p̄fectissimi in suo genere circa creaturam vero nō loquēdo de speculati- uis: intellectus p̄fectissime p̄- ficitur p̄ prudētiā: si prudentia sit p̄fectissima: ipsa ēt de oī agibilib⁹: & quātū ad oēm con- ditionē agibilis p̄fectissima notitia. Similiter quātū ad appetitū p̄fectissime p̄ficilē tribus virtutib⁹ moralib⁹ si sint p̄fectissime q̄ tam circa aliū & appetibile alteri q̄ circa se & appetibile sibi & hoc vel p̄ mo & directe: vel secundario p̄ illa p̄ima: & hoc intelligēdo de istis quatuor virtutibus cardī- nalib⁹ q̄ non sint in aliquo vn⁹ habitus numero. q̄ sit sibi vn⁹ uersalis tēperātia vel v̄lis ius- titia: hoc ē circa oīa sed q̄ sin- gule spēs iustitie insint in suis proprijs singularib⁹. per tres

alut virtutes theologicas suffi-
cienter perficitur viator circa
deu immediate: q: circa ipsuz vt
immediate cognoscendu in via
sufficieter pficit fides: q: v deo
in via nō pōt haberi nisi cog-
nitio fidei: sicut dictuz ē supia in
tertio. di. 24. Circa aut ipsū
vt diligibile in se sufficieter pfi-
cit charitas: et vt appetibile vt
cōmodū mihi sufficieter perfici-
cit spes: sicut ptz in questionibz
superioribz de fide spe et
charitate: s; nō cōuenit viator
rē habere circa deu actus or-
dinatos alios q̄ intelligere di-
ligere ipsum in se et appetere
eū mihi vt bonū meū. Consistit
circa oē aliū bonū a deo vt cir-
ca objectū sufficieter perficitur
viator habitibz intellectualibz
et appetitiuis. S; isti habitz in-
tellectui pficientes intellectum
sunt virtutes intellectuales et
ille sufficieter perficitur viatorē
quātū possibile ē: ad cōsiderā-
dū et ad syllogizandū practice
habit⁹ et appetitiui sunt virtu-
tes appetitiue: q̄ virtutes suffi-
cienter perficiunt viatorē ad ap-
petendū vel ad diligendū: siue in
ordine ad se: siue ad aliū. Igitur
hō perfectus tribus virtutibz
theologicis et virtutibz intelle-
ctualibz speculatiuis et practi-
cis et virtutibz moralibz ordi-
natis ad se: et ad alterū per-
ficit quātū pōt cōpetere viato-
ri. et iō nō vñ aliqua necessitas
ponēdi aliquos alios habitus
ab istis q̄ sunt virtutes theolo-
gice intellectuales et morales
34. di. terrij. q. vnica. C

Objectū fruitionis opz q̄ sit ali-
qua bonitas quidditativa: et nō
perfectio suppositi: q: perfectio

suppositi vt distinguit cōtra p-
fectionē quidditatiuā: nec ē for-
malis rō agēdi nec ē formalis
rō termini alicuius actionis. p-
fectio aut quidditativa nō est nisi
pfectio: abstracta a supposito:
q̄ de se respicit omne suppositū
indifferēter. Ideo bonitas vt
terminat actū fruēdi opz q̄ sit
tñ perfectio quidditativa. vni-
tas aut pōt eē et perfectio quiddi-
tativa: et rō suppositi: q: nō dicit
rationem de se principij actus
nec rationem formalem ter-
mini alicuius actus est igitur
bonum nou quomodocūq;
sumptū: s; bonuz quidditatie
sumptū termin⁹ fruitionis. q: ē
perfectio quidditativa. q. f. ē rō
eēntialis et nō rō suppositi. sed
vnitas vno mō ē rō eēntialis.
alio mō rō suppositi. scdo mo-
do nō ē rō formalis nec termi-
nus formalis actus fruitionis.
Ideo dico q̄ ens pñā diuisione
diuidit in ens quidditatie: et in
ens hñs quidditatie: q̄ ē ens sub-
sistēs. Nūc aut: quicquid ē perfe-
ctio formalis ē ens quidditati-
ue et entitas quidditativa. nam
perfectio formalis ē: q̄ in quo-
libet ente meli⁹ ē eē. q̄ nō esse
s; nihil ē tale nisi sit entitas q̄-
ditativa put abstracta a substi-
tere. Ens aut subsistēs hñs q̄
ditatem ē p̄trahēs illā pfectionē.
Et nō ē formalis illa perfe-
ctio quidditativa. Nūc aut est ita:
q̄ vnū q̄ cōuertit cū ente ē tā
ens quidditatie q̄ ens substi-
stēs et iō ē tā eēntiale q̄ notio-
nale. s; bonū (vt hīc loquimur
de eo) vt dicit formalē rōnē ter-
minandi actum volitionis: est
entitas quidditativa. i. distincta.
p̄lmi. q. 2. 2.

Scoticarum

speculationum

Obiectū h3 aliquā cālitate par-
tiale respēu intellectiōis ⁊ hoc
inquātū ē actu intelligibile: et
intellectus h3 suā cālitate respe-
ctu eiusdē actus fm quas cōcur-
rit cū obiecto ad talē actionē
pfecte pducēdā: ita qd ista duo
qū sunt i se pfecta ⁊ vnita sunt
vna cā integra respectu intel-
lectionis. 3. di. scōi. q. 8. C

Obiectū inquātū motuum ⁊ in-
quātū pīlo terminatiū: ⁊ per
qūs vt dupl'r necessario requi-
sitū vel coextractū ad actū ē eq
illimitatū ⁊ iō nihil aliū est sic
obiectū: tñ aliū ē obiectū secū-
dario terminās. nec op3 obie-
ctū illimitatū ē pīse termi-
nās quocūq; actū: sicut pīse ē
mouēs. ⁊ rō actus: qd aliqd pī
seq terminū pīmū: ⁊ ēē termi-
nūs scōs: nihil aut pōt ēē scōa-
rio mouēs ad actū: rō ē qd om-
ne mouens aliquatr pcedit
actū nō aut quocūq; terminās
pcedit nec coextractū ad actū: s3
scōario terminās seqtur actus
sicut mēsuratū ⁊ cātū: sicut in
tellectio in nobis seqtur obie-
ctū. 35. di. q. vnica. J. 20

Obiectū naturale hoc ē natura
līter attingibile adequatū in-
tellectui nostro. tñ p statu isto
sit quidditas rei materialis. vel
forte adhuc spālīus qditas rei
sensibilis intelligēdo nō d sen-
sibili pprie solū: s3 ē de inclu-
so eēntiātr vel virtuatī in sensi-
bili: tñ obiectū adequatū intel-
lectui nostro ex natura poten-
tie non ē aliqd spālīus obiecto
intellectus angelici: qd qd pī
intelligi ab vno ⁊ ab alio ⁊ hoc
saltē cōcedere d3 theolog⁹ qui
ponit istū statū nō ēē naturalē
nec istā impotētiā intelligēdi

respectu multorū intelligibīlīū
ēē naturalē s3 penalem. Juxta
illd. 15. d. trī. 27. certa iquit o-
culis tuis interiorib⁹ lux illa mō-
strauit. illa. s. eterna de qua ibi
locut⁹ ē: ⁊ subdit. qd i qd cā ē cur-
acle fixa lucē ipsam videre non
possis: nisi vtiq; infirmitas ⁊ dō
eā tibi fecit: nisi iniquitas. ⁊ de
hoc supra ibidē. O tu aīa mea
vbi te sentis eē: vbi iaces sequi-
tur agnosci recte te eē in hoc
stabulo quo samaritan⁹ ille p-
duxit illū quē reperit multis a-
latronib⁹ inslictis vulnerib⁹ se-
minuū relicū. Tñ p hōq statū
istū diceret simpl'r naturalem
hōi: nec aliū exptus erat: nec
rōe cogēte pclusit. diceret forte
illd eē obiectū adequatū intel-
lectus hūani simpl'r ex natura
talīs potētie qd pcepti sibi esse
adeqū p statu isto. 14. q. q. p.
Obiectum volitū a diuina volū-
tate non mutatur in isto eē: qd
nō potest eē successiue sub op-
positis cōtingēter tñ ē in isto es-
se: ⁊ hec cōtingentia est a par-
te voluntatis producentis. ip-
sum in tali esse: et ista contin-
gentia voluntatis potest esse
sine mutatione voluntatis. 39.
di. pīmi. q. 1. infra. C

Obiectum non est presens in-
tellectui possibili in cognitiōe
abstractiua ante actum elicītū
nisi per aliquod representati-
uum: quod voco speciem. 3. di.
pīmi. q. 6. infra. C

Obiectum pīmū idest adequa-
tum intellectus angelici nō ē
essentia sua: sed totū ens com-
prehendens sub se spēs intelli-
gibiles ⁊ sensibiles: s3 aut eēn-
tia sua sit actu intelligibilis: nō
tamē singulare sensibile loquē

Octana

sectio

do de intelligibilibus intellectiōne
abstractiua tali quali cognosci-
tur vlc. 9. dist. scđi. q. 2. 1. 2.

Obiectū p̄mū habet cōtinet sub
primo obiecto potētie: vel salte
nō excedit: q̄ si habet respicit
aliq̄s obiectū: q̄ nō cōtinetur
sub p̄mo obiecto potētie: s; ex-
cedit: tūc ille habet nō eēt ha-
bit⁹ ill⁹ potētie: sed faceret eā
nō esse illā potētiā: sed aliā. 3.
dist. p̄mi. q. 3. 2.

Obiectū p̄mū potētie assignat
illud q̄s adequat potētie in rō-
ne potētie: nō aut q̄s adequat
potētie: vt in aliquo statu: quē-
admodū p̄mū obiectū visus
non ponit illud q̄s adequat vi-
sui existēti in medio illuminato
lumine cādele f̄cise: sed q̄s na-
tū est adequari visui ex se: quā-
tū est ex natura sui. nūc aut vt
probatū est prius cōtra p̄mā
opinionē ad questionē de p̄mo
obiecto intellect⁹: hoc est ade-
quato: q̄ ponit aditātē rei ma-
terialis esse p̄mū obiectū: ni-
hil pōt adequari intellectui no-
stro ex natura potētie in ratio-
ne p̄mi obiecti nisi cōmuni-
mū: tū pro statu isto et adequa-
tur in rōne motui quiditas rei
sensibilis. et ideo pro statu isto
nō naturaliter intelliget alia q̄
nō cōtinetur sub illo p̄mo mo-
tuo. 3. dist. p̄mi. q. 3. 1.

Obiectū p̄mū sū naturaliter
est p̄sens potētie respiciēti tale
obiectū vt p̄mū q̄ secundariū
obiectū sit p̄sens. et hoc maxi-
me verū est q̄s solū p̄mū obie-
ctū ex natura rei et ex se est obie-
ctū: et secundariū obiectū non ex
se est obiectū illius potētie: sed
sit per actū istius potētie in ta-
le esse hoc modo p̄mū obiectū

Intellectus diuini et voluntatis
diuine est sola essentia diuina.
et oia alia sunt tñ scđaria ob-
iecta et pducta aliquo mō in ta-
li eē obiecti p actū intellect⁹ di-
uini. p̄i⁹ igit naturalr est essen-
tia diuina p̄sens intellectui suo
(vt p̄mū obiectū) q̄ aliqd aliō.
sed intellectus diuinus habēs
essentiā obiectū sibi p̄sens non
tñ est potētia opatiua circa il-
lud: sed potētia pductiua noti-
tie adeq̄te illi intellectui vt p̄n-
cipio productiuo. et illi essentie
cuius est vt obiecti. igit tūc est
productiua verbi infiniti. et per
consequēs verbi geniti in natu-
ra diuina. Sillr volūtas habēs
essentiā illā actu intellectam vt
obiectū sibi p̄sens: nō tñ est
potētia opatiua quā. s. formal-
ter habēs eā amet ipsum obie-
ctū: sed etiā potētia pductiua
amoris adequati infiniti: et per
cōsequēs p̄sone spirare in natu-
ra diuina. prius ergo naturali-
ter q̄ intellectus et volūtas di-
uina habēat vel respiciant ali-
quod aliud obiectū secundariū:
habēt cōpleta rō. pductiōis p̄-
sonarū diuinarū intrinsecarū: et
per cōsequēs ille p̄sone p̄i⁹ p̄-
ducunt q̄ aliquod aliud obie-
ctū presentetur. et p̄ p̄sone multo
magis p̄i⁹ q̄ aliq̄s aliud obie-
ctū causet. 1. dist. scđi. q. 1. 1. 2.

Obiectum p̄portionatū potētie
superiori est cōe ad obiectū p̄-
portionatū potētie inferiori. et
ita ens fm q̄ abstracts a sensi-
bili et insensibili est vere p̄p̄ū
obiectū intellect⁹: quia intel-
lectus tāq̄ potētia superior po-
test habere actū tā circa sensibi-
le q̄ circa insensibile vnde ista
abstractio q̄ videtur esse nō ap-

Scoticarum

speculationum

propriatio: est sufficenter appropiatio respectu potentie superioris: et est circa utrumque obiectum per se qualis est intellectus.

3. dist. primi. q. 3. J. C.

Obiectum quodcumque si moueat ad aliquam notitiam: tunc secundum ultimum virtutis motine mouet ad propriam et perfectam notitiam subiigitur nec potest mouere ad notitiam simpliciter perfectiorem illa: nec per consequens ad notitiam propriam perfectioris obiecti. 14. q. 8. li. J. D. d.

Obiectum respectu potentie habet primo presentiam realem. scilicet appropiationem talem: ut possit gignere speciem talem in intellectu: que est forma intellectus. Secundo per istam speciem generat: que est imago generantis: est obiectum presens sub ratione cognoscibilis siue representati. prima presentia preedit secundum naturam: quia preedit naturaliter impressionem speciei per quam est formaliter secunda presentia. 3. dist. primi. q. 6. J. 3.

Obiectum primum theologie in deo facit omnia alia actu cognita in intellectu suo: ita quod in primo signo nature est essentia diuina primo cognita in intellectu suo: et in secundo signo nature quidditates virtualiter continentes veritates proprias. in tertio autem signo sunt iste veritates virtualiter continere in illis quidditatibus sibi note. et non est ordo secundum ad tertium secundum causalitatem quasi ille quidditates causent aliud in intellectu eius: sed est tantum ordo effectuum essentialiter ordinatorum respectu eiusdem cause: puta quod essentia sua quasi prius natura causat illas quidditates sibi notas quam veritates de eis fiat note. Exemplum. si sol illuminaret aliquam

partem prope quam sibi: et alia pars remota: non esset illuminabilis nisi a sole propter eius opacitatem sol illuminaret partem aliam remotam. non autem pars illuminata primo esset causa illuminationis secundae. esset tamen ordo inter partem prope quam et remotam: sicut ordo effectuum eiusdem cause: et tamen non esset ordo cause ad effectum: quia pars illuminata nihil agit in partem opacam remotam. Ita in proposito hec essentia dei in intellectu suo facit alias quidditates actu notas et quasi posterius naturaliter facit veritates illas in istis continens notas intellectui illi: tamen ille quidditates finite nullam virtutem habet respectu intellectus diuini immutandi: quia intellectus diuinus non est naturaliter perfectus ab illis quidditatibus: quia ille est infinitus et ille quidditates finite: et infinitum a finito nullo modo perficit: ita quod si in tertio instanti nature diuina natura non moueret ad ulteriorem notitiam veritatum nunquam intellectus intelligeret eas: quia a nullo alio moruo illam notitiam posset habere. 3. q. prolo. X.

Obiectum ut est in memoria perducit seipsum ut est in intelligentia. vel est ratio perducendi seipsum ut est in intelligentia. quod autem obiectum habeat effectum utrobique secundum quod vel ab eis differens hoc est imperfectio: quia si memoria esset perfecta et intelligentia perfecta: obiectum esset simpliciter utrobique idem utriusque.

2. dist. primi. q. 7. h.

Oblatio non pertinet ad rationem consecrationis: nec necessario requiritur offerat. offert enim hostia non consecrata: et tunc est sacrificium non sacramentum: sed non ut ibi sit sacrificium nisi aptitudinaliter. Et sic etiam

¶ verū sit q opz quēlibet conficiētē cōficere in fide ecclesie bñ tñ pōt nō solū scismatico s; etiā heretic⁹ qd plus ec.pone q sit heretic⁹ circa eucharistiā habere intētiōē ecclie i cōficiēdo. ⁊ hoc intētiōē in vniuersali intēdēdo sic facere q xpi iſtituit faciēdū. ⁊ q ecclesia facit i3 nō in tēdat in spāli: q; credit eucharistiā nihil valere: sicut bñ. 2. pōrū. Contingit scire omnē mulā esse sterile et dubitare de hac. 13. dist. quart. q. 2. D.

Obligatio ad penā p culpa cōmissa non est aliqd reale in aia post actū p̄teritū: s; est tñ reſtōrōis i obiecto volito vt volitū est. 16. dist. quart. q. 2. S. E.

Qē accidēs forte posset denotare subiectū suū i q est: si eēt denominās: vel nomē ipositū qd significaret denotationē conueniētē forme respectu talis subiecti. hoc mō non est denotatiuū ipositū a speciebus colorū: q; denotatiua iposita a coloribus denomināt subiectū hñs colores fm eē reale. si alit eēt denominatiuū ipositū qd denotaret subiectū hñc formā fm eē intētionale: nō fm eē reale: bñ posset mediū denotari a tali nomine albi: ⁊ tale est impositū a lumine: ⁊ forte magis hñc q; in colorib⁹ p̄pter maiore p̄fectionē ⁊ euidentiam huius intētionis q; aliarū intētiōnū visibillū. 13. dist. secund. q. vnica. 3.

Oē agēs naturale vel ē oīno primū: vel si ē poster⁹ erit ab aliq pou naturalr determinatū ad agēdū. volūtas alit nūq; pōt eē agēs oīno primū: s; nec pōt esse determinata naturalr ab aliq agēte superiōri: q; ipsamet est

tale actiū q seipsam determinat in agēdo: sic intelligēdo q si volūtas aliqd necessario velit: puta. a. nō tñ illud velle causat naturalr ⁊ causanter volūtatē: etiā si naturalr causaret volūtatē: s; posito actu pmo q volūtas est volūtas si ipsa sibi reslinceret: ⁊ si posset cōtingēter habere vel nō habere hoc vel le: tñ seipsam determinaret ad hoc velle. 16. q. quoli. j. T.

Oēs cerimonie tā veteris legis q noue reducēde sunt ad ali quod p̄ceptū decalogi: et pos sunt ad illud reduci. Audi J̄r̄ deus tuus vñ est. vel ad illud Menēto vt diē sabbati sanctifices. siue em p primū siue per scdm p̄ceptū dicam⁹ deū p̄cepisse se honorādū vt deū. sequitur q ille cerimonie quibus se vult coli cadāt sub illo p̄cepto sicut p̄clusio sub p̄missis. 17. dist. quart. q. vnica. j. X.

Oēs cōclusiones mathe. demōstrāt relatiōes de subiectis. qd apparet primo ex auctoritate phi. 13. Metaph. c. 1. in fi. Boni autē maxime spēs ⁊ ordo ⁊ cōmēsuratio ⁊ determinatū q maxie ostēdūt mathe. scie: q; illa ars est in p̄positione ⁊ mēsuris aliq rū adinuicē. Scō p3 hoc p̄ exp̄nētā discurrēdo p cōclusiones mathe. in qbus oibus cōlter predicatū est aliqua passio relatiua: sicut p3 icipiēdo a prima cōclusionē geometricē. vbi ostēdit equalitas laterū de triāgulo vel de linea recta hoc predicatū posset esse basim: vel latus triāguli equilateri. ⁊ ita in oibus alijs: puta q triāgulus h3 tres angulos eq̄les duob⁹ rectis. passio demōstrata de tri

bus angulis triāguli est ista. f. equalitas duobus rectis: et ita ē in alijs. 1. di. scōi. q. 4. f. C.

Oē cōponibile caret pfectiōe illius cū q̄ pponit ita q̄ illū aliū cōponibile nō hz in se oēs pfectionē et oimodā idēitatē cū illo: q̄ tūc nō posset cū illo cōponi. nullū aut infinitū caret eo: cū quo pōt aliquo mō esse idē: imo oē tale hz in se fm̄ pfectionē idēitatē q̄ alio posset intelligi perfectius: puta si haberet illud in se: sicut cōpositū hz. et illud infinitū nō hz. 3. rationes aut infiniti est simplr: q̄ ipsum possit intelligi perfectius vel aliquid perfectius eo. Et ex hoc sequit̄ vterius q̄ sit oīno incōpositū: q̄ si sit cōpositū aut ex finitis aut ex infinitis. si ex infinitis. nullū tale ē cōponibile. si ex finitis ipm̄ uō erit infinitū: q̄ finita nō reddūt aliqd̄ infinitū in perfectione sicut mō loq̄mur de infinito in perfectione. 8. dist. primi. q. 1. f. B.

Oē creabile p̄us erat pōte creari ex parte sui. sed ista possibilitas nō fundat̄ in aliquo eē simpliciter: sed in esse cognitō. ita q̄ esse cognitū cōcomitat̄ possibilitas ad eē simpliciter: 13. formalr eē cognitū nō sit eē pōte. q̄ eē cognitū est eē in actu 13 fm̄ qd̄ esse pōte est esse in potētia ad eē simpliciter: et non in actu: nec tñ eē in potētia est eē simpliciter 13 est fallacia fm̄ qd̄ ad simpliciter. sicut nec futurū eē est eē simpliciter nec esse p̄teritū est esse simpliciter: sicut em̄ p̄teritū in eē simpliciter nō infert esse simpliciter: sic nec futurū esse i esse simpliciter infert eē simpliciter. igit̄ nec multo magis posse esse simpliciter infert eē simpliciter.

pliciter: q̄ posset esse v̄ eē remotius ab esse simpliciter q̄ fore. 1. dist. secundū. q. 2. f. B.

Oē depēdens depēdet ad aliqd̄ oīno et simpliciter indepēdens. nūq̄ em̄ depēdētia alicuius sufficiēt ter terminat̄ nisi ad aliqd̄ oīno indepēdens. et iō qñ duo eque dependent: neutrum est natū terminare alterū. sed vtrūq̄ depēdet ad tertium indepēdens. et ideo adiectiuū est dependens ad substantiuū. qñ igitur adiectiuū addit substantiuo saltē inuenit indepēdens ad qd̄ terminat̄ eius depēdētia: qñ autem duo adiectiua addunt sibi mutuo. neutrum ad alterū depēdet: q̄ neutrum terminat̄ ad alterū: sicut neutrum terminat̄ depēdētiam alterius. 13 depēdet ad aliqd̄ tertium. qd̄ terminat̄ sufficiēter depēdētiam eorū amborū. et ppter hoc qñ terminat̄ numeralis addit substantiuo: sicut si dicat̄ duo spiratores: statim terminat̄ adiectiuū terminās et q̄ adiectiuū determinat̄ illud qd̄ eis depēdētiam terminat. iō denotat̄ significatū sui substantiuū numerari qñ aut addit adiectiuo: vt cum dī duo spirātes vtrūq̄ est opēdēs. et iō neutrum determinat̄ alterū: sicut neutrum determinat̄ depēdētiam alteri. sed ambo depēdet ad tertium. qd̄ terminat̄ eorū depēdētiam et determinat̄ per ipsa. Et hoc in pposito est aliqd̄ vt persone quasi dicat̄ tres alii qui vel tres persone creantes: q̄ 13 v̄sitate adiectiuū masculinū nō sit substantiuū: 13 tñ neutrum sit substantiuū: tñ in diuinis qñ adiectiuū masculinū ponit̄ per se: tūc intelligit̄ ibi eē sub-

Octaua

statiuū vt dō vel psona. vt cuz
dī pf et filius nō sunt vnus. si-
cut dñt auctoritates: lz sit vn⁹
deus: qz vn⁹ absolute posit⁹ si-
gnificat adiectiue: et intelligit
hñe suū substantiuū. s. quis. vn
de significat qz pater et filii sint
vnus quis: vel vnus aliquis: vt
vna persona. qd est falsum. 12.
dist. primi. q. vnica. f. X.

Oē ens finitū ad se cōsideratuz
sub rōne absoluta potest perti-
nere essentialr ad aliqd genus
absolutū si est p se vnū: nullus
est modus cōcipiendi: cū quo
stare pōt vnitas p se cōceptus
quā cōceptus sit absolutus tol-
lit quā illud sit conceptū per-
tineat ad genus absolutū: qz il-
lud sic conceptū includit aliqd
absolutū dictum de se in qd. et
aliqd inequale p qd distinguit
ab alijs cōceptibus absolutis:
vt genus et differētiā extra in-
tellectū. 1. dist. scđi. q. 5. f.

Omne intelligere in nobis exp̄s-
suz est per actuz dicendi. et per
oē dicere exprimit aliqd intelli-
gere. et p aliud dicere aliud in-
telligere. ideo si vnū est intel-
ligere vnū est dicere: sed ista
ppositio oīno nō hz rationē ve-
ritatis in deo: qz nō omne intel-
ligere diuinū est per aliqd dice-
re: imo intelligere paternuz re-
spectu cuiuscūqz obiecti nō est
per aliqd dicere. et ideo posset
p̄r quāstū ad hoc habere intelli-
gere vnū respectu omniū ob-
iectōrū: lz haberet singula dice-
re respectu singulorū obiectōrū
si singula obiecta haberent p-
pria verba. 2. q. q. f.

Omne intelligere fm se acceptū
cōuenit intellectui cōiter: et oē
velle volūtati et sit oē nolle fz

sectio

se acceptū: qz ita libere hz nol-
le sicut velle. et ē illi cōparādo
hāc potētiā operatio vn⁹ nō
est discōueniēs alij. nihil ē in-
ueniē ibi qd sit positū discō-
ueniēs tali nature nisi passio
distincta contra operationē vt
operatio discōueniens: non d-
dē fm se: sed qz nolita: imo ge-
neralr omne nolitum positum
tñ i effectu causarū trahitā. 46.
dist. quarti. q. 4. f. B.

Omne mobile alteratione vel la-
tione p aliquā formam presup-
positā illi motui est in loco: qz
quāritas pcedit necessario vtū
qz istoz motuū. Qd aut gene-
rat hoc est subijct generatiōi
nec p illud p qd subijct gene-
rationi nec p formā aliquāz
quā hz per generationē per se
est in loco: qz et si subiectū ge-
nerationis actu esset hñs for-
mā substantiālē et ē hñs quāti-
tatē aliquā que est rō locandi
tñ nō haberet quātitatē vt est
subiectū generatiōis: qz quāti-
tas nō est rō recipiēdi terminū
isti⁹ mutatiōis. et ita vtr subie-
ctū gñatiōis vt ē p se subiectuz
nō includit aliqd qd sit p se rō
essendi in loco: qz non est nisi
tñ substantiā lz eā concomitē
quātitas. sed illa nō est p se ali-
qd eius in quātū subijct gene-
ratiōi. 11. di. qm. q. 3. f. f.

Omne notionale ē relatiuuz ad
lra et ecōuerso. ēntiale aut nō
est relatiuū ad intra: qz tūc ēē
cōe et nō cōe. 1. q. q. f. f.

Oēs p̄i cōiter in diffōne hōis
posuerūt rōnale tāp eius dñā
ppriā. p rōnale intelligētes anī
inā intellectiū esse partē ēē-
tialē eius. nec breuiter inuenit
aliqd p̄s notabilis q hoc ne-

ger: 13 ille maledict⁹ Buer. in fi
ciōe sua 3. de aīa. q̄ tñ nō ē in
telligibilis nec sibi nec alijs: po
nat intellm eē quādā subaz se
paratā mediātib⁹ phāsamati
dua nobis pīgibile: quā cō. si
ctionē nec ipse nec aliq⁹ sequar
et adhuc potuit explicare: nec
p illā pūctionē saluare hōlez
telligere. nā fm ipz hō forāl
nō esset nisi qdā aīa irōnale
excellēs p quādā tñ animā ir
ōnale ⁊ sensitiua excellētiorez
alijs aīab⁹. 43. di. q̄rti. q. 2. J. B.
Omne p se agēs agit p finem.
quē cognoscit vel inquātū dir
git a cognoscente finē. ⁊ ita oē
pncipiū p se actiū qd nō ē co
gnitiū⁹⁹ dirigi in actione sua
a pncipio cognitiūo ⁊ iō planū
est q illa tertia potētia executi
ua si eēt: eēt subordinata i agē
do intellectui ⁊ volūtati. ⁊ sic
nō posset p ipz aliqd. produci
sine actu volūtatis vel intelle
ctus. 1. di. quartī. q. 1. B.
Omne p se intelligibile aut inclu
dit eēntiāl rōnē entis: vel cōti
nēt virtualr vel essentialr i in
cludēte essentialr rōnez entis.
oīa em genera ⁊ spēs: ⁊ indiui
dua ⁊ oēs ptes essentielles ge
nerū ⁊ ens increatū includunt
ens qd itatiue. oēs dñe vltime
includunt in aliqb⁹ istoz essen
tiāl vel quiditatiue. oēs pas
siones entis includunt in ente
⁊ in suis īferioub⁹ virtualr. īgi
tur illa quib⁹ ens nō ē vniuocū
in qd: includunt in illis qbus
ens est sic vniuocū ⁊ ita patz q
ens hz pūmitatē cōitatis ad p
ma intelligibilia: hoc est ad cō
ceptus qd itatiuos generū spe
cierū indiuiduoz ⁊ partū eēn
tialū oīuz istoz. ⁊ entis increa

ti. ⁊ hz pūmitatē virtualitatis
ad intelligibilia inclusa in pri
mis intelligibilib⁹. hoc est ad
cōcept⁹ qualitatiuos differētia
rū vltimarum. ⁊ passiōū pro
pitarū. 3. di. pūmi. q. 3. J.
Oēs passiones demonstrat i toz
ta sciētia mathematica vlt de
mōstrant de accidentib⁹ ⁊ p se
scō mō dicunt de eis. p3 inci
piēdo a prima cōclusionē aris
metrice vel geometricē vlt in
finē. intārū q quelibet scibilia
passio eq. sciret de eo de q scit:
si nulla esset suba corporea in
vniuerso. nō enī min⁹ triāgu
lus hēret tres angulos ⁊c. ⁊ si
in nulla substantia esset triāgu
laritas nec minus possent tres
linee eē latera triāguli edlate:
rī: ⁊ si nulla esset suba subiecta
eis. 12. di. quartī. q. 2. J. B.
Oēs partes prius nā erant pre
destinati q passio xpī esset p
usa. voluit enī de prius oēs
electos habere gratiā ⁊ gloriā
q pūderit eos casuros ⁊ p
lapsuros q pēordinaret medi
cinaz cōtra lapsum. ⁊ iō passio
vt pēuisa post pēuisionē lap
sus potuit esse rō remittēdi of
fensam ⁊ kōferēdi gratiaz re
conciliantem: nō aut potuit eē
ratio pēdestinationis. 19. di.
tertiū. q. vnica. C.
Omne realitatē taz absolutā q
relatiuā quaz pater hēre pōt: a
se hz in primo signo origis. 12.
di. pūmi. q. vnica. J. R.
Oīa mixta possunt habere ratio
nes seminales: q t gñante re
cipiūt qualitates q sunt vlt ad
formas vltiores ⁊ perfectio
res. In cadauere em bouis p
t iduci qualitas aliqua a corpō
re celestī q est via ad formam

Octava

Seccio

apls. & ē filio illi q̄ dat a gene
rāteyniuoco: & est rō seminalis
pōt ēt rō seminalis eē i nō ve
re mixtis. sicut i mixtis p iuxta
positionez. corpora em̄ celestia
nō semp generāt d̄ vere mixt:
sz de mixtis p iuxta positionē:
& tale mixtū pōt h̄re q̄litatez q̄
estvta ad formā perfectiorem.
18. dist. scōl. q. vnica. 21.

Oia precepta scōe tabule expli
cāt illud pceptū. Diliges p
ximum. q̄ specificāt illa in qui
bus nō debeo odire inimicū.
nā non occidere includit non
odire sibi iniuste viā corporas
lē. nō furari nō mechari inclu
dūt nō odire sibi bonū fortune
vel fame. & sic de alijs. 30. dist.
tertij. q. vnica. 1. 5.

Oia alia sacra ab eucharistia cō
sistunt in vsu & in fieri. ita qđ
idē est ibi sacm̄ & perceptio sa
crāmētī. sicut baptisṃ est pce
ptio baptisṃ. nec pmanet ali
qd qđ sit sacm̄ cessante vsu ta
li vel perceptiōe. sed hoc sacra
mentū est quoddā permanens
ē antevsuz: & hoc cōgruū erat
q̄ xps permanēter voluit esse
nobiscū. ergo i aliquo signo v̄
sacro permanente. vnde vsus
huius sacri non est sacz. vsus
em̄ verborū sacramētaliū est
qdā via ad sacm̄: q̄ in termi
no platōnis verborū incipit eē
sacm̄. sed vsus & perceptio istū
sacri est quedāz dispō sacralis
seu via qua hoc sacm̄ applice
tur mēbro ecclesie. & bene pos
sibile est in vtroq̄ vsu si digne
fiat gratiā pferri vtenti: sz hoc
nō est formale & primū signifi
catū eucharistie sz quidā act⁹
sacrales in quibus bene potest
gfa recipi si digne fiāt: magis

tñ in pceptione q̄ in psecratio
ne: q̄ act⁹ pceptiōis significat
nutritionē spūalē q̄ ē p gfe col
lationē. 8. di. quart. q. 1. 5.

Oia sacra noue legis h̄nt a pas
siōe xpi vt exhibita efficaciam:
nō quidē in actu exteriori sz in
teriori exhibitā. ab instāti est
pceptiōis xps habuit meritum
passiōis. & in illo interiori actu
psistit principalior rō meriti. &
iō qđqd instituit tpe vite sue po
tulit ēt h̄re tunc efficacīā a pas
siōe volita pfecte ab ipso xpo:
in q̄ volitione erat principalis
oblatio: & principalis oblatio
grata scā deo. 2. di. q̄ 1. q. 1. 2.

Oia sacra h̄nt efficacīā a passio
ne xpi exhibitavel pūsa. & iō si
status inocētie stetit passio
xpi nec fuisset exhibitā nec pū
sa. 2. 6. di. quart. q. 1. R.

Oia sex trāscēdētia denotant se
mutuo. & iō eq̄lis pfectiōis est
eē essentialr vep: sicut est eē ef
fentialr bonū. nisi pbeſ q̄ rō ve
ri est nobilio: rōne boni: & ecō
uerso. 49. di. q̄ 1. q. 4. 1. R.

Omnis act⁹ intelligēdi vel natu
ralr pexigit intellm̄ cui⁹ est ha
bentē ppiūm actuale esse in
tellectus: vel saltē coexigit: ita
q̄ nullo mō tale eē actuale p
piū intell⁹ vt intellect⁹ nec ali
quid p se inclusum in tali esse
actuali p actū intelligēdi ipsi
intellectui attribuit: q̄ ois ac
tus est posterior: & ideo pcept⁹
git suū prius. 1. q. q. 1. R.

Omnis actualis relōnis termi
nus est aliqđ ens actu. in quo
cūq̄ igit instanti nāe cā refert
actu ad effectū: tūc est in termi
no eē actuale. pōt aut̄ illud ab
solutū terminās esse sine respe
ctu ad ipm̄. igit ita est simul cū

isto respectu qđ est prius natu-
rali eo. & id nō pōt ēē aliq̄ relo
in cā naturalī anteq̄ absolu-
tū sit ad qđ v3 esse ista relatio.
Et ita intelligo qđ in p̄lo instā-
ti est. a. sub rōe absoluti. i scđo
est. b. sub rōe absoluti hñs cē
p. a. in terrio. b. referē ad. a. sub
rōe absoluti : si ē relatio non
mutua. vel. a. & b. referūtur re-
lationib⁹ mutuis. ita qđ in p̄mo
instanti intell⁹ est in actu p̄ ef-
fentiā: vt est mere absoluta tā-
quā in actu primo sufficiēt ad
pducēdū qđlibet in actu intel-
ligibili. In scđo instāti pducit
lapidē in eē intellectu ita qđ ter-
minus iste est: & h3 respectū ad
intellectionē diuinā. nullus
autē respectus econuerso
in intellectu diuino : qz respec-
tus eius non est mutuus. 35.
dist. p̄mū. q. vnica. 3. M.

Omni cognoscēti agēti pp̄ finez
necia est triplex cognitio. p̄mo
qđo & qualr finis acq̄rat. scđo
cognitio ołum: q̄ sunt necia ad
finē. tertio ē neciuz cognoscere
qđ oia illa sufficiāt ad talem fi-
nē. p̄mū ptz qz si nesciat qđo
finis acquirat nesciet qualr ad
psecutionē ill⁹ se disponat. Se-
cūdū pbat: qz si nesciat oia ne-
cessaria ad ip̄z finē. ppter igno-
rantia alicuius necessarij pote-
rit a fine deficere. Et ēēt quātū
ad tertiu si nesciat ista necessa-
ria sufficere dubitādo se igno-
rare aliqđ necessariū nō effica-
citer psequetur illud qđ est ne-
cessariū. i. q. p̄olo. C.

Olbo 3ctib⁹ m̄mōnij p̄cedētib⁹
legē euāgelicā nō fuit annexū
sac̄m proprie dictū. nec fuisset
annexū cōtractui in statu inno-
centie si semp in illo mansisset

sicut dictū est. 3. dist. 26. nec tñ
tūc defecisset aliqđ de p̄fectiōe
pertinēte ad cōtractū m̄mō-
nij. 39. di. quartū. q. 1. J. A.

Ois creatura pōt tēdere i nihlū:
& in non esse eo qđ de nihilo est
& sua actio sit tendit in non eē
& h̄mōi tendentia surgit neces-
sario ex natura rei: sed ex hoc
nō pōt poni defectus culpabilis.
23. di. scđi. q. vnica. C.

Ois dispō necessitas ad forma3
q̄ nō ē rō receptiui p̄t dici quo-
dāmo cā actiua siue cā instā-
lis respectu forme. ip̄m aut sac-
ramētū siue susceptio sac̄i est
talis dispō & imediata nō cau-
sans aliā mediā inter se & gr̄as
& id ipsa pōt dici quodāmo cā
actiua vel instālis respectu gra-
tie. i. dist. quartū. q. 5. J. D.

Omni diligens se ex charitate
diliget se in ordine ad bonū in-
finitū: qz diligit sibi actū illum
vel habitū quo tēdit i illud bo-
nū & in hac dilectione tēdit in
alterū qz i deū tanq̄ in p̄ncipa-
le obm act⁹: & tñ ad se h3 chari-
tatē l3 nō vt ad obiectū finale:
sed p̄ximū ordinarū ad obie-
ctū vltimū qđ est ab eo distinctū
29. dist. tertij. q. vnica. B.

Ois entitas qđitativa siue par-
tialis siue totalis alicu⁹ gñis ē
de se indifferēs: vt entitas qui-
ditativa ad hāc entitatē & illā
ita qđ vt entitas qđitativa est
naturalī prior ista entitate. vt
est hec & vt prior est naturalī-
ter sicut non conuenit sibi esse
hanc: ita non repugnat sibi ex
ratione sua suum oppositum.
& sicut compositum non inclu-
dit suam entitatem: qua est
hoc inquantū natura: ita nec
materia inquantū natura

Includit entitates: q̄ est hec mā
nec forma Inquārū nā includit
suā. ergo illa entitas nō est mā
vel forma nec cōpositū inquan-
tū q̄libet istoz est natura sed
extrema realitas entis q̄ est
mā: vel q̄ est forma vel q̄ est
p̄positū: ita q̄ q̄libet cōe: t̄ t̄
determinabile adhuc p̄t disti-
gui quātūcūq; sit vna res i plu-
res realitates formalr distin-
ctas: quāz hec formalr nō est
illa. sed hec est fo: malr entitas
singularis: t̄ illa est entitas na-
ture formalr: nec p̄t iste due
realitates esse res t̄ res sic p̄t
ēē realitas vñ accipit genus: t̄
realitas vnde accipit differen-
tiā. ex quibus realitas specifi-
ca accipit. sed semp in eodē si-
ne parte sine toto sunt realita-
tes eiusdē rei formalr distictē.
3. dist. secundi. q. 6. R.

Omnis intentio sc̄a est relatio
rōnis nō quēcūq; sed pertinēs
ad extremū: vel actuz intellus
cōponētis vel diuidētis: vel sal-
tē cōferētis vnū ad alterū. hoc
p3 q̄ intētio sc̄a fm oēs cau-
las per actū intell̄s negociātis
circa rē p̄ime intentionis: qui
non p̄t causare circa obiectū
nisi tantū relationē rōnis. 23.
dist. primi. q. vnica. j. B.

Omnis obligatio ad restōnē re-
ducit ad auferre vel detinere
hoc vel vt cā principalis vel p-
rima vel coadiuuās vel indu-
cēs vel non impediens q̄n eius
esset ad bonū reip̄. t̄ sine peri-
culo persone impedire. 15. dist.
quarti. q. 2. j. Bb.

Omnis memoria p̄fecta p̄t h̄re
intelligētā adequatā sibi quo
ad hoc q̄ ipsa fm actum suum
primū t̄ totales p̄t producere

effectū sibi adequatū. q̄ p3 q̄
ēē memoria infinita patris po-
test esse p̄ncipiū producēdi
notitiā actualē infinitam. 3.
dist. sc̄bi. q. 10. j. C.

Omnis nā q̄ nō est de se act⁹ pu-
rus p̄t fm illaz realitatē: fm
quā est nā ēē potētialis ad rea-
litatē illā qua est hec natura: t̄
sicut de se nō includit aliquam
entitatē q̄si singularē: ita nō re-
pugnāt sibi quocūq; tales en-
titates. t̄ ita p̄t i quocūq; ta-
libus inueniri: in eo t̄n q̄ ē ne-
cesse esse ex se est determinatio
in natura ad ēē hoc q̄ tātū est
quantū p̄t esse q̄ quicquid p̄t
esse in natura est ibi: ita q̄ de-
terminatio nō p̄t esse p̄ aliq̄
extrinsecū ad singularitatē. si
possibilitas sit i natura p̄ se ad
infinitatē. secus est in oī natu-
ra potētiali vbi p̄t esse multi-
tudo. 3. dist. sc̄bi. q. 7. B.

Omnis natura intellectualis im-
mediate ordinat ad attingēdū
finē ordine t̄n quodā: ita tamē
q̄ vna ē p̄fectior alia. t̄ oēs ta-
mē immediate non ordinate ita
q̄ vna sit alterius mediuz quo
attingat vltimū finē. oīs enī
intellect⁹ h3 pro obiecto totuz
ens. t̄ sic nō quietat in quacun-
q; substantia vel ente. sed solū
in ente optimo: sicut p3 de visu.
clarius enī t̄ p̄fectius videt
aquila solem q̄ homo: tamen
immediate vtrumq; videt solem
49. di. quarti. q. 8. j. C.

Omnis ordinate volens post vo-
litionē suā immediate vult illō
q̄ est immediatius vel primius
fini. deus ergo cū sit volens or-
dinate primo vult seipsum vel
bonitatē suā tanq̄ finē. sc̄o
vult bonū creature rationalis
vltimuz

Scoticarum

speculationum

Ultimatu qđ est cōcātio creatu-
re: sine cōcātio bñfica sue bo-
nitatis creature tali. et postea
vult grātiā qđ ordinat ad bñtu-
dinē huius: vel ad fructiōnē ei⁹.
et posterī⁹ vult istū beatū vel
beatificabilē eē nasciturū a ta-
li parēte. 2.0. dist. scđi. q. 2. A

Ois pena est inuolūtaria sū se
cōparādo ad volūtātē sequētē
affectiōnē cōmodi. tñ pōt eē vo-
lūtaria volūtate antecedēte. s.
volūtarie applicatiōe causarū
ad quas sequitur: pōt etiā eē vo-
lūtaria volūtate iusta acceptā-
te. et hoc volūtate sequēte affe-
ctiōnem iustitie: qđ sic acceptat
qđqd hz ordinē ad p se volēdū
iuste. 14. dist. quarti. q. 1. f. Q

Oipotētia ad oē possibile pdu-
cendū nō pōt cōferri creature:
vel alicui nisi illō habeat in se
formā vnāvel plures i qua vel
in qđ⁹ radice potētia oim pos-
sibilū possibiliter fiendū: hec
aut forma nō pōt esse accidēta-
lis: nec vna: nec multe: qđ acci-
dēs sū se nō hz in se nec habe-
re pōt manēs accidens pducti-
uā virtutē oim substantiarū: vel
alicui⁹ dico de se: igit opz qđ il-
la oipotētia inesset ei p aliquā
formā substantiālē virtualiter et
pfecte cōtinētē oēm formā oē
ens possibile fieri: et iō talis po-
tētia nō pōt cōferri ale xpi ma-
nēte aīa: nec angelō: qđ aīa ma-
nens aīa: vel angelus manens
angelus nō pōt infrigidare: et
ideo repugnāt sibi talis forma
virtualiter cōtinēs oīa: sed pos-
se cognoscere oīa cognoscibilia
cū hoc non sit pducere ipsa in
esse: nō requirit nisi potētiā in-
tellectiūā: et habit⁹ vel species
quorū aīa est capax. ideo inten-

dendo in scibilia nō causando
ea: sed tātū cognoscēdo non re-
quirīt tāta pfectio in fundamē-
to quo absolute cognoscit: si-
cut requirit i fundamēto oipotēs-
tie quo pōt oīa possibilia cau-
sare. 16. dist. tertij. q. 2. B. E

Omnipotēs sicut suo velle pōt
pducere oīe possibile: ita suo
nolle pōt impedire vel destrue-
re oē possibile: si tā habet esse.
2. dist. primi. q. 3. f. B

Omnipotens pōt in omne illud
qđ est terminus potētie simpli-
citer. et hoc producēdo illud in
eo in quo natū est pducī: si na-
tū est pducī in aliquo: vel pro-
ducēdo ipm in se subsistēs si nō
est natū produci in aliquo. non
autē oportet qđ posset pducere
oīe tale formaliter in se: sicut
pōt pducere cursum aīalis in
aīali: vt in hōle vel asino: i quo
nat⁹ est esse cursus. sed hoc nō
pōt pducere in se: nec pōt for-
maliter currere: qđ tūc p illud
verbū neutrū significaret: qđ ta-
lis forma esset in ipso formali-
ter: hz igit fili⁹ nō possit forma-
liter generare: vt gñatio sit in
ipso: nec possit principiāre gñā-
tiōnē in seipso: tñ si istud sit ter-
min⁹ oipotētie opz dicere qđ fi-
lius possit principiāre genera-
tiōnē in eo in quo nata est esse.
nullo aut modo filius pōt pñ-
cipiāre generationem in se: nec
in illo in quo nō est nata eē: tñ
vt est omnipotens pōt actionē
illā causare in eo qđ pōt eā re-
cipere: sicut nō esset oipotēs si
nō posset causare intellectiōnē
in intellectu potēte recipere eā.
generare aut nō potest aliquo
modo esse a filio: nec vt in filio
nec in alio. igit si generare est

terminus omnipotentie simpli-
citer: filius non erit omnipotens. 20.
dist. primi. q. vnica. f. c.

Omnipotentie passive in ente opus po-
nere alia actiua correspondere:
et ita si passive noue non corre-
spondet alia actiua creata corre-
spondebit sibi immediate diui-
na. 43. dist. quarti. q. 2. O

Omnis rationabiliter volens vult
primo finem. et secundo illud quo
immediate attingit finem. et ter-
tio alia que remotius sunt or-
dinata ad attingendum finem. cum igitur
deus rationabilissimus velit
licet non diuersis actibus: sed tan-
tum vno in quantum illo diuersimo
de tendit super obiecta ordina-
te. primo vult finem: et in hoc est
actus suus perfectus et volun-
tas eius beata. secundo vult illa que
immediate ordinantur in ipsum
predestinando scilicet electos que
immediate attingunt ipsum: et
hoc quasi reflectendo volendo
alios diligere idem obiectum se-
cundo sicut prius dictum fuit de cha-
ritate dist. 28. huius. qui enim
amat se primo ordinate: et per con-
sequens non inordinate zelando
vel inuidendo isto modo. secundo
vult habere alios diligentes: et
hoc est vel alios habere amo-
rem suum in se: et hoc est predestina-
re eos si velit eis hoc bonum fi-
naliter. tertio vult illa que sunt
necessaria ad attingendum hunc fi-
nem. scilicet bona gratie. quarto vult
propter illos alia que sunt re-
mota. puta hunc modum sensi-
bilium: et seruatur eis. ut sic verum
sit illud. 2. phil. homo quodam
modo est finis omnium sensibi-
lium. scilicet quia propter ipsum volut a deo
quali in secundo signo nature sunt
omnia sensibilia voluta quasi in

quarto signo: illud etiam quod est
propinquius fini ultimo consue-
nit dici finis eorum que sunt remo-
tiora: siue igitur quia deus vult mu-
ndum sensibilem in ordine ad homi-
nem predestinatum: siue quia quodam
modo vult immediatius homi-
nem amare se quam mundum sensibilem
esse. homo erit finis mundi sensibi-
lis. patet igitur inequalitas volun-
tatis quantum ad ipsam voluntatem: non
ut volitio est ipsius voluntatis:
sed ut transit super obiecta mo-
do predicto. nec tamen illa inequa-
litas est propter bonitatem ipsius
positam in obiectis quibuscumque
alijs a se: que sit quasi ratio sic
vel sic volendi. sed ratio est in ipsa
voluntate diuina: quia sicut ipsa
acceptat alia in gradu: ita sunt
bona in tali gradu et non conuer-
so. vel si detur quod in eis ut osten-
sa sunt ab intellectu: ostendit alii
quis gradus bonitatis eorum: tan-
tum fm quod rationabiliter deus com-
placere voluntati. hoc saltem est
certum quod complacencia eorum quantum
ad actualitatem existentiam est mere ex
voluntate diuina absque alia ratio-
ne determinate ex parte eorum.
32. dist. tertii. q. vnica. f. c.

Omnis relatio rationis que est in obiecto
ex hoc quod comparat per intelle-
ctum ad aliud est in eo precise ut
est ens diminutum habens esse in
intellectu: ut cognitum in cognos-
cente. et posset esse in eo si per im-
possibile illud non haberet esse
essentie nec existentie: dum ta-
men haberet simili modo esse in
intellectu comparante. 35. dist.
primi. q. vnica. f.

Omnis substantia per se existens est
propria eius cuius est: hoc est vel ex
seipsa: vel est propria per aliquod
contrahens facta propria quo con-

Scoticarum

speculationum

trahere posito nō pōt inesse al-
teri: 13 non repugnet ei ex se in
esse aliq. 3. dist. secūdi. q. 1. 2.

Ois veritas theologica vel ē de
primo subiecto: puta que inest
deo p rationē dei: vel quasi de
parte subiectiua pmi subiecti.
puta que est propria alicui pso-
ne: aut de aliquo qō attribuit
ad primū subiectū vel quasi p
tē subiecti: vtputa de creatura
quantū ad respectū quē h3 ad
deū vt de: 7 de natura assum-
pta quantū ad respectū quem
habet ad verbum substantifi-
cans. 3. q. prolo. p

Ois vnio vel est p informationē
vel p aggregationē vel estymo-
ordinis. 7 ne sit altercatio de p-
fectionib⁹ essentialib⁹ vel de p-
prietatib⁹ notionalib⁹ vel alijs
que dicūtur vnita in deo intel-
ligo de vnione que est realiter
distincta. 19. q. quoli. 1. A

Opera illius qui moritur in cha-
ritate 7 si post mortē nō referā-
tur ab ipso ad veniale in q mo-
ritur dimittēdū. nec etiam ipse
habeat aliquē actū nouū meri-
touū per quē valeatur veniale
tamē illa opera p̄us facta pnt
esse a deo relata ad remissionē
istius venialis post mortem. et
hoc isto modo q: causa impedi-
bilis dū est impedita nō ponit
effectū. dū vero est nō impedi-
ta ponit. sed merita istius moriē-
tis in charitate essent cā suffi-
ciēs deletionis venialiū istius:
vel relata ab ipso vel a deo ac-
ceptate illa in ordine ad istud.
sunt aut impedita dū iste viuūt
si semp actu manet in peccato
veniali. post mortē hō nō sunt
impedita: q: tūc non contrahit
actū pcti venialis: 7 ideo p illa

delebūtur venialia post hāc vi-
tam. 21. dist. quarti. q. 1. 1. E

Operatio habet duas conditio-
nes quibus cōuenit cum actio-
ne. Prima est q semp est in fie-
ri. nō dico successiuo: q: opera-
tio est indiuisibilis: 13 sic in fie-
ri q in cōtinua dependētia ad
causam eādē 7 fin idē: sicut de
pendētia rei cōseruate ad cau-
sam cōseruatē. Scda cōditio
est: q operatio transit in obie-
ctū sicut in terminū: licet nō ac-
cipiat esse per ipsam: q: presup-
positū in suo esse: 7 ppter istas
duas cōditiones potest opera-
tio dici actio: sicut ppter istas
significatur grāmatically per ver-
bum actuum: et propter easdē
dicitur operatio actus secun-
dus. 13. q. quoli. Dd

Operatio h3 obiectū quasi pre-
suppositū. pductio autē h3 ter-
minū productum per ipsam. 6.
dist. primi. q. vnica. A

Operatio inquantū operatio est
non productiua: quia operatio-
nes vt opationes: sunt fines et
perfectiones operātis. produ-
ctio aut vt productio est: nō est
perfectio producentis: sed ha-
bet terminum productū extra
essentiam producentis: vel sal-
tem non includitur formaliter
in persona producentis. Quas-
re igitur actus secundus quo
pater intelligit vel operat for-
maliter non producit? Respon-
deo: q: illud itelligere ex ratio-
ne sua est operari patris: et nō
est producere. productione au-
tem siue dictione pducit. sicut
aliquid calefactione calefacit
formaliter: cuius non est alia
causa p̄ior. Quod si arguas
idem esse principū istorū duo-
rum

rum actus. nō altercando modo de intellectu agente et possibili: pōt cōcedi: q̄ ex plenitudine perfectionis p̄t competere alicui: q̄ operet̄ et p̄ducatur aliquid aliud a se. magist̄ hoc patet q̄ dicit̄ q̄ dicere nō est aliqd̄ actus intelligēdi formali. et tñ aliquis actus intellectus: null⁹ aut̄ actus intelligēdi formalis ē productiu⁹: s̄z aliquis alius actus formalis naturalis p̄cedēs: vel subsequens pōt eē productiu⁹: qualis ē actus dicēdi. 2. di. primi. q. 7. Q.

Operatio mixti nō ē elusīdē speciei cū aliqua operatiōe elementis: nec trāsmutatio. nam forma elementis et forma mixti habent sufficiētē entitatē. v̄t vna sit termin⁹ vni⁹ generatiōis: et alia alteri: vel vt hec sit termin⁹ a q̄ corruptionis et ille termin⁹ ad quē generatiōis: ergo sicut nō h̄l pōt eē simul sub forma aeris et ignis sic nec sub ista mixti. Nec etiā qualitas mixti hoc cogit: puta frigiditas carnis: quia illa non ē frigiditas aque vel terre. 15. di. scōi. q. vnic. f. A.

Operatio nō p̄portionata nō ē delectabilis: q̄lis ē sensatio obiecti excellētis: nec mirū q̄ operatio nō ē delectabilis nisi q̄ ē circa obiectū delectabile. et iō q̄ obiectum ē discōueniēs tūc ē cōtristās vel dolorificās 44. di. quarti. q. 3. f. l.

Operatio q̄ ē vltima p̄fectio nature operatiōe cessario h̄z annexā relationē puta si loquimur de operatiōe beatifica hominis vel angeli. ista necessario ē existētis vt existētis: q̄ si sit cognitio est intuitiua: si sit volitio ē necessario cōcomitās

intuitionem. 13. q. q. f. p.

Oportet actū intellect⁹ eē in potestate voluntatis. ita q̄ possit intellectū auertere ab vno intelligibili ad aliū intelligibile cōuertēdo: alias intellect⁹ statet semper in cognitōe obiecti perfectissimi habituali sibi noti. probatio. Agēs p̄fectius circa idē passum sicut agit et impedit minus et imperfectus: p̄z de igne et aqua q̄ si agāt circa idē: ignis totalit̄ impedit aquam in sua actione ita q̄ nō habebit effectū suū: s̄z obiecta intelligibilia respectu intellectiōis sunt cāe naturales actiue. et intellect⁹ agēs et possibilis si ponatur agere ad intellectionem iḡt min⁹ p̄fectū intelligibile p̄ sente magis perfecto intelligibili mouere. nūq̄ moueret neq̄ auerteret intellectus ab illo magis p̄fecto et efficacissimo intelligibili. 42. di. scōi. q. 4. f. C.

Oportet ad vnitatē per se cōpositi materiā recipere formā et subesse forme: non q̄ tunc materie detur aliqua actualitas noua: quando nō ē sub forma. 12. di. secundī. q. 2. f. B.

Oportet apprehensioneē eē p̄ rationē rectā nō erroneā: alioquin si ad apprehensioneē erroneā statim oēs appetāt eē actu elici-to. nō sequitur illud eē cōsonū inclinātōi nature: imo magis oppositū. Nō ē aut̄ manifestus p̄ rationē naturalem q̄ rō ostendēs homini semper eē tanq̄ appetibile sit rō nō erronea: q̄ p̄t oportere ostēdere q̄ istud possit p̄petere hōi. Si cuius ergo oē medium ex desiderio naturali ad probandū ale immortalitatē v̄t eē efficacis: q̄ ad efficaciam

Scoticarum

eius op3 ostendere vel potētiam naturalē eē in natura ad istud vel q̄ apprehēsiō quā statiz se quis istō desiderii si ē act⁹ elicitus sit apprehēsiō recta mō erronea: et horū prīmū ē idem cū cōclusiōe q̄ cōcludit ex desiderio naturali. scōm autē difficultus vel min⁹ notū illa conclusionē q̄ ē q̄ alia sit immortalis. 43. di. quart. q. 2. f. 7

Oporet peccatōrē q̄ ē impotēs ad faciēdū penitētiā alia pena puniri pro peccato: s3 hoc non d3 sibi imponi hīc: q̄ nō pōt illā hīc implere: nec pōt sibi imponi q̄ tāto tpe stet in purgatorio: q̄ iste sacerdos non h3 auctoritatē sibi infligēdi illam penā: sed proponenda est sibi pena correspondēs peccatista li modo. si sanus esses talis penitētia eēt tibi imponēda: quā si cōualueris studeas adimplere: s3 nunc es in manu domini cōfide de misericordia eius: q̄ et si te puniat: tñ misericorditer. vel in casu ubi nō pōt protrahi multus sermo non oportet aliquā penā sibi specificare sed tantum eum instruere d̄ iustitia dei misericordis. 20. di. quart. q. vnica. f. 5

Oporet loquētē loqui et respondere ad intētiōnē querētis. ita q̄ si ei respondēdo dicat aliqua verba que sunt falsa si dirigatur ad audientē. vera autē si dirigantur ad deū: nō loquitur veraciter q̄ in casu illo non i3 aliquid deum. 38. distinctio. tertij. q. vnica. f.

Oporet obiectū magis cointelligi actui vt terminū attingentie vniōis in actu q̄ vt terminū dependentie vel mēsurabi

speculationum

lis ista aut attingētia ē relo rōnis in actu abstractiō: s3 quia sub rōne illi⁹ relōnis attingētie cōiter intelligit. et hoc attingētie actualis. i3 illa nō sit actualitas realis: s3 actualitas relationis rōnis. ideo cōiter operatio significat sub tali relōne actuali. et op3 obiectū cointelligi vt terminās talē relationē actualē. 13. q. q. 2n

Ordinatio ad penā vt ē disconueniēs ipsi anīme d̄ eius macula sicut p oppositiū pulchritudo vt autē ē obligatio formaliter ad illā penā d̄ reat⁹. et vt est act⁹ volūtatis diuine in q̄ ē tota ista realitas p quē actū ordinatur ad talē penā d̄ offēsa. nihil est offēdi vel irasci in deo q̄ in velle vindicare ista pena. et i3 deus dicatur: figuratiue irat⁹ vel offensus. et accipiēdo istā rōnē irasci p vel le vindicare exclusa passiōe cōcomitāte istius velle deus formaliter ē iratus vel offensus: q̄ formalit̄ vult vindicare peccatum commissum cōtra legē suam. 14. di. quart. q. 1. f.

Ordinatus est: vt cā pila q̄ nata ē habere aliquā cām scōam non possit in effectū summū illarū causarū sine taliactione cause secunde. Similit̄ ordinatus est vt nulla volūtās summe perficiat actu scōo summō et vt rescipiēs: nisi hēat summū actū p mū. et ita nec possibile ē de potētia ordinata q̄ summe frustur sine summa gratia. 13. di. quart. q. 4. f. 6

Ordo ē quedā relatio: non autē ois relo ē ordo: q̄ nō relo cōmunis fundata super vnū vt relationes equiparantie: sed

sole relatione disquisperantie
dicti ordinis: arguendo igitur a
negatione ordinis ad negatio
nem relationis est arguere ac si
primo negaret antecedens et post
ea consequens. 30. di. pri. q. 2. **E**
Ordo est in contingenti. quod aliqua
est pars immediata. alioquin vel
esset processus in infinitum in contin
gentibus vel aliquis contingens seque
retur ex causa necessaria: quorum utrum
quod est impotens. 3. di. primi. q. 4. **S**
Ordo est propinquatus. quod sangui
nitas est mere carnalis propin
quitas. affinitas propter surgit ex com
muni carnali merore publice ho
nestatis. iustitia ex propinquitate
carnali. fructu infimontali respectu
salutis. Spiritualis cognatio ex
propinquitate carnali et susceptio
ne vel baptismi sacri baptismi vel
confirmationis legalis ex carnali et
alio vinculo secundum legem per adoptionem
nec. scilicet per applicationem ad spirituales
ad cultum diuinum. ecclesia. ille
igitur inuit est qui solenniter vouit
continentiam: et eum qui suscepit or
dinem sacrum per prius dictum est di. 38.
de sacro disc. 27. illud autem deo
to solemniter thabii fiat traditio
potestatis corporis ad castita
tem seruandam ipsi ecclesie vel pre
lato: in cuius manu vouet et per
hoc non habet potestatem sui corpo
ris ad actum conjugalem tunc potest re
ducere istud impedimentum ad natu
ram contractus sicut illud de alliga
to ad aliud matrimonium. 42.
di. quarti. q. vnica. f. R
Ordo est in deo quadruplicis ne
cessitatis prima qua de necessa
rio uiuit. secunda qua neces
sario intelligit. tertia qua necessa
rio spirat. quarta qua necessa
rio diligit se. 16. q. q. **O**
Ordo in ecclesia non est nisi gra

uus disponens administrandum
in determinato gradu ecclesia
stico: et ille potest competere alicui
antequam solutus impedimentis sit
in potentia propinqua ad exercere
dum illi actus nec ibi requiritur con
sensus ad impressionem carac
teris sicut nec in minoribus ordi
nibus: istud tamen non posse tertio
modo est in muliere: quod non est tenendum
tamen per se per ecclesiam determi
natur: sed hoc a christo. non effi
ecclesia presumpsisset totum se
rum mulierem priuasse sine cul
pa sua actu quo posset sibi licite
te competere quod est ordinatus ad
salutem mulieris et aliorum in ec
clesia per eam: quod hoc esse videtur
maxime iniustitie non solum in so
lo sexu: sed etiam in paucis per
sonis. 25. di. quarti. q. 2. **B**

Ordo originis stat cum perfectio
ne: ordo autem inequalitatis non
stat cum perfectione: non igitur omnis
ordo est perfectio: sed alius stat
cum perfectione in eadem natura:
et alius non. 19. di. pri. q. 1. **L**

Panis non fuit corpus nec
est nec erit: et eodem
uerso corpus non fuit nec est nec
erit panis: et ratio omnium istorum est: quod
est notat unionem extremorum es
sentiali vel accidentali per illo tamen
potest quod assignat: sed pro nulla
differentia temporis habet hec extre
ma unionem essentiali nec acciden
tali. sed pro omni instanti vel dispe
ratione. puta quando extrema sunt
entia positiua vel maiorem re
pugnantiā. scilicet entis ad non ens per
illo instanti pro quo vnū est: et aliud
non est. 11. di. quarti. q. 5. **B**
Pars per se habet certam periodum et
determinatam in qua potest conuer
tere in se partem nutrimenti ap
positam et in qua non hoc autem

potest quandiu potest agere
sufficiēter in nutrimentū: quia
oē agēs physici agēdo repatiē
et repatiēdo debilitatur: ita tā
dē q nō pōt ampli cōuētere
nec resistere corrūpenti: tunc
hūmō pars fm spēm incipit eē
fm materiā et fluere in par
tē fm materiā desinēdo eē fm
spēm: hic ergo ē cā corrūptōis
s. deperditio paulatina illarū
partū. 19. di. scōi. q. vnica. f. B.
Partes homogenee sufficiētes
ad quātitatē ei⁹ debitā resur
gent in illa pte organica. et hec
ille q prius fuerit de veritate
nature illi⁹ ptis pu⁹ in q du
ratione si fuerit equalr de ve
ritate alterius et quātū ad pu
ritatē et quātū ad intentionem
nature si aut in aliquo alio pñ
cipali⁹ altero illorū modorū in
alio resurgēt. 4.4. di. q. r. q. 1. S.
passio xpī exhibita plus meret
de gratia credētib⁹ eā iam ex
hibita q ipsa vt exhibēda me
ruerit illis q crediderunt illam
vt exhibēdā et ideo sacramen
ta nostra q habēt efficaciam in
virtute passionis xpī exhibite
plus cōferūt de gratia q sacra
menta veteris legis pter hec
hēmus plura adiutoria gratie
q plura sacramēta: nā illi pte
ter matrimoniu si tñ fuit illis
sacramentū (de quo tangetur
in xpō) nullū habuerūt sacra
mentū nisi circūcisionē et hoc
vt remediū contra originale.
4.0. di. tertij. q. vnica. f.
passio christi fuit bonū finitū
et accepta fm totā rōnē meriti
in ea quia nō erat bonū increa
tum nec per cōsequēs accepta
ptur a deo infinite ex parte ob
iecti. q non fuit deus beatus

volendo illam passionē sicut
amando suam essentiam: si er
go infinitas in peccato probi
beret satisfactiōē possibilē et
prohiberet eam postea passio
ne xpī. 15. di. quartij. q. 1. f. C.
passio dicit respectum passi ad
agens extrinsecus adueniēte
hoc est non necessario cōsequē
tem extrema posita talis autē
pōt eē et si passum nunq ptece
dat duratione formā quā reci
pit q: quancūq simul secū ha
beat formam pōt tñ eam reci
pere ab alio et tunc breuiter in
inductiōe forme coeue ipsi pas
so bene ē passio sine mutatiōe.
Exemplū huius fm Aug. 2. cō
fess. quodam modo priuatiū
creat materia priusq formam
illo pōt materia nō hz respectū
ad deum nisi producti ad pdu
cens et ille respect⁹ nō ē extrin
sec⁹ adueniēs: imo necessariū
pñs naturā fundamētū ex. 1. di.
secundi in secundo instāti na
ture recipit formā a deo et ille
respect⁹ non est eius vt produ
cti ad deū producētē: s; ē eius
vt informati ad deū vt infor
mantē siue vt implimentē for
mā: et ille scōs respectus extrin
secus aduenit materie: q: pos
set perpetuo materia manere
deo pseruante sine illo respectū
receptionis a deo: forma ergo
illa simul duratione cōcreata
est in materia: sed posteri⁹ na
tura inducitur vel imprimitur
in materiā passionē de genere
passiōis: s; sine oī mutatiōe: q:
nunq materia a priuatiōe for
me illi⁹ trāsit ad formā: nec bre
uiter alr se hz fm eā: q: aliter
et aliter presupponunt entita
tem 43. di. quartij. q. 5. f. b

passiões penales et maxie mors
qñ est ex actu virtutis accepta
et ipata est laudabilior qñ act⁹
virtutis circa delectabile sepa-
ratim: vñ act⁹ virtutis circa trī
stabile est magis meritorius qñ
act⁹ virtutis circa delectabile: et
passiões volūtarie et comitātes
actū virtutis simul accepte sunt
magis meritorie qñ actus tātū.
vñ saluator de paulo dixit. Oñ
dā ei quanta oporteat eū pati.
nō dixit quanta oportuit eum
agere: qđ qñ xps voluit sic pati
pcessit ex amore intēso finis et
nri quo dilexit nos ppter deū.
20. dist. tertij. q. vnica. f. E

Pater aliqđ mō pri⁹ origine intel-
ligit qñ fili⁹ sit generatus: nō tñ
qñ intellectio actualis pri⁹ sit rō
signēdi filiū: s; memoriā in pa-
tre. 12. dist. primi. q. vnica. f. 3

Pater etern⁹ qđat in eēntia sua
vt est in se. nō ergo sequitur. er-
go nō pōt qđari in eēntia: vt
est in filio vel spūscō. imo qđat-
tur in eēntia sua: vt cōicata est
eīs: et hoc eadē qđatione: qua
quietat in eēntia: vt est in se.
qđ eñ quietat pmo i aliqđ obie-
cto: qđat in illo in quocūq; est
fm illū modū: ita hic: si beatus
pri⁹ fruatur eēntia postea pso-
na nō quietat vteriori queta-
tione: qñ pri⁹ quietatur: s; eadē
qđ quietatiōe inquātū obiectū
quietas terminat: vt in aliquo
et pri⁹ non terminabat: vt in
illo. 1. dist. primi. q. 2. f.

Pater formalr est memoria itel-
ligētia et volūtas. Augu. 15. de
trinit. c. 7. siue. 15. de paruis. In
illa trinitate qđ audeat dicere
patrem: nec seipm: nec filiū: nec
spūscū intelligere nisi p
filiū: vel diligere nisi p spūscū:

sanctum. per se aut meminisset
tātummodo vel sui vel filiū vel
spūscū. scđtur. Quis hec in
illa trinitate vel opinari vel af-
firmare psumat: si eñ solus ibi
fili⁹ intelligat vt intelligētia sit
et sibi patri et spūscō ad il-
lā absurditatē reditur qđ pater
nō sit sapiēs de se: sed de filio.
hec ille. Intelligit igit qđ pater
formalr est memoria sibi intel-
ligētia sibi et voluntas sibi et in
hoc est dissimilitudo inter pso-
nas et partes imaginis i nobis
fm ipm. q si arguas ppi⁹ act⁹
intelligētie est verbū: nego. im-
mo de rōne verbi est. q sit notī-
tia genita. Idices sufficit q sit
notitia declaratiua: nego. intel-
ligēdo p declaratiuū relationē
rōnis: vt est intelligibilis ad in-
tellectū. talis eñ relatio est no-
tie declaratiue actualis pri⁹
qua p formaliter intelligit ad
notitiā habitualē pri⁹ vt ē me-
moriam: ita q obiectū pñens itel-
lectui patris declarat eque p se-
cte p notitiā actualē patris. si-
cut per notitiā actualē que est
filius: et tñ notitia actualis pa-
tris non est verbū: qñ nihil pōt
esse formaliter in patre nisi nō
genitū. 2. dist. primi. q. 7. f. p

Pater quātū ad intellectū ē for-
maliter beatus intelligence et
quātū ad voluntatē volūtiōe.
6. dist. quarti. q. vnica. C

Pater eadē secūditate imediate
spirat spūscū sanctū: s; inquātū
dat filio illā virtutē spirādi: que
fili⁹ spirat: pōt dici imediate spi-
rare: nec est hic difformitas ali-
qua pfectionis et impfectionis
siue aliqd: qđ ponat diuersitas
tē in actu: sed tm alius modus
habēdi eādē virtutem: quia

Scoticarum

pater a se filius non a se: sed a patre. 12. dist. primi. q. 2. 30

Pater et filius sunt equeles secundum essentiam: ut ly: secundum notat fundamentum proprium equalitatis: quia iste relationes equeles fundantur super aliquid quod est eque: ut est eque: nihil autem eque unum est in personis: nisi equealia vel equealia. 31. di. primi. q. vnica. 1)

Pater et filius necitur in spiritu sancto: sicut in eque producto: et quia sic necitur in eque producto: 13 sunt distincta alioquin non conecterentur: tamen non habet eque productum inquantum distincta: sed inquantum unum: unde productum unum est ab eis inquantum sunt unum productum. 12. dist. primi. q. vnica. 3

Pater et filius spirant spiritum sanctum inquantum sunt oino unum: et non inquantum sunt unum in essentia: nec inquantum unum in persona: sed inquantum sunt unum in vi spirativa: et si inferat ergo pater eque duo principia productiva propter duplicem fecunditatem in eo. Nego quoniam: quia ad hoc quod dicat plura productiva requirit numeratio suppositorum. non enim ubi aliquid plures scientes: licet habeat plures scientias: sed oporteret esse plura supposita ad hoc quod sequeretur: quia adiectivum est in adiectiva equeali ad suppositum: quod terminat eque deperdetur: et ideo non potest plurificari: nisi si substantivum: quod sinit eque deperdetur plurificetur. hic autem in proposito suppositum quod sinit deperdetur adiectivi non potest plurificari et ideo adiectiva sibi adiectiva non potest plurificari nisi propositio sit falsa. 12. dist. primi. q. 1. Cc

Pater et filius spirant formaliter voluntate inquantum una est: non autem ipsa relatio concordie patris ad filium: et equeverso est formalis ra-

speculationum

tio spirandi: quia non videtur quod pater et filius inquantum habent respectum originis ad spiritum sanctum habeant mutuam relationem adinuicem: tunc enim non haberet tantum mutuam relationem originis paternitatis et filiationis: hoc inquantum dicendo quod licet habentes voluntatem concordem in ea formaliter: tamen concordia non est per se ratio sed voluntas una: et quod seclusitas plena sit ita in una sicut in duabus: ideo tamen duo spirant: quia preintelligitur illa seclusitas una esse in duobus antequam habeat terminum. 32. dist. primi. q. 2. infra. ff

Pater inquantum habet essentiam sibi presentem sub ratione actu intelligibilis quod convenit patri inquantum est memoria: hoc modo pater gignit: non autem inquantum intelligens: et ideo memoria magis representat patrem quam filium non quo ad hoc quod sola memoria sit in patre: et sola intelligentia sit in filio: sed quo ad hoc quod pater gignit filium inquantum pater habet rationem memorie: non autem ut pater habet rationem intelligentie vel voluntatis. 3. dist. primi. q. 9. R

Pater licet habeat eadem notitiam tamen ex ea vi qua producit est memoria: et non producit inquantum actualis notitia. Notitie enim actuali unde actualis convenit declarare: et ideo declarare magis convenit cum proprio filii quam cum proprio aliarum personarum: et ita magis sibi appropriatur. vere tamen est in omni alia persona: quia quilibet habet actualiter declarationem inquantum est actualis notitia: et eque declarativa realiter sicut est illa notitia actualis

lis que est verbū. declarat igit formaliter pater oīa seipso: sicut fili⁹ formaliter declarat oīa seipso: et spūs sanctus formaliter omīa seipso declarat. declarāt etiam pater et filius spūs sancto principiatiue: licet isti modi accipiendi declarare formaliter et principiatiue non sint ita visitati: sicut illi quib⁹ verbū dicitur declarare formaliter: pater principiatiue verbo. et ratio maioris visitationis istorū verbo rum est propter appropriatio nem notitiæ actualis ad verbū. 32. dist. pūmī. q. 2. j. B.

Pater nō posset producere creaturas nisi prius productis filio et spūs sancto. Et ratio hui⁹ est: q: quādo ab eodē vnū simplici ter necessario pducitur: et aliud contingēt: nō potest producere illud ad qd cōtingēt se habet: nisi prius producto illo ad qd necessario se habet: et maxime qn eadē est necessitas pduceti et pducētis: productum aut extrinsecū cōtingēt produci. Intrinsecū vō necessario: sic qd ipm est necessariū eadē necessitate qua et producēs. nō pōt ergo inchoari ordo pductorū extra: nisi prius terminato ordine pductorū intra. 8. q. 4. li. j. 3.

Patrē originare filiū est patrem habere filiū p correlatiuo non quocūq: sed tali correlatiuo: et quia talis correlatio est relatio originis: ideo vnum extremum potest eē prius origine altero: licet sint simul natura. 26. dist. pūmī. q. vnica. j. C.

Patrī pōt fieri reuerētia actualiter: licet actualiter nō fiat. s. f. et sic possibile est qd actualiter qd peccet in vnā personā non pec

cando in aliā actualiter: sed tñ virtualiter necesse est ipm cogitare de omī: cū facit reuerētia vel irreuerētia vnī: et ita virtualiter facere idē oī. et si eliciat ali quā opī. erroneā circa vnā personā virtualiter elicit circa omnes: q: earū est vna bonitas et vna sapientia. nō tñ est necesse si actualiter peccet in vnam qd peccet actualiter in aliā. Sed isto modo nō accipitur pctm in spūs sanctis: vt. s. aliqd peccet in ipm et nō in aliā personā: sed dicit pctm in spūs sanctū non pprie sed appropriate: vt quia pctm aliquod est qd appropriatū spūs sancto: fm qd dicim⁹ qd bonitas est appropriata spūs sancto: iō pctm ex certa malitia dī esse pctm in spūs sanctū. patri aut appropriatur potētia: ideo peccatū ex infirmitate dī appropriatū cōtra patrē. sapientia aut. appropriatur filio: ideo peccatū ex ignorantia dī esse cōtra filiū. 43. dist. secūdi. q. 1. j. C.

Pater prius origine h3 actū secunditatis intellectus qd voluntatis in illo priori cōicat filio secunditas eadē: que est in patre: q: in illo signo originis in quo filius pducit p secunditatē intellectus cōicatur sibi a patre qd: quid ei nō repugnat: et ita secunditas voluntatis: igit in alio signo originis: qn pducit psona p actū secunditatis scōe. s. voluntatis: pducit a patre et filio oīno: vt ab vno principio propter vnā secunditatē principij productui in eis. 12. di. pūmī. q. 1. B.

Pater pducit lapidē pri⁹ origine qd fili⁹. hoc est a se et fili⁹ non a se: et tñ fili⁹ eadē pductiōe. pducit lapidē: et i eodē mātī natura

et tñ in eodē instāti nature pñt assignari oēs gradus ordinis origis. et iō non sequit qd sit bis pductus: nisi prius naturāl et in priou instāti nāe pducere a pfe qd a filio. qd nō est verū. nā in illo instāti nature in quo pf pducit lapidē in tali esse filius h3 eādē naturā. et per pñs omnem secunditatez pductiuam que sibi nō repugnat et ita virtutē pducēdi lapidē et ante illud instans ordine nature non pñtelligit lapis pductus in eē icognito. Et si dicas saltē pri^o origine pñtelligit pductus a patre qd a filio. igit non potest pducī a posteriori origine. igit nec a filio qz filius non pñt ducere filiu3 qz ante originem vis generatiua vt in patre h3 terminum adequatuz sibi. Respōdeo et dico qd non est ita in originatione fm quid sicut in originatione simplr. originatione em simplr ponit originatuz in esse simplr. et ideo qd in eē reatu pcedit originationem simplr pcedit et originationem simplr. et ideo non pñt esse ab ipso origi nato. et inde est qd verbū nō potest pducere aliud verbū: s3 in originatione fm qd originans nō pducit originatū in aliquo esse simplr. et iō pñt stare cum hoc qd pductio eius pcedat sic aliq3 originatum qd tñ simplr nō pcedat illud originatum. i. dist. scōi. q. 1. 3. 3.

paternitas est de se formalr in cōmunicabilis: nō tñ iste conceptus: qui fm dicta alias potest abstrahi a paternitate diuinaz creata. sed ista realitas que est in diuinis: que nō est formalr essentia ipsa est formalr incom

municabilis: et non quasi p determinationē extrinsecā. puta: qz diuina: ratio em in cōmunicabilitatis eius est ista: qz sicut essentia est actus vltimus. et iō non pñt per aliquid determinari respectu cuius sit ipsa quasi potentiale: ita quicqd est in ea est vltimū in vltima actualitate sibi possibili. ita qd in illo instāti nāe in quo sapientia pullulat in essentia: ipsa pullulat h3 vltimā determinationē: quam pñt h3c: vñ et ista realitas: qd est sapientia formalr est nō determinabilis. et sicut quicqd pñt eē in cōicabile in pmo instāti nāe in quo pullulat in nā pullulat: vt incōicabile. et nō pri^o vt cōicabile qz tunc esset determinabile per aliq3 per qd fieret incōicabile: et si dicas qd tunc pñtitas nō est incōicabilis: nisi qz est in essentia diuina. hec em realitas non h3 vt ex se sit vltimate determinatione nisi qz est in essentia diuina. Dico qd quasi originatione vel fundamētāl qd est intrinsecū in diuinis est ab essentia: qz fm Dam. l. 1. c. 12. est pelagus qdā infinite sube. sed tñ illa alia habent formas liter rōnes suas et seipsis sunt pmo talia formalr. ita qd sapientia h3 ab essentia quasi fundamētāl et origināl h3c. qd sit pfectio simplr. et tñ formalr pfectio simplr et in se formalr in finita ita qd in eodē instāti nāe in quo sapientia iam actu ē in essentia. si circūscribat per im possibile ipsa essentia. et remaneat intellus sapientie erit itellectus pfectionis simplr in finitē. Ita in illo instanti nature in quo intelligit paternitas in ef

Octava

fectio

sentia ipsa seipsa est incōdicabilis
formaliter: circūscripta tunc p
impossibile ipsa essentia: nec vi
det esse cōtradictio q̄ aliquid
quasi originaliter vel causaliter
hēat ab aliquo hoc: qđ sibi cō
uenit formaliter: sicut calidus
formaliter cōtrariatur frigido: licet
causaliter sit ab igne: cui ignis
nō cōtrariatur formaliter. ita est in
alijs q̄ illa entitas qua consti
tuūt aliquid in esse specifico ex
se formaliter est indiuisibilis in
plures spēs: ēt dato p̄ impossibi
le q̄ esset incausata: h̄ modo
istam indiuisiōem habeat cau
saliter vnde est causaliter. 26.
dist. primi. q. vnica. f. v.

Paternitas in diuinis q̄ diuina
ē incōdicabilis. ita q̄ li q̄: sit cir
cūstātia principi originis si
ue fundamentalis non autē cō
trahentis siue determinantis
eo modo q̄ cōtrahitur albu
cū dicitur homo albus. vel albe
do humana. hec enī albedo p̄
intelligit in se existens. & vt sic
esset indeterminata & determi
nabilis vt sit hōis. & ad hoc de
terminat cum dicitur albedo hu
mana. non autē q̄ albedo oriat̄
et natura hominis & in illo in
stanti ipsa de se sit determina
ta. ita p̄ oppositū in p̄posito:
q̄: sicut cā nō causaret effectū:
nisi daret sibi esse p̄ueniens ef
fectui: nec p̄ducere istum effe
ctū nisi produceret aliquid: q̄
natū esset habere talē effectū
puta nulla causa causaret tri
gūli formā: nisi p̄duceret ali
qd q̄ necessario haberet tres
tc. & si posset producere aliqd
q̄ nō necessario haberet tres
nō p̄duceret istum effectū sed
aliū. nec est alia ratio huius

nisi q: formalis ratio trianguli est vt sit triangulus. ita dico q: veritas nō ē ratio fundamē-
talis alicuius realitatis intrin-
sece: nisi ipsa oulet talis: vt in
primo instanti in quo est: sit de-
terminata vltima determina-
tione. si igitur pduceret aliqd
determinabile p aliquā realita-
tē: quasi sibi adueniente: iam
productio non esset ad intrin-
secum in diuinis. si ēt produce-
ret aliquid cōmunicabile non
pduceret propriatē persona-
lein. sed aliquid aliquo modo
aliud ab illa. 2.6. distin. primi.
q. vnica. infra. y.

Peccare est libere agere et p[ro]p[ri]a
tu via: resurgere autē i[n] i[m]mūnē
fieri a peccato non requirit li-
bere agere ēt in via: q[uod] vel s[ecundu]m
p[ri]ma opinionē nō est nisi solu-
re penā et hoc est pati eam. vel
s[ecundu]m sc̄oz nō est nisi per merita
pius habita in via et pio tunc
acceptata culpa nunc dimitti.
21 di. quarti. c. 1. l. 6.

peccabilitas & impeccabilitas
essentia dicitur ordinē ad aliū
vt ad obiectū: sicut gaudium &
tristitia & ideo dico qd nō est cō
tradictio: qd volūtas ordinate
sit cōiuncta fini vltimo: & sic cū
hoc posset hēre aliū actū inor
dinatum circa aliud: qd est ad
finē: qd posset hēre actū inordi
natū circa illud qd est ad finē:
sed qd ira nō sit in patria. hoc ē
ex ordinatione diuina qd quilibet
beatus sit in termino. nō p
beatitudinē cōiungit fini vltio
vnde dico qd non repugnat im
peccabilitas circa illud qd est
ad finem: sicut nō repugnat
cognitio principiū & error cō
clusiōis: & multo min⁹ hic vnde

q̄ dānatus nō recipiat gratiā:
hoc nō est q̄ nō h̄z potentiam
et sibi formalit̄ repugnet s̄z hoc
est ex ordinatione diuina: quia
est in termino suo. 15. dist. tertij
q. vnica. infra. X.

Peccator in peccatis existēs eo
mō quo dictū est in p̄cedēti. q.
articu. 1. peccatus manere post
actū pōt ex naturalib⁹ cu3 cōi
influētia cōsiderare peccatus
cōmissum vt offensiuū dei: et vt
ē legē diuinam et vt auersiuū
a deo: et vt impeditiuū premiū:
et vt inductiuū supplicij: et sub
multis talib⁹ rōnib⁹ et pōt volū
tas ipsum sub aliqua illarum
rationū: vel sub multis illud
peccatū sic cōsideratū detesta
ri: et ille morus pōt cōtinuari et
intēdi ante infusione3 gratie.
pōt et ista detestatio esse tota
liter circūstātionata circūstan
tijs moralibus debitis. non est
em̄ verisimile q̄ necesse sit pp̄
peccatū istud remanēs: actum
quēcunq3 circa peccatū cōmis
sum esse defectuū in aliq̄ cir
cūstantia morali. Iste aut̄ mo
tus dicit̄ attritio: et est disposi
tio sine meritū de congruo ad
deletionē peccati mortalis: q̄ se
quis in vltimo instanti alicui⁹
tpis in quo tpe ista attritio du
rauit. nec est certū si deus ta
lē attritionē volebat esse dispō
nē ad iustificatiōē: nisi sit per
fecte moralit̄ circūstātionata.
saltem si est aliqua circūstan
tia inordinate circūstātiona
ta: nō est dispositio ad iustitiā:
q̄ tūc est actualit̄ offendens
14. dist. quart. q. 2. §. 2.

Peccata inquantū aggrauant
p̄t exp̄imi sufficiēt̄ in cōfes
sione absq3 exp̄essione illorū

peccatorū prius dimissorū i sp̄ā
li. s. dicēdo de multis et magnis
peccatis alias penitui. et credo
q̄ de⁹ mihi remisit. et iō nūc
sui magis ingratus in peccan
do. 22. di. quart. q. 1. §. R.

Peccatū formalit̄ nō est nisi in
volūtate. sed materialit̄ pōt eē
in alijs actibus non tñ nisi vt
imperant a volūtate. vnde p̄i
ma cogitatio vt patet. §. nō in
ducit peccatum: sed toties h̄z
homo p̄mas cogitatiōes quos
tiens sibi occurrūt diuersa ob
iecta et quotiens surgit a sum
mo. 42. dist. scđi. q. 4. 20.

Peccatum in spiritum sanctum
est irremissibile nō simpliciter:
vnde fin magistrum in littera
hoc peccatum non remittetur
hic nec in futuro qñ non habz
presentiā comitem. s̄z hoc nō
conuenit cuilibet peccato mor
tali. Clerū tamē hoc peccatum
dicit̄: irremissibile eo mō quo
nullum aliud peccatū dicit̄ ir
remissibile dupliciter. priō mō
q̄ nullū peccatū aliud opponi
tur directe principio remissio
nis in remittēte nisi istud: quia
hoc soluz directe aufert a deo
misericiordiā que est principiū
remittendi peccata: et nō dat̄ si
bi nisi iustitiā. et hoc h̄z inquā
tum est cu3 desperatione: talis
em̄ diffidit̄ desperat de miseri
cordia dei scđo q̄ corūpit di
spositionē ad remissione3 in eo
cui d̄z remitti: q̄ principiū di
spositiuū ad remissionē pecca
ti in peccatore est aliquāliā di
splicentia de peccato cū cōuer
sione ad deū hoc aut̄ peccatū3
inquantū h̄z p̄positum de non
penitēdo in tali obstinato tol
lit omne tale dispositiuū. 43.

Octana

dist. scđi. q. 1. §. 2.
 Peccatuz in pūmo instanti tps
 nō est mutatio: s; passio de ge-
 nere passionis: q; mutatio est
 a puatione in hābitū vel econ-
 uerso. q̄ non se cōpatiunt in eo
 dē instanti durationis nec prius
 fuit duratiōe iste hābitus cui⁹
 pūuatio est peccatū involunta-
 te angeli. si peccauit in pūmo
 instanti. ideo non est mutatio:
 sed est passio de genere passio-
 nis. 5. dist. scđi. q. 2. §. 3.
 Peccatum veniale nō prohibet
 gratiā infundi nec ē actū me-
 ritorium simul h̄c: etum q; ala
 pluribus actibus nō pōt simul
 eque esse perfecte intenta: nec
 actus aūt bonus cū quo cōcur-
 rit veniale est minus intēsus: et
 ideo minus meritorius q̄ foret
 sine illo veniali. et iō sequit q̄
 adultus si nō ponit obicē pec-
 cati mortalis et in susceptione
 baptisimi cōsentit: aliq̄ue mortū
 h̄z disponēte quo caret paru-
 lus: nō obstante q̄ ille habeat
 veniale peccatum simul. 4. di.
 quarti. q. 7. §. 3. ff.
 Peccatū mortale non distinguit
 a veniali in hoc q̄ vnum est re-
 spectu finis vt mortale: et aliud
 eorum que sunt ad finem vt ve-
 niale: sed vtrūq; pōt eē et circa
 ea que sunt ad finē et circa finē.
 sed in hoc distinguunt: q; pec-
 catuz mortale est deordinatio
 opposita ordinationi: sine qua
 finis non potest sed aliquo mō
 que quidē ordinatio h̄z prece-
 ptū cōtra qd̄ deordinatio fit: et
 ideo omnis deordinatio cadēs
 sub precepto auertit a fine ne-
 cessario: sed alia est ordinatio
 que potest eē respectu finis se-
 quendi que non est necessaria.

sectio

sed vtilis que non est de piece-
 pro: sed potius de cōsilio: et de-
 ordiatio opposita huic est pec-
 catuz veniale: nec facit cadere
 a fine necessario. s; facit q̄ act⁹
 nō pcedat meliori modo quo
 pōt. 21. dist. scđi. q. 1. §. 3.

Peccatum non dicitur infinituz
 nisi q; separat ab infinito non
 q̄ formaliter malitia sit infinita
 q; talis et tanta est quanta
 est bonitas que nata fuisset in
 esse illi actui. si fm debitas cir-
 cūstantias fuisset elicitus sed
 h̄c non fuisset infinita. nec pos-
 sibile fuisset esse infinita nisi p
 tanto quia coniungit infinito.
 hoc patet de fide ad petrū cir-
 ca medium. et ideo pena durat
 quia peccatuz in eis durat. vn-
 de dicit. permanente in eis in
 iuste affectionis malo perma-
 net in eis iuste retributionis dā-
 natio. A qua nos custodire dī-
 gnetur qui est benedictus in se-
 cula seculorum. 50. dist. in. quar-
 ti. q. 6. T.

Peccatum non potest effectiue
 corrūpere gratiā sed tantū de-
 meritorie. ita q̄ prius volūtas
 auertit se naturaliter q̄ deus
 cesset naturalr conseruare gra-
 tiam. necesse est aūt omnē pri-
 uationem esse alicuius. positū
 formaliter. cum quo impos-
 sibile est ipsaz stare. non est igitur
 peccatuz formaliter priua-
 tio gratie quā nō ex incōpossi-
 bilitate destruit s; vt demeritū
 37. dist. scđi. q. vnica. ff.

Peccatum nō remittitur nisi ad
 minus debituz pene eterne cō-
 muretur in debitum pene tem-
 poralis. qua cōmutatiōe facta
 nunq̄ regulariter remittit il-
 la culpa nisi illa pena soluat

in se vel in pena equiualentī. ⁊ per consequens remissio peccato mortali in se pmo. ⁊ in pena soluta post nihil iuris remanet per quod ab isto sit exigendum pena aliqua pro illo peccato. sed post meritū aliquod vita eterna dignum nunq̃ dignitas ista ad bonum eternū cōmutatur s̃m iustitiam in bonum temporale. igitur nunq̃ expirat illud ius quousq̃ bonum eternum sit solutū. sed illud non soluitur in viatore dū est viator. ergo semper manet illud ius tamen extinctum per peccatum mortale: q̃ tunc nō cōpetit sibi executio iuris sui. non est igitur simile de remuneratione meritōrū mortificatorū: ⁊ de reditione peccatorū remissorū non solum ppter dei misericordiā qđ vtiq̃ verū est: sed etiam ppter istā iustitiam cōmutantē ibi eternum in tēporale: non sic aut̃ hīc. 22. dī. quartī. q. vnica. f. ff.

Peccatum occidentium xpm̃ potuit redimī. tñ Añs. dicit. 15. c. 2. q. non potuerunt eum scilicet occidere. hoc tamē non credo. sed credo qđ si sciissent eū deū per vnionē adhuc potuissent eum occidere. ⁊ si hoc fecissent: adhuc eorū peccatū fuisset remediabile per passionem christi: q̃ plus dilexit deus illā passionē acceptando: q̃ odisset eorū malū. vnde nō potuerūt habere actū tam disforme in malitia: sicut fuit bonus bonitate morali actus voluntatis quo christus voluit pati: q̃ actus ille habuit bonitatē nō solum ex potentia volūtina: sed ex sūma charitate qua voluit mo-

ri. ⁊ aliquo modo ex illa persona. sed actus aliorū malus nō habuit tantā malitā ex habitu pcedente deordinato. Et qđ ap̃s dicit qđ si cognouissent nūq̃ dñm glorie crucifixissent. loquit̃ non de iudeis: sed de principibus mundi. s. de demonib⁹ q̃ si sciissent eum esse verum deum non instigassent homines ad eius mortē. ⁊ hoc ppter bonum secuturum ex morte. s. redēptionē hominis: qđ bonū volebant accidere: vnde primo quādo ignorauerunt hoc instigauerūt iudeos ad mortē. post qđ vero sciuerūt ip̃m esse verū deū. persuaserūt cōtrarium. vnde vxor pilati misit ad eum dicens. Nihil tibi iusto illi. multa em̃ passa sum ista nocte in visu ppter eū. bene tamē voluissent ipsum mori sine redēptione humani generis si fieri potuisset. 20. dī. tertij. q. vnica. f.

Peccatum potest aggravari: ex circumstantia accidentali propter excellentiā persone ⁊ dignitatez: que ex hoc magis debet precauere peccatum. Item ppter fortitudinē ⁊ possibilitatē resistēdi. ideo dicit magister in littera qđ q̃ Adam exteriori tentatione pulsatus cecidit. tāto grauius plectendus erat quanto leuior impulsu erat pstratus: tētatio em̃ carnis difficilior vincit: q̃ de nostro ptra nos roboratur: q̃ igitur adam fuit circumspēctor ⁊ nobilior ⁊ fortior muliere ad resistendū. ideo per accidēs fuit peccatū fuit mai⁹. tradita em̃ fuit Ade iustitia originalis tanq̃ digniori ⁊ circūspēctori ⁊ fortiori. ita qđ si eam perderet pro se ⁊ to-

ta sua posterioritate perderet. non sic aut fuit tradita mulieri ideo Ade peccatū accidentalr fuit grauius peccatū huc for maliter th per se mere et precise in se peccatū eue fuit grauius 21. distinctio. secundl. q. vnica. infra. ff.

Pena dānatorum est multiplex quedam est pena dāni: carētia s. visionis diuine. Alia est tristitia de ipsa pena. Tertia tristitia de culpa: non vt est offensina dei: s; est vt cā pene. Quar ta est tristitia de igne continēte ppetuo. Quinta de igne im mutante et retinente intellectu dānatorū in perpetuū conside ratione sua. tertia tristitia scilicet de culpa inquantū est peccatum est vermis conscientie. 50. di. quarti. q. 3. B.

Pena dicit ordinare culpā: q; ex quo deus nō vult culpā auferre non pōt melius siue ordinatius anima culpabilis eē q; q sit in pena: que non est tantū malum formaliter quantū est culpa: q; naturam manentem sub culpa ordinat. 37. dist. secundl. q. vnica. ff. Cc.

Pena illius. s. qui decipit in contractu est vt veraciter illud impleat: q; fallaciter simulabat: q; tenetur reddere isti illud p quo reddendo ista cōmutant: et ideo in foro cōscientie cogendus est vt veraciter euz illa cōtrahat. Si autē iam veraciter contraxit cum illa: et per cōse quens non possit cum illa: pe niteat de peccato illo et de im: possibili: et procuret illi restitu tionē equiualentis quantū po test: vt. s. reddatur illi mulieri per ipsū corpus alterius viri

potentis equiualentis corp orū suo quantū ad cōtractū istum: vel saltez satisficiat ei in alijs fm arbitrium boni viri. In fo ro aut ptenioso si probaretur contractus exterior dolose fa ctus ab isto cogetur seruare il lum tanq; verū. Sed si cum se cūda contraxit tempore inter medio adhuc ecclesia p̄cipiet vt adhereat p̄uine: sed in foro conscientie dicitur oppositū: q; secūda est vera vxor eius. p̄la non. et iste d; seruare semētiaz ecclesie seruādo veritatē legis diuine: et imputet sibi q; tanta pena manet sup ipm ppter ta lē fraudē quā fecit: q; et iste cō tractus est obligatorius ad ali qua bona. puta ad finē seruā dam et indissolubilitatē et p̄ol; suscipiendam et educandā si eue nit: que tria bona sunt m̄imo nū: et generat in omni contra ctu cōtrahens sub condicione opposita illi cōtractui nihil fa cit. et ideo cōtra rationē istū cō tractus est conditio opposita repugnās alicui bono m̄imo nū: et ita sunt tria impedimēta ex triplici condicione opposita cōtractui cōtra tria bona m̄i monū. et de istis dictum est dis. 31. 42. dist. quarti. q. 1. ff.

Pena ministrantis in quocunq; impedimento canonico videt esse irregularitas vt ptz extra de clerico ex cōicato vel deposti to in diuersis capit. et hoc ma pime si ministrans sciat talem penā sibi infictam. Sed h; pōt distingui de ignorātia iuris v; facti. Ignorantia iuris non ex cusat: q; tenet ille qui se expo nit ad t̄m actum scire iura fm que pōt exercere tantū talem actū:

Scoticarum

actū: et ideo talis ignorantia iuris nō excusat: sed forte magis aggrauat. ignorantia aut facti excusat: vt habetur in eodē titulo. c. apostolice. et hoc nisi fama veridica et publica sibi manifestet: q̄ sit tali pena impeditus. 13. dist. quarti. q. 2. B

pena ordinans peccatum fm se potest esse vna vnus: sed ordinans in ordine ad illum quem offendit culpa multiplex ē fm voluntatem illius in comparatione ad quem ordinat. 14. dist. quarti. q. 3. B

pena potest intelligi vel quodcūq̄ incōmodum siue discōueniens. et illud potest esse in homine in parte sensitua: vel in corpore cōstituto actui ale sensitue. vel potest esse pūmū discōueniens qd̄ est tristitia que est ex parte intellectua q̄ p̄topie et primo est pena: de qua dicit Augu. de ciui. li. 14. c. 15. q̄ tristitia est dissensio animi ab his rebus q̄ nobis nolētibus acciderūt. 14. dist. quarti. q. 1. J. O

pena p̄topie non correspondet peccato veniali: sed cōmittens veniale est debitor seruētioris actus voluntatis q̄ pūus: qui seruior consumeret peccatū veniale. de hoc lib. 4. dist. 21. c. 2. nec obfuisse innocētie Ade ha buisse penam debitam veniali p̄ter mortem. 21. dist. secūdi. q. 1. infra. E

pena vermis erit in dānatis q̄ dā tristitia et cōtinuus remorsus conscientie: et ista pena erit eis lequalis. sicut tristitia qua nollēt isti mala pati est eis inequalis: inq̄atū tollit ab eis bonum cōmodi. sic enim habebunt remorsum maiorē vel mi

speculationum

noiem fm proportionē culpe: sicut de peccato grauiori infligitur eis grauior pena. 50. dist. quarti. q. 6. O

penitentia absolute pōt innasce ex naturalibus hoīs: s3 nō fructifera: hoc est ferēs fructū. imo vt fructuosa est in vltimo instāti. 14. dist. quarti. q. 2. Y

penitētia est absolutio. i. quedā sentētia diffinitua absoluens reum: nō tamē sentētia iudicis principalis: sed iudicis secūdarij vel cōmissarij. potest esse qd̄ ex cōmissiōe cognoscere in causa. et ita ex cōmissiōe sentētiare: vel pro cōdemnatione rei si indignus est: vel pro eius absolutione si dignus sit. Congruit etiā q̄ ista absolutio exterior fiat a sacerdote: quia cōgruit extrema per mediū reduci in extremum. et ita in hierarchia ecclesiastica extremos. i. peccatores reduci in deū p̄ hierarchā. i. sacerdotē sicut est in ecclesia triūphante. Congruit etiā q̄ a iurisdictionē habēre: q̄ sententia a nō suo iudice lata nulla est. 14. dist. q̄rti. q. 4. J. A

penitentia est habitus inclinās ad faciliter vindicandum in se reum et q̄ in se: hoc est materia le quia formalis ratio virtutis esset eadem si cōmitteretur sibi vindicare in alium reū. Beatus autē et innocēs possunt habere habitū p̄mpte vindicandi in alium reum. ergo et in se. si tamē reatus inesset. et sic potest concedi q̄ in statu innocentie et in beatitudine manet ista virtus. nec mirū cū in deo maneat iustitia vindicatiua: licet non seipsū: q̄ nō potest esse reus. 14. dist. quarti. q. 2. X

penitētia est sacm generale. et ideo ab illo nullus excludit nec de facto: nec de iure. alia autē sacra q̄ includūt aliqd excellētie bene possunt alicui negari propter delictum hoc exigens. 25. dist. quart. q. 1. f. 3

penitēs quotienscūq; digne penit: et obligat se saltem voto ad nō peccandū in posterū: q̄ sine tali proposito non est digna penitētia: et preter hoc est astrictus ad non peccare eadē lege qua innocens. 22. distinc. quart. q. 1. M

penitere requirit precognitionē distinctā ei⁹ de quo penitet fm istū intellectū: vbi dico q̄ illa se habent p ordinē imperare causarū proximarum partialiū trīstītie coniunctionē: et ipse causae partiales consistēte que sunt effectus proximus illius imperij. et vltra sequitur effectus re motus huius imperij. ip̄a scilz tristitia postea pōt sequi cōplacētia tristitie que est actus volūtatis habens tristitiā p obiecto: et tādē gaudium de tristitia fm illud Aug. peccator de pctō doleat: et de dolore gaudeat. Patet distinctio illoz. p̄mi quidē. s. imperij a causis. p̄ximis tristitie sicut cause principalis et remote a causa secularia et propinqua. scōi a tertio sicut cause ab effectu: et actionis a passione. tertij a quarto sicut obiecti ab actiōe. quartī a quinto sicut obiecti a passione appetitiua de illo obiecto. 14. dist. quart. q. 2. f. 3

per accidēs est: q̄ in codē cōcurrāt ratio efficiētis et rō finis. tñ de facto vna est ratio formalis ipsius finis: sicut vna est ratio

formalis ipsius efficiētis. sed ista illa vna ratione pōt potentia quietari: licet non quietetur in rōnibus psonalibz: q̄ sunt in illo fine. 1. dist. p̄imi. q. 2. f. 2

Per actiones de genere actiōis aliqd terminus accipit esse simpliciter. si pducitur vel aliquo modo esse: per intellectionē autē obiectū intellectū nullo modo accipit esse: immō presupponitur oīno ipsi intellectioni. Et hoc ideo: quiste operationes q̄ dicūtur actiōes sunt vltimi termini: nō aut gratia alioz terminoz. 11. dist. quart. q. 2. D

Per actū redēptiōis christus nō meruit pncipale dñū respectu hōis. probatio. nā inquārū redēptor habuit rationem cause meritorie pro nobis. causa autē que tantū est meritoria nō pōt esse principalis. non em causat nisi ab aliqua causa pncipaliori accepta que ppter istud acceptū principaliter causat. ergo esto q̄ trinitati ppter redēptiōnē teneamur tanq̄ dño supreme quodā nouo iure vltra ius dominij qd̄ habet ex creatione qd̄ verū esset si tantū bonū eēt nobis redēptio vt accepta a trinitate quātū creatio. adhuc nō sequitur q̄ christo fm naturā humanā rōne redēptiōis obligamur vt supreme dño. 48. dist. quart. q. 1. B

Per actū desiderij qui est absens non est affectio finis: sed p aliū actū. s. qui est amor rei presentis est affectio pmo loquēdo de pmitate perfectionis: licet per actū intellectus sit alis qualis affectio prior priuitate generationis. nunc autē fm p̄m. 9. meta. posteriora gener. t. c. 15.

Scoticarum

speculationum

ratione sunt prius perfectione:
qđ verū est de priori qđ est sim-
pliciter immediatū vltimo: qđ vl-
timū est simplr pfectū: ita est in
bitudine. 49. di. qm. q. 4. D

Per baptismū recipit baptizat⁹
in collegiū ecclesie militatis. re-
ceptio autē alius in collegiū
pertinet ad presidētē: et habētē
auctoritatē in collegio. Et ideo
quāto aliquis haberet maiorē
auctoritatē in ecclesia tāto ma-
gis pertineret ad eū recipere et
introducere in ecclesiā: et p̄ h̄c
baptizare: vñ magis cōpeteret
ep̄o q̄ simplicī sacerdoti si suf-
ficere possent ep̄i. s3 ppter pau-
citātē ep̄oz et pluralitatem ba-
ptizandorum regulariter cōce-
ditur omnibus sacerdotib⁹. 6.
dist. quart. q. 1. D

Per eādē realitatē prius est vo-
lūtas receptiua actus et effecti-
ua eiusdē: nec p̄ aliā rationem
realē elicit et recipit nisi p̄ aliā
rōnē causatā ab intellectu no-
stro. 25. dist. scđi. q. vnica. 22

Per hoc qđ iste in familia xp̄i in
gradu excellēiori cōstituit per
characterē sacerdotalē: disponi-
tur de cōgruo ad habēdū ptā-
tē sup corpus xp̄i mysticū ligā-
di et soluedi. et tūc character sa-
cerdotalis ē dispositio ad istas
claves: saltē collatio vnus nō
separatur a collatiōe alterius:
qđ (sicut dictū est) qđ xp̄s in eo
dē verbo Jo. 20. cōtulit ambas
ecclesie: ita et ep̄s in eodē signo
sensibili et verbo cōfert ambas.
vnā quasi excellētē et explicite.
et aliam quasi implicite. cuius
vñs est antecedens ad vñm
istius. Et ex hoc patet qđ aliqñ
ter p̄t dici vna clavis vñtate
ordinis: qđ ad actū vñū vltimū

s3 apertionis ordinatur. et ad
illum vna subordinatur alteri
qđ remotior ab illo effectu. 19.
dist. quart. q. vnica. j. B.

Per radiū reflexū videtur res in
se: nō autē aliqua species imp̄-
sa speculo reflectēte. Tū qđ ra-
dius egredit a corpore radio-
so et effundit in speculū et inde
reflectit in eodē. Eodē mō etiā
per radiū fractū videt ipsa res
multiplicās se et nō species ali-
qua ipsi⁹ rei vise. et sicut ista lu-
mina p̄maria multiplicatione
diffusa sunt immediate spēs lu-
cis gignētis: forte ita immediate
gignitur ab ea: loquēdo de im-
mediatiōe ad cām: nō excludē-
do ordinē effectus ordinatū
respectu eiusdē cause. S3 pter
ista est aliud lumen secundariū.
qđ dī lumē accidentale ēle est:
vbi est vmbra. in hoc em̄ distin-
guīt vmbra i actu a tenebra: qđ
tenebra est p̄uatio luminis tā
p̄marij q̄ scđarij. vmbra ē p̄ua-
tio luminis p̄marij. Istud autē
secundariū lumē: s3 qñq; diffun-
dat p̄ reflexionē: nō tñ a corpo-
re polito: qđ reflexio a tali cor-
pore est gignitio radij p̄marij:
qđ est immediata species ipsi⁹ lu-
cis gignētis: nō autē sic istud lu-
mē secundariū: imo gignit ab ip-
so lumine primario: ita qđ si per
impossibile reflexio remaneret
in lumine radij imprimiētis gi-
gneret sperice: vel hemisperice
istud lumē secundariū. nō sic au-
tē gigneret lumen reflexū a ra-
dio p̄mario qualis est reflexio
a corpore polito. est qđ oē lumē
species: s3 lumē p̄marij est spe-
cies lucis gignētis. lumē secun-
dariū species luminis p̄marij.
13. dist. scđi. q. vnica. E

per se ordinē intelligo: q̄ ē ex p
se rōnib⁹ extremorū: & hoc acci
piēdo p se rōnē eēntialē siue q̄
ditatiuā nō determinādo illū
cuius ē rō ad eē in re vel in in
tellectu. siq̄dē illū q̄b indifferē
ter potest habere vtrūq; eē: vñ
hīc rōnē quiditatiuā intelligen
bilē nō determinādo ad hoc
vel illud eē. 1. q. q. i. p.

Perfectior cognitio & immedia
tior est de p̄lo ente: cognosce
re ipsum: vt p̄imum ens vñ vt
necesse esse: q̄ cognoscere ip̄m
vt p̄imum mouens. 3. q. p̄lo.
infra. 11.

Perfectior intellect⁹ simplr ē q̄
limpid⁹ cognoscit: nihil āt de
perit sibi si p̄ aliū & aliū cogno
scat: tñ lipid⁹ cognoscat: si ei
p̄ idē cognosceret: tñ lipid⁹
nō p̄fectius cognosceret: q̄b est
falsum. in ista enim limpidita
te ē per se propinquitas: nō au
tem in paucitate rōnū cogno
scendi: q̄ absolute hoc nō ē in
rōne alicuius nature create q̄
vna sit plurim⁹. 3. distīn. secun
di. q. 10. infra. 20.

Perfectio sacramēti cōsistit in p
fecte significādo vere quantū
ad cognitiōē & in gratiā per
pectā causando. ergo sacramē
ta noue legis debuerūt eē per
fectissima p̄lo mō: q̄ ē lex ve
ritatis. scōo modo q̄ ē lex gra
tie. vñ de Joan. 1. gratia & veri
tas per Iesum ch̄istum facta
est. 2. di. quarti. q. 1. B.

Perfectio sicut entitas equivo
ce puenit entitati quidatiue
& h̄ypoſtatice: tñ proprie perfe
ctio nō vñ cōuenire nisi entita
ti quidatiue: q̄ entitas h̄ypo
ſtica nō ē s̄m quā aliqd̄ for
malr p̄ficit: sed s̄m quā recipit

p̄fectionē: vel saltē determinatē
ad perfectionem receptā. 19.
q. q. infra. 21.

Perfectio simplr ē talis: q̄ i quo
cūq; supposito absolute cōſide
ratio s̄m rōnē suppositi non
determinādo naturā in q̄ vñ cu
ius sit suppositū: meli⁹ ē ip̄s q̄
nō ip̄s: hoc ē q̄ q̄b cūq; incom
possibile ipsi. 5. q. q. 3.

Perfectiōē simplr. i. q̄ formatr
posset eē infinira non dicit nisi
aliquid q̄b pōt esse eēntiale: in
diuinis & ad se: & tale aliq̄ mo
do p̄intelligit rētonib⁹ origis
cuiusmodi sunt sapientia boni
tas. &c. equalitas aut nō p̄intet
ligit rētonib⁹ originis: nec p̄t
eē ad se pater est nō ē equalis
sibi sed filio: et ideo equalitas
hoc modo non dicit perfectiōē
nē simplr. dicit tñ p̄fectionem:
q̄ in oi natura: cōparādo ad ali
quid eiusdē nature: melior est
suo opposito: q̄ oppositi ei⁹ ē
necessitate dicit imperfectionē
non est⁹ est inequalitas in ea
dē natura: nisi alterum indiu
duum imperfecte habeat illā
naturā. 19. di. primi. q. 1. 3.

Perfectio simplr nō includit ali
qd̄ p se cui repugnat p̄e rō p
fectionis simplr: q̄ tñ nō esset
in quolibet melius: cū cludat
aliquid cui repugnat rō perfe
ctionis simpliciter. 1. q. q. i. B.

Perfectissima cā meritotia gra
tie quā trinitas disponit dare
generi humano fuit x̄ps com
plens cursum suū in hac vita
nobiscū: cā meritotia iuste in
clinat deū ad conferēdum bo
nū illi p quo talis cā meref. cā
ēt illa exhibita plus impetrat
q̄ promissa. ergo per passiōē
x̄pi exhibita & cōfirmatiua: le

Scoticarum

gis noue: congruum fuit maxi-
ma adiutoria ad gratiā homi-
nibꝫ cōferri pro tpe illiꝫ legis
obseruāde. 2. distinctio. quarti.
q. 1. infra. A

Perfectissima et vltima rō imagi-
nis ē: qñ ista concurrūt in mēte
respectu dei vt obiecti: qñ tunc
ala nō hz tñ similitudinē xp̄s
suaz: quātū ad predicta ex rō-
ne eorū in se: sꝫ ea ē rōne qua
actus ipsi confoiunt obiecto
est: et hī: actus vere similitudo
obiecti. sicut dictū est in prece-
denti qōne: rō qñ isti actus sic
sunt in mēte qñ nō tñ habēt cō-
substantialitatē: et similitudinē
distinctionē et originē: sed etiā
hnt vltiorē assimilationē ad
deū ex rōne obiecti circa quod
sunt: ē pfectior similitudo: mi-
nus autē perfecta qñ ala hz se-
pro obiecto: qñ lz tunc non hēa-
tur similitudo ab ipso deo im-
mediate tanqꝫ ab ipso obiecto
primo: hī tñ aliqualr in quātū
in mente: vt in imagine cogno-
scit deus. 3. di. primi. q. 9. 2.

Perfectissima virtus in eadem
specie manēs est heroica: et sic
metaphorice loquunt aliqui
qꝫ pfit modo inhumano: qñ. s.
nō est cōter hoīs ad vllum gra-
dum: lz eiusdeꝫ sp̄s attingere
et si argatur qꝫ oppositū de be-
stialitate posset sū dicit qꝫ esset
excessus in eadē sp̄e vitij. Sed
melius pōt dici alteri sp̄i qñ
circa aliō obiectū: sꝫ ex hoc nō
sequitur propositū. qñ circa mul-
ta cōtingit errare et vitiose age-
re: sꝫ circa tantū vnū. s. perfecte
circūstātionatū cōtingit recte
agere rectius et rectissime: licz
igit bestialitas sit aliū habitꝫ
a cōi vitij humano qui ē circa

speculationum

aliud obiectū: non sequitur he-
roica ēē alterius sp̄i a virtute
humana qñ circa idē obiectum
ordinat: sꝫ excellētior: nec est
manifestū hanc excellētiā non
posse esse per aliū gradū eius-
dem sp̄i. 34. di. tertij. q. vni. R.
Perfecti quātū ad disceptatio-
nē precedēt sūlam non iudica-
buntur: sꝫ nec ipsi nec aliꝫ in-
dicio pertinēre ad eos vt prius
tas personas: sꝫ in eo qꝫ dicif.
venite benedicti patris mei p-
cipite regnū oēs filij regni in-
dicabūtur iudicio generali vt
heredes illius regni. Sū in-
deles quātū ad disceptationē
p̄tentiā non iudicabunt iudicio
generali sed in illo. Item maledi-
cti rē. Et ipsi aliꝫ quibꝫ prolata
ē disceptatio iudicabunt in cōi
vt mēbra carceris: et tunc accre-
scet aliquod gaudiū vnicuiqꝫ
electo vltra illū qꝫ habēt i iu-
dicio p̄ticulari: qñ quilibz gau-
debit de integritate sue ciuita-
tis et accrescet aliqꝫ supplicij
cuiuslibet dānatō vltra supplicij
partiale sibi taxatū: qñ integri-
tas vel repletio carceris vnum
quemqꝫ incarceratū angustat
4. 7. di. quarti. q. 1. 3

Perfectissimo pōt aliquid ēē p-
pinquius in vno ordine et aliō
in alio ordine sicut substantie im-
mediatior est quātitas in vno
ordine: qꝫ qualitas: tñ qualitas
est perfectior: et p p̄is propin-
quius in alio ordine. illud autē
ē simplr perfectiꝫ qꝫ in ordine
nobiliōr vel fm conditionem
nobiliōr ē ē propinquius perfec-
tissimo sicut bonum ē propin-
quius enti in ordine cōicandi
perfectiones siue finaliter ter-
minādi et cōplendi perfectionē

alteri. 49. di. quarti. q. 4. 2.
perpetuus, vsus rōnis ē maius
bonū q̄ act⁹ virtutis. ⁊ iō q̄ p
aliquē actū p̄uaret se sic vsu
rōnis peccaret mortaliter: im-
mo mortalissime: s; carētia vs⁹
rōnis p̄ momēto nō ē tñ ma-
lum sicut act⁹ oppositus actui
virtutis: nec per q̄cūq; p̄u-
uās vsu rōnis ad tēpus ē pec-
catū. nā nimia tomentā ita im-
pediūt vsū rōnis sicut volu-
ptas: ⁊ tñ maritus sciēter se ex-
ponēs talib⁹ tormentis non
peccauerūt s; meruerūt. 32. di.
quarti. q. vnica. 7.

Perpetuitas aliquorū vel corru-
ptio: vel annihilatio aliquorū
variā mēsurā format: dūmō
cētū sit: eiusdē rōnis dū ma-
net. 2. dist. scōi. q. 4. 1. A

Presentatiū in se mutabile pōt
representari aliqd sub rōe im-
mutabilis q; cētū del sub rō-
ne imutabilis rep̄itatur intel-
lectu creato p̄ aliqd oīno mu-
tabile: siue illū sit spēs siue ac-
tus. 3. di. primi. q. 4. 1. 2.

per sacramētū cōfirmatiōis in-
stituū aliqd in determinato gra-
du ecclesie. s. in gradu bellato-
ris. ⁊ sacramētū instituēs i gra-
du determinato nō iterat: iux-
ta hoc adducit cōgruētia q; i-
p̄imit effectū indelebile. s. cha-
racterē. 7. di. quarti. q. 4. 1. A

Periculū ē habere frequēter iu-
ramētū in ore q; in multis ser-
monib⁹ sine iuramēto aliqd nō
peccaret: vbi addito iuramēto
peccat: ⁊ grauitur si fiat ex de-
liberatione: propter quod vti-
le est documētū illū. Matth. 5.
Sit sermo vester: est est: nō nō.
39. di. tertij. q. vnica. 1. 7

per proprietates cēntiales cō-

cludunt de personis hñtib⁹ il-
las pprietates personales pp
qd: vtpote per memoriā perfe-
ctā ppter quid cōcluditur de
persona hñte tales memoriā a
se q; sibi cōuenit dicere verbū
perfectū. ⁊ p volūtate pfectam
cōcludit q; hñti eā a se cōuenit
spirare: quēadmodū cōcluderet
si memoria differret a dicere.
⁊ volūtas a spirare. 6. q. 4. Cc
per veniale nullus periclitaret
extra nauē ecclesie: q; peccatū
veniale stat cū perfecta chari-
tate q̄ ē nauis saluās: ⁊ iō ex p̄-
ma institutione p̄leui scōe ta-
bule nō opz aliqū ad eā cōsu-
gare pro remedio cōtra: venia-
le s; tñ cōtra mortale. 17. dist.
quarti. q. 1. 1. 20

Persona diuina pōt eē propri⁹
termin⁹ alicui⁹ depēdentie: nō
autē dependentie q̄ ē causat⁹ ad
causam: nec breuiter cuiuscūq;
terminat⁹ ad aliqd rōe per-
sectionis formalis in ipso: sed
tñ illius q̄ ē nature vt cōicabi-
lis ad icōicabile sustētās ipaz
igitur talis depēdentia ē possi-
bilis in aliqua natura: q; nō p̄-
eē possibilitas terminādi depē-
dentia nisi in aliquo sit possibi-
litas depēdēdi: s; hoc non ma-
gis repugnat nature humane
q̄ alteri. 19. q. 4. 1. Cc

persona in creaturis non dicit
dignitatem nisi materialiter.
s. rōe intellectualis nature quaz
cōnotat: nō autē formalr rōe in
cōicabilitatis: quā superaddit.
Quomodo autē negat⁹ aliq
dicatur esse dignitatis. dictuz
fuit. dist. 28. primi lib. de inge-
nito. 5. di. tertij. q. 2. E

persona non cōponit ex essentia
⁊ proprietate: sicut ex quasi po

Scoticarum

eternali et quasi actuali: imo essentia huius magis ratione actus si igitur ista proprietates intelligatur posterior aliquo modo essentia: non tamen est perfectio eius. ibi enim est idem ordo originis et perfectionis: et ideo prius origine est prius perfectione. 16. distinct. primi. q. unica. f. 2.

Persona quilibet divina habuit perfectum esse divinum et personale ante se fuit aliqua creatura quia ex se est necesse esse. Creatura vero in nullo esse nec intra nec extra est necesse esse: neque in esse existentie: nec in esse essentie. scilicet divinitus: siue intellecto ratione huius est: quia necessitas est conditio existentie. et tale esse abstrahit ab existentia et hoc est magis inconueniens quam si esset necesse esse in esse reali. sed quod est ex se necesse esse prius: est illud: quod est possibile vel non necesse esse. ergo in illo priori est persona tertia siue eius processio: et non respectus eiusdem ad creaturam: quia non est intelligere aliquam rationem esse ad creaturam: nisi creatura esset vel intelligat esse: quia ratio requirit terminum siue esse ipsa esse. 18. di. primi. q. unica. C.

Permissio extra vel signum est: quod effectus sit: et istud est contra preceptum divinum. et istud est permissio quod est signum voluntatis diuine. huic autem non correspondet aliquid in ipsa voluntate diuina: nisi non velle prohibere illud fieri siue non velle: quod est negatio actus diuini positui: et per hoc non est actus positui. Et si dicatur vult sine re hoc potest intelligi non quod habeat velle rectum circa illud quod permittit sed actus reflexus. Offeritur enim voluntati sue huius peccatum vel peccare. primo voluntas eius cir-

speculationum

ca hunc non habet velle: velle enim ipsum habere peccatum non potest secundo potest intelligere voluntatem suam non volentem hoc: et tunc potest velle voluntatem suam non velle hoc et ita dicitur volens sinere et voluntarie permittere: si ex alia parte presentato sibi iuda: primo deus habet non velle sibi gloriam. et non primo nolle: sed in illa ultima positione di. 41. et potest tunc secundo se reflectere super istam negationem actus: et velle eam et ita volens siue voluntarie non eligit iudam finaliter peccatum: et non nolitionem glorie: sed non volitionem glorie. 47. distinct. primi. q. unica. C.

Portio inferior in christo dicebatur esse in termino ex hoc quod portio superior coniungebatur deo perfecte. scilicet quod affectione iustitie non potuit velle. nisi ordinatum et iustum et ideo non potuit peccare: sed tamen non fuit secundum partem inferiorem ex communi functione cum deo in termino sic quod habuit impassibilitatem nec habuit oem quod habere potuit secundum affectionem commodi: quia ex miraculo non habuit summum bonum sibi coniunctum quantum potuit coniungi. sicut est in simpliciter beatis et in christo modo de facto in patria: quia igitur sic fuit potuit aliquid accidere sibi contra affectionem commodi: quod tamen acceptauit: et ita mereri potuit. et preter hoc etiam portio inferior meruit: elliciendo operationem circa creatura. ut diligendo matrem et alios bonos in deum et malos propter deum. 18. distinctione tertijs. q. unica. D.

Portio superior intēdit regulis eternis et superioribus cōtēplādis. Inferior autē intēdit tēporalibus agēdis sū regulas eternas. vñ portio supior intēdit finē pmo a q̄ accepit reglās agēdoz. 2. 4. dist. scđi. q. vnica. B

Portio supior sū regulas eternas nihil aduersum videt indicare esse eligibile in quātum in ipso est quin oppositū esset eligibilis: si illud iustitia nō uideret alioquin quare alligati et licti finē vltimo: vt beati nihil eligunt aduersum. 15. dist. tertij. q. vnica. Infra. R

Potētia actiua que nō est imperfectionis: imo pfectionis in creatura aliqua nō est negāda a superiorē creatura que est supior quātū ad hoc: sed angelus est superior hōie in intellectualitate: intellectus etiā agēs qui est potentia actiua in hōie non est imperfectionis in ipso: immo perfectionis: et ideo non debet negari angelo qui est creatura superior. 3. dist. scđi. q. 11. A

Potētia actiua Marie naturaliter nō fuisse reducta ad actū: nisi causa actiua determinata naturali. s. vñ actiua patris naturalis. et iō fuit generatio miraculosa quātū ad modū pcedēdi in illa generatione: q̄ vel erat oīno subita: qualis nō est processus naturalis in generatione hōis: vel si fuit successiua: illi motus qui precesserūt generationē: in ita breuē tpe fuerūt: in quātō nō sunt nati fieri naturaliter: sed ex parte ipsius potentie actiue Marie erat naturalitas: q̄ ista potētia ei erat naturalis sū quā erat naturaliter secūda: et potuisset concepisse a

patre naturali: et naturaliter egisse ad pductionē plis: et ppter istā potētia actiua naturalem quā operabatur pōt dici naturalis m̄ xp̄i: et tñ ppter modū ere quēdā actū hui⁹ potētie dupliciter nō naturalē: pōt dici non naturaliter: s̄ miraculose genuisse. 4. dist. tertij. q. vnica. B

Potētia actiua cui statim correspondet passiuā et nō est impedibilis: ipsa est semp potētia ppinqua ad agēdū. sed si est aliqua cui nō correspondet passiū in natura statim vel habito passiū ip̄a est impedibilis dum est actu ipedita nō est potētia propinqua: sed remota vt habet a p̄ho. 9. mē. c. 4. vbi vult q̄ actiū et passiū habētia complete potētia actiua et passiuā statim agūt: nec opz addere nullo exteriori phibēte: q̄ hoc includit in rōne potētie qñ nō est verū nisi de potētia: vt dicit potētiam propinquā actui. 19. dist. quarti. q. vnica. 17

Potētia cōtradictionis nō necessario est potentia ante actū. nā cuilibet cōtingēti ppositiōi de futuro correspondet sua de presenti cōtingēs similiter: sic ista: tu sedes: est vera cōtingens de presenti sicut fuit illa sibi correspondēs cōtingēs de futuro: tu sedebis. sed de presenti est magis determinata. ista autē de futuro minus. vnde Aristō. pmo periermenias. in fi. dicit in ppositionib⁹ de p̄senti est esse veritatem determinatā et nō necessariā. 5. dist. secundij. q. 2. C

Potētia et obiectū nō opz assimilari in modo essendi: se habent em̄ vt motū et mobile: et ita se habēt vt dissimilia: q̄ vt actua

et potētia sunt tñ proportiona-
ta: qz ista pportio reqrit dissimi-
litudinem pportionatoz. sicut
cōiter dī in oī pportione. patet
etiā de materia et forma parte
et toto: causa et causato. et cete-
ris pportionabilib⁹. Igit ex mō
essendi talis potētie nō pōt cō-
cludi similis modus essendi in
obieto. 3. dist. pūm. q. 3. C. et
9. dist. secundī. q. 2. U

Potētia ita pfecte cōprehēdere
essentiā alterius sicut ppiam
est impossibile: p̄cipue qñ natu-
rappria nō includit eminenter
naturā alterius: nec dependet
essentialit̄ ab illa altera: nec est
eiusdē sp̄s cū illa. 7. q. 4. li. 1. ff

Potētia illa in qua manet forma
d3 intelligi p̄ncipium potētia
le: nō aut̄ respect⁹ corrupta est
forma nō ampli⁹ manet respec-
tus potētie ad formam: qz nō
est respect⁹ potētie ad oīno p̄re-
ritū: sicut nec ad oīno ipossibi-
le: s3 ipm p̄ncipiū potētiale ma-
net. et in hoc totū manet per se
fm aliqd ei⁹: et forma q̄ erat ali-
quid totius manet p accidens
fm aliqd sui. 11. di. 4. rti. q. 4. 20

Potētia motiua xpī q̄ est organi-
ca et corporalis: s3 sit in corpore
xpī vt hic: tñ nō pōt esse puncti-
pū actus sui in corpore vt hic:
qz reqrit partē extra partē tan-
tū in toto: sed cōparatiōe in ad
locū ad hoc vt p vnā partē mo-
tā localiter moueat aliā. potē-
tia aut̄ aliā motiua nō organi-
ca pōt in actū suū hic sicut i ce-
lo. et p p̄ns fm istā pōt mouere
corpus aliud sibi app̄oximātū
sicut angelus posset: sed tñ nō
pōt mouere corpus suū vt hic:
quv sic illud corpus nō subest
alicui potētie motiue nisi diuī

ne immediate vt dictum est su-
pra. 10. dist. quarti. q. 7. 1. 17

Potētia motiua nō organica nō
est frustra: s3 vsus ei⁹. nō possit
mō haberi. cui⁹ tñ vsus erit per
petuo in beatitudine: qz nō tñ
poterit tūc bñs mouere corp⁹
suū pgressiue. i. pūmo mouēdo
vnā partē. et p illā aliā. et sic to-
tū: sed poterit statim et imedia-
te mouere totū corp⁹ fm vbi s3
ne tali ordine mot⁹ partū. hāc
potētia motiua nō organicam
suppono esse in aia xpī: qz etiā
erit in aia cuiuslibet beati non
tñ quātū ad habitū: sed quan-
tū ad actū vel vsus possibilita-
tē. hāc etiā poterit vt i media-
te mouēdo aliqd corp⁹ fm se to-
tū sicut angelus posset moue-
re. hāc etiā forte vsus est chri-
stus invita ista: vt qñ elapsus ē
de manib⁹ Iudeoz: q̄ ducētes
eū ad mōtē super quē erat cui⁹
tas eoz sita: voluerūt ipm p̄de-
pitare: qñ etiā elapsus ē de ma-
nib⁹ parētū et māsīt in Iherusa-
lem. 10. dist. quarti. q. 7. E

Potētia naturalis absolute non
est in scōa specie qualitatis: s3
facilitas ad vīdēdū illa potētia.
vñ posse leuare festucā vel bas-
culū nō est in scōa specie: s3 fa-
cilitas leuādī. vnde hmōi agili-
tas dī hic potētia naturalis. et
p3 hoc p exēpla p̄hi. c. de d̄dita-
te: de pugilat ore et cursore. et iō.
potētia cursādī absoluta nō est
in scōa specie: sed agilitas illi⁹
potētie siue in vīdēdo illa potē-
tia: siue potētia q̄ ad illā agili-
tatē. 16. di. scōi. q. vnica. 1. p

Potētia ordinata vel nō respicit
act⁹ particulares diuersos: de
q̄b⁹ nō sunt leges vniuersales:
s3 respicit leges vī regulas vni-

Octaua

nerfales operabiliū: talis ē lex
de dānatis; nō aut de malis dū
sunt in via: licet finaliter rema-
neāt mali. Exēplū hui⁹. si quis
statuisset q̄ oīs homicida occi-
deret: nō posset de potētia ordi-
nata fm illū ordinē iam positū
saluare istū homicidā: si tñ ipse
posset aliū occidere: non ppter
aliquā talē legē vniuersalē illū
posset saluare siue nō occidere
etiā de potētia ordinata. ita via
tor qui non saluabitur pōt sal-
uari: q̄ cōtra hoc nō est aliqua
lex vniuersalis iā statuta: q̄lis
est cōtra saluationē dānati. 7.
dist. secundi. q. vnica. **¶**

Potētia ordinata dei sicut tactū
fuit in. 1. li. dist. 44. est illa q̄ cō-
formis est iagēdo regulis pre-
determinatis a diuina sapiētia
vel magis a diuina voluntate:
quātū ad creaturā rationalem
brificandā vel puniendā sunt re-
gule iustitie ordinate de regu-
le ex scriptura colliguntur inter
q̄s ē illa auctoritas ecclīastes.
11. Ubicūq; ceciderit lignū ibi
erit. hoc est in culūscūq; creatu-
re rōnalis amore pmāserit in il-
lo pmābit. 1. Esa. Ignis eoz
nō extinguet. et fūmis eoz non
mouet. 1. Matth. 25. Ibūt hī in
suppliciiū etnū: iusti aut in vitā
eternā. 7. dist. pmi. q. vnica. **¶**

Potētia ordinata nō dicitur nisi
fm ordinē legis vniuersalē: non
aut s̄z ordinē legis recte de ali-
quo particulari: q̄b apparet ex
hoc: q̄ possibile est deū salua-
re aliquē: q̄ tamē moriet̄ i p̄ctō
mortali finaliter et dānabitur.
nō aut cōcedit̄ ip̄m posse salua-
re Judā iaz dānatū nec tñ hoc
est impossibile de potētia absolu-
te dei: q̄ nō includit cōtradictio-

Sectio

nen. igit̄ istud. s. saluare Judā
eo mō ē impossibile. iquo possibi-
le est saluare istū. ergo illū pōt
saluare de potētia ordinata q̄b
vex̄: 1. illū nō: nō q̄dē ordiatio
ne pticulari: q̄ ē q̄si de isto agi-
bili et opabili pticulari tñ: sed
ordine vti: q̄ si saluaret istum
staret statutū modo cuz legib⁹
recte: quas recte p̄fixit de salua-
tione et dānatiōe singulorū: sta-
ret em̄ cum ista q̄ oīs finaliter
malus dānabit̄. que est lex p̄fi-
xa de dānandis: q̄ iste adhuc
non est finaliter p̄ctō: sed pōt
esse nō p̄ctō: maxime dū est in
via: q̄ pōt deus eū gratia sua
puenire: sicut si rex pueniret ali-
quē ne faceret homicidiū. si nō
dānat eū nō facit p̄ra legē suā
vniuersalē de homicida. nō au-
tem staret cū illa pticulari lege
q̄ Judā saluaret. Judā em̄ po-
test p̄scire saluandū de potētia
ordinata: sed nō isto mō, ordina-
ta sed absoluta isto mō: s̄z alio
modo ordinata fm aliquē talē
ordinē: q̄ fm ordinē aliū tūc
possibile institui. Potentia igit̄
absoluta potest iudā saluare.
potētia vero ordinata pōt istū
peccatores saluare. licet nunq̄
saluabit̄: s̄z lapidē nec pōt brifi-
care potētia absoluta: nec ordi-
nata. Et s̄z hoc ptz respectu cu-
lus dī potētia absoluta in deo
s̄z inquātū pōt cōtra legē vni-
uersalē: 1. nō cōtra legē pticula-
rē. 44. distinc. pmi. q. vnica. **¶**
Potētia passiva nō est: frustra in
natura: licet p agens naturale
nō possit pncipaliter reduci ad
actum tamē pōt per tale agēs
dispositio ad ip̄s induci 1. po-
test per aliquod aliud agēs in
natura. i. in tota coordinatiōe

Scoticarū

speculationū

entium puta per agens super-
naturale cōplete reduci ad ac-
tum. 1. q. prolo. 1. q.

Potentia opatiua non potest ea-
dem existens esse organica qz
potentia operatiua organica
est illa cuius operatio per se &
primo recipitur in toto compo-
sito ex organo & illa potentia
& operatio que sic primo reci-
pitur in toto cōtradictio est q
recipitur in parte. primo: vt q
visio recipitur in anima sepa-
rata: & q anima separata dica-
tur videns. vnde quando totū
est immediatum susceptiuum ali-
cuius forme non vna pars me-
diare alia tunc impossibile est
q illa forma recipiatur in alte-
ra parte. non autē sic est quā-
do totum recipit mediāte vna
parte vt corpus recipit albedi-
nem mediante superficie. 49.
di. quarti. q. 14. d.

Potentia prima causatiua effe-
ctiua se sola effectiue causat ex-
cludendo omnem aliam cau-
sam eiusdem generis & alterius
generis in rōne cāe materialis
& ratio est qz causalitas cause
materialis non dicit pfectionē
simpliciter: & ideo licet reductio
fiat ad aliqđ primum in illo ge-
nere. illud tamē non est simplr
primum: sed totū illud genus
reduci ad aliqđ prīmū in alio
genere: qđ non includit impfe-
ctionē. puta ad aliqd in gne ef-
ficientis. 5. di. primi. q. 2. C.

Potentiale qđ contrahitur p ac-
tuale informatur ab illo actua-
li & per hoc informatur ab illa
vnitate consequēte illaz actua-
litate siue illuz actum. & ita est
vnum vnitate ppria illius ac-
tualis. sed denominatiue ē sic

vnum. nō autē est de se sic vnū
nec primo nec per partē essen-
tialē. color ergo in albedine est
vnū spē: s; nō de se nec p se nec
pmo. sed denominatiue tantū.
3. di. secundi. q. 6. 1. 5.

Potentia receptiua comparat ad
actū quē recipit vel ad agens
a quo recipit primo modo ipsa
est potentia naturalis vel violē-
ta: vel neutra: nālis si natura-
lis inclinē: violenta si sit cōtra
inclinatiōē naturales: neutra
si neqz inclinā ad istā formam
neqz ad oppositā. In hac autē
cōparatione nulla est superna-
turalitas. sed cōparando rece-
ptiuū ad agens: a quo recipit
formā tunc est naturalitas qđ
receptiuū comparatur ad tale
agens: qđ natum est naturalr
imprimere talē formam in tali
passo. Supernaturalitas autē:
quādo cōparatur ad tale agēs
quod non est naturaliter impf-
sum illius forme illud pas-
sum. 1. q. prolo. 2.

Pōt esse pceptus aliqđ cōis abs-
q ordine realitatū intra: quaz
vna sit cōtractiua vel determi-
natiua alterius. paternitas tñ
h. i. illa realitas nō est d se hec
fundamentatr: s; ab eētia. & ab
ipsa eadē essentia ē paternitas
incōcabilis: qz non prius h: &
quasi cōcabilis postea quasi
facta incōcabilis p aliud des-
terminā sed sine oī ordine sin-
gularitatis ad incōmunicabili-
tatem in ista realitate oīū rea-
litas summe determinata in pū-
mo instanti nature in quo oīū.
Nec illa propositio est vera: q
omnis quiditas est cōcabilis:
s; tñ qditas: que ē pfectio sim-
plr: aut diuisibilis. prima etiā

Octaua

cōicaf l vnitare nature. scda cō
municaf cum sui diuisione. hec
quiditas nō est pfectio simplr:
nec diuisibilis: qz est in natura
perfecta simplr. Nec illa pposi
tio est vera qz reſones oppoſi
te ſunt eque incōicabiles ex ſe
lmo ſpiratio actiua oriſ cōica
bilis duobus nec vnqz pōt ſie
ri incōicabilis per aliqz deter
minans ſpiratio aut paſſiuam
ex ſe formalr in eodē instanti
in quo eſt in diuis eſt incōica
bilis. 26. di. primi. q. vnica. 7.
pōt volūtas ſeiſſam potēs mo
derari imoderate beatitudinē
velle q̄ ſibi congruit triplr: vel
quantū ad intenſionē. puta vo
lendo eā maiori conatu q̄ ſibi
conueniat: vel quantū ad acce
lerationē puta volendo eā ſibi
citiuſ q̄ ſibi cōueniat: vel quā
tum ad cauſaz. puta volendo
ſibi eā aliter q̄ ſibi congruat:
puta ſine meritis: vel forte mo
dis alijs de qb⁹ oibus nō opz
hic curare. aliquo iſtoꝝ modo
rū eſt p̄babile qz exceſſerit vo
luntas angeli. ſ. vel plus appe
tendo ſibi beatitudinem inquā
tū eſt bonuz ſibi q̄ amādo illō
bonū in ſe: vel plus appetēdo
illud bonū vt obiectū beatificū
eſſe bonū ſuū tanqz ſibi bonū.
q̄ appetendo illud in eſſe alijs
vt deo ſuo: et in hoc eſt ſumma
peruerſitas voluntatis que eſt
vt fruendis et frui vtendis ſm
Augu. 83. q. 4. 30. Vel ſcdo mō
potuit appetere hſe ſtatim eā
cum tamē deus velit eū illam
habere poſt mortuam vic. Vel
tertio mō appetēdo eā ex nāl
bus hſi nō habēdo eā gratio
ſe: cum tñ deus velit eaz habe
ri ex meritis. debuit ergo libe

Seccio

ra voluntas moderari affectio
nē quātū ad iſtas circūſtātiāz
quas recta rō habuit oſtende
re: qz beatitudo debuit minus
appeti ſibi q̄ deo: et debuit ap
peti pro tēpore. pro quo deus
voluit. et ex meritis pro quib⁹
deus voluit eam debere appe
ti. ergo ſi aliquo iſtoꝝ modo
rum ſequebaſ affectionē com
modi non moderando eaz per
iuſtitiam: hoc eſt per inſuſaz ſi
habuit vel acquiſitam vel in
natam ſiue naturalem que eſt
ipſamet libertas peccauit. 6. di
ſin. ſcōi. q. 2. l. 7.

potest deus nō ſcire. a. ſicut po
teſt nō velle. a. ppter cōtingen
tiā que pūmo eſt in voluntate
ad obiecta ſecūdaria. et ex hoc
cōcomitanter in intellectu. 39.
diſt. pūmi. q. 1. l. 7.

potest deus tranſmutare aliqz
paſſum ſicut natura pōt. et ſta
trāſmutatio paſſiua eſt paſſio
proprie: et actiua eſt actio cor
reſpōdēs generi actionis non
tantum relatio. et tunc oportet
dicere qz genus actiōis aliquo
modo ſm predicationem ppor
tionalē: poſſit ad deum tranſ
ferri. ſed non ad intra. 13. diſt.
quarti. q. 1. l. 7.

pōt de mōſtro inquiſitio haberi
vel ex partibus corpis: puta ſi
ſint duo capita: vel due ſpine
dorsi: vel principale indicū. de
cordib⁹: ſed illud nō pōt eſſe fa
cilitate euidentē duz viuūt. ſed nec
ſignū de duobus capitib⁹ eſſet
olno certū qz poſſibile eēt ali
quā cellulā in matrice eſſe pfo
rataz per totū pterqz in parte
ſuperiori: et tūc cōcurrerēt par
tes ſeminis cadentes in diuer
ſis incaſtraturis matricis pro

tota parte inferiori. & tūc disti-
guentē l'p'te suprema & ibi for-
marent duo capita: cū tñ reliq̃
materia nō sufficeret nisi .p. for-
matiōe vnus p'sone. Breuiter
euidētissimū signū distinguēdi
est p' actū intell's & volūtatis.
si em sunt due aie nō est neces-
sariū vnā scire q̃cqd scit alia: &
velle quicqd vult alia tñ raro
vel nūq̃ accidit q' sint due aie
qñ sint duo capitav'el due par-
tes p'ncipales capis: l'z nō ecō-
uerso. & si q̃to mō possit dep'ies-
hēdi diuersitas intellectū in
intelligēdo: puta q' p' aliq̃d si
gnū dep'iehere dē idē sciri &
nesciri vel posset dep'iehēdi di-
uersitas volūtatis. puta q' eēt
ibi velle & nolle de eodē absq̃
dubitatiōe tenēdū eēt q' essent
ibi due aie. Sed istud nō p't iu-
dicari nisi de monstro adulto:
quale ponit fuisse in frācia: ha-
bens duo capita: quoz vnū ex-
p'ssit nolle de eo de quo aliū ex-
p'ssit velle. vnū em voluit p'tine-
re & sobrie viuere & aliud lasciu-
uire & epulari: & cū vnū per os
sūū excederet reliquū clama-
bat se grauari. 6. di. q̃rti. q. 2. 3
potest intelligi adeq̃tio simp'r
entitatis ad entitatē vel adeq̃-
tio fm p'portionem rep'itatis
ad rep'sentatū absolute vel ter-
tio mō p' adequationē fm pro-
portionē nō absolute. l'z p' p'por-
tionē ad actū tales: sicut mā
dē adeq̃ri forme fm p'portionē
l'z nō fm entitatē. pio eo q' eo-
rū entitates sunt inequales: tñ
ista est ita p'fectibilis sicut illa
ē perfectiua. hoc est q' tñ ista
rep'sentat quantū illa est rep's-
entabilis: puta q' istud rep're-
sentat obiectū ita perfectum &

ita p'fecte sicut ipm app'ehen-
dit a potētia p' talē actum per
quē rep'sentat. primo mō vtr
nullū p' se rep'sentans (q̃d est
ratio rep'sentandi & non cogni-
tus) adequat illi q̃d rep'sentat:
sed deficit sicut p'z de albedine
& specie. alibi secūdo modo ali-
qua rō rep'sentat p' adequa-
tionē sicut species perfectissi-
ma albi rep'sentat illud albu: &
ipsa est ratio quasi cōp'ehensi-
ue vidēdi albu illud. tertio mō
quecunq̃ albi species etiam in
oculo cecutiēte: l'z non ita pers-
fecte rep'sentat: albu sicut ef-
set rep'sentabile: tamē pers-
fecte rep'sentat illud per compa-
rationē ad actū sequētē: q' ita
perfecte rep'sentat sicut req̃-
ritur ad habendum talē actū
circa obiectū. Ad p'positū igitur
dico q' nulla spēs per ade-
quationē pōt rep'sentare essen-
tiam diuinā scōo mō nec ēt
p'rio modo: q' illa essentia que
cōp'ehensibilis est ab intellectu
suo non pōt cōp'ehēdi nisi p'
essentiam: vt per rōnes. sed ter-
tio modo cōparando ad intel-
lectū creatum: aliquo mō pōt
habere species que. s. ita perfe-
cte illā essentia rep'sentat sicut
actus talis intellectus attingit.
3. di. secūdi. q. 9. 3.

Potest in parentibus vnus esse
maior motus q̃ alterius. p' suo
paruulo: vel in aliquibus alijs
ministrantib': vel assistētib' ba-
ptismo. p'pter quoz merita de
vni paruulo pōt cōferre maio-
rē gratiā q̃ alteri: sed hoc non
virtute baptismi sed meriti. &
hoc mō forte parētea b'ri Nico-
lai orationib' suis meruerunt
sibi maiorē gratiā: que erat in

eo et paruulo pncipliū tā mira-
bills effect⁹: vt duob⁹ diebus
in hebdomada vnica tñ lacta-
tione cōtentus maneret ⁊ quo
ad hoc magis optādū est pue-
rū baptizari a bono sacerdote:
q̄ a malo: q̄ oratiōes sacerdo-
tis boni q̄s multas facit anteq̄
post baptisimū magis exaudis-
tur ⁊ valēt illi p q̄ sūt q̄ oſo-
nes mali. 4. di. q̄rti. q. 7. id.

Potest q̄s ordinate velle primo
mortē corporālē sub conditio-
ne. puta si credat eū finalit fu-
turū malū. ⁊ tñc sibi pōt opta-
re mortē vt vt det locū sanctis
quos ipedit. vel ne addat pec-
cata peccatis ppter q̄ post mor-
tē acrius puniat ⁊ ille due cāse
colligunt ex legēda beate Ana-
stasie q̄ scripsit Brisogono v̄ vi-
ro suo publico. vt si deus pueni-
deret eū in infidelitate māsursū
iuberet eū dare locū sanctis.
hoc quo ad pimum. Et sequit⁹
quo ad scōz. q̄ meli⁹ est ei ante
mā exalare q̄ dei filiū blasphe-
mare. ⁊ ita nec in isto casu nec
in duob⁹ pcedētibus de iudice
⁊ tyrāno pōt quis absolute vel
le proximo mortē corporālē: le-
mo magis quātū in se ē v̄z nol-
le. 30. di. tertij. q. vnica. C.

Pōt deus coagere ignē ad idū
cēdū calorē realē in corpus: nō
tñ qui esset formalit⁹ repugnās
quātitati illius mixtiōis vel cō-
plexionis: ⁊ tñc pōt ponī mi-
raculū in hoc q̄ nō coagit i to-
tū effectū in quem agit ignis.
pōt etīā deus coagere ignē
ad idū summū calorē incōpos-
sibilē: ⁊ tunc destrueretur illa
mixtio pportionalata: nec tñ de-
strueret⁹ ita deo miraculose cō-
seruante eam. Quod si ponat

calorē induci in summos tamē
equalitatē illam mixti stare in
eodē: videt⁹ q̄ formalit⁹ repug-
nātia sit sicut si inediū extre-
mū sūt fierent in eodē. Et an
hoc sit possibile deo nō hic s̄
alibi: tamē nō est ita notum si-
cut alterū duorū predictorum.
44. di. quarti. q. 3. J. B.

Pōt voluntas in puris nālib⁹
h̄re actus circa tale obiectum
ostensum. s. essentia diuinā si-
ue nude siue p actum fidei. sed
iste actus circa obiectū ostensu-
m a fide nō esset meritorius
q̄ non esset fm inclinationē il-
lius habit⁹: fm quē solus de⁹
disponit acceptare actum nec
ē in patria esset beatitudo: q̄
non esset ita perfect⁹: sicut pōt
set haberi a tali potentia: si ē
set perfecta proportionalit⁹ ha-
bitū supernaturali. 17. distin.
primi. q. 2. J. B.

Pōt negari q̄ angelus sequa-
tur oēm suā pfectionē natura-
lē sine discursu: non est em̄ ne-
cesse q̄ simul cognoscat pnci-
piū ⁊ oēs cōclusiones virtualit⁹
cōtētas in principio: l̄z nō po-
nat annū vel diē: vel nō tñ tps
quātū intellect⁹ noster pro sta-
tu isto. Vel esto q̄ nō discurrat
si vn⁹ act⁹ meritori⁹ sufficit in
vno instāti tñ ad hoc q̄ ange-
lus sequat⁹ suā beatitudinē sup-
naturalē. q̄re ergo angeli mali
nō habuerūt beatitudinē ex quo
oēs in illo pmo instanti elicie-
bāt vnū actū meritoriū fm illū
doc. nō em̄ videt⁹ cōgruū fm
iustitiā cōmutatiuā q̄ viato-
res eliciāt act⁹ equales pro to-
to statu vie. ⁊ q̄ vnus premief
in termino ⁊ alius nō. Jō dico
q̄ vnū op⁹ supnāle ⁊ vn⁹ actus

meritozīus nō est sufficiēter in ductu⁹ ex cōgruo beatitudis supnālis. si enim dispō natura lis est q^o operādo hoc post hoc acq^{ra}t beatitudo nālis: multo magis requirit in grā que est dispositio respectu bititudinis supernaturalis operatio hui⁹ post hoc in acquirēdo beatitu dinem supernaturalem. 5. dist. secundū. q. 2. R.

posse peccare nō ē libertas nec pars libertatis. Dico q^o veruz est q^o posse p^oesse in peccatū q^o est carētia vel p^ouatio debite circūstantie nō est libertas vel libertatis pars: tñ posse i actū cui annexa est deformitas est bene pars libertatis non sim pliciter sed create. 23. distun. se cundū. q. vnica. ff.

possibile esset illud idē corpus fuisse formatū de sanguinibus virginis. et hoc sub modo essen di naturali non obstāte q^o eu charisna precessisset vera: s3 il la formatio nō fuisset tunc ince ptio corpis nisi s3 qd. sicut mō cōuersio panis in corpus nō ē inceptio corporis nisi fm quid et tota ratio est: q^o q^o sic incipit p^ohabere esse simplr. 10. distine. quartū. q. 4. l. ff.

l. c. 17. Possibile logicū differt a possibi li reali sicut p3 p phm. 5. met. c. de potētia q^o possibile logicū est modus cōpositionis forma te ab intellectu: illius qdē cu⁹ termini non includunt contra dictionem et ita hoc mō possibi lis est hec ppositio. deū posse pducere et deū esse deū: s3 pos sibile reale est: q^o accipitur ab aliq^o potētia in re: sicut a potē tia inherētie alicui: vel termi nata ad illud sicut ad terminū

et p3 hoc filius nō ē: possibilis possibilitatē reali nec possibili tate lherēte alicui: nec termina ta ad ipm. q^o possibilitas siue actiua siue passiua est ad aliū in natura: sicut p3 p diffinitio nē potētie actiue et passiue. 5. T. c. 8. et 9. met. q^o est p^oincipiū trans mutandi aliud vel ab alio in: quātū aliud. tamen filius ē ter minus potētie pductive: que abstrahit a rōne potētie effecti ue. et si illa potētia dicat sim pliciter potētia. terminū illi⁹ po tētie pōt dici simplr possibile sed possibilitas illa non repu gnat formāl^r necessario. l3 pos sibilitas de q^o p^ohi loquunt de potētia actiua et passiua p^orie repugnat necessitati ex se. 2. di stin. primi. q. 7. l. 3.

Possibile est recidiuātē peccare pluribus peccatis. vel q^o plu ribus si ex deliberatione agat p^o legem cōem. et cōtra legē gra titudinis et cōtra legē promissi sed cōiter nō sic peccat. q^o pec cās cōiter nō appetit nisi dele ctationē l3 inordinate et vellet illi delectationi nō eē anne as tor p^ohibitiōes. et isto mō omni peccato cōiungit inobediēt^r et cōtēpt⁹ et odiū dei et ingratus do: et hmoi nō q^o peccator hēat tūc actū elicītū p^ometē ad sin gula istoz. sed implicite inquā tū vult aliqd ad q^o quodā mō cōcomitant^r hec oia. Cōcedo q^o possibile est peccare recidi uantem vnico peccato. q^o si in zeras. ergo posset eque grauit^r ter peccasse p^omo q^o cecidit ab inocētia cōcedo quātū ē ex p^o libidinis et inordinationis for malis in peccato sed nō quātū est ex parte istius circūstantie

Octaua

sectio

ingrati tudinis et multiplicior ob
ligatiōis. peccasset tñ tñc gra
uius quantū ad aliā circūstan
tiā: qz magis ingratus est ca
dēdo ab innocentia q̄ a penitē
tia. 22. dist. quarti. q. 1. p.

possibile esset deo fm et strictū
rigorē iustitie taxare penā intē
sam fm q̄ sufficienter rñderet
culpe et si nā eēt statim annihi
landa q̄ q. pena eterna sic infl
git nō est: qz eternitas sit p se
de rōne pene inquāruz eq̄litter
puniriua. sed accidit pp eterni
tatē p̄sone puniret culpe rema
nētis: tñtūd magis saluat q̄uo
fm modū delicti erit et plagarū
modus loquēdo de intēsiōne q̄
p se redītur in pena extēsiō in
finita sibi accidit ex causis p̄di
ctis. 46. di. 4. rti. q. 4. Q.

possibile est totatē deleri a me
moria beati peccatum q̄o ipse
cōmisit nec i hoc derogat bea
to: imovt p̄tinere ad bñtudinē
accidētalē ei⁹ si em̄ innocēs gau
debit de innocentia sp̄ali gaudio
vt tactū est. 3. di. 1. l3 ille nō pos
sit gaudere de innocentia: qz tñc
esset eius falsuz gaudiū: tamē
pōt nocentia de eius memoria
deleri: vt de illa non habeat ali
quā materiā tristitie: pōt etia3
deus stante memoria habitua
li peccati cōmissi: p̄seruare bea
tum ne vnq̄ exeat in actū con
siderandi se illud commississe. et
hoc iterū sufficeret ad excludē
dū occasionē primā tristitie: l3
nō remotā nec p̄uato talis no
tie habitualis vel actualis fa
ceret em̄ in aliquo inspectum
qz fm p̄m quorūdam obliu
sci: vt turpium melius est: q̄ re
minisci: q̄o maxime verum est
loquēdo de illo qui turpe com

misit cui penale est remissci.
45. di. quarti. q. 3. p.

possibile est virtuti diuine pone
re corp⁹ maius in vbi et confer
uare ibi corpus q̄o p̄u⁹: et tunc
duo corpora simul. Sed tunc
eēt nouū miraculū vltra subitā
positionē corporis maioris hic.
Si autē simul cū hac positione
corporis hoc expellat aliud nō
est nisi vnū miraculū. qñ autēz
corpus genitū ē minus corpo
re corrupto aliud est. tñc enim
vel de⁹ immediate mouebit oēm
aerē circūstātē vt cōringat mi
noris corporis sup̄ficiē vel pōt
nō mouere: qz hoc nō ē necesse
simplr ad hoc q̄ corp⁹ min⁹ sit
hic: qz pōt deus dīmittere nā3
sibi: et cū nā non possit mouere
aerē in instāti vt applicet late
rib⁹ illius corporis maioris. erit
ibi vacuū ad tps quousq̄. s. nā
possit aerem circūstātē conti
guare corpori illi. Ex quo patz
ponēdo q̄ de⁹ subito faciat cor
pus min⁹. q̄o nō includit cōtra
dictionē et diminuit aerē circū
stātē sibi ad actionē nature va
cuū erit p tps. nō ergo vacuum
esse in vniuerso includit cōtra
dictionē: imo si natura faceret
in instāti minus ex maiore vi
deret posse cōcludi vacuū esse
per tēpus sine diuino miracu
lo. 43. di. quarti. q. 5. D.

positio q̄ ponit predicamētuz a
quibuscūq̄ aliud addit: p̄suppo
sito em̄ ordine partium in toto
positio dicit vltra hoc ordinēz
partiu ad locū siue ad p̄s lo
ci vel locantis. hoc est dictu q̄
p̄s coextēdant partibus loci
sicut totū dicit p̄mo cōmensu
rari toti loco in quo h3 vbi: ita
q̄ positio p̄dicamētum p̄suppo
nit

Scoticarum

speculationum

nit positionē differētiā quāritas
tis et specificat ubi: p modū au
tē quantitativū siue dimēnsiū:
quocūq; modo nominetur. 10.
dist. quarti. q. 1. f. 20

Post egressum Jacob et ingres
sum Esau: Isaac supore vehe
mēti et vltra q̄ dici possit admi
rās expavit: en quis ergo et. et
tūc subiūxit. Benedixi ei eritq;
bñdict⁹. vbi ex textu dāc intelli
gi q̄ fuerit raptus in illa admi
ratione vehemēti: et in ea vidit
Jacob esse iuste benedicēdū: et
ita l3 illā bñdictionē primo ab
hole et humana cautela extor
tā dēdisset: tñ postea in extasi a
spūscō approbatā pñunciavit
tāq; firmā subiūgens. eritq; be
nedictus. 30. dist. quarti. q. 1. f.

possumus distinguere potentiā
qua ala pōt hoc apprehēdere:
et qua inclinā in hoc vt in pfe
ctiū extrinsecum. q̄ inclinatio
nata est terminari: apprehēsi
one sola pcedēte. et ita sicut sen
sui p se attributius apprehē
dere: ita videt q̄ sic inclinari:
ita. f. q̄ terminatio talis, inclina
tionis sequēs apprehēsiōē cōue
niat appetitui sensitivo. Nā p
pter nihil aliud ponim⁹ apper
tū sensitivū q̄ ppter talem in
clinationē et eius terminationē
siue delectationē cōsequētē ap
prehēsiōem: et ita cum eiusdē
potentie sit forma terminans:
cuius erat inclinari: delectatio
erit in appetitu qui inclinaba
tur. 15. dist. tertij. q. vnica. 20

possant esse plures satisfactio
nes vel totales vel p̄iales cor
respōdere vni peccato: totales
quidē q̄ nō est peccatū qd non
possit remitti per solā cōtritiō
nē: et illa sola est totalis sa

tisfactio. pōtest etiā idē remit
ti p cōtritiōnē remissam et alias
penas supplentes impfectionē
cōtritiōis. Cōtritiō autē inten
sa ex vna parte et ipamet remis
sa cū alijs penis ex alia parte
differū: etiā specie: licet sint eq
ualētes in acceptione diuina.
15. dist. quarti. q. 1. f.

Posita fide acq̄sita credibili pre
sente: pōt intellectus p habitū
infusum credere: dūmodo volū
tas nō cōtra moueat: nec plus
requirit. et esto q̄ redratur mo
tio positua volūtatis etiā sus
ficiat volūtas ad sic mouēdū in
puris naturalib⁹: q̄ posito ve
ro supnaturali presente intelle
ctui posset volūtas mouere in
tellectū ad intelligēdum illud:
dūmodo in intellectu esset ha
bitus inclinans intellectū in il
lud. 25. dist. tertij. q. 2. f. 21

Philosophi dicerēt q̄ accidens
nō pōt esse sine subiecto: nō q̄
dē q̄ ponerēt subiectū de eēn
tia accidētis: immo ex eis cōsti
tuitur ens p accidēs: nec q̄ de
essentia accidētis absoluti po
nerent. inherentiā vel respectū
quēcūq; ad subiectū: q̄ cōtradi
ctio est q̄ in per se rōne absolu
ti includatur aliq̄s respect⁹: q̄
tūc esset absolutū et non absolu
tum: sed rātūmodo q̄ ponerēt
ordinē causarū simplr necessa
riū: ita q̄ p̄ima causa non po
test causare causatū cause secū
de sine scōa causa: subiectū au
tē habet aliquā causalitatē re
spectus accidētis loquendo de
ordine naturali causarū: et iō si
ne ista causa in ordine sue cau
salitatis posita negarent acci
dēs esse sine subiecto. et pro tā
to dicitur. 1. p̄p̄f. q̄ intellectu

Octaua

Portio superior intēdit regulis eternis et superioribus cōtēplādis. Inferior autē intēdit tēporalibus agēdis sūm regulas eternas. vñ portio supior intēdit finē pmo a q̄ accepit reglās agēdo. 2. 4. dist. scđi. q. vnica. B

Portio supior sūm regulas eternas nīhil aduersum videt indicare esse eligibile inquātum in ipso est quin oppositū esset eligibilis: si illud iustitia nō veraret alioquin quare alligati et iūcti finē vltimo: vt beati nīhil eligunt aduersum. 15. dist. tertij. q. vnica. infra. R

Potētia actiua que nō est impfectionis: imo pfectionis in creatura aliqua nō est negāda a superiorē creatura que est supior quātū ad hoc: sed angelus est superior hōie in intellectualitate: intellectus etiā agēs qui est potentia actiua in hōie nō est impfectionis in ipso: imo perfectionis: et ideo nō debet negari angelo qui est creatura superior. 3. dist. scđi. q. 11. B

Potētia actiua Marie naturaliter nō fuisset reducta ad actū: nisi causa actiua determinata naturali. s. vi actiua patris naturalis. et iō fuit generatio miraculosa quātū ad modū pcedēdi in illa generatione: q̄ vel erat oīno subita: qualis nō est processus naturalis in generatione hōis: vel si fuit successiua: illi motus qui precesserūt generationē: in ita breui tpe fuerūt: in quāto nō sunt nati fieri naturaliter: sed ex parte ipsius potentie actiue Marie erat naturalitas: q̄ ista potētia ei erat naturalis sūm quā erat naturaliter fecūda: et potuisset concepisse a

sectio

patre naturali: et naturaliter egisse ad pductionē plis: et ppter istā potētia actiua naturalem qua operabatur pōt dici naturalis in se: et tñ ppter modū exequēdi actū hui⁹ potētie duplicē nō naturalē: pōt dici non naturaliter: s; miraculose genuisse. 4. dist. tertij. q. vnica. B

Potētia actiua cui statim correspondet passiuā et nō est impedibilis: ipsa est semp potētia ppinqua ad agēdū. sed si est aliqua cui nō correspondet passiuū in natura statim vel habito passiuo ipsa est impedibilis dum est actu ipedita nō est potētia propinqua: sed remota vt habet a p̄ho. 9. mē. c. 4. vbi vult q̄ actiuū et passiuū habētia complete potentia actiua et passiuam statim agūt: nec opz addere nullo exteriori phibēte: q̄ hoc inducit in rōne potētie qñ nō est verū nisi de potētia: vt dicit potētiam propinquā actui. 19. dist. quarti. q. vnica. 17

t. c. 20.

Potētia cōtradictionis nō necessario est potentia ante actū. nā cuiuslibet cōtingēti ppositiōi de futuro correspondet sua de presenti cōtingēs similiter: sic ista: tu sedes: est vera cōtingens de presenti sicut fuit illa sibi correspondēs cōtingēs de futuro: tu sedebis. sed de presenti est magis determinata. ista autē de futuro minus: vnde Aristō. pmo periermentias. in fi. dicit in ppositionib⁹ de p̄senti est esse veritatis determinatā et nō necessaria. 5. dist. secundū. q. 2. C

Potētia et obiectū nō opz assimilari in modo essendi: se habent em̄ vt motiuū et mobile: et ita se habēt vt dissimilia: q̄ vt actus

Scoticarum

speculationum

et potētia sunt tñ proportiona-
ta: qz ista pportio reqñit dissimi-
litudinem pportionator. sicut
cōiter dñ in oī pportione patet
etiā de materia et forma parte
et toto: causa ⁊ causato. ⁊ cete-
ris pportionabilib⁹. Igit ex mō
essendi talis potētie nō pōt cō-
cludi similis modus essendi in
obieto. 3. distin. primi. q. 3. C. ⁊
9. distin. secundi. q. 2. A

Potētia ita pfecte cōprehēdere
essentiā alterius sicut pplam
est impossibile: p̄cipue qñ natu-
rappia nō includit eminenter
naturā alterius: nec dependet
essentialit̄ ab illa altera: nec est
eiusdē sp̄s cū illa. 7. q. qñ. i. ff

Potētia illa in qua manet forma
dñ intelligi principium potētia
le: nō aut̄ respect⁹ corrupta est
forma nō ampli⁹ manet respec-
tus potētie ad formam: qz nō
est respect⁹ potētie ad oīno p̄te-
ritū: sicut nec ad oīno ipossibi-
le: s; ipm pncipiū potētiale ma-
net. ⁊ in hoc totū manet per se
fm aliqd ei⁹: ⁊ forma q̄ erat ali-
quid totius manet p accidens
fm aliqd sui. 11. di. dñi. q. 4. D

Potētia motiua xpī q̄ est organi-
ca ⁊ corporalis: s; sit in corpore
xpī vt hic: tñ nō pōt esse p̄nci-
piū actus sui in corpore vt hic:
qz reqñit partē extra partē tan-
tū in toto: sed cōparatiōe in ad-
locū ad hoc vt p vnā partē mo-
tā localiter moueat aliā. potē-
tia aut̄ alia motiua nō organi-
ca pōt in actū suū hic sicut i ce-
lo. ⁊ p pñs fm istā pōt mouere
corpus aliud sibi apporimarū
sicut angelus posset: sed tñ nō
pōt mouere corpus suū vt hic:
qz vt sic illud corpus nō subest
alicui potētie motiue nisi diuī

ne immediate vt dictum est su-
pra. 10. distin. quarti. q. 7. i. h

Potētia motiua nō organica nō
est frustra: s; vsus ei⁹. nō possit
nō haberi. cui⁹ tñ vsus erit per
petuo in beatitudine: qz nō tñ
poterit tūc bñs mouere corp⁹
suū pgressiue. i. p̄mo mouēdo
vnā partē. ⁊ p illā aliā. ⁊ sic to-
tū: sed poterit statim ⁊ imedia-
te mouere totū corp⁹ fm vbi s;
ne tali ordine mot⁹ partū. hāc
potētia motiua nō organicam
suppono esse in aīa xpī: qz etiā
erit in aīa cuiuslibet beati non
tñ quātū ad habitū: sed quan-
tū ad actū vel vsus possibilita-
tē. hāc etiā poterit vt imedia-
te mouēdo aliqd corp⁹ fm se to-
tū sicut angelus posset moue-
re. hāc etiā forte vsus est chri-
stus invita ista: vt qñ elapsus ē
de manib⁹ Iudeorū: q̄ ducētes
eū ad mōtē super quē erat ciui-
tas eorū sita: voluerūt ipm p̄ci-
pitare: qñ etiā elapsus ē de ma-
nib⁹ parētū ⁊ māsīt in Iherusa-
lem. 10. distin. quarti. q. 7. E

Potētia naturalis absolute non
est in scōa specie qualitatis: s;
facilitas ad vrēdū illa potētia.
vñ posse leuare festucā vel bas-
culū nō est in scōa specie: s; fa-
cilitas leuādī. vnde h̄mōi agili-
tas dñ hic potētia naturalis. et
p; hoc p exēpla p̄hi. c. de d̄dita-
te: de pugilatōre ⁊ cursore. ⁊ iō
potētia curādī absoluta nō est
in scōa specie: sed agilitas illi⁹
potētie siue in vrēdo illa potē-
tia: siue potētia q̄ ad illā agili-
tatē. 16. di. scōi. q. vnica. J. p

Potētia ordinata dei nō respicit
act⁹ particulares diuersos: de
qb⁹ nō sunt leges vniuersales:
s; respicit leges vī regulas vni-

uerfales operabilis: talis ē lex
de dānatis: nō autē de malis dū
sunt in via: licet finaliter rema-
neāt mali. Exēplū hui⁹. si quis
statuisset q̄ oīs homicida occi-
deret: nō posset de potētia ordi-
nata fm illū ordinē iam positū
saluare istū homicidā: si tñ ipse
posset aliū occidere: non ppter
aliquā talē legē vniuersalē illū
posset saluare siue nō occidere
etiā de potētia ordinata. ita via
tor: qui non saluabitur pōt sal-
uari: q̄ cōtra hoc nō est aliqua
lex vniuersalis iā statuta: q̄lis
est cōtra saluationē dānati. 7.
dist. secundi. q. vnica. ¶

potētia ordinata dei sicut tactū
fuit in. 1. li. dist. 44. est illa q̄ cō-
formis est i agēdo regulis pre-
determinatis a diuina sapiētia
vel magis a diuina voluntate:
quātū ad creaturā rationalem
bificandā vel puniendā sunt re-
gule iustitie ordinate de regu-
le ex scriptura colliguntur inter
q̄s ē illa auctoritas ecclesiastes.
31. Ubicūq; ceciderit lignū ibi
erit. hoc est in culusculū creatu-
re rōnalis amore pmāserit in il-
lo pmābit. 7. Esa. 3. gnus eoz
nō extinguet. et fūmis eoz non
mouiet. 7. Matth. 25. 3būt hī in
supplicib; etnū: iusti autē in vitā
eternā. 7. dist. pmi. q. vnica. j. 2.

potētia ordinata nō dicitur nisi
fm ordinē legis vniuersal: non
autē s; ordinē legis recte de ali-
quo particulari: q̄b apparet ex
hoc: q̄ possibile est deū salua-
re aliquē: q̄ tamē moriet i pctō
mortali finaliter et dānabitur.
nō autē cōcedit ipm posse salua-
re Judā iaz dānatū nec tñ hoc
est impossibile de potētia absolu-
ta dei: q̄ nō includit cōtradictio

neni. igit istud. s. saluare Judā
eo mō ē impossibile. q̄uo possibi-
le est saluare istū. ergo istū pōt
saluare de potētia ordinata q̄b
vexē: 7. illū nō: nō q̄dē ordiatio
ne pticulari: q̄ ē q̄si de isto agi-
bili et opabili pticulari tñ: sed
ordine vli: q̄ si saluaret istum
staret statutū modo cūz legib;
rectis: quas recte pfixit de salua-
tione et dānatiōe singulorū: sta-
ret em̄ cum ista q̄ oīs finaliter
malus dānabit. que est lex pfi-
xa de dānandis: q̄ iste adhuc
non est finaliter pctōr: sed pōt
esse nō pctōr: maxime dū est in
via: q̄ pōt deus eū gratia sua
puenire: sicut si rex pūeret ali-
quē ne faceret homicidiū. si nō
dānat eū nō facit ptra legē suā
vniuersalē de homicida. nō au-
tem staret cū illa pticulari lege
q̄ Judā saluaret. Judā em̄ po-
tēti pscire saluandū de potētia
ordinata: sed nō isto mō, ordina-
ta sed absoluta istomō: s; alio
modo ordinata fm aliquē talis
ordinē: q̄ fm ordinē alium tūc
possibile institui. potentia igit
absoluta potest iudā saluare.
potētia vero ordinata pōt istū
peccatores saluare. licet nunq̄
saluabit: s; lapidē nec pōt bifi-
care potētia absoluta: nec ordi-
nata. Et s; hoc ptz respectu cu-
ius dī potētia absoluta in deo
s; in quātū pōt cōtra legē vni-
uersalē: 7. nō cōtra legē pticula-
rē. 44. distinc. pmi. q. vnica. 2.
potētia passiva nō est: frustra in
natura: licet p agens naturale
nō possit pncipaliter reduci ad
actum tamē pōt per tale agēs
dispositio ad ipsūz induci 7 po-
test per aliquod aliud agēs in
natura. i. in tota coordinatiōe

entium puta per agens super-
naturale cōplete reduci ad ac-
tum. 1. q. 1. prolo. 1. Q.

Potentia opatiua non potest ea-
dem existens esse organica qz
potentia operatiua organica
est illa cuius operatio per se &
primo recipitur in toto compo-
sito ex organo & illa potentia
& operatio que sic primo reci-
pitur in toto cōtradictio est q
recipitur in parte. primo: vt q
visio recipitur in anima sepa-
rata: & q anima separata dica-
tur videns. vnde quando totū
est immediatum susceptiuum ali-
cuius forme non vna pars me-
diāte alia tunc impossibile est
q illa forma recipiatur in alte-
ra parte. non autē sic est quā-
do totum recipit mediāte vna
parte vt corpus recipit albedi-
nem mediante superficie. 49.
di. quarti. q. 14. D.

Potentia prima causatiua effe-
ctiua se sola effectiue causat ex-
cludendo omnem aliam cau-
sam eiusdeꝝ generis & alterius
generis in rōne cāe materialis
& ratio est qz causalitas cause
materialis non dicit pfectionē
simpliciter: & ideo licz reductio
fiat ad aliqđ primum in illo ge-
nere. illud tamē non est simplr
primum: sed totuz illud genus
reducit ad aliqđ primum in alio
genere: qđ non includit impfe-
ctionē. puta ad aliqđ in ghe ef-
ficientis. 5. di. primi. q. 2. C.

Potentiale qđ contrahitur p ac-
tuale informatur ab illo actua-
li & per hoc informatur ab illa
vnitate consequēte illaz actua-
litate siue illuz actum. & ita est
vnum vnitate. ppria illius ac-
tualis. sed denominatiue ē sic

vnum. nō autē est de se sic vñū
nec primo nec per partē essen-
tialē. color ergo in albedine est
vñū spē: lz nō de se nec p se nec
primo. sed denominatiue tantū.
3. dist. secundi. q. 6. 1. E.

Potentia receptiua comparat ad
actū quē recipit vel ad agens
a quo recipit primo modo ipsa
est potētia naturalis vel violē-
ta: vel neutra: nālis si natura-
lis inclinē: violenta si sit cōtra
inclinatiōē naturalez: neutra
si neqz inclinā ad illā sounam
neqz ad oppositā. In hac autē
cōparatione nulla est superna
turalitas. sed cōparando rece-
ptiuū ad agens: a quo recipit
formā tunc est naturalitas qñ
receptiuū comparatur ad tale
agens: qđ natum est naturalr
imprimere talē formam in tali
passo. Supernaturalitas autē:
quādo cōparatur ad tale agēs
quod non est naturaliter imps-
sum illius forme illud pas-
sum. 1. q. 1. prolo. 2.

Pōt esse pceptus aliqđ cōis abs-
q ordine realitatū intra: quaz
vna sit cōtractiua vel determi-
natiua alterius. paternitas tñ
h. i. illa realitas nō est d se hēc
fundamētāl: s; ab eēntia. & ab
ipsa eadē essentia ē paternitas
incōicabilis: qz non prius h: &
quasi cōicabilis: postea quasi
facta incōicabilis p aliud des-
terminās sed sine oi ordine sin-
gularitatis ad incōmunicabili-
tatem in ista realitate oriū rea-
litas summe determinata in pri-
mo instanti nature in quo oriū.
Nec illa propositio est vera: q
omnis quiditas est cōicabilis:
s; tñ qditas: que ē pfectio sim-
plr: aut diuisibilis. prima enim

Octaua

cōica l' unitate nature. scōa cō
municat cum sui diuisione. hec
quiditas nō est pfectio simplr:
nec diuibilis: q̄ est in natura
perfecta simplr. Nec illa pposi
tio est vera q̄ reſones opposi
te sunt eque incōicabiles ex se
hinc spiratio actiua oriſ cōica:
bilis duobus nec vnq̄ pōt fie
ri incōicabilis per aliq̄ deter
minans spiratio aut passiuam
ex se formalr in codē instanti:
in quo est in diuis est incōica:
bilis. 2.6. di. pūmi. q. vnica. 7.
pōt volūtas seipsam potēs mo
derari in moderate beatitudinē
velle q̄ sibi congruit triplr: vel
quantū ad intensiōē. puta vo
lendo eā maiorī conatu q̄ sibi
conueniat: vel quantū ad acce
lerationē puta volendo eā sibi
ctius q̄ sibi cōueniat: vel quā
tum ad causaz. puta volendo
sibi eā aliter q̄ sibi congruat:
puta sine meritis: vel forte mo
dis alijs de q̄b' oibus nō opz
hic curare. aliquo istoz modo
rū est p̄babile q̄ excesserit vo
luntas angeli. s. vel plus appe
tendo sibi beatitudinem inquā
tū est bonūz sibi q̄ amādo illū
bonū in se: vel plus appetēdo
illud bonū vt obiectū beatificū
esse bonū suū tanq̄ sibi bonū.
q̄ appetendo illud inesse alijs
vt deo suo: 2 in hoc est summa
peruerſitas voluntatis que est
vti fruendis 2 frui vtendis fm
Augu. 83. q. 4. 30. Uel scōo mō
potuit appetere h̄e statim eā
cum tamē deus velit eā illam
habere post mortuam vie. Uel
tertio mō appetēdo eā ex nālī
bus h̄i nō habēdo eā gratio =
se: cum tñ deus velit eāz habe
ri ex meritis. debuit ergo libe:

Sectio

ra voluntas moderari affectio
nē quātū ad istas circūstātiās
quas recta rō habuit ostende
re: q̄ beatitudo debuit minus
appeti sibi q̄ deo: 2 debuit ap
peti pro tēpore. pro quo deus
voluit. 2 ex meritis pro quib'
deus voluit eam debere appe
ti. ergo si aliquo istoz modo
rum sequebatur affectiōē com
modi non moderando eāz per
iustitiam: hoc est per infusaz si
habuit vel acquisitam vel in
natam siue naturalem que est
ipsamet libertas peccauit. 6. di
sūln. scōi. q. 2. 1. 7.

Potest deus nō scire. a. sicut po
test nō velle. a. ppter cōtingen
tiā que pmo est in voluntate
ad obiecta secundaria. 2 ex hoc
cōcomitanter in intellectu. 39.
dist. pūmi. q. 1. 1. 7.

Potest deus transmutare aliq̄
passum sicut natura pōt. 2 ita
trāsmutatio passiuā est passio
proprie: 2 actiua est actio cor
respōdēs generi actionis non
tantum relatio. 2 tunc oportet
dicere q̄ genus actiōis aliquo
modo fm predicationem ppor
tionālē possit ad deum trans
ferri. sed non ad intra. 13. disti
quarti. q. 1. 1. 0.

pōt de mōstro inquisitio haberi
vel ex partibus corpis: puta si
sint duo capita: vel due spine
dorsi: vel principale indicū de
cordib': sed illud nō pōt esse fa
ciliter euidēs duz vinit. sed nec
signū de duobus capitib' esset
oīno certū q̄ possibile eēt al
quā cellulā in matrice esse pfo
rataz per totū pterq̄ in parte
superiori: 2 tūc cōcurrerēt par
tes seminis cadentes in diuer
sis incastraturis matricis pro

tota parte inferiori. & tūc disti-
guent l pte suprema & ibi for-
marent duo capita: cū tñ reliq̃
materia nō sufficeret nisi p for-
mationē vnus psonē. Breviter
evidētissimū signū distinguēdi
est p actū intell's & volūtatis.
si em sunt due ale nō est neces-
sariū vnā scire qdqd scit alia: &
velle quicqd vult alia tñ raro
vel nūq̃ accidit q̃ sint due ale
qn sint duo capitavel due par-
tes pncipales capis l3 nō ecō-
uerso. & si quō mō possit depre-
hendī diuersitas intellectu in
intelligendo: puta q̃ p aliq̃ si-
gnū deprehenderet idē sciri &
nesciri vel posset deprehēdi di-
uersitas volūtatis. puta q̃ eēt
ibi velle & nolle de eodē absq̃
dubitatioē tenēdū eēt q̃ essent
ibi due ale. Sed istud nō p̃t lu-
dicari nisi de monstro adulto:
quale ponit fuisse in frācia: ha-
bens duo capita: quoz vnū ex-
p̃ssit nolle de eo de quo aliū ex-
p̃ssit velle. vnū em voluit p̃tine-
re & sobrie viuere & aliud lasciu-
uire & epulari: & cū vnū per os
sūū excederet reliquū clama-
bat se grauari. 6. di. qrti. q. 2. 3
potest intelligi adeq̃tio simplr
entitatis ad entitatē vel adeq̃-
tio fm pportionem rep̃tatis
ad rep̃sentatū absolute vel ter-
tio mō p adaequatōē fm pro-
portionē nō absolute. l3 p ppa-
rationē ad actū tales: sicut mā
dī adeq̃ri forme fm pportionē
l3 nō fm entitatē. pro eo q̃ eo-
rū entitates sunt inaequales: tñ
ista est ita pfectibilis sicut illa
ē perfectiua. hoc est q̃ tñ ista
rep̃sentat quantū illa est rep̃-
sentabilis: puta q̃ istud rep̃e-
sentat obiectū ita perfectum &

ita pfecte sicut ipm app̃ehen-
dit a potētia p talē actum per
quē rep̃sentat. primo mō vlr
nullū p se rep̃sentans (q̃d est
ratio rep̃sentandi & non cogni-
tus) adaequat illi q̃d rep̃sentat:
sed deficit sicut p̃z de albedine
& specie. alibi secūdo modo ali-
qua rō rep̃sentat p adaequa-
tionē sicut species perfectissi-
ma albi rep̃sentat illud albu &
ipsa est ratio quasi cōprehensi-
ue vidēdi albu illud. tertio mō
quecunq̃ albi species etiam in
oculo cecunēte: l3 non ita per-
fecte rep̃sentet albu sicut es-
set rep̃sentabile: tamē perfe-
cte rep̃sentat illud per compa-
rationē ad actū sequētē: q̃ ita
perfecte rep̃sentat sicut req̃-
ritur ad habendum talē actū
circa obiectū. Ad ppositū igitur
dico q̃ nulla spēs per ade-
quatōē pōt rep̃sentare essen-
tiam diuinam scōo mō nec ē
p̃rio modo: q̃ illa essentia que
cōprehensibilis est ab intellectu
suo non pōt cōprehendi nisi p
essentiam: vt per rōnez. sed ter-
tio modo cōparando ad intel-
lectū creatum: aliquo mō pōt
habere species que. s. ita perfe-
cte illā essentia rep̃sentat sicut
actus talis intellect⁹ attingit.
3. di. secūdi. q. 9. 3.

potest in parentibus vnus esse
maior motus q̃ alterius p suo
paruulo: vel in aliquibus alijs
ministrātib⁹: vel assistētib⁹ ba-
ptismo ppter quoz merita de-
vni paruulo pōt cōferre maiorē
gratiā q̃ alteri: sed hoc non
virtute baptismi sed meriti. &
hoc mō forte parēte abt Nicolai
orationib⁹ suis meruerunt
sibi maiorē gratiā: que erat in

eo et paruulo pncipiū tā mira-
bilis effect⁹: vt duob⁹ diebus
in hebdomada vnica tñ lacta-
tione cōtentus maneret ⁊ quo
ad hoc magis optādū est pue-
rū baptizari a bono sacerdote:
q̄ a malo: q̄ oratiōes sacerdo-
tis boni q̄s multas facit anteq̄
post baptisimū magis exaudiat̄
tur ⁊ valēt illi p q̄ sūt q̄ oī-
nes mali. 4. di. arti. q. 7. id.

potest q̄s ordinate velle primo
mortē corporalē sub conditio-
ne. puta si credat eū finalit̄ su-
turū malū. ⁊ tūc sibi pōt opta-
re mortē vt vt det locū sanctis
quos ipedit. vel ne addat pec-
cata peccatis ppter q̄ post mor-
tē acius puniat ⁊ ille due cāe
colligunt̄ ex legēda beate Ana-
stasie q̄ scripsit Grisogono d vi-
ro suo publico. vt si deus pueni-
deret eū in infidelitate māsursū
iuberet eū dare locum sanctis.
hoc quo ad pimum. Et sequit̄
quo ad scōj. q̄ meli⁹ est ei anī-
mā exalare q̄ dei filiū blasphemare.
⁊ ita nec in isto casu nec
in duob⁹ pcedētibus de iudice
⁊ tyrāno pōt quis absolute vel
le proximo mortē corporalē: l-
mo magis quātū in se ē dz nol-
le. 30. di. terrij. q. vnica. C.

posset deus coagere igni ad idu-
cēdū calorē realē in corpus: nō
tñ qui esset formalit̄ repugnās
quāntitati illius mixtiōis vel cō-
plexionis: ⁊ tūc posset poni mi-
raculū in hoc q̄ nō coagit i to-
tū effectū in quem agit ignis.
posset etiā deus coagere igni
ad illū summū calorē incōpos-
sibilē: ⁊ tunc destrueretur illa
mixtio pportionata: nec tñ de-
strueret̄ vita deo miraculose cō-
seruante eam. Quod si ponat̄

calorē induci in summū tamē
equalitatē illam mixti stare in
eodē: videt̄ q̄ formalit̄ repug-
nātia sit sicut si mediet̄ extre-
mū sūt fierent in eodē. Et an
hoc sit possibile deo nō hic sz
alibi: tamē nō est ita notum si-
cut alterū duorū predictorum
44. di. quart. q. 3. f. 5.

posset voluntas in puris nālīb⁹
hēre actuz circa tale obiectum
ostensum. s. essentiā diuinā si-
ue nude siue p actum fidei. sed
iste actus circa obiectū ostensū
a fide nō esset meritorius
q̄ non esset fm inclinationē il-
lius habit⁹: fm quē solus de⁹
disponit acceptare actum nec
ē in patria esset beatitudo: q̄
non esset ita perfect⁹: sicut pos-
set haberi a tali potentia: si ef-
fet perfecta pportionalit̄ habi-
bitū supernaturali. 17. distin.
primi. q. 2. f. 50.

posset negari q̄ angelus sequa-
tur oēm suā pfectionē natura-
lē sine discursū: non est em̄ ne-
cesse q̄ simul cognoscat pnci-
piū ⁊ oēs cōclusiones virtualit̄
cōtēntas in principio: l3 nō po-
nat annū vel diē: vel nō tñ tps
quātū intellect⁹ nosset pro sta-
tu isto. Vel esto q̄ nō discurrat
si vn⁹ act⁹ meritorij⁹ sufficit in
vno instāti tñ ad hoc q̄ ange-
lus sequat̄ suā britudinez sup
naturalē. q̄re ergo angeli mali
nō habuerūt britudinē ex quo
oēs in illo pmo instanti elicie-
bāt vnū actū meritorij⁹ fm illū
hoc. nō em̄ videt̄ cōgruū fm
iustitiā cōmutatiuā q̄ viato-
res eliciāt act⁹ equales pro to-
to statu vie. ⁊ q̄ vnus premiet̄
in termino ⁊ alius nō. Idē dico
q̄ vnū op⁹ supnāle ⁊ vn⁹ actus

meritorius nō est sufficiēter in ductu⁹ ex cōgruo beatitudis supnālis. si enim dispō natura lis est q̄ operādo hoc post hoc acq̄rat beatitudo nālis: multo magis requirit in g̃sa que est dispositio respectu b̃titudinis supnaturalis operatio hui⁹ post hoc in acquirēdo beatitu dmem supnaturalem. 5. dist. secundū. q. 2. R.

posse peccare nō ē libertas nec pars libertatis. Dico q̄ veruz est q̄ posse p̃cisse in peccatū qd̄ est carētia vel priuatio debite circūstantie nō est libertas vel libertatis pars: tñ posse i actū cui annexa est deformitas est bene pars libertatis non sim pliciter sed create. 23. dist. se cundū. q. vnica. ff.

possibile esset illud idē corpus fuisse formatū de sanguinibus virginis. et hoc sub modo essen di naturalis non obstāte q̄ eu charistia p̃ecessisset vera: s; il la formatio nō fuisset tunc ince pto corporis nisi s; qd̄. sicut mō cōuersio panis in corpus nō ē inceptio corporis nisi fm̄ quid et tota ratio est: q̄ qd̄ sic incipit p̃habet esse simplr. 10. distinc. quartū. q. 4. j. ff.

t.c. 17. possibile logicū differt a possibi li reali sicut p3 p̃hm. 5. met. c. de potētia q̄ possibile logicū est modus cōpositionis forma te ab intellectu: illius qd̄ cui⁹ termini non includunt contra dictionem et ita hoc mō possibi lis est hec p̃posio. deū posse pducere et deū esse deū: s; pos sibile reale est: qd̄ accipitur ab aliq̄ potētia in re: sicut a potē tia inherētie alicui: vel termi nata ad illud sicut ad terminū

et p3 hoc filius nō ē possibilis possibiliter reali nec possibili tate inherētie alicui: nec termina ta ad ip̄m. q̄ possibilis siue actiua siue passiua est ad aliqd̄ in natura: sicut p3 p̄ diffinitio nē potētie actiue et passiue. 5. T. c. 8 et. 9. met. q̄ est p̄ncipiū trans mutandi aliud vel ab alio in quātū aliud. tamen filius ē ter minus potētie pductiue: que abstrahit a rōne potētie effecti ue. et si illa potētia dicat sim pliciter potētia. terminū illi⁹ po tētie pōt dici simplr possibile sed possibilitas illa non repu gnat formāl̄ necessario. l3 pos sibilitas de q̄ p̃hi loquunt̄ de potētia actiua et passiua p̄prie repugnat necessitati ex se. 2. di stin. primi. q. 7. j. 3.

possibile est recidivātē peccare pluribus peccatis. vel q̄ si plu ribus si ex deliberatione agat p̄ legem cōm. et cōtra legē gra titudinis et cōtra legē promissi sed cōlter nō sic peccat. q̄ pec cās cōlter nō appetit nisi dele ctationē l3 inordinate et vellet illi delectationi nō ēē anne as tot p̃hibitiōes. et isto mō omni peccato cōiungit̄ inobediēt̄ et cōtēpt⁹ et odiū dei et ingratus do: et h̄mōi nō q̄ peccator hēat tūc actū elicitū p̄tinētē ad sin gula istoz. sed implicite inqua tū vult aliqd̄ ad qd̄ quodā mō cōcomitant̄ hec oia Cōcedo ḡ q̄ possibile est peccare recidi uantem vnico peccato. q̄ si in feras. ergo posset eque graui ter peccasse p̄mo q̄ cecidit ab inocētia cōcedo quātū ē ex pte libidinis et inordinationis for malis in peccato sed nō quātū est ex parte istius circūstantie

Octana

ingratiſſimorum & multipliciorum ob
ligatiōis. peccasset tñ tñc gra-
uius quantū ad aliā circūstan-
tiā: q̄ magis ingratus est ca-
dēdo ab innocentia q̄ a penitē-
tia. 22. dist. quarti. q. 1. p.

Possibile esset deo fm ēt strictū
rigorē iustitie taxare penā intē-
sam fm q̄ sufficienter rñderet
culpe & si nā ēēt statim annihī-
landa q̄ pena eterna sic inflī-
git nō est: q̄ eternitas sit p se
de rōne pene inquantūz ēgliter
punitiva. sed accidit pp eterni-
tatē p sone punire & culpe rema-
nētis: istud magis saluat q̄uo
fm modū delicti erit & plagarū
modus loquēdo de infēſione q̄
p se requiritur in pena extēſio in
finita sibi accidit ex causis p̄di-
ctis. 45. di. q̄rti. q. 4. Q.

Possibile est totatē deleri a me-
moria beati peccatum q̄o ipse
cōmisit nec i hoc derogat bea-
to: imovt p̄ncire ad b̄titudinē
accidētale est si em̄ inocēs gau-
debit de inocētia sp̄ali gaudio
vt tactū est. 8. di. 1. 13 ille nō pos-
sit gaudere de inocētia: q̄ tñc
esset eius falsūz gaudiū: tamē
pōt nocentia de eius memoria
deleri: vt de illa non habeat ali-
quā materiā tristitie: pōt etiāz
deus stante memoria habitua-
li peccati cōmissi: p̄ſervare bea-
tum ne vnq̄ creat in actū con-
siderandi se illud commiſſe. &
hoc iterū sufficeret ad excludē-
dū occasionē p̄ximā tristitie: 13
nō remotā nec puato talis no-
titie habitualis vel actualis fa-
ceret em̄ in aliquo imperfectum
q̄ fm p̄m̄ quorūdam obliuī-
ſci: vt turpiū melius est: q̄ re-
minisci: q̄o maxime verum est
loquēdo de illo qui turpe com-

sectio

misit cui penale est reminisci.
45. di. quarti. q. 3. p.
Possibile est virtuti diuine pone-
re corp⁹ maius in vbi & conser-
uare ibi corpus q̄o p̄i⁹: & tunc
duo corpora simul. Sed tunc
ēēt nouū miraculū vltra subitā
positionē corporis maioris hic.
Si autē simul cū hac positione
corporis hoc expellat aliud nō
est nisi vnū miraculū. q̄i autēz
corpus genitū ē minus corpo-
re corrupto aliud est. tñc enim
vel de⁹ immediate mouebit oēm
aerē circūstātē vt cōtingat mi-
noris corporis sufficiē vel pōt
nō mouere: q̄ hoc nō ē necesse
simp̄r ad hoc q̄ corp⁹ min⁹ sit
hic: q̄ pōt deus dimittere nāz
sibi: & cū nā non possit mouere
aerē in instāti vt applicet late-
rib⁹ illius corporis maioris. erit
ibi vacuū ad tps quousq̄. s. nā
possit aerem circūstātē conti-
guare corpori illi. Ex quo patz
ponēdo q̄ de⁹ subito faciat cor-
pus min⁹. q̄o nō includit cōtra-
dictionē & diminuit aerē circū-
stātē sibi ad actionē nature va-
tūū erit p tps. nō ergo vacuum
esse in vniuerso includit cōtra-
dictionē: imo si natura faceret
in instāti minus ex maiore vi-
deret posse cōcludi vacuū esse
per tēpus sine diuino miracu-
lo. 45. di. quarti. q. 5. D.

Positio q̄ ponit predicamētūz a
quibūsdā aliud addit: p̄suppo-
ſito em̄ ordine partium in toto
positio dicit vltra hoc ordinez
partiū ad locū siue ad p̄tes lo-
ci vel locantis. hoc est dictū q̄
p̄tes coextēdant partibus loci
ſicut totū dicit p̄mo cōmensu-
rari toti loco in quo hz vbi: ita
q̄ positio p̄dicamētūz p̄suppo-
nit

Scoticarum

speculationum

nit positionē differētā quātita-
tis et specificat vbi: p modū au-
tē quantitatiū siue dimēsiū:
quocūq; modo nominetur. 10.
dist. quart. q. 1. j. 20

Post egressum Jacob et ingres-
sum Esau: Isaac supore vehe-
mēti et ultra q̄ vici possit admi-
rās expauit: en quis ergo et. et
tūc subiūxit. Benedixi ei eritq;
bñdict⁹. vbi ex textu dat̄ intelli-
gi q; fuerit raptus in illa admi-
ratione vehemēti: et in ea vidit
Jacob esse iuste benedicēdū: et
ita l3 illā bñdictionē primo ab
hole et humana cautela extor-
tā dedisset: tñ postea in extasi a
spūscō approbatā pnunciauit
tāq; firmā subiūgens. eritq; be-
nedictus. 30. dist. quart. q. 1. f

possumus distinguere potentia
qua ala pōt hoc apprehēdere:
et qua inclinā in hoc vt in pfe-
ctiū extrinsecum. q̄ inclinatio
nata est terminari: apprehēsi-
one sola pcedēte. et ita sicut sen-
sui p se attributū apprehē-
dere: et ita videt q; sic inclinari:
ita. s. q; terminatio talis, inclina-
tionis sequēs apphēsiōnē cōue-
niat appetitui sensitivo. Nā p
pter nihil aliud ponim⁹ apper-
itū sensitivū q̄ ppter talem in-
clinationē et eius terminationē
siue delectationē cōsequētē ap-
prehēsiōnem: et ita cum eiusdē
potentie sit forma terminans:
cuius erat inclinari: delectatio
erit in appetitu qui inclinaba-
tur. 15. dist. tertij. q. vnica. 20

possunt esse plures satisfactio-
nes vel totales vel ptiales cor-
respōdere vni peccato: totales
quidē q; nō est peccatū qd non
possit remitti per solā cōtritiō-
nē: et tūc illa sola est totalis sa-

tisfactio. pōtēst etiā idē remitte-
ti p cōtritiōnē remissam et alias
penas supplentes impfectionē
cōtritiōis. Cōtritiō aut̄ inten-
sa ex vna parte et ipamet remis-
sa cū alijs penis ex alia parte
differūt etiā specie: licet sint eq̄
uales in acceptione diuina.
15. dist. quart. q. 1. 7

posita fide acq̄sita credibili pre-
sente: pōt intellectus p habitū
infusum credere: dūmodo volū-
tas nō cōtra moueat: nec plus
requirit. et eslo q; redratur mo-
tio positiua volūtatē etiā sus-
ficit volūtas ad sic mouēdū in
puris naturalib⁹: q; posito ve-
ro supnaturali ptesente intelle-
ctui posset volūtas mouere in-
tellectū ad intelligēdum illud:
dūmodo in intellectu esset ha-
bitus inclinans intellectū in il-
lud. 25. dist. tertij. q. 2. j. 21

philosophi dicerēt q; accidens
nō pōt esse sine subiecto: nō q;
dē q; ponerēt subiectū de eēn-
tia accidētis: immo ex eis cōsti-
tuitur ens p accidēs: nec q; de
essentia accidentis absoluti po-
nerent. inherentiā vel respectū
quēcūq; ad subiectū: q; cōtradi-
ctio est q; in per se rōne absolu-
ti includatur aliq; respect⁹: q;
tūc esset absolutū et non absolu-
tum: sed tātūmodo q; ponerēt
ordinē causarū simplr necessa-
riū: ita q; prima causa non po-
test causare causatū cause secū-
de sine scōa causa: subiectū au-
tē habet aliquā causalitatē re-
spectus accidētis loquendo de
ordine naturali causarū: et iō si
ne ista causa in ordine sue cau-
salitatis posita negarent acci-
dēs esse sine subiecto. et pro tā-
to dicitur. 1. ph⁹. q; intellect⁹

querēs segregationē passionū a subiectis erit querēs impossibilia: sed non impossibile quasi includat aliquid repugnās pī me rationi seu quiditati accidētis absoluti. nā tali impossibili posito nulla pōt seruari regula disputationis maxime quā: tū ad illa cōsequētia: quorū opposita includūt in antecēdēte. patet enim qd tūc tali impossibili posito statim concedenda sunt contradictoria. 12. distinc. quarti. q. 1. infra. &

Philosophi multas cōtradictiones latētes cōcesserūt: sicut negauerūt cōiter esse aliquod pī mū principii cōtingenter causans. sed dixerūt pīmā causam esse necessario causantē: & tñ dixerūt cōtingētiam esse in entibus & aliqua cōtingit fieri. sed cōtradictionē includit aliquid cōtingenter fieri in entibus: et pīmā causam necessario causare: sicut deductū est dis. 8. pī mī. et dis. 2. et. 39. eiusdē. et aliquātulū in questione precedenti. 1. dist. secundi. q. 3. &

Philosophi nō posuerūt infinitatē possibile in causis essentialiter ordinatis: sed tātūmodo in accidentāliter ordinatis: sicut p3 per Auicē. 6. meta. c. 5. vbi loquitur de infinitate idiuiduorū in specie. Et ad ppositū meli⁹ ostēdēdū est sciēdū: que sunt cause essentialiter ordinate: & qd accidentāliter ordinate. Ubi notandū qd aliud est loqui de causis per se & p accidēs. & aliud est loqui de causis essentialiter: siue accidentāliter ordinatis. nam in pīmo tm est cōparatio vni⁹ ad vni⁹ cause. videlz ad causatū: & est causaper se: que fm naturā

propriā: & nō fm aliqd sibi accidēs causat: & causa per accidēs ecōuerso. In secūdo est cōparatio duarū causarū inter se: in: quātū ab eis est aliquid causatū. Et differūt cause per se siue essentialiter ordinate a causis p accidēs: siue accidentāliter ordinatis in tribus. pīma differētia est qd in causis p se ordinatis causa scōa: in quātū causat dependet a pīma. in causis vero p accidēs nō: lz in esse vel in aliquo alio depēdeat. Scōa est qd in se in per se et essentialiter ordinatis est causalitas alteri⁹ rōnis: & alteri⁹ ordinis: qd superior est pfectior. in accidentāliter aut ordinatis nō. hec sequit ex pīma: nā nulla causa a causa eiusdē rōnis depēdet essentialiter in causando: qd in causatio ne alicui⁹ sufficit vni⁹ vni⁹ rōnis. Tertia est qd oēs cause per se et eēntialiter ordinate simul necessario reqrūtur ad causandū aliqd aliqua p se causalitas deesset effectui. in accidentāliter aut ordinatis nō sic est: qd nō reqritur simultas earū causando. 2. dist. pīmi. q. 2. & 3.

Philosophi nō posuit ista inter se repugnare causatū & forma: liter necessariū: cū dicat. 2. meta. sempiternoz principia sempiterna esse verissima necesse est: qd sunt alijs cā veritatis. Sempiterna ergo que ipse posuit fortius maluer necessaria cōcessit principia habere. 7. q. quoli. 2. &

Philosophus parū locut⁹ est de volūtatē distinguit cōtra intellectū: sed cōiter in rōne pīncipij actiui cōiūxit intellectum ad volūtatē: & ideo in. 2. phz. vbi distinguit ista pīncipia acti

Scoticarum

speculationum

ua in naturā et intellectum: nō
dō intelligi: vt intellect⁹ distin-
guat cōtra volūtātē: vt patebit
statim. sic em̄ cōcurrit cū volū-
tate cōstitūdo idē principium
respectu artificialiū. hoc pate-
bit rēdendo ad instātiā p̄i de
9. meta. Ad quā dīco q̄ intelle-
ctus cōparat ad suā naturā: et
ad suā p̄p̄iā operationē: cuius
est principiu elicitiu et p̄ducti-
uū aliquo modo. et cōparat ad
operatiōes aliarū potētiarum
respectu quarū est potētia dīre-
ctiua vel regulatiua. si primo
modo accipiat: dīco q̄ est mere
natura et in eliciēdo: et in p̄ducē-
do. quēcūq̄ em̄ actū intelligen-
di p̄ducit cū obiecto presente:
in memoria mere naturalit̄ pro-
ducit. et quācūq̄ operationem
operat̄ mere naturaliter opera-
tur. voluntas aut̄ respectu ope-
rationis p̄p̄ie vt p̄ductiua: ha-
bet oppositū modū p̄ducendi.
et hoc satis apparet p̄ p̄m. 9.
meta. c. 4. vbi tractat quō potē-
tia rōnalis et irrationalis redu-
citur ad actū. et arguit q̄ potē-
tia rōnalis que ex se est ad op-
posita nō pōt ex se exire i actū.
tunc em̄ simul exiret in opposi-
ta: q̄ simul est oppositorū: et ex
hoc cōcludit q̄ p̄ter illā potē-
tiā rōnalē opz ponere aliā po-
tentiā rōnalē determinatiuā p̄
quā determinetur: et illa deter-
minata pōt exire in actū. Et ex
hoc seq̄tur q̄ intellect⁹ si est op-
positorū: sic est oppositorū: per
modū nature: q̄ quantū est de
se necessario est oppositorū: nec
pōt se determinare ad alterū il-
lorū: sed requirit alterum deter-
minās q̄ libere pōt exire in al-
terū oppositorū hoc est appeti-

tus: s̄m eūdē vel p̄heresis. Et
plū. sol habet virtutē p̄ducēdi
opposita. s. liquefactionē et co-
gulationē. vñ si essent duo pas-
sa approximata quorū alterum
esset liquefactibile et alterū co-
agulabile: sol de necessitate na-
ture haberet elicere illos duos
actus in illis. et si idē esset ap-
proximātū: q̄b simul natū esset
recipere opposita ista. sol de ne-
cessitate simul p̄duceret oppo-
sitavel neutrū est: ergo potētia
solis mere naturalis i3 opposi-
torū: q̄ ē illoz mere ex se ita q̄
nō pōt determinare se ad alte-
rū tārtū. talis potētia est intelle-
ct⁹ vt intellect⁹ ē p̄cise respectu
oppositoz intellectoz: et nō est
ibi aliq̄ua determinatio ad al-
terū tm̄ illoz: et nō ad reliquū
nisi quatenus volūtas p̄currit.
p̄hs aut̄ cōiter loquitur de in-
tellectu s̄m q̄ cū volūtate cōsti-
tuit vñ principiu respectu arti-
ficialiū: et nō vt est naturaliter
elicitiuus sue operationis: et iō
est q̄b aliq̄i h̄ naturam distin-
guat intellectū aliq̄n artē aliq̄n
propositū: idē intelligēs p̄ oīa.
2. dist. primi. q. 7. j. x

Philosophus. i. Topic. distinguit Ca. 4.
predicata propter distinctionē
problemātū: q̄ diuersa proble-
mata habent diuersum modū
terminandi ex diuersitate p̄e-
dicatoz. nō ergo enumerat ibi
omnia predicata: q̄ nō differē-
tiam specificā: licet differētiā
generalem collocauerit sub ge-
nere: et tamen differentia spe-
cifica habet propriā rōnē predi-
cati. Species etiā habet p̄p̄iā
rationē predicari altam a diffi-
nitione: alioquin male poneret
porphyrius quinq̄ vniuersalia.

Nō igitur insufficienter distinguit ibi Arist. predicata: q. distinguit oia de quibz problemata querēda requirūt spālē artē terminādi: quā ibi intēdebat tradere: trāscēdētia et non sunt talia predicata: q. nō sūt de eis specialia problemata: pblema ei supponit aliquid certū et querit dubiū ex. 7. met. c. vii. Ens autē et res imprimunt in ala prima impressione. fm Aug. 1. me. c. 5. et iō de cōceptibz illis communissimis nō sunt pblemata p se terminabilia. Nō igitur oportuit ea numerari iter predicata problematū. 8. dist. primi. q. 3. infra. S

1. phi.
8. c. 8. r
39.

philosophus contra Anaxagoram satis hz si p ablatione ya toto minoretur totū: ita q. nō semp possit de eo equale abstrahi: oportebit em Anaxagora 3 dicere: sicut iponit sibi phs q. facta segregatiōe a carne cuiuscūqz generabilis de carne. adhuc remaneret caro tāta: vt et ea posset vltius segregari seu generari qd cū qz generabile: et hoc ē imposse. q. quantū cūqz caro pōt in infinitū diuidi et minorari saltē nō remaneret tāta: vt posset ex ea quodcūqz generabile generari: quia generabile quodcūqz requirit quantitatē determinatā illi ex quo generat. maxime si generatio sit fit segregatio vel motus localis seu latōis. q. imponitur Anaxagore: et vltra quantitātē illā oēm: ex qua generat minueret caro p. p. tūā segregatiōē aliorū ex ipsa. nō ergo p. p. intētiōē phī ibi opz ponere minimū in naturalibz et separatū per se existēs nec in tot

to. 2. di. secundi. q. 9. f. 20
philosophus. 8. meta. querit q. 1. c. 15.
re aliquid ē vnū. et dicit q. simplex ē vnū q. statim ē id qd est
S3 in cōpositis ē dare aliquā rōnē et nesciuit phs alia 3 dare nisi q. hoc ē actus et illō potentia. ita q. hoc ē potētia centialiter receptiua fm totū genisū et illō actus essentialiter pficiens aliud. iō. ex hīs fit vnū per se. s. ex materia et forma. nō sic ē de subiecto et accidente: q. em tam materia q. forma sunt cāe intrinsece ems cōpositi: ideo faciūt per se vnū. albedo vero et hō nō sunt cāe intrinsece: quia hōi vltima actualitate sua pte ēē sine albedine: et iō nec per se h3 potētiā ad albedinē: et ideo em faciūt vnū p accidens
Aliqua etiā cōstituerunt vnū tātū aggregatione: nō potest esse vnū aggregatione: aliq ēē sunt vnū vnitāte ordinis. q. s. ordinant ad vnū. 12. di. scōi. q. 1. 20.
plato posuit ideas quidditates rerū p se quidē exstēs s3 Arist. et male. fm Aug. in mente diuina et bene. vñ aliq loquitur de mundo intelligibili s3 cū: sicut igitur ponerent idee fm illam impositionē Arist. quidditates rerū ita ponūtur fm pla. vt vñ quidditates habēt ex cognitiū in intellectu diuino. 35. dist. primi. q. vnica. f. 3
pluribz sacerdotibz simul non est cōsistendū necessario vt melius iudicēt qd si fiat nō ē sacramentalis cōfessio maxime autē vñ q. nō sit cōsistēdū per interpretē: q. timef ipsū nō ēē secretariū idoneum: et si in tali casu iste h3 impossibilitatē cōsistendi hōi idoneo. Cōsistat deo cū

Scoticarum

speculationum

pposito cōstitūdi hōi oportuni
tate oblata. 17. distinct. quarti
q. vnica. infra. 7

Plus appetit volūtas pfectionē
sui in fine vltimo q̄ perfectio-
nē intellectus et hec recte loqū
do v̄ appetere libero sicut na-
turalr plus appetit appetitu
naturali. 49. di. q̄rti. q. 4. j. B

Plus distat visio dei ab intelle-
ctione cuiuslibet obiecti: etia3
quantū ad perceptionē intelle-
ctus iudicantis: q̄ distet intel-
lectio principij complexi ab in-
tellectione cuiuslibet q̄ non prin-
cipij. 2. q. prolo. I C

Plus tenetur excōicatus vitare
aliū: q̄ aliū vitare est: q̄ istū p̄-
ceptū de vitādo excōicato non
imponit alicui nisi ppter ipm
nec imponit sibi nisi ppter se.
5. dist. quarti. q. 2. j. B

Plus cōiungit proles parēti q̄
proles proli. et iō magis ē con-
tra legē nature cōiungi in pri-
mo gradu in linea recta q̄ in
trāuersali. semp̄ enī fuit con-
tra matrimonij illa cōiunctio. et
magis filij ad matrē q̄ p̄ris ad
filiā: q̄ maior irreuerētia ē vn-
de. 8. de alalib. dicit Aristō. de
equo q̄ velat̄ cognouerat mas-
trē suū: q̄ postea discoopertus
oculis vidēs hoc se precipita-
uit. et alibi legit de elephāte q̄
ingeniatu3 vt matrē suam co-
gnosceret: post hoc ingeniato-
rē occidit. ex quo p̄t3 q̄ hoc est
cōtra legē nature. etia3 vt com-
petit b: utro p̄ propagationem
et iō p̄limus gradus descēdēs
et potissime matris ad filiū ma-
xime impedit matrimonij. 40
di. quarti. q. vnica. j. C

Practicū dicit duplicē respectū
notitię aptitudinalē ad praxi3

vt ad terminū. Speculatiuū āt
p̄uat illū respectū duplicem:
nec respectus: nec p̄matio est
est de cēntia absoluti s3 ē qua
si diuisio generis p̄ p̄uas pas-
siones sp̄rū. sicut si diuidat̄ nu-
merus p̄ par. et impar. v̄ linea
per rectū et curuū. Alicui autē3
notitię conuenit practicū p̄ se
sc̄do mō. ex cā intrinseca p̄edi-
cati in subiecto alicui speculati-
uum. 4. q. prolo. id

Praxi p̄uenit posteritas et cogni-
tioni p̄uoritas. ex rōe potētia3
rū ordinatarū naturalr in agē-
do. s. intellectu et volūtaris sed
non semp̄ ista intellectio p̄ior
ē practica. s3 tñ qñ ē determīa-
tiua rectitudinis respectu ipsius
praxis. et hoc vel formalr. v̄ vir-
tualr. qñ alit̄ in apprehēsiōe p̄-
uia nulla ē determinatio for-
malis vel virtualis de rectitu-
dine praxis. s3 ibi sit p̄uoritas
tñ tūc deficit s̄formitas. q̄ ip̄a
nō est cui debeat praxis cōfor-
mari vt sit recta. q̄ nihil deter-
minate ostendit rectitudinē pra-
xis. Qñ ē in apprehēsiōe p̄e-
uia ē determinatio de rectitu-
dine praxis s3 potētia: cuius ē
praxis nō ē aliquo mō determi-
nabilis aliūde. tūc illa cognitio
ē determinatiua. nō ē s̄forma-
tiua praxis et iō nō h3 cōformi-
tatē p̄iorē in rōne regule diri-
gentis nec sic ē plene practica
4. q. prolo. infra. 17

Præcepta moralia sunt de lege
nature. et p̄ p̄his illis p̄ceptis. Di-
liges dñm deū ē de lege natu-
re. et ita naturalr notū est hunc
actū ēē rectū. Et hoc sequitur q̄
ad ip̄3 p̄t̄ ēē aliq̄ virtū inclinās
et hec theologica. q̄ ē circa ob-
iectū theologicū. s. deū imedia

te nec hoc tñ. s3 inistit imedia:
te pñe regule hñanoꝝ actuuꝝ
i infundit pñ a deo. & sic nata ē
pñficere supñmā portionē aie. q̄
nō pñfectissime pñficat. nisi lme:
diare a deo. hec virt⁹ dñsticta ē
a fide. q̄ act⁹ ei⁹ nō ē credere: si
milt⁹ a spe: q̄ act⁹ eius nō ē cō:
cupiscere bonū amāti inquan:
tū ē cōmodū amātis: s3 rēdere
in obiectū fm se. ēt si p impole
circūscriberet ab eo commodi
tas eius ad amātē: hāc virtutē
affectiuā perficiētē volūtatem
inquantū h3 affectionē iustitie
voco charitatē. 27. dī. tertij. q.
vnica. infra. B

Preceptū de pñfessione faciēda est
valde rōnabile p multitudinem
q̄ & si aliqua psona possit hñe
aliq̄ remediū sp̄ciale: tñ de
isto remedio q̄ cōitatu ē possi:
bili⁹ & certis rōnabilr dat pñ:
ptū ēt in oib⁹ i cōitate. vt dictū
ē. s. b. baptismo q̄ l3 aliq̄s ha:
beat baptismū flumīs sine ba:
ptismo flumīs: tñ q̄ baptismus
flumīs ē remediū facile & cer:
tū pñceptū de hoc p tota cōita:
te ē valde rōnale: zita ad min⁹
habebo q̄ rationalr fuisset da:
tū pñceptū generalr de cōfessio
ne faciēda. 17. dī. quartij. q. 1. b

Preceptū diuinū ē fm regulam
superiorē: q̄ fm volūtate diu:
nā: q̄b ē de nō cōmittendo cul:
pā: s3 nolle nō ēē ē fm inclina:
tionē naturalē que est inferior
ergo potius d3 nō nolle se an
nihilari a deo q̄ culpā suā vñ
peccatū esse. & dico nñl reuoce
tur pñceptu q̄ nō vñ q̄ circa
creaturā fit aliq̄b peccatū mor:
tale ex genere: s3 tātu ex pñ
pto diuino vt cognoscere alie
nā: occidere hominē: q̄ illa ex

se si deo reuocaret pñceptu nō
ēent pñtā. 50. dī. quartij. q. 1. E
pñcisa cā culuscuq̄ potētie ha:
bendi sp̄ciē pñsentē represen:
tātē obiectū suū ē. q̄ ipsa ē cō:
gnitiua: & natura dedit sibi: vt
possit habere obiectū pu⁹ na:
turalr sibi pñs q̄ cognoscat: s3
potētie organice dedit vt obie:
ctum sit pñsens nō in potētia
ipsa s3 in organo: hoc ē in par:
te corporis quaz pñat potētia
organica: & illa pñsentia suffi:
cit q̄ totū cōpositū ex pñe cor:
poris sic mixta & ex potētia h3
spēm. & huic toti sufficīēter ob:
iectū ē pñs qñ spēs ē in illa p:
te corporis: cuꝝ i gñ intellectui
nihil perfectionis auferatur. in
quātū potētia cognitiua est ex
hoc q̄ nō est organica. Imo ma:
gis addit sibi perfectio sequit
q̄ sibi possit ēē obiectū pñs an:
te actū sicut alijs potētijs. 3. dī
stin. p. iiii. q. 6. 20

Predestinatio huius non trāsit
in pñteritū: l3 tñ ipsa coertisse
rit pñteritū q̄ trāserūt: nō tñ ip:
sa pñteritū si alla pñterierūt:
que coertiterūt sibi vñde sicut
dictuꝝ fuit dī. 9. verba diuer:
sorum temporuꝝ dicta de deo
pñout verisimile cōpetunt libi
nō cōsignificāt partes. & tēporis
mēsurātis actū illū. s3 cōsignis:
ficāt nūc eternitatis quasi mē:
surās illū actū inquantū coexi:
stens pluribus partib⁹ tēpis: et
iō idē est de pñdestinare & pñ:
destinasse & pñdestinaturū ēē
& ita cōtingēs vñs sicut aliud:
q̄ nihil ē nisi nunc eternitatis
mēsurās illū actū q̄b nec ē pñ:
sens nec pñteritū nec futurū
s3 coexistēs oib⁹ istis. 40. dī.
pñmi. q. vnica. s. 20

Scoticarum

speculationum

Predicatu cōuenit alicui toti p-
mo: vt pīlo distinguūt cōtra il-
lud qđ ē sūm partē. vt dī. 5. phy.
In principio qđ nō cōuenit ei p-
cise qz parti illi puenit: et p op-
positū nīhīl dī cōuenire alicui
toti sūm partē: nisi q cōuenit p-
ti. et p partē dī de toto: sicut p3
p pīm. 5. phy. i ei exēplo. Sa-
natur hō qz thōiar ei sanaf.
nā formaf sanari dī de thōia-
ce et pīlo: et p pīs p hoc ū toto:
cui totū thōiar ē pars. tale at
pdicatum pīlo inherēs alicui
toti aliqñ nulli pti ipsi totius
inest: aliqñ aut cūlibz pti inest
Exēplū pīmi triāgulū pīlo h3
tres angulos et c. et tñ nulla p-
triāgulū loquēdo de ptiū inte-
gralibz h3 hoc pdicatū. s. habe-
ret tres. Sīlī hō pīlo est rī sibi
lis: et tñ nulli pti ei pīlo inest
hec passio. et cōpositū generaf
pīlo. i3 nulla p- ei generes pī-
mo loquēdo de isto mō. ei. q. ē
ghari. ita vīr in olb subiectis
etherogeneis et passionibz eo-
rū et rō est ista: qz natura talis
subiecti adeqta ē tali pdicato:
quā adaequationē notat talis p-
mitas. sicut p3 ex diffinitione
vīo. i. poste. et natura illi totū
adequatū i nulla pte saluaf. et
ideo ei passio nulli pti cōue-
nit. Exēplū scđ ē. si ignis sit p-
mo calidū: qz p ignis ē pīlo
calida. Ita et pīs. 7. physic. ar-
guīt q nullū corp pī a se mo-
ueri pīlo: qz tūc dēsceret ad de-
tē pīs: nō ēm pīlo mouet nisi
motū esset cūlibz pti ei si ēm
alicui pti ei nō inesset motus
ēssē toti pīlo nō inesset. et ita est
vīr in subiectis homogeneis et
passionibz eorū: qz natura ista
cui pīlo. i. adeqte cōuenit talis

passio ipsa ē eiusdē rōnis in p-
te et in toto: igit pdicatū adeq-
quatū tali nature cōuenit cui
libet: in quo ē ipsa natura. ita
cōuenit pti: nō igit p p rōnē pū-
mitatis op3 pdicatū: qđ conue-
nit toti nature cōuenire parti.
Imo nūq. ppter hoc op3 q con-
ueniat parti: s3 p cise qñ natu-
ra toti ē eadē in toto tali et i p-
te ei. 19. dist. pīmi. q. 2. B

Predominū elemētū i mixto at-
tēdit sūm pueniētū in qualita-
te naturali q qualitas ē pūnci-
plū mor: vt grauitas mouēdi
deorsum: nō q elemētū sit sūm
substātiā: vñ sūm diuersam mīx-
tionē elemētōrū cōcurrētū in
generatōe illa aliqñ mixtū ma-
gis puenit in forma cū vno ele-
mēto q cū alio: et sic in qualita-
te sili q ē qualitas mixti et non
elementi: et ideo habet similes
modum cōsequētē et similē ac-
tionē. 15. dī. scđ. q. vnica. B

Prieter actū desiderij q ē respe-
ctu nō habiti: quo viator iustū
appetit deū actu cōcupiscētie:
h3 iustū aliū actū amicitie volē
do deo in se bene eē. et hīc actū
amicitiē ē fructio: nō at ūle: q ē
dīderij: et iste scōs pprie ē cha-
ritatis: nō aut pīmus: q ē desi-
derij: i. dī. pīmi. q. 5.

Prieter maiorē efficacīā sacro-
rū et pluralitatē eorū habem⁹ do-
ctrinā magis explicatiuā et de-
claratiuā veritatis: q antiquū
habuerūt et exēpla sanctorū
plura et efficaciora ad imitādū
et quarto plura merita sancto-
rū q forte non tñ sibi: s3 et ino-
bis meruerunt. et nos et mere-
mur inuocādo auxiliū eorū et
intercessiōē apud deū. 40. dī
stin. tertiū. q. vnica. B

l. c. 11.

T. c. 1.

et.

Præter illā viā quā pōt angelus docere p signa sensibilia excelletius q̄ hō: 1. pter quācūq̄ viā circa virtutē phantasticā. Vbi nō est aliq̄ viā multū certa: nisi vltima de amotione ipedimēti aliqd posset operari circa itellectū possibilē non imediate cauſando speciē itelligibilē: tota hī cā: s; vt cōpartialis p itellectū suū agēte coagēt itellectui agēti hōis: ita qd illi duo itellectus agētes angeli 1. hōis: qui sunt eiusdē rationis possent cū phantasmate efficaci opari: q̄ solus intellectus agēs hōis: et ita pducere speciē itelligibilē perfectiorem: et distinctius representāre quidditatē. 11. dist. secundi. q. vnica. 10.

Presumēs (vt psumptio est pma species supbie) nō vult bonum suū peminere bonis aliorū fm aliquāz supioritatē: nec ēt vult pceeminere illō fm famā: sicut est de illo qui appetit laudē: s; vult illō magnū esse fm se magnū: 1. ita magnū q̄ sine alicui alteri aduētū vult illō eē magnus oib; alijs: q̄ non ita diligit. hoc mō pōt pcedi imoderata dilectio sui: q̄ ē radix ciuitat; diaboli: ē psumptio: q; q̄libet imoderate se diligēs vult se eē tm bonū quātū posset pportionaliter actui quo se diligit: 1. hoc mō pōt exponi Augu. 14. de ci. dei et bñ: q; sibi placēs imoderate est supbus. 1. hoc pma sp̄ supbie 1. hoc nō appetēdo excellētia: q̄ est qdā relatio: sed appetēdo excellētia. 1. magnitudinē in se: ex qua magnitudine seq̄tur eius excellētia ad alios. 6. dist. secundi. q. 2. 10.

Presumptio, nō est pctm̄ intellex-

ctus quasi intellectus presum: ptuosi iudicaret vel ostenderet se eē tm quātū nō est: s; est peccatū volūtatis imoderate appetētis bonū suū eē tm quātū nō est: ex hoc seq̄tur excecatio intellectus. 6. dist. scōi. q. 2. 10.

Prima bonitas moralis: ideo potest dici ex gñe: q; est quasi materialis respectu ois boni vltioris in genere moris. Nā actus trāsitiēs super obiectū est quasi formabilis p quācūq; aliā circūstātiā morālē. 1. ita quasi potētiāle nō oīno extra gen; moralis sicut fuit ipse actus in genere nature: sed in genere moris: q; ita h; aliquid de illo genere: puta obiectū cōueniens actui. 7. dist. scōi. q. vnica. 1. 10.

Prima cogitatio non est in potestate volūtatis: sed sic cōplacere cogitationi et sic acceptare 1. tenere intellectum ibi: bene est in potestate volūtatis. 42. dist. secundi. q. 4. infra. 10.

Prima distinctio entis videt esse in ens extra aīam: 1. ens in aīa. et illud extra aīam pōt distinctui in actū 1. potētiā essentie 1. existētie. 1. quodcūq; istorū esse extra aīam pōt hñe eē in aīa. et illud esse in aīa aliud est ab oī esse extra aīam. 1. ideo de nullo ente nec de aliquo eē seq̄tur: si h; eē diminutū in aīa q; ppter hoc nō habeat esse simpliciter: q; illud eē est fm qd absolute. qd tamen accipitur simpliciter in quātū cōparatur ad aīam: vt fundamētū illius eē est in aīa. 36. dist. primi. q. vnica. 1. 10.

Prima extrema pportionis actui et passiui sunt vniuersalissimas abstractas a quocūq; actiuo et a quocūq; passiuo. 1. ista p-

portio inest particularibus sub
vtriusq; extremo per rationē cō-
muniem. et per cōsequēs extre-
mis. 9. dist. secundū. q. 2. §. A

Prima libertas voluntatis q̄ est
ad oppositos h̄z necessario ali-
quā impfectionē annexā: q̄ po-
tentialit̄ passivā volūtatis et
mutabilitatem. tertia libertas
ad act⁹ oppositos effect⁹ nō est
prima: q̄ si p̄ impossibile nihil ef-
ficeret extra: adhuc inquārum
volūtās posset libere tēdere in
obiecta. 20. edia aut̄ rō libertas:
tis q̄ ē ad opposita obiecta ipsa
est sine impfectione: imo est ne-
cessaria ad pfectionē: q̄ ois po-
tētia pfecta pōt tēdere in oē il-
lud qd̄ est natū eē obiectū talis
potētie. ergo volūtās perfecta
pōt tēdere in oē illud qd̄ natū
est esse volibile. libertas igitur
prima sine imperfectiōe inquā-
tū est libertas est ad opposita
obiecta in que tendit cui vt sic
accidit vt oppositos effect⁹ pro-
ducāt. 39. dist. primi. q. 1. §.

Prime intellectiōes sunt ab ob-
iectis fort⁹ mouētib⁹ fm phā-
tasmata magis impōssa cessanti-
bus sp̄edimētis. et sic p̄ma intel-
lectio h̄z causam naturalē mo-
tusū in nobis: q̄ tñ nō est a ra-
tione deliberāte: nō est iputabi-
lis hōi nisi interpretatiue: q̄ in
potestate hōis sunt facere obie-
ctū fortius mouēs ex frequentī
cōsideratione ex qua fort⁹ iun-
ctū p̄ma phāstasma tale i memo-
riā. et p̄ h̄s fort⁹ mouet et pri⁹
cessante impedimēto. prima er-
go intellectio nō est in potesta-
te nostra: sed p̄ma indifferētia
qua pōt d̄s se determinare ad
volēdū vel nō volēdū: hoc est
a volūtate nō ab intellectu: q̄

intellect⁹ ab obiecto naturalr
mouet: et iō si volūtās naturalr
moueret ab intellectu naturalr
moto: volūtās naturalr moue-
retur. et sic homo ēēt, vnam bo-
num brutū. volūtās igit̄ nō mo-
uetur necessitate naturalr: sed
habita p̄ia intellectiōe in po-
testate ei⁹ ē cōuertere intelles-
ctū ad considerandū vel illud
et hoc vel illū velle vel nolle: et
sic prima volitio oīno est a no-
bis nec ē ita a casu sicut prima
intellectio. 21. q. q. infra. 20

P̄ie potētie actiue nō corrūdet
aliqua potētia passiva: sicut p̄z
de potentia creandi: et hoc lo-
quendo proprie de potētia pas-
siva: vt l̄quā: vt de q̄: aliqd̄ pro-
prie producit. potentie tñ acti-
ue correspōdet aliqua passiva
quā ipsi vocāt potētiā obiecti-
uā: que ē potentia pducibilis.
et hoc modo cōcedo: si pater ē
secund⁹ actiue q̄ filius ē pdu-
cibilis: s̄ ex hoc nō seq̄tur aliq̄
potentia q̄si materie: sicut nec
sequitur in creatione. 5. distin.
primi. q. 2. §.

Primitas entis sumit̄ fm disti-
ctionē rōnum formalis in effe-
ctu et fm originē nō fm perfe-
ctionem. 1. dist. quartū. q. 1. §. C
primi termini cuiuslibet muta-
tionis sunt priuatio et forma et
ecōuerso. cōcomitātes aut̄ qui
iunguntur terminis predictis.
vniuersalr ergo concedo q̄ pri-
uatio et forma sunt incōpossibi-
les: s̄ cōcomitātia possunt esse
cōpossibilia. verbi gratia i mu-
tationib⁹ substantiālib⁹ si pona-
tur vnica forma i animato: cor-
pus organicū p̄cedit animatio-
nem q̄ est terminus ad quē: sed
nō est per se termin⁹ a quo co:

pus organicū: sed ipsa inanima
no q̄ mutatio est inter illā in
anationē ⁊ alationē: licet autē
inalatio ⁊ alatio sint simul inco
possibilia: nō tñ corpus organi
cū ⁊ alatio. Eodē modo in cor
ruptiōe si manet eadem forma
corpus que prius fuit termi
nus a quo p se. s. forma: cui pri
uatio succedit ille nō manet: s3
terminus concomitās istā p se
terminū a quo: manet. Eodem
modo in augmentatione si po
natur tota quātitas preexistēs
manere manet totus termin⁹ a
quo posituius: q̄ est cōcomitās
priuationē q̄ est p se terminus
a quo. ⁊ ecōuerso in diminutio
ne manet quātitas positua ali
qua q̄ prius: sed nō idē p se ter
minus a quo. Similiter in alte
ratione fm intēsiōē ⁊ remissio
nē: ⁊ eodē modo dico de motu
locali q̄ nō est dīctio q̄ mot⁹
acquisitiuus sit sine dēperditū
uo. ⁊ tñ cū termino ad quē nō
manet p se termin⁹ a quo: q̄ est
priuatio: sed manet ille termi
nus q̄ est quasi p accidēs: ⁊ q̄ si
cōcomitās cōiter p se terminū.
10. dist. quart. q. 2. O

Primitas mot⁹ celestis ad alios
mot⁹ nō est primitas cause vel
alicuius a quo depēdent essen
tialiter alij motus: sed tātūmo
do cuiusdā pfectionis in q̄bus
dā cōditionibus motus q̄ sunt
regularitas et velocitas. patet
ess q̄ essentialiter nō depēdet
actio corporis celestis in aliq̄
inferius ex motu illi⁹ corporis:
q̄ fm p̄m. 2. de gene. nihil fa
cit latio ad ghatōnē: nisi q̄ ad
ducit ghans. 48. di. q̄rti. q. 2. Z
primo sunt beati equales in me
rēdo equalitate quātitatis: nō

equalitate pportionis: que at
tenditur fm maiore conatū vel
minore. ideo caritas inequali
ter inequalitate pportionis tri
buitur eis. beatitudo tñ equa
liter equalitate quātitatis. 50.
dist. quart. q. 6. B

primus actus cōformis recte ra
tioni natus generare virtutem
potest haberi anteq̄ aliqd vir
tutis habeatur: quia est gene
ratiuus primi gradus virtutis.
16. dist. quart. q. 1. f. A

primus terminus conuersionis
nec est materia: sola nec mate
ria sub quātitate: quia tunc nō
esset trāssubstātiatio sed trās
quātitatio: nec materia sub mo
do quātitatiuo: nec cōpositum
ex materia ⁊ ala intellectiua: s3
cōpositum ex materia ⁊ forma
quadā priori intellectiua que
mansit eadē realiter cū christo
vivo et in corpore mortuo: et q̄
mansit tanq̄ formale rei primo
cōtēte sub eucharistia semp ex
quo fuit eucharistia instituta.
11. dist. quart. q. 3. Z1

primū appetibile in se est causa
olim appetibilis: non tñ in ordi
ne ad potētā nisi sit potētia ta
lis que nō pōt nisi ordinatē vel
le vel tēdere in obiectum. talis
aut nō est voluntas vt est libe
ra. 49. dist. quart. q. 10. O

primū causatū ab ala nō pōt po
ni actus intelligēti: q̄ primus
terminus actionis intellectus
agētis ē vniuersale in actu. vni
uersale aut in actu pcedit actū
intelligēti: quia obiectū sub ra
tione obiecti pcedit actū. Nō
arguitur hic q̄ phātasma cum
intellectu agente nō possit cau
sare intellectionē. Sed nō intē
tionē vniuersalis: nisi pri⁹ spes

Nota qui fa-
pis. cie in illa sola est actu vlt et ac-
tu vlt pcedit nā intellectionez
sui. et vlt est primus terminus
eius. 3. dist. primi. q. 8. d.

primū oīno in diuinis est essen-
tia vt eētia: q̄ fm dāsi. ē pe-
lagus pp cōprehēsiōē oīuz p-
fectionū diuinaz. ista est infini-
ta nō tñ intēsiue in se: s; ēt vir-
tualr pmo et p se cōtinens ola
intrinseca: q̄d cūq; aut aliud cō-
tinet p idēitatē alia: sed nō pu-
mo ola: q; nec a se: sed virtute
essētie: a qua ēt h; suā infini-
tarē. Ut ergo q; essētia h; infi-
nitatē et formalr: et ppiā et pu-
mā: q; a se: q; respectu oīuz dī
pelag: q; oēz pfectissime cōti-
net entitatē intrinsecā: vt possi-
bile est cā pneri i vno forma-
liter. Ab hac aut pila: sicut licz
loq; emanāt ola ordinatē. pmo
qdē intrinseca essētia: q̄ nō
dicūt respectum ad extra. scōo
notionalia. tertio et vltio crea-
ta siue extrinseca. et q̄libet ema-
nās recipit illud pfectiōis ab
ea: cui est capax si sibi nō repu-
gnat: et illius recepti cā q̄si esse
ctina: et pmaria est infinitas ef-
sentie. cā aut siue rō formalis
ē ipsa entitas ppiā cuiuslibet
emanāt. eētia: q̄ recipit ab
ea infinitatē formalē: q; talis ef-
sentia sufficit in rōne pncipū et
fundamēti ad dādū talē quāti-
tatē: et talis quātitas virtualis
ipsi nō repugnat: sicut nec cōi-
cabilitas. ipsi aut relatiōi pso-
nali cōpetit p essētiā eē ad al-
teruz: nec cōpetit sibi infinitas
intēsiue ppiā: q; ipsa nō est ca-
pax talis quantitatē: sicut nec
cōicabilitatis. Etā in gñe pnci-
pū formalis est status. hoc est
accipit infinitatē: illud non: q;

hoc est hoc: et illud ē illud. sicut
hoc accipit cōicabilitatē: illud
cōicabilitatē q; hoc ē hoc et il-
lud est illud. repugnātia enim
formalis et nō repugnātia pmo
reducit formalr ad rōnē ei: cui
dī ē repugnātia. Tandē ab ef-
sentia creature recipiūt entita-
tē finitā: q; talis sola eis cōpe-
tit. 5. q. quol. X.

primū obiectū solummodo inclu-
dit notitiā conformē volitioni
recte: q; virtute eius nihil ē ip-
so cognoscit: qd nō sit: vel recti-
tudo volitiōis alicui: et virtua-
liter includit notitiā talis re-
ctitudinis: et iō de ipso nulla p-
tē scia speculatiua. necessario
em notitia ei: et cuiuscūq; intrin-
seci: p ipm cognitū cōformis est
pari aptitudinalr: et pōr: si co-
gnitū est necessariū: q; si instā-
ret de illis veritatib;: q̄ vidēt
marie theologicē: et nō metap.
vt deo est trin⁹ et p̄ generat fi-
liū. Dico q; iste sunt practice: p-
ma est includit virtualr notitiā
rectitudinis dilectionis tēden-
tis in tres psonas ita q; si act⁹
eliceret circa vnā solā excludē
do alias: sicut infidelis eliceret
eēt act⁹ nō rect⁹: scōa includit
notitiā rectitudinis: fm q; act⁹
est circa duas psonas: quaruz
vna est sic ab alia. 4. q. pl. I. d.
primū obiectum circa quod
aliquis meretur primo: est ipse
deus fm q; affectione iustitie
vult deo bonū vt esse et bene eē
scilicet iustum sapiētem et. sed
voluntas affectione cōmodi re-
spicit proprium bonum et ali-
quādo inordinate nisi regulē
et ordinet affectione iustitie: iō
meritum cōsistit primo in affe-
ctione iustitie vt moderat et o:

dinat affectionez cōmodi circa
ppriū bonū: sicut p̄m̄i dēme-
ritū angeloz fuit ordinat⁹ mo-
tus ⁊ desiderīuz bitudis circa
desū: ita meritū est ordinat⁹ mo-
tus circa desū volēdo sibi bonū
⁊ post volēdo cū debitis circū-
stātijs sibi p̄iungi ip̄m in se ⁊
in alijs ⁊ id oē amatū affectōe
cōmodi si nō ordinētur modere-
tur affectōe iustitie: est dēme-
ritū: q̄ est imoderat⁹ appetit⁹
ppriū boni: vel indifferēs si pos-
set eē indifferēs de quo nō mō
forte est pōt fm q̄ puenit affe-
ctiōe iustitie. id in affectōe cō-
modi nisi reseruat ad vltimū fi-
nē affectiōe iustitie nō cōsistit
meritū. Sed alijs beati a xpo q̄
fm totā volūtate cōiuncti sunt
vltimo sūt. s. deo affectiōe iu-
stitie perfectissime: ⁊ habēt sū-
mū cōmodū cōiunctū sibi qd
appetit affectiōe cōmodi scz
cōiunctiōe summi boni. id nō
possunt habere actū oppositū
affectiōi cōmodi: vt habere ve-
line aliqd qd non sit eis cōmo-
dum. nullū enim est obiectū in
patria quod possint velle qd sit
eis incōmodū qd affectiōe cō-
modi nō sūt. Sed xps fm aliqd
fuit viator ⁊ passibilis fm par-
tē sensitiuā ⁊ portionē inferio-
rē voluntatis. ideo multa ha-
buit obiecta p̄sentia sensibus ⁊
portioni inferiori circa que po-
tuit libere velle cōtra affectiō-
nē cōmodi: que semp est ad cō-
ueniētiā illi cuius est: ideo le-
iunādo: vigilādo: orādo: ⁊ mul-
tis alijs talibus potuit mereri
vel exerceudo talia exteris vel
volendo interior talia propter
deum. 18. distinctione tertij. q.
unica. 8.

principiū aurore leipit s3 aucto-
res in lib. de crepusculis. quā-
do sol est sub orizonte ad. 10. vel
8. gradus: quoz ascēsus nō cō-
tinet spaciū vltra medietatem
hore equalis ⁊ quintā vni⁹ ho-
re. 13. dist. quart. q. 2. f. 5.

principiū eque pfectū l vno sup-
posito sicut in duob⁹: eque est
pncipiū agendi in vno: sicut in
duob⁹: q̄ ad actionē non videt
requiri: nisi principium perfec-
tuz quo ⁊ quod scilicet suppo-
situm agens perfectum. 12. di.
primi. q. unica. 2.

principiū pductiū eiusdem ra-
tionis nō determinat se ad cer-
tā pluralitatē pductionū eius
dē rationis. nec a supposito p-
ducente pōt determinari: q̄ in
tot pductionis pōt suppositū
ad quot se extēdit pncipiū p-
ductiū qd est in supposito. si
ergo nō est determinatio a pte
pncipiū formalis pductiū: nec
et a parte pducētis. 2. q. q. 2.

principiū spē distinguēs vel est
p se pncipiū illius in se ⁊ p p̄s-
dans sibi aliquā entitatē realē
que sit eius in se. vel salte⁹ est
pncipiū eius s3 illud fm qd di-
stinguitur specie. vel si est pnci-
piū dispositiue distinguēs opz
q̄ p se disponat ad hoc q̄ fm
ordinē essentialē causaz hoc
vt distinctū causetur: nullū isto-
rū cōpetit actui p habitiū cha-
ritatis. 17. q. q. p.

principalis agēs cōiter est eq̄
uocū ⁊ eminentius h3 in se per-
fectionē effectus q̄ causa vni-
uoca ⁊ ideo nō magis assimila-
tur sibi formali. q̄ hoc esset im-
perfectionis in cā sic assimila-
ri effectui sed assimilat magis:
hoc est dat magis formam esse

ctui p quā sibi assimilaf equi-
uoce q̄ det agens particulare
et ista assimilatio actiua est ex
perfectione cause. 13 nō sit ma-
gis assimilatio formatr. sicut cā
perfectior magis assimilaf effe-
ctū ei cui est assimilabilis q̄ im-
perfectior. magis em̄ causaf ef-
fectū qualis est cābilis et assimi-
labilis. assimilabilis aut̄ est ef-
fectus formalr cāe aptopinque.
Iō ipsa cā remotior magis assi-
milaf effectiue ipm̄ effectū cāe
prime: q̄ ipsamet cā. p̄ia sibi.
Qd̄ em̄ formatr filius est simi-
lis p̄i hoc magis ē a cā remo-
ta assimilāre filiū. patri effecti-
ue q̄ ab ista cā p̄inqua. quia
que plus dat formā qua assimi-
laf plus dat effectiue assimi-
lationē. 3. di. primi. q. 8. ff.

Prisuationes distinguunt sicut
habitu nati essent distingui: pu-
ta surditas et cecitas suo modo
differūt specie priuatiua sicut
auditus et visus specie positua
et hec cecitas et illa numero pri-
uatione sicut hic visus et ille
differunt numero positue. 18.
q. quoli. j. x.

Pris actus voluntatis elicitus: qui
est electio: ē actio bona: q̄ actus
exterior imperatur ab electione
bona sit bonus. 4. q. p̄ol. j. 21.

Pris natura q̄ aliquid p̄uidebat
circa p̄ctōrē siue d̄ peccato siue
de pena: deus p̄elegit ad illā cu-
riaz celestē oēs quo voluit h̄re
angelos et hoies in certis et de
terminatis gradib⁹. et nullus ē
p̄destinat⁹ tantū: q̄ alius pre-
uisus ē casur⁹ ut sic nullū opor-
teat gaudere de lapsu alteri⁹.
7. dist. tertij. q. 3. j. B.

Pris naturalr cōicaf natura di-
uina trib⁹ suppositis diuinis q̄

creatura possit immediate p̄du-
ci. et iō in illo p̄mo instāti i quo
creatura est immediate p̄ducibi-
lis: cālitās illa vna est in trib⁹
p̄sonis respectu creaturaz pro-
ducendarū. Et h̄ est snla Aug.
5. de tri. c. 14. q̄ sicut p̄r et filius
ad. f. f. sunt vnum principij. sic
oēs tres sunt vnum principij
creature ad ipsaz p̄ducendam
1. di. secundij. q. 1. j. f.

Pris pōt esse rō repugnādī ali-
cui ne insint sibi qd̄ si lesset po-
sterius. sicut repugnat homini
esse rudibīlē et illud quo forma-
liter homo est. homo est rō illi⁹
repugnantie et tamē rudibile si
inesset esset posterius. homine
sicut passio est posterior suo ob-
iecto. 9. q. q. p.

Pris pullulant in cēntia relesones
originis q̄ cōes et iste p̄mo pul-
lulātes distinguūt et cōstituunt
p̄sonas nō at ille cōes q̄ sunt
q̄si aduēntie p̄sonis sicut poni-
tur q̄ spiratio actiua nullā p̄so-
nā cōstituit q̄ intelligit quasi
aduenire patri et filio iam cōsti-
tutas inesse p̄sonali. prima em̄
ibi pullulātia que p̄r p̄sonali-
ter distinguere distinguunt p̄-
sonaliter et cōstituunt. 31. di. p̄i-
mi. q. vnica. j. 20.

Pris fm̄ p̄ntiaz nō semp est pri⁹
fz cālitatē. Exēplū sequit̄ ignis
igif calidus. et nō ecōuerso. igif
calidū est prius fm̄ cōsequētā
et tñ ignis est prius fm̄ causali-
tatē ipso calore: ita cōcedo: q̄
distinguere est prius in ḡratio-
ne q̄ assimilare. i. cōmuni⁹ q̄
multa distinguūt: que nō assimi-
lant. sed distinguere nō est per-
fectius in generatione q̄ assi-
milare: q̄ cōuenit ḡrationi et
imperfectissime inquantū est a

Octaua

forma: vt hec. Assimilare vero cōuenit sibi in quāru ē a forma absolute: et pfectior est rō sofe q̄ rō singularitatis. 7. dist. p̄mi. q. vnica. j. R.

Prioritas nature vtr̄ includit in priou posse esse sine posteriori sine cōtradictione ex. 5. meta. c. de priou. 3. di. scōi. q. 4. W.

prioritas que includit ea posse ēē sine se inuicē absq̄ cōtradictione nō est ordo in causis vt causant effectū cōeꝝ sꝫ simul cānt. sicut em̄ loquendo de diuersis generibꝫ cārū non p̄iꝫ natura materia materiat q̄ efficiat: q̄si sine cōtradictione possit ēē materiātū et nō effectū. vel ecōuerso sꝫ tñ p̄us nā hoc est pfectius vna cā causat q̄ alia. ita in eo: dē gñe cāe diuerse cāe ordiate: lꝫ hēant ordinē fm̄ pfectiꝫ et im̄ pfectiꝫ cāre: nō tñ hñt prioritatē nāe q̄ dicat posse ēē sine se inuicē respectu tertiꝫ: imo sicut i vno instāti nāe materia materiat efficiēs efficiat: ita due cāe efficiētes ordinate in vno instāti nāe cānt effectū cōem. ita q̄ neutra tūc cāt sine altera. sꝫ q̄ effectū nō rectus causat: hoc nō est tūc pp̄ cām p̄iorē: que quātum est ex se recte cāret. si scōa cāret: sꝫ pp̄ defectū cāe scōe q̄ in ptāte sua hꝫ cōcausare cāe p̄me vel nō cōcausare: et si non cōcausat illi: vt tene: nō ē rectitudo in effectū cōi ambarum. 37. dist. scōi. q. vnica. U.

p̄mū peccatū nō fuit maximū. sicut em̄ in bonis pcedit a magis bonis ad minꝫ bona. s. a dilectione finis ad dilectionē eorū que sunt ad finē: ita econtra in malis a minus malo pcedit ad magis malum. iuxta illud

Seccio

Aug. 14. de ci. dei. c. vlti. amor sui vsq̄ ad cōtēptum dei. 6. di. sin. secundi. q. 2. T.

Probabile est q̄ x̄ps actꝫ singulorū ordinum in seipso exeret: et q̄ antiquitus p̄figura bant in quibuscūq̄ gradibꝫ cōr̄fidentibus eis in lege moysaica sed ordines ab antiquo instituti sꝫ multiplicatus est numerꝫ fidelis collati sunt ministris quos p̄us nō oportuit cōferri alicui: q̄ nō fuit p̄iꝫ necessariū eius ministeriū. hec ē rō q̄re mō in ecclesia nō sunt i singulis ordinibꝫ determinati ministri: q̄ si mō est multiplicata multitudo fidelis: tñ est im̄mutata letitia deuotiōis. vnde multi semel vix in anno volunt cōicari: ideo circa eucharistiā dispēsandā non opꝫ mō tot ministros assistere. Et ppter hoc quattuor ordines nō sacri simul p̄ferunt ita q̄ nullus est deputatus ad ministrandum in gradu inferiori quasi ille sit sibi p̄iꝫ: et alius aliꝫ. 24. di. quart. q. vnica. j. 21.

Productio rerū in esse cognito ē alterius rōnis ab oī esse simpli et nō est reionis tñ: sꝫ ē fundamētū absoluti: nō q̄dē fm̄ ēē essentie vel existētie: q̄ ē verū ēē sed sꝫ ēē diminutū: q̄ ēē est ēē fm̄ q̄d ēē entis absoluti. q̄ tñ ens absolutū fm̄ istud ēē diminutū cōcomitat relatio rōnis. Exēplū huius si Cesar ēēt annihilatus: et tñ esset statua cesaris: cesar esset representatus per statū. illud esse representatū est alterius rōnis ab omni esse simpli siue essentie siue existētie. nec est ēē diminutū cesaris q̄si aliqd cesaris hēat hoc esse

et aliqd nō. sicut ethiops est di-
minute alb⁹. qz aliqd eius est
vere alb⁹ et aliqd nō sed totius
causari et eē eius a cā sua ē ve-
rū eē exītie et eēntie cui⁹ toti⁹
fm totale eē suū est istud eē fz
quid. et in ipso fm istud esse fm
qd pōt eē aliqua relatio ad sta-
tuā et lz posset poni calūnia in
exēplo non tñ ita in pposito d
intellectione et obiecto qñ ob-
iectū totū fm ē totale eē suū
diminutū eē habeat in intelle-
ctu. et si velis querere aliqd eē
verū huius obiecti vt sic nullū
est querere nisi fm quid nisi di-
cat q istud eē fm qd reducitur
ad aliqd eē simpliciter. qd est
esse ipsius intellectionis: sed
istud esse simplr non est eē for-
maliter eius: qd dicitur eē fm
quid: sed est eius terminatiue
vel principiatiue: ita q ad istd
verū esse illud esse fm quid re-
ducitur. ita q sine isto vero eē
istius nō esset illius eē fm qd.
ex hoc aut apparet quoddā di-
ctū superius di. 3. de cognitiōe
in regulis eternis. v3 q motio
intell⁹ nostri a quiditatibus
intelligibilibus reducīt ad ip-
sum. intellectū diuinū: p cuius
esse simplr ista obiecta hnt esse
fm qd. s. esse obiectiuū: fm qd
esse mouēt intellectū nostrum
ad cognoscendū veritates sin-
ceras: et ppter motionē earum
dicīt intell⁹ ille mouere. sicut
ista habēt suū eē fm qd ppter
simplr esse illius. 36. distin. pri-
mi. q. vnica. 5.

productio qz est alicuius termi-
ni primi. i. adequati includen-
tis aliquid in ratiōe formalis
termini ipsius productionis et
aliquid in ratione subsistentie

in tali termino. i. dicitio est re-
spectu pductionis h separari. s.
terminū formale et rōne subsi-
stētie. Inquātū. s. pductiōe hnt
eē lz absolute positas eē vnū
ad alterū ēt quātū ad separari
sine cōtradictione. cōsiderādo
ipsa absolute. nō inquātū p
ductionē habēt eē. lz ēt eē ibi
priortas pfectionis: q alteruz
ēt altero pfecti⁹ qz nā pfectior
est rōe subsistētie ēt in creatu-
ris. et ex hoc sequit q natura ē
termin⁹ formalis pductionis:
qz nulla entitas simpliciter p-
fectior formali termino produ-
ctionis pōt esse per productio-
nem. 5. dist. primi. q. 2. R.

productio nō includit formāl-
essentiā diuinā. persona autē
includit formāl- eam: qz perso-
na non est tantum proprietās
siue relatio. fz hystasis sub-
sistens in natura diuina: sicut
for. nō tñ includit pprietatē in
diuinalē: sed ēt naturā huma-
nā: lz enim primi termini sint
eiusdē rōnis cū pductionibus
quātū ad hoc: qz primi termini
includūt reliones: et pductiones
sint reliones: nō tñ sunt eiusdē
rōnis quasi adequate: qz primi
termini nō tñ includūt reliones
sed ēt absolutū: et tūc nō o3 eos
tñ distingui: sicut pductiones
distingunt qz que includunt
aliqua distinctiua: nō op3 tan-
tū distingui sicut illa. vt dictū
est. 8. distin. 8. qz dñe sunt pri-
mo diuerse: non tñ includentia
eas sunt primo diuersa. 13. dist.
primi. q. vnica. 1. R.

Promulgatio scā de pñlio diuīo
obligat ad nō ptenēdū. qui cū
cōsiliū cōtēnit: ptenit cōsulentē
inquātū cōsulerē. et ideo nolēs

seruare p̄siliū diuinū euāgeliz
cū quasi p̄tēnens illud tāq̄ ir
rōnabiliter infructuosus; peccat
mortalit̄ unde videāt mōdētes
paup̄tates euāgelicā ne forte
cū nolint seruare q̄ non est ne
cessariū p̄tēnāt q̄ tales p̄ten
nentes vel parūpendētes p̄tē
nūt xpm. qui hanc suāsit obser
uari tanq̄ meritoria & vtilē ad
vitā eternā vt habet in. 6. lib.
de verb. sig. promulgatio autē
p̄ modū p̄cepti obligat non so
lū ad nō p̄tēnendū sed etiā ad
obseruandū si est affirmatiuū
vel cauendū si ē negatiuū. 3. di.
quarti. q. 4. E.

Proportio obiecti ad potētā ē
pportio motui ad mobile vel
actui ad passiuū. pportio sube
cti ad habitū est sicut pportio
cāe ad effectū. Quidāq̄ āt aliq̄
agēs agit in aliq̄ passiuū p̄t qd
libet agēs eiusdē rōis in qdlibet
passiuū eiusdē rōis agere. er
go. p̄la extrema proportionis
actui ad passiuū sunt cōia ad
ōia p̄ se extrema illius pportio
nis. nā inter illa cōissima ē ade
quatio q̄ in quocūq̄ est ratio
vnius illud respicit qdlibet. in
quo est rō alterius sed prima
extrema pportionis cāe ad effe
ctum non sunt cōissima q̄ licet
illa non ē adequatio: non. n. se
quit: si commune pōt causare
habitū: q̄ speciale possit: & con
uerso. non. n. quodlibet conten
tum sub illo cōi respicit habi
tum illum: vt effectum eius: s; tñ
aliquid primum obiectum
cōtentiū: qd virtualit̄ cōtinet
ōia. ad q̄ habitus se extendit. 3.
q. prol. D

Proportio illa productionis ad
terminum formalē est: q̄ p̄ ip̄as

cōmunicat terminus formalis
sed non requirit talis pportio
q̄ pductio sit vnius rōis: si ter
minus formalis sit vnius rōis
q̄ productiones possint distin
gui per ratios suas formales
aliter q̄ ex terminis formalib;
sicut h̄ ex principijs formalib;
Exemplū huius ē: q̄ quādoq̄
forma eadē pōt acq̄ri mutatio
nibus alterius rōis: sicut idēz
vbi per motū locale super ma
gnitudinē rectā & circularē: q̄
motus ita sunt alteri⁹ rationis
q̄ non. sunt comparabiles s̄m
p̄m. 7. ph̄. ita esset si eadē sa
nitas posset iduci immediate ab
arter immediate natura. 7. di.
primi. q. vnica. J. R.

Propositio ista. s. p̄destinat⁹ pōt
dānari distinguenda est s̄m cō
positionē & diuisionē & in sen
su cōpositionis per se extremū
est homo vel p̄sona p̄destinata
sub ista determinatione p̄desti
nati: & iste sensus falsus est. In
sensu autē diuisionis sunt due
cathegorice. & enunciat̄ de p̄
sona aliqua beatificabili i vna
cathegorica esse p̄destinatū: & i
alia posse dānari & ista duo sūt
vera de eodēz subiecto: nec ita
vera q̄ simul possint eē opposi
ta. nec etiā q̄ vnum possit succe
dere alteri: q̄ in eternitate est
vtrūq̄. sed vera simul in quātrū
volitio diuina cōsiderat. vt pōt
naturalit̄ trāsitu ipsius sup illū
obiectū: qd est gloria ista. in illo
priorit̄ nāl̄ nō repugnat sibi eē
oppositi obiecti: imo posset eā
licet eē oppositi. licet nō simul
amboz. 40. di. p̄mi. q. vnica. B

Propositio seu p̄ceptus ē s̄funda
mētū respectu veritatis q̄ ē re
latio accidentalis q̄ p̄t se se nō
in se

t. c. 31.

ca. de
suba.

in esse: sicut pōt esse cōformis et
disformis rei. forte em̄ sedēteve
ra est oratio q̄ dicit fortē sedere
ut dī in p̄dicamētis. q̄ prior est
naturalr p̄ceptus orōnis ut in
se talis q̄ ut verus: adhuc etiā
prior duratione est ipsa oratio
ut variabilis in fieri q̄ conce-
ptus eius causatus per eam eo
modo quo tēpus bī esse prius
suo vltimo instanti terminante
g. diu. quarti. q. 2. f. 11.

Propositiones nō dicunt p se no-
te: qz extrema hnt maiorē neces-
sitatē in se: vel maiorē entitatē
in re extra intellectū: s3 qz extre-
ma: ut sunt extrema talis ppo-
sitiōis: ostēdunt euidenter cōple-
xiōē esse pformē rōnibus ter-
minor et habitudinē eorū: et hoc
qualecūqz eē termini habeant
sue in re: siue in intellectu. cui
dētia em̄ huius pformitatis est
euidētia veritatis in ppositiōe
q̄ est ppositiōē esse per se no-
tam. 2. dist. primi. q. 2. f. 8.

Propria rō rez q̄tuz ad gna vel
quasi genera nō facit totū esse
ens p accēs s3 habitudo rei ad
rem puta nō idētitas simp̄r. et
iō in diuinis q̄tuz ppria rō rela-
tiōis que manet ibi nō includat
formalr rōnez essentie thvnu in
re verissime ē idem aliq pp quā
idētitatē nō ē habitudo realita-
tis ad realitatē qualis requirit
eorū q̄ pstituent ens p accidēs.
26. dist. primi. q. vnica. f. 3.

Propria volūtas est cā cadēdi ē
moderate fruēdo aliquo bono
creato. i. aliquo q̄ est in prāte
ipsius volūtatē. ita q̄ ipsa volū-
tas talis sicut ex se pōt frui et nō
frui ita moderate pōt frui et nō
frui aliquo bono sibi pueniēte:
et ita pōt illud p̄m p̄mū esse

Immediatē et primo a sola volun-
tate. 37. dist. scōi. q. vnica. f. 11.
Proprietates nature diuine est q̄
sit cōicabilis tribus: s3 effectus
nō ostēdunt istam pprietatē: qz
nō sunt ab ipso in quātū trinis:
et s3 ab effectibz arguat ad cām
magis ducunt in oppositū et in
errore: qz in nullo effectus inue-
nitur vna natura nūero: nisi in
vno supposito. pprietas etiam
istius nature ad extra est causa
re cōtingenter: et ad oppositum
huius magis deducit effectus
in errorem: sicut p3 p opiniōes
philosophorū ponentiūz primo
necessario causare. De pprieta-
tibus etiā aliāz substantiarūz
p3 hoc idem: qz effectus magis
ducit in sempiternitatē: et eter-
nitatē: et necessitatē eaz: q̄ incō-
tingentiāz nouitatē. s3 vident
p̄hi ex motibus pcludere: q̄ nu-
merus istāz substantiarūz sepa-
ratarū sit fm numez motuum
celestiū. s3 q̄ ille substātie sunt
naturalr beate et impeccabiles:
sicut p̄hi posuerunt qui omnia
absurdissima sunt. 1. q. plo. 26.

Proprietates relatiue in finiti en-
tis ad creaturas: aut sunt pro-
prietates causalitatis aut emi-
nentie. Causalitatis duplicis:
aut efficiētis aut finis q̄ addit
de cā exemplari: nō est aliud ge-
nus cause ab efficiente: qz tunc
essent. 5. genera causarūz. vnde
causa exemplaris est quoddāz
efficiēs: qz agens p intellectūz
distinctum ē agens p naturam
2. dist. primi. q. 2. f. 5.

Proprie loquendo de prio: irate
essentia q̄. f. est rōne essentie et
distinguit ē entitatē hypostati-
cam sic vna est prioritas triū p-
sonarū: s3 exēdendo prioritatē

essentialem ad prioritatē per se
 ⁊ hoc respectu cuiuscūq; entita-
 tis siue quiditatiue siue hypo-
 statice pōt entitas psonalis in
 diuinis dici prior essentia: vel
 magis pprie p se prior quocūq;
 causato. Et isto scōo mō acci-
 piendo prioritatē necesse est vt
 oris dependentiā terminās sit
 prius eo qđ depēdet. nō aut pri-
 mo mō accipiēdo prioritatē: nisi
 tñ qñ est dependentia causari
 ad causas vel aliqua sibi depē-
 dētia: puta causati posterioris
 ad causatū prius. vel cause vni-
 ad alias causam: vel mensurati
 ad mensurā. 19. q. q. 3.

Proprie bona fortuna vñ eē illo-
 rum q sunt in prāte nra. sicut ⁊
 absolute fortuna. ⁊ hoc sic intel-
 ligēdo q lz fortuitū non sit p se
 siue primo in prāte voluntatis:
 q: nō euenit ex intentiōe eius.
 tñ est in prāte eius p accidēs. ⁊
 quasi scōario vt annexū per se
 intento respectu aut illoꝝ que
 nec sic nec sic sunt in nostra prā-
 te: ⁊ p hō accidūt nobis nō in-
 quantū agentib; a pposito nō
 est pprie fortuna sz casus sicut
 p3. 2. pphyl. 21. q. q. 5.

l. c. 49

Propriū suppositū nature d: ta-
 le fm illam nō p dependētiā
 sz magis pp per se identitatē:
 sz ad suppositū non ppiū non
 pōt esse p se idētitas lz illud qđ
 pōt ibi esse quasi supplēs vicem
 idētutatis ē pfecta depēdētia
 nature ⁊ perfecta sustentatio ex
 parte suppositi siue terminatio
 depēdētie. tale aut suppositū
 q est p se suppositū alteri na-
 ture. ⁊ istius nature dependētia
 nō est p se suppositū: ⁊ per se. ē
 prius eo qđ nō est per se: sequit
 q prius habeat naturā ppiā

q istam dependentē que ē sibi
 tanq natura aduētia vel na-
 tura scōa. 19. q. q. i. Cc.

Pro quāto ē in ecclia duplex fo-
 rus. s. publicus ⁊ priuatus p tan-
 to ē duplex iudiciū: ⁊ quātū ad
 aliquas regulas iustitie opz eē
 cōueniētū hic ⁊ ibi. sicut vtrq;
 diffinitio hie ibi est actus iusti-
 tie. Et p tātō pōt sacm penitē-
 tie dici sacm iudiciale vel iudi-
 cū sacrale. Et ex hoc q sacrale
 est firmitus q rōnabilius q ali-
 qđ iudiciū publicum. Et ex hoc
 p3 rō quare non est necesse esse
 ita pēsa hba in isto sacro sicut
 in baptismo vel eucharistia: q
 sufficit q exprimat actus sentē-
 tie absoluētis sicut ⁊ in iudicio
 publico nō opz esse limitata h-
 ba. 14. dist. quarti. q. 4. B.

Proxima ratio cōstituēdi specē
 cuiusmodi est differētia vltima
 est prima ratio recipiendi pro-
 priam passiōē. non em recipit
 homo risibilitatez rōne anima-
 lis sed rōne qua rationalis. 2. 5.
 dist. scōi. q. vnica. 3.

Pro rāto virtutes dicunt esse in-
 formes sine charitate: formate
 per charitatem p quāto chari-
 tas ordinat ipsas ⁊ eaz fines i
 finē vltimū: in qua ordinatione
 est vltima eaz pfectior lz extrin-
 seca. 36. di. tertij. q. vnica. O.

Pro tēpore vero legis euāgelice
 cultus ille exhibendus deo in
 sanctificatione sabbati determi-
 natur exhibēdus die dñico: ⁊ ē
 determinatur quantū ad actus
 illum fm quē d3 exhiberi: puta
 in oblatione illius summi sacri-
 ficij. s. eucharistie q deb3 sacer-
 dos offerre pro se ⁊ pro ppo: ⁊
 in illa oblatione populus enaz
 offert spiritua: s. qui tenet au-

dire missam totā die dhico. fm illud de pfe. di. j. missas. et si ali qua necessitas excuset ab ex- curiōe huius actus quē determinat ecclesia: necesse est implere il lū in aliquo equiualete: vt sal- tē. die illo spāliter deputato cul- tui diuino aliquis actus habeat relatus imediare in deū ad ei⁹ reuerentiā. vtrū aut aliq alio tpe teneat quis ad actū hui⁹ pcepti. s. ad actus adorationis pterq in tpe illo determinato pto in lege nature: et postea in lege nature: et postea in lege mo- sayca in sabbato: et in tpe euā- gelij in die dhico: dubius est. tñ hoc est certum q istis dieb⁹ sal- tem vī adoratio aliqua necessa- rio exhibēda. 9. distin. tertij. q. vnica. f. c.

Quadrupl p an- gel⁹ in telligere. a. pter. visionē ipsius in verbo. v3. intuitue in se. Intui- tiue in intellectu alteri⁹ angeli co- gnoscētis illud. et abstractiue p spēm habituale. Creatā vel ac- qsitā: et nulla istarū intellectio- nū ē auditio. q: nulla ē p se ex- p̄ssa ab intelligente inquārū in telligēs est imo accidit q obz mouēs sit intelligens: eque em moueret si nō eēt intelligēs et in oibus istis si aliquis intell⁹ causet: est intell⁹ ipsius intelli- gentis nō alteri⁹: et ipm obiectū pcurrit sibi cū intellectu vt causa p- tialis sicut fuit dictū di. tertia p̄mi li. Quarto mōp̄ iste co- gnoscere. a. ita q intellectio fiat in eo p intellectu aliū expumentē. Intell⁹ istius nullā habeat cā- litatē resp̄ctū actus: s3 tñ sit pas- siuus. 3 ita aut sola cognitio ē auditio. et est exp̄ssa ab intelli-

gente inquārū intelligēs est. patz ergo differētia auditiois ab illa triplici cognitioe. q cō- ter p̄t dici visio q: in audicione intell⁹ audiētis tñ est passiu⁹: et quicquid est in eo: ita q si h3 spēm habituale ipsius audiri illa species etiā non agit ad au- ditionē. quicquid etiā ē sibi pre- sens vt est sibi p̄s: nihil agit ad eam. nam si intuitiue esset idem singulare sibi presens qd est presens loquenti illud vt pre- sens sibi nō gigneret in eo au- ditionē: s3 solū gigneret in eo: vī- sionē solū modo ergo intell⁹ lo- quētis vel q sunt in ipso. vt in ipso vel p̄ntia sibi vt sibi: sunt actiua respectu audicionis: et hoc nō vt p̄m i effectus: nam prius cauant ista p̄ntia loquē- ti intellectioe actualez i loqn- te q cānt illā audicionē in au- dicitē. 9. di. scđi. q. 2. f.

Qualitas actiua aliq i substantia exis nō p̄t esse p se principium actiū resp̄ctū alicui⁹ qualitatis repugnātis substantie corrupē- de: sed tñ p̄t esse p̄cipiū cān- di qualitātē in tali gradu ad quem sequat corruptio substan- tie h̄tis illaz qualitatem: sed ibi sequētisū gradū qualitatis corruptio substantie: h̄mōi aut nō: q: ibi est qdā agens con- iunctum isti accidēt: qd potest corrupere substantiaz hancaliā generare. hic non. 12. distinctōe quarti. q. 3. 22.

Qualitas corruptiū in nihil sed in qualitatem aliam cōtrariam vel alterius gradus in eadem specie: nec sequit q agens na- turale faciat accidēs sine subo- quia qualitas noua habet idē subiectum quod et prioz quali-

Octaua

Seccio

tas habuit vel salte quatuor est de
se h're posset si aut loquaris de
corruptioe quantitatatis cui non pot
assignari aliq' ali' p'us subie-
ctum illa non corrupti' actioe na-
turalis agens sine subiecto vel
p'ensite. de quo dictum est in
q. preceder' vel de nouo creato.
de quo dicitur in q. sequenti. 12.
dist. quarti. q. 5. j. C.

Qualitas per se sapietia magis
conuenit cu' perfectione simplici-
ter. et similiter intelligere uelle
q' aliqua quantitas vel quia est
ro formalis sapietie diuine et sa-
pientie creat e' est qualitas h'z
vna opinionem tactam p'imo li.

q. 4.]

dist. 8. vel si non salte q'ntum ad
oem p'pinq'atate in analogia ma-
ior est p'pinq'itas sapietie crea-
te ad sapientia diuinam q' alicu-
ius quantitatatis ad deum vel aliqd
eius. vñ sicut possibile est p'fec-
tione simpliciter esse in creatu-
ra. s. cum limitatioe qualitas q'
est sapietia est p'fectio simplici-
ter habetis ea. nulla aut quati-
tas est p'fectio simpliciter nec et
sicut possibile est creatura h'z ha-
bere p'fectiones simplr. 12. dist.
quarti. q. 2. j. D.

Qualificatio sit causalitas fidei
infuse respectu actus credendi.
tñ non facit actus illi esse certior:
intellectui haberi actus q' si ipa
fides infusa non causaret certitu-
do est nata est inesse intellectui
de actu suo excludens non tñ de
ceptione s'z et dubitatione hoc
non est nisi intellectus p'cipiat illis
a quo actus h'z q' sit certus q'
si nihil pot' p'cipere vnde sit cer-
tus. videtur q' possit dubitare
intellectus autem non percipit
illud principium certificatio. 17.
q. 4. j. D.

Quauius absentia non sit forma-
lis ro in obiecto fidei vel spei tñ
actus fidei spei est talis p' se q'
necessario p'comitat ipm ipse
ctiois fides determinate inclinat
ad actus talis spei ad que non p'e
esse determinatio in patria cha-
ritas autem si nunc sit determi-
nata ad actus circa illud q' latet
p' consequens circa imperfectus.
non tamen inclinat ad actum
sic imperfectum sed ad actus cui
accidit imperfectio. 31. dist. ter-
tiq. q. vnica. j. G.

Quanti aliq' aqua artificialis
deat subtilior q' elementaris q'
magis penetratiua ista tñ subti-
litas non est subtilitas simplici-
tatis s'z virtutis actiue hoc mo-
vini est subtilior subtilis aqua
subtilitas autem p'ueniens aque
elementari est subtilitas simplici-
tatis eo modo quo elementis
est simplicius mixto. 3. dist. inc.
quarti. q. 3. G.

Quauius aliqua ro possit expre-
re qcquid puenit ad entitatem in
diuidui: non tñ illa ro erit p'fecta
diffinitio q' non exprimit q' quid
erat esse et fm p'm p'lo thopi.
Diffinitio est exprimens et. et io
cōcedo q' singulare non est diffi-
nibile diffinitioe alia a diffōne
sp'el' tñ est p' se ens addens ali-
qua entitatem entitati speciei sed
illa p' se entitas qua addit non
est entitas quiditativa. 3. dist. se-
cundi. q. 6. j. D.

c. 4.

Quanti aliq' haberet hic equa-
lem charitatem sicut in patria non
p'pter hoc esset hic beatus: q'
non posset habere equalē actum
sicut tñ habebit in actu p'm
bitudo. nec sequit si habit' est
eque p'fectus hic ubi igit actus
similiter q' act' diligendi deū de

Scoticarum

pendet a cā ptiali nō solū aro-
luntatez charitate: s; ē ab ob-
iecto presente p actualē intelle-
ctionē sicut dictū est dist. 25. se-
cundū hoc fm determinataz p
sectionē fm q est determinate
presens. si magis: magis. si mi-
nus minus in via de cōi lege nō
pōt esse obiectūz p̄sens sicut in
patria ēt p̄ntia speciei eiusdem
Nec ex hoc sequit q actus non
possit esse ita pfectus si habet
sit cōlis q habitus nō erit tota-
le p̄ncipiū illi actus s; ptiale z
eo in quo ipse habitus est p̄nci-
piūz semp equat se h; ad actū
semp em quātū est ex se dat ac-
tū suo q sit qdā amare de in
quātū est summi bonū. nec ha-
bitus dat sibi q sit dei vt p̄sens
vel absens. nec dat sibi pfectio-
nē quā h; ex obiecto sic vel sic p̄-
sente. 31. dist. tertij. q. vñca. 5.

Quāuis aliqd nō sit idē formatr
alicui tñ stat q vere z simplr sit
idez sibi: Imo hoc est necessariū
ppter pfectā simplicitatē diu-
nā q sequit ex pfecta lfinitate il-
lus essentie ppter quā simpli-
citātē lfinitatē nō pōt illa essen-
tia esse in aliquo cū aliqua reali-
tate in eodē: nisi illa realitas sit
pfecte eadē sibi: s; dictū est cō-
h rmatū p cōmune dictum anti-
puor. q̄p cesserūt multas p̄dica-
tiones esse veras in diuinis per
identitatē nō formaliter. qd nō
videt intelligibile nisi p hoc q
predicātū erat vere idē cū subie-
cto ex hoc erat ppositio affir-
matiu a vera p identitatē tñ p̄di-
catum nō erat idem formaliter
cū subiecto: ppter hoc nō erat
ibi p̄dicatio formalis. Et que sit
distinccio identitatis formalis
ab identitate simplr tactū est di.

speculationum

8. q. de attributis alias frequē
ter: ideo nunc transeo. 34. dist.
primi. q. vñca.

Quāuis cognitio relatiui requi-
rat cognitionē correlatiui: non
tñ opz cognoscētē fructem vno
relatiuo cognoscere z frui suo
correlatiuo. q; possibile est frui
deo inquātū creator nō fruēdo
creatura qua terminat illā rela-
tionē. 1. dist. p̄mi. q. 2. f. 28.

Quāuis xpi passio meritiū ipsius
totū sit formatr finitū q; tñ con-
tinuit p ḡraz glouā obiecto in
finito: iō potuit delere peccatū
reatum siue pctm auertēs a bo-
no infinito. 19. dist. tertij. q. vñ-
ca. f. f.

Quāuis cōiter pus illuminent
angeli q̄ hoies de fideis. hoc
tñ non est necessariū. sed potest
deus aliter ordiare vt prius re-
uelet aliqd hominibus p lfusio-
nem fidei: credendoz reuelatio
nē q̄ angelis. iō nō valet p̄ntia.
angeli nō cognouerūt l carnatio-
nem aī xpi aduentū. iḡ nec ho-
mines crediderūt eā. z qd dicit
q angelus est p̄picatoris intel-
lectus: nihil est ad ppositū: q;
pcedit de cognitio naturalr tñ
angelus ā annunciauit eaz no-
uit ipsam ante q̄ esset comple-
ta. 25. dist. tertij. q. 1. k.

Quāuis xps inquātū deus sit ali-
qd: inquātū homo sit aliqd: nō
tñ sequit q inquātū homo sit
idem aliqd qd est deus nec aliqd
aliqd q; proprie accidēdo inquā-
tum vt. f. notat illd qd sequitur
esse rōnē inherētie p̄dicatū est
fallacia psequētis arguēdo ab
inherētia p̄dicatū superioris
ad inherētiā p̄dicatū inferioris
inquātū vnde nō opz illud qd
est ratio inherētie superioris

Octaua

sectio

esse rōnem herentie inferioris. nunc aut esse idem aliqd qđ est homo: est inferius adesse aliqd dictū de verborū similiter esse idē aliquid quod est deus est inferius ad esse aliquid dictum de homine iō lz inquitū homo sit aliquid: nō tñ sequit. ergo in quantum homo est idē aliquid qđ est deus. Similiter ex alia parte: lz inquitū deus sit aliquid: non tñ inquitū deus est idē aliquid: quod est homo. 6. dist. tertij. q. 2. B.

Quāuis deus cōcauerit an gelo species qđitatum non opz thōi cere qđ cōmurauerit species omniū singulariū intelligibiliū ab angelo: nō est verisimile qđ possibile esset aliqd singulare fieri cuius nō posset angel⁹ habere distinctā notitiā: tñ si mūdus duraret in infinitū sicut est possibile durare essent infinita singularia. quoz qđlibet posset angelus distincte cognoscere z tñ nō hēret simul infinitas spēs cōcreatas ergo posset spēm alius de nouo acq̄rere. Dato ē qđ tā spēs singulariū qđ qđitatum cōmunicauerit deus itellectui angeli. adhuc tñ p illas nō pōt hēre oēs cognitionē sibi possibilem qz nō intuitiū ista enim nō pōt hēre p spēm obiecti q̄ manere potest obiecto absente hoc aut est cōtra rōnē cognitionis intuitiue qđ sit de re nō actualiter existēte. p̄tialiter iō falsum est: qđ nihil pōt angelus cognoscere nisi p spēm innatā. z dato qđ esset vera adhuc posset esse locutio angeli de p̄teritis: quoz in complexoz hz species innatas qz iste spēs non essent sufficiens cause cognoscendi cōplexio

nemvniōis p̄tingētis de ipsīs extremis: qz talis p̄tingēs non cognoscit esse vera ex terminis 9. dist. secundij. q. 2. f. B.

Quāuis essentia diuina sit ideterminata nō tñ ideterminatione q̄ est cū potēralitate quadā ad cōtradictoria q̄ est imperfectiōis isto mō materia est ideterminata ad formas z genus ad spēs. z de ista verū est qđ nō sufficit ad determinatā cognitionē. Sz alia est indeterminatio z illimitatio actiua z actualitatis z talis est sufficiens rō z causanda cognoscēdi: sic essentia diuina est ideterminata ppter illimitationē sue p̄fectiōis illā ad ideterminatū qđ ppter suā illimitationē est p̄fectius qđ determinatū determinacione opposita bene pōt esse rō determinate cognitionis sicut esset vnus tñ sic autē essentia diuina se habz ad ola cognoscēdilia. 50. dist. quartij. q. 3. f.

Quāuis finis sit p̄ditio p̄ncipalior: p̄tens ad bonitatē actus nō tñ est sufficiens simplr loquēdo ē de bonitate meriti q̄ addit sup bonitatē morālē illa est p̄ncipalr ex fine: qz supposita cōpleta bonitate morālē supaddit bonitas meritoria ex relatiōe debita istius actus in finē: q̄ relatio debita sit in quātrū eliciti a charitate: q̄ ad hoc p̄t auctoritates de fine exponi q. f. bonitas meritoria est ex fine. 40. dist. secundij. q. vnica. f. B.

Quāuis gratificari. i. gratū reddere significet actiue nō tñ est agere sicut nec albedinē facere parietem albū est agere: sed in formare parietem. 26. dist. secundij. q. vnica. f. B.

Quāuis habitus p̄supposit⁹ sit

Scoticarum

• cā supnaturalimmediate: tñ
iste positus in esse est cā natura
lis. respectus sui actus et iō act⁹
q̄ producit p̄ talē habitū nō est
pprie supnaturalis ita cñ natu
ralit̄ pōt se h̄re ad actū suū for
ma q̄ supnaturalit̄ producit sicut
se h̄z ad actū suū. forma q̄ est me
re naturalis itaq̄ dñia in pdu
ctiōe formarū nō causato nec cō
cludit distinctionē earum in cō
paratione ad suos effectus. 17
dist. primi. q. 2. j. pp.

Quare aliqua entitas origina
tur in eētia cōicabilis: aliqua
incōicabilis huius nō est rō for
malis alia nisiq̄ hec entitas est
hec illa entitas ē illa: hec ētūas
q̄ hec est incōicabilis illa q̄ illa
est incōicabilis ita q̄ ista origina
ri nō posset nisi incōicabilis for
maliter oriēf. nec illa nisi for
maliter communicabilis oriēf.
Ratio aut̄ istius extrinseca qua
si fundamēntalis vel originalis ē
q̄ essentia est radicalit̄ infinita ex
qua oriiri possunt intrinsece. non
tñ pfectiōes simplr: cōicabiles
s̄z ēpprietates psonales incōica
biles. q̄libet tñ qñ originat̄: ori
ginat̄ in summa determinatione
sibi possibilī. 26. dist. primi. q.
unica. j. f.

Quāvis idē absolutū qd̄ est po
tētia sit in p̄filiō nō tñ sub rō
ne potētie quātū ad actū notio
nalē est inuētiō q̄ non est sub
rōne prioris ad illū actū: poten
tia siue pncipiū req̄rit ordinem
prioritatis ad terminū. 20. dist.
primi. q. unica. j. f.

Quāvis idētitas eiusdē suppositi
ad se in creaturis sit refo rō
nis tñ quātū ad fundamentū
tñ nunq̄ est rerar pfecta idēti
tas nisi in deo tñ. nā sortis ad

speculationum

se non est pfecta idētitas: q̄ rō
nis tñ 2 ita omnis talis est ens
fm qd̄ nec sortis ad platonē est
pfecta idētitas q̄ nō fundat̄ in
pfecta unitate hic aut̄ p̄ris ad fi
liū idētitas ē pfecta q̄tū ad fū
damentum q̄ patris ad filium
est pfecta unitas. 7 perfecta rea
lis idētitas q̄ realis distinctio ē
essiciens extremorum. 31. dist.
primi. q. unica. j. f.

Quāvis illuminatiōes sint ordi
te nō tñ fm ordinē naturarū sed
gratiarū: iō primo huic ale xp̄i
ab hac illuminat̄ur angeli. 14.
dist. tertij. q. 2. p.

Quāvis in xp̄o sint due volunta
tes nō tñ duos volētes: q̄ concre
tū non numerat ab h̄p nume
ratione suppositi: sicut ptz de
h̄te duas scientias q̄ non dicit̄
duo scientes. ita in proposito si
sint plura esse quorum utrūq̄
erit esse simplr suppositi: nō se
quitur suppositi esse duo entia
6. dist. tertij. q. 1. f.

Quāvis in nobis posset distingui
volūtas ut receptiua 2 ut est
operatiua: ut pductiua ip̄a em̄ ē
pductiua actus: 2 ip̄a est qua ha
bēs opat̄ format̄ volēdo ip̄a est
receptiua volitiōis sue: tñ liber
tas videt̄ eē iquātū est operatiua
inquātum. i. habens eā format̄
ter pōt ea tendere in obiectum.
Ita igf ponitur libertas in vo
luntate diuina per se: primo in
quātum est potentia operatiua
licet ip̄a non sit receptiua nec
productiua volitiōis sue. 2 tñ
potest saluari in eo aliqua liber
tas iquātum productiua est. 13
em̄ productio in esse exstie non
cōcomitet̄ necessario opationē
eius. quia operatio est in eterni
tate 2 productio esse existentie

Octaua

est in tpe. tñ opationem ei⁹ necessario ꝑcomitatur ꝑductio in esse voluto. ⁊ tñc nō pōt potentia illavolūtaris diuine ꝑmo qđem esse vt ꝑductiua sed sūi qđ. s. in esse voluto: ⁊ ista ꝑductio ꝑcomitatur eā vt opatiua. 39. dist. ꝑrīmī. q. 1. 2.

Quāuis intelligere ꝑris ꝑcedat velle. velle tñ patris ꝑcedit dicere: ita q ꝑrius ꝑf est ꝑfectus in se ⁊ beatus ꝑ intelligere et velle qđ ista alteri ꝑsone cōicet per ꝑductionem: qđ qđ nō ꝑuenit ei in ꝑmo instāti: quo est pater: nunq ꝑuenit: eo q nulla ꝑfectio pōt sibi addi: ex ꝑductione cuiuscūq ꝑsone. qz nulla ꝑsone hz nisi q est sibi cōleatū ab illo velle: igit sicut itelligere ꝑcedit dicere: sic spirare se quis dicere aliquo mō. s. ordine originis. 6. di. ꝑrīmī. q. vñi. j. R.

Quāuis in ꝑrātevolētis sit velle hoc vel illud. nō tñ est in ꝑrāte eius qđ sit volendū: ⁊ maxime qđ sit summe volendū. hic est ꝑcedit oēm determinatiōnē cuiuscūq volūtaris. ergo ad qđcunq cōparetur semp remanet illū ꝑpter se volendū. ⁊ hinc est q est huic volendū qz huic volibile. 49. dist. quartī. q. 2. S.

Quāuis ista sit aliquo mō ꝑbabilis. corruptio vñi⁹ est gñatio alterius. q ꝑ tāto verū est. qz nullū agēs naturale ꝑ se intendit corrūpere aliqd. sꝑ ꝑ accēs corrūpit illud qđ est incōpossibile gñatio qđ per se intēdit. tñ ex illo nō sequit ꝑꝑeritas generatiōis. qz vltima corruptio pōt cōmitari vltimā gñationē ꝑuta qñ oia mīxta resoluentur in elemēta. ⁊ tñc erit status taz gñationis qz corruptionis. 13 il

Seccio

la vltima corruptio nō sit amīhilatio qz est ad materiaz ꝑhs tñ supponit cū ista ꝑꝑōne vñā aliā ꝑꝑositionē. s. qz tale gñabile est iterū corruptibile. ⁊ q ei⁹ gñatio alteri⁹ sit corruptio: qđ nō est verū: sꝑ arguendo in ꝑteritus opz accipe istā gñatio vñi⁹ est corruptio alteri⁹. ⁊ ista non est ita vera ex ꝑ se intentione agētis naturalis sicut illa ꝑcedens. accidit est qz gñans corrūpat ꝑpter incōpossibilitatez terminū corrūpendi cū termino quē intēdit: qz nō pōt ꝑducere formā quā intēdit: nisi in inateria ꝑersistente: ⁊ illa materia ꝑexistens cōiter est sub forma in cōpossibili forme quā intēdit ⁊ iō opz ipm corrūpere cōpositū ꝑersistens: vt generet illud q intēdit. ⁊ dato q ex hoc sequeretur q nulla eēt gñatio nisi qñ ꝑducit totum. nō opz tñ q ꝑaraci⁹ ꝑꝑeristat sub forma incōpossibili. ⁊ iō talē ꝑductionē alicuius entis nō opz eē destructiōnē alicui⁹ alterius entis: sꝑ tñ destructiōnē nihil siue non entis ꝑcise: tñc nō opz illā ꝑmā ꝑductionē ꝑcessisse aliā: qz terminus a quo hñi⁹ ꝑductionis nō fuit terminus ad quē alteri⁹ ꝑductionis: qz nihil nulla ꝑductiōe ꝑducebat. 1. di. scđi. q. 3. 2.

Quāuis malū in Bddā fuerit cā malū: tñ nō fuit cā ꝑfirmationis in malo in ꝑle. qz tñc vnusquisqz natus fuit obstinat⁹ in malo. ergo sicut nec iustitia cā ꝑfirmationis iustitie fuisset in ꝑle. 20. di. scđi. q. 1. J. E.

Quāuis metaphysicus cognoscēs distincte quiditatē lineę totius ꝑfectus cognosceret aliqđ ꝑncipiū imediatū de linea

Scoticarū

vel de toto: q̄ geometria tm̄ cō
fufe cognoscēs lineā: vel totū:
tm̄ geometre est illa ppositio
immediata p se nota nec pbat̄
per illā metaphysici: s; ex pce:
ptu p̄fuso terminorū fit comple
tio euident̄ h̄a. s; tm̄ metaphy
sicus candē p se notā pfectius
cognoscit: et hoc magis eēt euī
dēs: si tm̄ per diuersa motiua:
vel media cognoscere lineā a
diuersis: et eque distictē ex pte
obiecti: s; nō eque clare. et pro
pter hoc principii immediatū
de lineā. pōt eē euident̄ intelle
ctui noto a lineā: clarē euident̄
intellectui noto a h̄bo adnoticiā
linee. sicut lineā clar⁹ videt̄. tm̄
principii vno mō cognitū non
demonstrat se alio mō notū. sed
vtrorū mō est p se notū. s; clar⁹
sic. vel sic. 4. q. plo. j. c.

Quāuis mortale et veniale sint
eludē rōnis in genere nature
vel forte in malis morib; ge
nus virtutis distinguit̄ gratul
tū petri nō. n. idē est eē virtuo
sum vel vitiosum motālre iustū
et peccatorē theologicē. Immo
q̄h̄p virtuosus est iustior et ma
gis virtuosus magis peccator.
sed tm̄ non sunt ista elusdem ge
neris vel rōnis in rōne offense
diuine. et iō nec vniformiter re
mittunt. 2. i. dist. quart. q. 1. j. h̄

Quāuis obiectū distinctū specie
cludat distinctionē acti sp̄e nō
q̄dez formalr. qz obm nō ē fo
aliciū acti s; cālis qz cā essentia
liter prius necessario req̄sita in
q̄tum distincta cludit distin
ctionem in causato. non tm̄ vni
tas obiecti specificā cludit vni
tatē actus specificē. qz idem ob
iectum est obiectum oīs intelle
ctus beati et etiā omnis volun

speculationū

tatis beate. nec tamen volitio
est eiusdem speciei cum intelle
ctione. possunt enim isti actus
formaliter distingui. licet non
habeant obiecta formalr distin
cta et p̄nt etiā distingui causalr
aliunde q̄ ab obiectis. qz ab ip
sis potētis tanq̄ a causis suis
essentialibus. et ita dato qz ab
obiecto indistincto fm̄ speciez
haberent indistinctionē. tm̄ ab
alia cā p̄tali distinguerent̄ spe
cie. nec p̄hs. 2. de ania. dicit qz
actus h̄nt vnitatē abvnitatē ob
iecti. sed distinctionē. et hoc nisi
esset aliq̄ obiectū ita adequa
tum actui qd nō excederet nec
posset excedi sicut est respectu
actus sui. 14. dist. tertij. q. 2. j. c.

Quāuis petri sit avolūtate crea
ta. nō tm̄ est a deo qz deus non
p̄mo deficit. s; q̄tum est ex pte
sui oīno nō deficit. s; tm̄ est de
fectus in actione ppter deficere
cāe scē in agendo. nec etiā
pōt deus prius deficere. ita qd
defectus in effectu sit petri. qz
si ip̄e p̄mo nō ageret. carentia
rectitudinis in actu non eēt de
bita. 37. dist. sc̄bi. q. vnica. j. c.

Quāuis p̄hs distinguat in fidi
camentis substantiā primā a se
clūda tm̄ ad ppositū essentia dī
uina h̄z rōnem vtriusq̄ substā
tie q̄tum ad aliquid. substātie
q̄dez scē quo ad hoc qz ip̄a est
cōis. nō tm̄ quo ad hoc qz ip̄a sit
vniuersalis. hoc est diuissibilis
v̄ plurificabilis. est em̄ cōis cō
munitate reali fm̄ Dam. c. 4.
ibi est cōitas substātie non so
lū rōnis sicut est in natura crea
ta. h̄z aut̄ rōnem substantie p̄l
me q̄tum ad hoc qz est eē hoc
sive singulare. qz essentia de se
est h̄ec. non dico quo ad hoc qz

Octaua

est esse incōicabile. q. hoc esset imperfectionis. non restat aut alia rō substantie qualitercūq; accepte in diuinis querenda vltima rōnem essentie nisi rō incōicabilitatis. ista aut in diuinis nō pōt esse p se rō substantie q̄ tū ad cōem opinionē fm quaz loq̄mur cōiter in istis q̄nibus qm nō mouet v hoc qō ad hoc q. qdā est ibi nō tm substantia: s; ē ad se cōicabile ē. 3. q. q. Q.

Quāuis p aliquā appropriatio nē bonitas sit fundamētū finis tm diuinitas est radicale. 7 pī: mū fundamētū ipsius. bñ aut sequit si nō est finis vltimus q nō est bonū: q. 7 si nullū est pfectū bonū: nullū est bonū: nullū aut bonū est simplr pfectū: qd ordinat ad aliud (q. q est tale h; bonitate diminutā. Si ergo qdlibet ordinat ad aliud nihil est bonū) nō opz aut bonitatez esse ppriaz rōnē finis: s; eēntia magis erit ppria 7 fundamētalis rō. 3. q. plo. J. U.

Quāuis p idētitatē rēones trāseant in essentia siue substantia: tm nō ita sicut p̄dicata essentia lia: q. ola essentialia. magis dicūt pfectiones simplr q̄ditatiuas rō aut psonalis nō dicit pfectionē q̄ditatiuā. 7 iō ola eēntialia magis reducunt ad vnū modū p̄dicandi inter se: q̄ psonalia reducunt ad vnū modū p̄dicandi cū eis. Et fm hoc p̄t di ci duo modi p̄dicandi manere i diuinis: nō tm p̄f modos p̄cipiēdi ip̄a p̄dicata: s; aliquo mō pp realitatē eoz: que p̄dicant de psonis. 8. di. p̄imū. q. 4. Bb.

Quāuis psona diuina rōne eēntie p̄tineat virtualr q̄cūq; enstiatē creatā. tm nō vī virtualr

Seccio

p̄tinere rōne p̄prietatis psona lis aliquā entitatē creatā. q. pa ri rōne p̄tineret quālibet. 7 ita p̄prietas psonalis esset formaliter infinita. 19. q. q. J. Q.

Quāuis sacerdos p̄ferendo semel vba plures hostias p̄secrēt sūt. tm sunt ibi plures p̄secratio nes passiuę. 7 etiā posset concedi q. essent plures eucharistie sicut plures hostie. sūt pluravi na p̄secrata sicut plura vina. 6. di. quarti. q. 2. W.

Quāuis sint due ptes imaginis ex pte intellectus 7 vna ex pte volūtatis hoc nō est. q. intell; duplici actu elicto attingat obiectū volūtatis. memoria eiū 7 si hēat actionē de gñe actiōis. nō tm h; actionē de gñe qualitatē qua attingat deū sed sola intelligētia h; huius actionem que ē opatio circa tale obiectū 7 p tanto in intellectu est rō paretis cui competit actio de gñe actiōis 7 p̄duci que duo repte sentant in diuinis patrē 7 filiū in volūtate aut non est talis rō originādi naturalr s; libere. et in q̄tum h; rōnem originantia pōt poni voluntatē pcurrere cū memoria sicut dictū est di. 3. p̄i mi. li. q. vlti. Dico igit breuiter q̄isti habitus nō confundunt p̄tibus imaginis. sed tm sunt due potētie quarū est attingere deū immediate p̄ actus elictos. tales aut sunt intellectus. q. vī distinctus p vnū actū elictū immediate attingit deū credēdo. 7 volūtās vī hñs rōnē affectionis iustitie 7 cōmodi amando 7 sperādo. 26. dist. tertij. q. vnica. J. Q.

Quāuis subiectū sustēter pprie accides. nō tm h; p̄mitatē effa

Scoticarum

speculationū

cōtē respectu eius. nec aliquā
causalitatē inq̄tū p̄cise susten-
tificat illud. 1. di. tertij. q. 4. j. A
Quāuis verū sit deū cōicasse an
gelo spēs omnīū quiditatum.
tñ si nō essent ille spēs cōicate
siue p̄create. nō esset incōueni-
ens angelos acq̄rere illas. qz il-
lud qd est p̄fectionis in inferio-
ri intellectu nō est negandū ab
intellectu superiori & p̄fectioni.
p̄fectionis aut in intellectu nō
ē q̄ h̄eat aliqd quo actiue pos-
sit acq̄rere spēs omnīū qditarū
ita qz l3 posse recipe tales spēs
sit imp̄fectionis. tñ actiue posse
eas acq̄rere p̄fectionis est sup-
plētis imp̄fectionē. quales sunt
cōster p̄fectiones creaturarum
9. dist. scōi. q. 2. j. A

Quāuis vnitas totius quanti ex
p̄tibus sit p̄tinuitas p̄tis cū p̄te
tñ vnitas siue idētitas p̄tis ad
seip̄am nō est p̄tinuitas eius ad
aliā p̄tem. si ergo interruptio po-
nat non p̄tinuitatē posterioris
ad prius nō sequit̄ qz tollat idē-
titatē illi. ad seip̄am. 43. dist.
q̄arti. q. 1. j. A

Quāuis idē. & diuersum que cō-
sequunt̄ aliqd inq̄tum qd fun-
dent in substantia. & equale in
vnitate p̄tiritatis stricte accepte
& sile in vnitate qualitatis. tñ
alio mō accipiēdo in omni ḡhe
inuenit̄ qd accipiēdo rē illi. ge-
neris p̄cissimē & inuenit̄ qua-
le accipiēdo formā in illo ḡhe
rōne forme inuenit̄ p̄tiritas vir-
tualit̄ & sic in omni ḡhe inuenit̄
idē sile & equale. hoc mō. n. p̄fit
h̄ntes reles vnus speciei di-
ci siles fm vnitatē vni. reles
sicut h̄ntes vnā formam substā-
tialē fm spēm. p̄fit dici siles fm
substantiaz. 6. dist. in. quart. q.

10. j. A

Quāuis vtraqz istaz specierum
intermediarū tam. s. fortitudo
& temperantia possint subdiui-
di. tñ in connumeratōne virtu-
tū cardinaliū remanēt. indiuisē
fm hoc igit in cōnumeratōne
olūm virtutū sunt tres theolo-
gice & quatuor cardinales. De
theologicis habet ab apostolo
1. Corin. 13. De moralibz Sap.
8. Iste numerus septēnarius sim-
pliciter p̄ficit viatorē. ita qz fm
gradus istaz in spē sua est ip̄e
p̄fectus. fm enim qz iste sunt in-
tensiores & remissiores. fm hoc
est magis vel minus p̄fectus. &
si sunt intēssimē p̄tum p̄fit eē
iuvia. est homo simplr p̄fectus
p̄tum potest esse iuvia non cu-
rando modo de ista p̄fectione
que habetur p̄virtutes specu-
latiuas acquisitas. que pri^o ex-
clude sunt. p̄r istas quippe se-
ptem virtutes intelligendo de
eis & de speciebus earum ne-
cessarijs de quibus postea dice-
tur si sint in se perfectissime est
homo simplr perfectissimus. et
circa deum in se. & circa omnia
alia a deo vt intelligibilia ratio-
ne practica. & vt appetibilia vel
sibi vel alteri. & hoc in ordine
ad se in que possunt virtutes
acquisite ex se. vel in ordine ad
finem vltimum in quem pos-
sunt virtutes acquisite cu3 cha-
ritate. 34. distinctione. tertij. q.
vnica. 3

Quāuis vīrīz mulieres in nume-
ro saluandorum tunc fuissent
equales tamen nunc in partici-
pationem glorie sunt inequa-
les numero quia aliqua p̄sona
est mortua mulier. que tamen
resurget vir. Et videtur qz illud

pro:
babitr
intelli
ge.

decēs sit: qz ille sexus nō reqrit
nisi pp impfectionē. Jō nō opz
istā personā resurgere in illo se
xu. qz tūc oīa imperfectio tollet
excepta beata hō gine q̄ gaudiū
immensum & gloriā habebit ex
sexu illo muliebu pp spālez rō =
nem. 20. dist. scōi. q. 2. J. B.

Quācūq; causalitatē tribuimus
speciei vel partialē actiūaz: vel
tū rōnem p̄sentantis obiectūz
istam pfectionē eodē mō habes
ret si esset separata: sicut si con
iuncta. vñ q̄ si separata eēt p̄s
intellectui: nō per. inherentiāz:
s; p simplicē p̄fitāz posset eodē
mō sufficere ad causandū intel
lectionē in intellectu: sicut q̄ si
inheret: & hoc pcedo. qz dixi su
pra q̄ intell's nihil pfectionis
pertinētis ad ip̄m recipit a sp̄e
vt informāte: s; tūmō opz sp̄ez
vt aliā causāz partialē. effectus
cōcurrere cum intellectu: s; q̄
aliqui cā partialis alteri coinhe
reat. hoc est oīno accidētale: qz
eque p̄fecte posset causare effe
ctum sine inherentiā pp ordinē
essentialē. s. subordinatiōis vir
tutis actiue ad virtutē actiūā:
cui accidit ordo subiecti & acci
dētis: & ita breuiter dico q̄ cha
ritas in p̄ima imediate causa
bit intellectionē intuitiūā sui
in intellectu: & tū non erit p̄s
intellectui inherendo s; volun
tati: & tū ista p̄sentia sufficit ad
hoc q̄ ip̄s ait causa partialis cō
currat cūz aliā causa. 12. distin.
quarti. q. 3. J. ff.

Quādiu aliq; hz vsuz liberi ar
bitriū pōt peccare peccato inte
riou l; nō exteriori saltē cōpla
cendo in peccatis iam prius cō
missis. & ita pōt peccatū tūc di
mittere p displicentiā de eis: l;

necesse sit non peccare peccato
exteriori: s; etiā istud intantum
pōt esse si sibi p tunc volūtariū
vt habeat tunc voluntatez q̄ si
posz tūc peccare pctō exteriōi
fugeret hoc oīno: & nō tū displic
centiā: sed aliā penitentiā exte
riorēz h̄fe de peccatis prius cō
missis saltē in voto si superui
uat. 20. di. quarti. q. vnica. B.

Quācūq; passiōē ad formam
substātie: vel quātitatis: vel q̄
litis reciperet idem corpus a
duobus agētibus sibi in isto eo
dem vbi approximatis: & illam
& nō aliā reciperet ab eisdem
sibi in diuersis locis vel vbi ap
proximatis. Exēplum. si hic cir
ca lignū approximētur ignis &
aqua quales transmutationē fa
ciēt circa illud lignū in hoc vbi
eandē & nō aliā facient circa
idem lignū si habeat duo vbi. &
in vno approximēt sibi ignis &
in alio aqua. 10. q. q. R.

Quādiu manet quantitas satis
facile est fm cōem opi. saluare
passūz respectu agētis natura
lis: & hoc bñ possibile ē respectu
qualitatz p̄iarum. qz non oīs
alteratio inter p̄ia reqrit quā
titatē mutari. & tū in tali altera
tione ad qualitātē cum qua nō
posset stare sp̄s panis desinit
eē eucharistia. qz deus instituit
nō conseruare eucharistiā hoc
est accidētia sine subiecto: in q̄
bus sit corpus xp̄i nisi quandiu
manēt ibi qualitates nate p̄s
cere substātiā iam p̄uerfas. q̄
simplr saluat eucharistiā posse
desinere esse actione agētis na
turalis: nec ibi est aliq; miracu
lum nouū: qz eadē volūtate an
tiqua qua deus voluit euchi
ristiā esse in ecclesia. voluit etiā

Scoticarū

illam nō manere nisi quandiu qualitates apte nate perficere substantias iam conuersas manent. 12. dist. quart. q. 5. B.

Quando accidēs est habens gradus et pueniens subiecto et non determinat subiectū ad aliquē gradum certū habendū non vī quare non possit sibi quicunq; gradus inesse. q. nō inuenitur cōtradictio. vbiq; nō inuenitur p̄dictio illud poni absolute possibile. 11. di. tertij. q. 1. J. F.

Quādo accidēs inest substantie sunt ibi due habitudines: vna forme ad informabile. et illi ex tremū ē suba vt receptiua talis forme. v. t. potētiā salte potēntialitate sūm qd. Alia ē habitudo actus vt depēdētis ad substantiā vt ad quā depēdet. et illi extremū est substantia vt essentia p̄or actus naturalr posteriori. Prima habitudo non pōt esse alicui nature ad hūm: q. illa req̄reret impfectionē in hūbo. q. aliqua potentialitatem. Scōa pōt eē. q. illa nō requirit in verbo: nisi p se p̄rioritatem q nō repugnat sibi respēctū cuiuscunq; nature create. 19. q. q. M.

Quāq; ex charitate siue ex contēplatiōe dei statim inest q̄si quedam detestatio peccati. et sequit tristitia maxima: nullo adhuc posito actu iustitie respectu illius. iustitie: q. q. aut p̄lo inest actus iustitie et intentus in se: et tñ cause prime. s. intell̄s in p̄s derādo et volūtas in detestādo nō efficaciter mouent ex illo i. perio iustitie. forte q. carēt habitibus q̄ essent p̄ncipia perfectionis in actibus suis. Et h̄ iste moueant q. q. nō tñ sequit tristitia. q. q. etsi posset esse p̄ mul

speculationū

tas causas: p̄ hoc est q. q. q. sicut intell̄s cōformat parti fen situe in vobis ē ita et appetit intellectus appetitus sensitius q. q. ad faciliter cōdelectari et tristari. Cuius q̄ appetitus sensitius nō est natus tristari vel dolere ciuavolūtas nō faciliter tristatur. 14. di. quart. q. 2. S.

Quādoq; accipit experientia de cōclusionē: puta q. luna frequēter eclipsat. et tñ supposita cōclusionē: q. ita ē inquiri cā talis p̄clusionis p viā diuisionis: et q. q. deuenit ex p̄clusionē ex p̄ta ad p̄ncipia nota ex terminis. et tunc ex tali p̄ncipio noto ex terminis pōt cōclusio. prius tñ p experientia nota: certius cognosci q̄ in primo gñe cognitionis: q. vt deducta ex p̄ncipio p se noto. sicut illud ē per se notū: q. opacū interpositū inter luminosū v. c. et p̄spicuū impedit luminis multiplicationē ad tale p̄spicuū. et si inuentū fuerit p diuisionē: q. terra est tale corpus interpositū inter solē et lunam sciet certissime demonstratione p̄ qd: et nō tñ p experientiam: sicut sciebat illa cōclusio ante inuentionē p̄ncipij. Quāq; aut est experientia de p̄ncipio: ita q. nō p̄tingit amplius p viā diuisionis vltē inuenire p̄ncipij notū ex terminis: s. statim aliquo vero vt in pluribus cuius extrema expertū est frequenter vñri. puta q. herba talis sp̄i ē calida: nec inuenit aliq. mediū aliud prius: p qd demonstratur passio de subiecto p̄ qd: s. statim in isto: sicut in p̄lo noto p̄ experientia tunc h̄ incertitudo et fallibilitas remoueant p̄ illam p̄positionē effectus vt in pluribus

bus alicuius cause non libere est naturalis effectus eius: tñ iste ē vltimus gradus cognitionis sciētificæ et forte ibi nō hñ necessaria cognitio actualis vniūis extre-
mop: s; aptitudinalis. si em̄ pas-
sio eēt res alia absoluta a sub-
iecto. et expertus nō hñet co-
gnitionē q; ita ē. s; q; aptū na-
tū ē ita esse. 3. di. primi. q. 4. f. E
Quādo actus repugnat actui l;3
possibilitas ad illū actū stet cū
illo et magis cū possibilitate ad
illū tñ possibilitas ad istū non
stat cū necessitate illius: q; si ille
est necessariū iste ē impossibilis
q; repugnās necessariū est im-
possibile. 49. di. quarti. q. 13. 2.
Quicunq; aliqua sunt simul quo-
cūq; ē vnū prius et reliquū. falsa
est: nisi intelligat de simultate
eiusdē rōnis cū illa priouitate et
posterioritate. sicut ista ē falsa:
si aliq; sunt simul tpe: quicqd est
prius natura vno et reliquo. S;3
ista ē vera: si ista sunt simul tpe
quicqd est prius tpe vno et alie-
ro. 28. dist. primi. q. 3. f. 2.
Quādo aliqd est de se esse: et non
tñ capax illius esse: tñc etiā est
de se hñs quālibet conditionez
necessariū. requisitā ad esse. ens
aut vt puenit deo. s. ens p essen-
tiam ē ipm esse infinitū: et nō ali-
quid: cui tñ cōuenit ipm esse: et
iō ex se est hoc: et ex se infinitū:
vt quasi per prius intelligat ali-
quo mō infinitas ē modus en-
titatis p essentiā: q̄ ipm intelli-
gatur esse hoc: et iō nō opz que-
rere: quō hoc ens sit infinitum:
quasi p ius cōueniat sibi singu-
laritas q̄ infinitas. et ita est vñ-
ter in his q; possunt esse entia p
essentiam: nō per participatio-

nem. tale primo determinat ex
se: vt sit tale per essentiā: et vt sit.
infinitū tale. et vt sit hoc de se.
8. dist. primi. q. 3. f. 2b.

Quādo aliquis reminiscit opz q;
habeat aliqd apud se manens
per qd illud ē sciat cuius prius
meminit et post oblitus est. vt ar-
gumentū pcedit de seruo fugi-
tuo. Istud aut manens nō pōt
poni in parte sensitua: q; illud
est deletū: saltē nō remanet p se
cte nec sufficiēter ad actū recor-
dandi. q̄ pbabile est q; illud sit
spēs in intellectu manēs perfe-
cte: et sic recuperata specie i me-
moria sensitua que aliquāliter
decidit per collationē ad speciē
intelligibilē manēte cognosci-
tur illud obiectū recordatur ē
illud qd fuit prius memorialiter
notum: sic igitur quantū ad pri-
mitatē vel radicē seu sufficiē-
tiam ex se ad actū nō solum est
memoria in parte intellectua:
s; in sensitua etiā in nobis. 45
dist. quarti. q. 3. f. 2p.

Quando angelus peccauit scōo
peccato adhuc fuit in via: et per
pñs qñ peccauit scōo peccato
potuit penitere de primo pecca-
to: et ita primū peccatū ex se nō
fuit irremediabile: quia si peni-
tisset inuenisset veniā et miseri-
cordiā. tñ ex quo in illo peccato
deuenit ad terminū oia peccas-
ta eius facta sunt irremediabi-
lia. omne em̄ peccatū alicuius
peccatoris perdurans vsq; ad
terminū vie est irremediabile et
qualiter ista irremediabilitas
sit tñ ex lege dei nulli habenti
gratiā cū fuerit in termino dice-
tur. dist. 7. nego igit q; assumit
ibi tñ esse vnū peccatū. vñ inue-
nit malitia demonis ab inmode

Scoticarū

tato amore sui: qđ non erat maximus peccatūz consumeatur in odio dei: qđ est maximū peccatūz qđ sequebat ex hoc: qđ nō potuit hęc volūta manēre deo: et ideo ex inordinato appetitu prius potuit deū velle nō esse: et ita odire. 6. dist. scđi. q. 2. S.

Quādo cā est illimitata ex perfectione sua ad plures effectus i se ex se est determinatissima de terminatione excludēte contradictionez vel indifferentiā ad cōtradictoriā ad qđcūq; illorum pluriū. Probo qđ si eēt tñ illius esset determinata ad illud: sed qđ extēdit se etiā ad aliud causandū nihil diminuit de virtute sua respectu illius nec impedit determinationem sui respectu illius. 50. dist. quart. q. 3. j. A.

Quando cōceptus vltis abstrahitur a singulari: quanto ē vniuersalior: tanto difficilius pōt intellectus diu sistere in tali conceptu: qđ qñcūq; intelligimus vltē: phātasiamur eius singularē: et illud vltē diutius et facilius possumus intelligere qđ ē similius singulari relucēti in phantasmate. et qđ vltissima sunt remotiora ab ipso singulari: iō difficilius ē stare in pceptu illoz vltimi morū. Concipiendo igitur deum in conceptu vltimo: noli querere quid hoc est noli descendere in aliquē conceptum particulare: in quo ille vniuersalior saluat qui particularior propinquior est phantasmati: descendendo em̄ ad tales qui magis relucet in phātasmate occurrenti: statim amittitur illa serenitas veritatis. vel sinceritas veritatis: in qua intelligebat deus. qđ statim intelligit veritas p̄cta: qđ nō

speculationū

cōuenit deo: cui cōueniebat veritas in cōi concepta nō contra. 3. dist. primi. q. 3. R.

Quando deus affligit vt gñalis cā ad aliquē effectū causandū. si natura disponit non tñ miraculose cōferri: nec illud collatū dici esse supernaturale. s; magis naturale. vt p̄z de corpore organizato et infusione anime. 24. di. tertij. q. vnica. C.

Quādo deus p̄seruat creaturā. terminus illius cōseruationis non est aliqd nouū. s; idēz et fm idē esse quod p̄ius habuit. nō ergo requirit cōseruatio actio vel passio nouitatem in termino. 10. q. q. j. 2.

Quando dignior p̄sona satisfaccit p indigniori nō opz qđ in illo sit penaz satisfactio in quo alii delinquit: sed minor posset sufficere in digniori ad satisfaciendum. et ideo qđ r̄p̄s dignior persona fuit qđ Adam iō ipm non oportuit pati fm portionem superiorem volūtatis. sed suffiebat pati in appetitu sensitino inferiori: vñ passio in solo sensu christi satisfecit ad delendum peccatum Ade. 15. dist. tertij. q. vnica. j. Aa.

Qñ erat necessitas multiplicandi genus humanū ad cultūz diuinū puta qđ pauci erant cultores dei: necessitas fuit vt multiplicarent cultores dei quantum possent. qđ in sola successiōe eorum māsset fides et cultus diuinus. igitur tunc rōnabile fuit dispensare: vt vnus cōmutaret corpus suum pro pluribus corporibus mulierū ad maiore multiplicationē cultoz dei: que sine hoc nō fieret. sic autē fuit dispensatū vt p̄sumit de Abiaam et quē

esse rōnem inherētie inferioris. nunc autē esse idem aliqd qđ est homo: est inferius ad esse aliqd dictū de verborū similiter esse idē aliqd quod est deus est inferiorius ad esse aliqd dictum de homine: idē in quātum homo sit aliquid: nō tñ sequit̃. ergo in quantum homo est idē aliqd qđ est deus. Similiter ex alia parte: in quātum deus sit aliquid: non tñ in quātus deus est idē aliqd: quod est homo. 6. dist. tertij. q. 2. B.

Quāuis deus cōcauerit angelo species qđitarum non opz tñdī cere qđ cōmutauerit species omnīū singulariū intelligibiliū ab angelo: nō est est verisimile qđ possibile esset aliqd singulare fieri cuius nō posset angel⁹ habere distinctā notitiā tñ si mūdus duraret in infinitū sicut est possibile durare essent infinita singularia. quoz qđlibet posset angelus distincte cognoscere et tñ nō hēret simul infinitas spēs cōcreatas ergo posset spēm alīculū de nouo acq̃rere. Dato ē qđ tā spēs singulariū qđ qđita tum cōmunicauerit deus Intellectui angeli. adhuc tñ p illas nō pōt hēre oēs cognitionē sibi possibilem qz nō intuitiua ista enim nō pōt hēre p spēm obiecti q̃ manere potest obiecto absente hoc autē est cōtra rōnē cognitionis intuitiue qđ sit de re nō actualiter existēte: pñtialiter idē falsum est: qđ nihil pōt angelus cognoscere nisi p spēm innatā. et dato qđ esset vera adhuc posset esse locutio angeli de p̃teritis: quoz in complexoz hz species innatas qz iste spēs non essent sufficiētes cause cognoscendi cōplexio

nem unionis p̃tingētis de ipsīs extremis: qz talis p̃tingēs non cognoscit̃ esse vera ex terminis 9. dist. secundī. q. 2. f. B.

Quāuis essentia diuina sit ideterminata nō tñ ideterminatione q̃ est cū potētiālitatē quadā ad cōtradictoria q̃ est inspectiōis et isto mō materia est ideterminata ad formas et genus ad spēs. et de ista verū est qđ nō sufficit ad determinatā cognitionē. Sz alia est ideterminatio et illimitatio actiua et actualitatis et talis est sufficiētiā rōis causandi et cognoscēdi: sic essentia diuina est ideterminata ppter illimitationē sue pfectiōis illis aut ideterminatuz qđ ppter suā illimitationē est pfectius qđ determinatū determinatiōne opposita bene pōt esse rō determinate cognitionis sicut esset vnus tñ sic autē essentia diuina se habz ad oīa cognoscibilia. 50. dist. quartī. q. 3. ff.

Quāuis finis sit p̃ditio pncipalior: princens ad bonitatē actus nō tñ est sufficiētiā simplr loquēdo ē de bonitate meriti q̃ addit sup bonitatē morālē illa est pncipalr ex fine: qz supposita cōpleta bonitate morali supaddit bonitas meritoria ex relatiōe debita istius actus in finē: q̃ relatiō debita sit in quātū elicit a charitate et qđ ad hoc pñt auctoritates de fine exponi q. f. bonitas meritoria est ex fine. 40. dist. secundī. q. vnica. f. B.

Quāuis gratificare. i. gratū redēdere significet actiue nō tñ est agere sicut nec albedinē facere parietem albū est agere: sed in formare parietem. 26. dist. secundī. q. vnica. f. B.

Quāuis habitus p̃supposit⁹ sit

Scoticarum

speculationum

¶ cā supnaturali immediate: tñ iste positus in esse est cā naturalis. respectus sui actus: et act⁹ q̄ producit p̄ talē habitū nō est pprie supnaturalis: ita cñ uaturalr pōt ēē hīe ad actū suū forma q̄ supnaturalr pducit sicut se h̄z ad actū suū. forma q̄ est mere naturalis ita q̄ dīa in pductiōe formaz nō causato nec cōcludit distinctionē earum in cōparatione ad suos effectus. 17 dist. primi. q. 2. j. pp.

Quare aliqua entitas originatur in eētia cōcabilior aliqua incōcabilis huius nō est rō for malis alia nūq; hec entitas est hec illa entitas ē illa: hec entitas q; hec est incōcabilis illa q; illa est incōcabilis ita q; ista origari nō posset nisi incōcabilis formaliter oriret. nec illa nisi formaliter comunicabilis oriret. Ratio aut istius extrinseca quā si fundamēntalis vel originalis ē q; essentia est radicali infinita ex qua ori possunt intrinsece. non tñ pfectiōes simpliciter cōcabiles s; ēē proprietates psonales lōcābiles. q̄libet tñ qñ originat: originat in summa determinatione sibi possibili. 26. dist. in. primi. q. vnica. j. f.

Quāuis idē absolutū qd est potētia sit in p̄chilio nō tñ sub rōne potētie quātū ad actū notionalē est in utroq; q; non est sub rōne potētis ad illū actū: et potentia siue p̄ncipiū redit ordinem p̄loutatis ad terminū. 20. dist. primi. q. vnica. j. f.

Quāuis idētitas eiusdē suppositi ad se in creaturis sit refo rōnis tñ quātū ad fundamētū tñ nūq; est veraz pfecta idētitas nisi in deo tñ. nā sortis ad

se non est pfecta idētitas: q; rōnis tñ ita omnis talis est ens fm qd nec sortis ad platonē est pfecta idētitas q; nō fundat in pfecta vnitate hic aut p̄ris ad filiū idētitas ē pfecta q̄ntū ad fū damentum q; patris ad filium est pfecta vnitas. et perfecta realis idētitas q; realis distinctio ē sufficiens extremorum. 31. dist. primi. q. vnica. j. f.

Quāuis illuminatiōes sint ordiate nō tñ fm ordinē naturaz sed gratiaz: et primo huic ase xp̄i et ab hac illuminatur angelus. 14. dist. tertij. q. 2. p.

Quāuis in xp̄o sint due voluntates nō tñ duo volētes: q; concretum non numerat absq; numeratione suppositi: sicut p̄z de h̄ste duas scientias q; non dicitur duo scientes. ita in proposito si sint plura esse quorum vtrūq; erit esse simpliciter suppositi: nō sequitur suppositū esse duo entia 6. dist. tertij. q. 1. f.

Quāuis in nobis posset distingui volūtas vt est receptiua et vt est opatiua: vt pductiua ip̄a cñ ē pductiua actus: et ip̄a est qua habēs opat formā: volēdo ip̄a est receptiua volitiōis sue: tñ libertas videt eē quātū est opatiua in quātum. s. habens cā fo: malititer pōt ea tendere in obiectum. Ita igitur ponitur libertas in voluntate diuina per se: p̄mo in quātum est potentia operatiua licet ip̄a non sit receptiua nec productiua volitiōis sue. et tñ potest saluari in eo aliqua libertas in quātum productiua est. 13 cñ productio in esse existit non cōconitetur necessario opationē eius. quia operatio est in eternitate et productio esse existentie

Octaua

est in tpe. tñ opationem ei⁹ necessario ꝓcomitatur ꝓductio in esse volito. ⁊ tñcñ pōt potestas illavolūtatis diuine primo qđdem esse vt ꝓductiua sed fm qđ. f. in esse volito: ⁊ ista ꝓductio ꝓcomitatur eā vt opatiua. 39. dist. primi. q. 1. 2.

Quāuis intelligere pñs ꝓcedat velle. velle tñ patris ꝓcedit dicere: ita q ꝓrius ꝓr est ꝓfectus in se ⁊ beatus ꝓ intelligere et velle qđ ista alteri ꝓpone cōicet per ꝓductionem: qđ qđ nō ꝓuenit ei in primo instāti: quo est pater: nunc qđ ꝓuenit: cō q nulla ꝓfectio pōt sibi addi: ex ꝓductione cuiuscūq ꝓsone. qđ nulla ꝓsone hz nisi q est sibi cōsca tū ab illo velle: igit sicut itelligere ꝓcedit dicere: sic spirare se quibz dicere aliquo mō. f. ordine originis. 6. di. primi. q. vni. f. R.

Quāuis in ꝓtate volētis sit velle hoc vel illud. nō tñ est in ꝓtate eius qđ sit volendū: ⁊ marit me qđ sit summe volendū. hic em ꝓcedit oēm determinationē nē cuiuscūq volūtatis. ergo ad qđcūq cōparetur semp remanet illō ꝓpter se volendū. ⁊ hinc est q est huic volendū qđ huic volibile. 49. dist. quarti. q. 2. 5.

Quāuis ista sit aliquo mō ꝓbabilis. corruptio vni⁹ est gñatio alterius. q ꝓrāto verū est. qđ nullū agēs naturale ꝓ se intendit corrūpere aliqd. sz ꝓ accūs corrūpit illud qđ est incōpossibile gñatio qđ per se intēdit. tñ ex illo nō sequit ꝓperuitas generationis. qđ vltima corruptio pōt cōmitari vltimā gñationē: puta qđ oia mixta resoluentur in elemēta. ⁊ tñc erit status taz gñationis qđ corruptionis. 13. il

Section

la vltima corruptio nō sit amīhilatio qđ est ad materiāz ꝓhā tñ supponit cū ista ꝓpōne vni⁹ aliā ꝓpōitionē. f. q tale gñabile est iterū corruptibile. ⁊ q ei⁹ gñatio alteri⁹ sit corruptio: qđ nō est verū: sz arguendo in ꝓteritis opz accipe istā gñatio vni⁹ est corruptio alteri⁹. ⁊ ista non est ita vera ex ꝓ se intentione agētis naturalis sicut illa ꝓcedens. accidit em q gñans corrūpat ꝓpter incōpossibilitatez termini corrūpendi cū termino quē intēdit: qđ nō pōt ꝓducere formā quā intēdit: nisi in materia ꝓersistente: ⁊ illa materia ꝓexistens cōiter est sub forma in cōpossibili forme quā intēdit ⁊ iō opz ipm corrūpere cōpositū ꝓersistens: vt generet illud q intēdit. ⁊ dato q ex hoc sequeret q nulla eēt gñatio nisi qñ ꝓducit totum. nō opz tñ q ꝓars ei⁹ ꝓeristat sub forma incōpossibili. ⁊ iō talē ꝓductionē alicuius entis nō opz eē destructio: nē alicui⁹ alterius entis: sz tñ destructionē nihil siue non entis ꝓesse: ⁊ sic nō opz illā primā ꝓductionē ꝓcessisse aliā: qđ terminus a quo huic ꝓductionis nō fuit terminus ad quē alteri⁹ ꝓductionis: qđ nihil nulla ꝓductio eē ꝓducebat. 1. di. scđi. q. 3. 2.

Quāuis malū in Adā fuent cā malū: tñ nō fuit cā ꝓfirmationis in malo in ꝓle. qđ tñc vnusquisq natus fuisset obstinat⁹ in malo. ergo sicut nec iustitia cā ꝓfirmationis iustitie fuisset in ꝓle. 20. di. scđi. q. 1. f. 5.

Quāuis metaphysicus cognoscēs distincte quid sit lineā totius ꝓfectus cognosceret ali qđ ꝓncipiū lineāti de lineā

vel de toto: q̄ geometria tm̄ cō
fufe cognoscēs lineā: vel totū:
tñ geometre est illa ppositio
immediata p se nota nec pbat
per istā metaphysici: s; ex pce-
ptu p̄fuso terminorū fit comple-
tio euidēter h̄a. s; tñ metaphy-
sicus eandē p se notā pfectius
cognoscit: et hoc magis eēt eui-
dēs: si tm̄ per diuersa motiua:
vel media cognoscere lineā a
diuersis: et eque distictē ex pte
obiecti: s; nō eque clare. et pro-
pter hoc. principii immediatū
de lineā. pōt eē euidens intelle-
ctui noto a lineā: clarior euidēs
intellectui moto a p̄bo adnotitiā
linee. sicut lineā clarior videt. tñ
principii vno mō cognitū non
demonstrat se alio mō notū. sed
vtrorū mō est p se notū. s; clarior
sic. vel sic. 4. q. plo. j. E

Quāuis morale et veniale sint
eiusdē rōnis in genere nature
vel forte in malitia mouēt ut ge-
nus virtutis distinguat grati-
tū p̄m nō. n. idē est eē virtuo-
sum vel vitiosum moralit̄ iustū
et peccatorē theologicē. immo
q̄vis vitiosus est iustior et ma-
gis virtuosus magis peccator.
sed tñ non sunt ista eiusdē ge-
neris vel rōnis in rōne offense
diuine. et iō nec vniformiter re-
mittunt. 2. i. dist. quartū. q. 1. j. h

Quāuis obiectū distinctū specie
cludat distinctionē actū sp̄m nō
q̄de formalit̄. qz obm nō ē sofa
alicui actū s; cālit qz cā essentia
liter p̄uor necessario requisita in
q̄tum distincta cludit distin-
ctionem in causato. non tñ vni-
tas obiecti specifica cludit vni-
tatē actus specificē. qz idem ob-
iectum est obiectum oīs intelle-
ctus beati et etiā omnis volun-

tatis beate. nec tamen volitio
est eiusdē speciei cum intelle-
ctione. possunt enim isti actus
formaliter distingui. licet non
habeant obiecta formalit̄ distin-
cta et p̄t etiā distingui causat̄
aliunde q̄ ab obiectis. qz ab ip-
sis potētis tanq̄ a causis suis
essentialibus. et ita dato qz ab
obiecto indistincto fm̄ speciez
haberent indistinctionē. tñ ab
alia cā p̄tali distinguerent spe-
cie. nec p̄hs. 2. de anima. dicit qz
actus h̄t vnitatē ab vnitatē ob-
iecti. sed distinctionē. et hoc nisi
esset aliq̄ obiectū ita adequa-
tum actui qd nō excederet nec
posset excedi sicut est respectu
actus sui. 14. dist. tertij. q. 2. j. E

Quāuis p̄m sit avolūtate crea-
ta. nō tñ est a deo qz deus non
p̄m̄o deficit. s; q̄tum est ex pte
sui oīno nō deficit. s; tñ est de-
fectus in actione ppter defice-
re cāe sc̄e in agendo. nec etiā
pōt deus p̄m̄o deficere. ita qd
defectus in effectū sit p̄m̄. qz
si ip̄e p̄m̄o nō ageret. carentia
rectitudinis in actu non eēt de-
bita. 37. dist. sc̄bi. q. vnica. j. Ha

Quāuis p̄hs distinguat in f̄dis
camentis substantiā p̄m̄ā a se-
cūda tñ ad ppositū essentia di-
uina h̄z rōnem vtriusq̄ substā-
tie q̄tum ad aliquid. substātie
q̄de sc̄e quo ad hoc qz ip̄a est
cōis. nō tñ quo ad hoc qz ip̄a sit
vniversalis. hoc est diuinitatis
v̄ plurificabilis. est est cōis cō
munitate reali fm̄ d̄m̄. c. 4.
ibi est cōitas substātie non so-
lū rōnis sicut est in natura crea-
ta. h̄z aut rōnem substantie p̄l-
me q̄tum ad hoc qz est eē hoc
sive singulare. qz essentia de se
est h̄c. non dico quo ad hoc qz

Octaua

est esse incōicabile. q. hoc esset imperfectionis. non restat aut alia rō substantie qualitercūq; acceptē in diuinis querendavlt tra rōnem essentie nisi rō incōicabilitatis. ista aut in diuinis nō pōt esse p se rō substantie q̄ tū ad cōem opinionē fm quaz loqmur cōiter in istis gōnibus qm nō mouet s hoc qd ad hoc q. qd est ibi nō tm substantia: s3 et ad se cōicabile ē. 3. q. q. Q.

Quāuis p aliquā appropuatio nē bonitas sit fundamētū finis tm diuinitas est radicale. 7 pūmū fundamētū ipsius. bñ aut sequit si nō est finisvltimus q nō est bonū: q. 7 si nullū est pfectū bonū: nullū est bonū: nullū aut bonū est simplr pfectuz: qd ordinat ad aliud (q. q. est tale h3 bonitatē diminutā. Si ergo qdlibet ordinat ad aliud nihil est bonū nō op3 aut bonitate3 esse ppriaz rōnē finis: s3 eēntia magis erit ppria 7 fundamēta lis rō. 3. q. plo. J. U.

Quāuis p idēitatē refo nes trā seant in essentia siue substantia: tm nō ita sicut p̄dicata essentia lia: q. oia essentialia. magis dicūt pfectiones simplr q̄ditatiuas rō aut psonalis nō dicit pfectionē q̄ditatiuā. 7 iō oia eēntialia magis reducunt ad vnū modū p̄dicandi inter se: q. psonalia reducunt ad vnū modū p̄dicandi cū eis. Et fm hoc p̄h̄t dī a duo modi p̄dicandi manere i diuinis: nō tm pp̄t modos p̄ci p̄iedi ip̄a p̄dicata: s3 aliquo mō pp̄t realitatē eoz: que p̄dicant de psonis. 8. di. primi. q. 4. Bb.

Quāuis psona diuina rōne eēntie p̄tineat virtualr q̄cūq; en t̄itatē creatā. tm nō v̄t virtualr

Seccio

3tinere rōne pp̄letatis psona lis aliquā entitatē creatā. q. pa ri rōne 3tineret quālibet. 7 ita pp̄ietas psonalis esset forma liter infinita. 19. q. q. J. Q.

Quāuis sacerdos p̄ferendo se: melib3a plures hostias p̄secret sit. tm sunt ibi plures p̄secratio nes passue. 7 etiā possēt conce di q. essent plures eucharistie sicut plures hostie. sit pluravi na p̄secrata sicut plura vina. 6. di. quarti. q. 2. W.

Quāuis sint due p̄tes imaginis ex pte intellectus 7 vna ex pte volūtatis hoc nō est. q. intell̄s duplici actu elicitō attingat ob iectū volūtatis. memoria em̄ 7 si h̄eat actionē de gñe actiōis. nō tm h3 actionē de gñe quali tatis qua attingat deū sed sola intelligētia h3 huius actionem que ē opatio circa tale obiectū 7 p tanto in intellectu est rō pa rētis cui competit actio de gñe actiōis 7 p̄duci que duo repre sentant in diuinis patrē 7 filiū in volūtate aut non est talis rō originādi naturalr s3 libere. et inq̄tum h3 rōnem originantis pōt poni voluntatē p̄currere cū memoria sicut dictū est di. 3. p̄i mi. li. q. vlti. Dico igit breuiter q̄isti habitus nō corrident p̄ti bus imaginis. sed tm sunt due potētie quarū est attingere deū immediate p̄ actus elicitos. ta les aut sunt intellectus. q. vt in distinctus p vnū actū elicitū immediate attingit deū credē do. 7 volūtas vt h̄is rōnē affe ctionis iustitie 7 cōmodi aman do 7 sperādo. 26. dist. tertij. q. vnica. J. A.

Quāuis subiectū sustētet pp̄rie accidēs. nō tm h3 p̄mutatē effi

Scoticarum

speculationū

ciētie respectu eius. nec aliquā
causalitatē in q̄tū p̄cise susten-
tificat illud. 1. di. tertij. q. 4. f. A
Quāuis verū sit deū cōicasse an
gelo spēs omniū quiditarum.
tū si nō essent ille spēs cōicate
siue p̄create. nō esset incōueni-
ens angelos acq̄rere illas. q̄ il-
lud q̄ est p̄fectionis in inferio-
ri intellectu nō est negandū ab
intellectu superiori & p̄fectiori.
p̄fectionis aut in intellectu nō
ē q̄ h̄eat aliqd quo actiue pos-
sit acq̄rere spēs omniū q̄ditarū
ita q̄ 13 posse recipere tales spēs
sit in p̄fectionis. tū actiue posse
eas acq̄rere p̄fectionis est sup-
plētis in p̄fectionē. qualis sunt
cōiter p̄fectiones creaturarum
9. dist. scōl. q. 2. f. A

Quāuis vnitas totius quanti ex
ptibus sit. p̄tinuitas ptis cū pte
tū vnitas siue idētitas ptis ad
seipam nō est p̄tinuitas eius ad
aliā ptem. si ergo interruptio po-
nat nō p̄tinuitatē posterioris
ad prius nō sequit q̄ tollat idē-
titatē illi ad seipam. 43. dist.
quarti. q. 1. f. D

Quāuis idē. & diuersum que cō-
sequunt aliqd in q̄tū qd fun-
dent in substantia. & equale in
vnitate q̄tū stricte accepte
& ille in vnitate qualitatis. tū
alio mō accipiēdo in omni ḡne
inuenit q̄ accipiēdo rē illi
generis p̄cisiuissimē & inuenit qua-
le accipiēdo formā in illo ḡne i
rōne forme inuenit q̄tū vlr-
tuat & sic in omni ḡne inuenit
idē sile & equale. hoc mō. n. p̄t
h̄ites rēones vnus speciei di-
ci siles fm vnitatē vni rēonis
sicut h̄ites vnā formam substā-
tialē fm spēm. p̄t dici siles fm
substantia. 3. 6. dist. in. quarti. q.

10. f. D

Quāuis vtraq̄ istaz specierum
intermediarū tam. s. fortitudo
q̄ temperantia possint subdiui-
di. tū in connumeratōne virtu-
tū cardinaliū remanēt. indiuise
fm hoc sgit in cōnumeratōne
oluiū virtutū sunt tres theolo-
gice & quatuor cardinales. De
theologicis habet ab apostolo
1. Corin. 13. De moralibz Sap.
8. Ille numerus septēnarius sim-
plicit̄ p̄ficiat viatorē. ita q̄ fm
gradus istaz in spē sua est ip̄e
p̄fectus. fm enim q̄ iste sunt in-
tensiores & remissiores. fm hoc
est magis vel minus p̄fectus. &
si sunt intēssimē q̄tū p̄t eē
iuvia. est homo simplr p̄fect⁹
q̄tū potest esse iuvia non cu-
rando modo de ista p̄fectione
que habetur p̄ virtutes specu-
latiū acq̄sitas. que pri⁹ ex-
cluse sunt. per istas quippe se-
ptem virtutes intelligendo de
eis & de speciebus earum ne-
cessarijs de quibus postea dice-
tur si sunt in se perfectissimē est
homo simplr perfectissimus. et
circa deum in se. & circa omnia
alia a deo vt intelligibilia ratio-
ne practica. & vt appetibilia vel
sibi vel alteri. & hoc in ordine
ad se in que possunt virtutes
acq̄sitate ex se. vel in ordine ad
finem vltimū in quem pos-
sunt virtutes acq̄sitate cu3 cha-
ritate. 34. distinctione. tertij. q.
vnica. 3

Quāuis viri & mulieres in nume-
ro saluandorum tunc fuissent
equales tamen nunc in parti-
patōnem glorię sunt inequa-
les numero quia aliqua p̄sona
est mortua mulier. que tamen
resurget vir. Et videtur q̄ illud

pro:
babitr
intelli
ge.

decēs sit: qz ille sexus nō reqrit
nisi pp impfectionē. Jō nō opz
istā personā resurgere in illo se
xu: qz tūc oīs imperfectio tollet
excepta beata hōgine q̄ gaudiū
immensum ⁊ gloriā habebit ex
sexu illo muliebū pp spālez rō =
nem. 20. dist. scōi. q. 2. J. B.

Quācūq; causalitatē tribuimus
speciei vel partialē actiūz: vel
tm rōnem p̄sentantis obiectūz
istam pfectionē eodē mō habes
ret si esset separata: sicut si con
iuncta. vñ q̄ si separata eēt p̄s
intellectui: nō per inherētiāz:
s3 p simplicē p̄ficiāz posset eodē
mō sufficere ad causandū intel
lectionēz in intellectu: sicut qñ
inheret: ⁊ hoc pcedo. qz dixi su
pra q̄ intell̄s nihil pfectionis
pertinētis ad ip̄m recipit a sp̄e
vt informāte: s3 tñmō opz sp̄ez
vt aliā causāz partialē. effectus
cōcurrere cum intellectu: s3 q̄
aliqñ cā partialis alteri coinhe
reat. hoc est oīno accidētale: qz
eque p̄fecte posset causare effe
ctum sine inherētia pp ordinē
essentialē. s. subordinatiōis vir
tutis actiue ad virtutē actiūā:
cui accidit ordo subiecti ⁊ acci
dētis: ⁊ ita breuiter dico q̄ cha
ritas in prima imediate causa
bit intellectionēz intuitiūā sui
in intellectu: ⁊ tñ non erit p̄s
intellectui inherendo s3 volun
tati: ⁊ tñ ista p̄sentia sufficit ad
hoc q̄ ipsayt causa partialis cō
currat cūz aliā causa. 12. distin.
quarti. q. 3. J. ff.

Quādiu aliq̄s h3 vsuz liberi ar
bitriū pōt peccare peccato inte
riou l3 nō exteriori salrē cōpla
cendo in peccatis iam prius cō
missis. ⁊ ita pōt peccatū tūc di
mittere p displicentiā de eis: l3

necesse sit non peccare peccato
exteriori: s3 etiā istud intantum
pōt esse si sibi p tunc volūtariū
vt habeat tunc voluntatez q̄ si
posz tūc peccare pctō exteriori
fugeret hoc oīno: ⁊ nō tñ displic
entiā: sed aliā penitentiā exte
riorēz h̄fe de peccatis prius cō
missis salrēz in voto si superui
uat. 20. di. quarti. q. vnica. B.

Quācūq; passiōē ad formam
substātie: vel quātitatis: vel q̄
litis rectperet idem corpus a
duobus agētibus sibi in isto eo
dem vbi appoximatis: ⁊ illam
⁊ nō aliā reciperet ab eisdem
sibi in diuersis locis vel vbi ap
proximatis. Exēplum. si hic cir
ca lignū appoximētur ignis ⁊
aqua qualez transmutatiōē fa
ciēt circa illud lignū in hoc vbi
eandē ⁊ nō aliā facient circa
idem lignū si habeat duovbi. ⁊
in vno appoximet sibi ignis ⁊
in alio aqua. 10. q. q. R.

Quādiu manet quantitas satis
facile est fm cōem opi. saluare
passūz respectu agētis natura
lis: ⁊ hoc bñ possibile ē respectu
qualitatz p̄uarum. qz non oīs
alteratio inter p̄ia reqrit quā
titatē mutari. ⁊ tñ in tali altera
tione ad qualitātē cum qua nō
posset stare sp̄s panis definit
eē eucharistia. qz deus instituit
nō conseruare eucharistiā hoc
est accidētia sine subiecto: in q̄
bus sit corpus xp̄i nisi quandū
manēt ibi qualitates nate p̄fi
cere substātiās iam p̄uersas. q̄
simplr saluat eucharistiā posse
definere esse actione agētis na
turalis: nec ibi est aliq̄ miracu
lum nouū: qz eadē volūtate an
tiqua qua deus voluit euchi
ristiā esse in ecclesia. voluit etiā

Scoticarū

illam nō manere nisi quandiu qualitates apte nate perficere substantias iam conuersas manent. 12. dist. quart. q. 5. B.

Quando accidēs est habens gradus et pueniens subiecto et non determinat subiectū ad aliquē gradum certū habendū non vñ quare non possit sibi quicunq; gradus inesse. qz nō inuenitur cōtradictio. et vñcūq; nō inuenitur pdictio illud ponit absolutē possibile. 11. di. tertij. q. 1. j. f.

Quādo accidēs inest substantie sunt ibi due habitudines: vna forme ad informabile. et illi⁹ extremū ē suba vt receptiua talis forme. et vt potētiā salte potēntialitate sūm qd. Alia ē habitudo accētis vt depēdētis ad substantiā vt ad quā depēdet. et illi⁹ extremū est substantia vt essentialit̄ pōt accētē naturalit̄ posteriori. prima habitudo non pōt esse alicui⁹ nature ad hūm: qz illa req̄reret impfectionē in hūbo. qz aliquā potentialitatem. Scōa pōt eē. qz illa nō requirit in verbo: nisi p se; prioritatem q nō repugnat sibi respectu cuiuscūq; nature create. 19. q. q. n.

Quāq; ex charitate siue ex contēplatiōe dei statim inest q̄si quedam detestatio peccati. et sequit̄ tristitia maxima: nullo adhuc posito actu iustitie respectu illius iustitie: quāq; aut p̄lo inest actus iustitie et intensus in se: et tñ cause p̄ime. s. intell̄s in cōsiderādo et volūtas in detestādo nō efficaciter mouent ex illo imperio iustitie. forte qz carēt habitibus q̄ essent principia perfectionis in actibus suis. Et lz iste inoueant quāq;: nō tñ sequit̄ tristitia. qd̄ etsi posset esse p̄ mul

speculationū

tas causas: p̄ hoc est quāq;. qz sicut intell̄s cōformat̄ parti sensitiue in nobis ē ita et appetitus intellectui⁹ appetitui sensitiui⁹ q̄tuz ad faciliter cōdelectari et tristari. Cuius q̄ appetitus sensitiuus nō est natus tristari vel dolere eius volūtas nō faciliter tristatur. 14. di. quart. q. 2. S.

Quādoq; accipit experientia de cōclusionē: puta qz luna frequēter eclipsat̄. et tñ supposita cōclusionē: qz ita ē inquiri cā talis cōclusionis p viā diuisionis: et quāq; deuēnit ex cōclusionē experta ad p̄ncipia nota ex terminis. et tunc ex tali p̄ncipio noto ex terminis pōt cōclusio. prius tñ p experientia nota: certius cognosci q̄ in p̄mo gñe cognitionis: qz vt deducta ex p̄ncipio p se noto. sicut illud ē per se notū: qz opacū interpositū inter luminosū vñ et p̄spicū impedit luminis multiplicatiōē ad tale p̄spicū. et si inuentū fuerit p diuisionē: qz terra est tale corpus interpositū inter solē et lunam sciet certissime demonstratiōe p̄ qd̄: et nō tñ p experientiam: sicut sciebat̄ illa cōclusio ante inuentionē p̄ncipij. Quāq; aut̄ est experientia de p̄ncipio: ita qz nō p̄tingit amplius p viā diuisionis vlteri⁹ inuenire p̄ncipij notū ex terminis: lz statim aliquo vero vt in pluribus cuius extrema expertū est frequenter vñri. puta qz herba talis sp̄ei ē calida: nec inueniunt aliq̄s mediū aliud prius: p qd̄ demonstratur passio de subiecto p̄ qd̄: lz statim in isto: sicut in p̄lo noto p̄ experientia tunc lz incertitudo et fallibilitas remoneant p illam p̄positionē effectui vt in pluribus

bus alicuius cause non libere est naturalis effectus eius: tñ iste ē vltimus gradus cognitionis sciētificę et forte ibi nō hñ necessaria cognitio actualis vniūis extrinsecus: s; aptitudinalis. si enī passio eēt res alia absoluta a subiecto posset sine dīctiōe separari a subiecto. et expertus nō hñet cognitionē q; ita ē. s; q; aptū natū ē ita esse. 3. di. primi. q. 4. f. 1. Et Quādo actus repugnat actui l; possibilitas ad illū actū stet cū illo et magis cū possibilitate ad illū tñ possibilitas ad istū non stat cū necessitate illius: q; si ille est necessarius iste ē impossibilis q; repugnās necessario est impossibile. 49. di. quarti. q. 13. 2. Qñcunq; aliqua sunt simul quo cūq; ē vñ prius et reliquū. falsa est: nisi intelligat de similitudine eiusdē rōnis cū illa prius et posterioritate. sicut ista ē falsa: si alq; sunt simul tpe: quicqd est prius natura vno et reliquo. S; ista ē vera: si ista sunt simul tpe quicqd est prius tpe vno et altero. 28. dist. primi. q. 3. f. 2. Quādo aliqd est de se esse: et non tñ capax illius esse: tñ etiā est de se hñs quālibet conditione; necessario requisitā ad esse. ens autē vt puenit deo. s. ens p essentialitatem ē ipm esse infinitū: et nō aliqd: cui tñ cōuenit ipm esse: et iō ex se est hoc: et ex se infinitū: vt quasi per prius intelligat ali quo mō infinitas ē modus entitatis p essentialitatem: q; ipm intelligatur esse hoc: et iō nō opz querere: quō hoc ens sit infinitum: quasi p prius cōueniat sibi singularitas q; infinitas. et ita est vñter in his q; possunt esse entia p essentialitatem: nō per participatio-

nem. tale primo determinat ex se: vt sit tale per essentialitatem: et vt sit infinitū tale. et vt sit hoc de se. 8. dist. primi. q. 3. f. 1. Bb.

Quādo aliqua reminiscit opz q; habeat aliqd apud se manens per qd illud ē sciāt cuius prius meminit et post oblitus est. vt argumentū pcedit de seruo fugitiuo. Istud autē manens nō pot poni in parte sensitua: q; illud est deletū: saltē nō remanet pfecte nec sufficiēter ad actū recordandi. s; pbabile est q; illud sit spēs in intellectu manēs pfecte: et sic recuperata specie i memoua sensitua que aliquāter decidit per collationē ad speciē intelligibīlē manēte cognoscitur illud obiectū recordatur ē illud qd fuit prius memorialiter notum: sic igitur quantū ad pmutatē vel radicē seu sufficiētiā ex se ad actū nō solum est memoria in parte intellectua: s; in sensitua etiā in nobis. 45. dist. quarti. q. 3. f. 1. Dp.

Quando angelus peccauit scō peccato adhuc fuit in via: et per pñs qñ peccauit scō peccato potuit penitere de primo peccato: et ita primū peccatū ex se nō fuit irremediabile: quia si penitus inuenisset veniā et misericordiam. tñ ex quo in illo peccato deuenit ad terminū oīa peccata etus facta sunt irremediabilia. omne enī peccatū alicuius peccatoris perdurans vsq; ad terminū vie est irremediabile et qualiter ista irremediabilitas sit tñ ex lege dei nulli habenti gratiā cū fuerit in termino dicitur. dist. 7. nego igit q; assumit ibi tñ esse vñ peccatū. vñ inuenit malitia demonis ab inmode

Scoticarū

Tatō amore sui: qđ non erat maximuz peccatūz consumeatur in odio dei: qđ est maximū peccatūz qđ sequebat̃ et hoc: qđ nō potuit h̃re volūta manēte deo: et ideo ex inordinato appetitu prius potuit deū velle nō esse: et ita odire. 6. dist. scđi. q. 2. 5.

Quādo cā est illimitata ex perfectione sua ad plures effectus i se ex se est determinatissima de terminatione excludēte p̃tradictionez vel indifferentiā ad cōtradictoria ad qđcūq; illorum pluriū. probō qđ si eēt tñ illius esset determinata ad illud: sed qđ extēdit se etiā ad aliud causandū nihil diminuit de virtute sua respectu illius nec impedit determinationem sui respectu illius. 50. dist. quart. q. 3. 1. A.

Quando cōceptus vltis abstrahitur a singulari: quanto ē vniuersalior: tanto difficilior: pōt intellectus diu sistere in tali conceptu: qđ qñcūq; intelligimus vltē: phātasiamur eius singularē: et illud vltē diutius et facilius possumus intelligere qđ ē similis singulari relucēt in phantasmate. et qđ vltissima sunt remotiora ab ipso singulari: iō difficilius ē stare in pceptu illoz vltissimi morū. Concipiendo ḡ deum in conceptu vltissimo: noli querere quid. hoc est noli descendere in aliquē conceptum particularē: in quo ille vniuersalior saluat qui particularior propinquior est phantasmati: descendendo em̃ ad tales qui magis relucet in phātasmatē occurrenti: statim amittitur illa serenitas veritatis. vel sinceritas veritatis: in qua intelligebat deus. qđ statim intelligit veritas p̃cta: qđ nō

speculationū

cōuenit deo: cui cōueniebat veritas in cōi concepta nō contra. 3. dist. prim. q. 3. R.

Quando deus assistit vt gñalis cā ad aliquē effectū causandū. si natura disponit non ē miraculose cōferri: nec illud collatū dicif esse supernaturale. 13. magis naturale. vt p̃tz de corpore organizato et infusione anime. 24. di. tertij. q. vnica. C.

Quādo deus p̃ternat creaturā. terminus illius cōseruationis non est aliqd nouū. 13. idēz et fm̃ idē esse quod prius habuit. nō ergo requirit cōseruatio actio vel passio nouitatem in termino. 10. q. q. 1. 2.

Quando dignior p̃sona satisfaccit p̃ indigniori nō opz qđ in illo sit penaz satisfactio in quo alio delinquit: sed minor posset sufficere in digniori ad satisfaciendum. et ideo qđ x̃ps dignior persona fuit qđ Adam iō ipm̃ non oportuit pati fm̃ portionem superiorē volūtatis. sed sufficiebat pati in appetitu sensitivo inferiori: vñ passio in solo sensu christi satisfecit ad delendum peccatum Ade. 15. dist. tertij. q. vnica. 1. Aa.

Qñ erat necessitas multiplicādi genus humanū ad cultuz diuinum puta qđ pauci erant cultores dei: necessitas fuit vt multiplicarent cultores dei quantuz possent. qđ in sola successiōe eorum māsit fideaz cultus diuinus. ḡ p̃ tunc rōnabile fuit dispensare: vt vnus cōmutaret corpus suum pro pluribus corporibus mulierū ad maiore multiplicātionē cultoz dei: que sine hoc nō fieret. sic autē fuit dispensatū vt p̃sumit de Abraam et quē

Octaua

sectio

bisdam alijs patribus. 33. dist.
quart. q. 1. C

Qñ forma pducit simul cū susce-
ptiuo nō est pprie mutatio ad
illā formā. qī susceptiuum non
prius fuit sub priuatione. q̄ for-
ma nec prius fuit aptum natū
hīc formā q̄ habearcā. sed tñ
est mutatio ad susceptiuū eius
cūm igit alia intellectiua indu-
cat sū cū eē corpis ē in nobis.
ad alaz pprie nō est mutatio
s3 tñ ad esse corpis organici et
illius mutationis subiectū est
materia que fuit subforma san-
guinis. 2. dist. tertij. q. 3. E

Qñ in creaturis. aliqd p̄tinet p
idēitatem siue vltime plura.
non est hoc ex p̄fectione illius
p̄tenti. sed ex p̄fectione p̄tinen-
tis. sicut si alia intellectiua fm
aliquos p̄tineat aīam vegeta-
tiua et formā substantie. nō est
hoc ex p̄fectione forme substan-
tic. qī ipā nō p̄tinet oēs formas
alias. s3 ex p̄fectione ale intelle-
ctiue. sicut si hoc eis p̄tineat q̄li-
bet passionē entis. vt veritatē et
bonitatem et unitatem. nō est tñ
ista p̄tinentia ex p̄fectione p̄ten-
ti. s3 ex p̄fectione p̄tineris. quē
admodū et in diuinis q̄ refo sit
eadē fundamētō nō est ex p̄fe-
ctōe rekonis q̄ si ipā p̄tineat eēn-
tiā p̄ idēitates. s3 ex infinitate
formali eēntie p̄pter quā ipā
h3 in se rekonem per idēitates
1. dist. scđi. q. 4. O

Qñ intelligit aliqua realitas cū
mō intrinseco suo. ille p̄ceptus
nō est ita simplr simplex. quin
possit p̄cipi illa realitas absq̄
mō illo. s3 tūc est p̄ceptus imp̄fe-
ctus illi rei pōt ēt p̄cipi sub illo
mō tūc ē p̄ceptus p̄fectus illi
rei. Exemplū si ēēt albedo sub

decimo gradu intētionis. q̄tū-
cūq̄ esset simplex oīno in re.
posset tñ p̄cipi sub rōne albedi-
nis tāte. et tūc p̄fecte p̄ciperetur
p̄ceptu adequato illi rei. vt pos-
set p̄cipi p̄cise sub rōne albedi-
nis. et tūc p̄ciperet p̄ceptu im-
perfecto et deficiente a p̄fectio-
ne rei. p̄ceptus aut̄ imp̄fectus
posset ēē cōis illi albedini et ali-
q̄ et p̄ceptus p̄fectus propri-
ū ēēt. requirit igit distinctio iter ill-
a quo accipit p̄ceptus cōis et il-
lud a quo accipit p̄ceptus pro-
prius non vt distinctio realita-
tis et realitatis. s3 vt distinctio
realitatis et modi proprii et in-
trinseci eiusdē. q̄ distinctio sus-
ficit ad habendū p̄fectum p̄ce-
ptum vel imp̄fectū de eodez
quorū imp̄fectus sit cōis. et p̄fe-
ctus sit propri-
us. s3 p̄ceptus gene-
ris et dīe req̄runt distinctionē
realitatū nō tñ eiusdē realitat-
is p̄fecte et imp̄fecte p̄cepte. Istō
p̄t sic declarari. si ponam⁹ ali-
quē intellm p̄fecte moueri a co-
lore ad intelligēdū realitatē co-
loris et realitatē dīe. q̄tūcūq̄
hēat p̄fectū p̄ceptū adequatū
p̄me realitati si tñ h3 i hoc p̄ce-
ptū realitatis a quo accipit dif-
ferentia. nec ecōuerso. s3 h3 ibi
duo obiecta formalia. que na-
ta sunt terminare p̄ceptus pro-
prios distinctos. Si aut̄ tñ ēēt
distinctio in re sicut realitatis et
sui modi intrinseci. nō posset in-
tellect⁹ hīc propriū p̄ceptū illi
realitatis. et nō hīc p̄ceptū illi
modi intrinseci rei. salte vt mo-
di. sub quo p̄ciperet. s3 ille mo-
dus nō p̄ciperet. sicut de singu-
laritate p̄cepta. et mō sub quo
dī p̄cipi. vt p3 alibi. Et in illo
perfecto cōceptu haberet vñ
obiectū

Scoticarū

obiectū adequatū illi. scz rem sub mō. 8. dist. primi. q. 3. f. 7.
 Quādo obiectū nō est debite ap-
 proximātū nō mouet ad cogno-
 scendū se sub pfectissima rōne:
 sz sub alia imperfecta. et tunc in
 intellectu sequens sensum talis
 obiecti opz: qd sit talis obiecti
 vltis cuius sensus erat sub rōne
 singularis: sz qd obiectū est in
 debita pportione: vt possit mo-
 uere sensū sub rōne sua. ppria
 et perfecta: tūc intellectus sequens
 sensum talez hz notitiam talis
 nature prius sub rōne specifica
 confuse sz sub rōne generis con-
 fuse. Non qd rō realis imperfe-
 ctior: a qua sumit genus sit rō
 mouendi. qd plus distat et per-
 fectior: a qua sumit differentia
 sit ratio mouendi qd minus di-
 stat: imo ratio actiua efficacior:
 est ratio agendi a distantiori.
 Sz forma specifica est imperfe-
 ctior: ratio assimilāda a magna
 distantia et est rō perfectior: assi-
 milādi a distantia pportionas-
 ta. 3. dist. primi. q. 2. f. 6.

Quando opposita comparātur
 ad idem fm ordinez nature: nō
 simul ambo insunt sz tm altez
 inest. reliquum aut qd dicitur prius
 natura nō inest: qd in eodez in-
 stanti oppositū inest. sz dicitur prius
 natura. qd tunc inesset quantū
 est ex parte subiecti: nisi aliqd
 extrinsecū impediret. Exemplū
 si materia comparat ad formā
 et ad puationē prius naturā
 est materia nō habēs formā sz
 habens: nō qd in illo instanti in
 quo hz formā realiter non ha-
 beat eam. qd tunc cōtradictoria
 essent simul. sz qd tunc materia
 quantū ex se dimissa sibi nō ha-
 beret formā si aliud habens nō

speculationū

daret. Similiter subiectum est
 prius naturalitv troqz opposito
 qd prius naturalitv est vnumqz:
 sz illud qd est in se sz sit vel nō
 sit aliquid: qd est sub aliquo: et
 ita licz materia prius naturalitv
 sit priuata sz formata: nō tamē
 sequit qd ipsa aliqd sit non sub
 forma. Similitz prius natura
 materia sit aliqd in se sz priua-
 ta vel formata: non tm sequit qd
 ipsa aliqd sit in se: ita qd nec sub
 priuatione nec sub forma. quia
 hoc mō non est aliud esse prius
 nisi qd fm ppriam rōnem eius:
 qua dicitur prius neutrum illorū in-
 cludit. 3. dist. tertiū. q. 1. f. 8.

Quando ordo nature ē inter po-
 stuum sicut inter subiectum et
 accidēs materiā et formā: qd est
 prius natura pōt esse prius in
 essendo. sz qd est tm inter oppo-
 sita priuatione prius itas p cōpa-
 rationē ad tertiū non est nisi qd
 hoc inesset si aliud nō impediret.
 vel est prius in intellectu. qd
 scz istud prius intelligit vt prius
 3. dist. tertiū. q. 1. f. 8.

Quādo pfectio actus a duobz. s.
 a potētia et obiecto qd variat p
 priā rōne istorū vel alteri⁹ eorū in
 se vel cōiūctiōe euz reliqz cā: vel
 fm approximationē ad reliquā
 cāz qd min⁹ pfecte agūt cāe par-
 tiales respectu effect⁹ qd nō sūt
 sufficiēter approximate et cōiū-
 cte variabilē tūc pfectio huius
 actus. 31. dist. tertiū. q. vnica. f. 8.
 Quando res nō est: non est idēti-
 tas eius realis: sed tūc si est in
 intellectu est idētitas vt est ob-
 iectum intellectū et necessaria
 fm quid: quia in tali esse extre-
 ma nō possunt ēē sine idētate
 tamen illa potest non esse sicut
 extrema possunt nō esse inelle

Octaua

cta.igit. ppositio ē necessaria i intellectu nro fm qd qz imutabilis in falsam. s3 simplr necessaria nō nisi in intellectu diuino. Sicut nec extrema hñt idētitatem simplr necessario in ali quo esse nisi in illo eē intellectu 3. dist. pñm. q. 4. 21

Quando spēs gignit ab aliquo sicut a totali causa representat ipsum sub illa ratione sub qua gignitur loquendo de rōne gignēdi: et etiā representat ipsum cōcomitanter sub rōne gignētis: aut salte non sub rōne opposita rationi gignētis: et ideo species in sensu nō representat obiectum sub rōne vniuersalis que est conditio opposita rōni gignētis singularis. 3. distinc. pñm. q. 6. 3.

Quando voluntas ex libertate sua absq3 passione in appetitu sensituiuo et errore in rōne peccat: ibi est plenissima rō peccati: qz nihil aliud a voluntate allciēs eaz ad malū s3 ex pura libertate sine alia occasione extrinseca eligit sibi malum velle nō tñ ex malitia ita qz volūtas sic peccans tendat in malū inquantū malū. 43. di. scōi. q. 2. 25

Quādo sunt aliqua duo eque uolūtatē ordinabilia ad aliquē finē: et ex parte sui hñt rōne illā pproximā sunt volēda ab aliqua uolūtatē volūtas preacceptas vnū illoz alteri ad illū finē peccat fm acceptationē psonarū: talis est aut ois volūtas creata qz respectu illius bonitas amabilis est rō recte amādi: non sic volūtas increata respectu alicuius boni alterius ab essentia sua. nullum enim aliud bonum (qz bonus) ideo amatur ab illa

sectio

voluntate: s3 econuerso. et ideo non potest acceptare personas qz nō est in eis bonitas: que sit sibi ratio amandi. 41. dist. pñm. q. vnica. 7. 2.

Quando sunt aliqua duo estrema opposita: quāto aliquid recedit ab vno oppositorū: tanto accedit ad aliud modo actualissimam rationē practici h3 cōsideratio: que nata est immediate esse conformis formalr practici eliciēde: et quanto aliqd magis recedit ab isto: tanto magis accedit ad speculatiuū: et ideo habitus vniuersalis: qui non est immediate natus esse conformis practici eliciēde: potest dici speculatiuus respectu alicuius habitus: qui immediate natus est esse conformis practici eliciēde. Ita pōt dici ars speculatiua respectu habitus expti: qz ars tāq3 vñor habitus nō est ita immediate directiua: sicut apparet pñm in primo meta. Artifex frequēter errabit: expertus aut non ita errabit. Ita potest distingui medicina in speculatiua: que. s. est de vniuersaliouibus causis curia: que cognitio est remotior a practici elicienda: et in practica que est de particularibus et pñm pñmioribus practici et immediatius conformibus practici: pñm finē veritatē illa vñor (qz est in comparatione di speculatiua) ē simpliciter practica: qz virtualiter includit illam particularē scilicet maliter conformem practici. 4. q. prolo. 2e.

Quā sunt alique potētie ordinate naturalitas potētie superioris est maior q3 potētie inferioris. vt pz de sensu tacto qz naturalr fm pñmiaz inclinationē delectatē

In sensibili vel tangibili. et sicut gustus qui tamen beatis non habet huiusmodi actus ut gustandi et comedendi: nec tamen sunt ibi violenter sine actibus suis: quia sequuntur inclinationem appetitus superioris vel voluntatis. sic est et cum graue ascendit ne fiat vacuus. et est sicut imago in modo ita in minori. unde naturalius est corpus perfectius ab anima: et quod fiat perfectius perfectibile eius: et quod moueat motu perpetuo a se: quod quod moueat motu proprio ad centrum. et ideo secundum inclinationem nature su perious quiesceret naturaliter: sed secundum quod immaturatur. 49. dist. quarta. q. 14. l. 2

Quod subiectum respectu predicati non habet unum preceptum sed dupliciter includit operis rationes illius subiecti esse in se vera: et non includere repugnantiam alioquin si ad verificationem preponis sufficeret predicatum esse de intellectu subiecti non requireret quod ratio subiecti includentis duos preceptus esset in se vera: tunc esset hec vera: maius deo est: quia est de intellectu subiecti sed quia hoc subiectum maius deo includit in se repugnantiam ideo non est verum de aliquo: nec aliquid de ipso. igitur operis quod ratio subiecti non habetis preceptum unum sit haec in se antequam verificetur de aliquo vel aliquid de ipso et si sit impossibile sit haec: aliquid impossibile verificatur de eo: si cum ratio huiusmodi subiecti maius deo est impossibile sit vera: ideo impossibile verificatur de aliquo vel aliquid de ipso. et si possibile sit actu actu. cum igitur hoc nomen prepositum significet superpositum existens in duabus naturis. in triduo non existebat in natura humana tota: quauis partes nature essent sibi vnite. ideo hec propositio

Christus fuit homo in triduo: est falsa: quia ratio subiecti per tunc erat in se falsa: et ideo non potest habere verificari de eo ut hec sit vera. Christus est homo: quia ratio subiecti. scilicet christi non fuit in se vera quia non includebat subiecti significatum. 22. dist. inc. tertium. q. vnica. infra. 20

Quando unum generatur et aliud corrumpitur: tunc percurrunt ibi continetur due mutationes: et quatuor termini: due solum due priuationes: tamen circumscribitur altera mutatione et terminis eius: nihil minus est reliqua mutatio. 27. dist. primi. q. 3. C

Quantitas et maius vel minus in quantitate non loquendo de respectu quem importat maius: sed de absoluto quod supponit tanquam primum fundamentum non sunt eorum termini distincti: nec eo modo quo operis subiecti motus distinguuntur termino Et ideo concedo quod non transmutatur aliqua forma alicuius generis ad magis et minus in tra genus: sed tota forma que est maior siue in quantitate siue in alitate ubi non dicitur ens per accidens: est terminus a quo: et tota forma que est minor est terminus ad quem vel e conuerso. et tamen illa tota forma que est maior potuit esse illa res que est minor sicut aliquid eius. 12. dist. inc. quartum. q. 4. l. 3

Quantitas separata non habet aliquem modum positivum substantie sed tamen negativum. istud. scilicet non inesse actu subiecto. sed iste modus negativus non sufficit ad hoc ut possit esse subiectum magis quam prius. imo cuius potuit prius esse tunc dicitur subiectum eius precise potest esse nunc: potest tamen concedi illa propositio quod alicuius transmutatur

Octaua

uolū pōt quāritas eē subiectū
 s; nō trāsmutatio ad substantiā
 q; ibi requir q; subiectū sit pnci
 pium substantie composite. vt
 materia. 12. dist. quarti. q. 6. 15.
 Quāritatē posita terminū bñ se
 quit equalitas vel lequalitas q
 dicit respectū intrinsecus adue
 niētē s; nō necessariō sequit ali
 qd respectū extrinsec^o adueniēs
 talis est p̄mēsuratio vt hic loqui
 mur vel magis pprie coextētio
 nā si loquar de cōmēsuratiōe
 fm equalitatē vel lequalitatem
 q; hoc sit maius vel min^o istā
 cōcedo in pposito q; corp^o xpī
 est maius hostia s; nō istā cōmē
 suratiōē q; d; pprie coextētio q
 pprie dicit simultatē p̄ris cum
 parte. 10. dist. quarti. q. 1. f. p.
 Quāritas virtualis nō puenit nisi
 entitati qditate vt. f. dist. quif
 ab entitate h̄ypostatizat p p̄ris
 nec finitas nec infinitas. Ista au
 tem entitas l; sit in se quodā mō
 quiditātua in vt est talis est tñ
 h̄ypostatiza. f. q. q. Cc.
 Quāto aliqua sunt magis distin
 ctar diuersa formalit^r rāto sunt
 magis disposita ad faciēdū p se
 vnum: q; in illa p̄stitutiōe nō re
 quirit similitudo in natura sed
 ppositio pueniens q; pōt esse in
 ter pmo diuersa. Dico igit q; nō
 est p̄tradictio q; materia sit ter
 minus creatiōis r̄ps ppositit q;
 ip̄a habeat aliqd esse cū sit ali
 qua essentia. q; em̄ aliqua essen
 tia sit extra eam suā. r q; nō ha
 beat aliqd esse: quo sit essentia
 est m̄p̄i contradictio. 12. distin.
 secundū. q. 1. f.
 Quārtū ad gloriā psequēdā r ad
 gratiā habēdā nō est distinctio
 in lege xpī inter feminā r mascu
 lum: q; tantā gratiā haberetā

Sectio

tam gloriā attingere pōt illa si
 cut iste s; quārtū ad gradū excel
 lentē habēdū in ecclesia bñ de
 cet esse distinctionem inter virū
 et mulierem in lege xpī: q; hoc
 consonat legi nature. 25. distin.
 quarti. q. 2. f.

Quārtūcūq; aliqua p impossibi
 le separant: si eis separatū aliqd
 cōpetat vñ nō alteri hoc nō p̄
 esse nisi p aliquā distinctionē for
 malem rōnis istius a rōne illi
 8. dist. primi. q. 4. p.

Quārtūcūq; aliqua sint correlati
 ua tñ circa extrema sunt duo ac
 tus intellectus sicut p̄ris de acci
 dente r subiecto q; em̄ intelligit
 accidēs nō ppter hoc intelligit
 subiectū eandē intellectuōē l;
 actus cōparādi sit vnus. 43. di.
 secundū. q. 1. f. 13.

Quārtūcūq; obiecta distinguan
 tur p̄rio penes necessariū r p̄m
 genū vel penes eternū vel tpale
 si tñ rñ illo ppositū accipit p̄n
 cipū cognoscēdi alterū talis di
 stictio obiectoꝝ nō requir disti
 ctionē potētiā. Sic autē est de
 obiectis portiōis superioris rō
 nis r inferioris. 24. dist. secundū
 q. vnica. f. f.

Quārtūcūq; iste p̄fectiōes sint
 vnitue in essentia ex quo tñ nō
 sunt qditate idē essentie non
 sequit: in abstracto q; hoc sit il
 lud sicut alia est de rōne qdita
 tua hostia tñ non sequit q; vnū
 abstractue p̄dicet de alio. hec
 em̄ est falsa humanitas est ala
 litas. Accipiedo autē p̄cretine sic
 vnum p̄dicat de alio: vt homo
 est alia sic ē potest dici q; intel
 lectuum est volūtiū. 16. dist.
 secundū. q. vnica. f. o.

Quārtūcūq; angeli sint p̄ntes
 vel vnus p̄p̄nquior alius remō

Scoticarū

tior sicut memoria nō gigneret in intelligentia. Michaelis nisi ex imperio voluntatisue ita nō gignit in intellectu nūc et non in alterius nisi ex determinatio ne ipsius loquentis. 9. dist. secū dī. q. 2. f. 3.

Quare ppositū est p se nūc nō est reddēda alia cā. nisi qz hz tales formas qua est p se enā: iō p se vñ et ita de pposito nō est alia cā reddēdarō sicut enā p se potest esse simplex et ppositū sic nec repugnat sue p se passiōi. s. vñ tati qz sit simplervel composita 12. dist. secūdi. q. 1. f. C.

Quare sit sic institutū qz baptisᵐ fiat in aqua sunt aperte pgruē tie. qz aqua est frigida fluida lu cida nece. Maria et cōis hē oēs p pūetates pueniūt illi humori in quo dī fieri baptisᵐus qz est ad repumēdū estū pcupiscētie; ab flectendū rigore inobedientie. ad illustrādū claritatez fidei: ad introducēdū in viā salutis et hoc est cōe oibus: sicut lex ista. cuius hoc sacramētū est institū tiū cōis est omnibus ad salutē 3. dist. quartī. q. 3. C.

Quatuor pditiones attribuiᵐ habētī habitū pmo qz opat de lectabilr facilliter: expedite p pō te. 17. dist. primi. q. 2. B.

Quēcūqz differentia indiuidua lis vel gradus additus qditari non est nata esse pars quidita tis. 17. dist. iuncione. primi. q. 3. infra. f. f.

Quēcūqz entitas signata in re vel est formatr absolutāvel for maliter ad alterū: qz bene possi bile ē ab aliqbz abstrahipceptū indifferentē nec absolutum nec relatiuum et tñ qd cūqz signatū existēs extra aliam necessario et

speculationū

determinate est hoc vel illud ita qz indifferentia pceptus abstrahibi lis a pluribus non pcludit idif ferentiā singularis existētis ad hoc vel illud. 4. q. q. f.

Quēcūqz pinent in scriptura p tpe pro quo sunt obseruādati non sunt nota ex terminis nec demonstrabilia ex talibus notis nec statim psona talibus veris euidenter sunt mere de iure po sitiuo diuino cuiusmodi sunt oēs cerimonie iudeoz p tpe il lius legis et xpianoz pro tpe le gis nostre nec em est notum ex terminis nec demonstratu: nec euidenter consonum talibus qz deus sit colendus in immolatio nibus bestiarum veteris legēz hoc pro quocūqz tpe: nec qz sit colendus in cerimoniis nostris puta in oblatione eucharistie vel cantu psalmodum: licet ista sic sint consona legi nature qz non repugnent. 17. dist. iunc. quart. q. vñica. B.

Quēcūqz naturaptingēter respi cit quālibet formā alicuius ge neris simpliciter se hz contingē ter ad totum genus. Intellico em simpliciter quasi non est ne cessario ex causa intrinseca: hic videt satis manifesta. qz si esset vna naturata causa intrinseca determinaret sibi tale genuone cessario determinaret sibi aliquā species illius generis. qz vna na tura non hz intrinsece ad oppo sita disiuncta necessitatez quin habeat necessitatez ad aliquod vñ illoz et per hoc solū infan tia que posset fieri sic. qz nume rus est parvel impar necessario nec tñ necessario alterū illoz in stat em de aliquo cōi respectu passionis disiuncte. sed qdlibet

Ius di
uinum
positū

speciale necessario se hz ad alterum sicut ad genus nec ista ista etia est ad ppositum q: hic non est aliqd subiectu qd ptingenter se habeat ad quacuncq formam totius generis. Et si istes q: superficies necessario est colorata et ptingenter se hz ad quiclibet colorem no est instatia q: hec non est necessitas ad intra: no em posset inueniri intrinseca ro p qua esset traditio ex pte supficii si eet sine colore sicut cotigenta est respectu cuiuscunq coloris. 10. dist. quarti. q. 1. R.

Quociens potetia passiuu in spe est ad perfectione tota eandez in specie absolute in quocunq indiuiduo ppter dispositionez: sicut puta propter merita vt disposta sic potest esse inequalis respectu perfectionis in diuersis indiuiduis in eadem specie 10. dist. quarti. q. 3. D.

Quociens potetia est extesa p accidens ceteris partibus maior est et efficacior in maiori magnitudine hz no sit maior. i. formalr intensior q: purus ignis pot plus habere ite siue de calore q: magnus si sit multuz rarus et alius densus. 8. dist. primi. q. 1. E.

Quociens qditas in abstracto pertinet ad quodcunq genus habet creaturam pro superiori denominatione: sicut et hoc quod est esse effectum sed non omne coneretur cuiuscunq generis hz creatu pro superiori sed tñ illis coactis cuius principium esse est esse illius denominationis. i. cuius principium esse est creatum. 11. dist. tertij. q. 1. R.

Quociens separari pnt in esse pot deus separare in fieri et o virtutes quatu est ex se no necessario

connectunt in infusione sed ex liberalitate diuina pnectunt: q: deus totu holem pficit: ita q: si cut corporaliter nullu sanauit nisi si pfecte ita et spualiter non sanauit hoiez nisi pfecte sanat. Persecta aut sanitas est si quatu ad intellectus hz fidem et quatu ad voluntatem speim et charitatem 36. dist. tertij. q. vnica. R.

Quociens sunt pors essentialr ipso vbi vniformiter insunt corpori quauis habent diuersa vbi nec variabunt variato ipso vbi. q: v: ro posterius vel simul natura variabunt finvarietatez ipsius vbi. hoc pz q: pus essentialiter non variat ppter variatione posterioris. sed posterius benenariat ad varietate prioris q: etia sunt simul natura cu aliquo varian cu illo scda propositio est Sicut passum existens in vno vbi reciperet formam a duobus agentibus sibi ibide approximatis. sic ipm in duobus locis existens patiet ab eisde sibi in illis duobus vbi approximatis hoc itel ligo de passione que est ad formam absolutam. hoc pz q: ad hoc q: patiens patiat ab agente recipiendo ista formam non opz nisi q: sit in potetia passiuu: et agens habeat formam actiuam sint debite approximata: siue in hoc vbi siue in illo sit approximatio nihil differt quantum ad actionem que est ad formam absolutam sed passio posita in duobus vbi ipsum habet eadem potentiaz passiuam ad formam absolutam et actiuum hz eadem potetia actiuam eodem modo potest approximari sibi vt est in isto vbi sicut in alio ergo eodem mo patiet quatu ad oem formam absolutam a quo

Dotri
na sin-
gulari

Scoticarum

speculationum

cumq; actiuo sibi apporimato
 siue i istovbi siue in alio sicut si
 tm esset in vnorbz esset agens
 sibi apporimatu. Addidi autē
 fm formā absolutā qz non opz
 q cadē patrie loquēdo de respe
 ctis q sunt simul natura cu3vbi
 vel posteriora qz illa possunt va
 rian sicut vbi ex pma ppositio
 ne veritatē ibi etiā posset pce
 di ista scōa ppositio vt patebit
 in respōdendo ad instantias in
 spāli. tertia ppositio est. Sicut
 corpus in vnorbz existens se ha
 beret in rōne actiuī ad diuersa
 sibi apporimata in illo vbi sic
 ipsum vt existēs in duobus vbi
 se h3 ad eadē sibi in illis vbi ap
 proximata hoc pz ex pbatōne
 pcedētis. 10. dist. quarti. q. 2. 3.

Quaecunq; virtus inclināt ad cō
 placēdum in bono honesto incli
 nat et ad detestādum z ad displicē
 dū de malo inhonesto op
 posito. vt pote castitas de ali
 quo inordinato cōtra castitatem
 inclināt ad displicentiā z humi
 litas de actu inordinato super
 bier sic de ceteris qlibet th incli
 nās ad talem displicentiā est
 virtus appetitiua qz nihil est p
 cipium odiendi sicut nec aman
 di nisi virtus appetitiua. 14. di
 stin. quarti. q. 2. 3.

Quedā est datio non liberalis ex
 pectās redditionez futurā que
 dam est exigēs dationez presen
 tem cōcomitatē q pprie pmu
 ratio est. pma bene tenet et si
 postea nō sequat redditiō expe
 ctata qz in pſenti fit trāslatio so
 lum sub spe redditiōis future se
 cunda nūq; est nisi sit statim
 redditio pcomitās: qz tractus
 computatiu* est p diuisionē nō
 expſsa pditione. th vniuersaliter

ex natura tractus subintelle
 ctus tractus pditionatus nō est
 nō stāte conditione. 30. distinc.
 quarti. q. 1. 2.

Quedā pditiones in diuīs sunt
 vere non solū in pcreto: 13 et in
 abstracto q nō sunt oppositi de
 opposito qdā vere in cōcreto 13
 non in abstracto: qz non loqu
 mur de illis q; neutro mō sunt
 vere vbi. s. extrema sunt opposi
 ta. qz nec pater est filius nec p
 nitas est filiatio. Vbi autē extre
 ma nō sunt opposita sed pposi
 bilita in eodē supposito ibi semp
 ad min* est pdictio vera in cō
 creto: sicut p est spirans p est
 ingenuus nō aut in abstracto.
 sic pñitas est spiratio z th hec ē
 vera. deitas est paternitas dei
 tas est spiratio hoc nō est nisi qz
 diuinitas est formaliter infini
 ta nō autem pñitas nec spratio.
 et ideo abstrahendo a supposi
 to deitatem cum semp maneat
 in ipsa ratio infinitatio semper
 maneat ratio identitatis simpli
 citer ad paternitatem z ad spira
 tiōem tiō manet rō veritatis af
 firmatiue pditionis in abstra
 cto sed pñitatem q non est for
 maliter infinita abstrahendo a
 supposito nō manet ratio iden
 titatis eius ad spirationez acti
 uā que etiā nō est infinita: qz neu
 trum extremū fm propriā rōnē
 sui h3 infinitatem z ideo 13 hec
 sit vera. pater spirat. quia eidē
 supposito conuenit vt rumq; ta
 men abstractione ab illo suppo
 sito facta qz neutrum eorum est
 infinitum nō est vera pdictio
 in abstracto pñitas est spiratio
 per oppositum p similitudo ratio
 est. quandoquēq; aliquod essen
 tiale predicatur de aliquo essen

Predi
 catio
 condic
 nis.

Octaua

trialiuel psonale de essentialiuel
eēntiale de psonali: vt pote hec
est vera. sapientia est paterni-
tas. sapientia est spiratio ⁊ econ-
uerso: qz abstrahēdo a supposi-
to adhuc manet alterꝝ extremū
infinitū. f. sapientia. ⁊ iō remanet
adhuc rō idētitatis extremi ad
extremū facta tali abstractione
⁊ p p̄his rō veritatis in p̄dicatio-
ne affirmatiua. patet ergo ge-
neralr ista. pposiō q nūq̄ est
negāda p̄dicatio in diuinis per
idētitatē abstracti de abstracto
nisi qz neutruz extremū est for-
maliter infinitū: sicut hec est ne-
ganda. paternitas est spiratio.

f. q. q. p.

Quedā sunt ita simplr de substā-
tia fideiq: oēs etiam simplices
post t̄ps aliquātulum vsus rō-
nis tenent ista explicite credere
sicut sunt articuli de incarnatione:
vt x̄ps est natus ⁊ mortuus
de quo sunt solennitates spe-
ciales in ecclia: ⁊ quos pōt po-
pulus concipere: qz sunt de x̄po
hoīe. Alia sunt explicite requi-
sita de substātia fidei obseruan-
da a maioribꝝ ecclie: vt pote q
deus est trinus ⁊ h̄mōi p̄tinen-
tia sp̄salia ⁊ imaginabilia. ⁊ il-
la distinctio pōt haberi ab Au-
gu. 14. de tri. c. f. Alia sunt que
nec necessario sunt explicite cre-
dēda ab istis: nec ab illis: qz nō
adhuc illoꝝ veritas est declara-
ta ⁊ determinata p ecclēsiā cu-
iusmodi sunt multe p̄clusiones
necessario cluse in articulis cre-
ditis: s; aq̄s sunt p ecclēsiā de-
clarate ⁊ explicate nō opz quē-
cunq̄ eas credere. opz tñ circa
eas sōbrie opinari: vt. f. homo
sit paratus eas tenere p tpe. p
quo veritas fuerit declarata.

Seccio

hoc mō dico q baptismū eē sa-
cramētū noue legis necessariū
ad salutē statim erat de verita-
te fidei xp̄iane: qz xp̄s h̄bitū
est in euāgelis. s; q ab hereti-
co poterat pferri non sic statim
xp̄ssum fuit: immo nec tpe Cy-
prianideclaratū ppter qd circa
illā veritatē baptismi declaran-
dā multū laborauit Augu. in li-
bris suis: vt de vnico baptismo.
⁊ ⁊ donatistas. vñ si Cyprianus
ita sensit. f. apud hereticos nō
esse baptismū: q tñ promptus
esset sentire alio circa hoc: qd ec-
clesia determinauit in nullo er-
rauit: nisi forte veniatr peccan-
do: qz nimis asseruit illō ad qd
nec auctoritatē nec rōnē cogen-
tē habuit. f. dist. quarti. q. 1. C.
Quedā sunt reſones scōi modi
incōpossibiles in eodē supposi-
to. que. f. dñt ordinē essentialē
vel ordinē originis: quedā autē
eiusdē modi nō sunt incōpossi-
biles: que. f. dñt accidentalē or-
dinē: vt mouēs ⁊ motū. nō em̄
depēdet motū a mouēte: nisi p
accidēs: quo. f. ad illū actū quē
recipit ab eo. f. moueret iō lꝝo
lūtas possit mouere se: nullum
tñ idem suppositū pōt pduce-
re se. ⁊ iō reſones pducētis ⁊
pducti sufficienter distinguunt
realr supposita. 26. dist. primi.
q. vnica. f. dñd

Quelibet cognitio scientifica re-
spectu sui obiecti est eque cer-
ta fm pportionē: qz vtraq̄ res
soluit in sua principiā imedia-
ta. s; nō eque certa fm p̄tiritatē
qz hec sunt cognoscibilia certio-
ra illis: sicut obiecta de quibus
ponit p̄hs scientias practicas
sunt minus p̄fecte cognoscibi-
lia i se: q̄ de q̄bus ponit aliquā

Scoticarum

speculationū

speculatiua: iō aliqua speculatiua fm pñm ponit certior omni practica fm qñtatem. nos aut ponimus cognoscibile opabile: hoc est attingibile p opationem que est vere praxis: in se esse maxime cognoscibile. et iō ponim sciam de ipso: nec fm qñtate certitudinis: sicut nec fm pportionē ab aliqua alia excedi. 4. q. plo. 1. Cc

Quelibet creatura pter cām cognitionis sue: que est essentia diuina: h3 aliā cām illius cognitionis. i. essentia ppulam: que nata est gignere notitiā sui. nūqñ tñ p motionē suā ita pfecte cognoscit res: sicut p essentia diuinā. non igit sequit: ab effectu ad cām arguēdo. si pfectissime pfectissime. ergo si simplr: simpliciter: qz illud qd pfectissime sumptū pōt esse cā pñsa pfectissime in gñe. sumptuz tñ simplr nō est cā pñsa effectus in genere. 3. dis. primi. q. 2. J. U

Quelibet essentia creata: in qñtū talis essentia creata. est fm determinatū exemplar. i. iō quelibet repñtat deū sub rōne vestigiū. natura aut intellectalis. in qñtum h3 in se essentia vnam et opationes multas. inter quas est ordo originis. repñtat trinitatē rōne omnīū istoz pcurrentium in tali natura. ita q natura intellectalis nō eodē mō est vestigiū et imago. 3. dis. primi. q. 5. J2

Quelibet essentia creata. in qñtū hec essentia pducta fm talem ideā. nō repñtat deū sub rōne trini. i. sub rōne vni. qz nō causat nec ideā a deo sub rōe tri. sed sub rōne vni. i. tñ aliqua natura rōne essentie sue. et mul

torum pcurrentium in ea. tanqñ vñ totū aggregatū pōt esse repñtatiuum trinitatis et eorū que apprehendunt in trinitate tale qd est mens accepta in fecit opibus suis. qz ibi est vñtas et distinctio et ordo originis. tale aut etiā qñtum ad talē pcursum nihil est. qd sit inferius mēte. sicut patuit in pte sensitua. 3. dis. primi. q. 9. J2

Quelibet opatio sensitua ē primo cōpositū ex materia forma sicut ppriū receptiui. sicut p3 in principio de sensuz sensato. nō est ipa ala est immediate receptua vñsionis. sed ipm organū qd est cōpositū ex ala et determinata pte corpous est prima rō recipiēdi visionē nec est ala nec aliquid ale. nec illa forma mixtionis que est in determinata pte corpis. i. 3 forma toti9 organi eo mō quo humanitas est forma totius hōis est prima rō recipiēdi visionē. Et hoc p3 q si organū dicat illa pars totius alalis in qua tanqñ in pximo receptiuo recipit sensatio. organū dicit esse aliqd ppositū ex alavt est principū talis operationis ex pte corpis sic mixta et tñ p3 quare oculi cecus non nisi fm qd. qz nō est nisi altera pars cōpositi qd natū esset dici oculus carēs alia pte qua pplete oculus est oculus. 9. q. q. J2

Quelibet psona sicut ē creatrix sic est artifex. et cū sit simplex in qua nō differt pñs et illd qd habet. quilibet est ars. et ars eque pñcularis et eque actualis, tñ a ppropriate sñbum b3 ars sicut sapia siue notitia pñtato. qz ex modo sue pñssionis cōpetit sibi q sit notitia actualis proce

dens de memoria paterna de
claras omne intelligibile qđ in
memoria illa p̄inetur. hoc p̄
p̄ Aug. 7. de tri. c. 1. ita d̄r filius
sapiētia patris. quēadmodū d̄r
lumē p̄is: et quātr hoc sit statiz
subdit. i. quēadmodū lumē de
lumine: vtrūq; idē lumē. sicut
intelligi sapiētia de sapiētia et
vtrāq; vna sapientia. consilr dī
eo ars de arte et vtrāq; vna ars
8. q. q. 11

Quelibet potētia apprehēsiua:
vt apprehensiuā est: in poten-
tia ad apprehēdere p̄mo p̄i-
mitate p̄fectionis: l3 nō p̄mo
p̄mitate ḡnationis: et qñq; p̄i-
mo p̄mitate ḡnationis: qñ. scz
obiectū in se est p̄is tali poten-
tie: vt actu cognoscibile ab ea:
tūc em̄ nō opz añ actum in po-
tētia aliqd aliud fieri: in quo ip-
sum obiectū sit p̄is. sz p̄imum
q; sit ab eo est actus: qñ aūt ob-
iectū nō est natū in se esse p̄is
sub rōne act⁹ cognoscibilis a
tali potētia: tūc quelibet poten-
tia apprehēsiua est in potentia
ad apprehēsiōem et ad illud:
in quo cognoscibile erit p̄is: et
p̄ius ordine originis est in po-
tētia ad habendū istā p̄is: l3 qđ
ad habendū actū: z ita est in co-
gnitiōe sensibiliū: sensibilia em̄
nō sunt nata in se esse p̄is: in-
tellectui sub rōne act⁹ intelli-
gibiliū: sz em̄ in specie intelli-
bili p̄is sic ē p̄is et hoc qđ
ad itellectionē abstractiua: de
qua est sermo in p̄posito. et lō
potētia apprehensiuā respectu
taliū est in potētia ad duplicēz
actū: et ab agēte app̄oximato
p̄ius ordine originis recipiet
priorē actū qđ posteriorē: nec tñ
intelligo ita istos actus ēē ordi-

natos: q; prior sit rō rectplendi
respectu posterioris: sicut. s. sup
fices est rō recipiēdi albedinē
tūc em̄ intellect⁹ respectu nul-
lius intelligibilis recipi posset
actū scđm qđ est intellectio: nisi
p̄ius haberet actū p̄imum: vt
speciē eiusdē obiecti: sz intelli-
go q; intellect⁹ de se est rō ime-
diata recipiēdi vtrūq; actū. ip̄i
actus tñ inter se sunt ordinati:
qđ obiectū nō est natuz ēē p̄is
in se: q; tūc opz p̄ius naturalr
esse illū actū: quo obiectum est
p̄is vt intelligibile: qđ illū qđ eli-
citur c̄ca obiectū intelligibile
vt p̄is. 3. dist. p̄imi. q. 6. f. 1. 1. 1.

Quelibet substantia eiusdē sp̄ci p̄-
cedit qualitatē quālz: eo mō qđ
substantia fm totū genus suum
p̄cedit qualitatē fm genus suū
s. diffinitioē cognitiōis tpe hoc
est separabilitate q̄tum in se ē
et sic tripl̄ substantia genitū p̄ce-
dit qualitatē generātis. l3 non
tpe. i. tpali vel actuali duratiōe
extra cām. 1. dī. quartū. q. 1. f. 31.

Quelibet h̄tus cognitiua h3 suā
pp̄iam appetitiuā. nec pot p̄-
fecte plungi cū cōuenienti nisi
fm vtrāq; cōiungat. et p̄pter p̄-
p̄inquitatē accipiunt tanq̄ vna
potētia. sunt em̄ inseparabili-
iuncta qđ opatio et delectatio
quas p̄is. 10. cth. dicit nō posse
abinuicē separari. et lō nō viden-
tur eadē. vñ tales p̄dicatōes
sunt causales. vt sit sensus dele-
ctatio est iunctio cuiuslibet vir-
tutis cū suo p̄ueniēti. q; causat
ex obiecto p̄uenienti sensui. 15.
dī. tertij. q. vnica. f. 1. 1. 1.

Quicūq; accepisset iustitiā ori-
nalē in se format⁹ vel volūta-
tē sequente fuisset debito: p se
pro ora sua postcritate p qu

Scoticarū

accepisset virtualiter. et ita, si Adā non peccasset sed cayn. tñ filiū cayn hñssent pñm originale nō ab adā s; cayn. nūc aut nullus accepit formaliter nisi adā. et iō oēs alij habuerūt eandē rōnez debiti habēdi iustitiā. et eandē rōnē carētie ipsi. q; p actū alterius. et iō mō a nullo parēte pñmo hñtur ita. vt p ipm possit intēdi. sicut nec p ipm posset p se causari. 3. dñ. scđi. q. vñic. 20

Quicqd est extra rōnē p se ipso nature specificē. et nō est per se pñs naturā illā est tali nature accēs. et hoc mō quicqd ponit indiuiduās est accēs. nō tñ est pñe accidens sicut alij intelli gunt. 3. dñ. scđi. q. 4. 1. 0

Quicqd est naturalr mouēs Intellectū nñm p statu isto siue Intellectus agēs. siue phāstasma. siue spēs rei intelligibilis. h; p effectu adequato cāre in nobis pceptū illius qđitatis. et eoz qđ tñent l tali qđitate cēntialr vel virtualiter. 8. dñ. scđi. pñm. q. 3. 1. f

Quicqd est potēs agere ē aliqđ ens hñs actū pñmū. et pñor est ibi fm naturā rō act? pñm fm se qđ in cōparatione ad actum scđm. cui pōt esse pñcipiū. ita qđ i; illud quo tale ens est pñcipiū actus scđi nō sit aliqđ a natura sua nō tñ pma entitas sua est natura sua. vt est pñcipiū talis actus scđi. s; natura sua. vt in se est hec. et ita pñā dñstin cio entis nō est p naturā suā; inqñtum est pñcipiū talis opatiōis. s; p naturā suā. vt hec natura. i; p idētatē ipā sit pñcipiū talis actus secundi. 1. dñ. scđi. q. 6. B

Quicqd generat ipāvolūto. ge=

speculationū

rat naturalr. vñ habit? appetit? tui hñute actus appetit? ita generant naturalr et eis. sicut habitus intellectui generant naturalr ex intellectiōib;. 13. dñ. pñm. q. vñica. 19

Quicqd h; ordinē ad aliqd h; silem ordinē ad qđlib; aliqđ ad qđ ill; h; ordinē talē. ista pñō est vera in ordine essentiali nō intelligēdo pditionē spālez ordinis ita mediatiōnē l mediatiōnē pñinquitatē vel remotiōnē. 19. dñ. pñm. q. 2. 3

Quicq; intell? nō pōt habere aliquā cognitionē dictatiuā de operādo naturalr pñorē dictatē illā praxim quā respicit talis cognitio. nec pōt hñe cognitio nē pñcipiōz ex qđbus lferat talē cognitionē dictatiuā operādoz. nec pōt hñe cognitionē qđitatiuā terminōz in qđbus includunt talia pñcipia. talis intellectus nō videt pōt habere cognitionē practicā pñpñssime sumptam fm illas duas pñdones pñdictas. sc; cōformitatem ad obiectum et pñoritatem. sed intellectus diuinus cōparando cognitionē eius ad actūvolūtatē eius. non prehabet cognitionem dictatiuā aliquā b ali quo faciendo. nec cognitionem alicuius pñcipi; nec quiditati uā termini scđudentē pñcipiū practicū. et iō nō h; aliquā cognitionē pñformem. et tali praxi pñorē. q; si añ actū voluntatis diuine posset intellectus diuinus aliquā talē cognitionē habere haberet eam mere naturaliter et necessario. quia omnis cognitio pñcedens ibi actū voluntatis est mere naturalis. et per essentiam vt ipfa est

patio mere naturalis intelligē-
di. & necessitate ergo cognosce-
ret hoc eē faciendū. & tūc volun-
tas: cui offert nō possz nō velle
istud qz tūc posset eē nō recta.
qz volūtas potēs discordare a
rōne practica pōt eē nō recta &
necessitate. ergo volūtas diuina
vellet hoc operandū. & per p̄ns
ola qz qua ratione esset de vno
eadē ratione & de alio. 38. dist.
primi. q. vnica. 25.

Quicquid intellectus causat sine
actiōe obiecti circa obiectū p̄ci-
se: hoc est virtute p̄p̄ia intelle-
ctus. & hoc loquēdo de obiecto
vt habet esse cognitū in intelle-
ctu p̄cise. & de intellectu vt cōsi-
derāss est. illud est p̄cise relatio
rōnis. 2. dist. primi. q. 7. 58.

Quicquid nō pōt fieri a deo in vno
die. qz includit cōtradictionez
hoc nō posset fieri infinito t̄re-
rito si fuisset p̄pter eādē rōnez
in ista eū die instantia infinita
ista: imo in vna hora vni diei: in
quā q̄lz posset creare animā. si
cut. i vno die totū t̄p̄is instanti si
eēt: nō em̄ opz eū descre a die
in diez vt creet vnā animā post
alias. et ita si infinitis instātib⁹
huius diei. nō pōt creare infini-
tas alas. qz hoc nō est factibile:
nec in infinitis dieb⁹ totius pre-
teriti posset infinitas alas crea-
se: et si dicas instantia hui⁹ diei
nō fuisse in actu. sicut sunt infi-
niti dies p̄teriti. hoc nō sufficit
qz sicut instātia infinita infini-
torū dierū in q̄b⁹ creasset fuisset
in potentia parte (sicut indispō-
sibile est in cōtinuo) & nō in actu
qz nullū illorū fuisset i actu ter-
minus tēporis: ita est etiā de in-
finitis instantibus huius diei.
igitur equalem infinitatē vidē-

tur h̄c instantia vnus diei vel
huius hore cum infinitis instā-
tibus infinitorū dierum. et ita
videtur sequi propositū. Cōce-
derent tamē aliqui philosophi
non esse impossibile infinitatez
esse in accidentāliter ordinatis.
sicut p̄tz per Auicē. 6. meta. 6.
de causis. 1. dist. inct. scōi. q. 3. 3.

Quicquid nō repugnat p̄p̄i natu-
raliter nisi p̄ illud qd est poste-
rius naturaliter simpliciter nō
repugnat sibi qz p̄dictio simplr
nō est alicui⁹ ad prius p̄ hoc q
illud habet p̄tradictionē ad po-
sterius natura. 2. q. q. 6.

Quicquid potest realiter eē idem
simpliciter p̄fecto: ipm non pōt
esse aliquo modo imp̄fectus: et
tamen nō oportet q quodcūq
tale p̄m rationē suam formalez
sit simplr p̄fectū. 19. q. q. 2.

Quicquid pro tota mora vie ma-
net in merito: necessario in ter-
mino erit beat⁹. & hoc patet ex
euangelio Matth. 24. vbi dicit
qui perseuerauerit vsqz ad finē
hic saluus erit in vltimo enim
instanti vie in quo debuit recte
pere beatitudinē nō potuit po-
nere obicem: aliter illud instā-
non fuisset terminus. 5. dist. inct.
secundi. q. 2. 3. 3.

Quicquid repugnat alicui forma-
liter. ex se repugnat ei: & qd nō
repugnat formalr. ex se non re-
pugnāt. nec ē hoc fingendū q
hol nō repugnat: qz ē ens in po-
tētia. & chimere repugnat qz nō
est ens in potentia: imo magis
econuerso: qz hol nō repugnat:
iō possibile est potētia logica. &
qz chimere repugnat. iō est im-
possibile impossibilitate opposi-
ta: & istā possibilitatē cōsequit
possibilitas obiectiua. & hoc sup

posita omnipotentia dei: quod respicit omne possibile: dummodo sit aliud a se: tamen illa possibilitas logica absolute ratione sui posset stare: sed impossibile nulla potest ratio respiceret. Prima igitur omnis ratio et non reducibilis ad aliam: quare hoc non repugnat esse: quod hoc formaliter est homo: et hoc siue in re reali siue in intellectu perceptibiliter. Et prima ratio quare chimere repugnat esse: est chimera in se ipsa chimera. Aliiter igitur inest hec negatio nihilitas hoc in eternitate: et chimere et tamen non per hoc est unum magis nihil altero. 36. di. pmi. q. vni. M.

Quicumque sensus in una parte scripture non est falsus. in alia parte est falsus. et ideo aliqua pars scripture habeat diversos sensus. tamen tota scriptura habet omnes sensus istos pro sensu literalis. 3. q. prolo. j. S.

Qui debet angelos esse creatores alicuius nature sunt omnes filii patris sui diaboli. Dam. c. 18. Item Augu. 12. de ciui. c. 24. loquitur de angelis. Tam nec eos dicimus creatores animalium: nec agricolas frugum. Item. 3. de tri. c. 9. et 14. Ita non possumus dicere angelos creatores fuisse sicut nec possumus dicere homines esse segetum creatores. Et post. c. 10. vel. c. 16. Non est creator nisi qui principaliter ista format: penes quem primitus sunt olima qua sunt mensure numeri et pondera. 1. dist. quart. q. 1. B.

Quid simplex non est spiritualiter simplex: quasi vnica solam perfectionem in se continens. sed hec essentia est simplex et illimitata: quod illimitata non tantum intensiue in vna ratione sed in omnibus: quod sunt

principia propriarum operationum dei: sicut natura creata est quodammodo illimitata: quod identice est quolibet principium tale operandi: cum hac tamen illimitatione essentie diuine quasi extensitas fiat simplicitas: imo ex infinitate sequitur simplicitas: quod infinitum nulli est compositibile: ut pars parti: sed tamen potest esse realiter idem sed non formaliter cuiuslibet infinito. 26. dist. pmi. q. vnica. j. M.

Quilibet filius Ade naturaliter est debitor iustitie originalis. et ex demerito Ade caret ea: et ideo omnis talis habet unde contrahat peccatum originale: sed si alicui in primo instanti creationis anime detur gratia: ille habet carcat iustitia originali. nunquam tamen est debitor eius. quod merito alterius puenientis peccatum datur sibi gratia que equiualeat illi iustitie quantum ad acceptationem diuinam: imo excusatur: quod quantum est ex se quilibet haberet peccatum originale. nisi alius preueniret merendo. 3. di. fin. tertij. q. 1. M.

Quilibet habitus intellectualis habet unitatem et unitatem sui primi obiecti in quo habitus virtualiter continetur sicut in sua causa partiali: sicut geometria dicitur vnus habitus ex unitate linee: in qua linea omnia alia que deducuntur in scientia illa virtualiter continentur mediantibus vel immediate finem quod se habet ad illas tamen si alia explicita in scientia considerentur sub propriis rationibus in se: non autem ut continentur in aliquo vno primo subiecto: forte tot sunt habitus quot conclusiones distincte specie sunt demonstrate. 25. dist. tertij. q. 2. C.

Quilibet ministras sacrm penitentie maxime dz cauere ne in discrete ministret sacz pnie p-
cipue in illo casu: vbi ex indiscre-
tione sua non poterit explicite
penitere absq. hoc q pdat co-
fessionē alteri sibi confessi. 21.
distinc. quart. q. 2. f. A.

Quilibet pñctus i terra pōt itel-
ligi eē ad oriētē in cōparatione
ad celū vel respectu diuersorū
sitūū terre pter q respectu duo-
rū poloru q sūt immobiles. vñ p
esse ad orientē non habet aliq
determinatio terre certa ⁊ pci-
sa in qua. f. parte terre sit para-
ditus. 17. dist. secund. q. 2. f. B.

Quilibet quātūcūq extraneus:
cui ego possūz fūire i necessita-
te est: habēdus vt prim⁹. ⁊ hoc
est qd dicit ibi Salua. Vade et
tu fac sūr. ⁊ habere p primo oēz
cui pōt bene facere. et si sit tibi
extraneus: nō igit bñ faciēs est
tñ prim⁹. sed et ois potens bñ
pati a nobis ⁊ hoc siue passiōe
exteriori siue bona dilectione
passiua q est mot⁹ interior: ⁊ hoc
mō bñ qd nō possum⁹ bñ face-
re pñt bñ diligi ⁊ eē prim⁹. de
sūt lz bene diligať nō tñ ex dile-
ctiōe alicui⁹ pōt addi sibi aliq
bonū. ⁊ iō nō pprehēdit sub p-
rimo. 30. dist. tertij. q. vnica. B.

Quilibet fm rectā rationē tenet
seruare pceptū diuinū qd diu
nō est reuocātū. et p pñs nō fa-
cere pctm in quocūq casu: qz
qd cūq pctm est pctm: qz est p-
ceptū diuinū. ergo i qcūq pec-
cato qd transgredit pceptū diui-
nū. 50. dist. quart. q. 2. f. D.

Qui scienter exponit se periculo
salutis sue peccat mortalr. ⁊ iō
iste si aliquo actu elicto deter-
minat sibi nūq penitere nisi in

extremis: illo actu elicto expo-
nit se piculo tali: et peccat mor-
taliter. sed etiam de illo pecca-
to si sic peccauit possibile est ip-
sum penitere in extremis sicut
et de alijs. 20. distinc. quart. q.
vnica. E.

Quilibet simplex tenetur cauere
nō solū oēz erroē cōtrariū arti-
culis numeratis: sed etia oē qd
est contrariū veritati scripture
scz canonis bible: qz nō posset
aliqs pertinaciter adherere cō-
trario alicuius veritatis in bi-
blia quin iudicaret heretic⁹. 25.
distinc. tertij. q. 1. f. D.

Quilibet tenet magis vitare pec-
catū mortale in seipso q que-
rere salutē proxim: qz o: dinata
charitas magis ē ad seipsū. 5.
distinc. quart. q. 3. A.

Quilibet viator tenet esse mem-
brū ecclie militantis: nō tñ i scē-
tia diuina: sed et quātū ad notī-
tiā aliorū mēbroū quātū in se
est: qz tenet cū alijs mēbus cō-
municare in hīs q pertinent ad
obseruatiā legis: ⁊ eos nō scā-
dalizare. 4. dist. qrti. q. 6. f. A.

Quodcūq gratificabile capax ē
i potētia obediētiāli quāteclūq
gratie: qz respectu hui⁹ accidē-
tis p accidēs: et tñ cōuenientis
nō hz vnde determinet ad cer-
tum gradū neq istud inducit
p aliquā alterationē passi vel
ab agente naturali. sed tñ fm
q absolute subiectū est capax
et deus potest imprimere. 14.
distinc. tertij. q. 4. J.

Quodcūq transcendēs p abstra-
ctionē a creatura cognita pōt i
sua indifferētia intelligi: ⁊ tunc
cōcipitur de⁹ quasi cōfuse sicut
animali intellecto homo intel-
ligitur. Sed si tale transcendēs

Scoticarum

speculationū

in cōi intelligit sub rōne alicui⁹
specialioris pfectiōis: puta sum
mū vel primū vel infimū: tñ h3
bet cōcept⁹ sic deo ppri⁹ q nūl
li aliū conuenit. Cōsimiliter ab
strahēdo a numero pprie acce
pto q. s. ē quātitas discreta: ra
tionē pprie discretiōis: haberi
pōt cōcept⁹ ei⁹ qd est trinitas.
Et ad istū modū acqredī cogni
tionē simplicē istorū termino: si
de⁹ ⁊ trinus sufficit natura ale
etiā in hoc statu. 14. q. q. 3.

Quodlibet creatū in esse qdita
tuo est limitatū: et qlibet perfe
ctio ei⁹ sibi essentialis. ⁊ ideo a
nulla tali sumit attributū. par
em ratioe a qlibet essentia crea
ta assumere attributū: s3 ab il
lo qd est perfectio accidentalis
creature siue in bene esse ei⁹ su
mitur attributū: qd dicit perfe
ctionē simp̄r in subiecta substā
tia. q. 13 vt natura quedam ha
beat gradū limitatū: tñ vt perf
ciēs aliud in bñ esse eius nullaz
limitationē importat: tñ attri
butū. sic ē in deo nō notat pfe
ctionē primā: s3 quasi accidēta
lem in bñ eē. vñ Aug. 15. de tri.
c. 5. Si dicim⁹ sapiēs speciosus
potēs: spiritus: horū qd nouissi
muz posui: vt significare substā
tiam: cetera vero huius sube q
litates. 8. dist. primi. q. 4. B.

Quodlibet ens h3 intrinsecū sibi
gradū sue pfectiōis: in quo est
finitū: si est finitū vel infinitū si
est infinitū. 2. dist. primi. q. 2. Cc.
Quodlibet verbuz illorū est p se
necessariū ad formā: sed si sub
trahatur aliqua syllaba p sin
copā nō pp hoc destruit forma
non em̄ voluit deus oīno deter
minate hōiem ad rba in sacra
mentis ytra illum modū quo

verba sufficiūt ad expr̄mendū
conceptū: s3 cum sin̄copa bñ in
telligit audiēs cōceptuz loquē
tis. hoc alit magis cauendū est
verbis sacramentalib⁹ q in alijs
verbis. ppter reuerentiā sacra
menti: nec tñ audem dicere q
non vitans eam peccet mortali
ter: si nō vitat nō ex contemptuz
s3 ex quadā infirmitate vel con
sideratione humana q non pre
cauet omnibus quantū posset.
3. dist. quarti. q. 2. 3.

Quod h3 a se potentia actiuam
h3 a se entitatē: qd autē h3 a se
aliqd h3 illud in tota plenitudi
ne q sibi pōt cōpetere. nihil em̄
habetur limitate in aliquo nisi
habeatur ab aliquo agente des
terminate illud ad certum gra
dum: q. 1. si vnū ens habeat a se
plenitudinem entitatis ⁊ aliud
ens nō haberet a se talem ple
nitudinem: s3 entitatē limitatā
omnino nulla esset ratio quare
illud plus haberet plenitudinē
entitatis q istud: s3 videtur esse
casus qui nō pōt esse in his q
sunt a se. 7. q. q. 5.

Quod nō includit aliquā qdita
tem in gñe nec aliqua quiditas
in genere includit ipsum: illud
nō est in genere nec p se nec per
accidēs nō per se. p3 q sola illa
sunt in genere que per se inclu
dunt quiditatez: vt indiuidua.
vel q sunt ipsa quiditas. vt hō
vel humanitas: nec p accidens
vel per reductionē: q qd est sic
in genere includit in aliquo qd
est per se in genere. 22. dist. ter
tij. q. vnica. B.

Quo pps si pcedat graue sic mo
ueri effectiue a se: s3 nō per co
gnitionē nec etiā q nālitās ei⁹
sit ab eo inquātū h3 principiu.

Octaua

sectio

7. phy
lico.
1. c. pri
mi.

Actus habebit principale ppo
sitū suū q̄ ista necessario mouē
tur ab alio. q̄d ipse intrēdit prin
cipalr probare. Dico q̄ satis h̄z
hoc ex distinctione potētie. ista
em̄ nō reducit seipsa de potētia
sc̄da ad actū sc̄dm nisi prius re
ducta fuerint d̄ potētia prima
ad actū primū. v̄l saltē possent
reducī ad actū primū. q̄ dico p
totis elemētis. que tota s̄z ip̄m
sunt ingenerabilia. i. incorrupti
bilia. i. t̄i q̄ sunt eiusdē rōnis
cū p̄ribus suis nō repugnat eis
reducī de potētia p̄ma ad actū
primū. sicut p̄es eorū reducun
tur sequit̄ ergo q̄ omne graue
elene. i. z moueat se effectiue de
potētia sc̄da ad actum sc̄dm t̄n
mobile est vel mouet̄ ab aliquo
alio extrinseco a potētia prima
ad actum primū. nō em̄ op̄z q̄d
si omne q̄d mouet̄. ab alio mo
uet̄. q̄ in oī motu moueat̄ ab
alio. i. sufficit philosopho pri
mū. q̄ p̄ hoc deueniet̄ ad aliq̄d
aliud ab oībus istis. q̄d nec in
vno motu nec in quocūq̄ pote
rit moueri ab alio. sed est oīno
mouens immobile. Sit̄ ē p̄r
dici q̄ in isto motu i. si moueā
tur a se effectiue. nō t̄n mouent̄
a se. sicut a primis mouentib⁹.
ex quo nō mouēt̄ se p̄ cognitio
nē. sequit̄ q̄ p̄supponant aliqd̄
sic mouēs p̄ cognitionē. i. ita i. z
moueāt̄ se effectiue nō t̄n sic. q̄n
moueant̄ ab alio. i. z nō sicut a
cā prima. 2. di. sc̄di. q. 10. S

Quot sunt p̄fectiones i deo sim
pliciter. tot sunt ēt magnitudi
nes. i. tot equalitates. sicut t̄n
ille oēs sunt simplr vna res. ita
i. equalitates s̄m eas sunt sim
pliciter vna res. Ex hoc p̄z q̄s
magister bñ assignat distin. 19.

equalitatē p̄fectam in trib⁹ s̄m
Aug. d̄ fide ad petrū. c. 1. f. ma
gnitudine. p̄tate. i. eternitate. p̄
magnitudinē q̄dēz intelligitur
fundamētū oīs equalitatis ad
intra s̄m quācunq̄ p̄fectionez
simpliciter in oībus attributis.
accipiendo magnitudinē nō p̄
aliquo attributo distincto. i. vt
est cōe magnitudinē cuiuslibet
attributi. i. p̄tatem notant̄
p̄sone esse equales ad obiecta
extra. i. hoc sequit̄ ad p̄imum
q̄ equalitatem valous in for
ma in se sequit̄ equalitas vigor
is rōne actiui ad extra. Et per
eternitatem notat̄ equalitas ēē
l eis quasim durationē. Equa
litas aut̄ s̄m p̄tatem discre
tam non querit̄ ibi. p̄tatis
aut̄ p̄muis in creaturis. q̄ sunt
p̄tatis permanentis. successiua
correspondet ibi magnitudo i.
eternitas. potestas autem siue
potentia non est tertis quantiz
tas. sed respectus magnitudi
nis ad extra. 31. distin. primi. q.
vnica. S. S

Ratio phy. in principio q̄
totum non mouetur a se primo
hoc est moueri. quod est passio
homogenea non inest toti ho
mogeneo p̄mo hoc est s̄m cau
salitatem precisam in quantum
illa passio accipitur vt homo
genea. hoc est vt idem rationis
toti quanto. i. parti quanti. q̄
sic non remoueretur a toto. licz
remoueretur a parte. quod fal
sum est propter primitatem to
talitatis. que inferitur hic ex ra
tione causalitatis precise tamē
non probat quin totum potest
moueri a se primo loquēdo de
illa motione totali. cuius p̄tes
sunt

Scoticarū

funt motiōes partiū: et de primitate causalitatis p̄cisc: et cū hoc stat qđ moueat primo alia p̄mitate. s. totalitatis accipiendo moueri in cōi: put. s. uenit totū: et cūlibet parti totius. ita qđ alio mō opz accipere p̄dicatu: qđ d3 inesse toti hac p̄mitate illa. 2. dist. scđi. q. 10. j. 20.

Ratio beatitudinis quā p̄hs reputauit specialē: q. s. consistit in speculatione altissimaz causalit perfectissimaz possibili homini est valde rō vltis. in speciali aut descendēdo ipse nō v̄r processit se vltra speculationē perfectissimā in vita ista. vnde inquisita ista beatitudine hōis subdit. Oportet corpus sanū esset cibum et famulari esse: nō tñ est mandū multis et magnis indigere felicem. g. felicitas illa specialis: quā nos ponimus q1 ponimus speculationē hōi possibile: iōge perfectio: est quacūqz possibili sibi in vita ista. non est naturalr nota esse finis noster: nec naturalr notū eaz naturalr appeti a nobis tanq̄ finem. 43. dist. quart. q. 2. j. 26b.

Ratio de necessē esse d3 sic intelligi: qđquid est ex se necesse esse h3 ex se esse actualissimuz ita qđ per nihil qualecūqz aliud a se expectat aliquā actualitatē essendi: et iō ex se est indiuisibile: qđ si posset diuidi: tñc ab illis p que diuideretur expectaret aliquam actualitatē essendi quaz haberet in illis diuisis: et oportet illa distinguētia necesse esse qđ essent formaliter necessitates essendi: qđ essent vltime actualitates: et necessitates in illis diuersis necesse esse. sine quibus illa non haberent actualissimā

speculationū

entitatem: qđ diuisibile nō habz actualissimā entitatē siue existētiā actualissimā: anteq̄ intelligatur in aliquibus illorum: in que diuidit. Et p hoc tenet illa ratio superius posita i qđne de vnitāte dei ex rōne necesse esse que tacta fuit qđne prima huius secūde dist. qđ necesse esse nō diuiditur in plura. quia. a. et b. si nō essent formaliter necessitates essendi anteq̄ etiam intelligerent in aliquo illorū: in quibus necesse esse diuidit: cūz sint vltime actualitates sine quibus illa actualitas cōis nō esset necesse esse. requireret aliquo mō aliquid aliud a se: per qđ esset. Sed hoc non pcludit de diuersis personis in eadē entitate necessaria. naz illa entitas ex se necessaria non expectat aliquam actualitatē ab ipsis distinguētibz personas: qđ non diuiditur per illa distinguētia personas et ita distinguētia personas nō sunt quasi vltime actualitates quibus talia entia existūt. 2. dist. primi. q. 7. j. 20m.

Ratio finis nō est pprie rō fruibilis sed rō illius boni absoluti: cui cōuenit ratio finis. i3 igitur deus nō sit finis sui: tñ respectu voluntatis sue est illud obiectū absolutum cui nata est competere ratio finis. qđ est summum bonum nō tñ potest sibi cōpetere ratio finis respectu sui. sicut nec respectu sui est finis. sed respectu omnium finibilium. qualia sunt bona ordiabilia ad aliū 1. dist. primi. q. 5.

Ratio habet accidet speciei put species est in intellectu a quo non de facili delet: et ideo h3 rationē habitus: qđ rōnem forme

permanētis. s3 hoc non ē in qđ de hac qualitate sicut habitus non ē in qđ de spē. eadem enī essentia absoluta in gñe qualitatīs pōt esse habitus et dispositio. sñr habitus est vñ ad tales spē intelligibilem fixā: qz licet omnis talis firmata sit habitus non tamē econuerso inmo nec omnis habitus intellectualis ē eiusdem speciei cum specie intelligibili eiusdē obiecti. 3. dist. secundi. q. 10. l. f.

Ratio naturalis ostendit nature intellectuali esse aliqd summe diligendū: qz in oibus actibus et obiectis essentialr ordinatis est aliquid supremum. et ita aliqua dilectio suprema. et ita supremū obiectū sic diligibile. ratio autē naturalis nō ostēdit aliud a bono infinito esse summe diligendū. 27. dist. tertij. q. vnica. 6.

Ratione naturali cōcluditur necessitas habitus intellectualis perficientis intellectū circa speculabilia et habitus perficientis intellectum circa operabilia. et ita habet habitus intellectualis speculatiuus et practicus. cōsimiliter rōne naturali cōcluditur necessitas habitus pficientis appetitū circa ea q̄ sunt appetibilia in ordine ad se et vltērius circa appetibilia in ordine ad alterū. et ita hñ prima distinctio virtutis appetitiue ordinātis talem potentiam in actibus ad se et ad alterum. 33. dist. tertij. q. vnica. 6.

Ratio sapientie est infinita. et rō bonitatis et iō hec ratio est illa per identitatē. qz oppositū non stat cum infinitate alterius extremi tñ hec ratio nō est formaliter illa: non em̄ sequit̄ est vere

idem alteri. ergo formalr identr eidez. est em̄ vera identitas. a. et b. absqz hoc q. a. includat formaliter rationē ipsius. b. g. dist. primi. q. 4. l. f.

Ratio vnionis non redit distantia vmbiliū nisi ppter potentia litatez in vno extremo. et actualitatem in altero extremo. sicut p3 de subiecto et accidente q̄ se habēt adinuicē sicut potentia et actus. Ita rō nō concludit de istis maxie distantibus. s. h̄boz natura creata: qz neqz verbuz ē formalr actr nature create. neqz natura creata ē formalr potentia respectu h̄bi neqz econuerso: qz tñ ex eis naturalr natuz ēē fieri vnum. 1. dist. tertij. q. 1. l. d.

Rationabile est deū assistere suo signo practico ad causanduz significatū ex determinatione voluntatis sue pcedente oēm conditionē ministri. vt sicut illa determinationis sua q̄ tribuit signo esse certū signū ē ab ipso immediate oīno et pmo. ita et assistētia p̄ha illam determinationem ad cooperandū sit immediate ab ipso. 5. dist. quarti. q. 1. l. a.

Rationabile est qñ ab eodē agēte causantur in eodez subiecto due forme ordinate hoc est nō ex equo quantū ad causationē nec eque pfecte q̄ sit vna dispositio ad aliā hoc nō perfectior ad imperfectiorē sed econuerso. 6. dist. quarti. q. 9. l.

Rationabilis est theologo discordanti a p̄ho in principio pp qđ ē aliquā p̄clusionem p̄nter discordare in cōclusionē q̄ erare cum eo in p̄clusionē et discordare ab eo in p̄ncipio: ppter qđ ipse errauit. ita em̄ cōcordare cu3 eo: nec est philosophari:

Scoticarū

nec theologicē sentire. q̄ talis non h̄z rōnē q̄ valeat ap̄ p̄h̄z. q̄ nec p̄h̄z cederet cōclusionē nisi p̄pter principiū illud. nec ad cōclusionē suā h̄z principiū theologicū. q̄ p̄cise ad ea p̄ncipiū p̄h̄cū. q̄ ip̄e. negat. 3. dicit. scōi. q. 7. i. c.

Realis entitas q̄ est in deo cū sit prima rō eēndi simplr rōnabit̄ a scia vocat̄ eēntia. vñ Aug. 7. de tri. c. 1. in fine q̄ est sapiētie sapere. & q̄ est potētie posse. & eternitati eternū esse. & iustitie iustū esse. hoc est eēntie ip̄m eē. & infra. c. 4. vel. 13. ab eo q̄ est eē appellat̄ eēntia. pp̄ q̄ deus ip̄e cui propriissime & varissime puenit esse verissime dī eēntia. & hoc p̄io dicente Augu. ibidē ca. 5. vel. 13. Manifestū est deuz abusiue vocari substantiā. vt nō mine vsitatori intelligat̄ eēntie q̄ he ac pp̄ie dī. ita vt fortas se solū deū oporteat dici. essen tiā. Est em̄ vere solus q̄ incō mutabilis. idq̄ nomen suū suo famulo enunciauit moȳs cum dixit. ego sum q̄ sum. & th̄ siue eēntia dicat̄ q̄ pp̄ie dī siue substantia q̄ abusiue dī vtūq̄ ad se dī non relatiue ad aliqd. hec ille. 1. q. q. i. c.

Recta rō iudicat oēs actus hūa nos debere eē recte circumst̄ tionatos rectitudine sibi debita s. participata. loquendo de acti b̄ potētiarū inferiorū: s̄ act̄ potētie inotius subest vsitari. ergo d̄z eē circumst̄tionat̄ & rectus rectitudine sibi debita. vtq̄ transeat sup̄ materiaz debitas vt ordinēt ad debitū finē: vt. s. edificet primū: & q̄ nonificet illud q̄ est in cōceptu mētis: q̄ iter enim esset mēdacū. ex de.

speculationū

fectu igit̄ alicuius circumst̄rie quā debet ip̄erare volūtas est peccatuz et malitia formaliter inuolūtate et materialiter i ser mone. 42. dī. scōi. q. 4. i. c.

Relatio aliqua finita necessario est ad terminū: vel obiectū infini tū: q̄ q̄ est ad finē in quātuz tale: est finitū etiā acceptū vt est oīno p̄mū fini cū oībus. s. que sufficiūt ad immediate attingen dū finē vltimū. & th̄ relo finis: ad quē est illud immediate non fundatur nisi in infinito: & hoc frequēter accidit in relationib̄ p̄portionalib̄ & nō similib̄ quia ibi prima extrema sunt maxie dissimilia. Ita dico in p̄posito. q̄ inter potētiā et obiectū nō ē relatio similitudinis sed p̄por tionis. & iō bñ pōt capacitas. in natura esse finita: sicut & natu ra est finita: et th̄ eē ad obiectū infinitū sicut ad suū correla tiuum. 1. dīstin. primi. q. 1. c. ff.

Relatio et absolutuz nō p̄t h̄re tales conceptus quozuz vnus sit per se determinabilis. et ali⁹ per se determinans quia si ali quis cōcept⁹ abstractus sit in differēs pōt contrahi per con ceptū absolutū quousq̄ sit de terminatissimus sub gne abso luto. consimiliter de conceptu relati sub genere relatiuo: neu ter igit̄ est per se cōtractus vel determinati⁹ alterius: quia vterq̄ sine altero natus est h̄re cōceptū determinatissimū in p̄ pria coordinatiōe. 13. q. q. i. c.

Relatio dei ad creaturam siue actualis siue habitualis siue aptitudinalis est ens rōnis. 18. dīst. primi. q. vñca. d.

Relationes distincte q̄ritūq̄ in re sic q̄nō sint oīnoynica formalr.

realis nō p̄dicant de se iucē in
abstracōe l3 sint in eodē suppo
sito hec em̄ ē falsa p̄nitās siue
ghatio actiua est spiratio acti
ua siue inasibilitas. 4. q. q. j. Q
Relatiōibus ex pte pducētiū
vel pductiū cōfīdēt relatiōes
ex pte pductōr tot sed non se
quē si relatiōes pducti distīguū
tur sicut sint i distictis supposi
tis: ergo relationes pducētis
cuiusrō assignat qz relationes
producti possunt distīguī pro
pter distīctas rōnes pducēdi:
que sunt in pducēte. l3 sit idē
suppositū pducēs sicut produ
ctio artificialis et naturalis di
stīguunt p p̄ncipia pductiua
scilicet p artē et naturā: l3 ista
concurrāt in eodē supposito
relationes autem pducti non
possunt ita cōcurrere in eodē
supposito r̄na psona sed sunt
distīcte psonaliter: qz pductus
est p se subsistens et suppositum
Alia rō p3 ex supiori rōne in so
lutione qōnis qz nō pōt idē pro
duci duabus pductiōibus to
talibus l3 idē possit pducere
duabus pductiōibus totalib⁹ et
ideo rēones pducti non pluri
ficant in eodē l3 rēones produ
centis possunt plurificari. 2. di.
primi. q. 7. Bb.

Rēones in creaturis sunt accide
tia loquēdo de rēonibus crea
turarum ad illa ad q̄ dependēt
essentialiter ad quēcunqz autē
essentialit̄ dependet. a. ipa depē
dentia eius essentialis nō est si
bi accidēs: hoc est non est aliud
realit̄ illud quod adducit̄
de. 5. tri. c. 5. q. in rebus creatis
illō qd non fm substantiā dī re
stat et c. exponēdum est fm acci
dens dīci: qd nō per se p̄dicat in

quidcum hoc est etiā mutabi
le: non tñ manēte sed p mutatio
nem fundamenti. et p̄lma cons
ditio deficit in p̄dicatiōe essentia
libus: vel potius in substantiali
bus dictis de creaturis. secūda
conditio deficit in relationibus
diuinis. sed ambe concurrentes
sufficiūt ita pot est exponit̄
ma auctoritas de. 16. c. quia illa
sunt accidētia in his ad que dī
deus hoc est sunt simplr muta
bilia: nō tñ amissibilia: et sunt dī
cta accidētia: hoc est nō essen
tialiter de substantiis: et r̄na cōdi
tio deficit in rēonibus diuinis
1. dist. secūdi. q. 4. j. p.

Rēo h3 p̄prium suū inesse si
cut dicit Aul. 3. meta. et tñ non se
quit̄ cōpositio istius generis ex
aliquibus essentialit̄ inclusiis qz
etiā q̄ritas h3 sibi inesse quod
non est de rōne sui generis for
maliter et tñ nō est cōposita cō
positione respiciēte naturam
generis hoc aut id est qz passio
inest rei cuius est nō est de p se
in intellectu illi⁹ qd tñ magis ef
fesse verum de passione q̄ rēo
ne. 1. dist. secūdi. q. 5. j. B.

Rēo h3 suā distīctionē in suas
species: sicut aliud genus habz
distīctionem in spēs suas et tñ
illa non innotescit nisi per fun
damenta propter modicaz entī
tatem suam: quam h3 in funda
mentis suis ita etiā est in alijs
accidētibus que habēt maiorē
entitātē et realitatem q̄ aliqui dī
stīctio sūp extrīnseca et p illa
cognoscitur distīctio intrīnseca
que est in eis. est tamen forma
lis intrīnseca: sed nō innotescit
nisi per extrīnseca. 1. dist. secū
di. q. 5. j. B.

Rēo nature ad p̄mū efficiēs est

Scoticarum

speculationum

A.5.

ei substantialis q: nō posset ea
dem natura esse: nisi haberet re
lationem ad p̄mum efficiēs sed
ad sc̄m efficiēs est relō t̄m ac
cidētalīs q: posset natura mane
re eadē sine habitudine ad q̄
cūq; efficiēs secūdum ⁊ de ista
materia dictuz est diffuse p̄ma
distin. 2. li. Quomodo relō crea
ture ad deum efficientem est ea
dem creature quomodo nō est
eadem q: eadem vere ⁊ realiter
nō eadem formaliter. 8. dist. ter
tij. q. vnica. f. E.

Relatio nō est in essentia sicut for
ma in materia s; si p̄sona est ibi
relatiua tūc relō est in essentia.
sicut proprietās suppositi est in
natura. Esse aut in aliquo vt sup
positum vel rō suppositi in natu
ra nūq; infert de esse vt forma
in materia l; qñ natura est imp
fecta p̄prietās indiuidualis ali
quo modo inuouet naturā. 5.
dist. p̄imi. q. 2. f. E.

Relatio q̄ quātum est ex pte fun
damētū est actualior p̄pter nō
entitatē termini est possibilis ip
sa denominat frequēter funda
mētum vel subiectū quasi actua
liter inesset. Exēpluz cōcedit q
alia separata nō est t̄m iclinabi
lis ad corpus: sed q iclinat ad
corpus t̄m nō est ibi actualis in
clinatio quia terminus non est
in actu. sed p̄o tanto actualiter
denominat. quia quātum est ex
parte anime actualiter inesset.
13. q. q. xxiij.

Relatio que est accidens in crea
turis p̄p̄ia h; accidentalitatez
quia illa est p se res ⁊ nō est illa
res in qua fundat nec est res p
se ens sicut substantia. ita d; da
re q ipsamet p se sit res h; p
p̄ia accidentalitatem. que nō sit

accidētalīs entis ad se sed acci
dētalīs entis ad alteruz sicut
em nō est eadē entitas ad se et
ad alteruz sic nec eadē accidēta
līs entis ad alterum. 3. q. q. p.

Relatio rōnis cū ente reali nūq;
facit vnū p se q̄ p; q; multomi
nus facit vnū cū ente reali ens
rōis q̄ passio cū subiecto passio
em ⁊ sequit subiectū ex rōne sub
iecti. nullū aut ens rōnis cōse
quit ens reale ex rōne sui. 8. di.
p̄imi. q. 4. f. x.

Relatio rōnis pōt bñ fundari in
relatiōe rōnis. sicut ista est vera
loquēdo de intētionibus secun
dis: genus est spēs. hec intētio
genus cōcipit sub intētionē vni
uersaliōi q̄ spēs quod est vni
uersale ⁊ cōcipit sicut differens
specie ab hac intētionē spēs ab
hac que est differētia ⁊ nō habz
sub se p se inferiora nisi nume
ro differētia. Nā hec intētio ge
neris in colore ⁊ illa in aliali nō
differit nisi numero soluz. fun
dat ergo hec intētio q̄ est spēs in
hac intētionē q̄ est genua. ⁊ rō
huius possibilitatis in rekonib;
rōnis est ista. q: oē illud pōt esse
fundamētū rekonis rōnis q̄ ip
sa rō pōt p̄parare ad alia possuz
aut rekonem rōnis intelligere ⁊
eam ad aliaz comparare. ergo
illa sc̄a relō fundat in relatio
ne p̄ma relatio aut equalitatis
que fundat in potestate est t̄m
relatio rōnis sicut illud in fun
damento est tantum relatio ra
tionis. 6. q. q. f. E.

Relatio rōnis pōt esse noua in
aliquo absq; omni nouitate ab
soluti in ipso sufficit em noua cō
paratio absoluti ad alterum p
actū intellectus hoc nō potest

dena dici dominus de nouo si-
ne nouo absoluto in ipso. i. dist.
quarti. q. 5. f. k.

Relatiōis rōis repugnat pfectio sim-
p̄r q̄ ē ens diminutū min⁹ h̄is
de entitate q̄ quodcūq; reale
q̄ tñ in p̄sideratiōe intellectus
est habens suū esse. i. q. q. f. h.

Relatiōes reales sunt in triplici
dīa qdā sunt relatiōes q̄ h̄nt de-
pendētiā essentialē vt cause ad
causātū alie sunt relatiōes origi-
nis q̄ tñ nō h̄nt depēdētiā inter
se: vt p̄nitās filiatio in diuinis
Alie h̄nt dependētiā accidenta-
lem mutuam mouens motū:
motū em̄ nō dependet essentia-
liter a mouēte q̄ nō depēdet in
si rōne illius accidentis qd recipit
qd em̄ est de essentia mori
presupponit mortui p̄medue re-
latiōes repugnant in eadē na-
turavel p̄sona siue supposito se-
cunde repugnat in eadē p̄sona
vel supposito q̄ nullū suppositū
pducit se: s̄ nō repugnant
tñ in eadē natura si illa est illi
mitata sicut p̄ qd in natura di-
uina est pducēs pductū sed re-
latiōes tercio mō dicte nō repu-
gnant in eodē siue natura siue
supposito q̄ idē pōt acq̄rere si-
bi ē efficere in se p̄fectionez suā
accidētālē sic accidētālē depen-
dere a se: vbi dico quod nō repu-
gnant ex rōne relatiōum opposi-
tarum vt oppositae sunt. i. qd nō
pōssint fundari in eodē. s̄ q̄ ha-
bent dependētiā essentialē. 2.
dist. primi. q. 7. f. h. et 25. distun-
ctione secundi. q. unica. d. 1. 3.
dist. primi. q. 7. f. h. et 30. dist. pri-
mi. q. 2. f. d.

Relatiō se ipsa refert ad fundamē-
tum nō em̄ pōt esse absq; funda-
mento nec absq; se sine p̄tradi-

ctiōe ipso em̄ existēte et fundamē-
to simul ambo sunt extrema il-
lius relatiōis q̄ est eius ad funda-
mentū ergo ipsa nō est absq; cō-
tradictione siue relatiōe eius ad
fundamētū et ita sine p̄tradi-
ctiōe nō pōt esse sine fundamento
et ita relatiō illa. qua ad funda-
mentum refertur erit eadem si
bi. i. dist. secundi. q. 5. f. h.

Relatiua tertij modi dicunt ad
aliqd q̄ alia sunt eorū ita q̄ est
p se differētiā duorū p̄mōz mo-
dōz a tertio q̄ in p̄mis duobus
modis est relatiō mutua. in ter-
tio aut nō est relatiō mutua sed
alterū p̄cise refert ad reliquū
sed reliquū nō refert s̄ tñ aliqd
est eius oēs aut relatiōes crea-
ture ad deū p̄tinet ad tertiu mo-
dum relatiuorū igit qualescūq;
sint ille q̄ sunt in vno extremo:
non op̄ alterū extremū s̄m ali-
quā relationē in eo terminare
illas relationes. s̄ pōt termina-
re ip̄se sub rōne absoluti et istū
etiā pbat ex intētiōe p̄hi. 9. me. t. c. 13.
c. 7. vbi pbat q̄ actus est p̄tor
potētia diffiniōe q̄ potētia dif-
finiē p̄ actū. si aut actus refert
ad potētiā: tūc ēt ecōuerso act⁹
diffiniē p̄ potētiā sicut dicit
p̄or. c. de specie q̄ in relatiōib⁹
mutuis necesse est inuicemq;
diffinitionibus vtriusq; vti. 30. di.
primi. q. 2. f. e.

Relatiō trāsit s̄m idētitatē et ma-
net s̄m formalitatē et q̄ nō op̄
verā idētitatē ēē formalē q̄ for-
malis rō huius trāscūsis nō est
formāl rō illius essentiei in quā
trāsit idē huius rōni formali cōpe-
rit qd est huius p̄p̄is est autē ei
p̄p̄is distinguī realit̄ ab oī rela-
tiōe tā opposita q̄ disperata ei
incōpossibili et idē est hoc q̄ vult

Scoticarū

trāsītvere manet quātū sufficit
ad distinctionē realē tā ab oppo-
sita relatiōe q̄ etiā a relatione
disperata sibi impossibili. 11.
dist. primi. q. 2. f. d.

Rem pducī inesse intelligibili nō
est rē pducī in eē simplr 7 si eēt
nō esset p illā potētiā qua deus
p̄r: omnipotēs. 7 ideo p illā poten-
tiam q̄ est omnipotentia nō est
res alia a deo primo possibilis
43. dist. primi. q. unica. f. B. 7
36. dist. eiusdem. q.

Remissio dei nō est p mutationē
volūtatīs eius q̄ volūtas eius 7
in se 7 in actu volēdi tā absolu-
ta q̄ inquātū trāsīt sup obiectū
pmanet vniformis 7 p p̄s si in
eternitate vult aliqūē puniēdū
esse p aliquo tpe vult illū semp
puniēdū p illo tpe nisi aliqd in
creatura muret nō sic autēz de
voluntate hoīs irati q̄ mutamr
quantū ad actū volēdi 7 nolēdi.
14. dist. quarti. q. 1. f.

Repugnātia mortalitatis ad bea-
titudinem nō est formalis repu-
gnātia tūc em̄ in xpo nō potuī
scut fuisse simul qd nō est veruz
qualis ergo est ista repugnātia
inter illa duo. dicendū q̄ nō om-
nis oppositio est formalis s; q̄
daz virtualis vt si aliqua forma
nata est facere aliqūē effectum
effectus oppositus illi effectui
opponit cause effectus virtuali-
ter. Exemplū ignis non solū re-
pugnat forme grauis s; effectui
eius qd est ferri deorsum. Cau-
sa em̄ virtualiter p̄inet effectuz
oppositū illi effectui 7 naturalr
sequeret nisi esset impediēs. re-
pugnat ergo in pluribus mor-
talitas beatitudinis nō formaliter.
s; q̄ effectus vni? repugnat
effectui alterius. 7 p p̄s causa

speculationū

illius effectus. Beatitudo enim
est causa immortalitatis in ani-
ma mortalitas igitur repugnat
beatitudini quia repugnat ei
effectui. 49. distinctione quar-
ti. q. 12. B.

Requiris cōtractus virtualis in
actiōe nō mathematicus cōtra-
ctus aū virtualis est q̄ aliquid
in isto possit esse terminus virtu-
tis in illo qd nihil est aliqd q̄ il-
lud habere 7 tūc causatiā all-
cuius in illo: 7 isto modo deus
si nō esset cirā orbem lune p̄s
esset centro terre: sicut dictum
est in 11. primo. dist. 37. 44. di-
quarti. q. 2. Q.

Rectitudo naturalis est libertas
innata ipsi voluntati in qua ne-
cessarium est voluntatem fieri a
deo: nec illa per peccatum cor-
rumpitur. 7 ita iustitia origialis
si ponat rectitudo naturalis vo-
luntatis erit ipsa libertas eius
sed ista non habet illos effectus
qui attribuuntur iustitie origi-
nali q̄ si isti effectus attribuun-
tur vni qualitati medie inter na-
turam 7 virtutem infusam illaz
qualitatem mediam non est ne-
cesse ponere: quia quęcūq; ap-
parent inconuenientia de volun-
tate saluabunt sine ea. 29. dist.
secundi. q. vnica. d.

Res creata que non manet nisi p
instans creationis annihilatio
eius non est in instanti: sed in
tempore habito instāti creatio-
nis siquidē post instās nō est ali-
quid in tpe iduisibilr immedia-
tum: sed diuisibilr tali. s. imme-
diatione qua continuū termina-
tum est immediatuz suo termino
7 hoc mō motus est immediatus
vltimo quicūq; q̄ post illud sta-
tiz est mor? sicut diuisibile post

Octaua

indivisibile qđ est principium
cius. 12. q. q. 3.

Res sensibilis extra causat phā
tasma p̄fufum. tñū p̄ acc̄s in
virtute phāstica rep̄tans. s.
rē fm̄ p̄tatem: figuram: colo
rē ⁊ alia accidētia sensibilia. et
sicut phāstasma rep̄tāt tñ p̄fu
se ⁊ p̄ acc̄s ita multi p̄cipiunt
tñ ens p̄ acc̄s: veritates autē
pure p̄cise sunt tales ex p̄p̄ia
rōne terminuor: in q̄tum illi ter
mini abstrahunt ab oibz per
acc̄s p̄iunctis cū eis. Non. n.
hec p̄positio. Omne totū est ma
ius sua p̄e. p̄mo vera est: vt to
tum est in lapide vel ligno: s; vt
totū abstrahit ab oibz d̄bz
p̄iungit p̄ acc̄s: ⁊ iō intellect⁹
q̄ nunq̄ intelligit totalitatē nisi
in p̄cedu p̄ acc̄s: puta in tota
litate lapidis vel ligni: nūq̄ in
telligit sincerā veritatē hui⁹ p̄n
cipij q̄ nunq̄ intelligit p̄cīsam
rōnē termini p̄ quā est veritas:
paucorū igit̄ est p̄tingere ad rō
nes eternas: q̄ paucorū est. ha
bere intellectiōes p̄ se: ⁊ multo
rum est habere cōcept⁹ tales p̄
accidēs: s; isti nō dicunt distigui
ab alijs per speciales illustratio
nē: s; p̄ meliora naturalia: q̄ ha
bent intellectū magis abstrahē
tē: p̄spicaciore vel p̄pter maio
rē inquisitionē: p̄ quā cōgenioſo
puenit ad cognoscēdū illas qđi
tates: q̄s ali⁹ nō inquirēs nō co
gnouit. Et isto mō intelligit illō
Aug. de vidēte in mōte: vidē
te sferi⁹ aerē nebulosū: ⁊ supe
ri⁹ aerē sincerū. 9. de tri. c. 6. qui
elm̄ tñ intelligit se p̄ cōcept⁹ per
accidēs: ipse est q̄si in valle posi
t⁹ circūdat⁹ aere nebuloso. s; q̄
qui separat qđitates intelligēdo
p̄cise eas cōceptu per se: q̄ ta

Seccio

men relucēt in phāstmate cū
multis alijs accidētib⁹ adiūctis
ipse h; phantasma sferi⁹. s. aerē
nebulosū: ⁊ ipse est in mōte
lquārtū cognoscit illas veritatē
⁊ videt verū sup̄ta: vt istas ve
ritates superiorē in virtute intel
lectus icreati que est lux eter
na. 3. distinc. p̄imi. q. 4. T.

Respectu cuiuscūq; animati. pōt
poni q̄ habeat duo agētia vel
qua si duo. q̄libet. n. forma vite ē
excellēti⁹ simp̄tr̄ q̄cūq; forma
mixtionis. ⁊ ita qđ cūq; iducēs
formas vite opz esse p̄fecti⁹ seip
so vel alio vt p̄cise inducit for
mā mixtiōis. ⁊ ita l; ab eodem
genere corp⁹ mixtū in planta
vel bruto ⁊ inducat anima: tñ
ibi idez est quasi duo agentia:
q̄ habēs in se rōnez p̄fectionis
⁊ imperfectiōis agētis. 11. dist.
quarti. q. 3. 1. 2a.

Respectus est essentialiter habi
tudo iter duo extrema: ⁊ ideo
sicut tollere terminū ad quē est
respectus: est tollere vel destru
ere respectū: ita tollere illō cui⁹
est respect⁹ est tollere respectū
⁊ destruere rationē respect⁹: nō
ergo q̄ acc̄s respectiū ē acci
dēs. iō req̄rit subiectū vel sūda
mētū: s; q̄ respect⁹ est respect⁹
iō req̄rit cui⁹ sit: ad qđ sit ē in
dinis. 12. di. quarti. q. 1. 1. D.

Respect⁹ extrinsecus adueniēs
pōt fundari sup̄ fundamētū ex
cui⁹ p̄ncipijs nullo modo egre
diatur nec fundamētū ei⁹. p̄i
mū opz determinari ad illū ali
quo mō ex rōne sua p̄p̄ia. q̄
tūc nō esset respect⁹ extrinsec⁹
adueniēs s; tantūmodo deter
minat ad illū ad ipso agente.
6. di. q̄rti. q. 10. 1. 3.

Respect⁹ finis nō ē illō: a quo p̄n

Scoticarum

speculationū

clipsa sumunt in aliqua scia: sed illud absolutū in quo fundat respect⁹ ⁊ illud est cēntia hęc. 4. q. p̄olo. infra. Q

Respectus non pōt magis intrinsece aduentre fundamēto q̄ p̄ necessario sequat⁹ ip̄z posito termino: q̄ oīno nō pōt in esse sūdamēto circūscripto termino: q̄ tūc nō esset respect⁹ s̄z forma absoluta. 6. di. quarti. q. 10. W.

Respectu nūlius est cā finalis aliqua nisi respectu cui⁹ est cā efficiens: q̄ causalitas cause finalis est mouere efficiens ad agēdū. de i. g. i. inefficibilis nihil est cā finalis. s̄z illō primū dictū vulgari debz intelligi q̄ deus agit p̄p̄ finē effect⁹: nō p̄p̄ suē sui: q̄ nō est agēs sui. 1. di. primi. q. 5. in. solutio. 1. q̄ōn̄s.

Respectus qui est p̄sentia simplex magis p̄p̄ie reducitur ad genus vbi inter oīa generare: respectus extrinsec⁹ aduententis q̄ in pluribus cū illo respectu cōuenit. ⁊ si forte non sit p̄p̄ie in illo genere: sequitur q̄ decē genera nō sufficiēter euacuaret totū ens q̄ nō est in cōueniens eo mō quo philosophi loquuntur de rōnib⁹ eorū: q̄ nō repugnat sub ente inuenire aliquem respectū: puta angeli ad lapides qui nō h̄z aliquā rōnem respectus in genere vt ipsi loquunt⁹: nō tamē sequitur ex hoc plura genera esse q̄ decē. s̄z q̄ rōnes eorum vel rationalium eorū nō assignat⁹ sub ratione cōmuni si cut possz assignari 10. distinctio. quarti. q. 1. f. 22.

Respub. nō oīa malabz punire s̄z q̄ cū hoc q̄ sunt puniēda pōt ista potestas iuste punire. talia aut sunt q̄ corā iudice seculari

sufficiēter possunt p̄bari. Et ideo nō ledit respu. si diuinū iudiciū excedat iudiciū ei⁹ vt aliq̄ reseruent diuinū iudiciū super que nō pōt eē iustū iudiciū rei pu. q̄ hō videt ea que patent. de⁹ autem intuetur cor. 15. dist. quarti. q. 4. f. f.

Restringēdo diffinitionē ad qd p̄p̄ie dictū extra animā diffinitio sacramēti nō exprimit qd sacramēti. ⁊ ideo non pōt esse diffinitio eo mō quo est rō entis cōpleti extra animā. s̄z eo mōdo quo diffinitio exprimit vnū cōceptū per se in intellectu siue ille cōceptus sit rei extra siue rōnis: bene pōt diffiniri. ⁊ tñ ⁊ nō aliter diffiniunt oēs intētiōnes logicales. nō enī signant quiditates extra animā. sed tā tūmodo cōceptus in anima sed per se vnus ⁊ sic habere diffinitionē sufficit ad scientiaz p̄p̄ie dictaz. alioquin logica nō esset scientia. in talib⁹ diffinitionib⁹ etiā inuenit⁹ gener⁹ differētia ⁊ p̄ prius eo mō quo logic⁹ loquitur de genere differentia ⁊ p̄p̄lo. q̄ inuenit⁹ p̄dicatū in quid ⁊ in quale essentiale ⁊ in quale accidentale cōuertibile. ⁊ sic in rōne p̄dicta ponit⁹ signū vt genus ex institutione: ⁊ efficit⁹ vt differentia. sensibile vero vt fundamentū relationis. ḡfa vero vel effectus dei gratuitus vt correlative. 1. di. quarti. q. 2. 7.

Resurrectio eorū qui inueniunt mortui in aduentu iudicis p̄cedet duratiōe resurrectionis. illorū q̄ inueniunt viui: sicut illi vti s̄z verba apostolica p̄p̄ rapit⁹ tur obuiā. ⁊ ibi vt p̄babile ē s̄z Au. morient⁹ subito post resurrectionē: sic postea resurrectio eorū

sequet resurrectione illorum
qui erūt mortui. vñ dicit Aug.
Si sanctos q̄ reperient chusto
veniente viuētes. cūq̄ obuiam
rapiētur crediderim⁹ in eodem
raptu de mortalib⁹ corporib⁹
erituros ⁊ ad eadē mor̄ imor-
talitā redituros: nullas in v̄bis
apostoli patiemur angustias.
hoc expresse etiā vident verba
apli dicere. Mortui qui in xpo
sunt resurgent p̄mi deinde nos
ec. vbi f̄m Augu. apostol⁹ in se
ac etiā in illos q̄ secū viuēbant
trāfigurabat p̄sonas illorū q̄
lucuent viuī. 43. dist. q̄r. q. 5. 2.
Resuscitatio corporū ⁊ iudiciū
possunt cōpetere xpo homini
vt imperātū licet imperio sub-
auctērico: q̄ respectu illoꝝ pōt
habere dñiūz in s̄ p̄ncipale
saltez accipiēdo resurrectionē
p̄ illis p̄ambulis q̄ sūt ministe-
rio āgeloz: q̄ xps̄ habet impe-
riūz efficac̄ respectu potestatis
āgeloz similiter habebit impe-
riūz efficac̄ illi⁹ sentētie ferēde
etiāz ipe s̄ naturaz humanaz.
48. dist. quart. q. 1. 6.

Sacerdos intēdens
facere qd̄
facit ecclesia legēs disticte ver-
ba canonis a p̄ncipio vsq̄ ad
finēz p̄re cōficit nec est tutū ali-
cui se reputare valde peritum
de scientia sua: ⁊ dicere volo
vñ p̄cise istis verbis p̄ cōsecra-
tione sanguinis: s̄ securior est
simplicitas: volo ista verba pro-
ferre sub ea intētiōe sub qua
xps̄ instituit ea esse p̄ferēda: vt
q̄ ex xpi institutione sunt de for-
ma dico vt de fofa ⁊ que ad re-
uerentiaz. 8. dist. quart. q. 2. 2.
Sacerdos ita dimittit peccatūz
in penitentiā sicut in batismo

⁊ ita absoluit sicut baptizat:
quia vtrobiq̄ simpliciter verū
est q̄ ministrat sacramētū: effec-
tūz aut̄ sacramētū ministralter
causat: q̄ aliqd̄ causat ad qd̄
s̄z dispōnez seu pactionez del
regulariter sequit̄ effect⁹ sacra-
mētū. 14. di. quart. q. 4. 21.

Sacerdos p̄iusq̄ cōsecret tene-
turlaborare vt sit extra peccatū
mortale. s̄ aut̄ cōtingat q̄ post
cōsecrationez ante tamē cōca-
tiōez occurrat sibi memoria pec-
cati mortalis oliz p̄missi: de quo
nō p̄cessit penitētia lterior vel
exterior teneat tūc habere p̄nīaz
lteriorē anteq̄ p̄cipiat. ⁊ differ-
re penitētiā exteriorē donec oc-
currat opportunitas cōstendī
9. dist. quart. q. vnica. 2.

Sac̄z ex virtute opis opati⁹ fert
gr̄az: ita q̄ nō requirit̄ ibi bonū
mot⁹ lterior qui mereat̄ gr̄am
s̄z sufficit q̄ suscipiēs nō ponat
obicez. s̄z in illis actib⁹ veteris
legis nō cōferebat̄ gr̄a ex hoc
solo q̄ effect⁹ nō poneret obicē
s̄z tñ cōferebat̄ ex v̄tute boni
mot⁹ lterioris tanq̄ meriti. 1.
distinctione. quart. q. 6. 21.

Sac̄m p̄ncipale legis euāgeliz-
ce p̄ qd̄. s̄. intrat in ei⁹ obseruā-
tiāz debuit esse nouū ⁊ p̄pūz
illi legi: vt p̄us dictū est in. q.
de institutione sac̄i in cōl. dist. 1.
Debuit etiam istud sac̄m esse
euidēs i significatiōe: q̄ ista est
lex veritatis enacuās vmbraz.
Et debuit esse copiosuz in gr̄e
collatiōe q̄ hec ē lex gr̄e. 30. f.
Gr̄a veritas p̄ seuz xps̄ facta
est. Debuit ēt esse facile: q̄ ius-
gr̄a xpi suaue est ⁊ on⁹ ei⁹ leue.
Matth. 11. Itē debuit esse cōe:
q̄ deus ad legē Moysi elegit
vñum populum tñ. sed ad nō

Scoticarum

speculationū

uaz leges totū mūdūz. In oēm terraz exiuit &c. hec q̄tuor line nīstur in vno. scilz in ablutiōe cum verbis: qz hoc euidenter significat mūdationē aīe que est effectus p̄ncipalis: & dat grām copiose. vñ in psalmo dicit aq̄ refectiōis. Super aquam refectiōis. educavit me. Est & facilis. qz nullo modo piculosa sic fuit circūcisio & cōis omni se rui & etati. 3. di. q̄rti. q. 4. §. B. Sacm̄ non hz aliqua verba p̄ forma. qz tunc nō eēt sacramētūz pmanēs cuz vba nō p̄t eē nisi in succellōe. tñ ip̄a p̄secratio sacri p̄sistit in fieri: id. red̄rit aliquā formā verborū sed illa nō est forma sacri s; p̄secratio: nis sacri. & p̄ tāto illa p̄t dici verba sacralia. qz ad sacm̄ p̄t nētia. tāq̄ soā p̄secratiois ei⁹ q̄ p̄secratio est inceptio sacralis. sed nō dñr sic sacralia sicut verba baptisimi. illa est sunt sacralia qz forma sacri. Si autēz oīno grās q̄ sit forma huius sacri: dico q̄ ip̄e species visibiles sunt m̄a. i. proximūz fundamētū relōis significatiōis. & ip̄a significatio ē ibi soale sicut in alijs sacris. Et si queras qd ē in hoc fundamento tanq̄ m̄a. aliud tanq̄ soā. Respōdeo q̄ non est hic aliud tāq̄ materia aliud tāq̄ soā sicut ē in alijs cuius rō est. qz istud est p̄manens. ideo non p̄t aliqua verba ad eius essentia pertinerē. in quocunq̄ autē sacro distīguīt materia & forma signūz visibile dī eē materia. verba nō forma. 8. dist. quarti. q. 1. §. Sacramētūz vt ē bonūz nīfimo nī nō accipit p̄ sacro noue legis. qz illō ē sensibile. ista autē

indissolubilitas est qd spiritalē in mentib⁹ p̄hēntiūz. sacm̄ ē m̄fimonij statim transit. qz cōsistit in fieri. ista autē indissolubilitas manet: est in eē quieto. non in fieri. sacramētum ē est dispositio ad grāz indigne susipientibus. nō autēz ista in dissolubilitas. hoc em̄ est iuri secuz bonūz oīs matrimonij noue legis. ita q̄ impossibile ē esse m̄fimonijz formalr sine illo. qd est forma eius. sed alia duo bona non sunt intrinseca matrimonio nec necessaria ibi formalr: sed sunt ibi in obligatiōe. & virtualr bonūz quidez si dei seruāde in actu reddendo cōiugi qd suūz est. & non dādo alteri alienū. est em̄ necessario in obligatiōe: & quātūz ad negariū saltem est ibi obligatio semp. & ad semp. quātūz autēz ad affirmatiū dīcet īsequenl dī. & ideo non seruans fidē peccat mortāl. 31. dist. quarti. q. vnica. B. Sacruz ministeriūz red̄rit mūditia mentis & carnis. p̄spiciatatem intell̄s. & fauorez affect⁹ ad q̄ oīa disponit p̄tinentia. et ad eoz opprobra frequentia carnalis act⁹. nec. in hoc dī aliquis dicere ecclesiam sibi p̄iudicare i suo iure. qz ecclesia cōlter non cogit aliquēz ad susceptionē ordinis sacri. & sac̄ publicauit. qz post talem ordinē susceptūz suscipiens est in habilis ad p̄trahendūz. igitur voluntarie incurrit talēz inhābilitatē. 37. dist. quarti. q. vnica. infra. B. Salomō sū pessim⁹ & ingratiſsim⁹ hō deo suo. nō solūz i hoc peccauit. qz alienigenas duxit cō-

tra legē ē de gentibus spālīter
phibitis sicut in multitudine
mulierū siquidē habuit fm vnā
fray. 700. vxores quasi reginas
et. 300. cōcubinas cū tñ diceret
lex specialiter de rege Deuter.
non habebit vxores plurimas q̄
allīciant animum eius. qđ forte
specialiter dixit Moyses. ppter
malitiā istius pūisaz vt sinō com
pesceret saltē pfunderet ne aliū
etiā eū imitarent r qđ peius est
copulatus est eis amore arden
tissimo in tñ vt faceret eis idola
et tēpla ad colēdū deos suos rñ
non sine. cā subiunxit Moyses
vt sup: a. q̄ allīciāt animū eius r
hec ola aggrauat singularis in
gratitudo sapiētie eminetis sibi
subito a deo concessē: ita qđ ista
auctōritas non requirit respon
sionem sed solam detestationē
39. dist. quart. q. 1. 6.

Sancti patres in limbo purgati
fuerunt a peccato originali tñ
clausa fuit ianua vsq̄ ad solu
tionē pene debite ita em deter
minauerat deus: qđ l3 accepta
ret passionē xpī pūisam ad re
mittendū culpā originalez om
ni credenti r credituro illā pas
sionem nō tñ remittebat penas
illi peccato debitā. s. carentiā vi
sionis diuine ppter passionem
pūisam sed ppter spām exhi
bitā ideo sicut illis patrib⁹ nō
patuit ianua quousq̄ passio xpī
fuit exhibita: ita probabile est
qđ nec beate virgini. 3. distinc.
terti. q. 1. 7.

Sancti in patriā nō habebūt sitū
in celo nisi erectuz nō aut sessio
nis nā inclinatio partis videtur
repugnare agilitati sed erectio
siue statio videtur esse situs con
ueniens corpori inquantū est

instrumētum anime q: tunc ma
gis aptum est r promptum ad
operationem vnde r iacere ma
gis videt eē situs naturalis cor
pori humano qđ sedere quod in
cludit curiuitatez partium. 49.
dist. quart. q. 14. 2.

Sapientia nō est spēs generis vt
trāssert ad diuina nec fm illaz
rationē trāssert: sed fm rōnem
sapientie vt est trāscendēs. qđ
aut tale pōt esse trāscendens dī
ctum est superius in sol. pūci
pali art. 3. Dubiū tñ est de hac
sapientia: qđ est in nobis. vtrū sit
indiuidū sapiētie trāscendētis
vel qualitas: an alterius tñ?
qđ nō vtriusq̄ videt: qđ nihil ideo
cōtinet sub diuersis pdicatis dī
ctis in qđ de eo nō subalternis.
sapientia aut trāscendēs r quali
tas nō subalterna sunt. ergo 2c.
Itē sapientia trāscendēs est pas
sio entis. ergo ens nō dī de ea
in quid nec e conuerso ex dist. 3.
igit nec aliquid: in quo includi
tur sapiētia trāscendēs includit
ens in quid: qđ tūc illū esset ens
p accidens includeret eū essen
tialiter rōnē subiecti r passiois
que non faciūt aliqd vnum p se
sed tñ p accidēs. Si hec argu
mentaualent vñ videt dandū
s. qđ sapientia in nobis vel sit tñ
indiuiduum sapientie transcen
dentis: vel tantū generis qua
litis. Nō videt dādū secundū
qđ tunc nō esset in nobis pfectio
simplr: qđ videt ptra Augu
15. de trini. c. 4. Qls circa nos
creatura clamat 2c. Si pūmū
detur. ergo nō oīs habit⁹ for
malit est i genere q̄litis. sed
oīs sunt trāscēdentes: qui im
portauit pfectionē simpliciter.
8. dist. pūmi. q. 3. 2c.

Scoticarū

Sapientia est in re ex natura rei
 et bonitas est in re ex natura rei
 sapientia autem in re formaliter non est
 bonitas in re: quod probatur. quia si infi-
 nita sapientia esset formaliter infinita bo-
 nitas et sapientia in communi esset
 formaliter bonitas in communi. infi-
 nitas enim non destruit formaliter
 rationem illius: cui addit: quia in quo
 cuius gradu intelligatur esse aliqua
 perfectio: quod tamen gradus est gradus
 illius perfectionis: non tollit rationem
 formalis istius perfectionis propter
 istum gradum. et ita si non includit
 formaliter: ut in communi: nec per infinitum
 in finitum. Quod autem non includat for-
 maliter ut in communi. hoc declaro. quia
 includere formaliter est includere
 aliquid in ratione sua essentiali: ita
 quod si diffinitio includens assi-
 gnaret: inclusum esset diffinitio:
 vel per diffinitioem. Sicut autem dif-
 finitio bonitatis in communi non habet sa-
 pientiam in se: ita nec infinita infi-
 nita. Est igitur aliqua non identi-
 tas formalis sapientie et bonitatis
 in quantum earum essentia distince dif-
 finitioes: si essent diffinibiles. dif-
 finitio autem non tamen indicat rationem
 causam ab intellectu: sed quidditate
 rei. ergo non est identitas formalis
 ex parte rei. Et intelligo sic: quod in-
 tellectus proponens istam. sapientia
 non est bonitas formaliter: non
 causat actu suo collatiuo fixa-
 re istius propositionis: sed in ob-
 iecto inuenit extrema: ex quorum
 propositione fit actus verus. Et istud
 argumentum de non formalis identi-
 tate: dixerunt antiqui doctores
 ponentes in diuinis aliquam esse
 predicationem veram per identitatem
 quod tamen non esset formalis. ita concedo
 per identitatem veritatem esse
 bonitatem in re: non tamen formaliter
 veritatem esse bonitatem. 8. dist.

speculationū

primi. q. 4. i. q.

Sapientia licet abstracta habeat a sapie-
 te: quod est operans: tamen adhuc signi-
 ficat potentiam operatiuam vel potius
 potentiam operatiuam et ideo non abstractibile
 summa abstractione: quia potentia
 operatiua aliquo modo concernit
 aliquid et propter tale operationem aliquid
 aliquiditer procedit quod sapientia est na-
 ta: nullo autem modo quod essentia sit
 nata. 5. dist. primi. q. 1. i. f.

Scientia dei quod est in deo quodam per-
 fectio absoluta est in eo ex natu-
 ra rei sed ipsa non dicitur autem nisi ex
 respectu ad alia obiecta vel ali-
 quorum obiectorum ad ipsam. 13. et
 ergo deus producat creaturas ut
 artifex: hoc tamen non est ut inscia
 fundat respectum rationis quod sit ratio
 qua potest producere: sed tamen ut ille
 habitus absolutus quod dicitur esse autem
 inest ipsi deo. 8. dist. terti. q. 1.
 unica. infra. 10.

Scientia est obiecti finis quod abstra-
 hit ab existentia actuali: alioquin
 scia posset quoniam est et quoniam non est
 et ita non esset perpetua: sed con-
 traria recurremperet scia illius rei
 quod falsum est. 3. dist. terti. scilicet
 q. 9. infra. 15.

Scientiam esse unius partis: et ita
 quod non possit esse alterius ponit
 imperfectionem in ea. similiter
 et in voluntate ponere eam esse
 unius: ita quod possit esse alterius
 obiecti: volubilis ponit in ea im-
 perfectionem: tamen scientiam esse
 unius ita quod non sit alterius: et vo-
 luntatem similiter: nullam imperfectionem
 nec ponit. sicut et potentia est unius
 oppositi in actu determinate. quod
 producit et non alterius. Dissimile
 tamen est de potentia: et scientia:
 et voluntate per hoc quod poten-
 tia videtur dici esse unius oppo-
 siti tamen: quia tantum possit in illud

Octaua

et scientia et voluntas. non ita quod tamen sciat vel velit illud. sed si accipitur simili modo ex utraque parte equalis est determinatio ex utraque parte: quod quolibet istorum est actu unius oppositi: non amborum: quod quolibet etiam istorum potest esse utriusque sed potentia esse alicuius: hoc uero significare potentialem habitum dinem eius ad illud.

Scientia vel voluntate esse eis uero significare actuali habitudinem ad idem: nihil tamen mali sequitur si illi modo accipiat hic et inde: quod tunc sicut ad scientiam scire: et ad voluntatem velle: ita ad potentiam producere: non autem posse producere: et sicut ad potentiam posse producere: ita ad scientiam posse scire. et ad voluntatem posse velle. 39. dist. primi. q. 1. i. q.

Scientia non requirit ordinem determinatum ad scibilia nec ordinem prioris nec ordinem posterioris: quod potest esse siue respectu prioris: ut obiecti: siue posterioris potentia autem requirit determinatum ordinem ad terminum ut prioris ad posterius: et ideo scientia de necessitate extendit se ad omne ens: quod omne ens est scibile: potentia autem non extendit se (ut ad obiectum) ad omne ens: sed tamen ad ens possibile. quod quocumque sumendo possibile natum est esse posterius. Et ideo non est ad illud quod non est natum esse posterius: et ideo non ad illud: quod est natum esse in persona infinita ideo illi persone. 20. dist. primi. q. unica. 6.

Scientia per quam anima reducit de potentia essentiali ad accidentalem est species intelligibilis ipsius obiecti. et de illa concedo quod ipsa est principium actus respectu considerationis. sed illa

sectio

species non est habitus: de quo loquimur: quod est qualitas derelicta ex actibus frequenter elictus. ista enim species precedit naturaliter primum actum elictum circa obiectum circa quod est. Et ideo ista species posset esse radicata in intellectu. et cum fuerit radicata posset dici habitus. non tamen est iste habitus qui generatur ex actibus frequentibus. sicut dictum est. ideo omnia uerba que loquuntur de specie tanquam de habitu: non procedunt ad intellectum huius questionis. nec etiam illa: que accipiunt scientiam pro ista specie. Distinctio istorum habituum. scilicet habitus qui est species intelligibilis. et habitus intellectui proprie dicti patebit in 2. lib. dist. tertia. 17. distin. primi. q. 2. y.

Scientia realiter refert ad scibile non tamen ut considerat ab intellectu. 30. dist. primi. q. 2. i. 6.

Scientia speculativa: quod non perficit hominem ad bene operandum ideo non connumeratur inter virtutes cardinales. minus enim est necessaria homini ad recte viuendum huiusmodi quam prudentia. et etiam fides ad recte viuendum in pollitia ecclesie. 34. dist. tertii. q. unica. i. 6.

Scientia stricte accipiendo per habitum acquisito ex speculationibus: non est proprie quo speculatur. sed quedam inclinatio ad facilliter et delectabiliter speculandum. illud autem quo ut principio actus ex parte obiecti speculatur: est species intelligibilis. 17. dist. primi. q. 2. i. y.

Secundum Aristotelem primo ethicorum. una hysteron proteron non facit hominem. sic unus actus et illi unus euentus effectus fortuiti non facit hominem dici bene fortunatum sed quando accidit ei ut

in pluribus. 21. q. 4. J. ff.

Scdo baptizans ignorans illuz esse baptizatum prius: nō est irregularis. non enim tenetur quis cuiusq; sacerdos facere strictam inquisitionē an vetula baptizauit paruulū in domo: nunc autē nō magis videt ille puniendus: qui scdo baptizat: et ignoranter q̄p qui scdo baptizat: immo minus. qz ille videtur querere salutem suam ne sit in dubio neq; enim auctoritas huius ca. qui bis videtur satis certa. nullus enim potest infigere irregularitatē toti ecclesie nisi caput totius ecclesie. 6. dist. quarti. q. 8. J. B.

Secundū cōmunē p̄cessum et ordinem reuelant maiora dei mysteria superioribus priusq; inferioribus. et ita superiores mittuntur ad inferiores loquendo et illuminando eos interius: et alij inferiores mittuntur exterius ad illa reuelata nuncianda hominibus vel explenda. et ita non oēs cōter mittunt extra. 10. di. secundi. q. 1. A.

Secundū eandē rōnem formale respicit spes obiectum et tentio: sicut eadē ratio formalis ē tendendi in illud et quiescēdi in eo. sed differentia est. qz illud obiectum est diuersimode approximatum. qz absens vel approximatum imperfecte desiderat. presens aut vel p̄fecte approximatum amat: sicut in naturalibus ignis magis et minus approximatus causat calorem remissum et intensum: nō tñ calor in igne est minus ratio actiui in causando vel calefaciēdo hoc vel illud. 26 dist. tertij. q. vnica. J. C.

Scdm ordinē substantiarū attenditur ordo qualitātū. substantijs

enim nobilioribus correspondēt qualitates nobiliores: nō autē sic cōrřidet ordo quātitātū. nō enim semp nobilioi substantia est maior in quātitate. maxima enim corpora in genere corruptibilium sunt elementa: et tñ sunt imperfectissima. illud aut videtur perfectius qđ proportionaliter cōrřespondet in sua p̄fectione perfectiori. 12. dist. quarti. q. 2. D.

Secūde persone ex vi sue productionis competit qđ est notitia declaratiua. qz est producta per actum meritorie exprīmētis talē notitiā. et ideo appropriata dicunt de ea que pertinet ad perfectionē cognitionis actuales: magis tñ proprie dicitur sapientia: sicut loquitur apostolus q̄p ars sicut loquitur Augu. qz ex productione sua magis est notitia declaratiua eternorum q̄p factibilium. 1. q. q. U.

Secundū veritatem illa diuisio qualitatis in quattuor spēs nō est p̄prie generis in spēs sed est tñ fm quosdam modos diuersos cōuenientes diuersis qualitatibus. et forte eidem qualitati in se fm essentia possent cōpetere plures modi qui ponuntur in diuersis qualitatibus. 6. dist. quarti. q. 10. B.

Securitati vñ opponi timor. timor aut vel est de malo infligēdo vel de inflictio cōtinuando: p̄cedēte tñ apprehensione talis mali. nec opz q̄ illa apprehensio sit dubia. vnde longe distat dubitatio et timor. non soluz qz dubitatio p̄tinet ad intellectū. timor ad appetitū. sz etiā qz timor in appetitu non necessariū p̄terigit apprehensionem dubiā mali. 49. dist. quarti. q. 6. P.

Octaua

Sēp fuit miraculū vsq; ad mortē in xpo qđ simul fuerūt beatitudo ⁊ mortalitas ppter res pugnātiā effectū. sicut hmoi dolor ptis sensitue redūdabat vsq; ad superiorē ptē ale: ita illud fuit miraculū ptra effectū ⁊ bilitudinis. 4.9. di. qrti. q. 12. **S**ensibilia cōia solū faciunt ad modū imutandi ipsum sensuz vel si cū sensibili pprio causet ppriā spēm: cōe sensibile (alio: quin quō pprie sentiret?) non tñ pē istā causare sine sensibili pprio cōcomitāte: nō quidem quin istud sit pri: qđ qualitas sensibilis pīlo. ⁊ ita fm se possibile separari ab illa s; nō pri in agēduz in sensum. ⁊ sic iquā tum hmoi nō est separabile a sensibili pprio: forte ratio ē: qđ sensus est pūmo potētia receptiua sui obiecti pprii. ⁊ iō a nullo alio pē recipere alium actū nisi pū naturalr sit in isto actu. 12. dist. qrti. q. 3. **C**c

Sensibilia pht imutare intellm p statu isto nō aut mere intelligibilia. nō qđ illa nō sunt actiua nec qđ intellect⁹ noster nō est passiu⁹ respectu eorū absolute sed qđ p statu isto impedīf ne patiat. vel recipiat a talib⁹ im mediate: amoto aut tali impedimēto tūc recipiet sicut erit i beatitudine. tūc effi loquetur angelus homini beato. ⁊ homo beatus alij hoi beato. sicut dictū ē pri⁹ angelū loqui intellectuallr angelo. qđ tūc fm promissuz salua. in Matt. erim⁹ sicut angeli dei. ⁊ ex hoc ptz qre doctor nō pē cāre sciam in discipulo. nō ppter defectū futuris actiue in scientia docentis: sed ppter capacitātē intellect⁹ dici

Seccio

puli p statu isto: p quo h; spe dimētū ne sic imutet: qđ p statu isto determinat ad phantasmata sicut ad ipz imutantiā sicut dictum est. 11. distinctione. sectū di. q. vnica. ff.

Sens⁹ nō discernit in aere spirit⁹ seu vapores ab aere. ⁊ tamē spirit⁹ vel vapores in aere nō sunt eiusdē species cū aere. 12. distinctio. quart. q. 4. j. B.

Sensitiua ⁊ vegetatiua in hoīe eadē aia est cū intellectiua ex. 2. lib. dist. 1. q. 6. ⁊ dist. 16. ⁊ dist. 11. ar. 2. q. 1. 4. 4. dist. qrti. q. 1. A.

Septē sunt pene canonice: vide licz: depositio: degradatio: infamia: irregularitas: excoicatio interdictum: ⁊ suspensio. 2. 5. di. quart. questione. 1. j. A.

Sermo audibilis est signū rememoriatiui respectu cōcept⁹. ita qđ facta imutatiōe sens⁹ ab ipso sermone. ⁊ viceri⁹ intellecta natura ei⁹ inquantū talis natura est intellect⁹ cognoscens ipsuz esse impositū ad significādū talem naturaz ex collatiōe eius ad illū aliū. intelligit illū aliū nō ita qđ sermo per aliquaz formā causet cōceptuz de aliqua re. sed sermo est pū⁹ ad cōceptū de re qui causat p ppriā speciē rei vel phantasma in anima qđ patet. qđ quantūcūq; sermo pferret si audiens nō haberet in se species rei plate. nullo cōcept⁹ causaret in eo de illa re. vnde per voces nō intelligimus res. nisi quarū habem⁹ species sed qđ actualit⁹ eas cōsiderem⁹ hoc ē ppter collationē signi ad signatū. 1. dist. quart. q. 5. B.

Si absolute pmitat qduncq; angel⁹ mal⁹ vti sua potētia cognitiua naturali pōt intelligere qđcūq;

cunq; intelligibile causatus: et p
phs posset intelligere cogitatio
nes cordis et mysteria gratie. ex
quo posita sunt in effectu: s; si-
cut dicit magi lib. 2. di. 7. mul-
ta possent ex natura sua q non
permittunt eis. et ita supponit
q non permittit angelo malovi-
dere secretū cordis. et hoc mō et
nō alio poss; videre corpus xpī
in eucharistia. sic q supponit q
nō permittunt videre mysteria
gratie. et sic exponēda est aucto-
ritas Ambrosij de mysterio in-
carnatiōis nō absolute qn quili-
bet angelus malus posset videre
vel cognoscere integritatē ma-
rie taz in mēte q in carne eque
sicut pōt cognoscere tactū digi-
ti ad digitū vel aliā intellectio-
nem naturalē alicuius intells:
s; nō fuit permittus pp certas
causas ne impediret redēptio
nostra. si enī cognouissent nūq;
dñm glorie crucifixissent. i. nūq;
me redimi eius morte procuras-
sent. 10. dist. quart. q. 8. 20)

Si accipiat posse peccare p fun-
damēto illius respectus: qd qui-
dem fundamentū est principij
actus. cui annexa ē deformitas
pōt esse pars libertatis huius:
nō dico libertatis absolute que
abstrahit a creatā et increata: s;
est pars libertatis create. vnde
deformitas actus magis cōue-
nit libero arbitrio inq̄tū crea-
tum q inquantū liberū. 23. dist.
secund. q. vnica. j. ff.

Si accipiat actus pur distingui
3 potentia sm q. i. actū et poten-
tiam totū ens diuidit. sic actus
nō puerit cū forma. sm hoc est
omne qd est extra causas suā ē
in actu. et sm hoc etiā priuatio-
nes dicunt esse actu. vñ cecitas

dicif esse actuali in oculo carē: t. cō. 2.
te visu. sicut dī in. 4. r. 7. met. ff. 4. r. 27
aut loquaris de actu sm qd lo t. c. 23.
quitur phs. 7. meta. f. sm qd est r. 49.
actus receptus et actus et distin-
guēs. sic distinguit 3 receptū
et materia ē receptū illo mō. et
nō est actus. 12. di. scđi. q. 2. j. ff.

Si Adam fuisset damnatus pro
illo peccato transgressionis nō
fuisset ita graulter punitus si-
cut multi alij peccatores. 21. di.
secund. q. 2. 19.

Si Adam habuisset alimentum
nostrū fuisset mortu⁹ senio. hoc
de rōne alimēti pz: qz nō quod-
libet h3 gñari ex quolibet sicut
ex termino. s; determinatus ex
determinato. et ideo ex alimēto
puriori et meliori generatur me-
lior sanguis: et ex sanguine pu-
riori generat caro solidior et per-
manēti⁹. vnde ex alimento cor-
ruptor impuro generatur caro
valde fluida. igit impuritas ali-
menti Jesu xpī respectu alimē-
ti Ade fuisset in Jesu xpo sicut
in nobis causa extrinseca corru-
ptiua: qz nō fuisset ex parte ali-
menti ita perfecta restauratio
sicut deperditio. Sed posito q
habuisset esum ligni vite fuisset
ne corpus eius incorruptibile?
Dico q nō: s; habuisset causas
intrinsecas moriēdi: qz ois xpus
naturalis relictus sibi nō preser-
uata per aliqđ donū collatum
agendo in aliud naturale repa-
tatur et debilitat: et tantū agere
posset q debilitabitur intantū
q nō posset sufficēter agere ad
conservationē sui indiuidui: vt
pz de xte nutritiua in nobis:
que lōga actiōe in alimēta et ex
cōuersione diuina tandē debili-
tatur ita vt nō possit plus puer

Octaua

tere: talis fuisset nutritiua xpi sibi derelicta. et iō tandē debilitata: nō potuisset ampli⁹ restau- rare. igit debilitas virtutis: et l'p'ritas alimēti extrinseci fuis- sent sufficiens cā sue mortis natu- ralis. 16. dist. tertij. q. 2. B.

Si Adā hodie viueret nō posset ducere aliquā v'orē. forte etiā post multiplicatiōē hūani ge- neris si stetissent in innocentia fuisset phibitio in qbusdā gra- dibus vltra p'imiū. s3 in pncipio nō potuit fieri. q: nō erāt alie fe- mine q̄ sorores. In lege mosay ca erat phibitio q̄tū ad quos- dā grad⁹ vltiores. vt p3 leuit. 18. i lege aut euāgelica fuit ali- qñ phibitio v'sq̄ ad septimum gradū. p3 p mag'z in l'ra. s3 sub Innocētio tertio restricta vsq̄ ad quartū gradum inclusiue. eē de p'san. nō debet. phibitio co- pule p'ugalis q̄tū p'sanguinita- tis gradū decetero nō excedat. et assignat rōnē qm̄ in vltiorib⁹ gradib⁹ iā nō p't abiq̄ graui dis- pendio obseruari. et post appo- bat et ratificat p futuro. cū g in quib⁹ iaz v'sq̄ ad quartū gradū phibitio p'ugalis copule sit re- quisita. s. p nos hic in cōsilio. et infra. ita eaz volum⁹ eē ppetuā nō obstantib⁹ p'stōnib⁹ sup hoc dudū editis vel ab alijs vel a no- bis. et in eodē. c. reuocat oēs p- hibiōes de p'ugio p'hendo in- tertio et q̄to gñe p'sanguinita- tis. rde sobole suscepta ex scōis nuptijs cognatiōi viri p'oris de- nō copulādo: q̄ phibitiōes mul- tas difficultates inducebāt (et vt dicit) aliqui periculū animaz 40. dist. quarti. q. vnica. D.

Ei ad pericitatē ppositiōis suf- ficit q̄ subiectū includat in suo

Seccio

intellectu cām inherētē p'dicati ad subiectū et nō red'at q̄ sub- iectū dicat conceptū vnū: posset cōcedi q̄ hec: xps est hō: semp fuit vera. S3 magis credo q̄ re- quirat hoc et plus. s. q̄ subiectus habeat pceptū vnū. vel si nō: s3 includat cōceptus plures opz q̄ ratio eius sit in se vera ante- q̄ aliquid verificetur de eo. 22. dist. tertij. q. vnica. f. D.

Si aliq̄s intell's nō possit intelli- gere geometricalia: posset autē alicui credere de geometricali- bus: geometria esset sibi fides: nō sciētia: esset tñ in se scientia: q̄ obiectū geometrie natū ē fa- cere de se sciētia in intellectu proportionato. 3. q. prol. f. A.

Si aliqd est idē essentialr eēntie illud ē actu in deo mere ex natu- ra rei: et hoc siue sit idē eēntialr idēitate adequata sicut in crea- turis est illud idē qd̄ intelligit per diffinitionē ei qd̄ intelligit per diffinitū siue sit idem tanq̄ inclusum essentialr in illo quō illud qd̄ intelligit per partē dif- finitiōis posset dici idē ei qd̄ in- telligitur p diffinitum. 1. q. 4. 3.

Si aliq̄s intēdit in pncipio misse celebrare missam: si postea ē di- stractus: nō h3 actualē intentio- nem: qñ est distractus: p3 q̄ nō intelligit tñc illud in actu. ḡ nec vult illud in actu: nec h3 tantuz intentionē habitualē: q̄ talem h3 dormiens. habet ḡ semedio modo: et hanc eius dispositionē dico intentionē virtuale: q̄. s. virtute alicuius intentiōis p'us habere actualiter facit omnia q̄ facit ex illa tanq̄ ex radice: ita quod illa intentio actualis fuit pncipium ordinatū ad omnes istos actus: et h3 in se p'tualr in-

tentionē p̄p̄iā cuiuslibet istorū
actū: sicut intētiō finis h̄z in
se virtualiter intentionem pro
p̄iā cuiuscūq; ordinatū ad fi
nē: et p̄ tāto manēte intētiōe cu
iuscūq; ad finē ordinatū manet
ista intētiō actualis p̄iā p̄ualit
in oībus istis: hoc mō intēdēs
ire ad sanctū Jacobum ex intē
tione huius finis ordinatū mul
ta alia necessaria ad illū finem
exequēs aut illa ordinata non
semp cogitat s̄ sancto Jacobo
nec de reuerentia eius: dico ta
men qd̄ semper meref. q̄ vel h̄z
intentionē eorū que sunt ad fi
nem illū. cuius est prima illa in
tentiō vel h̄z actus aliquos se
quentes ex illis intentionib;:
h̄z cū illis actibus p̄currant ali
qui actus distrahentes et ab in
tentiōe illa prima: et ab inten
tionib; p̄p̄iis eorū q̄ sunt ad il
lum finē: sicut declaratū est se
cundo libro dist. 41. et in 3. dist.
15. vbi dicitū est qd̄ forte marty
res in actu sustinēdi martyriū
non habuerūt intentionē: nisi
istā virtualē: q̄ inensit as pena
rū absorbebat forte vsum rōis
ista tamen p̄p̄essio penarū erat
quidam effectus deriuatus ex
intentione seruandī fidem dei
et id durabat passio: durabat
semper ista intentio virtualiter
sicut in effectū. 6. dist. in. quarti
q. 6. f. A.

Si aliquis extraxerit de religio
ne aliquem iam obligatū ad re
ligionē obligatione p̄fessionis
tenet agere ad restitutionē: vt
si ille redeat ad religionē. Sed
si aliquem disposuit ad intran
dū retrahit ne intraret: q̄ inter
est inter habere et p̄p̄ue eē: nō
tenet ad tantā restitutionē re

ligiōi ad quantā si fuisset in re
ligione. sed tenet ad aliquā re
stitutionē: pura ad aliquāle in
ductionē alteri⁹ aliquāle equi
ualentis ad ingressum illi⁹ reli
gionis. et hoc intelligendū est si
illū retrahit intentionē dānificā
di religionē. si aut intentione
cōsulendi utilitati propie sine
fraude non tenet religioni: sed
in primo casu et in scōo tenetur
p̄fione quam retrahit: vt in per
suasionib;: et alijs bonis sp̄ualib;
bus ad equiualentiam bonis
illis in quibus illū retrahēdo
damnificauit. 15. di. q̄rti. q. 3. R.

Si aliqd̄ posset esse fm se in po
tentia passiva determinare ad
aliq̄d gen⁹ p̄p̄ficiū: et nō est de
terminate in potentia passiva
ad aliquā sp̄m illius ḡnis: tūc
ab eodem reducū illud ad ac
tum illius ḡnis: et speciei: sicut
si superficies. vñ superficies sit ex
se determinata ad colorē: non
sit ex se determinata ad albe
dinez vel nigredinē. tñ ab eodē
agēte reducū ad actū coloris
et alicuius colores q̄ non ē co
lorata: nisi q̄ sic est colorata:
ita dico h̄ic q̄ h̄z angel⁹ sit in po
tētia ad vbi in cōit nō ex se de
terminat⁹ ad hoc vbi vel illud
tñ ab eodem agente reducitur
ad hoc vt sit actualiter in loco
et in hoc loco vel illo. illud aut
quo primo pōt esse in loco est
a deo producentē ipsum super
creaturā corpālē continentem:
sed ex tunc potest reducere se
ipsum ad actū istum. 2. dist. se
cundi. q. 6. R.

Si aliquo mō ḡnatio est p̄p̄p̄a
terminata in creaturis: nō tñ ē vt
fundamētū: sed ipsa potētia ge
neratiua siue nature que gene

rat est fundamētum. s3 est pñla
vt dispositiua sine qua non exi
stente paternitas nō inest ita q
ibi est distinctio sicut est inter
dispositionē pñliā & terminum
completū. Patet ergo q ista rō
distinctōis nō manet in diuinis
q̄t ibi nō est generatio nisi com
pleta & necessario secum ponēa
terminum inesse nec est paterni
tas pñs communicationem sed
ppterue cōicationis. 4. q. q. 5.

Si ante passionē aliq̄s iudeus
ad p̄dicationē xp̄i vel petri par
uulum suū baptizasset & nō cir
cuncidisset. si paruulus fuisset
mortuus saluatus fuisset: q̄t re
cepit gratiā in baptismo a p̄la
enim institutione baptismus cō
tulit gratiam. 3. distin. quarti. q.
4. i. f.

Si arguat mēsuratū nō pōt esse
sine mēsurā. Rñdeo hoc uerū est
de mēsurā rei in esse q̄ditatiuo:
& rō est q̄t mēsuratū tale depen
det a mēsurā tali ex. 5. meta. c.
de ad aliqd q̄t refert ad ipsum
et nō econuerso sicut scibile est
mēsurā sciētie q̄t sciētia depen
det ad ip̄s nō est aut uerū de mē
surā accidētali q̄ p applicatiōez
vel coextēsiōnē mēsurat: sicut vi
na mēsurat pānū p̄z est q̄ quā
titas pāni non depēdet a quāti
tate vini: & hoc solo modo mo
tus p̄mus acceptus fm snā extē
siōnē successiuā cū relatione mē
surā eorū per applicatiōez vel
coextēsiōnē: non autem p ter
minationē depēdentie essentia
lis eorū. 48. distinctiōe quar
ti. q. 2. 3.

Si articuli distinguant quātum
ad ipsa credita: sic sunt. 14. ar
ticuli. Si autēz distinguant fm
numerum illorū q̄ p̄mo arti

culos distinxerunt sic sunt. 12.
fm numerum. 12. apostolorum
Si p̄mo modo tenet: aut articu
li fidei sunt de deo tantū aut de
deo rōne nature assumpte. Si p̄
mo modo hoc cōuenit triplr: q̄t
aut de deo rōne nature vel essen
tie. & sic h̄i hic articulus. Credo
iuvnum deum. Aut rōne p̄sona
rūz & sic sunt tres articuli fm q̄
sunt tres p̄sone. p̄mus. Patrē
omnipotentē. secundus. Et in
Jesum xp̄m filium eius unicum
dñm nostrum tertius. Credo in
f. f. aut rōne effect⁹ dei. & sic sunt
3. articuli de deo. p̄mus quātūz
ad creationem. Creatorem celī
et terre. scōs quantum ad grati
ficationem. Remissionē peccato
rum. tertius quantum ad glori
ficationē. Carnis resurrectionē
& uitā eternā. & sic habent. 7. de
deo rōne dei tm̄. Aliqui tñ inclu
dunt opus creationis in primo
articulo q̄t p̄tinet ad unitatem
essentie. & vltimū opus diuidūt
in duos articulos. i. Carnis res
urrectionē. dicentes vnum arti
culum. & Vitā eternā aliū. Sed
prima dī. est melior q̄t aposto
lus ponit vñ articulū de crea
tiōe p se ad theb. 11. fide intelli
gim⁹ aptata eē secula x̄bo dei
vt et inuisibilib⁹ visibilia fierent
Articuli p̄tinentes ad deū rōne
nature assumpte sunt ēt. 7. p̄
mus p̄tinet ad p̄ceptionē q̄ con
cept⁹ est de. f. f. scōs ad uatiuita
tē nat⁹ ē ex Maria x̄gine terci⁹
ad passionē passus sub pōtio p̄
lato. quartus ad descēsiōez ad
inferos. descēdit ad inferna. q̄nt⁹
ad resurrectionē. tercia die resur
rexit a mortuis sext⁹ ad descēsiō
nē ascēdit ad celos & c. septim⁹
ad iudiciū idē ēt⁹ ē iudicare

Scoticarum

speculationum

viuos et mortuos. 25. di. 3. q. 1. C
Si beatitudo accipiat p aliqua
pfectioe pmanente et pmanens
quātūcūq; intēsa ppetuitas nō
includit in rōne eius: q; q̄cūq;
pfectio pmanēs et quātūcūq;
eadē et equalis pōt esse p inlās
vel cū aliquo bēni tpe. q et quā
ta pōt esse toto tpe. eque em p
fecta est albedornius diei sicut
vnius anni. 1. ethic. 49. distinc.
quarti. q. 6. 20.

Si beatavirgo fuisset in pcepto
ne filij in summa plenitudine gfe
ad quā deus disposuit eā puen
turā si postea fuisset baptizata
nullā sibi gām recepisset de no
uo: tñ baptisumus nō fuisset in
signum falsum vel incertum: q;
gām significaret: vel tunc fieri
vel prius datam tunc inesse. 1.
dist. quarti. q. 6. 1. 20.

Si beatus dimitteret sibi posset
in actū peccati venialis sed non
esset sibi venialis rōne pcepti qd
h3 de semp eliciēdo illū actum
beatificū. et nō diuersificādo nō
solū ad oppositū sed nec ad dis
peratum. et ppter pceptum de
semp opando optima esset sibi
q̄cūq; deordinatio talis morta
le peccati. 21. di. secundi. q. 1. 1. 20.

Si bonus angelus baptizaret in
corpore assumpto cū oibus p̄di
ctis p̄ditionibus tunc supponē
dum esset verū esse eius baptis
mus: q; nō fieret nisi de pcepto
dei: nec esset ille baptizatus ab
angelo itē rebaptizāndus sicut
Michaël. phibuit episcopo dedi
care ecclesiā suā in monte gar
gano asserens eā a se dedicatā
fuisse. Si ē malus angelus in
corpore assumpto baptizet et cō
stat q; esset de pcepto dei talis
habendus esset p baptizato q;

op3 malum angelum ē inuicū
obedire deo. Sed nō esset sine
certa reuelatione super hoc ha
bita credendum q; malus ange
lus vere baptizaret. Tum quia
deus non ministrat sacra per ex
clusos finalr a salute. Tum q;
si non esset arctatus de pcepto
diuino ad oppositum supponē
dum est semper ipm fraudulen
ter agere. nec cōp̄cte facere ea
q; essent necessaria ad salutē ba
ptizati pp inuicitiā quā h3 ad
salutē hoim ex inuidia pceden
tem. 6. dist. quarti. q. 1. 20.

Si bonū reddendū virtutes sacris
cū nō debeat sacerdoti p se: de
bet tñ ecclie sive ei3 distributio
nē q; ipse ex ordie suo est nūc
spōse ad spōsum offerēs petiti
ones spālter p determinatis p
sonis: ita dispētorie vel dispo
sitiue determinans eis illud qd
pro talibus petitionibus redde
tur. 20. q. 1. 3.

Si cāultima determinatione ad
aliqd determinata non poneret
effectum in esse, hoc non vi dere
tur nisi ppter impotētiā eius ut
puta q; non sufficeret ex se: vel
q; esset impedita ab aliquo alio
vel ppter mutabilitatem eius
anteq; intelligatur effectus po
ni in esse. 46. dist. primi. q. vni
ca. 1. 20.

Si cause intermedie actiue sint
diuerse dispositiōis in agendo
vel passive diuerse dispositiōis
in recipiēdo pōt esse diuersitas
effectus dato q; in cā pma nul
la sit mutabilitas vel nouitas
aliquo modo. 21. q. 4. 20.

Si cecus miraculose illuminat
tñ illuminatus naturaliter videt
q; h3 formā creatā quā natura
liter pōrtat ad opationē illam.

AA 3

tra legē ē de gentibus spālter
phibitis sicut in multitudine
mulierū liquidē habuit fm vnā
Isaz. 700. vxores quasi reginas
et. 300. cōcubinas cū tñ diceret
lex specialiter de rege Weuter.
non habebit vxores plurimas q̄
allīciant animum eius. qđ forte
specialiter dixit Moyses. ppter
malitiā istius pūisazvt snōcom
pesceret saltē pfunderet ne aliū
etiā cū imitarent et qđ peius est
copulatus est eis amore arden
tissimo in trīvt faceret eis idola
et tēpla ad colēdū deos suos et
non sine. cā subluxit Moyses
vt sup. 13. q̄ allīciāt animū eius et
hec ola aggrauat singularis in
gratitudo sapiētie eminētis sibi
subito a deo concessē: ita qđ ista
auctoritas non requirit respon
sionem sed solam detestationē
39. dist. quart. q. 1. 15.

Sancti patres in limbo purgati
fuerunt a peccato originali et tñ
clausa fuit ianua vsq; ad solu
tionē pene debite ita em deter
minauerat deus: qđ 13. accepta
ret passionē pfi pūisam ad re
mittendū culpā originale om
ni credenti et credituro illā pas
sionem nō tñ remittebat penas
illi peccato debitas. s. carentiā vi
sionis diuine. ppter passionem
preuisam sed ppter ipam exhi
bitā ideo sicut illis patribus nō
patuit ianua quousq; passio pfi
fuit exhibita: ita probabile est
qđ nec beate virginī. 3. distinc.
tert. q. 1. 17.

Sancti in patria nō habebūt sitū
in celo nisi erectus nō aut sessio
nis nā inclinatio partū videtur
repugnare agilitati sed erectio
siue statio videtur esse situs con
pensans corpori inquantum et

instrumentum anime qđ tunc ma
gis aptum est et promptum ad
operationem vnde et iacere ma
gis videt eē situs naturalis cor
pori humano qđ sedere quod in
cludit curuitatez partium. 49.
dist. quart. q. 14. 2.

Sapientia nō est spēs generis vt
trāssert ad diuina nec fm illaz
rationē trāssert: sed fm rōnem
sapientie vt est trāscendēs. qđ
aut tale pōt esse trāscendens di
ctum est superius in fol. pūci
pali art. 3. Dubiū tñ est de hac
sapientia: qđ est in nobis. vtrū sit
indiuidū sapiētie trāscendētis
vel qualitas: an alterius tñ?
qđ nō vtriusq; videt: qđ nihil ideo
cōtinet sub diuersis p̄dicatis di
ctis in qđ de eo nō subalternis.
sapientia aut trāscendēs et quali
tas nō subalterna sunt. ergo et.
Itē sapientia trāscendēs est pas
sio entis. ergo eius non dī de ea
in quid nec econuerso ex dist. 3.
igit nec aliquid: in quo includi
tur sapiētia trāscendēs includit
ens in quid: qđ tūc illō esset ens
p accidens includeret eī essē
saliter rōnē subiecti et passio
que non faciūt aliqd vniū p se
sed tñ p accides. Si hec argu
mentaualent vniū videt dandū
s. qđ sapientia in nobis vel sit tñ
indiuiduum sapientie transe
ndentis: vel tantū generis qua
litas. Nō videt dādū secundū
qđ tunc nō esset in nobis pfectio
simpliciter: qđ videt ptra Augu
15. de trini. c. 4. Qis circa nos
creatura clamat et c. Si pūmū
detur. ergo nō oīs habitus for
malit est i genere q̄litas. sed
oīs sunt transecdentes: qui im
portant pfectionē simpliciter.
8. dist. pūmi. q. 3. Et.

Sapientia est in re ex natura rei
 et bonitas est in re ex natura rei
 sapientia autem in re formaliter non est
 bonitas in re: quod probatur: quia si in
 finita sapientia esset formaliter infinita bo
 nitas sapientia in communi esset
 formaliter bonitas in communi. Infi
 nitas enim non destruit formaliter
 tunc ratione illius: cui addit: quia in quo
 cuius gradu intelligat esse aliqua
 perfectio: quod tamen gradus est gradus
 illius perfectionis: non tollit rationem
 formalis istius perfectionis pro
 istum gradum. et ita si non includit
 formaliter: ut in cōi: nec ut infinitum
 in finitum. Quod autem non includat for
 maliter ut in cōi. hoc declaro. quia
 includere formaliter est includere
 aliquid in ratione sua essentiali: ita
 quod si diffinitio includentis assi
 gnaretur: inclusum esset diffinitio:
 vel per diffinitioem. Sicut autem dif
 finitio bonitatis in cōi non habet sa
 pientiam in se: ita nec infinita in fi
 nitam. Est igitur aliqua non identi
 tas formalis sapientie et bonitatis
 in quantum earum essentia distincte dif
 finitioem: si essent diffinibiles. Dif
 finitio autem non tamen indicat rationem
 causam ab intellectu: sed quiditatez
 rei. ergo non est identitas formalis
 ex parte rei. Et intelligo sic: quod in
 tellectus proponens istam. sapien
 tia non est bonitas formaliter: non
 causat actu suo collatioem fixa
 tē istius propositionis: sed in ob
 lecto inuenit extrema: ex quorum
 propositione fit actus verus. Et istud
 argumentum de non formalis identi
 tate: dixerunt antiqui doctores
 ponentes in divinis aliquam esse
 predicationem veram per identitatem
 quod tamen non esset formalis. ita cōce
 do per identitatem veritatem esse
 bonitatem in re: non tamen formaliter
 veritatem esse bonitatem. 8. dist.

primi. q. 4. i. q.

Sapientia licet abstracta a sapien
 te: quod est operans: tamen adhuc signi
 ficat potentiam operativam vel potestatem
 operativam et ideo non abstracta
 summa abstractione: quia potentia
 operativa aliquo modo concernit
 aliquid et propter tale per se non aliquid
 aliquid per se dicitur quod sapientia est na
 ta: nullo autem modo quod essentia sit
 nata. 5. dist. primi. q. 1. i. f.

Scientia dei quod est in deo quod est perfectio
 absoluta est in eo ex natu
 ra rei sed ipsa non dicitur: ars nisi ex
 respectu ad alia obiecta vel ali
 quorum obiectorum ad ipsam. Igitur er
 go deus producat creaturas ut
 artifex: hoc tamen non est ut in scia
 fundat respectum rationis quod sit ratio
 qua potest producere: sed tamen ut ille
 habitus absolutus quod dicitur esse ars
 inest ipsi deo. 8. dist. tertij. q.
 unica. infra. 12.

Scientia est obiecti secundum quod abstra
 hit ab existentia actuali: alioquin
 scia posset quod est et quod non est
 et ita non esset perpetua: sed corrump
 ta corrumpere scia illius rei
 quod falsum est. 3. distinct. scilicet
 q. 9. infra. 15.

Scientiam esse unius partis: et ita
 quod non possit esse alterius ponit
 imperfectionem in ea. similiter
 et in voluntate ponere eam esse
 unius: ita quod possit esse alterius
 obiecti: volubilis ponit in ea im
 perfectionem: tamen scientiam esse
 unius ita quod non sit alterius: et vo
 luntatem similiter: nullam imperfectionem
 nec ponit. sicut et potentia est unius
 oppositi in actu determinate. quod
 producit et non alterius. Dissimile
 tamen est de potentia: et scientia:
 et voluntate propter hoc quod poten
 tia videtur dici esse unius oppo
 siti tamen: quia tantum possit in illud

Octaua

et sciētia et voluntas. nō ita q̄ tm̄
sciat vel velit illud. s; si accipia
tur simili modo ex vtraq; parte
equalis ē determinatio ex vtra
q; parte: q; q̄libet istorū ē actu
vnius oppositi: nō amboꝝ: q̄b;
libet etiā istorū pōt esse vtriusq;
s; potentiā esse alicuius: hoc v̄
significare potentialem habitu
dinem eius ad illud.

Sciētiā vel voluntatez esse eis
v̄ significare actualē habitudi
nem ad idē: nihil tm̄ mali sequit̄
si illi nō accipiat̄ hic et inde:
q; tunc sicut ad sciētiā scire: et
ad voluntatē velle: ita ad potē
tiam pducere: nō aūt posse pro
ducere: et sicut ad potentiā pos
se pducere: ita ad sciētiā pos
se scire. et ad voluntatem posse
velle. 39. dist. primi. q. 1. f. Q.

Sciētia nō requirit ordinē deter
minatū ad scibilia nec ordinem
prioris nec ordinē posterioris:
q; pōt eē siue respectu prioris:
vt obiecti: siue posterioris potē
tia aūt requirit determinatum
ordinē ad terminū vt prioris ad
posterius: et iō sciētia de necessi
tate extendit se ad omne ens: q;
omne ens est scibile: potentia
aūt nō extēdit se (vt ad obiectū)
ad omne ens: s; tm̄ ad ens possi
bile. q̄ q̄uocunq; sumendo pos
sibile natū est esse posterius. Et
ideo non est ad illud q̄b non est
natū esse posterius: et iō non ad
illud: q̄b est natum esse in perso
na infinita idēz illi persone. 20.
dist. primi. q. vnica. 8.

Scientia per quā anima reducit̄
de potentia essentiali ad accidē
talem est species intelligibilis
ipsius obiecti. et de illa concedo
q; ipsa est principium actiū re
spectu considerationis. sed illa

sectio

species nō est habitus: de quo
loquimur: q̄ est qualitas dereli
cta ex actibus frequenter elidē
tus. ista tm̄ species precedit na
turaliter priuū actum elicatum
circa obiectū circa q̄b est. Et s;
ista spēs posset esse radicata in
intellectu. et cum fuerit radica
ta posset dici habitus. nō tm̄ est
iste habitus qui generatur ex
actibus frequētib; sicut dictūz
est. ideo oīa verba q̄ loquuntur
de specie tanq̄ de habitu: non
pcedunt ad intellectum huius
qōnis. nec etiā illa: que acci
piunt scientiam pro ista specie.
Distinctio istorū habitū. s. ha
bitus qui est species intelligibi
lis. et habitus intellectui pprie
dicti patebit in. 2. lib. dist. tertia.
17. distin. primi. q. 2. v.

Sciētia realiter refert̄ ad scibile
non tm̄ vt considerat̄ ab intelle
ctu. 30. dist. primi. q. 2. f. 8.

Sciētia speculatiua: q; nō perfici
cit hoīem ad bene operandū iō
non cōnumerat̄ inter virtutes
cardinales. minus em̄ est neces
saria hoī ad recte viuendū hu
mane q̄ prudentia. et ē q̄ fides
ad recte viuendū in pollutia ec
clie. 34. dist. tertiū. q. vnica. f. 8.

Scientia stricte accipiēdo p̄ ha
bitu acquisito ex speculationi
bus: non est pprie quo specula
mur. sed quedā inclinatio ad fa
ciliter et delectabiliter speculā
dum. illud aūt quo vt principio
actiū ex parte obiecti specula
mur: ē species intelligibilis. 17.
dist. primi. q. 2. f. v.

Scdm Arist. primo ethi. vna hy
rudo nō facit h. sic vnus actus
et sicut vnus eūctus effectus for
tuitū nō facit hoīez dici bene for
tunatum s; quādo accidit ei v̄

in pluribus. 21. q. 4. l. ff.

Scdo baptizans ignorans illuz esse baptizatum prius: nō est irregularis. non em̄ tenetur quicūq; sacerdos facere strictam inquisitionē an vetula baptizauit paruulū in domo: nunc autē nō magis videt ille puniendus: qui scdo baptizat: et ignoranter q̄ qui scdo baptizat: immo minus. q̄ ille videtur querere salutem suam ne sit in dubio neq; em̄ auctoritas huius ca. qui bis videtur satis certa. nullus enīz pōt inspicere irregularitatē totius ecclesie nisi caput totius ecclesie. 6. dist. quarti. q. 8. l. B.

Secundū cōmunē p̄cessum et ordinem reuelant maiora dei mysteria superioribus priusq; inferioribus. et ita superiores mittuntur ad inferiores loquendo et illuminando eos interius: et alij inferiores mittuntur exterius ad illa reuelata nuncianda hominibus vel explēda. et ita non oēs cōiter mittuntur extra. 10. di. secundi. q. 1. A.

Secundū eandē rōnem formale respicit spes obiectum et tentio: sicut eadē ratio formalis ē tendendi in illud et quiescēdi in eo. sed differentia est. q̄ illud obiectum est diuersimode appropinquatum. q̄ absens vel appropinquatum imperfecte desiderat. presens aut vel pfecte appropinquatum amat: sicut in naturalibus ignis magis et minus appropinquatus causat calorem remissum et intensum: nō tñ calor in igne est minus ratio actiua in causando vel calefaciēdo hoc vel illud. 26 dist. tertij. q. vnica. l. C.

Scdm ordinē substantiarū attenditur ordo qualitātū substantiarū

em̄ nobiliores correspondēt qualitates nobiliores: nō autē sic considerat ordo quātitatū. nō em̄ semp nobilio: substantia est maior in quāritate. maxima em̄ corpora in genere corruptibiliū sunt elementa: et tñ sunt imperfectissima. illud aut videtur perfectius qd pportionaliter cor̄ responder in sua pfectione perfectiori. 12. dist. quarti. q. 2. D.

Secūde persone ex vi sue productionis competit qd est notitia declaratiua. q̄ est producta per actum meritōis exprīmētis talē notitiā. et ideo appropinquata dicunt de ea que pertinet ad perfectionē cognitionis actualis: magis tñ proprie dicitur sapientia: sicut loquit apostolus q̄ ars sicut loquit Augu. q̄ ex productione sua magis est notitia declaratiua eternorū q̄ factibilium. 1. q. q. 11.

Secundū veritatem illa diuisio qualitatis in quatuor spēs nō est p̄prie generis in spēs sed est tñ fm̄ quosdam modos diuersos cōuenientes diuersis qualitatibus. et forte eidem qualitati in se fm̄ essentiā possent cōpetere plures modi qui ponuntur in diuersis qualitatibus. 6. dist. quarti. q. 10. ff.

Securitati vñ opponi timor. timor aut vel est de malo infligēdo vel de inflicto cōtinuando: p̄cedere tñ apprehensione talis mali. nec op̄ q̄ illa apprehensio sit dubia. vnde longe distat dubitatio et timor. non soluz q̄ dubitatio p̄tinet ad intellectū. timor ad appetitū. s̄ etia q̄ timor in appetitū non necessario p̄terit: apphensionem dubiā mali. 49. dist. quarti. q. 6. p.

Octaua

Sēp fuit miraculū vsq; ad mortē in xpo qđ simul fuerūt beatitudo ⁊ mortalitas ppter repugnantiā effectū. sicut hmoi dolor p̄is sensitīue redūdabat vsq; ad superiorē p̄tē alicui illud fuit miraculū p̄tra effectū uirtutinis. 49. di. q̄rti. q. 12. **S**ensibilia cōia solū faciunt ad modū imutandi ipsum sensus vel si cū sensibili pprio causet ppriā sp̄m: cōe sensibile (alioquin quō pprie sentiret?) non tñ p̄t illā causare sine sensibili pprio cōcomitāte: nō quidem quin illud sit p̄is: q̄ qualitas sensibilis p̄lo. ⁊ ita fm se possibile separari ab illa s; nō p̄is in agēduz in sensum. ⁊ sic iquātū hmoi nō est separabile a sensibili pprio: ⁊ forte ratio ē: q̄ sensus est primo potētia receptiua sui obiecti pprii. ⁊ iō a nullo alio p̄t recipere alium actū nisi p̄i naturalr sit in isto actu. 12. dist. q̄rti. q. 3. **C**e
Sensibilia p̄t imutare intellm p̄ statu isto nō autē mere intelligibilia. nō q̄ illa nō sunt actiua nec q̄ intellect⁹ noster nō est passiu⁹ respectu eorū absolute sed q̄ p̄ statu isto impediūt ne patiaūt. vel recipiat a talib; immediate: amoto autē tali impedimēto tūc recipiet sicut erit i beatitudine. tūc enī loquetur angelus homini beato. ⁊ homo beatus alij hōi beato. sicut dictū ē p̄is angelū loqui intellectuaū angelo. q̄ tūc fm promissu salua. in Matt. erim⁹ sicut angeli dei. ⁊ ex hoc p̄t q̄ doctor nō p̄t cāre sciam in discipulo. nō ppter defectū uirtutis actiue in scientia docentis: sed ppter capacitatē intellect⁹ dici

Seccio

puli p̄ statu isto: p̄ quo h; ipedimētū ne sic imutet: q̄ p̄ statu isto determinat ad phantasma ta sicut ad ip̄s imutantia sicut dictum est. 11. distinctione. secūdi. q. vnica. ff.

Sens⁹ nō discernit in aere spirit⁹ seu vapores ab aere. ⁊ tamē spirit⁹ vel vapores in aere nō sunt eiusdē speciei cū aere. 12. distinctio. quarti. q. 4. j. B.

Sensitiua ⁊ vegetatiua in hōie eadē aia est cū intellectiua ex. 2. lib. dist. 1. q. 6. ⁊ dist. 16. ⁊ dist. 11. ar. 2. q. 1. 44. dist. q̄rti. q. 1. A.

Septē sunt pene canonice: videlicet: depositio: degradatio: infamia: irregularitas: excoicatio interdictum: ⁊ suspensio. 25. di. quarti. questione. 1. j. A.

Sermo audibilis est signū remotiui respectu cōcept⁹ ita q̄ facta imutatio sens⁹ ab ipso sermone. ⁊ vlti⁹ intellecta natura ei⁹ in quātū talis natura est intellect⁹ cognoscens ipsuz esse impositū ad significādū tale naturā ex collatioe eius ad illū aliū. intelligit illū aliū nō ita q̄ sermo per aliquāz formā causet cōceptuz de aliqua re. sed sermo est p̄i⁹ ad cōceptū de re qui causat p̄ ppriā specie rei vel phantasma in anima qđ patet. q̄ quantūcūq; sermo pferret si audiens nō haberet in se speciez rei plate. null⁹ cōcept⁹ causaret in eo de illa re. vnde per voces nō intelligimus res. nisi quarū habem⁹ species sed q̄ actualit̄ eas cōsiderem⁹ hoc ē ppter collationē signi ad signatū. 1. dist. quarti. q. 5. B.

Si absolute pmittat quicūq; angel⁹ mal⁹ vti sua potētia cognitiua naturali pōt intelligere qđ cūq;

cumq; intelligibile causatus: et p
phs posset intelligere cogitatio
nes cordis et mysteria gratie. ex
quo posita sunt in effectu: s; si-
cut dicit mag^r lib. 2. dist. 7. mul-
ta posset ex natura sua q non
permittunt eis. et ita supponit
q non permittit angelo malovi-
dere secretū cordis. et hoc mō et
nō alio possz videre corpus xpi
in eucharistia. sic g supponit q
nō permittunt videre mysteria
gratie. et sic exponēda est aucto-
ritas Ambrosij de mysterio in-
carnatiōis nō absolute qn quilibet
angel^{us} malus posset videre
vel cognoscere integritatē ma-
rie taz in mēte q in carne eque
sicut pōt cognoscere tactū digi-
ti ad digitū vel aliā intellectio-
nem naturalē alicuius intell^{us}:
s; nō fuit permissus pp certas
causas ne impediret redēptio
nostra. si enī cognouissent nūq;
dñm glorie crucifixissent. i. nūq;
meredimī eius morte procuras-
sent. 10. dist. quartū. q. 8. 22

Si accipiat posse peccare p sin-
damēto illius respectus: qd qui-
dem fundamentū est principij
actus. cui annexa ē deformitas
pōt esse pars libertatis huius:
nō dico libertatis absolute que
abstrahit a creatā et increata: s;
est pars libertatis create. unde
deformitas actus magis cōue-
nit libero arbitrio in qdū crea-
tum q inquantū liberū. 23. dist.
secundū. q. vnica. f. ff.

Si accipiat actus p ut distinguit
p potentiā fm q. i. actū et poten-
tiam totū ens diuidit. sic actus
nō querit cū forma. fm hoc est
omne qd est extra causas suā ē
in actu. et fm hoc etiā priuatio-
nes dicunt esse actu. vñ cecitas

dicif esse actua^r in oculo carē: t. cō. 2.
te visu. sicut b; in. 4. r. 7. met. ff. 4. r. 27
alut loquaris de actu fm qd lo t. c. 23.
quitur phs. 7. meta. f. fm qd est r. 49.
actus receptus et actua^r et distin-
guēs. sic distinguit p receptiū
et materia ē receptiū illo mō. et
nō est actus. 12. di. scōi. q. 2. f. ff.
Si Adam fuisset damnatus pro
illo peccato transgressionis nō
fuisset ita grauiter punitus si-
cut multi alij peccatores. 21. di.
secundū. q. 2. ff.

Si Adam habuisset alimentum
nostrū fuisset mortu^{us} senio. hoc
de rōne alimēti pz: q; nō quod-
libet hz gñari ex quolibet sicut
ex termino. s; determinatū ex
determinato. et ideo ex alimēto
puriori et meliori generatur me-
lior sanguis: et ex sanguine pu-
riori generat caro solidior et per-
manēti^{or}. unde ex alimento cor-
rupto et impuro generatur caro
valde fluida. igitur impuritas ali-
menti Jesu xpi respectu alimē-
ti Ade fuisset in Jesu xpo sicut
in nobis causa extrinseca corru-
ptiua: q; nō fuisset ex parte ali-
menti ita perfecta restauratio
sicut deperditio. Sed posito q
habuisset esum ligni vite fuisset
ne corpus eius incorruptibile?
Dico q nō: s; habuisset causas
intrinsecā moriēdi: q; ois xpus
naturalis relicta sibi nō preser-
uata per aliq; donū collatum
agendo in aliud naturale repa-
tatur et debilitat: et tantū agere
posset q debilitabitur intantū
q nō posset sufficiēter agere ad
conservationē sui indiuidui: vt
pz de stute nutritiua in nobis:
que lōga actiōe in alimēta et ex
cōuersione diuina tandē debili-
tatur ita vt nō possit plus puer

tere: talis fuisset nutritiua xpi sibi derelicta. et ideo tandem debilitata: non potuisset amplius restaurare. igitur debilitas virtutis: et spuritas alimentum extrinseci fuissent sufficiens causa sue mortificationis. 16. dist. tertium. q. 2. 25.

Si Adā hodie viveret non posset ducere aliquā uxorem. forte etiam post multiplicationem humani generis si stetissent in innocentia fuisset prohibitio in quibusdā gradibus ultra primum. scilicet in principio non potuit fieri. quia non erant alie femine quam sorores. In lege moysaica erat prohibitio Christi ad quosdam gradus ulteriores. ut patet leuit. 18. in lege autem euāgelica fuit aliquid quod prohibitio usque ad septimum gradum. patet per magistram in I. sa. scilicet sub Innocentio tertio restricta est usque ad quartum gradum inclusivum. et de plan. non debet. prohibitio copule coniugalis quartum sanguinitatis gradum decetero non excedat. et assignat rationem quoniam in ulterioribus gradibus non potest absque gravi dispendio observari. et post approbat et ratificat per futuro. cum ergo in quibusdam usque ad quartum gradum prohibitio coniugalis copule sit requisita. scilicet per nos hic in consilio. et infra. ita eas volumus esse perpetuas non obstantibus personis super hoc dudum editis vel ab alijs vel a nobis. et in eodem. c. renocat omnes prohibitiones de coniugio habendo in tertio et quarto genere sanguinitatis. et de sobole suscepta ex scdis nuptijs cognationi viri potius de non copulando: quam prohibitiones multas difficultates inducebant (et ut dicit) aliquod periculum animarum. 40. dist. quartum. q. unica. 20.

Et ad perfectam propositionis sufficit quod subiectum includat in suo

intellectu eam inherere predicati ad subiectum et non requiritur quod subiectum dicat conceptum unum: posset concedi quod hec: Christus est homo: semper fuit vera. Sed magis credo quod requirit hoc et plus. scilicet quod subiectum habeat preceptum unum. vel si non: scilicet includat conceptus plures operis quod ratio eius sit in se vera antequam aliquid verificetur de eo. 22. dist. tertium. q. unica. f. 20.

Si aliquis intellectus non possit intelligere geometricalia: posset autem alicui credere de geometricalibus: geometria esset sibi fides: non scientia: esset tamen in se scientia: quod obiectum geometrienatum est facere de se scientiam in intellectu proportionato. 3. q. 101. l. 1. 21.

Si aliquid est idem essentialiter eentie illud est actu in deo mere ex natura rei: et hoc siue sit idem eentialiter identitate adequata sicut in creaturis est illud idem quod intelligitur per diffinitiones ei quod intelligitur per diffinitum siue sit idem tanquam inclusum essentialiter in illo quod illud quod intelligitur per partem diffinitionis posset dici idem ei quod intelligitur per diffinitum. 1. q. 4. 3.

Si aliquis intendit in principio misse celebrare missam: si postea est distractus: non habet actualiter intentionem: quoniam est distractus: patet quia non intelligit tunc illud in actu. ergo nec vult illud in actu: nec habet tantum intentionem habituale: quia talem habet dormiens. habet ergo se medio modo: et hanc eius dispositionem dico intentionem virtutalem: quia scilicet virtute alicuius intentionis prout habite actualiter facit omnia que facit ex illa tanquam ex radice: ita quod illa intentio actualis fuit principium ordinatum ad omnes istos actus: et habet in se virtutem in

entionē p̄p̄iā cuiuslibet istorū
actū: sicut intentio finis h̄z in
se virtualiter intentionem pro
p̄iā cuiuscunq; ordinari ad fi
nē: et p̄ tāto manēte intētiōe cu
iuscunq; ad finē ordinari manet
ista intentio actualis p̄ia p̄ualit
in oibus istis: hoc inō intēdēs
ire ad sanctū Jacobum ex intē
tione huius finis ordinat mul
ta alia necessaria ad illū finem
exequēs aut illa ordinata non
semp̄ cogitat b̄ sancto Jacobo
nec de reuerentia eius: dico ta
men qd̄ semper meref. q̄ vel h̄z
intentionē eorū que sunt ad fi
nem illū. cuius est prima illa in
tentio vel h̄z actus aliquos se
quentes ex illis intentionib;:
h̄z cū illis actibus p̄currant ali
qui actus distrahentes et ab in
tentioē illa prima: et ab inten
tionib; p̄p̄iā eorū q̄ sunt ad il
lum finē: sicut declaratū est se
cundo libro dist. 41. et in 3. dist.
15. vbi dictū est qd̄ forte marty
res in actu sustinēdi martyriū
non habuerūt intentionē: nisi
istā virtualē: q̄ inenitas pena
rū absorbebat forte vsum rōis
ista tamen p̄fessio penarū erat
quidam effectus deriuatus ex
intentione seruandī fidem dei
et iō dū durabat passio: durabat
semper ista intentio virtualiter
sicut in effectū. 6. dist. in. quarti
q. 6. f. A

Si aliquis extraxerit de religio
ne aliquem iam obligatū ad re
ligionē obligatione p̄fessionis
tenef agere ad restitutionē: vt
si ille redeat ad religionē. Sed
si aliquem dispositū ad intran
dū retrahit ne intraret: q̄ inter
est inter habere et p̄p̄ie eē: nō
tenef ad tantā restitutionē re

ligiōi ad quantā si fuisset in re
ligione. sed tenef ad aliquā re
stitutionē: puta ad aliquāle in
ductionē alteri⁹ aliquat̄ equi
valentis ad ingressum illi⁹ reli
gionis. et hoc intelligendū est si
illū retrahit intētiōe dānificā
di religionē. si aut intentione
cōsulendi utilitati proprie sine
fraude non tenef religioni: sed
in primo casu et in sc̄bo tenetur
p̄sone quam retrahit: vt in per
suasionib;: et alijs bonis sp̄ualib;
bus ad equiualentiā bonis
illis in quibus illūz retrahēdo
dānificauit. 15. di. arti. q. 3. R.
Si aliqd̄ posset esse fin se in po
tentia passiva determinate ad
aliq̄ gen⁹ p̄p̄ficiū: et nō est de
terminate in potentia passiva
ad aliquā sp̄m̄ illius ḡnis: tūc
ab eodem reducū illud ad ac
tum illius ḡnis: et speciei: sicut
si sup̄ficies. vñ sup̄ficies sit ex
se determinata ad colorē: non
sit ex se determinata ad albe
dinez vel nigredinē. tñ ab eodē
agēte reducū ad actū coloris
et alicuius coloris q̄ non ē co
lorata: nisi q̄ sic est colorata:
ita dico hic q̄ h̄z angel⁹ sit in po
tētia ad vbi in cōiz nō ex se de
terminat⁹ ad hoc vbi vel illud
tñ ab eodem agente reducitur
ad hoc vt sit actualiter in loco
et in hoc loco vel illo. illud aut
quo p̄mo pōt esse in loco est
a deo producente ipsum super
creaturā corpālē continentem:
sed ex tunc potest reducere se
ipsum ad actū istum. 2. dist. se
cundi q. 6. R.

Si aliquo nō ḡnatio est p̄p̄iā
ternitate in creaturis: nō tñ ē
fundamētū: sed ipsa potētia ge
neratiua sine nature que gene

rat est fundamētum. s3 est p̄nla
vt dispositiua sine qua non exi
stente paternitas nō inest ita q
ibi est distinctio sicut est inter
dispositionē p̄uīā terminum
completū. Patet ergo q ista rō
distinctiōis nō manet in p̄uīis
qz ibi nō est generatio nisi com
pleta & necessario secum ponēa
terminum inesse nec est paterni
tas p̄ns communicatiōem sed
p̄p̄ue cōicatiōis. 4. q. q. S.

Si ante passionē aliqd in deus
ad p̄dicationē x̄pi vel petri par
uulum suū baptizasset & nō cir
cuncidisset. si paruulus fuisset
mortuus saluatus fuisset: qz re
cepit gratiā in baptismo a p̄la
enim institutione baptismus cō
tulit gratiam. 3. distin. quarti. q.
4. j. f.

Si arguat mēsuratū nō pōt esse
sine mēsurā. R̄ndeo hoc verū est
de mēsurā rei in esse q̄ditatiuo:
& rō est qz mēsuratū tale depen
det a mēsurā tali ex. s. meta. c.
de ad aliqd qz refert ad ipsum
et nō econuerso sicut scibile est
mēsurā sciētie qz sciētia depen
det ad ip̄z nō est aut verū de mē
surā accidētali q̄ p̄ applicatiōez
vel coextēsiōnē mēsurat: sicut vi
na mēsurat p̄nū p̄z est q̄ quā
titas p̄ni non depēdet a quāti
tate vine: & hoc solo modo mo
tus p̄mus acceptus fm snā extē
siōnē successiua cū relatione mē
surā cor̄ per applicatiōez vel
coextēsiōnē: non autem p̄ ter
minatiōnē depēdentie essentia
lis eorum. 48. Distinctiōe quar
ti. q. 2. 3.

Si articuli distinguant quātum
ad ipsa credita: sic sunt. 14. ar
ticuli. Si autēz distinguant fm
numerum illorum q̄ primo arti

culos distinxerunt sic sunt. 12.
fm numerum. 12. apostolorum
Si p̄mo modo tenet: aut articu
li fidei sunt de deo tantū aut de
deo rōne nature assumpte. Si p̄
mo modo hoc cōuenit triplr: qz
aut de deo rōne nature vel essen
tie. & sic h̄t hic articulus. Credo
in vnum deum. Aut rōne p̄sona
ruz & sic sunt tres articuli fm q̄
sunt tres p̄sone. Primus. Patrē
omnipotentē. secundus. Et in
Jesum x̄pm filium eius vnicū
dñm nostrum tertius. Credo in
s. s. aut rōne effectū dei. & sic sunt
3. articuli de deo. p̄mus quātus
ad creatiōem. Creatorem cell
et terre. scōs quantum ad grati
ficationē. Remissionē peccato
rum. tertius quantum ad glori
ficationē. Carnis resurrectionē
& vitā eternā. & sic habent. 7. de
deo rōne dei tñi. Aliqui tñ inclu
dunt opus creatiōis in primo
articulo qd̄ p̄tinet ad vnitatem
essentie. & vltimū opus diuidūt
in duos articulos. s. Carnis re
surrectionē. dicentes vnum arti
culum. & Vitā eternā aliū. Sed
prima dī. est melior qz aposto
lus ponit vñū articulū de crea
tiōe p̄ se ad theb. 11. fide intelli
gim⁹ aptata ēē secula h̄bo dei
vt ex his visibilib⁹ visibilia fierent
Articuli p̄tinentes ad deū rōne
nature assumpte sunt ēt. 7. p̄i
mus p̄tinet ad p̄ceptionē q̄ con
cept⁹ est de. s. s. scōs ad natiuita
tē nat⁹ ē ex Maria & gine terti⁹
ad passionē passus sub pōtio p̄
lato. quartus ad descēsiōnez ad
infernōs. descēdit ad inferna. q̄nt⁹
ad resurrectionē. tertia die resur
rexit a mortuis sext⁹ ad descēsiō
nē ascēdit ad celos & c. septim⁹
ad iudiciū idē ēt⁹ ē iudicare

Scoticarum

Speculationum

viuos et mortuos. 25. di. 3. q. 1. C
Si beatitudo accipiat p aliqua
pfectioe pmanente vt pmanens
quātūcūq; intrēa ppetuitas nō
includit in rōne eius: q; q̄cunq;
pfectio pmanēs et quātacūq;
eadē et equalis pōt esse p inlās
vel cū aliquo breui tpe. q et quā
ta pōt esse toto tpe. eque em p
fecta est albedominus diei sicut
vnius anni. 1. ethic. 49. distinc.
quarti. q. 6. M.

Si beatavirgo fuisset in pceptio
ne filij in summa plenitudine gfe
ad quā deus disposuit eā puen
turā si postea fuisset baptizata
nullā sibi gām recepisset de no
uo: tñ baptismus nō fuisset in
signum falsum vel incertum: q;
gām significaret: vel tunc fieri
vel prius datam tunc inesse. 1.
dist. quarti. q. 6. I. M.

Si beatus dimitteret sibi posset
in actū peccati vniūalis sed non
esset sibi vniūalis rōne pcepti qd
h3 de semp elicēdo illū actum
beatificū. et nō diuersificādo nō
solū ad oppositū sed nec ad dif
peratum. et ppter pceptum de
semp opando optima esset sibi
q̄cūq; deordinatio talis morta
le pct. 21. di. secundi. q. 1. I. D.

Si bonus angelus baptizaret in
corpore assumpto cū oibus p̄di
ctis pditionibus tunc supponē
dum esset verū esse eius baptis
mum: q; nō fieret nisi de pcepto
dei: nec esset ille baptizatus ab
angelo itē rebaptizādu sicut
michael. phibuit episcopo dedi
care ecclesiā suā in monte gar
gano asserens eā a se dedicatā
fuisse. Si ēt malus angelus in
corpore assumpto baptizet et cō
sistat q; esset de pcepto dei talis
habendus esset p baptizato q;

op3 malum angelum ēt inuitū
obedire deo. Sed nō esset sine
certa reuelatione super hoc ha
bita credendum q; malus ange
lus vere baptizaret. Tum quia
deus non ministrat sacra per ex
clusos finalia salute. Tum q;
si non esset arctatus de pcepto
diuino ad oppositum supponē
dum est semper ipm fraudulen
ter agere. nec cōplete facere ea
q; essent necessaria ad salutē ba
ptizati pp inimicitā quā h3 ad
salutē hoim ex inuidiā pceden
tem. 6. dist. quarti. q. 1. B.

Si bonū reddendū virtutes sacrifi
cū nō debeat sacerdoti p se: de
bet tñ ecclie fm eis distributio:
nē q; ipse ex oī die suo est nūdus
spōse ad spōsum offerēs petitiō
nes spālīter p determinatis p
sonis: et ita dispōsitorie vel dispo
sitiue determinans eis illud qd
pro talibus petitionibus redde
tur. 20. q. 4. I. 3.

Si cāultima determinatione ad
aliqd determinata non poneret
effectum in esse. hoc non videretur
nisi ppter impotētā eius vt
puta q; non sufficeret ex se: vel
q; esset impedita ab aliquo alio
vel ppter mutabilitatem eius
autēq; intelligatur effectus po
ni in esse. 46. dist. primi. q. vni
ca. I. A.

Si cause intermedie actiue sint
diuerse dispositiōis in agendo
vel passine diuerse dispositiōis
in recipiēdo pōt esse diuersitas
effectus dato q; in cā pma nul
la sit mutabilitas vel nouitas
aliquo modo. 21. q. 4. Q.

Si cecus miraculose illuminat
tñ illuminatus naturaliter videt
q; h3 formā creatā qua natura
liter pōrtā ad opationes illam.

A A 3

Octaua

sectio

Ita si deus intellectui supernatura-
liter aliq̃s habet quo daretur
p̃ formā sufficientem intellectus
p̃videre deū et si ipse habitus
sit aliq̃d creatū naturaliter per
ficiēs intellectū sequeretur q̃ per
aliq̃ā formā creatam possibile
esset naturaliter videre deū: s; nō
sequitur negando talē dispōnem
vel lumē p̃cedens: siue dicat̃ lu-
men siue habitus nō curo: q̃ in
quocunq; instāti pōn naturaliter
in īp̃avisiōe nulla est cā natura
liter p̃ior ip̃a visiōe usq; em̃ ad
illud instans nature quo intelle-
ctus videt nō h̃z intellectus vñ
posset in īstāvisiōe s; tñ p̃cepe-
re naturaliter ipse intellectus in
se rōbiectū qđ pōt elicere ip̃as
visiōe q̃ nō est motuū natura-
liter p̃portio natum huic passo
nec natū naturaliter mouere ip̃m
14. dist. tertij. q. 2. i. c.

Si celi nūq̃ atteret̃ q̃tū ad sub-
stātiā tñ atteret̃ q̃tū ad effica-
ciā vel influentiā in ista sferiōta
generādo et corrūpēdo: q̃ post
iudiciū cessabit ista influentia et
quo ad hoc intelligi pōt illud
Cōp. 7. p̃teribit figura huius
mundi. vel posset dici q̃ loquit̃
de illo celo de quo loquit̃ petrus
in canonica sua celi calore sol-
uent̃ qđ nō intelligit̃ nisi de celo
elemētari. 43. di. quarti. q. 1. i. p.

Si certū est omnes velle beatitu-
dinē hoc nō est actu amicitie vo-
lendo. s. actu beatifico illud. s.
beatificari siue beati esse: s; actu
cōcupiscētie volendo illud bonū
sibi: sufficiens sibi bonū q̃ non
est certū volūtas inordinata
h̃e dilectionē ordinataz p̃imi
obiecti in se: sed oēs volūtaes
siue ordiate siue inordinate h̃nt
voluntatē concupiscētie volens

do sibi bonum actus aut cōcu-
piscētie non potest esse actus
fruitionis: q̃ omnis cōcupiscē-
cōcupiscit alij quem amat amo-
re amicitie: et ita actus concupis-
cētie non est actus fruitionis
sed solus actus amicitie. 1. dist.
p̃mi. q. 4.

Si cognitio domus sit nobilior
domo extra tñ cognitio angeli
in alio angelo non est nobilior
ip̃so angelo in se. q̃ accidēs nō
est nobilior substantia. 1. dist. i.
quarti. q. 1. i. R.

Si corpora dānata erūt sine mo-
tu locali ita q̃ nō mouebunt de
loco ad locū: tñ afflictiva erūt
inequalia: et hoc est rōnabilius
q̃ sunt equalia q̃ equalia q̃ sic
sunt pauciora miracula in dam-
natiōe corp̃ si em̃ est afflictivus
equale: et tñ minus et alius
magis punit̃. erit ibi p̃petuum
miraculū. si aut sunt mobiles: et
trāsferant de loco ad locū: tunc
possunt trāsferri de vno afflicti-
uo in vno gradu ad aliū afflicti-
uum in alio gradu s̃m illū Job.
Trāsibūt ab aquis nivis ad ca-
lorē nivis. Vel si erit equale p̃t
dici q̃ est eis ītrīnsecū afflictivū
corp̃ vel p̃petuo p̃tinuatiū sicut
p̃cederet modo de demonibus
s̃o. dist. quarti. q. 6. i. R.

Si de igne possit generari aer et
aqua non p̃pter hoc sequit̃ q̃
ignis in rōne terminī a quo sit
ens p̃ accidēs q̃ ista potentiali-
tas et illa nō p̃stituit̃ p̃ se termi-
num a quo. ita etiā ex p̃te subie-
cti si habeat potentiā aliā et aliā
non sequit̃ si ille potētie inter se
accidunt. ergo habens illas est
ens per accidēs. 11. dist. quarti
q. 3. i. R.

Si dependere repugnaret alicui

Scoticarum

creature repugnaret ei necessaria
rio p aliquo positum s3 nulli pōt
repugnare qz ois entitas crea-
ta nō solū depēdet ad creatum
vt ad causam s3 ēt pōt depende-
re hac speciali depēdentia. 1. di.
tenti. q. 1. f. 17.

Si deus cōcreasset anime nostre
spēs olm intelligibiliuz adhuc
esset in ea intellectus agens qz
est pfectio naturalis eius: 7 ēt
intellectus possibilis. p similitudinem
etiā p3 in xpō. quilibet omnia
viderit in verbo ab instanti sue
natiuitatis in vtero: tñ fuit in eo
intellectus agens: 7 possibilis:
alias non fuisset pfectus reodē
mō si vidisset oīa in gñe proprio
habuisset intellectū agēte 7 pos-
sibilem: ideo sitr posito qd ange-
lus spēs olm receperit ab instā
ei sue creatiōis: 7 nō possit non
esse in actu. cum sit puentus ab
agente supiori tñ est pfectiōis
naturalis sue qd habeat poten-
tiā: qua possit in opationē suā
si nō esset puenus a superiori
agēte. 3. dist. secundi. q. 11. f. 25.

Si deus dicat formaliter creator
relone rōnis vel ēt nulla relatio-
ne sed denominatione reducta
ad genus relationis in quārtū. f.
terminat relonez in creatura si-
cut dicitū fuit di. 30. pmi. tñ nō ē
creatiuus per relonem rōnis. 7
hoc itelligēdo si de eo qd forma-
liter importat per hoc nomen
creatiuus: sed de fundamento.
sicut aliqd dī calefactiuum ca-
loreyt fundamento potētie cale-
factiue 7 non relone fundata in
calore: 7 rō adhuc posset tangi.
qz nulla relatio rōnis potest ēē
formalis ratio qua aliquid pōt
producere ens reale: qz ens ra-
tionis nō est in aliquo nisi sit im-

speculationum

habet esse in intellectu sicut co-
gnitum in cognoscēte. hoc autē
est diminutum respectu esse exi-
stentie realis. 7 ideo fm illd esse
non pōt esse causa alicuius se-
cundum aliquod esse realis exi-
stentie quod est esse perfectius
neqz producit naturaliter neqz
artificialiter. 8. distinc. terti. q.
vnica. f. 6.

Si deus immediate subtrahēdo
manutentiā suā annihilaret
gñam sine defectu voluntatis in
operando ista carētia non esset
peccatū qz non esset carētia ius-
titie debite voluntas em nō est
debitrix istius iustitie nisi in qz
tum in potestate eius est con-
seruare eam: ne scilicet demeri-
torie corrumpt eam. licet igitur
maius malum sit priuatio
gratie qz priuatio iustitie actua-
lis tamen ista potest esse a deo
non agente id est non consensu-
te: sed non primo non agente s3
ideo non agente: qz voluntas de-
meruit illd propter quod deus
subtrahit consensuatiōis suā ma-
nutentiā a gratia. sed respec-
tu illius priuationis rectitudi-
nis actualis. si est primum pec-
catum non est aliquod peccatū
precedens vel demeritum: pro-
pter quod deus posset se subtra-
here vt illa rectitudo non insit:
quātum est ex parte dei. igitur
nec puatio gñe est peccatū nisi
in qz est iustitie debite: qua
volūtas demeritorie se puauit:
lz a deo non causante sit ista an-
nihilatio gñe licet si ista annihila-
tio esset nō ppter aliquā obli-
quitatem in voluntate priorem
ista non esset peccatū. 3. 37. dist.
secundi. q. vnica. f.

Si deus nō cōt libere rectitudinē

Octaua

que deberet esse in actu volūta-
tis create: et hoc ppter liberta-
tem volūtatē sue nō aut ppter
defectū volūtatē create non
volūtarie cooperātis: nō est tūc
cū peccati in volūtate creata:
q: nō est ibi carētia iustitie de-
bite. nō em̄ est iustitia debita a
volūtate creata nisi inq̄tuz in
ptate cio est recte agere. ita q̄
nulla itelligit subtrahitio cause
prioris pp̄ cui⁹ defectū nō pos-
sit volūtas recte agere. si igit de-
us esset p̄ma cā nō agēs recti-
tudinez: act⁹ nō rect⁹ non esset
pctm̄. 37. di. secūdi. q. vnica. 8.
Si de⁹ posset h̄e actū post tem-
pus nec h̄et vnus actū stantē
in eternitate posset recordari:
et sic scriptura cōcedit euz recor-
dari. i. trensis: recordare dñe qd
accidit nobis: inq̄tuz. s. ille
act⁹ qui in se nō est post temp⁹
p̄siderat vt coet̄is pou tpi: et
nūc istū: et sic q̄si post temp⁹: age-
li aut quia nō oēs intellectiōes
habēt ppetuas possunt absolu-
te recordari. fatūuz est enīz dī-
cere q̄ lucifer nō recordatur se
peccasse: nec boni angeli recor-
dant tales act⁹ itelligibiles ha-
buisse vel etiā aliq̄s exteriores
circa corp⁹. 45. di. q̄rti. q. 3. i. 2.
Si deus volūtarie nō agit in ali-
quo instāri nō necessario. ppter
hoc oporet euz expectare tem-
pus vt in instāti determinato
ill⁹ tempōis agat s; potest a-
gere in tempore in cui⁹ p̄mo in
stāti nō egit. verūz est igit q̄ de-
us potest agere in instāti quic-
quid inmediate agit. sed non est
necesse ipsum agere in instāti
3. di. tertū. q. 1. B.
Si de peccato ageret videret illi
altuz cōtrahere post votūz pua-

sectio

tum cōtinētie quia simplr peccat
mortalr in p̄trahēdo euz in-
tentōe cōsentiēdi et cōsumādi ac-
tum carnalez: et ideo nō potest
licite cōtrahere nisi euz intentiō
ne nō cōsentiēdi. et per p̄his ltrā
di religionē q̄h ēt cōsumat vī-
des peccare mortalr q: contra
votū suūz p̄tinētie: et s; fm̄ ali-
quos post p̄mūz actūz nō pec-
cet mortalr in reddēdo: q: ad
illud iam est obligatū vinculo
fortiori. peccat tamen mortalr
petendo. quia nihil h; iuris in
hoc euz renūciauerit tali iuri
in voto. 38. dist. 8. q. vnica. i. c.
Si deordinat sensus i actu suo:
per p̄his deordinat intellectus:
vtputa in freneticis et lunaticis
in quibus est imaginatio cōsu-
sa. et etiā quo ad hoc potest ēē
causa deordinatiōis in volūta-
te. p̄t. n. appetitū sensitīuūz al-
terare vt magis inclinet ad hoc
q̄ ad illud et quia in viatore vo-
lūtas rationalis inclināt ad p̄-
sequēdūz qd efficaciter appeti-
tur ab appetitu sensitīuo. iō
hoc mō inclināt volūtatē pla-
nete et alia corpora celestia in
nullo tamē necessitat absolute
volūtas pp̄ hoc: s; ex sua liber-
tate pōt cōtrahere: et ppter istā
p̄nitatē ad sequēdūz appetitū
sensitīuū cōtra dictamē rōnis:
quaz cānt corpora celestia ac-
cidit frequenter astrologos et
p̄noscicare de morib⁹ hominū
puta q̄ erūt luxuriosivt p̄ h̄mōi
cōstellatiōes natiuitatis nō q̄
ita eueniat necessario q̄ nō pos-
set alit ēē de hisque depēdēt a
volūtate rationali. si homo vel-
let magis sequi per volūtatēz
legez rōnis q̄ sensus: s; cogita-
tiones hominūz prone sunt ad

Scoticarū

nialū Gen. 8. 7 ecclesiastes .f. p
uerſi difficile corrigūtur: 2 ſtul
torū ſinit⁹ eſt numer⁹. 14. diſti.
ſecundi. q. 3. 1. 7.

Si dicat aliqd derelictū ab ac
tu manere: illud nō ē formalr
petitū: quia p̄r ſtare i iuſtificato
ſicut habit⁹ vitioſus. vel diſpo
ſitio. ad illuz manet in iuſtifica
to ſubito. p. 3. q. 1. in p̄ncipio .pn⁹
eſt ad ſequendū illaz ſclinatiōz
habit⁹ vitioſi. ſz pugnādo cōtra
eaz bñ meret⁹ 2 acquirūt ſibi ha
bitū i cōtrariuz. vñ magni pec
catores nō ſtatim quādo ſunt
iuſtificati habēt illā pacē quaz
habēt p̄fecti 2 exercitati in vir
tutib⁹. Quicūq; etiaſ habitus
vel diſpoſitio vitioſa dereliquē
tur ex actib⁹ deſineret eē poſt
fluxuz tēporis niſi firmaret per
frequētes act⁹: ſicut vniuerſali
ter oīs diſpoſitio ad habituz de
ſinit eſſe ceſſantib⁹ actib⁹ p̄ſi
ciētib⁹ habituz. ſz illud a quo
peccator diſci peccator poſt ac
tuz nō deſinit eſſe p̄quātūcūq;
tēp⁹ 13 act⁹ ſiles nō adiſciantur
ſemper enī in infinitum eſt
peccator poſt q̄p cōmiſit. 14. di.
quartū. q. 1. 10.

Si eēnt due magnitudines qua
ruz neutra aliā excederet habe
rēt vltra rōnez quātitatē fun
dātis equalitatē vnitatē 13 diui
nuta 2 ſz qd. quādo aut eſt in
duobus ſuppoſitis eadē mag
nitudō numero. tunc cum di
ſtinctione extremorūz eſt ibi vni
tas ſimplr. habet ergo ſimplr
extremorūz diſtinctio ſimplr vni
tas forme ſi in quā referūtur. 2
ita veri⁹ eſt ibi illud qd requi
rit ad relationēz cōez q̄p ſi non
eſſet vnitās forme in extremis
niſi ſz quid. nā relatio cōis hoc

ſpeculationū

habet generale cū alijs q̄ rela
tio requirit diſtinctionēz extre
morū: ſz hoc habz ſpeciale q̄ re
q̄rit vnitatē ſūdamēti. 6. q. 1. 2. 3.
Si ens pōt habere cōceptuz vel
rationēz cōez ad ens creatū et
increatūz eſt obiectū adequatū
intellect⁹. nō q̄ per abſtractio
nē illaz ſit obiectū intellectus.
ſed q̄ a quolibet intelligibili
pōt abſtrahi vna talis rōne: cō
ceptus: 2 tūc nō diſtinguerētur
portio ſupior 2 ſerior nec et in
tellect⁹ 2 volūtas formaliter p
obiecta. ſi aut ens nō poſſz h̄re
talē cōceptū cōez ſi debeat aſſi
gnari potētie nō organice. que
ſe extēdit ad oē ens: aliq̄ ob
iectū adequatūz 2 primū illud
nō erit niſi eſſentia diuina in ſe
cōtinēs oēs ratiōes aliorū entī
ūz 2 ad quā oīa alia entia ha
bēt attributionēz: ſz hoc falſūz
eſt vt p̄batum eſt in p̄lo li. ſ. q̄
eſſentia diuina nō pōt eſſe ob
iectū primū 2 adequatū intelle
ctus creati. ſz ſolum intellectus
dei cut eſt p̄portionata 2 re
ſpectu creati intellect⁹ eſt ip̄o
portionata. Et ſi eſſentia diui
na nō ponat eē obiectū p̄mūz
intellect⁹ creati cū ſz cōſter lo
quētes creato 2 increato niſi
poſſet eſſe cōe vniūocūz. ſequi
tur q̄ potētia non organice nō
habebit vñ obiectū vñ p̄rōnis
2 adequatū. 24. di. ſcōi. q. vñ. 1. 7. 8.
Si eſſe creaturarū eēt reſpectus
ad ſummū bonū: nō ſolū eſſet
cōtradictio ſubtrahere p̄mū bo
nū: 2 loq̄ de eſſe creaturaz: ſz et
nō eēt itelligibile: q̄ nō eſt itelli
gibile ponere reſpectū ſubſtra
hēdo tenninū reſpect⁹. igit in
telligit Boetius de hebdo. q̄ eē
creaturaz ſit abſolutū: ſz bonū

tas apud eū dicit quēdā fluxū a
pilo bono: et verū est q̄ iste ter-
min⁹ flux⁹ dicit respectū: et iō
nō pōt cōpetere rei absolute. si
ergo res f3 esse suū nō essent a
pilo bono: nō essent bone in
quantū sunt: q̄ inquantū sunt
nō influerēt a pilo bono: essent
tamē bone per accidēs. si f3 esse
aliud fluerēt a pilo bono sicut
lapis si nō esset f3 se a volūate
puni boni. f3 tñ f3 duritiē: in
quāz dur⁹ esset bon⁹: q̄ a vo-
lūate puni boni esset iquātūz
dur⁹: i3 nō inquantū lapis vel
inquātūz ens. p̄t3 igit q̄ accipit
bonū p̄ respectu fluxus a pilo
bono: t hoc ē mō bonitas in a-
liā entib⁹ a deo non est nisi q̄
sunt a volūate puni boni: sed
ista nō est pfectio absoluta in
trinfeca creature et iō bonitas
fm aliā rōnē absolutā nō dicit
respectū ad creatōrē: i3 bonitas
vt accipit ibi dicat. 3. distinctiōe
primi. q. 5. infra. 2.

Si essent due p̄sone in nōstro es-
sent sigillatim baptizāde. vel si
simul baptizarent sub hac for-
ma ego baptizo vos q̄uis mi-
nister peccaret sine necessitate
que nō posset de facili inueni-
ri. talis. i. q̄ nō posset expectari
sigillata baptizatiō eorū. es-
sent tamē duo baptisimi. 6. dist.
quarti. q. 2. infra. 2.

Si forma accidentalis creet vt po-
nit de grā et charitate. bñ potest
aliq̄ subiectūz p̄cedere q̄ dis-
ponat ad illū terminū sicut hic
p̄cedit aīa. et i3 in tali subiecto
nō possit esse aliqua dispositio
simp̄r necessitās: tñ pōt esse di-
positio necessitās. f3 quid hoc
est ex diuina dispōe. et sic pōt ex-
poni magister q̄ de⁹ posset da-

re talē potestatem ministro vt
īpe aliqua3 dispōne3 causaret
in aīa q̄ esset necessitās ad grā3
hoc mō q̄ de⁹ disposuisset vni-
uersalr sic disposito dare grām
sic etiā organisatio corporis est
dispositio ad alā3 intellectūaz
necessitās: et hec potestas est
superior q̄ aliqua alia que sit
iaz data ministro ecclesie. nihil
em̄ operat minister in aīa me-
diatē vt immediate: ad q̄ simp̄r
necessario cōferatur gratia: si-
cut in alia pte de animatione. 1.
di. quarti. q. 1. §. 20m.

Si forma cōmunicaret nō eadez
numero: nec adequata ipsa po-
neret p̄ncipiū cōmunicādi. igitur
si mō pfecti⁹ cōicet ip̄a vel
aliq̄d pfecti⁹ erit p̄ncipiū cōicā
di illomō. 7. di. p̄mi. q. vñica. 32
Si fuisset miraculum q̄ glā aīe
xp̄i nō redūdabāt in corp⁹: ne-
cessitas tuit q̄ ptes corporis flue-
rēt p sudorē: et alias cōsumptio
nes q̄ actiuo et passiuo natura
lib⁹ approximatis necesse est se
qui cōsumptionē. si alterū ha-
beat dñiuz. f3 in corp⁹ xp̄i fue-
rūt calidum et humidum. et ali-
q̄d dñiuz vni⁹ sup alter⁹ et vire⁹
nutritiua nō sufficiebat ex ali-
mētis restaurare degditum ex
mutua actiōe: ideo necessario
fuit fluxus partū et corruptio
i6. dist. tertij. q. 2. J. C.

Si fuisset ppagatio in statu in-
nocētie: nō fuisset peccatū origi-
nale cōtractū. et pna ad p̄cupi-
scendū imoderate v̄lectabilia.
sicut exemplificat. c. 5. de nauī
fracto gubernaculo: et de equo
fracto freno q̄ dimittit sibi. et ex
hoc exēditur motū iordiatū quē
cōhiberet illud frenū. Sic ad p-
positū p hoc soluit scōa. q. qua

querit quid sit peccatū ouglas-
le. Est. n. foumātr carētia iustitie
ouglialis debite et nō q̄ltercūq;
debite s; debite: q; accepte in p̄
mo parēte et i p̄o amissio Adā
nō hūit peccatū originale: q; il-
lud debituz nō fuit ad ip̄s tra-
ductū p̄ aliquē parēte s; ipse in
se accepit illaz iustitiam et actu
suo amisit. 32. di. scōi. q. vii. f. 23

Si hostia p̄secrata a x̄po in cena
in p̄xide fuisse in triduo serua-
ta p̄mā fuisse ibi eadē res p̄mo
cōtenta. illud autē in q̄o p̄mo
fiebāt p̄uersio nec fuit materia
p̄ma nec accidētia nec cōpo-
sitū ex materia et accidente. er-
go cōpositū aliqd ex materia et
forma substantiali. illud ergo p̄
mā fuisse i triduo s; tūc si erat cō-
positū ex materia et ala intel-
lectiua q; x̄p̄vere fuit mortuū in
cruce: ita ala intellectiua h̄e fuit
sepata: s; nō p̄r eē simul sepata
et unita eidē cōtē. ex dist. 10. 11.
dist. quartū. q. 3. infra. p.

Si sacerdos nullo mō vellet ba-
ptizare nisi p̄ actu baptizandi
recipiat precū. et sic sit p̄fecte si-
moniacus q; vendēs sacm nullo
mō recipiendū est baptisumus ab
eo neq; p̄ adulto. q; peccaret
mortalit̄ nō obligat ad recipiē-
dū sacm: q̄n non pōt recipere
sine peccato mortali. neq; pro
paruulo suo. Estō etiā q; nullo
esset q; vellet baptizare in pul-
cia. et si arguas tunc exponit p̄
uulū suū periculū damna-
tiōis. R̄ndeō baptizet ipse si pos-
sit: vt pote si nō est m̄ac̄ vel mu-
tū. vt si nō possit iuenire aliquē
in baptizādo paruulū suū nisi
emēdo baptisumus d; dimittere
paruulū mort sine baptismo. q;
nō sunt faciēda mala: vt ide. ve-

niat bona ad Ro. 7. q̄libet ma-
gis d; diligere se ip̄s q̄ p̄mū:
et per p̄s magis in seipso vira-
re peccatū mortale q̄ in alio dā
natiōez: tū ille casus: de difficili
vel nūq; p̄tingeret: quin sine si-
monia cōmittenda ex p̄te bap-
tizātis vel offerētis paruuluz ba-
ptizādū possit baptisum haberi
si cuius ille sacerdos vellet v̄de-
re aquā suā: et nullo mō aliter
concederet eam pōt ipsa emi.

Estō etiā q; sit cōsecrata: s; nullo
mō habēdo oculū ad p̄secratio-
nē: q; tū valeret quātū nō p̄se-
crata. sic enī s; v̄dere calicē cō-
secratū: nullo mō oculū habē-
do ad emēdū vel v̄dendū p̄se-
cratiōē. si autē sacerdos nitat
v̄dere actū baptizatiōis pōt
ille qui offert paruulū emere:
nō itendēs actū illuz emere in-
quantū est sacramentale: sed la-
bores sacerdotis in illo actu: si-
cut p̄ducitur hodie sacerdotes
ad celebrādū missas: nō vt ip̄s
vendāt et aliū emāt actū celebra-
tiōis inquantū est sacrale q̄o ab-
sit: sed ip̄s v̄dūt laborem: et aliū
emunt eum: q; op; vnumquem
q; de suo labore taliter qualr
victare et vitā acquirere. 5. distū
quartū. q. 2. p.

Si in mariyrib; expositis maxi-
mis tōmētis intellectus habuit
vsum suū hoc fuit ex speciali
gratia creatoris. 15. dist. tertiū.
q. vñca. f. p.

Si instrumentū ponat p̄prie ac-
tiū ad aliquē terminū neces-
se est ip̄s habere foumā aliquā
intrinsecā actiū vt lē dēto aī oēz
monōez alteri agēt vt l̄fici q̄n
totalr mouet a supiore agēte. si
em neutro mō h̄eat foumā actiū
nullo mō p̄p̄e agēt. cū em actus

Octaua

Seccio

primus sit principiu actus scđi: qđ nullum actū pumū h3 in se actiuū in suo ordine. in nullum actum scđm pōt in illo ordine. alioquin qđlibet posset poni in strumētū respectu cuiuslibet: e posset dici qđ deus p muscam vt per instrumentū crearet angelum: qđ nihil est. si em̄ alicui nature repugnat qđ sit principiu actiuū aliquaz actionū: nō est possibile qđ per potentia quāchq3 sit principiu illarū. 7 si em̄ posset deus absolute creare frigus. non tñ posset p calorem. ita qđ calor sit in aliquo ordine cā actiua respectu frigoris vel i aliquo alio exēplo vbi talis eēt repugnātia ad agendū. Et hoc p3 qđ instrū si ponat pprie agere ad effectū vel h3 in se formā actiua in eē quieto an motione sicut cā scđa vel saltē in motiōe actuali recipit formā actiuam qua agit in suo ordine agendi. 7 hoc vsq3 ad terminū principālē vel ad aliquā dispositiōē pręuiam vt sic vltimē sit ista ppositio vera. omne instrū qđ est pprie actiuū. vel agit ad aliquaz dispositionez pręuiam termino principali. vel p aliquā formāz intrinsecā attingit terminū pncipālē. s3 in virtute principalis agētis: 7 hoc sine illa forma intrinseca pcedit motiōē: siue tñ instrū sibi: du3 actualr mouetur. 1. dist. quarti. q. 1. J. Ad,

Si in triduo eucharistia cōsecrata fuisset: fuisset ibi vera res eucharistie: 7 tñ nō fuisset ibi aīa. 19. dist. quarti. q. 4. A.

Si maleficiū est tēporale nō impedit matrimoniu nisi tēporaliter. presumitur aut̄ perpetuū si per trienniu perseverat. 34. dist.

quarti. q. vnica. B.

Si māfisset status innocētie beata h3o 7 multi posteriores fuisset beatiores qđ multi pcedētes vel qđ visus pcedentis. 19. dist. secundi. q. 1. J. B.

Si natura ista maneat eadē natura semper est capax beatitudinis 7 miserie. 7 per h3o non est contradictio qđ cessante beatitudine que est sibi accidens per accidens insit miserie. 49. dist. quarti. q. 6. J. C.

Si natura deponeret a h3o nullum absolutū in ea corrūperet: 7 ita nō habuit aliqđ absolutū qđ eēt necessaria ratio actū dependendi. s3 absolutū fuit p totū susceptiuum depēdētie: 7 sine illa manere pōt sicut sine respectu nō necessario psequente pōt manere fundamentū absolutum. 19. q. 9. J. ff.

Si nihil sit effectus fortuitus nisi illud ad qđ causalitas celi pōt se extēdere tūc nō ē necessarius cāz inquirere nisi celū 7 mouēta celū. 7 hoc vñ pbabile: qđ nihil fortuitū vñ in hōie nisi illud ad qđ causalitas celi se extēdit mediate vel immediate. s3 pumū nō credo eē vñ: qđ aliqd ē in hōie ad qđ causalitas celi non pōt se extendere sicut est volitio: nisi occasionalr mouēdo appetitūz sensitiuū s3m cuius inclinatioez apta ē volūtas inclinar: celū qđ non pōt volitiōē attingere: nec etiā causas ad eius causationē plungere: iō aliquid est in hōie ad qđ celi causalitas non pōt attingere. Et si diceretur: e forte vñ est qđ nullus effectus fortuitus est in volūtate 7 p iunctus volitiōi p accidens s3 tñ causalitas celi ad oīa alia se ex

Scoticarū

tendit: et sic nō opz aliā causam extrinsecā ponere nisi celū et intelligentiā mouentē celū et deū mouentē mediate. Ita qd si Arist. vñ dicere qd tale principiu sit deus: dñz glosari verū est mediate. Si autē aliquis effectus fortuitus ponatur in voluntate cum celū nō possit talē effectuz attingere nec causas ad causandum ipm pungere: nec aliqua intelligentia creata tūc opz aliquos effectus fortuitos in deuz reducere: qui oīa puidet et pungi cās medias ad effect⁹ tales fortuitos causandos. 21. q. 4. Q.

Si aliq⁹ nō est sacerdos et attentat facere vt sacerdos non solū peccat mortalit⁹ et nihil facit sed irregularis ē. vt hñ extra de clerico nō ordinato ministrāte. c. 1. et 2. et licet quicūq⁹ exequēs vel attentat actū alicuius ordinis quem nō hz irregularis est. 13. dist. quart. q. 2. f. f.

Si non erant obligati ad legem moysi nisi filij israel: alij gētiles potuerūt iuste viuere seruando legē nature. et tūc ipsi facti sunt sibiipsis lex. i. p. legē nature scriptam in cordib⁹ eorū interi⁹ dixerūt se recte viuēdo: sicut iudei p legē scriptā: s3 isti nō bñ vixerūt sine omni grā: qd gratia potuit esse in eis supposita hypotesi absq⁹ obseruatōe legis moysayce. 28. dist. scđi. q. vnica. f. B.

Si nulluz fuisset meritū in prole respectu iustitie: sed in parente solum: illud non fuisset tñ sicut meritū xpī qd fuit secundus Adam et tñ gratia qd conferet per merituz xpī in baptismo vel in alijs sacris non pfirmat recipientē. qd multominus sufficisset meritū cuiuscūq⁹ parentis vel prolis

speculationū

ad confirmanduz in iustitia. 20. dist. secundi. q. 1. E.

Si oblatio sacri inquantū oblatio sacri habeat efficacīā p illo pro quo offert necesse est pcedere qd oblatio facta a malo equalē habeat efficacīā sicut illa qd est facta a bono. Sed si multa alia pcurrētia in missa p moduz ofonis multuz faciāt ad efficaciam misse. qd vñ probabile: qd deuotio in vna alia ofone non multo minus distat apud deuz a deuotione in quibusdā pertinentibus ad missam. et deuotio acceptat fm merita illi⁹ cuius ē deuotio. sequit⁹ qd missa melioris erit melior. et tñ sacm vtriusq⁹ est eqle. 13. di. qrti. q. 2. f. p.

Si oēs respectus haberēt vnā rōnem eōdem quiditatnā respect⁹ nō pōneret nisi vnuz genus respectuū et ita nō hñt quatuor p dicamenta. Si qd saluari illa famosa diuisio p dicamentorū qd fin Aulic. 3. met. cogimur obseruare illā diuisionē p dicamentorū famosa qua dicunt esse. f. gñalissima. cogimur inq⁹ ppter philosophorū antiquā auctoritatē: cui nō dñ facile p dicit: necesse est dicere qd respectus habet beatissimē rōnes formales sufficiētes inq⁹ ad distinctionē generū. hec autē dñta sufficiētes ad istud qd pbabilius colligitur ex dictis auctorū ē respectus extrinsecus et intrinsecus adueniēs: vt ille dicat intrinsec⁹ adueniēs qui necessario consequit⁹ ambō extrema in actu posita: vel qd idē ē: necessario psequit⁹ sūū fundamentū termino nō exclusio s3 posito. extrinsecus autē ē qui nō cōsequit⁹ necessario extrema et ambō sñ in actu posita. Et tñc

Octaua

illa sex pñcipia de quibus agit auctor sex principior. p tanto nō sunt spēs relationis. qz relatio dicit respectū intrinsecus ad uenientē. illa autē dñt respectus extrinsecus adueniens actio. g erit respectus extrinsecus adueniens. 13. dist. quarti. q. 1. C.

Si peccator oīno nullā penitentia vellet recipere a sacerdote l: postea. dicit tñ se hñe displicētiā de pctō cōmissō: et firmū ppositū nō recidiuādi. absoluedus ē et nō est respuēdus ne cadat in desperationē: et nūciāda est sibi pena q̄ esset p pctis faciēda: et qd̄ eā in sevel inēqualēti absq̄ impossitiōe studeat adimplere. alioqn soluet ad plenū i purgatorio. hec mīa satis cōsonat illi pphetie. Esa. 42. de xpo quam Matth. 12. c. recitat. arundinez quassatā nō confringet: et lignū sumigās nō extinguet. arundo quassata est pctō: quassatus tē: tatiōibz et peccatis. lignū sumigās est lignū nimis humidū ex pctis. tñ aliqd hñs de igne charitatis: et hic extinguit si p durtiā sacerdotis ad nimis difficile obliget. s3 nō extinguit si p: dicat sibi qd̄ opz eum hñmōi vel alibi penā soluere: et qd̄ studeat hic tantā penā soluere: quanta pctis debet: ne alibi actioz extigatur. 13. dist. quarti. q. 1. N.

Si oēs tres pñsone agerēt fm vltimū potētie sue ad assumptionē illius nature: nō possent agere ad assumptionē eius a tribz q̄ eēnt tres termini triū assumptionū. s3 ad assumptionē eius ab aliq̄ vna q̄ terminet. ita qz l3 tres agāt vna tñ terminat eā. Et cū qñs: a q̄ isf sumet. dico qz ab illa ad quā tres vniūt eā actiue: et si dic-

sectio

cas qz pñt simul agere q̄libet pñsone ad vniēdū eā sibi. nego: qz impossibile ē vt simul vniat pluribz qz impossibile est totalit̄ depēdere depēdētia eiusde3 rōnis ad plures pñonas: cuz sit nara terminari ad vnā pñonā: et ad incōpossibilia non possunt persone simul agere. 1. di. tertij. q. 2. C.

Si pñsone diuina ē absoluta absolutū terminat depēdētiā illius nature. Si autē ē relatiua dico qz et si relatiuū in q̄tuz tale non possit terminare depēdētiā causati ad cāz: pōt tñ terminare depēdētiā q̄ est alteri rōnis: illā i. q̄ est nature ad suppositū inquantū suppositū. ad terminandum em̄ illā depēdētiā sufficit quēcūqz entitas q̄ pōt eē pñtā rō suppositi et talis ponit entitas relatiua. 1. di. tertij. q. 1. N.

Si p cōicationē idiomati opera tiones hñane vere dicant de xbo tñ actus pñij xbi in natura diuina nō erat in pñate illi hñs vt ipse in q̄tuz hñ possit mereri actibz illis: non enīz xps in hoc nobis meruit si fili⁹ dei q̄ erat in carne creauit alas cuz pñe et s. f. Et ita ad ppositū nō merebitur volūtas mea. si. s. f. quocūqz cōiunctus ei causet in ea actuz diligēdi. 17. di. primi. q. 2. J. Q. q.

Si pōt esset qz calor ignis induceret in spēsbus consecratis fm gradū repugnātē pani si adeēt. et tñ quāritas oīno eadē q̄ pñt maneret corrumpere eucharistia. qz eucharistia nō cōsistit in sola quāritate. s3 in alijs accidētibus necessario pñtibz subas cōuersas. Et pñs in inductione illius caloris incōpossibilis rediret suba de facto p potētiā diuinā. 12. dist. quarti. q. 6. J. f.

Scoticarū

speculationū

Si potērie sensitiue nō sunt impeditē spēs sensibiles veraciter repñtāt rem: s; in somno potentie sensuum exteriorū sunt ligatē. ideo virtus imaginatiua cōseruans spēs sensibiles s; dī: ueritatez fluxus humoꝝ capitis apprehendit eas tanq̃ res: quarū sunt silitudines: q; vim rerū hñt s; pñi de motibus alialium. 3. dist. primi. q. 4. f. 7.

Si priuatio q̃ est terminus a quo nō pōt redire eadē: nec terminus ad quē. et hoc loquēdo de pñso termino a quo et respectu agentis naturalis. nunc autē: nō ē cā quare illa nō redit eadē: nisi q; positiuū cū quo iungit non redit idē. si enī forma s; ordinez gñatiōis imediate pcedēs aliā in materia pōt redire nō apparet qre nō possit etiā redire pñsuario pcomitās. illa g; ppositio de pñdicamētis intelligit in ordine naturalis gñatiōis s; descēsus: q; post priuationē ibi nō redit habitus: q; h redit forma imediate pcedēs illū habitū s; ordinē gñatiōis. 43. di. qrti. q. 3. f. 8. f.

Si q̃libet dānatus: et pñse demones possent stare cū quiera cognitiōe sua et dilectione sua perpetua: et non determinarent ab hoc vel ab alio reputaret se beatos beatitudine naturali: et iō i cognitiōe sua maxime quiescerent. et credo q; q; ab hoc impediant q; est eis maxima pena. et iō dico q; nullus eorū pōt stare absolute in cognitiōe et pñsideratione sua: s; trñ vt est terminus cuiusdam alterius. s. inferni vel carētie vel priuationis tāti boni cōmodi. sicut infirmus considerat se: non tñ delectat: q; non considerat se nisi vt ē terminus

concupite sanitatis qua caret: quā si obtinere nō pōt amplius tristat et punitur: et tunc dico q; diligēs se ad habendū aliquid qd nunc pōt poterit habere illa dilectio est cā meroris et tristitie. 50. dist. quarti. q. 6. p.

Si q; naturali rōne sciēs deū cē bonū elicit actū fruitionis circa ipm et alter credēs ipm eē bonū diligit ipm. nec pñus actus requirit p se ad hñdū dilectio ne vt sciētificus: nec scōs vt creditiuus: sed vt cōp requirit sub quadam rōne cōi. s. vt ostēsius oblecti diligibilis. 17. q. q. f. 20.

Si q; multū indiget re sua et per magnam instantiā inducat ab alio vt vendat vel permutet p re alia cum possit se pñseruare indēcem et ex venditiōe vel per mutatione ista multū dānificat pōt carius vēdere q; si als sine tali dānificatiōe vēderet vel pmutaret: s; si emens magis cōmodū consequat ex illa re sibi vēdita vel permutata nō pōt carius vendi vel permutari. Naz pp maius cōmodū eius qd psequitur: nec res mea est in se preciosior: nec mihi inelior: et iō nō d; mihi maius pñciū appoñtare Secus autē est qñ dānificor: q; tūc mihi est preciosior. 13 non in se. 15. dist. quarti. q. 2. f. 20.

Si quis h; intellectū exponendū moralr ad edificationē ille h; explicatiōē intellectū q; q; scit sensum littere tantum. sed nunc quā in tali expositione vel explicatione poteris aliqd demōstrare ex euidētia rei. 24. dist. tertij. q. vnica. f.

Si q; pñisset spōsalia cū iuramento postea uouisset agnitare: vel dēret pñsulendū illi vt psumaret

Ca. de
oppo-
sitis.

Octaua

Seccio

spōsalia p̄hendo de factovt ser
uaret fides iuramēti. ⁊ tñ vt ser
uaret votū statī añ p̄sumatio
nē deberet anhelare ad religio
nē. gñstī l3 dare p̄tātē sui corpis
diugūvere p̄hendo m̄fūonū
ratū: ⁊ tñ cū intētiōe nūq̄ dādī
vsuz quātū est ex p̄e sui: ēt sine
hoc q̄ faciat illū nūq̄ p̄enturū
talē vsuz. ḡ multo magis l3 sic
p̄here si sciret nūq̄ p̄dictū p̄u
gē petiturū. 30. di. q̄rti. q. 2. 2.
Si rō aliq̄ resurrectionēz oñdit
opz q̄ accipiat ex aliq̄ q̄b̄ ē pro
prium hoīs: ita q̄ nō cōueniat
alijs corruptibilibz: hoc alit nō
est mā etiā incorruptibilis: nec
fōa aliq̄ destructibilis: q̄ ⁊ si
talīs sit in hoīe ⁊ excellentior
oī forma bruti: tñ ex illa nō p̄t
sumi rō sufficiens ad p̄bandūz
resurrectionē toti⁹: ergo opz q̄
accipiat a forma specifica ho
minis vel ab opatōe ne p̄ueniē
te homīni fm̄ illam formā. 43.
dist. quarti. q. 2. 3. A

Si relatio formalr est entitas
ad se. igit̄ non est relatio. ip̄a ēt
ex hoc q̄ ē relatio: est oppositi
necessariōvt termini ita q̄ p̄pa
rat eā ad eēntiā: nō includēdo
habitudinē ad oppositū: est nō
p̄parare relationē ad eēntiāz.
⁊ ex hoc q̄ est oppositi necessa
rio distinguit̄ realiter ab illo: ⁊
tñ non opz essentia realr disti
gul: q̄ essentia nō formaliter
est refo distincta. Nec opz ibi
esse p̄positionēz: quicet relatio
maneat sic: q̄ non est formalr
essentia. tñ relatio p̄pter infini
tatez essentie: transit in eā fm̄
p̄fectaz identitatez ad eam ma
net igit̄ formalr refo: q̄ rō ei⁹
fm̄ q̄ est formalr refo: nō est rō
eēntie: ⁊ transit p̄ p̄fectā iden

titatē ad eēntiā: l3 nō idētitates
formalē: et illō manere sic suffi
cit ad distinctōēz formalē ⁊ realē
sine aliq̄ distinctiōe eēntie: et ex
hoc q̄ essentia ista simplex est:
ista distinctio non erit informā
tium: sed subsistentiuz. ⁊ ex hoc
q̄ illa essentia est infinita: istud
manere formaliter est sine com
positione. In spālī autēz ponit̄
vltērius: q̄ nō quecūq̄ retones
etiā reales cōstituit̄ p̄sonas dī
uinas: nec eas distinguunt: sed
relatiōes originis: quia ille p̄ri
mo pullulāt in essentia diuina
quia primo in essentia diuina
est duplex secunditas: in quātū
est intellectus infinitus: et vo
lūtas infinita: et mediantibus
istis statim pullulant relatio
nes originis pertinentes ad cō
municabilitatem nature: que
natura: vel essentia diuina cōs
tatur: fm̄ istā duplicē secūditā
tē iaz dictā: quibus iam p̄rein
tellectis pullulant cōes relatio
nes semp̄ p̄supponentes istas:
⁊ iō tales relatiōes cōes ⁊ si sint
reales: nō tñ distinguūt: nec cōsti
tuūt p̄sonas. 26. di. 1. q. vii. 3. A
Si res ip̄e de quibz scriptura tra
ctat essent clare apprehense et
intuitiue: generarēt notitiā cer
tā absq̄ oī dubitatiōe. ⁊ hec no
titia: q̄ euidēs est diceret̄ scien
tia: s3 de⁹ absq̄ motiōe obiecti
pōt sic causare notitiā certam
absq̄ oī dubitatiōe. itaq̄ hñs ta
lē notitiā reuelataz a deo non
possit dubitare de veritate illi⁹
cuiusmodi notitiāz credidit p̄phe
tas habuisse. ⁊ multos alios
sanctos in scriptura. ⁊ tales ha
buerunt habitum p̄bentem
magnum assensum. ita q̄ illo
stante non potuerunt non assen
tire

tire veritati. illa tamen certitudo non fuit euidens ex euidencia rei: quia tunc contradictio esset quod huiusmodi notitiae fides simul haberet. fuit tamen certitudo illa firma: sicut est certitudo scientialis: que causaliter ex principijs notis ex euidencia terminorum: sed non causabat a talibus principijs sed aliunde. id scilicet non potuit dici ex euidencia rei: fuit tamen maior certitudo quam certitudo fidelis: quia fides non excludit omnem dubitationem: sed aliqua dubitatio potest stare cum fide. 24. dist. in tertio. q. unica. B

Si senex esset omnino impotens: diceretur quod non haberet matrimonium: sed aliter qua posset consentire in eis ad cohabitandum sicut frater et soror: et ita forte multe mulieres magis desponsant diuitibus quam pauperibus. 34. dist. quarti. q. unica. B

Si sint plura intelligibilia presentia intellectui illud cuius species fortius imprimitur sensui: et est efficacior in representando illud in ipso efficaci: mouet intellectum ad sui considerationem. 45. dist. quarti. q. 1. D

Si substantia abstrahatur a creatura et increata: non accipitur ibi substantia ut est conceptus generis generalissimi: quia increata repugnat substantie hoc modo: quia substantia hoc modo includit limitationem. Sed accipitur ibi substantia per eam in se et non ente in alio. cuius conceptus prior est et color conceptu substantie ut est generis. 8. dist. primi. q. 3. E. Y

Si tota substantia ignis in opera sua destrueretur: remaneret ibi omnia accidentia ignis gutta aque ibi posita: nunquam destrueretur ab illis: quia non possent aliquam aliam substantiam generare: nec corrumpere

ipso istius potest esse nisi in substantia: quia non est in nihil: nec in materia nuda: nec in accidentia: maxime virtute agentis naturalis: quia non potest natura aliquid annihilare: nec in materia prima resolueri: nec accidentia facere sine subiecto. Ne tamen nimis absurdum dicatur hoc et contra sensum. Dico quod si accidentia aliqua actiua essent sine subiecto: subiecta quanta et qualis appropinquata eis corrumpere: sed non ab eis. imo ab agente vniuersali causato. scilicet celo ad quod est fuga naturalium: precipue cum forma huiusmodi inducenda sit imperfecta: quod totaliter est in virtute actiua celli: et per quod nullum particulari agenti impedire: imo magis disponente potest forma illa a celo induci: sicut inducit quoddam formas imperfectas in materias corruptibiles: et si esset aliqua forma ad quam inducendam celum non sufficeret: oporteret fugere ad primam causam simpliciter: quia huiusmodi induceret illam formam ad quam agens naturale disponit: nec hoc est fugere ad miraculum: quia regulariter omnem impotentiam totius nature create deus supplet: ut patet in alatione corporis organici: ubi non ponitur miraculum ita huiusmodi tota natura creata non sufficeret ad generationem istam: nec ad corruptionem. et ideo natura disponente ad eam ultimam dispositionem deus regulariter suppleret in potentiam nature. 12. dist. quarti. q. 3. P

Si substantia producat in eucharistia hoc non potest esse actio nature: quia non habet passum de quo producat substantiam. si ergo tunc substantia producat hoc est actio dei quod disposuit nusquam accidens esse sine

subiecto nisi i eucharistia manente: et id illa destructa deus pducit substantia cōpositā q̄ nata ē affici illis accidētib⁹ causa tis per agens naturale: nec illa substantia noua rediit pp actio nē nature: imo actionē illā seq tur ordine nature: nec necio: qz de⁹ posset nō pducere substan tiā illā: sed seqtur ordine dispo sitionis diuine. 10. q. quoli. R

Si superficies eēt creata sub albe dine nō min⁹ eēt de se recepti ua albedinis: qz potentia rece ptua non opz qd pcedat dura tione actū ad quē est: s; tm̄ na tura: ita intellect⁹ angeli: l; crea tus eēt sub oib⁹ specieb⁹ intelli gibilib⁹: eēt tñ vere possibilis: ⁊ vere in potētia ad actū p̄mū: l; illū nunq̄ duratione pcederet: nec i nobis etiā negaret intelle ctus possibilis: si creat⁹ fuisset sub specieb⁹ intelligibilib⁹: qz si multas duratiōis nō ansert rō nē passiui. eodē etiā mō ex alia parte dato qd angel⁹ nō idige ret abstrahere aliquas spēs: s; haberet oēs tales concreatas: nō min⁹ haberet potētiā abstra hēdi: qz potētia actiua q̄ est pfe ctionis in natura inferiori non dz negari i natura superiori: l; cā supior puenit actionē ifeno ris illi⁹ potētie actiue. sicut nō negaret i nobis intellect⁹ agēs dato qd agēs noster nō pōt ha bere actū aliquē abstrahēdi nō rōne sui: s; qz pueniret ab ali quo agēte superiori pducēte effe ctū qui posset p eū pducī. 9. di. fin. secundi. q. 2. Q

Si vacuū posset cedere: et mot⁹ posset eē in eo: dico qz ex diuisi bilitate spatij mot⁹ haberet di uisibilitatē successionē sic mo

do ex diuisibilitate spatij pleni mot⁹ hz p se successionē eēntia lē: sed vltra istā successionē pōt addi velocitas vel tarditas rō ne p̄ditiōis accidētalis ipi⁹ me diū iquātū ē p̄motiū vel ipedī tiū ipi⁹ mot⁹: siue rōnes subtili tatis p quā p̄mouet: aut saltē nō ipedit: aut rōne dēsitat⁹ op posite: tūc igit fieret motus suc cessiu⁹ i vacuo: ⁊ eēt p̄portiona bilis motui in pleno: ⁊ hoc lo quēdo de successiōe eēntiali nō de velocitate et tarditate sup addita: quolino nullā velocita tē aut tarditatē supadditā ha beret mobile i vacuo. h̄ret aut aliquā in pleno: s; nihil ad ali quid nō est p̄portio p̄cise. s; hz p̄hs ex hoc q̄ aduersariū dicen tē motū eē i vacuo qz null⁹ mo tus h̄ns aliquā velocitatē vel tarditatē accidētālē supadditā eēntiali pōt eē i vacuo: ⁊ iō ne gat p̄hs talē accidētālē succes sionē posse eē i motu. et hoc nō est lcōnēti⁹: si poneret p̄cise eē motū in vacuo: s; eēt si cum hoc poneret vacuū esse mediū p̄motiū i motu: vel mediū ne cessariū in motu: ex pte cui⁹ su meretur velocitas vel tarditas mot⁹. Eodē etiā mō illud qd in fert in sc̄ba rōne nō est ipossibi le aduersario dicēti p̄cise motū eē i vacuo: qz mediū pleni pōt equari medio vacuo: iquātū est rō vel cā successiōis essentialis in motu: ⁊ si aliquod pleni ac ciperet in tali p̄portioe in qua li accipit p̄hs ad motū datū: il lud eēt oīno neutrū nullā qua litatē accidentalē dās nec me diū pleni: nec mediū vacuum. Quid ergo hz p̄hs ⁊ tra aduer sariū ex illa rōne: dico qz hz tm̄

q̄vacuū nullam qualitatē acci-
dētālē h̄z vltra succēssionē eēt-
nālem: q̄z si sic posset aliq̄d me-
diū plenū dari equale: tunc p̄
mediū plenū t̄ vacuū fieret mo-
tus in tāto tpe: quātū tps cor-
respōderet illi cōditioni accidē-
tali mor̄: q̄d est impossibile: q̄z
fm hoc media eēt ip̄oportio
nabilla. 2. dist. sc̄bi. q. 9. Bb

T. cō.
71.

Si vacuū poneret: graue nō mo-
ueret in ip̄o fm p̄hm. 4. Ph̄ys.
q̄z vacuū nō posset cedere gra-
ui: et dimēssiones separate non
possent esse simul: tñ si poneret
vacuū posset cedere t̄ eē sp̄atū
et nō q̄ latera plenū eēt līt: q̄z
tñc nō esset vacuū. dico tunc q̄
mot̄ grauis eēt succēssive i va-
cuo: q̄z pot̄ p̄s vacui pri⁹ cede-
ret: t̄ totū graue prius trāfiret
hanc partem sp̄atū q̄ illam: et
per se succēssio est in motu lo-
cāli ex sp̄atio inquātum quan-
to. 2. dist. secūdi. q. 9. B

Si viator: nō pōt cōpleta delibe-
ratione recordari pet̄m suū cō-
missum: q̄a detestet vel displi-
ceat: alioq̄n peccat ad minus
omittēdo: quāto magis ad hoc
tenet b̄tū. Rō em̄ cōis magis
ligat beatū q̄ viatorē q̄ est p̄fe-
cta dei dilectio: q̄ semp impet-
lit ad odiēdū illud q̄d est cōtra
deū q̄ actu cognoscit vel cogi-
tat. 4. 5. dist. quartū. q. 3. J. O

Si videam⁹ differētiā iter nega-
tionē nudā actus et negationē
aptitudinis: t̄ negationē q̄ req̄-
rit repugnātiā. prima est i gra-
ui existēte sursum respectu vbi
in cētro. Sc̄a est in superficie
nigra respectu albedinis si ē in
potētia neutra ad ipsam. Ter-
tia est in hole respectu irratio-
nalis. t̄ h̄z negatio sit vnus ra-

tionis in se: tamē distinguitur
cōparādo ad aliud cui inest re-
spectu tertij: ita h̄c negatio po-
tētie depēdēdi nulli creato cō-
uenit negatio aptitudinis iest
cuiuslibet nature p̄sonabili in se
etiam q̄n actu depēdet: q̄z actū
sup̄naturalē nō cōcomitat apti-
tudo in natura: cū sit tñ in po-
tētia obediētiāli ad ip̄m nega-
tio actus inest anime separate
nec sc̄ba negatio sola: nec ter-
tia negatio sola sufficit ad per-
sonari in se: sed ambo simul cū
prima que non pōt haberi h̄c.
1. dist. tertij. q. 1. B

Si vna potētia obediētiālis est
in natura qua pōt vni trib⁹:
hoc est cuiusq̄ triū distūctim:
illa vna reducta est ad actū p̄
hoc q̄ verbū eā suscētat. si aut̄
sint tres potētie: cōcedo q̄ per
hoc q̄ vna reducta est ad actū
nō reducitur alia. t̄ pōt reduci
illa alia: sed nō cū actu alteri⁹
potētie p̄pter incōpossibilitatē
actūū: sicut potētia ad albedi-
nē nō pōt reduci ad actū cū nī-
gredine: et ita natura nūc per-
sonata a verbo si dimitteret ab
eo posset assumi a patre: s̄z stā-
te actuali assumptiōe a verbo:
licet sit in potentia assumptio-
nis a patre nō potest tamen re-
duci ita potētia ad actū p̄pter
incōpossibilitatē illius act⁹ ad
sūtū. 1. dist. tertij. q. 2. J. C

Si voluntas abstinēt delectabi-
liter a condelectando potentie
inferiōri: totus homo delecta-
biliter abstinet a delectabili ap-
petitus sensitui inferiōris: nō
aut̄ totus homo cū tristitia ab-
stinēt si vis illa inferiōri abstinēt
cū tristitia. hoc enim conuenit
homini simp̄r: q̄d ei conuenit
B B 2

fm potētiam superiorē: nec pp hoc ab eo negat: et si nō cōueniat ei fm potētia inferiorē 26. di. secundū. q. vnica. f. A

Sicut ab aliquo absoluto et respectiuo loquēdo qd dicitur: pōt abstrahi aliqō cōe qd dicitur: ut ita ēt ab incōicabili tali et tali: abstrahit aliqō cōe qd nec est de se incōicabile absolutū: nec incōicabile relatiuum: tale qd describit Ricar. et Boe. hoc addito qd illō sit in natura intellectuali. ita qd sicut descriptio superioris nō dicitur includere ppiā rōnē alicuius inferioris. ita descriptio psonē qd sit incōicabilis in natura intellectuali: nō dicitur includere aliqd ppiē pertīnēs ad incōicabile absolutū: nec ppiē ad incōicabile relatiuū s; dicitur indifferēs ad utrūq; et ita describit uterq; psonā. Cōcedo igit qd nec in definitione psonē assignata a Ricar. nec Boe. ponit aliqō relatiuum. et ita dico qd nec ponit. vñ diffinitū exprimat ēē absolutū s; ē indifferēs ad utrūq; ita qd sicut in aliq natura nō inuenit rō illa in cōi assignata nisi i absoluto: et in rōe absoluti sicut in creatura: ita ēt in natura diuina nō inuenit nisi in relatiuo. 26. di. primi. q. vnica. Bb

Sicut ablatio gratie ē pena peccati: p eo qd exīte pto defectu in volūtate nō agēte ad rectitudinē debitā deus ex merito huius defectus subtrahit mantenētiā suā ne gratia cōferuetur. ita ex demerito huius defectu volūtatis deus pōt se subtrahere a volūtate ne agat ad rectitudinē in scōo actu. sicut ageret si nullū pcessisset demeritū. et ita ex hac subtractione ē carentia rectitudinis in scōo actu. et ista rectitudo erat debita: qd nō ēt in potestate voluntatis nūc dare rectitudinem fuit tñ in potestate ei⁹ ppi⁹ añ. s. pmiū peccatū dare: qd illa p uauit se illa assistētia diuina. qua deus parauerat cooperatus erat cooperari sibi ad rectitudinē: et iō iputāt sibi ad peccatū: sicut ēt iputāt qd nō grauitate agit in scōo actu post gratiā corruptā: qd tñ non h; gratiā nec possit ex se habere in hac tñ ipotentiā ex se incidit potuit ēm custodisse eā. et abatur sibi ad hoc posse. ut custodiret eā. 37. di. scōi. q. vni. f. Cc

Sicut accidit alicui esse psum ita accidit sic suā vnitatē ēē cōnumeralē: qm ēm fusi ēē ē psum sua ppiā vnitas ē connumerallis qm vero nō: s; ē in alio pscise ut aliqd ei⁹: tñc sua s; se vnitas ppiā nō ē cōnumeralis: s; aliqd vnitatis cōnumeralis. Ita qd illō qd s; vnitatē ēē ppiē cōnumeralē: requirit ipsa ēē pscisam: qd numerus ē distinctorum. 17. di. primi. q. 3. Uu

Sicut actus finit⁹ pōt hñe obiectū ex parte sui infinitū: et tamē actus immediat⁹ attingit obiectū qd spēs ita spēs pōt reñtare obiectū infinitū sub rōe infinita. nō tñ ipā ē adequata in eēdo nec in cognoscēdo simpliciter: qd ipā nō ē pncipiū cōprehēdēdi. 3. di. secundū. q. 9. L

Sicut actus intellectus cōsiderando pncipiū in se nō potest esse falsus ita nec actus volūtatis amādo finē in se pōt esse malus: et iste actus est actus amicitie nō actus cōcupiscēti-

Scoticarum

tie tñ sicut actus intellectus posset eē falsus attribuēdo veritatē prime cāe alicui principio creato cui nō cōuenit illa veritas. ita actus volūtatis pōt esse malus cōcupiscēdo bonitatem vltimi finis alicui alij ab vltio sine eo mō q nō cōgruit alicui alij. 6. di. secūdi. q. 2. 2.

Sicut agēs p se intēdit iducere formā: nec intēdit remotionē p trari nisi p accūs: ita habīt p se dirigit. p accidens aut excludit errorem. et si habītus ē pfectus nō cōpatit se cō errorem imo si cōpatitur ē imperfectus beati igit h nō possint errare: nō seqt q nō habeāt habitū ē directiū: q eo p impossibile dī cūscripto: errare possent: s; eo posito p pfectionē ei⁹ excluditur oīs error. 4. q. p. 1. j. 2.

Sicut alietas ponit suū significatū circa suū determinabile denotās ipsum. disponit alietate: et distinguit in extremis quibus ē cōe: ita p oppositū: idētas ponit suū significatū circa suū dterminabile cōe extremis denotās ipsum nō distinguit nec diuidit i eis. et iō hec ē vera de pater genuit eūdē deū q filiū q ē idē deus. s; nō sequit. ergo genuit se deū: q pronomē reclusū denotat actū terminari ad idē suppositū a quo pcedit ille act⁹ alr nō esset recipiōcū. 4. dist. p. 1. m. q. 1. j. 2.

Sicut aliud ē vniuocū predicatum: aliud de vniuoce p dīcari stricte loquēdo vniuocum em predicatū dī cuius cōceptus ē in se vnus. et hoc modo albus dict⁹ de ligno et de lapide ē p dīcatū vniuocū. vniuoce autēz predicatū illū cui⁹ rō est ita vna

speculationum

ut predicat⁹: q rō eius includit in rōne subiecti et hoc modo de nominatiuū non predicat vni noce. quō loqitur p h in p dīca mētis: ita aliud ē predicatū esse qd et aliud in qd predicari. In oī em genere est inuenire qd. ex pīo thopicozū: nec tñ quod libet cuiuscūq generis predicatur in quid et de quocūq. sed tantum de suo inferiori in cui⁹ ratione essentiali includit. 7. dist. tertij. q. 1. C.

Sicut ala nō ē accepta deo nisi omēs et perficiatur p charitatē quo ad volūtātē sic nō acceptatur a deo nisi perficiat habitū supernaturali quo ad intellectum. et sicut potentie ille sunt naturalr ordinatē in actibus suis q intelligere pcedit velle sic in perfectionib⁹: quia prius natura perficit intellect⁹ supernaturalr q volūtas. h; simul duratione. ista autē supernaturalis pfectio quo ala dīterminatē assentit vero et credit verū est fides infusa. sicut igit necessariū fuit hōib⁹ an xpi aduētū habere charitatē sic et habere fidē. nō q sit contradicō ea separari: q separantur mō in via manet em mō fides informis sine charitate: et i paria manebit charitas sine fide. s; q de de lege ordinata. quā statuit nō p hīc alaz nisi p hīc eā fm totū: iō nō p hīc volūtātē charitate: nisi p hīc in intellectu fide. 25 di. tertij. q. 1. A.

Sicut baptism⁹ fluminis nō habenti prius gratiā cōferre: et habētī auget et frequēter in adultis pcedit baptism⁹ flaminis baptism⁹ fluminis si tñ nō pcederet vt in parvulis cōferre

tur p baptisimū p̄ia gr̄a ita fre
quēter hic adulu p attritionez
tāq̄ per meritū de cōgruo iu-
stificānt anteq̄ cōfiteant s̄m il-
lag auctoritates Augustini et
Cassiodori: t̄ tūc in suscep̄ōe
sacramenti auget eis gratia.
Sed esto q̄ nō habuerint suffi-
ciētē attritionē p modū meritū
ad iustificatiōē: t̄ p̄ his i pec-
cato existētes. t̄ th aliquat̄ at-
tritū cōfiteantur in ultimo instā-
ti recipiūt gratiā virtute sacra-
mēti. 19. di. quarti. q. vnica. 17.

Sicut habēs lumē glorie t̄ cha-
ritatē cōsumatā nō pōt pecca-
re: nō q̄ ista formalr repugnēt
peccato sicut nec actus p̄m̄
repugnat opposito actus sc̄bi
cōtingētē causabilis: s̄ q̄ de
potētia ordinata deo nō p̄t nō
coagere ad actus sc̄bos perpe-
tue visionis t̄ fruitionis: q̄ act⁹
repugnāt peccato: sic deo natu-
re vnite sibi personāl̄ nō pōt
de potētia ordinata non dare
summā charitatem. t̄ vltērius
summā fruitionem q̄ excludit
peccatū: t̄ sic ex hac vnione est
impeccabilis nō formalr s̄ vir-
tualiter dispositiue dispositio-
ne remota: l̄z necessario respe-
ctu dei agētis: sicut ē necessa-
riū aliquem beatum nō pecca-
re. 2. dist. tertij. q. 1. 17

Sicut bonis congruit vti in cor-
pore nobilissimo circumscrip-
tū. s. corporib⁹ beatorū t̄ diffi-
nitue angelis bonis. th cū li-
bertate ad aliū vbi p libito q̄
glorie ē posse vti potentia sua
motiua ad quēcūq̄ vbi. q̄ nō re-
pugnat glorie sic iustū ē repro-
bos locari in corpore vilissimo
quod est terra. t̄ ad illū limita-
ri vti p̄uētur potētia motiua

qua si possent male vterentur
propter malitiam voluntatis.
46. dist. quarti. q. 4. 17

Sicut cā materialis t̄ formalis
s̄m totū gen⁹ sūb necessariol re-
quirūt se inuicē i causando rē
in eē: nunq̄ em̄ forma ē cā for-
malis alicui⁹: nisi materia in si-
mul sit cā materialis eiūsdē sic
totū gen⁹ efficiētis cāe q̄ in-
cludit oē efficiēs limitatuz h̄z
necessariā pcomitātā cū mate-
ria quātū ad fieri. sicut em̄ for-
ma t̄ materia sunt cāe inesse.
sic efficiēt materia in fieri. am
possibile ē ergo aliq̄ efficiens
limitatū agere ad effectū pro-
ducēdū nisi simul cōcurrat ma-
teria quasi principiū ex q̄ redit
tū in fieri i quo recipiat forma
q̄ ē termin⁹ formalis actionis.
t̄ ex qua vt ex pte cōstituit p̄o-
p̄tū: q̄ ē p̄io pductū de⁹ autē
nō requirit in actione sua mate-
riā p̄causantē: q̄ ē sup̄a totuz
gen⁹ cāe efficiētis: q̄ ē agēs il-
limitatū. 1. dist. quarti. q. 1. 18.

Sicut charitas in actu recto h̄z
pro p̄io obiecto deus vt in se.
ita ē in quocūq̄ actu reflexo
ē quodāmodō principiū redēdi in
deū vt in se: principiū em̄ act⁹
recti ē principiū oīm actūs re-
flexorū tendētū in finē vltimū
sub eadē rōe: sicut ergo ex cha-
ritate diligo deum in se. ita ex
charitate diligo me diligere
deū in se quocūq̄ h̄z igf reflexo
nūq̄ habeo obiectū vt cō-
modū mihi: s̄ t̄m bonuz infini-
tū vt in se bonū. t̄ ille ē act⁹ per-
fecte meritorū in desiderando
beatitudini nō vt cōmodū sibi
s̄ vt ē perfectus amor dei vt in
se bonū. p̄cedo igf q̄ eodē quo
amo concupisco bonū amato:

Scoticarum

sed nō cōcupisco quodcūq; bo-
nū: sed bonum cōmodū: qđ pū-
cipalr terminatur ad illud bo-
nū qđ ex charitate diligo in se.
hoc est qđ cuiuscūq; amato cō-
cupisco amare deuz pp se. i. in
quantum ē bonum in se nō in-
quātum bonum huic. 26. disti.
tertij. q. vnica. 21

Sicut xps hō innocēs non debi-
tot satisfecisse si placuissz deo
potuit vnus bonus angelus sa-
tisfecisse: offerēdo aliqd placis-
tū deo p nobis qđ ipse acceptas-
set p oibz peccatis: qđ tñ v3 oē
creatū oblatū p quāto deo ac-
ceptat illū t nō plus. 20. disti.
tertij. q. vnica. 1. B

Sicut cognitio verbi ē mere su-
pernaturalis: ita qđ non subest
cōlitatei alicuius cāe causate: sic
nec ē visio alicuius in verbo: tñ
superior mō p̄dicto illuminan-
do inferiorem pōt dispositiue
agere: vt videat aliqd in verbo
nā illa: auditio disponit vt au-
diēs cōuertat se ad intellectuz
loquētis: t ibi videat illud de
quo loquitur loquēs. t ista vi-
sio ē aliquo mō perfectior illa
auditione: t vlteri⁹ disponit ad
hoc: vt angel⁹ vidēs pri⁹ in an-
gelo videat idē in verbo: quia
si desideret illū qđ ibi videt si-
cut in speculo imperfecto vide-
re in speculo pfecto videbit gau-
dēs t tūc perfecte illuminat p-
fecti⁹ quidē a verbo: dispositi-
ue aut ab angelo superiore. 9.
dist. secundū. q. 2. 1. 21

Sicut dānatorū corpora patie-
tur ab eterno igne: sz nō dissol-
uentur. ita isti carebūt perpe-
tua visioe dei supernaturali si-
ne oī tali passiōe exteriori nul-
lam ēt passiōē interiōrē. patie-

speculationum

tur per quam possint consumi
ita qđ ex dispositiōe diuina cor-
pora illa erūt impassibilia. licz
nō ex dote impassibilitatis: ita qđ
nec ab extra nec ab intra patie-
tur. 33. di. scđi. q. vnica. 20

Sicut de rōe generis generalis-
simi nō est in se habere plures
sub se spēs: sz nō hñe aliō sup-
ueniēs gen⁹ sicut hoc predicā-
mētū qñ: qđ nō h3 superueniēs
genus ē generalissimū: l3 pau-
cas habeat spēs aut nullas ita
trāscēdēs qđcūq; nullū h3 ge-
nus sub quo cōtineat. Sz qđ ip-
sum sit cōe ad multa inferiora
hoc accidit hoc p3 ex alio: quia
ens nō tñ h3 passiōes cōuer-
tibilēs simplices sicut vnū ve-
rū bonū &c. Sz h3 aliquas pas-
siones vbi opposita distinguunt
cōtra se: sicut necesse ē vt pote-
act⁹ vel potētia t hui⁹. Sicut
aut passiōes cōuertibiles sunt
trāscēdētes: qđ cōsequunt ens
nō inquātū determinat ad ali-
quod genus: ita t passiōes dis-
tincte sunt trāscēdētes: t vtrū-
q; in eibz illi⁹ disticti ē trāscē-
dēs: qđ neutri⁹ determinat suū
determinabile ad certū genus
t tamē vnū mēbrū illius disticti
est speciale: formalr nō con-
ueniēs nisi vni enti. sicut neces-
se esse in ista diuisione. necesse
vel possibile. t similiter infini-
tum in ista diuisione finitū vel
infinitū &c. Ita ēt potest sapiē-
tia ē trāscēdēs t quodcūq;
aliud. quod ē commune t deo
t creature licet aliquod tale vi-
catur de solo deo. et de nulla
creatura. aliquod autē de deo
t creatura aliqua. Nō op3 er-
go transcendens dicide quo-
cūq; ente. nisi sit conuertibile

Octaua

cum primo transcendente. s. cū ente. 8. dist. primi. q. 3. j. O
Sicut deus pōt oē bonū aliud a se diligere: nō tñ suppositū: s; naturā: ita etiā pōt aliū a se pē ordinare vel pēoptare bonum illi conueniēs: et ita pōt nature huic pēoptare bonū illi cōueniēs. et ita pōt illi pōptare vniōnē istā in ordine ad gloriā et nō persone. verū est tñ q' in oibus alijs ab isto pdestinatio respicit psonā: q' in nullo alio pordinatur deo bonū nature: nisi pordinādo bonū psonę. Et rō hui' est: q' nulla natura pdestinabilis est non psonata psonalitate creata: nisi ista. et id nec sic potest pordinari sibi bonū nisi illi. 7. dist. tertij. q. 3. j. B

Sicut diuerse forme pfectiōes idē pfectibile ordine quodā nature sunt mediati' et immediati' informare illud vel pficere. ita si eadē forma cōtineat in se virtualiter pfectiōē illarū formarū ordinatarū quasi cōsimili ordine nature pficiet illud pfectibile: sicut si forma corpis substatie et essent alie forme in aliquo p prius informaret forma substantie: et deinde forma corporis et. ita si vna forma includat virtualiter oēs illas: ipa quasi pri' pfectiet materiā sub rōne substantie: q' sub rōne corporis. et semp in illa via gñatiōis imperfecti' erit prius: q' pcedit a potētia ad actū. ergo sicut conceptus plures cōmuniōes et minus cōes: habituales vel pternales: nati sunt pficere intellectū via gñatiōis vel originis. ita q' imperfectior est semp prius. ita si vnus cōcept' virtualiter includat oēs istos prius pficiet sub

Seccio

rōne cōcept' prioris: et vniuersalioris q' sub rōne pcept' particularis. 3. dist. primi. q. 2. R
Sicut dotatus h; ius in illo qd assignat sibi p dote: ita hic beatus ex meritis h; ius in ista diuina custodia sibi impēdēda: et istud ius pseruatōis corporis ab oī corruptiōe per diuinā custodiā est dos in brō et fm corpus: q' est ad tutelā corporis. 49. dist. quarti. q. 13. E

Sicut eē ex obiecto speculatiuū est esse p se speculatiuū: ita esse practicu ex obiecto sufficienter determinate intellectū ad notitiā rectitudinis est sufficienter. ergo ante oēm volitiōē est eē per se practicu: et sic opponitur ista duo practicu et speculatiuū vt ista: nō extēdibile ad praxim et extēdibile ad praxim. sed esse practicu aliunde q' ex obiecto: puta a causa extrinseca: vt a volūtate determinante intellectū ad notitiā praxis: est eē accidētaliter practicum: et ita cōcedo theologiam contingētium esse practica nobis: licet in se sit speculatiua. 4. q. prolo. j. U

Sicut ens cōpositū in re cōponitur ex actu: et potentia in re. ita cōceptus cōpositus p se vn' cōponitur ex cōceptu potētiāli et actuali: siue ex conceptu determinabili et determinante. sicut igit' resolutio entiu cōpositoz stat vltimo ad simplici simplicitate ad actū vltimū et potētiā vltimā q' sunt pmo diuersa: ita q' nihil vnus includit aliqd alterius: alioquin hoc nō esset primo actus: nec illud primo esset potentia. qd em̄ includit aliqd potētiālitatis: nō pmo est act'. ita opz in cōceptib' omnē cōce

Scoticarum

speculationum

ptū nō simp̄r simplicē: tñ per
se vnū resolui in cōceptū deter-
minabilē et determinātē: ita q̄
ista resolutio stet ad cōceptus
simp̄r simplices. s. ad cōceptū
determinabilē tārtū: ita q̄ nihil
determinās includat: et ad con-
ceptū determinātē: qui. s. nō in-
cludit aliq̄ cōceptū determi-
nabilē. ille cōceptus tñ deter-
minabilis est cōceptus entis: et
determinās tñ est cōceptus vl-
time differentie. ergo isti erunt
p̄mo diuersi ita q̄ vnū nihil in-
cludit alteri. 3. di. p̄mi. q. 3. 3. 3.
Sicut ens et vnū diuidit in sim-
plex et cōpositū: ita eē et vnū eē
distinguit in esse tale et tale. er-
go esse p se vnū nō determinās
ta sibi eē simplex precise sicut
nec aliq̄d diuisum determi-
nat sibi precise alterū diuiden-
tū. isto modo totū cōpositū est
vnū esse: et tñ includit multa eē
partialia sicut totū ē vnū ens:
et tñ multas entitates partia-
les habet. Nescio em̄ istā fictio-
nē q̄ esse est quid superueniēs
essentie nō cōpositū. Si eēntia
est cōposita: hoc modo esse to-
tius cōpositi includit esse oīm
partū: et includit multa eē par-
tialia multarū partū vel for-
marū: sicut totū ens ex multis
formis includit illas actualita-
tes partialis. Si tamē oīno fiat
esse totū cōpositi est principali-
ter per vnā formā. et illa forma
est qua totū cōpositum est hoc
ens. ista autē est vltima adue-
niēs oībus p̄cedētibz: et hoc
modo totū cōpositū diuidit in
duas partes eēntiales: in actū
p̄p̄iū. s. vltimā formā qua ē il-
lud q̄ est. et propriā potētā il-

lius act⁹ que includit materiā
primā cū oībus formis p̄cedēti-
bus. Et isto modo cōcedo q̄ eē
illū totale est cōpletue ab vna
forma que dat toti illud q̄ est.
s. ex hoc nō sequitur q̄ in toto
includat precise vna forma: vel
quā in toto includant plures
forme non tāq̄ specificē consti-
tuētes illud cōpositū: sed tāq̄
quedā inclusa in potētali isti
cōpositi. Exēplū hui⁹ est in cō-
posito ex partibus integralib⁹
quanto em̄ animatū est p̄fecti⁹
tanto requirit plura organa. et
probabile est q̄ distincta specie
per formas substantiales: et ta-
mē ipsum est verius vnum: ve-
rius inquā. i. perfectius: sed nō
veri⁹ vnū. i. indiuisibilis. in cō-
positis em̄ frequentius inueni-
tur cum maiori cōpositione ve-
rior vnitas et entitas q̄ in par-
tibus cum minori cōpositio-
ne. 11. dist. quarti. q. 3. 3. 3.
Sicut est duplex confusum. s. to-
tū vniuersale: et totū essentiale.
Ita vtrūq̄ in suo ordine est pri-
mū: sed simpliciter primū est il-
lud q̄ est primū in ordine con-
fuso cognoscēdi: q̄ p̄cessus na-
turalis ab inspecto ad p̄fectū
est per mediū. Cōfuso autē co-
gnoscere est quasi mediū inter
ignorare et distincte cognosce-
re: et ideo cōfuso cognoscere est
ante quodcūq̄ distincte intelli-
gere. Et q̄ dicit de puero: con-
cedo q̄ species p̄intelligit an-
te singulare: q̄ dixi q̄ species
est primū intelligibile. s. rō nō
concludit de genere sed de spe-
cie. prius em̄ naturaliter actua-
liter cōcipitur albedo q̄ color
in ordine cognitionis confuso:
q̄ color sub rōne coloris nō co-

gnoscit: nisi sub maiori abstractione: q̄ sit abstractio albedinis ab hac albedine et illa. abstractione autem maior est difficultior: quia est a minus sensibilibus. 3. dist. primi. q. 2. Q

Sicut ex ipso volutatis bene generaliter in intellectu bene dicantur circa media ad illud finem bene electum perquirendum habitus qui est prudentia: ita in volutate male eligente habitus acquisitus ex diuturne circa ea que ordinantur ad malum finem electum est error: et habitus directe oppositus habitui prudentie. et potest vocari imprudentia vel stultitia: non tamen proutue sed positue et contrarie: quia sicut prudens habet habitum quo recte eligat ordinata ad finem debitum: ita imprudens vel stultus habet habitum qui propter eligit ordinata ad fines constitutus a volutate mala: et talis habitus generaliter ex ipso volutatis male eligentis. pro tanto igitur verum est quod voluntas mala exerceat: non quod faciendo errare circa aliquam complexam: sed faciendo intellectum habere habitum considerandi aliquid qua media ordinata ad malum finem: et totus ille habitus est error in agibilibus: licet non sit error in deceptiuis quantum ad considerationem siue speculationem. 36. dist. tertij. q. vnica. M

Sicut fides acquisita assentit vel credit dicto alicui: quia credit veritati asserentis illud esse verum: sic fides infusa assentit alicui reuelato: quia credit deo vel veritati dei asserentis illud. Et quia quod deus asserit supernaturaliter reuelat ideo fides assentit tali reuelato: quia assentit veritati reuelantis est habitus supernaturalis. reuelat autem credibilia quoniam infundit

habitum. Et hoc modo dicendo fides non habet certitudinem ex obiecto: sed ex veritate testis. scilicet dei. Et hoc modo facile est videre quod fides est cum enigmate et obscuritate: quia habens fidem non credit articulum esse verum ex euidencia obiecti: sed propter hoc quod assentit veritati infundens habitum. et in hoc reuelantis credibilia. 23. dist. tertij. q. vnica. M

Sicut forma celi non potest produci nisi a solo deo: et tamen non dei creatur: quia deus non alia productione produxit formam celi quam totum celum. et ideo non prius natura fuit forma celi terminus creationis quam celum. ita diceret philosophus quod passo existente disposito crearet et produceret deus de necessitate aliam non creatione quam terminaret ad formam: sed ad compositum. unde non concederet aliam creaturam. non enim est imaginatus sicut nos. scilicet quod actio dei in primo instanti nature vel tempore terminet ad esse ipsius ale: et postea in secundo instanti infundat corpus: sed poneret actionem dei terminari ad esse totius primo instanti nature. 17. dist. secundi. q. 1. B

Sicut fuit dictum dist. 5. et 6. tam bonus quam malus angelus habuit tempore vite ita quod non tamen per instantem fuit viator. sed habuit malus angelus diuersa partem ordinata: puta ex actu amandi si eliciebat actum concupiscendi sibi summum commodum: et ex illo actu excellentie quod voluit habere illud commodum non sub regula volutatis superioris sed contra eam: et tandem actum odiendi deum qui resistit sibi in illud appetendo: et non habuit omnes istos actus distinctos sibi. sed quando demerebat seculo peccato adhuc fuit in via et tamen peccauerat iam primo peccato ex prima electione. g

Scoticarū

nō dīscūg īmobīlis apphēssio
vel qđ cūq; pñs pcrñ vť plena
īmersio ī obm fecit īpm īpenitē
ēlq; hīcūg cñ aliquo īstoz pec
cator; peccauit sīstebat ī via: t
nō sūt idē pcrñ cum pctō pce
dētī. 7. dīst. scđī. q. vnica. C.

Sicut īperat beatus alijs nō sibi
ita causat meritū alijs t nō sibi.
oratio em̄ sua est dīspō s cō
gruo vt pp eā dēcōcedat illud
qđ īperat illi cui petit: t ista
est meritū nō īstius pro se. sed
pro illo cui reddit: qđ huic me
rito qđ pñemio pñmo cōfīr
det. 4. 5. dī. quartī. q. 4. J. R.

Sicut īpossibile est albus nigrū
stare simul: q; sūt cōtraria for
maliter īpossibile est simul sta
re albus: t illud qđ ē pñcisa cā
nīgredīnis ita necessaria: q; nō
pōt ēē sine ea absq; pñdictio
ne. 3. dī. pñmī. q. 4. D.

Sicut ī creaturis est duplex sī
militudo. s. ēēntialis fm dñam
spēficā: t accidentalē fm ali
quā qualitatē accidentalē. 13. p.
ma neges ī pñposito: q; de^o nō
h3 aliquā dñam spēficā tñ q;
sī illud qđ est dñā spēfica ī
creatura ēēt tota ēēntia īdiui
dui: nīhīl min^o ēēt forma respe
ctu īdiuidui. sō nīhīl min^o ēēt
respe^o sīlitudīnis tūc qđ mō.
Jō vť ībī pñte posse cōcedī sī
militudo s3 ēēntia: nō īnquātū
qđ. s3 īnquātū est act^o t qđī for
ma: qua pñone sūt deus et iā
sīlītudo fm attributa ola q; sūt
qđī pñuetates huius nature.
sicut dicit Dām. c. 5. nō naturā
s3 que circa naturā sūt dīcūt:
t tunc sicut ex natura rei ē fun
damētū equalitatis: t dīstīctio
realis extremoz t ista relatio
est ībī sine opere intellect^o: ita

speculationū

est de sīmilitudīne. 31. dīst. pñs
mī. q. vnica. J. D.

Sicut ī deo intellect^o nō ē for
malr volūtas nec ecōuerso. 13
vnū verīssima īdētitate sūt īdez
alteri: ita īstītia nō est forma
liter. vť qđītatīue īdē mīserīcor
dīe vel ecōuerso t pp hāc nō
īdētitatē formalē pōt īstūd ēē
pñcipīū pñmū alicui^o effectus
extra: cuius reliquū nō est pñ
cipīū formale. eodē mō sicut sī
hoc t illud ēēnt dūe res q; ēē
pñcipīū formale competīt alī
cui vt est tale formaliter. 4. 6. dī
stīn. quartī. q. 3. J. C.

Sicut ī genere cāe efficiētis alī
qua cāta diuersimode se hñt
ad cālitatē effectīuam extrīnse
cā. q; aliqua hñt tñ vnāz cām
īmediatā effectīuam: vt a nīme
rōnales t angeli. s. īpsum deus
creantē. aliqua habent cās effe
ctīuas subordinatas pñe cāe:
t etiā habent ordinem īn gene
re suo fm mediātius t īmediā
tius. Sīlt etīaz t īn genere cāe
finalis. q; aliqua hñt multas
cās finales subordinatas vñī sī
nīvltīmo: aliqua pauciores. eo
dē mō de causīs īntrīnsecīs. q;
aliqua entia hñt causalitatē īn
trīnsecā p cās īnēstītes māz.
s. t formaz. vt entia materialia
cōposita t aliqua entia sīmplē
cē entitatē nō causatā causalī
tate īntrīnsecā ex dīuersīs cāīs
māli t formali realr dīstīctīs.
vt angeli fm cōlōrē doctrīnaz.
sicut īgīf homo īcludīt māz t
formam tanq; causas īntrīnse
cas sui sīc quīditas homīnis īn
cludīt materīaz t formā. 22. dī.
tertiū. q. vnica. D.

Sicut intellect^o bestī dētermī
nat ad vīdēdū nobīlīssīmū obs

lectu essentia. s. diuina & cōcomuta volūtas ad fruendū illo obiecto: scāte tñ libertate cōsiderādi alia obiecta & amandū: quorū cōsideratio & dilectio nō spedit istō bonū: sic intellā mali determinat ad intēse cōsiderādū aliqđ obz discōueniēs. qz nolitūz impfectū qz corporale & volūtas ad nolēdū aliqđ positiū inesse. qđ est cōtristatiū & auferē libertas cōsiderādi & volēdi alia per que cōsiderata & volita posset illa punitiō diuinū: & rō tā in beato q̄ in illis: est: qz in intellm & volūtate p̄ se mernerūt: & ille sunt nobilissime potēte nature intellectuales: in quaz p̄ p̄ns p̄fectione vlt̄ imp̄fectione p̄cise consistit p̄fectio vel imp̄fectio talis nature. In quattuor alijs penis. s. tristijs satis apparet iulitia. qz p̄sumatio pene requirit tristitia: si at de hominib⁹ dānatis post iudiciū loco scēbe detētiōis ponat ardere in igne. & in loco q̄rte tristitiē ponat dolo: i appetitu sensitui tūc est ibi iulitia ex cōtrādētia illi⁹ acerbitalis ad delectationez inordinatam quā habuit in peccato. 4. 6. di. quarti. q. 4. f. 7.

Sicut in intellectu sunt duo actus assentiēdi alicui vero p̄ple x. vii. quo assentiū alicui vero cōplexo pp se: sicut principio. ali⁹ aut quo assentiū alicui vero nō pp se: s. p̄pter aliud vtz sicut cōclusiōi p̄pter principiū ita in voluntate sunt duo actus assentiēdi bono: vnus quo assentiū alicui bono p̄pter se. ali⁹ quo assentiū bono p̄pter aliud bonū: ad qđ illuz bonū refert: sicut cōclusiōi assentiū p̄pter

p̄ncipiū. cōclusiō est veritatez suā hz a p̄ncipio. Ista similitudo accipi pōt a p̄ho: 6. eth. vbi dicit. Qđ i mēte est affirmatio & negatio. hoc in appetitu est p̄secutio & fuga. & ita vltra: sicut in mēte est duplex affirmatio p̄pter se: & p̄pter aliud. ita in appetitu ē duplex p̄secutio vel adp̄elio p̄pter se & pp aliū. Est tamē hic duplex differētia p̄ma qz illi duo assensus intellectus distinguunt ex natura obiectoz. sunt em̄ alteri pp euidētiā alterā huius vel illius veri: & ideo h̄nt distincta obiecta sibi correspōdētia & ipsos causantia. hic autē h̄mōi assensus nō sunt distincti ex distinctione obiectoz: sed ex distincto actu potēte libere sicut acceptatis obiectū eius: qz (sicut dictū est prius) in p̄tate ei⁹ est sic vel sic agere referēdo vlt̄ nō referēdo. & iō nō cōfundunt istis actib⁹ p̄pria obiecta distincta. s. qđcūq; bonū volubile potest volūtas h̄fe obiectū s. h̄nc actū vel fm̄ illū. scōba dīa ē qz illi duo assensus intellect⁹ sufficiēter diuidūt assensum intellectus in cōi: nec inter ipsos ē aliqđ mediū: qz nulla est euidētia mediā ex parte obiecti: a q̄ possit accipi aliq̄ alia veritas q̄ veritas p̄ncipiū vlt̄ cōclusiōis. p̄ter at istos duos assensus voluntatis est aliquis alius assensus medi⁹: qz voluntati pōt ostēdi aliqđ obiectū bonū absolute apprehēsus: nō sub rōne p̄pter se boni: nec p̄pter aliud bonū. voluntas autē circa tale sic ostensum pōt h̄fe aliquem actū: & nō necessario inordinatū. ergo pōt h̄fe aliquē actum

Scoticarū

volēdi illud absolute absq; relatione ad aliū: aut absq; fruitione pp se. & ulterius pōt ipera re intellectui: vt inqrat quale illud bonū sit: & qualr volendū: & tunc illi pōt assentire vel sic. Et tota rō dñe hunc & inde est libertas volūtatis: & necessitas nālls ex pte intellectus. Et hīs vltra actus assensus bono pp se est actus perfectus. actū autē perfectū cōsequit delectatio ex. 10. eth. ergo actū volēdi bonū ppter se consequit aliqua delectatio. habem⁹ igit ad ppositū quattuor distincta. actū imperfectū volēdi bonū ppter aliud q̄ vocatur vsus & actū perfectū volendi bonū ppter se: qui vocatur fruitio & actū neutrum: & delectationē sequētē actum. 1. dist. primi. q. 3. A.

Sicut in pollitico legislator respicit in se simplr iustū qd ē iustū bonū publicū: s̄m quid autē respicit alia iusta ptialia: semp quidē in pportione ad hoc iustū. & iō in q̄busdā casib⁹ iustū ē nō seruare leges iustas respicientes aliq̄ iusta partialia. qñ s. observatio eaz vergeret i de trimētuz iusti publici. s. bñ esse reipublice. ita de simplr determinat ad iustū publicū cōitatus nō vt cōitare aggregatiōis sicut in ciuitate s̄ cōitate eminetis cōtinētie qd ē iustū cōdecēs bonitatē suaz. oē aut aliud iustū est pticularet nūc hoc iustū nūc illud iustū s̄ q̄ ordinatur vel cōuenit huic iusto: dico q̄ pōt velle petrū dānari: & iuste velle: q̄ illū pticulare iustū s. petrum saluari nō necessario requirit ad iustū publicū quin oppositū ei⁹ possit ordinari ad

speculationū

illud idē. s. ad pdecētiā diuine bonitatis. Est enim illud finis q̄ nullū ens ad finē est determinate necessario requirēs. 4. 6. dist. quarti. q. 1. §. 21.

Sicut ista est immediata & necessaria volūtas diuina vult voluntatē diuina & bōitas diuina vult bonitatē diuinā: nec ē alia rō: nisi q̄ hec ē talis volūtas: & ista tal bōitas: sic volūtas diuina ptingēt vult bonitatē seu exiētā aliter⁹. & hoc q̄ est talis volūtas & illū ē tale bonū nisi addam⁹ ghalr vnū breue. q̄ volūtas infinita nēō h̄z actū circa obiectū infinitū. q̄ hoc ē pfectiōis: & pari rōe nō necessario h̄z actū circa obiectū finitū: q̄ hoc cēt impfectiōis. nā impfectiōis ē necessaria determinari ad poster⁹. & pfectiōis requiritur sic determinari ad pri⁹ & pfectionis pcomitatis ad illū qd est simul natura. 16. q. q. 20.

Sicut medicina ē duplex: curatiua: & pseruatiua: sic pena dupl̄ ē medicina corrigibili infligitur curat: i corrigibili vt pseruet nō ip̄s s̄ alios: q̄ ad bonū cōitatus est q̄ determinent p legislatorē aliq̄ pene. & qd lite infligant delinquentib⁹: & nō rñ in determinationē s̄ ē in inflictione sunt medicine pseruatiue illis q̄ sūt in statu pseruatiōis. q̄ aut punitio neutro mō sit medicina nō repugnat iustitie. p̄ in penis ciuilib⁹ determinatis p magnis culpis. 4. 6. di. q̄rti. q. 4. §. 2.

Sicut memoria pfecta i supposito pueniēte ē pncipiū pfectū pducēdi verbū pfectū. sic vt q̄ volūtas pfecta in supposito vt supposito pueniētib⁹ sit pfectū pncipiū pducēdi amorē pfectū

Octaua

sicut igitur memoria in patre est principium gignendi filium: sic voluntas in patre et filio est principium spirandi spiritum sanctum. nec ultra ratione perfecte memorie vel perfecte voluntatis coassistencia alius cuius esse necessaria. sic quod illo non assistente non posset voluntas in actu spirandi et memoria in actu dicendi. 16. q. 1. p.

Sicut meritum non respicit nec consistit tamen in ipso actu elicto. sed in conditionibus aliquo modo persone siue suppositi elicientis. sic acceptatio diuina non solum respicit actum: sed conditiones accidentales suppositi elicientis. 18. dist. tertium. q. vnicuique. 1. 3. d.

Sicut non est ab eterno non fuit malum sic nec post est malum nec aliud vnicuique praeedit cum deo quod non fuit natura antequam fuit natura sed pena et miseria est simpliciter malum et ideo simpliciter nolendum quod est appetitus naturalis. nec est per se obiectum conditionis. Unde si daretur mihi optio. ego eligerem potius non est simpliciter quod in tali et tanta miseria esse. 20. dist. quartum. q. 2. 1. ff.

Sicut non est necesse intellectui simul considerare hoc peccatum et illud. et ita non est necesse voluntati et simul penitere de hoc et illo. et hoc accipiendo penitere. per quod cunctis illorum quantum significatorum positorum. dist. praecedenti. q. 1. Sed tamen dum considerat vnicuique et penitet de illo saltem habitualiter satisfacit de alio. hoc est alio proprio est si cogitaret aliud ad satisfaciendum de eo. 15. dist. quarti. q. 1. 2. d.

Sicut non est perfecta memoria respectu alicuius intelligibilis nisi illud obiectum sit praesens in ratione actu intelligibilis quantum potest esse praesens ut intelligibile illi. Ita non est

sectio

perfecta plures talis memorie nisi sit actualis notitia tanta illi obiecti quanta potest comprehendere tali intellectu respectu talis obiecti. Et illam voco adequatam intellectui respectu talis obiecti. 2. dist. secundum. q. 7. 1. 3.

Sicut non omnis relatio vbi refo est eadem fundamentum. 13. aliquid sit talis quod est prima in fundamento ad terminum sine quo impossibile est fundamentum esse aliquo modo sicut dictum est dist. 1. secunda de relationibus. q. 5. creature ad deum. Ita nec vbi relatio repugnat sibi quod plures eiusdem rationis sunt in eodem sed alii quibus simpliciter relationibus repugnat. puta depraedictis essentialibus. talis enim si est vna ad terminum totaliter terminante non relinquit fundamentum depraedictis dependentia simili ad quodcunque aliud. quod tunc non esset dependentia terminata. 1. dist. tertium. q. 2. 1. 3. d.

Sicut non omnis intellectio est simpliciter perfectio angelici intellectus. sed visio verbi et non visio quiditatum siue per species habituales siue intuitiue. sic nec omnis cognitio singularium alia a visione verbi et a cognitione quiditatum eque perficit intellectum angelicum quasi secundario. sed visio veri reuelati perficit in esse secundo. non autem sic cognitio singularis in genere proprio. 9. dist. secundum. q. 2. 2. d.

Sicut non stant simul in sensu compositionis angelum conservari et annihilari ita nec creari et conservari stant simul in sensu compositionis: sed in sensu diuisionis stat circa angelum esse quodque creatione siue conservatione: et non quod quodque possit non esse: et sic possit esse annihilatio. sicut de

Scoticarum

speculationū

39. di.
primi.

ctū est in materia d̄ predestina-
tionē p̄scientia dei q̄ in sensu
diuisionis est potētia ad vnum
oppositū manēte alio: nō tñ q̄
sit potētia ad illud oppositū
simul esse cū alio opposito ma-
nēte. 2. di. scōi. q. 1. f. f.

Sicut oē aliud a deo iō ē bonū:
q̄ a deo volitū ē nō ecōuerso:
sic meritū xpi tñ bonū erat p̄
quāto acceptabā. ē iō meritū
q̄ acceptatū nō aut ecōuerso:
q̄ meritū est bonū iō accepta-
tū: ē tñ potuit acceptari passi-
ue quantū tota trinitas potuit
ē voluit acceptare actiue: s̄ ex
formali rōne sua quam habuit
nō potuit acceptari in infinitū
ē pro infinitis: s̄ pro finitis: tñ
ex circūstātia suppositi ē de cō-
gruo rōe suppositi habuit quā-
dā rōnē extrinsecā: q̄re de⁹ po-
tuit acceptare illud in infinitū
s̄ extēsiue p̄ finitis. si aut illud
meritū fuisset alteri⁹ p̄sonę: tñ
nec rōne operis: nec rōne ope-
rātis fuisset cōgruitas accepta-
tionis illius pro finitis. p̄ quā-
tis aut ē pro quot deus voluit
passionē illā siue bonū uelle ac-
ceptare pro tot sufficit: sed quā-
tū est de se formalī rōneri ac-
ceptabilis in se nō fuit accepta-
bilis pro infinitis sicut nec i se
suis formalit̄ infinita. 19. di. ter-
tij. q. vltia. f. 23.

Sic possumus luenire multos
gradus in unitate. In p̄lo cū
minima unitas ē unitas aggre-
gatiōis. In scōo gradu est uni-
tas ordis: q̄ aliqd̄ addit supra
unitatē aggregationis. In ter-
tio est unitas p̄ accidēs. vbi vl-
tra ordinē est informatio l̄ ac-
cidētialis vni⁹ ab altero eoz q̄
sunt sic vni⁹. In q̄rto est unitas

p̄ se cōpositi ex p̄ncipijs cētia
lib⁹ p̄ se actu ē p̄ se potētia. In
q̄rto ē unitas simplicitatis q̄ ē
vere idētitas. quicqd̄ em̄ est ibi
est realit̄ idē cuilibet ē nō tñ ē
vni⁹ illi unitate vniōis: sicut in
alijs modis. ita adhuc vltra oēs
est idētitas formalis. Uoco au-
tē idētitatē formalē vbi illō qd̄
d̄r sic idē includit illud cui sic ē
idē in rōne sua formalī. ē p̄ p̄ns
p̄ se p̄lo mō. in p̄posito aut ef-
sentia non includit in rōne sua
formali p̄prietatē suppositi nec
ecōuerso ē iō pōt cēdi q̄ ante
oēs actū intell̄s est realitas ef-
sentie que est cōicabilis ē reali-
tas suppositi q̄ suppositū est in
cōicabile: ē ante actum intell̄s
hec realitas formalit̄ nō ē illa:
vel nō ē eadē formalit̄ illi: sicut
prius expōsitū est quid est for-
maliter esse idē. Nunquid igit̄
v̄z cēdi aliqua distinctio. Re-
spondeo melius est vti ista ne-
gatiua: hoc nō est formalit̄ idēz
q̄ hoc est sic. ē sic distinctū. S̄
nōne sequit̄. a. ē. b. nō sunt idēz
formaliter ergo sūt formaliter
distincta. Respōdeo q̄ non op̄z
sequi: q̄ formalitas in antecē-
dente negat̄ ē in cōsequēte af-
firmat̄. Breuiter igit̄ dico om̄it-
tendo illa verba de distinctio-
ne rōnis: ē de distinctiōne vir-
tualit̄: nō q̄ sint male dicta: sed
q̄ nō op̄z eis vti. dico q̄ in cēt-
na diuina ante actū intell̄s est
entitas. a. ē est entitas. b. ē hec
non est formalit̄ illa. ita q̄ intel-
lectus patern⁹ p̄siderās. a. ē cō-
siderās. b. h̄z ex natura rei. vñ
ista cōpositio sit vera. a. non est
formalit̄. b. non autē precise ex
aliquo actu intellectus circa
a. ē. b. Ista differentia manifest⁹

nat p exēpla pto si ponat al-
bedo spēs simplex nō hñs in se
duas nās. est tñ in albedine ali
qñ realiter. vñ hñ rōnē coloris
et aliquid vnde hñ rōnēs dñe. et
hec realitas formalr non est il
la realitas. nec ecōuerso forma
liter. imo vna ē extra realitatē
alteri⁹ formalr loquēdo sicut si
eēnt due res: l3 mō p idēitatē
iste due realitates sūt vna res
hoc exēplū l3 aliqñ sit sile ad
ppositū quātū ad hoc. s. q idē-
titas realis nō necessario con-
cludit idētitatē formālē cuiusli-
bet: qđ est in subiecto eodē ad
qđlibet. qđ est in ipso nō tñ est
oio. sile qz aliq cōpositio est in
albedine l3 nō relz rel. tñ talis
qualis nō cōcedit in deo pp nō
idētitatē formālē. vbi aut non
idētitas formalis aliquorū i eo
dē redrat aliquā cōpositionē et
potētitatē. et vbi nō dicit dī.
8. q. de attributis. et in qōne il-
la. an deus sit in genere. q. 3. 2.
dī. pūmī. q. 7. 12.

q. 4.

Sicut pōt triplr cōsiderari qđ-
cūqz ens: ita ēt sup ipm pōt fun-
dari triplex relatio cōiter sum-
pta: qz idētitas sup qđcūqz ens
inquantū est quid. et equalitas
vel inequalitas super qđ cūqz
ens inquantū hñ magnitudinē
aliquā pfectionis: que dicitur
quārtas virtutis de qua dicit
Aug. 6. de tri. c. 7. q in his que
non magna mole sunt. idēz est
melius esse qđ maius esse. Si
multitudo autē vel dissimilitu-
do pōt fundari super qđcūqz
ens inquantū est qualitas qđaz
de hoc mō qualitatis loquitur
pñs. 5. meta. c. de qualitate. q
vñ modus qñtatis est dñia sub-
stantie. i. dñia essentialis. et hoc

modo idinidua eiusdē speciei
sunt essentialr similia: inquantū
hñt eādē dñā specificā. que est
vt qualitas eēntialis ipsoz. Et
hoc modo cōiter et nō stricte ac-
cipiendo istas relationes cōes
dicit pñs. 10. met. q oē ens om-
ni enti cōparatū est idēz vel di-
uersum. ita q omne ens omni
enti cōparatum est equale vel
inequale: sicut igit fundamen-
tū idētitatis: equalitatis et sili-
tudinis hoc mō cōiter sumpta
rū est ens in cōi cōparatū ad
qđcūqz ens in cōi. ita et ille res-
lationes sunt trāscendentes. l3
non econuertibiles cū disjunc-
tiōe tñ diuidētes ens sicut dī-
uidit in necessariū et possibile.
19. dī. pūmī. q. 1. 25.

Sicut pūmū substatiale in pto
instanti in quo aliqđ angelus
est beat⁹ est determinat⁹: nec
ex tunc crescit qz act⁹ boni se-
quunt. nō sunt meritorij l3 sint
boni: ita ēt in angelo dñato i
pilo instāti sue dñationis de-
terminat⁹ ad certā penā: q non
crescit intēsiue. nec tñ erūt ma-
li act⁹ ei⁹ quos elicit ipuniti. si-
cut nec boni angeli boni actus
erūt irremunerati: illi qđ boni
act⁹ includunt in pmo actu. qz
pcedūt ex pfectione act⁹ beati-
fici. sed quātū ad accidētales p-
miū qđ pñt hñe quilibet actus
est sibi pmiū. ita ēt isti mali ac-
tus quos elicit dñat⁹ includū-
tur in pma pena sibi certitudi-
nalr determinata. et quilibet si-
cut posset hñe penam accidēta-
lē et ppriam hñ seipsum pro pe-
na. Iussisti dñe inquit Aug. li-
bro 2. fessioñ. et ita est vt sit sibi
pena omnis peccator potissi-
ma est et maxia pena est pñua
rio

T. c. 11

Scoticarum

speculationum

rio maximi boni: qualis est for-
maliter in actu malo malitia cul-
pe peccatoris auerrente a deo. cre-
scet ergo pena eorum in infinitum
extensue sicut et malitia: et neu-
trum intensue. Et si obijcias quod
finis malus est actus demeritorius:
ergo corrumpet sibi propria pena.
Rpondeo. et si concedi possit esse cul-
pa: non tamen proprie demerito: scilicet: quia
non elicitur a viatore: cuius solus est
mereri et demereri: quod magis pro-
prie potest dici esse actus damnato-
rius siue damnati: sicut ex alia
parte actus beati: licet sit accepta-
bilis deo. non tamen proprie est meri-
torius: sed magis actus beatificus vel
actus beati: vel ex beatitudine pre-
cedens. 7. dist. scilicet. q. unica. §. 3.

Sicut prius corpus in se finitum
finiatur per aliud corpus: ita for-
ma finita in se per se finitum: quia est ta-
lis natura in entibus: que finitum
est finitum per materiam. nam sancta fini-
tas presupponit primam: et non cau-
sat eam. 2. dist. primi. q. 2. Cc

Sicut quadam denotatione extrin-
seca actus beatificus denotatur
licet sit infinitus: quia coniungit ter-
mino ad quem infinito: in se for-
maliter tamen actus est finitus. sic
peccatum mortale: quia auerit a ter-
mino a quo infinito sortitur qua-
dam denotationem extrinsecam. gra-
uius enim peccatum est peccatum in deum
quam in alium: et in regem terrenum quam
in militem suum: namque tamen potest esse quod
sit formaliter infinitum malum. Exem-
plum. si ponatur impossibile infi-
nitum corrumpi: diceretur quod illa cor-
ruptio esset infinita non quidem
intensue et formaliter: sed ratio-
ne termini a quo corruptionis
quia corruptio inciperet ab infinitum.
sic in proposito: quia peccatum auer-
tit ab infinito etc. Unde breuiter di-

co. probabiliter opinando quod tanto
amore intensue potest aliquis san-
ctus ferri in summum bonum dili-
gendo: quanta inordinatioe intensue
sua auertebat: et quantum unum
abduxit a termino a quo tantum
aliud coniungit ei: et maxime hoc
est verum de amore anime christi.
filii. 19. dist. tertium. q. unica. §. 5.

Sicut quilibet entia creata: licet ip-
sa sit quantitas et quanta: ita quod sem-
per est in certo gradu perfectionis
et qualitatis essentialis sicut tan-
tum dist. 31. prius tamen est quantitas:
quam quanta vel qualis prius est in
indiudivuo ratione identitatis ad alium
indiudivuum: quam equalitatis et si-
militudinis: ita etiam est prius sup-
posito ratione agendi: si est forma acti-
ua: quam ratione equalitatis vel simili-
tudinis: non enim posterius consequi-
tur ipsum ratione actui quam esse ratione iden-
titatis. In diuinis ergo cum concipere
sit actio: cuius formale principium
est essentia: ut quod: quodammodo
prius in ea erunt relationes pri-
ores ad conlocationem: quam alie equali-
tatis vel similitudinis: quod fun-
datur in ipsa ratione quantitatis
virtualis: et qualitatis essentia-
lis. 26. dist. primi. q. unica. Cc

Sicut quilibet forma seipsa est talis
forma: nec est alia ratio intrinseca
quare est talis forma: ita etiam re-
latio aliqua seipsa est formalis:
ter realis: et aliquid seipsa formaliter
est tamen relatio rationis. tamen huiusmodi vel
illiusmodi aliquid sunt cause extrinsece
effectiue vel materiales. aliquid
etiam aliqua causata vel aliqua
signa posteriora sunt ex quibus
possunt hec inferri demonstratione
quia. dico tunc quod identitas: quia
identitas est relatio rationis: nec est
alia ratio formalis propter quod. pa-
ternitas etiam: quia paternitas est

CC

relatio realis: nec etiā ē alia rō
formalis propter qd. tñ q: rela
tio realis ē nata hñe causas ex
trīsecas causantes eā cōiter lo
quendo in creaturis. seqtur ibi
q: relatio q̄ nō h3 tales causas
nō ē realis: sicut ad destructio
nē cause: seqtur destructio cau
sati. sñr relatio aliqua realis: si
nō h3 talē distinctionē causarū
priorē: saltē causat distinctionē
et tūc ex remotione tā cause q̄
causati: quoz alterū correspon
det relatiōi reali pōt pcludi ali
quā relationē nō esse realē: ita
q̄ sequet. hic relatio nō preexi
git extrema distincta: nec facit
ea esse distincta. igit nō est rela
tio realis. ⁊ vñ pmissa sunt ve
re op3 q̄rere media probantia.
Sed cōsequētia est bona: sicut
ex destructiōe cause: seqtur de
structio causati: et ex remotiōe
causati seqt remotio cause de
monstratione q: aut saltē alte
rum eoz op3 cōcurrere relatio
nem: ita q̄ vbiq̄q̄ vtrūq̄ remo
nē seqtur cōsequētia p extrin
seca. s. remotio relatiōis realis
Cū b: vltius. ergo inferre re
lationē nō esse realē: q: non est
iter extrema realiter distincta
est inferre: nō est realis: q: non
est realis. dico q: nō: q: l3 nō se
quar: ideo non distinguit extre
ma: q: nō est relatio realis q̄si
arguēdo a cā ad causatū. tñ se
quif. nō distinguit. ergo nō est
realis sicut a causato ad cām. ⁊
hoc addito isto q̄ nō preexigit
distincta extrema: q: tūc cōcur
rūt ibi ⁊ negatio cause relatio
nis realis: ⁊ negatio signi ex q̄
bus cōcurrētib⁹ p̄fecere insertur
negatio relatiōis realis: s3 quā
doq̄ distinctionē precedēte rela

tionēs reales: q̄h3 nō: sed tātū
formalr causata p ipas relatio
nes: ⁊ hoc nō tñ est verū i diuī
nis: s3 etiā i creaturis: ⁊ relatio
nib⁹ accidētaliū. volūtas em̄
mouet se ⁊ mouet a se. ⁊ nō tñ
est relatio realis volūtatē ad
volitionē: sed etiā volūtatē vt
actiua ē ad seipsam vt passiua.
et vñ effect⁹ depēdēs a pncipio
actiua ⁊ passiuo necessario req̄
rit relationē realē. Et cū b: vo
lūtas: q̄ est fundamētum istarū
relationū oppositarū mouētis
et mori: etiā denotat ab vtraq̄
earū. dico q̄ op3 pcedere ad le
serēdū cōclusionē: q̄ nec extre
ma sunt distincta distinctionē pre
cedēte relationē realē. s. distinctionē
ptinēte ad gen⁹ relatiōis: sicut
nec seqtur. dicuntur de eodē. er
go nō sunt reales. i. nō sunt ex
natura rei sine actu intellectus.
vñ bñ pōt pcedi. si tñ illa sint p
bata: q̄ p̄ha ē bona. s3 op3 vlti
mo deuenire ad hoc. pmissio eo
q̄ est de distinctionē extremoz
statim em̄ seqtur. si relatio nō
cōsequif ex natura rei: nō ē rea
lis: oporteret exponere antecē
dēs q̄ extrema nec distinguis
tur distinctionē pcedēte relatiō
nē. 26. dist. pmi. q. vnica. J. S
Sicut q̄rere q̄r ex actu ⁊ poten
tia fit vnū nulla est q̄stio ex. 8.
meta. c. vlti. Nā nulla ē rō nisi
q: hoc ē p se act⁹ ⁊ illud p se po
tentia: ita quare ex isto actu et
ista potētia fit p. se vnū siue i re
bus siue in pceptib⁹ nō est alia
cā nisi q: hoc ē potētiale respe
ctu hui⁹: ⁊ illud actuale. ⁊ hui⁹
vlti⁹ nulla ē rō nisi q: hoc est
hoc. ⁊ illud est illud. ⁊ eodē mō
de vno p accis: q: hoc est hoc:
et illō ē illō. id hoc ē act⁹ p acc

Scoticarum

speculationum

T. c. 9
et. 16.

dēs. et illō potētia p accēs. et iō
ex hoc et illo sit vnū p accidēs.
Immediatior em̄ ē ista. calor cōsti
tuit calidū: et hūanitas hōlem.
et p pns calor ens p accidēs cō
stituit. et hūanitas ens p se. q̄
ista calidū calefacit. et tñ scōa ē
immediata cuius querere me
diū est indisciplinari. 4. Meta.

11. dist. quart. q. 3. 88
Sicut q̄ditas creata est q̄ aliqd
est ens q̄ditatiue. et hoc non est
impfēctiōis. cōpetit em̄ q̄ditati
ex rōne q̄ditatis. scōa ipsa q̄di
tas puta p humanitas: q̄ ē imp
fecte actualitatis. iō diuisibilis
est p illō q̄d h̄it ip̄am ad indi
uiduū: puta p pprietatē indiui
dualē. q̄cūq̄ sit dicat. a. et reci
pit ab. a. aliquā actualitatē si
cut et vnitatē siue idiuisibilita
tē: quā h̄z in idiuiduo et nō h̄z
ex se. ita q̄ illud h̄ensv̄t. a. nō
tñ ē formāl in soi. quo soi. for
māl est soi. s̄ ē aliqd mō forma
le respectu nature: et natura est
aliqd mō potētiāle respectu ei⁹:
vñ natura cōtrahit et determi
nat p ip̄m. a. tertio hūanitas in
soi. est aliqd act⁹: et p̄cise acci
piēdo hūanitatē: et a. distinguē
do h̄ se humanitas est p̄fectior
act⁹ q̄ sit ip̄m. a. 13. a. sit magis
ppri⁹ act⁹ et aliquo mō act⁹ na
ture inquātū determinat natu
rā: ita applicādo h̄ec tria ad di
uina relinquat illud q̄d ē imp
fēctiōis. Quo ad primū deitas
de se est: quā de⁹ est de⁹: et quā
subsistēs siue p̄sona: cui⁹ ppriū
est. a. est formāl de⁹: q̄ ē quo
hoc mō nō est imperfēctiōis in
creatura: s̄ cōpetit q̄ditati vñ
de q̄ditas est. Quo ad scōnū est
dissimile: q̄ deitas ip̄a p pprie
tatē p̄sonalē nō determinatur

nec cōtrahitur: nec aliquo mo
do actuatur: q̄ hoc erat impfe
ctionis et potentialitatis in na
tura creata. similiter deitas de
se est h̄ec. et ita sicut h̄z vltimā
vnitatē de se: ita et actualitatē.
est igit pp̄ietas personalis: ita
pprius actus p̄sonē: q̄ tñ nō
est actus ipsius nature diuine
aliquo modo p̄ficiēs vel infor
mans eā. Quo ad tertiū est ali
quo modo simile: q̄ relatio: et
si sit proprius actus p̄sonē: et
essentia nō sit pprius actus p̄
sonē: sed aliqd actus: tñ eēntia
est formāl actus infinitus. re
latio aut nō est actus infinitus
ex rōne sua formali. ergo rela
tio: licet sit proprius actus p̄so
nē: nō tñ actuatur essentia: cuius
cōtrariū est in creaturis: vbi. a.
q̄d est in soi. actus: actuatur ali
quo modo naturā: quē est act⁹
perfectior. 5. dist. primi. q. 2. 3

Sicut relatio rationis ē modus
obiecti in primo actu intellect⁹
et tamē nō est in se nihil in ge
nere intelligibilū: sed est in se
aliquid vere intelligibile: licet
non ita primū vel eque primū:
sicut illud cuius est modus: et
ita non intelligitur nisi in actu
reflexo. et ideo non ita perfecte
sicut illud cuius est modus. ita
etiā relatio realis licet sit mo
dus sui fundamenti: et nō eque
primo cum eo: nec eque perfe
ctum cū eo: tamen in se est res
aliqua: quia quod in se nihil est
nullius est modus realis: non
enim est aliquod nomen gene
ralius q̄ ens vel res s̄m Aut
ccn. i. meta. c. 5. et ideo cui non
conuenit esse ens vel res ei nō
cōuenit aliquod esse reale. i. di
stin. secundi. q. 5. 3

CC 2

Octaua

Sicut repugnātia repugnat ex suis ppijs rōnib⁹: ita nō repugnātia siue cōpossibilitas ē ex ppijs rōnib⁹ cōpossibilitū. Ad vidēdū aut istā cōpossibilitatē vidēda ē rō extremorū. i. natu re ⁊ suppositi. vbi notādum q natura nō se hz ad suppositū sicut vlt ad singulare: q in accidētib⁹ inuenit singularitas si ne rōne suppositi: in substantia ēt nostra em natura athōma assumpta ē a verbo fm Dañ. nō tñ suppositū nostre nature: nec se hz natura ad suppositū sicut quo ad qd: nā cuiusq quo rñdet ppiū qd vel qd. et ita sicut natura est quo: ita hz ppiū qd vel qd. qd nō ptrahi tur ad suppositū. tñ sicut suppo sitū ē qd vel qd ita hz suū quo ppiū: quo subsistit: ⁊ tñ su ppositū cōcomitāter de necessitate ē singulare: ⁊ ēt, nō pōt ēē quo respectu alteri. q ē subsi stēs nō potēs ēē act⁹ alicuius subsistētis: cōsistit ergo rō suppositi duplici incōcabilitate. Vbi sciendū q cōcabile ēt ali qd vlt p idētatē: ita q illd cui cōicatur sit ipz. vel informatio nē ita q illd cui cōicat sit ipso nō ipsuz: pto mō vlt cōicat sin gulari. ⁊ scō mō forma mate rie: natura igit⁹ qūq ⁊ quātuz ē ex se ⁊ de rōne nature ē cōica bilis vtroq mō v3 plurib⁹ sup portis quorū qdlibz sit ipm ⁊ ēt vlt quo tāq forma qua singu lar vel suppositū sit ens qdi: ratue vel hñs naturā supposi tū aut ē incōcabile duplici in: communicabilitate sibi oppo sita. 2. dist. pimi. q. 7. Cc

Sicut sequēti rōnē naturālē nō sunt ponēda plura: nisi q rōna

Sectio

turaliscludit: ita sequēti fidē non sunt ponenda plura q ve ritas fidei requirat. 1. distincti. qu arti. q. 5. D

Sicut simplr pfectū idē nume ro ē cōcabile plurib⁹ supposi tis eiusdē rōnis: ita q nō repu gnat sibi ex hoc qd pfectio sim pliciter: s3 cōuenit sibi q ipm sit in plurib⁹ suppositis eiusdē rationis: ita ex perfectione ei⁹ sibi potest competere qd plu ra eiusdē rationis possunt esse in eo: sicut supposita in natu ra: ⁊ p pñs sunt in eo plures p prierates hypostarice eiusdē rōnis: s3 nō pōt ita ēē de alijs: de quibus exēplificat. puta de patre ⁊ verbo: eo q perfectio diuina requirit q quelibet p ductio habeat terminū adeq: tū non aut ita reqrit q aliqua ppietas hypostatica sit adeq ta illi nature in cōstituēdo sup positū. 26. di. pmi. q. vnica. j. p

Sicut si angel⁹ posset in infin itū esse in maiori ⁊ maiori loco cluderetur infinitas virtutis sue ita cōcluderetur infinitas virtutis sue, si posset esse in in finitum in maiori ⁊ maiori. Si tamen posset ēē in puncto vel non: non videtur ratio neces saria nec ad vnam partē nec ad aliā. q l3 angel⁹ sit indiuisi bilis: nō hz tñ indiuisibilitatez limitatā sicut punct⁹. ⁊ id non opz ipsum ēē in pūcto sicut in loco. 2. di. secūdi. q. 6. 22

Sicut scia subalternata nō esset sciētia. nisi sua pncipia posset reduci in pncipia pñs nota ex euidētia terminorū. sic nō est huic sciētia nisi iste possit elus pncipia reducere in pncipia pñs ex quib⁹ demonstrant: qd

Scoticarum

speculationum

nuncq̃ p̃r: nisi sciat subalternā
tē. ⁊ sicut non essent p̃ncipia
subalternare: nisi eēnt cōclusio
nes demonstrare in scia subal-
ternāte: ita nec eēnt isti p̃nci-
pia nisi eēnt d̃mōstrata sibi in
sciētia subalternante. ita q̃ ali-
q̃s sciat p̃spectuā nisi sciat geo-
metriā nihīl ē dictu. p̃t tñ h̃fc
opinionē vel fidē de traditis in
p̃spectiva sine hoc q̃ sciat geo-
metriā q̃ de eisdē p̃t eē fides
opinio ⁊ sciētia: s̃z non s̃l̃. 24.
dist. tertij. q. vnica. infra. h̃

Sicut subiectuz alterabile lz in
tota alterationē sit sub quāti-
tate: tñ nō ē p̃prie dicēdū q̃ qua-
le sit subiectū alterationis: q̃ il-
la qualitas accidit illi q̃ ē sub-
iectū alterationis. ita augmē-
tabile. lz sp̃ dum augmētāt sit
quātū: tñ ex quo variat s̃z quā-
titatē sicut alterabile s̃m qua-
litatē quātitas nō rō nec p se
cōditio subiecti augmētatiōis
Quid ergo ē subiectū augmen-
tationis: Dico q̃ sicut subie-
ctū p se alterationis ē ens in ac-
tu: s̃m formas priores qualita-
te: nō tñ ens in actu s̃m qualis-
tatē. ita p se subiectū augmen-
tationis ē aliqd̃ ens in actu s̃z
aliquā formā priore quantita-
tē: nō aut p se ē ens in actu s̃m
quātitatē forma aut prior: nō
est nisi substantialis. ergo p se
subiectū augmētationis r̃dimi-
nutiōis nō ē nisi substantia tñ.
Quomodo ergo subiectuz q̃
ibi mouet ē in loco. R̃hdeo ṽr
culuscūq̃ motus subiectū ē in
loco vel p formā prius acquisi-
tā immobili q̃ mouet talī motu
vel p ip̃saz formā s̃m quā mo-
bile fuit vel mouet: ⁊ p̃imum
mēbrū verū ē de alterato ⁊ la-

to. scōm mēbrū verū ē de aug-
mētato ⁊ diminuto. s̃z q̃ sub-
iēcti generationi neutro mō ē
in loco. Nec em̃ p̃supponit isti
mutationi in subiecto aliqd̃ q̃
sit rō locādī: nec illū s̃m q̃ sub-
iectū fuit est ratio locandī. 11.
dist. quart. q. 3. ff

Sicut theologia beatorū h̃z ter-
minuz. ita ⁊ nostra ex ṽlitate
dei reuelātis: termin⁹ aut p̃es-
sirus a ṽlitate diuina quan-
tū ad reuelationē generalē est
eorū q̃ sunt in sacra scriptura:
q̃ sicut h̃f i Apoc. vltimo. Qui
apposuerit ad h̃ec: apponet ei
deus plagas: q̃ apponunt in li-
bro isto. Igit̃ theologia nostra
de facto nō ē nisi de h̃is q̃ cōti-
nent in scriptura. ⁊ de h̃is que
p̃nt elici ex ipsis. 3. q. plo. j. Ha
Sicut ṽrt⁹ generatiua h̃z gene-
rare distinctū s̃m eē ⁊ s̃m locū
ē separātū. sic nutritina h̃z ge-
nerare idē ⁊ ṽnitū: q̃ nutritio
ē aggeneratio ṽni⁹ ad aliū per
idēitatē ⁊ ṽnitatē cū eo: ⁊ dico
generatio noue ptis ṽnitē cor-
pori fuit naturalis: ⁊ caro ge-
nerata esset pars corporis pre-
existētis naturale ē ṽtiq̃: s̃z q̃
pars ista ṽnitatē verbo fuit mi-
raculū. nō quidē nouū: s̃z eodē
antiquo quo p̃lo corpus totū
ṽnit verbo: ṽnit ois pars illi⁹
toti⁹: ⁊ oē illū q̃ ē actu p̃s ei⁹:
s̃z tñ ṽrtus naturalis fecit ali-
qd̃ p̃ambulū ad antiquū mira-
culū: q̃ fecit q̃ aliqd̃ esset actu
pars corporis q̃ p̃i⁹ nō fuit:
s̃z hoc antiquo miraculo facto
illa p̃s ē ṽnita verbo ṽniōe to-
tius ⁊ effectiue a verbo ⁊ a to-
ta trinitate. 16. di. tert. q. 2. j. D
Sicut ṽniō nō ē nihīl s̃z alicui⁹
ad aliquid per p̃hect̃ entis ad

Octaua

ens. ita ē habētis eē ad habēs
eē: q: nō capio: q: aliqd sit ens
extra cām suā: q: habeat eē pro
priū. ergo sicut ens ē per se cō
ponibile cū ente sicut p se rece
ptiū cū per se recepto. ita et
hīs eē ppiū cū hīe eē ppiū
nec ē vnio accidētalis q: illū ē
p se perfectibile: et illū per se p
fectior. q: si hīe eē tolleretur p se
rōnē perfectibilis. ergo nō pos
set aliqd esse per se defectibile
nisi nō ens. 43. di. q. 1. C
Sicut vtr libertas stat cū appie
hēsiōe preuia: ita summa liber
tas stat cū summa apprehen
sione pūia apprehēsiō aut pū
tis pfectissima includit notitiā
cōformitatis: q: ipa necessario
cōuenit pū. xi. Cū vlti^o addit
q: determinata sit aliunde hoc
negādū ē loquēdo de determi
natione. q: sit p agēs sufficiēs:
lz em nō possit dissentire a no
titia rectificatiua pūis et pūo
ri pūis: hoc tñ nō ē: quasi intel
lectus p notitiā sit cā sufficien
ter active determinās ipā. ad
actū lz ex pfectione volūtatis
ē: q: ipa tñ nata est cōformiter
agere potētie pūo: in agendo:
q: illa pūo: pūis pfecte agit
circa obiectum: hoc ē tñ nouit
pū: quātū posset nosse: q: dico
pro contingētib^o. quōdū intelle
ctus diuin^o nō lz oēm notitiā
sibi cōpossibile ante oēm actū
volūtatis: iō circa illa nō opzq
cōformiter agat potētie pūo:
in agēdo: q: ipa nō pūis cōfor
miter nouit tale obiectū: lz sp
aliter accidit circa cognoscibi
bilia necessaria ex se: q: ista p
fectissima sui notitiā hīt absq
actu volūtatis. 4. q. pro. i. C
Sicut volūtas vt ē principium

sectio

operatiū: aliquo mō posteri^o
operat^o q: intellect^o. ita vt ē pū
cipiū pductiū: aliquo mō po
sterius pductū q: intellect^o. et
ita nō erit cā supior neq: pūo:
in pductione: q: ē proprie intel
lectus. 6. di. pūm. q. vnica. 2.
Sicut volūtas eterna deus vo
luit corp^o illud vniri verbo q: d
fuit miraculū. ita ēt voluit q: il
lud corpus inanimatū nō pū
trefieret: et si resurrectio fuisset
plongata. et ne in illo triduo
inchoaret. bene effi fuisset ibi
aliqua inchoatio resolutionis
nō obstatib^o illis vngētis nō
si fuisset nouū miraculū. 21. di.
tertiū. q. vnica. infra. E
Similitudo nō tñ fundatur sup
qualitatē vt ē genus distinctū
lz vt generaliter inueniē in ol
bus formis rō ei^o: hoc est mō:
do mētaliter crucifixus pōt dī
ci similis xpō crucifixo corpora
liter. 6. di. quart. q. 10. i. C
Similitudo q: ē exēplati ad exē
plar nō ē de primo mō: q: non
ē similitudo vniocationis: lz
imitationis: immo pertinet ad
tertiū modū sicut manifestepz
p pūm. 5. met. q: i. tertio mō po
nit relationē sciētie ad scibile.
et vtr mēsurati ad mēsurā. Exē
plar aut hz relationē mēsure
respectu mēsurati vel exēplati
5. di. pūm. q. 5. C
Sinoniac ordinatio ē irrita q:
tum ad executionē: tñ ordinē
recipit. et iō non indiget nisi vt
eius suspēsiō relaxet. 25. di. i.
quarti. q. 1. infra. J
Singulares ppōnes ē possibili
absolute sumpte nō inferūt for
maliter vūm de possibili: sed ē
fallacia figure dictionis a plu
ribus determinans ad vnam.

t. c. 20.

Scoticarum

possunt enim singulares ex vi sermonis vnire predicatū subiecto pro aliquo nūc vltis autē vnit p̄dicatū subiecto pro quo libet ei⁹ vtr: 7 ideo proceditur ex forma significandi a plurib⁹ determinatis ad vnum. 2. dist. secundi. q. 9. 2.

Singulare nō h̄z pp̄ias passiones q̄ sint de ipso scibiles: 7 iō nec de ipso ē: pp̄ie sciētia 7 ita nec habet aliq̄s loquēdo de illo habitū quo scibilia sunt presentia intellectu q̄ ap̄ p̄m dicuntur pp̄ie scibilia. s. cōtinētia passiones demonstratas de eis vt subiectis: tñ habit⁹ q̄ est facilitas considerandi derelicta ex actib⁹ bene pōt eē ali⁹ 7 singulari q̄ vniuersali. pōt em̄ intellect⁹ distincte cognitiu⁹ singularis hoc cōsiderare frequēter. 7 nō frequēter cōsiderare illā naturā in vtr: 7 in illo fieret qualitas habitūs ad act⁹ cōsimiles cōsiderād hoc: nō at vtr inclinās ad cōsiderandum naturā in vtr: 7 si ergo sit ali⁹ habitus sequēs act⁹ magis singularis q̄ vniuersalia. q̄ s. ē q̄ litas habitūs ad cōsiderādū respectu obiecti: nō tñ ē alius habit⁹ sciētiālis. eo mō q̄ p̄s loquit̄ ibi 7 habitu sciētiāli. 9. dist. secundi. q. 2. X

Singularitas alicui⁹ nō impedit quin ab eo qd̄ singulare est possit abstrahi aliq̄s cōceptus cōis: 7 i3 qd̄qd̄ ē ibi in re sit singulare ex se inestēdo: ita q̄ nīhil cōtrahat aliū ibi ad singularitātē: tñ illū idē pōt cōcipivt hoc in re: vel quodā mō indistincte: 7 ita vt singulare vel vt cōmune. 3. di. primi. q. 2. 3

Singularitas nō impedit: quin

speculationum

res intelligat. alr de⁹ nō possz seipsum intelligere. nec ēt limitatio: q̄ sic quiditas angelica nō eēt p se ab ipso intelligibilis nec ē ibi materialitas: aut alia cōditio ipediēs. 3. di. se. q. 8. J. B. Simples adorat in fide ecclesie 7 hoc sufficit eis ad salutē: 7 maiores aut distincte adorant cōtētū nō signū cōtinēs. 7 hoc sine signū cōtinēs sit accēs tñ sine substantia panis cū accite. 11. dist. quarti. q. 3. J. B.

Simplicitas est simpliciter perfectionis s̄m qd̄ excludit cōpositionitātē vel cōpositionem ex actu 7 potentia: vel ex perfectione 7 imperfectione. nō tamen sequitur q̄ omnis creatura simplex sit perfectior creatura nō simplici: q̄ aliquid qd̄ ē simpliciter perfectionis potest repugnare alicui nature limitate. et ita illa non esset simpliciter et perfecte talis natura. si haberet illud quod repugnat sibi sicut canis non esset simpliciter canis perfectus. si esset sapiens. q̄ repugnat sibi sapientia. similiter alicui nature limitate pōt repugnare aliqua perfectio simpliciter 7 alia qua non. 7 tñc non sequitur illam naturam nō eē perfectiorē. cui competit talis perfectio q̄ cui repugnat matie qd̄ illi cui ista repugnat conuenit alia perfectio simplr q̄ forte est simpliciter perfectior illa alia repugnante. Exēplum actualitas est perfectio simplr 7 simplicitas ē perfectio simpliciter composito aut cōuenit maior actualitas. i3 nō maior simplicitas: materie autē i3 cōueniat simplicitas. nō tñ tāta actuali

Nota:
bile
di
ctum.

tas quāta cōpetit cōposito. simp
pliciter autē actualitas est pfe
ctior simplr: ita simplr pfectio
pōt eē illud: cui cōuenit actua
litas sine simplicitate q̄ illud
cui cōuenit simplicitas sine ac
tualitate. 8. dist. p̄m. q. 1. 3. 7.
Simplicitas excusat eos ne in
hoc peccēt: et humilitas eorū est
meritoria eis p quāto volūt il
lud qd p̄tinet ad sacm penitē
tie supplere sicut p̄nt. 13. viro dis
creto q̄ bene scierit ad qd est cō
fessio instituta: nec forte vtile so
ret: nec sine forte necessariū ta
lem confessionē facere. 17. dist.
quarti. q. vnica. 1. T

Simplr in eodē genere sunt pfe
ctiora posteriora p̄orib⁹: et hoc
posteriora gñatiōe: vt si plures
forme substantiales sunt in eo
dē supposito vltima est pfectis
sima. sed si accipiat in alio gñe
p̄ius et posterio⁹ frequēter sunt
imperfectiora et posteriora. nō tñ
semp vt post vltimā formā sub
stantialē sequunt accideria que
tainen sunt imperfectiora. 49.
dist. quarti. q. 7. C

Simpliciter innocēs a mortali et
veniali tenet simplr nō confite
ri. vñ si beata virgo fuisset con
fessa petro post ascensionē pec
casset cōfiteōdo: sed si est tñ in
nocēs a mortali pōt cōfiteri ve
nialia et pōt nō cōfiteri. vt dictū
est. 3. arti. 5. de que. nec est incre
dibile multos eē tales in eccle
sia q̄ p annū viuunt sine morta
li: imo p dei gratiā multi mul
to maiori tēpore sine pctō mor
tali se custodiūt et multa opera
pfectionis exercēt: de quorū me
ritis thesaur⁹ ecclesie gregat.
17. dist. quarti. q. vnica. 1. 3

Simpliciter maius beneficiū di

uinū est cōseruare innocētiā q̄
cōcedere post pctm penitētiā.
vñ maius beneficiū cōtulit de⁹
sue matri q̄ Magdalene. vnde
singularis gloria et ornat⁹ est in
beatis de nūq̄ cecidisse in pec
catū. 22. dist. quarti. q. vnica. 3.
Simpliciter pfectius et eminēt⁹
coniūgit grā fini sub rōne suis
q̄ iustitia originalis. et iō in ba
ptismo cū reddit⁹: gratie simplr
dimitit illud pctm eminēt⁹ q̄
remitteret p p̄p̄iū positū: et
13 remaneat carētia illius posi
tū: nō tñ est culpa: q̄ illud po
sitū non est debitū: soluit em̄
debitū habēdi illud donū et cō
mutatur l debitū habēdi aliud
donū. 32. dist. scđi. q. vnica. 1. F
Simpliciter pfectū est oīno ldes
pēdēs: q̄ sicut est p̄m pfectio
ne: ita gñatione. 9. meta. omne
potētiā pcedit act⁹ tpe: q̄ et si
sit circulus in prioritate actus
ad potētiā: et cōuerso. tñ stat⁹
est ad eū q̄ est semp mouēs p̄i
mū. 49. dist. quarti. q. 4. 1. 3

Simpliciter requiritur cōfessio: q̄
sacerdos nō absoluit reū arbi
trarie nisi p̄i⁹ res sibi fuerit ac
cusat⁹ in foro illo. Non est etiā
vtilis illa absolutio nisi pcedat
in cōfiteō aliqua p̄ritio vel at
tritio. partes illius distinctiōis
patent ex dictis. 3. Sufficit em̄
q̄ aliqua displicētia: 13 lformis
pcedat. et tū ille capax est ab
solutionis sacramētalis. et p il
lā fit cōtritio. satisfactio autē d̄
sed sacramētū penitētie ad hoc
vt habeat efficaciam. et hoc in re
vel in voto: nisi iudex posset p̄
pēdere illas penas alias p̄ce
dētes sufficere ad totalis pene
solutionē. ista em̄ sententia sa
cerdotis sic absoluit q̄ tamē li

Scoticarum

speculationum

gat. absoluit qđē a debito pene
eterne. s; ligat ad solutionē pe
ne tēporalis nisi sit sufficienter
sā soluta. ipa etiā nullo modo
absoluit vel saltem nō efficaciter:
nisi ille reus sit in se debi
to mō disposit⁹: q; sacm est si
gnū absolutōis iterioris q̄ inte
rior nō concomitat nisi sit debi
ta dispositio in mēte interi⁹ ab
soluēdi. 16. dī. quartī. q. 1. f. E

Simulationē Iehu nō opz excu
sare: q; pter illā simulationē: q̄
forte posset excusari: adduxit
mēdacia dī. sacrificiū mibi ma
gnū est Baal: qđ mēdaciū licet
fm intentionē suā esset quodā
modo officiosus: q; destructiui
cultus Baal: tamē ex rōne sua
erat perniciosum nō solū q; p
curatiui mortis illor: sed etiā
prouocatiui: quantū erat ex se
ad cultū Baal. Et 13 ipse cōmē
det inquantū detestabat ⁊ pse
quebat cultū Baal: vīsuperat
tamē: q; nō recessit a cultu hie
roboam: nec fuit verus cultor
dei Israel. 38. dist. tertij. q. vni
ca. infra. 2.

Simultas requirit qualia in ba
ptismo requirit in actib⁹ hūanis.
noluit em̄ chris⁹ nos obligare
ad tam subtilē simultarē q̄ vix
posset hō pcepere vel seruare.
iudicat aut simultas iter factū
hōis ⁊ verbū qñ incipit vnū an
teq̄ totaliter finiat aliū: et hoc
indifferēter: siue istud prius fi
ni erit q̄ aliud: vel econuerso.
verbū gr̄a. si quis dicat illā ora
tionē facias hoc: ⁊ fricat barbā
siue incipiat actū suū ante pla
tionē: siue ecōuerso. dū tñ vnū
nō fmiať cōplete ante inceptio
nē alterius dices: ille simul di
cit hoc: et fecit hoc. Ita dico q

siue sacerdos pri⁹ imergat vna
immersione vbi moris terre est
ter immergere: et postea incipiat
verba cū scōa immersione: siue
pri⁹ incipiat verba dicere: et di
cto. Ego te baptizo. imergat cū
illis verbis frequētib⁹ est suf
ficiēs simultas: dum tñ platio
nō finiať ante inceptionē ablu
tionis: nec ablutio finiat⁹ an
te inceptionē prolotionis: talis
simultas est sufficiēs ad baptis
mū. 6. dī. quartī. q. 3. f. B

Simultas relatiuorū qua dīcun
tur esse simul natura est ista. f.
nō posse esse sine seinuicē sine
p̄tradictōe: si sint relatiua inu
tua. nā vna relatio nō pōt eē si
ne termino: q; si posset eē sine
eo eēt ens ad se: pari rōne nec
relatio alia sibi correspondens
pōt eē sine isto termino: q; tūc
esset ad se. igitur iste due rela
tiōes qñ sunt mutue nō pnt eē
sine seinuicē absq; cōtradictio
ne: omne aut prius natura po
test esse sine cōtradictione sine
posteriori: ita q; si ponatur hoc
esse sine illo nō est cōtradictio:
sicut patet p p̄m. 5. meta. c. de
priorē. 3. sio mō concedo psonā
primā ⁊ scōam nō posse eē sine
seinuicē absq; cōtradictione: et
nō est cōtradictio ex aliquo ex
trinfeco: sed ex formalī ratione.
istarū psonarū: ⁊ tñ cū hoc stat
prioritas originis q; vna sit ab
altera. Qđ declarat pmo: q; si
for. sit p̄ platonis: for. nō in
tellectus vt subiectū paternita
tis: s; vt sub paternitate. ⁊ pla
to intellectus: vt sub filiatione
ista sunt simul natura: quia sic
intelligūt vt correlatiua: ⁊ tñ vt
sic for. est pri⁹ origine q̄ plato:
q; sic itelligit sub paternitate:

Octaua

que est formaliter prioritas originis. ergo videt qd eodē: qd aliquid ē pri⁹ origine in creaturis est simul natura cū eodē eo mō quo similtas nature reqrit ad correlatiua. 28. dist. pmi. q. 3. ff
Siue ad trāsubstantiationē vni⁹ ad aliud nō reqrat nisi qd vterqz termin⁹ sit subitātia. et sit plene in obediētia agētis quantū ad totale eē et quātū ad totale nō eē: siue fm aliquos plus requirat. s. mutua cōuertibilitas fm naturā ppter. s. pncipiū potentiale trāsmutabile a forma vni⁹ ad formā alteri⁹: lz nō vni ca trāsmutatioē: lz p multas. et hoc ab agente naturali. vtrūqz istoz saluat in pposito: qz tam panis qz corp⁹ xpi totaliter est in ptate dei quātū ad totale eē et totale nō esse hñt etiā materiā eiusdē rōnis pp quā quātū est ex parte vtriusqz posset fieri trāsitus p naturā ab vno i aliud lz p multa media: lz etiā p siderādo corp⁹ illud in quātū ē nūc immortale et ipassibile nō posset illō p naturā cōverti in panē: lz hoc nō ē: qz careat materia receptiua forme panis: lz qz materia ei⁹ inseparabiliter continet a forma sua. s. ala impassibilis. 11. dist. quarti. q. 3. h

Siue idea accipit p obiecto cognito siue pro rōne cognoscēdi falsus est qd materia nō habeat ideā in deo: immo quocūqz mō idea accipiat. Idico qd materia ipsa hz ideā. sicut em materia ē qd creabile distinctū a forma: sic est qddā ideale qd hz ideā distinctā: siue etiā idea ponat rō imitandi essentia diuinā in tali gradu: adhuc hz ideā qz aliū gradū imitādi hz materiā eēn-

Sectio

tiā diuinā qz formavel aliō qd cūqz. 12. dist. scđi. q. 2. 5

Siue pctā mortalia distinguantur p habit⁹ malos oppositos bonis: quales sunt septē habitus boni. qtuor scz morales: et tres theologici: siue qd magis videt p act⁹ bonos quales sunt act⁹ decē pceptoz: siue sic: siue sic. nō esset illa diuisio septēnaria pctoz capitaliū sufficiēs: qz primo mō deberēt eē septē peccata capitalia alia ab istis. s. qd de infidelitate et desperatio sunt pprie opposita illi septenario: et nō sunt cōrēta sub aliqz istoz septē. scđo mō deberēt eē decē capitalia fm transgressionē decalogi. hec ergo diuisio nō opz qd teneat sufficiēs in oibus malis actib⁹: siue quo ad oēs malos act⁹: qz iste nō sunt pme radices: nec forte pncipalia pctā: lz forte multū cōes ad alia peccata sicut occasiones peccandi. 6. dist. secđi. q. 2. f. Q

Sola differētia formalis est specifica: non qd ois dīa formalis sit specifica. 3. dist. scđi. q. 7. f

Sola idētitas eēntie nō est sola rō habēdi infinitatē formatr: lz est rō sufficiēs oi ei cui formatr nō repugnat infinitas. formatr aut repugnat relatiōi psonali: et nulli eēntiali: et si qras quare cōpossibilis est infinitas huic et nō huic. pōt qri in oppositū quare huic repugnat icōicabilitas: et huic nō: qd oēs cōcedūt et est eadē rñsio: qz in rōne pncipiū formalis: qz. f. formatr hoc est hoc: et illud est illud formatr liter. Quia aut m rōne pncipiū fundamētalis ipsa essentia est vni pncipiū illimitatū: a quo multa sunt ordinate nata pce-

Scoticarū

dere. ⁊ qđlibet in pmo instāt:
i quo quasi emanat vel pcedit
in esse: suā h̄z entitatē: hoc talē
⁊ illud talē: ⁊ huius sua entitas
est rō repugnācie alicui⁹ cuius
tñ illi nō est rō repugnācie en-
titas sua. 5. q. 4. 1. 7.

Sola relōne noua que ē in crea-
tura ad deū: ipse denominatur
dñs. non quidē q̄ in creaturis
sint due relōnes oppositē: q̄rū
altera ipse denominet: s; vna
tñ que est ad ipm. vt ad abso-
lutum: ⁊ ppter hoc q̄ sic abso-
lutū est terminus illi⁹ relatiōis:
denominat quasi esset in eo no-
ua relō corrdēs quēadmodū
opus factū ab homie dicitur hu-
manū. nō p̄ aliqd humanita-
tis. qđ sit formalit̄ in opere: sed
p̄ humanitatē q̄ est formalit̄ i
hole. ad quē opus h̄z h̄itudinē
⁊ hec v̄f intētio magistri exisse
in ista cōcludētis ex verbis Au-
gu. ait em̄ sic. Appellatio qua
creatura relatiue ad crea⁹ oīez
dñs: relatiua est: ⁊ relationē no-
tat q̄ est in ipsa creatura. appel-
latio aut̄ ista q̄ creator dicitur ad
creaturā relatiō qđā est: s; nul-
lā relationē cōnotat q̄ sit i crea-
tore. ⁊ hoc idē v̄f Augu. dicere
5. de trini. c. 16. fm̄ q̄ magister
adducit euz. q̄ tēporalit̄ incipit
dici dñs q̄ antea nō dicebatur
manifestū est relatiue dici: non
tñ fm̄ accēs dei q̄ ei aliqd acci-
derit: sed plane fm̄ accidēs ei⁹
ad qđ incipit dici dñs relatiue
30. di. primi. q. 2. 1. 3.

Solus anim⁹ sine oī pacto ver-
bali v̄f alio signo equalētī ostē-
dēte v̄bitōri q̄ mutās nō mu-
tuaret sine spe lucri nō facit il-
lū recipiētē v̄tra fortē sine pa-
cto h̄fē alienuz ⁊ idē nec teneri

speculationū

ad restōnē. 15. di. q̄rti. q. 2. 1. 10.
Solus cōtactus corpōis ab aq̄
que est quasi ablutio formalis
nō est instituta tanq̄ signū vel
pars signi. sed ipsa lotio effecti-
ue facta ab aliquo ablute. 3.
dist. quarti. q. 3. 10.

Solit⁹ dei est annihilare: q̄ an-
nihilare nō est agere positīue.
sed nō agere. i. nō cōseruare. so-
lius aut̄ dei est cōseruare totaz
creaturā ⁊ totalit̄ ⁊ breuiter si-
cut quelibet creatura requirit
secū cām cōcausantē in fieri. s.
p̄ncipiū potētiale: ita sup̄ illud
nō pōt destruēdo sicut nec p̄du-
cēdo. ⁊ per p̄hs necessario aliqd
relinquit: sicut necessario p̄sup-
ponit. sicut aut̄ creatio p̄prie di-
cta est p̄ductio de nihilo. i. nō
de aliquo q̄ sit pars primi p̄-
ducti ⁊ receptiuuz forme indu-
cte. ita annihilatio est destru-
ctio in nihil vtroq̄ modo. 1. dist.
quarti. q. 1. 10.

Solus ille effectus p̄ducit fm̄
rationem seminalem: ad cuius
productionē vis actua creata
concurrit vt totalis cā. nec sic
erat in generatione xpi. q̄ si
Maria p̄vīm naturalē eḡrit
non tñ totalis causa erat cau-
sa naturalis: sed principalior
erat sp̄ritus sanctus. 4. distin.
terti. q. vnica. 2.

Solus sacerdos pōt dimittere
pctā p̄ moduz iudicis vel arbi-
tri: qđo remittunt m̄pnia: sed
in baptismō virtute sacri absq̄
arbitrio vel iudicio remittunt.
6. dist. quarti. q. 1. 1. 10.

Spēs est illa scia q̄ reducit in-
tellectū de potētia eēntialē ad
accidentalē fm̄ Ari. 8. phy. ⁊ se t. c. 32.
cūdo de ala. Non aut̄ illa que t. c. 25.
p̄prie dicitur scia: que est h̄a

Octaua

bilitas quedā breuēdicta ab acti-
bus nā ante ista ad p̄mū actuz
p̄siderandi requir̄ q̄ sit iam re-
ductus intell̄s de potētia essen-
tiali ad accidētālē: alioquin nō
operaret̄ tūc magis q̄ p̄: vñ
in cognitione: spēs in qua relu-
cet quidditas dī scia nō tñ vir-
tualiter q̄ totā cōtinet: sed for-
malr̄ pōt dici habit⁹ cognitīus
q̄ est qualitas māsiua ī intel-
lectu disponēs sp̄m ad actuz ⁊
ex hoc h̄f argumētū pro specie
intelligibilī: q̄ nō v̄ q̄sio aliq̄
scia tota dici possit vna rōe p̄i-
mi obiecti nisi quaten⁹ illa scia
cōtinet virtualr̄ in illo p̄lo ob-
iecto intelligibili. non eñ tota
illa scientia dicit̄ vna ab obie-
cto: quaten⁹ relucet in ph̄atāf
mate: q̄ illa non esset vnitas
alicuius habit⁹ intellectualis:
sed alicuius imaginabilis. 3. di-
st. p̄mi. q. 6. 8. 0.

Spēs que est similitudo obiecti
⁊ p̄ quā intell̄s assimilāt cog-
nitioni p̄ducte: est aliqua ratio
agendi. sed non totalis rō: nec
ē ratio principalis: sed qñ due
cause concurrunt sufficit in pro-
pinquiore similitudo formalis
⁊ in remotiore virtualis siue si
similitudo equiuota ⁊ ita intel-
lectus quasi cā superior equi-
uoce ⁊ virtualiter assimilāt co-
gnitioni ⁊ intellectiōni. spēs au-
tē quasi causa p̄p̄rior quasi
vniuoce ⁊ formalr̄ assimilāt ei.
3. dist. p̄mi. q. 7. 1. 2a.

Spēs rei mālis est p̄fectio ange-
li in esse intelligibili: nō quidez
substantialis vel eēntialis s̄z ac-
cidētalis: ⁊ talis nō semp ex-
cedit suū perfectibile simplr̄: imo
oē accēs est simplr̄ min⁹ ens q̄
substantia. ex. 7. met. Et si dicat̄

sectio

q̄liter pōt esse perfectio accide-
talis nature ita p̄fecte. si est in-
ferior infima natura .i. substan-
tie corporalis. Dico q̄ nō est oī
no inferior illa natura: q̄ nō ē
effect⁹ eius vt cāe totalis: s̄z est
effect⁹ eius ⁊ intell̄s angelī tā-
quā aliquoz integratiū vnam
cāz totalē. possibile aut̄ est effe-
ctū alicui⁹ cāe partialis excede-
re suā cāz partialē: q̄ aliqd p̄-
fectōis pōt h̄fe ab alia cā p̄ia
li p̄p̄ quā p̄fectionē pōt excede-
re illā cām partialē: ita q̄ spēs
albedinis in intell̄tu angelī est
perfectio intell̄s eius nō quī-
dē perfectioris entitatis entita-
te que est albedo s̄m q̄ est ge-
nita ab albedine: q̄ vt sic defū-
cit aliquo mō ab entitate sim-
pliciter: q̄ est accēs genitū ab
albedine: s̄z q̄ est ēt genita ab
intellectu angelī est perfectio
vitalis: ⁊ quodā mō p̄fectior ip-
sa albedine. s̄z iste excessus p̄-
fectionis non est nisi s̄m qd. 3.
dist. scđ. q. 10. 1. 3.

Species s̄m se h̄z realitatē cor-
respondētes sibi potentialē ad
propriā realitatē indiuidui. es-
sentia aut̄ diuina nullo mō est
potentialis ad relationē. 8. dist.
p̄mi. q. 3. 2d.

Spēs infusa rēp̄sentat obiectuz
vt abstrahit ab actuali exstia:
q̄ eodē modo rēp̄sentat siue
obiectū existat siue nō existat:
⁊ per p̄his non est rō cognoscē-
di existens vt existens. Tam q̄
veritates cognoscibiles cog-
nitione intuitiua de existētib⁹ vt
existētia sunt. .i. veritates con-
tingētes non p̄nt cognosci per
spēs quascūq̄ lnatas: q̄ ex co-
gnitione terminoz non pōt co-
gnosci veritas cōplexoz cōtinē-

Scoticarū

speculationū

gentiū de illis terminis: q̄ illa
rū cōplexionū veritas nō inclu
dit in terminis sicut in sp̄ibus
et terminis earū. Icludit veritas
necessaria cōplexi scientialis:
opz igit ppter veritates cōm
gētes q̄ sunt de ext̄isib⁹ vt cri
stia sunt cognoscenda h̄c ali
qua obiecta in se p̄ntia vt pos
sint in se fruitiue cognosci et vi
deri. et hoc nō pōt fieri in p̄prio
gne nisi ipsa rebus in se fin suaz
ext̄iā p̄ntibus: et ita illa cogni
tio intuitiua in ḡhe p̄prio actua
lis vel habitualis nō pōt dari
illi ale de oibus: et quo ad hoc
necesse est dicere q̄ ala f̄pi p
fecit: sicut et alia anima q̄ alia
et alia obiecta aliorū alio mō co
gnouit. 14. di. tertij. q. 3. f. 23.

Sp̄s in intellectu est cā p̄ntie
obiecti sub rōne cognoscibilis
salte in cognitiōe abstractiva:
et cū pbat q̄ p̄u est obiectum
p̄ha q̄ sp̄s ibi: hoc est verū de
p̄ntia reali q̄ agēs est p̄ha pas
so. et itelligo sic q̄ i p̄rio signo
naturae est obiectum in se vel in
ph̄atasmate p̄sens intellectui
agenti in sc̄o signo nature: in
quo illa sunt p̄sentia intellectui
possibili: vt agētia passo: gigni
tur sp̄s in intellectu possibilī
et tūc in tertio p̄ sp̄em est obie
ctū p̄sens sub rōne cognoscibi
lis. 3. di. primi. q. 6. f. 21.

Sp̄s p̄ suā finitatem i entitate
et eēdo p̄o puenit cu3 eēntia
creata q̄ cū eēntia diuina: nō tñ
plus puenit cūea pueniētia p
portiois q̄ est rep̄ntis ad rep̄
sentatū. 3. di. sc̄bi. q. 9. f. 2.

Speculatiū p̄actiū sunt dif
ferētie accidentales intellectus
h̄ sunt essentiales habituum et
actuū. 4. q. p̄lo. f. 2e.

Species nō inclināt ad actū ten
dendi in bonū cōmodū absolu
te: sed ad actū imperfectū ex ab
sentia obiecti ita q̄ illa imper
fectio nō accidat actuī in p̄tū ē
hui⁹ h̄it⁹: s̄z sit de rōne ei⁹. cha
ritas aut sit p̄ncipiū et h̄it⁹ tēdē
di i deū vt est bonū in ita q̄ ac
tuī vt est ei⁹ accidat p̄fectio et
imperfectio ex p̄ntia vel absentia
obiecti sed ad actū p̄fectū incli
nat ex p̄sentia obiecti ad actū
imperfectū ex absentia. 30. di. ter
tij. q. vnica. f. f.

Sp̄s pōt imponi et ip̄sita ē ad
significādū talē passionē unps
sam appetitui sensitui ex des
lectabili p̄ntie nō i se s̄z in ph̄a
tasia. q̄ si eēt i se p̄ha natū eēt
ip̄umere delectatiōē. sicut ex
alia pte malū p̄ns in imagina
tiōe ip̄imit timorē. p̄ns i se im
p̄mit dolorē. hoc mō concedo
q̄ sp̄s nō est virt⁹ moralis nec
t̄p̄o logica. tñ idē nomē pōt si
gnificare habitū p̄dictū cui⁹ ē
inclinare in talē actū: q̄ est des
derare bonū i finis eē m̄hi bo
nū a deo liberat̄ conferēre ex
meritis que habeo vel m̄hi spe
ro. 26. di. tertij. q. vnica. 20.

Spirator significat v̄z spirādī.
vt cōcernit suppositū: et q̄ vna
est vis in p̄fe et filio: et termin⁹
numeralis apposit⁹ alicui de
terminabili ponit suū significa
tū circa illud iō nō v̄f cōceden
dū de vi sermonis q̄ p̄r et filius
sunt duo spiratores: q̄ tunc vis
spiratiua videret in eis nume
rari. 12. di. primi. q. vnica. X.

Spiratio actiua nō est de rōne
filij: inquitur persona: sed si
lio iaz posito est quasi proprie
tas aduentitia. 11. dist. primi. q.
1. f. A. et q. 2. f. B.

Octaua

sectio

Spiritus: si extēsiue nō diuida-
tur. tñ numerat̃ spūs a spiritu
distinguit̃. sunt enim singulor̃
corporū animatorū singule ale
et ille habet bonitatē naturalē
magis extēsiue q̃ vna ex eis.
Imo equiualentē bonitati ma-
gis intense s̃ illud. 7. tri. 6. ṽl
24. plus aliquid sunt duo ho-
mines q̃ vnus hō: et p hoc disti-
guis pluralitas i diuinis a plu-
ralitate i creaturis. q: plus ali-
quid sunt h̃ duo q̃ vnū. nō sic
ibi. vñ subdit. nō maior est p̃r et
filius simul q̃ solus pater bo-
nitates etiā plures spirituum
sunt maioris valoris: et ideo re-
quirunt plura bona vel vnum
maius bonū pp qd̃ retribuant̃
non em̃ qui orādo meret̃ viuifi-
care vnū mortuū eadē rōe eq̃
meret̃ viuificationē quorūcūq;
mortuor̃. ita dico q̃ bonū spi-
rituale cōicat̃ sine diuisione quā-
titatiua s̃ extēsiōe tñ cōicat̃
cū distinctione. s. aliud alteri. et
ita requirit̃ distinctū mentū p̃-
pter qd̃ reddat̃: et hoc dico eq̃-
le intensiue. 20. q. q. 4.

Spiritus sanctus dedit Marie viz
generatiuā hoc est potētā ge-
nerādi. p̃pinquā fm̃ illā viam
naturalē: qua ipsa erat nāt̃ se-
cūda. s̃ susceptiuā dedit ei in
quātū erat generatiua verbi.
sicut em̃ natura ad quā vt ad
formalē terminū erat ista gē-
ratio tñ erat in potētia obediē-
tia li: vt vniretur verbo: ita illa
m̃ tñ habuit potētā obediē-
tialē vt esset mater verbi. p hoc
enim erat mater verbi: q: ver-
bum subsistebat in nā illa sibi
vnita. 4. di. tertij. q. vnica. 4.

Spiritus sanctus ex vi p̃ncipia-
tionis sue neq; primo: neq; con-

comitāter est amor creature qz
creatura tñ. cōtingēt̃ amat̃ a
deo: h̃ aut̃ ex vi p̃ductiōis sue
p̃mo sit amor essentie: tñ cōco-
mitāter pōt̃ dici amor filij: q: il-
le p̃sone sunt in nā p̃mo ama-
ta ex necessitate illius nature.
et ita posset cōcedi q̃ p̃r nō disti-
git creaturā spū sancto eo mō
quo filij: q: nō p̃ducit amores
q̃ ex vi p̃ductiōis sue sit amor
creature: imo cōpleta p̃ductio
ne necessaria illius amoris: ad
huc ē p̃tingētia: vt iste amor sit
creature. et hoc est in p̃tate nō
tñ p̃ducentis hunc amorē: sed
ēst̃ istius amoris p̃ducti: q: ita
cōtingēt̃ amat̃. s. s. creaturā:
sicut pater et filius. 32. dist. p̃u-
mi. q. 2. 1. 6.

Spiritus sanctus p̃cedit quō da-
tus nō quō nat̃. i. p̃ modū vo-
luntatis libere: nō p̃ modū nāe.
et ideo o3 exponere Ricar. q̃ ip-
se intelligat cōcomitāter. 6. di.
p̃imi. q. vnica. 1. 3.

Spiritus sanctus ex vi p̃ductio-
nis sue: nō quidē p̃prie: sed ap-
propiate est amor omnis ama-
ti necessario: et iō h̃z aliquā re-
lationē rōis forāl̃ ad sic ama-
tū. p̃ducēs aut̃ ip̃z pōt̃ denola-
ri ab eadē h̃tudinē q̃ p̃ncipia-
tue: et ista h̃tudo vt p̃ncipia-
ne denolans ip̃ortat̃ p hoc ver-
bū diligere: qñ dicunt̃ p̃r et filij
diligere se spiritu. s. hoc quip-
pe est patres et filium p̃ducere
amores qui est p̃ris et filij. sicut
patrē dicere se verbo est p̃du-
cere verbū. qd̃ est declarās ip̃z
patrē. 32. di. p̃imi. q. 2. 1. 4.

Spiritus sicut cū nullo corpore
h̃z naturalē cōueniētiā: q: tñc
illud esset naturale saluatius
etius: ita ad nullū corpus habz

naturale discōueniētā. ppter quā detineri ibi sit nature sue discōueniēs. vñ si michael cuiusq; corpori esset ex pcepto diuino cōiunctus localr diffinitue ēt ppetuo. ⁊ hoc apprehēderet nullo mō apprehēderet vt discōueniēs nec vt materiā trīstīte. q̄ ad habēdū trīstītiā de igne detinēte opz vt inueniāf pmo rō nolit. sic angelus malus hz nolle dīneri perpetuo ab igne. ⁊ specīalr sub ista rōe ex snla diuina vel volūtate diuina illic effectiue detinente: ⁊ ad istud nolle inclinā affectio cōmodi fm quē appetit liberū vsū potētie vt sicut nā sua ē indifferēs ad q̄cūq; corp⁹ sic posset se facere p̄sentē cuiusq; corpori. p̄mouet aut supbia ppter quā appetit vī ppua potestate. Cōsumat luidiā ppter quā nunq̄ vellel determinate eē ppter sniāz vel actionē diuinā. Istud nolle p̄cedit detētiō ⁊ apprehēsiō detentionis. Istud aut nolle hz inordinate posito i volūtate eius sequit apprehensio certa de euentu istius noliti. ⁊ ex hoc tertio vel quinto cōputando ista duo que p̄cedit dūt nolle sequitur trīstītia. 44. dist. quartī. q. 2. C.

Stabilīrū est legib⁹ sapīētie q̄ intellect⁹ noster non intelligat pro statu isto nisi illa: quorum spēs relucēt in phantasmate. ⁊ hoc siue p̄penam originalis peccati: siue ppter naturālē cōcordiā potētīarū ale in operando: fm q̄ videmus q̄ potentia superior operat̄ circa idē: circa q̄ inferior si vīrāq; habeat operationē perfectam ⁊ de facto ita est in nobis. q̄ quodcūq;

vnīuersale intelligimus: eius singulare actu phantasiāmur. ista tñ cōcordia que est de facto pro statu isto nō est ex natura nostri intellectus: vnde intellectus est: nec etiāz vnde in corpore est. tunc em̄ in corpore gloriofo necessario haberet sī mīlē cōcordiā: q̄ falsū est. vñ decūq; igit sit iste stat⁹: siue ex mera voluntate dei: siue ex mera iustitia punitiua: siue ex infirmitate: quā cām Augustin⁹ inuit. 15. de trun. c. vlti. que cā inquit. cur ipsam lucē acie fixa videre non possia nisi vīq; īstīmitas. ⁊ q̄s eā tibi fecit: nisi vīq; īnīqtas: siue i q̄ hēc fit tota causa: siue aliqua alia: salē nō est primū obiectum intellectus vnde potentia est quiditas rei materialis. sed est aliqd cōe ad omnia intelligibilia: licet p̄mū obiectum adequatuz sibi i mō uēdo pro statu isto sit quiditas rei sensibilis. 3. distin. primī. q. 3. B. ⁊. 14. q. q.

Stelle ideo dīr fixę: q̄ semp inter se eque sunt distantes: ⁊ cū dē sitū figurā seruātes. ⁊ ideo respectu omnī illarū fixarū nō opz ponere nisi vnū celum: nec ille septeꝝ erraticę inter se semper eque distant. Istā duo de inequali distātia planetaz inter se ⁊ ad alias que dicunt̄ fixę supponant̄ fm cōsiderationē astronomoz. possibile ē em̄ de locis planetaz certīficari p instrumenta: de quorū vna. f. armilla tractat p̄tolomeus in almag. dist. 5. c. 2. 14. dist. secundī. q. 2. f. A.

Stāte p̄mo malo scōm malū ad dītū hz sit deterī⁹ istī. nō tñ sum p̄r: q̄ nō in comparatione ad

vnuersum cuius ordo requirit
malū istud manēs p malū aliū
ordinari. Exēplū. melius fuisse
ceto nato de quo Joānes loq
tur a pncipio vidisse: nō tñ me
lius in ordine ad manifestatio
nem diuine sapientie et bonita
tis. 46. di. quarti. q. 4. O.

Etate illo statu inocētie: si de
nō transulisset hoies. mō quo
dictū ē: si fuissent mortui mors
non fuisset plus pena in hoib⁹
q̄ in brutis et fuisset cōditio vel
passio p̄his talē nām sic p mix
tionē cōpositā sicut inō. 19. dis.
secundi. q. vnica. 7.

Stricte accipiēdo relōnē rōis. f.
p hīrudine cāta l obiecto p ac
tū p̄is rōnalis p essentia. f. itel
lect⁹ illa cōparatio obiecti voli
ti nō ē relatio rōnis q: cōpara
tio ista imediate causat pvolū
tatē sicut ip̄a imediate h̄z actū
p̄paratiuū. et tūc seq̄ q sic stri
cte accipiēdo relationē rōis nō
oīa relatio est realis vel rōis.
s; est tertia. f. relatio volūtatis
cōparātis. Alio mō pōt intelli
gi relatio rōnis p q̄cūq; cōpa
ratione facta p actū p̄is rōna
lis siue p essentia: siue p parti
cipationē. et sic ista potest dici
relatio rōnis. 17. q. 4. f. C. 1. 45
dist. p̄mi. q. vnica. B.

Subiectū cōe vtriq; termino nō
est necessariū nisi ad trāsmuta
tionē pp̄ie dictā. excludendo
cū subiectū et accipiēdo p̄ise
duos terminos alicui⁹ trāsmu
tatiōis magis requirit in eis op
positio q̄ aliqd idem cōe: lino
idē in aliqbus p̄hibet ip̄a cē
p se terminos alicui⁹ trāsit⁹: vt
p̄z in hīs q sunt eiusdē speciei.
g cū in isto trāsitu nō sit pp̄ie
mutatio nec subiectus manēs:

sed tñ sunt duo termini trās
tus nihil cōe p se dabit: vel au
feret aliquā rōnē ab isto trās
tu. g si ille trāsit⁹ esset annihī
latio exctio quocūq; cōi: erit
et mō. 11. di. quarti. q. 4. f. B.

Subiectū respectu pp̄ie passio
nis nō est tñ cā mālis s; effe
ctiua. aliter nō esset necessitas
inherētie passiōis ad subiectū
q: cālitās materie siue potētie
passiue est contradictionis ex
9. meta. que nō est necessitatis
sed contingentis inherētie. Igi
tur nō est necesse efficiens et ef
fectū distingui subiecto. 25. di.
secundi. q. vnica. C.

Subiectū scilicet fm veritatē non
p̄inet ad gen⁹ cāe mālis: s; ad
gen⁹ cāe efficiētis. dñ tñ suble
ctū sciētie materia: p quādam
similitudine ad factionē: vbi si
mul cōcurrunt rō obiecti circa
q̄b et rō mae susceptiue q: fac
tio est act⁹ trāsitiōis extra: nō sic
est de actu pp̄io scilicet: tñ intelli
git trāsire: q: nō terminat in se
s; ad aliud: circa q̄b est h̄z nō re
cipiat in illo circa q̄b est: s; ma
net in sciēte: et ppter hāc pp̄ie
tatē materie. f. esse circa q̄ sub
iectū dñ materia respectu scilicet
et actus eius. 3. q. plo. R.

Substātia actu cōis non muta
ta aliq trāsmutatiōe subali nō
pōt fieri de hac non hec: q: ista
singularitas nō pōt inesse alia
et alia eidem substātie manenti
eidē nō substātialiter mutata.
3. dist. secundi. q. 4. B.

Substātia pōt conuerti in acci
dens: et ens absolutū in ens re
spectiū: nō tñ sequit q substā
tia inherēbit manēs substātia
q: vterq; terminus cōuersiōis
habeat p̄positū mōdū essendi
sibi

t. c. 17.

sibi corrdidentē: ita q terminus a quo si fuerit substantia habuit modus per se essendi. terminus aut ad quē istius cōuersionis si fuerit accis habebit. ppriū moduz sibi corrdidentem scz esse in alio: nō g substantia existit i alio sz substantie p se entī tanq termino a q succedit ens in alio tā q terminus ad quē. 10. q. q. 8.

Substantia q mō est genus gñā: lissimū: vt accipit p olbus spibus inferiorib: cōtinet virtuali ola accidētia. ita q si deus sola indiuidua substantiaz causaret illa haberēt in se virtutē vñ causarent ola accētia. Et tñ non pp hoc negant substantie create eē in gñe: q: p̄tinent virtuali accētia p modū sui: nō per modū accidētis. Igit ex hoc solo: q de cōtinet pfectiones olū generū nō sequit ipm nō esse in genere. Quia sic cōtinere non excludit finitatem. illa em continere virtuali nō est esse infinitū: sed ex absoluta infinitate dei hoc sequitur. 8. dist. p̄mī. q. 3. p.

Substantia singularis est incōicabilis prout incōicabile opponit vñ qd est cōicabile pluribus sz nō put incōicabile excludit oēs cōicabilitatē tam cōis q forme et hoc tam forme partialis q dī cōicari materie lformate q forme totalis. puta quiditatis vel nature q dī cōicari supposito p̄ticipanti. sic in quaz incōicabile non puenit omni singulari. sed soluz illi qd nō est alicui forma altero duorum modoz. et tale ē illud qd est vltimatus hīs formam vel ens per formam: ita q nihil hz ipsuz tanq formā siue principis quo essendi: et tale est suppositum. 19. q. q. 4.

Substantia vt qualis nō corrdipit substantiā nec inducit qualitatē in gradu incōpossibili substantie corrdipende: sz vt suba p se corrdipit substantiā. et p accēdēs qualitatē eius. vt substantia generat substantiā. et vltim⁹ gradus p̄pinuus substantie generatē q primus ē incōpossibilis substantie corrdipende est ab ipso genito. 12. dist. quarti. q. 3. f. 11.

Substantie hoc mō acceptē. i. qd itates rez cōparant in numeris fm quattuor. p̄prietates. quaz vna est ista. q qdlibet additum variat spēz: et intelligo sic q de vna spē faciat aliā: vel de non spē faciat speciē: quelibet enim dñia addita diffinitioni vt indīcat qditatē spēm aliā a p̄tēstente cōstituit: aut si p̄tēstēns fuerit rō gñis determinat ad rōnem spēi: q nō habebat ante additionē dñie. Exēplum de intellectu anima addita sensitiue. Dico igit q additū qditatī accēptē fm rōnem qditatīs alterat speciē altero dictoz modoz. sz qd addit quiditati nō vt quiditas est: nō mutat: gradus autē indiuidualis quicunq: sicut et dñia indiuidualis p̄tens ad eē hoc: siue vnitas vel pluralitas indiuidualis. et breuiter qcunq p̄ditio indiuidualis addita nature specificē nō addit sibi q̄tū ad rōnez quiditativā. ita q fm istam rōnez determinet eā. et pp hoc nō mutat speciē quiditatis cui addit. nihil em pōt neq aliā quam spēm p̄tēstēntē mutare in aliā speciē: neq de nō specie in aliquā speciē: nisi ipm additum sit ratio spēi: et tale non est aliqua p̄ditio indiuidualis. 17. dist. p̄mī. q. 3. f. 11. Ex.

Sufficit deo qđ quis voluntarie soluat penā debitā ad punitionem peccati cōmissi: qđ etia3 qđ min⁹ apparet sufficit satis passio. p3 in actib⁹ humanis. si em̃ alicui offense in regē cōrřdeat precise fm̃ legē absconditio man⁹: si isti etia3 inuito abscondit manus satis patif: 2 in tñ sufficit regi: qđ fm̃ lege3 2 iustitiā non d3 ab eo penā vltioriē exigere 2 tñ nō recipit euz in gratiā vel amicitia3. multo magis qđ posset sufficere pro punitione culpe si aliqđ sibi penam debitā infligeret: 13 nō esset in gratia vel amicitia ipsius iudicii offensi. 15. dist. quartū. q. 1. p.

Summa bonitas pōt stare cū liberali cōicatione: 13 non sit illa equalis oib⁹. pōt em̃ summe bonus ex libertate libere cōicare: 2 vt ostēdat se nō necessario liberale: 13 liberale libere cōicariū. pōt em̃ sic liberalis aliqbus duob⁹ apprehēsis equalibus velle bonū non equaliter cōicare: nec in hoc sit iniūstia aliqua: qđ nihl ē ibi debitū. 41. dist. primū. q. vñca. E.

Summa natura creata si eēt nō haberet influentiā in alias naturas: sicut nec mō superior spēs in vniuerso necessario influit in inferiores: summū aut in gratia influit scōm esse gracie in inferiora: 2 ideo dī maior necessitas vt ponat aliqđ habens gratia3 summā qđ aliqua summa natura. si tamē sicut deus supplet in fluentia3 nature superioris si qđ esset in inferiorē. qđ influit immediate in omnia. ita posset immediate supplere influentiā summi grati: qđ ipse influit gratia3 in oēs. 13. dist. tertij. q. 4. j. n.

Sumere est magis cōe 2 necessariū qđ cōficere. 2 magis necessarium 13 sit in se aliqñ nobilius pluribus: tñ qñqđ cōperit qđ minus nobile qđ ē maioris nobilitatis. 2 rō ē maior siue cōior necessitas. ita est hic: qđ xps expisse docuit se velle sumi in eucharistiā a qlibet xpiano. 30. 6. Nullū mādūcaueris carnē filij hōis. 2 ibi loquit oib⁹. 13 pfectionē seu dispēcationē noluit ita esse cōe3 qđ nō fuit ita necessariū vt eēt cōis. pñt. n. pauciores dispēcare qđ suscipē. 13. dist. qrti. q. 2. R.

Superior angelus h3 pfectiores entitatē qđ inferior. non tñ includit totā entitatē inferioris. ita qđ inferior nō differat ab eo nisi per negationem. nō em̃ spēs in vniuerso distinguunt per negationes. 13 p ppuas rōnes. verū tñ essentia diuina qđ infinita ē includit eminēter oēs pfectiōes. 2 iō nulla superior ē sufficiens rō cognoscēdi inferiorē 13 sola eētia diuina. 3. dist. scōi. q. 10. 12.

Supernaturalia nō pducunt in esse per aliquā mutationem de aliquo 13 tantū per creationem 17. dist. primū. q. 2. Cc.

Suppositum ponit p se suppositū qđditatis acceptē fm̃ formalem rōnem. non aut pp idētitatem realē 2 nō formale3 ipsius ad aliam: tunc em̃ p se suppositum entis esset p se suppositum vnius. ppter verā idētitatem vnius ad ens. itaqđ suppositū per se vñū est tñ p se suppositū quiditatis p se vñus formalr. 2 p pñs nullius formalr dīstincte ab illa: 2 pñs nullā naturā formalr dīstinctā includet p se pñmo: qđ non esset ratio quare non esset p se suppositum. illius

quiditatis distictē quā p se pri-
mo modo includeret. Si inisset
hūmōi de attributis nō ē sike: qz
nullū attributū cōstituit per se
suppositū deitatis s3 quasi pas-
sio s3m Dam. li. 1. c. 4. r. 9. 26.
dist. pūmī. q. vnica. 7.

Supremū in inferiori est infimū
in superiori vbi non repugnat
su piori illud qd ponit supmūz
in inferiori. hīc aut repugnat
qz in nobis habitus sciē est pfe-
ctio supplēs ipfectionē intellē
nfi. pzo quāto nō ē summe
habilitatus de se: ēt qñ h3 acti-
uaz p quā obiectū est pns suffi-
ciēter. adhuc. n. deficit talis in-
clinatio summa q̄ redit ad ac-
tū pfectissimū: ista pfectio s3 in
nobis suppleat ipfectionē: an-
gelo tñ repugnat: qz nō p̄t in
eo esse ipfectio q̄ suppleatur
p istam pfectionē: ita posset di-
ci in multis alijs: qz si supmūz
in elemento sit gñare sibi simi-
le non opz q̄ sit infimū in quo:
h3 mixto primo: q̄ aliqua mix-
ta non gñant sibi sike: qz repu-
gnat eis talis pfectio supplēs
ipfectionē i inferiori: ita ēt in
inferiori p̄t repugnare qd ē infi-
mū in supiori: tñc nōv3 ecōuer-
so. s. q. infima supioriū. sint sup-
ma inferiorū. 3. di. scōf. q. 10. 2.

Supmū angelus p solū impe-
rium voluntatis sue nō p̄t ipe-
dire actionē alicuius cāe natu-
ralis: cāe ēm corpales nō obe-
diūt angelis ad nutrū quantūz
ad actionē: r alterationē earūz
49. dist. quarti. q. 13. C

Susceptio eucharistie nō ē sacf3
sicut tangeť in mā de eucharis-
tiā: s3 est comestio seu pceptio
sacralis. baptis3m⁹ aut ē sacf3m
6. dist. quarti. q. 4. 7.

Susceptio sacf3 est dispō necessi-
tās ad effectū signatū p sacf3m
non qdē p aliquā formā intrin-
secā p quā necessario cāret ter-
minū: vel aliquā dispositionēz
pcurā: s3 tñ p assistētī dei cān-
tis illūm effectū: nō necessariō
absolute. s3 necessitate recipiē-
te potētīā ordinatā. disposuit
ēm vtr. r de hoc ecclesiā certifi-
cavit q̄ suscipiētī tale sacf3m ip-
se pferret effectū signatūz. nec
obstat q̄ susceptio sacf3 est ali-
quid circa corp⁹ ipsius suscipien-
tis: gñā aut causat in anima: qz
sufficit q̄ dispositio r fofa sine
in eodē supposito. r maxie qñ
dispositio nō est dispositio ex p-
te rei: sed in ordine ad agēsvō
lūtariē causans terminū. 1. dist.
quarti. q. 5. f. 2.

Susceptio sacf3 ordinis non req̄-
rit nisi sexū debitū r ministrūz
debitū r intentionē debitāz in-
scipiente r ministrante. r ideo
p̄fertur coniugato: s3 suscipien-
do peccet. sed m̄fimonū requi-
rit habilitatē in psonis ad p̄tra-
hēdū. r sic p ordinē sacf3 susce-
ptū ē oīno inhabilis ad illō m̄fi-
monū cōtrahēdū. vñ ecōuerso
nō ē ipedimētū m̄fimonū ad or-
dinē qualē est ordinis ad ma-
trimoniū. 37. dist. iunct. quarti. q.
vnica. C

Talis est p̄terio istarū
potētīaz. s. phāta-
siez intellē p statu isto: q̄ nihil
intelligim⁹ vñ: nisi cui⁹ singula
re phātasiamur. nec est aliō cō-
uersio ad phatasmatā: nisi q̄ in-
telligēs vñ imaginat fingere
ei⁹. nec intellē videt qd qd ē in
phatasmatib⁹: nē in rōvidēdū
s3 intelligēs qd qd. est relucēs
in specie intelligibili: videt illō

Octaua

In suo singulari uisio p virtutem
phāsticam in phāstimate. 3.
dist. primi. q. 6. j. 32.

Tāta est distātia dei a creatura
etia3 suprema poli fore. quātus
est deus. nō si poneretur supre
ma creatura possibilis adhuc
deus distaret ab illa in infinitū:
qz est infinitus. 1. di. arti. q. 1. ff.

Tā qdūas q̄ forma hypostatica
ē in creaturis lz sit forma sup
positi nō tñ forma lformās: sed
ibi quasi p̄s. hic autē quasi vna
rō formalis p̄currē cū alia for
maliter ad idē simplex lz habēs
in se plures formales rationes
3. dist. primi. q. 2. 33.

Tam in sensu q̄ in intellectu posi
to eodē rephāte: maior attētio
vel conatus facit actū p̄fectiorē
Idē enī habēs eandē spēm Intel
ligibilem vel phāstima: p̄fecti⁹
intelligit illud ad cuius intelle
ctionē magis conat: minus q̄n
minus. Ita ē in sensu eodē ob
iecto p̄tē in eodē lumine: et in
eadē distantia p̄fectius uidet ali
quid p̄ maiorē attētionē inuidē
do. p̄ ē ex hoc q̄ magis q̄nq̄
ledit vis⁹ p̄pter maiorē attētio
nē. Immo ceteris paribus vnus
oculus magis attentus posset
multū offēdi in uisione alicuius
in qua minus alius offendit: si
cut patet per experientiam. 2.
dist. primi. q. 7. 34.

Tps nō est in motu celi sicut vna
quantitas in alia quantitate qz
nō opz ponere duas tales quā
titates in eodē subiecto p̄manē
te quarū vna sit quasi subiectus
et alia quasi passio ergo tps vltra
motū et motus includit p̄prias
successionē nō addit nisi rōnem
mēsure formati: et fundamētāl
rōnes illas q̄ req̄runt ad mensu

Seccio

randuz q̄ sunt vniformitas sive
regularitas et velocitas qz mēsu
ra est qd certissimū quātū ad p̄
mū. s. regularitatem vel vniformi
tatem minimū quātū ad scōm. s.
velocitatem: tūc aut pōt iudiciuz
nō manebit aliq̄ mot⁹ velocis
sim⁹ vel saltē nō vniformis vel re
gularis. et iō tunc in nullo motus
fundabit rō mēsure ad oēs aliū
motum: et iō tps non erit eo mō
quo nūc ponit passio primi mo
tus. 48. dist. quarti. q. 2. 35.

Tps negatiōis petri sacramētū
penitētiē nō fuit institut⁹ lz post
resurrectionē q̄n xps dixit disci
pulis suis. Accipite. s. f. quoz re
miseritis etc. Et iō nō tenebat p̄
tūc ad p̄fessionē nec post institu
tionē sacri adhuc tenebat qz iā
an resurrectionē p aliō remediū
fuit p̄tū suū deletum. 17. dist.
quarti. q. vnica. 36.

Tēpus pueritie regulariter po
nit in masculo tps quattuor de
cim ann. semine. 32. sed tñ aliqū
do malitia supplet etatē: et com
plexio puenit tps regulare et tūc
ex quo lz p̄tē istā et discretio
nē sufficiēt ad debitiū p̄sensuz
pōt cōtrahere qz lz qd det et cō
sensum sufficientem et signa. 36.
dist. quarti. q. 2. 37.

Theologi p̄cipiūt cōtēter p chara
cterē quoddā spūale imp̄ressuz
a deo suscipiētī sacz nō iterabi
le. Ex ista rōne nōis sequunt al
quē proprietates characteris:
quare due sunt cōes sibi e cuius
bet forme. s. q̄ ē forma affimila
tiua aliū habētī: et q̄ est forma di
stictiua a nō habētē aliū spūales
quaz vna est q̄ est signum reme
moratiū sacri suscepti: alia q̄
est signū p̄formatiū tps cuius
sacm suscipit: et ē obligatiū

ei eo modo quo suscipiēs sacm obligat p eius susceptione. 3. 6. dist. quarti. q. 9. B.

Terminus alterationis est forma et similiter mutationis nō tñ productiois ubi est intelligēdum q mutationis est p se mutabilis alteratio alterabilis: motus mobilis: illud aut dicitur proprie alterari mutari: qd de nō tali fit tale puta de nō albo album. de non no scente noscens: forma ergo q fit tale pprie est terminus mutationis nō tñ mutat: sed tñ mutabile mutat. productio aut productio est solius termini cui p productionē acquiri esse. cu ergo forma q est mutationis terminus nō habeat esse pprie lz sit illud quo cōpositū hz esse: id ipsa nō dicitur produci nec esse terminus productionis sed tñ cōpositū siue illud cōpositū sit ens p se siue p accidēs. et hmoi differētia p q de termino mutationis vel de forma non dicitur qd mutet vel alteretur. sed est terminus mutationis tantū de termino aut generationis. et productionis dicitur qd est generatus et productus siue generatur. et producitur. 3. dist. primi. q. 6. 7.

Terminus annihilationis est purum nihil hoc est q nihil termini a quo manet in termino ad quē nec negatio in aliquo apto nato que dicitur puatio terminat eā oppositē cōditionē istis cōditionibus sunt in corruptioe ut corruptio est. nec tertio q negatio in aliquo positivo desperato terminat eā. sed simpliciter negatio extra genus. s. extra oē positivum siue subiectum qd dicat puatū fm illā negationem siue desperatū qd includat illā nega-

tionē. Et istud ultimū requiri potest ostendi nā nō solū materia aeris corrupti manet et hz puationē sive prius. sed negatio forme aeris saluatur in forma ignis q de nouo includit. et negatio illa ut est in forma ignis nō est ibi in subiecto apto nato.

Sed sic est tñ in materia communī. Sz est ibi in aliquo desperato et lz circūscribat negatio illa. ut in materia cōi. q mō terminat corruptionē et ppter quā corruptio modo non est annihilatio si tñ terminaret aliquā de sitionē negatio ista ut in desperato adhuc nō annihilat aer. Ad ppositū et si in eucharistia non sint ille dverōnes de quibus ptz q ppter eas corruptio non est annihilatio. s. q: aliquid corrupti manet. et q: negatio terminans eam manet in apto nato. est tñ ibi tertia ratio. s. quod negatio terminans est in aliquo positivo subiecto lz desperato. 11. dist. quarti. q. 4. D.

Terminus motus localis nō est nisi ubi. et ille terminus est imperfectior termino cuiuscūq alteri motus et ideo nullus est corpus ita imperfectū qd nō hz in virtute sua istum terminum. 49. dist. quarti. q. 14. J. B.

Timor est spēs tēperatle idē est oīno timor: qd humilitas. lz alio nomine: sicut patere potest p Au. sup illud Matth. 5. beati pauperes spiritu. frequēter enim numerant nō nobis ppriis: et ideo scriptura frequēter cōmendat timorē illō prover. inuitis sapientie ē timor dñi. Nihil aliud est nisi humilitas. q est pncipiū virtutū. et cū inter dona ponitur pietas. hec est q apud saluatore

Octaua

vocat mīa rīsta est spēs iustīe
expmīf ergo inter dona quat
tuor virtutes cardinales due q
demūt prūdētia p cōsiliū forti-
tudo p pīe nōle suo due autem
alie nō sub rōne illaz specieruz
intermedīaz: q̄ enumerant in il
lo allo septenario: s; in q̄busdā
speciebus eaz puta tēperantia
in timore: et iustitia in pietate
due infuse expmīunt ibi. chari-
tas q̄dem p spm̄ sapiētīerū em̄
q̄ in scriptura cōmēdat sapien-
tiā beatūrl q̄ in sapiētia mo-
rabit̄ thūisimodi ibi sapientia
est charitas: est em̄ habit⁹ quo
sapit habēti illō obiectū q̄ est
in se sapiendū: quo. f. placet mī
hī bonū eius in se: t illō volo mī
hī p alia duo dona intellectum
et sciam expmīit fides īfusa. ita
q̄ illa duo non circumloquunt̄
duos habitus. sed vnū tm̄ fm̄ p
fectum et imperfectū et vnus pōt
dari sine alio sed nō econuerso:
pōt em̄ intellectus dici fides im-
perfecta que est notitia articu-
loruz p̄moz: et scia fides p̄fecta
q̄ est explicita notitia de articu-
lis sicut īscībilibus naturalib⁹
intellectus dī esse p̄ncipij et sciē-
tia cōclusiōis. Spēs aut̄ expli-
cite nō enumerat̄ hīc: sed datur
intelligi p charitatē q̄ est sapien-
tia. Sapiētia em̄ est qua sapit
nihil deus in se: et qua sapit mī-
hīc bonum nam qui sapit: et sa-
pientem in se approbat et sibi ap-
petit. 3.4. distīctione tertij. q.
vnica. f. o.

Tota natura intellectualis nata
est sic habere illō bonū fm̄ p̄fe-
ctam opationē: imperfecta est
nisi sic habeat natura autē non
intellectualis tanq̄ inferior si
nō est nata sic habere illō rema-

Seccio

net imperfecta non p̄uatiue s;
negatiue hoc ex imperfectione
nature. 4.9. distīctione quartī.
q. 2. f. 77. b.

Tota natura actiua est alligata
cuidā ordini formaz: in trāsmu-
tatiōe ita q̄ tota natura nō pos-
set immediate post acetū induce
re vinū. solus aut̄ deus in agēdo
nō limitat̄ ad illū ordinē: maxi-
me est ille ordo necessarius re-
spectu agētis naturalis q̄ p̄ce-
ditur ab imperfecto ad p̄fectū: q̄
illō nō pōt pluribus sed paucio-
ribus modis produci. 4.3. dist.
quartī. q. 3. m.

Totalis dētatio nature loquēdo
de totalitate extēsiua req̄rit q̄
quicq̄d est in natura dētabile de-
tes et h̄mōl beatitudo hōis nō
est sine resumptiōe et rcantione
ale ad corpus q̄ aliq̄s appetit⁹
est in ipsa ala ad corpus tāq̄ ad
p̄pīū p̄fectibile vel saltē ecouer-
so in materia sicut in p̄pīo p̄fe-
ctibili ad formā illā. f. alam sed
inter illas dētatiōes vna est de-
tatio simplr ipsi⁹ nature q̄. f. est
dētatio simplr nobilissima in il-
la natura in quantum dētabilis
est. 4.9. dist. quartī. q. 3. f.

Totale p̄ncipiū includēs naturā
vt obiectū et intellectū vt poten-
tiā habentē obiectū sibi p̄hō est
p̄ncipiū p̄ductiū q̄ est natu-
ra et p̄ncipiū cōpletū p̄ducēdi p
modū nature. Si em̄ essentia vt
obiectū nō h̄et rōnē p̄ncipiū in
p̄ductiōe verbi: quare magis dī-
cere verbi essentie q̄ lapidis si
ex sola īfinitate intellectus vt p̄n-
cipij p̄ductiū posset p̄duci ver-
bū īfinitū quocūq̄ alio obiecto
p̄hō. 2. dist. primi. q. 7. f. o.

Tota scia naturalit̄ acquisita est
nūc de passionibus abstractiue

Scoticarum

speculationum

per intellectum cognitio: ita q
nō tñ subiectū intuitiue cogni
tum sed etiā abstractiue est illū
in quo cognoscit passio. 3. dist.
secundi. q. 6. 8.

Totū vniuersale qđ diuidit in
indiuiaua tñ ptes subiectiuas
predicat de qualibet illaz ptiū
subiectiuaz ita q̄ quelibz pars
subiectiua est ipsum. partes au
tem quātitatiue in quas fit diui
sio totius cōtinui nūq̄ recipiūt
predicationē totius diuisi in ip
sas. 2. l3 concurrāt diuissio totū
homogenei in partes quātitati
uas. 2. diuissio spēi siue diuissio
totius vniuersalis in ptes subiectiuas q̄
partes sunt indiuiaua nō tñ sunt
vnius totius diuisi: q̄ totū quā
tum diuidit diuisione quātitati
ua: 2. nō p̄dicat de aliqua pte di
uidēte sicut nec quātum ethero
genēū de suo diuidente. vtr̄ est
nulla pars quātitatiua est totū
illud cuius est pars: sed cū hoc
cōcomitat q̄ sunt plura indiu
iaua habētia idē cōe qđ cōe diui
dit in ipsa alia diuissio illū cōe
nō erat illū quātū qđ diuideba
tur diuissioe quātitatiua est iḡ
aliud totū diuissum hac diuissio
ne illa: tñ in easdē partes per
accūs sed formalr ptes alteri
rōnis respectu huius totius il
lius q̄ respectu huius integra
les respectu illius subiectiuas
Et ppter istū cōcursum duarū
diuissionū duorum totorū in par
tes in qbus concurrat diuersa
ratio partis. putauerunt aliqui
q̄ ista duo tota diuiderentur in
partes eiusdem rōnis. 3. dist. se
cundi. q. 4. 3. 7.

Transmutatio tā actiua q̄ passi
ua est necessario ad aliquē ter
minū accipiētē esse illa trāsmu

tatione q̄ fm terminū formale
passum se h3 aliter nunc q̄ pus
operatio aut nō est ad aliquem
terminū accipiētē esse per ipaz
inimo eo mō quo h3 terminum
ad quē. nec est productiua ter
mini ad quem. nec educiua de
potentia passi nec induciua in
passum. sed presupponit terminū
oīs aut actio de ḡie actio
nis vel est pductiua termini vel
eductiua vel iductiua inimo eo
ipso quo actio talis ponit in di
uinis puta generatio vel spiras
tio p ipsam aliq̄ terminus ac
cipit esse. s. suppositum genitū
vel spiratum. 13. q. 4. 13. 13.

Trāsmutabile f3 suū esse simplr
cōcurrit cū agēte cōcausa nec
accipit simpliciter esse ab ipso f3
tñ accipit esse fm formam q̄ in
ducitur. Respectus etiam pro
ducti et inducti patet q̄ sunt aliq̄
et sicutq̄ sit dependētis a pdu
cente. q̄ illū pmo dependet qđ
primo accipit esse. 2. hoc est pro
ductum illud secundario vel p
accidens dependet qđ secunda
rio accipit esse et hoc est eductū
vel inductū. 3. 13. 13. 13. respec
tus ex pte agentis duo pmi nō
sunt extrinsecus adueniētes. q̄
vel agens non h3 relationē rea
lem ad pductum vel inductum
sicut est de deo pducente crea
turam vel aliquid in creaturis.
vel si non habet necessario con
sequitur fundamentum posito
termino hoc est manifestius de
respectu consequente in produ
cto vel educto q. s. nō est extrin
secus adueniens. quia necessa
rio sequitur fundamentum po
sito termino. 3. Ille autem respec
tus qui ad passum est extrinse
cus adueniens q̄ bñ possibile est

actiuū ⁊ passiuū esse ⁊ ēt appropinquata ⁊ tamē nō habere istuz respectū. q̄ agēs sit illud a quo trāsmutatur. nec illud ab ipso trāsmutetur utpote si est aliq̄s impediēs actōez. ergo actio cū sit respect⁹ extrinsec⁹ adueniēs vt p̄us est deductū: erit habitudo agētis ad passiuū trāsmutatu. 13. dist. quartū. q. 1. f. f. Tres cōditōes ponunt p̄tinere ad virtutē theologicā. p̄ma est respicere deū pro p̄mo obiecto. secūda habere pro regula: p̄mā regulam humanoz actuum. nō autē regulā acq̄sitaz. tertia immediate infundī a deo sicut a cā efficiente. hic distinguitur: sicut alia est ratio obiecti. alia regule alia efficientis. Si oēs tres requirantur ad virtutē theologicā. patet q̄ fides ⁊ charitas acq̄siste nō sunt virtutes theologicæ: nec spes acq̄sita: q̄ deficiunt in tertia cōditōe. si p̄ma sufficiat vel etia3 p̄ma cū secūdo sic spes acq̄sita potest poni virt⁹ theologica: quia est circa deū immediate: vt circa obiectum desiderādo ip̄s: vt bonū sperant. ⁊ si nō speret illud in se forte: tñ sperat. i. desiderat illud sibi ⁊ nō aliud. Similiter secūda cōditō cōcurrīt ibi: q̄ habēs spem acq̄sitam hñit inmediate p̄me veritatī: vt p̄le regule nostrorū actū. Non enī3 desiderat q̄s prudentia acq̄sita dictat desiderandū: sed q̄s veritas p̄ma sup̄naturaliter ostendit esse desiderandū. 26. dist. tertij. q. vnica. f. Tres persone sunt vnū: q̄ illud vnū q̄s est natura p̄dicatur de eis simul: ⁊ de qualibet earum. si autē haberent aliquid vnū: q̄s

nō predicaretur de eis: puta si tres homines haberent vnā animā intellectiā fm fictio: nez Buerrois nō dicerēt alī: quid vnū: sed habētes vnū. Ita in proposito. christ⁹ nō dicitur dno: 13. habeat in se duo vel duas natura: humanaz. s. ⁊ diuinā sicut nec cōpositum per se dicitur duo: 13. habeat in se duo sc3 materia3 ⁊ forma3. 6. dist. tertiū. q. 2. f. Tres virtutes morales acq̄siste. scil3 fortitudo: temperantia ⁊ iustitia sunt genera intermedia. naz p̄ma cōcupiscibiliarū dētur esse duo. s. honor ⁊ voluptas vel delectatio stricte sup̄ta aliter ponit q̄ p̄mo bonū est conueniēs. ⁊ hoc vel honestum vel delectabile siue etia3 vtile. Sed vtile nō potest esse p̄mo motiuū ad cōcupiscēduz q̄ nō cōcupiscit nisi in ordine ad aliud. Idem cōcludit ill⁹ p̄ime Joan. scō. Omne q̄s est in mundo tē. Nā cōcupiscētia oculorū: que. s. respicit diuitias: nō potest esse p̄ma loquēdo de diuitijs inquāru3 sunt bonū vtile ⁊ nō delectabile. q̄ si loq̄mur de diuitijs inquāru3 sunt pulchre hoc est inquāru3 sunt bonū delectabile: sic possunt p̄mo cōcupisci sicut ali⁹ pulchrū visibile ita q̄ p̄ma concupiscibilia vt dictū est a natura rationali sunt honor ⁊ delectatio stricte sumpta. Iḡitur p̄me species temperantie que moderant circa cōcupiscibilia erunt due: q̄ que moderat circa honores dicitur humilitas: que circa voluptates retinet nomē generis: ⁊ q̄s possunt esse voluptates distincte: circa quas volūtas moderat. tot pos

Scoticarum

speculationū

sunt eē species illi⁹ temperātie
que moderatur ipas voluptas:
tes. puta altera circa gustabilia
altera circa tāgibilia: nec solum
de voluptatib⁹ sensitivis qđ⁹ de
lectat⁹ volūtas pūncta: s; et de
voluptatib⁹ ppijs ipsi volūta
ti: vt volūtas est. Vñ volūtas an
geli pōt appetere bonū delecta
bile. l; nō habeat appetitū sensi
tiuū cōiunctū. Et qđ ille tempe
rantie dīstinguant. probat. qđ
circa aliq̄ potest eē summa de
lectatio: circa alia nulla. pōt ei
eē aliqđ tēperat⁹ simplr circa
venerea: vt volēs vti tñ sua: vñ
simplr nolēs vti: et intēperatus
circa gustabilia volēs comede
re nō comedēda: vel nolēs co
medere comedēda pōt et aliqđ
eē tēpat⁹ circa sensibilia: et intē
perat⁹ circa speculabilia: puta
si volūtas sua delectet in hoc qđ
intellectus summe speculat in
telligibilia: quorūz speculatio
nō est multū utilis fm se: hic de
lectatio est imoderata et mode
rāda. 34. dī. tertij. q. vnica. R.

Tria cōcurrunt. s. extraneitas ex
generatione naturali. et gfa que
est gratuita volūtas ipsius ad
optantis. et bonū ad qđ pōrdina
tur ex ista gfa. s. hereditas ad
quaz h; ius succedenti ex adop
tione. 10. dīst. tertij. q. vnica. R.

Tria sacramēta. s. eucharistia ad
nutritionē spiritualem. matris
monij ad pcreationē corpora
lez. penitētia ad recōciliationē
annualē i uullo certo gradu cō
cōstituant in ecclesia. Imo pos
sunt esse cōmunes oī membro
ecclesie in quocūq; gradu. Sed
p^m grad⁹ i ecclesia et dēz vñ
uersalissim⁹ est recipi in famili
am xpīstī. quod fit in baptismo

secūd⁹ spālis in militiā ad dese
sionē fidei xpiane. qđ fit in p^hir
matione. terris cōstituit in pa
trē et pastores ad introducendū
alios in ecclesiaz. et ad dīrigen
dum et ad instruendū eos. qđ fit
in ordine. 6. dī. quarti. q. 10. R.

Trinitas est quasi quoddā totū
numrale salte; in cōceptu in
tellect⁹ nostri. psona aut est ibi
quasi ps huius totū. Ita etiam
appropriatū psonē inquātū ap
propriatū est ibi quasipars eius
dez. qđ accipit p illo. cui appro
priat. nec tñ hoc. sed et appro
priabile. l; nō acceptū vt appo
priatū. adhuc est ibi quasipars
eiusdem. qđ ei⁹ ratio vt est. et vt
cōcipit complete saluat. in vna
psona. et p p^hs ratio eius nō po
nit trinitatem. sed ponit cōcomi
tātē vnitatem alicui⁹ psonē. in
qua sit. l; igit creatura cōiter
non representet nec psonam vt
psona. que est in intellectu no
stro quasi pars trinitatis. nec
appropriatū. vt appropriatū.
Nō est sic cognoscit appropriatū
nisi cognoscat illūcni appo
priat representat tñ appropriabi
le i quo saluat quasi ratio par
tis. mō predicto respectu trīnī
tatis. 3. dīst. p^mij. q. 5. J. R.

Trib⁹ virtutibus theologicis in
via succedūt trespsectōes i bea
to. siue virtutes siue act⁹ non
curo. s; nō opz illa succedētia
eē de essentia beatitudinis sicut
accipim⁹ beatitudinē p summa
pfectione beatificabilis nature
ipam sūme obiecto pfectissimo
pūgēte. 49. dī. quarti. q. 6. J. R.
Tristitia sequit⁹ vt effectus natu
ralis nollitionē actualē alicuius
et cōsideratiouē actualē illi⁹ no
liet. l; iste due cause multipl⁹

possint cōcurrere. q̄ ex tot cau-
sis ex quor pōt eē talis cōside-
rō actualis in intellu? talis ac-
tualis nōlūo in volūtate? tñ nī
hīl nū pōt esse cā trīstīe loquē
do de naturalī causatione: nīl
possit esse cā cōcur? istorū duo
rū que sunt cause prime natu-
ralī necessarie. 14. di. q̄rti. q. 1. Q.
Trusatica est illa q̄d an liceat tol-
lere maleficiū intēione curādi
maleficiatū. nō eñ solū 13. s3 est
meritorīū destruere opa diabo-
li: nec in hoc est aliq̄ infidelitas
q̄ destruens nō acquiescit opib⁹
inalignis: s3 credit demonē pos-
se ⁊ velle fatigare dū tale signū
durat: ⁊ destructio talis signi im-
ponet finem tali verationi. 34.
dist. quarti. q. vnica. C.

Tumor aque semp est in dire-
cto lūne vbiq̄ sit lunat ille tu-
mor circuit totā terram in tāto
tpe quāto luna circuit suū orbē
p̄ motū firmamēti. s. 25. fere ho-
ris: q̄ luna ab ortu ei⁹ vsq̄ ad
ei⁹ iteratū ortū cōsumit plus tē
pore q̄ sit dies naturalis hīs
24. horas per spatīū t̄pis i quo
ouunt. 13. grad⁹ egnocionales
q̄ in vna reuolutōe firmamēti
tñ p̄trāsīt luna de spatīo motu
suo p̄pūo q̄ est ad orientē con-
trā motū firmamēti. s3 eleuatio
15. graduū equinocialis facit
vna hora. ideo ferūt q̄ luna p̄-
currit orbē suū in 25. horis mi-
nus duob⁹ gradib⁹: ⁊ tumor aq̄
in totidez hōis circuit totū oc-
ceanū regulariter ⁊ si tñ irregu-
lariter accidat flux⁹ i maribus
mediterraneis ⁊ fluuijs ratio est
q̄ inundatio aliorū mariū venit
in isto tumore oceani in dire-
cto alicui⁹ regionis: ⁊ tumore
oceani in directo motū lune:

parā aut aque eiusdē tumescens
tis in oceano fluit ad locū ⁊ et
alios humiles vicinos p̄p̄ na-
turā ⁊ grauitatis aque ⁊ fluunt
tūc maria mediterranea. Rece-
dēte aut luna ab illo aspectu
vel situ recedit tumor p̄dictus
⁊ per p̄hō in loco oceani vbi
p̄p̄ fuit aqua emīctior q̄ in
mari ⁊ in fluminib⁹ medittera-
neis ⁊ p̄ recessum illi⁹ tumor
ris fit aqua ibidē hūilior terra.
iō aq̄ inūdātes ad loca illoꝝ flu-
uiorū p̄p̄ loci hūilitatē ex eadez
lege nature fluit ad oceanū.
⁊ hec ē cā in ḡnālī flux⁹ ⁊ reflux⁹
maris. S3 mare mediterraneū
magñū q̄d decurrit ab occidē-
te in orientē diuidēs Italiā ab
Egypto: ⁊ ab alijs regionibus
Aphrice ⁊ Asie nō fluit ex illa
cā ita sensibilr. q̄ ocean⁹ igre-
diū mare illud p̄ angustū itro-
itū ex pte occidentis versus hīs-
paniā q̄ vocat̄ angustia maris:
regulr tñ nō accidit in alijs ma-
rib⁹ sicut in oceano q̄ maria
quāto p̄p̄ndiora sunt oceano
tāto cit⁹ fluit. sicut maria sep-
tētrionalia p̄elpne mare iter no-
uegiā ⁊ scotiā: ⁊ iter hybernias
⁊ hispaniā. maria autēz distan-
tia tardius. 14. di. secūdi. q. 3. B.

Abi accidentia sunt in iſta
subſtātie generātis nō
attingūt terminū principalē: ſed
tñ quādā diſpoſitionē p̄lā: vt
p3 de qualitatib⁹ alterationis ele-
mētōꝝ que nō attingūt formā
ſubſtātiālē. alioqñ qualitas ef-
ſet principiū actiū immedia-
te in materiā receptiū ſorme
ſubſtātiāl: q̄d eſt incōueniēſ
nō poſſit recipi niſi i ſbā ppoſi-
ta eſſendo nec ergo poteſt age-
re accidēs: niſi i ſubſtātiāz ppo

Scoticarū

titā. ita nō in materiā p̄māvel purā p hoc appet ad illū qđ d: scđo de ala de calore . calor . n. d: instrumentū ale in għando carnē alarā pro quāto est p̄nci p̄lū alterādi in alteratione pie uiarad għationē. nō aut qđ in in stāti għatōis attrigat formā car nis tāq̄ terminū: sicut nec attri git materiā substantiales carnis tāq̄ passus. 1. di. q̄rti. q. 1. J. Q.

Ubi ad idem p̄currūt eā vniuo- ca ⁊ equoca. equoca ē p̄fectior. s3 qđ nō possit sine vniuoca: hoc est aliq̄lis imp̄fectiōis i ip̄a eq- uoca. p̄t3 de° el pōt sine cā vni- uoca: s3 sol nō pōt i alal p̄fectū: s3 poss3 imp̄fectū. ergo quēcūq̄ equoca sola sine vniuoca pōt in effectū. ip̄a ē simp̄tr p̄fectior q̄ illa equoca q̄ poss3 p̄currere cū vniuoca ad idē causandū: ⁊ p p̄his equocatio tal' h3 duplicem p̄minētiaz causalitatis sup ef- fectū: vnā quāz h3 vlt equoca cōcurrēs cū vniuoca: ⁊ alia3 qđ h3 illaz p̄fectionez: quā vniuo- ca h̄et in cādo q̄ cārēt multe cāe equoce i3 lōge p̄fectiores vniuocis. 12. di. q̄rti. q. 3. 3. 7.

Ubi est aliqd de se hoc: ⁊ th non est incōicabile: non p̄t intelli gi aliq̄ determinatio vltior: nisi ad incōicabile . essentia aut di- uina est de se hec: ⁊ th cōicabi- lis. si ergo d3 t̄lligi aliqua de terminatio ad suppositū: cū sup positū sit incōicabile. opor3 qđ hoc sit per aliqd qđ est p̄lio in cōicabile. tale non p̄t esse qđ ē ad se: qđ quicquid est ibi ad se s̄m istud suppositū est p̄fectio simpliciter: ⁊ sic cōmunicabile: ⁊ ita op3 p̄stitutū suppositi differre a natura għe: nō quali- tercūq̄: sed ea differētia q̄ est in

speculationū

ter rem ad se ⁊ rem ad alterū 1. q. q. J. 2.

Ubi natura p̄mi nō ē eadē cū natura scđi. 3bi negatio p̄nci- p̄ati statim sequit naturā p̄i- mi a h̄q̄ intelligat ordo ad se- cūdū. Sed vbi est eadē natura p̄mi ⁊ scđi. negatio p̄ncipia ti nō sequit nām: sed aliqd pro p̄li illi. illud h̄ic nō p̄t esse s̄m cōem op̄inione nisi relatio. 18. di. p̄mi. q. 2. 5.

Ubi quodlibet pluris requirit aliquā perfectionē: p̄p̄iā for- māl vel virtuat in cā: potens in plura est p̄fectius: q̄ potens in pauciora. qđ ad min⁹ plures p̄fectiōes forales: que forent proprie illis pluribus: habent virtuat in tali. ⁊ qđ plures p̄- sectiōes virtuat h3 est p̄fecti⁹ simp̄tr ⁊ qđ infinitas est infini- tū. sed si siue simul siue successi- ue posset causa in plura. quoz nō quodl3 requireret p̄p̄iam p̄fectionē formalem. vel h̄tua- lem in illa causa. nō ibi ex plu- ralitate posset p̄cludi maior p̄- ctio. 2. di. p̄mi. q. 2. J. 3.

Ubi cūq̄ pōt deus facere substā- tiā naturalē nō sub mō suo na- turali vlt sub mō sibi opposito: pōt eam facere sub mō suo na- turali seu cōueniēti sue nature probatio qđ in faciēdo p̄mū est duplex miraculū vnū. vero tam- tū est in faciēdo secundū. 10. di. fin. quart. q. 2. 2.

Velle cōcupiscētie presupponit velle amicitie. nullus em̄ cōcu- piscit nisi magis amet illū cui cōcupiscit bonū concupiscit q̄ amet ipsum p̄cupiscit ⁊ prius aliquo modo. ergo prius amat quis se amore amicitie q̄ al- quod bonum sibi: ⁊ in isto p̄io

ri pōt vel potuit eē inordinata
volūtio amicitie: plus. s. amādo
se q̄ iuste debuisset amare fm
rectā rōnez: s; ista volūtio inor-
dinata potuit eē in primo instā-
ti creationis angeli: q; in primo
instāti potuit sibi ostendi bonū
diligibile sibi: et eque primo vel
prius natura potuit amare se i
se. q̄ potuit inordinate amare se
in primo instāti. prius etiā natu-
ra pōt obiectū bonū esse cogni-
tum in se et etiā amabile in se q̄
vt relucet in habitu: q; nō quie-
tat amantem nisi vt in se. 5. dist.
secundi. q. 2. ff.

Uentalia delent totaliter quan-
tum ad culpā et penā: qñq; sine
aliquo opere spāli sicut p actū
feruentē cōtemplationis in deū
quēadmodū gutta consumitur
a flamma vehemēti. 17. dist.
quarti. q. vnica. j. R.

Uerbu cullibet aliū beato est spe-
culuz rephtans determinata ob-
iecta vltra q̄ non pōt velle ordi-
nate videre alia: s; huic est spe-
culum rephtans omnia: et ideo
ipsa potest ordinate velle vide-
re ola quotcūq; infinitoz ad q̄
est in potentia pplnqua ad vi-
dendum sicut si essent sibi pre-
sentia per pxiū habitum vel p
aliquem actū prius cognitiūz
qui posset dici habitus. 14. dist.
terti. q. 2. j. D.

Verba cuiuscūq; tēporis dicunt
de deo vere siue significēt actus
personales: siue eēntiales: sicut
p; per Augu. sup Joan. homil.
99. super illud Joā. 16. nō enī
loquet a semetipso: s; quēcūq;
audiet loquetur. audiet inquit
Aug. de spū: q; vtiq; audiuit: et
audiet: q; spūituz. s. audire est a
patre filioq; procedere. et p; p̄hā

q; audiet audiuit: et audit sicut
quod scit. sciuit: et sciet. igit vult
ipse dicere: q; verba omniū tem-
porū vere dicunt de deo. et illud:
apparet p illud: q; adducit ma-
gister in littera distin. 8. c. 2. S; 3
quid significant ista vba diuer-
sorum temporū: cum dicunt de
deo. R. ideo magis proprie p̄nt
dici cōsignificare nunc eternita-
tis q̄ differentias tēporis nō tñ
illud nūc absolute: q; non esset
variatio: tunc diuersoz modo-
rum tpis significādi: s; inq̄tum
coexistit partibus tpis vt dicit
deus genuit cōsignificat nunc
eternitatis: vt sic sit sensus deo
h; actū gñationis in nunc eter-
nitatis: inquantū illud nūc coe-
xistebat p̄terito. deus generat:
hoc est h; actū in nunc eternita-
tis: inq̄tum nūc eternitatis coe-
existit p̄nti. et ex hoc p; q; cum
illud nunc vere coexistat cui s;
differentie tpis vere dicimus de
deo differentias olum temporū.

Expressius tñ fm beati Grego-
riū significat diuine gñatōis
veritas p hunc sermonē. semper
natus est q̄ per istum sermonē
semper nascitur. q; per li natus
significat natiuitas: vt perfecta
s; cum li semp significat vt per-
fecta cui; omni parte tpis coexi-
stere. et ita nō tñ significat omni
parti tpis coexistere sicut signifi-
ficatur per istā semp gignitur:
s; significatur etia; omni parti
tpis coexistere sub rōne pfecte.
et in hoc v; exp̄ssissime significa-
ri veritas huius pcessionis. 9.
dist. primi. q. vnica. j. D.

Uerbum diuinū a patre exp̄smi-
tur. et hec exp̄ssio est relatio ori-
ginis. huic est exp̄ssio cōcatatur
ex vi pductionis sue notitia in:

finita q̄ ex hoc est declaratiua
 ois declarabilis. h3 igit relatio
 nez reale ad experimentē: a quo
 gignit: s3 aliam. s. declaratis h3
 non tm ad ipsum: s3 q: est infi
 nitum h3 respectuz declaratiui
 ad se 2 ad ipm 2 ad oia alia: et
 ista est tm relatio rōnis: q: non
 tm est ad creaturā. s3 ad seipm.
 Et si nulla relatio realis ē ipsi
 ad creaturā. ex di. 30. multoma
 gis igit non eiusdē ad se est rela
 tio realis: s3 istud declarare cō
 petit formalr verbo. pducēti
 autē cōpetit pīncipiatiue. sicut
 in nobis cōpetebat memorie ef
 feciue: 2 tunc verbū formalr de
 clarat oē declarabile. pater aut
 verbo declarat non formalr: s3
 pīncipiatiue inq̄tuz sibi cōcat
 notitiāz actualē infinitā: qua
 verbum actualiter declarat. 32.
 distin. primi. q. 2. B.

Verbum nō est infinitū fm rōnez
 psonalitatē sue fm quā susten
 sat naturā assumptā. igit nō re
 quirīt illimitatio vel infinitas i
 illo supposito qd sic sustentis
 cat. assumptū p3: q: tunc aliqua
 perfectio infinita formalr deef
 fer patri que est in filio. 2. distin.
 tertij. q. 4. J. B.

Verbu3 nullā causalitatē h3 sup
 actū volūtatis create in chūsto
 quam nō habeat tota trinitas.
 iōvoluntas create in chūsto nō
 priuat dominio. respectu suozū
 actuum plus ppter vnione3 ad
 verbum q̄ si nō vniretur ei. 17.
 distin. tertij. q. vnica. E.

Vere penitēs primo 2 partē pe
 nitentie impossite explet: 2 ante
 totā expletā reciduians in mor
 tale 2 in illo mortali decedens
 pro parte penitētie residua ex
 plenda soluet penā in inferno:

sed nō nisi temporale: q: ex quo
 in remissione peccatorūz priorī
 cōmutabatur debitū pene eter
 ne in debitum pene tēporalis:
 nunq̄ iste est debitor: p illis nisi
 pene tēporalis: 2 per p̄his pena
 totali soluta erit liber ab istis:
 non tm in inferno est redemptio
 illius. s. peccati pro quo iste est
 damnatus. q: p illo debitū pe
 ne eterne nunq̄ fuit cōmutatū
 in debitū pene tēporalis. 2 ideo
 semp manet illud debitū si nun
 q̄ pōt esse illa pena tota soluta
 21. distin. quarti. q. 1. J. B.

Verior est identitas substantie
 create ad suum suppositū q̄ na
 ture diuine ad suum: hoc nō se
 quitur. si intelligat ex parte rei:
 q: licet entitas individualis in
 creaturis p se determinat natu
 ram: 2 faciat p se vnum euz ea.
 tamē illud vnu3 est cōpositum
 aliqua cōpositione etia3 reali.
 relatio aut h3 uō per se determi
 net naturam diuinā: tm ita vere
 est idem ei: q̄ nulla sit ibi cōpo
 sitio. 2 ideo realr siue meta. lo
 quēdo multo ē verior identitas
 suppositi diuini: 2 in se. 2 ad na
 turam: q̄ suppositi creati in se
 vel ad suam naturam: logice tm
 loquēdo bene pōt cōcedi q̄ sub
 stātia create formalr dī de suo
 supposito. q: per se primo mō
 non sic deus de patre: q: pater
 non h3 ita per se vnum pceptū
 in intellectu sicut for. Si inferas
 igit predicatio hec verior est q̄
 illa negari pōt p̄ntia: q: aliqua
 predicatio nō formalis: vel non
 per se potest ēē verior q̄ illa for
 malis: 2 per se. si quidem maior
 est identitas extremorū in re: in
 quorum cōceptu est minus for
 malis inclusio vel inherētia. 26.

Octaua

dist. primi. q. vnica. Aa.

Verissimile est q multa nola sint in sacra scriptura distincte diuina essentia significatia. sicut iudei dicunt de nola dei qd vocat tetragramaton. Et vñ deus dicere exo. tertio hec dices filijs israel: qui est misit me ad vos: hoc nomen mihi est in eternum. Et ca. 6. Ego dñs qui apparui Abrahā et nomē meū adonai non indicaui eis. 22. distin. primi. q. vnica. A.

Verissime illud est nñl qd includit dictionem et soluz illud: qd illud excludit omne esse extra intellectū et in intellectu. qd em̄ est sic includēs dictionez sicut non pōt esse extra animā ita nō pōt esse aliquid intelligibilevel aliqd ens in ala. qd nunq̄ dictionum cum dictione constituit vnū intelligibile: neq̄ sicut obiectū cū obiecto. neq̄ sicut modus cum obiecto. 3. q. q. J. A.

Veritas principij practici necessarii nō depēdet a voluntate magis q̄ speculatiui: nec cōclusiones necessario illate ex tali principio. 4. q. p. 101. J. B.

Veritas principij vñ in rōnibus terminorū. ille aut rōnes terminorū vt actu intelligibiles et vniuersales relucēt intellectui per actionez lucis intellē agentis. Sic igit videt veritatem principiorū in luce intellectus agētis: nō tanq̄ immediata causante illa visionem. s̄ mediate scz causando rōnes terminorū in esse intelligibili per quas postea causatur actus videndi veritatē principiorum. 15. q. q. S.

Veritates enūciate contingēt de christo in nullo subiecto cōtinentur virtualiter: sicut subiectuz

Secutio

dicuntur cōtinere passionē: qd tñc inessent necessario: tñ habēt ali quod subiectū de quo immediate enunciant et primo illud est verbum. naz veritates theologicę de incarnatione: passione: natiuitate et. sunt iste verbū est factū homo: verbū est hō natus: verbum est hō passus. 3. q. p. 101. Q.

Veritas intellectus nō depēdet: nisi a solo obiecto: qd obiectū si ita se habeat sicut intelligit: verus est intellectus. bonitas aut voluntatis nō dependet a solo obiecto. s̄ ab alijs omnibus circumstantijs: et potissime a fine. 48. dist. primi. q. vnica. B.

Veritates necessarie de patre: et de spiritu sancto: et de trinitate impossibile est cōtineri virtualiter primo in chusto: qd si verbū incarnatum non fuisset: ille veritates necessarie nñl min⁹ fuissent. 3. q. p. 101. J. Q.

Verum nō dicit in quid de omnibus p se intelligibilibus: qd nō dicitur in quid de ente. nec de aliquo per se inferiori ad ens. 3. dist. primi. q. 3. A.

Verum est q persona ē simplex: sicut essentia. persona tñ includit aliqua: quorū vnum non est formalit atep. non ita includit essentia. et ideo se tota distinguitur: s̄ persona non se tota distinguitur ppter essentiam: q̄ communis est. sufficit em̄ talis identitas nō formalis in aliquo ad hoc vt vno distinguatur filius: et non altero. 26. distin. primi. q. vnica. J. Dd.

Verū est q beatitudo esset perfectior si gaudiū esset de essentia eius. s̄ hoc non pōt esse vt si sapientia esset de natura hominis esset perfectior: q̄ mō. s̄ passio

Scoticarū

non pōt esse de natura beatitudinis. q. de essentia eius est q. cōiungat obiecto beatifico. sed hoc non pōt facere passio. 49. dist. quarti. q. 7. f. C.

Utrum est beatitudinem non solum in vniuersali: s. etiā in speciali appetitu naturali ab homine sicut inferius patebit di. 49. sed nō est notum naturali rōne q. ipsa in particulari que. f. consistit in illo quo nos credimus illam consistere appetitur naturaliter ab homine: oportet enim esse notum per rationem naturalem: q. ille actus nobis ē conueniens tanq. finis. 43. distinc. quarti. q. 2. 28b.

Utrum habens cōceptum simplicem et perfectissimū ad quē attingit homo ex naturalibus nō transcendit cognitionem perfectissimā simplicē de deo possibilem metaphysico. Cognitione enim fidei non tribuit pceptum simplicē de deo. sed tñ modo inclinat ad assentiendū quibusdam complexis: que nō habent euentiā ex terminis simplicibus app:ehensis. et per p̄s per fidem non habetur conceptio simplex transcendens oēm conceptum simplicem apud metaphysicum. 7. q. q. 21.

Utrum velle concupiscentie vult sibi bonū. et velle amicitie vult deo bene ē. primus appetitus respectu boni habendi sit amor complacentie boni habiti sibi: et ita amor fruentis: non tamen quo fruitur formaliter: s. eius qui fruitur alio amore illo eodem obiecto in se qd amat sibi illo amore: secundus appetitus. i. imperfectus amor sit amor perfectus fruentis. i. quo fruitur.

speculationū

49. dist. quarti. q. 5. B.

Uidetur intelligibilius naturaliter a nobis intellectoz species in intellectu ēē quasi instrumentum ipsius intellectus nō motum ab intellectu. et agat quasi s. aliquid recipiat ab intellectu. s. quo intellectus utitur ad suas actiones et puta q. intellectus agit spēs illa tanq. minus principale agens coagit ad idem et ad effectum cōmunem. 3. distinc. primi. q. 8. f. C.

Uidetur manifeste falsum q. aliud quod creatum et distinguit cōtra eternū mensuretur eternitate et nō euo. quia siue enim includit successionē siue possibilitatem ad deficientiū videt cōpetere cuiusq. creato: quod nō est pprie tēporale. eternum em̄ sicut est totum simul actu ita caret potentia nō essendi. 49. dist. quarti. q. 6. f. 21.

Uidet q. quilibet sacerdos prius tempore accipiat potestātē cōfitendi q. absoluedi. 19. distinc. quarti. q. vnica. f. 2.

Uidetur solus ille intellectus cōprehendere aliquod intelligibile cuius tanta est perfectio in intellectualitate q. ta est perfectio vel intelligibilitas intelligibilis. et ideo ibi est cōmensuratio et adequatio. et propter hoc neutrum est respectu alterius excedens. et ita vtrūq. quasi finitū est alteri. q. simplr adequatum sicut ppter equalitatē personarū diuinarū posset dici vna persona finita alteri q. nō excedens eam. et tñ simplr non est finita. q. ergo nullus intellectus creat⁹ pōt habere tantā intellectualitatem neq. in actu primo neq. in actu scdo quan-

ta est intelligibilitas dei ut ob
iecti: imo in infinitum excedit. 10
nullus talis intellectus creatus. et
si videat quodcumque visibile ex
te dei: potest ipsum apprehendere. quia
non est mensuratio hinc inde. 14.
di. tertii. q. 2. ff

Uidetur hoc rationabile. quod ex quo
in preste ecclesie fuit determina
re istam formam ad illa verba. ba
ptizo te sicut dictum est supra. di.
5. q. 2. non videtur quod ipsa voluerit ali
quod ita precise ad illam formam ar
ctare ut per hoc alicui precluderet
via salutis. non autem in casu pre
dicto alicui illo precluditur salus si
non posset aliquis sine peccato mor
tali uti ista forma baptizo vos
nam si in quocumque casu esset pec
catum mortale nullus enim debet
salutem alterius procurare pec
cando in se mortaliter. 6. dist.
quarti. q. 2. ff

Uidebimus in preste tres. inquantum
tres: hoc est ratio formalis trinita
tis videbitur. Sed ipsa trinitas non
erit ratio formalis videndi. vel causa
inherente predicanti ad subiectum
scilicet fructuosis vel visibilibus: sed unitas
essentie. quod si arguatur per credere quia
credimus deum trinum inquantum
trinum dico quod non est sicut. quod essentia
diuina non causat in nobis imme
diate actum credendi: sicut causa
beata immediate actum videndi: et hoc
est per perfectionem intellectus
nostre per statum istum: quia intelli
gimus personas distinctas ex crea
turi. et distinctis actibus: ita quod
tunc ad cognitionem nostram preter modum
trinitas est ratio formalis cogno
scendi: tunc autem erit precise cognita
et non ratio formalis cognoscendi
quia tunc videbitur per rationem essentie
in se. ut per rationem obiecti. 1. di. pu

mi. q. 2. ff. 2

Uilis seruitus non potest esse iuste in
ducta nisi dupliciter. vno modo quia ali
quis voluntarie se subiecit tali
seruituti: sed talis subiectio est
satua: imo forte contra legem na
ture quod homo libertatem suam a se
abdicet. postquam tamen facta est ne
cesse est seruare. quia hoc est iustum
Alio modo si aliquis iuste domi
nans coactum videtur aliquos ita
viciosos quod libertas eorum nocet
eis et reip. potest iuste punire eos
pena fuitur: sicut iuste possit eos
occidere in certis casibus propter bo
num reipublice. 36. dist. quar
ti. q. 1. ff

Violentum vno modo opponitur natu
rali sicut violentum est lapidi sur
sum esse: quia naturale est sibi esse
deorsum et illo modo loquendo pas
sio christi fuit violenta aie ut natura
inclinat ad perficiendum corpus.
Alio modo violentum opponitur volun
tario et illo modo sicut dictum est su
pra eo modo quo passio nolita
fuit ab anima fuit violenta et sic
merebatur patiendo. Sed eo modo
quo fuit volitata accepta a volun
tate fuit meritoria et non violen
ta: hec patent in pede questio
nis. dist. 15. precedente. 16. dist.
terti. q. 2. ff

Virgo et mater non opponuntur
aliqua oppositione formali nec
ut priuatiua nec ut contraria. vir
ginitas enim priuat tamen actiones
cause superioris naturalis. non
autem virtutem actus matris ma
ternitas autem non necessario pri
uat actionem illius cause superioris
sed tamen illam contra comitatur il
la actio. sed si alius suppleat
actionem illam totam cause na
turalis potest esse maternitas sed
suam rationem. et tamen cum priuatio
ne actionis

actionis cause naturalis supio
ris. et ita cū hūmilitate. et ita fuit
hic. Exēplū. obiectū creatū na-
tum ē cōcausare euz intellectum
meo intellectiōnē. Intellectū igit
cōcipere notitiā cōiter requirūt
obiectū creatū mouere intelle-
ctum. s; nō requirit hoc ex p se
rōne sua. si eniz deus supplicat
actionē obiecti mouēdo intelle-
ctum. pōt intellectus eandē notitiā
cōcipere quā cōciperet obiecto
mouēte. et ita si in intellectu cō-
cipiente nō moueri ab obiecto
creato designaret per nomē vir-
ginitatis vel incorruptibilitatē
vel impassibilitatis. non repū-
gnaret aliquo mō formati in-
tellectu cōcipere et virginē esse.
ita est hic. Et obijcias de pare-
re quia clausa non pōt parere.
Respondēdo. ibi fuit miraculū. q
corpus simul fuerit cū alio cor-
pore forte nouum miraculū
aliud ab illo quo pcepit
sine actiōe cause naturalis su-
perioris. s; de partu satis cōi-
ter concedit tanq̃ non difficile
q̃ ibi illa mater operabatur quic
quid alie matres: sicut in fouē-
do et pseruando et nutriendo fe-
tum in utero. Et tñ ibi forte pos-
set fieri difficultas specialis q
nulla esset vis actiua in matre
potēs mouere corpus plis lo-
caliter ad extendū. et maxime
ad essendū simul cum alio cor-
pore q̃ nulla virtus creata pōt
mouere localit corpus ad aliq̃
vbi nisi expellat aliud corpus
saltē loquendo de corpore non
glorioso. 4. di. tertiū. q. vnica. 17
Virtutes acq̃siste morales perfici-
unt in ordine ad quoddā lumē
q̃d pōt dici prudētia q̃ nō perfici-
tur in ordine ad aliud lumē nisi

Intellectus agētis. prudētia tñ ē vir-
tus sic in gratuitis virtutes sup-
naturales pficiūt in ordine ad
virtutē q̃ est charitas. et illavte-
rius in ordine ad finē superna-
turalem. 27. di. scōi. q. vnica. 28
Virtus diuina et si possit successi-
ue agere et successiue inducere
formā sicut virtus creata et for-
ma substantialis posset successi-
ue induci q̃d aliqui negant: tñ
magis pgruit q̃ illa virtus for-
māz inducibilē in instanti indu-
cat in instāti. q̃ nunq̃ ē succes-
sio necessaria nisi pp aliquē de-
fectu agētis. Nam oēs ille cau-
se resistēte tacte a Cōmen. 4.
physi. ca. de vacuo. mobilis ad
motore et mobilis ad mediū et
mediū ad motē reducunt. fina-
liter. sicut alis tetigi ad imperfe-
ctionē virtutis agētis. pp quas
imperfectiones pōt sibi mobile
resistere nō absolute: s; vt respi-
cit terminos et mediū per quod
transferendū est a termino in
terminū: nunc autē illa virtus
nullā pōt hēre imperfectionē.
hec aut forma inducibilis ē in
instāti. p3: q̃ pōt perficere. i in-
stanti: et iō d3 induci in instanti
43. dist. quartū. q. 5. 28.
Virtute intellectus agētis de phan-
tasmate in phātasia gignit spe-
cies intelligibilis in intellectu.
vel aliqua rō in qua actus relus-
cet intelligibile. que breuiter lo-
quēdo dicat spēs intelligibilis
et istam gignitiōnē realē repēs-
tatiui de representatiuo dī cōcomi-
tari quedā gignitiō metaphori-
ca obiecti de obiecto. s. intelli-
gibilis de imaginabili: q̃d iō rō
nabit dī. q̃ tale esse obiectiū
h3 obiectum in repēsitari quale
h3 representatiū. co: rñdens. et

Octaua

ideo translatione reali facta in representatiuo qñ de corporali gignit spirituale. s. de rephitatuo singulari gignit representatiuum vñe consimilis dñ: vel intelligitur trāslatio in obiectis de corporali ad spūale. vel de singulari ad vniuersale: et hoc est intellectus agentis proprium siue ad intellectionē actiue concurrat siue non. 15. q. q. 32.

Virtus ois et malitia ad aliquid sunt actus. igit ēē bonos vel malos et uos imposuit relationes vel multas relationes: s3 tñ h3 modum denominādi vel p̄dicandi qualitatē: sicut sanus vel pulchrus: et cōlter ita est de quarta specie qualitatē. 18. q. q. 3.

Virtus sacrificij nō adequat valoris eius q̄ continet in sacrificio s3 correspondet alicui merito in ecclesia. nō etiā adequatur merito passionis xp̄i: s3 p̄o tanto ad illud plus accedat p̄ quāto illam passionē specialius representat. et ita fructe illius specialius deum placat et bonū impletat quantum ad meritum cōmunē. 20. q. q. 1. E.

Virtus theologica est pprie media nō ex parte obiecti s3 ex parte excessus qui pōt esse in actu. h3 tuus quidē moralis h3 excessum et defectum non tñ rōne modi actus. s3 etiā rōne obiecti in q̄ tendit actus. nō sic theologica: q̄ obiectū in q̄ tēdit est infinitum. Sed in hoc potest tēdere actu immoderato aut in maius aut in minus: virtus autē moderatur ut medio modo tendat in illud. Et hoc mō pōt concedi si des esse media inter leuitatem qua q̄ nimis firmiter assentit ei q̄ non est credendum: iuxta

Seccio

illud. Qui cito credit leuis ē cor de. et inter pertinaciā. q̄ q̄ nimis resistit credēdi nolens alii cui assentire nisi p̄ rōnem naturalem ostendat. sic etiā nimio amore pōt q̄s tendere in aliquo dilectibile et nimis remisse. s3 non in nimis bonū nec in nimis verū pōt aliquid amādo et credendo tendere in deum. Temperātia vero mortalis requirit mediū vtroq̄ mō: q̄ pōt in obiectum excedere et deficere et tendere pōt actu deficere et excedere. et ille scōs modus est cōs virtutis morali et theologicē. primus non. 26. dñ. tertij. q. vnica. s. 20.

Virtualiter ptinens cognitiones conformē est virtualit̄ cōforme: et ita cognitio eius est practica q̄ conclusiones practice habet principia practica. prima autē cognitio illi: q̄ est de fine: est cognitio fruitionis finis: et ista natura ē esse p̄formis formalit̄ praxi fruitionis. 4. q. p̄o. l. 1. D.

Uis pductua illimitata aliquo mō ad aliquos effectus suos ē equiuoca. et iō est simplr nobis: hōr superior quolibet suo effectui ppter q̄s vnitas eius nō dependet ab vnitate effectus: sed effectus dependet a cā ista: et effectus pōt esse plures: hac cā exi stēte vna: q̄ in posteriorib3 pōt esse pluralitas cū vnitate naturā prioris. In operationibus aut q̄ non sunt pductiones obiectū h3 ibi rōnem prioris naturā respectu eius: q̄ ē prima rō operādi loquendo in creaturis: et vnitas posterioris naturā dependet ab vnitate prioris. Sicut etiā talē formā pductiua nō op3 habere necessario passū adequatū sibi: tam s̄m ineq̄

fiōne q̄ fm extensionem: ita q̄
posset agere actione adequata
3. disti. scōi. q. 10. f. 10.

Uisio in verbo est p̄fectissima il-
luminatio: et ideo intellect⁹ ha-
bēs illā dī perfecte luminosus
vel illuminat⁹. quantuncq̄
nō habeat illā cognitionē: que
respectu istius dī se habere ad
lumē sicut tenebrā: et iō nec ca-
rētā cuiusq̄ alteri⁹ intellectio-
nis in h̄te istam dī facere in-
tellectum tenebrosū. pōt tñ
cedi q̄ sicut in potētia sunt ad
aliquid qd est lūnē: ita sunt in
potētia ad aliqd qd est tenebro-
sum. 9. dist. secūdi. q. 2. 20

Uisio essentie diuine si cederef
dānatio: licet non esset eterna
actu tñ aptitudine quantū eēt
ex parte actus vel potētie apta
esse: vt eēt eterna. ergo vita eter-
na. sed si ex hoc inferas. ergo
beatitudo nō sequit. Immo si tu
dīcis xpm dicerē: q̄ in hoc ē bri-
tudo vt cognoscāt te et c. tu non
accipis tex. euāgelij. sed quan-
dā glosam specialiozem intel-
ctus littere. si ergo vis precise
pōderare verbū siue omni glo-
sa soluo q̄ est vita eterna. si au-
tē p̄ alias glosas vis arguere q̄
loquat de beatitudine. ergo i3
mihi sic addere glosam nō dis-
strahentē: vt cognoscāt te amā-
do et fruendo. 48. distinc. quar-
ti. q. 1. f. C.

Uisoria nō uiuentibus p̄dicta
sensu nō sentientibus: intelli-
gia nō intelligentib⁹: immortalia
mortalib⁹. impotētib⁹ potētia
inuisibilib⁹: inuisibilia incor-
ruptibilia corruptibilib⁹. imu-
tabilia mutabilib⁹: inuisibilia
uisibilib⁹. incorpalia corporalib⁹
beata miseris preferenda. 116

deam⁹. Ac p̄ hoc qm reb⁹ crea-
tis creatorē sine dubitatione pre-
ponim⁹. op3 eum summe vine-
re. et cuncta sentire atq̄ intelli-
gere. 13. di. p̄mi. q. vnica. f. 2. 1. q.
q. 1. 8. dist. p̄mi. q. 3. f. 1.

Uita creata in xpo non fuit bo-
nū infirmit⁹ formalit⁹ nec summe
diligenda. vñ trinitas voluit
eā nō esse in morte. ex quo vo-
luit mortem. s3 auerti a deo in
vno est grauius q̄ auerti ab eo
in alio. et tāto grauius quanto
puersio ad illum esset melior
ceteris paribus. diligendo au-
tem illā naturā humanam in
xpo que erat optima creatura
quātū ad plenitudinē gr̄e. sum-
ma cōuersio potuit esse in deū
que sit per actum vtendi crea-
tura: q̄ illa creatura erat ma-
xime p̄iuncta finī. et maxime re-
feribilis in deū vt in finē. ergo
auersio a deo circa istud obm-
odiēdo. f. illā vitā in eo quē de-
noluit odire erat pessima auer-
sio. et ita occisio illius hominis
erat grauissimū peccatū quan-
tū erat ex parte obiecti. 9. dist.
tertij. q. vnica. 17

Ultimū p̄trahens naturā siue
ad singularitatē siue ad incō-
cabilitatē in creaturis est eius-
dē gr̄is cū natura cōtracta. et
per p̄his ip3 s3 rōnez suā forma-
lez p̄tinet ad genus substantie.
in deo non est sic vt dictū ē p̄
us. q̄ vt dictū est prius ad in-
cōcabilitatē p̄trahere non pōt
aliqd pertinēs ad gen⁹ substan-
tie vel quasi gen⁹ substantie in
diuinis. q̄ quodlibet tale est cō-
cabile. 3. q. q. R

Ultimate terminare duo dicit. f. ter-
minare: et sic terminare q̄ nihil
ulterius terminet. rō igit terui

nādi est aliq⁹ positiuū s³ rō isti⁹
q⁹ terminatio sup⁹lata ē illa ne-
gatio q⁹ s³ terminā nō est cōica-
bile si em̄ ē cōicabile tūc adhuc
ulteri⁹ terminaret dependētiā il-
lud cui ip⁹ cōicaret. 19. q. q. Q.

Ultra ius positiuū diuinū qd⁹ cō-
tinet in scriptura diuina ecclia
statuit multa & p⁹pter obseruan-
tiā honestiorē in moribus pro-
pter reuerentiā maiorē in susci-
piēdis dispēsandis sacramentis
17. dist. quarti. q. unica. C.

Una est adoratio habitualitriū
p⁹sonar⁹ q⁹ quicūq⁹ adoratiuaz
habitualit⁹ se subijcit toti trinita-
ti sed nō op⁹ q⁹ actualit⁹ cogitet
de alia p⁹sona q⁹ adoratiuā p⁹so-
nam sicut p⁹de orāte v⁹nā p⁹sonā
oratiōe q⁹ nō dirigūt actualiter
ad aliā: sicut p⁹z de illo hymno
Veni creator spūs &c. & de mul-
tis oratiōib⁹ in ecclia institutis
v⁹h orōnes ecclesie frequēter di-
rigunt⁹ patri: & in fine inducūt fi-
lius sicut mediator. ergo dū ali-
q⁹ refert actualit⁹ lētiōnē suam
ad orādū p⁹ez: nō op⁹ q⁹ actua-
liter tunc cogitet de filio vel de
spiritu scō nūi habitualit⁹ q⁹usq⁹
post iducat filiū i cogitatiōe sua
tanq⁹ s³ mediatorē. Et sicut est
eadē adoratio habitualis nō t⁹n
actualis ita est eadē trinitio ha-
bitualis: s³ nō necessario eadez
actualis. 1. distinctione. primi.
q. 2. j. D.

Una fuit factio realis actiua to-
tius trinitatis cui corresponde-
bat factio passiva realis qua. s.
homo factus est de⁹ q⁹ fuit v⁹nio
passiva nature humane ad hū
& hec passio fuit in natura hū
na: termin⁹ eius erat hū alia
fuit factio passiva fm̄ dici cōco-
mūas istā factiōnē realem acti-

uā qua. s. verbum factū est hō &
termin⁹ huius t⁹ fuisse natura
humana nō t⁹n erat al⁹ termin⁹
huius & illius realis q⁹ non erat
alia factio passiva realis eadez
em̄ factiōe tā actiua q⁹ passiva
verbū sic vniebat. Dico ergo q⁹
passio correspondēs isti actioni
fuit in natura humana v⁹nica: q⁹
nō fuit termin⁹ illi⁹ factiōis pas-
siue s³ subiectum s³ significet
terminus in ista p⁹positiōe hū
factū est homo. & ita posset dici
de mutatiōe q⁹ s³ mutatio q⁹ fuit
hic fuit in natura humana: non
in verbo ita q⁹ nō fuit hic factio
sine omni mutatiōe nec t⁹n op⁹
mutatiōē fuisse in quolibet q⁹
t⁹n factū tale sed t⁹n in illo pro-
pter cuius passiōē aliqd⁹ t⁹n fa-
cium tale: & illud fuit hic tan-
tum natura humana. 7. distin-
tioni. q. 2. j. D.

Una intellectio req⁹rit v⁹nā rōnēz
intelligendi obiectuā formale
ei⁹ v⁹nū obiectū p⁹imum q⁹ si plura
sint obiecta p⁹ima numeratiōē
intellectiones s³ numerū illor⁹
obiector⁹ sicut mēsurata nume-
rant⁹ mēsuris numeratis p⁹pter
depēdētiā actualē ergo illi⁹ intel-
lectiōis v⁹nice oportet dare v⁹nū
obiectum cognitū & v⁹nā rōnem
intelligendi formalem. 1. distin-
quati. q. 1. j. E.

Una p⁹mitas obiecti t⁹n esse p⁹mi-
tas adequatiōis. q⁹ s³ potentia
non excedat illi⁹ obiectū quomo-
do coloratū vel lūminosum t⁹n
esse p⁹imum obiectu⁹ v⁹visus. Alio
modo p⁹imum pōt dici v⁹irtute cu-
ius omne aliqd⁹ intelligi vel co-
gnosci a tali intellectu quomo-
do lux est p⁹imum obiectū v⁹visus.
tertio modo p⁹imum pōt dici p⁹i-
mitate p⁹ecisionis q⁹ in se conti-

Scoticarum

net tanq̃ in summo pfectione
olm obiectoꝝ ⁊ virtutē p̃ficiēdi
potentiā. ⁊ hoc modo obiectus
beatificū est p̃mū: q̃ est illū in
quo summe p̃ficiēti quietat ⁊ sa
tis intellectus. 5. q. q. k.

Unaquēq̃ p̃s carnis h̃z certā pe
riodū in toto t̃tato maiore quā
to purior t̃tato minore quātorim
purior. t̃d̃ diu em̃ pōt esse suū cō
seruāre in toto quādiu pōt per
qualitates suas resistere corū
penti. Nec aut̃ periodus maior
ē in pte p̃us genita q̃ posterioꝝ ⁊
in p̃ori pte p̃odi q̃cūq̃ eadem
p̃s est efficacior ad agēdū q̃ in
posterioꝝ. Et intelligēda est illa
d̃ia ceteris paribus hoc est si
p̃s carnis genita fuerit ex tali
nutrimēto q̃d fuit natū p̃uerti in
carnē eq̃ purā sicut ex quo gen
ta est illa caro siqdē alteratiōe
p̃p̃ortid̃ata posita ex vno alimē
to nata est caro purior: g̃hari q̃
ex alio. 4. dist. quart. q. 1. f.

Una sp̃s sp̃alissimā pōt inclu
dere multas alias sp̃es virtuali
siue passionēs earū siue p̃ modū
cause siue p̃ aliū ordinē essentia
lez t̃sic habita ille q̃ est forma
liter illius obiecti p̃mi cluden
tis alia est virtualiter alioꝝ ob
iectoꝝ l̃z non formalit̃ p̃mo est
ig̃it ille habit⁹ vnus ab vnitare
p̃mi obiecti virtualiter cōtinētis
ola q̃ cōtinent in illo nō est aut̃
p̃p̃rius cuiusq̃ virtuali cōten
to in p̃mo obiecto sed qui essent
p̃p̃riū illis essent distincti sicut
illa obiecta sunt distincta. 3. d̃i.
p̃mi. q. 7. Ec.

Unica ⁊ sola essentia ab vno p̃fecta
origo. ⁊ hoc intelligēdo originē
actiūā vnicā a parte originātis
et vnicā passiūā a parte origina
ti l̃z hec ⁊ illa sint quodāmodo

speculationum

duc. 4. q. q. j. m.

Vnio ale ad corpus nō est finalit̃
p̃pter p̃fectionē corporis nec solā
p̃fectionē anime. S̃z p̃pter p̃fe
ctionē totius cōsistētis ex istis
partibus ideo l̃z nulla p̃fectio
possit accrescere huic pri vel illi
que non posset haberi sine tali
vnione t̃h nō fit frustra vnio q̃
p̃fectio totius q̃ p̃ncipalit̃ inten
dit a natura nō posset h̃fi nisi il
lo mō. 45. dist. quart. q. 2. j. f.

Vnio est simpl̃r necessario req̃si
ta ad entitatē totalē. non videt̃
aliqd̃ esse idē numero nisi illud
sit idē numero q̃d necessario re
quirit̃ ad ip̃s. 3. ṽerius videtur
q̃ in resurrectione vnio redibit
eadēz. ⁊ hoc si accipiat̃ pro illa
recone p̃tiū vnitarū adinuitē nō
ast̃ p̃ ipsa passione q̃ nō manet
nisi in instanti resurrectionis il
la em̃ potest poni alia sicut ⁊ il
la mutatio est alia a generatio
ne: t̃si arguit̃ q̃ illa vnio fuit in
interrupta dico q̃ interruptū pōt
redire idē numero ⁊ nō t̃h abso
lutum: sed respectus si extrema
eius redeant eadē numero. Cre
do em̃ beatā Mariā habuisse
eadē reconē ad filium post pas
sionē quā habuit ante x̃pi passio
nem: t̃h fuit interrupta: t̃m mor
te x̃pi p̃pter destructionē termi
ni: ⁊ in morte Marie p̃pter des
tructionē fundamētī. ⁊ si dicas
q̃ cōtradice videt̃ illa respon
sio sibi ipsi. q̃ negat vnionē pas
sionē redire eandēz: t̃h illa est
necessaria ad fieri totus ⁊ fm̃
istud dictū non potest aliqd̃ re
dire ideo nisi illud redeat idem
quod est necessarium ad esse
eius. Respondeo esto q̃ vnio
vt est passio sit necessaria ad fie
ri totus sequit̃ q̃ nō est idē he

ri ipsius totius nisi sit eadē vni-
 tate concedo. et tunc vel neutrum erit
 idem quod est probabile quia illa vni-
 tate dictum est non erit eadem cum
 generatione hominis vel utrumque
 poterit esse idem: quia non est
 ibi contradictio. 43. distin. quar-
 ti. q. 1. 3.

Unitas actionis per se est una causa
 actiua concedo si in uno ordine sed
 in alio ordine principiandi bene
 potest esse alia et alia causa et hoc
 siue hec illa constituant unum per
 accidens siue non sed tamen unum vni-
 tate ordinis. Et licet sit ibi vni-
 tas per accidens adhuc tamen semper
 saluatur vnitatis ordinis princi-
 pii ad principium. 17. distin. pri-
 mi. q. 2. 1. C.

Unitas potentie tamen est unus actus
 loquendo de hoc actu tamen vel illo
 tamen unius tamen potentie potest bene
 esse duplex actus quorum unus sit
 de genere actionis: alius de ge-
 nere qualitatis sicut intellectus
 noster pro actione de genere actio-
 nis habet gignere verbum habet tamen
 alium actum de genere qualitatis
 scilicet illam notitiam genitricem ita in p-
 posito intellectus diuinus habet
 unum actum correspondentem intel-
 lectui nostre: que est qualitas:
 quo scilicet actu intellectus patris for-
 maliter intelligit habet etiam actum
 correspondentem actui de genere
 actionis: qui scilicet exprimitur verbis
 6. distin. primi. q. unica. D.

Unitas representat summam vni-
 tatem prout principia quo est ori-
 go: et quo ad hoc ait. In illa tri-
 unitate summa origo est omnis
 Species in creatura representat
 summam pulchritudinem in deo vni-
 tate subdit et summa pulchritudo
 Ordo siue operatio in creatura
 representat operationem perfe-

ctissimam in deo et quo ad hoc
 subdit: et beatitudo est summa
 delectatio. Possunt et alia mul-
 ta in creaturis assignari que ve-
 lut similia representant in diui-
 nis aliqua appropriata personis
 putaynum verum bonum unum in
 creatura representat vnitatem ap-
 propriatam patri verum veritatem
 appropriatam filio. Bonum: bonita-
 tem et appropriatam spiritui sancto.
 Et iste omnes perfectiones substā-
 tie sunt absolute: et representant
 absolutas dei perfectiones per-
 sonis appropriatas. 3. distin. pri-
 mi. q. 5. 8. C.

Unitas compositi necessario est ex
 ratione actus et potentie sicut assi-
 gnatur philosophia. 7. 1. 8. met. c. vlti. sed
 persona in diuinis non est compo-
 sita nec quasi composita: sed est
 simpliciter simplex ita vere sim-
 plex sicut est essentia ipsa finem se
 considerata nullam habens compo-
 sitionem: nec quasi compositionem
 in se: et tamen formalis ratio essentie di-
 uine non est formalis ratio relationis
 nec conuerso sicut dictum est su-
 pra di. 2. q. 1. de tri. in solutione
 questionis. Qualiter autem stat quod ratio
 relationis in re non sit formaliter
 eadem rationi essentie: et tamen in eo-
 dem concurrentes non constituunt
 compositionem vel compositionem hoc est
 quia ista ratio est eadem perfecte illi pro-
 pter essentiam infinitatem vnius rationis
 quicquid potest esse cum ea est idem p-
 fecte sibi perfectio essentie est idem
 tatis excludit omnem compositionem
 et quasi compositionem quod idem tatis
 est propter infinitatem et tamen infini-
 tas non tollit formaliter rationes
 quin hec formaliter non sit illa
 non est igitur ex istis quasi com-
 positus: et ideo nihil est ex eis qua-
 si compositum ex actu et potentia sed

q. 3. et
4.

est ruz simplicissimum ex istis
q. vna rō est pfecte immo perfe
ctissime eadē alteri: et tñ non est
formaliter eadē. non est sequit
sunt perfecte eadem etiā identi
tate simplicitatis ergo sunt for
maliter eadē sicut tactū est dist.
2. in q. ptealle. et tange inferius
dist. 8. et eadem perfecta identi
tas excludit omnem aggrega
tionem: quia idem non aggrega
tur cum seipso. s. distinc. pu
mi. q. 2. l. 2.

Unitas materie est passio imme
diata ita q. vntas eius naturali
ter precedit rōnem quancunq
generationis. rō enim genera
tis precedit generans tale. s. na
turale q. s. requirit extra mate
riā suā aliā de qua generat et re
quirit istā quātitatē sicut conco
mitantē d. i. distinctionē materie a
materie. 3. d. i. distinctio. secundū.
q. 4. 2.

Unitas sciētie assignat penes ob
iectum. q. illud est penes quod
scie distinguunt nō penes intel
lectus q. intellectus vnus est re
spectu oim sciētiarū hoc modo
distinguendo scientias illa est
vna que est vnus subiecti pmi
quatenus obiectū pmiū hz cō
tinere scientiā illā virtualiter s.
hoc nō est nisi v. cā partialis pre
ter em hoc intellectus est alia
cā partialis cōtinēs illam. non
est igit aliō reducere sciētā a
obiectum pmiū: q. in altera
causa partiali habēte in suo or
dinem essentialē reducere ad
pmiū ibi simplr. et ab ipso assi
gnare vntatē effectus: inquan
tum effectus est ab eo: sed cum
hoc stat q. multo pfectius cōti
neatur in reliqua causa partia
li. 3. d. i. distinctio ne. pmi. q. 8. su.

pta. 5.

Uniuersale in actu est illū q. hz
vntatē indifferentē fm quā ip
sum idē est in potētia. prima vt
dicat de quolibet supposito: q.
pimo posterior. vlt. est q. est
vnum in multis. et de multis. nū
hil est fm quālibet vntatē in
re est tale: q. fm ipam vntatē
precisā sit in potentia proxima
ad quodlibet suppositū vt dicat
de quolibet supposito predica
tione dicente hoc est hoc: q. l.
alicui existēti in re nō repugnet
esse in alia singularitate ab illa
in qua est: non tñ illud vere dici
potest de quolibet inferiori q.
q. libz ē ipz hoc est em solū pos
sibile de obiecto eodem indiffe
renti actu considerato ab intel
lectu: quod quidez vt intellectū
habet vntatē etiam numeras
lem obiecti fm q. ipsum idem
est predicabile de omni singu
lari dicendo q. hoc est hoc. ex
hoc apparet improbatio illius
dicti q. intellectus agens facit
vniuersalitatem in rebus p hoc
q. denudat ipsū quod quid est
in phantasmate existens. Nam
vbicunq. est anteq. in intelle
ctu possibili habeat esse obiecti
ue siue in re: siue in phantasma
te: siue habeat esse certum siue
deductum per rationem et si sic
non per aliquod lumen sed sem
per sit talis natura ex se cui nō
repugnet esse in alio. non tamē
est tale cui potentia proxima cō
uenit dici de quolibet. sed tan
tum est in potentia proxima. vt
est in intellectu possibili. est ergo
in re commune. quod nō est
de se hoc. et per consequens ei
de se non repugnat esse nō hoc
sed tale cōmune non est vniuer

fale in actu: q̄ deficit ei illa in-
differentia fm̄ quā completiue
vniuersale est vniuersale s̄z quā
s. ip̄z idēz aliqua idēitate ē pre-
dicabile de q̄libet in diuiduo ita
q̄ q̄libet sit ip̄z .3. di. se. q. 1. 1).

Uniuersale in creaturis diuidit̄
in suis singularib⁹: hoc autē q̄
est diuidi: imperfectiōis est. ideo
nō cōpetit ei: q̄ cō ē in deo: imo
eētia diuina: que de se est cōis
p̄sonis: est de se hec. ideo igitur
est cognitio alicui⁹ v̄ia abstra-
cta a singularib⁹ cōfusa ⁊ imp-
fecta: q̄ obiectū est cōfusus di-
uisus in illis: que in ipso cōfuse
cōcipiunt. hec autē cognitio eēn-
tie diuine distincta est: q̄ est ob-
iecti: q̄ ē de se hoc: ⁊ tñ nō op̄z
in illo distincte cōcepto: p̄sonā
distincte concipi: q̄ illud nō est
prim⁹ termin⁹ visionis vel frui-
tionis. 1. dist. primi. q. 2. 1. 1).

Uniuersali⁹ nūq̄ apprehenditur
quantū ad suā indifferentiā to-
tā: q̄n apprehendit in suo isse-
ntiā: tota enim idifferentia vni-
uersaliōis est fm̄ q̄ ip̄z: vt cō-
ceptū: est idēz cuiuslibet inferiori
nūq̄ alit cōmune: vt cōceptum
tñ in inferiori aliquo ē idē cuius-
libet inferiori suo. s̄z p̄cise illi: in
quo cōcipit ergo q̄cūq̄ vniuer-
sale cōceptū in singulari: vel cō-
mune⁹ i min⁹ cōi nō cōcipit fm̄
totā suā indifferentiā: p̄t autē in-
tellect⁹ cōcipere illud fm̄ totā
suā indifferentiā ergo nō cōcipit
p̄cise cōiū in min⁹ cōi: vel v̄ie
in singulari: ⁊ ita nō p̄cise conci-
piat vniuersale in phantasma-
te: phantasma enī nō est pro-
prie: nisi ipsius singularis: ⁊ hoc
inquantum est singulare speci-
ei specialissime: ⁊ hoc est phan-
tasma sit sibi impressus ab al-

quo debite propinquato .3. di-
st. primi. q. 6. 1. 1).

Uniuersaliter in potestatibus or-
dinatis p̄as inferior nō obli-
gat in his que sunt cōtra super-
iorē sicut docet Augu. de ver-
bis dñi homet. 6 ⁊ ponif. c. vlti.
scōi lib. 11. illō iubet potestas q̄
nō debes facere: hic sane cōten-
ne potestates timēdo potestas
te⁹ maiores. 4. di. 4. q. 1. 1).

Utr in quolibet alato necesse est
ponere illam formam. qua cor-
pus est corpus alia⁹ ab illa: qua
est alatum. non autem loquor
de illa que est corpus: hoc est in
diuiduum corpus q̄ est gen⁹
nā q̄cumq̄ indiuiduum sua
forma tali est corpus: vt corpus
est genus: ⁊ habēs corporetas-
tem. sed loquor de corpore vt
est altera pars cōpositi per hoc
enī nō est indiuiduū nec spēs
ingenere corpis nec ingenere sub-
stantie: q̄ est sup̄ius: s̄z tantūmō
per reductionem. vnde corpus
quod est altera pars manens
quidem in esse suo proprio sine
alia habet per se formam qua
est corpus. isto modo ⁊ non ha-
bet animam. ⁊ ita illa forma ne-
cessario est alia ab alia sed non
est aliquod indiuiduum sub ge-
nere corpis nisi tñ p̄ reduc-
tionem vt pars sicut nec anima
separata est per se inferius ad
substantiam sed tñ per redu-
ctionē. 11. di. quarti. q. 3. 1. 1).

Utr ordinate volens prius v̄ vel
le hoc quod est finis propinquus
et ita deus sicut prius vult
gloriam alicui q̄ gratiam: ita
etiam inter predestinatos q̄
vult gloriam ordinate prius v̄
velle gloriam illi quē vult esse
proximum finis: et ita hūc anime

Christi vult gloriā prius q̄ ali
cui alteri velit gloriā & prius
cūlibet alteri vult gratiā & glo
riā q̄ p̄uideat opposita isto
rūz habitū. s. gratie & glorie. s.
peccatū & dānationē. ergo ap̄
mo prius vult anime christi glo
riā q̄ p̄uideat adāz casu
rūz. Oēs autē auctoritates pos
sunt exponi sic. s. q̄ christus nō
venisset vt redemptor nisi ho
mo cecidisset: neq̄ forte vt pas
sibilis: q̄ nō fuit aliqua neces
sitas vt illa anima a principio
gloriosa cui deus p̄optauit nō
tantū summā gloriā: sed etiā
coeuam illi anime q̄ vnita fuis
set corpori passibili: nisi redē
ptio fuisset facienda. Sed nec re
demptio fuisset facienda nisi ho
mo peccasset: sed nō p̄pter so
lāz istāz cām videt deus p̄desti
nauisse illā animā ad tantā glo
riā. cū illā redemptio siue glo
ria anime redimēde nō sit tan
tum bonum: quantum est illa
gloria anime christi. nec est veri
simile tam summū bonum in
entib⁹ esse tantū occasionatū. s.
p̄pter minus bonū: nec est ve
risimile deum prius preordinal
se adāz ad tāntū bonū q̄ christū
q̄d tñ sequeretur: immo vltimus
sequeret absurd⁹. s. q̄ deus pre
destinando adā ad gloriāz p̄us
fuisset ip̄z casurū in peccatū
q̄ p̄destinasset christū ad glo
riāz. si p̄destinatio illi⁹ ale tan
tum esset pro redēptione aliorū.
q̄ redemptio nō fuisset. nisi ca
sus & delictum p̄cessisset. 7.
dist. tertij. q. 3. B.

Uniuersaliter pena canonica nō
incurrit nisi a latore canonis
inferat vbi ergo nō lucet ex vi
verborū inflicta: sic simpliciter

est dicendū q̄ nulla est. nō enī
verba constitutionum penali
um sunt amplianda: sed restrin
genda. iuxta illam maximam
iuris. 6. dist. quartij. q. 8. C.

Uniuersaliter quicunq̄ natura
non est de se hec: sed determina
bilis ad essendū hec siue deter
minet per aliam rem: quod est
impossibile in quocunq̄: siue p̄
aliā realitatem non est sim
pliciter simplex. 3. distinctio. se
cundū. q. 6. f. 2.

Uniuersaliter quicquid deus dat
auster daret illi cōsequenter quā
tū ē ex se nisi esset impedimētū: dā
do ātvolūtātē liberā. ē dāt auster
op̄arecta q̄ sunt i p̄tate volun
tatis. & ideo quantum ē ex par
te sui dedit rectitudinem omni
actui voluntatis. & volūtati ex
p̄tati daret si ipsa voluntas quē
cūq̄ actū elicuit recte ageret
ex parte sui. Et igit defect⁹ in
effectu duarū causarū non pro
pter defectū cause supioris s; inferioris: non q̄ cā superior
causet rectitudinē in effectū et
inferior obliquitatē: sed q̄ cā
superior quātū est de se causa
ret si causa inferior fm suā cau
salitātē causaret. & iō rectitudi
nē non cārī est p̄ hoc. q̄ cā
scōa quātū ad se p̄tinet: nō cau
sat. 37. di. scōi. q. vnica. f. C.

Uniuersum eē melius redit q̄d
aliqua mala sint in eo. q̄d acci
pit ab Augu. in Ench. c. 2. op̄o
mel⁹ iudicauit sincere mala fie
ri. q̄ potens est de illis maiora
bona elicere. Idē. c. 2. mala emi
nēter situata eminētius comē
dant bona: & istud specialiter
deducitur in p̄posito: quia sus
mendo culpae: & puniēdo eas
apparet in effectibus diuinis

Nota.
placū
diffici
lem

instituta que nō apparet si nula culpa cōmitteret: hoc dicit Aug. de ciui. li. 21. c. 12. disparatur genus humanū vt in qbus dā demōstret qd valeat miser: cōtra gfa in ceteris alijs iusta vdicat. neq. ei vtrūq. demōstraret in oib⁹. 4. 6. vi. qrti. q. 4. i. 3. Vno mō p̄dicatū denominatiuū est mediū inter p̄dicatū vniuoctū et equiuocū. Alio mō vniuoctū et equiuocū sunt imediata ap̄b logicū. Prīmū verū ē: accipiens dō p̄dicatū vniuoctū et qd vniuoce p̄dicat. hoc est. f. q. rō ei⁹ sit rō subiecti. et isto mō denominatiuum nō est vniuoctū. Secundū ē verū est: intelligēdo de vnitāte rōnis ei⁹ qd p̄dicat. sic vniuoctū est: cui⁹ rō ē i se vna sine illa rō sit rō subiecti: siue denominet subiectū: siue p accidēs dicatur de subiecto: equiuocū autē est cuius rō est alia: quocūq. illa rō se habeat ad subiectū. Exēplū atal est vniuoctū nō tñ vt dicit de speciebus suis sed vt determinatur per dñas: q. habet vñ conceptū determinabilem per eas: et tñ nō dicit de differētis vniuoce: hoc est i qd ita q. rō ei⁹ sit rō differentiarū: quō vniuoce dicitur de speciebus. 8. vi. p̄mi. q. 3. p.

Vno modo prop̄issime accipiendo iputabile illud pōt dici imputabile qd est imediate in potestate voluntatis: et sic solūz vel le est iputabile. q. ipm solū est imediate in ptāte libera. voluntatis. Alio mō imputabile pōt dici quicquid est simpliciter in potestate volūtat. licet non imediate. et sic actus alteri⁹ potentie quē voluntas median- te actu suo volendi pōt iperare

vt eliciat vt impedire ne eliciat est imputabile voluntati: q. tota co ordinatio vsq. ad illū actū ē includēdo istū actū est in potestate voluntatis. Et est differētia duplex inter iputabile p̄mo mō et scdo mō: vna q. ad imputabile. p̄mo mō nō requirit nisi ipa potētia voluntatis. et illud qd requirit pp actū ei⁹ cuiusmodi est intelligere. et rō est: q. illud est imediate effect⁹ voluntatis. et de hoc pōt accipi illud primo retrat. 6. Nihil est tam in potestate voluntatis q. ipa voluntas intellige voluntas nō quāru ad suū esse: quāru ad actū suū prop̄iū. Ad actū aut imputabile secundō modo requirit potentia alia a voluntate exequēs illū actū. Et hoc sequit alia differētia. q. vno mō est maior cōtingētia siue indifferētia respectu actū primo mō imputabilis. q. f. nō requirit ad illū nisi voluntas supposita ostensione sufficiēti intellectu. vñ per alia potētia quocūq. impediri nō pōt ne eliciat: s. ad actū scdo mō imputabile requirit alia potentia per cui⁹ impotētiā impediri potētia ad actum illū. nō igitur ex sola indifferētia voluntatis est contingentia eius sicut contingentia p̄mi actus. cum igitur contingentia cuiuslibet alterius cause vel potētie in agendo magis recedat a rōne contingētie simpliciter q. contingentia voluntatis i: causando sequit q. simpliciter maior est cōtingētia respectu actū voluntatis primo mō imputabilis q. alterius. pro quanto tñ actū secundō mō iputabili dependet a pluribus: ex quorū quocūq.

Scoticarū

vel defectu eius potest accide-
re ne ille effect⁹ eueniat: pot⁹ de-
ci effect⁹ ille magis contingēs.
vel magis pprie multiplici⁹ cō-
tingens .18.q.q.1.0.

Uno mō dicitur aliqd per se ob-
iectuz. qđ th in sua formali rō-
ne nō includit rōnez formalem
primi obiecti p quā mouet po-
tentiam: sicut p3 de sensibili cō-
muni qđ est per se obiectuz vi-
sus: sicut magnitudo ⁊ figura:
licet sint per se obiectuz poten-
tie visive: nō th includit ratiōez
formales primā motuaz visus
sine qua nō est videre sicut est
color ⁊ lux. Alio modo sumitur
obiectuz solū primū adequatōe
⁊ hoccludit l se vel sub se nul-
ta p se obiecta: que th essentia-
liter includit rōnē primi obiec-
ti: ⁊ addit respectu primi obiec-
ti aliquas differentias pficien-
tes: fm quē moduz albedo et
nigredo se habēt ad colorē: et.
isto mō quodlibet moueret po-
tentia sub rōne primi obiecti co-
munis inquantum includitur
in eo. ⁊ ē sub rōne propria quo
ad hoc quod addit perfectionez
pertinentem ad illius genus. ⁊
hoc modo ens est obiectum co-
mune adequatum. et hoc poten-
tie intellectiue: ens dico in cōi
⁊ qđlibet ens spāle qđcūq; dīa
entis ptractū sub eadē rōne mo-
uet. siue hoc sit rō indiuidui siue
rō speciei .3. dī. secūdi. q. 11. E.

Uno modo dicitur obiectum pri-
mum illud quod habet p se ra-
tionem mouendi potentiam. et
per se illud. qđ nō h3 q moueat
s3 tm cū alio mouet: hoc mō lo-
quit pphs scđo de aia. de sensi-
bili pīo qle est sensibile ppriū.
⁊ de sensibili p se quale ē sensi-

speculationū

bile cōe. Alio modo dicit qñq;
obiectū pīmū adequatū. ⁊ hoc
potētie vel actui. ⁊ cōtēnū sub
primō adequato potētie dicitur
per se obiectū. inclusum aut in
primō adequato actui dicit per
se obiectū actus. l3 igit obiectū
per se nō pīo eo mō quo loqui-
tur de eo Aristo. 2. de ala. non
possit mouere nisi virtute pīni
obiecti. vel cū pīmo obiecto. lo-
quēdo aut de obiecto per se nō
adequato potētie. sed cōtento
sub pīo obiecto adequato. Il-
lud pōt mouere potentiam sub
ppria rōne. et iquātū addit ali-
quid supia primum obiectum.
9. dīst. secūdi. q. 2. T.

Unum elemētuz pōt esse p potē-
tiāz diuinaz quasi rō seminales
respectu mixtū ita q ex vno ele-
mento potest deus causare mix-
tuz sicut de aqua fecit pisces.
Sch. primo. Ex dictis p3 qđo
intelligendus est illud Aug. 3.
de trini. c. 9. q in elemētis mun-
di hui⁹ ponēde sunt rōnes semi-
nales. q pñr sic cōtemperari vel
per simplicem mixtionem vel p
illa3 que est p iuxta positionez
q causabūt ex eis quedā qua-
litas vel forma que erit via ad
aliqd pfectū. ⁊ ex hoc pōt Aug.
hpe lētū suū. 3. de tr. vbi osidit
qđo magi pharaonis fecerunt
ranas nā rōes seminales istoz sūt
in elemētis pteperatis adiucē
q cōtēperātia nō ē nisi qđā iux-
ta positio elemēti: cum elemēto
s3 pportionatā quātitatē qua-
litate. Et q mal⁹ angel⁹ nouit
illā quātitatē ⁊ pportionē cor-
pora huius mundi talia obes-
diunt ei ad nutū quātū ad mo-
tū locale. ⁊ sō pōt plungere. ⁊ po-
tuit elemēta actiua passiuā fm

debitū cōtēperamentū ⁊ ap-
ponere illa directe corporibus
celestibus hñtibus influere s̄m
hñmōi p̄tēperamētū. ⁊ sic gñare
ranas. 18. di. scđi. q. vnica. 8. L.
Unus esse mediū per qđ manife-
stius distinguit quantū ad co-
gnitionē n̄ram q̄ forma adue-
niēs enti in actu sit substantia-
lis ⁊ q̄ accidentalis. Quādiū effi-
pcedit in substantiālibus semp
posterior ē p̄fectior prioribus;
qñ aut̄ venit ad accidentales se-
quēda ē imperfectior vltima p̄er-
sistente. q̄ aut̄ sit p̄fectior hoc no-
bis innotescere nō pōt nisi a po-
steriori ⁊ illud ē rōnabile ⁊ l se
⁊ in nobis. in se quidē: qz in eo-
dem gñe nō aduenit forma for-
me nisi vt p̄fectius cōstituāt in
illo gñe in alio aut̄ dequid ad-
uenit. s. vt accidēs imperfectus ē
quacūqz p̄supposita forma sub-
stantiali. p̄ q̄ rñlo ad formā ar-
guēnt: qz ista opinio nō de-
struit distinctionē inter formam
substantialem ⁊ accidentalem. nec in se.
ista em̄ ē imediata. qz hec ē hec
⁊ illa est illa. Nec quantū ad co-
gnitionē n̄ram p̄ media illa per
que possūm̄ cognoscere distin-
ctionem istaz sicut a posteriori:
nec mirū: si distinguendo hanc
formā ab illa s̄m intellectū no-
strum op̄rti posterioribus hac
forma ⁊ illa: qz nec alio mō co-
gnosceimus quasi in aliquo for-
mas substantiales nisi a postero-
ribus. 11. dist. quart. q. 3. Ba.
Unum cui succedit alteri euo, ⁊
exstia euiterni succedit suo op-
posito: ⁊ vñ ē post alter: s̄ et
hoc nō concludit aliqua succes-
sio in aliqua vñ exstia euiterni:
nī alicuius. 2. dist. scđi. q. 1. f. f.
Unum oppositū pōt esse relatio

rōnis ⁊ alter: relatio realis: vel
saltē negatio vel p̄uatio realis
alicui⁹ relatiōis. sicut idē perfe-
cta idēitate dicit relationē rō-
nis. 5. met. c. de codē. ⁊ tñ diuer-
sum qđ negat istam identitatē
cōuenit rei absqz actu rōnis et
intellectus. ⁊ rō est. qz l3 aliqd
nō pueniat rei: nisi ex opere vel
actu intell̄s: tñ pōt repugnare
rei ex se sine actu intellect⁹ sicut
forti vniuersalitas repugnat.
que tñ non cōuenit homini: nisi
per actū intellectus operantis
⁊ negociantis circa hominem.
23. dist. primi. q. vnica. 3.

Unusqz circa deū plus diligit
se q̄ alius. ⁊ ad hoc tenetur, qz
post deūz immus tenet odire se
q̄ aliquez aliū ⁊ magis diligit
se q̄ aliquez aliū. qz si non tunc
nō teneret magis vitare pecca-
tum in se q̄ in quacūqz creatu-
ra: qđ ē falsuz. In nullo em̄ tñ
d3 fugere peccatuz sicut in se. ⁊
p̄ tanto magis tenet sibi dili-
gere deū amore cōmodi q̄ bea-
te virgini. 50. dist. quart. q. 6. Bp.
Loco pulueres corpora quēcūqz
in q̄bus cū vltimate facta resor-
lutio. puta si in tantā p̄tē ignis
⁊ in tantā partē aque ⁊ in tantā
partē terre. ⁊ ista pars ignis sit
immediate iuxta globū lunare su-
per punctū quēcūqz terre: talia
pars sit directe in extremitate
opposita diametrāl̄ in spha-
ra ignis: ⁊ tertia pars sit in infimo
vel medio vel sup̄remo aque et
hñmōi. hec olaz si hñmōi sint mil-
le millia intelligunt cum vñcū-
tur pulueres vel cineres. Cū em̄
dixit xps. A summis celoz ⁊ a
quattuor v̄tīs. nō intellexit ip̄e
pulueres quos v̄itate accipit
mus in sepulchris vsqz ad tan-

O: do
dilige-
bitur
tis,

tam distantia esse dispersos: s3 intellexit ghaliter in quacunq tota vel partes facta sit resolutio illa colligent: & ex illis collectis: ex materia in eis q sunt prius materia corporis corrupti reparabitur itē. idem corpus. 43. dist. quarti. q. 5. n.

Volunt qd elicit a volēte nō reqrit nisi vnaz intellectionez: si sit volitio vnica: intellectionē. Dico vnica distincta: qz plures intellectiones distincte simul non possunt eē in intellectu: & si pnt esse tñ vna sufficeret ad vnā volitionē eliciendū: ita posset esse vna intellectio distincta: etiā si deliberatio non pcederet: sicut si multe precessissent. g deliberatio respiciens plures intellectiones nō requirit ad vnaz volitionem: s3 in vna sola volitōe potest esse obliquitas & peccatum. 5. dist. secundū. q. 2. d.

Voluntate antiqua potest fieri nouus effectus sine mutatiōe voluntatis. sicut ego volitione mea eadē cōtinuata: qua volo aliqd iam fieri: faciā illud tunc pro qd volo illud facere. ita deus in eternitate voluit aliqd aliud a se esse. p aliquo tēpore: & tunc illud creauit. p qd voluit illud esse. 8. dist. p. m. q. 5. j. 7.

Volūtas h3 duplicē actū amādī s. amore amantē: & actū concupiscendi aliquid amatoz: & sm virtūz actūz h3 totū ens pro obiecto: ita q sicut qd cūq ens pōt ipse amare amore amicitie ita qd cūq ens pōt concupiscere ipli amato. igit cūz angelus potuerit se amare amore amicitie: potuit sibi concupiscere oē bonum concupiscibile: & ita cum equalitas dei sit bonū qdā

concupiscibile fin se sibi potuit illud bonum concupiscere. 6. dist. secundū. q. 1. d.

Voluntas h3 duas affectiōes: & vtrāq attingit deū immediate. s. affectiōē iustitie qua p actum amicitie tendit in deū immediate vt est bonū in se. & affectiōem cōmodi qua p actū concupiscētie tendit in deū immediate vt ē bonūz huius: & vterq actus pōt esse ordinatus habere habitū inclinante ad ipz etiā theologū cum: qz respiciēte deū immediatē p obiecto. nō sic ex parte intellectus: qz nō est nisi vna potētia nata habere actū scē in attingētem deū. s. intelligētia & illa. sufficiēter perficit vno habitu tendente in verū cui assentiendus est. ppter reuelationez. 26. dist. tertū. q. vnica. j. n.

Voluntas ptingēter vult finē taz in vti qz in particulari: quia vt in pluribus vult vtrūq qd nō dubitat intellē in quo sit in particulari: sicut de quolibet fideli q credēs in fruitione trinitatis eē beatitudinē appetit illum finē: l3 nō vult media ad illū finem: qz nō efficaciter vult: nō vult virtuose viuere. q aut in pluribus volūtas vult beatitudinē. hoc est: qz vt pueniēs appetitus liber sequit inclinationē appetitus naturalis. impossibile em ē per aliquē habitū voluntatem magis habilitari vel inclinari ad aliqd volendū qz p appetitū naturālē. cum g volūtas possit tñ habilitari p habitū aliqūez qz vt in pluribus sequat inclinationez illius: imo delectabiliter operet sm elus inclinationē. g multo magis vt in pluribus vult illud ad qd inclināt naturāl'r: &

Octaua

ideo iustus hō etiā cū quocūq; habitu cum difficultate eligit mortē. ⁊ est sibi materia patientie: q; ⁊ appetitū naturalē: cum q; oēs appetitū naturali appetant beatitudinē (vt dictū est.) sequit̃ q; voluntas vt in plurib; velit beatitudinē: s; ē ne actus ille illicitus quo vult beatitudinem naturalis? Dico q; nō propter: q; nō est inclinatio naturalis ad beatitudinē que dicitur velle naturale volūtatis vt natura ē. pōt tñ dici naturalis: q; conformatio est inclinationi naturali. 49. dist. quarti. q. 10. f. d.

Volūtas creata nō pōt impedire ordinationē voluntatis diuine. nam impedire esset si staret ppositū volūtatis diuine: ⁊ oppositū eueniret p volūtate creatam. hoc autē est impossibile: q; si cur volūtas creata pōt mereri dānationē: ita etiā pōt cōcomitari sequi q; volūtas diuina nō p̃ordinauerit ipm ad grāz vñ dictū est dist. p̃cedente in solutione primi. argumēti ad secundā. q. q; deo nō pōt falli: q; nō pōt stare intellectio ei⁹ respectu actus cū opposito illi. ita nō pōt impediri volūtas ei⁹ q; nō pōt stare ordinatio sui cū opposito eius quod ordinauit. 40. dist. primi. q. vnica. f. d.

Volūtas dei ptingenter se h̃z ad mouere celū ⁊ nō mouere. p̃ma cā ptingenter se habēte ad effectum effectus est simplr contingens: ⁊ pōt simplr nō esse ex hoc q; illa causa pōt in suo ordine simplr nō causare: illa non causante nulla alia causabit. 48. dist. quarti. q. 2. f.

Voluntas diuina pro instanti p quo iste peccat: ⁊ p toto tpe h̃z

sectio

bito vsq; ad instās. b. vult illud esse puniendū: nō put puniendum est p̃cipiū futuri tēporis passui: s; put est nōmē. i. vult illum esse dignū puniri: q; nihil aliud ē nisi velle punire istū pro tunc: ⁊ hoc volitione conditionata. v; si fiat in termino: vel si in instāti. b. peniteat vult istū pro tunc. ⁊ pro toto tpe habito vsq; ad instās noui peccati nō esse puniendū: q; est velle istū cōditionaliter nō punire si fiat in termino. h̃mōi q; ē trāsitr aliq; ab vno opposito in aliud oppositū: s; h̃mōi est circa idēz obiectū velle cōditionatū affirmationis p vno instanti: velle conditionatū negatiōis p alio instanti. 16. dist. quarti. q. 2. l. l.

Volūtas diuina determinans fore aliqd ostensum ab intellectu facit cōplexionē talē esse verā: ⁊ iō intelligibilē ⁊ ex hoc istud est p̃is intellectui in rōne obiecti: ⁊ sicut voluntas pōt facere istud volitū ⁊ nō facere. ita pōt esse verū ⁊ nō verū: ⁊ ita pōt cognosci ⁊ nō cognosci ab isto intellectu naturali: nō quidem ppter aliquā ptingentiā q; quidem sit prius in isto agēte naturali: s; ppter ptingentiā ex pte obiecti: q; ptingenter est verū ⁊ ppter actum volūtatis verificat̃is. 38. dist. primi. q. 1. c.

Volūtas diuina nō est regula voluntatis mee vel volūtatis create q̃tuz ad rectitudinē quo ad ipm volitū vt. f. volūtas creata cōcordās volūtati illi in voluto sit recta: s; est regula inquantū est volens voluntatē creatāz sic vel sic velle: ⁊ hoc volendo voluntate signi ⁊ asire: ⁊ non autē semp volūtate dñpla citi ⁊ p̃ire

37. dist. scđi. q. vnica. 3. Cc.

Volūtas diuina pōt tēdere in oē bonū substratū illi deformitati s3 nō in illam rōnem malitie cō comitante. et si cōcedat q omne volūbile ab vna volūtare sit volūbile ab alia: qz oīs volūtas h3 obiectū eque cōe. Non tñ illud qđ est ordinate volitum ab vna volūtare est ordinate volitū ab alia: qz ordinatū velle nō est ex solo obiecto: s3 ex conueniētia actus et obiecti circa illā potentiam. pōtētiā cōuenire vni volūtati aliquis actus circa aliquod obiectū q nō cōuenit alteri.

43. dist. scđi. q. 2. 3. A.

Voluntas diuina sub rōne mere absoluta terminat respectū volūtin ad ipsā: qđ quid ē volūtas diuina pducit in esse volūto et i eternitate sicut intell's pducit in esse cognito vel intellecto. et sili mō dicendū est de esse volūti sicut dictū est de esse cogniti di. 36. 45. dist. primi. q. vnica. 3.

Voluntas humana ē rectificabilis respectu pprie operatiōis et nō est de se recta: tum qz ē inde terminata: et determinabilis nō minus q̄ intellectus: a quo nō negatur habitus. tum qz eius ē principalitas in operando operationes humanas: qz libera ē et operationes hūane requirūt in principali agēte virtutem rōne cuius hī laus: tum qz nata est pprie delectari in sua operatione: et ita habere habitū quo delectabiliter operet: tuz qz volūtas magis pōt p habitus moderare passiones debito mō: q̄ appetitus sensitivus si eos haberet.

33. dist. tertij. q. vnica. 1. 6.

Volūtas in cōi est pfectio simplr ppter qđ ponit iōmātr in deo

et voluntas sub ista rōne nō est prima causa etiā ptingens respectu peccati: qz tunc qđlibet inferius sub ipsa haberet talez rōnem causalitatis. et ita voluntas diuina: s3 volūtas p̄cta per differentiā aliquā ad voluntatē creatā quā circūloquimur per hoc qđ est limitatuz: est prima cā defectiua. et p hoc cā p accidens respectu peccati. et iō accidentali etiā ex parte cause accipiēdo voluntatē in cōi pro cā: qz p quanto intelligit ista dīa superaddi accidit sibi per accidens esse cām respectu peccati sicut si diceret q alai nō est per se cā intelligēdi s3 p accidēs: qz alai pfectissimū intelligit: nō qz pfectissimū sit ppria rō intelligēdi: qz animalī simplr accidit: sed rōnale qđ alai accidit vt dīa generi: qđ rōnale circūloquimur p hoc qđ est pfectissimuz. ita in pposito illaz dīam specificā: q voluntas in cōi p̄bitur ad voluntatē creatam que p̄ctio vel differētia nos mō laet circūloquimur p hoc qđ est esse limitatū vel defectibile vel ex nihilo. et isti toti attribuitur actus isti tanq̄ cause magis pprie q̄ voluntati de se: qđ verū est si intelligatur de hoc cōtracto. s. de ista volūtare in specie. ei cū conuenit non tantuz per accidēs sicut volūtati in cōi. s3 quasi cause ppinquē. ita qz cui libet tali voluntati potest conuenire et nulli aliū. 37. dist. scđi. q. vnica. R.

Volūtas infinita p̄tinet i se emīnenter pidentitatē totam persectionem habitus. et iō nullaz perfectionez minorē dat actui: qz nō intelligitur informari hā

Octaua

sectio

bitu: sed potentia finita nō includit per identitatē habitū pportionalē sibi: et iō p̄r deficere a perfectione sibi conueniente in agendo: si non p̄ficiatur. habitū. 17. di. primi. q. 2. f. pp

Voluntas in nobis vt est pars imaginis representat volūtātē in deo nō q̄tū ad istū actū componendi: q̄ est voluntatis n̄re: sed q̄tū ad aliū actū: inquitū. f. volūtas n̄ra ē principū pducēdi actū circa idē obiectū. q̄ fuit me mouē et intelligētie n̄re qz voluntas in diuinis est p̄cipū pducēdi amorē adequatū essentie diuine: q̄ est obiectū p̄mū memorie diuine intelligētie et volūtatis. et ille amor pductus est spūs sanctus cui correspondet in nobis dilectio producta: que dilectio frequenter ab August. vocat̄ voluntas sed voluntas p̄prie in nobis: que est potentia: non considerat spūs. f. s. vi spiratiue: que est in patre et fi. et hoc f̄m illū actum quo voluntas in nobis est p̄cipū pducēdi amorē obiecti in intellectu: non aut̄ p̄io inquitūz h̄z pducere amorē notitię genite. nullo autē mō inquitūz ē cā superior notitię genite. sic q̄dē vis spiratiua ē p̄cipū pducēdi spūs sanctū in diuinis: q̄ est amorē entitē diuine: et ē amor notitię genite. licz forte f̄m aliq̄d ordines: sed nō est vis illa spiratiua aliquo nō p̄cipū productiū notitię genite: qz et si pater in p̄mo signo originis sit volēs. et in sc̄bo gignat: tñ volūtas p̄ia nō h̄z rōnē principij respectu illius gignitiōis p̄bi. sic igit̄ p̄z: q̄io p̄r volens ḡnat filiū: tñ nō volūtate: vt p̄cipū

formali elicit suo ḡnationis. 6. dist. primi. q. vnica. f.

Voluntas inquitū potētia actiua que p̄r elicitur suā volūtatiōē est alia formalis rō a potentia vel rōne recipiēdi suā volūtatiōē ip̄az p̄ficiētez vñ li iquā tū aliud reduplicat formalē rōnē aliā solū qñ mouēs et mori sunt distincta subo s̄z qñ subiecta subo reduplicat rē aliā rōnē aliā. 25. di. sc̄bi. q. vnica. f. U.

Volūtas in suo ordine cāndi hoc causat. et hoc est p̄prium huius cause. q̄ aut̄ vlt̄ius cōtingētie ex pte ei⁹ sit omnimode cōtingētia ex pte effect⁹ inferioris: hoc requirit cōtingētiā oīz aliorū cōcurrētū ad effectū. re pugnat aut̄ libertatē ei⁹ q̄ p̄tingētia que necessario ē ex pte ipsius nō ponat p̄tingētiā simpliciter quārum est ex pte oīm inferiorū: qz tollit ip̄am eē cām in ordine supiorū: sed nō repugnat sibi q̄ p̄tingētia ei⁹ nō ponat p̄tingētiā ex pte effect⁹ simpliciter: quātū est ex parte cāe supioris: qz cā superior nō d̄terminat ab ipsa: nō est ergo simpliciter cōtra naturam eius q̄ d̄terminet a causa superior hoc est q̄ nō p̄r cōtra naturā eius oppositū agere: sicut esset p̄tra naturā eius d̄terminari ab habitu siue a natura inferiori. 49. dist. q̄rti. q. 6. 2.

Volūtas libera debet̄ ē vt omne actū suū elicit conformiter regule superiorū. f. f̄m diuinum p̄ceptum. et ideo qñ agit discorditer ab illa regula caret iustitia actuali debita. hec est iustitia que deberet inesse actiue nō inest. et hec carētia inquitū ē act⁹ volūtatis deficientis sicut dices

dicetur in alia solutione: est for
maliter peccatum actuale. 37. dist.
secundi. q. vnica. f. 25.

Voluntas meritorie desiderans h3
duos actus: vnū sperandi eliciti
a spe aliū vero imperantē illū eli
citi a charitate: nec ē inconue
niēs in actib⁹ subordinatis plu
res incēvni. Imo forte ē necessa
riū sciētē pēlonez du3 actu spe
culat sciētifice intelligere simul
principiū et amātē ordinate illū
qđ est ad finē vtēdo simul frui
fine. 26. dist. tertij. q. vnica. f. 2.

Voluntas naturalis vt necessario
tēdit in volitū nō h3 actū elici
tū circa illud: s3 ipsa ē tñ incli
natio qđ daz in tali natura ad p
fectionē sub maxie puenientē: et
ista inclinatio necessario ē in na
tura l3 act⁹ pformis huic incli
natiōi et nature nō necio eliciat.
actus em̄ nō elicit siue pformis
qđ dicat naturalis siue difformis
qđ dicat qđ naturā nisi a volun
tate libera. qđ cōtuncq; velit op
positū eius ad qđ est inclinatio
nilhil min⁹ ē necessaria illa incli
natio ad illud ad qđ inclinat qz
stat stāte natura. 39. dist. scđ. q.
2. f. C. 1. 6. dist. eiusdē. q. 2. 3.

Voluntas naturalis vt sic nō ē vo
luntas nec pōtētia: s3 tñ dicit l
clinationē pōtētie ad recipiēdū
pfectionē: nō ad agēdū. et iō vt
sic ē imperfecta nisi sit sub illius
pfectionē ad quā illa tendentia
inclinat potentiā: vñ naturalis
voluntas nō tēdit: s3 est ipsa ten
dētia qua voluntas absolute ten
dit: et hic passiue ad recipiēdū:
s3 ē alia tēdētia in eadē pōtētia
vt libere et actiue agat et tendat
eliciēdo actū ita qđ in vna pōtē
tia ē duplex tēdētia actiua et pas
siua. 17. dist. tertij. q. vnica. f. 5. f.

Voluntas nō magis necessario vult
aliud a se eē in eē qđ dicitur qđ
velit aliū a se eē in eē eētie: qz
eadē ē rō vtrob⁹: et ita v alijs
medijs. 36. dist. pmi. q. vnica. A.
Voluntas nō pōt ordinate velle
h3e oīm beatificū maiori actu
qđ corrdēte meritis suis: talis
nō est maximus: cuius ē capax:
semp tñ est maior illo: quē pos
set habere existēs in puris na
turalib⁹. 17. dist. pmi. q. 2. pp.
Voluntas nō pōt p actū volēdi im
pare penā nisi prius imperādo
cām pene: qz passiōes nō sunt i
ptāte volūtatis nisi mediātib⁹
actibus. 16. dist. quarti. q. 1. A.

Voluntas qz cōiuncta ē appetitui
sensitui nata ē pdelectari sibi:
et iō peccās occasionāl⁹ ex tcl
natiōe appetit⁹ sensitui ad suū
delectabile peccat ex passiōe: qđ
dicit pctm ex infirmitate siue ex i
pōtētia: et ē appropriatē in pte3
cui attribuit pōtētia. ipsa etiā
agit p cognitionē intellectuālē
et iō rōne errante ipsa recte non
vult et pctm ei⁹ ex errore rōnis
dicit pctm ex ignorātia. et ē filiū
cui attribuit sapientia. tertij et
eēt pctm ipsū fm se ex libertate
sua nō ex pdelectādo appetitui
sensitui nec ex errore rōnis: et
istud ē recte ex malitia et appo
prietate qđ. f. f. cui appropriat bo
nitas. 43. dist. secundi. q. 2. A.

Voluntas hui⁹ spci qđ ē in nobis in
dupdit libertatē qđ ē pfectio sim
p̄r: s3 nō eam solā: s3 cum limi
tatione qđ limitatio nō est perfe
ctio simplr: rōne pmi non pue
nit sibi peccare posse: nec ē fun
damētuz primū huius ordinis
ad deficere actualiter: sed rōne
scđ. 44. dist. scđ. q. vnica. C.

Voluntas nō v̄ efficacior vt est cā

Octaua

meritoria q̄ vt ē cā elicitua vel imperatiua: imo minus efficax: q̄ vt meritoria est tñ cā dispositiua habilitans disponēs ad actionē principalis agentis. vt aut̄ est elicitua vel imperatiua est causa p̄ncipalis. 20. q. q. 20.

Volūtas nō necessitat̄ simplr ab obiecto. sed inter ipsam et obiectū est aliqua necessitas p̄ntie sicut si volo necessario volo. et ita si stat nolitio alicuius obiecti et illud nolitū enenit videt̄ necessario sequi tristitiam posse fieri in voluntate. 15. distin. tertij. q. vnica. j. 20.

Volūtas pōt appetere non esse: nō vt sit causa sicut ē causa peccati: sed vt volūtarie sustineret ipsum nō esse si infligeret sibi: et sic nō est q̄si velle simplr: sed q̄si nō nolle: et talis volūtas est semp quādo duo mala ponuntur maius et minus malū: quia quādo sunt duo mala in eligendo minus malū est fugere maius malū: quia ibi vnum habet rationem boni respectu alteri. 50. dist. quarti. q. 2. 20.

Voluntas pōt habere actū meritorij circa aliq̄ obiectū q̄ nō est in p̄tate sua: imo q̄ est necessariū et impōtē aliter se h̄re sicut pōt amare deū amore amicitie volēdo sibi bonū. puta ip̄z esse iustū: sapientē: et h̄mōi: et tñ velit nolit volūtas: deus est iustus et sapiens: sic ergo mereri potuit volūtas xpi de passione xpi. quāuis nō fuerit in eius voluntate impedire eā: complacēdo. scilicet passioni et acceptando ipsaz propter bonū consequēs ex ipsa: q̄ accepta fuit deo. 16. distin. tertij. q. 2. j. 20.

Volūtas que est potētia libere

Seccio

agens nō necessario vult cōmōdū sicut nec necessario vult iustum actu elicto. tñ si ista vna potētia cōsiderat̄ vt h̄z actionē cōmodi tantū: et nō vt habet affectionē iustitie. i. q̄ est appetitus nō liber nō esset in eius potestate sic nō velle cōmōdū: q̄ sic p̄cise esset appetitus naturalis nature intellectualis non liber sicut appetitus bruti est appetitus naturalis nature sensitue. 39. distin. secūdi. q. 2. j. 20.

Volūtas s̄m diuersos habet potest vt scipsa quasi circulariter hoc modo ex dilectiōe dei in se que est actus charitatis potest imperare actū voluntatis vindicatiūz peccati. et econuerso ex actu imperatiuo vindicandi potest imperare actū dilectiōis dei in se ad quē sequatur nolitio vel displicētia de aliquo peccato cōmissio. et sic tristitia de illo p̄cō. 8. charitas pōt vtī actu penitētie: et etiā actu cuiuscūq̄ futuris i volūtate vel in intellectu et p̄tate etiāz pōt vtī charitate: et quacūq̄ virtute i intellectu et volūtate q̄ pōt eē p̄ncipiū p̄sideratiōis et nolitōis obi de quo vult causare tristitiā. Dico 8 q̄ illa ē sup̄ior simplr cui magis ex obiecto p̄uenit impare. s̄z charitati ex obiecto. s̄. sine vltimo magis cōuenit vtī quacūq̄ alia virtute q̄ econuerso. sicut semp in actibz et p̄tātibus ordinatis h̄as sinez superiorē regulr vtitur inferioribus oibz. Sic apparet de p̄mo actu penitēdi siue de prima significatiōe hui⁹ vocabuli penitere qd sit. q̄ velle impatiūz et cuius effectus: q̄ tristitie: et p̄ que quasi p̄ infirmitate. q̄ p̄ causas proximās tristitie. s̄. cōsiderat̄

Scoticarū

tionē actuales et nolitōnes actuales alicuius obiecti. Et circa quod obiectū. quia circa partem primam suam. et a quo. quia a ministro habite commissionē puniēdi a legislatorē. Et propter quod finem. quia propter observationē legis. et ultērius propter bonū cōe. ac pro hoc quod ille potest esse actus virtutis specialis: quia cuiusdam specialis insitit. Et cuius subiecti. quia voluntatis quā parationē habeat ad alias virtutes: theologicas et acquisitas. 14. dist. 4. art. 1. q. 2. 17.

Voluntas sola habet indiciā ad pertradictoria. et talē quod ipsa est sui determinatiua ad alterū eorū. ex. 9. met. c. 4. aliter simul ageret pertraria. propter hoc igitur quod actus eius sic indifferenter est in eius parte. 13. nō nisi supposita intellectu. ideo per se est imputabilis agenti. 18. q. 1. 20.

Voluntati ut est actus primus et quā perducit hoc velle: nō repugnat oppositū velle. tū quia cā pertingēs ē respectu sui effectus. tū nō repugnat sibi oppositū in rōe effectus tū quia ut subiectū est. pertingēter se habet ad istū actū ut informā. quia subdō non repugnat oppositū sui accitio per accitio. libertatē igitur voluntatis nō inquitur est ad oppositos actus percomitat potentia tū ad opposita successiue quod ad opposita per eodē instāti. hoc ē quod alterutrum possit pertinere inesse sine altero. ista potentia scōa est cā realis actus primus naturaliter quod logica: sed quarta potentia non percomitat ista. f. ad opposita simul: quia illa nulla est. 39. dist. primi. q. 1. 5.

Voluntas ut voluntas libera est. scilicet ut nolēs nō est formatr libera: quia habet formā determinatā ad vnu

Speculationū

quod est ipsa nolitio: 13. aut liberū ut liberū nō immediate patiat ab alio: tū ut determinatū ad vnu oppositorū quod est sibi forma naturalis potest per illā formā determinate se habere ad vnu oppositū et non ad vtrūque et ita patet. 15. dist. tertij. q. unica. f. 20.

Notū est solēne nō quia publicū scilicet quia in se habet aliqd annexum ut in publicum devenire et per quod vobis ponit sub alteri hominis potestate: sic est scilicet in susceptione sacri ordinis per quod suscipiens constituit minister ecclesie et aliter quod prius sub episcopo potestate quia episcopus potest eū cogere ad statū clericale seruādū et ad vitādū ea que repugnat statui clericali. Ubi si predictus ordinem susceperet in secreto adhuc esset solēne propter rationē iam dictā sicut etiam professio religiōis facta in manu eius qui potest recipere habet in se aliqd annexum vbi debeat in publicū venire: quia opus talem vitam secularē dimittere. et cū cum alijs in claustris sui ordinis peruersari: et ideo est solēne et si heretici in occulto. 38. dist. quartij. q. unica. f. 23.

Quod voto puato dat corpus suū deo quantū ad actū voti: igitur nō posset postea dare corpus suū coniungi ad actū contrarium. non enim minus transfert aliqd a se quod immediate dat deo quod dat sibi mediāte hole vicario. 38. dist. 4. art. 1. q. unica. f. 20.

Uox significatiua solū est signū rememoratiuū ad placitū. unde vox tantū immutat sensum. aut dicitur: nec habet causare in sensu. vel in phantasiā vel in intellectu nisi cōceptū vocis ex se. auditū tū immutato a voce significatis

ua imutat phāstia: memoria
 ⁊ rememorat rei. cui tale nomē
 fuit ipositu: ⁊ sic excitat intelle
 ctum ad p̄siderationē illius rei:
 cui⁹ p̄us habuit notitiā: alr em̄
 n̄ipil moueret nisi res cui iponi
 tur: p̄us fuerit sibi nota. ⁊ q̄ ad
 rē illā significandā iponebat: ⁊
 sic reducit intellm ad actualez
 intellectuonē rei p̄us note habi
 tuat: ⁊ isto mō pōt eē materia:
 liter malitia in voce. vt ē in s̄m
 volūtatis. 42. di. scōi. q. 4. l. d.

Usq; ad diē p̄thecostes aph̄i nō
 predicauerūt publice iuxta illō
 verbū xp̄i. Vos autē sedete i illa
 ciuitate donec induemini h̄tu:
 te ex alto. S3 i diē p̄thecostes
 misso sp̄i sancto solēniter predi
 cauerūt. ⁊ apposita sūt illo diē
 circiter tria milia et baptizati
 sunt. act. 2. Inde autē ad alias ci
 uitates s̄m ordinē cullibet loco
 vel genti erat t̄p̄a. scōm qm̄ ibi
 publice solēniter p̄dicabat lex
 euāgelica. ita q̄ t̄p̄a nō incepit
 simul apud q̄cūq;: s3 de syon
 eribat lex ⁊ verbū dñi de hieru
 salē iuxta p̄phetiā Esaie. ⁊ qui
 busdā incepit t̄p̄a scōm ad men
 sem post p̄thecostē ⁊ aliquib⁹
 ad annū aliq̄b⁹ ad decē annos.
 ⁊ sic deinceps sicut eis predica
 batur. 3. dist. quarti. q. 4. l. d.

Usus clausus extendit se ad cul
 pam remittendā. ⁊ ad debitum
 pene eterne. s3 instrumētali ter.
 19. dist. quarti. q. vnica. d.

Utilius ē viatorū gratiā augeri:
 ex p̄nti merita: q̄ mortuo solaz
 penā remitti: vbi nō augeatur
 ḡra nec crescūt merita: v̄t ē q̄
 magis obligatus fratri suo eri
 stēt in charitate q̄ peccatori q̄
 nec deū diligit nec a deo diligit
 sicut iustus: ⁊ debeo magis dē

ligere eum quē deus diligit ⁊
 deum diligit q̄ illū qui p̄trario
 modo se habet. 20. q. q. d.

Ut homicida moriā ⁊ rōnabili
 ter nō solū hoc cōpetit legi mo
 rayce: s3 etiā legi naturali ⁊ ap
 probatū ⁊ p̄formatū est in lege
 euāgelica a christo Matth. 26.
 Ois qui gladio occidit gladio
 peribit. ⁊ per p̄ns vbicūq; lex
 talis de vita pro vitā reddenda
 statuta ē. iuste p3 hō patienter
 soluere istam penā. q̄ si alicubi
 nō sit statuta nullus d3 eaz sibi
 inferre: q̄ nullus d3 esse homi
 cida sui sine sp̄ali precepto dei:
 s3 expedit ibi q̄ exponat viā suā
 in causa iusta: vtpote 3 ininu
 cos ecclie p̄ restitutione facien
 da illi cuius vitā abstulit. Qui
 si nec tantā restitutionē velit fa
 cere non pōt oīno esse inuictus
 restitutionē: sicut quidā fatui fa
 ciunt q̄ absoluūt homicidas nō
 eis ostendētes restitutionē ne
 cessario incumbētē. quasi facili
 possit transire homicida q̄ vt
 ita dicā) canicida vel bouicida:
 q̄ si occidisset quīs bouē p̄mit
 sui vel canē non absolueret siue
 restōne. tenet q̄ ad restitutionē
 sp̄ualez equalentē vite quā ab
 stulit: sicut pōt esse equalētia
 in talibus. nec hoc solū. s3 si in
 terfectus sustentabat aliquos
 patres vel matrē vel p̄pinquos
 tenet interfecto: oibus illis ad
 tantā restitutionē quantā illis
 abstulit per interfectionē illi⁹.
 15. dist. quarti. q. 3. f.

Explicit preclarū Scoticarū
 Speculationum Epithoma de
 mēte Doctoris Subtilis editū
 ab eximio Doctore Antonio de
 Fantis Taruino.

¶ Digressio Doctrinalis et supradictorū Series.

Expeditis q̄ ad gñalis Indicis integritatē ptinere vide-
bant: vt luensuz et omnigenū Philosophiē Pelagus q̄li-
bet etiā minima phasello quispiā nauigare pertēter. bre-
uissimacq; t̄pis intercapedine secretiora Scotice discipli-
ne monumēta ex ol scibiliū manerie percaleat: siue cor-
p fuerint q̄ ad Peripateticorū studia: siue ad sacra Theologorū myste-
ria ptineāt. nō inutile eē duri gñali hac pcedēdi Digressiōe supras-
dictorū Seriē Studiosis aperire. quo alacriori alio et attētorī Inge-
nio resolutas Scotice sapiētie methodos assequerent. Nā quū Ge-
neralē indicē octo Sectiōib⁹ distributū p̄ma fauēte cā ediderim: nō
abre Sectiōes ita disponēdas eē duri. nā in p̄ima Indicis Portiōe
p̄imā terminari q̄onēz si ē facile intelliges. vbi quascūq; materias
a Doctore Subtili determinatas breuissimō cōpendio pcipies. si q̄
hō tibi occurrerit inuestigāda materia: et in prima sectione minime
cōpereris: tunc nullā de ea Doctore subtilē fecisse p̄scrutationē cō-
prehēdes. Ipsuz igr si ē in p̄ima sectiōe terminari posuim⁹: cui cum
quid ē succedere asserat Arist. 2. poste. iccirco in scda Sectiōe quid
senferit Doctor subtilis circa p̄tractatas et disputatas materias an-
notauimus: diuersa (vt dixim⁹) annotatione. vbi vnusq; studio suo
siue veriorē siue saltē p̄babiliorē Doctoris intētiōē labore minime
facile cōsequet. d̄rimus p̄babiliorē: q̄ in difficultibus aliqñ rōnibus
thopias enitendū ē x̄itatē oñdere. Pleraq; etiā cū sint problemata
quorū alterā p̄tez grauissimū ē posse p̄cludere. Imo sepi⁹ (vt neutra)
mētibus occurrūt Buctore p̄hō p̄mo thopicoz: iccirco nec mireris
Problematicas Doctoris aliqñ Cōclones lectitare. His igr ordine
peripatetico expeditis: et si ē: qd est. mor ipm pp qd assignandū du-
rimus: vt ipm q̄ est. s. eē v̄z terminet: qua v̄z cā: qbusq; disciplinaz
Methodis decidas in scda Sectiōe cōclones exp̄sserit: v̄z quū sciē-
tiarū principia bifariā sine auctore p̄hō primo poste. incōplexa v̄z et
cōplexa. incōplexa Diffinitōes: cōplexa vero Propositiones et prolo-
gula: iccirco vtrūq; principiorū genus in sequētib⁹ indicis sectiōib⁹
exp̄ssimus. In tertia nāq; Portiōe vniuersas scibiliū diffinitiones ex
oibus Sētentiāz voluminib⁹ Doctoris intelliges: qbus annotatis
oigenas etiā entis Diuisiones adiūrimus: vt ois cauillantis ambi-
guitas et medio tolleret: et clarioi Scotica Peritia redderet. adden-
das deinde cōplexorū p̄ncipiorū Sectiones merito cēsumimus. certissi-
ma nāq; Disciplinaz olim Theoremata: oibusq; cōcedēda ploquia
tanq; erudiendorū Regulas in quinta Sectiōe digessim⁹: annecten-
tes in sexta famosas Propositiones in scoticis Gymnasijs affirmā-
das. vt vniuersas Doctoris Subtilis cōclones efficacissimis corro-
borari p̄ncipijs studiosi pciperēt. nihilq; a Doctore Subtili p̄tracta-
riniſi validissimis rōnibus approbatū fuerit: qbus ordine p̄pateris
co dispositis vt dixim⁹ duplicē Tabule sectionē supaddendā eē pu-
tauimus. septimā. v̄z. aduerſantiū p̄positionū tam sacrorū Ortho-
doxe fidei interpretū q̄ Aristotelis et Peripateticorū Philosophātis

expostari: ne Scotica subtilitas et irrefragabilis Veritas latēti cas-
 rum intelligētia obnubilari videret. In octaua demū sectiōe copio-
 sum Epithoma Scotticarū Speculationū copia refertū collocauim⁹
 vbi admirabiles Doctoris digressiōes oībus in disciplinis resolutis
 sime psequeris. neq; te admirari velim si eandē Sententiā plurib⁹
 in locis dispositā reperiis. artificiosa nāq; ē adeo Scori cōtemplas-
 tio vt multiplici semp intelligētie narratiōe et subtiliori mō hoc in
 loco modo in illo Speculatiōe rei veritatē enucleet et pscrutetur. q;
 bus abscondere fructuosum magis ē et eligibile q̃ crebulis hincinde po-
 sitis allegationib⁹ in scribēdo deficere. idq; fieri curauim⁹ iuxta cer-
 tiorem Doctoris Subtilis ad litterā opiniōē: cōgerētes vñāquāq;
 indicis Sectionē. vt absq; vllis pternientiū caulis nō minus operi
 nō fides adhibeat q̃ si vniuersa Doctoris Volumina quisq; lectita
 uerit: fecisse satis arbitrares intentari Scotice Subtilitatis pelag⁹
 absq; Ingenioꝝ naufragio nauigandum Studiosis exposuisse. idq;
 demū cognoscas velim p vniuersis operis hui⁹ allegationib⁹ addu-
 ctis aliqñ p litteras alphabeticas annotari materias et loca scabillū
 in marginib⁹: aliqñ vero infra litteras. nam paucis plectis lfe lineis
 intentū consequeris iuxta characteres vniuscuiusq; Distinctionis et
 Questionis in margine designatos. et in cōmixtis libꝝ Distinctio-
 nib⁹ et Questionib⁹ puta. 17. et 39. pūm. p faciliou annotatoꝝ In-
 uentiōe lfas aduertito: q; clarioꝝ Litteratoꝝ eruditioni inuigilau-
 mus: qd ne Crabronū et nebulonū suffurratio pcutetur explicat⁹ pu-
 tes. q; cum elucubratis alioꝝ vigilas liuore psequant nullos frus-
 tum fructus degustare possunt. Immo: talesq; pulmo rerū olm Op-
 fici gr̃as agimus q; nos ad calcem tanti Laboris deduxit pro cōi stus-
 diosorum vtilitate: eoꝝ presertim q; ad excelsa virtutū fastigia subti-
 lioribus Intelligētie methodis puenire student: abiectis cōmunib⁹
 Philosophantī ambagibus quarū cōtēplatio est ingenioꝝ lassū
 pido et humane felicitatis obstaculum. Vale.

Explicit Tabula generalis ac Mare magnū Sco-
 tice Subtilitatis ab Excellentissimo Doctore
 Domino Antonio de Fantia Tarussino edi-
 tum: summaq; euz diligentia Lugdu-
 ni impressuz per Jacobum myt
 Anno salutiferi ptus Quin-
 gentesimo Vigesi-
 mo supra Mil-
 lesimū kalen-
 das Apris
 lis.

